Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

DA Bat

LN 240
ex. 4

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Danorum Regũ heroũqꝫ
Hiſtorię ſtilo elegāti a Sax
one Grammatico natione
Sialandico necnõ Roſkil
denſis eccleſię prępoſito.
abhinc ſupra trecentos an
nos cõſcriptę et nũc primũ
literaria ſerie illuſtratę ter
ſiſſimeqꝫ impreſſę.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Lago Wrne dei gratia Electus ad Eccleſiā Roſkildeñ. præſtātiſſimo viro magiſtro Chriſtierno Petri metropolitanæ Lūdeñ. eccleſię Canonico amico nr̄o ſyncero. S.

VEnerabilis vir doctiſſimi ac clariſſimi Saxonis noſtri fulgētiſſimū opus, ꝗ diuiniſſimo dicēdi genere Danię regū hiſtorias cōſcripſerit/multis retro annis in obſcuro delituiſſe dolemus. Cuius digniſſimas laudes & p̄conia: cuius diſertiſſimū ac facūdiſſimū ſcribēdi genꝰ ſicuti nos ſtudioſiſſimo honore ſemp̱ excoluimꝰ & amplexati ſumꝰ: Ita quoqꝫ vniuerſi docti & illuſtres viri Saxonē Danorū hiſtoricū ſummis veneratiōis officiis ꝓſequunt̃. Igit̃ mi Chriſtierne ꝗ torpētibꝰ cōmilitonibꝰ tuis ꝑcipiēdarū lr̄arū gr̄a ſicuti vetuſtatū es vigilātiſſimꝰ indagator: Ita etiā illuſtrādæ p̄r̄iæ nr̄ę ꝓ viribꝰ deſiderio mirabili te flagraſſe cōperimꝰ. Affectuoſiſſima p̄ce rogātes vt tā diuinū latinę eruditiōis culmē & ſplēdorē Saxonē noſtrū Sialādicū (iā vt accepimꝰ) a te diligēter caſtigatū elimatūve vt in lucē feliciter ꝓdeat ad manꝰ accuratiſſimorū bibliopolarū ꝓmoueas. Ne vel tā eximiꝰ ſapiētię fulgor atra poſthac nube deliteſcat. Ne vel inuicta perpetuo Danici nōis virtus obliuione inuida obumbret̃. Quo tibi honorē ſummū: & patriæ gloriam concilies immortalem. Vale. Ex caſtro noſtro Hiortholm. Decima Maii. Anno duodecimo ſupra Milleſimū quingenteſimū.

Chriſtiernus Petri liberaliū artiū mgr̄ Metropolitanæ Lundeñ Eccleſię Canonicus Reuerendo in Chriſto patri dño Lagoni Wrne dei gratia Roſkildeñ. Epiſcopo dño ſuo præſtātiſſimo cū omni veneratione ac obſeruātia Salutē.

CVrſitanti mihi ſpōte/peneqꝫ volāti admouit p̄ſtātia tua Præſul clariſſime nō parui momēti calcaria: dū ad Saxonis nr̄i hiſtoriā chalcographa arte diuulgādā excitare dignata ē: ad quā ꝓuinciā nemo (vti arbitror) mortaliū me fuit vnq̄ ꝓpēſior paratiorqꝫ: qppe ꝗ Parrhiſiis agēs boniſqꝫ lr̄is operā nauās ꝓprio īpēdio tabellariū bis miſerī ꝗ exēplū fidele quātiuis emptū ad me referret. Qua via cū nihil ꝓficerē/īpe illiꝰ ergo patriā repetii: bibliothecas oēs viſi & reuolui: nec tñ Saxonē blattis/tineis ſitu/& puluere obſitū eruere potui: tā obſtinato aīo eiꝰ poſſeſſores eū occluſerāt: vnus oīm & is religione & doctrina īſignis: Sacrę theologiæ doctor/ac ꝓfeſſor eximius Magr̄ nr̄ Andreas Chriſtierni natiōe Iutus ꝓfeſſione āt Carmelita: & ꝓuicię Danię ordinisītemeratę virginis ac Chriſti matris Marię de mōte Carmelo prior digniſſimus conatꝰ meos miſerāti reſpexit oculo: ꝗ cū nullo ære redimēdū videret exēplar: potiꝰ ſe id manibꝰ ſuis trāſcripturū obtulit q̄ tātū totius Danię lumē āpliꝰ deliteſcere ſineret: habui tñ tātę dignitatis rōnē/nec cōditionē accepi: ſperās faciliorē alicūde tādē emerſurā. Reuerēdiſſimꝰ ergo in Chriſto pr̄ dn̄s Birgerus dei gr̄a Archiep̄s Lūdeñ. Suetię primas & ap̄licæ ſedis legatꝰ/mirabili ad Danię gloriā accēſus amore: exēplar/pio tandem repperit cōpēdio quod ad publicā vtilitatē fidei meę trāſcribēdū: īprimēdūqꝫ cōmiſit: Deerat itaqꝫ ſola authoritas tanti opis diuulgandi/quā liberaliſſime mihi impꝛtiuit illuſtriſſimꝰ p̄riceps nr̄ Chriſtiernꝰ dei ꝓuidētia Daniæ/Suetiæ/Noruagiæ/Sclauorum Gottorūqꝫ rex potētiſſimus dux Sleſuiceñ. & Holſatię/Stormariæ ac Ditmerciæ. Comes ī Oldenborg & Delmenhorſt: id ſolū īpans vt a docto peritoqꝫ chalcographo excuderet̃. Norat eteni īdignū fore/tātū virū īeptis/aut minꝰ fidelibꝰ characteribꝰ īp̄ſſū iri. Pręſerti id affirmātibꝰ cōſultiſſime Reuerēdiſſimo ī Xp̄o p̄re dño Erico Walkendorff Archiep̄o Nidroſieñ. & ap̄licæ ſedis legato digniſſimo: necnō Regio Cancellario/viro nobiliſſimo mḡro Auone bille Eccl̄iarū Lūdeñ. & Vibergeñ. prępoſito. Mādatis itaqꝫ regiis ſapiētięqꝫ tuę Pręſul digniſſime/adhortatiōibꝰ grauiſſimis obtēperās Saxonis īprimēdi munꝰ cōmiſi excellētiſſimo viro Mag̃ro Iodoco Badio Aſcēſio lr̄arū bonarū apd̄ Parrhiſios īterp̄ti/chalcographoqꝫ ꝑitiſſimo. ꝗ quale nūc vides opꝰ tuo noī feliciſſimo pręſcriptū emiſit: Regū oīm catalogo/& totiꝰ hiſtorię indice lr̄ario illuſtratū. Quapp̄t effeci vt ꝗ ab vnis & iis paucis Danis hactenus legi potuit: ad Italos/Hiſpanos/Gallos/Germāos: oēs dēiqꝫ chriſtiāos facile poſſit p̄ferri. Habe itaqꝫ molimīa mea cōmēdata ac Vale Danię decꝰ p̄ſidiūqꝫ meū Ex Parrhiſiāorū. academia clariſſima. xiiii. martii. 1514.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Iodocus Badius Aſcenſius, Lagoni Wrne longe Reuerendo & cum primis docto ſapientiq; Roſkildeñ. eccleſiæ antiſtiti. S.

PRobabili plauſibiliq; coniectura ducor / ꝑſulũ clariſſime / vt optimi maximi dei noſtri ꝓui-dẽtia / arcanoq; fatorũ calculo cõtigiſſe rear: inclytã Danicorum regum hiſtoriã a Saxone Grãmatico Sialãdo / viro diſertiſſimo / abhinc annos ſupra trecentos conſcriptã: iis potiſſi-mũ diebus in lucẽ chalcographa arte ꝓdiiſſe / quibus inuictiſſimo animo, ꝑclaris pro ætate geſtis, & ſpe eximia Chriſtiernus certiſſima Danorũ Regis proles / Danica iamiã rectur⁹ eſt ſceptra / accepturuſq; regnorum inſignia: Tuq; heros / vt antiqua Hurnorũ nobilitate nulli ſecũdus / ita facũda ſapiẽtia & magnarũ rerũ prudẽtia apud Danos facile primus, Roſkildeñ. eccleſię epiſcopalẽ ſuſceperis gu-bernationem. Siqdẽ vti ſub Waldemaro rege inuictiſſimo iubente Abſalone itidẽ Roſ-kildeñ. epõ prudentiſſimo / & duce ac bellatore in Chriſtiani nois hoſtes incõparabili / olim edita eſt, ita ſub Chriſtierno illuſtriſſimo Rege / Waldemarum illũ / & factis & aĩs æquãte / tuo eiuſdẽ diœceſeos epĩ meritiſſimi fauſtiſſimo auſpicio nũc demũ emittitur non ſine melioris doctioriſq; in Dania ſæculi ꝑſagio. Quẽadmodũ eñ ſub CHRISTI Domini noſtri cũctis mortalibus adorandũ natalem, claruerũt Romæ ſumma latinæ linguæ lumina. M. Cicero. M. Varro. Q. Hortenſius & ſexcenti alii: & inclyta cũ pacis tũ belli culmina. Cn. Põpeius Magnus. C. Iulius Cæſar. Octaui⁹ Auguſtus Cęſar: aliiq; ꝑterea multi: In Dania vero (quã diuerſam a Dacia puto) Frotho terti⁹ / belli paciſq; Iuſtitiæ & militaris diſciplinæ ſplendor cõſpicuus: Ita nũc Chriſtierni regis vel noie amabilis ſingulari felicitate, tuoq; præſul generoſe ductu & auſpicata dexteritate ꝓpe diẽ fore cõfidimus / vt Dania nõ ſolũ armis & imꝑio / qbus ſemꝑ excelluit, liberaq; fuit: ſed & literis cultioribus euadat ꝑſpicua: multoſq; Saxones & Kanutos / viros inquã do-ctrina ꝑſtãtes educet. Q đ idcirco iam iãq; futurũ autumo / ꝙ vt illi quos modo dixi in Parrhiſiorũ clari euaſerũt academia: ita nũc quoq; nõ pauca in eadẽ e Dania cõſpici-mus ingenia / quorũ bona pars eſt Magiſter Chriſtiernus Petri Lundeñ. eccleſiæ cano-nicus / mihi longa cõſuetudine & amicitia chariſſimus: cuius ꝑcipua cura & ſingulari impẽdio hoc opus tuo nomini nũcupatũ emittimus: illud lectores ignotos / ne forſitan errent / ꝑmonẽtes: Saxonis iſtius vocabulũ / nõ patriũ eſſe nomẽ (in Sialandia eñ quæ pars Daniæ nõ in Saxonia fuit ortus) & Grãmatici titulũ / ꝓfeſſionis qdẽ eſſe / ſed neq; leue neq; cõtẽptibile / ꝑconiũ. Eñiuero authore Suetonio, Grãmaticus eſt, q diligẽter, acute, ſcienterq; norit aut dicere aut ſcribere. Quo noie Cornelius nepos appellãdos cẽſuit poetarũ oratorũq; interꝑtes: q tãtũ authoritatis apud priſcos ꝑripuerũt: vt cẽ-ſores & iudices eſſent ſcriptorũ oĩm ſoli: critici ob id vocati: ſic vt nõ verſus mõ (ita eñ Quintilian⁹ ait) cẽſoria quadã virgula notarẽt: ſed libros etiã q falſo viderentur inſcripti, tãq̃ ſubdititios e familia ſubmouerẽt. Ideoq; ſũmi poetarũ ĩterꝑtes & vrbiũ magiſtri: vt Seruius, Donatus, aliiq; nõ pauci: grãmatici nũcupatione cõtẽti bractea-tis phaleratiſq; plus æquo abſtinuerũt titulis. quocirca iniquo ferẽdũ eſt aĩo tãtę ꝓfeſ-ſionis gloriã ad ineptulos primorũ elemẽtorũ recidiſſe ꝑceptorculos. Curaui itaq; Sa-xonẽ nõ eo fraudãdũ titulo / quẽ tãto iudicio ſibi delegiſſe viſus fuerit. Vtcũq; aũt hęc acceꝑrit imꝑiti, ꝑſtãtia tua pater doctiſſime: boni cõſulet: noſtrãq; opellã hãc ꝓbabit: cđ præſertim exoratum volui. Vale. E chalcographia noſtra apud Parrhiſios ad Idus Martias. M. D. XIIII. Iuxta Romanæ ſupputationẽ Curiæ.

Saxo. Grãmaticus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Reges Danię qua ſerie regnauerunt.

DAn.i.rex a quo cęteri dicti.Fo.iii.
Humblus Rex.ii.fo. eodem.
Lotherus Rex.iii.fo. eodem.
Skyoldus Rex.iiii. fo. eodem.
Gram ſeu Gramus.rex.v.fo. iiii.&.v.
Swidagerus quẽ ꝙ cum Gramo regnabat præteriuimus: rex.vi.fo. v.
Gothormus ſimiliter ꝙ parũ regnauit p̃termiſſus rex.vii.f.vi.vbi eſt Hadingꝰ.
Hadingus ſignatus rex.vi. cũ ſit.viii.f.vi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii. fo. xi.
Haldanus.i.rex.x.ſignatus. viii. fo. xv.
Roe rex.xi.ſignatus nonus.fo. xv.
Helgo rex.xii.ſignatus.x. fo. xv.
Roluo rex.xiii. fo. xvi.
Hiartuarus.xiiii.& Hotherus.xv. fo. xxi.
Othinus deus putatꝰ habet.rex.xvii.f.xxv
Røricus Slyngebon d rex.xviii. fo. xxv.
Hor wendillus rex.xix. Fengo.xx.fo.xxvii.
Amlethus rex.xxi.fo.xxx.Eiꝰ geſta.f.xxvii.
Viglethus rex per tyrãnidẽ.xxii.fo. xxxii.
wermundus rex.xxiii. fo. xxxii.
Vffo q & Olauus primus rex.xxiiii.f.xxxv
Dan ſecundus rex.xxv. fo. xxxvi.
Hugletus rex.xxvi. fo. xxxvi.
Frotho.ii.cognomento fortis rex.fo. eodẽ.
Dan.iii.rex.xxviii. fo. xxxvi.
Fridleuꝰ.i.rex.xxix.ſignatꝰ.xxxix f.xxxvi.
Frotho.iii.rex.xxx.errore ſignatꝰ.xl.f.37.
Hiarnus rex.xxxi.ſignatus.xli. fo. lii.
Fridleuus ſecũdus rex. xxxii. fo. lii.
Frotho.iiii.cognomẽto largꝰ rex.xxxiii.f.lv
Ingellus rex.xxxiiii. fo. lvii.
Olauus primus rex.xxxv.fo. lxiiii.
Frotho quintus rex.xxxvi.fo. eodem.
Haraldus primus rex.xxxvii. fo. eodem.
Haldanus ſecundus rex.xxxviii. fo. lxv.
Vnguinus rex.xxxix.fo. lxvi.in fine.
Syualdus.i.rex.xli.fo. lxvii.
Sygarus rex.xli.fo. eodem.
Syualdus ſecũdus rex.xlii. fo. lxxi.
Principes ex plæbe ꝓ regibus creati.f.lxxi.
Haldanus tertius rex.xliii. fo. lxxi.
Haraldus Hildetan.iii.rex.xliiii.fo. lxxiii.
Ringo rex,xlv.Folio lxxviii.
Hetha regno p̃ficitur rex.xlvi. fo.lxxviii.
Olo rex.xlvii. fo. lxxviii.
Ormundus rex.xlviii.fo. lxxix.
Syuardus primus rex.xlix.ſo. lxxxii.
Buthlus rex.l. fo. lxxxiii.
Iarimarus rex.li. fo. lxxxiii.
Broderus rex.lii.fo. lxxxiiii.
Syualdus tertius rex.liii. fo. lxxxiiii.
Snio rex.liiii. fo. lxxxiiii.
Biorno rex.lv. fo. lxxxv.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Gormo primus rex.lvii.fo. lxxxv.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Olauus ſecundus rex.lix. fo. lxxxix.
Hemmingus rex.lx.fo. lxxxix.
Syuardus ſecundus rex. fo. eodem.
Regnarus Lodbrog rex.lxii. fo. xc.
Iuarus rex.lxiii.fo. xciiii.
Siuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Ericus primus tyrãnꝰ & rex.lxv.fo.xciiii.
kanutus primus rex.lxvi. fo. xcv.
Frotho.vi.rex.lxvii.fo. eodem.
Gormo ſecundus rex.lxviii. fo. eodem.
Haraldus quartus rex.lxix. fo. eodem.
Gormo tertius rex.lxx. fo. eodem
Haraldus quintus rex.lxxi. fo. xcvi.
Sueno primus rex.lxxii. fo. xcix.
kanutus.ii.cogno.durus rex.lxxiii. fo.cii.
kanutus tertius rex.lxxiiii. fo. cvii.
Magnus rex.lxxv.fo. eodem.
Sueno ſecundus rex.lxxvi.fo. cix.
Haraldus ſextus rex.lxxvii. fo. cxiii.
kanutus.iiii.& ſanctꝰ rex.lxxviii. f. cxiiii.
Olauus tertius rex.lxxix. fo. cxviii.
Ericus.ii.dictus bonus rex.lxxx.fo. cxix.
Nicolaus rex.lxxxi. fo. cxxii.
Ericus .iii. Emũdi filiꝰ rex.lxxxii. f.cxxxi.
Haraldus.vii.fit Iutiæ rex.lxxxiii.ibidem
Ericus.iiii.Lam dictꝰ rex.lxxxiiii.f.cxxxii.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo. clxxxiiii.
kanutus.v.rex.lxxxv.fo. cxlii.
waldemarus primus rex.lxxxvii.f. cxlvii.
kanutꝰ.vi.rex.lxxxviii.f. clxiii.&. cxciiii.

De his Saxo qua ſerie poſiti ſũt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tabula Alphabetica.

Rerum & nominũ pręcipue illuſtriũ hiſtoriæ Danicæ index ſerie literaria collectus

Incœptorum ab A.

ABſalonis archiepiſcopi Lũdeñ. & epi Roſkildeñ. viri ĩ toga & armis clariſſimi iuſſu ſcripſit hiſtoriã Danicã Saxo grãmaticus vt atteſtatur in principio p̄fationis ſuæ fo. i.
Abſalonis eiuſdẽ mater & ſoror piũ ediderũt in Waldemarũ facinus fol. cxlvi.
Abſalonis lepidũ cauilliũ & creatio ĩ epiſcopũ Roſkildeñ. cxlviii. Eiuſdẽ reſpõſio & viſum cliii. In exercitu loc⁹. clxiii. Cõſilia bona fo. clxix. Fidutia. clxx. Sollertia. (clxxiii
Abſalonis p̱ plębẽ criminatio & per Scorronẽ defenſio. clxxiiii. Animoſũ cõſiliũ: ibidẽ. Calliditas. clxxix.
Abſalõ refugit primatũ Danię clxxxv. Cogit ſuſcipe cũ ep̄atu Roſkildẽſi. clxxxvii.
Abſalon vincit plebẽ pręferẽdo vexillum crucis fo. clxxxix.
Abſalonis laus ab innocẽtia & eloquẽtia. cxc. Eiuſdẽ luct⁹ ĩ morte Waldema. cxciii
Abſtinẽtia & ſobrietas Starcatheri lxi.
Achonis importunitas cxlvii.
Acies oculorũ monſtruoſa. lvi.
Adagium apud Danos fo. clxxv.
Aenigmaticus ſermo & ei⁹ ĩterp̄tatio. xli.
Agnerus procus ſororis Roluonis. xvii.
Agneri cędes fo. xciiii.
Agri culti laus. lx.
Alemanni videantur theutones.
Alfi p̄ſtantia & victoria ĩ viperã &c. lxvii.
Alricus ſueonũ rex bellũ ciet fo. xlviii.
Alrici cędes. xlix.
Aluildę verecũdia fo. lxvii.
Aluilda piraticã exercet & vincit̃ lxviii.
Amicitię ſpecimẽ in milite Magni. cxxxi.
Amlethus futurus rex ſe ſtolidũ ſimulat more Bruti fo. xxvii.
Amlethi ad matrẽ verba. xxviii. calliditas xxix. rex fit. xxi. fo. xxx. & xxxi.
Amlethus Britanniam repetit. xxxi.
Amlethi cędes indigna. xxxii.
Alueri Sueonũ regis mors lxxiiii.
Amoris aditus. xxii. Vis. ciii.
Anachi primi Roſkildeñ. epi mors. cix.
Andreas archiep̄s Lundẽſis laudat̃ per occaſionẽ ĩ p̱logo fo. i. Eius opera literaria ſignant̃ inferius ĩ margine eiuſdẽ folii.
Anduanus rex regias opes nauibus ĩpoſitas demerſit fo. xii.
Animarũ noſtrarũ ĩmortalitas. lxxxvii.
Animaduerſio pręclara. fo. ciii.
Anglorum origo & nomen iii.
Angli quomodo ſint libertatẽ nacti. cviii.
Angli vincunt & vincuntur cx.
Angloꝝ ſubactio a danis p̄ria fo. xiii. Scd̄a xiiii. Tertia. xv. Quarta xxxiii. Quĩta lii Sexta. lxxiiii. Septima xci. Octaua. xciii. & xciiii. Nona xcvi. Decima ciii.
Angli & anglia videantur in Britanni
Annonę caritas ĩ Dacia. lxxxiiii. & cxviii.
Anſgarii ſancti ĩ Daniã aduentus. xcv.
Antrũ dearum ſeu nympharum fol. xxiii.
Anundi exitus liiii.
Aquarũ natura mirabilis ii. bis.
Aquarum vafra diductio xii.
Aquili ſatyri ĩ ſpecu reperti lxxxvii.
Aquilę caſus cviii.
Araneę ſimilitudo ſumitur cxxxix.
Arkon tentatur obſidione cxlvii.
Armillę duę a Frothone expoſitę xlix.
Arngrimi victoria l.
Arnoldi Tyleñ. p̱ritia pręſaga. clxv.
Ars noua ĩ ſeruandis pupillis clxiiii.
Aſcerus fit epiſcopus fo. cxviii. fit primus archiepiſcopus Lundeñ. cxx.
Aſlaci miranda virtus cx.
Aſmundi cędes fo. viii. poſt carmina.
Aſmundus & aſuitus fo. xlix.
Aſmundus cum amico ſepelitur ibidem.
Atila pater Ringi lxvii.
Atiſli auaritia xvi. Simulata munificẽtia paulo poſt. mors xxiii.
Atiſlus Sueticus xxxiii. cęditur ibidẽ.
Aulę regis Britannię ornatus l.
Auo ſagittarius prouocat regem liiii.
Aurifabri cuiuſdã ſuperba petulãtia lvii.
Aurum rurſus a Frothone expoſitum li.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

In Saxonem Grammaticum.

BAlderus victor nouos latices aq̃
rum aperuit.fol. xxiii.
Balderus tyrānus.xxiii.Eius ca=
ſus viſio mors & mirum.fo. xxiiii.
Baldes Brynde Danice fons dictus.xxiii.
Barchonis virtus.fo. cxxxvi.
Bedę venerabilis ſcripta.fol. iii.
Bellum noruagicū ſub Waldemaro.clxvi.
Bellum ſueticum lxxvi.fit hyeme.cxxxix.
Bellum pręcipuum Sclauicū.fol. cxcv.
Bellatorum genera quatuor.fo. xxxiii.
Bellatores Haraldi.lxxvi.Rūgonis.lxxvii
Benedicti Alemāni ſtoliditas. clxxii.
Bero pirata fo. lxxix.
Beſſus Grami coniugē duxit.fo. iiii.
Blacconis pfidia ī Kanutū & cædes.cxvii.
Blekingia pars Scanię.fo. ii.
Biarconis robur inauditū. xvii.
Biarmia regio miranda. lxxxvi.
Biarmorū rebellio & magica peritia.xcii.
Bibacis hominis calliditas lxxxiiii.
Bicconis cōmentum nouū.fo. lxxxiii.
Biornonis equus canis & ſomnium.fo.lii.
Biorno aſſumitur a fridleuo ſocius. liii.
Biornonis Auoniſq; cōciliatio. liiii.
Biorno rex in prouincia Wik.fo. xlix.
Biornus ſeu Biorno rex lv.fo.lxxxv.
Biorni in patrem affectus.fo. xciiii.
Bogø.clxxvii.Bogiſlaui dolus. cxcvii.
Boi othini filii cędes.xxv.tumulus. xxvi.
Britanni regis in iureiurando ſeruādo re
ligio.fol. xxxi.
Botildę reginę patientia clara. cxix.
Britannorum rex fraudulenter cum Fro
thone tertio agit.fo. l.& li.
Britannus rex gallo ſubditus. clix.
Broderus rex.lii. fo.lxxxiiii.
Buchi ſeu Buchus ducit filiam dęmonis.
Bugiſlaui fuga.clxxv. (fo.lxxxvii.
Buriſii captio.fo. clxiiii.
Buſtum & cędes haconis.fo. lxxi.
Buthlus rex.l.fo. lxxxiii.
CAdauera eq̃s ſuppoſita fugāt bri
tānos nouos ſtratagemate.xxii.
Cędes mirāda & ſpatioſa.xlviii.
Cęſar Saxonię principē tētat.cxci. Eius &
Waldemari coitio. cxcii.In Kanutū.vi.
dolus. cxcv.
Cęſorum in acie numerus. lxxviii.
Calūburgi conſtructio. clxv.
Camini oppugnatio. clxxiii.
Canum mores.xli.Canis Biornonis. lii.
Canū ſpecie nutriti infantes. lxiiii.
Canis pręficitur victis. lxxi.
Canis & accipitris dolores. lxxxiiii.
Cantoris in Kanutum fides. cxxvi.
Caroli regis Suetię ortus. cxxix.
Caroli cędes clxxxviii.
Carolus magnus imperator. lxxxix.
Cauillia Petri & Rauonis. clii.
Cautibus & rupibus olim inſcribebantur
res Danicę ne exciderent memoria. i.
Certamine ſingulari decernebant olim vi
ri fortes qui ducum mos. x.
Cerui iugales. xxii.
Ceruiſię vſu interdictum. lxxxiiii.
Chriſti domini natiuitas. li.
Chriſtiarnus legatus antipapę. clvii.
Cypri iſulę natura ī reſpuēdis cadauerib9
Claſſis mirāda narrat.xlvii. (fo.cxxi.
Claſſis Suetice inſtructio. lxxvii.
Claſſis danica. ibidem.
Claſſis.cclx.nauium. cxlix.
Claua haldani. lxv.
Clypei mirabilis caſus. xlv.
Colleri & Her Wendilli congreſſus.xxvii.
Eius cędes.ibidem.
Collis lapidum. xlix.
Collo pyrata inſignis. x.
Concio vide oratio.
Conditiones fœderis noruagici. clxxii.
Conditiones Bogiſlauo factę. cxcix.
Coniuratio in Kanutum ducem. cxxvi.
Conrardi dictum imperatorium. cxlii.
Continentia gigantum in dacia. lvi.
Coruorum miraculum. cxlvii.
Cozcoa incenditur. clxxxvii.
Craca maga & venefica. xxxix.
Cryſztoam cęditur a Danis. clxxiii.
Cuſo Finnorum Byarmorūq; rex. xxii.

Tabula Alphabetica.

DAlbiẽſis ep̃atus ceſſauit & trãſla
tus eſt ob ep̃m ebrioſum fo.clx.
Dan ſeu Danꝰ primꝰ:primꝰ quo
ꝙ ĩ Dania regnauit & eã denoĩauit fo.iii
Dan ſecundus rex xxv.fo. xxxvi.
Dan.iii.rex.xxviii.fo. xxxvi.
Daniæ quæ longe alia eſt a Dacia ſitus &
prouinciȩ fol'. ii.
Dania fit vectigalis lxxxii.
Daniã laudat Hẽricus fo. clix.
Danorũ origo & reges primi fo. iii.
Danicarũ fœminarum mores lxviii.
Danorũ miſerabilis euentus fo. ix.
Danorũ gloria.li. Rebellio. xci.
Dani vĩcunt̃.xcviii. Vaſtãt Sẽbriã xcviii.
Danorũ captorũ virtus fo. eodem
Dani ſubiguntur iugo a rege. xcix.
Danorũ ad fidẽ & mores bonos conuerſio
Danorũ ſubmerſio.ciiii. Cci.
Danorũ fides in iureiurando cviii.
Danorum cȩdes per fraudem ibidem.
Danorũ militia apud bizantium fol'.cxxi.
Dani reges nunq̃ ĩperio ſubiecti.cxxxviii.
Danorum perſeuerantia fol'. cxlii.
Danici regni diuiſio cxliiii.
Danici equitis virtus clii.
Dani a pyratis oppreſſi fo. clxxi.
Danorũ militandi mos & virtus clxxviii.
Daxon capitur fo. xciii.
Dȩmon horrendȩ formȩ viſus. clxii.
Dȩmoniũ ſimulacro exire viſum clxix
Dȩmonũ ſcelerata inſtituta clxx.
Dearũ ſeu nympharum antrum. xxiii.
Dei vincuntur a mortali. ibidem
Dei priſci Danorũ Othinus & Thor. lv.
Delectus habẽdi noua ratio xci.
Dierũ Mercurii & Iouis priſca noĩa lv.
Dierũ longitudo ſub ſolſtitio.fo. clxvi.
Diſciplina militaris. cv.
Diuitiarũ opumq́ʒ deteſtatio fo. cxxiii.
Doctum ſe aſſerit alutarius fo. cxxix.
Dombori rugieñ.facundia cliii.
Dornonis curetum regis oratio xi.
Draco ſtupendus a Fridleuo ſuperat̃.liiii.
Ducum priſcorum mos fo. x.

EBbonis mors fo. cxxxv.
Echteri infeſtatio & cȩdes. lxvi.
Edictũ crudele lxxxv.Nouũ.xcii
Eduardi regis Angliȩ cȩdes ciii.
Eginus & wilhelmus epiſcopi. cx.
Eydorus flu.interſecat Daniam a Theu-
tonia fo. ii.
Enari ſagittarii virtus ſtupenda fo. cii.
Epiſcopatus in Dania fo. ci.& cv.
Epiſcopi bibacis pœna fo. cix.
Epiſcopi ĩ regem libertas fo. cxi.
Epiſcoporum cõplurium mors. cxxx.
Epiſcopus noruagiȩ primus.fo. cxxxix.
Ep̃i p̃ſtãtia qa duci p̃fertur fo. cxcvii.
Epulum ab Henrico datum cliiii.
Epulandi luxus e theutonia ĩ Daniã tranſ
latus.lxi.Rugianorum crapula clxvii.
Eques britãnus ad p̃dam hortatur. xiiii.
Equitũ duorum temerarius auſus. clxii.
Equitis Saxonici dictũ inſigne clxv.
Equini capitis cõmentum magicum. xli.
Eq primũ maritiȩ expeditiõi additi cxxxi.
Equus Biornonis p̃ſtantiſſimus fo. lii.
Equus idoli ſuantouiti noĩe.fo. clxvii.
Erici diſerti oratio. xxxviii.
Ericus ferarũ voces interp̃tatur xxxix.
Erici ſtratagema & victoria.xl. Aſtus no-
uus ibidẽ. donũ ſimulatum xli.
Erici facetũ dictum & ſtratagema fo.xliii.
Ericus ducit ſororẽ Frothonis tertii xliiii
Ericus diſertus moritur lii.
Ericus fit primus Suetiȩ rex.fo. xlix.
Ericus alter capitur & moritur fo. lxv.
Ericus cognomento verhat. xciii.xciiii.
Ericus primꝰ tyrãnꝰ & rex Danorũ ĩpius
lxv.fo.xciiii.Eius conuerſio xcv.
Ericꝰ ſecũdꝰ cognomẽto bonꝰ rex lxxx.fo.
cxix.Eiuſdẽ magnitudo fortitudo.facun
dia ibi.Furor ob cãtũ. Bizãtiũ appulſus
cxxi.ad danos illic ĩuẽtos adhortatio:ho
nor ab ĩpatore ſuſceptꝰ.& ſepultura cxxi
Erici tertii modeſtia fol'.cxxviii.oppreſſio
cxxix. Charitas ĩ filiũ & effugium.cxxx.
Ericus tertius emundi filius rex.lxxxii.fo.
cxxxi.Eius leges & cȩdes fo. cxxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Erici filii Haquini facinus fo. cxxxii.
Ericus quartus cognomēto lā rex lxxxiiii. fo.cxxxii. Fit monachus fo. cxxxiii.
Erotema.i.interrogatū cautum fo. xlii.
Eſbernus kialmonis nepos. cxliii.
Eſberni fratris abſalonis virtus.fo. clii.
Eſberni in piratas virtus. clxxi.clxxiii.
Eſkilli epi in regē fides cxxxii.quem tamē templo ꝑpulit. ibidem.
Eſkillus capitur.fo. cxxxiiii.
Eſkilli ſuſpicio falſa. clvi.
Eſkilli equitis celeritas fo. clxiii.
Eſkillus archiepiſcopus fit monachꝰ Clarequallis.clxxx. Eius ꝑplexitas. clxxxii. abit pontificatu. clxxxiiii.
Eſkilli epiſcopi liberalitas. clxxxv. Correptio a ſacro igni fo. clxxxvi.
Exercitus centuriandi ſeu inſtruendi ꝑritiam a ſene didicit rex. x.
Exꝑditio in piratas clxxi.
Exꝑimentum mirandum. cxxix.
FAcinus mirabile fo. clx.
Fengo rex.xx.fo.xxvii.eiꝰ i fratrē inſidię ibidem.cędes. xxx.
Filii grami qui poſt eum regnarunt fol.v.
Filii.xii.ex Oſura cęſi l.
Fionię quæ prouincia Danię ſitus fo. ii.
Finni iprobitatis arguuntur fo. v.
Finni gens acerrima.l.Infida. cxl.
Finni Regnerū affligunt fo. xcii.
Flandreñ.p̃fecti Roberti filiam duxit Kanutus ſanctus cxiiii.
Flandreñ.filię noie Ethlę generatio clara i Dania fo. cxxvii.
Fœderis feriendi apud antiquos ritus.vii
Fœderis barbarici ſpecies. cliii.
Fœminę Danicę & earū mores. lxvii.
Folconis facinꝰ cruorē ꝓpriū bibētis xxxiii
Fons mirabilis naturæ oia demoliēs vitio aquæ fumigantis. ii.
Fontes duo miraculoſi cxxvii.
Forma ſimulacri Rugiani. clxvii.
Fortuna duplex in Regnero. xciiii.
Fratrū ꝑ vxores diſcordia. lxiiii.
Fratrū hallandicorum ſcelus. lxxxii.
Freſia ſeu Friſia minor.fo. ii.
Friſię prima a Danis ſubactio fo. xiiii.
Friſię minoris quæ ad Daniam ſpectat ſitus & cōmendatio 89. cxxxvii.
Friſii ſubacti tributū ꝑndunt. lxxxix.
Friderici iꝑatoris fraus.fo. cxxxviii.
Friderici epi apud Sorā ſepulti merſio & miraculū in cadauere eius. clxxxvii.
Fridleui ſecūdi regis xxxii.aſtus fol. lii.
Fridleuus pri.rex.xxix.nō xxxix.fo.xxxvi.
Frigus horrendū in Suetia. cxxxix.
Frigga Othini vxor. viii.
Friga longobardorū dea. lxxxv.
Frøco legatus & eius prodigiū. liii.
Frø quidā pro deo habitus fo. ix.
Frogerus Othini filius. xxxvi.
Frotho.i.rex.ix.ſignatus.vii.fo.xi.Eiꝰ ſtratagema.xii.prouocatio & cędes fo. xv.
Frotho.ii.cognomēto Starke rex xxvii.fo. xxxvi. Eius & Frogeri certamen ibidē.
Frotho.iii.rex.xx.non.xxx.fo.xxxvii. Eius caſus & oratio.xliii.vxorē repudiat Gøtari filiū petens.xliiii.Rudis adhuc bellicę rei pacis extitit author: proficiſcit tamē i bellū cū exercitu & apparatu maximo fo.xlv.Eiꝰ lex.xlvi.& l. Gloria.potentia. regni extēſio(nā triginta regibus ſequētibus iꝑauit)fo.xlviii.Aurū non ſemel expoſuit furibus fo.l. Eius exitus miſerandus.fo.li.Sepulcrum fo. lii.
Frotho quartus cognomento largus rex. xxxiii.fo.lv.Eius cędes lvii.
Frotho.v.rex.xxxvi.fo. lxiiii.&.lxv.
Frotho.vi.rex lxvii.fol. xcv.
Frowini cędes fol. xxxiii.
Fugę ardor mirandus fo. clxxix.
Furor e cantu muſico conceptus fo. cxx.
GAlli Iuarū ꝑllunt fol. xciiii.
Genera.iiii.bellatorum. xxxiii.
Genius loci fabuloſus fol. cxxxiii.
Geomātia apud Suantouitum fo. clxvii.
Geruthi dęmonis ſedes & opes fo. lxxxv.
Geruthus & Guthmūdus lxxxvi.
Geruthi regia fo. eodem
Geſtiblindus gothoꝝ rex bellū ciet xlviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tabula Alphabetica.

Gelderus Saxonię rex. xxii.
Geuari cędes. xxv.
Gygantes fuiſſe olim in dania. iii.
Gigantum in Dania ſobrietas.fol.lv.Con
tinentia.fo. lvi.
Gyuthę viduitas ſancta & opera pia. cxi.
Glacies mirabilis duplex. ii.
Glaciem calcandi aſtus. lxviii.
Glacie occiſę copię. clxi.
Gladius Snyrtir mirādus. xx.
Gladii & armillę vis mira. xxii.
Gladius ſkrep nomine. xxxv.
Gladii duo haldani tertii. lxxiii.
Gloria Frothonis tertii.fo. xlviii.
Gloria danorum.fol. li.
Gormo primꝰ rex.lvii.fol. lxxxv.
Eius mors.fol. lxxxviii.
Gormo ſecūdus rex.lxviii.fol. xcv.
Gormo tertius rex impius.lxx.fo. xcv.
Gøtherus rex noruagię. xxxviii.
Gøtarus rex Noruagię. xliiii.
Gøtari cędes. xlvi.
Gøtricus rex.lviii.fo. lxxxviii.
Eius cędes.fo. lxxxix.
Gøtwara Garrula & procax. xxxvii.
Gram ſeu Gramus rex.v.fo. iiii.
Gram regnare incipit.fo. v.moritur au-
tem.fol. vi.
Granduicus terminus danię. iii.
Grep fratres tres lubrici. xxxvii.
Gro virago gyganti deſponſa.fo. iiii.
Eius carmina ibidem.& ſequenti.
Grubbus filiam Fridleuo deſpondet. liiii.
Grūmonis immanitas.fol. lxvi.
Gunnarę fidutia. xliiii.
Gūnarus rex Suetię Drotam opprimit &
ex ea Hildagerū ſuſcipit fol.lxxi.Drota
autem Brocaro nubit. ibidem.
Gunnildę Aſmūdi cōiugis mors. viii.
Gunwara regis ſoror pulchra. xxxvii.
Gurithę propoſitū.lxxii.Sterilitas. lxxiii.
Guthormꝰ qui poſt gramū regnauit. v.
Guthſcalcus ſclauicꝰ eximię īduſtrię ciiii.
Guthſcalci ſucceſſus. cviii.
Guthrune venefica. lxxxiiii.
HAconis athletæ crudelitas: cæ-
des:& Buſtum.fo. lxxi.
Hadingus ſcribendus rex. viii.
fo.v.&.vi.Eius calliditas.fol.viii.Facinꝰ
necando beluam.fo. ix.
Hadingus nō Haraldus a fœmina ad infe
ros fert.& redit.fol,ix.Moritur. xi.
Hagbarthus pugil. lxviii.
Hagbarthus Sygnes ſtuprator ſuſpendi-
tur.fo. lxix.&.lxx.
Haldani.i.regis.x.ſignati.viii.crudel.xv.
Haldanꝰ erico ſuccedit ī regnū Suetię. lii.
Haldanus ſecūdus rex.xxxviii.fo.lxv.eius
claua/virtꝰ/excellētia ibidē.ꝓbitas.lxvi.
E thorilda Aſmundum genuit. ibidem.
Haldanus tertius rex.xliii.fol. lxxi.
Haldani tertii vulnus lxxii.
Haldanus duodecim pugiles cędit. lxxiii.
Haldani tertii mors. lxxiii.
Hallandia pars ſcanię. ii.
Hallādicorum fratrum ſcelus. lxxxii.
Hama ſaxo fortis.fo. lvi.
Handwanus rex helleſponti. vii.
Hanef cęditur. lvi.
Hano pręficitur fionię.fo. lxxi.&. lxxii.
Haquini alterius rebellio. xcvii. malitia.
fo.xcviii.virtuti cedit. ibidem.
Haquinus Haraldi fil.dux fortis. xcviii.
Haquini cędes. xcvii.
Haquinus nō aſſentitur cōiuratiōi. cxxvi
Haraldus primus.rex.xxxvii.fol. lxiiii.
Haraldi cędes. lxiiii.
Haraldi ſecundi ortus & genius. lxxiii.
Haraldus ſecūdus cognomento hildetan
rex.xliiii.fo. lxxiii.
Haraldi ſub pace.l.annorum exercitatio.
Haraldus pręſenio cęcus.lxxvii. (lxxiiii.
Haraldi mors. lxxviii.
Haraldus tertius rex.lvi.fo. lxxxv.
Haraldus occupans regiū nomen fit chri
ſtianus & mox apoſtata. xciii.
Haraldus quartus rex.lxix.fo. xcv.
Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.xcvi
Haraldus.v.rex.lxxi.fo. xcvi.
Haraldus.v.fit Chriſtianus. xcvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Haraldi ſoboles ſeu proles. xcviii.
Haraldi pœnitẽtia ſera. xcix. exiliũ & cędes. ibidem.
Haraldꝰ frater ſancti Olaui ad beſtias dãnatus euaſit. cix.
Haraldus ſextus rex. lxxvii. fol. cxiii.
Haraldi inertia. cxiii.
Haraldi ſexti leges. cxiii.
Haraldi vulnera. cxxii. Vitia. cxxiiii.
Haraldus reiicitur. cxxviii.
Haraldus hibernicus. cxxix.
Haraldi defectio. cxxix. euaſio. ibidem.
Haraldus fit rex Iutię. lxxxiii. fo. cxxxi. moritur. ibidem. eius celeritas ibidem
Haraldi filii necantur. cxxxi.
Haraldus ſeditionis princeps fugit & dãnatur. fo. cxciiii.
Harthbenus & eiꝰ lõgitudo & furioſitas. (lxvi.
Hartuicus Bremeñ. eps̃. cxlii.
Hęreditatis ius fœminis datum. c.
Helga ab aurifabro petita. lvii.
Helgę conſiliũ impium. lx.
Helgo rex. xii. ſignatus. x. fo. xv.
Helgo rex halogię. xxii.
Helgo noruagienſium rex. lviii.
Hellę quẽ galli iuuabãt ſęuitia. xciii.
Hellę ſupplicium. xciiii.
Hemmingus rex. lx. fo. lxxxix.
Hemmingi periculũ & virtus. clxxxvii.
Henricꝰ impator duxit gunnildã Kanuti duri filiam. ciiii.
Henricus ſcoteler. cxxiiii.
Henrici perfidia. cxxvi.
Hẽrici a Bauaria reuerſi inſolẽtia. clxxix. & clxxx.
Herothꝰ rex Sueonũ ãgues filię affert. xc.
Hetha dux. lxxvi.
Hetha p̃ficit̃ rex. xlvi. fo. lxxviii.
Hialto procerũ optimꝰ. xvii.
Hiarno ob carmen fit rex. xxxi. fo. lii.
Hiarno regno cedere cogitur. liii.
Hiarnonis fraus. dolus & exitus. liii.
Hiartuarus rex. xiiii. cęſus. xxi.
Hiarth Warus iuuenis. xvii.
Hibernorũ ſubactio fo. li. lii. lvi. xcvi.
Hedigiſleuus procus. lxviii.
Hedigiſleuus ſauciis natibꝰ fugit. lxix.
Hiſtorię peritia q̃ ſit vtilis. clxxii.
Hithnius rex noruagicę partis xlviii.
Homerus ripeñ. cxciii.
Hor Wendilius rex. xix. fo. xxvii.
Hothbrodus Suetię rex. xvi.
Hotherus rex. xv. & eius pueritia & induſtria. fo. xxi.
Hotherus nymphas adit. xxii.
Hotheri cum diis pugna. xxiii.
Hotherus rex. xv. regnare incipit. xxiii.
Høtingi meminit. fo. xx.
Høthinꝰ & Høginꝰ ſe mutuo cędũt. xlviii
Hugletus rex. xxvi. fol. xxxvi.
Hugletus hibernię rex. fo. lvi. cędit̃. ibidẽ.
Humblus rex ſecundus. fol. iii.
Hunnorum rex. xxxvii.
Hun rex hunorum. fo. xlvii. et xlviii.
Hunorum fames fœda. xlviii.
Hundingus p̃ficitur regno danię. x.
Hundingi regis Suetię mors. xi.
Hundingus p̃ficitur Sialandię. lxxi.
Hurnẽſium nobilitas antiqua e qua Lago Roſkildeñ. eps̃ ortus. clxxviii.
IArmericus rex. li. fol. lxxxiii. eius arx ibidem.
Iarmericus captꝰ ruſticat̃. lxxxii. eius ſucceſſus. ibidem.
Ignes admirabiles. ii.
Incendiorum vis. clxxxvi. & clxxxvii.
Ingellus rex. xxxiiii. fo. lvii.
Ingellꝰ carpit̃ a ſtarcathero. lxii. mutat mores. lxiii.
Iugonis fatũ. cxxii.
Ingeldi mors. lxxiiii. Ingo. clx.
Ingratitudinis deteſtatio. cxc.
Inſomniũ viſum thirę. xcv.
Iſlandia regio & eius ſitus. ii.
Iuari pueri ſeptẽnis virtus xc.
Iuarus rex. lxiii. fo. xciiii.
Iuarus pellitur a gallis. xciii.
Iuari aſtus in petendo aruo. equino quantum poſſet circũdare tergo. xciiii.
Iulii cæſaris liberalitas. lii.
Iuriſiurandi ſeruandi ſtudiũ danis. cviii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tabula Alphabetica.

Iutię quæ pars eſt Danię deſcriptio. ii.
Iutorum ſtrages. cx.
Iuteñ.in Abſalonē querelę. clxxiiii.
Iuuenis ignoti facinus nobile. clxviii.
KAnuti ſancti cōmendatio.folio.i.
Kanutus prim⁹ rex.lxvi.fol.xcv.
Eius cędes.fo. xcvi.
Kanutus ſecūdus cognomento durus rex lxxiii.fol.cii.Sex obtinuit tandem regna fol.ciiii.Eius familia.fo.cv.Lex militaris ibidem.Legis per ipſum tranſgreſſio. & pœna quā dedit.fo.cvi.Eius apud Rhotomagum in Neuſtria ſeu normānia ſepultura & pręconia.fo. cvii.
Kanutus tertius rex.lxxiiii.fo. cvii.
Kanuti quarti Suenonis regis filii indoles folio.cxii.Geſta.fo.cxii.Suſceptio regni: erat eñ rex.lxxviii.fol.cxiiii. Duxit filiā Roberi comitis Flandreñ.ibidem.
Kanuti ſancti pietas & paſſio.fo. cxvii.
Eiuſdem miracula;ibidem conſequēter.
Kanuti ducis/ qui itidē ſanct⁹ eſt vulnera fo.cxxii.Sentētia & ſubtile reſpōſum.fo. cxxv.Inſidię quę ipſi intētanť.fo. eodem. Purgatio modeſta ab obiectis Nicolai regis fo.cxxv.Cōiuratio facta in eū.cxxvi.
Kanuti ducis ſancti integra ſimplicitas & vera religio.fo. cxxvi.Paſſio ſeu cędes indigna.cxxvii.Filius q̄ illi nat⁹ eſt.cxxvii. Miracula poſt cędē.cxxvii.Aſcriptio catalogo ſanctorū.clxxi.cōſecratio. clxxii.
Kanutus quintus fit rex. lxxxvi. fol. cxlii. Proficiſcitur ad imperatorē dolo illect⁹. cxxxviii.Eius mors.cxlv.
Kanutus.vi.naſciť.fo.clx.fit rex. lxxxviii. fo.clxiii.Eius geſta & regnū. fo. cxciiii.
Eiuſdem moderatio.fo. cxcv.
Kanuti proditoris carcer.fo. clxxxviii.
Karentina vrbs.fo. clxx.
Kazimarus opum oſtentator futilis.folio. clxxiiii.
LAcus cuiuſdā ꝓfunditas. clxxiii.
Lamię vincuntur. lxxxvii.
Latgerthę mira fortitudo. xc.
Lathgerthę facinus. xci.
Laurētii vigiliā Dani ieiunio ſingulari celebrare promittunt.fo. cxxiii.
Lectis prandebant priſci.fo. xv.
Leges Erici.fol. cxxxii.
Leges mirabiles Frothonis tertii.prima. fo.xlvi.Secunda fo.xlvii.Tertia fo.l.Vltima fo.li.
Lex Finnorum & Biarmorum.fo. l.
Lex militaris Kanuti duri.cv.& eius trāſgreſſio per ipm regem ac pœna.fo. cvi.
Leges Haraldi ſexti.fo. cxiii.
Lethra olim ſedes regalis.fo. xvii.
Libidinis caninę ſpecies per dęmonū illuſiones apud Rugianos.clxx.in fine.
Limicus ſinus vulgo Lymfiord.fol. ii.
Literę adulterinę fo. clvii.
Lodouici imperatoris pietas.fo. xciii.
Longobardorū origo & nomen. lxxxv.
Lotherus rex.III.& eius tyrannis fo. iii.
Luctę noua ſpecies. xlii.
Ludificatio magica.fol. l.
Lundeñ.eccleſię primatus.fo. cxxi.
Lundeñ.primatus. cxxxix.
Lundeñ.factiones.fo. cxciiii.
Londonię ſeu Lundini ciuitatis in Anglia clariſſimę expugnatio.fol. xv.
Lupus cum fure viuus ſuſpendebatur ſub Frothone tertio.fo. l.
Luxus epulandi e theutonia traductus in Daniam.fol. lxi.
MAchinamēta bellica.fo. cxxix.
Magicę artis illuſiones fo. vi.
Magica factū caput equinū. xli.
Magica vis rurſum.fo. lxv.
Mallei quos Iouiales vocant fol. cxxv.
Magnus theutonicorū auctor.fo. ciiii.
Magnus rex lxxv.fo. cvii.
Magnus ſancti Olaui filius rex noruagiæ fo.cvii.Eius mors cviii.
Magni fuga.fo. cxxii.
Magni religio.fo. cxxv.
Magni perfidia.cxxvi.Inſolentia.cxxvii.
Magni dānatio cxxvii.exilium.cxxviii.
Magni ſaxonici fides.fo. cxxx.
Magni ſaxonici virtus cxxx.cędes ibidem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

In Saxonem Grammaticum

Magni norici in vxorem crudelitas. cxxx. qui capitur. cxxxi. Fit monachus. cxxxii. Moritur. cxliii.
Magno alteri datur venia. cxlvii.
Magni in regẽ cõſpiratio & iſidiæ. clxxxi. Aſtutia. clxxxiii. Accuſatio & purgatio ibidẽ. cõiurationis defectio. clxxxiiii.
Magni nũtius. clxxxvi. Captio ibidem.
Margareta regina. cxxii. Eiuſdem exhortatio. fol. cxxv.
Maris danici reflexus. ii.
Mathematici triplices. fo. v.
Mendacii deteſtatio. xxxiiii.
Mendicans proci partes agit. lxxxiiii.
Mira & vix credenda narrat. xlvii.
Miraculũ manium Balderi. xxiiii.
Miracula ĩcredibilia apd̃ geruthũ. lxxxvii
Miraculũ in ferrum candens. ci.
Miracula ꝑ p̃dicatores minꝰ ſanctos. clxxi
Miraculũ in cadauere epi. clxxxvii.
Miranda tria cõſpiciũtur lxxxviii.
Miroci in nauali p̃lio virtus. clxxx.
Mithothyn ſe deũ eſſe mentitus. viii.
Monachi in Daciã aduecti a ſuenone. cvii.
Monachi cuiuſdã imprudẽtia. clvi.
Monſtroſi duo ſenes viſi. ix.
Mons hegle vt æthna ardens. ii.
Mulierũ danicarũ in regẽ indulgẽtia. c.
Murium & ſoricũ omen. clxxxviii.
Muſices inſolens laudator fo. cxx. eiuſdem vis ſtupenda in plectro. ibidem.
NAnnę ſpecies miranda. xxii.
Naſus cõcubinę abſcĩdit xvii.
Nauiũ Ringonis numerꝰ. lxxvii
Nicolaus rex. lxxxi. fol. cxxii.
Nicolaus Kanutũ criminatur. cxxv.
Nicolai regis cędes. cxxx.
Nicolaus legatus apl̃icus. cxxxix.
Nicolai Razi ſcelus. clvii.
Nicolai Sialandeñ. ſtrenuitas. clxiii.
Nicolai Bouis verba futilia. clxvi.
Nicolai filii Sticonis cędes. clxxii.
Nymphę recipiũt hotherũ. xxii.
Noctes clarę in ſolſtitio ęſtiuali. clxvi.
Normãni victi a danis. xxxix.
Normãnię pręfecti filia nubit kanuto. ciii
Noruagia quæ & Noruegia & vulgo norwegia vocat̃ deſcribitur. fo. ii.
Noruagicorũ regum origo. lxvi.
Noruagia vaſtiſſima orbis pars xlix.
Noruagicę gentis ſuggillatio. ci.
Noruagię ſubactio. xciii. cii.
Noruagicus epiſcopus primus. cxxxix.
Nucleti cædes. cliiii.
Nuntiorũ accelerandorũ nouũ cõpendiũ ſeu inuentum. xlvi.
OBſeſſio dura. fo. cxxxviii.
Oculi ferrũ hebetãtes. lvi.
Olaui filii Fridleui educatio. liiii
Olauus a parcis fata ſortit̃. liiii. fit parcus (fo. lv.
Olauus pri. rex. xxxv. fo. lxiiii.
Olauus Throndorũ rex. lxxiiii.
Olauus Wermorum rex. lxxv.
Olauus ſecũdus rex. lix. fol. lxxxix.
Olaui ſupſtitio. fo. ci. dolus in ſyrithã. ibidem. ſubmerſio. fol. cii.
Olauꝰ ſctũs & eiꝰ geſta. ciii. ac cędes. ciiii.
Olaui ambitio & infidelitas. cxv. Ablegatio in flandriam. cxvi.
Olauus tertius rex. lxxix. fo. cxviii.
Olauus cõtemnitur. cxviii. Morit̃. cxix.
Olauus Haraldi filius. cxxxii.
Olauo interdicitur ſacris fo. cxxxiii.
Olimarus rex orientalium. xlvi.
Ollerus in Suetiã aufugit & cędit̃. xxv.
Olonis vegetii origo. lxxiiii. Gladiꝰ. lxxv.
Olo. lxx. maritimos reges extinxit. lxxvi.
Olonem ſeptem reges ſecuti. lxxvii.
Olo rex. xlvii. occupat regnũ. fo. lxxviii.
Oloni parant̃ inſidię a. xii. ducibꝰ. lxxviii.
Olonis acies oculorũ & cędes. lxxix.
Omundus rex. xlviii. fo. lxxix.
Oppidum terribile. lxxxvi.
Or̃o ſeu concio Dornonis curetũ regis. xi. Torkilli. xiiii. Amlethi. xxx. Weſtmari. fo. xxxvii. Erici diſerti. xxxviii. Frothonis tertii. xliii. R onis & olonis. lxxvii. Regneri. lxxxix. Haraldi. cxiiii. Suenonis. cxliiii. Waldemari. cl. Priſzlaui. fol. cliiii. Dombori. cliii. clv. Maſconis. clvii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tabula Alphabetica.

Origo Danorum et reges primi. folio.iii.
Origo Anglorum. ibidem.
Oſtmarus præficitur Scaniæ. lxxi.
Oſuræ filii duodecim cæduntur. l.
Otharꝰ procat̃ Syrithā pudiciſſimā.lxvii
Othari virtus. lxvii.
Othincari pietas. cii.
Othinus quem pro deo ſtulta coluit gen=
tilitas apparuit primū. folio.vii.
Othini vt deus putetur aſtutia. vii.
Othini vxor et noua ars. viii.
Othinus rex.xvii. habitus. folio. xxv.
Othini expulſio.xxv.Reditio. ibidē.
Eius q ſe Othinū ſimulauit exitus.ibidē
Othini filius nomine Frogerus. xxxvi.
Othinus an Mercurius fuerit. lv.
Othinus opem fert. lxxxiiii.
Otho Imperator ſeu Cæſar. xcvii.
Oznenſium metus. cxcviii.
PAcis cōditiōes cū Rugianis.clxix
Palliatio facti. xxxiiii
Parcę tresolauocblatę &viſę.liiii
Patientiæ in Roluone commendatio.xvi.
Patiētiæ exēplū in Syritha mirādū. lxvii.
Pediſſequæ pietas. xvi.
Petra mirabiliter inſcripta. ii.
Petrus Roſkildenſis epiſcopus. cxxviii.
Petri Eliui virtus et fatum. clxii.
Petulantia obſcœna aulicorum. xxxvii.
Pipinus rex Francorum. lxxxix.
Pyratæ Danos vincunt. clxxi.
Plæbis Danicæ furor. clxxxix.
Plogi facinus.cxxxii.Ei parcitur.cxxxviii.
Pœnarum locus vulgo exiſtimatus. ii.
Pomeranorum virtus. clxviii.
Poppo rem Chriſtianam iuuat. ci
Poreuitus et Porenutus. clxx.
Prādendi in lectis priſcorum modus. xv.
Prædæ mira cupiditas in Danis. cxcviii.
Præſtigia diuerſa.folio. vi.et.lxv.
Principes loco regū creant̃ ex plæbe. lxxi.
Priſzlaui in fidē contra patrē pietas.cliiii.
Oratio prudens. ibidem.
Prodigium. xcvi.xcvii.
Proditoris merces. cxliii.
Pugnandi apud priſcos mos. xvii.
Pugna acris. lxviii.&. cxlvii.
Pulmenti e ſerpentibus vis. xxxix.
Purgatorius locus vulgo creditus. ii.
RAdulphi equitis ſtrenuitas. cxli.
Rafno occiditur. xxxix.
Reges Danię qualiter olim elige
bantur. fol'.iii.
Reges.clxx.vincuntur a Dano. xlviii.
Regis Suenonis pnīa et recōciliatio. cxii.
Regnaldus Normanniæ rex. lxxi.
Regnerus Suetiæ regnum occupat. .xiii.
Regnerus Lodbrog rex.lxii.fol'. xc.
Regneri robur in angues. xc.
Regneri victoria:amores: & lex. xci.
Regnerus Romanorum victor afflígitur
a Finnis populis agreſtibus. xcii.
Regneri ſucceſſus.xciii. Mors.xciiii.
Refonis cædes. lxxxix.
Reliquiæ ſanctorum ab Erico ſecundo in
Daniam deportatæ. cxxi.
Reto primipilus Frowini. xxxiii.
Richardi fuga. cvii.
Rindæ puellæ obſtinata pudicitia. xxiiii.
Ringo vir Sialādicus olim nobilis. v.
Ringo rex.xlv.folio. lxxviii.
Ringo Normanniæ præfectus. lxxix.
Ringonis et Syuardi ſecundi cædes. xc.
Ringo imperium affectat. lxxxix
Roe rex moritur. xvi.
Rollerus frater Erici diſerti. xxxix
Rollerus Reginam repudiatā ducit. xliiii
Rollerus rex Noruagiæ. xlvi.
Rolpho genitus ex vrſo. xv.
Roluo rex.xiii. Cognomento Krage.xvi.
Eius patientia. ibidem.
Røricus et Haterus Iutię præfecti.fo.lxxi
Roluonis mira liberalitas. fo.xvi.
Roſkildia conditur a Roe. xv.
Roſkildia prius Appelſtade dicta. lxxi.
Roſkildia capitur improuiſa. cxxxv
Roſkildenſis piratica. cxxxvii.
Roſtarus ſibi animas dicari petit.fol'. xci.
Roſtockenſis ſtatua peruſta. fo.clv.
Rotho pirata. lxxii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Rugianorum ſimulacrũ. cxxxi.clxx.defe=
ctio.clxvi.expugnatio.plena. clxxi.
Rupibus inſcriptæ res Danicæ. i.et fol'.ii.
Ruſilam viraginẽ vicit Fridleuus. xxxvi.
Ruſilæ ſeu Ruſſæ exitus.fo. lxxix.
Ruthenorum periculũ et ſubactio.xii. Cõ
tra Danos nauigia et ſtrages. xlvii.
SAcerdotum honoratio. fo.cxiiii.
Sacrificia impia ex hoĩbus. xxiii.
Sagittarii cuiuſdã virt⁹ mira.cii
Sanguine redundat mare.liii.Prodigium
Satyrus quidam vincitur. xxii.
Satyri aquili in ſpecu reperti. lxxxvii.
Saxo grammaticus ſe Italos imitari et ve=
ritatem amplecti in hoc opere profite=
tur.folio. i.
Saxones vltro fugiunt. cxliii.
Saxum admirabile. fol'. iii.
Saxones victi.vide Theutones.
Scania pars Daniæ piſcoſa. ii.
Scanienſiũ fuga.cx. ſeditio.cxc.cxciiii
Scati et Hialli violentia. lxxv.
Scythæ victi.xcii. Scytale Dañ. clxxxvi.
Sclauorum ſubactio vide Theutonũ.irri=
ſio et cupiditas.cxli. Naufragium.cxlvi.
Sclauorum fides mutabilis.clxi. ſubactio
et met⁹ turpis.cxvi.deditio ſũma. cxcix.
Sclauię diuiſio.clxii.libertat[amiſſio.cxcii
Scotiæ et Britãniæ ſubactio a Danis. xiiii
xci.et.xciii. Vide Anglorum.
Scotti a Scotto Dano vocati. xiiii.
Scottus maritus Vluildæ. xv.
Scriptorum in Dania inopia. xxxv
Sculdæ mulieris facinus. xvii.
Scuti Amlethi pictura miranda. xxxi.
Senex quidam Othinus putatus, inſtrue=
re exercitum docet Hadingum.folio. x.
Senex fatidicus aciem inſtruit. lxxiiii.
Senum duorum diſpar ſtudium. lxix.
Sententiæ ſingulares Erici. xlii.
Serpentes Sclauorum. clxiiii.
Serui cuiuſdam mira fides. cix.
Sialandia Daniæ pars:et ſitus eius.fol'. ii.
Sialandiam eſſe locum electionis. cxxxiiii
Syfridus dux Iutorum. x.
Sifridus Thyringus. cxcii
Sygarus rex.xli.fol'. lxvii.lxxi.
Signe ſe ſuſpendit cũ pediſſequis. lxx.
Simulacrũ Rugianorũ dictũ Suantoui=
tus.cxxxi.clxvii.cõburitur.clxviii. Ru=
gięuitus. clxx.
Simulacrũ Arconeñ. cxlix
Syrithã pudiciſſimã ꝓcat Otharus.lxvii.
Syrithæ periculum.ci. Kanutũ parit.cii.
Syualdus nouis rebus ſtudẽs occidit.lxvi.
Syualdus primus rex.xl.fo. lxvii.
Syualdus ſecũdus rex.xlii.fo. lxxi.
Syualdus tertius rex.liii.fo. lxxxiiii.
Syuardus Scottorũ rex.fo. lxvii.
Syuardus primus rex.xlix.fo. lxxxii
Syuardus ſecũdus rex.lxi.fo. lxxxix.
Syuardi vulnus.xc. Præſagium. xci.
Syuardi in patrem affectio. xciiii.
Syuardus tertius rex.lxiiii.fo. xciiii.
Syuardi tumulus. xciiii.
Siuardi Noruagici fortitudo.clx. confeſ=
ſio.ibidem.exitus.ibidem.
Skyalmo cãdidus capit.cx. cõcionat. cxx.
Skyoldus rex.iiii.fol'. iii.
Skricfinni populi mirandi. iii.
Oleſauci deſtructio. cxliii.
Snio rex.liiii.fol'. lxxxiiii.
Snyrtir gladius mirabilis. xx.
Sobrietas gygantum in Dacia. lv.
Solis expers regio vbi ĩopia ignis. lxxxvii.
Somniũ Suenonis Roſkildeñ. cxiiii.
Somnium ſatellitis. cxxxii.
Sortium vſus apud Rugianos. clxvii.
Spectacula apđ Geruthũ ĩaudita. lxxxvii.
Speculatio callida. cxcvii.
Starcatheri pugilis ĩſignis ortus.lv.necat
Wicarũ.ibidẽ.vulnerat.lvi.ei⁹ alũna.lvii
Starchater⁹.ix.fr̃es athletas necat.lix.Ei⁹
forma ſaxo ĩpſſa.lix. Magnaĩtas.lx.dictũ
facetũ.lx.abſtinẽtia et ſobrietas.lxi.cõſtã
tia.lxi.carmẽ.lxii.lxiii.et.lxiiii.fuga.67.
Starcatheri reatus.lxxvii.Pnĩa.fol'. lxxix.
Starcatheri exitus. lxxix.lxxxi.
Strages miranda. xlix.
Stratagema.i.militar[aſtutia Hadigi.vii
Trannonis. xii. Rørici. xxvi. Amle=
thi.xxxii. Fridleui.xxxvi. Erici.xl.xliiii.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tabula Alphabetica.

Stratagema rurſum.fol. lxviii.xcii.xcviii.
cxxxiiii.clxxiii.clxxix.et.cxcviii.
Studia priſcorum. lxv.
Sturbiorni cædes. xcvii.
Suanuitæ puellæ indoles. xii.
Suantouitus.i.ſanctus Vitus. clxvii.
Suauildæ ſpecies et cædes. lxxxiiii.
Sueno.i.rex.lxxii.fo.xcix. Eiꝰ impietas et
captiões.xcix.et.c.Miſeria et cõuerſio ad
pietatẽ.c.ꝑplexitas.ci.exitꝰ bonꝰ.cii.cvii
Suenonis ſecundi ortus.ciiii. Eius regnũ:
et filii nothi ibidem. Mors.cxiii.
Sueno epũs illiteratus lrãs didicit factus
regi charus et ſeuerus.fo. cxi.cxiii.
Sueno regni affectator moritur. cxxi.
Sueno tertius rex.lxxxv.fo.cxxxiiii. In ſu=
ꝑbiã lapſus æmulat̃ luxũ Theutonicorũ.
fuerat eñ prius de familia Cõradi impa=
toris.fo.cxxxviii. Eius auaritia.ibidem.
Suenonis tertii ſucceſſus.cxl. Inſidię ĩ Wal
demarum.cxli.In Kanutum.cxlv.Mors.
cxlvii.Idoli ꝑ poculum veneratio.clxvii.
Suenonis epĩ tẽpla:et mors Rhodi. cxviii.
Suenonũ ĩ Danos dolꝰ.x.calliditas.cxxxix
Suerco imponitur Suetiæ rex. cxxix.
Suerco filiã cũ regno deſpõdet Kanuto.v.
fol.cxl. Cæditur.folio. cxliii.
Suertingi facinus turpe. lvi.
Suerus quidam ſe regis filiũ mẽtit̃. clxxx.
Suetia pars Daniæ.fol. ii.et.iii.
Sueticum bellum. lxxvi.
Suetiæ ſubactio prima.fo.vii. Secunda.x.
Tertia.xvii. Quarta licet ſcribat̃ quita.
lxv.Quinta licet ſcribatur ſexta. lxxxiii
Sexta.lxxxix.Septima.xci.
Suetica chriſtianitas. ci.
Sueticæ gentis praui mores. cxxxvi.
Sueno vir loquax capitur. cxxxv.
Sunonis integritas. cxlii.
Superſtitio priſca. cxxv.cliii.
Supſtitio Rugianorum miranda. clxvii.
Supplicium dirum. xciii.
Swibdagerus rex opprimitur. vii.
Sutoris Theutonici aſtus. cxxix.
Suſa amnis. lxx.
Swibdagerus rex.vi.folio. v.
TAnna gigas Bizãtinꝰ occidit̃.lvi
Tempeſtas ſæua. cxlix.
Tergor ſ egni iſtar aruũ petit̃.94.
Thetleui vecordia. cxlvii.
Theutonum pietas et iuſtitia. iiii.
Theutonũ ſeu Alemãnoꝝ/Saxonũ et Sla=
uorũ ſubactio a Danis.prĩa.fo.iiii. Secun
da.xiiii. Tertia.xv.Quarta.xxxv.Quin=
ta q̃ ẽ Sclauorũ.fo.xlvi. Sexta.lv.Saxonũ
lvi.Sclauoꝝ q̃.vii.fo.lxxiiii.Octaua.lxxix
Nona et decĩa ſubactio Sclauoꝝ. lxxxiii.
Vndecĩa ibidẽ. Duodecĩa q̃ eſt Saxonũ.
lxxxviii.Decima tertia q̃ Saxonũ.lxxxix.
Decĩaquarta.xci. Decĩa quĩta q̃ eſt Scla=
uorũ.xcvi.Decĩaſexta eorundẽ.cii.Decĩa
ſep.cviii.Decĩano.cxxx. Vigeſima.cxxiiii
Vigeſimaprima.clxiii. Vigeſimaſecũda
Sclauoꝝ.clxxxvii. Vigeſimaquarta. q̃ p̃=
cipua.fol. cxcvii.et.cxcix.
Theutonum ſupplicium. cxxix.
Thira virago fidelis. xcv.xcviii.
Thyræ munimentum Dãne Wirck.xcvii.
Theſauri regii ſubmerſio. cxxiii.
Thoræ facinus in vlciſcendo ſtupro. xv.
Thorildæ in priuignos ſæuitia. xii.
Thor pro deo habitus. xiii.lv.
Thoris dei fabuloſa vltio. lxxxvi.
Thorkillꝰ dux itineris ad Geruthũ.lxxxv
Thorkilli propoſitiones.lxxxvii.Dicta le=
pida eiuſdem.fo. lxxxviii
Thorkillus fit chriſtianus. lxxxviii
Throndus et Ruſla. lxxix.
Tylenſis populi induſtria in rebus cogno
ſcendis:et ſterilitate ſoli ſuperanda.fo.i.
Tymmonis anteſignani virtus. cii.
Toko ſagittarius optimus.xcviii.Eius li=
bertas in reſpondendo. xcix
Tokonis in dicendo fœlicitas. cxl.
Tonitrui vis et eius coniectura. cxcix.
Toſto vir facinoroſus in Iutia. x.
Tranno Rutenorum rex. xii.
Tributum a Saxonibus pendẽdũ. lxxxviii
Tumultus et cædes plæbis. cxci.
Tunica ferrea. xxxvi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

In Saxonem Tabula Alphabetica.

VAſramentum pium.fo. cxlv.
Waldemarꝰ q et valdemarꝰ & voldemarꝰ ſcribit adhuc tyro.135.
Waldemarus ſancti Kanuti ducis filius. cxxxvi. Eius erratum. cxxxviii.
Waldemari et Kanuti ratio. cxl.
Waldemari querela. cxli.
Waldemari reſponſio. cxliiii.
Waldemari effugiũ.cxlv.conatus ibidem. periculum in nauigando. cxlvi.
Waldemarus primꝰ rex.lxxxvii.fo. cxlvii.
Waldemari prudẽtia. cxlvii.
Waldemari oratio ad amicos. cl.
Waldemari lapſus. clii.
Waldemari in Eſkillum verba. clvi.
Waldemarus Cæſarem adit. clviii.
Aeſtimatur plurimi a Theu.fol. clix
Waldemari iuſtitia. clix.
Waldemarus capit regiũ nomen. clxi.
Waldemari regꝭ modeſtia.clxxix.&.clxxx.
Waldemari cum imperatore coitio. cxcii.
Waldema.legata ĩ morte& cõmẽdatio.193
Waløgoſtũ deſertum capitur. clxii.
Waløgoſtum obſidetur rurſum. cxcvii
Wandali.S.Kanutũ pſequuntur.fol. cxvi.
Wandalorum incurſationes. cxli.
Waſche athleta ſuperatur. lvi.
Vaticinium de theſauro. xi.
Vaticinium mulierculæ. xci.
Vatiſzlaui pietas. clxxv.
Vbbo Daniã occupat. xiiii.
Vbbo Freſicus. lxxiiii.
Vbbo naſcit.xcii. regnũ affectat et plurimos fundit.ibidem.Moritur. xciii.
Vbbonis alterius mors. lxxviii.
Vbbonis victus. xxvi.
Veh patriæ cuius rex puer. xxxviii.
Veneficę in Frothonẽ tertiũ fraus. li.
Veneficorum vires. lxvi.
Venti vehementia. cxciiii.
Verindia regio petroſa. ii.
Wermundus rex.xxiii.fo. xxxii.
Wermundi liberalitas. xxxiii.
Verſutia impia. cxxvi.
Veſpaſii regis cædes, xii.
Veſtis impenetrabilis.Folio. xv.
Vffo Aſmundi filius fugit. fo. viii.
Vffo futurus rex.xxiiii.naſcitur. xxxii.
Vffonis indoles. xxxiiii. qui ex muto fit vocalis. xxxv. Robur. ibidem.
Vffo qui & Olauus.i.rex.xxxiiii. fo.xxxv.
Vgarthilocꝰ deꝰ oli hĩtꝰ.lxxxvii.lxxxviii.
Wiberga mœnibus ſepitur. cxxxvi.
Vicus captus. clxxix.
Vggerus vates mirandus. xlviii.
Wiggonis de Roluone ſcomma. xvii.
Wiggonis facinus. xxi.
Vigletus rex aut tyrannus.xxii.fo. xxxii.
Vigleti mors. xxxii.
Wilhelmi epi ppheticꝰ ſpũs & mors.cxiii.
Wilhelmi reliquiæ odoriferæ.cxv.Eius ſepulcri violati vindicta. ibidem.
Vincula ignominioſa apud Danos. cxvi.
Viſio Magni regis. cviii.
Wiſinnus cæditur. lvi.
Withſerci virtus & magnanimitas. xciii.
Viti ſancti ſtatua. clxviii.
Vluilde in patrẽ fraus.xi. Eiuſdem exhortatio in maritum. xi.
Vittho Freſorum pirata carpitur. xiiii.
Vluidæ conſilium peſſimũ. xiiii.
Vluonis ortus ex vrſo.ciii. inſolentia. cv.
Vluonis ſupplicium. cxlvii.
Vnguinus rex.xxxix. fo. lxvi.in fine.
Vnno Bremeñ.epus. ci.
Voldemari ſeu Waldemari laus. folio. i.
Voluptas & ſuperbia carpuntur. lxiiii.
Voto ſe aſtringẽdi mos priſcorũ. xvii.
Vpſale ſedes epalis in Suetia. vii.
Vrbium fortuitum incendium. clxxxvi.
Vrnica cõcio Haraldũ regẽ Iutię creat.131
Wrneñ.nobilitas antiqua. clxxviii.
Vrſꝰ amator puellę & gẽitor vluonis.ciii
Vrſa Rolphonẽ genuit.xv. Eius aſtꝰ.xvi.
Vrſæ fuga & pecuniæ abiectio. xvi.
Vrſini cruoris potandi ratio. xvii.
Vrſi ſylueſtris ferę progenies. ciii.
Vxoratos eſſe timidos. cxl.

FINIS.

Doctiſſimi & eloquentiſſimi Saxonis Grāmatici Sialandici,
Inſignis Eccleſiæ cathedralis Roſkildenſis olim
Prępoſiti: In Geſta Danorum Præfatio.

VM cæteræ nationes rerum ſuarū titulis glo
riari, voluptatemq; ex maiorum recordatione
percipere ſoleant: Danorum maximus pōtifex
Abſalon patriam noſtrā, cuius illuſtrandę ma
xima ſemper cupiditate flagrabat: eo clarita-
tis & monumenti genere fraudari non paſſus:
mihi comitum ſuorum extremo, cæteris ope-
ram abnuentibus res Danicas in hiſtoriā con-
ferendi negociū intorſit: inopemq; ſenſum ma
ius viribus opus ingredi, crebrę exhortationis
imperio cōpulit. Quis enim res Danię geſtas,
literis proſequeretur: quę nuper publicis initia
ta ſacris: vt religiōis ita latinę quoq; vocis alie
na torpebat. At vbi cum ſacrorum ritu latialis etiam facultas acceſſit: ſegnicies par
imperitię fuit: nec deſidiæ minora, q̃ antea pœnurię vitia extitere. Quo euenit vt par
uitas mea q̃uis ſe prędictæ moli imparem animaduerteret: ſupra vires niti, q̃ iubenti
reſiſtere pręoptaret: ne finitimis factorum traditione gaudentibus: huius gentis opi-
nio potius vetuſtatis obliuiis reſperſa, q̃ literarum monumentis prædita videretur.
Igitur oneri cunctis præteriti ęui ſcriptorib⁹ inexperto rudes labori humeros ſubiice-
re coactus, imperiumq; negligere verit⁹, audacius q̃ efficacius parui: q̃q̃ ingenii mei
imbecillitas fiduciam negabat: ab hortatoris amplitudine mutuatus. Cuius fatis cœ Laus Andreę archi-
pti mei metam pręcurrentibus: te potiſſimum Andrea/penes quem ſaluberrim⁹ ſuf- epiſcopi
fragiorum conſenſus honoris huius ſucceſſionem ſacrorumq; ſummam eſſe voluit: Lundeñ.
materiæ ducem auctoremq; depoſco: obtrectationis liuorem, qui maxime conſpicuis
rebus inſultat: tanti cognitoris præſidio fruſtraturus. Cuius fertiliſſimum ſcientię pe
ctus ac venerabilium doctrinarum abundantia inſtructum veluti quoddam cęleſtiū
opum ſacrarium exiſtimandum eſt. Tum Galliam Italiamq; cum Britānia percipien
dæ literarum diſciplinæ, colligendæq; earum copię gratia perſcrutatus: poſt diutinā
peregrinationem ſplendidiſſimum externæ ſcholę regimen appręhendiſti: tantumq;
eius columen euaſiſti: vt potius magiſterio ornamentum dare, q̃ ab ipſo recipere vi-
dereris. Hinc ob inſignium culmen meritaq; virtutū, regius Epiſtolaris effectus: offi-
cium mediocritatis liminibus cōtentum tantis induſtrię operibus exornaſti: vt idem
poſtmodum ampliſſimæ dignitatis viris ad eum quem geris honorem tranſlatis be-
neficii nomine expetendum relinqueres. Quāobrem Scaniam tripudio diſſultare cō-
pertum eſt, ꝙ pontificem potius a finitimis mutuata ſit, q̃ ex indigenis legerit. quip-
pe quæ laudabiliter delectum egit: iocunditatem ex ſuffragio ſuo meruit. Itaq; cum
genere, literis, ingenioq; niteas: ac plebem fœcundiſſimis doctrinę ſtipēdiis regas: ma Hexamerō
ximum tibi gregis amorem conciliaſti: ſuſceptiq; miniſterii partes glorioſę executio- & de.vii.ſa
nis fiducia ad laudis cumulum perduxiſti. Et ne rerum dominium poſſeſſione vſur- cramentis
pare videreris: ampliſſimum patrimonium ſacris ædibus religioſę liberalitatis teſta- opus cōpo-
mento legaſti. Obſitaſq; curis opes decenter abiicere: q̃ earum auiditate & pondere ſuit metrice

Opera pſi-gnata ſunt.

implicari maluiſti. Tu item, mirificum reuerendorum dogmatum opus complexus: priuatiſq; curis publicę religionis officia anteponere auidus: pertinentium ad eam rerum ſolutionem abnuentes: ſalutarium conſiliorum doctrina, debitis ſacrorum obſequiis adegiſti. veteremq; diuinarum ędium iniuriam religioſo lucri beneficio rependiſti. Præterea laſciuioris vitę ſtudioſos intemperantięq; plus ęquo viribus indulgẽtes: ſaluberrimę exhortationis perſeuerantia, ac ſplendidiſſimis frugalitatis exemplis ad honeſtiorem mentis habitum ab enerui mollitudine reuocatos, dictis ne an factis magis inſtruxeris dubium reliquiſti. Ita qđ tuorum nulli prædeceſſorum obtinere tributum eſt: ſolis prudentiæ monitis impetraſti.

Cõmendat Voldemarũ ſecundũ regem.

Nec ignotum volo Danorum antiquiores conſpicuis fortitudinis operibus editis, gloriæ ęmulatione ſuffuſos: Romani ſtili imitatione non ſolum rerum a ſe magnifice geſtarum titulos exquiſito contextus genere veluti poetico quodam opere perſtrinxiſſe: verũetiam maiorũ acta patrii ſermonis carminibus vulgata linguę ſuę literis ſaxis ac rupibus inſculpenda curaſſe.

Italos imitatur.

Quorum veſtigiis ſeu quibuſdam antiquitatis voluminibꝰ inhęrens, tenorẽq; veris trãſlationis paſſibus æmulatus: metra metris reddenda curaui: quibus ſcribendorum ſeries ſubnixa, non tã recenter conflata ꝙ antiquitus edita cognoſcatur.

Nouũ opꝰ hoc veritatem geſtoꝝ profitetur.

Quia pręſens opus non nugacem ſermonis luculentiã: ſed fidelem vetuſtatis notitiam pollicetur. Quãtum porro ingenii illius homines hiſtoriarum edituros putemus: ſi ſcribẽdi ſitim latinitatis peritia pauiſſent! Quibus tametſi Romanæ vocis notitia abeſſet: tanta tradẽdæ rerum ſuarũ memoriæ cupido inceſſit: vt voluminũ loco vaſtas moles amplecterentur, codicũ vſum a cautibꝰ mutuantes.

Cautibꝰ inſcripta.

Nec Tylenſium induſtria ſilentio oblitteranda.

Tyleñ. induſtria.

Qui cum ob natiuã ſoli ſterilitatẽ luxuriæ nutrimentis carentes: officia continuę ſobrietatis exerceãt, omniaq; vitæ momẽta ad excolendã alienorũ operũ notitiã conferre ſoleãt: inopiã ingenio pẽſant. Cunctarũ quippe nationũ res geſtas cognoſſe, memoriæq; mãdare, voluptatis loco reputãt: nõ minoris glorię iudicãtes alienas virtutes diſſerere ꝙ proprias exhibere. Quorũ theſauros hiſtoricarũ rerũ pignoribꝰ refertos curioſius conſulens: haut paruã præſentis operis partẽ ex eorũ relationis imitatione contexui. Nec arbitros habere contempſi: quos tanta vetuſtatis peritia callere cognoui. Nec minus Abſalonis aſſerta ſectando, quæ vel ipſe geſſit vel ab aliis geſta perdidicit: docili animo ſtiloq; cõplecti curę habui, venerandæ eius narrationis documẽtũ perinde ac diuinũ aliquod magiſteriũ amplexatus.

Cõmendatio regis Voldemari

Te ergo ſalutaris princeps ac parens noſter, cuius illuſtriſſimã a priſcis temporibus proſapiã dicturus ſum: clariſſima lux patrię Voldemare, dubiũ laboris huiꝰ progreſſum fauore proſequi rogo: quia propoſiti pondere conſtrictus, vereor ne magis imperitię meæ habitum, ingeniiq; debilitatem patefaciã, ꝙ tuam (ſicut par eſt) originem repręſentem. Siquidem pręter paternæ hæreditatis amplitudinẽ, conſpicua regni incremẽta finitimorũ oppreſſiõe ſortitus Albięq; reciprocos fluctus propagatę dominationis labore complexus: haut mediocre claritatis momentũ celeberrimus laudis tuę titulis adieciſti.

Multa regna Voldemarus ſubegit.

Ita anteceſſorũ famam atq; opinionẽ operũ magnitudine ſupergreſſus, ne Romani quidẽ imperii partes armis intentatas liquiſti. Cumq; fortitudine & liberalitate inſtructiſſimus habearis, plus ne hoſtes bellis terreas: an ciues humanitate demulceas ambiguũ reddidiſti.

Cõmendatio ſãcti Kanuti regis.

Tuus quoq; fulgẽtiſſimus auus publicę religionis titulis cõſecratus: immeritęq; mortis beneficio immortalitatis gloriã cõſequutus: nũc ſanctitatis fulgore pſtringit quos olim victoriis adquiſiuit. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribꝰ plus virtutis ꝙ cruoris effluxit. Cęterũ priſco atq; hęreditario obſequẽdi iure: ſaltem ingenii viribus tibi militare

conſtitui: cuius clariſſimi patris caſtrenſem militiam parens auuſq; meus fidiſſimus
bellici laboris operibus coluiſſe noſcuntur. Tuo igitur ductu reſpectuq; ſubnixus, quo
cętera liquidiꝰ exequar, initium a patrię noſtrę ſitu, deſcriptuq; petere ſtatui: ſpecioſiꝰ
ſingula perſtricturus, ſi narratiōis procurſus cōpetentia rebus loca permetiens, ab eo- De ſitu Da-
rum poſitione, dicendorū inchoamēta deduxerit. Huius itaq; regionis extima par nię.
tim ſoli alterius confinio limitantur, partim propinqui maris fluctibus includūtur. In
terna vero circūfuſus ambit oceanus: qui ſinuoſis interſtitiorū anfractibus nunc in an
guſtias freti contractioris euadens, nunc in latitudinē ſinu diffuſiore procurrēs, cōplu
res inſulas creat. Quo fit: vt Dania mediis pelagi fluctibus interciſa, paucas ſolidi con Dania.
tinuiq; tractus partes habeat: quas tanta vndarum interruptio pro varia freti reflexio
ris obliquitate diſcriminat. Ex his Iutia grāditatis inchoamētiq; ratione Danici regni Iutia.
principium tenet: quæ ſicut poſitione prior: ita ſitu porrectior Theutonię finibꝰ admo
uetur. A cuius complexu fluminis Eydori interriuatione diſcreta, cum aliquanto lati Eydorus.
tudinis excremento ſeptentrionem verſus in Norici freti littus excurrit. In hac ſinus
qui Lymicus appellatur, ita piſcibus frequens extitit: vt non minus alimentorum in- Lymfiord
digenis: q̃ ager omnis exoluere videatur. Huic etiam Freſia minor adiacet, quæ a Iu- Freſia mi-
tię prominentia ſubſidentium camporum ac gremii deuexioris inclinata receſſu, ma- nor.
ximos frugum prouentus beneficio oceani inundantis aſſequitur. Cuius refluxionis Refluxus
vis, plus vtilitatis an periculi incolis afferat ambiguum extat. Siquidem tempeſtatis maris
magnitudine perruptis ęſtuariis quibus apud eos maritimi fluctus intercipi ſolēt, tan
ta aruis vndarum moles incedere conſueuit, vt interdū nō ſolum agrorum culta: ve-
rūetiam homines cum penatibus obruat. Poſt Iutiam inſula ad orientē verſus Fionia Fionia.
reperitur quam a continenti anguſti admodum † ęquoris interiectus abrumpit. Hæc Medelfar
ſicut ab occaſu Iutiam, ita ab ortu Sialandiam proſpectat: conſpicua neceſſariarum re ſund.
rum vbertate laudandam. Quæ inſula amœnitate cunctas noſtrę regionis prouin- Sialandia.
cias antecedens, medium Danię locum obtinere putatur: ab extimæ remotionis limi
te pari ſpaciorum intercapedine diſperata. Ab huius ortiuo latere occaſiuum Scanię Scania
media pelagi diſciſcit interruptio: opimā prædæ magnitudinem quotannis piſcan- Piſcoſa.
tium retibus adigere ſoliti. Tāta ſiquidem ſinus omnis piſcium frequentia repleri con
ſueuit: vt interdum impacta nauigia vix remigii conamē eripiat. Nec iam præda ar-
tis inſtrumēto ſed ſimplici manus officio capiatur. Cęterum Hallandia ac Blekingia Hallandia
ab integritate Scaniæ ſeu rami duplices ex vnius arboris ſtipite promeantes Gothyæ Blekingia
Noruagięq; longæ declinationis ſpaciis, diuerſiſq; receſſuū interſtitiis adnectuntur. Gothya
Verum apud Blekingiam apta meantibus rupes mirandis literarū notis interſtincta Noruagia
conſpicitur. Siquidē a meridiano mari in deſerta Verundię petroſa porrigitur ſemita. q̃ & Nor-
quam binę lineę exiguo diſcretę ſpatio protractis in longum ductibus amplectuntur. uegia.
Inter quas medium loco planum factis ad legendum figuris vndiq; ſecus exaratum Verindia
oſtenditur. Quod licet adeo ſitu inęquale exiſtat vt modo montium alta proſcindat, Mirabilis
modo vallium ima prætereat, eodem tamē tenore literarum veſtigia ſeruare dinoſci- Petra.
tur: quarum ſignificationem Rex Voldemarus ſacri kanuti fauſta proles ammiratio-
nis cauſa cognoſcere cupiens miſit qui rupem permeantes patentium illic characterū
ſeriem, curioſiori indagatione colligerēt, ac poſtmodū virgulis quibuſdam ſub iiſdem
formarum apicibus adnotarent. Qui ideo nihil ex eis interpretamenti comprehende
re potuerunt, ꝙ ipſa cęlaturæ concauitas partim cœno interlita, partim cōmeantium
adeſa veſtigiis figuratæ protractionis ſpeciem obtrito calle confuderat. Vnde conſpi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cuum eſt etiam petrinę ſoliditatis rimas diutino madore complutas aut ſordium col-
Suetia. luuione, aut irrigua nimborum inſtillatione concreſcere. At quoniam regio hæc Sue-
tiam Noruagiamq; tam vocis q̃ ſitus affinitate cõplectitur: earum quoq; ſicut & Da
niæ partes ac climata memorabo. Quæ prouinciæ Septentrionali polo ſubiectę bootẽ
q; & arcton reſpicientes ipſum frigentis zonæ paralellum vltima ſui porrectione con-
tingunt. Poſt quas humanis ſedibus locum inuſitata algoris ſæuitia nõ relinquit. Ex
Noruagia. quibus Noruagia ſaxei ſitus deformitatem naturę ſortita diſcrimine, rupibus infœcũ
da ac ſcopulis vndiq; ſecus obſita glebarum vaſtitate triſtes locorum ſalebras repræ-
ſentat. In cuius parte extima ne noctu quidem diurnum ſydus occulitur, ita vt conti-
nui ſolis pręſentia alternos horarum dedignata ſucceſſus vtriq; tempori pari luminis
Iſlandia. adminiſtratione deſeruiat. Ab huius latere occidẽtali inſula quæ glacialis dicitur ma
gno circunfuſa reperitur Oceano, obſoletæ admodum habitationis tellus rerumq; ve-
Fons mi- ri fidem excedentium, & inſolitorum euentuũ miraculis prædicanda. Illic fons eſt qui
rabilis. fumigantis aquæ vitio natiuam rei cuiuſlibet originem demolitur. Sane quicquid fu-
mi huius exhalatione reſpergitur, in lapideę naturæ duritiam tranſmutatur, quæ res
mirabilior an periculoſior exiſtat in dubio poſitum conſtat: cum fluidam aquę teneri-
tudinem tantus obſiderit rigor: vt admotum quidlibet fumidoq; eius vapore perfu-
Aquarũ mi ſum in lapidis proprietatem forma duntaxat ſuperſtite ſubita conuerſione tranſmu-
rabilis na- tet. Ibidemq; complures alii latices referuntur: qui modo creſcẽtis limphę copiis adau
tura. cti pleniſq; exundãtes alueis crebras in ſublime guttas iaciunt, modo torpentibus ſca
tebris vix ab imo conſpecti profundis ſubductioris terræ latibulis abſorbẽtur. Quo fit
vt exuberantes proxima queq; ſpumarum candore cõſpergãt exinaniti nullo viſus in
genio capiantur. In hac itidem inſula mons eſt qui rupem ſydeream perpetuæ flagra-
De monte tionis ęſtibus imitatus incendia ſempiterna iugi flammarum eructatione continuat.
hegle ſicu- Cuius rei ammiratio ſupradictis ęquatur/cum tellus extremis ſubiecta frigoribus tan
ti ęthna ĩ ſi ti caloris fomentis exuberet: vt igniũ perennitatem arcanis inſtruat nutrimentis, ęter
cilia ardẽte numq; fouendis ardoribus prębeat incentiuum. Huic etiam inſulę certis ſtatutiſq; tẽ-
Glacies mi poribus infinita glaciei aduoluitur moles: quæ cum aduentans ſcabris primum cau-
rabilis. tibus illidi cœperit perinde ac remugientibus ſcopulis fragoſę ex alto voces ac varii
inuſitatę conclamationis ſtrepitus audiuntur. quãobrẽ animas ob nocentis vitæ cul-
Locus poe- pam ſuppliciis addictas, illic algoris magnitudine delictorum pẽdere pœnas exiſtima
narum. tum eſt. Huius itaq; molis exciſa particula quantiſcunq; nodorum cõdulis obſeretur
Miraculũ. mox vt ſupradicta glacies terris auellitur clauſtra cuſtodiamq; fruſtratur. Stupet ani
mus ammiratione plenus dum res inextricabilibus ſeris obſita ac multiplici impedi-
mentorum perplexione concluſa: ſic molis cuius pars erat diſceſſum inſequitur vt om
nem obſeruationis diligentiam ineuitabilis fugę neceſſitate decipiat. Eſt & illic aliud
Glacies al- glaciei genus montium iugis ac rupibus interſertum quod certis vicibus conſtat ſu-
tera. perioribus ad ima deiectis infimiſq; rurſum ad ſuperna reflexis verſili quadam muta-
tione tranſponi. In cuius aſſertionis fidem affertur ꝙ quidam dum planum forte gla-
Aqua vene ciale percurrerent in obiectas voragines hyantiumq; rimarum penita prouoluti pau-
nata. lo poſt exanimes fuerint nulla glaciei rimula ſuperſtante reperti. Quãobrem a com-
Aqua Ce- pluribus exiſtimari ſolet ꝙ quos fundę glacialis vrna deſorbuit eoſdem poſtmodum
realis. ſupinata reddiderit. Illic etiam fama eſt peſtilentis vndę laticem ſcaturire quo quis gu
Ignes mira ſtato perinde ac veneno proſternitur. Sunt & alii fontes quorum ſcatebra cerealis po-
biles. culi proprietatẽ imitari perhibetur. Sunt & ignes qui cũ linum conſumere nequeant

aquę molliciem depaſcuntur. Eſt & Saxum quod montium pręrupta non extrinſeca Saxũ mira-
agitatione, ſed propria natiuaꝗ motione peruolitat. Et vt paulo altius Noruagię de bile.
ſcriptio replicetur: Sciẽdum ꝙ ab ortu Suetiæ Gothyęꝗ contermina aquis vtrinꝗ ſe
cus oceani vicinantis includitur. Eadem a ſeptentrione regionem ignoti ſitus ac no-
minis intuetur humani cultus expertẽ. Sed monſtruoſę nouitatis populis abundan-
tem, quã ab aduerſis Noruagię partibus interflua pelagi ſeparauit immẽſitas. Quod
cum incertę nauigationis exiſtat perpaucis eam ingredientibus ſalutarem reditũ tri-
buit. Cæterum oceani ſuperior flexus Daniã interſecando prætermeans Auſtralem
Gothyę plagã ſinu laxiore cõtingit: inferior vero meatus eius Noruagięꝗ latus ſeptẽ
trionale pręteriens ad ortũ verſus magno cum latitudinis incremento ſolido limita-
tur anfractu. quem maris terminum gentis noſtrę veteres Grãduicũ dixere. Igitur in
ter Granduicũ & meridianum pelagus breue cõtinentis ſpacium patet maria vtrinꝗ Grãduicus
ſecus allapſa proſpectans: quod niſi rerum natura limitis loco congreſſis pene flucti-
bus obieciſſet: Suetiam Noruagiamꝗ conflui fretorum ęſtus in inſulam redegiſſent.
Harum ortiuas partes Skricfinni incolũt. Quæ gens inuſitatis aſſueta vehiculis mõ Skricfinni.
tium inacceſſa venationis ardore ſectatur: locorũꝗ complacitas ſedes diſpendio lubri
cę flexionis aſſequitur. Neꝗ enim vlla adeo rupes prominet quin ad eius faſtigiũ cal
lida curſus ambage perueniat. Primo ſiquidem vallium profunda relinquens ſcopulo
rum radices tortuoſa giratione perlabitur: ſicꝗ meatum crebrę declinationis obliqui
tate perflectit donec per ſinuoſos callium anfractus deſtinatũ loci cacumen exſuperet.
Eadem apud finitimos mercium loco quorũdam animalium pellibus vti conſueuit. Suetia.
Suetia vero Daniam ab occaſu Noruagiãꝗ reſpiciẽs. A meridie & multa oriẽtis par-
te vicino pręterit oceano. Poſt quã ab ortu quoꝗ multiplex diuerſitatis barbaricę cõ-
ſertio reperitur. Danicam vero regionem giganteo quõdam cultu exercitam, eximiæ Gygantes
magnitudinis ſaxa veterum buſtis ac ſpecubus affixa teſtantur. Quod ſi quis vi mõ in Dania.
ſtruoſa patratum ambigat quorũdam mõtium excelſa ſuſpiciat: dicatꝗ ſi callet quis
eorum verticibus cautes tantæ granditatis inuexerit. Inopinabile nanꝗ quiuis mira-
culi huius ęſtimator aduertet vt molem ſuper plano minime vel difficile mobilem in
tantum montanę ſublimitatis apicem ſimplex mortalitatis labor aut vſitatus huma
ni roboris conatus extulerit. Vtrum vero talium rerum auctores poſt diluuialis inun
dationis excurſum gigantes extiterint: an viri corporis viribus ante alios præditi: pa-
rum notitię traditum. Talibus vt noſtri autumant ſubitam mirandãꝗ, nunc propin-
quitatis, nunc abſentię poteſtatem comparendiꝗ ac ſubterlabendi viciſſitudinẽ ver-
ſilis corporum ſtatus indulget. qui hodieꝗ ſcrupeam inacceſſamꝗ ſolitudinem (cu-
ius ſupra mentionem fecimus) incolere perhibentur. Eiuſdem aditus horrendi ge-
neris periculis obſitus raro ſui expertoribus incolumitatẽ regreſſumꝗ conceſſit. Nũc
ſtilum ad propoſitum transferam.

Finis prefationis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Saxonis Grãmatici profeſſione, Sialandici natione: ſua tempeſtate longe diſertiſſimi hiſtorię Danicę multo labore acriq; iudicio ex danicis monumẽtis recollectę, de Origine Danorum. Liber. I.

Origo Danorum.

DAn igitur & Angul, a quibus Danorum cœpit origo, patre Humblo procreati: non ſolum conditores gentis noſtræ, verumetiam rectores fuere. Q̃q̃ Dudo rerum aquitãnicarũ ſcriptor Danos a Danais ortos nuncupatoſq; recenſeat. Hi licet fauentibꝰ patriæ votis regni dominio potirentur: rerumq; ſummã ob egregia fortitudinis merita aſſentientibꝰ ciuium ſuffragiis obtinerent: regii tamen nominis expertes degebãt. Cuius vſum nulla tunc temporis apud noſtros conſuetudinum frequentabat auctoritas. Ex quibus Angul, a quo gentis anglicę principia manaſſe memorię proditum eſt: Nomen ſuum prouincię cui pręerat aptandum curauit: leui monumenti genere perennem ſui notitiam traditurus. Cuius ſucceſſores poſtmodum britannia potiti priſcum inſulę nomen nouo patrię ſuę vocabulo permutarunt. Magni id factum a veteribus ęſtimatum. Teſtis eſt Beda non minima pars diuini ſtili, qui in Anglia ortus ſanctiſſimis ſuorum voluminum theſauris res patrias ſociare curæ habuit: æque ad religionem pertinere iudicans: patriæ facta literis illuſtrare: & res diuinas conſcribere. Verum a Dan (vt fert antiquitas) regum noſtrorum ſtemmata ceu quodam deriuata principio: ſplendido ſucceſſionis ordine profluxerũt. Huic filii Humblus & Lotherus fuere: ex Grytha ſummę inter theutones dignitatis matrona ſuſcepti. Lecturi regem veteres affixis humo ſaxis inſiſtere, ſuffragiaq; promere cõſueuerant ſubiectorum lapidum firmitate facti conſtantiam ominaturi. Quo ritu Humblus decedente patre, nouo patriæ beneficio Rex creatus. Sequentis fortunæ malignitate ex rege priuatus euaſit. Bello ſiquidem a Lothero captus: regni depoſitione ſpiritum mercatus eſt. hæc ſola quippe victo ſalutis conditio reddebatur. Ita fraternis iniuriis imperium abdicare coactus: documentum hominibus præbuit: vt plus ſplendoris ita minus ſecuritatis aulis q̃ tuguriis ineſſe. Cęterum iniurię tam patiens fuit vt honoris damno tanq̃ beneficio gratulari crederetur. Sagaciter vt puto regię conditionis habitum cõtemplatus. Sed nec Lotherus tolerabiliorem regem q̃ militem egit: vt prorſus inſolentia ac ſcelere regnum auſpicari videretur. Siquidem illuſtriſſimum quęq; vita aut opibus ſpoliare patriamq; bonis ciuibus vacuefacere probitatis loco duxit. Regni æmulos ratus quos nobilitate pares habuerat. Nec diu ſcelerum impunitus, patriæ conſternatione perimitur: eadem ſpiritum eripiente quæ regnum largita fuerat. Cuius filius Skyoldus naturam ab ipſo non mores ſortitus: per ſummam tenerioris ętatis induſtriam cuncta paternæ contagionis veſtigia ingenitis erroris deuio præteribat. Igitur vt a paternis vitiis prudenter deſciuit, ita auitis virtutibus feliciter reſpondit remotiorem pariter ac pręſtantiorem hæreditarii moris portionem amplexus. Huius adoleſcentia inter paternos venatores immanis beluæ ſubactione inſignis extitit: mirandoq; rei euentu futuræ eius fortitudinis habitum ominata eſt.

Origo Anglorum.

Bedę ſcripta.

Dan. I.

Humblus ſecũdus rex Danię.

Qualiter reges antiqꝰ eligebãtur.

Lotherꝰ tertius rex.

De tyranni de Lotheri.

Skyoldus quartus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Nam cum a tutoribus forte quorum ſummo ſtudio educabatur inſpectandæ vena-
tionis licentiam impetraſſet: obuium ſibi inſolitæ granditatis vrſum telo vacuus,
cingulo cuius vſum habebat religandum curauit necandumq; comitibus præbuit
Sed & complures ſpectatę fortitudinis pugiles per idem tempus viritim ab eo ſu-
perati produntur. E quibus Attalus & Scatus clari illuſtreſq; fuere. Quindecim an-
nos natus inuſitato corporis incremento perfectiſſimum humani roboris ſpecimen
pręferebat: tantaq; indolis eius experimenta fuere vt ab ipſo cęteri Danorum reges cō
muni quodam vocabulo Skioldungi nūcuparentur. Idem perditam & eneruam vi- Skiold dw-
tam agentes continentiamq; luxu labefacere ſolitos, ad capeſſendam virtutem re- ner.
rum agitatione ſedulus excitabat. Præcurrebat igitur Skioldus virium complemen-
tum animi maturitate: conflictuſq; geſſit: quorum vix ſpectator ob teneritudinem eſ
ſe poterat. in quo annorum virtutiſq; procurſu ob Auildam quam ſummæ pulchri-
tudinis intuitu poſtulabat: cum Scato alemanniæ ſatrapa eiuſdem puellæ competi-
tore theutonum danorumq; exercitu inſpectante ex prouocatione dimicauit: inter-
fectoq; eo omnem Alemānorum gentem perinde ac ducis ſui interitu debellatam tri Alemānoꝝ
butaria ditione perdomuit. Hic non armis modo, verum etiam patriæ charitate con- ſubiugatio
ſpicuus extitit. Siquidem impias leges abrogauit. ſalutares tulit. & quicquid ad emē prima.
dandum patrię ſtatum attinuit, ſumma diligentia pręſtitit. Sed & regnum patris im Pietas & iu
probitate amiſſum: virtute recuperauit. Primus reſcindendarum manumiſſionum le ſtitia.
gem edidit. Serui quem libertate donauerat clandeſtinis inſidiis petitus acrem pœnā
exegit: tanq̄ in omnium libertorum pœnam vnius crimen redundare par eſſet. Om-
nium ęs alienum ex fiſco ſuo ſoluebat: & quaſi cum aliorum regum fortitudine, mu-
nificentia ac liberalitate certabat. Aegros fomentis proſequi, remediaq; grauiter af-
fectis benignius exhibere ſolebat. Se non ſui ſed patrię curam ſuſcepiſſe teſtatus. Pro-
ceres non ſolum domeſticis ſtipendiis colebat: ſed etiam ſpoliis ex hoſte quæſitis: af-
firmare ſolitus: Pecuniam ad milites: Gloriam ad ducem redundare debere. Puellam
cuius amore conflixerat acerrimo nuptiarum ęmulo liberatus in pugnę præmium re
cepit. eamq; ſibi matrimonio copulauit. Ex qua paulo poſt Gram filium ſuſtulit. Cu- Gram gnt9
ius mirifica indoles ita paternas virtutes redoluit: vt prorſus per earum veſtigia de-
currere putaretur. Corporis animiq; pręſtātiſſimis dotibus præditam adoleſcentiam
ad ſummum gloriæ ſtatum prouexit: tantumq; magnitudini eius a poſteris tributū
eſt: vt in vetuſtiſſimis Danorum carminibus ipſius vocabulo regia nobilitas cenſea-
tur. Quicquid ad firmandas acuendaſq; vires attinuit acerrima ingenii exercitatio-
ne tractabat. A gladiatoribus vitandi inferendiq; ictus conſuetudinē ſtudioſo exerci-
tii genere cōtrahebat. Educatoris ſui Roarii filiā coquam ſibi collactaneamq; quo ma
iorem incunabulis gratiam referret: vxorem adſciuit. quam poſtmodum Beſſo cui- Beſſus.
dam ꝙ eius ſtrenua opera ſæpenumero vſus fuerat, mercedis loco coniugē tribuit.
Quo bellicorum operum ſocio fretus plus gloriæ ſua an Beſſi virtute contraxerit:
incertum reliquit. Quū cū forte Sueonum regis Sicthrugi filiam Gro Gigantum cui Gro.
dam deſponſam cognoſceret: tam indignam regio ſanguine copulam execratus bel-
lum Suethicum auſpicatur Herculeę virtutis exemplo monſtrorum niſibus obſtatu
rus In ita Gothia cum deturbandorum obuiorum gratia caprinis tergoribus amict9
incederet: ac variis ferarum pellibus circūamictus: horrificūq; dextra geſtamē cōple-
xus Giganteas ſimularet exuuias: ipſam Gro ſilueſtres forte latices cum paucis ad-
modum pediſſequis lauandi gratia petentem equo obuiam habuit. Quæ ſponſum

adeſſe rata: ſimulq; tam inſoliti cultꝰ horrore muliebriter territa: ſuccuſſis frenis maxima cum totius corporis trepidatione patrio carmine ſic cœpit.

Conſpicor inuiſum regi veniſſe gigantem
Et greſſu medias obtenebrare vias:
Aut oculis fallor: nam tegmine ſæpe ferino
Contigit audaces delituiſſe viros.

Cui Beſſꝰ ſic orſꝰ.
Virgo caballi
Quę premis armos
Verba viciſſim
Mutua fundens
Quod tibi nomen
Qua fueris dic
Gente creata!
Ad hæc Gro.
Gro mihi nomen:
Rex pater extat
Sanguine fulgens
Fulgidus armis.
Tu quoq; qui ſis
Aut ſatus vnde
Promito nobis.
Cui Beſſus.
Beſſus ego ſum
Fortis in armis
Trux inimicis
Gentibus horror
Atq; alieno
Sæpe refundens
Sãguine dextram.

Tum Gro.
Quis rogo veſtrũ
Dirigit agmen!
Quo duce ſigna
Bellica fertis!
Quis moderatur
Prælia princeps
Quove paratur
Præſtite bellum!
¶Cõtra ſic Beſſus.
Gram regit agmẽ
Marte beatus:
Quẽ metꝰ aut vis
Flectere neſcit
Nec rogus ardens
Nec ferus enſis
Aut maris vnq̃
Terruit æſtus.
Hoc duce belli
Signa leuamus
Aurea virgo.
¶Rurſum Gro.
Hinc remeantes
Vertite curſum

Ne proprio vos
Opprimat omnes
Agmine Sictrug:
Inq; feroci
Stipite figat
Illaqueato
Guttura nexu
Detq; rigenti
Corpora nodo
Ac male toruus
Trudat edaci
Funera coruo.
¶Iterum Beſſus.
Gram prior illum
Manibus addet
Ac dabit orcho:
Q̃ ſua fatis
Lumina claudat
Inq; pauenda
Vertice plexum
Tartara mittet.
Nulla Sueuorum
Caſtra timemus
Quid minitaris

Triſtia nobis
Funera virgo!
¶Ad quem Gro.
En ferar iſtinc
Nota reuiſens
Tecta parentis
Ne venientis
Conſpicer audax
Agmina fratris.
Vos remeantes
Vltima queſo
Fata morentur.
¶Ad quam Beſſus
Leta reuiſe
Nata parentem
Nec cita nobis
Fata precare:
Nec tua bilis
Pectora pulſet.
Namq; petenti
Aſpera primum
Difficiliſq;
Sępe ſecundo
Fœmina cedit.

Poſt hæc Gram horrendæ monſtroſęq; vocis habitum trucioris ſoni modulis ęmulatus, ſilentiiq; diuturnioris impatiens, talibus puellam dictis aggreditur.

Ne timeat rabidi germanum virgo gigantis:
Me neq; contiguum palleat eſſe ſibi.
A Grip miſſus enim nunq̃ niſi compare voto
Fulcra puellarum concubitumq; peto.

Cui Gro.

Quæ ſenſus exors ſcortum velit eſſe gigantum
Aut quæ monſtriferum poſſit amare thorum!
Quæ coniunx fore dæmonum Poſſit monſtrigeni conſcia ſeminis!
Suumq; gigantifero conſociare velit cubile!
Quis ſpina digitos fouet! Quis ſyncera luto miſceat oſcula!
Quis membra iungat hiſpida lęuibus impariter locatis!
Cum natura reclamitat: haud plenum Veneris carpitur otium:
Nec congruit monſtris amor fœmineo celebratus vſu.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Gram contra.

Regum colla potentium victrici toties perdomui meorum
Faſtus reorum turgidos: exuperatis potiore dextra.
Hinc aurum rutilans cape: quo perpes maneat pactio munere:
Ac firma conſiſtat fides
Coniugiis adhibenda noſtris.

Quo dicto diſcuſſis laruis natiuũ oris decorẽ confeſſus tantum pene voluptatis vno ſui aſpectu puellę attulit: quãtum adulterino terroris incuſſit: quã etiã formæ ſuæ luculentia ad concubitũ prouocatam amatoriis donis proſequi non omiſit. Progreſſus ex obuiis cognoſcit binis callem latronibus obſideri. Quos ad ſe ſpoliãdum cupidius proruentes ſolo exanimauit impulſu. Quo facto ne vllum hoſtili ſolo beneficium attuliſſe videretur: peremptorũ corpora ſubiectis affixa ſtipitibus ſimulata pedũ erectione diſtendit: vt quibus re nocuerant viui: ſpecie minarẽtur extincti. Poſt fata quoq; formidabiles forent. Nec iter imagine minus q̃ opere prępedirẽt. Quãobrem cõſtat eum latrones interimẽdo ſibi, nõ Suetię conſulere ſtuduiſſe. cuius quãto odio teneret, tam inſignis facti ĩdicio patefecit. Qui cũ ab aruſpicibus accepiſſet niſi auro Sictrugum ſuperare nõ poſſe: cõtinuo lignee clauę nexilem auri nodum adiecit, eaq; bello quo regem aggrediebatur inſtructus voti ſe compotem fecit. Q đ factum Beſſus impenſiori laudationis genere proſecutus ſic cecinit.

Gram ferus clauę gerulus beatę
Neſcius ferri celebrabat ictu.
Enſis obtentum pepulitq; trunco
  Tela potentis.
Fata ſectatus ſuperumq; mentem
Sueonum preſſit decus impotentum
Dum neci regem dedit & rigenti
  Contudit auro.
Namq; pugnaces meditatus arces
Robur amplexu rutilum gerebat
Et ducem victor nitido ſupinum
  Verbere torſit.
Fata quem ferro perimi vetabant
Aureo prudens domuit rigore.
Enſe dum caſſus potiore geſſit
  Bella metallo.
Clarius poſt hoc Agathum manebit
Agnitum late meliore fama
Cui ſuus laudem decoriſq; culmen
  Arrogat auctor.

Occiſo Suetię rege Sictrugo, Gram quęſitũ armis imperiũ poſſeſſione firmare cupiẽs Suarinũ Gothię prętectũ ob affectati regni ſuſpitionẽ in pugnæ certamẽ deuocatum oppreſſit: Fratreſq; eius ſeptẽ matrimonio, nouem pellice procreatos impari dimicationis genere, fraternę necis vltionẽ petẽtes abſumpſit. Hunc pater vltimę iam ętatis ob res egregie geſtas imperii cõſortione donauit: regniq; ſummam cum ſanguine ſuo cõmunicare: q̃ in occiduę vitæ ſtatu ſine participe gerere: tum vtilius, tum etiam cõ-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Ringo. modius duxit. Igitur cum Ringo ſplẽdido Sialandię loco natus alterum ex his honori
intempeſtiuum, alterum iam virium curſu defunctum putaret: infirmã vtriuſq; ӕta-
tem cauſatus nouarum rerum ſtudio maiorem Danorum partem ſollicitat. Hũc pue
rilis illum ſenilis animi deliramento regię poteſtati inhabilem proteſtando. A quibus
bello obtritus documento hominibus fuit nullam ętatis partem virtuti incongruam
Sumblus. exiſtimari debere. Alia quoq; complura Gram regis facinora fuere. Aduerſus Sumblũ
Gram rex Phinnorum regem bellum profeſſus ad aſpectũ filię eius Signes depoſitis armis ex ho
quintus. ſte procus euaſit, eumq; promiſſo coniugis ſuę repudio pactus deſpondit. Quã cum
Swibdage bello Noruagico qđ aduerſum Swibdagerum regem ob ſororis filiӕq; ſtuprum ſuſce
rus. perat admodum occupatus Saxonię regi Henrico Sumbli perfidia ĩ matrimoniũ pro
miſſam nũcio didiciſſet: propior virginis q̃ militum charitati: relicto exercitu tacitus
in Phinniam contendit. Inchoatiſq; iam nuptiis ſuperueniẽs, extremӕ vilitatis veſte
ſumpta, deſpicabili ſedendi loco diſcubuit. Rogatus quidnam afferret, medendi ſolet
tiam profitetur. Ad poſtremum omnibus ebrietate madentibus puellam intuens me
diis perſtrepentis conuiuii gaudiis per ſummam fœmineę leuitatis execrationem ma
ximamq; virtutum ſuarum gloriationem indignationis magnitudinem huiuſmodi
carmine patefecit.

Solus in octo pariter ſpicula mortis egi
Atq; nouenos gladio corripui reducto
Quãdo Suatinũ exanimaui titulis abuſum
Nec meritum conciliantis ſibi nomen. vnde
Sępe cruentum nece ferrum madidumq; cęde
Sanguine tinxi peregrino: timuiq; nunq̃
Ad crepitus enſiculi: vel galeę nitorem.
Nunc male me proiiciens fert aliena vota
Filia Sumbli fera Signe: vetus execrata
Fœdus: & incompoſitum concipiẽs amorem
Fœmineę dat leuitatis facinus notandum
Quę proceres illaqueat: pellicit atq; fœdat.
Ante alios ingenuos pręcipue refellens
Nec ſtabilis permanet vlli, titubatq; ſemper
Ancipites parturiens, diuiduoſq; motus.

Et cum dicto diſcubitu euolãs Henricum inter ſacra menſę & amicorum complexus
obtruncat. Sponſamq; mediis abſtractam pronubis magna conuiuarũ parte proſtra-
Cõtra Fin- ta ſecum nauigio deportat. Igitur nuptiis in exequias verſis, doceri Finni potuerunt
nos. alienis amoribus man⁹ iniici nõ oportere. His geſtis a rege noruagię Swibdagero dũ
ſtupratę ſororis iniuriã ac laceſſitã filię pudicitiã vlciſci conatur opprimitur. Hoc prę
lium Saxonis inſigne copiis fuit: quas ad auxilia Swibdagero ferenda non tam ipſius
charitas q̃ Henricianę vltionis cupiditas prouocabat. Filii Gram Guthormus & Ha
Filii Gram. dingus quorum alterum Gro, alterum Signe enixa eſt Swibdagero Daniã obtinẽte:
Guthorm⁹. per educatorem ſuum Brache naue Suetiam deportati Vagnophto & Haphlio Gi-
Hadingus. gantibus non ſolum alendi: verumetiam defenſandi tradũtur. Quorum ſummatim
Signe. opera perſtricturus ne publicę exiſtimationi contraria aut veri fidem excedentia fidẽ-
Mathema- ter aſtruere videar: noſſe operępretium eſt. Triplex quondam Mathematicorum gen⁹
ticitriplices inauditi generis miracula diſcretis exercuiſſe pręſtigiis. Horũ Primi fuere monſtruoſi

generis viri. quos Gigantes antiquitas nominauit. Humanæ magnitudinis habi-
tum eximia corporum granditate vincentes. Secundi poſt hos primã phyſiculan-
di ſolertiam obtinentes: artem poſſedere Phitonicam. Qui q̃tum ſuperioribus ha
bitu ceſſere corporeo: tantũ viuaci mentis ingenio prȩſtiterunt. Hos inter Gigan-
teſqꝫ de rerum ſumma bellis certabatur aſſiduis, quoad magi victores giganteum
armis genus ſubigerent, ſibiqꝫ non ſolum regnandi ius, verũetiam diuinitatis opi-
nionem conſciſcerent. Horum vtriqꝫ per ſummam ludificandorum oculorum peri
tiam proprios alienoſqꝫ vultus variis rerum imaginibus adumbrare callebant, illici
buſqꝫ formis veros obſcurare conſpectus. Tertii vero generis homines: ex alterna
ſuperiorum copula pullulantes: auctorum ſuorum naturæ: nec corporum magni-
tudine: nec artium exercitio reſpondebant. His tamen apud deluſas prȩſtigiis mẽ-
tes diuinitatis acceſſit opinio. Nec mirandum ſi prodigialibus eorum portẽtis ad-
ducta barbaries, in adulterinȩ religionis cultum conceſſerit: Cum latinorum quo-
qꝫ prudentiam perlexerit talium quorundam diuinis honoribus celebrata morta-
litas. Hæc idcirco tetigerim ne cum prȩſtigia portẽtave perſcripſero lectoris incre-
dula refragetur opinio. His prȩtermiſſis, propoſitum repetam. Occiſo Gram Swib
dagerus Danię Suetięqꝫ imperiis auctus: fratrem coniugis Guthormum: eadem ſȩ
pius flagitante exilio abductum, tributaqꝫ pollicitum Danis prȩfecit: Hadingo pa
tris vltionem hoſtis beneficio prȩferente. Hic primis adoleſcentię temporibus fœ-
liciſſimis naturæ incrementis ſummam virilis ȩtatis perfectionem ſortitus omiſſo
voluptatis ſtudio, continua armorum meditatione flagrabat, memor ſe bellicoſo
patre natum: omne vitæ tempus ſpectatis militiæ operibus exigere debere. Cuius
fortem animum Harthgrepa Vagnhofthi filia amoris ſui illecebris emollire cona-
ta ſedula affirmatione certabat, oportere eum primum genialis thori munus ſuis
erogare connubiis, quȩ infantię eius exactioris curȩ fomẽta porrexerit: primaqꝫ ſub-
miniſtrarit crepundia. Nec ſimplici verborum exhortatione contẽta: carminis quo
qꝫ modo ſic orſa.

De diuerſis prȩſtigiis.

De morte Gram.

Hadingus ſextus rex.

Quid tibi ſic vaga vita fluit?
Quid cȩlebs tua luſtra teris?
Arma ſequens iugulum ſitiens?
Nec ſpecies tua vota trahit.
Eximia raperis rabie
Labilis in venerem minime.
Cȩdibus atqꝫ cruore madens
Bella thoris potiora probas.
Nec ſtimulis animum recreas:
Ocia nulla fero ſubeunt.
Luſus abeſt: feritas colitur:
Nec manus impietate vacat
Dum venerem coluiſſe piget.
Cedat odibilis iſte rigor
Adueniat pius ille calor
Et veneris mihi necte fidem
Quȩ puero tibi prima dedi
Vbera lactis opemqꝫ tuli.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Officium genitricis agens:
Vſibus officioſa tuis.

Quo corporis eius magnitudinem humanis inhabilem amplexibus referente: cuius naturæ contextum dubium non eſſet Giganteo germini reſpondere. Non te moueat (inquit) inſolitus meę granditatis aſpectus. Nunc enim contractioris: nūc capacioris: nunc exilis: nunc defluentis ſubſtantię: modo corrugati: modo explicati corporis ſitum arbitraria mutatione trāſformo. Nunc proceritate cęlis inuehor: nunc in hominem anguſtioris habitus ditione componor. Adhuc heſitante eo: fidemq́ dictis habere cunctante: tale carmen adiecit.

Ne paueas noſtri iuuenis commercia lecti:
Corpoream gemina vario ratione figuram:
Et duplicem neruis legem pręſcribere ſueui.
Nam ſequor alternas diuerſo ſchemate formas
Arbitrio variata meo: nunc ſidera ceruix
Aequat: & excelſo rapitur vicina tonanti.
Rurſus in humanum ruit inclinata vigorem:
Contiguumq́ polo caput in tellure reſigit.
Sic leuis in varios tranſmuto corpora flexus
Ambiguis conſpecta modis: nunc colligit anceps
Strictum membra rigor: nunc gratia corporis alti
Explicat: & ſummas tribuit contingere nubes.
Nunc breuitate premor: nunc laxo poplite tendor
Verſilis: inq́ nouos conuerti cerea vultus.
Nec me mirari debet: qui Protea nouit.
Nunc premit effuſos: modo clauſos exerit artus
Forma ſitus incerta ſui ſpecieſq́ biformis.
Quę nunc extricat: nunc membra reuoluit in orbem.
Exero contractos artus, tenſoſq́ ſubinde
Corrugo: vultum formis partita gemellis
Et ſortes complexa duas, maiore feroces
Territo concubitus hominum breuiore capeſſo.

His aſſertis Hadingi concubitu potita: tāto iuuenis amore flagrauit: vt cum eum reuiſendæ patriæ cupidum comperiſſet: virili more culta proſequi non dubitaret, laboribuſq́ eius ac periculis intereſſe voluptatis loco duceret. Quo comite, ſuſceptum iter ingreſſa penatibus forte pernoctatura ſuccedit: quorum defuncti hoſpitis funus mœſtis ducebatur exequiis: vbi magicę ſpeculationis officio ſuperū mentem rimari cupiens diris admodum carminibus ligno inſculptis iiſdemq́ linguæ defuncti per Hadingum ſuppoſitis hac voce eum horrendum auribus carmen edere coegit.

Nota de arte magica.

Sequitur carmen magice editum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Inferis me qui retraxit execrandus oppetat.
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Quiſquis ab inferna ſede reuocauit
Me functum fatis exanimeq;
Ac rurſum ſuperas egit in auras
Sub ſtyge liuenti triſtibus vmbris
Perſoluat proprio funere pœnas.
En pręter placitum propoſitumq;
Quędam grata parum promere cogor.
Ex hac nāq; pedem ſede ferentes
Anguſtum nemoris aduenientis
Paſſim dęmonibus pręda futuri.
Tunc quæ noſtra chao fata reduxit
Et dedit hoc rurſum viſere lumen
Mire corporeis nexibus indens
Manes elicitos ſollicitando,
Quod niſa eſt temere flebit acerbe.
Inferis me qui retraxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.
Nam cum monſtrigeni turbinis atra lues
Intima conatu preſſerit exta graui:
Atq; manus viuos verrerit vngue fero:
Artubus auulſis corpora rapta ſecans:
Tunc Hadinge tibi vita ſuperſtes erit
Nec rapient manes infera regna tuos:
Nec grauis in ſtygias ſpiritus ibit aquas.
Fœmina ſed noſtros crimine preſſa ſuo
Placabit cineres, ipſa futura cinis.
Quę miſeris vmbris huc remeare dedit.
Inferis me qui reduxit execrandus oppetat
Tartaroq; deuocati ſpiritus pœnas luat.

Igitur cū apud prędictū nemus compacto ramalibus tecto noctem agerent: inuſitatę granditatis manus domicilium penitus pererrare conſpecta. Quo monſtro territus Hadingus nutricis opem implorat. Tunc Harthgrepa arcus explicans, ac magno ſe turgore diſtendens; manum arctius apprehenſam alumno præbuit abſcindendam. Ex cuius teterrimis vulneribus plus tabi q̄ cruoris manauit. Cuius facti poſtmodum ab originis ſuæ conſortibus laniata pœnas pependit. Neq; illi aut naturæ cōditio: aut corporis magnitudo: quo minus infeſtos hoſtium vngues experiretur opitulata eſt. Spoliatum nutrice Hadingum grandęuus forte quidam altero orbus oculo, ſolitariū miſeratus, Liſero cuidam piratę ſolēni pactionis iure conciliat. Siquidem icturi fœdus veteres veſtigia ſua mutui ſanguinis aſperſione perfundere conſueuerant amicitiarum pignus alterni cruoris commercio firmaturi. Quo pacto Liſerus & Hadingus arctiſſimis ſocietatis vinculis colligati Lokero Curetum tyranno bellum denuntiant. Quibus ſuperatis fugientem Hadingum prædictus ſenex ad penates ſuos equo deuehendum curauit; ibiq; ſuauiſſimę cuiuſdā potionis beneficio recreatū vege

Hic primo apparuit Othinus.

Ritus feriēdi fœderis antiquorū.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tiori corporis firmitate cõſtaturum prędixit. Cuius augurii monitum huiuſmodi carmine probauit.

Hinc te tendentem greſſus profugum ratus hoſtis
Impetet vt teneat vinclis: fauciſq; ferinę
Obiectet depaſcendum laniatibus: at tu
Cuſtodes variis rerum narratibus imple.
Cunq; ſopor dapibus functos exceperit altus:
Iniectos nexus, & vincula dira relide.
Inde pedem referens: vbi ſe mora paruula fundet
Viribus in rapidum totis aſſurge leonem
Qui captiuorum iactare cadauera ſueuit:
Inq; truces armos validis conare lacertis:
Et cordis fibras ferro rimare patenti:
Protinus admiſſa vapidum cape fauce cruorem
Corporeamq; dapem mordacibus attere malis.
Tunc noua vis membris aderit, tunc robora neruis
Succedent inopina tuis: ſolidiq; vigoris
Congeries penitus neruoſos illinet artus.
Ipſe ſtruam votis aditum, famuloſq; ſopore
Conficiam, & lenta ſtertentes nocte tenebo.

Et cum dicto relatum equo iuuenem priſtino loco reſtituit. Tunc Hadingus amiculi eius rimas ſub quo trepidus delitebat, per ſummã rerũ admirationẽ viſus perſpicuitate traiiciens animaduertit equinis freta patere veſtigiis: prohibituſq; rei inconceſſę captare conſpectum: plenos ſtuporis oculos a terribili itinerum ſuorum contemplatione deflexit. Qui cum a Lokero captus omnem prędictionis euẽtum certiſſimis rerum experimentis circa ſe peractum ſenſiſſet Handwanum Helleſponti regem apud Dunam vrbem inuictis murorum pręſidiis vallatũ mœnibuſq; nouatię reſiſtentem bello pertentat. Quorum faſtigio oppugnationis aditum prohibente, diuerſi generis aues loci illius domiciliis aſſuetas per aucupii peritos prendi iuſſit: earumq; pennis accenſos igne fungos ſuffigi curauit. Quę propria nidorum hoſpitia repetentes vrbem incendio compleuere. Cuius extinguendi gratia concurrentibus oppidanis vacuas defenſoribus portas reliquerunt. Adortus Handwanum cepit, eiq; redemptionis nomine corpus ſuum auro rependendi poteſtatem fecit. Cumq; hoſtem tollere liceret: ſpiritu donare maluit, adeo ſęuitiam clementia temperabat. Poſt hęc multo orientaliũ robore debellato, Suetiam reuerſus Swibdagerum apud Gudlandiam ingenti claſſe obuium pugna adortus oppreſſit. Sicq; non ſolum exterorum manubiis: verũetiam paternę fraternęq; vindictę tropheis ad eminentem claritatis gradum prouectus: exilio regnum mutauit: cui patriam non ante repetere q̃ regere cõtigit. Ea tempeſtate cum Othinus quidam europa tota falſo diuinitatis titulo cenſeretur: apud Vpſalã tamen crebriorem diuerſandi vſum habebat. Eamq; ſiue ob ĩcolarum inertiam ſiue locorum amœnitatem ſingulari quadam habitationis conſuetudine dignabatur. Cuius numẽ ſeptẽtrionis reges propenſiore cultu proſequi cupientes: effigiem ipſius aureo cõplexi ſimulacro ſtatuam ſuæ dignationis indicem maxima cum religionis ſimulatione Bizantium tranſmiſerunt. Cuius etiam brachiorum lineamenta, conſertiſſimo armillarum pondere perſtringebant. Ille tãta ſui celebritate gauiſus mittentium charitatẽ

Handwanus rex Helleſpõti.

Hadingi ſtratagema

Swibdagerus opprimitur.

Aſtutia Othini.

Vpſala ſedes epiſcopalis eſt in Suetia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

De Frigga vxore Othini.

cupide exoſculatus eſt. Cuius coniunx Frigga quo cultior progredi poſſet adcitis fabris aurum ſtatuę detrahendū curauit. Quibus Othinus ſuſpendio conſumptis Statuam in crepidine collocauit: quā etiam mira artis induſtria ad humanos tactus vocalem reddidit. At nihilominus Frigga cultus ſui nitorem diuinis mariti honoribus anteponens vni familiarium ſe ſtupro ſubiecit: cuius ingenio ſimulacrum demolita, aurum publicę ſuperſtitioni conſecratum ad priuati luxus inſtrumentum conuertit. Nec penſi duxit impudicitiam ſectari: quo promptius auaritia frueretur. Indigna fœmina quæ numinis coniugio potiretur. Hoc loci quid aliud adiecerim q̄ tale numen hac coniuge dignum extitiſſe? Tanto quondam errore mortalium ludificabantur ingenia. Igitur Othinus gemina vxoris iniuria laceſſitus, haut leui⁹ imaginis ſuę q̄ thori lęſione dolebat. Duplici itaq; ruboris irritamento perſtrictus plenum ingenui pudoris exilium carpſit. Eoq; ſe cōtracti dedecoris ſordes aboliturum putauit.

Mithotyn

Cuius ſeceſſu Mithotyn quidam prętigiis celeber: perinde ac cęleſti beneficio vegetatus: occaſionem & ipſe fingendę diuinitatis arripuit. Barbaraſq; mentes nouis erroris tenebris circūfuſas pręſtigiarum fama ad cerimonias ſuo nomini perſoluendas adduxit. Hic deorum iram aut numinum violationem confuſis permixtiſq; ſacrificiis expiari negabat. Ideoq; eis vota communiter nuncupari prohibebat: diſcreta ſuperum cuiq; libamenta conſtituens. Qui cum Othino redeunte: relicta præſtigiarum ope, latendi gratia Pheoniam acceſſiſſet: concurſu incolarum occiditur. Cuius extincti quoq; flagitia patuere. Siquidem buſto ſuo propinquantes repentino mortis genere conſumebat, tantaſq; poſt fata peſtes edidit/vt pene tetriora mortis q̄ vitę monimenta dediſſe videretur. Perinde ac necis ſuę pœnas a noxiis exacturus. Quo malo obfuſi incolæ egeſtum tumulo corpus capite ſpoliant acuto pectus ſtipite trāſfigentes. Id gēti remedio fuit.

Othini noua ars.

Poſt hęc Othinus coniugis fato priſtinę claritatis opinione recuperata, ac veluti expiata diuinitatis infamia ab exilio regreſſus: cunctos qui per abſentiam ſuam cæleſtium honorum titulos geſſerāt: tanq̄ alienos deponere coegit: ſubortoſq; magorum cœtus veluti tenebras quaſdam ſuperueniente numinis ſui fulgore diſcuſſit. Nec ſolum eos deponendę diuinitatis, verū etiam deſerendę patrię imperio conſtrinxit: merito terris extrudendos ratus qui ſe cęlis tam nequiter ingerebant.

Aſmundus

Interea Aſmundus Swibdageri filius in vltionem patris pugna cum Hadingo congreſſus: vt filium Henricū cuius charitatē etiam proprio ſpiritui pręferebat fortiſſime dimicantem occidiſſe cognouit: auido fati animo lucem peroſus tali carmen voce compegit.

Quis noſtra fortis auſit arma ſumere?
Nil proficit caſſis vacillanti nitens.
Lorica iam nec commode fuſum tegit.
Armis ouemus interempto filio.
Cuius mori me cogit imminens amor.
Charo ſuperſtes ne relinquar pignori:
Vtraq; ferrum comprimi iuuat manu.
Nunc bella pręter ſcuta nudo pectore
Exerceamus fulgidis mucronibus.
Ferocitatis fama noſtrę luceat
Audacter agmen obteramus hoſticum.
Nec longa nos exaſperent certamina:
Fugaq; fractus conquieſcat impetus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Quo dicto geminā capulo manū iniiciens abſq; periculi reſpectu reflexo in tergū cly-
peo cōplures in necē egit. Igit̃ Hadingo familiariū ſibi numinū p̄ſidia poſtulante, ſubi
to Vagnoſtus partibus eius propugnaturus aduehitur. Cuius adūcum Aſmundus
gladiū contēplatus hoc in vocē carmine clamabundus erupit.

Quid gladio pugnas incuruo?
Enſiculus fato tibi fiet:
Framea torta necē generabit.
Hoſtem nāq; manu ſuperandum
Carminibus lacerari fidis:
Plus verbis q̃ vi conniſus:
In magna vires ope ponens.
Quid me ſic vmbone retundis
Audaci iaculo minitando?
Cum ſis criminibus miſerandis
Obſitus & maculis refertus.
Infamis ſic te nota ſparſit
Putentem vitiis labeonem.

Hæc vociferantē Hadingus haſta traiicit amētata. Sed nec mortis Aſmundo ſolatia
defuere. Siquidē inter exiguas vitę reliquias, vulneratum interfectoris pedē perpetua
claudicatione mulctauit: cladēq; ſuā, paruulo vltionis momento memorabilē reddi-
De morte dit. Ita alterum mēbri debilitas, alterū vitę finis excepit. Corpus eius ſolēni funere ela
Gūnildę. tū apud Vpſalā regiis procuratur exequiis. Cuius coniunx Gūnilda ne ei ſupereſſet:
ſpiritū ſibi ferro ſurripuit. Virūq; fato inſequi: q̃ vita deſerere præoptauit. Huius cor-
pus amici ſepulturę mandantes: mariti cineribus adiunxerunt. Dignā eius tumulo ra
ti cuius charitatē vitę prętulerat. Iacet itaq; Gūnilda aliquāto ſpecioſius virū buſti q̃
thori ſocietate complexa. Poſt hęc Hadingo victore Suetiā populante Aſmūdi filius
Vffo. Vffo nomine conſerendę manus diffidētia adductus: in Daniā exercitū traiicit: hoſti
leſq; lares inceſſere: q̃ proprios tueri ſatius duxit: opportunū propulſandarū iniuriarū
genus exiſtimans, qđ ab hoſte pateretur inferre. Ita Danis ad propria defenſanda redi
re cōpulſis, ſalutēq; patrię exterarū rerū dominio pręferētibus domeſticū ſolū hoſtili-
bus armis vacuefactū repetiit. Igitur cū Hadingus e bello Suetico regreſſus ærarium
Calliditas ſuū quo bellis ac ſpoliis quęſitas opes excipere conſueuit: furto violatū animaduerte-
Hadingi. ret: continuo cuſtodē eius Glumerū ſuſpendio conſumpſit: callidoq; cōmenti genere
edixit: vt ſi quis e noxiis ablata referre curaſſet honoris locum quē Glumerus poſſede
rat obtineret. Quo promiſſo ſontiū quidā beneficii percipiendi q̃ criminis tegendi ſtu
dioſior redditus: pecuniā regi reportandā curauit. Quem conſcii in ſummā principis
amicitiā receptum putantes: nec vberius q̃ fidelius honoratum credētes: & ipſi pari
pręmii ſpe relatis pecuniis reatū detegunt. Quorū cōfeſſio primū honoribus ac bene
ficiis excepta mox ſuppliciis punita, haut paruū vitādę crudelitatis documētum reli
quit. Dignos dixerim qui ſolutę taciturnitatis pœnas patibulis luerent. Quos cum ſi
lentii ſalubritas tutos pręſtare poſſet, vocis ſtoliditas in exitium pertraxit. His geſtis
Hadingus per ſummū integrandi belli apparatū hyberna permenſus verno ſole frigo
ribus liquatis Suetiā repetit: ibiq; luſtrū militando confecit. Cuius milites diuturnæ
expeditionis negotio conſumptis alimētis ad vltimā pene tabem redacti: ſylueſtribus
fungis famē lenire cœperunt. Tandē per ſummā neceſſitatis indigentiam cōmandu-

catis equis, ad poſtremum canina cadauera corporibus indulſerūt. Sed neq; huma nis artubus veſci nephas habitum. Itaq; Danis ī extremas deſperationis anguſtias compulſis: nocte concubia ſine auctore tale caſtris carmen inſonuit. De miſerabili euētu.

Tetro penates omine patrios
Liquiſtis: hoc rus marte ſequi rati.
Quæ vana mentes ludit opinio!
Quæ ceca ſenſus corripuit fides!
Hoc arbitrantes poſſe ſolum capi!
Non amplitudo Suetica cedere:
Non exterorum marte valet quati.
At ſumma veſtri defluet agminis
Cum marte veſtros cœperit aggredi:
Nam cum ferocem vim fuga ſoluerit
Et pręliorum pars vaga labitur
In terga dantes marte prioribus
Cędis poteſtas liberior datur.
Maiorq; ferri parta licentia
Cum ſors rebellem pręcipitem fugat:
Nec tela tendat: quem metus abſtrahit.

Quod præſagiū crebra Danorū cęde ſequens lucis euētus impleuit. Nocte poſtera vocem huiuſmodi incerto auctore editā Suetica auribus iuuentus excepit.

Quid me ſic Vffo prouocat ſeditione graui
Pœnas daturus vltimas! confodietur enim
Multa premendus cuſpide, exanimiſq; ruet
Audaciam cœpti luens, nec petulantis erit
Liuoris intactum ſcelus, augurioq; meo
Cum bella primum geſſerit: contuleritq; manum:
Excepta membris ſpicula corpus vbiq; petent
Crudoſq; hyatus vulnerum faſcia nulla premet
Nec ampla plagarum loca contrahet vlla ſalus.

Eadē nocte cōgreſſis exercitibꝰ duo Senes humano hītu tetriores capitibꝰ comava cuis īter ſiderū micatꝰ triſte viſu caluitiū ꝑferētes cōtrariis votoꝝ ſtudiis mōſtri feros diuiſere conatꝰ. Siqdē alter Danoꝝ ꝓtibꝰ ītēdebat: alter Sueonū ſtudioſꝰ extabat. Victꝰ Hadīgꝰ cū ī helſingiā cōfugiſſet: ibiq; ſolis feruore ꝑcalefactū corpꝰ frigida maris aqua ſublueret: īauditi gñis beluā crebris ictibꝰ attētatā oppſſit: necatāq; in caſtra perferēdā curauit. Quē facto ouātē obuia fœmina hac voce compellat. Monſtroſi duo. Hadingi facinus.

Seu pede rura teras ſeu ponto carbaſa tendas
Infeſtos patiere deos: totumq; per orbem
Propoſitis inimica tuis elementa videbis.
Rure rues: quatiere mari: dabiturq; vaganti
Perpetuus tibi turbo comes, nec deſeret vnq̄
Vela rigor, nec tecta tegent, quæ ſi petis icta
Tempeſtate ruent, diro pecus occidet algu.
Omnia pręſentis ſortem vitiata dolebunt.
Vt ſcabies fugiere nocens, nec tetrior vlla

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Peſtis erit.tantum pœnę vis cœlica penſat.
Quippe vnum e ſuperis alieno corpore tectum
Sacrilegę necuere manus.ſic numinis almi
Interfector ades.Sed cum te exceperit ęquor
Carceris ęolici laxos patiere furores.
Te Zephyrus boreaſq; ruens,te proteret auſter:
Et cõiuratos certabunt edere flatus
Donec diuinũ voto meliore rigorem
Solueris: & meritã tuleris placamine pœnam.

Regreſſus igit̃ Hadingus eodẽq; cũcta tenore ppeſſus trãquilla queque pprio tur-
bidabat aduẽtu. Siqdẽ nauigãte eo oborta nimbi vis ĩgẽti claſſẽ tẽpeſtate cõſũpſit
Naufragũ hoſpitia petentẽ:ſubita penatiũ ſtrages excepit. Nec ante malo remediũ
fuit q̃ ſcelere ſacrificiis expiato cũ ſuperis ĩ gratiã redire potuiſſet. Siquidẽ ppi-
ciãdorũ numinũ gratia/Frø deo rẽ diuinã furuis hoſtiis fecit. Quẽ litationis mo-
rẽ annuo feriarũ circuitu repetitũ:poſteris imitãdũ reliqt. Frø blod Sueões vocãt

De frø deo

Cũq; forte gigantũ quendã nitherorũ Regis Haquini filiã Regnildã pactũ animad
uerteret:indignam rei conditionem peroſus per ſummam futuræ copulę deteſta-
tionem ingenuo auſu nuptias pręcucurrit. Noruagiãq; profectus: tam fœdum re-
gię virginis amatorem armis oppreſſit. Adeo nanq; virtutẽ ocio prętulit :vt cum
regiis deliciis frui liceret non ſolum ſuas,verum etiã alienas iniurias propulſare
omni voluptate iocundius duceret. Auctorẽ beneficii puella crebris obtuſum vul-
neribus ignara medendi cura proſequitur. Cuius ne notitiam ſibi tẽporis interie-
ctus eriperet:crus eius annulo vulneri incluſo obſignatũ reliquit. Eadẽ poſtmodũ
a patre eligendi mariti libertate donata:cõtractã cõuiuio iuuẽtutẽ curioſiore cor
porũ attrectatione luſtrabat.depoſita quõdã inſignia pquirẽs. Spretis oĩbus. Hadi-
gũ latentis annuli indicio deprẹhẽſum amplectitur.eiq; ſe cõiugẽ donat.qui cõiu-
gio ſuo gigãtẽ potiri paſſus nõ fuerat. Apud quã diuerſantẽ Hadingo, mirũ dictu
prodigiũ incidit. Siquidẽ cœnãte eo:fœmina cicutarũ gerula:ppter foculũ humo
caput extuliſſe cõſpecta:porrectoq; ſinu percũctari viſa:qua mũdi parte tã recẽtia
gramina brumali tempore fuiſſẽt exorta. Cuius cognoſcendi cupidũ regẽ proprio
obuolutum amiculo refuga ſecum ſub terras abduxit. Credo diis infernalibus ita
deſtinantibus vt in ea loca viuus adduceretur: quę moriẽti petenda fuerat. Primũ
igitur vapidę cuiuſdã caligĩs nubilũ penetrãtes:perq; callẽ diuturnis adeſũ meati
bus ĩcedẽtes:quoſdã prætextatos amictoſq; oſtro pceres cõſpicãtur.quib⁹ ptetitis
loca demũ aprica ſubeũt:quę delata a fœmina gramina ptulerũt. Progreſſiq; pcipi
tis lapſus ac liuẽtis aquę fluuiũ diuerſi generis tela rapido volumine detorquentẽ
eũdẽq; põte meabilẽ factũ offẽdũt. Quo ptrãſito binas acies mutuis viribus cõcur-
rere cõtẽplãtur. Quarũ cõditionẽ a fœmina pcũctãte Hadingo, ii ſunt inquit qui
ferro in necẽ acti cladis ſuę ſpeciẽ cõtinuo proteſtant̃ exẽplo:præſentiq; ſpectaculo
pręteritę vitę facinus ęmulant̃. Prodeũtib⁹ murus aditu tranſcenſuq; difficilis ob
ſiſtebat. Quẽ fœmina nequicq̃ trãſilire conata cũ ne corrugati quidẽ corporis exili
tate proficeret/galli caput quẽ ſecũ forte deferebat abruptũ vltra mœnium ſepta
iactauit:ſtatimq; rediuiuus ales reſumpti fidem ſpiraculi claro teſtabat̃ occentu.

De mirabili prodigio

Harald⁹ viuus ductus ẽ ad ĩferos.

Regreſſus igitur Hadingus patriãq; cũ cõiuge repetere orſus ĩminẽtiũ ſibi pira-
tarum inſidias celeri nauigatione caſſauit. Qui licet iiſdẽ pene flatibus iuuarẽtur

Hadingi redit⁹

ípſum tū̄ ęquora p̄ſulcātē paribꝰ velis occupare nō poterāt. Inter hęc Vffo cū̄ mirę
pulcritudinis filiā haberet: potiturū̄ ea q vita Hadingū̄ ſpoliaret edixit. Quo pa=
cto Thuningus qdā admodū̄ ſollicitatꝰ adcita Byarmēſiū̄ manu votiuū̄ ſtuduit īpe
trare ꝓgreſſum. Quē excepturus Hadingus dū̄ claſſe Noruagiā p̄teriret: aīaduer=
tit ī littore Senē crebro amiculi motu appellādi nauigii monitꝰ afferētē. Quē repu
gnātibꝰ ſociis dānoſumq; ꝓfectiōis diuerticulū̄ affirmātibꝰ, naue ſuſceptū̄ cēturiā
di exercitꝰ auctorē habuit: ī ordināda agminū̄ ratiōe curioſius attēdere ſolitū̄ / vt
prima per Dyadē phalāx, ac p tetradē ſecūda cōſtaret: tertia vero octoadis adiectio
ne ſuccreſceret: ſempq; priorē īſequens duplicitatis augmēto trāſcēderet. Idē quoq;
funditorū̄ alas in extremā aciē cōcedere iuſſit: eiſq; ſagittariorū̄ ordines ſociauit.
Ita digeſtis in cuneū̄ cateruis, ipſe poſt bellatorū̄ terga cōſiſtēs ac folliculo quē cer=
uici īpēſum habebat, balliſtā extrahēs: q̄ primū̄ exilis viſa: mox cornu tēſiore ꝓmi=
nuit: denos neruo calamos adaptauit. Qui vegetiore iactu pariter ī hoſtē detorti,
totidē numero vulnera cōfixerūt. Tūc Byarmēſes arma artibꝰ ꝓmutātes carmini
bus ī nymbos ſoluere cœlū̄ lętāq; aeris faciē triſti imbriū̄ aſpergine cōfuderūt. Ecō
trario Senex obortā nymbiū̄ molē obuia nube ꝑllebat: madorēq; pluuię nubilo caſti
gabat obiectu. Victorē Hadigū̄ dimiſſus Senex: nō vi hoſtili: ſed volūtario mortis
genere cōſumēdū̄ p̄dixit, clariſq; bellis obſcura ac longinquis finitima p̄ponere ve=
tuit. Quo relicto Hadingus ab Vffone p colloquii ſimulationē ī Vpſalā accerſitus
amiſſis p inſidias ſociis: noctis habitu ꝓtectus aufugit. Nā Danis ędis ī quā cōui=
uii noīe cōtracti fuerāt / exceſſum petētibꝰ: p̄ſto erat q cuiuſq; exertū̄ foribus caput
ferro demeteret. Cuiꝰ facti īiuriā p̄lio īſecutꝰ Vffonē oppreſſit: eiuſq; corpꝰ depoſi
to odio cōſpicui operis Mauſoleo mādauit: amplitudinē hoſtis elaborato buſti ſplē
dore confeſſus. Ita quē viuum hoſtili ſtudio inſectari ſolebat: extinctū̄ honoris im=
pendio decorabat. Et vt ſibi deuictæ gentis animos cōciliaret: fratrē Vffonis Hun
dingum regno pręfecit, ne imperium potius in exteros tranſfuſum: q̄ in Aſmundi
familia continuatum videretur. Cunq; ſublato iam emulo cōplures annos per ſum
mā armorum deſuetudinē rerum agitatione vacuus exegiſſet: tandem diutinū̄ ru
ris cultum nimiamq; maritimarū̄ rerum abſtinentiā cauſatus, & quaſi bellum pa=
ce iocundius ratus: talibus ſeipſum culpare deſidię modis aggreditur.

De quodā Sene.

Dolus Sueonū̄ cōtra Danos. Suetia vicӕ eſt a Danis ſecūdo. Hundingꝰ p̄ficitur regno.

Quid moror in latebris opacis
Collibus implicitus ſcruposis:
Nec mare more ſequor priori!
Eripit ex oculis quietem
Agminis increpitans lupini
Stridor: & vſq; polum leuatus
Queſtus inutilium ferarum
Impatienſq; rigor leonum.
Triſtia ſunt iuga vaſtitaſq;
Pectoribus truciora fiſis.
Officiunt ſcopuli rigentes
Difficiliſq; ſitus locorum
Mentibus equor amare ſuetis.
Nam freta remigiis probare
Officii potioris eſſet:

Mercibus ac ſpoliis ouare
Aera aliena ſequi locello
Aequoris inhiare lucris
Qꝫ ſalebras nemorumqꝫ flexus
Et ſteriles habitare ſaltus.

Cuius vxor ruralis vitę ſtudio maritimarū auiū matutinos pertęſa concētus quātum in ſiluestrium locorum vſu voluptatis reponeret: hac voce detexit.

Me canorus angit ales immorantem littori
Et ſoporis indigentem garriendo concitat.
Hinc ſonorus æſtuoſę motionis impetus
Ex ocello dormientis mite demit ocium.
Nec ſinit pauſare noctu mergus alte garrulus
Auribus faſtidioſa delicatis inſerens:
Nec volentem decubare recreari ſuſtinet
Triſtiore flexione diræ vocis obſtrepens.
Tutius ſiluis fruendum dulciuſqꝫ cenſeo
Quis maior quietis vſus, luce, nocte carpitur
Qꝫ marinis immorari fluctuando motibus.

Toſto facinoroſus. Eodē tpe Toſto qdā obſcuro lutię loco ortus ferocitate clarꝰ emerſit. plębe nāqꝫ vario petulātię gn̄e laceſſita, late crudelitatis famā extulit: tātaqꝫ malignitat[is] opinione ꝑcrebuit: vt facinoroſi cognoīe notaret̄. Sed nec exteroꝝ īiuriis abſtinēs: poſt fœ-

Syfridus dux. dā patrię vexationē: etiā Saxoniā tētat. Cuiꝰ duce Syfrido laborātibus ꝓlio ſociis pacē petēte: fore qđ ab ipſo poſcebat̄ aſſeruit: dūmodo ſibi gerēdi cū Hadingo belli ſocietatē polliceri voluiſſet. Refragātē illū, cōditiōiqꝫ parere metuētē, acri minarū gn̄e ad eā quā optabat ꝓmiſſionē ꝑduxit. Fit em̄ vt qđ blāde nō ſtruit̄: minaciter impetret̄. A quo terreſtri negocio ſupatus Hadingus, cū victoris claſſem iter fugiēdū reptā ꝑfoſſis lateribꝰ nauigationi inutilē reddidiſſet: cōceſſam ſcaphā in altū direxit. Quē Toſto occidiſſe ratus cū diu iter ꝓmiſcua necatorū cadauera q̄ſitū reperire nō poſſet / ad claſſem regreſſus aīaduertit eminꝰ myoparonē mediis maris æſtibus fluctuantē. Quē cū adductis ī altū nauigiis ꝑſequi ſtatuiſſet: fractiōis ꝑiculo reuocatus ęgre littus repetiit. Tūc correptis ītegris cœptū vię genꝰ exequit̄. Hadingus occupari ſe vidēs: ꝑcontari comitē cœpit an nandi vſum calleret, negāteqꝫ eo fugę diffidētia ſpōte euerſi nauigii cōcauas ꝑtes amplexus mortis fidē īſequētibus fecit. Securū deinde Toſtonē inopinatūqꝫ & ſpoliorū reliquiis auidiꝰ īcubātē adortus: ꝓſtrato exercitu ꝑdā deſerere coegit, ſuāqꝫ eiꝰ fuga vlciſcit̄. Nec Toſtoni ī vindictā ſui animꝰ defuit. Nā cū ob accepti vulneris magnitudinē reparādarū ītra patriā viriū copiā nō haberet: legati titulo Britāniā petiit. In qua ꝑfectiōe nauigationis ſocios ī alez luſum ꝑ laſciuiā cōtraxit: rixāqꝫ a teſſerarū iactibꝰ ortā funeſta cæde finire docuit. Ita placido exercitii genere diſcordiā per totū nauigium diffudit, cruentāqꝫ pugnā mutatꝰ lite iocus ꝓgenuit. Et vt aliquod ex alieno malo cōmodū

Collo. caperet: correptis īterfectorū pecuniis Collonē quendā piratica tūc tēporis īſignē adciuit. Quo comite paruo poſt in patriā reuerſus cū Hadingo ſuā q̄ militū fortu-

Priſcorum ducū mos. nā expēdere pręoptāte ex ꝓuocatione cōgreſſus occidit̄. Nolebāt em̄ priſcę fortitudinis duces vniuerſorū diſcrimine exequi qđ paucorū ſorte peragi potuiſſet. His geſtis Hadingo defunctę cōiugis ſpecies per quietē obſeruata, ſic cecinit.

Belua nata tibi eſt rabiem domitura ferarum:
  Quęq; truci rapidos atteret ore lupos.
  At poſt pauca ſubiunxit.
Fac caueas. ex te nocuus tibi prodiit ales
  Felle ferox bubo: voce canorus olor.

Rex mane ſopore diſcuſſo cuidã cõiecturarũ ſagaci viſum exponit. Qui lupi noĩe futurę ferocitatis filiũ interp̃tatꝰ: Oloris vocabulo filiã denotauit. illũ hoſtibꝰ pniciosũ: hãc pr̃i ĩſidioſã fore p̃ſagiẽs. Euẽtus augurio rñdit. Siqdẽ Hadĩgi filia Vluilda ꝑuato cuidã Guthormo denupta ſiue copulę ĩdignitate ſiue claritatꝭ affectatione ꝓmota maritũ ĩ parẽtꝭ cędẽ abſq; pietatꝭ reſpectu ſollicitat. Reginã ſe q̃ regꝭ filiã cẽſeri malle p̃fata. Cuiꝰ exhortatiõis modũ iiſdẽ pene verbis q̃bus ab ipſa editꝰ fuerat explicare cõſtitui. Qui fere hmõi erat. O miſerã me cuius nobilitatẽ diſpar copulę nexus obtenebrat. O infelicẽ cuius ſtẽmati ruſtica iugat̃ humilitas. O infortunatã principis prolẽ quã thori lege plębeius æquiparat. Miſerandã regis filiã: cuiꝰ decorẽ ignauus pr̃ in abſoletos ac deſpicabiles trãſmiſit amplexus. Infauſtã matris ſobolẽ: cuiꝰ felicitati thori cõmerciũ derogat. cuius mũditiã ĩmũditia ruralis attrectat: dignitatẽ indignitas vulgaris inclinat: ĩgenuitatẽ/conditio maritalis extenuat. At ſiquis tibi vigor ineſt. Si qua mentẽ virtus poſſidet: ſi dignum te regis generũ probas ſocero faſces eripe. genus probitate redime. Proſapię defectũ virtute æſtima. Sanguinis dãnum animo penſa. Fœlicior eſt honos audacia q̃ hæreditate quęſitus. Melius virtute culmen: q̃ ſucceſſione conſcenditur. Aptius honores meritũ: q̃ natura conciliat. Adde q; ſenectutẽ ſubruere nephas non eſt: quæ proprio in ruinã pondere ſuppreſſa deuergit. Sufficient ſocero tot tẽporum faſces: ſenilis tibi poteſtas obueniat. Quę ſi te fruſtrata fuerit: alteri cedet. Lapſui vicinũ eſt/quicquid ſenio cõſtat. Sat illi regnaſſe ſit. Tibi quãdoq; pręeſſe conueniat. Malo pręterea virũ regnare q̃ patrẽ. Malo regis cõiunx q̃ nata cenſeri. Melius eſt principẽ intus amplecti q̃ exterius venerari. Glorioſius nubere regi q̃ obſequi. Ipſe quoq; tibi ſceptrũ q̃ ſocero malle debeas. Proximũ ſibi quẽq; natura cõſtituit. Aderit cœpto facultas: ſi facto voluntas acceſſerit. Nihil eſt qđ nõ ingenio cedat. Inſtaurãdũ epulũ eſt. exornandũ cõuiuiũ. prouidẽdi paratus. Inuitãdus ſocer. fraudi viã familiaritas ſimulata pręſtabit. Nullo melius q̃ affinitatis nomine inſidię tegũtur. adde q; temulentia promptũ cędi iter aperiet. Cunq; rex capitis cultui intẽtus fabulis mentem barbæ manũ intulerit: pilorũq; perplexionẽ crinali ſpico ſeu pectinis enodatiõe diſcreuerit: applicari ferrũ viſceribus ſentiat. Minor occupatis ſolet cautela ꝑquiri: dextera tua tot ſcelerũ vindex accedat. Piũ eſt vltricẽ miſerorũ manũ extẽdere. Talibus inſiſtẽte Vluilda: vir ſuggeſtiõe victus ĩſidiis operã pollicet̃. Interea Hadingus generi dolũ cauere ſomnio monitꝰ: petito cõuiuio qđ ei filia charitatis ſimulatione parauerat: armatorũ nõ longe p̃ſidia ſtatuit. Quibꝰ aduerſum ĩſidias cũ res exigeret vteret̃. Quo cibũ capiẽte: ſatelles ĩ fraudis miniſteriũ adcitus occultato ſub veſte ferro opportunũ ſceleri tẽpus tacitus expectabat. Quo rex aĩaduerſo collocatis in vicino militibꝰ ſignũ lituo dedit. Quibus cõtinuo opẽ ferẽtibꝰ dolũ in authorẽ retorſit. Interea rex Sueonũ Hundingus occaſum Hadingi falſo acceptũ nũcio inferiis excepturꝰ optimatibꝰ cõtractis eximię capacitatis doliũ cereali liquore cõpletũ delitiarũ loco mediũ conuiuiis apponi pręcepit. Et ne quid celebritatis deeſſet ipſe miniſtri partibus aſſumptis pincernam agere cunctatus non eſt. Cumq; exe-

Vluildę in patrẽ fraus

Vluildę adhortatio

Mors Hundingi regis Suetiæ. Mors Hadingi regis Daciȩ. Frotho rex ſeptimus.

quẽdĩ officii gratia regiã perluſtraret: offenſo gradu ĩ doliũ collapſus interclusum humore ſpiritũ reddidit: deditqꝫ pœnas ſiue orcho quẽ falſa exequiarũ actiõe placabat/ſiue Hadigo cuiꝰ ĩteritũ mẽtitꝰ fuerat. Quo cognito Hadigus parẽ veneratori gratiã relaturꝰ extĩctoqꝫ ſupeſſe nõ paſſus: ſuſpẽdio ſe vulgo ĩſpectãte conſumpſit.

Finis Libri primi. Sequitur Secundus de Frothone Hadingi filio/qui erat ſeptimus rex Daciȩ & vulgo dicebatur Frothe geffmylde. i. liberalis.

Adingo filiꝰ Frotho ſuccedit: cuiꝰ varii inſignesqꝫ caſus fuere. Pubertatis annos emenſus iuueniliũ ꝑferebat cõplemẽta virtutũ. Quas ne deſidiȩ corrũpẽdas p̄beret: abſtractũ voluptatibꝰ animũ aſſidua armorũ intẽtione torquebat. Qui cũ paterno thezauro bellicis operibus abſumpto/ſtipẽdiorũ facultatẽ qua militem aleret nõ haberet: attẽtiuſqꝫ neceſſarii vſus ſubſidia circũſpiceret: tali ſubeuntis indigenȩ carmine concitatur.

Vaticiniũ de theſauro.

Inſula non longe eſt prȩmollibus edita cliuis
Collibus ȩra tegens: & opimȩ conſcia prædȩ.
Hic tenet eximium montis poſſeſſor aceruũ
Implicitus giris ſerpens crebriſqꝫ reflexus
Orbibus: & caudȩ ſinuoſa volumina ducens:
Multipliceſqꝫ agitans ſpiras: viruſqꝫ profundens.
Quem ſuperare volens clypeo: quo conuenit vti
Taurinas intende cutes, corpuſqꝫ bouinis
Tergoribus tegito: nec amaro nuda veneno
Membra patere ſinas. ſanies quod conſpuit vrit.
Lingua triſulca micans patulo licet ore reſultet
Triſtiaqꝫ horrifico minitetur vulnera rictu:
Intrepidum mentis habitum retinere memento.
Nec te permoueat ſpinoſi dentis acumen:
Nec rigor aut rapida iactatum fauce venenum.
Tela licet temnat vis ſquamea: ventre ſub imo
Eſſe locum ſcito quo ferrum mergere phas eſt.
Hunc mucrone petens medium rimaberis anguem.
Hinc montem ſecurus adi: preſſoqꝫ ligone
Perfoſſos ſcrutare cauos. mox ȩre crumenas
Imbue, completamqꝫ reduc ad littora puppim.

Credulꝰ Frotho ſolitariꝰ ĩ iſulã traiicit: ne cõitatior beluã adoriret ꝗ atlethas aggredi moris fuerat. Quȩ cũ aqs pota ſpecũ repeteret ĩpactũ Frothõis ferrũ aſpo cutꝭ horrore cõtẽpſit. Sed & ſpicula ꝗ ĩ eã cõiecta fuerãt: eluſo mittẽtis conatu lȩſiõis irrita reſultabãt. At vbi nil tergi duritia ceſſit: vẽtris curioſius ãnotati mollities ferro patuit. ꝗ ſe morſu vlciſci cupiẽs: clypeo dũtaxat ſpĩoſũ orꝭ acumẽ ĩpegit. Crebris deĩde liguã micatibꝰ ducẽs: vitã pit ac virꝰ efflauit. Reptȩ pecũiȩ regẽ locupletẽ fecere. qbꝰ ĩſtructꝰ: claſſe Curetũ ptibꝰ admoueť. Quoꝝ rex Dorno piclo ſi belli metu

Dornonis Curetũ regis oratio.

hmõi ad milites orõnẽ habuiſſe ferť. Extnũ ꝓceres hoſtẽ & totiꝰ ferme occidẽtis ar

mis opibuſqꝫ ſuccinctũ ſalutarem pugnę cunctationẽ ſectantes inediæ viribus obti
nẽdũ curemus. Internũ hoc malum eſt, difficillimũ ęre domeſticũ debellare pericu-
lum. Facile famelicis obuiatur. Melius aduerſariũ eſurię ꝗ armis tentabimus. Nul
lũ hoſti inedia acrius iaculũ adacturi. Edax viriũ peſtis edendi pœnuria nutritur:
Armorũ opem alimentorũ inopia ſubruit. Illa quieſcẽtibus nobis tela contorqueat
illa pugnæ ius officiũqꝫ ſuſcipiat: diſcriminis expertes diſcrimen licebit inferre.
Exangues abſqꝫ ſanguinis detrimẽto p̄ſtare poterimus. Inimicũ ocio ſuperare phas
eſt. Quis dãnoſe ꝗ tuto dimicare maluerit? Quis cũ ĩpune certare liceat: pœnã ex-
periri contẽdat? Felicior armorũ ſucceſſus aderit ſi p̄uia fames bellũ cõmittit. Hac
primã cõfligẽdi copiã duce captemus. Caſtra noſtra tumultꝰ expertia maneãt. Illã
noſtri loco decernat. Quę ſi victa ceſſerit: ociũ rũpendũ eſt. Facile ab ĩdefeſſo laſſitu
dine cõcuſſus opprimit̃. Adeſa marcore dextera pigrior ĩ arma ꝑueniat. Lentiores
ferro manꝰ dabit quẽ quiſpiã priꝰ labor exhauſerit. Pręceps victoria eſt vbi tabe cõ
ſumptus cũ robuſto cõgredit̃. Taliter indẽnes aliis danoꝝ auctores fore poterimꝰ.
His dictis q̃cũqꝫ tutatu difficilia aĩaduertit defenſiõis diffidẽtia populatus: adeo
hoſtilẽ ſęuitiã ĩ vaſtãda patria p̄cucurrit: vt nihil qđ a ſupuenientibꝰ occupari poſ
ſet ĩtactũ reliqueret. Maiorẽ deĩde copiarũ partẽ indubitatę firmitatis municipio
cõplexus: ab hoſte ſe circũſideri ꝑmittit. Cuiꝰ Frotho oppugnãdi diffidẽtia cõcita
tus: cõplures ĩſolitę ꝓfunditatis foſſas ĩtra caſtra fieri, latẽterqꝫ ꝑ corbes humũ ege *Frothonis*
ri & ĩ fluuiũ mœnibꝰ ꝓpĩquũ tacite diſiici iuſſit. Quẽ dolũ crebro ceſpite foſſis ſu *Stratage-*
peraddito, occultãdũ curauit: incautũ hoſtẽ p̄cipitio cõſumpturꝰ: futurũqꝫ ratꝰ vt *ma.*
ignaros deſidẽtis glebę lapſus obrueret. Poſt hęc ſimulato metu caſtra pauliſper de
ſerere cœpit. Quibꝰ iminẽtes oppidanos paſſimqꝫ eluſis veſtigiis ĩ foueas ꝓuolutos
ĩgeſtis deſuꝑ iaculis trucidauit. Inde ꝓfectꝰ ĩ Trãnonẽ Rutenę gẽtis tyrãnũ ĩcidit: *Trãno Ru*
cuiꝰ maritimas copias ſpeculaturꝰ: crebros clauos ex fuſtibꝰ creat: iiſdẽqꝫ carabũ *tenorũ rex.*
onerat. Quo hoſtilẽ noctu claſſem ſubiẽs imas nauigiorũ ꝑtes terebro ſautiat. Quę
ne repẽtinũ vndarũ paterent̃ ĩcurſum, patẽtia foraminũ loca ꝓuiſis ãtea clauis ob-
ſtruit: terebriqꝫ dãnũ ſtipitibꝰ pẽſat. At vbi foraminũ copiã mergẽdę claſſi ſuffice
re credidit: dẽptis obſtaculis prõptũ aquis aditũ patefecit, hoſtilẽqꝫ claſſem ſua cir
cũfundere ꝓperauit. Ancipiti ꝑiculo circũuẽti Ruteni: armis priꝰ an vndis reſiſte *Rutenorũ*
rẽt hęſitabãt. Naufragio ꝑeũt dũ nauigiũ ab hoſte vĩdicare cõtẽdũt. Internũ diſcri *periculum*
mẽ externo atrociꝰ erat: dũ foris ferrũ ſtrĩgũt: ĩtus fluctibꝰ cedũt. Bina ſimul ĩ mi-
ſeros ꝑicula graſſabant̃. Incertũ erat celeriꝰ nando ſalꝰ an dimicãdo peteret̃. Mediũ
pugnę certamẽ noua fati diremit occaſio. Geminę mortes vno ferebant̃ ĩceſſu: duæ
leti vię ſociũ egere ꝑiculũ. Ambiguũ erat ferrũ magis an fretũ afficeret: gladios ꝑ
pulſantẽ tacitꝰ fluctuũ allapſus excepit. Ecõtrario fluctibꝰ obuiãtẽ obuius enſis ĩpli
cuit. Aquaꝝ eluuies cruoris aſꝑgine fœdabat̃. Victis itaqꝫ Rutenis patria Frotho *Ruteni vin*
ni repetit̃. Qui cũ legatos in Ruſciã exigẽdi tributi ſtudio miſſos incolarũ ꝑfidia *cuntur.*
atroci mortis genere cõſumptos aĩaduerteret: duplici iniuria permotus: vrbẽ Ro
talã arcta admodũ obſidione perſequitur. Qua ne fluuii interſtitio prohibẽte tar- *Aquarum*
dius potiret̃: vniuerſam aquę molẽ noua riuorũ diuerſitate partitus ex ignotę pro *diductio.*
funditatis alueo meabilia vada perfecit. Nec ante deſtitit ꝗ rapidior vortex diui-
duo minoratus excurſu languidiore vndas lapſu ageret: ac per exiles flexus vadoſa
paulatim cõſtrictione rareſceret. Ita amne domito oppidũ naturę p̄ſidio vacuũ in-
offenſa militũ irruptione proſternit, His geſtis ad vrbẽ Paltiſcã exercitũ contulit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Stratagema nouum

Quã viribus inuictã ratus: bellum fallacia mutauit. Siquidem paucis admodum conſciis ignotæ opacitatis latebras petiuit: extinctũꝗ ſe quo minꝰ hoſti terroris afferret: vulgo nuntiari pręcepit. Additę in fidẽ exequię tumulusꝗ conſtructus. Sed & milites conſcio fraudis mœrore ſimulatum ducis obitũ proſequuntur. Qua fama Rex vrbis

Veſpaſii regis cędes.

Veſpaſius perinde ac victoria potitus: tam languidã ac remiſſam defenſionẽ egit: vt hoſtibus irrũpendi poteſtate facta, inter luſus ac ocia necaretᷓ. Vrbe capta Frotho ſpe orientis imperium cõplexus: Anduani mœnibus admouetur. Qui quondã ſuccenſæ per Hadingum vrbis admonitus cunctos eius penates domeſticis auibus vacuefecit: quo minus ſimilis iacturę periculo mulctaretur. Nec noua Frothoni calliditas defuit.

Stratagema recens.

Quippe permutata cum ancillulis veſte: peritã ſe pugnandi puellã ſimulat: depoſitoꝗ virili cultu: fœmineum ęmulatus tranſfugę titulo oppidum petit. Illic omnibus curioſius exploratis poſtridie emiſſo comite exercitum muris affore iubet, portasꝗ ſua pandendas opera pollicetur. Taliter eluſis vigilibus: Vrbs ſomno ſepulta diripitur: ſecuritatis pœnas interitu luẽs, deſidiaꝗ ſua q̃ hoſtium virtute miſerior. Nihil enim in re militari pernicioſius animaduertitur: q̃ per ocium metu vacuum ſolutis neglectisꝗ

De Anduano rege.

rebus nimia fiducię pręſumptione torpeſcere. Anduanus cum patrię res perditas euerſasꝗ conſpiceret: Regias opes nauibus impoſitas vt vndas potius q̃ hoſtem ditaret in altũ demerſit: q̃q̃ ſatius fuerat aduerſariorũ fauorem pecunię largitionibꝰ occupare q̃ eius commodum mortalitatis vſibus inuidere. Poſt hęc Frothone filiam in matrimonium per legatos poſcente: cauendum reſpondit: ne rerum proſperitate corruptus victoriæ ſucceſſum in ſuperbiam vertat. Sed potius victis parcere & in deiectorum conditione priſtinum fulgoris habitum venerari meminerit. Diſcatꝗ in miſerorum ſorte præteritam æſtimare fortunam. Curandum itaꝗ ne cuius affinitatem expetat: imperium rapiat: & quã nuptiis illuſtrare geſtiat: obſcuritatis ſordibus reſpergat: matrimonii dignitatem auaritiæ ſtudio corrupturus. Cuius dicti comitate & victorem generũ

Thorildę in priuignos ſęuitia. Suanhuitæ indoles.

adſciuit & regni libertatem obtinuit. Interea Sueonum regis Hadingi coniunx Thorilda cum priuignos ſuos Regnerum & Thoraldum: quorum ĩfinito odio tenebatur: vt variis periculorum generibus implicaret: regio tandem pecori pręfeciſſet: Hadingi filia Suanhuita ſororibus in famulitium ſumptis Suetiã petit clariſſimę indolis exitiũ muliebri ingenio pręcurſura. Cumꝗ pręḋictos adoleſcentes nocturnis gregum excubiis occupatos diuerſi generis portentis circũfundi videret: ſorores equis deſcendere cupientes tali poematis ſono vetuit.

Monſtra quidem video celerem captantia ſaltum:
  Corpora nocturnis pręcipitare locis.
Bella gerit dęmon: & iniquę dedita rixę
  Militat in mediis turba nephanda viis.
Effigie ſpectanda truci: portenta feruntur:
  Hæcꝗ hominum nulli rura patere ſinunt.
Agmina pręcipiti per inane ruentia curſu
  Hac nos progreſſum ſiſtere ſede iubent.
Flectere lora monent ſacrisꝗ abſiſtere campis:
  Aruaꝗ nos prohibent vlteriora ſequi.
Trux lemurum chorus aduehitur pręcepsꝗ per auras
  Curſitat: & vaſtos edit ad aſtra ſonos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Accedunt fauni ſatyris: panumqꝫ caterua
  Manibus admixta militat ore fero.
Siluanis coeunt aquili laruęqꝫ nocentes
  Cum lamiis callem participare ſtudent.
Saltu librantur furię. glomerantur eiſdem
  Laruę: quas ſimis ſantua iuncta premit.
Calcandus pediti trames terrore redundat
  Tutius excelſi terga premantur equi.

Ad hęc Regnerus ſeruũ regiũ ſe profeſſus tam longinqui a domo exceſſus cauſam aſtruxit ꝙ cum paſtoralis operis gratia rus relegatus pecus cui pręerat amiſiſſet: deſperata recuperatione reditu abſtinere q̃ vltionis pœnã incurrere pręoptaſſet. Et ne fratris conditionẽ ſilentio pręteriret: tale dictis poema ſubiunxit.

Nos homines non monſtra puta: ſeruoſqꝫ manentes
  Per loca paſcendos exagitaſſe greges.
At cum per teneros ageremus tempora luſus:
  Forte remota vagum ceſſit in arua pecus.
Cumqꝫ petita diu ſpes deforet inueniendi:
  Inceſſit miſeris ſollicitudo reis.
Cumqꝫ boum nuſq̃ veſtigia certa paterent:
  Obtinuit mœſtus ſontia corda pauor.
Hinc eſt ꝙ virgę vulnus pœnale verentes,
  Duximus in proprios triſte redire lares.
Credidimus q̃ ferre manum pœnamqꝫ ſubire
  Tutius aſſuetis abſtinuiſſe focis.
Sic pœnam differre iuuat: reditumqꝫ peroſis
  Hac dominum latebra fallere cura manet.
Hac ope neglecti pecoris vitabitur vltor:
  Solaqꝫ ſtat noſtris hęc fuga tuta viis.

Tunc Suanhuita ſpecioſiſſimũ lineamentorũ eius habitũ curioſiori cõtẽplatione luſtratum impenſius ammirata: regibus te inquit nõ ſeruis editũ pręradiãs luminum vibratus eloquitur. Forma proſapiam pandit. Et in oculorũ micatu naturæ venuſtas elucet. Acritas viſus ortus excellentiã pręfert. Nec humili loco natum liquet: quẽ certiſſima nobilitatis index pulchritudo cõmendat. Exterior pupillarũ alacritas interni fulgoris geniũ confitetur. Facies fidem generi facit: & in luculẽtia vultus/maiorũ claritudo reſpicitur. Neqꝫ eñ tam comis, tãqꝫ ingenua ſpecies: ab ignobili potuit authore profundi. Sanguinis decus cognato frontẽ decore perfundit: & in oris ſpeculo conditio natiua reſultat. Minime ergo tam ſpectati cęlaminis ſimulacrũ obſcurus opifex abſoluit. Nunc itaqꝫ celerrima declinatione crebros viæ exceſſus petentes mõſtrigenos vitate cõcurſus. Ne elegãtiſſimorũ corporum pręda ſordidiſſimis paſtũ agminibus præbeatis. At Regnero maximus ob deformitatẽ cultus rubor inceſſerat. Cuius vnicũ in obſcuranda nobilitate remediũ ducebat. Seruitutẽ itaqꝫ nõ ſemp virilitate vacuã reperiri ſubiunxit. Sæpe eñ ſordido cultu robuſtã obtegi manũ: fortẽqꝫ dextram atra veſte cõcludi interdũ: itaqꝫ naturæ vitium virtute redimi, dãnũqꝫ generis animi ingenuitate penſari. Se ergo Thor deo excepto nullã mõſtrigenæ virtutis potentiã expauere: cuius virium Thor deus.

magnitudini nihil humanarū diuinarūve rerum digna poſſit ęqualitate cōferri. Sed neqꝫ laruas liuido tantū ſqualore terribiles, a maſculis debere pectoribꝰ formidari. quarū effigies adulterino diſtincta pallore momētaneum corporis habitū abaeris teneritudine mutuari conſueuerit. Falli igit̃ Suāhuitā: quę ſolidū virorū robur muliebriter emollire, vireſqꝫ vici inſolitas effœminato pauore ꝑfundere conetur. Ammirata iuuenis conſtantiā Suanhuita ablegato nubilæ inumbrationis vapore pręrentas ori tenebras ſuda perſpicuitate diſcuſſit. enſemqꝫ variis cōflictibus opportunū ſe ei daturā pollicita, mirā virginei cādoris ſpeciem nouo mēbrorū iubare p̄ferebat. Taliter accēſi iuuenis cōnubiū pacta ꝓlato mucrone ſic cepit.

In gladio quo monſtra tibi ferienda patebunt:
  Suſcipe Rex ſponſę munera prima tuæ.
Hoc dignum te rite proba, manus ęmula ferri
  Geſtamen ſtudeat condecorare ſuum.
Ferrea vis tenerum mentis confortet acumen:
  Atqꝫ animus dextrę nouerit eſſe comes.
Aequet onus lator: & vt enſi congruat actus
  Accedat grauitas, par in vtroqꝫ tibi.
Framea quid prodeſt vbi languet debile pectus
  Et telum trepidę deſtituere manus!
Ferrum animo coeat corpuſqꝫ armetur vtroqꝫ:
  Iungatur capulo conſona dextra ſuo.
Hęc celebres edunt pugnas. quia iuncta vigoris
  Plus retinere ſolent: diſſociata minus.
Hinc tibi ſi volupe eſt belli clareſcere palma:
  Conſectare auſu quod premis ipſe manu.

Cunqꝫ multa ad hunc modū coaptato Rithmorū canore prōpſiſſet: dimiſſis comitibus aduerſum obſcœniſſimas portentorū cateruas noctē dimicādo permenſa: luce reddita varias laruarū formulas, & iniuſitata ſpecierū figmēta paſſim aruis incidiſſe cognoſcit. Inter quas & ipſius Thorildę crebris obfuſa vulneribꝰ effigies viſebatur. Quas in ſtruem cōgeſtas ingenti pyra accenſa cremauit. Ne teter obſcœnorum cadauerū odor peſtifera exhalatiōe diffuſus: propius accedētes corruptionis contagio ſautiaret. Quo facto Regnero Suetię regnū, ſibi vero Regneri torū conciliauit. Qui licet tirociniū nuptiis auſpicari deforme exiſtimaret: ſeruatę ſalutis ſuę reſpectu prouocatꝰ promiſſum beneficio excoluit. Inter hæc Vbbo quidā ſororē Frothonis Vluildam iam pridē matrimonio cōplexus Danię Regnū cuius procurationē perfunctorię gerebat, vxoris nobilitate fretus occupat. Quāobrem Frotho orientis bella deſerere coactus: apud Suetiam cū Suanhuita Sorore graue pręlium facit. Quo afflictus noctu cōſcenſa cymba ꝑ occultos nauigatiōis anfractus perforandę hoſtiū claſſis aditum quęrebat. Depręhēſus a ſorore rogatuſqꝫ cur tacito remigio varias meatuū ambages ſequeretur: ſimili quęſtionis modo percōtantem abſoluit. Nā Suanhuita quoqꝫ eodem noctis tempore ſolitariā nauigationem ingreſſa, ancipiti declinatiōis giro multiplices ſenſim aditꝰ receſſuſqꝫ captabat. Fratrē itaqꝫ dudū ab eo collatę ſibi libertatis ammonitū rogare cœpit, vt quā bellum Ruthenicū petiturus arbitraria nubēdi poteſtate donauerat: aſſumpto cōiuge frui permittat, ratūqꝫ poſt factum habeat, quod fieri ipſe conceſſerit. Tam iu-

Regnerus Suetiæ regnū obtinet.

Vbbo Daniā occupat.

ſtis precibus ꝓmotus Frotho pacem cũ Regnero cõponit: iniuriamqꝫ quã ex ſoro=
ris petulantia ſuſcepiſſe videbatur: rogatui remiſit. A quibꝰ etiã manu quãtã per
eos amiſerat donatus deforme vulnus ſpecioſo beneficio penſatũ gaudebat. Daniã
ingreſſus capto ꝑductoqꝫ ad ſe Vbboni ignouit: veniãqꝫ q̃ pœnam mali merito re
pendere maluit: ꝙ regnũ potius vxoris impulſu q̃ propria cupiditate tentaſſe: nec
tam autor iniuriæ: q̃ imitator fuiſſe videretur. Vluildã eidẽ ademptã amico ſuo
Scotto, qui & ipſe Scottici nominis cõditor fuit: nubere coegit thori varietatem
ſupplicii loco reputans. Cuius diſceſſum regiis etiã vehiculis proſequutus iniu=
riam beneficio penſauit. Sororis ſiquidẽ naturam nõ ingeniũ intuens: ſuę potiꝰ fa
mę q̃ illius nequitię cõſulebat. Quę fraternis meritis nihil ex conſueti odii ꝑtina=
cia remittens: noui mariti animũ occidendi Frothonis occupãdiqꝫ Danorũ impe
rii conſilio fatigabat. Segniter eñ deſerere ſolet animꝰ quicquid ſolido fuerit amo
re complexus. Neqꝫ fluidis annis molitũ cõtinuo crimẽ elabitur. Primęuã quippe
mentẽ poſterior imitatur affectio. Nec cito vitiorum veſtigia pereũt / quæ tenera
moribus ętas impreſſerit. Cũ vacuas mariti aures haberet: inſidias a fratre in vi=
rum cõuertit: mercede conductis qui iugulum dormientis confoderẽt. Qua de re
Scottus per pediſſequã certior factus: nocte qua cędis miniſteriũ circa ſe peragen
dum acceperat lecto loricatus inceſſit. Rogatꝰ ab Vluilda quid ita aſſuetę quietis
vſum / ferreo cultu mutaſſet? Sic ad præſens ſibi collibitũ retulit. Cum ſomno obfu
ſus putaretur: irrũpentes inſidiarũ miniſtros lecto delapſus obtruncat. Quo eue=
nit vt Vluildã inſidiis fratri nectendis abſtraheret: & aliis vxorũ perfidiã cauen=
di documentũ prębe ret. Quę dũ geruntur adoriendę bello Freſiæ Frothoni conſi=
lium incidit: claritatẽ orientis diuictione quęſitã occidentis oculis infundere aui
do. Oceanũ petenti prima aduerſum Vitthonẽ Freſorũ piratã congreſſio fuit. In
qua ſociis primos hoſtiũ impetus ſolo clypeorũ obiectu patienter excipere iuſſis,
non ante miſſilibus vtendũ edixit q̃ penitus hoſtiũ iaculorũ imbrem exhauſtum
aduerterẽt. Quę tanto a Freſis auidius emiſſa: quãto a Danis tolerabilius excepta:
Vitthone Frothonis patiẽtiã a pacis cupiditate ꝓfectã exiſtimãte. Oritur ingẽs
claſſicũ: & immẽſo pila ſtridore diſſultant. Cum nullũ incautis iaculũ ſupeſſet: da
norum telis obfuſi vincũtur. Fuga littus amplexi inter flexuoſos foſſarũ ambitus
obtrũcãtur. Rhenũ deinde claſſe rimatus extremis Germanię partibꝰ manus inie
cit. Repetito oceano Freſorũ claſſem vadoſis inflictã vorticibus adortus cęde nau
fragiũ cumulauit. Nec tantas hoſtiũ acies obtriuiſſe contentus: Britãniam tẽtat.
Cuius rege deuicto, Melbricũ Scottice regionis prępectũ aggreditur. Cui cum bel
lum illaturꝰ Britannorũ regem imminere ex ſpeculatore cognoſſet: tergoqꝫ ſimul
ac pectori conſulere nequiret: militibus ad concionem vocatis deſerẽda vehicula,
abiiciendã ſupellectilẽ, aurũqꝫ quod ab eis geſtaretur paſſim per arua diſiiciẽdum
edixit: affirmãs ſolã in opum effuſione opem reſtare. Nec aliud concluſis ſubſidiũ
ſupereſſe, q̃ hoſtẽ ab armis in auaritiam pellicere. Libẽter prędã apud exteros quę=
ſitam ſupremę neceſſitati impendi debere. Fore eñ vt hoſtes non minore auidita=
te collectã abiicerẽt q̃ repertã corriperẽt oneri potius q̃ vſui futurã. Tũc Torkil=
lus auaritia ante alios inſignis cęteriſqꝫ eloquio pręſtans: capite galea nudato cly=
peo innixus: Mouet inquit rex plęroſqꝫ tuę pręceptiõis auſteritas: Qui magni ęſti
mant quod ſanguine pepererũt. ægre proiicitur qđ maximo conſtat periculo quę=
ſitum. Inuiti deſerũt: quod vitę diſcrimine emerunt. Extremę eñ dementię eſt vi=

Scotti a Scotto Dano vocati ſunt.

Malũ conſiliũ Vluildę

In Vitthonẽ Freſorũ piratã.

Subactio Freſię a danis.

Secũda debellatio Alemanorũ a Danis.

Subactio Scotię & Britannię.

Torkilli cõcio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rili aīo ac manu parta muliebriter ſpernere:opeſq; hoſti inſperatas afferre. Quid
deformius q̃ belli fortunā prędę quā gerimus contēptu pręcurrere⁈certūq; & prę=
ſens bonū dubii mali metu relinquere⁈ Nondū Scottos aſpeximus:& aruum auro
ſpargemus⁈Quales in pręlio exiſtimādi ſunt: quos bellū petentes ſola bellorū ener
uat opinio⁈An qui hoſti formidoloſi fuimus:ridiculi erimus:claritatēq; contēptu
mutabimus⁈Mirabitur Britannus ab his ſe victū:quos ſolo vinci timore conſpexe
rit.Illorū metu prememur quibus metū priores ingeſſimus⁈Quorū pręſentiā cō=
tēpſimus:abſentiā metuemꝰ⁈Quādo opes probitate mercabimur:quas timore vi=
tamus⁈Pecunias pro quibus pugnauimꝰ pugnā vitando tēnemus⁈Quos pauperta
ti ſubiicere debuimꝰ diuitiis imbuemus⁈Spolia fortiter cepimus: molliter iacie=
mus⁈Quid turpius a nobis cōmitti poterit:q̃ aurū erogare quibus ferrū infligere
debemus⁈Pauor nūq̃ eximet quod virtꝰ peperit.Quod bello quęſiuimus:bello lin=
quendū eſt.Tanti pręda vęneat quanti empta eſt.ferro preciū ponderetur. Pręſtat
ſpecioſa defungi morte:q̃ lucis auiditate vileſcere.a vita paruulo temporis momē
to deſerimur:pudor etiā fatū inſequitur.huic accedit ꝙ iactātes aurū , hoſtis hoc
auidiꝰ inſequetur:quo maiore metu vrgeri crediderit.Pręterea neutra nobis for=
tuna auri odiū facit. Victores nāq; ære quod geſtamus ouabimus:victi ſepulturæ
prętmio relinquemꝰ.Hęc Senior. At milites regis potius q̃ ſodalis conſiliū intuen
tes prioremq; exhortationē poſterę pręferentes:quod cuiq; opum erat certatim lo
culis egerunt.Mannos quoq; varię ſupellectilis gerulos oneribus adſoluūt:ſicq; va
cuefactis crumenis:armis habilius accingūtur.Quibus progreſſis ſuccedētes Bri
tanni in patentē late prędam diſſiliūt.Quos rex circa pecunię raptū auidius ęquo
occupatos conſpiciens: cauere iubet ne deſtinatas prelio manus opum onere fati=
gent:ſcientes triūphum ante carꝑendū q̃ cenſum.Proinde auro ſpreto:auri domi=
nos inſequātur. Nec ęris ſed victorię fulgorē mirentur:meminerintq; ſatius tro=
phęum pēſare q̃ quęſtū:potiorē eſſe metallo virtutē:ſi rite amborū habitū metian=
tur.hoc nāq; exteriorē ornatū conciliari:illam interno externoq; cultui preciū af=
ferre.Quāobrem remotos a pecunię contēplatione oculos habeant:abſtractūq; aua
ritia animū belli ſtudiis impendāt. Pręterea nouerint prędā ab hoſtibus de indu=
ſtria reiectā: aurūq; inſidiis potius q̃ vſui ſeminatū. Sed & ſimplicē argenti nito=
rem latentis hami fraude implicitū teneri. Neq; eñ facile fugiſſe exiſtimandū qui
fortē Britannorū gentē fugę prior adegerit. Cæterū nihil indignius opibus eſſe:
quę raptorē captiuāt:dum ditare creduntur. Siquidem Danos quibus opes obtu=
liſſe videantur:ferro cędeq; mulctandos duxiſſe.Itaq; ſi ſparſa rapiant eo hoſtē in=
ſtruere viderētur.Si eñ ęris in medio poſiti ſpecie tangerētur: nō ſolum id,ſed &
ſiquid eis proprię pecunię ſupereſſet amitterēt. Quid eñ colligere prodeſſet:quę
protinus erogare cogātur⁈Sin pecunia proſterni renuerint: hoſtē haut dubie pro
ſtraturos.Potius itaq; virtute arduos q̃ cupiditate pronos exiſtere debere:nec oca
ciduos in auaritiā animos:ſed erectos in gloriam habendos eſſe.armis nō auro cer
tandum fore.Finiente rege Eques Britannicus cunctis onuſtū auro gremiū oſten=
dens:colliguntur inquit rex ex oratione tua gemini rerum affectus:vnus timoris
alter maliuolentię teſtis. cum & opibꝰ propter hoſtem vti prohibeas:noſq; egenos
tibi q̃ locupletes militare ſatius ducas.Quid hac deformius volūtate⁈quid exhor=
tatione ſtolidius⁈Domeſticas hic gazas agnoſcimus.agnitas tollere dubitabimus⁈
Quod armis repetere ꝑgebamus:q̄d ſanguine recuꝑare contēdimus:vltro reſti=

Regis a prę da dehorta tio.

Eqtis Britāni verba.

tutum vitabimus: propria vendicare cunctabimur? Vter timidior eſt: qui parta fundit: an qui fuſa legere ꝑtimeſcit? En quod neceſſitas ademit: caſus reddidit. Nō hoſtiū ſed noſtra hęc ſpolia ſunt. nō attulit aurum Britannię Danus: ſed abſtulit. Quæ ſubacti inuitiq; perdidimꝰ: gratis redeuntia fugiemus? Nephas eſt tantum fortunę beneficiū indignāter excipere. Quid eñ veſanius q̃ opes in patulo conſtitutas deſpicere: concluſas ac vetitas affectare? Ante oculos collocata faſtidio dabimus: fugientia captaturi? In medio poſitis abſtinebimꝰ: longinqua atq; extera petituri? Quando peregrina ꝓdabimur: ſi propria refutamꝰ? Nūq̃ deos tam infeſtos experiar: vt ſinū paterna auitaq; pecunia refertū tam iuſto onere vacuefacere compellar. Noui Danorū luxum: nūq̃ plena meri vaſa liquiſſent: ni timor aufugere cōpuliſſet. Facilius vitā deſeruiſſent q̃ vinū. Cōmunis hic nobis affectio eſt: hac illis imagine reſpondemus. Eſto fugā finxerint: ante tamen in ſcottos incident q̃ regredi queant. Nūq̃ porcis proculcādum aut beluis hoc aurū rure ſqualebit / humano meliꝰ vſui ſeruiturū. Pręterea ſi exercitꝰ a quo victi ſumꝰ ſpolia rapimꝰ: fortunā in noſmet victoris trāſferimus. Quod eñ certius victorię ꝑſagium accipi poſſet: q̃ pugnā ꝓda ꝑcurrere: caſtraq; ab hoſtibus deſerta ante ꝓlium capere? Satius eſt metu viciſſe q̃ ferro. Finierat vix eques: & ecce omniū effuſę in ꝓdam manus nitida paſſim ęra carpſere. Mireris illic obſcœnę auiditatis īgeniū: ſpeculari poſſes immoderatū cupiditatis exemplū. Videres cum gramine pariter aurū cōuelli: inteſtinū diſſidiū naſci. immemores hoſtiū ciues ferro decernere. familiaritatis iura, ſocietatis reſpectū negligi. auaritiā omnes: amicitias neminē intueri. Interea Frotho ſiluā quæ Scottiam Britāniāq; ſecernit: vaſto itinere ꝑmenſus: arma milites capere iubet. Cuiꝰ aciem ſpeculati Scotti cū ſibi leuia tantū pila ſuppetere: Danos vero ꝑſtantiori armaturę genere cultos conſpicerēt: pugnā fuga ꝑueniunt. Quos Frotho Britannicę effuſionis metu modicū inſecutus: Vluildę virū Scottum cū ingenti exercitu obuiū recepit: quē e remotiſſimis ſcottię finibus auxilii danis ferendi cupido ꝓduxerat. Per hūc ſcottorū inſectatiōe relicta: curſum in Britanniā reflectere iuſſus: prędā quā vaſre reiecerat acriter recuperauit. Igitur quo ęquiore animo opes deſeruit: hoc faciliꝰ recepit. Pœnituit tūc oneris Britānos: ſanguine pœnas auaritię dantes. Piguit inexpleta auiditati brachia porrexiſſe. Puduit minus regię exhortationis q̃ propriæ indulſiſſe cupiditati. Poſt hæc celeberrimū inſulę oppidū Lūdoniam petit. Cuius murorū firmitate expugnationis facultatē negante: mortis ſimulatiōe facta: vires ab aſtutia mutuatus eſt. Siquidem ꝑfectus Lundonię Dalemannus cū falſum de eius obitu nuntiū accepiſſet: receptis in deditionē danis ducem ex indigenis offert. Quem vt ex magno aceruo legerent oppidum intrare permiſit. Quibus electionis diligentiā ſimulantibus: nocturnis inſidiis circūuentus opprimitur. His geſtis regem in patriam regreſſum Scato quidam cōuiuio excipit bellicis eius laboribus voluptatis licentiā ꝑmixturus. Apud quem Frotho dū regio more ſtratis auro puluinaribus accubaret: per Hundingū quēdam ad dimicādū prouocatus, q̃q̃ cōuiuialibus mentē gaudiis impendiſſet: plus pugnę ꝓpinquitate q̃ epularū pręſentia delectatus, duello cœnā, victoria duellum abſoluit. In quo dubię ſalutis vulnere ſuſcepto: rurſum haquini pugilis adhortatione ꝑſtrictus prouocantis nece vltionē irritatę quietis exegit. Duos ex cubiculariis palā inſidiarū conuictos ingentibus ſaxis affixos pelago obruit, pōderoſum animi crimē annexa corporibus mole mulctando. Ferunt quidā Vluildam tunc ei

caledonia

Scottus.

Expugnatio ciuitatis lūdonię in anglia.

Modus prādēdi ī lectis priſcorū.

Frotho ad dimicādū prouocat̃.

Vestis mira.

inſecabilē ferro veſtē donaſſe qua circūamictus nullo telorū acumine lęderet. Nec ꝑtereundū Frothonē contuſis cōmolitiſq; auri fragminibus cibos reſpergere ſolitū. quibꝰ aduerſum familiares veneficorū inſidias vteretur.

Mors Frothonis primi.

Hic dū Regnerū Suetię regem falſo ꝓditionis inſimulatū bello laceſſit: nō telorū vi ſed armorū pōdere & corporis ęſtu ſtrāgulatꝰ interiit: haldano, Roe, & Scato, filiis relictis. His virtute paribus, ęqua regnādi inceſſit auiditas. Imperii cuiq; cura extitit. fraternus nullum reſpectus aſtrinxit. Quem enim nimia ſui charitas ceperit / aliena deſerit: nec ſibi quiſq̄ ambitioſe atq; aliis amice conſulere pōt.

Haldani octaui regis crudelitas.

Horū maximus Haldanus Roe & Scato fratribꝰ interfectis: naturā ſcelere polluit: regnū parricidio carpſit. Et ne vllum crudelitatis exemplū omitteret: cōpręhenſōs eorū fautores prius vinculorū pœna coercuit: mox ſuſpendio cōſumpſit. Cuius ex eo maxime fortuna ammirabilis fuit: ꝙ licet oīa tēporū momēta ad exercēda atrocitatis officia cōtuliſſet: ſenectute vitā nō ferro finierit. Huiꝰ filii Roe, & Helgo fuere.

Roſkildia conditur a Roe rege nono.

A Roe Roſkildia condita memoratur: quā poſtmodū Sueno furcatæ barbæ cognomento clarus ciuibꝰ auxit: amplitudine ꝓpagauit. Hic breui anguſtoq; corpore fuit: Helgonē habitus procerior cepit.

Helgo rex. x.

Qui diuiſo cum fratre regno maris poſſeſſionē ſortitus: regem ſclauię Scalcū maritimis copiis laceſſitū oppreſſit. Quā cum in ꝓuinciā redegiſſet: varios pelagi receſſus vago nauigationis genere ꝑluſtrabat. Hic licet ferocioris ingenii eſſet: luxuria tamē ſęuitiā ęquabat. Adeo ſiquidē proiectus in venerem extitit: vt ambiguę exiſtimationis eſſet tyrannide magis an libidine arſerit. Apud inſulā Thoro virgine Thora ſtuprū pati coacta filiā ſuſcepit: cui poſtmodū vrſę vocabulū aptauit.

Tertia ſubiugatio teutonicorū a Danis.

Hundingū ſaxoniæ regis ſyrici filiū apđ Stadiū oppidum ꝑlio vicit. eūdemq; ex prouocatione adortus duello ꝓſtrauit. Ob quod hūdingi interemptor vocatus: victorię decus cognomine vſurpauit. Iutię ſaxonibus ereptę ius ꝓcurationēq; Heſcę, Eyr & Ler ducibꝰ cōmiſit. Apud ſaxoniā ingenui ac liberti necē pari ſumma rependendā cōſtituit: perinde ac liquido cōſtare volens ꝙ cūctas theutonū familias ęqua ſeruitus teneret: omniūq; corrupta libertas parem cōditionis ignominiā redoleret.

Thorę facinus.

Cum ad iſulam thoro piraticā reflexiſſet: Thora necdū amiſſę virginitatis mœrore depoſito turpi cōmento nephariā ſtupri vltionem excogitauit. Siquidē filiā nubilis ętatis de induſtria littori immiſſam cōcubitu patrē maculare ꝑcepit. Qui licet inſidioſę voluptatis illecebris corpus dediſſet: animi tamē integritatē exuiſſe credēdus nō eſt. cū ei promptiſſimā erroris excuſationē ignorātię beneficiū afferret. O ſtolidā matrē: quæ filiæ pudicitiā vt ſuā vlciſceretur: exulare ꝑmiſit. nec ſanguinis ſui caſtitatē curauit. dum modo inceſti efficeret reum per quē prior ipſa ꝑdiderat cœlibatum. Atrocē fœminę mentē quę veluti ſecūdā ſui corruptionē in pœnā corruptoris expendit. cū hoc ipſo potiꝰ iniuriam augere q̄ extenuare videretur. Quippe quo ſe vltionē aſſequi credidit: culpam conſtruxit. Et dū noxam detrahere geſtit: nephas adiecit: ſobolis ſuę nouercā agēdo: cuius vt propriā expiaret infamiā flagitio nō pepercit. Nec dubiū eandem refertū impudētia animū geſſiſſe: cuius tantus a pudore exceſſus erat: vt iniuriæ ſolatiū filię probro petere nō erubeſceret. Magnum ſed vno expiabile ſcelus: ꝙ concubitus noxam fauſta proles deterſit: neq; opiniōe triſtius q̄ fructu iocūdius fuit.

Rolpho.

Siquidē genitus ex Vrſa Rolpho ortus ſui īfamiam cōſpicuis probitatis operibꝰ redemit. quorū eximiū fulgorē omnis ęui memoria ſpecioſo laudū præconio celebrat. Fit eñ vt lętis lugubria finiantur & in ſpecioſos exitꝰ turpiter auſpicata cō-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cedant. Igitur vt flagitioſus ita fœlix patris error extitit. quē tāta luce mirificus
poſtmodū fili⁹ expiauit. Interea Regnero apud ſuetiā defuncto: cōiunx eius Suan
huita paruo poſt & ipſa morbo ex mœſtitia cōtracto decedit: fato virū inſecuta a
quo vita diſtrahi paſſa non fuerat. Fieri nāqꝫ ſolet vt quidā ob eximiam charita-
tē quā viuis impenderāt: etiā vita excedentes comitari cōtendāt. his filius Hoth-
brodus ſuccedit: qui proferēdi imperii ſtudio orienti bellū intulit: ac poſt immen
ſam populorū cladē: Atiſlum & høtherū filios procreauit. Hiſdem Geuarū quen-
dam egregiis ſibi meritis deuinctū pędagogum adciuit. Nec orie̅tis victoria con
tentus: daniā petit. eiuſqꝫ regem Roe tribus p̄liis ꝓuocatum occidit. His cognitis
Helgo filiū Roluonē Lethrica arce cōcluſit hęredis ſaluti cōſulturus: vtcūqꝫ ſuam
fortunam tractaſſet. Deinde p̄ſides ab Hothbrodo immiſſos vt externo patriā do-
minio liberaret miſſis per oppida ſatellitib⁹ cæde ſubegit. Ipſum quoqꝫ Hothbro
dum cū omnibus copiis nauali pugna deleuit. nec ſolū fratris: ſed etiā patriæ iniu
riam plenis vltionis armis penſauit. Quo euenit vt cui nuper ob hundingi cædē
agnomē inceſſerat: nūc Hothbrodi ſtrages cognomētū inferret. Præterea ſueones
perinde ac parū p̄liis afflictos abiectiſſimo conditionis inſtituto mulctauit: lege
ſanciens. ne cuiuſpiam eorū iuxta legitimarum cōpoſitionum formulā lęſio ſarci-
retur. His geſtis ob ſuperioris flagitii ruborem patriam penateſqꝫ peroſus: repe-
tito oriente decedit. Opinātur quidā ꝙ exprobratę ſibi turpitudinis anxius: ſup
diſtrictū gladiū incūbendo: voluntaria ſe morte conſumpſerit. Huic filius Roluo
ſuccedit: vir corporis animiqꝫ dotibus venuſt⁹: qui ſtaturę magnitudinē pari vir
tutis habitu cōmendaret. Cuius temporibus cum danorum imperio ſuetia ſubia-
ceret: Atiſlus Hothbrodi filius liberandę patriæ ratione callidius quæſita: matrē
Roluonis Vrſam coniugio ſibi ſociandam curauit: intercedente cōnubii affinita-
te efficaciores priuigno monitus ſuper tributi laxatione daturus. Nec fortunam
votis aduerſam habuit. Hic a puero liberalitatis odio imbutus adeo pecuniæ te-
nax extitit: vt munificū haberi infamię loco duceret. Quem cum Vrſa tantis aua
ritiæ ſordibus obfuſum videret: ideoqꝫ eo carere cuperet: inſidiis agendum rata:
mira artis ſuperficie fraudis formulā texit. Impietatis quippe ſimulationē ample
xa: maritum capeſſendę libertatis ammonitū: nouarum rerum exhortatione ſolli
citat: filiūqꝫ maximis muneribus promiſſis, Suetiā arceſſiri curat. Ita nāqꝫ ſe vo-
tis maxime potiturā credebat: ſi filio aurum victrici nacto: regias opes fugiendo
conuellere: virūqꝫ non tantum thoro: ſed etiam pecunia fraudare potuiſſet. Neqꝫ
enim auaritiam vllo melius q̃ opum ſubtractione mulctandā putabat. Cuius doli
profunditas ab intimis aſtutiæ modis profecta: haud facile ex hoc diſcerni pote-
rat, ꝙ permutandi thori ſtudium, affectatę libertatis imagine colorabat. Cęcam
viri mentē quæ matrem aduerſum filii caput exarſiſſe putauit: nec ſuam potius
ſtrui perniciem intellexit. Stolidum mariti ſenſum, qui peruicacem vxoris indu-
ſtriam non aduertit: transferendi cōnubii copiam filialis odii ſpecie molientem.
Cum enim nulla muliebribus animis fiducia debeatur: is tanto ſtolidiorem fœmi
nę fidē detulit: quanto facilius eam ſibi fidam, filio inſidioſam putauit. Igitur pro
miſſorū magnitudine excitus Roluo / cum Atiſli forte penates ingreſſus ob abſen
tiæ diuturnitatem conuictuſqꝫ diſſuetudinem parum a matre cognoſceretur: le-
niendæ famis ſubſidium per iocum petere cepit. Qua prandium a rege poſcēdum
hortante: laceram veſtis ſuę partem exerens operam conſuentis expoſcit. Cum ob

Hothbrodus Suetię rex.

Mors Roe.

Roluo rex xiii. cognomēto krage

Atiſli auaritia.

Vrſę aſtus.

ſeratas matris aures haberet difficile inquit veram ac ſolidam amicitiam reperi-
ri: cum filio mater epulum: fatu ſoror ſuendi obſequium neget. Ita matris errore
mulctato: magnum eidem negatę humanitatis ruborem iniecit. Quem cũ Atiſlus
inter epulas matri diſcubitu iunctũ aſpiceret: vtrũq; laſciuiæ increpans impudi-
cum fratris ſororiſq; cõſeſſum aſſeruit. Cui Roluo honeſtum in filio maternę cha
ritatis amplexum reſpondit: laceſſitę integritatis defenſionẽ ab arctiſſimo naturę
vinculo mutuatus. Idem percunctantibus cõuiuis quod fortitudinis genus cæte-
ris ante ferret: patientiã nominauit. Interrogatus ab iiſdem Atiſlus cui potiſſimũ
virtuti votorum ſuorum ſtudium obligaſſet: Liberalitatis ſibi profeſſionem apta
uit. Exigũtur igitur hinc animoſitatis: inde munificẽtię pacta: priorq; Roluo vir
tutis experimentũ edere iubetur. Qui cum igni applicaretur: parmulã parti qua
acrius vrgebatur obiecit: alteroq; laterũ defenſo: reliquum munimento vacuum.
vnico patientię duramento firmauit. Magna viri ſolertia leniendi ardoris præſi-
dium a clypeo mutuantis. vt inde expoſito flãmis corpori propugnaret: vnde eidẽ
inter ſtridentia quandoq; tela conſuluiſſet. Aeſtus tamen telis acrior cũ vallatam
clypeo partem expugnare nõ poſſet: defectum munimine latus inuaſit. Quem pe-
diſſequa quę forte propter focum aſtabat intolerabili coſtarum ardore torreri cõ
ſpiciens: egeſta dolio clepſedra fuſo flammã humore ſopiuit mediaſq; incẽdii pœ-
nas tẽpeſtiuo liquoris beneficio repreſſit. Roluo patiẽtiæ cõſummatiõe laudatur.
Poſt hęc Atiſli munera requirũtur. ferunt illum collatis in priuignũ opib9 ad vl-
timũ ingentis ponderis torquẽ quo donũ cumulatius redderet expendiſſe. Igitur
vrſa tertio cõuiuii die edendę fraudis copiam aucupata: ſuſpicato nil tale coniu-
ge: regia pecunia vehiculis impoſita propriis ſe penatibus furtiuo ſubduxit egreſ
ſu. ſubluſtriq; nocte fugam cum filio conſecuta diſcedit. Inſequentis ſe viri metu
percita: per ſummã vlterioris fugę diffidentiam comites abiiciendę pecunię iuſ-
ſu ſollicitat: vita vel opibus carituros affirmans: vnicũ ſalutis ſtipendium in ęris
abiectione repoſitũ. nec fugę ſubſidiũ niſi rerum damno carpendum. Eodem itaq;
exemplo vtendum: quo ſibi Frothonẽ apud britannos conſuluiſſe proditum erat.
Adiecit etiam non magno conſtare ſi propria ſuetis reſumenda deponerent, dum
inde ſibi fugæ profectus vnde eis inſecutionis defectus accederet: magiſq; aliena
reſtitui. q̃ ſua deſeri viderentur. Nec mora quo fuga celerius carperetur. reginæ
iuſſa complentur. Aurum crumenis egeritur. opes hoſtium raptui relinquũtur.
Sunt qui aſſerant Vrſam retẽtis pecuniis ęs auro oblitum: fugæ ſuæ veſtigiis in-
ſtrauiſſe. Credi namq; poterat fœminam ingentia molitam facinora: metallum
quoq; iactui deſtinatum inani fulgore pinxiſſe verarum opum pretia mẽdacis au-
ri iubare ſimulantem. Videns igitur Atiſlus donatũ Roluoni torquem inter alia
auri inſignia relictum intimũ auaritię ſuæ pignus curioſius contẽplatus: vt præ-
dam exciperet: affixis humo genibus cupiditati maieſtatem inclinare ſuſtinuit.
Quem Roluo tollendæ pecunię gratia pronum dimiſſumq; conſpiciens: propriis
proſtratum muneribus riſit, perinde ac cupide repetentem quod callide tribuiſ-
ſet. Contentis pręda ſuetis: ocius ad naues ſe recipit fugamq; vehemẽti remorum
conatu captauit. Ferunt autem illum quicquid præſtare poſceretur primę ſuppli-
cationi prompta liberalitate tribuere ſolitum: nec vnq̃ ad ſecundam petentis vo-
cem diſtuliſſe rogatum. Siquidem precum iterationem munificentiæ velocitate
præcurrere: q̃ beneficium tarditate notare maluit. Quę res ei maximam athleta-

Cõmendatio patiẽtię ĩ Roluone.

Pediſſequę pietas.

Atiſli ſimulata munificentia.

Vrſę fuga & pecunię abiectio.

Atiſli cupiditas.

Roluonis mira liberalitas.

rum frequentiam conciliauit. Plærunq; enim virtus: aut prȩmiis paſcitur: aut lau-
dibus incitatur. Per idem tempus Agnerus quidam Ingelli filius ſororem Roluo-
nis Rutam nomine matrimonio ducturus, ingenti cõuiuio nuptias inſtruit. In quo
cum pugiles omni petulantiæ genere debacchantes in Ialtonem quendam nodoſa
paſſim oſſa coniicerent: accidit vt eius conſeſſor Biarco nomine iacentis errore ve
hementem capite ictum exciperet. Qui dolore pariter ac ludibrio laceſſitus / oſſe
inuicem in iacientem remiſſo: frontem eius in occiput reflexit. idemq; loco frontis
intorſit tranſuerſum hominis animum vultus obliquitate mulctando. Ea res con-
tumelioſam ioci inſolentiam temperauit: pugileſq; regia abire coegit. Qua conui-
uii iniuria permotus ſponſus: ferro cum Biarcone decernere ſtatuit: violatæ hila-
ritatis vltionẽ duelli noĩe quȩſiturus: in cui⁹ ingreſſu vtri prior feriẽdi copia debe-
retur diutule certatum eſt. Non enim antiquitus in edendis agonibus crebrȩ ictu-
um viciſſitudines petebantur: Sed erat cum interuallo temporis etiam feriendi di-
ſtincta ſucceſſio. rariſq; ſed atrocibus plagis certamina gerebantur: vt gloria po-
tius percuſſionum magnitudini: q̃ numero deferretur. Prȩlato ob generis dignita-
tem Agnero: tanta vi ictum ab eo editum conſtat: vt prima caſſidis parte conſciſſa:
ſupremam capitis cuticulam vulneraret: ferrumq; mediis galeæ interclusum fora-
minibus dimitteret. Tunc Biarco mutuo percuſſurus quo plenius ferrum libraret
pedem trunco annixus: medium Agneri corpus: prȩſtãtis acuminis mucrone trã-
egit. Sunt qui aſſerant morientem Agnerum ſoluto in riſum ore: per ſummam do-
loris diſſimulationem ſpiritum reddidiſſe. Cuius vltionem pugiles auidius expe-
tentes, ſimili per Biarconem exitio mulctati ſunt. Vtebatur quippe præſtantis acu
minis inuſitateq; longitudinis gladio, quem Løui vocabat. Talibus operum meri-
tis exultanti nouam de ſe ſilueſtris fera victoriam præbuit. Vrſum quippe eximiæ
magnitudinis obuium ſibi inter dumeta factum iaculo confecit: comitemq; ſuum
Ialtonem: quo viribus maior euaderet: applicato ore: egeſtum belluȩ cruorem hau-
rire iuſſit. Creditum nanq; erat: hoc potionis genere corporei roboris incremen-
ta præſtari. His facinorum virtutibus clariſſimas optimatum familiaritates ade-
ptus: etiam regi percharus euaſit: ſororem eius Rutam vxorem adciuit: victiq; ſpõ
ſam victoriȩ prȩmiũ habuit. Ab Atiſlo laceſſiti Roluonis vltionẽ armis exegit. eũq;
victum bello proſtrauit. Tunc Roluo magni acuminis iuuenem Hiarthwarum no
mine ſorore Sculda ſibi in matrimonium data: annuoq; vectigali impoſito: Suetiæ
præfectum conſtituit: libertatis iacturam affinitatis beneficio leniturus. Hoc loci
quidam memoratu iocundum operi inſeratut. Adoleſcens quidam Wiggo nomine
corpoream Roluonis magnitudinem attentiori contemplatione ſcrutatus: ingen-
tiq; eiuſdem admiratione captus: percontari per ludibrium cœpit: quiſnam eſ-
ſet iſte krage, quem tanto ſtaturæ faſtigio prodiga rerum natura ditaſſet. facceto ca
uillationis genere inuſitatum proceritatis habitum proſecutus. Dicitur enim lin-
gua danica. krage. truncus cuius ſemicæſis ramis faſtigia conſcenduntur. Ita vt
pes præciſorum ſtipitum obſequio perinde ac ſcalȩ beneficio nixus: ſenſimq; ad
ſuperiora prouectus: petitæ celſitudinis compendium aſſequatur. Quem vocis ia-
ctum Roluo perinde ac inclytũ ſibi cognomen amplexus: vrbanitatem dicti ingen-
tis armillæ dono proſequitur. Qua Wiggo dexteram exultam extollens lȩua per
pudoris ſimulationem poſt tergũ reflexạ ridiculũ corporis inceſſum præbuit. præ-

Agnerus.

Modus pu-
gnãdi priſ-
corum.

Biarconis
robur.

De vrſo &
eius cruore
potando.

Hiarth.
Suetia ter-
tio a danis
ſubacta.
Wiggonis
de Roluone
dicterium.

fatus exiguo lętari munere, quem ſors diutiuæ tenuiſſet inopiæ. Rogatus cur ita ſe gereret: inopem ornamenti manum nulloq; cultus beneficio gloriantem / ad aſpectũ reliquæ: verecũdo paupertatis rubore perfundi dicebat. Cuius dicti calliditate cõſentaneum priori munus obtinuit. Siquidem Roluo manum quę ab ipſo occultabatur exemplo reliquę in medium accerſendam curauit. Nec wiggoni rependendi beneficii cura defuit. Siquidem arctiſſima voti nuncupatione pollicitus eſt: ſi Roluonem ferro perire contingeret: vltionem ſe ab eius interfectoribus exacturum.

Voto ſe aſtringẽdi mos priſc⁹.

Nec prætereundum ꝙ olim ingreſſuri curiam proceres: famulatus ſui principia: alicuius magnę rei voto principibus obligare ſolebant: virtute tirocinium auſpicantes.

Sculdę facinus.

Interea Sculda tributarię ſolutionis pudore permota / diris animum cõmentis applicans maritum exprobrata cõditionis deformitate, propulſandę ſeruitutis monitu cõcitatum, atq; ad inſidias Roluoni nectendas perductum, atrociſſimis nouarum rerum conſiliis imbuit. plus vnũquenq; libertati: q̃ neceſſitudini debere teſtata. Igitur crebras armorum maſſas diuerſi generis tegminibus obuolutas tributi more per hiarthwarum in daniam perferri iubet, occidendi noctu regis materiam prębituras. Refertis itaq; falſa vectigalium mole nauigiis: Lethram pergitur: quod

Lethra regalis olim ſedes.

oppidum a Roluone conſtructum eximiiſq; regni opibus illuſtratum: cæteris confinium prouinciarum vrbibus regię fundationis & ſedis auctoritate pręſtabat. Rex aduentum hiarthwari conuiualis impenſæ deliciis proſecutus: ingenti ſe potione proluerat. Hoſpitibus præter morem ebrietatis intemperantiam formidantibus. Cæteris igitur altiorem carpentibus ſomnum, ſueones quibus ſceleſti libido propoſiti communem quietis vſum ademerat: cubiculis furtim delabi cœpere. Aperitur ilico telorum occluſa congeries: & ſua ſibi quiſq; tacitus arma connectit. deinde regiam petunt: irruptiſq; penetralibus in dormientium corpora ferrum deſtringũt. Experrecti cõplures quibus non minus ſubitæ cladis horror, q̃ ſomni ſtupor inceſſerat: dubio niſu diſcrimini reſtitere, ſocii an hoſtes occurrerent: noctis errore incertum reddente.

Hialto.

Eiuſdem forte ſilentio noctis Hialto qui inter regios proceres ſpectatæ probitatis merito præeminebat: rus egreſſus ſcorti ſe complexibus dederat. Hic cum obortum pugnę fragorem ſtupida procul aure ſenſiſſet fortitudinem luxuriæ prætulit: maluitq; funeſtum martis diſcrimen appetere q̃ blandis veneris illecebris indulgere. Quanta hunc militem regis charitate flagraſſe putemus: qui cum ignorantiæ ſimulatione excuſationem abſentiæ pręſtare poſſet: ſalutem ſuam manifeſto periculo obiicere, q̃ voluptati ſeruare ſatius exiſtimauit! Diſcedentem pellex percunctari cœpit ſi ipſo careat: cuius ætatis viro nubere debeat. Quam

Naſus concubinę ſic meritę abſcinditur.

Hialto perinde ac ſecretius allocuturus, propius accedere iuſſam: indignatus amoris ſibi ſucceſſorem requiri præciſo naſo deformem reddidit: erubeſcendoq; vulnere libidinoſæ percunctationis dictum mulctauit: mentis laſciuiam oris iactura temperandam exiſtimans. Quo facto liberum quęſitę rei iudicium à ſe ei relinqui dixit Poſt hęc repetito ocius oppido: confertiſſimis ſe globis immergit: aduerſaſq; acies mutua vulnerum inflictione proſternit. Cũq; dormientis adhuc Biarconis cubiculum præteriret: expergiſci iuſſum tali voce compellat.

Ocius euigilet quiſquis ſe regis amicum
Aut meritis probat: aut ſola pietate fatetur.
Diſcutiant ſomnum proceres, ſtupor improbus abſit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Incaleant animi vigiles: ſua dextera quenqꝫ
Aut famæ dabit: aut probro perfundet inerti.
Noxqꝫ hæc aut finis erit: aut vindicta malorum.
Non ego virgineos iubeo cognoſcere ludos
Nec teneras tractare genas: aut dulcia nuptis
Oſcula conferre: & tenues aſtringere mãmas.
Non liquidum captare merum: tenerumve fricare
Fœmen & in niueos oculum iactare lacertos.
Euoco vos ad amara magis certamina Martis.
Bello opus eſt. nec amore leui. nihil hic quoqꝫ facti
Mollities eneruis habet: res prælia poſcit.
Quiſquis amicitiam regis colit: arma capeſſat.
Penſandis animis belli promptiſſima laus eſt.
Ergo viris timidum nihil aut leue fortibus inſit.
Deſtituatqꝫ animos armis ceſſura voluptas.
In pretio iam fama manet: laudis ſibi quiſqꝫ
Arbiter eſſe poteſt. propriaqꝫ niteſcere dextra.
Inſtructum luxu nihil aſſit: plena rigoris
Omnia præſentem diſcant exoluere cladem.
Non debet laudis titulos aut præmia captans
Ignauo torpere metu: ſed fortibus ire
Obuius: & gelidum non expalleſcere ferrum.
Ad hãc vocem expergefactus Biarco cubicularium ſuum Scalcum ocyus excitatũ
hoc alloquitur modo.
Surge puer: crebroqꝫ ignem ſpiramine paſce:
Verre larem ligno: & tenues diſpelle fauillas:
Scintillas extunde focis: igniſqꝫ iacentes
Erige relliquias & opertas elice flammas.
Languentem compelle larem producere lumen:
Ardenti rutilas accendens ſtipite prunas:
Proderit admota digitos extendere flamma.
Quippe calere manu debet qui curat amicum
Et nocui penitus liuoris pellere frigus.

Rurſum Hialto.

Dulce eſt nos domino percepta rependere dona:
Acceptare enſes: famæqꝫ impendere ferrum.
En virtus ſua quenqꝫ monet meritum bene regem
Rite ſequi: dignaqꝫ ducem grauitate tueri.
Enſes theutonici: galeæ armillæqꝫ nitentes
Loricæ talo immiſſę: quas contulit olim
Roluo ſuis: memores acuant in prælia mentes.
Res petit & par eſt: quæcunqꝫ per ocia ſumma
Nacti pace ſumus: belli ditione mereri:
Nec lętos curſus mœſtis pręponere rebus:
Aut duris ſemper caſus præferre ſecundos.

Mente pari proceres ſortem capiamus vtranq;.
Nec mores fortuna regat.quia condecet ęque
Delicias ac dura pati.vultuq; ſub illo
Ducamus triſtes quo dulces hauſimus annos.
Omnia quæ poti temulento prompſimus ore
Fortibus edamus animis & vota ſequamur
Per ſummum iurata iouem,ſuperoſq; potentes.
Danorum primus herus eſt meus.aſſit eidem
Vt probus eſt quiſq;.procul hic ꝓcul eſte fugaces.
Forti opus eſt ſtabiliq; viro,non terga ferente
In dubium.bellive truces metuente paratus.
Maxima ſæpe duci virtus ex milite pendet.
Tanto etenim princeps aciem ſecurior intrat
Quanto illum melius procerũ ſtipauerit agmen.
Arripiat digitis pugnacibus arma ſatelles
Iniiciens dextram capulo,clypeumq; retentans.
Inq; hoſtis ruat:& nullos expalleat ictus.
Nemo ſe retro feriendum prębeat hoſti:
Nemo enſes tergo excipiat.pugnacia ſemper
Pectora vulneribus pateant.certamina prima
Fronte gerunt aquilę.& rapidis ſe rictibus vrgent
Anteriore loco.ſpecies vos alitis ęquet
Aduerſo nullam metuentes corpore plagam.
Ecce furens ęquoq; ſui fidentior hoſtis
Ferro artus,faciemq; aurata caſſide tectus:
In medios fertur cuneos:ceu vincere certus
Intimiduſq; fugæ:& nullo ſuperabilis auſu.
Suetica(me miſerum)danos fidutia ſpernit.
Ecce truces oculis gotthi,viſuq; feroces
Criſtatis galeis haſtiſq; ſonantibus inſtant
In noſtro validam peragentes ſanguine cladem.
Diſtringunt gladios:& acutas cote bipennes.
Quid te hiaruare loq̃r?quẽ Sculda nocẽte repleuit
Conſilio tantaq; dedit crudeſcere culpa?
Quid te infande canam noſtri diſcriminis auctor
Proditor eximii regis:quem ſęua libido
Imperii,tentare nephas:furiiſq; citatum
Coniugis æternam pepulit prętendere noxam?
Quis te error factum danis dominoq; nocentem
Præcipitauit in hoc rerum ſcelus? vnde ſubibat
Impietas tanto fraudis conſtructa paratu?
Quid moror? extremam iam deguſtauimꝰ eſcam.
Rex perit & miſeram ſors vltima corripit vrbem.
Illuxit ſuprema dies.niſi forte quis aſſit
Tam mollis ꝙ ſe plagis præbere timeſcat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Aut imbellis ita vt domini non audeat vltor
Eſſe ſui: dignoſq; animo proſcribat honores.
Tu quoq; conſurgens niueum capit exere Ruta:
Et latebris egreſſa tuis in prælia prodi.
Cędes te foris acta vocat. iam curia bellis
Concutitur diroq; ſtrepunt certamine portę.
Loricas lacerat ferrum. dirumpitur hamus
Nexilis & crebro cedunt præcordia telo.
Iam clypeum regis vaſtę minuere ſecures.
Iam longi reſonant enſes: crepitatq; bipennis
Humanis impacta humeris, & pectora findens.
Quid pauitāt animi? quid hebeſcit languidus enſis?
Porta vacat noſtris, externo plena tumultu.

Cunq; Hialto magna admodum ſtrage edita prælium cruentaſſet: tertio tabernaculum Biarconis offenderat: quem metus cauſa auidū quietis ratus tali ignauiæ exprobratione pertentat.

Vt quid abes Biarco? num te ſopor occupat altus?
Quid tibi quęſo morę eſt? aut exi. aut igne premeris.
Elige quod pręſtat. eia concurrite mecum.
Igne vrſos arcere licet. penetralia flammis
Spargamus. primoſq; petant incendia poſtes.
Excipiat torrem thalamus. tectiq; ruina
Fomentum flammis: & alendo præbeat igni.
Fundere damnatis fas eſt incendia portis.
At nos qui regem voto meliore veremur
Iungamus cuneos ſtabiles. tutiſq; phalangem
Ordinibus menſi: qua rex præcepit eamus
Qui natum bøki Røricum ſtrauit auari:
Implicuitq; virum leto virtute carentem.
Ille quidem præſtans opibus: habituq; fruendi
Pauper erat: probitate minus q̃ fœnore pollens:
Aurum militia potius ratus. omnia lucro
Poſthabuit. laudiſq; carens congeſſit aceruos
Aeris: & ingenuis vti contempſit amicis.
Cunq; laceſſitus Roluonis claſſe fuiſſet
Egeſtum ciſtis aurum deferre miniſtros
Iuſſit, & in primas vrbis diffundere portas:
Dona magis q̃ bella parans, quia militis expers
Munere non armis tentandum credidit hoſtem:
Tanq̃ opibus ſolis bellum geſturus & vſu
Rerum non hominum Martem producere poſſet.
Ergo graues loculos & ditia clauſtra reſoluit:
Armillas teretes & onuſtas protulit arcas
Exitii fomenta ſui. ditiſſimus ęris
Bellatoris inops: hoſtiq; adimenda relinquens

Pignora quę patriis præbere pepercit amicis.
Annellos vltro metuens dare, maxima nolens
Pondera fugit opum, veteris populator aceruí.
Rex tamen hũc prudẽs, oblataq; munera ſpreuit:
Rem pariter vitamq; adimens: nec profuit hoſti
Cenſus iners quẽ longo auidus cumulauerat ęuo.
Hunc pius inuaſit Roluo: ſummaſq; perempti
Cepit opes. inter dignos partitus amicos
Quicquid auara manus tantis cõgeſſerat annis:
Irrumpenſq; opulenta magis q̃ fortia caſtra:
Præbuit eximiam ſociis ſine ſanguine prędam.
Cui nil tam pulchrũ fuit aut non funderet illud:
Aut charum quod non ſociis daret: ęra fauillis
Aſſimulans: famaq; annos non fœnore menſus.
Vnde liquet regem claro iam funere functum
Præclaros egiſſe dies, ſpecioſaq; fati
Tempora, prçteritos decoraſſe viriliter annos.
Nam virtute ardens dum viueret omnia vicit
Egregio dignas ſortitus corpore vires.
Tam pręceps in bella fuit: q̃ concitus amnis
In mare decurrit. pugnamq; capeſſere promptus
Vt ceruus rapidum bifido pede tendere curſum.
Ecce per infuſas humana tabe lacunas
Cęſorum excuſſi dentes rapiente cruoris
Profluuio toto: & ſcabris limantur arenis.
Splendeſcunt limo alliſi. lacerataq; torrens
Sanguinis oſſa vehit. trũcoſq; ſuperfluit artus.
Danicus humeſcit ſanguis, ſtagnatq; cruenta
Latius eluuies. & corpora ſparſa reuoluit.
Eliſus venis validum ſpumãtibus amnis
Impiger inuehitur. danis hyuarus amator
Martis. & extenta pugnantes prouocat haſta.
Attamen hic inter diſcrimina fataq; belli
Frothonis video lętum arridere nepotem.
Qui ſirtuallinos auro conſeuerat agros.
Nos quoq; lętitię ſpecies extollat honeſta
Morte ſecuturos generoſi fata parentis.
Voce ergo ſimus alacres: auſuq; vigentes.
Namq; metum par eſt animoſis ſpernere dictis:
Et memorabilibus letum conciſcere factis.
Deſerat os animũq; timor. fateamur vtroq;
Intrepidos niſus: ne nos nota iudicet vlla
Parte aliqua ſignum dubii pręſtare timoris.
Librentur ſtricto meritorum pondera ferro.
Gloria defunctos ſequitur: putriq; fauillę

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Fama ſuperſtes erit,nec in vllum decidet ęuum:
Quod perfecta ſuo patrauit tempore virtus.
Quid clauſis agitur foribus:quid peſſula valuas
Iuncta ſeris cohibent?etenim iam tertia te vox
Biarco ciet:clauſoq; iubet procedere tecto.

Contra quæ Biarco.

Quid me Roluonis generum:quid bellice Hialto
Tanta voce cies?etenim qui magna profatur
Grandiloquiſq; alios verbis inuitat ad arma
Audere & dicta factis ęquare tenetur:
Vt vocem fateatur opus,ſed deſine donec
Armer,& horrendo belli præcingar amictu.
Iamq; enſem lateri iungo:iam corpore primum
Lorica galeaq; tegor,dum tempora caſſis
Excipit:& rigido conduntur pectora ferro:
Nemo magis clauſis refugit penetralibus vri.
Cunq; ſua rogus eſſe domo,licet inſula memet
Ediderit:ſtrictęq; habeam natalia terræ:
Biſſenas regi debebo rependere gentes
Quas titulis dedit ille meis,attendite fortes
Nemo lorica ſe veſtiat interituri
Corporis,extremum perſtringat nexile ferrum:
In tergum redeant clypei:pugnemus apertis
Pectoribus:totoſq; auro denſate lacertos:
Armillas dextrę excipiant,quo fortius ictus
Collibrare queant,& amarum figere vulnus.
Nemo pedem referat:certatim quiſq; ſubire
Hoſtiles ſtudeat gladios,haſtaſq; minaces:
Vt charum vlciſcamur herum,ſuper omnia felix
Qui tanto ſceleri vindictam impendere poſſit:
Et fraudem iuſto punire piacula ferro.
Ecce mihi videor ceruum penetraſſe ferocem
Theutonico certe qui ſnyrtir dicitur enſe — De gladio ſnyrtir.
A quo belligeri cepi cognomen:vt Agner
Ingelli natum fudi,retuliq; trophęum.
Ille meo capiti impactum perfregit Høthingum
Eliſum morſu gladium:maiora daturus — De høtigo.
Vulnera:ſi melius ferri viguiſſet acumen.
Cui contra lęuam lateris cum parte ſiniſtri
Diſſecui,dextrumq; pedem:labenſq; ſub artus
Incidit in medias ferrum penetrabile coſtas.
Hercule nemo illo viſus mihi fortior vnq̃.
Semiuigil ſubſedit enim cubitoq; reclinis
Ridendo excepit letum:mortemq; cachinno
Spreuit & eliſium gaudens ſucceſſit in orbem.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Magna viri virtus.quæ riſu calluit vno
Supremam celare necem:ſummumqꝫ dolorem
Corporis ac mentis lęto compeſcere vultu.
Nunc quoqꝫ cuiuſdam præclaro ſtemmate nati
Vitales fibras ferro rimabar eodem:
Et ferrum penitus intra præcordia merſi.
Filius hic regis:& auito ſanguine lucens
Indole clarus erat:teneriſqꝫ nitentior annis.
Non illi hamatum poterat prodeſſe metallum:
Non enſis non vmbo teres:tam viuida ferri
Vis erat:obiectis tardari neſcia rebus.
Ergo duces vbi ſunt gotthorum:militięqꝫ
Hiartuari!veniant.& vires ſanguine penſent.
Qui iaciunt:qui tela rotant:niſi regibus orti.
Surgit ab ingenuis bellum:clariſſima martem
Stemmata conficiunt.nec enim vulgaribus auſis
Res agitur.quam ſola ducum diſcrimina tentant.
Illuſtres obeunt proceres.en maxime Roluo
Magnates cecidere tui.pia ſtemmata ceſſant.
Non humile obſcurumve genus,non funera plæbis
Pluto rapit:vileſqꝫ animas.ſed fata potentum
Implicat & claris complet phlegethonta figuris.
Non memini certamen agi:quo promptius eſſet
Alternare enſes.partiriqꝫ ictibus ictus.
Dans vnum tres accipio:ſic mutua gotthi
Vulnera compenſant.ſic dextra potentior hoſtis
Vindicat acceptam cumulato fœnore pœnam.
Qꝫq̃ adeo ſolus multorum funere leto
Corpora tradiderim pugnans:vt imagine collis
Editus e truncis excreſceret arcubus agger:
Et ſpeciem tumuli congeſta cadauera ferrent.
Et quid agit qui me nuper prodire iubebat
Eximia ſe laude probans:alioſqꝫ ſuperba
Voce terens & amara ſerens opprobria tanq̃
Vno biſſenas complexus corpore vitas!

Ad hęc Hialto.

Qꝫq̃ ſubſidio tenui fruor.haud procul abſum
Hac quoqꝫ qua ſtamus opus eſt ope.nec magis vſq̃
Vis aut lecta manus promptorum in bella virorum
Exigitur:iam durę acies & ſpicula ſcutum
Fruſtatim ſecuere meum.parteſqꝫ minutim
Auulſas abſumpſit edax per prælia ferrum.
Prima ſibi teſtis res eſt.ſeqꝫ ipſa fatetur.
Fama oculo cedit.viſuſqꝫ fidelior aure eſt.
Rupti etenim clypei retinacula ſola ſuperſunt.

Sectus & in giro remanet mihi peruidus vmbo:
Et nunc Biarco viges:q̃q̃ cunctatior ęquo
Extiteris.damnumqꝫ morę probitate repenſas.
At Biarco.
Carpere me necdum:probriſqꝫ laceſſere ceſſas!
Multa moras afferre ſolent:namqꝫ obuius enſis
Cunctandi mihi cauſa fuit:quem ſueticus hoſtis
In mea prędualido contorſit pectora niſu.
Nec parce gladium capuli moderator adegit.
Nam quantum in nudo vel inermi corpore fas eſt
Egit in armato:ſic duri tegmina ferri
Vt molles traiecit aquas.nec opis mihi quicq̃
Aſpera loricę poterat cōmittere moles.
Et nunc ille vbi ſit qui vulgo dicitur othin
Armipotens vno ſemper contentus ocello!
Dic mihi Ruta precor vſq̃ ſi conſpicis illum!
Ad hæc Ruta.
Adde oculum propius:& noſtras proſpice chelas
Ante ſacraturus victrici lumina ſigno
Si vis pręſentem:tuto cognoſcere martem.
Tum Biarco.
Si potero horrendum friggę ſpectare maritum
Quantūcunqꝫ albo clypeo ſit tectus:& altum
Flectat equum:lethra nequaq̃ ſoſpes abibit.
Fas eſt belligerum bello proſternere diuum:
Ante oculos regis clades ſpecioſa cadentes
Excipiat.dum vita manet ſtudeamus honeſte
Poſſe mori.clarumqꝫ manu decerpere funus.
Ad caput extincti moriar ducis obrutus.ac tu
Eiuſdem pedibus moriendo allabere pronus
Vt videat quiſquis congeſta cadauera luſtrat:
Qualiter acceptum domino penſauimus aurum.
Pręda erimus coruis:aquiliſqꝫ rapacibus eſca.
Veſceturqꝫ vorax noſtri dape corporis ales.
Sic belli intrepidos proceres occumbere par eſt
Illuſtrem ſocio complexos funere regem.

Hanc maxime exhortationum ſeriem idcirco metrica ratione compegerim:ꝙ earūdem ſententiarum intellectus:Danici cuiuſdam carminis compendio digeſtus a compluribus antiquitatis peritis memoriter vſurpatur. Cōtigit autem potitis victoria gothis omne Roluonis agmē occumbere:neminemqꝫ excepto wiggone ex tanta iuuentute reſiduum fore. Tantum enim excellentiſſimis regis meritis ea pugna:a militibus tributum eſt:vt ipſius cędes omnibus oppetendę mortis cupiditatem ingeneraret:eiqꝫ morte iungi vita iucundius duceret. Lętus Hiartuarus prandendi gratia poſitis menſis conuiuium pugnę ſuccedere iubet:victoriā epulis proſecuturus. Quibus oneratus magnę ſibi ammirationis eſſe dixit:ꝙ ex tanta Roluo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nis militia nemo qui ſaluti fuga/aut captione cõſuleret: repertus fuiſſet. Vnde liquidum fuiſſe quãto fidei ſtudio regis ſui charitatem coluerint: cui ſuperſtites eſſe paſſi non fuerint. Fortunam quoqꝫ qđ ſibi ne vnius quidem eorum obſequium ſupereſſe permiſerit cauſabatur, q̃ libentiſſime ſe talium virorum famulatu vſurum teſtatus. Oblato Wiggone perinde ac munere gratulatus, an ſibi militare vellet perquirit. Annuenti deſtrictum gladium affert. Ille cuſpidem refutãs capulum petit. Hunc morem Rouolni in porrigendo militibus enſe extitiſſe pręfatus. Olim nãqꝫ ſe regum clientelę daturi tacto gladii capulo obſequiũ polliceri ſolebant. Quo pacto Wiggo capulum complexus: cuſpidem per Hiartuarum agit: vltionis compos cuius Roluoni miniſterium pollicitus fuerat. Quo facto ouans irruentibus in ſe Hiartuari militibus cupidius corpus obtulit: plus voluptatis ſe ex tyranni nece q̃ amaritudinis ex propria ſentire vociferãs. Ita conuiuio in exequias verſo: victoriæ gaudium funeris luctus inſequitur. Clarum ac ſemper memorabilem virum, qui voto fortiter expleto: mortem ſponte complexus ſuo miniſtros: menſas tyranni ſanguine maculauit. Neqꝫ enim occidentium manus viuax animi virtus expauit: cum prius a ſe loca quibus Roluo aſſueuerat interfectoris eius cruore reſperſa cognoſceret. Eadem itaqꝫ dies Hiartuari regnum finiuit ac peperit. Fraudulenter enim quęſitæ res eadem ſorte defluunt qua petuntur: nulluſqꝫ diuturnius eſt fructus qui ſcelere ac perfidia partus fuerit. Quo euenit vt ſueones paulo ante Danię potitores ne ſuę quidem ſalutis potientes exiſterent. Protinus enim a ſyalandenſibus deleti lęſis Roluonis manibus iuſta exoluere piacula. Adeo plærunqꝫ fortunę ſęuitia vlciſcitur, quod dolo ac fallacia patratur.

Wiggonis facinus.

Hiartuarꝰ rex.xiiii.occiditur.

Finis libi Secundi.

Sequitur Tertius.

Hotherus regum.xv.

Otherus Athiſli frater idemqꝫ Geuari regis alumnus cuius menſionẽ pręmiſi: poſt Hiartuarum vtriuſqꝫ regni imperium ſumit. Huius tempora ſi ab ætatis eius origine cœpero aptius explicabuntur. Pulchrius eñ pleniuſqꝫ extrema annorũ illius curricula perſtringuntur: vbi prima ſilentio non damnantur. Interfecto ab Helcone Hodbroddo: filius Hotherus ſub tutela Geuari regis pueritiæ procurſum exegit. Adoleſcẽs collacteis ac coeuis ſumma corporis firmitate præſtabat. Cæterum ingenium eius crebræ dotauerãt artes. Quippe natationis: arcus: cæſtuũqꝫ peritia, nec non quantãcunqꝫ ea ætas capere poterat agilitate pollebat. Haud minus exercitio, q̃ viribus potens. Immaturã adhuc ætatẽ vberrimis animi beneficiis tranſcendebat. Nemo illo chelis: aut lyrę ſciẽtior fuerat. Præterea ſiſtro ac barbyto omniqꝫ fidium modulatione callebat. ad quoſcunqꝫ volebat motus variis modorum generibus humanos impellebat affectus. Gaudio: mœſtitia: miſeratione: vel odio mortales afficere nouerat. Ita aurium voluptate aut horrore animos implicare ſolebat.

Hotheri pueritia & induſtria.

Tot iuuenis artibus Geuari filia Nanna admodum delectata: amplexum eius expetere cœpit. Fit enim vt virtute iuuenum virgines incaleſcant. & quorum minus complacet forma: probitas acceptetur. Multiplices enim amor aditus habet. Aliis amor decor. aliis animi virtus. quibuſdam artium vſus voluptatis iter aperit. Non nullis comitas Veneris copiam parat. Complures famæ candor acceptos facit. Nec leuius vulnus fortes q̄ pulchri puellis infligere ſolent.

Amoris adit⁹ multi

Accidit autem vt Othini filius Balderus Nannæ corpus abluentis aſpectu ſollicitatus: infinito amore corriperetur. Vrebat illum venuſtiſſimi corporis nitor: animumq; perſpicuæ pulchritudinis habitus inflammabat. Validiſſimum nanq; libidinis irritamentum eſt decor. Hotherum itaq; per quem maxime votum interpellandum timebat ferro tollere conſtituit: ne moræ impatiens amor vllo fruendæ libidinis obſtaculo tardaretur.

Nannę ſpecies.

Eodem forte tempore Hotherus inter venandum errore nebulę perductus: in quoddam ſilueſtrium virginum conclaue incidit: a quibus proprio nomine ſalutatus quænam eſſent perquirit. Illę ſuis ductibus auſpiciiſq; maxime bellorum fortunam gubernari teſtantur. Sæpe enim ſe nemini conſpicuas præliis intereſſe, clandeſtiniſq; ſubſidiis optatos amicis præbere ſucceſſus. Quippe conciliare proſpera: aduerſa infligere poſſe pro libito memorabant. adiecto qualiter in collacteam eius Nannam inter lauandum conſpectam Balderus exarſerit. Hortatęq; ne eum q̄uis infeſtiſſimo odio dignum: armis laceſſeret. ſemideū hunc eſſe teſtantes arcano ſuperum ſemine procreatum.

Nymphas adit Hotherus.

His acceptis Hotherus labentis hoſpitii tegmine defectus ſub dio ſe relictum totiuſq; expertem vmbraculi mediis repente campis expoſitum conſpicatur. Præcipue vero puellarum præpetem fugam, lociq; verſilem ſitum. ac fallacem ædis imaginem mirabatur. Ignorabat enim quæ circa ſe geſta fuerant ludibrium tantum inaneq; præſtigioſarum artiū extitiſſe commentum. Vnde rediens Geuaro ordinem inſecutæ errorem ſuum ludificationis exponit, filiamq; eius continuo poſtulauit. Cui Geuarus q̄ libentiſſime ſe fauturum ſubiunxit: ni Balderi iram repulſa contracturum metueret: priorem illum ſibi conſentaneas preces porrexiſſe teſtatus. Nam ne ferro quidem ſacram corporis eius firmitatem cedere perhibebat. Adiecit tamen ſcire ſe gladium arctiſſimis obſeratum clauſtris quo fatum ei infligi poſſit. Hunc a Mimingo ſiluarum ſatyro poſſideri. Eidem quoq; armillam eſſe mira quadam arcanaq; virtute poſſeſſoris opes augere ſolitam.

Gladii & armillę vis mira.

Horum præterea locorum aditum inuium impedimētis obſuſum, haud facile mortalibus patere poſſe. Maiorem ſiquidem itineris partem inuſitati frigoris vi perenniter obſideri. Iubet itaq; ceruis iugalibus currum inſtruat cuius celeritate eximio gelu rigentia iuga tranſcendat.

De ceruis iugalibus.

Quo cū peruenerit tabernaculum ſuum ita a ſole auerſum conſtituat: vt vmbram ſpecus cui Mimingus aſſueuiſſet excipiat: nec ipſum mutua tamen obumbratione contingat: ne ſatyrum inſolitæ obſcuritatis iactus exitu deturbaret. Ita armillam enſemq; in expedito fore: quorum alterum opum, alterum belli fortuna comitaretur: in vtroq; ingens poſſeſſori præmium eſſe. Hactenus Geuarus. Nec inerter Hotherus quæ ab ipſo didicerat executus: tabernaculo ad prædictum modum locato, noctu curas, interdiu venationes agebat. Vtramq; temporis vicem peruigil exſomniſq; ducebat ita diſcrimina lucis noctiſq; partitus: vt hanc rerum meditationi tribueret: illam conuectandis corporis alimentis impenderet. Cumq; forte pernox attonita curis mente langueſceret: obumbrātem tabernaculo ſuo ſatyrum haſta petiuit, obrutūq;

Satyrus vincitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ictu nec ſatis fugæ potentem vinculis intercepit. Vltima deinde per ſummam ver-
borum atrocitatem minatus: enſem armillaſq; depoſcit. Nec ſegniter ſatyrus ſalu-
tis redemptionem, quæ ab ipſo petebatur, exhibuit. Adeo cunctis re prior eſt vita
cum nihil apud mortales ſpiritu charius exiſtere ſoleat. Høtherus/opum adeptio-
Gelderus Saxoniæ rex.
ne lętatus: patriam repetit paucis ſed inſignib9 ſpoliis fœlix. Quibus eũ Gelderus
Saxoniæ rex potitum comperiens, milites in tam illuſtris prędæ raptũ crebro con
citabat hortatu. Paruit iuuentus regi properanter inſtruens claſſem. Quod pręui
dens Geuarus quippe diuinandi doctiſſimus erat industriaq; pręſagiorum excul-
tus: vocato Høthero iubet congreſſuri ſecũ Gelderi iacula patienter excipiat, non
ante ſua remiſſurus: q̃ hoſtem miſſilibus carere conſpiciat. Cæterum roſtratas ad-
moueat falces quibus nauigia lacerari caſſideſq; & ſcuta militibus detrahi poſſint
Cuius conſilio obſecutus Høtherus: ſalutarem eius exitum expertus eſt. Siquidem
ad primos Gelderi impetus ſubſiſtere ſuos ac corpora ſcutis protegere iubet: præ-
ſentis pugnæ victoriam patientia capeſſendam teſtatus. At hoſtis miſſilibus nulla
ex parte cohibitis: iiſdemq; per ſummam pugnandi cupiditatem effuſis: hoc aui-
dius haſtas ac ſpicula torquere cœpit: quo Høtherum in his excipiendis patiẽtius
ſe gerere comperit. Quæ partim ſcutis, partim nauigiis infixa rarum dedere vul-
nus: complura innoxia ac fruſtra videbãtur excuſſa. Siquidem Høtheri milites re-
gis imperium exequentes receptam telorum vim conſerta clypeorum teſtudine
repellebant: nec rarus quidem eorum numerus erat quæ leui ictu vmbonibus im-
pacta fluctibus incidebant. Quorum omnium copia vacuefactus Gelderus: dum ea
dem ab hoſtibus correpta alacrius in ſe retorqueri conſpiceret: mali cacumen puni
ceo ſcuto complexus/indicium id pacis erat/ſaluti deditione conſuluit. Quem Hø
therus amiciſſimo vultu benigniſſimoq; ſermone exceptum non minus humani-
Helgo rex Halogię. Cuſo Finnorũ Byarmorũq; rex
tate q̃ arte perdomuit. Ea tempeſtate Helgo Halogię rex Cuſonis Finnorum Byar
morumq; principis filiam nomine Thoram crebrę legationis officio procabatur.
Adeo quod per ſe minus validum eſt alieni indigum noſcitur. Nam cum eius tem
poris iuuenes matrimonii poſtulationem propria voce proſequendi conſuetudinẽ
haberent: hic tanto oris vitio obſitus erat: vt non ſolum exteras ſed etiam domeſti-
cas aures erubeſceret. Adeo calamitas omnis conſcios vitat. Eo ſiquidẽ naturæ dã-
na moleſtiora ſunt/quo liquidius patent. Huius Cuſo legatione ſpreta coniugio in
dignum reſpondit: qui propria parum virtute ſubnixus: ad id impetrandum pre-
caria mutuaretur officia. Quod audiens Helgo: Høtherum quem politioris facũ-
dię nouerat: ſuis fauere ſtudiis obſecrabat, alacriter ſe quicquid is ĩperaſſet execu-
turum pollicitus. Ille ſedula iuuenis ſupplicatione deuictus: armata claſſe Norua-
giam petit, quod verbis non poſſet viribus peracturus. Cũq; pro Helgone per ſum
mam eloquii ſuauitatem egiſſet: refert Cuſo mentem filiæ conſulendã: nequid con-
tra nolentem paterna videretur ſeueritate pręſumptum. Accerſitamq; an proco al
lubeſceret percõtatus annuentis Helgoni nuptias pollicetur. Igitur Høtherus ob-
ſeratas Cuſonis aures ad ea quæ precabatur exaudienda rotundę volubiliſq; facun
dię dulcedine patefecit. Quæ dum in Halogia geruntur: Balderus poſtulandę Nã
nę gratia Geuari fines armatus ingreditur. A quo cum ipſius Nannę mentem co-
gnoſcere iuberetur: exquiſitis verborum delenimẽtis puellam aggreſſus: cum nul-
lum votis locum efficere potuiſſet: repulſę cauſam cognoſcere inſtitit. Quæ reſpõ-
dit nuptiis deum mortali ſociari non poſſe: ꝙ ingens naturæ diſcrimen copulę cõ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

mercium tollat. Sed & ſuperos iterdum pacta reſcindere ſolitos ſubitoꝗ; vinculum
diſiici: q̃d impares cõtraxiſſent. Neq; enim ſtabtlem diſſonis ineſſe nexum, cũ apud
excelſos humilium ſemper fortuna ſordeſcat. Prӕterea abundantię & egeſtatis di-
uiduum contubernium eſſe: nec inter ſplendidas opes obſcuramq; pauperiem fir-
ma ſocietatis iura conſiſtere. Ad vltimum ſupernis terreſtria non iugari: quӕ tan
to originis interuallo diſcors rerum natura ſecreuerit: ꝙ a diuinӕ luculentia ma
ieſtatis infinitum diſtet humana mortalitas. Hac reſponſi cauillatione eluſis Bal-
deri precibus detrectandi coniugii prudens argumenta texebat. Quod cũ Høthe-
rus ex Geuaro cognoſceret multa ſuper Balderi petulantia apud Helgonem queru
lus diſſerebat: incerti ambo quid facto opus eſſet: variis ſententiam conſiliis agita-
bant. Amica ſiquidem in aduerſis collocutio tametſi periculum non tollit: ęgritu-
dinem minuit. Inter cӕtera animi vota fortitudinis ſtudio pręponderante manus
claſſe cum Baldero conſeritur. Hominibus aduerſum deos certatum crederes. Nã Pugna Hø
Baldero Othinus ac Thoro ſacraq; deum agmina propugnabant. Diuinis huma- theri cum
niſq; viribus permixtum aſpiceres bellum. At Høtherus tunica ferrum ſpernente diis.
ſuccinctus: conſertiſſimos deorum cuneos irrumpebat. & q̃tum terrenus in ſuper-
na poterat: graſſabatur. Sed & Thoro inuſitato clauę libratu cuncta clypeorum ob
ſtacula lacerabat: tantũ ad ſe inceſſendum hoſtes inuitãs q̃tum ſocios ad tuendum.
Nullum erat armaturӕ genus quod impellenti non cederet. Nemo ferientem tuto
excipere poterat. Quicquid ictu arcebat obruit. Non clypei, nõ caſſides impactum Dei victi.
pertulere robur. Nulli corporis aut virium magnitudo ſubſidio fuit. Proinde vi-
ctoria ad ſuperos conceſſiſſet ni Høtherus inclinata ſuorum acie celerius aduolãs
clauam pręciſo manubrio inutilem reddidiſſet. Quo telo defecti diui ſubitã dede-
re fugam. Inimicum opinioni eſſet niſi fidem antiquitas faceret: deos ab hominibꝰ
ſuperari. Deos autem potius opinatiue: q̃ naturaliter dicimus. Talibus nanq; non
natura ſed gentium more diuinitatis vocabulum damus. Cӕterum Balderum fu-
ga curſu quęſita ſeruauit. Cuius nauigiis victores aut ferro laceratis / aut fluctu ob
rutis non contenti deos viciſſe: claſſis reliquias ſęuitia inſequuntur, earum iactu-
ra funeſtam belli cupidinem expleturi. Adeo plӕrũq; inſolentiam ſucceſſus exaſpe
rat. Teſtis belli portus Balderi fugam vocabulo refert. Gelderum quoq; Saxonię re
gem eodem conſumptum bello remigum ſuorum cadaueribus ſuperiectum ac ro-
go nauigiis extructo impoſitũ pulcherrimo funeris obſequio extulit. Cineres eius
perinde ac regii corporis reliquias non ſolum inſigni tumulo tradidit: verũ etiam
plenis venerationis exequiis decorauit. Poſt hęc ne connubii ſpem vlterior rerum
importunitas moraretur: repetito Geuaro cupitis Nannӕ complexibus fruitur.
Deinde Helgonem ac Thoram plenis liberalitatis officiis proſecutus: nouam Sue
tiӕ nuptam aduexit: cunctis tam venerabilis victoria q̃ Balderus ridiculus fuga.
Quo tempore cum ſueonum magnates ſoluendi tributi gratia Daniam petiuiſ-
ſent: ob egregia patris merita a popularibus loco regio cultus fallax fortunӕ leno-
cinium expertus eſt. Siquidem a Baldero quem pauloante deuicerat pręlio ſupera
tus ad Geuarum decurrere neceſſe habuit victoria poſt regnum amiſſa quã priua
tus adeptus fuerat. Victor Balderus vt afflictum ſiti militem opportuni liquoris Balderus
beneficio recrearet, nouos humi latices terram altius rimatus aperuit. Quorum victor.
erumpentes ſcatebras ſitibundum agmen hianti paſſim ore captabat. Eorundem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Baldes Brynde.

veſtigia ſempiterno firmata vocabulo q̄q̄ priſtina admodũ ſcaturigo deſierit non-
dum prorſus exoleuiſſe creduntur. Idem laruarum Nannæ ſpeciem ſimulantium
continua noctibus irritamenta perpeſſus, adeo in aduerſam corporis valitudinem
incidit: vt ne pedibus quidem incedere poſſet. Quãobrem biga rhedave emetien-
dorum itinerum conſuetudinem habere cœpit. Tanta amoris vi ſuffuſum pectus
ad extremam pene eum tabem redegerat. Nihil enim ſibi victoriam dediſſe cre-
didit: cuius Nanna præda non fuerit. Frø quoqꝫ deorum ſatrapa ſedem haud pro-
cul Vpſala cepit: vbi veterem litationis morem tot gẽtibus ac ſæculis vſurpatum

Sacrificia impia.

triſti infandoqꝫ piaculo mutauit. Siquidẽ humani generis hoſtias mactare aggreſ-
ſus: fœda ſuperis libamenta ꝑſoluit. Inter hęc Høtherus defectam ducibus Daniam
hiartuarumqꝫ celeres perempti Roluonis pœnas dediſſe cognoſcens: quod vix ſpe
complecti poſſet caſu ſibi collatum dicebat. Nam & Roluonem quem ꝙ ab eius pa-
tre ſuum interfectum meminiſſet vita ſpoliare debuerat: aliena opera ſupplicium

Høtherus rex. xv. regnat.

luiſſe & ſibi potiendę Danię copiam inſperato rerũ beneficio patuiſſe. Quippe re-
gnum eius auito ſibi iure competere ſi rite maiorum ſtemmata reuoluantur. Inde
Sialandiæ portum Iſoram ingenti claſſis numero occupat imminentis fortunę be-
neficio vſurus. Vbi rex ab occurrente ſibi Danorum populo conſtitutus paulopoſt

Athiſli mors.

Athiſli fratris quem ſuetis præeſſe iuſſerat, exceſſu cognito ſueticum Danico im-
perium ſociat. Cæterum Athiſlum mors ignominioſa conſumpſit. Dum enim Rol
uonis inferias per ſummam animi hilaritatem conuiuio celebraret: potione auidi
us ſumpta ſubito fine ſordidę intemperantię pœnas pependit. Ita dum alienum fa
tum impenſioribus lętitiæ modis excolit: proprium irrumpere coegit. Balderus
quoqꝫ claſſe Sialandiam petens cum & armis celeber & maieſtate conſpicuus habe-
retur Høthero Suetiam tenente quicquid ſuper regni faſtigio poſtulabat prom-
ptiſſimis Danorum ſuffragiis impetrauit. Tam ancipiti cęſura maiorum noſtro-
rum ſententia fluctuata eſt. Huic Høtherus a Suetia regreſſus infeſtum intulit bel
lum. Acerrimum imperii cupidis de rerum ſumma certamen inceſſerat. Eidẽ Hø
theri fuga finem impoſuit. Qui cum in Iutiam conceſſiſſet vicum in quo manen-
di vſum habuit, nomine ſuo nuncupandum curauit. Vbi hybernis peractis ſolita-
rius incomitatuſqꝫ Suetiam repetit. Ibi magnatibus accerſitis ob infœlices rerum
curſus quibus ipſum Balderus bis victor afflixerat lucis ac vitæ pigere ſe dixit.

Balderus tyrannus.

Deinde cõſalutatis omnibus difficilia aditu loca deuio calle ſectatus expertes hu-
mani cultus indagines perluſtrabat. Fit enim vt quibus inſolabilis animi dolor in
ciderit obſcuros externoſqꝫ receſſus quaſi quoddam pellendæ triſtitiæ remedium
captent: Nec magnitudinem mœroris inter humanos queant tolerare conuictus.
Adeo plærunqꝫ amica eſt ęgritudini ſolitudo. Præcipue enim illuuies ac ſqualor
delectant quos aduerſa animi valitudo concuſſerit. Conſueuerat autem in æditi
montis vertice conſulenti populo plæbiſcita depromere. Quãobrem venientes oc-
cultantis ſe regis inertiam cauſabantur: abſentiaqꝫ eius grauiſſimis omnium que

Antrum dearum.

relis lacerata eſt. At Høtherus extrema locorum deuia peruagatus inſuetumqꝫ
mortalibus nemus emenſus: ignotis forte virginibus habitatum reperit ſpecum.
Eaſdem eſſe conſtabat quæ eum inſecabili veſte quondam donauerãt. A quibus cur
eo locorum venerit interrogatus: infauſtos belli declarat euentus. Itaqꝫ fide earum
damnata geſtarum infœliciter rerum fortunam triſteſqꝫ caſus deflere cœpit ſecus
ſibi ceſſiſſe queſtus q̄ ab ipſis promiſſum accepit. At nymphæ eum q̄q̄ raro victor

extiterit: ęquam tamen hoſtibus cladem ingeſſiſſe dicebant: nec minoris ſtragis auctorem fuiſſe q̃ complicem. Cæterum in expedito victoriæ gratiam fore ſi inuſitatæ cuiuſdam ſuauitatis edulium augendis Balderi viribus excogitatum pręripere potuiſſet. Nihil enim factu difficile futurum dummodo hoſti in augmentum roboris deſtinato potiretur obſonio. Ex quarum dictis Høtherus promptiſſimam inferendi Balthero belli fidutiam mente præſumpſit: q̃q̃ deos armis inceſſere terrenis arduum niſibus videretur. Fuere quoqꝫ ex ſuis qui illum tuto bellum cum ſuperis commiſſurum negarent. Atqꝫ illi infinitus animi calor reſpectum maieſtatis ademerat. Apud fortes enim non ſemper impetum ratio ſubruit: aut conſilio temeritas ſuccumbit. Vel fortaſſe meminerat Høtherus excellentiſſimis viris incertiſſimam extare potẽtiam: exiguamqꝫ glebam ingentes arietare currus. Contra Balderus Danis in arma contractis Hætherum acie excipit. Ingenti vtrinqꝫ clade geſta ac fere pari partium ſtrage edita nox prælium ſoluit. Cuius tertio ferme peruigilio Høtherus clam cunctis res hoſtium exploraturus egreditur. Somnum quippe eius profecta ab imminenti diſcrimine cura diſcuſſerat. Ita plærunqꝫ ingens animi motus quieti corporis aduerſatur: nec alterius requiem vnius inquietudo patitur. Igitur in hoſtium caſtra perueniens tres nymphas arcanæ dapis gerulas Balderi caſtris exceſſiſſe cognoſcit. Quas curſim inſequens (nam earum fugam roſcida prodidere veſtigia) tandem tecta quibus aſſueuerant ſubit. Igitur ab his quiſnam eſſet rogatus: citharœdum ſe dixit. Nec experimentum profeſſioni diſſonum fuit. Oblatam nãqꝫ chelim inflexis ad muſam neruis compoſitiſqꝫ plectro fidibus moderatus gratum auribus melos promptiſſima modulatione fundebat. Cæterum tres illis colubræ fuere quarum tabo ſolidatiuę confectionis epulum Baldero temperare ſolebant. Iamqꝫ anguium aperto ore multa pulmento ſanies influebat. Sed & nympharum quædã humanitatis ſtudio Høtherum epulo compertiuiſſent: ni trium maxima vetuiſſet: fraudem Baldero fieri proteſtans: ſi ipſius hoſtem corporei roboris incrementis auxiſſent. Ille ſe non Høtherum ſed Høtheri comitem dicebat. Eędem nanqꝫ nymphæ accurati nitoris cingulum potentemqꝫ victoriæ zonam clementi benignitate ei largitæ ſunt. Qui cum priſtinum iter remetiendo calle quo venerat repedaret: obuii ſibi Balderi latus hauſit, eumqꝫ ſeminecẽ proſtrauit. Quo militibus nuntiato totis Høtheri caſtris alacer exultantium clamor inſonuit: Danis Balderi fortunam publico mœrore proſequentibus. Qui cum indubitatum ſibi fatum imminere ſentiret: dolore vulneris accenſus die poſtera prȩlium renouat. Quo feruente lectica ſe in aciem deferri iuſſit ne intra tabernaculum obſcura morte defungi videretur. Poſtera nocte eidem proſerpina per quietem aſtare aſpecta poſtridie ſe eius complexu vſuram denuntiat. Nec inane ſomnii præſagium fuit. Nam Balderum elapſo triduo nimius vulneris cruciatus abſumpſit. Cuius corpus / exercitus regio funere elatũ facto colle condendum curauit. Hunc quidam noſtri temporis viri quorum pręcipuus Haraldus erat vigente veteris ſepulturæ fama ſpe reperiendæ pecuniæ noctu adorti: repentino cœptum horrore liquerunt. Ex ipſo nanqꝫ perrupti montis cacumine ſubita torrentis vis magno aquarum ſtrepitu prorumpere videbatur: cuius rapidior moles incitatiſſimo lapſu ſubiectis infuſa campis quicquid offendebat in-

Balderi caſus.

Balderi viſum.

Balderi mors.

Miraculũ manium Balderi.

uolueret. Ad cuius impetum deturbati foſſores abiectis ligonibꝰ variam carpſe-
re fugam irruentis aquæ vorticibus implicandos ſe rati ſi cœptum diutius exe-
qui niterentur. Ita a diis loci illius præſidibus incuſſus ſubito metus iuuenum
animos auaritia abſtractos ad ſalutis curā conuertit, neglectoq; cupiditatis pro-
poſito vitæ ſtudioſos eſſe docuit. Huius autem ſcaturiginis ſpeciem adumbra-
tam non veram fuiſſe conſtat: nec ab imis terræ viſceribus genitam ſed præſti-
gioſa quadam adminiſtratione productam. cum in arido liquidos manare fontes
natura non ſinat. Omnes hunc poſteri collem ad quos fractionis eius fama tranſ
ierat intentatum liquere. Quāobrem an quicq̄ opum contineat parum comper
tum: cum nemo opacam eius crepidinem obſtante periculi metu poſt Haraldum
tentare præſumpſerit. At Othinus q̄q̄ deorum præcipuus haberetur: diuinos
tamen & aruſpices cæteroſq; quos exquiſitis pręſcientiæ ſtudiis vigere compe-
rerat ſuper exequenda filii vltione ſollicitat. Plęrunq; enim humanæ opis indiga
eſt imperfecta diuinitas. Cuius Roſtiophꝰ phinnicus alium ex Rinda ruthenorū
regis filia ſuſcitandum prædixit qui fraternæ cladis pœnas exigere debebat. De
os ſiquidem conſortis ſui vltionem orituri fratris officio deſtinaſſe. Hoc audito
Othinus os pileo ne cultu proderetur obnubens prædictum regem ſtipendia
meriturus accedit. A quo magiſter militum effectus recepto exercitu pulcher-
rimam ex hoſtibus victoriam retulit. Quem rex ob pugnam ſtrennue editam in
primum amicitiæ gradum adciuit: haud parcius donis q̄ honoribus cultum.
Idem poſt paruulum temporis interuallum ſolus hoſtium acies in fugam propu
lit mirificeq; cladis auctor pariter ac nuntius rediit. Admirationi omnibus erat
ꝙ tanta de innumeris ſtrages vnius accipi viribus potuiſſet. Quibus meritis fre
tus: tacite regem amoris ſui conſcium facit. Cuius benigniſſimo fauore recrea-
tus dum a puella oſculum peteret alapam recepit. Nec eum aut contumeliæ de-
formitas: aut iniuriæ dolor propoſito depulit. Poſtero ſiquidem anno ne quod
auide orſus erat ignominioſe deſereret: peregrina veſte ſumpta regis contuber-
nium repetit. Neq; enim facile ab occurrētibus dignoſci poterat cum veras oris
notas falſus ſqualor abſtergeret: veterem habitum noua furaretur illuuies. Roſte
rum ſe vocitari fabriliumq; rerum officio callere perhibuit. Itaq; multiplices re-
rum formas ſpecioſiſſimis ęris lineamentis complexus adeo profeſſionem artifi-
cio cōmēdauit: vt recepto a rege magni pōderis auro matronarū ornamēta pro
cudere iuberet̄. Igit̄ cōplura fœminei cultus inſignia fabricatus, tādē armillā cę-
teris operoſius expolitā annuloſq; cōplures pari ſtudio decuſatos puellę prębuit.
Sed nullis flecti meritis īdignatio poteſt. Quē Rinda baſiū ſibi porrigere cupiētē
colapho percuſſit. Minus em̄ acceptant̄ dona q̄ p̄ſtat īuiſus. Sane gratiora ſunt q̄
ab amicis porrigunt̄. Adeo īterdū ex offerente oblati p̄ciū pēdet. Non dubitauit
em̄ ꝑuicacis animi puella quī ſubdolꝰ ſenex libidinis aditū ficta liberalitate capta
ret. Pręterea acre eidē atq; ītractabile īgeniū fuit. Siqdē dolū obſequio īſtrui dono
rūq; ſtudio flagitiis votū ſubeſſe cognouit. Quā pater plurimū obiurgare ꝙ nu-
ptias detractaret aggreſſus. Illa ſenile peroſa cōnubiū teneris puellarū annis prę
properos cōplexus negabat ab īfirmioris ætatis excuſatiōe reſpuēdarū nuptiarū
ſubſidiū mutuata. At Othinꝰ nihil amātiū ſtudiis ꝑſeuerātię robore efficacíꝰ ex
pertꝰ q̄q̄ geminę repulſę ignominia affectꝰ fuiſſet: tertio regē priori ſpecie cōfuſa

Rindę auſtera pudicitia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

perfectiſſimam rei militaris induſtriam profeſſus acceſſit. Eundem in hanc curam
non voluptas modo: ſed etiam demendę ignominiæ cupido perduxerat. Ita præſti-
giarum peritis verſili vultu varios habitus ꝑ ſe ferendi promptiſſima quondã po- 97.
teſtas inceſſerat. Quippe præter naturalem corporis ſpeciem cuiuſlibet ætatis ſta-
tum ſimulare callebant. Igitur ſenex iocundum profeſſionis ſuæ ſpectaculum edi-
turus: inter promptiſſimos inſolentius obequitare ſolebat: nec eo quidem officii ge
nere puellæ rigor inflecti potuit. vix ſiquidem animus ſyncere in gratiam redit: cũ
quo vehemens ſemel odium geſſit. Quam cum diſceſſurus oſculo petere vellet: ita
ab ea propulſus eſt: vt mentum terræ nutabundus impingeret. Quã protinus cor
tice carminibus adnotato contingens: lymphanti ſimilẽ reddidit: receptam toties
iniuriam modeſto vltionis genere inſequutus. Adhuc tamen propoſitũ exequi nõ
cunctatus: quippe ſpem eius fiducia maieſtatis inflauerat: puellari veſte ſumpta
quarto regem viator indefeſſus petiuit. A quo receptus non modo ſedulum ſe: ſed
etiam importunum exhibuit. Qui ꝙ muliebriter propemodum cultus eſſet: a plæ
riſq; fœmina credebatur. Cæterum ſe vocabulo Wecham arte medicam teſtabatur
profeſſionem quoq; promptiſſimis commendabat officiis. Tandem in reginæ fa-
mulitium adſcitus: puellæ pediſſequam egit. Cuius etiam pedum ſordes ſerotinis
horis abluere ſolebat. Licebat quoq; lympham pedibus miniſtranti ſuras ac ſupe-
riores femorum partes contingere. At quoniam vario fortuna paſſu graditur:
quod arte promptum non erat: in expedito caſus conſtituit. Accidit enim puellam
corporis firmitate defectam circũſpectis morbi remediis in ſalutis præſidium ma-
nus quas ante damnauerat aduocare: queq; ſemper faſtidio habuerat ſeruatorem
adſciſcere. Qui curioſius cuncta doloris indicia perſcrutatus: vt morbo q̃primum
occurreretur medicata potione vtendum aſſeruit. Cæterum eius temperamenti
tantam acerbitatem fore: vt niſi puella vinculis ſe continendam dediſſet curatio-
nis vim perferre non poſſet. Ab intimis enim fibris, morbi propulſandam eſſe mate
riam. Quo pater audito filiam vincire nõ diſtulit: iniectamq; thoro ad omnia quæ
medicus admouiſſet patientiam præſtare iuſſit. Fallebat illum fœminei ſpecies cul
tus: quo ſenex ad obumbrandam artis ſuæ peruicaciam vtebatur. Quæ res medi-
camenti ſpeciem ad ſtupri licentiam tranſtulit. Medicus nanq; veneris occaſione
ſumpta, mutato curationis officio, prius ad exercendæ libidinis, q̃ pellendæ febris
negocium procurrit. Aduerſa puellæ valitudine vſus: cuius inimicam ſibi incolu-
mitatem expertus fuerat. Aliam quoq; ea de re opinionem ſubtexere non pigebit.
Aiunt enim quidam ꝙ cum rex laborantem amore medicum tanto animi ac corpo
ris impendio nihil profeciſſe cognoſceret, ne bene meritum debita mercede frauda
ret: clandeſtino filiæ concubitu potiri permiſerit. Adeo interdum paterna in pro-
lem graſſatur impietas cum naturæ clemẽtiam violenta corrumpit affectio. Quẽ
errorẽ edito filiæ partu plena ruboris pœnitentia inſecutus eſt. At dii quibus præ- Othini ex-
cipua apud Bizantium ſedes habebatur: Othinũ variis maieſtatis detrimentis di pulſio. N.B. 97.
uinitatis gloriam maculaſſe cernentes collegio ſuo ſubmouendum duxerunt. Nec
ſolum primatu eiectum: ſed etiam domeſtico honore cultuq; ſpoliatum proſcri-
bendum curabant: ſatius exiſtimantes probroſi antiſtitis potentiam ſubrui q̃ publi
cæ religionis habitũ prophanari: ne vel ipſi alieno crimine implicati inſontes no-
centis crimine punirentur. Videbant enim apud eos quos ad deferendos ſibi diui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nitatis honores illexerant vulgato maioris dei ludibrio obſequium contemptu: religionem rubore mutari, ſacra pro ſacrilegio duci, ſtatas ſolenneſq; cerimonias puerilium deliramentorum loco cenſeri. Mors præ oculis: metus in armis erat: & in omniũ caput vnius culpam recidere putares. Hunc itaq; ne publicam religionem exulare cogeret exitio mulctantes: Ollerum quendam, non ſolum in regni, ſed etiã in diuinitatis inſulas ſubrogauere, tanq̃ deos ac reges creare in æquo poſitum foret. Quem licet perfunctorie flaminem creauiſſent integro rerum honore donabant: ne alieni officii procurator, ſed legitimus dignitatis aduerteretur eſſe ſucceſſor. Et nequid amplitudinis deeſſet: Othini quoq; ei nomen imponunt vocabuli

Simulator Othini.

fauore inuidiam nouitatis excluſuri. Quo denis ferme annis diuini ſenatus magiſtratum gerente: tandem Othinus diis atrocitatem exilii miſerantibus: ſatis iam graues pœnas dediſſe viſus ſqualoris deformitatem priſtino fulgoris habitu permutauit. Iam enim ſuperioris infamiæ notam medii temporis interuallum exederat.

Othini reuocatio ad diuinitatẽ quẽ & regẽ xviii. qdam ponunt.

Extitere tamen qui ipſum recuperandæ dignitatis aditu indignum cenſerent: ꝙ Scænicis artibus, & muliebris officii ſuſceptione teterrimum diui nominis opprobrium edidiſſet. Sunt qui aſſerant eum quoſdam deorum adulando/ quoſdam præmiis permulcendo amiſſæ maieſtatis fortunam pecunia emercatum fuiſſe: & ad honores quibus iam pridem defunctus fuerat ingentis ſummæ pretio reditum comparaſſe. Quos ſi quanti emerit rogas: illos conſule qui quanti diuinitas væneat didicerunt. Mihi minus conſtare fateor. Igitur Ollerus ab Othino Bizantio pulſus, in Suetiam conceſſit.

Ollerus in Suetiam aufugit & cæditur.

Vbi veluti nouo quodam orbe opinionis ſuæ monumenta reſtaurare conniſus: a Danis interfectus eſt. Fama eſt illum adeo præſtigiarum vſu calluiſſe vt ad traiicienda maria oſſe quod diris carminibus obſignauiſſet/ nauigii loco vteretur: nec eo ſegnius q̃ remigio præiecta aquarum obſtacula ſuperaret. At Othinus recuperatis diuinitatis inſignibus tanto opinionis fulgore cũctis terrarum partibus innitebatur: vt eum perinde ac redditum mũdo lumen omnes gentes amplecterentur: nec vllus orbis locus extaret qui numinis eius potentiæ nõ pareret.

Bous Othini filius.

Qui cum filium Boum quem ex Rinda ſuſtulerat bellici laboris ſtudioſum cognoſceret: accerſitum fraternę cladis memorem eſſe iubet: potius a Balderi interfectoribus vltionem exacturum, q̃ armis innoxios oppreſſurum. ꝙ aptior, ac ſalubrior pugna competeret: vbi pium belli locum iuſta vindictæ licentia tribuiſſet.

Geuari cædes.

Interea Geuarus Gunnonis ſatrapæ ſui dolo nuntiatur oppreſſus. Cuius cladem Hotherus acerrimis vltionis viribus inſequuturus: interceptum Gunnonem atq; ardẽti pyræ iniectum cremauit: ꝙ ipſe Geuarum ante per inſidias occupatum nocturno viuum igni conſumpſerat. Taliter educatoris manibus parentando: filios demum Herletum, Geritumq; Noruagiæ prætulit. Poſt hæc vocatis in concionem maioribus bello, quo Boum excipere debeat, periturum ſe refert: idq; non dubiis coniecturæ modis, ſed veris vatum prædictionibus expertum. Orat proinde filium ſuum Roricum regno præficiant: ne ius hoc ad externas, ignotaſq; familias improborum cenſura tranſfunderet: plus voluptatis ſe ex filii ſucceſſione, q̃ amaritudinis ex propinqua morte percepturum teſtatus.

Roricus Slyngebõd rex. xviii. Boi interitus.

Quo ocyus impetrato pugna cum Boo congreſſus occiditur. Nec iocunda Boo victoria extitit. Quippe tam grauiter affectus acie exceſſit: vt ſcuto exceptus, atq; a peditibus viciſſim ſubeuntibus domum relatus poſtridie vulnerum dolore conſumeretur. Cuius corpus

magnifico funeris apparatu/ Rutenus tumulauit exercitus nomine eius inſignem — *Tumulus*
extruens collem, ne tanti iuuenis monumenta a poſterorum memoria citius di- — *Boi.*
laberentur. Igitur Curetes, ac Sueones perinde, ac Hotheri morte tributa-
riæ ſortis onere liberati: Daniam quam annuis vectigalium obſequiis ample-
cti ſolebant: armis aggredi animum induxerunt. Ea res Sclauis quoqꝫ defectio-
nis audaciam miniſtrauit, aliosqꝫ complures: ex obſequentibus hoſtes effecit.
Cuius iniuriæ propulſandæ gratia Roricus contractam in arma patriam recenſi-
tis maiorum operibus ad capeſſendam virtutem impenſo hortationis genere con-
citabat. At Barbari ne bellum abſqꝫ duce committerent: capite opus eſſe cernentes
creato ſibi rege cæteris militiæ viribus oſtenſis obſcuriore loco, binos armatorum
manipulos condunt. Nec Roricum inſidiæ fefellere. Qui cum claſſem ſuam vadoſi
cuiuſdam gurgutis arctis faucibus inhęrere conſpiceret, harenis quibus inſidebat
abſtractam profundo adegit: ne limoſis inflicta paludibus diuerſa ab hoſtibus par- — *Stratage-*
te peteretur. Præterea latebras ſociis interdiu captandas conſtituit, quibus inſiſtẽ- — *ma.*
tes ex improuiſo nauium ſuarum irruptoribus inſultarent: fore poſſe præfatus vt
in auctorum caput proprię fraudis euentus recideret. Barbari vero qui inſidiis ad
dicti fuerant: Danicæ circũſpectionis ignari, irruptione temere edita/ omnes op-
preſſi ſunt. Reliqua Sclauorum manus ignorata ſociorum ſtrage ſuper Rorici mo-
ra multa anceps admiratione pendebat. Quem inter ægras mentium fluctuationes
diutule expectatum cum præſtolatio indies moleſtior fieret: claſſe tandem petendũ
ducebat. Erat autem inter eos vir corporis habitu inſignis: officio magus: qui pro
ſpectis Danorum turmis, vt paucorũ impendio (inquit) complurium pericula re-
dimantur, publicã ſtragem priuato diſcrimine pręcurrere liceat. Ego vero in hanc
confligendi legem non deero ſi cui veſtrum mutuus decernendi mecum auſus in-
ceſſerit. In primis autem prætaxata a me conditione vtendum poſtulo: cuius talem
ſane formulam texui. Si vicero vectigalium nobis concedatur immunitas. Si vin-
car priſtina vobis tributa ſoluantur. Aut enim hodie patriam ſeruitutis iugo vi-
ctor exuam/ aut victus inuoluam. In vtrãqꝫ fortunam prædem me, vadẽqꝫ recipite.
Quod audiens Danorum quidam animi q̃ corporis viribus robuſtior percunctari
Roricum cœpit quid ei præmii foret: qui pugna prouocantem exciperet. At Rori-
cus cum ſenas forte armillas haberet: ita mutuis nexibus inuolutas, vt ab inuicem
ſequeſtrari nequirent: nodorum inextricabiliter ſerie cohærente: eaſdem certamen
audenti in præmium pollicetur. At iuuenis parum fortunæ certus: ſi inquit Rori-
ce rem proſpere geſſero tua vincentis mercedem liberalitas æſtimet. tu palmam ar
biter metiaris. Sin propoſitum mihi parum ex ſententia ceſſerit: quid victo præ-
mii debes quem aut ſæua mors, aut ignominia grauis inuoluet? has imbecillitas ha
bere comites conſueuit: hæc ſuperatorum ſtipẽdia ſunt: quos quid niſi extremum
dedecus manet? Quænam ſoluenda merces? Quæ gratia referenda: cui fortitudi-
nis pretium adeſt? Quis impotentem Martis hedera redimiuit/ præmiis victrici-
bus decorauit? virtuti, non ignauiæ palma tribuitur. Gloria infelicitas caret. Illam
quippe triumphus laudis: hanc aut finis iners/ aut vita deformis inſequitur. Ego
vero qui quorſum duelli fortuna vergat ambigo præmium audacter expetere non
præſumo. quod an iure mihi debeatur ignoro. Neqꝫ enim incerto victoriæ certum
victoris præmium occupare conceditur. Superſedeo tropheo dubius coronæ con-

ſtanter meritum flagitare. Recuſo lucrum qđ mihi mortis æque ac vitæ ſtipẽdium eſſe poterit. Stoliditatis eſt immaturo fructui manus iniicere: eumq; decerpere velle quem necdum quis ſatis ſibi debitum nouerit. Hæc manus aut palmam mihi præſtabit, aut finem. Hæc fatus gladio barbarum ferit fortuna minus, q̃ ingenio promptus. Ab eo ſiquidem repercuſſus primi ictus magnitudine exanimatus eſt. Quo triſte Danis ſpectaculum dante victorem ſocium Sclaui ingenti donatum pompa magnificis excepere tripudiis. Idem die poſtera ſiue recentis victoriæ ſucceſſu elatus: ſiue alterius adipiſcendæ cupidine accenſus: hoſtes cõminus aditos priſtinæ prouocationis verbis laceſſere inſtitit. Fortiſſimum nanq; Danorum a ſe proſtratum ratus: nemini illorum ſecum vlterius prouocatione dimicandi ſpiritum supereſſe credebat. Vnius quoq; pugilis occaſu: totius ſe exercitus vires labefactaſſe confiſus: nihil ad quos poſteriores ſui conatus intenderent executione difficile arbitrabatur. Nihil enim ſucceſſu magis inſolentiam nutrit: nec vllum proſperitate efficacius ſuperbiæ incitamentum eſt. Dolebat itaq; Roricus: vnius viri petulantia publicam labefactari virtutem: illuſtreſq; victoriis Danos, non modo a quondam victis inſolenter excipi: verum etiam ignominioſe contemni. Præterea neminem ita animo promptum / aut manu ſtrenuum in tanto militum numero reperiri. cui ſalutem ſuam pro patria deuouendi cupido ſuppeteret. Tam

Vbbonis virtus.

probroſam Danicæ cunctationis infamiam prima Vbbonis magnanimitas repulit. Præſtabat etenim corpore incantandi artibus pollens. Huic quoq; de induſtria certaminis præmium perquirenti rex armillas ſpopondit. Tum ille quam, inquit, promiſſo fidem deferam cum ipſe pignus in manibus habeas, nec ſub aliena munus cuſtodia deponas! Præſto ſit cui pignoris depoſitum credas ne promiſſum retractandi fas ſit. Accendit enim pugilum animos irreuocabilis præmii certitudo. Quod eũ profecto per ludibrium dixiſſe cõſtabat: quem in propulſandã patriæ contumeliam ſola virtus armauerat. Quem Roricus auri cupidine captum ratus: ne præter regiam conſuetudinem, reuocaturus donum, aut promiſſum reſciſſurus videretur: vt erat in nauigio collocatus armillas ingenti excuſſas iactu petitori porrigere ſtatuit. Sed conatum eius fefellit interſtitii magnitudo. Armillæ enim languido, ac parum vegeto motu, citra deſtinatum locum collapſæ fluctibus interceptæ ſunt: vnde Rorico Slyngebond inoleuit agnomen. Quæ res Vbboni magno virtutis indicio fuit. Neq; enim eum obrutæ mercedis damnum audaci mentis propoſito exuit, ne virtutem auaritiæ ſtipendiis obnoxiam feciſſe videretur. Igitur auide petito certamine, ſe potius honeſtati intentum, q̃ quęſtui deditum, pecuniæ cupiditati fortitudinem prætuliſſe: monſtrabat: fiduciam ſui non in pretio, ſed magnanimitate repoſitam oſtenſurus. Nec mora circuatur campus, milite circus ſtipatur: concurrunt pugiles: fit fragor: fremit ſpectatrix turba votorum ſuffragiis diſcors. Excandeſcunt igitur athletæ animis: & mutuis in vulneribus ruentes, eundem lucis, ac pugnæ exitum ſortiuntur. Credo procurante fortuna ne alter alterius exitio gloriam, voluptatemq; perciperet. Quæ res Rorico rebelliũ animos conciliauit, tributaq; reſtituit. Eodem tempore Horwendillus et Fengo, quorum pater Gerwendillus Iutorum præfectus extiterat, eidem a Rorico, in Iutiæ præſidium ſurrogantur. At Horwendillus triennio tyrannide geſta, per ſummam rerum gloriam piraticæ incubuerat: cum rex Noruagiæ Colle-

rus operum eius ac famæ magnitudinem emulatus: decorum ſibi fore exiſtimauit ſi tam late patentem Piratæ fulgorem ſuperior armis obſcurare quiuiſſet. Cuius claſſem varia fretum nauigatione ſcrutatus offendit. Inſula erat medio ſita pelago quam Piratæ collatis vtrinq; ſecus nauigiis obtinebant. Inuitabat duces iocunda littorum ſpecies. Hortabatur exterior locorum amœnitas interiora nemorum verna perſpicere: luſtratiſq; ſaltibus ſecretam ſyluarum indaginem pererrare: vbi forte Collerum Hor Wendillumq; inuicem ſine arbitris obuios inceſſus reddidit. Tũc Hor Wendillus prior regem percontari niſus quo pugnæ genere decernere libeat præſtantiſſimum affirmans quod pauciſſimorum viribus ederetur. Duellum ſiquidem ad capeſſendam fortitudinis palmam omni certaminis genere efficacius fore: ꝙ propria virtute ſubnixum alienæ manus opem excluderet. Tam fortem iuuenis ſententiam ammirans Collerus: cum mihi (inquit) pugnę delectum permiſeris maxime vtendum iudico: quæ tumultuationis expers duorum operam capit. Sane & audacior, & victoriæ promptior æſtimatur. In hoc communis nobis ſententia eſt: hoc vltro iudicio conuenimus. At quoniam exitus in dubio manet inuicem humanitati deferendum eſt: nec adeo ingeniis indulgendum: vt extrema negligãtur officia. Odium in animis eſt: adſit tamen pietas quæ rigori demum opportuna ſuccedat. Nam etſi mentium nos diſcrimina ſeparant: naturæ tamen iura conciliant. Horum quippe conſortio iungimur, quantuſcũq; animo liuor diſſociet. Hæc itaq; pietatis nobis conditio ſit: vt victum victor inferiis proſequatur. His enim ſuprema humanitatis officia ineſſe conſtat: quæ nemo pius obhorruit: vtraq; acies id munus rigore depoſito concorditer exequatur: faceſſat poſt fatum liuor, ſimultaſq; funere ſopiatur. Abſit nobis tantæ crudelitatis ſpecimen: vt q̃q̃ viuis odium interceſſerit: alter alterius cineres perſequamur. Glorioſum victori erit ſi victi funus magnifice duxerit. Nam qui defuncto hoſti iuſta perſoluerit ſuperſtitis ſibi fauorem adſciſcit: viuumq; beneficio vincit: quiſquis extincto ſtudium humanitatis impenderit. Eſt & alia non minus luctuoſa calamitas: quæ viuos interdum damnata corporum parte contingit. Huic non ſegnius q̃ vltimæ ſorti ſuccurrendum exiſtimo. Sæpe enim incolumi ſpiritu membrorum clades pugnantibus incidit. Quæ ſors omni fato triſtior duci ſolet: ꝙ mors omnium memoriam tollat: viuens vero proprii corporis ſtragem negligere nequeat. Hoc quoq; malum ope excipiendum eſt. Conueniat igitur alterius ab altero læſionem denis auri talentis ſarciri. Nam ſi pium eſt alienis calamitatibus cõpati: quanto magis propriis miſereri! Nemo naturæ non conſulit. Quam qui negligit: ſui parricida eſt. In hæc data acceptaq; fide pugnam ineunt. Neq; enim eis aut metui occurſus nouitas, aut vernantis loci iocunditas quo minus inter ſe ferro occurrerent reſpectui fuit. Hor Wendillus appetendi hoſtis q̃ muniendi corporis nimio animi calore auidior redditus, neglecta clypei cura ambas ferro manus iniecerat. Nec audaciæ euentus defuit. Collerum ſiquidem ſcuto crebris ictibus abſumpto ſpoliatum deſecto tandem pede exanimem occidere coegit. Quem ne pacto abeſſet regio funere elatum magnifici operis tumulo, ingentiq; exequiarum apparatu proſecutus eſt. Deinde ſororem eius Selam nomine Piraticis exercitam rebus, ac bellici peritam muneris perſecutus occidit. Triennium fortiſſimis militiæ operibus emenſus, opima ſpolia, delectamq; prædam Rorico deſtinat, quo ſibi propiorem amicitiæ eius gradum conſciſceret. Cuius familiaritate fultus filiæ eius

Collerus & Hor Wendillus.

Colleri cædes.

Hor Wendillus rex. xix.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Fengo. xx. Fengonis inſidiæ in fratrem.

Geruthę connubium impetrauit:ex qua filium Amlethum ſuſtulit. Tantæ felicitatis inuidia accenſus Fengo:fratrem inſidiis circũuenire conſtituit. Adeo ne a neceſſariis quidem ſecura eſt virtus. At vbi datus parricidio locus: cruenta manu funeſtam mentis libidinem ſatiauit. Trucidati quoq; fratris vxore potitus inceſtum parricidio adiecit. Quiſquis enim vni ſe flagitio dederit:in aliud mox procliuior ruit. Ita alterum alterius incitamentum eſt. Idem atrocitatem facti tanta calliditatis audacia texit:vt ſceleris excuſationem beniuolentiæ ſimulatione componeret,parricidiumq; pietatis nomine coloraret. Geruthã ſiquidem q̃q̃ tantæ manſuetudinis eſſet:vt neminem vel tenui lęſione commouerit: incitatiſſimum tamen mariti odium expertam: ſaluandæq; eius gratia fratrem a ſe interfectum dicebat ꝙ mitiſſimam & ſine felle fœminam grauiſſimum viri ſupercilium perpeti indignum videretur. Nec irrita propoſiti perſuaſio fuit. Neq; enim apud principes fides mendacio deeſt vbi ſcurris interdum gratia redditur:obtrectatoribus honos Nec dubitauit Fengo:parricidales manus flagitioſis inferre complexibus:geminæ impietatis noxam pari ſcelere proſecutus. Quod videns Amlethus ne prudentius

Amlethus ſe ſtolidũ ſimulat.

agendo patruo ſuſpectus redderetur/ſtoliditatis ſimulationem amplexus extremũ mentis vitium finxit: eoq; calliditatis genere, non ſolum ingenium texit: verum etiam ſalutem defendit. Quotidie maternum larem pleno ſordium torpore complexus abiectũ humi corpus obſcœni ſqualoris illuuie reſpergebat. Turpatus oris color:illitaq; tabo facies ridiculæ ſtoliditatis dementiam figurabant. Quicquid voce edebat deliramentis conſentaneum erat. Quicquid opere exhibuit profundam redolebat inertiam. Quid multa? Non virum aliquem:ſed delirantis fortunæ ridendum diceres monſtrum. Interdum foco aſſidens,fauillaſq; manibus verrens: ligneos vncos creare,eoſdẽq; igni durare ſolitus erat. Quorũ extrema cõtrariis quibuſdam hamis,quo nexuum tenaciores exiſterent informabat. Rogatus quid ageret:acuta ſe referebat in vltionem patris ſpicula præparare. Nec paruo reſponſum ludibrio fuit. ꝙ ab omnibus ridiculi operis vanitas contemneretur: q̃q̃ ea res propoſito eius poſtmodum opitulata fuerit. Quæ ſolertia apud altioris ingenii ſpectatores primam ei calliditatis ſuſpitionem iniecit. Ipſa nanq; exiguæ artis induſtria,arcanum opificis ingenium figurabat. Nec credi poterat obtuſi cordis eſſe:cui tam exculto manus artificio calluiſſet. deniq; exactiſſima cura præuſtorum ſtipitum congeriem aſſeruare ſolebat. Fuere ergo qui illum vegetioris ingenii aſſerentes ſapientiam ſimplicitatis prætextu occulere, profundumq; animi ſtudium calliditatis commento obſcurare putarent: nec aptius aſtum deprehendi poſſe q̃ ſi illi inter latebras vſq̃ excellentis formæ fœmina applicaretur quæ animum eius ad amoris illecebras prouocaret. Naturæ ſiquidem tam præceps in venerem eſſe ingenium:vt arte diſſimulari non poſſit:vehementiorem quoq; hunc motum fore, q̃ vt aſtu interpellari queat:ideoq; ſi is inertiam fingeret,futurum:vt occaſione ſuſcepta voluptatis ilico viribus obtemperaret. Procurantur igitur qui iuuenem in longinquas nemorum partes equo perductum eo tentamenti genere aggrederentur. Inter quos forte quidam Amlethi collacteus aderat, a cuius animo nondum ſociæ educationis reſpectus exciderat. hic præteriti cõuictus memoriam pſenti imperio anteponens, Amlethũ inter deputatos comites inſtruendi potius q̃ inſidiandi ſtudio proſequebatur. ꝙ eum vltima paſſurum non dubitaret. ſi vel modicum ſenſati animi indicium præbuiſſet. Maxime vero ſi Veneris palam rebus vteretur.

Quod ipſi quoq; Amletho obſcurum non fuit. Equũ ſiquidem conſcendere iuſſus ita ſe de ceruice induſtria collocauit vt ſuum ipſius ceruici dorſum obuertens: aduerſa caudã frõte ſpectaret. Quã frenis quoq; cõplecti cœpit perinde atq; ea parte ruentis equi impetum moderaturus. Qua aſtutiæ meditatione patrui cõmentum illuſit: inſidias expugnauit. Ridiculum ſatis ſpectaculũ fuit, cum idem habenæ expers, regente caudam ſeſſore procurreret. Procedens Amlethus cum obuiũ inter arbuſta lupum habuiſſet: comitibus tenerioris ætatis equum occurriſſe dicentibus perpaucos huiuſmodi in Fengonis grege militare ſubiunxit: vt modeſto ita faceto imprecationis genere patrui diuitias inſecutus. Qui cũ illo prudẽti reſpõſo vſum aſtruerent: ipſe quoq; ſe de induſtria locutum aſſeueuerabat ne aliqua ex parte mẽdacio indulgere videretur. Falſitatis enim alienus haberi cupiens ita aſtutiam veriloquio permiſcebat: vt nec dictis veracitas deeſſet/ nec acuminis modus verorum iudicio proderetur. Idẽ littus præteriens cũ comites inuento periclitatæ nauis gubernaculo cultrum a ſe eximiæ granditatis repertum dixiſſent: eo inquit prægrãdem pernam ſecari conuenit: profecto mare ſignificans. cuius immenſitati gubernaculi magnitudo congrueret. Harenarum quoq; præteritis cliuis/ ſabulum perinde ac farra aſpicere iuſſus eadem albicantibus maris procellis permolita eſſe reſpondit. Laudato a comitibus reſponſo: idem a ſe prudenter editum aſſeuerabat. Ab hiſdem quo maiorem exercendæ libidinis audaciam ſumeret de induſtria relictus, immiſſam a patruo fœminam perinde ac fortuitu oblatam obſcuro loco obuiam recepit: conſtupraſſetq; ni collactens eius tacito conſilii genere inſidiarum indicium detuliſſet. Conſiderans enim quonam aptius modo occultum monitoris officium exequi, periculoſamq; iuuenis laſciuiam præcurrere poſſet; repertam humi paleam: œſtri præteruolantis caudę ſubmittendam curauit. Egit deinde ipſum in ea potiſſimum loca quibus Amlethum ineſſe cognouit: eoq; facto maximum incauto beneficium attulit, nec callidius trãſmiſſum indicium: q̄ cognitum fuit. Siquidẽ Amlethus viſo Oeſtro: ſimulq; ſtramine quod caudæ inſitum geſtabat: curioſius pernotato tacitum cauendæ fraudis monitum intellexit. Igitur inſidiarum ſuſpitione cõterritus, quo tutius voto potiretur exceptam amplexibus fœminã: ad paluſtre procul inuium protrahit. Quam etiam peracto concubitu: ne rem cuiq̄ proderet: impenſius obteſtatus eſt. Pari igitur ſtudio petitum ac promiſſum eſt ſilentium. Maximam enim Amletho puellæ familiaritatem vetus educationis ſocietas conciliabat: ꝙ vterq; eoſdẽ infantię procuratores habuerit. Domũ itaq; reductus cunctis an veneri indulſiſſet per ludibrium interrogantibus: puellam a ſe conſtupratam fatetur. Interrogatus rurſum quo rem loco egerit, quoue puluino vſus fuerit; vngulæ iumenti, criſtæq; Galli: laquearibus quoq; tecti innixum ſe dixit. Horum enim omnium particulas vitandi mendacii gratia cum tentandus proficiſceretur, contraxerat. Quæ vox multo circũſtantium riſu excepta eſt, q̄q̄ nihil rerum veritati per iocum detraxerit. Puella quoq; ea de re interrogata: Nihil eum tale geſſiſſe perhibuit. Fides negationi habita eſt eo quidem pronius quo minus ſatellites facti conſcios fuiſſe conſtabat. Tum is qui præſtandi indicii gratia Oeſtrum ſignauerat vt ſalutem Amlethi vaframenti ſui beneficio conſtitiſſe monſtratet nuper ſe eius vnice ſtudioſum extitiſſe dicebat. Nec inepta iuuenis reſponſio fuit. Ne enim indicis meritum negligere putaretur, quiddam ſtraminis gerulum ſubitis adlapſum pennis quodq; paleam poſteriore corporis parte defixam geſtaret ſibi cõſpectũ retulit,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Quod dictũ eſt vt cæteros cachinno concuſſit ita Amlethi fautorẽ prudentia dele-
ctauit. Superatiſq; omnibus archanãq; iuuenilis induſtriæ ſerã patefacere nequeũ-
tibus: quidã amicorum Fengonis præſumptione q̃ ſolertia abundantior fore nega-
bat: vt inextricabile calliditatis ingeniũ vſitato inſidiarum genere proderetur. Ma
iorem quippe eius peruicaciam eſſe q̃ vt leuibus experimẽtis attingi debeat. Quã-
obrem multiplici illius aſtutiæ ſimplicem tẽtationis modum afferri non oportere.
Subtiliorem itaq; rationis viam altiore animi ſenſu a ſe repertam dicebat: executio
ni non incõgruam & propoſitæ rei indagationi efficaciſſimam. Fengone ſiquidem
per ingentis negotii ſimulationem de induſtria abſentiam præſtante ſolum cũ ma-
tre Amlethum cubiculo claudi oportere/procurato antea viro qui ambobus inſciis
in obſcura ædis parte conſiſteret. Quid illis colloquio foret attentius excepturus.
Futurum enim vt ſi quid filius ſaperet: apud maternas aures eloqui nõ dubitaret,
nec ſe genitricis fidei credere pertimeſceret. Idem ſe explorationis miniſtrum cupi-
dius offerebat, ne potius auctor conſilii q̃ executor videretur. Delectatus ſententia
Fengo facta longinquæ profectionis ſimulatione diſcedit. Is vero qui conſilium de-
derat: conclaue quo cum matre Amlethus recludebatur tacite petiuit, ſubmiſſuſq;
ſtramento delituit. Nec inſidiarum Amletho remedium defuit. Veritus enim ne
clandeſtinis cuiuſpiam auribus exciperetur: primũ ad ineptæ conſuetudinis ritum
decurrens: obſtrepentis Galli more occentum edidit: brachiiſq; pro alarum plauſu
concuſſis cõcenſo ſtramento corpus crebris ſaltibus librare cœpit: ſi quid illic clau
ſum deliteſceret experturus. At vbi ſubiectam pedibus molem perſenſit: ferro lo-
cum rimatus ſuppoſitum confodit, egeſtumq; latebra trucidauit. Cuius corpus
in partes conſciſſum aquis feruentibus coxit, deuorandumq; porcis per os cloa-
cæ patentis effudit, atq; ita miſeris artubus cœnũ putre conſtrauit. Taliter eluſis
inſidiis conclaue repetit. Cunq; mater magno eiulatu queſta præſentis filii ſocor-
diam deflere cœpiſſet: quid inquit mulierum turpiſſima grauiſſimi criminis diſſi-
mulationem falſo lamenti genere expetis quæ ſcorti more laſciuiens nefariã ac de-
teſtabilem thori conditionem ſecuta viri tui interfectorem pleno inceſti ſinu ample
cteris: & ei qui prolis tuę parentem extinxerat obſcœniſſimis blandimentorum ille
cebris adularis. Ita nempe equæ coniugum ſuorũ victoribus maritãtur: brutorum
natura hæc eſt vt in diuerſa paſſim coniugia rapiantur: hoc tibi exẽplo prioris ma-
riti memoriam exoleuiſſe conſtat. Ego vero non ab re ſtolidi ſpeciem gero cũ haut
dubitem quin is qui fratrem oppreſſerit: in affines quoq; pari crudelitate debac-
chaturus ſit vnde ſtoliditatis q̃ induſtriæ habitum amplecti præſtat & incolumita
tis præſidium ab extrema deliramentorum ſpecie mutuari. In animo tamen pater
næ vltionis ſtudium perſeuerat: ſed rerum occaſiones aucupor: temporũ opportu-
nitates opperior. Nõ idem omnibus locus cõpetit. Cõtra obſcurũ immiteq; animũ
altioribꝰ ingenii modis vti cõuenit. Tibi vero ſuperuacuũ ſit meã lamẽtari deſipiẽ
tiã quæ tuã iuſtius ignominiã deplorare debueras. Itaq; nõ alienæ ſed ꝓpriæ mẽtis
vitiũ defleas: neceſſe eſt. Cætera ſilere memineris. Tali cõuitio laceratã matrem ad
excolẽdum virtutis habitum reuocauit. præteritoſq; ignes præſentibus illecebris
præferre docuit. Reuerſus Fengo inſidioſæ explorationis auctorem nuſq̃ repertum
diutinæ inq̄ſitionis ſtudio proſequebat̃: nemine ſe eũ vſpiã cõſpexiſſe dicẽte Amle
thus quoq; an vllũ ipſius veſtigiũ dephenderit per iocũ rogatꝰ in cloacã illũ iuiſſe
retulit pq; eiꝰ ima collapſum: ac nimia cœni mole obrutũ a ſubeũtibꝰ paſſim porcis

Amlethi ad matrẽ verba.

eſſe conſumptū. Quod dictū tametſi veri confeſſionē exprimeret: quia ſpecie ſtolidum videbatur, auditoribus ludibrio fuit. Cunq; Fengo priuignū indubitatæ fraudi ſuſpectū tollere vellet: ſed id tum ob aui eius Rorici, tū ob cōiugis offenſam exequi nō auderet: Britāniæ regis officio necandū duxit/innocentiæ ſimulationē alieno miniſterio quæſiturus. Ita dū occultare ſæuitiā cupit, amicū inquinare, q̃ ſibi infamiā conſciſcere maluit. Diſcedēs Amlethus matri tacite iubet, textilibus aulā nodis inſtruat, ſuaſq; poſt annū inferias falſo pagat: eoq; tempore reditum pollicetur. Proficiſcūtur cū eo bini Fengonis ſatellites/literas ligno inſculptas (nā id celebre quondam genus chartarū erat) ſecū geſtantes: q̄bus Britannoꝝ regi tranſmiſſi ſibi iuuenis occiſio mādabatur. Quorū Amlethꝰ quietē capientiū loculos ꝑſcrutatꝰ literas depræhendit: quarū ꝑlectis mandatis, q̄cquid chartis illitū erat curauit abradi: nouiſq; figurarū apicibus ſubſtitutis, dānationē ſuā in comites ſuos, mutato mādati tenore, cōuertit. Nec mortis ſibi ſentētiā ademiſſe/et in alios ꝑiculū trāſtuliſſe cōtentus/preces huiuſmodi falſo Fengonis titulo ſubnotatas adiecit: vt Britāniæ rex prudentiſſimo ad ſe iuueni miſſo filiam in matrimoniū erogaret. At vbi in Britanniā ventū, adeūt legati regē: literaſq;, quas alienæ cladis inſtrumentū putabant, ꝓpriæ mortis indices obtulerūt. Quo diſſimulato rex hoſpitali illos humanitate ꝓſequitur. Tūc Amlethus oēm regiarū dapū apparatū ꝑinde ac vulgare eduliū aſpnatus: ſummā epularū abundantiā miro abſtinentiæ genere auerſatus eſt: nec minus potioni, q̃ dapibus peꝑcit. Admirationi oībus erat: ꝙ alienigenæ gentis iuuenis accuratiſſimas regiæ mēſæ delitias/et inſtructiſſimas luxu epulas: tāq̃ agreſte aliquod obſoniū, faſtidiret. Soluto cōuiuio rex quū amicos ad quietē dimitteret per quendā cubiculo immiſſū, nocturna hoſpitū colloquia clandeſtino exploratiōis genere cognoſcēda curauit. Interrogatus igit̃ a ſociis Amlethus: q̄d igit̃ ita heſternis epulis ꝑinde ac venenis abſtinuiſſet? panē cruoris cōtagio reſpſum: potioni ferri ſaporē ineſſe: carneas dapes humana cadaueris oliditate ꝑfuſas: ac veluti quadam funebris nidoris affinitate corruptas dicebat. Addidit quoq; regē ſeruilibus oculis eſſe: reginā tria ancillaris ritus officia p̃ ſe tuliſſe: nō tā cœnā, q̃ eiꝰ auctores plenis opprobrii cōuitiis inſecutꝰ. Cui mox ſocii priſtinū mētis vitiū exprobrātes, variis petulantiæ ludibriis inſultare cœperūt: ꝙ ꝓbanda culparet: cauſaret̃ idonea: ꝙ inſignē regē, excultāq; moribus fœminā parū honeſto ſermone laceſſeret: laudēq; meritos extremi dedecoris opprobrio reſpſiſſet. Quibus rex ex ſatellite cognitis, taliū auctorē ſupra mortalem habitū, aut ſapere, aut deſipe teſtatus eſt: tam paucis verbis ꝑfectiſſimā induſtriæ altitudinē cōplectendo. Accerſitū deinde villicū vnde panē adſciuerat percōtatur. Qui quū eū domeſtici piſtoris opa cōfectū aſſereret, ſciſcitatur item vbi materiæ eius ſeges creuiſſet: et an vllum illic humanæ ſtragis indiciū extaret. Qui reſpondit haud ꝓcul abeſſe campū vetuſtis interfectorū oſſibus obſitū: et adhuc manifeſta antiquæ ſtragis veſtigia p̃ ſe ferentē: quē a ſe ꝑinde ac cæteris feraciorē opimæ vbertatis ſpe, verna fruge cōſertū dicebat. Itaq; ſe neſcire an panis hoc tabo vitioſi q̄cq̃ ſaporis contraxerit. Quo audito rex Amlethū vera dixiſſe cōiectās: vnde lardū quoq; allatū fuiſſet cognoſcere curæ habuit. Ille ſues ſuos per incuriā cuſtodia elapſos putri latronis cadauere paſtos aſſeuerabat. Ideoq; forte eorū carnibus corruptioni affinē inceſſiſſe ſaporē. Quū rex in hoc quoq; veracē Amlethi ſententiā cōperiſſet: quonā liquore potionē miſcuiſſet inquirit. Vt farre, et aqua temperatā cognouit, demonſtratum ſibi ſcaturiginis locū in altum fodere

Calliditas Amlethi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

aggreſſus,complures gladios rubigine adeſos repperit: ex quorũ odore lymphas
vitium traxiſſe exiſtimatum eſt. Alii ideo potionẽ notatam referunt: ꝙ in eius hau
ſtu apes abdomine mortui alitas depræhenderit: vitiumqꝫ referri guſtu, qđ olim
fauis inditum extitiſſet. A quo rex culpati ſaporis cauſas competẽter editas vidẽs,
quũ ab eodẽ exprobratam ſibi oculorũ ignominiam ad generis fœditatem pertinc=
re cognoſceret,clam conuenta matre,quis ſibi pater extitiſſet inquirit. Qua nemi=
nem ſe præter regem paſſam dicente,rem quæſtione ex ea cognoſcendam minatus
ꝙ ſeruo ortus eſſet accepit:notatæ originis ambiguitatẽ extorto cõfeſſionis indi=
cio ꝑſcrutatus. Igitur vt cõditionis ſuæ rubore cõtuſus: ita iuuenis prudentia de=
lectatus: eundem cur reginã ſeruilium morũ exprobratiõe maculaſſet,interrogat.
Sed dum cõiugis comitatẽ nocturno hoſpitis ſermone laceſſitam doluit,eandẽ an=
cilla matre creatã didicit. Siquidẽ ille tria ſe circa eam ſeruilis ritus vitia denotaſſe
dicebat. Vnũ ꝙ ancillæ more pallio caput obduxerit. Alterũ ꝙ veſtẽ ad greſſũ ſuc=
cinxerit. Tertiũ ꝙ ciborum reliquias dentium anguſtiis inhærentes ſtipite eruerit
erutaſqꝫ commanducauerit. Matrẽ quoqꝫ eius in ſeruitutem captiuitate redactam
memorabat:ne potius ſeruili more,q̃ genere eſſe videretur. Cuius induſtriam rex
perinde ac diuinum aliquod ingenium veneratus,filiam ei in matrimonium dedit
Affirmationem quoqꝫ eius tanq̃ cœleſte quoddã teſtimonium amplexatus eſt. Cæ
terũ comites ipſius vt amici mandatis ſatiſfaceret,proxima die ſuſpendio cõſum=
pſit. Quod beneficiũ Amlethus tanq̃ iniuriam ſimulata animi moleſtia ꝓſecutus:
aurum a rege cõpoſitiõis nomine recepit:quod poſtmodũ igni liquatũ clã cauatis
baculis infundendũ curauit. Apud quẽ annũ emenſus impetrata ꝓfectionis licẽtia
patriã repetit:nihil ſecũ ex omni regiarũ opum apparatu præter gerulos auri ba=
cillos deportãs. Vt Iutiã attigit p̃ntem cultũ priſtinis ꝑmutauit moribus:ꝗbus ad
honeſtatẽ vſus fuerat ĩ ridiculæ cõſuetudinis ſpẽm deĩduſtria cõuerſis. Cũqꝫ tricli
niũ in quo ſuę ducebãt exeqæ ſqualore obſitus intraſſet,maximũ oĩbus ſtuporẽ inie
cit:ꝙ obitũ eius falſo fama vulgauerat. Ad vltimũ horror in riſum cõceſſit expro=
brãtibus ſibi mutuo ꝑ ludibriũ cõuiuis viuũ affore:quẽ ipſi ꝑinde ac defunctũ infe
riis ꝓſequerent. Idẽ ſuꝑ comitibus interrogatus: oſtẽſis quos geſtabat baculis,hic
inqt et vnus et alius eſt. Qđ vtrũ verius,an iocoſius ꝓtulerit neſcias. Siqdẽ ea vox
q̃q̃ a plæriſqꝫ vana exiſtimata fuerit,a veri tñ habitu nõ deſciuit: q̃ ꝑemptoꝝ loco
ꝑẽſationis eoꝝ pretiũ demõſtrabat. Pincernis deinde quo maiorẽ cõuiuis hilarita=
tẽ afferret cõiũctus,curioſiore ꝓpinãdi officio fungebat. Et ne greſſũ laxior veſtis
offenderet latus gladio cinxit:quẽ plærunqꝫ de induſtria diſtringẽs,ſupremo digi=
tos acumine vulnerabat. Quãobrẽ a circũſtãtibus curatũ:vt gladius cũ vagina fer
reo clauo traiiceret. Idẽ quo tutiorẽ inſidiis aditũ ſtrueret,petitã poculis nobilita=
tẽ crebris potionibus onerauit:adeoqꝫ cũctos mero obruit:vt debilitatis temulẽtia
pedibus intra regiã quieti ſe traderẽt,eundẽqꝫ cõuiuii et lecti locũ haberẽt. Quos
quũ inſidiis opportunos aĩaduerteret: oblatã ꝓpoſiti facultatẽ exiſtimans,p̃ꝑatos
olim ſtipites ſinu excipit:ac deinde ædẽ in qua ꝓceres paſſim fuſis humi corporibꝰ
ꝑmixtã ſomno crapulã ructabant,ingreſſus,cõpactã a matre cortinã,quæ etiam in
teriores aulæ ꝑietes obducebat,reſciſſis tenaculis decidere coegit. Quã ſtertenti=
bus ſuꝑiectam,adhibitis ſtipitum curuaminibus adeo inextricabili nodoꝝ artificio
colligauit:vt nemo ſubiectorum tametſi validius adniteretur cõſurgẽdi effectum
aſſequi poſſet. Poſt hæc tectis ignem iniicit:qui crebreſcentibus flammis late incen

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

dium ſpargens totos inuoluit penates: regiam conſumpſit, omneſq; aut profundũ
carpentes ſomnum/aut fruſtra aſſurgere conantes, cremauit. Inde petito Fengo-
nis cubiculo: qui prius a comitibus in tabernaculum perductus fuerat, gladiũ for-
te lectulo cohærentem arripuit, ſuumq; eius loco defixit. Excitato deinde patruo,
ꝓceres eius igne perire retulit: adeſſe Amlethum veterum vncorum ſuorum ope Fengonis cædes.
ſuccinctum: et iam debita paternæ cladis ſupplicia exigere auidum. Ad hanc vocẽ
Fengo lectulo deſiliens dum ꝓprio defectus gladio nequicq̃ alienum diſtringere co
natur opprimitur. Fortem virum, æternoq; nomine dignum: qui ſtultitiæ commẽ
to prudenter inſtructus, auguſtiorẽ mortali ingenio ſapiẽtiam admirabili ineptia
rum ſimulatione ſuppreſſit: nec ſolum propriæ ſalutis obtentum ab aſtutia mutua
tus, ad paternæ quoq; vltionis copiam eadem ductum præbente peruenit. Itaq; et
ſe ſolerter tutatus: et parentem ſtrenue vltus: fortior, an ſapientior exiſtimari de-
beat, incertum reliquit.

Explicitus eſt liber Tertius: Incipit Quartus.

PEracta vitrici ſtrage Amlethus facinus ſuũ Amlethus rex. xxi.
incerto popularium iudicio offerre veri-
tus, latebris vtendum exiſtimauit: donec
quorſum inconditæ plæbis vulgus procur
reret didiciſſet. Igitur vicinia quæ noctu
incendium ſpeculata fuerat/ mane cauſam
conſpecti ignis noſſe cupiens, collapſam in
cineres regiam aĩaduertit: ruinaſq; eius
adh uc tepidas perſcrutata nihil præter in
formes combuſtorum corporum reliquias
repperit. Adeo autem vor ax flamma om-
nia perederat: vt ne index qdem extaret: ex
quo tantæ cladis cauſa accipi poſſet. Cor-
pus quoq; Fengonis ferro confoſſum inter cruentas ſpectabat̃ exuuias. Aliis indi-
gnatio patens: aliis mœror: qbuſdam gaudium occultum inceſſerat. Hi ducis la-
mentabantur interitum: hi ſopitam parricidæ tyrannidem gratulabantur Ita re-
giæ necis euẽtus diuidua ſpectatorum ſentẽtia excipiebatur. Ea vulgi trãquillita-
te Amlethus relinquẽdarũ latebrarũ fidutiã adeptus, accerſitis qbus arctiorẽ pr̃is
memoriã inhærere cognouerat, cõcionẽ petit: in qua orõnẽ hmõi habuit. Non vos "Amlethi
moueat ꝓceres pñs calamitatis facies: ſi quos miſerabilis Hor wẽdilli exitus mouet "oratio.
nõ vos inquã moueat: qbus in regẽ fides: in parentẽ pietas ſeruata eſt. Parricidæ, " NB. 201. 27.
nõ regis intueamini funus. Luctuoſior ſiqdẽ illa facies erat, quũ ipſi regẽ nr̃m ab in- "
iqſſimo parricida (ne dicã fratre) flebiliter iugulatũ vidiſtis. Ipſi laceros Hor wẽdil "
li artus: ipſi corpus crebris vulneribus abſũptũ plenis miſerationis oculis aſpexiſtis "
Quẽ ab atrociſſimo carnifice ſpũ ſpoliatũ vt patria libertate exueret̃: quis dubitet? "
vna man⁹ ei fatũ/et vobis ſeruitutẽ iniecit. Quis igit̃ tã amẽs: vt Fengonis crudeli "
tatẽ Hor wendillianæ præferat pietati? Memẽtote qua vos Hor wendillus beniuolẽ "
tia fouerit: iuſtitia coluerit: hũanitate dilexerit. Memineritis adẽptũ vobis mitiſſi- "
mũ regẽ: iuſtiſſimũ patrẽ: ſubrogatũ tyrannũ: ſuffectũ parricidã: erepta iura: cõta- "
minata oĩa: pollutã flagitiis patriã: impoſitũ ceruicibus iugũ: ereptũ libertatis arbi

trium:Et nunc his finis:quū ſuis auctorē criminibus obrutū ſuorum pœnas ſcele-
rum parricidā pependiſſe cernatis.Quis mediocriter prudens ſpectator beneficiū
iniuriæ loco duxerit!Quis mentis compos propriū in auctorem ſcelus recidiſſe cō
doleat!Quis cruentiſſimi lictoris cladem defleat:aut crudeliſſimi tyranni iuſtū la-
mentetur interitū!Præſto eſt auctor rei,quē cernitis.Ego quidē et parētē et patriā
vltione ꝑſecutum me fateor.Opus:quod veſtris p̄iter manibus debebatur,exercui.
Qđ vos mecū cōmuniter cōdecebat,ſolus impleui.Adde ꝙ neminē tā præclari fa
cinoris ſociū habui:nec cuiuſpiā mihi comes opa fuit:q̄q̄ haud ignorē vos huic ma
nū daturos negotio:ſi petiſſem a ꝗbus fidē regi:beniuolētiā principi ſeruatā nō du
bito.Sed ſine veſtro diſcrimine nefarios puniri placuit:neqꝫ em̄ alienos humeros
oneri ſubiiciendos putabam:cui ſuſtentando ꝓprios ſuffecturos credebā.Incinera
ui ego alios/ſolū Fengonis trūcū vr̄is manibꝰ cōcremādū reliqui:in quo ſaltē iuſtæ
vltionis cupidinē exſatiare poſſitis.Cōcurrite alacres:extruite rogum:exurite im
pium corpus:decoquite ſceleſtos artus:ſpargite noxios cineres:diſiicite immites
fauillas:nō vrna/nō tumulus nefandas oſſiū reliqas claudat.Nullū parricidii veſti
giū maneat:nullus cōtaminatis artibus intra patriā locus exiſtat:nulla cōtagiū vi
cinia cōtrahat:nō mare/nō ſolū dānati cadaueris hoſpitio polluat̄.Cætera ego prę
bui:id ſolū vobis pietatis officiū relictū eſt.His exequiis ꝓſequendus tyrānus:hac
pōpa parricidæ funus ducendū.Sed neqꝫ eius cineres q patriā libertate nudauerit
a patria tegi cōuenit.Præterea qd meas reuoluā erūnas!calamitates recenſeā!re-
texā miſerias!quas ipi me plenius noſtis.Ego a vitrico ad mortē q̄ſitus:a mr̄e cōtē
ptus:ab amicis cōſputꝰ ānos flebiliter exegi:dies calamitoſe duxi:incertū vitæ tp̄s
ꝑiculis ac metu refertū habui.Poſtremo oēm ætatis p̄tē maxima cū rerū aduerſita
te miſerabiliter emēſꝰ ſum.Sæpe me tacitis intra vos q̄ſtibus ſenſu vacuū gemeba
tis deeſſe vltorē pr̄i:parricidio vindicē.Quæ res occultū mihi vr̄æ charitati indi-
ciū attulit:in quorū animis necdū regiæ cladis memoriā exoleuiſſe cernebā.Cuius
itaqꝫ tā aſperū pectus:tā ſaxeus rigor:quē nō paſſionū mearū cōpaſſio molliat/erū
narū miſeratio nō flectat! Miſeremini alumni vr̄i:moueamini īfortuniis meis:q ab
Horwēdilli nece immunes geritis manꝰ.Miſeremini quoqꝫ afflictæ genitricis meę
et reginæ quondā vr̄æ:extincto cōgaudete dedecori:q̄ viri ſui fratrē interfectorēqꝫ
cōplexa/geminū ignominiæ pōdus fœmineo ꝑpeti corpore cogebat̄.Quāobrem vt
vltionis ſtudiū occultarē/obſcurarē ingeniū,adumbratū non verū inertiæ habitū
amplexatus ſum:ſtoliditatis figmēto vſus/ſapiētiæ cōmentū texui:qđ nūc an effi-
cax fuerit,vtrū finis ſui cōplemētū attigerit,veſtro cōſpectui patet:vos tātæ rei ar
bitros habere cōtentus ſum.Ipi parricidales fauillas pedibus ꝓculcatis:deſpicami-
ni cineres eius,q iugulati fratris vxorē polluit/flagitio temerauit/ dn̄m læſit/ maie
ſtatē ꝓditionis ſcelere laceſſiuit/acerbiſſimā vobis tyrannidē intulit/libertatē ade-
mit/inceſto parricidiū cumulauit.Me tā iuſtæ vindictæ miniſtrū/ tam piæ vltionis
æmulum patricio ſuſcipite ſpiritu/debito ꝓſeq̄mini cultu/benigno refouete cōtui-
tu.Ego patriæ ꝓbrū dilui/matris ignominiā extinxi/tyrannidē reppuli/ parricidā
oppreſſi/inſidioſam patrui manū mutuis inſidiis eluſi:cuius ſi ſupeſſet,in dies ſcele
ra percbreſcerēt.Dolebā et patris et patriæ iniuriā:illū extinxi vobis atrociter:et
ſupra q̄ viros decuerat,imꝑantē.Recognoſcite beneficiū:veneramini ingeniū meū
regnum ſi merui date:habetis tanti auctorem muneris/ paternæ poteſtatis hære-
dem/non degenerem/non parricidam:ſed legitimū regni ſucceſſorem/et piū noxæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

parricidalis vltorem. Debetis mihi recuperatum libertatis beneficium/excluſum
aff lictantis imperium/ademptum oppreſſoris iugum / excuſſum parricidæ domi-
nium/calcatum tyrãnidis ſceptrũ. Ego ſeruitute vos exui/indui libertate: reſtitui
culmen: gloriam reparaui: tyrannũ ſuſtuli: carnificẽ triumphaui. Præmium penes
vos eſt: ipſi meritum noſtis: a veſtra merces virtute requiritur. Flexerat hac ora-
tione adoleſcens omniũ animos/quoſdam ad miſerationẽ/alios ad lachrymas vſq;
perduxit. At vbi quieuit mœror/rex alacri cunctorum acclamatione cenſetur. Plu
rimum quippe ſpei in eius induſtria ab vniuerſis reponebatur: qui tanti facinoris
ſummam profundiſſimo aſtu texuerat incredibili molitione concluſerat. Mirari il
lum complures videres, tanto temporis tractu ſubtiliſſimum texiſſe conſilium.

Amlethus regnat rex xxi.

His apud Daniam geſtis, ternis nauigiis impenſius adornatis ſocerum viſurus ac
coniugem, Britanniam repetit. In clientelam quoq; armis præſtantẽ iuuentutẽ ad
ciuerat exqſito decoris genere cultã: vt ſicut cuncta deſpicabili dudũ habitu geſſe-
rat: ita nũc magnificis ad oĩa paratibus vteretur: et qcqd olim pauptati tribuerat,
ad luxuriæ impenſam cõuerteret. In ſcuto quoq; ſibi parari iuſſerat oẽm opm ſuoꝝ
cõtextũ ab ineũtis ætatis primordiis auſpicatus: exqſitis picturæ notis adũbrãdũ
curauit. Quo geſtamiẽ piñ ac virtutũ ſuarũ teſte vſ⁹, claritat[incremẽta cõtraxit.

Britanniã repetit.

Scuti pictura.

Iſtic depigi videres Horwẽdilli iugulũ: Fẽgõis cũ ĩceſtu pricidiũ: flagitioſũ patruũ
fratruelẽ ridiculũ: adũcas ſtipitũ formas: ſuſpicionẽ vitrici: diſſiſationẽ priuigni: p
curata tentamẽtoꝝ gña: adhibitã inſidiis fœminã: hiãtẽ lupũ: inuẽtũ gubernaculũ
præteritũ ſabulum: initũ nemus: inſitã œſtro paleam: inſtructũ indiciis adoleſcẽtẽ:
eluſis comitibus rẽ ſeorſum cũ virgine habitã. Cerneres itaq; adumbrari regiã: ad
eſſe cũ filio reginã: trucidari inſidiatorẽ: trucidatũ decoqui: cloacæ coctũ infundi:
infuſum ſuibus obiici: cœno artus inſterni: inſtratos belluis abſumẽdos relinq. Vi-
deres etiã vt Amlethus dormiẽtiũ comitũ ſecretũ dephenderit: vt obliteratis api-
cibus/alia figurarũ elemẽta ſubſtituerit: vt dapẽ faſtidierit: potionẽq; cõtẽpſerit: vt
vultũ regis arguerit: vt reginã ſiniſtri moris notauerit. Aſpiceres quoq; legatorũ
ſuſpendiũ: adoleſcentis nuptias figurari: Daniã nauigio repeti: inferias cõuiuio ce
lebrari: comitũ loco baculos pcontãtibus oſtendi: Iuuenẽ pincernæ ptes exeq: diſtri
cto p induſtriã ferro, digitos exulcerari: gladiũ clauo ptũdi: cõuiuales plauſ⁹ auge-
ri: increbreſcere tripudia: aulȩam dormiẽtibus iniici: iniectã vncorũ nexibus obfir-
mari: ptinacius ſopitos inuolui: tectis torrem immitti: cremari cõuiuas: depaſtã in
cendio regiã labefactari: Fengonis cubiculũ adiri: gladiũ eripi: inutilem erepti loco
conſtitui: regẽ priuigni manu proprii mucronis acumine trucidari. Hæc oĩa excul
tiſſimo rerũ artificio militari eius ſcuto opifex ſtudioſus illeuerat/res formis imita
tus/et facta figurarũ adũbratione cõplexus. Sed et comites ipſius quo ſe nitidius ge
rerẽt, oblitis tm̃ auro clypeis vtebãt. Quos Britãniæ rex benigniſſime exceptos re
gii apparat⁹ impẽſis pſeqt. Qui inter epulandũ/an Fengo viueret/integriſq; fortu
nis eſſet cupide percontatus, cognoſcit e genero ferro piiſſe: de cuius fruſtra ſalute
perquireret. Cunq; interfectorem eius crebris percontationibus inueſtigaret, eun
dem cladis eius auctorem/ac nuntium extare didicit. Quo audito tacitum animi
ſtuporẽ contraxit: q; ad ſe pmiſſam quondam Fengonis vltionem pertinere cogno
ſceret. Ipſe equidẽ ac Fengo vt alter alterius vltorem ageret/mutua quõdã pactiõe
decreuerãt. Trahebat itaq; regẽ hinc in filiã pietas/in generũ amor: inde charitas
in amicũ: et pterea iuriſiurãdi firmitas: ipſa quoq; mutuæ obteſtatiõis religio: quã

Britãni regis ĩ iureiurãdo rligio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

violare neſarium erat. Tandē cum affinitatis contemptu iuratoria præpōderauit fides: conuerſuſꝗ ad vltionē animus neceſſitudini religionē anteposuit. Sed qm̄ hoſpitalitatis ſacra violare neſas credebatur, aliena manu vltiōis ꝑtes exequi prǫoptauit, innocētiæ ſpeciē occulto facinore prǫtenturus. Igitur inſidias officiis texit: lædēdiꝗ curā adūbratis beniuolentiæ ſtudiis, obſcurauit. Et quia cōiunx eius nuper morbo conſumpta fuerat, Amlethū reparandarū nuptiarū legationē ſuſcipere iubet admodū ſe ſingulari ipſius induſtria delectatū præfatus. Regnare ſiquidē in Scotia fœminā aſſerebat: cuius vehemēter connubiū affectaret. Sciebat nāꝗ eā nō mō pudicitia cǫlibē: ſed etiā inſolentia atrocē ꝓprios ſꝑ exoſam ꝓcos: amatoribus ſuis vltimū irrogaſſe ſuppliciū: adeo vt ne vnus ꝗdem e multis extaret ꝗ ꝓcationis eius pœnas capite nō luiſſet. Proficiſcit̄ itaꝗ Amlethus q̄q̄ ꝑiculoſa legatio imparetur/ iniuncti muneris obſequium nō detrectans: ſed ꝑtim domeſticis ſeruis/ꝑtim regis vernaculis fretus. Ingreſſuſꝗ Scottiam quū haud procul reginǫ penatibus abeſſet recreandorū equorū gratia iunctum viæ pratū acceſſit: ibiꝗ loci ſpecie delectatus quieti cōſuluit iocundiore riui ſtrepitu ſomni cupidinē prouocante, ordinatis qui ſtationem eminus obſeruarent. Quo audito regina denos iuuenes exterorū aduentum, apparatumꝗ ſpeculaturos emittit. Quorum vnus vegetioris ingenii/eluſis vigilibus ꝑuicacius ſubiens clypeum Amlethi, quem capiti forte dormiturus affixerat tanta lenitate ſubmouit: vt ne ſupiacentis quidē quietem turbaret/aut cuiuſpiam ex tanto agmine ſomnum ꝑrumperet: dominā nō modo nuntio/ſed etiā rerū indicio certiorē redditurus. Delegatas quoꝗ ei literas loculis ꝗbus aſſeruabant̄ pari calliditate ſubduxit. Quibus regina ad ſe ꝑlatis clypeū curioſius contemplata ex affixis notulis totius argumēti ſummā elicuit: eūꝗ affore intellexit ꝗ exactiſſimo prudentiæ conſilio fretus, de patruo paternæ cladis pœnas accepit. Literas quoꝗ nuptiarum ſuarum petitionem cōtinentes intuita, totos obliterauit apices: ꝙ ſenū admodum connubium abhorreret: iuuenum complexus appeteret. Inſcripſit autē mandatum perinde atꝗ a Britanniæ Rege ſibi tranſmiſſum/et eius titulo pariter ac nomine conſignatum: quo ſe latoris peti coniugio ſimularet. Quinetiam facta quæ ex eius ſcuto cognouerat, ſcripto complectenda curauit: vt et clypeum literarum teſtem, et literas clypei interpretes exiſtimares. Deinde eos quorum exploratione vſa fuerat ſcutum referre/literaſꝗ loco ſuo reſtituere iubet: eodem fallaciæ genere Amlethum inſequuta, quo eum in cauillandis comitibus vſum acceperat. Interea Amlethus clypeum capiti fraude ſubductum expertus, occluſis de induſtria oculis quietem callidius ſimulat: quod vero ſopore amiſerat/ficto recuperaturus. Alteram quippe fallendi vicē hoc pronius ab inſidioſo quærendā putauit: quo ſolam ꝓſperius egerit. nec eum opinio fefellit. Speculatorē quippe clandeſtino aditu ſcutum ac chartam priſtino loco reponere cupientem proſiliens corripit, captūꝗ vinclorum pœna coercuit. Deinde excitatis comitibus Reginæ penates accedit. Cui ex ſoceri perſona ꝯſalutatæ ſcriptum/eiuſdemꝗ ſigillo obſignatum porrexit. Quod quū accepiſſet Hermuthruda ꝑlegiſſetꝗ (reginæ id nomen erat) operā Amlethi īduſtriāꝗ verbis impēſioribꝰ ꝓſecuta: iuſtas Fengonē pœnas pepēdiſſe dicebat: ipm̄ vero Amlethū rē hūana æſtimatione maiorē incōphēſæ ꝓfūditatis ingenio molitū: ꝙ nō ſolū pr̄ni exitii/mr̄niꝗ cōcubitꝰ vltionē inſcrutabili ſenſꝰ altitudie cōmētꝰ fuiſſet: verū etiā regnū eiꝰ a quo crebras inſidias exptꝰ fuerat cōſpicuis ꝓbitat[opibꝰ occupaſſet. Quāobrē mirari ſe tā eruditi ingenii virū vno nuptiarū

errore labefactari potuiſſe: q quũ hũanas pene res claritate trãſcẽdat, in ignobilem, obſcuráq; copulã ꝑlapſus videatᷣ. Quippe cõiugẽ eius ſeruis parẽtibus eſſe: q̃q̃ eos fortuna regiis honoribus exornaſſet. In expetẽdis ſiqdẽ cõiugiis prudẽti nõ formæ fulgorẽ: ſed generis metiẽdũ. Quapropter ſi rite copulã appetat, ꝓſapiam ęſtimet: nec ſpecie capiatᷣ: quæ quũ illecebrarũ irritamentũ ſit, multoꝝ candorẽ inaniter fucata deterſit. Eſſe vero quã ſibi nobilitate parẽ aſciſcere poſſit. Se ſiqdẽ nec reb⁹ tenuẽ nec ſanguine humilẽ eius amplexibus idoneã fore: vtpote quã nec regiis opib⁹ vincat: nec auito ſplẽdore p̄cellat. Quippe reginã ſe eſſe: & niſi refragaretᷣ ſexus, regẽ exiſtimari poſſe: immo qđ verius eſt: quẽcunq; thoro ſuo dignata fuerit, regẽ exiſtere: regnũq; ſe cũ ãplexibus dare. Ita et nuptiis ſceptrũ, et ſceptro nuptias reſpõdere. Nec ꝑui beneficii eſſe eã ꝓprios offerre amplexus: q̃ circa alios ferro repulſã exeq cõſueuerat. Hortatᷣ itaq; placẽdi ſtudiũ in ſe transferat/ in ſe votũ nuptiale deflectat: genuſq; formæ p̄ferre diſcat. Hæc dicẽs, aſtrictis in eũ cõplexib⁹ ruit. Ille tã comi virginis eloquio delectat⁹, in mutua ꝓrũpit oſcula: alternos cõplexuũ nodos cõſerit: ſibiq; qđ virgini placitũ ꝓteſtatᷣ. Fit deinde cõuiuiũ: accerſuntᷣ amici: corrogantᷣ primores: nuptiæ ꝑaguntᷣ. Quibus expletis, quũ nupta Britãniã repetit, valida Scotthorũ manu ꝓpius ſubſeq iuſſa: cuius opa aduerſum varios inſidiarũ obiectus vteretᷣ. Redeunti Britãnici regis filia: quã in matrimonio habebat, occurrit: q q̃q̃ ſe ſupductæ pellicis iniuria læſam q̃reretᷣ, indignũ tñ aiebat maritali gr̃æ pellicatus odiũ anteferri: neq; ſe adeo virũ auerſaturã: vt qđ ei fraudulentius intentari ſciat, ſilentio occultare ſuſtineat: habere em̃ ſe pign⁹ cõiugii filiũ: cuius ſaltẽ reſpectus cõiugalẽ mr̃i charitatẽ cõmẽdare debuerat. Ipę em̃ (inqt) matris ſuæ pellicem oderit, ego diligã: tuos in me ignes nulla calamitas ſopiet: nullus liuor extĩguet: qn et in te ſiniſtre excogitata detegã/ et quas dep̄hẽderim inſidias pandã. Quãobrẽ cauendũ tibi ſocerũ putes: ꝙ ipe legationis ꝓuentũ carpſeris: oẽmq; eius fructũ in temet, eluſo mittẽtis voto, ꝑuicaci vſurpatione tranſtuleris. Qua voce ſe cõiugali, q̃ paternæ charitati ꝓpiorẽ oſtendit. Hæc loquẽte ea adeſt Britãniæ rex: generũq; arctius q̃ affectuoſius amplexatus, cõuiuio excipit/ liberalitatis ſpecie fraudis propoſitum celaturus. Amlethus cognita fraude metum diſſimulanter habuit, ducẽtiſq; equitibus in comitatum receptis, ſubarmalem veſtem indutus obſequitur inuitanti: maluitq; regiæ ſimulationi periculoſe parere, q̃ turpiter repugnare. Adeo honeſtatem in cunctis obſeruandam putabat. Quem cõminus obequitãtem rex ſub ipa bipatentiũ portarũ teſtudine adortus iaculo tranſegiſſet, ni ferrũ ſubarmalis togę durities reppuliſſet. Amlethus leui recepto vulnere, eo loci ſe cõtulit: vbi Scotticã iuuentutẽ expectãdi officio fungi iuſſerat: captiuo nouæ cõiugis ſpeculatore ad regẽ remiſſo: q ſe deſtinatas dominæ literas loculorũ cuſtodiæ furtim exemiſſe teſtãdo, crimen in Hermutrudam refunderet: ipſumq; accurato genere excuſationis reatu proditionis abſolueret. Quem rex auidius fugientem inſequi non moratus, maiore copiarum parte priuauit: ita vt Amlethus die poſtero ſalutẽ prælio defenſurus, deſperatis admodum reſiſtendi viribus ad augendã multitudinis ſpeciẽ exanima ſociorum corpora/ ꝑtim ſubiectis ſtipitibus fulta/ ꝑtim propinquis lapidib⁹ affixa: alia viuẽtum more equis impoſita, nullo armorum detracto perinde ac præliatura ſeriatim in aciem, cuneumq; digeſſerit. Nec rarius mortuorum cornu erat, q̃ viuentium globus. Stupenda ſiquidem illa facies erat: quum extincti raperentur ad prælia: defuncti decernere cogerentur. Quæ res auctori otioſa non

Amletho parantur a Britãno inſidiæ.

Stratagema nouum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Angliæ ſub iugatio tertia a Danis

fuit quũ ipa extinctorum imagines laceſſentibus ſolis radiis immenſi agminis ſpe-ciem darent. Ita enim inania illa defunctorum ſimulacra priſtinum militum numerum referebãt: vt nihil ex eorum grege heſterna ſtrage diminutum putares. Quo aſpectu territi Britanni pugnam præcurrere fuga/a mortuis ſuperati: quos viuos oppreſſerant. Quæ victoria neſcio callidior, an fœlicior exiſtimanda ſit. Rex dum ſegnius fugam intendit, ab imminentibus perimitur Danis. Victor Amlethus ingenti præda acta, conuulſiſqꝫ Britanniæ ſpoliis, patriam cum coniugibus petit. Interea defuncto Rorico, Vigletus regnum adeptus: Amlethi matrem omni petulãtiæ genere fatigatam regiis opibus vacuefecerat: filium eius fraudato Lethrarum

Vigletus xxii. Rex aut potius tyrãnus Iutiæ.

rege: cui dignitatũ iura dandi tollendiqꝫ ius eſſet, Iutiæ regnum occupaſſe conqueſtus. Quam rem Amlethus tanta animi moderatione excepit: vt Vigleto ſplendidiſſimis victoriæ ſuæ manubiis donato, calumniam beneficio rependere videretur Quem poſtmodum exigendæ vltionis occaſione ſuſcepta, bello laceſſitum deuicit atqꝫ ex occulto hoſte manifeſtus euaſit. Fiallerum Scaniæ præfectum exilio adegit: quem ad locum cui Vndenſakre nomen eſt, noſtris ignotum populis, conceſſiſſe eſt fama. Poſt hæc quũ a Vigleto Scaniæ Sialandiæqꝫ viribus recreato per legatos ad bellũ ꝓuocaret, mirifica aĩ ĩduſtria duas circa ſe res: quarũ alteri ꝓbrũ: alteri ꝑiculũ ineſſet, fluctuari peruidit. Sciebat ꝗppe ſibi ſi prouocationem ſequeretur imminere vitæ ꝑiculum: ſi refugeret, inſtare militiæ probrum. Præponderauit tamen in contemplatore virtutũ animo ſeruandæ honeſtatis cupido, obtuditqꝫ cladis formidinem impenſior laudis auiditas: ne ſolidus gloriæ fulgor meticuloſa fati declinatione corrumpetur. Animaduertebat quoqꝫ tantũ pene inter ignobilem vitã et ſplendidam mortem diſcriminis intereſſe, quantũ dignitas a contemptu diſtare cognoſcitur. Tanta aũt Hermutrudæ charitate tenebatur: vt maiorem futuræ eius viduitatis, ꝙ propriæ necis ſolicitudinem animo inſitã geſtaret: omniqꝫ ſtudio circũſpiceret: qualiter ei ſecundas nuptias ante belli ingreſſum cõſciſceret. Quam ob rẽ Hermutruda virilem profeſſa fiduciam, ne in acie quidem ſe eum deſerturam ſpopondit: deteſtabilem inquiens fœminã, quæ marito morte cõſeri formidaret. Quã

Amlethi cædes.

ꝓmiſſionis nouitatem parum executa eſt. Nam quum Amlethus apud Iutiam a Vigleto acie interemptus fuiſſet, vltro in victoris prædã, amplexũqꝫ cõceſſit. Ita votũ omne fœmineum fortunæ varietas abripit: temporum mutatio diſſoluit: et muliebris animi fidem lubrico nixam veſtigio fortuiti rerum caſus extenuant: quæ ſicut ad pollicendum facilis, ita ad perſoluendum ſegnis: variis voluptatis irritamentis aſtringitur atqꝫ ad recentia ſemꝑ auidius expetenda/veterũ immemor: anhela/præceps cupiditate diſſultat. Hic Amlethi exitus fuit: qui ſi parem naturæ atqꝫ fortunæ indulgentiã expertus fuiſſet, æquaſſet fulgore ſuꝑos: Herculea virtutibus opera tranſcendiſſet. Inſignis eius ſepultura ac nomine campus apud Iutiã extat. Vigletum tranquillam ac diutinã regni procurationẽ emenſum morbus cõſumpſit.

Vigleti mors.

Wermũdus rex .xxiii.

Vffo naſcitᷣ

Cui filius Wermundus ſuccedit. Hic ꝓlixis tranquillitatis otiis: fœliciſſima temporum quiete decurſis diutinã domeſticæ pacis conſtantiã incõcuſſa rerum ſecuritate tractabat. Idem prolis exꝑs iuuentam exegit: ſenior vero filium Vffonẽ ſero fortunæ munere ſuſcitauit: quũ nullam ei ſobolem elapſa tot annorum curricula pepeperiſſent. Hic Vffo coæuos quoſqꝫ corporis habitu ſupergreſſus, adeo hebetis, ineptiqꝫ animi principio iuuentæ exiſtimatus eſt: vt priuatis ac publicis rebus inutilis videretur. Siquidem ab ineunte ætate nunꝗ luſus aut ioci conſuetudinem præ-

buit: adeoq; humanæ delectationis vacuus fuit: vt labiorum continentiā iugi ſilen-
tio p̄meret & ſeueritatē oris a ridendi prorſus officio temperaret. Verū vt incuna-
bula ſtoliditatis opinione referta habuit ita poſtmodū cōditionis contēptū clarita
te mutauit. Et quantū inertiæ ſpectaculū fuit: tantū prudentiæ & fortitudinis exē
plum euaſit. Cuius pater ſorcordiā contēplatus: filiā ei Sleſuicenſiū p̄fecti Frowini
in matrimoniū adſciſcit. Illuſtriſſimi viri affinitate vtiliſſimū gerendi regni ſubſi-
dium recepturo. Huic erant filii Keto & Wigo ſplendidiſſimæ indolis iuuenes, quo
rum Wermundus nō minus/ q̄ Frowini virtutē futuris filii profectibus deputabat.
Ea tempeſtate regnabat apud Suetiam Athiſlus vir fama ſtudioq; cōſpicuus. Qui — *Athiſlus Sueticus.*
cum finitimos late bello p̄ſſiſſet: ne partū virtutibus fulgorem ocio, deſidięq; corrū
pendū relinqueret: cōplura nouarū rerū officia ſedulo frequentationis ſtudio cele-
branda curauit. Inter quæ etiā inſigni armatura ſuccinctus quotidianā ſolitarii in
ceſſus conſuetudinem præbuit. Tum q; in re militari, nihil crebro armorum vſu
præſtantius noſſet: tū vt huius agitatione ſtudii claritatis incremēta cōtraheret.
In quo nō minus ſibi fiducia q̄ laudis cupido vendicauit. Tantā quippe nullius rei
violentiā exiſtimabat, vt eius obiectu mentis ſuæ robur quaſſandū timeret. Qui cū
traiectus in Daniam armis Frowinū apud Sleſuicū acie prouocaſſet: magniſq; in-
uicem cædibus copiæ funderentur: accidit ipſos agminū duces ita inter ſe ferro cō
currere: vt rem duelli more proſequerētur, & p̄ter publicam belli ſortē priuati cō
flictus ſpecie decertarent. Hūc enim congreſſionis euentū par amborum expetebat
affectus: vt virtutē non partiū ope/ ſed propria viriū experientia teſtarentur. Quo — *Frowini cædes.*
euenit vt crebreſcētibus vtrinq; plagis Athiſlus armis ſuperior proſtrato Frowi-
no priuatæ victoriæ publicā iungeret, paſſimq; diuulſa Danorū agmina p̄fligaret.
Inde Suetiam reuerſus Frowini necem: non ſolū virtutū ſuarū imaginibus adſcri
pſit: verū etiam impenſiore verborū iactantia proſequi cōſueuit/ gloriā facti vocis
petulantia demolitus. Aliquādo enim ſpecioſius virtutes ſilentii verecūdia tegun
tur q̄ ſermonis petulantia publicantur. Frowini filios Wermundus paternæ digni
tatis honoribus euehit: extincti pro patria amici liberos iuſto admodum beneficio
proſecutus. Quę res Athiſlo referēdi in Daniam belli monitum p̄buit. Rediit itaq;
ſuperioris pugnæ fiducia concitatus: non modo tenues, anguſtaſq; copias: verum
omne virtutis Sueticæ robur aduectans p̄inde ac totius Daniæ imperiū rapturus.
Qđ Frowini filius Keto per primipilum ſuū Folconem nomine Wermundo, tunc — *Keto.*
forte villam Ialungā tenenti nuntiandū curauit. Qui regem cū amicis epulantem
reperiens mandatum adhortatione proſecutus, adeſſe belli facultatem diutule po-
ſtulatam, & vltro ſe Wermundi votis ingerere dixit. cū & prompta vincendi p̄ſte-
tur occaſio, & maturus triumphi titulus optionis eius arbitrio tribuatur. Magnā
itaq; & inopinam felicitatis dulcedinem eſſe quā ei longis affectatam ſuſpiriis p̄ſen
tis euentus auſpicia largiant. Veniſſe ſi quidē Athiſlum innumeris Sueonū copiis
ſuccinctum p̄rinde ac victoriæ certitudinē indubitata animi p̄ſumptione cōplexū.
Cūq; præliaturū hoſtem fatum fugę anteferre dubiū non ſit: felicem recentis vulne
ris vltionem oblata belli facultate præſtari. Quē Wermundus p̄clare, ac fortiter le-
gationis partes executū teſtatus: pauliſper epulis refici iubet. q; itinera ieiuniis offi
cere ſoleant. Qui cū nequaq̄ ſibi capiendi cibi ociū ſuppetere dixiſſet: potione ſitim
lenire depoſcitur. Quo præbito poculū quoq; nam aureum erat adſeruare iubetur/ — *Wermundi liberalitas.*
affirmante Wermūdo cōmeandi calore defeſſis cōmodius cratere q̄ palma lymphā

excipi:meliuſq; bibendi vſum ciphi q̃ manus ſubſidio celebrari. Quo tam beniuolis
verbis muneris magnitudinem proſequente, delectatus vtroq; iuuenis ſe prius
ad perceptę potionis menſuram proprii cruoris hauſtu vſurum q̃ regis conſpecti-
bus terga admoturum promittit. Tam fortem eius promiſſionem Wermundus
mercedis nomine veneratus aliq̃to plus voluptatis ex dato beneficio q̃ miles ex ac-
cepto percepit. Nec animoſius locutũ eum q̃ pręliatum expertus eſt. Cõmiſſo nãq;
bello contigit vt inter varios turmarũ ꝓcurſus cõcurrentibus Folcone & Athiſlo
manũq; diutile conſerentibus Sueonum exercitus ducis ſui euentum ſecutus fugã
ingrederetur. Athiſlus quoq; ſautius ad naues ex acie conuolaret. Cũq; folco vul
neribus ac labore hebetatus ſed & æſtu & labore pariter ſitiq; perfuſus fugam inſe
qui deſtitiſſet hoſtilem:recreandi corporis gratia ꝓprium caſſide cruorem excepit
hauriendũq; ori præbuit. Quo facto receptum a rege cruorem ſpecioſiſſime penſa

Folconis facinus.

uit. Quod videns forte Wermundus impenſius eum peractę promiſſionis laudauit
Cui folco ſpetioſa vota ad debitum finem perducenda reſpondit. Qua voce non mi
norem facti ſui cõmẽdationem q̃ Wermundus exhibuit. Cũq; victores vt poſt p̄liũ
fit depoſitis armis ac quieſcentes variis inuicem ſermonibus vterẽtur:Sleſuicenſiũ
pręfectus Keto magnæ ſibi admirationis eſſe pręlicauit qualiter Athiſlus crebris
obſtantibus cauſis elapſionis copiam impetrauerit præſertim cũ is ante omnes bel-
la geſſerit primus:fuga vero poſtremus inceſſerit. Nec alius quiſpiam ex hoſtibus
fuerit cuius tantis danorum ſtudiis affectaretur occaſus. Ad hæc Wermundus noſ
ſe eum oportere aiebat omnẽ bellorum aciem quadrifaria dimicantiũ varietate di-
ſtingui. Eſſe enim primi generis bellatores qui fortitudinem modeſtia temperãtes:

Quattuor genera bellatorum.

Primũ.

rebelles acrius cædant:fugientibus inſtare erubeſcant. Hos ſiquidem quos diutur-
na armorum experientia certiore virtutis teſtimonio proſequatur, quiq; gloriam
ſuam non in victorum fuga ſed vincendorum expugnatione conſtituant. Eſſe præ

Secundum.

liantiũ & aliud genus qui corporis animiq; viribus freti ſed nulla miſerationis par
te præditi in hoſtium tam terga q̃ pectora cõmuni cædis atrocitate deſæuiant. Ta
les quippe eſſe qui iuuenilis animi calore prouecti Tyrocinii rudimenta bellorum
auſpiciis ornare contendant/quoſq; tã ætatis q̃ laudis ardor inflãmet/inq; fas & ne

Tertium.

fas pari niſus ſecuritate præcipitet. Eſſe etiam tertios quib⁹ inter metum pudorẽq;
anxiis progreſſum terror adimat:recurſum ruboris obſtaculũ tollat: qui ſanguine
clari/inaniq; tantũ proceritate conſpicui aciem numero non viribus denſent:hoſtẽ
vmbra potius q̃ armis feriant:& in bellatorum grege ſolo corporum ſpectaculo cẽ
ſeantur. Hos magnarum opum dominos fore genere q̃ animo præſtãtiores quos lu
cis auiditas rerum dominio contracta plus ignauiæ q̃ nobilitatis viribus indulge-
re compellat. Eſſe item & alios qui ſpeciem non rem in bellum perferant: ſeq; extre

Quartum.

mis ſociorum agminibus inſerentes primi fugã poſtremi p̄lium gerant. In quibus
imbecillitatis habitũ certi pauoris indiciũ detegat cum ſemper q̃ſitis de induſtria
ſubterfugiis pugnantium terga timidioris ꝓgreſſus pigritia ſubſequantur. His
ergo de cauſis regem fuga ſeruatum exiſtimari debere cũ a primi ordinis militibus
nulla perſecutionis inſtantia fugiẽs p̄meretur:qui non victos arcere: ſed victoriam
cõſeruare curæ habeãt: perindeq; cuneos denſent vt Trophæi nouitas cõpetentib⁹
nixa p̄ſidiis perfectã ſucceſſus copiã adſequatur. Secundi vero generis pugnatores
quibus obiecta q̃q; perimere ſtudiũ ſit non animi ſed opportunitatis inopia Athiſlũ
intactum liquiſſe: ꝙ eos non tam lædendi auſus q̃ facultas defecerit. Sed & tertii

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ordinis viros qui ipſum pugnę tẽpus trepido vagationis genere deducẽtes ſucceſ=
ſus etiã ſociæ partis impediũt q̃q̃ lędendi regis locũ habuerũt: attẽtandi tamẽ auda
cia caruiſſe. His modis Wermundus ſtupidã Ketonis admiratione abſoluens veras
ſeruati regis cauſas aſſertione ſua editas memorabat. Poſt hæc Athiſlus Suetiam
refugus petit Frowini cædẽ ꝑtulãtius iactãs, ac facinoris huius memoriã verboſo
laudũ ſuarũ relatu inceſſanter oſtẽtans: nõ ꝙ receptæ cladis ruborem æquo animo
ferret: ſed vt recẽtis fugæ vulnus antiquæ victoriæ titulis recrearet. Cuiꝰ rei Keto
et Wigo (vt par erat) indignatione ꝓmoti in paternæ vltionis vota cõiurant. Quã
ſe parũ bello exequi poſſe credẽtes ſumpto lenioris armaturæ paratu Suetiã ſolita=
rii ꝑtunt, ingreſſiq; nemus, in quo regẽ abſq; comite verſari ſolitũ fama cognoue=
rãt: tela latebris mandãt: inde cũ Athiſlo profugorũ nomine diutule cõuerſati cũ — Facti palliatio.
ab eo quã patriã haberẽt interrogarẽtur: Sleſuicenſes ſe eſſe, patriãq; cædis cauſa
liquiſſe teſtãtur. Quod rex eos non de patrandi facinoris voto/ſed de patrati noxa
aſtruxiſſe credebat. Ea quippe fraude ꝑcũctãtis ſtudiũ eludere cupiebant, vt rela=
tionis certitudo caſſum quęrẽti pareret intellectum & reſponſionis veritas tacitis
adumbrata figmentis opinionẽ incuteret falſitatis. Plurimũ quippe deformitatis
olim ab illuſtribus viris in mendacio reponebatur. Tum Athiſlus ſcire ſibi libitum — Mendacii
dixit: quis Danorũ opinione Frowini interfector credatur. Ad hæc Keto dubitari — deteſtatio.
inquit, cui tãti facinoris claritatẽ arrogari cõueniat. Pręſertim cũ eũ publica aucto
ritas acie extinctũ perhibeat. Reſpõdit Athiſlus fruſtra aliis Frowini necẽ adſcribi
quã ipſe dũtaxat alterna manus conſertione ꝑegerit. Mox an vlla Frowino ſobo=
les ſupeſſet ꝑquirit. Ketone deinde duos eius filios extare dicẽte/ętatis eorũ ac ſta
turæ habitũ p̃q̃ libẽter ſe cognoſcere dixit. Refert Keto hos ſibi corpore ꝓpe modũ
æquales eſſe, ætate pares, proceritare ꝑſimiles. Tunc Athiſlus ſi mens ĩquit illis, ac
virtus paterna cõſtaret acerba mihi tẽpeſtas ingrueret. Interrogante deinde eo an
crebrã paternæ necis mẽtionẽ haberẽt: Keto qꝫqd remedio tẽperari nõ poſſit ſupua
cue verbis replicari ſubiũxit. Nihil ꝓdeſſe teſtatus inexpiabile malũ aſſiduis itera=
re moleſtiis. Quo dicto documẽtũ dedit vltionẽ minis p̃curri nõ oportere. Cũq; re
gem acuẽdi roboris gratia quotidie ſolitariæ digreſſionis officio vtentẽ videret: re
ceptis armis cũ fratre p̃uiũ eius cõſectatur inceſſum. Quibus Athiſlus viſis harenã
preſſit ꝙ iminẽtes vitare deforme exiſtimaret. Illis deinde ſe ꝑrẽpti ab eo Frowini
pœnas ſumpturos dicẽtibus p̃ſertim cũ plurimo iactãtiæ faſtu ſe ſolũ necis eius fa=
teatur auctorẽ. Cauẽdũ eis (inqt) ne dũ vltionis effectũ appetãt: infirmas & inopes
viriũ manus ſtulta ſecũ audacia cõſerãt, dũq; alienũ affectent exitiũ ꝓpriũ experiã=
tur occaſum, optimæ idolis habitũ p̃propera laudis cupidine cõſumpturi. Quãob=
rẽ parcant iuuẽtæ, parcãt & indoli, nec temere votũ eis inceſſerit ꝑeundi. Itaq; pa
ternæ cladis iniuriã pecunia a ſe rependi ꝓmittant: ingẽtiſq; gloriæ loco habeant ꝙ
tantũ principẽ mulctę nomine coercuiſſe/& veluti quodã terroris impio cõcuſſiſſe
credãtur. Hæc vero ſe nõ timore ꝑcitũ, ſed adoleſcẽtiæ eorũ miſeratione motũ do=
cere. A quo Keto fruſtra tẽpus tãta verborũ ambage deduci p̃fatus: ꝙ tã iuſtæ vl=
tionis affectũ pecunię ꝓmiſſione labefactare conetur: ꝓgredi illũ iubet: & ſiquid ſibi
viriũ ſit: ſolitario ſecũ experiri congreſſu. Nã & ſe remoto fratris adminiculo pro=
priis acturũ viribus ne manu impari pugna conſeri videretur infamis. Duos ſiqdẽ
cũ vno decernere vt iniquũ, ita etiã probroſum apud veteres credebatur. Sed neq;
victoria hoc pugnę genere parta laudabilior habita ꝙ potius dedecori q̃ glorię iũ=

ꝯta videretur. Quippe vnũ a duobus opprimi vt nulliꝰ negotii, ita maximi ruboris
loco ducebat. Tanta aũt Athiſlũ fiducia ceperat: vt ambos ad ſe pariter inceſſendũ
hortaretur: p̄fatus ſe tutioris pugnę poteſtatē facturũ, ꝗbus pugnādi votũ detrahe
re nequeat. Quā indulgētiā Keto ita auerſatus ē vt prius ſe fato q̃ ea vſurũ teſtare=
tur oblatā certaminis conditionē vitio ſibi vertendā exiſtimans. Quē Athiſlus ma
nũ ſecum cupidius conſerentē modeſto pugnæ genere excipere cupiens clypeũ eius
dũtaxat adacto leuiꝰ mucrone cōuerberat animoſior ſalutis ſuæ q̃ efficacior defen
ſor. Quo diutule geſto monet vti fratrē cœpti conſortē adciſcat: nec alienæ manus
opē expoſcere erubeſcat cũ ſolitariā ſui conatus experientiā ſine effectu eſſe videat.
Abnuenti parcendũ negat: minaſq; opere proſecutus ſummis eum viribus tentat.
A quo tā valido ferri ictu exceptꝰ eſt: vt ipſum diffiſſa caſſide capiti illabi cogeret.
Quo vulnere irritatus: nā multus e vertice cruor profundebatur: Ketonē crebris
ac vegetis ictibus petitũ genibus humũ petere coegit. Qđ Wigo intueri nō paſſus
propior priuatę charitati q̃ publicæ cōſuetudini ruborē pietati cedere coegit: inua
ſoq; Athiſlo fraternę imbecillitatis ꝓtector q̃ ſpectator eſſe maluit. Quo facto plus
obprobrii q̃ laudis contraxit: ꝙ in iuuādo fratre ſtatutas duelli leges ſoluiſſet, eidē=
q; vtilius q̃ honeſtius opem tuliſſe videretur. Siquidem ex altera lance dedecoris,

Athiſli cædes.

Ex altera pietatis partibus indulſit. Itaq; promptius q̃ ſpecioſius Athiſli cædes ab
ipſis peracta noſcebatur. Quæ ne vulgo clam eſſet corpus eius abſciſſo capite equo
impenſum extra nemus ferētes propinquioris pagi incolis tradunt. FroWini filios
paternæ necis vltionem ab Athiſlo Suconũ rege exegiſſe teſtantes. Talem præ ſe vi
ctoriam ferentes primis a Wermundo honoribus excipiũtur vtiliſſimũ ab eis opus
editum iudicante, ſublatiq; ęmuli gloriam q̃ admiſſi obprobrii famā cupidius in=
tuente: nec tyranni necem vllis ignominiæ partibus affinē cenſente. In prouerbiũ
apud exteros ductum: ꝙ priſcum dimicandi ius regius labefactaſſet interitus. Cũq;
Wermundus ætatis vitio oculis orbaretur: Saxoniæ rex Daniam duce vacuam ra=
tus: eiq; per legatos mandat regnum quod præter ætatis debitum teneat ſibi ꝓcu=
randum committat: ne nimis longa imperii auiditate patriam legibus, armiſq; de=
ficiat. Qualiter enim regem cenſeri poſſe: cui ſenectus animũ, cæcitas oculum pari
caliginis horrore fuſcauerit! Qđ ſi abnuat filiumq; habeat: qui cum ſuo ex prouo=
catione confligere audeat: victorem regno potiri permittat. Si neutrum probet: ar
mis ſecum non monitis agendum cognoſcat: vt tandem inuitus præbeat quod vl=
troneus exhibere contemnat. Ad hæc Wermundus altioribus ſuſpiriis fractus im=
pudentius ſe ætatis exprobratione lacerari reſpondit: quem non ideo huc infelici=
tatis ſenectus prouexerit: ꝙ pugnæ parcus timidius iuuentam exegerit. Nec apti=
us ſibi cæcitatis vitium obiectari: ꝙ plærunq; talem ætatis habitum talis iactura
conſequi ſoleat: potiuſq; condolendum calamitati q̃ inſultandum videatur. Iuſtius
autem Saxoniæ regi impatientiæ notam afferri poſſe: quem potius ſenis fatum ope
riri q̃ imperium poſcere decuiſſet: ꝙ aliquanto præſtet defuncto ſuccedere, q̃ vi=
uum ſpoliare. Se tamen ne tanq̃ delirus priſcæ libertatis titulos externo videatur
mancipare dominio: propria manu prouocationi pariturum. Ad hæc legati ſcire
ſe inquiunt regem ſuum conferendæ cum cæco manus ludibrium perhorrere: ꝙ
tam ridiculũ decernēdi genus rubori q̃ honeſtati propinquiꝰ habeatur. Aptius ve

Vffonis indoles.

ro per vtriuſq; pignus & ſanguinem amborum negotio conſuli. Ad hæc obſtupe=
factis animo Danis ſubitaq; reſponſi ignorantia perculſis Vffo qui forte cũ cæteris

aderat reſponſionis a patre licētiā flagitabat: ſubitoq́ʒ velut ex muto vocalis euaſit. Cūq́ʒ Wermūdus quiſnā talē a ſe loquēdi copiā poſtularet inquireret: miniſtriq́ʒ eū ab Vffone rogari dixiſſent, ſatis eē ꝓhibuit vt infelicitatis ſuæ vulneribus alienorū faſtus illuderet, ne etiā a domeſticis ſimili inſultationis petulātia vexaretur. Sed ſatellitibus Vffonē hūc eſſe pertinaci affirmatione teſtātibus liberū ei ſit, inqt, quiſquis eſt cogitata ꝓfari. Tū Vffo fruſtra ab eorū rege regnū appeti, inqt, qđ tā ꝓprii rectoris officio q̄ fortiſſimorū procerū armis, induſtriaq́ʒ niteretur. Præterea nec regi filiū, nec regno ſucceſſorē deeſſe: ſciātq́ʒ ſe nō ſolū regis eorū filiū: ſed etiā quēcūq́ʒ ex gētis ſuæ fortiſſimis ſecū adſciuerit, ſimul pugna aggredi cōſtituiſſe. Quo audito legati riſere vanā dicti animoſitatem exiſtimātes. Nec mora, cōdicitur pugnæ locus eidēq́ʒ ſtata tēporis meta p̄figitur. Tantū autē ſtuporis Vffo loquēdi ac ꝓuocādi nouitate p̄ſentibus iniecit: vt vtrū voci eius an fidutiæ plus admirationis tributū ſit, incertū extiterit. Abeūtibꝰ aūt legatis Wermūdus reſpōſionis auctore laudato ꝙ virtutis fidutiā, nō in vnius: ſed duorū ꝓuocatione ſtatuerit potius ſe ei quicūq́ʒ ſit q̄ ſupbo hoſti regno ceſſurū ꝓhibuit. Vniuerſis aūt filiū eius eſſe teſtātibus qui legatorū faſtū fidutiæ ſublimitate cōtēpſerit: ꝓpius eū accedere iubet qđ oculis nequeat manibus expturus. Corpore deinde eius curioſius contrectato cū ex artuū grāditate lineamētiſq́ʒ filiū eſſe cognoſſet: fidē aſſertoribus habere cœpit, ꝑcontariq́ʒ eū cur ſuauiſſimū vocis habitū ſummo diſſimulationis ſtudio tegēdū curauerit, tantoq́ʒ ætatis ſpatio ſine voce/& cūctis loquēdi cōmerciis degere ſuſtinuerit vt ſe linguæ ꝓrſus officio defectū, natiueq́ʒ taciturnitatis vitio obſitū credi ꝑmitteret? Qui reſpōdit ſe paterna hactenus defenſione cōtentū nō prius vocis officio opꝰ habuiſſe q̄ domeſticā prudētiā externa loquacitate p̄ſſam aīaduerteret. Rogatus item ab eo cur duos q̄ vnū ꝓuocare maluit. Hūc iccirco dimicationis modū a ſe exoptatū reſpōdit: vt Athiſli regis opp̄ſſio, quę ꝙ a duobus geſta fuerat Danis opprobrio extabat vniꝰ facinore penſaret. Nouūq́ʒ virtutis ſpecimē priſca ruboris monumēta cōuelleret. Ita antiquæ crimē infamiæ, recētis famæ litura reſpgendū dicebat. Quē Wermūdus iuſtā omniū æſtimationē feciſſe teſtatꝰ armorū vſum ꝙ eis parū aſſueuiſſet p̄diſcere iubet. Quibus Vffo oblatis magnitudine pectoris anguſtos loricarū nexus explicuit: nec erat vllā repire q̄ eū iuſto capacitatis ſpatio cōtineret. Maiore ſiquidē corpore erat q̄ vt alienis armis vti poſſet. Ad vltimū cū paternā quoq́ʒ loricā violēta corporis aſtrictione diſſolueret: Wermundus eā a læuo latera diſſecari, fibulaq́ʒ farciri p̄cepit: partē q̄ clypei p̄ſidio muniat ferro patere parui exiſtimās. Sed et gladiū quo tuto vti poſſit ſūma ab eo cura cōciſſi iuſſit. Oblatis cōpluribꝰ Vffo manu capulū ſtringēs: fruſtatim ſingulos agitādo cōminuit: nec erat qſq̄ ex eis tāti rigoris gladius, quē nō ad primæ cōcuſſionis motū crebra ꝑtiū fractione diſſolueret. Erat aūt regi inuſitati acuminis gladiꝰ Skrep dictus: q qđlibet obſtaculi genus vno feriētis ictu mediū penetrādo diffinderet: nec adeo qcq̄ p̄durū foret: vt adactā eius aciē remorari potuiſſet. Quē ne poſteris fruēdū relinqret ꝑ ſūmā alienę cōmoditatis inuidiā in ꝓfunda defoderat: vtilitatē ferri ꝙ filii icremētis diffideret: cæteris negaturꝰ. Interrogatus autē an dignum Vffonis robore ferrū haberet: habere ſe dixit. Qꝫ ſi pridē a ſe terrę traditū recognito locoꝝ habitu repire potuiſſet, aptū corporis eius viribꝰ exhiberet. In campū deinde ꝑduci ſe iubēs cū interrogatis per omnia comitibꝰ defoſſionis locū acceptis ſignorū indiciis compiſſet: extractū cauo gladiū filio porrigit. Quē Vffo nimia vetuſtate fragilē exeſumq́ʒ cōſpiciēs: ferien-

Ex muto fit vocalis.

Vffonis robur.

Gladius Skrep.

di diffidentia percontatur an hunc quoq; priorum exemplo probare debeat prius
habitum eius q̃ rem ferro geri oporteat explorãdum teſtatus. Refert Wermundus
ſi prẹſens ferrũ ab ipſo vẽtilãdo collideret nõ ſupereſſe qđ viriũ eius habitui reſpõ=
deret. Abſtinendũ itaq; facto cuius in dubio exitus maneat. Igitur ex pacto pugnæ
locus expetitur. Hũc fluuius Eidorus ita aquarũ ambitu vallat: vt earũ interſtitio
repugnãte nauigii dũtaxat aditus pateat. Quẽ Vffone ſine comite petẽte Saxoniæ
regis filiũ inſignis viribus athleta cõſequitur crebris vtrinq; turbis alternos ripa=
rũ anfractus ſpectãdi auiditate cõplentibus. Cũctis igitur huic ſpectaculo oculos in
ferentibus Wermundus in extrema pontis parte ſe collocat: ſi filiũ vinci contigiſſet
flumine periturus. Maluit enim ſanguinis ſui ruinã comitari q̃ patriæ interitũ ple
nis doloris ſenſibus intueri. Verũ Vffo geminis iuuenũ cõgreſſibus laceſſitus gla=
dii diffidentia amborũ ictus vmbone vitabat: patiẽtius experiri cõſtituens, quem
e duobus attẽtius cauere debuiſſet, vt hũc ſaltẽ vno ferri impulſu cõtingeret. Quẽ
Wermundus imbecillitatis vitio, tantã recipiendorũ ictuũ patientiã p̄ſtare exiſti=
mans: paulatim in occiduã pontis orã mortis cupiditate ſe protrahit ſi de filio actũ
foret fatũ p̄cipitio petiturus. Tanta ſanguinis charitate flagrantẽ ſenẽ fortuna pro
texit. Vffo ſiquidẽ filiũ regis ad ſecũ auidius decernendũ hortatus claritatẽ gene=
ris ab ipſo conſpicuo fortitudinis opere æquari iubet ne rege ortũ plebeius comes
virtute p̄ſtare videatur. Athletã deinde explorãdæ eius fortitudinis gratia ne do=
mini ſui terga timidius ſubſequeretur, admonitũ: fidutiã a regis filio in ſe repoſitã
egregiis dimicationis operibus penſare p̄cepit. Cuius delectu vnicus pugnæ comes
adſcitus fuerit. Obtemperantẽ illum propiusq; congredi rubore cõpulſum primo
ferri ictu medium diſſecat. Quo ſono recreatus Wermundus filii ferrum audire ſe
dixit: rogatq; cui potiſſimũ parti ictum inflixerit. referentibus deinde miniſtris eũ
non vnam corporis partem, ſed totam hominis tranſegiſſe compagem: abſtractum
præcipitio corpus ponti reſtituit eodem ſtudio lucem expetẽs quo fatũ optauerat.
Tum Vffo reliquũ hoſtem prioris exemplo conſumere cupiens regis filiũ ad vltio
nem interfecti pro ſe ſatellitis manibus parẽtationis loco erogandã impenſioribus
verbis ſollicitat. Quem propius accedere ſua adhortatione coactũ infligendi ictus
loco curioſius denotato, gladioq; ꝙ tenuẽ eius laminã ſuis imparem viribus formi
daret in aciem alterã verſo penetrabili corporis ſectione tranſuerberat. Quo audi=
to Wermundus Screp gladii ſonũ ſecundo ſuis auribus inceſſiſſe perhibuit. Affir=
mantibus deinde arbitris vtrũq; hoſtẽ ab eius filio conſumptum: nimietate gaudii
vultum fletu ſoluit: ita genas quas dolor madidare non poterat lætitia rigauit. Sa=
xonibus igitur pudore mœſtis, pugilũq; funus ſumma cum ruboris acerbitate du=
centibus: Vffonem Dani iocundis excepere tripudiis. Quieuit tum Athiſlanæ cæ
dis infamia, Saxonũq; obprobriis expirauit. Ita Saxonię regnũ ad Danos tranſlatũ.

Saxones a Danis victi iã quarto.

Vffo Olau⁹ mãſuet⁹ rex. xxiiii.

Poſt patrem Vffo regendum ſuſcepit vtriuſq; imperii procurator effectus qui
ne vnũ quidem rite moderaturus credebatur. Hic a compluribus Olauus eſt dictus
atq; ob animi moderationem manſueti cognomine donatus. Cuius ſequentes actus
vetuſtatis vitio ſolẽnẽ fefellere notitiã. Sed credi poteſt glorioſos eorũ proceſſus ex
titiſſe quorũ tam plena laudis principia fuerint. Tã breui factorũ eius proſecutiõe
animaduerto quot illuſtriũ gẽtis noſtrę virorũ ſplendorẽ ſcriptorũ pœnuria laudi
memorięq; ſubtraxerit. Q; ſi patriã hanc fortuna latino quondã ſermone donaſſet
innumera Danicorum operum volumina tererentur.

Inopia ſcriptorum in Dania.

Dan ſecūdꝰ rex. xxv.

VFfoni Dan filius ſuccedit: Qui cum tranſfuſis in exteros prælis trophęorum frequentia rerum dominiū propagaſſet / partū gloriæ fulgorem tetro ſuperbiæ ſqualore fuſcatrit: ita a clariſſimi parentis honeſtate degenerans: vt cum ille cæteris moderatione p̄ſtiterit: hic cæteros faſtuoſa tumidus elatione contempſerit. Sed & paterna bona vel quæ ipſe exterarū gentium manubiis pepererat: flagitiis diſiiciebat. Opes q̄ regio ſplēdori ſeruire debuerāt: voracibꝰ ſumptuū impenſis tribuēs. Sic interdū a maioribus ſuis ſimilia portentis pignora deciſcunt.

Hugletus rex. xxvi.

POſt hunc regnat Hugletus qui Hømothum & Høgriniū Suetiæ tyrannos maritimo fertur oppreſſiſſe conflictu.

Frotho ſtarke rex xxvii.

QVi Frotho ſuccedit cognomento vegetus: qui ipſam cognominis ſpēm corporis animiq; firmitate teſtatus denis Noruagiæ ducibus bello conſumptis inſulam q̄ ex eo poſtmodum nomen obtinuit ipſum poſtremo regē inuaſurus acceſſit. Frogerus hic erat gemina admodum ſorte conſpicuus: ꝙ non minus armis q̄ opibꝰ illuſtris regiam ditionem Athletico decoraret officio/tantumq; gymnicis palmis q̃tū dignitatis ornamentis polleret. Hic vt qdā ferunt Othino patre natus a diis immortalibus beneficium pręſtare rogatis muneris loco obtinuit/non ab alio vinci q̄ qui certaminis tēpore ſubiectum pedibus eius puluerē manu cōuellere potuiſſet. Quem Frotho tanta a ſuperis firmitate donatū comperiens duelli poſtulatione ſollicitat deorum indulgentiam fallacia tētaturus. Primū igitur imperitiæ ſimulatione dimicationis ab ipſo documentum efflagitat cuius eum vſu experientiaq; callere ſciat. Ille hoſtem profeſſioni ſuæ non ſolum cedere ſed etiam ſupplicare gauiſus: ſapere eum aſſeruit ſenili induſtrię iuuenilē animum ſubiiciendo: ꝙ ei facies cicatricibus vacua /fronſq; nullis armorum veſtigiis exarata tenuem huius rei notitiam extare teſtetur. Ita ediuerſo bina quadratæ formæ ſpacia cubitalibus figurata lateribus humi denotat a locorum vſu documenti initium editurus. Quibus deſcriptis aſſignatam vterq; ſibi partem complectitur. Tum Frogerum Frotho arma ſecum ac locum permutare iubet. Nec difficilis admiſſio fuit. Frogerum ſiquidem hoſtilium nitor concitabat armorum. ꝙ Frotho pręditum auro capulum loricamq; pari ſpecie radiantē: ſed & caſſidem in eundem modum eximio comptam fulgore geſtaret. Igitur Frotho loco quo Frogerus exceſſerat puluere correpto omen ſibi victoriæ datū exiſtimauit. Nec augurio eluſus cōtinuo Frogerū occidit tam paruulo vaframento maximā fortitudinis gloriam aſſecutus. Quippe quod nullius ante viribus licuit: aſtutia præſtitit.

Othini filiꝰ Frogerus.

Frothonis & Frogeri certamen.

Dan. iii. rex xxviii.

POſt hunc Dan regnū capeſſit. Qui cum duodecimū ætatis annū ageret legationū pętulātia fatigatur Saxonibus bellū aut tributū afferre iuſſus. Sed rubor pugnā pēſioni antepoſuit potius ad ſtrenue moriendū, q̄ timide viuēdū impellens. Itaq; plata pugnandi ſorte Danorū iuuētus Albyā fluuiū tāta nauigiorū frequētia cōpleuit vt facile eius tranſitum perinde, ac continuo ponte iuncta puppium tabulata præſtarent. Quo euenit vt Saxoniæ rex eadem quam a Danis exigebat conditione adigeretur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Fridleuus rex. xxxix.

Ruſilã ſuperauit.

POſt Dan Fridleuus cognomento celer imperium ſumit. Quo regnante Huyrwillus Holandiæ princeps icto cum Danis fœdere Noruagiam inceſſebat. Cuius operibus haud parua claritatis acceſſio fuit. ꝙ Ruſilam virginem militari voto res bellicas ęmulatam armis oppreſſit: virilemq; gloriam ex muliebri hoſte corripuit. Sed & quinq; eiꝰ cõplices: Broddonem, Bildum, Bugonem, Fãningum, & Gunholmũ/ quorũ pater Fyn extitit, ob res ab ipſis præclare editas in ſocietatem adſciuit. Quorum collegio fretus fœdus quod cum Danis contraxerat ferro diſiicit. Cuius irruptio hoc nociuior quo fallacior fuit. Neq; enim Dani tam repente eum ex amico hoſtem euaſurum credebant. Adeo facilis quorundam ex gratia ad odium tranſitus exiſtere conſueuit. Crediderim noſtri temporis mores huius viri auſpiciis inchoatos qui mentiri ac fallere inter vitia, ſordeſq; non ducimus. Quem Fridleuus auſtrales Syalandiæ partes adortum in portu: qui poſtmodum eius eſt nomine vocitatus prælio tentat. In quo ob glorię æmulationem tanta militum fortitudine concurſum eſt/ vt perpaucis periculũ fuga vitantibus ambæ penitus acies conſumerentur: nec in partem victoria conceſſit vbi par vtroſq; vulnus implicuit. Adeo omnibꝰ maior glorię q̃ vitæ cupiditas fuit. Igitur q ex Huyrwilli agmine ſuperfuerãt ſeruandę ſocietatis gratia noctu claſſis ſuæ reliquias mutuis nexibus obligandas curabant. Eadem nocte Bildus & Broddo reciſſis, quibus rates cohæſere funiculis: tacite ſua a cæterorum complexu nauigia ſubmouere fratrum deſertione formidini conſulentes, magiſq; timoris q̃ cõſanguineæ pietatis ductibus obtemperãtes. Luce reddita Fridleuus Huyrwillum/ Gunholmum, Bugonem & Fanningum ex tanta ſociorum clade relictos comperiens vnus cum omnibus decernere ſtatuit, ne laceræ copiarum reliquiæ denuo diſcrimen ſubire cogerentur.

Tunica ferrea.

Cui præter inſitam animo fortitudinem etiam contemptrix ferri tunica fiduciam miniſtrabat. hac in publicis priuatiſq; conflictibus tãq̃ ſeruatore ſalutis cultu vtebatur: nec rem fortius q̃ proſperius executus, felicem pugnæ euẽtum habuit. Equidem Huyrwillo, Bugone, & Fãningo oppreſſis Gunholmum hoſtile ferrum carminibus obtũdere ſolitum crebro capuli ictu exanimauit. Dum autem mucroni manum cupidius inſerit eliſa neruorum officia reductos in palmam digitos perpetuo curuitatis vinculo perſtrinxerunt. Idem cum Duflynũ Hyberniæ oppidum obſideret: murorumq; firmitate expugnationis facultatẽ negari conſpiceret: Hadingiani acuminis ingenium æmulatus: hirundinum alis: incluſum fungis ignem affigi pręcepit. Quibus propria nidificatione receptis: ſubito flammis tecta luxerunt.

Stratagema.

Quas oppidanis reſtinguere concurrentibus, maioremq; ſopiendi ignis q̃ cauendi hoſtis curam pſtantibus Duflyno potitur. Poſt hæc apud Britanniam amiſſis bello militibus: cum difficilem ad littus reditum habiturus videretur: interfectorum cadaueribus erectis, & in acie collocatis ita priſtinum multitudinis habitum repræſentabat: vt nil ex eius ſpecie tanto vulnere detractum videretur. Quo facto hoſti non ſolum conſerendę manus fiduciam abſtulit, ſed etiam carpendæ fugæ cupidinem incuſſit.

Explicitus eſt Liber Quartus.

Incipit Liber Quintus.

DEfuncto Fridleuo filius Frotho ſeptẽ annos natus concordi Danorũ arbitrio ſubrogat̃. Iidem concione præhabita, infantiam regis a tutoribus excipiendã duxerũt: ne ob principis puerilitatẽ rerum excideret ſumma. Tantũ ſiquidẽ ab vniuerſis Fridleui memoriȩ ac nomini tributum: vt tam tenero eius ſanguini regnũ daret̃. Habito ergo delectu, Weſtmarus et Colo fratres in educatiõis regiȩ miniſteriũ arceſſunt̃. Iſulſo quoqꝫ et Aggoni octoqꝫ aliis illuſtribus viris non modo regis tutela credita: verũ etiã gerendi ſub ipſo regni poteſtas indulta. abunde eis vires/animiqꝫ ſuppetebant: crebra non corporis tm̃, ſed etiam ingenii dote pollentibus. Ita Danorũ Rẽp. expectato regis robore vicaria tutabãtur officia. Vxor Colonis erat Gøtwara: quæ eximiæ procacitate facundiæ quãtũlibet diſertos ac loquaces eneruare ſolebat. Altercando quippe efficax erat/et in omni diſceptationũ genere copioſa. Pugnabat ſiquidẽ verbis nõ modo quæſtionibus freta: verum etiã pͥuicacibus armata reſponſis. Imbellem nemo fœminã debellare poterat a lingua ſpicula mutuantem. Quoſdã verboſitatis petulantia refellebat: alios veluti quibuſdam cauillationum nexibus implicatos fallaciarũ laqueis ſtrangulabat. Adeo vegetũ mulieri ingenium fuit. Cæterũ condere pacta/aut reſcindere præpotens erat: vtriuſqꝫ horum efficaciã oris aculeo geſtans: quippe diſiicere fœdera ac ſociare callebat. Ita ad vtrũlibet anceps linguæ cõmerciũ fuit. Duodecim Weſtmaro filii erant: ex quorum numero tribus cõmune Grep nomen inceſſit: hos ſimul conceptos idem partꝰ abſoluit/ortus æqualitatẽ vocabuli ſocietate teſtantes. His ſumma cæſtibus aut ferro dimicandi peritia extitit. Hoddoni quoqꝫ Frotho maritimæ tyrannidis detulerat poteſtatẽ: hic regẽ ꝓximo neceſſitudinis ordine cõtingebat: Colo terna filiorꝫ ſorte gaudebat. Eo tempore quidam Frothonis fratre genitus ꝓ tuenda patria gerebat rei nauticæ ſummam. Soror regis GunWara erat: cui ob eximiam formæ pulchritudinẽ Specioſæ cognomẽ extabat. Filii Weſtmari Coloniſqꝫ quũ et ætate impuberes et animis acres eſſent, fiducia in temeritatem verſa, ad obſcœnos ac degeneres ritus inquinatã flagitiis indolem cõtulerũt. Adeo em̃ inſolenter indomiteqꝫ geſſerunt: vt cõſtupratis aliorũ nuptis ac filiabus, ꝓſcripſiſſe pudicitiam atqꝫ in ꝓſtibulum relegaſſe viderent̃. Corruptis quoqꝫ matronarũ fulcris, ne thoris quidem virginalibus abſtinebant. Suus nullum thalamus ſecuritate donabat: nec quiſq̃ ferẽ patriæ locus luxuriȩ eorũ veſtigiis vacuus erat. Mariti metu, coniuges corporũ ſuorũ ludibrio vexabant̃. Iniuriis obtemperatum eſt. Ceſſit copularum reſpectus: violenſqꝫ amplexuũ vſus extabat. Publicata eſt venus, coniugiorꝫ reuerentia pereũte. Raptim luxuria petebatur. In cauſa otium erat: ꝙ expertia agitationis corpora amica vitiis quiete diffluerent. Tandẽ Grep hoc noĩe ꝑticipantiũ maximus vt diffuſum libidinis motũ certa ſpecie ſiſteret, errabundæ veneris portum in germanæ regis amore petere auſus extitit. Nec apte quidẽ. nã ſicut vagabundã atqꝫ erroneã

Frotho. iii. rex. xl.

GøtWara garrula et procax.

Tres Grep lubrici.

GunWara pulchra.

voluptatem verecundiæ frænis coerceri oportuit: ita a populari prolem regiam
concupiſci temerarium fuit. Illa proci petulantiam pertimeſcens: quo tutior ab
iniuria foret, ſeptum vallo conclaue petiuit. Adhibiti ſunt ei triginta vernaculi:
qui iugem corporis eius cuſtodiam excubando præſtarent. Igitur contubernales
Frothonis circa indumentorum vſum fœminea admodum ope defecti: quum non
haberent vnde noua aſſuere / aut lacera reficere poſſent, Regem celebrandi coniu=
gii monitis adhortantur. Ille primum excuſationis verba ab ætatis teneritudine
mutuatus: ad poſtremum perſeuerantiori ſuorum rogatui ceſſit. Quo curioſius
a monitoribus habilem connubio ſuo fœminam perquirẽte, præcipue regis Hun=
norũ filia collaudat. Adhæc Frotho repugnandi rõne ptinacius q̃ſita / a patre didi=
ciſſe ſe refert, nõ expedire regibus e longinquo copulam peti / nec venerem niſi a fi=
nitimis poſci. Qđ audiens Gøtwara, callide regẽ amicis reluctari cognouit. Cuius
vt vacillantẽ firmaret animũ / fiduciãq; puſillæ mẽtis erigeret, Iunioribus, inqt, nu=
ptiæ cõpetũt / ſenes ſepulchrũ manet. Adoleſcẽtiæ greſſus votis fortunaq; pficiunt
inops ad buſtũ ſenecta deuergit. Spes iuuentã cõſeqtur / ſenijũ expes inclinat occaſ⁹
Adoleſcit ſors puberũ / nunq̃ infectũ omiſſura qđ cœpit. Ob cuius dicti veneratio=
nẽ poſtulationis officiũ ſuſcipe rogata, refragandi rõnẽ ſenii prætentione cõponit:
nec ſe tã ardui mãdati gerulã ob infirmũ ẹtatis habitũ fore poſſe teſtat̃. Rex pretio
opus agnoſcẽs, aureo torque plato, legatiõis pmiũ pollicet̃. Habebat nãq; torques
nexilia bullarũ cẹlamina / interſitaq; regũ ſimulacra: quæ ad interioris fili ductum
nũc cõtrahi / nũc dirimi poſſent / ornamẽtũ luxui potius, q̃ vſui ppatũ. Weſtmarum
quoq; et Colonẽ cũ eorũ filiis in idẽ legationis opus accerſiri placuit: q eorũ ſoler=

Hunnorũ rex.

tiã Frotho repulſæ rubore cariturã putaret. Ii ſimul cũ Gøtwara pfecti, prius tri=
duano ab Hũnorũ rege cõuiuio excepti ſunt, q̃ legationis ſuæ cõſultũ exprimerẽt:
is eñ antiquitus recipiẽdorũ hoſpitũ vſus extabat. Extracto in triduũ epulo, virgo
regia pleno comitatis alloquio legatis blãditura pgredit̃: nec parũ cõuiualibus ho
ſpitũ gaudiis pſentiæ eius iocũditas attulit. Cui Vveſtmarus crebreſcẽtibus pocu
lis ppoſiti ſeriẽ iocoſa admodũ aſſertione detexit / puellæ mẽtẽ familiari collocutio
nis gñe tentaturus. Itaq; quo minus ſibi repulſam cõciſceret, cõpoſitis in riſum ver
bis, legationis negotiũ pcurrebat / inter cõuiuales plauſus ludicrũ auſus ſociare ſer
monẽ. Illa ſe Frothonẽ tãq̃ famæ et claritudinis inopẽ faſtidire dicebat. Nulli etem̃
quondã illuſtriũ fœminarũ cõnubiis idonei cẽſebant̃: niſi q ſibi ingens famæ pretiũ
geſtarũ inſigniter rerũ fulgore ſtruxiſſent. Sũmũ i pco vitiũ deſidia fuit. Nihil ma
gis in nuptiarũ petitore q̃ claritatis inopia dãnabat̃. Sola gloriæ vbertas cæterarũ
rerũ opulentiã exhibebat. Puellæ quoq; nõ tã pcantiũ ſe formas, q̃ edita ſpecioſe fa
cinora mirabant̃. Igit̃ legati voti deſpatione torpẽtes / vlteriorẽ rei conatũ Gøtwa=
ræ prudẽtiæ tradũt. Illa nõ verbis mõ, ſed etiã ſuccis in venerẽ mixtis virginẽ ener
uare conata, aſſerere cœpit Frothonem læua tanq̃ dextra vtentem nandi / dimican
diq; promptiſſimam habere peritiam: oblata quoq; potione rigorem puellæ cupi=
dine permutauit: veneremq; et voluptatem abolitæ indignationis loco conſtituit.
Deinde Weſtmarum / Colonemq; cum eorum liberis de induſtria adire regem / ite=
randæq; legationi inſiſtere iubet. Poſtremo ſi difficilem accepiſſent pugnæ prouo=
catione præuenire repulſam. Igitur Weſtmarus regiam cum armatis ingreſſus,

Oratio Weſtmari.

Iam aut precibus obſequi, inquit, aut pugna precantes aggredi neceſſe erit: elegi=
mus ſpecioſe defungi, q̃ infecta legatione reuerti: ne repulſa fœdi / propoſitoq; va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cui: vnde gloriam impetrare ſperauimus, eius contrarium referamus. Si natam negas, admitte pugnam: alterum neceſſe eſt præſtes. Mori aut exaudiri volumus. Apud te ſi non læta/ſaltem triſtia percepturi ſumus. Gratius noſtram Frotho cladem, q̄ repulſam excipiet. Nec plura elocutus, iugulum regis ferro ſe petiturum minatur. Contra rex non decere ait amplitudinem regiam quem honore præcelleret/æquare conflictu: nec oportere dignitate impares, pugnæ paritate conferri. At Vveſtmarus nihil de certaminis exhortatione remittens, ad vltimum ipſam virginis mentem explorare iubetur: ꝙ antiqui in matrimoniorum delectu liberam nupturas optione donaſſent. Hærebat ſiquidem animo rex inter metum pugnæ pudoremq; trepida fluctuatione ſuſpenſus. Ita Vveſtmarus ad præcordialem puellę ſententiam relegatus/ſciens fœminam omnem vt volubilis animi/ita verſilis eſſe propoſiti: tanto rem fidētius exequi cœpit, quanto virginum votis plus varietatis ineſſe compertum habuit: auxit curæ eius fidutiam/adiecitq; ſtudio ſpem ſimplicitas virginis proprio permiſſa conſilio: libertaſq; fœminæ politioribus blanditiarum delenimentis palpanda: non modo abduci facilis/verum etiam obſequi præceps. Pater vero quo certius filiæ mentem inſpiceret, legatos ſubſequi cœpit. Illa prius in amorem proci latenti potionis operatione perducta plura ſe de Frothonis indole referebat ſpe præſumpſiſſe, q̄ fama: quippe quum is ab illuſtri genus parente duxerit/naturaq; omnis ſuæ ſoleat origini reſpondere. Quamobrem iuuenem ſibi non tam præſentis, q̄ futuri ſplendoris intuitu placuiſſe. Quibus auditis mirabundus pater: ſed ne permiſſam quidem puellæ licentiam reſcindere paſſus, Frothonis eam coniugio pollicetur. Quam poſtmodum, prouiſis abunde commeatibus tollens magnifico rerum apparatu, conſequentibus ſe legatis Daniam adire deproperat/ſciens neminem patre melius filiam nuptiis oblaturum. Frotho ſicut iocundiſſime ſponſam excepit: ita futuri quoq; ſoceri maieſtatem ampliſſimis honoribus celebrauit: quem peractis tædis magna auri/argentiq; ſumma donatum dimiſit. Igitur Hanunda vſus (Hunnorum hæc regis filia erat) florentiſſima pace triennium duxit. Cuius cōtubernales otio petulantiam nacti/partam quiete laſciuiam improbiſſimis extulere ſceleribus. Quoſdam enim reſtibus in ſublime pertractos more agitabilis pilæ pendula corporum impulſione vexabant. Aliis hedinum incedentibus corium ſubſternentes/lubrici tergoris offendiculo per occultum funis raptum incautos ſubegere greſſus. Alios veſte nudatos variis verberum ſuppliciis lacerabant. Alios claue affixos laquei more ſuſpenſionis mulctauere ludibrio. Quorundam barbæ et verticis pilos faculis torruerunt. Aliis pubem atq; inguina ſubiecto torre cremabant. Virginibus nubere non licebat: niſi quarum caſtitas eis ante delibata fuiſſet. Aduenas oſſibus conuerberabant. Alios ad intemperantiam compulſos immoderata potione rumpebant. Nemini filiam nuptum dare licebat: niſi gratia ipſorum fauoreq; mercato. Nulli matrimonium contrahendi fas erat: ſi eorum non pretio præmiſſet aſſenſum. Præterea non in virgines modo: verum etiam in matronarum turbam paſſim diſſolutiſſimæ libidinis ſuæ flagitia porrexerunt. Mixtam petulantiæ rabiem duplex furoris ſpecies agitabat: conuenis hoſpitibuſq; receptuum loco conuitia præbebantur. Tot ludibriorum irritamenta a petulantibus et laſciuis reperta ſunt. Adeo ſub rege puero temeritas libertate nutrita eſt.

Petulantia obſcœna aulicorum.

Veh patrię cuius Rex puer.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Nihil enim tantum peccandi licentiam protrahit, quantũ vltionis/pœneqꝫ dilatio. Tam effrenata militum procacitas non exteris tantũ: ſed etiam patriæ inuiſum fecerat Regem. Dolenter ſiquidem ferebant Dani ſuperbe ſibi ac crudeliter imperari. Grep vero haud humili cõtentus Venere, eo ſe temeritatis effudit: vt cum Regina commercio libidinis habito tam Regi perfidus, q̃ cæteris violentus exiſteret. Adoleuit deinde paulatim infamia/tacitoqꝫ gradu criminis ſuſpitio ſerpſit ante vulgo comperta q̃ Regi. Grep enim in omnes, qui vel modicam huius rei mentionem egiſſent animaduertere ſolitus, accuſationem ſui formidabilem fecerat. Opinio tamen ſceleris primum ſuſurris alita eſt: dehinc excepta rumoribus. Difficilis ſiquidem apud conſcios alieni criminis occultatio eſt. Procus GunWaræ creber extabat. Igitur Grep repulſæ vltionem clandeſtinis artibus impetrare conatus, æſtimandi procos arbitrium flagitat/exquiſitiſſimis puellam nuptiis deberi, teſtando. Obſcurabat autem iram: ne virginis odio quæſitum videretur officium. Oranti rex merita iuuenum inſpectanda permittit. Primum itaqꝫ cunctos GunWaræ petitores conuiuii ſimulatione contraxit: ac deinde conclaue cui puella aſſueuerat deſectis eorum capitibus cingens crudele cæteris ſpectaculum præbuit. Nihil tamen eius apud Frothonem gratiæ detractum eſt: quo minus conſueto familiaritatis officio fungeretur. Conueniendi ſiquidem Regis copiam precio peti debere conſtituit: neminem alloquio eius vſurum pronuntians/ni munera detuliſſet. Neqꝫ enim tanti ducis aditum trito conſuetudinis genere: ſed plenis ambitionis ſtudiis impetrandum edixit: regiæ charitatis ſimulatione crudelitatis infamiam leuaturus. Taliter laceſſitum vulgus afflictationis ſuæ querelam tacitis gemitibus agitabat. Nulli miſeriæ tempora culpandi palam animus erat. Nemini ingruentem calumniam apertis efferendi querimoniis auſus inceſſerat. Internus omnium præcordia dolor hoc acrius, quo occultius lacerabat. Quo

Gøtherus rex Noruagiæ.

Erici diſerti oratio.

cognito Gøtherus Noruagiæ Rex contractis concione militibus, refert proprium Danos faſtidire Regem/exoptare alium ſi copiam accepiſſent: ſeqꝫ eo exercitum agere decreuiſſe: facile Daniam occupari poſſe, ſi armis adita foret. A Frothone enim tam auare, q̃ atrociter patriæ imperitatum eſſe. Tum exurgens Ericus contraria rem allegatione prohibuit, Sæpe inquiens alieni appetitores proprio priuari ſolere meminimus. Sæpe amborum captator vtriuſqꝫ perditor fuit. Præualidum enim oportet alitem eſſe, qui prædam alius vnguibus extrahere cupiat. Animat te fruſtra internus regionis liuor: quem plærunqꝫ hoſtilis explodit aduentus. Nam etſi nunc Dani diuiduis eſſe ſententiis videantur, vnanimes tamẽ mox excipient hoſtem. Crebro corrixantes porcos conciliauere lupi. Patrium quiſqꝫ ducem extero præfert. Prouincia omnis Regem domeſticum q̃ aduenam impenſius colit. Neqꝫ enim te Frotho domi præſtolabitur: ſed foris excipiet aduentantem. Extremis ſe aquilæ ſcalpunt. Anterius alites certant. Noſti ipſe pœnitentia vacuum debere contuitum eſſe prudentis. Proceribus abunde ſtiparis. Tua tibi quies maneat: per alios gerendi ſane belli facultatem propemodum exploratam habere poteris. Liceat militi regiam prætentare fortunam. Salutem tuam pacifice moderare/alieno negotium periculo moliturus. Satius eſt ſeruum deperire, q̃ herum. Quod fabro forceps, tuus tibi ſatelles agat. Ille ferramenti remedio manus cauterium cauet: atqꝫ a digitorum ſibi incendio temperat. Tu quoqꝫ tibi tuo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rum opera parcere et conſulere diſce. Hæc Ericus. Quem Gøtwarus vt imprudētem hactenus habitum reſponſionis ſuæ contextum exquiſita ſententiarum grauitate compreſſiſſe miratus, diſerti donat agnomine excellentem eius prudentiam appellationis honore iudicans proſequendam. Frater ſiquidem eius Rollerus opinionem iuuenis eximio ſui fulgore ſuppreſſerat. Ericus nominis beneficio rem adiici petit vocabuli/largitionem muneris additione commutandam teſtatus. Rex nauigium donat Scrøter remiges vocitabant. Erant autem Ericus et Rollerus Regneri pugilis filii/patre eodem ſati/diuerſaq; editi matre. Matrē quippe Rolleri eandemq; Erici nouercam Cracam vocabant. Igitur Raſno cuidam permittente Gøtaro laceſſendi per piraticam Danos negotium ceſſit. Excipit illum Oddo cui tunc temporis apud Danos maxima piraticæ deferebatur auctoritas: vir magicæ doctus: ita vt abſq; carina altum pererrans, hoſtilia ſæpe nauigia concitatis carmine procellis euerteret. Itaq; ne cum piratis in maritimarum virium certamen deſcenderet, exaſperatos maleficio fluctus / ad naufragia iiſdem infligenda perducere ſolebat. Hic vt negotiatoribus atrox: ita clemens agreſtibus extitit: non eadem merces / qua ſtiuam æſtimatione commenſus, ruſtici operis munditias ſordidi quæſtus laboribus anteponens. Idem inito cum Normannis conflictu, ita vi carminum hoſtilem hebetauit aſpectum: vt diſtrictos Danorum enſes eminus radios iacere: et tanq̃ flammabundos ſcintillare putarent. Cæterum adeo retuſis obtutibus erant: vt ne ferrum quidem vagina detractum viſu excipere poſſent: victa quippe fulgore acies præſtigioſæ coruſcaminis impatiens erat.

Cæſo itaq; Raſno cum multa ſuorum parte/ ſex ſolæ naues Noruagiam relapſæ documento fuere Regi haud facile Danos obteri poſſe. Ab his etiam Frothonem ſola pugilum ope ſubnixum inuito regnare populo vulgatum eſt, dominio in tyrannidem verſo. Cuius famæ experiendæ gratia Rollerus, vt erat exterarum luſtrator rerum / ignotaq; viſendi auidus / Frothonis ſe vouit contubernio potiturum. Ericus illum (q̃q̃ habitu corporis eximius eſſet) temere votum nuncupaſſe firmabat. Ad vltimum pertinaciſſimam propoſiti eius perſeuerantiam conſpicatus, ſe quoq; ſimili voti nuncupatione conſtringit. Hiſdem ſe Rex pollicitus eſt quoſcunq; delectu probaſſent comites donaturum. Itaq; fratribus primo patrem adiri placuit/commeatuſq; et neceſſaria tam longinqui itineris ſubſidia poſtulari. A quo paterne ſuſcepti, die poſtera in nemus viſendi pecoris gratia perducuntur. Senex quippe armentis opulens erat. Aperiebantur quoq; illis gazæ: quas diu clauſæ telluris antra condiderant. E quibus ſiquæ placuiſſent ſublegi permiſſæ ſunt. Nec cupidius oblatum beneficium, q̃ receptum. Itaq; egeſtis humo opibus, complacitas tollunt. Horum interea remiges/aut curam egere corporis / aut iactis ſe molibus exercebant. Alii ſaltu: quidam curſu concitauere corpus. Hi vires valida ſaxorum iaculatione tentabant. Illi ſagittæ vſum tenſo experiebantur arcu. Ita roboris firmitatem vario agitationis genere proſequebantur. Fuere et qui ſomnum/quietemq; potione captarēt. Mittit̄ deinde Rollerus a patre cognoſcēdi cauſa domi interim acta. Is vt maternum fumare tugurium vidit, foris accedens / paruulumq; foramen furtiua luminis applicatione traiiciens, introſpecta æde, animaduertit matrem informi cacabo coctilia pulmenta verſantem. Suſpexit præterea tres colubras ſuperne te-

Ericus diſertus.

Normanni victi a Danis.

Raſno occiſus eſt.

Rollerus frater Erici diſerti.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Mirabilis pulmẽti natura.

nui reſte depenſas: ex quarum ore proflua tabes guttatim humorem epulo miniſtrabat. Duæ quippe colore piceæ erãt: tertia ſquammis albida videbatur/reliquis modico eminentius penſa. Hæc nexum in cauda geſtabat: quum cæteræ immiſſo ventri funiculo tenerentur. Ille rem maleficio conſentaneam ratus, ſilentio quod viderat preſſit: ne matrem veneficii ream aſtruere putaretur. Ignorabat enim innocuam anguium extitiſſe naturam/neſcius quantum illo vigoris epulo pararetur Superuenientes deinde Regnerus et Ericus vt fumidum aſpexere caſam ingreſſi diſcubitum petiuere. Quibus ad menſam ſitis Craca priuigno, filioq; vna cibum capturis catillum diſcoloris dapis admouit. Pars quippe picea: ſed croceis guttis interlita: pars albida videbatur. Quippe pro varia ſerpentum ſpecie geminus pultem color infecerat. Cuius quũ ſolam vterq; particulam delibaſſet, Ericus non ex colorum habitu/ſed interni vigoris effectu epulas æſtimans, nigrantem dapis partem: ſed ſucco potiore confectam catino q̃celerrime verſo, ad ſe tranſtulit: albidãq; ſibi admotã prius Rollero applicãs cœnã felicius geſſit. Et ne mutationis induſtria notaretur, Taliter, inquit, æſtuante freto puppim in proram referri ſolitam. Nec tenue viri ingenium fuit induſtrii operis diſſimulationem a nauigii conſuetudine mutuãtis. Ericus itaq; fauſta iam dape refectus, interna ipſius opera ad ſummum humanæ ſapientiæ pondus euaſit. Quippe epuli vigor ſupra q̃ credi poterat omnium illi ſcientiarum copiam ingenerauit: ita vt etiam ferinarum/pecudaliumq; vocum interpretationẽ calleret. Neq; enim ſolum humanarum rerum pitiſſimus erat: verum etiam ſenſuales brutorum ſonos ad certarum affectionum intelligentiam referebat. Præterea tam comis atq; ornati eloquii erat: vt quicquid diſſerere cuperet, continuo prouerbiorũ lepore poliret. At vbi ſuperueniens Craca concam tranſpoſitam/partemq; pultis potiorem ab Erico comeſam cognouit, fortunam filio præparatam priuigno ceſſiſſe condoluit. Cui mox gemebunda ſupplicare cœpit: ne vnq̃ ſua fratrem ope deficeret: quem ipſius mater tot nouæ fœlicitatis opibus cumulaſſet. Quippe ſapido vnius epuli guſtu rationis atq; eloquentiæ ſummã necnon gerendorum proſpere conflictuum gratiam aſſecutus videbatur. Adiecit quoq; Rollerum propemodum conſilii capacem, futurũq; vt deſtinati ſibi obſonii prorſus expers non eſſet. Monuit quoq;, ſi ſuprema neceſſitatis violentia poſtularet, nominis ſui nuncupatione remedium celerius eſſe quærendum/affirmans ſe diuina partim virtute ſubnixam: et quaſi conſortem cœlitum inſitam numinis geſtare potentiam. Ericus ſe ad aſtandum fratri natura pertrahi dixit: probroſum referens alitem, qui proprium polluat nidum. At Cracam magis propria moleſtabat incuria, q̃ fortuna filio grauaret aduerſa. Artificem enim ingenio ſuo deludi/magnum olim ruboris incitamentum fuit. Deinde hæc ipſa comitante viro fratres ad mare profecturos abducit. Qui vno egreſſi nauigio/duo ſibi mox alia deuinxerunt. et iam Danicum attigere littus quum explorato loco haud longe ſeptem ſubiſſe nauigia diſcunt. Tum Ericus duos Danicæ facundos linguæ eo ſine veſte proficiſci iubet: qui rem certius ſpeculaturi nuditatis ſuæ tanq̃ per Ericum factæ Oddoni querimoniam afferentes/cautius explorata referrent. Illi apud Oddonem familiarius habiti, omne ducis ꝓpoſitum verſutis auribus venati ſunt. Statuerat enim diluculo hoſtem improuidum aggredi: quo citius nocturnis implicatum tegminibus obtruncaret/affirmans eo lucis tempore corporibus humanis

Craca maga.

Erici vafre dictũ.

Ericus ferarum voces iterp̃tabat.

plus ſtuporis atq; grauedinis ineſſe ſolere. Præcepit quoq; naues ſaxis ad iaciẽdum
habilibus onerari/futurã exitii ſui cauſam accelerans. Exploratores cõcubia nocte
delapſi nuntiant Oddonem exquiſitis ad iactum lapillis tota repleſſe nauigia/cæte- 114
ra quæ acceperant intimantes. Ericus re admodum cognita, quũ claſſis ſuæ pauci- Stratagema audax.
tatem attenderet, aquas in hoſtium perniciem euocãdas/earumq; ſibi conciliandũ
putauit auxilium. Itaq; ſcapha exceptus ac tacita remorum niſu propius hoſtium l. facito
carinis aduectus, vicinas aquæ tabulas ſenſim intorto terebro cauat: ac mox remi-
gio vix auras pulſante, reditui cõſulit. Adeo autem circunſpecte ſe geſſit: vt excubi
torum nemo aditum eius/abſceſſumue deprehenderet. Quo enauigante/paulatim
Oddonis rates excepta rimatim vnda depreſſit. Eædem aqua latius introrſum ſta
gnãte recondi gurgite videbantur: nec parum deſcenſui addidit internum lapidũ
põdus: et iam trãſtra fluctibus diluebãt/foroſq; exæquabat mare. Quũ Oddo naui
gia ꝓpemodũ vndis æquata cõſpiciens/receptũ immodice fretum vrceis egeri iu- 114
bet. Itaq; nauticis occiduas nauigii partes ab aquarum influxu defendere perſeue-
rantibus cõminus hoſtis apparuit. Igitur arma capeſſẽtibus acrior imminebat gur
ges. Parãtibus prælium enandi opus incidit: Erico bellum vndæ/non arma geſſere
Pugnabat pro eo mare: cui ipſe nocendi vires/aditumq; præbuerat. Itaq; Ericus flu
ctu fœlicius q̃ ferro vſus, efficaci aquarum opera pugnam abſens gerere videbatur
a pelago præſidium mutuatus. Victoria arti cõtributa eſt. Neq; enim offuſum vn Erici victoria.
dis nauigium pugnæ patiens eſſe poterat. Taliter Oddone cum ſociis inter-
empto/captiſq; qui in ſtatione erant, neminem cladis nuntium euaſiſſe compertum
eſt. Ericus peracta iam ſtrage, maturato receſſu, Leſſø inſulam ſubit. Vbi non reper
to quo famem lenire poſſet, duobus prædam nauigiis domum dirigit/commeatus
in annũ alterum relaturis. Ipſe vno duntaxat adeundi regis copiam petit. Acceſſa
itaq; Syelandia diſcurrentes ꝑ littora nautici pecus ſternere aggreſſi ſunt. Aut ẽm 114
leuanda eſuries/aut fame periclitandũ erat. Armento cæſo, nudata in nauim cada-
uera detractis coniecere tergoribus. Quod quũ poſſeſſores pecoris comperiſſent,
claſſe prædones inſequi properarunt. Cunq; ſe Ericus ab armenti dominis impeti
cognouiſſet, cæſarum boum corpora ſignatis funibus alligata fluctibus occultanda
prouidit. Deinde ſiquid apud ſe quæſiti cadaueris eſſet/ſuperuenientibus Syelan-
dicis perluſtrandi licentiam tribuit/affirmans occultandis rebus anguſtos nauiũ Aſtꝰ nouꝰ Erici.
angulos eſſe. Illi cadauere nuſq̃ reperto, ſuſpicione in alios relata, reos prædæ in-
nocuos arbitrati ſunt. Dum nulla rapinæ veſtigia patuiſſent/alios ſibi nocuiſſe pu
tantes ſontibus ignouerunt. Quibus enauigantibus Ericus elatum vndis cadauer
excepit. Interea Frotho Oddonem cum ſuis occubuiſſe cognoſcit. Quippe ignora-
to facinoris auctore famoſus cladem rumor exceperat. Erant tamen qui ſe terna
vela littoribus appellentia: eademq; rurſum in boream abeuntia conſpexiſſe narra
rent. Tum Ericus portum a quo Frotho non longe diuerſabatur acceſſit: ſtatimq;
vt e naui veſtigium extulit, inopinato caſu correptus ruibũdo terram corpore pe-
tiuit. Ille ſibi in lapſu fauſtum ominatus euentum tenui principio meliores augura 114
batur exitus affuturos. Cuius quum Grep compertum habuiſſet aduentum, feſti-
nus ad mare contendit/quem cæteris diſertiorem acceperat exquiſitorum verbo-
rum acumine tentaturus. Quippe non tam præſtantis, q̃ procacis facundiæ perui
caci cunctos ſermone vincebat. Igitur a conuitio litigium orſus, talibus Ericum di
ctis aggreditur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Grep.
Stulte quis es!quid inane petis!dic vnde iter aut quo!
 Quæ via!quod ſtudium!quis pater !vnde genus!
Prçcipuus vigor iis/regumq; domeſticus eſt lar:
 Qui proprias nunq̃ deſeruere domos.
Acceptatur enim paucis:quod peſſimus edit:
 Inuiſi raro facta placere ſolent.

Ericus.
Regno mihi pater eſt habitus facundia linguæ:
 Cui ſolum virtus ſemper amata fuit.
Optaui ſapere tñ diſcrimina morum:
 Luſtraui varium per loca nactus iter.
In rebus mens ſtulta modum deprændere neſcit:
 Turpis et affectus immoderata ſui.
Remorum ductus velorum vincitur vſu:
 Aequora ventus agit:triſtior aura ſolum.
Nam freta remigium penetrat:mendacia terras:
 Iſtas ore premi conſtat:at illa manu.

Grep.
Vt gallus cœni ſic litis plenus haberis:
 Sorde grauis putes:nec niſi crimen oles.
Aduerſum ſcurram cauſam producere non eſt:
 Qui vacua vocis mobilitate viget.

Ericus.
Hercule(ni fallor)ad eum qui protulit ipſum
 Editus ignaue ſermo redire ſolet.
Ad prolatorem iuſto conamine diui
 Fuſa parum docte verba referre ſolent.
Quando lupi dubias primum diſcernimus aures,
 Ipſum in vicino credimus eſſe lupum.
Nulla fides fidei vacuo præſtanda putatur:
 Quem rumor ſontem proditionis agit.

Grep.
Dictorum temere pœnas puer improbe ſolues,
 Bubo viæ vacuus:noctua luce carens.
Quæ nunc ructaris demens,emiſſa dolebis.
 Interituq; tui dicta profana lues.
Exanimis coruos exangui corpore paſces:
 Eſca feris/auidæ præda futurus aui.

Ericus.
Augurium timidi:prauiq; aſſueta voluntas
 Nunq̃ ſe digno continuere loco.
Qui dominum fallit:qui fœdas concipit artes,
 Tam ſibi q̃ ſociis inſidioſus erit.
Aede lupum quicunq; fouet:nutrire putatur

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Prædonem proprio perniciemqꝫ lari.

Grep.

Non ego reginam ſicut tu rere feſelli:
Sed teneræ tutor conditionis eram.
Hæc mihi res auxit: huius mihi gratia primum
Munera/robur/opes/conſiliumqꝫ tulit.

Ericus.

En te cura premit culpæ rea: tutior huic eſt
Libertas/cui mens intemerata manet.
Decipitur quiſquis ſeruum ſibi poſcit amicum.
Sæpe ſolet domino verna nocere ſuo.

Ad hæc Grep reſpõſionis aptitudine deſtitutus, admiſſis equũ calcaribus excipit. At vbi domũ ꝑuenit, tumultuoſo clamoris impetu regiã cõplet: verbiſqꝫ ſe victum vociferãs, oẽm in arma militẽ cõcitabat/tanq̃ manu infauſtũ vocis certamẽ vlturꝰ. Iurabat eñ ſe aduenã aciẽ aq̃larũ vnguibus ſubſtraturũ. Cõtra rex docet deliberationẽ furori dandã: improuida plærũqꝫ nocere cõſilia: nihil caute ſimul ac celeriter geri poſſe: plurimũ præcipites obeſſe niſus. ad vltimũ multitudine paucos inceſſere nõ decere. Cęterũ ſolertẽ eſſe, q furẽti animo frẽnos iniciat: ſæuientẽqꝫ ad tꝑs impetũ interpellet. Taliter rex præcipitẽ iuuenis irã cõſilio cedere coegit: nec tñ concitati animi rabiẽ adeo penitus ad modeſtiã euocauit: quin altercationũ athleta parũ ꝓſpera diſceptatione cõfuſus, negata armorũ vindicta, ſaltẽ vltionis loco veneficia ſibi patere depoſceret. Quo impetrato cũ exq̃ſita magorũ turba littus repetere parat. Primũ itaqꝫ immolatis diis, equi abſciſum caput conto excipiẽs, ſubiectis ſtipitibus diſtẽtos fauciũ rictus apuit/ſperãs ſe primos Erici conatus atrocis ſpectaculi formidine fruſtraturũ. Arbitrabat̃ eñ ĩeptas barbaroꝝ mẽtes oblatæ ceruicꝭ terriculamẽto ceſſuras. Et iã Ericus obuiũ illis iter agebat. Qui ꝓſpecto eminꝰ capite obſcœnitatis apparatũ intelligẽs, ſilere ſocios, cautiuſqꝫ ſe gerere iubet: nec quenq̃ temere ꝑcipitare ſermonẽ: ne incauto effamine vllũ maleficiis inſtruerẽt locũ/adiiciẽs ſi ſermone opus incideret, verbũ ſe ꝓ oĩbꝰ habiturũ. Iãqꝫ medius illos amnis ſe creuerat, quũ magi vt Ericũ põtis aditu deturbarẽt: cõtũ quo equi caput refixerãt fluuio citimũ locãt. Ille nihilominꝰ intrepide põtẽ aggreſſꝰ, In latorẽ, inq̃t, geſtaminis ſui fortũa recidat: nos melior cõſequat̃ euẽtꝰ: male maleficis cedat. ĩfauſtę molis gerulũ onus obruat. nobis potiora tribuãt omina ſoſpitatẽ. Nec ſecus q̃ optabatur euenit. Cõtinuo nãqꝫ excuſſa ceruice ruens ferentẽ ſtipes oppreſſit. Ita oĩs ille maleficiorũ paratus ad vnius execrationis imperiũ ſpe ſua vacuus, expirauit. Deinde ꝓcedentẽ pauliſꝑ Ericũ ſubit deſtinãda regi eſſe ab aduenis dona. Igitur reptũ forte glaciale fruſtũ veſte diligenter obuoluens muneris loco regi deferendũ curauit. At vbi ad regiã ꝑuentũ eſt, prior introitũ petens/fratrẽ pone cõſequi iubet: et iam vernæ regis vt ludibrio veniẽtẽ exciperẽt, lubricã limini ſubſtrauere pellem: quã ingrediẽte Erico celeri funis tractu corripiẽtes, lapſum inſiſtenti feciſſent: ni Rollerus pone ſubiens pectore nutabundũ excipet fratrẽ. Ericus itaqꝫ ſemifuſus, nudum habere tergũ fraternitatis inopẽ referebat. Cunqꝫ Gunuara talia regi ꝑmittẽda negaret, ille ſtoliditatis legatũ dãnabat, apud quẽ inſidiarũ cautela nõ eſſet. Itaqꝫ ludibrii excuſationẽ ludificari incuriã fecit. Ardebat intra ædẽ ignis vultui tꝑis haud indelitus. Quippe iã mediũ hyemis fluxerat: hinc diſtinctis cõſeſſibus/hinc rex/in

Cõmentũ magicũ de capite equino.

Erici cõmẽtũ in dono ſimulato.

de pugiles aſſedere. Qui applicante ſe ipis Erico, vlulantiũ more horriſonas dedere
(Canum mores.) voces. Rex ſtrepitũ inhibere cœpit, docẽs nõ debere pectoribus humanis ferinos in
(Sententia.) eſſe ſonos. Subiũxit Ericus canũ hunc eſſe morẽ: vt vno inchoante/cæteri latratum
edant: ꝗ ꝓpriã cuncti moribus originẽ ꝓdant: ac ſuũ qſq; genus fateaẽ. Interrogat⁹
aũt a Colone: q delatorũ regi munerũ cuſtos erat, an vlla ſecum dona vexiſſet: gla-
ciem, quã ſinu occultauerat, ꝓmit. Quã quũ illi trans foculũ porrexiſſet, tanq̃ ma-
nu recipiẽtis elapſam flãmis de induſtria tradidit. Cũctis qui aderant cõſpicuũ ni-
tore fruſtũ cernentibus, viſum eſt igni liqdum incidiſſe metallũ. Quod quũ Ericus
receptoris incuria excuſſum eſſe cõtenderet, quid ſupplicii muneris amiſſori debea
tur inqrit. Rex reginæ ſententiã cõſulit. Quæ ſuadere cœpit ne ipſe legis a ſe latæ
ſtatutũ ſolueret: qua tranſmiſſorũ ſibi munerum perditores morte mulctandos ca-
uiſſet. Cæteri quoq; decretã lege pœnam remittendam eſſe negabãt. Itaq; rex ſup-
plicii neceſſitatem admittere monitus, Colonem laqueo conſumi permiſit. Deinde
(Aenigmaticus ſermo.) Frotho Ericũ alloqui ſic orſus eſt. Tu qui verborum faſtu ac phaleratæ vocis oſten
tatione laſciuis: vnde huc te aut cur aduectaſſe cõmemoras? Ad hæc Ericus. A Ren
neſeo ꝓdii/ſedẽq; apud lapidẽ cepi. Cõtra Frotho. Quo deinde cõceſſeris rogo? Cui
Ericus. Diuerti a lapide trabe vectus: identidẽq; apud lapidẽ locũ cepi. Ad hæc Fro
tho. Quorſum inde curſum direxeris? aut vbi te veſper excepit quæſo? Tũ Ericus.
Profectus a petra ad ſaxũ ꝓueni: itẽq; apud lapidem cubui. Cui Frotho. Creber illic
cautiũ numerus erat? Ad hæc Ericus. Crebrior harena patẽter cõſpiciẽ. Cõtra Fro
tho. Quid tibi negotii fuerit: aut quorſum illinc declinaueris refer? Tũ Ericus. Pro
fectus a petra delphinũ curſitãte nauigio repperi. Cui Frotho. Iã noua ꝓmpſiſti q̃q̃
vtrũq; hoꝝ in mari frequẽs ſit: ſed velim qs te deiñ trames abduxerit noſſe. Ad hęc
Ericus. A delphino delphinũ petiui. Cõtra Frotho. Frequẽs illic delphinoꝝ ẽ agmẽ
Tũ Ericus. Frequẽtius vndis innatat. Cui Frotho. Libet ſcire quo te a delphinis ꝓ-
ficiſcentẽ viæ captauerit labor? Ad hæc Ericus. Arboreũ mox trũcũ offendi. Cõtra
Frotho. Quorſum poſt hæc iter emetiri cœpiſti? Tũ Ericus. A trunco ad ſtipitẽ cõ
ceſſi. Cui Frotho. Frequẽs illic arboribus locus exiſtit: quũ hoſpitũ tuoꝝ ſedes tam
crebro trũcoꝝ nomine cõplectaris. Ad hęc Ericus. Frequẽtior nemoribus ineſt. Cõ
tra Frotho. Quo deinde veſtigiũ ꝓtuleris ede. Tum Ericus. Identidem ad trunca
ſyluarum robora penetraui. Me autẽ illic acquieſcente, exatiati humanis cadaueri-
bus lupi ſuprema telorum acumina collambebant. Ibi cuſpis a robore regis excuſſa
eſt Fridleui nepos. Cui Frotho. Hæreo altercationis anceps, quum intellectũ meũ
obſcura admodũ ambage fefelleris. Ad hæc Ericus. Præmiũ a te peracti certaminis
(Interpretatio.) merui: cui ſub inuolucro quædã haud ſatis intellecta deprõpſi. Cædẽ eñ Oddonis
mea geſtam manu ſupiori cuſtodis appellatione ſignaui. Cui quũ regina quoq; elo-
quẽtiæ palmã ac victricis facundiæ præmiũ adiudicaſſet, cõtinuo rex armillã bra-
chio ſuo detractã decretę mercedis loco tradidit: atq; ſubiunxit. velim ex temet ha
bitã tibi cũ Greppo diſceptationẽ cognoſcere: qua illum palam ſe victũ ꝓteſtari nõ
puduit. Tunc Ericus. Rubor illum exprobrati adulterii ꝑculit: cui quũ defenſionẽ
afferre nõ poſſet, cum tua ſe faſſus eſt vxore mœchatũ. Et rex ad Hannundam con
uerſus, qua mente criminationem exciperet percontatur. Quæ non ſolum voce
crimen confeſſa: ſed etiam vultu teſtem reatus ruborem exerens, euidens culpæ in
dicium præbuit. Rex non verba modo: verum etiam oris ſigna conſpiciens: ſed qua
lege in ream animaduerteret hæſitans, debitam crimini pœnã reginæ cõtulit arbi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

trio decernẽdũ. Quæ quũ creditũ ſibi iudiciũ reatui ſuo affine cognoſceret, ideoq; æſtimationem criminis aliquãdiu ſententiæ dubiæ volutaret, diſſiliens Greppus: vt Ericum telo traiiceret, procurrit/criminantis cæde ſuã redimere cupiens. Quẽ Rollerus diſtricto enſe occupans, molitionis ſuæ prædamnauit exemplo. Aitq; Ericus: optima eſt affinium opera opis indigo. Et Rollerus. Inter aſperos caſus officio ſe adſciſcendi ſunt boni. Tum Frotho. Credo euenturũ vobis, quod vulgo dici aſſolet: Ferienti interdum breue percuſſionis gaudium fore: nec diu manum ictu exhilarari ſolere. Et Ericus. Non eſt arguendus, cuius operi excuſamentum iuſtitia tribuit. Tantum enim inter meam atq; Greppi operam diſtat, quantum inter defendentis ſe, atq; alium impetentis intereſt actionem. Deinde fratres Greppi fremebundi diſſilire cœperunt/iurãtes ſe, aut in totam Erici claſſem vltores/aut pugnã ei/deniſq; cũ ipo pugilibus illaturos. Quibus Ericus. Aegris iter arte ꝓuidẽdũ eſt. Hebetẽ tenenti aciẽ, mollia ac tenera luſtrare cõuenit. Retuſum habẽti cultrũ, artuatim ſectionis ꝑquirenda eſt via. Qm̃ ergo laboranti optima eſt mali mora: nec qcq̃ in aduerſis neceſſitatis dilatione fœlicius, triduum apparatui peto: dummodo aſſequi poſſim a rege recens mactatæ pecudis tergus. Cui Frotho. Coriũ meretur, q corio cõcidit/aperte ſuperiorẽ petitori exprobrans caſum. At ille exhibita pelle, crepidas creat: quas abietino gũmi interfuſis mixtim harenis obliniẽs: quo firmius veſtigia poneret, ſuis ſuorũq; pedibus adaptauit. Cõſiderato tãdẽ quẽ certamini locũ legeret, terreſtris pugnæ et totius militaris opæ rudẽ ſe referẽs cãpũ gelati maris expoſcit. In hũc vtriſq; cõſenſum eſt. Rex apparatibus inducias tribuẽs, weſtmari filios ſecedere iubet/incõgruum aſſerens/etiã male meritũ hoſpitio aduenã pelli. Deinde ad inueſtigandũ ſupplicii modũ: cuius exigendi arbitrium reginæ mandauerat, redit. Quæ quũ omiſſa cenſura veniã lapſui precaretur, adiecit Ericus: Muliebriter erratis ſæpius ignoſcendum eſſe: nec pœnam infligendum eſſe, niſi correctio culpã nequiuiſſet auertere. Ignouitq; Hãnundæ rex. Appetẽte crepuſculo apđ Gøtarũ, inq̃t Ericus, epulaturi in conuiuio militis non ſolum cœnacula procurantur: ſed etiam per aſcriptos conſeſſus certi diſtinguuntur accubitus. Rex loca, quibus athletæ ſui inſederãt, occupãda cõcedit. Deinde verna epulũ affert. At Ericus comitatis regiæ nõ ignarus: qua prãdiorũ vti reliquiis vetabatur, fruſtũ cuius particulam delibaſſet, abiecit: integras eſcas/lacera ciborũ fragmẽta nominãs. Ita rareſcentibus epulis, miniſtri alias inopiæ atq; verecundiæ ſuggerũt/ꝑuulæ cœnæ impendẽtes, qđ grandi cõuiuio ſufficere potuiſſet. Ait ergo rex. Aſſolet ne Gøtari miles tactã ſemel dapẽ tanq̃ amolita ciborũ cruſta diſperdere? primaq; fercula vltimorum ritu fragminum aſpernari? Ad hæc Ericus. Nihil ſibi de Gøtari moribus incõdita vendicauit affectio: nihil aſſuetudo incõpoſita poſſidet. At Frotho. Ergo domini tui moribus diſcors nõ oẽm argueris prudentiã attendiſſe. Qui eñ maiorum exẽplis obuiat, trãſfugã ac defectorẽ ſe ꝓbat. Tũ Ericus. Sapiens a ſapientiori erudiri debet: diſcendo eñ doctrina ꝓficit: dogmate diſciplina ꝓuehitur. Cõtra Frotho Quid mihi exemplaris documenti hæc tuæ ſuperfluitatis imitatio dabit? Ad hæc Ericus. Tutius regem fides paruula, q̃ ingens vallat perfidia. Cui Frotho. Ergo tu nos accuratiore cæteris obſequio complecteris? Tum Ericus. Nemo non natum ſtabulo/aut ingenitũ præſepio applicat. Necdum omniũ experientiã accepiſti. Præterea apud Gøtarũ potionis vſus epulo permixtus eſſe ſolet: liquor cibo cõiũctim ſup additus comeſſabũdos iuuat. Cõtra Frotho. Impudẽtiorẽ potus aut epuli petitorẽ

Nota.

Nota.

Nota.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

non repperi. Ad hæc Ericus. Pauci tacentis egeſtatem æſtimant: aut ſilentis neceſſi
tudinem metiuntur. Tum ſoror regis ingenti patera potionem proferre iuſſa: cu-
ius Ericus dexteram cum oblato ſimul cratere corripiens, An hoc, inquit, regum
optime munus tua mihi delegauit humanitas? Num mihi quod teneo irreuocabi-
lis doni loco ceſſurũ eſſe confirmas? Rex pateram tm̃ poſtulari ratus, ꝓnuntiat do
num. At Ericus virginem ſibi veluti cum patera datam applicat. Quo viſo rex. Fa
tuum, inqt, opera prodit. Apud nos intacta virginum libertas haberi ſolet. Tunc
Ericus puellæ manum perinde ac poculi nomine traditam, ferro deſecturum ſe ſi-
mulans: et ſi, inquit, plura q̃ dederis ceperim/ aut ſi totum temere teneo, ſaltem par
te potiri liceat. Rex promiſſi errore recognito, puellam tradidit/ nolens incuriæ vi
tium leuitate reſcindere: quo grauior pollicẽtis videretur auctoritas: q̃q̃ inania pa
cta reuocare/ maturitati potius, q̃ inconſtantiæ deputetur. Deinde illum ad naues
accepta reuertendi ſponſione, dimittit: tempore quod pugnæ debebatur inſtante.
Ericus cum ſuis cruſtatum glacie æquor aggreſſus, lubricum/ inſtabilemq; gradu
hoſtem ſolearum nixus firmitate, proſtrauit. Statuerat em̃ Frotho, nequis inclina
tis/ aut laborantibus auxilio foret. Deĩde victor repetit regem. Igitur Gøtuara cõ-
ſumptę infœliciter ſobolis exitio mœſta/ ſimulq; eã vlciſci auida, ꝓnutiat aduerſus
Ericũ altercãdi collibitũ ſibi fore certamẽ: ita vt ipa torquẽ magni põderis/ ille vitã
in pignore poneret: aut aurum vincẽdo/ aut letũ ſuccũbendo laturus. Cõprobante
certamen Erico, penes Gunuarã pignus deponitur. Igitur Gøtuara prior ſic orſa.

Quando tuam limas admiſſa cote bipennem
  Nonne terit tremulas mentula quaſſa nates?

Ericus ſic contra.

Vt cuiuis natura pilos in corpore ſeuit:
  Omnis nempe ſuo barba ferenda loco eſt.
Remigiis homines artus agitare neceſſe eſt:
  Motus quippe ſuos nam labor omnis habet.
Cum natis excipitur nate, vel quum ſubdita penem
  Vulua capit: quid ad hæc addere maius erit?

Ad hæc illa tanq̃ elocutionis inops cui necem deſtinauerat, aurum tradere coacta
eſt: filiorum interfectori pœnæ loco eximium erogans munus. Cumulata ſiqdẽ in-
fœlicitas eſt/ non vindicata malignitas. Primum em̃ orbitati adacta: ac deinde ver-
borũ violentia confutata: cum opibus ſimul eloquentiæ pretium perdidit. Beauit
liberorum ſublatorem/ auctorem orbitatis ſuæ præmio munerata. Nihil pro re-
penſanda filiorum clade, præter inſcitiæ probrum/ ac rerum inopiam referens.
Quo viſo, Vveſtmarus verbis ſuperiorem, viribus inceſſere ſtatuit/ vincentis præ
mium in victi nece conſtituens: vt vtriuſq; ſalus in pignore poſita videretur. Nec
Ericus conditione vti abnuit: ne lingua, q̃ manu promptior exiſtimari poſſet. Erat
autẽ tale certaminis genus. Circulus vimine vel fune contextus magno pedũ ma-
nuumq; conatu decertaturis raptim diſtrahẽdus exhiberi ſolebat/ fortiori tribuẽs
palmam: quem colluctantium ſiquis alteri detraxiſſet, victoria donabatur. In quem
modum agoniſans Ericus/ correptã acrius reſtem manibus concertantis excuſſit.
Quod Frotho videns, Arduũ, inqt, reor cõtra fortẽ fune cõtendere. Et Ericus. Ar
duũ vtiq;: cũ corpi ſtruma inſidet/ aut tergũ occupat gibb⁹. Statiq; ꝓpulſo pede ſe-
nẽ colli ſenilis ac dorſi fractione cõtriuit. Ita weſtmarus inefficax vltionis molitor

Cautſi eroτema.

Luctæ noua ſpecies.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

dum vindicē agere ſtuduit, in vlciſcendorū ſortē incidit: quorū vlciſci cupierat cæ
dem imagine ꝓfligatus. At Frothone Ericū iactu ſicæ traiicere meditante, conſcia
fraternæ mētis Gunuara ſponſum ꝑiculi præmonitura/ Neminē, inquit, ſapientem
fore, q̄ ſui prouiſor nō ſit. Quo dicto Ericus propulſandæ fraudis ammonitus, ſug=
geſtam ſibi cautelam argutus excepit. Continuo nanq; exiliens, triumphalem ait fo
re gloriam ſapientis dolum ſuimet vltorem exiſtere: modeſto vocationis genere in
ſidiantis ingenium lacerans. Quem quū rex repentino cultri iactu declinantē occu
pare non poſſet, aduerſo parieti errabundū incidit ferrum. Tunc ſic Ericus. Porri=
genda ſunt amicis munera/ nō iactanda: ꝓbabile feciſſes donū, ſi comitem ferro va=
ginam dediſſes. Quam rex cōtinuo cingulo detractam petenti tradidit/ moderatio
ne hoſtis odium deponere coactus. Ita alienæ ſimulationis induſtria delinitus, emiſ
ſum maligne telum/ benigne poſſidendum conceſſit. Sic Ericus exceptam diſſimu=
lanter iniuriam ad beneficium tranſtulit/ deſtinatum cladi ſuæ ferrum eximii mu=
neris loco complexus. Quod enim Frotho nocendi ſtudio geſſerat, hic liberalitatis
nomine colorabat. Deinde corporum curæ indultum eſt. Noctu Gunuara tacite
excitato eo, fuga opus eſſe proponit, perq̄ vtile referens/ rebus integris incolumi re
dire curru. Qua comite littus ingreſſus, claſſem regiam illic forte ſubductam, diſ=
ſiſſa laterum parte, nauigationi inhabilem reddidit: inſertiſq; rurſum aſſerculis
ſarſit: quo minus ab intuentibus læſio noſceretur. Deinde nauigium: quo ſe/ comi=
teſq; receperat, haud procul littore depelli curat. Quem rex laceratis inſequi na=
uibus parans, mox fluctu foros æquante, q̄q̄ armis admodum onuſtus exiſteret,
enare inter alios cœpit/ propriæ ſalutis ſeruandæ, q̄ alienæ laceſſendæ cupidior ef=
fectus. Præcipitatis in altum proris, ſedibus ſuis remiges ſtagnās introrſum æſtus
excuſſit. Quo Rollerus Ericuſq; conſpecto, cum contemptu periculi incunctanter
ſe profundo dedere/ natabundiq; fluctuantem excepere Regem. Ianq; eum ſuper=
fuſa ter vnda ſubruerat quum Ericus cȩſarie compræhenſum pelago leuat. Cæte=
ra naufragorum turba/ aut aquis obruta/ aut ægre littori reſtituta eſt. Rex humi=
do nudatus cultu/ ſicca circumactus veſte contegitur. multus illi ab ore liquor cre=
bra pectoris ructatione manabat: vox quoq; eum continuis laſſata ſingultibus de=
ficere videbatur. Tandem redditus calor frigore hebetatos artus ſpiritu vege=
tiore firmabat. Reſidere ſiquidem/ nec aſſurgere poterat. Haud iuſte virium com=
pos. Paulatim priſtini roboris potentia ſubiit. Interrogatus tandem, an vitam/ pa=
cemq; depoſceret, admota oculis manu, deiectam luminum aciem attollere nite=
batur. At vbi ſenſim corpori virtus reddita eſt: et voci fiducia maior inceſſit:
Per hanc (inquit) lucem, quam inuitus excipio: per cælum, quod parum libenter
haurio/ ſuſpicioq;/ obſecro vos/ obteſtorq;: ne mihi vlteriorem eius vſum præſta=
re animum inducatis. Fruſtra volentem perire ſeruaſtis. Aquis mihi interire ne=
gatum eſt, ferri ſaltem officio moriar. A nemine victus, tuo primum Erice inge=
nio ceſſi. Hoc infœlicior: ꝙ qui illuſtribus viris inuictus extiti, plȩbeio de me vi=
ctoriam præbui. Ingens hoc regii pudoris irritamentum eſt. Sufficit hæc ſola du=
ci ad moriendum cauſa: cui nihil gloria magis placere conuenit. Qua ſi careat,
cæterorum inopem putes. Nihil enim in Rege celebrius fama. Credita mihi
erat rationis/ atq; eloquentiæ ſumma: Sed quorum vtroq; pollere videbar, vtro=
q; deſtitutus ſum. Eo calamitoſior: ꝙ regum victor, ab agreſti victus videor. Quid
vita donas, quem gloria ſpoliaſti? Sororem/ regnum/ gazam/ ſupellectilem/ et quod

Erici facetū dictum.

Stratagema Erici.

Frothonis caſus.

Oratio Frothonis.

Nota.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

iis maius eſt/claritudinem ꝑdidi: tot infœlix caſibus,quot tu fortunatus agnoſce-
ris.Quid tanto ſuperſtes dedecori reſeruabor? Quæ mihi libertas tam fœlix erit:
vt captiuitatis ignominiā demat? Quid mihi ſequentia cōferent tempora:quæ ni-
hil niſi præteritorū miſeriam redolentia/longā animo pœnitētiā generabūt?Quid
Nota. vitæ productio proderit/ſolam triſtitiæ memoriam relatura?Nihil calamitoſis io-
cundius morte.Fœlix eſt obitus,qui ſuccedit optatus. Hic non temporum dulcedi
nem tollit:ſed rerum faſtidium conſumit. In proſperis ſalus: in aduerſis melius fa-
tum petitur. Nulla me meliorum ſpes ad viuendi cupiditatem adducit. Quis ad
ſolidum laceratam fortunæ meæ ſortem reſarciet caſus?Et iam horum niſi pericli-
tantē excepiſſetis,immemor eſſem.Reddideris regnū:ſororē reduxeris:inſtauraue
ris gazam,claritatem reparare nō poteris.Nihil quod reſartū eſt/integri ſplendo-
rem habebit.Captiuū fuiſſe Frothonē longæua recenſebit fama. Cæterū ſi inflictas
vobis ex me calumnias muneratis,vr̄is occidere manibus merui.Si damna recolitis
beneficii pœnitebit.Pudebit ſubuētū fuiſſe hoſti,ſi atrocitatis eius in vos magnitu
do taxet.Quid reo ꝑcitis?qd manū a ꝑſecutoris vr̄i iugulo cohibetis? Par ē: vt ī me
ſors quā vobis parauerā/recidat.Fateor ſi mihi ī vos ea:quā in me geritis poteſtas
incideret,nihil a me pietati deferendū eſſe.Q; ſi vobis facto innocens ſum,volunta
te ſaltem reus teneor.Redundet in me quæſo nocēs animi culpa:qui interdū operis
loco cenſeri ſolet.Si fato ferrum negatis,ꝓpria mihi manu cladem conciſcendā cu-
Reſponſio Erici arguta. rabo.Cōtra ſic Eric⁹.Dii a te quæſo auertāt ſtolidā mētē:auertāt inquā:ne clariſſi-
mæ vitæ finē flagitio quæras. Sane qdem ab ipſis ꝓhibitū eſt: benignū in alios,in ſe
parricidā fore.Tentatus es a fortuna/quo mētis habitu aduerſa exciperes/explorā-
te.Probamentū tibi dedere fata/non caſum. Nihil tibi mœroris inflictū eſt:qđ ſors
melior abolere nō poſſit.Cautela etem̄ præbita eſt/nō mutata fœlicitas.Nēo mode
ſte ſe in ꝓſperis agit,q aduerſa tolerare nō didicit.Præterea oīs bonorū vſus poſt
agnita gratius mala ꝑcipitur.Iocundior eſt voluptas,quæ rerū amaritudini ſucce-
dit.Salutem tuam auerſaberis:ſi ſuperfuſo ſemel æquore maduiſti?Q; ſi aquis fran
geris:quādo ferrū æquanimiter tolerabis?Enaſſe armatū qs nō gl'iæ magis tribuat
q̄ rubori?Quot ſe fœlices reputarēt:ſi tua ſorte infœlices eſſent?Sūma te rerū ma-
net:floret animus:pubeſcit ætas:plura ſpe cōplecti poteris,q̄ geſſeris rebus. Nūq̄
hoc tibi leuitatis ineſſe vellem:vt nō mō fugere aſpa:ſed etiā ob eoꝝ impatiētiā vi-
Nota. tā abiicere cupias.Quouis effœminatior eſt,q aduerſorū metu viuēdi fiduciā ꝑdit
Replicatio color rhetoricus. Nemo ſapientū morte res aduerſas redimere ſolet. Stulta eſt in aliū indignatio:te-
meraria in ſe.Ignauus eſt furor:qui ſuum condemnat auctorē. Q; ſi vltro ob iniu-
riā/aut leuē animi cōmotionē fatū appetis,quē tui vindicē derelinquis? Quis tam
amens:vt dubiū fortunæ habitū ꝓprio vlciſci interitu velit?Quis adeo fœlix vixit
quin triſtior illum quandoq; fortuna pulſaret? Inconcuſſa duxiſti tempora: conti-
nua fœlicitate vſus: et nunc ad modicam triſtitiæ ſalebram: vt dolori parcas, vi-
tam deſerere paras? Quo modo leuiorum impatiens,grauiora deinde ſupcilia fer-
re poteris?Inſipidus eſt,q nunq̄ mœroris poculū deguſtauit.Nemo dura nō paſſus
tēperāter facilibus vtit̄. Qui fortitudinis columē eſſe debueras,eneruis animi ſpe-
cimē exhibebis? Fortiſſimo parente editus,vltimæ imbecillitatis ſpectaculum da-
bis?Sic a maioribus diſcrepabis,vt fœminis mollior fias? Necdum adoleſcere cœ-
Nota. piſti,et iam te vitæ ſatietas cepit? Quis hanc prior imaginem præbuit? Clariſſi-
mi aui nepos inuicto patre editus,leuem contrariorum auram perpeti nō valebit?

Indoles tua auitæ virtutis habitũ repræſentat. A nemine victus es: tua tibi ſolum
incuria nocuit. Periculo ꝑ nos erutus es/nõ ſubactus. Amicitiã iniuriæ deputabis:
odium ꝓ gratia relaturus? obſequio placari debueras/nõ moueri. Nunq̃ te dii eo fu
roris excedere velint: vt ſeruatorẽ inſidiatoris loco notare ſuſtineas. An eo tibi rei
erimꝰ, quo benefici ſumus/indignationẽ officiis cõtracturi? Reputabis hoſtẽ, cui ſa
lutis tuæ p̃miũ debes? Neq; eñ te liberũ captiuauimus, ſed ope præuenimus laborã
tẽ. Et ecce gazã/opes/ſupellectilem reddo. Soror tua ſi mihi temere deſpõſata credi
tur, cui decreueris nubat: eñuero intacta illi pudicitia manet. Cęterũ militare tibi,
ſi acceptaueris volo. Caue ne ab re ira animũ obſtines. Nulla te rerũ iactura cõcuſ-
ſit. Nihil libertati tuæ detractũ eſt. Obſequentẽ me tibi/nõ impantẽ agnoſces. Qua
lemcũq; de capite meo ſñiam decreueris cõprobo. Idẽ te hic, quod in regia poſſe cõ
fide. Eandẽ hic, quã in aula, imperitandi potentiam tenes. Hoc de nobis in loco qc-
quid apud regiã placuiſſet/inſtitue. Proni ad parendũ ſumus. Hactenus Ericus. At
regem hæc tã in ſe, q̃ in hoſtẽ manſuefecit oratio. Deinde cõpoſitis/pacatiſq; oĩbus
reditur in littus. Rex Ericũ ac nauticos vehiculis excipi iubet. At vbi in regiam eſt
ventum, concionẽ aduocari facit: in quã accerſito Erico ſub ſponſaliũ fide ſororem
ac centurionatum dedit. Adiecit deinde faſtidio ſibi fore reginã/filiã placuiſſe Gø-
tari. Ideoq; nouũ illi legationis opus deberi: optime ab ip̃o negotiũ expleri poſſe: cu
ius nihil arduũ conatui videret̃ fore. Præterea ſe Gøtuaram ob celati criminis con
ſciam ſilicibꝰ obruturũ. Hanundam vero redditurã patri: ne in Dania cõuerſantẽ
capitis ſui inſidiatricẽ haberet. Ericus cõſilium ꝓbat/ſuam impatis operã pollicẽs:
excepto ꝙ reginam repudio actã Rollero melius maritandã aſtrueret: a quo nulla
maieſtati ſuſpicio foret. Quam ſententiam Frotho perinde ac diuinitus datum do
cumentum venerabundus excepit. Regina quoq; ne violentia aſtringi videretur,
muliebriter obtemperauit/affirmans a natura dolendi neceſſitatẽ non eſſe: oẽmq;
animi ægritudinẽ ab opinione ꝓficiſci ſolere. Cæterũ plangẽdã nõ eſſe pœnã, q̃ me
ritis accidiſſet. Ita ergo fratres cõiũctas egere nuptias: altero ſororẽ regis: altero re
pudiatã reginã ducẽte. Deiñ ſũptis ſecũ cõiugibꝰ, nauigationẽ ĩ Noruagiã referũt
Neq; eñ illas a viroꝝ latere/aut viæ lõginqtas, aut futuri p̃iculi metꝰ diuellere po
terat/affirmãtes vt plumã hirto, ſic ſe maritis cohæſuras fore. Et iã Cracã demor-
tuo Regnero Brac cuidã nupſiſſe cõpiũt. Deiñ p̃nnæ gazæ memores, egeſtã humo
pecuniã tollũt. At Gøtarꝰ oẽm Erici fortunã, fama virũ p̃eunte, didicerat. Vt autẽ
ip̃m aduenisse cognouit, veritꝰ vltia q̃q; in Noruagiẽſes eximia ſui fidutia molitu-
rũ/vxore priuare/ſuamq; illi filiã ademptæ cõiugis loco copulare ſtudebat. Regina
nãq; nup demortua nullas magis, q̃ germanę Frothõis nuptias affectabat. Cuiꝰ Eri
cus intẽtione cõpta, cõuocatis ſociis refert ſuã necdũ cautibꝰ abſtitiſſe fortunã. Cæ
terũ ſperare ſe faſcẽ labilẽ eſſe q vinculo nõ firmet̃: ꝑindeq; oĩe pœnę pondus repẽ
te decidere quod culpæ catena non fixerit. Id eos apud Frothonẽ nup expertos eſſe
cernentes innocentiã ſuam inter ęgerrimos caſus diis opitulantibus fuiſſe defen-
ſam: eademq; vlterius conſeruata, conſimilem in aduerſis opem ſperare debere. De
inde fugam eos pauliſper fingere oportere, ſi primum a Gøtaro laceſſiti forent/iu-
ſtiorem belli titulum habituros. Manum ſiqdem capitis periculo obiici, omni iure
permiſſum eſſe. Raro aũt queñq̃ cõmiſſam cũ innoxiis pugnã fœliciter exequi poſ-
ſe. Prius ergo hoſtẽ aduerſum ſe ꝓuocandũ eſſe: quo iuſtior eundẽ impetendi cau-
ſa ſuccederet. Nec plura elocutus, domum Bracũ inuiſere pergit. Deĩde ad Gun-

> Frotho fa-
> ſtidit regi-
> nã: et Gøta
> ri filiã petit

> Ericus ſoro
> rem Regis
> Rollerus re
> ginã repu-
> diatã duxit
> Gøtarus
> rex Norua
> giæ.

Fiducia Gunuaræ.

uarā cōuerſus experiendæ eius fidei gr̄a ꝑcontatur, an Gøtarū cordi haberet: indi-
gnum docēs regiæ ſtirpis puellam thoro popularis aſtringi. Quem illa ꝑ deoꝝ nu-
mina impenſius obteſtari aggreſſa, fictim ne an veraciter excogitata haberet. eo ꝑ
ſeriū ſe locutū dicēte: ergo, inq̄t, extremum mihi ruborē iniicere paras: quam virgi
nem adamaſti, viduam relicturus. Sæpe rebus contrariū fama prædicat popularis:
me de te felellit opinio/conſtanti nupſiſſe putabā: et nunc vētis leuiorem experior,
quem indubitatæ fidei fuiſſe ſperabā. Hęc fata, abunde lachrymas dedit. Grata Eri
co vxoris indignatio fuit: cui mox amplexum iniiciēs, ſcire ait volebam, quantū ti-
bi in me fidei eſſet: mors ſola dirēptionis noſtræ ius poſſidet. Te tamē Gøtarus ra-
ptui deſtinat/amorem latrocinio quęſiturus. Quē quū ꝑegerit, tua geſtū ſimula vo
luntate: nihilominus nuptias dilatura/quouſq; filiā mihi tui loco tradiderit. Qua
impetrata, vno ego ac Gøtarus die nuptias acturi ſumus. Itaq; diſparata nobis ad
conuiuandum triclinia, ſed mediū parietem cōmunicantia præbere curato: ne me
forte corā oculis habito, languidiore regē cōtēplatione ꝑſtringas. Hoc em̄ ad eludē
dū raptoris ſtudiū ꝓq̃ efficax cōmētū erit. Deinde Bracū cū delecta ꝓmptiſſimorū
manu haud ꝓcul regia delitere præcepit/ſibi quum res poſceret auxilio futurum.
Poſt hæc adcito Rollero prouocandi regis gratia cum nupta ac ſupellectile, ſimula
to metu, fugā nauigio petiuit. Igiť Gøtari ſibi claſſē inſtare cōſpiciēs, En, ait, arcus
doli inſidiarum ſpiculum iacit: ſtatimq; cōcitatis clamore nautis clauo puppim cō
uertit. Quē Gøtarus propemodū aduectus, quis rector eſſet nauigii ꝑcontať: Eri-
cum eſſe cognoſcit. Item exclamans, an ipſe ſit ꝗ mirifico verborū habitu cæterorū
facundiā fruſtrareť, inq̄rit. Quibus auditis Ericus olim ab ipſo ſe diſerti cognomi
ne donatum eſſe/nec fruſtra appellationis augurium excepiſſe ſubiunxit. Dehinc
ab vtriſq; ꝓximū in littus cōceſſum eſt: vbi Gøtarus Erici legatione cognita Fro-
thonis ſe refert ſororē cuꝑe: legato vero filiam exhibere malle: quo minus eum alii
ſuam ceſſiſſe cōiugem pœniteret. Itaq; nō incōgruū fore/ſi legatiōis fructus in ſuū
recidiſſet latorem. Ericū igiť ſibi generū cōplacere: dummodo ꝑ Gunuarā Frotho
nis affinitatē impetrare potuiſſet. Ericus regis beniuolentiā exoſculatus, ſentētiā
ꝓbat: vltro ſibi offerri aſſerens, quo maius a diis immortalibus exoptare nō poſſet
Ab ip̄o tn̄ Gunuaræ mentē arbitriumq; prænoſci debere. Illa adulantē ſe regem ſi-
mulato fauore excepit: petentiq; promptū deferre videbatur aſſenſum/obſecrās vt
Erici nuptiis ſuas prędcurri pateretur: q̄bus primū admiſſis, aptior regalibus ſuppe
teret locꝰ: ob hoc q̄dem maxime: ne denuo nuptura nouū cōnubii pactū reducta ve
teris memoria faſtidiret. Prętęrea nō expedire firmabat binos paratus vna celebra
tione cōfundi. Rex reſponſis euectus affatim, poſtulata collaudat. Qui quū ex cre-
bris Erici colloquiis clariſſima ſentētiarū ſchemata: q̄bus aīo delectari ac refici poſ-
ſit/hauſiſſet, nō cōtentus ei filiā in matrimoniū dediſſe, Litharfulki quoq; ꝓuinciā
tradit, beneficiū affinitati imꝑtiendū exiſtimās. Craca vero, quę Erico ob incātatio
nū ſolertiā itineris comes adcita fuerat, aduerſam oculorū valitudinē ſimulans/ita
faciē peplo obſtrinxerat: vt ne ſola quidē cognoſcēdi capitis particula promineret.
Rogata quænam eſſet, Gunuaræ ſe ſororem perhibuit/eadem matre: diuerſo vero
patre ꝓgenitā. At vbi in Gøtari penates peruentū, tædarū Aluildæ (id filiæ eius
nomē erat) conuiuiū exhibetur. Diuerſis Ericus ac rex ædibus accumbebant: qua-
rum tecta paries cōis exceperat. eædē deintus penſibilibus ꝑ totū obductæ aulæis
erant. Aſſedit Gøtaro Gunuara: ſed Ericū altrinſecus Craca cū Aluilda ſtipabat

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Qui inter iocandum ſubducto ſenſim e pariete aſſere: quantū loci humanū corpus
trāſmittere poſſet, aperuit: ignariſq; cōuiuis ſpatiū meatui ꝑuiū fecit. Deinde ſpon
ſam an Frothoni an ſibi nubere mallet: curioſius ꝑcontari inter epulas cœpit: ma=
xime cū obſeruato copularū reſpectu regia proles cōſentaneæ nobilitatis amplexui
debeat: ne vnius cōiugū dignitas: alterius indignitate depereat. Qua ſe incōceſſis
a patre nuptiis vſurā negāte: reginā eā fore: cęteraſq; opibus exceſſurā ꝓmittēs: ex
repugnāte obſequētē effecit: nō minus opū ſpe q̄ gloria captā. Cracā quoq; traditū
eſt exhibitæ potionis tēperamēto, Frothonis amori virgineā adegiſſe cupidinē. At
Gøtarus Erici poſt epulas cōuiuiū petit nuptialis loci licētiā adaucturus. Quo ex=
eūte Gūuara ſicut ante iuſſa fuerat ſubducti aſſeris loco ꝑuiū trāſgreſſa parietem:
proximū Erico diſcubitū occupat. Cui Gøtarus eā cōſeſſu iunctam miratus quali=
ter, & quare eo venerit percontari impenſius cœpit: illa ſororē ſe Gūuaræ, regemq;
formarū falli ſimilitudine memorabat. Cuius cū rex cognoſcēdi cauſa: ſubito regiā
repetiuiſſet: Gūuara poſtico ſe quo venerat referens priſtino in loco cūctis ſpectāda
conſedit. Qua viſa Gøtarus parū luminibus credulus: maxima cū agnitionis diffi=
dētia ad Ericū iter remēſus: relatā ſuo more Gūuarā præ oculis habuit. Ita quoties
aularū aditus permutauit: toties vtrobiq; quā quærebat offendit. Et iā nō cōſimi=
lis: ſed eadē hinc inde facies ingēti regē ammiratione torquebat. Impoſſibile em̄ ad
omnē videbatur modū: abſq; notabili diſcrimine, eundē diuerſis habitū ineſſe for=
marū. Soluto tandē cōuiuio: filiam & Ericum nuptiali in cubiculum vſq; comitate
proſequitur. Ipſe alias cubitū redit. At Ericus Aliuldam Frothoni deſtinatā: ſeor=
ſum cubare permittit: Gūuaram vt ante deluſo rege cōplexus. Itaq; Gøtarus in=
ſomnē agens noctē ſtupido, errantiq; animo ludificationis ſuæ ſpeciē agitabat. neq;
enī paritas ſpecierū: ſed idētitas videbatur. Vnde incerta adeo atq; anceps illū æſti
matio ſubiit: vt errori tribueret: qđ reuera dep̄henſum habebat. Tandem pariete
fraudem inſtrui potuiſſe: animo obuerſatū eſt. Quē cū diligentius inſpici, luſtrariq;
iuſſiſſet: nulla fractionis veſtigia dep̄hendit. Inconcuſſa ſiquidem totius ędis inte=
gritas apparebat. Quippe Ericus nocte concubia, quo minus dolus cōſpicuus foret
ſoluti parietis ſarſerat læſionē. Deinde duos cognoſcendæ rei cauſa tacite Erici cu=
biculo intromiſſos: ac poſt aulæam cōſiſtere iuſſos: cūcta curioſius attendere iubet.
Iidem Ericum cū Gūuara repertū, occidendiq; p̄ceptū acceperāt. Qui inita latēter
æde: velatis cortina angulis p̄ſentiā occultantes, Ericum ac Gūuaram nexis inuicē
brachiis cōmuni thoro fruentes conſpiciūt. Quos ſemiſopitos rati: profundiorem
quietis copiā expectabāt: operiri volentes, donec exequendi ſceleris occaſionem gra
uior porrigeret ſomnus: qui cū ſtertente ſonorius Erico: cōcepti liberius ſomni ſpe
ciem agnouiſſent: cōtinuo trucidandi eius gratia: deſtrictis prodiere mucronibus.
Quorū Ericus inſidioſo expergefactus accurſu: cū imminētes capiti gladios ſuſpe=
xiſſet: dicto nouercæ nomine, qđ olim inter pericula nūcupare iuſſus fuerat: prōptū Clypei mi=
neceſſitatis remediū expertus eſt. Clypeus enim eius qui ſublimius a trabe pende= rabilis ca=
bat: illico in eū collapſus: inerme corpus: quaſi de induſtria: ne a latronibus cōfode= ſus.
retur: obtexit. At ille fortuna haud fruſtra vſus ꝓximi latronis vtrunq; pedē rapto
deſecuit ferro. Alterū Gūuara nō impetu minori haſta tranſfodit: muliebri corpo=
re, virilem animū æquans. Taliter Ericus inſidiis liberatus: repetito mari nocturnę
nauigationi ſe p̄parat. At Rollerus iis qui cominus excubare iuſſi fuerant: ſignū ir=
rumpendæ regiæ lituo dedit. Quo rex audito hoſtiū aduentū indicari ratus: præ=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ceps fugam nauigio tenuit. Interea Bracus & qui cum eo irruerant conuulſam re-
gis ſupellectilem/Erici manibus imponendã curabant: medium ferme noctis agen-
dis impenſum eſt prædis. Quorum mane rex cognita fuga inſecutionem molitus:
per amicorum quendam nequid ſubito pararet, aut cum impetu exequeretur: am-
monitus eſt: perſuadebatur quippe maiore inſtrumento opus eſſe: nec expedire, cũ
paucis in Daniam conſequi fugientes. Sed ne ſic quidem impatiens animus damni
impetum preſſit. Nihil enim magis mouerat regem: q̃ ꝙ alienæ cladis paratus re-
cidiſſet in ſuos. Enauigans autem rex: peruenit in portum: qui nunc ab ꝍmi voca-
bulum tenet, vbi aduerſa tempeſtate oborta: alimẽtis defectus, ſatius arbitratus eſt
moriẽdi neceſſitatem ferro ſubire: q̃ fame. Itaqꝫ nautici manu in ſe ipſos verſa: alter
nis vulneribus accelerauere fatum. Rex cum paucis mõtium prærupta ſecutus ela
bitur. Indicium cladis: colles editi præbent. Interea Erico proſpere nauigationem
emenſo, Frothoni cum Alulda nuptiæ actæ ſunt. Poſt hæc Sclauorũ mandatur ir-

Frotho adhuc rudis rei bellicæ.

ruptio. Ad quam coercendam Ericus cũ octo nauigiis deſtinatur. Quippe Frotho
rudis adhuc rei bellicæ videbatur. Ericus igitur ne virilem vnq̃ operam detracta-
ret: ſuſceptum gratulanter officium: fortiter exequendũ curauit. Qui cum piratas
ſeptenis nauibus eſſe cognoſceret: vna tantum e ſuis aduectus: reliquas ligneis pro
pugnaculis cingi, tonſiſqꝫ arborũ ramalibus obduci iubet. deinde cũ hoſticæ claſſis
numerum plenius ſpeculaturus procederet: inſequentibus ſe Sclauis: ocius ad ſuos
refugere cœpit. At hoſtes vt inſidiarum ignari: ita fugientem comprehendere aui
di, crebro incunctantiqꝫ fluctus remigio concuſſere. Naues enim Erici liquido co-
gnoſci non poterant: frondentis ſyluæ ſpeciem præferẽtes. Qui cum anguſtioris ſe
maris flexui tradidiſſent: ſubito Erici claſſe concluſos vident. Sed primũ inuſitata
facie ſtupidi nauigio nemus agi putabant: deinde fraudem foliis ſubeſſe cognoſcũt.
Seram ergo incuriæ pœnitẽtiam agentes habitam incautius nauigationẽ remetiri
tentabant. Sed dum puppes obuertere parãt: ab hoſte eas inſiliri conſpiciũt. Ericus
vero ſubducto in littus nauigio: funda procul in hoſtes ſaxa torquebat. Igitur Scla-
uorum cæſi plæriqꝫ: quadraginta capti fuere: qui poſtea vinculis, ac fame coerciti
inter varias cruciatus anguſtias, ſpiritum depoſuerunt. Interea Frotho traiicien-
dæ in Sclauiam expeditionis gratia: tam e Danis, q̃ ex finitimis ingentem adciue-
rat claſſem. Huius minima ratis exſtabat: quæ biſſenos veheret nauticos: totidẽqꝫ
remigiis agi poſſet. Poſt hæc Ericus ſociis patientius præſtolari iuſſis: actæ iam cla
dis famam Frothoni perlaturus occurrit. Cũqꝫ nauigãdo puppim forte piraticam
vadoſis ac minus altis gurgitibus inflictam hærere conſpiceret: ꝙ res fortuitas di-
ctorum grauitate proſequi ſolitus erat: obſcura eſt, inquit, ignobilium ſors, fortu-
naqꝫ vilium ſordida. deinde naue propius applicata: piratas proprium contis naui-
gium expedire conniſos: ac circa eius ſeruationem impenſius occupatos oppreſſit.

Frotho pacis auctor. Primus & idẽ admirabilis exit9 & apparatus Frothonis ad bellũ.

Quo peracto cum ad regiam claſſem rediſſet: Frothonem nuntia victoriæ ſaluta-
tione reficere cupiens: ſaluũ fore florentiſſime pacis auctorem iubet: Rex verũ eius
dictum fieri precatus: augurem eſſe ſapientis animũ affirmabat. Ericus vera a ſe di
ci, paruulaqꝫ victoria maioris omen afferri reſpondit: exiguis ſæpe rebus magna-
rum præſagia captari teſtatus: regem deinde manũ ſpargere hortatus, Iutiæ equi-
tatum terreno proficiſci itinere iubet: reliqua exercitus parte marinum ineunte
compendium. Tanta autem nauigiorum frequentia mare compleuerat: vt nec re-
ceptui portus, nec caſtris littora, aut cõmeatibus impenſæ ſuppeterent. Terreſtris

autem acies tanta fuiſſe fertur: vt compendii gratia complanaſſe montes: meabiles effeciſſe paludes: lacunas aggeribus exæquaſſe: vaſtiſſimaſq̃ voragines iniectis molibus expleſſe dicatur. Interea Strunico Sclauorũ rege belli inducias per legatos petente: Frotho tẽpus apparatui negat affirmans hoſtẽ induciis inſtrui nõ oportere. Præterea hactenus ſe bellicorum operũ expertem vixiſſe: nec debere eorum initia ancipiti rerum expectatione ſuſpendere: ꝙ quiſquis primam feliciter militiã geſſerit: conſimilem de cætero fortunã ſperare poſſit. Tale enim quęq̃ omen habiturũ pugnæ: quale congreſſionũ principia dederint: cũ initiales bellorũ ſucceſſus ſequẽtibus augurio fore ſoleant. Ericus reſponſi prudentiã laudat: affirmans ita ludũ foris agi oportere prout domi fuerit inchoatus. Danos a Sclauis prouocatos eſſe ſignificans. Qđ dictum acerrimo prælio proſecutus Strunico cum gentis ſuæ fortiſſimis interfecto: reſiduos in fidem accepit. Tum Frotho conuocatis Sclauis per pręconem edixit vt ſi qui inter eos rapinæ aut furto aſſueuiſſent: ocyus exhiberentur: promittens ſe talium mores primis honoribus donaturum. Iuſſit etiam vt quicũq̃ malarum artium ſtudiis calluiſſent: præmia recepturi prodirent. Grata Sclauis ꝑmiſſio fuit. Cuius ſpem quidam cupidius, q̃ conſideratius ſecuti: prius prodidere ſeipſos: q̃ alieno poſſent indicio declarari. Quos tanta lucri cupiditas fefellit: vt ruborem quęſtui poſtponentes crimen pro gloria ducerent. Quibus ſponte exhibitis: hanc, inquit, Sclaui voſipſos patriam peſte vacuefacere conuenit: continuoq̃ eos a lictoribus abripi iuſſos in altiſſimas cruces ciuiũ manu ſubfigendos curauit. Plures a paucioribus punitos crederes. Ita callidi ingenii rex dum veniam quam victis hoſtibus tribuit: crimen confeſſis negauit: totam pene Sclauicæ gentis ſtirpem cõſumpſit. Sic indebiti præmii cupiditatem debita conſecuta eſt pœna, iuſtoq̃ ſupplicio indignę mercedis auiditas adacta eſt. Crediderim iure exitio traditos, qui cum taciturnitatis munimento ſalutẽ ſeruare potuiſſent: voce periculũ adciuerũt. Rex recentis victoriæ titulis euectus, ne iuſtitia q̃ armis defectior videretur: nouis exercitum legibus formare conſtituit: quarum præſens quaſdam ritus vſurpat: quaſdam arbitraria iuris nouitas aboleuit. Edixit enim vt primipilus quiſq̃ prædæ partitione facta maiorem cætero milite portionem acciperet: ducibus vero quibus in acie ſigna anteferri ſolerent/ dignitatis cauſa captiuum conceſſit aurum. Gregarium vero militem argento voluit eſſe contentum. Arma ad pugiles redundare, captiua nauigia popularibus cedere iuſſit, vtpote eis debita quibus condendi rates inſtruendiq̃ ius eſſet. Præterea ſanxit, ne quis rem familiarem ſeris mandare præſumeret: Duplum ex fiſco regis amiſſorum pretium recepturus. Quam ſi quis arcarum clauſtris obſeruandam duxiſſet: aureæ libræ regi debitor fieret. Statuit etiam vt in eum qui furi ignoſceret: furti pœna recideret. Præterea ſi quis in acie primus fugam capeſſeret: a cõmuni iure alienus exiſteret. At vbi in Daniam rediit: vt quicquid Grep ſiniſtra morum vſurpatione corruperat: bonis artibus expiaret: arbitrariam fœminis nubendi poteſtatem indulſit: ne qua thori coactio fieret. Itaq̃ lege cauit, vt eis in matrimonium cederent: quibus inconſulto patre nupſiſſent. At ſi libera conſenſiſſet in ſeruum: eius conditionem ęquaret: libertatiſq̃ beneficio ſpoliata ſeruilis fortunæ ſtatum indueret. Maribus quoq̃ quamcunq̃ primitus cognouiſſent: ducendi legem inflixit. Adulteros a veris coniugibus corporum parte ſpoliandos conſtituit quo minus continentia flagitiis elideretur. Edixit quoq̃ vt ſi Danus Dano rapinam infligeret: duplum rependeret: ac violatæ pacis crimi-

Quinta Sclauorum ſubactio.

Lex Frothonis.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ne cenſeretur. At ſi quis rem furto quæſitam ad alienam domum perferret, hoſpes poſt illum ædis ſuæ fores obcluderet: bonorum omnium pœnam incurreret. Atqꝫ in concione coram omnibus vapularet/ꝙ ſe eidem delicto obnoxium feciſſe videretur. Præterea q̄ſquis exulum patriæ ſuæ hoſtis euaderet: aut inimicum ciuibus ſcutum afferret: rerum ac vitæ periculo pœnas lueret. Si quis autem ad exequendum regis imperium ob animi cõtumaciam piger exiſteret: exilio mulctaretur. Solebat nanqꝫ ſagitta lignea ferreæ ſpeciem habẽs: nuntii loco viritim per omnes mitti quoties repentina belli neceſſitas incidiſſet. Qui vero ex popularibus primipilum in acie anteiret: ex ſeruo liber, ex agreſti illuſtris euaderet. At ſi ingenuus foret: ſatrapa crearetur. Tanta olim audaces ſtipendia merebantur. Adeo veteres nobilitatẽ fortitudini tribuendam putabãt. Siquidem non fortunę virtutẽ, ſed virtuti fortunã deferri oportere: exiſtimatum eſt. Pręcepit quoqꝫ ne lis vlla iuriſiurandi fide aut pignerum poſitione contraheretur. Qui vero alium pignus ſecum ponere iuſſiſſet eidem aureæ libræ dimidium ſolueret. Alioqui grauem corporis mulctam ſubiret. Prouiderat enim rex ex pignerum poſitione maximas litium cauſas incidere poſſe. De qualibet vero controuerſia ferro decerni ſanxit: ſpecioſius viribus ꝗ verbis cõfligendum exiſtimans. Quod ſi alter dimicantium relato pede pręnotati orbis gyrum excederet: perinde ac victus cauſæ detrimentum reciperet. Sin autem quauis de re pugilem popularis impeteret: ipſum armatus exciperet, cubitali dũtaxat ſtipite pugnaturum. Quinetiam cladem dani ab alienigena oppreſſi duorum extraneorum cæde ſarciendam inſtituit. Interea Gøtarus ſumẽdi de Erico ſupplicii gratia: pugnæ exercitum comparat. Econtrario Frotho cum magno claſſis apparatu Noruagiam petit. Cũ ad inſulam Renſø pariter appuliſſent: Gøtarus Frothoniani nominis magnitudine territus: pacẽ per legatos efflagitat. Ad quos Ericus inuerecundus (ait) eſt latro qui prior concordiã q̄rit: aut bonis cõmunicare præſumit. Qui enim obtinere geſtit: obniti debet: ictus ictui opponendus eſt: liuorqꝫ liuore pellendus. Cũqꝫ hoc dictum Gøtarus attentis eminus auribus excepiſſet: ꝗ poterat clara voce ita inquit quiſqꝫ virtuti militat: prout beneficii meminit. Cui Ericus beneficentiam tuam reddito tibi conſilio repenſaui. Quo ſermone egregios monitus oĩ donorum genere præſtantiores indicabat. Et vt Gøtarum accepti conſilii ingratũ oſtenderet: quando coniugem mihi (inquit) cũ vita adimere cupiebas melioris exẽpli ſpeciem laceraſti. Solum inter nos ferrum decernendi ius obtinet. Poſt hæc Gøtarus parum proſpera congreſſione danorum claſſem adortus occiditur. Cuius regnũ Rollerus beneficii nomine poſtmodum a Frothone ſuſcepit: quod ſepteno prouinciarum numero tendebatur. Eundem quoqꝫ Ericus collata ſibi quondam a Gøtaro prouincia muneratus eſt. His geſtis Frotho per ſummam ac ſecuram pacem triennium geſſit. Inter hæc rex Hunorum audito gnatæ repudio adiuncto ſibi rege orientalium Olimaro aduerſum Danos biennio belli apparatum contraxit. Igitur Frotho non ſolum indigenas: ſed etiam Noruagienſes: ac Sclauos in copias vocat. A quo Ericus hoſtiles ſpeculatum acies miſſus, Olimarum qui claſſis magiſtratum acceperat Hunorum rege terreſtres ductante copias haud procul Ruſcia repperit: quem taliter affari cœpit.

Nũtiorũ nouũ compendium.

Gøtari cædes.

Rollerꝰ rex Noruagiæ.

Olimarus rex orientalium ſeu auſtraſtorum.

Quid ſibi vult quæſo belli grauis iſte paratus?
Aut quo claſſe potens rex Olimare ruis?

At Olimarus,

Fridleui natum nobis inceſſere cordi eſt.
Et quis es audaci talia voce rogans?
Ad quem Ericus.
Vincendi inuictum ſubiit ſpes irrita mentem
Frothonem nullus exuperare poteſt.
Contra Olimarus.
Quicquid contingit primo ſemel accidit, & res
Non ſperata ſatis ſæpe ſubire ſolet.

Qua ſententia a nemine nimiũ fidei in fortuna reponendum eſſe perdocuit. deinde Ericus Hunorum agmen exploraturus obequitat. Quod Ericum præteriens, inuicemq; ab ipſo præteritum primã ortiuo ſole aciem poſtremo occiduo prębuit. Itaq; penes quem tot milium regimen foret ab obuiis ſciſcitatus eſt. Quem Hun forte cõſpiciens: rex hic Hunorum erat: ſpeculandi miniſterium accepiſſe cognouit, perquiritq; qđ percunctatori vocabulum foret. Ericus ſe vbiq; aduentantem: nec vſq̃ compertum vocitari perhibuit: rex item admoto interprete quid Frotho operis exerceret interrogat. Cui Ericus. Nunq̃ Frotho domi inimicum pręſtolatur exercitum: nec hoſtem in ædibus operitur: pernox enim & peruigil eſſe debet alienum appetens culmen: nemo ſtertendo victoriam cepit: nec luporum quiſq̃ cubando cadauer inuenit. Quem rex exquiſitis dictorum ſententiis callere cognoſcẽs: hic ait fortaſſe Ericus eſt: a quo filiam meam falſi criminis inſimulatam accepi. Qui continuo prendi iuſſus non decere (inqt) vnũ a pluribus abripi. Quo dicto non modo regis animũ complacauit: ſed etiam ad ignoſcendi ſibi voluntatem perduxit. Cuius impunitatis cauſam potius a calliditate q̃ beniuolentia profectam conſtabat. cum ob hoc maxime dimitteretur: vt Frothonem nuntiatæ multitudinis rumore terreret. A quo cum reuerſus explorata referre iuberetur: ſex claſſium ſenos reges, earũq; quãlibet quina nauiũ milia complectentem vidiſſe ſe retulit: quarum vnãquãq; trecẽtorum remigium capacem eſſe conſtaret. Quẽlibet vero totius ſummę millenarium quaternis alis contineri dicebat. Volebat autem millenarium mille, ac ducẽtorum capacem intelligi: cum ala omnis trecentorum numero compleatur. Cunctante vero Frothone: quid cõtra tot acturus eſſet, attẽtiuſq; ſubſidia circũſpiciẽte: probũ, inqt Ericus audacia iuuat: acri cane occupãdus eſt vrſus. Moloſſis quippe nõ imbellibus auiculis opus eſt. Quo dicto Frothoni contrahendæ claſſis conſilium præbuit. Qua inſtructa aduerſum hoſtem nauigatio tenditur. Igitur inſulas quæ Daniam orientẽq; interiacent: præliis ſubigunt. Vnde procedentes naues aliquot Rutenæ claſſis offendunt. Quarum cum Frotho paucitatẽ inceſſere deforme duxiſſet: a macro inquit Ericus & tenui petendus eſt cibus. Raro pingueſcet qui cadit. Neq; enim mordendi potens eſt: quem vaſtus occupauerit follis. Quo documento regi irruptionis edendæ ruborem excuſſit: eumq; mox ad paucitatem multitudine laceſſandam perduxit: vtilitatem pudori præferendam ſignificans. Poſt hæc ad Olimarum proceſſum eſt. Qui multitudinis ſegnitie excipere hoſtem, q̃ aggredi præoptabat, Quippe Ruthenorum nauigia incompoſita minuſq; ob granditatem ad remigium habilia videbantur. Sed ne ei quidem numeroſitatis potentia profuit. Inuſitata nanq; Ruthenorum multitudo copiis q̃ virtute præſtantior robuſtæ Danorum paucitati victoriam tradidit. Frotho cum patriam repetere vellet: inauditum nauigationis impedimentum expertus eſt. Quippe crebra interfectorum corpora,

Hun rex Hunorũ.

Mirabilia et quaſi incredibilia.

Nauigia Ruthenorũ contra Danos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nec minus ſcutorum, haſtarumq; fragmenta iactante æſtu vniuerſum maris conſtrauerant ſinũ. Itaq; portus non anguſti minus: q̃ olidi erant. Igitur mediis obſtrictę cadaueribus hæſere puppes. Nec putria quidem ac circũflua corpora remis abigere, aut contis propellere poterãt. quo minus vno ſublato mox aliud aduolutum impelleret claſſem, bellum cum mortuis obortum crederes. Nouum contra exanimes diſcrimen extabat. Igitur Frotho conuocatis quas vicerat gentibus: lege cauit vt quiſquis paterfamilias eo conciderat bello: cum equo omnibuſq; armaturæ ſuæ inſignibus tumulo mandaretur. Quem ſi quis veſpillonum ſceleſta cupiditate tentaſſet: pœnas non ſolum ſanguine, ſed etiam inhumato cadauere daret. Buſto atq; inferiis cariturus. Siquidem par eſſe credebat vt alieni corruptor cineris: nullo funeris obſequio donaretur: ſortemq; proprio referret corpore quam in alieno perpetraſſet. Centurionis vero, vel Satrapæ corpus rogo propria naue conſtructo, funerandum conſtituit. Dena autem gubernatorum corpora vnius puppis igne conſumi præcipit. Ducem quempiam aut regem interfectum proprio iniectum nauigio concremari. Tam ſcrupuloſam ducendis interfectorum funeribus obſeruationem præſtari voluit: ne promiſcuos exequiarum ritus exiſtere pateretur. Iamq; cuncti Ruthenorum reges Olimaro, Dagoq; exceptis Marte conciderant: bella quoq; Ruthenos ex Danorum imitatione celebrare præcepit: ac nequis vxorem niſi emptitiam duceret. venalia ſiquidem cõnubia plus ſtabilitatis habitura cenſebat: tutiorem matrimonii fidem exiſtimans q; pretio firmaretur. Præterea ſi quis virginis ſtuprum vi petere auſus eſſet ſupplicia abſciſſis corporis partibus lueret: alioqui mille talentis concubitus iniuriam penſaturus. Decreuit etiam vt quiſquis militię deditus ſpectatæ virtutis titulum affectaret: impeteret vnum: exciperet duos: tres modica pedis retractione vitaret: quatuor fugere non erubeſceret. Aliam quoq; ſuper militum ſtipendiis conſuetudinem a ſubiectis ſibi regibus obſeruandam edixit. Patrium domeſticumq; militem hyberno tempore ternis argenti talentis donari iuſſit: gregarium aut conductitium binis: priuatum ac militiæ laboribus defunctum dũtaxat vno. Qua lege virtuti iniuriam afferebat: conditiones militum non animos æſtimans. In quo quidem erroris argui poterat cum familiaritates meritis anteferret. Poſt hæc interrogatus a rege Ericus an Olimari copias Hunorum æquaret exercitus: carmine ſic eloqui orſus eſt.

Ruthenorũ regum ſtrages.

Nouæ Frothonis leges.

Hercule deprendi nulli numerabile vulgus:
  Vulgus cuius erat terra nec vnda capax.
Colluxere ignes crebri. Silua omnis obarſit.
  Index innumeræ flamma cohortis erat.
Calcibus obtrita tellus ſubſedit equinis.
  Edebant rapidos ſtridula plauſtra ſonos.
Ingemuere rotæ: ventos auriga premebat:
  Vt tonitrum currus aſſimulaſſe putes.
Vix armatorum cœtus ſine lege ruentes
  Ponderis impatiens preſſa ferebat humus.
Obmugire aer viſus mihi: terra moueri.
  Tantus in externo milite motus erat.
Nam quindena ſimul vexilla micantia vidi:
  Quodq; ex iis centum ſigna minora tenet.

Poſt quorum quoduis poterant bis dena videri
    Signorum numero: par erat ordo ducum.

Igitur Frothone quid contra tot opponeret perquirente: redeſidum docet, patiendũqꝫ hoſtes propria primũ immanitate cõſumi. Obeditum monitui eſt. Neqꝫ enim minore ſtudio probatum conſilium q̃ editum fuit. At Huni per auia ſolitudineſqꝫ ꝑgreſſi: nuſq̃ repertis cõmeatibus paſſim inedia periclitari cœperunt. Quippe regio vaſta ac paluſtris extabat: nec erat vllum egeſtatis ſubſidium reperire. Tandem fuſis comeſiſqꝫ iumentis tam vehiculorum q̃ victus inopes ſpargebantur. Cæterũ error par fami periculũ erat. Non equis, non aſinis parcitur, non fœdis aut putribus abſtinetur. Poſtremo ne canibus quidem temperatũ eſt: nephas omne morientibus licitũ fuit. Nihil enim tam difficile qđ neceſſitas ſuprema non imperet. Ad vltimũ fame exhauſtis publica clades inceſſit. Efferebãtur abſqꝫ ceſſatione corpora, cũctiſqꝫ exitiũ formidantibus: nulli miſeratio pereuntiũ fuit: humanitatem quippe metus excluſerat. Primũ itaqꝫ regem paulatim defecere cohortes: deinde centuriatim defluxit agmẽ: deſeruit eũ quoqꝫ Vggerus vates vir ætatis incognitæ, & ſupra humanũ terminũ prolixæ: qui Frothonem transfugæ titulo petẽs: quicquid ab Hunis parabatur: edocuit. Inter hæc Hithinus rex aliquantæ Noruagienſiũ gentis Frothonis claſſem centũ quinquaginta nauigiis accedebat. E quibus duodecim lectis: propius nauigationem cœpit habere erecto in malũ ſcuto ſocios aduentare ſignificãs. Qui regi in proximũ amicitiæ gradum receptus, magnũ copiis eius attulit ſupplementũ. Eidem poſtmodũ cũ Hilda Høgini Iutorũ Reguli filia ſpectatę admodũ opinionis virgine mutuus amor inceſſit. Quippe nondũ inuicẽ conſpectos: alterna incenderat fama. At vbi mutuæ conſpectionis copia incidit: neuter obtutũ ab altero remittere poterat. Adeo pertinax amor oculos morabatur. Interea Frotho diſtributo per municipia milite: diligentius impẽſas hibernis cõmeatibus neceſſarias conuectabat. Sed ne ſic quidẽ oneroſum impenſis exercitũ ſuſtentare ſuffecit. Par propemodũ Hunorum cladi pernicies incidit. Igitur ad inhibendũ aduenarũ confluxum claſſe in Albiam miſſa neqd traiiceretur curæ habuit. Cuius duces Reuillus & Meuillus fuere. Soluta hyeme Hithino, Høginoqꝫ ſocialem exequi piraticam placuit. Ignorabat enim Høginus ſuam a ſodali filiam adamari. Erat autem is corporis habitu præſtans: ingenio peruicax: Hithinus vero corpore perq̃ decoro: ſed breui extitit. Cæterũ cũ Frotho ſuſtentandi exercitus ſumptũ indies difficiliorẽ aduerteret. Rollerũ in Noruagiã, Olimarũ in Suetiam, øneuũ regem, & Glomerum piratarũ præcipuũ ad Orcades petendorũ cõmeatuũ gratia dirigit: ꝓprias cuiqꝫ copias tribuens. Triginta reges ſequebãtur Frothonẽ: q ipſum amicitia vel obſequio colerẽt. Audiens autẽ Hun dimiſſas a Frothone copias: nouũ recentẽqꝫ militem cõtrahit. At Høginus filiam ſuam Hithino deſpondit: coniurato inuicẽ vter ferro periſſet: alterũ alterius vltorẽ fore. Autũno petitores cõmeatuũ redeunt: trophæis q̃ alimẽtis locupletiores. Rollerus enim prouincias Sũmoriã & Normoriã: occiſo earũ rege Arthorio vectigales effecerat. At Olimarus Thoriã lõgũ Ianitorũ atqꝫ Helſingorũ regẽ: duoſqꝫ alios haud inferioris potẽtiæ duces: Heſtiam quoqꝫ & cũ ølandia Curetiã: ſed & inſulas Suetię p̃tentas celeberrimus Barbariæ domitor triũphauit. Itaqꝫ ſeptingẽta reducebat nauigia duplicato eductorũ antea numero. ønef vero & Glemero Hithino quoqꝫ & Høgino Orcadũ trophęa ceſſere. Hiſdẽ cum nongentis nauibus reditũ eſt. Et iam quæſiti late ſumptus, conuectæqꝫ raptu impenſæ alendis

Hunorũ fames fœda.

Vggerus vates mirandus.

Hithinꝰ rex Noruagiæ partis.

De gloria Frothonis.

Trigita reges ſequebãtur Frothonem.

De potẽtia Frothonis.

abunde copiis ſuppetebant. Cæterum viginti regna imperio Frothonis adiecerant quorũ reges triginta p̄dictis adiuncti Danorũ partibus militabant. Hac viriũ fiducia cũ Hunis pugna conſeritur. Cuiꝰ prima dies tãta interfectorũ ſtrage recruduit:

Cædes mirandæ.

vt præcipui tres ruſciæ fluuii cadaueribus velut ponte conſtrati: ꝑuii ac meabiles fierent. Præterea quantũ quis itineris ꝑ triduũ equo conficere poſſet: tantum locorũ humanis cadaueribus completũ videres.

Spatioſa cędis veſtigia.

Adeo ſpatioſa cædis veſtigia erãt. Itaqꝫ prælio ſeptem dies extracto cecidit rex Hun.

Hun cæditur.

Cuius frater eodẽ nomine inclinatam Hunorum aciẽ cõſpicatus: cũ ſua ſe cohorte dedere cũctatus nõ eſt. Eo bello LXX. ac centũ reges qui aut ex Hunis erant, aut inter Hunos militauerant: ſubmiſere ſe regi.

Clxx. reges vincuntur.

Quẽ numerũ Ericus ſuꝑiori ſignorũ expreſſione cõplexus fuerat: cũ Hunorum multitudinẽ Frothone ꝑcontante diſtingueret. Igitur Frotho vocatis in concionẽ regibus ſub vno eodẽqꝫ iure degendi normã imponit.

Prouinciarum diſtributio.

Præfecit autẽ Olimarũ Holingardiæ, øneuũ, Cønogardiæ, Hun vero captiuo Saxoniã tribuens: Reuillũ Orcadibus donat. Prouincias Helſingorũ, Iarnberorũ & Ianitorũ, cũ vtraqꝫ Lappia Dimaro cuidã procurandas attribuit. Dago Heſtiæ regimen erogauit. Quorũ vnũquẽqꝫ certis tributi legibus onerauit, obſequiũ beneficio applicãs.

Frothonis regni extẽſio.

Itaqꝫ Frothonis regnũ Ruſciã ab ortu complectens: ad occaſum Rheno flumine limitatũ erat. Interea Aithinus apud Høginũ quorũdã obtrectatione inſimulatus eſt quaſi filiam eius ante ſponſaliũ ſacra ſtupri illecebris temeraſſet: q̃d tunc immane cũctis gentibus facinus habebatur. Igitur Høginus credulus auribus rem falſo nuntiatã excipiens: Hithinũ regia apud Sclauos ſtipendia colligentẽ claſſe laceſſit: cõſertaqꝫ manu victus Iutiam petiuit. Itaqꝫ ſtatam a Frothone pacem internũ labefactauerat bellum: primiqꝫ indigetes regiam detractauere legem. Quamobrẽ Frotho miſſis q simul eos accerſerent ſcrupuloſius cauſam ſimultatis inquirit. Qua cognita iuxta legis a ſe latæ formulam pronuntiauit. Videns autẽ ne ſic quidẽ eos in gratiã reduci poſſe patre filiam ꝑtinacius repoſcente: litem ferro decidendã edixit. Id quippe ſolum dirimendæ controuerſiæ remediũ videbatur. Inita pugna Hithinus acerrima ꝑſtrictus plaga cũ ſanguine & viribus corporis deficeret: inſꝑatã hoſtis clementiam exꝑtus eſt. Høginus ſiquidẽ promptiſſimã occidendi ipſius facultatem adeptus: formæ tamẽ eius, & iuuentæ miſeratione ſæuitiam manſuetudini cedere coegit. Itaqꝫ ne ephebum inter extremi ſpiritus momenta palpitantẽ extingueret: abſtinuit ferro. Olim nãqꝫ impuberẽ, aut inualidũ vita ſpoliare rubori deputabat.

Høthinꝰ & Høginus ſe mutuo cædunt.

Adeo cuncta verecũdiæ momenta priſca pugilũ fortitudo ſeruabat. Ita Høthinus ſociorum opera ad naues relatus hoſtis beneficio ſeruatꝰ eſt. Iidem ſeptimo abinde anno apud inſulam Hithinſø pugnã exorſi: mutuis vulneribus conſumpti ſunt: felix Høginus foret: ſi circa deuictũ ſemel Hithinũ ſeueritate potiꝰ q̃ clementia vſus fuiſſet. Ferunt Hildam tanta mariti cupiditate flagraſſe: vt noctu interfectorũ manes reintegrandi belli gratia carminibus excitaſſe credatur.

Alricus Sueonũ rex & Geſtiblindꝰ Gothorum rex bellum cient.

Eodẽ tempore Alrico Sueonũ regi aduerſum Geſtiblindũ Gothorũ regem atrox incidit bellũ. At Geſtiblindus viribus minor: Frothonẽ ſupplex acceſſit ſe ac regnũ ꝑcipiendæ opis gratia dediturus. Qui mox Skalc, Scanico, atqꝫ Erico in ſubſidiũ receptis: cum ſupplementis militũ redit. Cũqꝫ militiæ procurſum in Alricum effundere ſtatuiſſet: Ericus prius filiũ eius Gunthionũ: Wermis ac Solongis ꝓlatũ cenſuit impetendũ: oportere aſſerens feſſum tempeſtate nautam proximũ captare littus. Præterea radicũ inopem raro virere truncum. Igitur irruptione facta perit Gunthionus, nomẽqꝫ eius

tumulus refert. Audiēs Alricus interemptionē filii, vltū ire deproperat. Conſpica
tus hoſtes Ericū clandeſtino accerſitū colloquio recenſitis patrū ſuoꝝ fœderibꝰ vt
Geſtiblindi militiā detrectaret/orabat. Qđ Erico ꝑtinaciꝰ abnuēte, cū Geſtiblindo
dimicandi licentiā flagitat/priuatā pugnā publice ꝓferendā exiſtimās. Quē Ericꝰ
ſenectute armis inhabilem referens/triſtēq; eius valitudinē maxima cū ætatis excu
ſatione prætendēs, ſe eius loco obtulit pugnaturū: ꝓbroſum docens: ſi duellū præ-
ſtare refugeret, ꝑ quo bellum cōmiſſurus veniſſet. Hinc abſq; cunctatione dimica-
tū eſt. Occiſo Alrico Ericus q̄ grauiſſime affectus, ægre comptis remediis, ſerū inco
lumitatis regreſſum habuit. At Frothoni ipm̄ occubuiſſe falſo fama vulgauerat:
mentemq; regis magno ob id mœrore torquebat. Quā triſtitiā Ericus reditus ſui
beneficio diſpulit. Quippe Suetiā/Wermiā/Helſingiā/atq; inſulas Solis ꝑpa ſua Fro
thonis adiectas impio nuntiabat. Quē mox Frotho deuictarū ab eo gentium Regē
cōſtituit: ac præterea Helſingiā ei cū vtraq; Lappia, Finniā quoq; et Eſtiam annuo
ſtipendiorū iure cōtribuit. Nemo ante ipm̄ Sueticorū regū Erici nomine cenſebat
ab ipſo aūt in cæteros vocabulum fluxit. Eodē tp̄e regnabat Alf in Hethmarchia/fi
lium habēs Aſmūdū. Biorno vero in Wik ꝓuincia: cui Aſuitus filius erat. Accidit
aūt Aſmundū parū ꝓſpere venationi intentū, dum feras aut canibus occupare/aut
caſſibus excipere ꝑgeret, irruente forte caligine longius a retiariis auio fuiſſe calle
diuulſum/ vaſtaq; perrantē iuga tandē equo et veſtibus deſtitutū, fungos et tubera
pedisse: ad vltimū in Biornōis reg[penetralia fortuito deueniſſe ꝓgreſſu. Pręterea
ipſe filiuſq; regis cōuictu pauliſꝑ habito ad cōfirmandū inter ſe amicitiæ cultū om-
nibus cōiurauere votis, quēcunq; eoꝝ vita ꝓlixior excepiſſet/ mortuo cōtumulan-
dū fore. Tantus em̄ ſocietatis eorum atq; amicitiæ vigor extabat: vt neuter altero
fatis abſumpto, lucem prorogare ſtatueret. Poſt hæc Frotho omnium ſubiectarum
ſibi gentium manu, contracta claſſe Noruagiam petit: Erico terrenum agmen du-
ctare iuſſo. Humanę ſiquidem cupiditatis more quo plura poſſederat, plus affectās
etiam vaſtiſſimam atq; horridiſſimam orbis terrarū partem ab hoc iniuriæ gene-
re intentatam exiſtere paſſus non eſt. Adeo opum acceſſio auiditati incrementum
afferre conſueuit. Igitur Noruagienſes abiecta defenſionis ſpe / rebellandi fiducia
defecti, in Halogiæ fines maiore ex parte ꝓfugere cœperunt. Stikla quoq; virgo ſer
uandæ caſtitatis cauſa patriæ ſe ſubduxit/bellis q̄ nuptiis exerceri præoptans. In-
ter hæc Aſuitus morbo conſumptus, cum cane ac equo terreno mādatur antro. Cū
quo Aſmundus ob amicitię iuſiurandū viuus cōtumulari ſuſtinuit, cibo quo veſce
retur illato. Iamq; Ericus cū exercitu ſuperiora ꝑmenſus, Aſuiti forte tumulum ap-
petebat. Cui Sueones theſauros ineſſe rati, ligonibus ꝑfregere collem. Itaq; maioris
q̄ credebatur altitudinis ſpecum aperiri cōſpiciunt. Ad quē ꝑluſtrandū opus erat
eo, qui ſe in illum pēdulo circūligatum fune demitteret. Delectus eſt forte ex prom
ptiſſimis iuuenibus vnus. Quem quū Aſmundus ſporta reſtim ſequente intromiſ-
ſum aſpiceret, protinus eiecto eo, corbem conſcendit. Deinde ſuperne aſtātibus ac
moderantibus funem abſtrahendi ſignum porrexit. Qui ingentis pecuniæ ſpe re-
ducto corbe quum ignotam extracti ſpeciem animaduerterent/inuſitata facie terri
ti, defunctumq; rediſſe rati, proiecta reſte in diuerſa fugere. Quippe Aſmundus te
tro oris habitu/ac veluti funebri quodam tabo obſitus videbatur. Qui fugientes
reuocare conatus, vociferari cœpit/falſo eos formidare viuum. Quem videns Eri-
cus pręcipue cruentati oris eius imaginem mirabatur. In vultu ſiquidem profluus

Alrici cæ-
des.

Ericus pri-
mus Sueti-
corum rex.

Aſmundus
Aſuitus.

Biorno rex

Noruagia
vaſtiſſima
orbis pars
bello petit.

Aſmundus
cū amico
ſepelitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

emicabat ſanguis. Quippe Aſuitus noctibus rediuiuus crebra colluctatione læuam illi aurē abruperat, fœdumq; indigeſtæ ac crudæ cicatricis ſpectaculum apparebat. Igitur a circunſtantibus accepti vulneris cām referre iuſſus, ſic orſus eſt fari,

Quid ſtupetis qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Mala ſoli grauis vni manet omnis domus orbis.
Miſeri quos hominum ſubſidiis deſtituit fors.
Mihi ſpecus et iners nox/tenebręq; et vetus antrū
Oculis delitias eripuerunt/animoq;.
Humus horrēs/tumulus putris/et immūditiarū
Grauis æſtus minuerunt iuuenilis decus oris:
Habitumq;: et validi roboris vſum vitiarunt.
Suꝑ hæc omnia cōtra exanimem conſerui vim:
Graue luctæ ſubiēs pondus et immane ꝑiculum:
Laceris vnguibus in me rediuiuus ruit Aſuit/
Stygia vi reparans poſt cineres horrida bella.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.
Neſcio quo ſtygii numinis auſu
Miſſus ab inferis ſpiritus Aſuit,
Sæuis alipedem dentibus edit:
Infandoq; canem præbuit ori.
Nec contentus equi vel canis eſu,
Mox in me rapidos tranſtulit vngues:
Diſciſſaq; gena ſuſtulit aurem.
Hinc laceri vultus horret imago:
Emicat inq; fero vulnere ſanguis.
Haud impune tamen monſtrifer egit:
Nam ferro ſecui mox caput eius:
Perfodiq; nocens ſtipite corpus.
Quid ſtupetis, qui relictum me colore cernitis!
Obſoleſcit nempe viuus omnis inter mortuos.

Ianq; Frotho in Halogiæ fines emouerat claſſem: vbi ad cognoſcendā multitudinis ſuæ ſpeciē: quæ numeri menſuram, capacitatemq; trāſcendere videbatur / collem a militibus cōgeri iubet viritim lapide in aceruū miſſo. Eundē quoq; haſtis numerādi agminis modū ſecutus eſt. Conſpicui adhuc colles fidem viſentibus præbēt. Hic Frotho cōſerta cū Noruagienſibus pugna, grauē cædibus diē egit. Noctu vtrinq; receptui cōſultū eſt. Appetēte diluculo terreſtria ꝑmenſus ſuꝑuenit Ericus. Hic regi certamē ſuggerit iterādū. Quo bello tanta de Danis ſtrages accepta eſt: vt e ternis nauiū milibus ſolæ centū ſeptuaginta ſupſtites fuiſſe credanī. Normanni vero tā vaſta clade deleti ſunt: vt fama ſit ne quintæ ꝗdem vicoꝝ ꝑti remāſiſſe cultorem. Victor Frotho pacē ꝑ oēs gētes reficere cupiēs: vt vniuſcuiuſq; rē familiarē a furū incurſu tutā præſtaret/ociūq; regnis poſt arma dεſereret: armillā vnā in rupe, quā Frothonis petrā nomināt, alterā apud Vvig ꝓuinciā habita cū Noruagienſibꝰ cōcione, defixit: edictæ a ſe innocentiæ expimētū daturas: ſubductis iiſdē, in oēs regio

Collis lapidum.

De mirabili bello et strage.

De duabus armillis.

nis p̄ſides aīaduertendū minatus. Itaq; ſummo cū p̄ſectorū piculo aurū abſq; custo
dia mediis affixū triuiis magnū auaritiæ irritamentū extabat / opportuna rapinæ — Aurum po
præda plena cupiditatis ingenia ꝓuocāte. Statuit idē: vt nauigātes reptis vbicūq; — ſuit ī biuio.
remis licite fruerent. Amnē vero tranſituris vſum equi, quē vado ꝓximū repiſſent — Lex Frotho
liberū eſſe cōceſſit. Eodē deſcēdēdū forc cōſtituit, quū priores eius pedes ſolū attin- — nis.
gerēt: poſtremos adhuc vnda ſublueret. Talium ſiqdem cōmodorū beneficia poti⁹
humanitatis, q̄ iniuriæ noīe cēſēda credebat. Cæterū reū capitis fieri: q ſupato am
ne equi vſum lōgius expetere p̄ſumpſiſſet, inſtituit. Iuſſit etiā: neqs ædē vel arcā ſe-
ris obfirmatā haberet: aut rē vllā clauſtroꝝ cuſtodia cōtineret / triplicē amiſſoꝝ re
ſtitutionē ꝓmittens. Præterea tantū alieni cibi in cōmeatus aſſumi fas eſſe: quantū
vni cœnæ ſufficeret / ꝓmulgabat. Quā ſiqs in capiēdo menſurā excederet, furto ob
noxius haberet. Furi vero traiectis ferro neruis in ſuſpendiū acto, lupū collateralē
affigi præcepit: vt malitiam hominis acerbitati belluę ſimilitudo exæquaret pœnę. — Res mirabi
Eandem quoq; in furtorū conſcios mulctam extendi curauit. Ibidem ſeptennio io- — lis lupū fu-
cundiſſimū ocii tempus emenſus, filiū Aluonē / filiamq; Oſuram nomine ꝓcreauit. — ri affigi.
Iiſdem forte diebus Arngrim⁹ pugil Sueticus Frothonē acceſſerat: q Scalc ſcanicū — Arngrimi
q; ab eo olim nauigio ſpoliatus fuerat, ex ꝓuocatione laceſſitum occidit. Quo faci- — victoria.
nore ſupra modū elatus, aggreſſus eſt Frothonis filiam poſtulare. Obſeratas regis
aures exptus, Erici Suetiam regentis ſubſidiū flagitat. Quem Ericus hortari cœ-
pit: vt aliquo præclari operis merito Frothonis ſibi fauorem aſciſceret: pugnaretq;
aduerſum Egtherū regem Biarmiæ / et Thengillum regem Finnimarchiæ: q; ii ſoli
cæteris obſequentibus, Danicū detrectare viderentur imperiū. Nec mora: eo exer-
citū egit. Sunt aūt Finni vltimi ſeptentrionis populi vix qdem habitabilem orbis — Finni.
terrarū ꝑtem cultura ac manſione complexi. Acer iiſdem telorū eſt vſus. Non alia
gens ꝓmptiore iaculandi peritia fruitur. Grandibus et latis ſagittis dimicāt. Incā
tationū ſtudiis incūbunt: venationib⁹ callent. Incerta illis habitatio eſt: vagaq; do
mus. Vbicunq; feram occupauerint locantibus ſedes. Pandis trabibus vecti / cōſer-
ta niuibus iuga ꝑcurrunt. Hos Arngrimus conciliandæ ſibi claritatis cauſa ador-
tus / obtriuit. Qui quū infœliciter dimicādo fuga dilaberentur, tribus lapillis poſt
tergū coniectis, totidem montiū inſtar hoſtibus apparere fecerunt. Igitur Arngri — Ludificatio
mus ludificati viſus errore p̄ſtrictus, ab inſectando hoſte exercitum reuocauit / ma- — magica.
gnarū ſe rupium interiectu coercitum putans. Iidem poſtera die congreſſi / victiq;
coniectæ in terram niui ingentis fluuii ſpeciem indiderūt. Itaq; Suetis p ſummum
viſus errorē falſa rerum opinione deluſis, inuſitata aquarū moles obſtrepere vide-
batur. Ita victore vanā aquarū imaginē formidāte, fugam impetrauere Finni. Ter
tio identidē die reparauere bellum: nec iā amplius vllum fugæ efficax remediū fuit
Vidētes eīn ſuas inclinari acies / poteſtati ſe ꝑmiſere victoris. Quibus Arngrimus
hanc tributi legē inſtituit: vt recenſito Finnorū numero, rheda ferinis pellibus cō- — Lex Finnoꝝ
ferta ab vnaquaq; decade loco cenſus, exacto triennio, penderet. Deinde Egtherum
Biarmiæ ducē duello ꝓuocatū deuicit: indiditq; cōditionē Biarmis viritim pellem — Lex Biar
ꝓ capite perſoluēdi. Poſt hæc ſpoliis trophæiſq; auctus, ad Ericū reuertitur. Quem — morum.
Ericus in Daniā cōſecutus, multā iuuenis laudē Frothonis auribus inſtillabat / di-
gnū regis filia affirmans, qui imperio ipſius vltimos humanarū rerum terminos
adiecisſet. Cuius egregia Frotho merita cōtemplatus, haud incōgruum duxit / eius
ſe ſocerū exhibere, q ſibi tātis operū titulis / patentē late claritatē ſtruxiſſet. Suſtulit

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Duodecim ex Oſura filii. aſit Arngrimꝰ.xii.ex Oſura filios:quorũ hæc noĩa ſubnotaui:Brãder/Biarbi/Brod
der/Hiarrãdi/Tãder/Tiruĩgar/duo Haddingi/Hiorthuar/Hiarthuuar/Rani/ An
gantir.Hi ab adoleſcẽtia piratico muneri incũbẽtes/vno oẽs forte nauigio Sampſo
De Sampſo inſula. inſulã aduecti,duas ĩ maritimis naues Hialmeri atqꝫ Aruaroddi piratarũ reperiũt
Quas pugna adorti/remigibꝰ vacuefecere:atqꝫ an gubernatores oppſſiſſẽt incerti
interfectorũ corpa ſuis quæqꝫ tranſtris aptãtes/q̃ſitos abeſſe cognoſcũt. Qua de re
mœſti,partã floccipendere victoriã/ſcientes ſibi cõſequẽtis pugnæ diſcrimẽ maio-
re ſalutis impẽdio ſubeũdũ.Quippe Hialmerus atqꝫ Aruaroddus:quorũ iãpridem
abrupto gubernaculo tẽpeſtas nauigia lacerauerat,alterius excidendi gratia nemꝰ,
ingreſſi/ligni rudẽ extenuauere materiã:eouſqꝫ truncũ dolabris ambientes,donec
naualis inſtrumenti formã vaſtum robur indueret. Qđ quũ humeris impoſitũ ſo-
ciæ cladis ignari deferrent,ab Oſuræ filiis recenti oppreſſorũ cruore madentibus
laceſſiti,duo cũ pluribus ferro decernere coacti ſunt.Nec par qdẽ cõgreſſꝰ extabat
quũ geminã biſſena manus excipet.Cæterũ victoria numero non rñdit. Interfectis
Oſuræ filii ad vnũ ab Aruarod-do cæſi. ẽm oĩbus Oſuræ filiis/oppreſſoqꝫ ab hiſdẽ Hialmero victoriæ Aruaroddũ titulus
nõ fefellit:quẽ ſolum ex tãto ſociorũ agmine fortuna reſiduũ fecit. Qui informẽ ad
huc gubernaculi truncũ incredibili libratũ niſu tanta vi hoſtiũ adegit corpibus:vt
duodecim vnico eius impulſu cõtuſos elideret.Ita cũcta admodũ bellicarũ rerũ tẽ-
peſtate depulſa,oceanũ manus adhuc piratica nõ reliquit. Quæ res maxĩe Frotho
nẽ ad occidentẽ armis inceſſendũ adduxit:cuiꝰ vnicũ in ꝓpagãda pace ſtudiũ verſa
bat̃.Accerſito ergo Erico cũctaqꝫ famulãtiũ ſibi regnoꝝ claſſe cõcita, Britãniã inu
mera aduehit̃ puppi.Cuiꝰ inſulę rex manu ſe imparẽ noſcẽs(q̃ppe fretũ nauigiis vi
debat̃ occludi)Frothone ꝑ deditiõis ſil̃atiõnẽ petito/nõ ſolũ magnitudinẽ eius adu
De Britannis. lationis officio ꝓſeq cœpit:ſed etiã domitoribꝰ gẽtiũ Danis ſuã/patriæqꝫ ſubiectio
nẽ ꝓmittit:pẽſiones/cẽſum/vectigalia,ſiue qcqd expeterẽt/offerebat.Ad vltimũ ho
ſpitaliter inuitãdos curat. Grata Frothoni Britãni humanitas fuit:q̃q̃ doli ſuſpi-
cionẽ aleret:tã facilis oĩm abſqꝫ coactione ꝓmiſſio:tã ꝓmpta hoſtiũ ante bella dedi-
tio:q̃ raro ſyncera fide amminiſtrari ſolet.Laceſſebat quoqꝫ conuiuii metus veritos
ne clandeſtinis inſidiis appeteret̃ ſubeũtis crapulæ laqueis implicata ſobrietas. Cæ
terũ rarior inuitatoꝝ numerus videbat̃,q̃ vt tuto inuitanti parere poſſent. Ineptũ
quoqꝫ exiſtimatũ inexꝑtæ hoſtiũ fidei credere ſalutẽ ſuã. Qua rex mẽtiũ fluctuatio
ne cõꝑta,denuo Frothonẽ accedit cũ duobus milibus ac quadringẽtis viris epula-
turũ accerſens,quẽ ante cũ mille ducẽtis ꝓceribꝰ cõuiuiũ inire popoſcerat. Frotho
nõdũ ſuſpitiõe depoſita:q̃q̃ adaucto inuitatoꝝ numero fretus,petẽdi cõuiuii fidu
tiã mẽte p̃ſumere poſſet,ſubornat q̃ regionis abdita ꝑcurrẽtes/ſiqd inſidiarum ſpe-
culando depræhenderẽt,ocyus intimandũ curarẽt.Cuius rei cauſa nemus ingreſſi
repta caſtroꝝ acie:q̃ Britannorũ copias attinebat:dubiũ preſſere greſſũ. At vbi res
liq̃dius agnita eſt,pedẽ deferre depropant.Furua ſiqdẽ tẽtoria fuere:et q̃ſi piceis q-
buſdã obſcurata tegminibꝰ:quo minus obtutũ ꝓpinquãtis offenderẽt.Quo cogni-
to Frotho validiore ꝓcerũ manu mutuas diſpẽſat inſidias:ne cõuiuio incautius ad
ito,opportunis fraudaret̃ auxiliis.Quibꝰ latebrã nactis ferendæ opis ſignũ ad litui
ſonitum prænotauit.Deinde cũ ſtatuta manu leui armorũ genere culta conuiuiũ
Aula regia petit. Aula erat cultu magnificentiæ regalis inſtructa aulæis oſtro tinctis vndiqꝫ
ſecus obducta: in quibus mirifici luxus operam annotares. Cortina murice pi-
cta compactos ligno parietes adornabat. Conſtrata pallis nitidioribus pauimenta:

quas pede premere perhorreres. Supne cerneres crebras micare lucernas: adultas oleo lampades choruſcare. Ex acerris quoq; fragrantia fundebat: quã ſuauiſſimus vapor exquiſitis cumulabat odoribus. Ambitum omnẽ frequentibus epulis menſæ conſepſerant. Intextis auro puluinaribus ornabantur accubitus. Ceruicalibus ſedilia replebantur. Reuerendam aulæ faciem viſentibus arridere putares: nec quicq̃ in tanto paratu/aut viſu inconcinnum/aut olfactu triſte deprændi poterat. Media dolium æde perſtabat explendis aptum poculis/et liquoris immodici capax: vnde haurire eſſet, quod ingentis ora conuiuii ſatiaret. Miniſtri purpura culti aureos geſtantes cyathos/propinandiq; munus comiter exequentes: compoſitis gradiebãtur ordinibus. Nec bubalinorum cornuum: quibus potio promeretur, vſus aberat. Aureis cœna pateris refulgebat, nitidioribus onuſta poculis: quæ plærunq; fulgentes interſtinxerant gemmæ. Ingens omnia luxus repleuerat. Menſæ dapibus luxuriabant, crateris vario potionis genere redundantibus. Nec meri ſimplex vſus extabat: quũ petiti late ſucci vario nectar ſapore cõficerent. Sapidioribus lances epulis renidebant: quos maxime venatica referſerat præda. Sed ne domeſticæ quidem carnis obſonia deerant. Parcius domeſticis, q̃ conuenis bibendi ſtudium erat. Hos enim ſecuritas incitabat ad crapulam: illis inſidiarum cõmentum ebrietatis illecebram dempſerat. Dani igitur (vt patriæ pace loquar) ſiccandis certatim calicibus aſſueti, ingenti ſe onerauere vino. Quos Britanni potos admodum conſpicati, conuiuio furtim elabi cœperunt: relictiſq; intra aulam cõuiuis, ſummis cõniti viribus valuas regiæ admotis obicibus, variiſq; impedimentorũ generibus, obſerare. Dein de tectis ignem inferre orſi.

Nota dolũ Anglorum

At Dani q intra ædem clauſi continebantur incendio pullulante pulſatis neqcq̃ foribus ab egreſſu prohibiti, ipm mox adorti parietẽ/eruptionis facultatem petebant. Quem Angli validiore Danorum impulſu labefactari cernentes, mutuis obniti viribus/molibuſq; extrinſecus applicatis, nutabundam fulcire congeriem inſtiterunt: quo minus conuulſus paries clauſis exitum aperiret Qui tandem robuſtiori Danorum manui cedens: quorum quo periculum maius/hoc validior conatꝰ extabat, facilẽ pſſis eruptionẽ contribuit. Tum Frotho claſſicũ ſuccinere iubet, quo manũ in inſidiis conſtitutam accerſiret. Quę litui ſono clangẽtis excita/dolum in auctores retorſit, Britannorum rege extremæ cladi cum innumeris ſuorum copiis tradito.

Anglorum quarta a Danis ſubactio.

Quo facto geminum Frothoni beneficium præbuit: quum et ſaluti ſociis/et hoſtibus exitio fuerit. Interea Hiberni, crebreſcẽte Danicæ fortitudinis fama, perculſi: quo difficiliorem partium ſuarum irruptionem præſtarent, ferreos terræ murices inſtrauerunt: quibus littorum vetaretur acceſſus.

Hibernorũ aſtus.

Vtitur aũt Hibernorum gens leui et parabili armatura. Nouaculis comam extenuat: totum occipitii crinem abradit: ne fugiens capillitio teneatur. Cæterum telorũ cuſpides obuertit inſtantibus/mucronũq; acumina inſequentibus de induſtria opponere aſſolet: ac plærunq; poſt tergum lanceas iaculari/doctior fuga ſuperare, q̃ bello. Quo fit vt quum victoriam tibi ceſſiſſe putes, diſcrimen immineat.

Hibernorũ ſubactio.

Tam inſidioſam hoſtiũ fugã Frotho conſideratius q̃ cupidius inſectatus, ducẽ gentis Keruillũ acie fudit. Cuiꝰ ſupſtes frater, depoſita rebellãdi fidutia, patriã dedidit regi. Captiuã rex prædã militi diſptiuit: vti ſe totiꝰ auaritiæ exptẽ/et a nimia rerũ cupiditate auerſum/ſolius glĩæ lucrũ appetere teſtaret̃.

Gloria Danorum.

Itaq; poſt Britãnicos triũphos/Hibernaſq; manubias in Daniã reditũ eſt: anniſq; tricenis ab omni belloꝝ negotio temperatũ ẽ. Quo tpe cũctis pene terris eximia fortitudinis laude Danicũ nomẽ iclaruit

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Leges vltimæ Frothonis.

Volens itaqꝫ Frotho fulgorem imperii ſui perpetuo firmitatis habitu prorogare/ primū aduerſum furta ac latrocinia tāq̄ familiaria mala ac domeſticas peſtes ſeueritatē ſuam diſtringere curæ habuit: q̄bus vacuefactæ gētes trāquilliorē vitæ vſū apphenderēt:ne ꝓpagatæ pacis inceſſus vllo malignitatis obſtaculo læderet̄.Prouidit quoqꝫ ne ceſſante hoſte ciuilis patriā lues exederet:aut poſt exterā pacem domeſtica graſſaretur improbitas.Deniqꝫ in Iutia tanq̄ in capite regni ſui magni ponderis aureā armillā triuiis affigi curauit/edictæ a ſe innocētiæ expimentū tā inſignis prædæ documēto daturus.Cuius irritamentū q̄q̄ improbas laceſſeret mētes ac ſiniſtra ſollicitaret ingenia,ſupabat tamē indubitatus ꝑiculi metus.

Aurū rurſum a Frothone expoſitum.

Tāta ſiq̄dē Frothonianæ maieſtatis auctoritas erat:vt etiā aurū rapinæ expoſitū ꝑinde ac firmioribus clauſtris obſitū tueretur.Cuius rei nouitas ingentē auctori claritatē cōciuit. Qui quū patratis late cædibus inſignes vbiqꝫ victorias edidiſſet,otiū oībus erogare cōſtituit:vt pacis iocūditas bellorꝫ atrocitati ſuccederet:et cladis finis ſalutis initiū foret.Sed et oīm opes ob hoc maxīe edicti munimēto vallādas curauit:ne domi raptorē inuenirēt,q̄ foris hoſtibus caruiſſent.Per idē tp̄s publicę ſalutis auctor mūdum petendo ſeruādorꝫ mortalium gr̄a mortalitatis habitū amplecti ſuſtinuit: cū iā terræ ſopitis bellorū incēdiis sereniſſimo trāquillitatis otio fruerent̄.

Natiuitas Chriſti.

Creditū eſt tā ꝓfuſę pacis amplitudinē vbiqꝫ æqualē/nec vllis orbis ꝑtibus interruptā/ nō adeo terreno pricipatui,q̄ diuino ortui famulatā fuiſſe:cælituſqꝫ geſtū: vt inuſitatū tp̄is beneficiū p̄ſītem tp̄m teſtaretur auctorē.

Veneficæ fraus.

Inter hæc matrona q̄dā magicæ rei perita plus ſpei in arte ſua,q̄ metus in regis ſæuitia reponens/filium petēdę furtim prędæ cupiditate ſollicitat/impunitatē ꝓmittēs:qꝫ Frotho fato ꝓpemodū cōfinis extaret occiduo corꝑe ægras ſenilis animæ reliquias trahēs. Quo materno hortatui ꝑiculi magnitudinē opponēte,meliꝰ eū ſꝑare iubet/aut maritimā bouē fœtū editurā / aut aliū quēpiā caſum vltioni repugnaturū affirmās.Qua voce ſolutū metu filiū hortamēto obſequi coegit.Quo facto Frotho ꝑinde ac cōtumelia laceſſitus ad diripiendos matronæ penates maxīo impetu/ſtudioqꝫ cōtēdit,p̄miſſis q̄ eā cū liberis cōprahenſam adducerēt.Q̄d præſciens fœmina,ludificatis præſtigio hoſtibus, fœmineā ſpeciē eq̄na ꝑmutandā curauit. Accedēte vero Frothone/maritimæ bouis figuram cōplexa,paſtū in littore vagabūda petere videbat̄. filios quoqꝫ tanq̄ minores corꝑe vitulos adūbrabat.Cuius mōſtri rex admiratione captus,circuiri ip̄os/reditūqꝫ eis ad vndas negari iubet.Deniqꝫ vehiculo,quo ob annoſi corꝑis inualitudinē vtebat̄ excedēs/humi mirabūdus cōſedit. At mater,quæ maioris belluæ ſpeciē ſumpſerat, prætento cornu regē adorta,alterū eius latus cōfodit.Quo vulnere exanimatus indebitū tantæ maieſtati exitū habuit.

De morte Frothonis.

Cuius mortē milites vltione ꝑſequi geſtiētes/ petita iaculis portenta cōfigūt.Quibus interemptis aīaduertunt humana cadauera ferinis capitibus prædita.Ea res maxime præſtigiū detexit. Hic Frothonis toto orbe clariſſimi regis exceſſus fuit. Huius egeſtis viſceribus ſallitū corpus triennio ꝓceres aſſeruandū curabāt/ꝓuinciarū defectionē vulgato regis exitu formidantes: mortēqꝫ eius ob hoc maxime clam exteris eſſe cupiētes: vt vitę ſīlatione ꝓpagati iā pridem imperii terminos tuerentur:priſtinaqꝫ ducis auctoritate ſubnixi ,conſuetam a ſubiectis penſionem elicerent. Deportabatur itaqꝫ ab eis exanimum corpus vt iam non funebri lecto : ſed regali vehiculo geſtari videretur:tanq̄ inualido ſeni: nec ſatis virium compoti id muneris a milite deberetur .T tum magnificentiæ etiā extincto ab amicis tributū eſt. At vbi putidos artus extrema corripuit ſanies,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Frothonis ſepulcrum

nec tabes reprimi poterat: ſecus Vveram Sialandiæ pontem regio funere tumulauere corpus/affirmantes Frothonem eo loci mortis ac buſti copiam exoptaſſe: vbi regni eius præſtantiſſima haberetur prouincia.

Explicitus eſt Liber Quintus.

Inci pit Sextus.

DEfuncto Frothone, Dani Fridleuum: q apud Ruſciam educabat, falſo extinctũ rati: quum iam regnũ hæredis inopia claudicare/nec in regia gente cõtinuari poſſe videretur: hunc ſceptro digniſſimũ arbitrati ſunt: q illuſtrãdi Frothonis gratia recẽti eius tumulo plenum laudis carmẽ affigeret, famãq; extincti regis ſpecioſo poſteris titulo commendaret. Tunc qdem Hiarnus Danicæ admodũ poeſis peritus: vt claritatem viri inſigni dictorũ monumento proſequeretur/præmii magnitudine concitatus, more ſuo barbarum condidit metrum. Cuius intellectum quatuor verſiculis editum in hæc verba tranſcripſi.

Hiarni carmen.

Frothonem Dani, quem longum viuere vellent
  Per ſua defunctum rura tulere diu.
Principis hoc ſummi tumulatum ceſpite corpus:
  Aethere ſub liquido nuda recondit humus.

Hiarnus rex. xli.

Quo carmine edito auctorem Dani diademate munerati ſunt. Ita ab eis epitaphiũ regno repenſum, imperiiq; pondus paucarum literarum contextui donatum eſt. Adeo exili impendio ingens præmium ſtetit. Eximium exigui poematis precium famam quoq; Cæſarianæ retributionis exceſſit. Diuus ſiquidem Iulius victoriarũ ſuarum toto orbe editarum ſcriptorem/illuſtratoremq; municipio donare contentus extitit. Nunc vero ruſticano regnum prodiga plæbis humanitas erogauit. Sed ne Africanus quidem in rependendis operum ſuorum monumentis/munificentia Danos æquauit. Illic enim elucubrati voluminis merces auro ſimplici ſtetit. Hic agreſti ſceptrum incõdita verſuum paucitas miniſtrauit.

De Iulio Cæſare.

Erici mors

Haldanus Erico ſucceſſit.

Eodem tempore Ericus qui Suethiæ præfecturã gerebat morbo exanimatus eſt. Cuius filius Haldanus paterna procuratione functus, quũ. xii. fratrum Noruagiæ oriũdorum crebris congreſſibus terreretur/nec oppreſſioni vindicta ſuppeteret, ſpe capeſſendæ opis Fridleui tunc Ruſciæ cõſiſtentis copiã profugio petiuit. Quem ſupplici vultu aggreſſ⁹ ſeq; ab externo hoſte confractum ac contuſum deplorans, triſtem iniuriarum querimoniam afferebat. Per quẽ Fridleuus accepto paternæ mortis nuntio, ſupplicem auxiliis ꝓſecutus: Noruagiam armis inſtructus accedit. Quo tempore pręd icti fratres deficientibus a ſe ſociis, intra inſulam rapidiſſimo ambitam fluuio præaltum moliti vallum terreſtrem in plano munitionem extenderãt: cuius receptaculo freti, crebra vicinos irruptione laceſſerant. Excedentes eñ inſula, continentẽ extructo ponte petere conſueuerant. Quem portæ munitionis annexum ita quodã funiculorum regimine moderari ſolebant: vt quaſi volubili aliquo cardine circũuectus, modo trans flumẽ iter ſterneret: modo occulto reſtiũ ductu ſupne retractus ianuæ de-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſeruiret. Fuere autem iuuenes hi acres animis: robuſti iuuenta: præſtabiles habitu
corporis: gigātęis clari triumphis: trophęis gentiũ celebres: ſpoliis locupletes. Quo
De equo Biornonis.
rundā vero ex ipſis nomīa (nā cætera vetuſtas abſtulit) ſubnotaui: Gerbiorn/Gun
biorn/Armbiorn/Stenbiorn/Eſbiorn/Thorbiorn/et Biorn. Hic equũ habuiſſe tra-
ditur pręſtantē corꝑe/præpetē velocitate, adeo: vt cęteris amnem traiicere nequeũ
tibus, hic ſolus obſtrepentem indefeſſus verticē ſuparet. Cuius aquæ lapſus tam in
cito ac præcipiti volumine defertur: vt animalia nandi vigore defecta plærũq; peſ
ſundare ſoleat. Ex ſũmis eñ mõtiũ cacuminibus manās, dũ ꝑ cliuoꝝ ꝑrupta ſaxis ex
ceptus eliditur, in ꝓfunda vallium multiplicato aquarum ſtrepitu, cadit: verũ con
tinuo ſaxorũ obſtaculo repercuſſus, celeritatem impetus eadem ſemꝑ æquabilitate
cõſeruat. Itaq; toto aluei tractu vndis vniformiter turbidatis, ſpumeus vbiq; can-
dor exuberat. At vbi ſcopulorum anguſtiis euolutus laxius ſtagnādo diffunditur,
ex obiecta rupe inſulam fingit. Præruptũ hincinde iugum eminet/ variis arborũ ge
neribus frequens: quarũ obiectus amnem eminus ꝓuideri nõ ſinat. Praeterea Bior-
De cane Biornonis.
noni inuſitatæ ferocitatis canis extabat: horrendæ qdem acerbitatis bellua/atq; hu
mano cõuictui formidoloſa: quæ ſæpius biſſenos ſola viros oppreſſerit. Sed qm̃ tra
dita magis q̃ cognita referunť, fidem arbiter penſet. Hæc ſiqdem, vt accepi, delitia-
rum quondā loco habita, Offoti gigantis inter paſcua tuebať armentum. At iuue-
nes latrocinio viciniam inceſſere ſoliti, magnas ſæpe ſtrages edebant: populari pe-
nates: armenta ſternere: diripere oĩa: ingentem agere prædā: ſpoliatas rebus ædes
exurere: mares paſſim cum fœminis obtruncare/ꝓbitatis loco curatum eſt. Quorũ
improuidam Fridleuus irruptionē excipiens, om̃es ad monimentũ refugos egit,
occupato eximiarũ viriũ equo: quem præceps metu ſeſſor maturandæ fugæ gratia
Nota.
citra amnem relictum, pontē ſecũ traiicere nõ audebat. Deinde ſiqs fratrum illoꝝ
quempiā interemiſſet, interfecti corpus auro ſe repenſurũ edixit. Qua ſpe quidam
regiorum pugilum incitati: nec tam auaritiæ q̃ virtutis ardore correpti, conuento
tacite Fridleuo operam ſe facinori daturos ꝓmittunt/ſalutem admodũ deuouētes
Fridleui aſtus.
ni trũca prædonũ capita retuliſſent. Quorũ Fridleuus virtute & ꝓmiſſione lauda-
ta, arbitris expectare iuſſis ſolo contentus comite, noctu fluuium petit. Ne eñ alie-
nis q̃ propriis viribus inſtructior videretur, auxilium virtute præcurrere ſtatuit.
Poſt hæc comitem crebro contuſum ſilice exanimauit, iniecitq; exangue vndis cor
pus: cui etiam detractum ſibi cultum applicuit/eiuſdem exuuias mutuatus: vt in-
tuito cadauere, periclitationis regiæ ſpecies daretur. Iumentum quoq; quod eũ ve
xerat elicito de induſtria cruore/conſperſit: eodē caſtra repetente necis ſuæ fidē fa-
cturus. Deinde calcaribus ſubditis mediis equum verticibus adegit: eoq; ſuperato
amne delapſus, prætentũ munimento vallum ꝑ ſubiectas aggeri ſcalas tranſcende-
re conabatur. At vbi ſuperne euectus propugnacula manu cõplecti poterat, illato
tacite pede ędē quā cõmeſſabundi prædones inſederant: ignaris vigilibus leui/ſuſpē
ſoq; veſtigio petit. Cuius conclaue nactus ſub imminente foribus teſtudine cõſiſte-
bat. Iuuenes ſiquidem a munimenti firmitate profecta ſecuritas ad crapulam ꝓuo-
cabat: arbitrantes incitatiſſimi lapſus fluuiũ inacceſſum feciſſe præſidium: qui nec
nando traiici, nec ratibus ſuperari poſſe videretur. Neq; enim vlla amnis pars per-
uiam vadi copiā dabat. Tum Biorno conuiuali hilaritate ſuffuſus: egreſſam vndis
Biornonis ſomnium.
belluam: per quietē ſibi conſpectā affirmat: quæ triſtes ore flammas egerens: conti-
nenti cuncta incendio daret. Quamobrē indagandā inſulæ latebram eſſe: adeo neq;

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

locorum habitui confidendũ vt nimia ſecuritatis præſumptione extrema incautis pernicies afferatur. Nihil enim ita ſitu munitũ eſſe, cui ſi humana deſit opera ſimplex naturæ tutela ſufficiat. Præterea ſummopere cauendũ ne ſomni ſui denuntiationem triſtior cladis euentus excipiat. Igitur omnes munimentis egreſſi, totiuſq; inſulę ambitũ curioſius ſpeculati: reperto caballo: Fridleuũ fluuialibus aquis obrutum coniectabant. Equum vero præcipitato ſeſſore tranſnaſſe rati perinde ac regię mortis nuntiũ portis gratulanter excipiũt. At Biorno nocturnarũ adhuc imaginũ memoria territus: excubiis vtendũ hortatur: ꝙ periculi ſuſpitionẽ nondũ tuto depoſituri viderentur. Ipſe deinde capiendę quietis gratia cubiculũ petit: viſionẽ mẽte altius repoſitam habens. Inter hæc equus quẽ Fridleuus ob vulgandã interitus ſui fidem intercutis tantũ cruoris effuſione reſperſerat: militũ eius caſtra maculoſus irrupit. Qui illico amnẽ petentes repertũ ſerui cadauer: regiũ exiſtimauere corpus: qđ nitida veſte cultũ ſtridulus ripę vortex adegerat. Quorũ maxime errorem conuerberati corporis turgor adiuuit cum lacerata, contuſaq; ſilicibus cutis informes oris notas exangui pallore confunderet. Huius rei indignatione permoti pugiles, qui Fridleuo nuper delendorũ prædonũ curam ſpoponderant, præruptũ aquæ periculũ accedebant: ne promiſſionis gloriã timidiore voti negligentia reſpergere viderentur. Quorũ cæteri fidutiã imitati: pari cupidine fluuiũ petũt ni regem vlciſcerentur extrema paſſuri. Quibus viſis Fridleuus pontẽ cõtinenti cõmittere properauit: receptiſq; pugilibus: prima vigiles irruptione proſternit. Reſiduos quoq; conſequẽter adortus Biornone excepto ferro conſumpſit. Quẽ impenſiori curatione e vulneribus recreatũ ſub ſacrę obteſtationis pignore collegam adciuit: operaq; eius vti ꝗ exitio gloriari ſatius duxit. Indignum quoq; aſſerebat tantæ fortitudinis florẽ prima pubertate decerptũ intẽpeſtiua nimis clade cõſumi. Dani vero Fridleuũ aduẽtantem experti cuius iampridẽ obitũ falſo didicerant nuntio, miſſis qui eũ accerſerent: Hiarnonẽ regno cedere iubent: ꝙ ip̃m precario, ac perfunctorie gerere videretur. Qui tãto honore defungi non paſſus/ſpiritum pro gloria erogare: ꝗ in obſcuram vulgi ſortẽ concedere præoptauit. Quamobrẽ ne regiis honoribus exutus priſtinũ fortunæ habitũ recipere cogeretur: præſentem armis tueri conſtituit. Itaq; diuidua regio præruptis conſternationis motibus agebatur. Alii ſiquidem ab Hiarnonis partibus ſtabant. Alii Fridleui titulis ob egregia Frothonis merita aſtipulati ſunt: hærebatq; vulgi diſcors ſuffragiũ: his præſentiũ habitum: illis præteritorum memoriã venerantibus. præponderauit tamen Frothonianæ recordationis intuitus, eiuſq; ſuauitas maiorem Fridleuo fauoris partẽ conciliauit. Plæriq; enim quibus altior ſenſus extabat ruſticæ conditionis hominẽ ꝗꝗ ad inſperatũ rerũ culmen præter generis ius ſolo fortunæ beneficio perueniſſet: regno ſubmouendũ cenſebant: ne verum honoris hæredem adulterinus poſſeſſor elideret. Fridleuus vero Danorum legatos redire iubet: Hiarnonem: aut regnũ deponere: aut acie ſecum confligere rogaturos. At Hiarno lucis auiditatem honori anteferre: ſalutemq; gloriæ diſpendio quærere morte triſtius ratus: dum bello Fridleuũ excipit: in Iutiam obtritus aufugit: victorẽq; denuo reparata manu aggreſſus, hauſtis ferro ſociis, fugam abſq; comite habuit. quã inſula, vocabulum ex eius nuncupatione ſortita, teſtatur. Igitur humiliorem animo fortunã expertus cum ſe gemina ſtrage omnibus propemodum copiis exutũ videret: traiecto in dolum ſtudio, obſcurato oris habitu, Fridleuum accedit: ipſum quęſitis per familiaritatem inſidiis necaturus. A quo

(margin, beside the line "conſequẽter adortus Biornone…", at the right:) Biorno in ſocietatem adcitus.

(margin, beside the line "accerſerent: Hiarnonẽ regno cedere iubent…", at the right:) Hiarno regno cedere cogitur.

(margin, beside the line "ſtatur. Igitur humiliorem animo…", at the right:) Hiarnonis fraus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſuſceptus aliquãdiu ſeruitii ſimulatione propoſitũ occultabat. Siquidẽ decoquendi ſalis opificem profeſſus inter ſordidioris miniſterii famulos ignobilia exequebatur officia. Cibi quoq; capiendi tẽpore diſcubitu vltimus exiſtere ſolebat. Præterea balneis abſtinebat: ne nudato corpore crebris vulnerũ veſtigiis proderetur. Quo rex abſoluẽdæ ſuſpitionis gratia lauari compulſo: vt hoſtem ex cicatricibus cognouit: age (inquit) improbiſſime latro qualiter in me cõſulturus fores: ſi interficiẽdi tui cupidũ liquido comperiſſes. Ad hæc ſtupefactus Hiarno ex prouocatione te ait deprehenſum aggrederer: quo maiore demendæ criminationis copia potireris. Quẽ mox Fridleuus ſententiæ ſuæ exemplo: prouocatũ oppreſſit: tumulo cadauer obruens interfecti vocabulũ referente. Qui poſtmodũ a ſuis propagandæ ſobolis gratia: coniugio ſibi conſulere monitus: cælibẽ præſtare vitã: paterno contendebat exẽplo. ꝙ Frothoni coniugis petulãtia: graue probrũ affixerit. Ad vltimũ perſeuerantiſſimis omniũ precibus victus: per legatos aggreſſus eſt Noruagiæ regis Amũdi filiã poſtulare. Quorũ vnus Frøco nomine fluctibus inter nauigandũ abſumptus: inuſitatũ moriens prodigiũ dedit. Quippe vbi illũ cõfluus vndarũ æſtus implicuit: ſanguis medio enatus gurgite: ita totã ponti faciẽ peregrino quodã rubore perfudit: vt ſpumeum paulo ante palagus procelliſq; albidum, mox puniceis fluctibus intumeſcens: alienũ a natura ſua colorem induere videretur. Amundus vero regię petitionis inexorabiliter vota fruſtratus: legatis indecentius habitis tyrãnidem Frothonis olim Noruagiæ grauius imminentẽ cauſam ſpernendæ legationis aſſeruit. Frogertha vero (filia hæc Amundi erat) nõ modo Fridleui genus intuita: ſed etiã factorũ claritudinem venerata: cõuitio patrẽ inſequi cœpit: ꝙ generũ habere ſpreuiſſet: cuius conſummata nobilitas nec virtute deficeret, nec ſanguine claudicaret. Adiecit quoq; ꝓdigialẽ illã maris faciẽ vndis repẽte in ſanguinẽ verſis. Quid aliud q̃ Noruagicæ cladis interpretẽ: Danicæ vero victoriæ liquidum extitiſſe portẽtũ! Quã cũ Fridleuus iteratæ legationis officio poſtularet: perſeuerãtia repulſam vincere cupiẽs: indignatus Amundus: rẽ a ſe ſemel negatã pertinacius flagitari: raptis ad necẽ legatis improbi petitoris ſtudio crudelius obuiãdũ curauit. Cuius iniuriæ Fridleuus famã expertus: Haldano ac Biornone adcitis: Noruagiã nauigatione cõplectitur. Contra/ Amundus patrio inſtructus præſidio: obuiã exerit claſſem Frøcaſund appellant ſinũ in quem claſſis vtraq; coierat: vbi Fridleuus noctu ſpeculãdi gratia caſtris egreſſus: cũ inuſitatũ quendã icti aeris ſonũ cominus percepiſſet: fixo gradu ſuſpiciens triũ olorũ ſuperne clangentiũ hoc aure carmen excepit.

Hiarnonis exitus.

De Frøcone legato. Prodigiũ.

Dum mare verrit Hythin rabidoſq; interſecat æſtus.
Auro verna bibit: & lactea pocla ligurit.
Optima conditio ſerui cui rege creatus
Obſequitur: temere mutatis ſortibus hæres.

Deniq; poſt ipſas alituũ voces lapſum ab alto cingulũ literas carminis interpretes præferebat. Regis quippe Thialamarchiæ filium: pueriliter obludẽtem: gigas Hythin nomine vſitatum mortalium habitum mutuatus abduxerat. eoq; vſus remige cimba in proximũ littus traiecta Fridleuũ tunc forte ſpeculationis officio fungentem nauigio præteribat. Quem rex captiui adoleſcentis opera vti non paſſus: præda raptorem exuere geſtiebat. Aduerſum quem adoleſcens primũ acriori inuectionis genere vtendum eſſe præmonuit: facilius oppugnãdum promittens: dum ante cynico fuiſſet carmine laceſſitus. Tunc Fridleuus ſic orſus.

Cum ſis gigas tricorpor inuictiſſimus:
Tuoqꝫ cœlum pene exæques vertice:
Cur hoc ridendus enſis fœmen obligat!
Latuſqꝫ grande curta cingit framea!
Quid forte munis pectus enſe debili!
Habituſqꝫ corporalis inſtar negligis!
Sicæ breuis paruo fretus geſtamine!
Iam iam tuum fruſtrabor audax impetum
Ferro retuſo molientem prælia
Meticuloſa cum ſis ipſe belua:
Moleſqꝫ digno deſtitura robore
Vmbræ fugacis more præceps tolleris
Spectabili claroqꝫ nactus corpore
Imbelle pectus & pauore lubricum
Membriſqꝫ ſumme diſſidentem ſpiritum.
Ex hoc tuæ compago nutat fabricæ.
Cum forma fœlix ſtrage mentis claudicet
Suiſqꝫ ſit natura diſcor partibus.
Te laudis ex hoc munus omne deſeret:
Nec fortium clarus loco cenſeberis:
Obſcura computandus inter agmina.

Quo dicto gigātē pede manuqꝫ curtatū liberato captiuo coegit in fugā. Cuiꝰ conſequēter ꝓmōtoriū petēs, egeſtā antro pecuniā aſportauit. Quibꝰ ſpoliis ouās ereptiqꝫ adoleſcētis in traiiciēdo mari nauigatiōe vſus, hoc alacri carmē voce ſubtexuit.

Sanguine ſuffuſos enſes ferrumqꝫ cruore
Puniceum rapidi verſauimus in nece monſtri
Dum te Noruagicæ cladis moderator Anunde
Excipit alta quies: quem cum ſine lumine mentis
Nox ignara premat: virtus dilapſa fefellit.
At nos defunctum membris, opibuſqꝫ gigantem,
Contudimus: vaſtiqꝫ chaos penetrauimus antri.
Illic congeſtum raptu, violauimus aurum.
Et iam fluctiuagum tūſis euerrimus æquor
Confertamqꝫ ratem ſpoliis ad littus ouantes
Remigio reduces agimus: percurrimus vndas
Permenſore maris carabo: fulcemus alacres
Hoc pelagus: ne nos hoſti lux obuia prodat.
Ergo leues, totoqꝫ manus conamine niſi
Rimemur mare: caſtra prius, claſſemqꝫ petentes
Qꝫ roſeum liquidis titan caput exerat vndis.
Vt cum rem rumor vulgauerit atqꝫ Frogertha
Nouerit egregio partam conamine prædam
Blandior in noſtrum moueat præcordia votum.

Die poſtera Fridleuo aduerſus Anundū magno copiarū concurſu cruentum incidit bellum: qđ partim terreſtri, partim maritimo certamine gerebatur. Nam & in

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

campis acies explicabantur:& claſſi nihilominus bellator inceſſerat. Cũq; res plu-
rimo ſanguinis impẽdio gereretur: Biorno demũ inclinata ſuorũ acie ſolutum ne-
xibus Moloſſum cõcitauit in hoſtẽ:quã ferro obtinere nõ poterat: canino morſu vi
ctoriã adepturus. Quæ res aduerſariis probroſam ꝑperit ſtragẽ cũ fortiũ phalanx
mordicus laceſſita ꝓfugeret: Quorũ fuga triſtior an turpior fuerit:neſcias. Erubeſ
cẽdus ſiqdẽ Normãnorũ exercitus erat:quẽ hoſtis opẽ a bellua mutuatus obtriuit:
nec fraudi Fridleuo fuit labẽtẽ militũ virtutẽ canino reparare p̃ſidio. Occidit hoc

Anundi exitus.

bello Anũdus cui⁹ aſſecla Auo cognomẽto ſagittarius:Fridleuũ ad ſecũ dimicãdũ
hortatus:a Biornone ſequeſtris ordinis viro regẽ cũ plæbeio cõgredi ꝓhibẽte laceſ

Auo ſagittarius ꝓuocat regem.

ſitur. Cũq; Biorno ſinuato arcu neruo ſagittam aptaret:ſubito emiſſum ab Auone
ſpiculũ cordis ſumma trãſfixit. Cuius altera mox ſagitta comes mediis digitorũ cõ
cluſis impacta ſucceſſit. His tertia ſupueniẽs:in applicatã neruo ſagittã icidit. Auo
quippe prõptiſſima ſagittãdi opa eminus vtẽs:de induſtria geſtamẽ tãtũ hoſtis of-
fenderat:vt idẽ in ipm ſibi licere demõſtrãs:pugilẽ a ꝓpoſito reuocaret. Biorno ve
ro nihil ob hoc animi minuẽs:ſpreto corporis ꝑiculo cõſtãti mẽte & vultu: diſcri
men iniit:ita vt nec Auonis qcq̃ ingenio deferre: neq; ex cõſueta aliqd fortitudine
deponere videret̃. Itaq; nulla ex pte ꝓpoſito deturbatus:intrepidus duello ſe credi-
dit. Quo cũ vterq; ſautius exceſſiſſet:aliud itẽ apud Addarnes mutua laudis æmu
latione geſſerũt. Interfecto Anũdo:Fridleuus acerrimo hoſte liberat⁹,ſummũq; &
ſecurũ ociũ nactus:ferociſſimũ ingeniũ ſuũ voluptati cedere coegit:traiectoq; i ve-
nerẽ ſtudio:claſſem inſtaurat:negatas olim nuptias petiturus. Deniq; nauigationẽ

Grubbus filiã Fridleuo deſpondet.

ingreſſus cũ defecta vẽtis claſſe:vicos alimẽta petiturus irrũperet: A Grubbo quo-
dã hoſpitaliter habitus:tãdẽq; filiæ eius cõnubio potitus:Olauũ vocabulo filiũ ꝓ-
creauit. Interiecto quoq; tẽpore Frøgerthã adeptus, dũ patriã parũ ꝓſpera nauiga
tione repeteret, ignotę inſulæ littoribus appulſus:theſaurũ humi cõcluſum effode

De dracone.

re,cuſtodẽq; eius draconẽ vitandi veneni gratia bouino tergore tectus appetere cu
iuſdã per quietẽ cõſpecti monitũ ꝑdocet̃. Intentũq; ſcuto coriũ venenatis dentium
morſibus obiectare p̃cipit̃. Igit̃ experiẽdæ viſionis cauſa anguẽ vndis emergẽtẽ ad-
ortus:diu in ſquameũ latus irrita tela cõiecit. Quippe ſpiculorũ ĩpulſum cruſtrata
corporis duricies fruſtrabat̃. Ipſe vero coluber crebras admodũ ſpiras agitãs orbi-
culato caudę flexu tactas obiter arbores ſtirpit⁹ euertebat. Cæterũ crebro corporis
tractu cauata ad ſolidũ humo p̃ruptũ hinc inde latus effecerat ; vt qbuſdã in locis
aduerſos colles media valle ſequeſtrari cõſpicim⁹. Igit̃ Fridleuus ĩuicta belluæ ſup-
ma cõſiderãs:ima gladio tẽtat:pfoſſaq; inguinis parte ſaniẽ palpitãtis elicuit. Qua
extincta pecuniã Hypogęo erutã nauigiis deportãdã curauit. Euoluto anno: Bior-

Biornonis Auoniſq; cõciliatio.

nonẽ atq; Auonẽ ſæpius ex ꝓuocatione cõgreſſos: maxima cura in gratiã reduxit:
amicitiiſq; odia mutare cõpulit:qbus etiã filiũ Olauũ tres annos natũ nutricandũ
cõceſſit. Pellicẽ vero Iurithã,eandẽq; Olaui matrẽ recepto in cõmilitiũ Auoni ma-

Olaui educatio.

trimonio copulauit:æquiori animo repudiũ laturã exiſtimãs:ſi tãto pugile marita
ta ꝓ regio:ſtrenuũ ſortiret̃ amplexũ. Mos erat antiquis ſup futuris liberorũ euẽti-

De tribus Parcis.

bus Parcarũ oracula cõſultare. Quo ritu Fridleuus Olaui filii fortunã exploratur⁹
nuncupatis ſolẽniter votis:deorũ ædes precabũdus accedit:vbi introſpecto ſacello
ternas ſedes totidẽ nymphis occupari cognoſcit. Quarũ prima indulgentioris ani

Olaui deæ tres fatales.

mi liberalem puero formã,vberẽq; humani fauoris copiã erogabat. Eidem ſecunda
beneficii loco liberalitatis excellentiã cõdonauit. Tertia vero proteruioris ingenii

inuidentioriſq; ſtudii fœmina ſororum indulgentiorē aſpernata cõſenſum: ideoq; carũ donis officere cupiens: futuris pueri moribus parſimoniæ crimen affixit. Ita aliarũ beneficiis triſtioris fortunæ veneno corruptis: accidit: vt Olauo pro gemina munerũ ratione permixta liberalitati parcitas tribueret cognomentũ. Quo euenit vt prioris indulgentiæ ſuauitatē inſerta beneficio nota cõfunderet. Cũq; regreſſus Noruagia Fridleuus iter per Suetiã haberet: vltro legati partibus aſſumptis cælibi adhuc Haldano Hythini filiam: quã monſtro quõdã exemerat: impetrauit. Interea coniunx eius Frogertha Frothonē enixa eſt: ab eximia mutuãtem largitate cognomen. Itaq; Frotho ob auitæ felicitatis memoriã quã ſuo nomine referebat, ab incunabulis, primiſq; infantię rudimẽtis adeo cũctis charus euaſit: vt ne humi quidē incedere: aut cõſiſtere toleratus: ſinu iugiter atq; oſculis foueretur. Ita nõ vni modo pædagogo addictus: ſed quaſi cõmunis omniũ alũnꝰ extabat. Defuncto vero patre cũ duodecimũ ætatis annũ ageret: Saxoniæ regulos Suertingũ, & Haneuũ impiũ detractãtes: ac palã rebellare cõniſos: acie ſuꝑauit: deuictiſq; gẽtibꝰ ſeruitutis noīe pẽdẽdi ꝓ capite nũmi mulctã inflixit. Adeo nãq; liberalis extitit, vt recẽti largitatis cõſuetudine priſca militiæ ſtipẽdia duplicaret: neq; eñ ſe Tyrãnorũ more cõibus vitiorũ illecebris obiiciebat: ſed qcqd honeſtati ꝓximũ ꝓuidebat, ardẽter appetere: opes in ꝓpatulo habere: cæteros largiẽdo p̄currere: omnes hũanitatis officiis anteuenire: & qđ difficillimũ eſt: virtute inuidiã vincere cõtẽdebat. Cuiꝰ rei gratia breui tãtã apud oẽs claritatē cõtraxit: vt adoleſcẽtulus nõ modo fama maiorũ titulos exæquaret: ſed etiã vetuſtiſſima regũ monimẽta trãſcẽderet. Iiſdē tẽporibꝰ Starcatherus qdã Storuerki filiꝰ periclitatis naufragio ſociis: ſolꝰ vi aut fortuna delapſus ob incredibilē corporis animiq; p̄ſtãtiã hoſpes a Frothone colligit̃. Cuiꝰ cũ aliquãdiu cõtubernalē egiſſet: indies cultius, ac decẽtius habitꝰ, tãdē ſpecioſo donatꝰ nauigio maritimas excubias ꝓcurãdo piraticũ munꝰ agitare p̄cipit̃. Siqdē excellẽtius humano habitu corpus a natura ſortitus: ita id animi magnitudine æquabat: vt nulli mortaliũ virtute cedere putaret̃. Cuius tam late patẽs claritas fuit: vt adhuc quoq; celeberrima factorũ eius, ac noīs opinio ꝑſeueret. Neq; eñ ſolũ apud noſtros egregiis operũ titulis choruſcabat: verũ etiã apud omnes Sueonũ Saxonũq; ꝓuincias ſpecioſiſſima ſibi monumẽta ꝑpererat. hũc in ea regione ꝗ Suetiã ab oriẽte cõplectit̃: quãq; nũc Eſtonũ aliarũq; gẽtiũ nũeroſa barbaries latis ſedibꝰ tenet: originē duxiſſe memoriæ ꝓditũ cõſtat. Fabuloſa autē & vulgaris opinio ꝗdã ſuꝑ ipſius ortu rationi incõſentanea, atq; a veri fide penitus aliena cõfinxit. Tradunt eñ qdã ꝙ a gigantibus editus mõſtruoſi generis habitũ, inuſitata manuũ numeroſitate prodiderit: aſſerũtq; Thor deum quatuor ex his effluentis naturæ vitio ꝓcreatas, eliſis neruorũ cõpagibus auulſiſſe: atq; ab integritate corporis prodigiales digitorũ eruiſſe cõplexus: ita vt duabus tãtũ relictis, corpus qđ ante in giganteæ grãditatis ſtatũ effluxerat: eiuſq; formã informi mẽbrorũ multitudine repſentabat: poſtmodum meliore caſtigatum ſimulacro breuitatis humanæ modulo caperetur. Olim enim qdã magicæ artis imbuti Thor videlicet & Othinus, aliiq; cõplures mirãda pręſtigiorũ machinatione callẽtes: obtẽtis ſimpliciũ animis diuinitatis ſibi faſtigiũ arrogare cœperũt. Quippe Noruagiã, Suetiã, ac Daniã vaniſſimæ credulitatis laqueis circũuentas ad cultus ſibi pẽdẽdi ſtudiũ cõcitãtes: p̄cipuo ludificationis ſuæ cõtagio reſꝑſerũt. Adeo nãq; fallaciæ eorũ effectus ꝑcrebuit: vt in ipſis cęteri quãdam numinũ potentiam venerãtes: eoſq; deos, vel deorum complices autumantes

Olauus parcus.

De quarto Frothone cognomẽto Largo.

Subactõ. vi. Theutonicorum.

Initiũ Starcatheri pugilis.

Ortus Starcatheri.

De diis.

veníficiorũ auctoribus ſolẽnia vota dependerent : & errori ſacrilego reſpectũ ſacris debitũ exhiberẽt. Quo euenit vt legitima feriarũ ſeries apud nos eorũdẽ nominibꝰ cẽſeatur: cũ ipſis Latinorũ veteres, ſiue a deorũ ſuorũ vocabulis, ſiue a ſepteno planetarũ numero nũcupationẽ ſingulatim adaptaſſe noſcãtur. Eos tamẽ qui a noſtris colebãtur nõ eſſe quos Romanorũ vetuſtiſſimi Iouẽ Mercuriũqꝫ dixere: vel quibus Græcia latiũqꝫ plenũ ſupſtitioſis obſequiũ exſoluerũt: ex ipſa liquido feriarũ appellatiõe colligit̃. Ea em̃ ꝗ apud noſtros Thor, vel Othini dies dicit̃ apud illos Iouis, vel Mercurii feria nũcupat̃. Si ergo Thor Iouẽ, Othinũ Mercuriũ: iuxta deſignatæ interp̃tationis diſtinctionẽ accepimus : manẽte noſtrorũ aſſertione Iouẽ Mercurii filiũ extitiſſe cõuincitur: apud quos Thor Othino genitus: vulgari ſentẽtia ꝓhibet̃. Cũ ergo latini contrario opinionis tenore Mercuriũ Ioue editũ aſſeuerẽt: reſtat vt cõſtãte eorũ affirmatione Thor aliũ ꝗ̃ Iouẽ, Othinũ quoqꝫ Mercurio ſentiamꝰ extitiſſe diuerſum. Sũt q dicãt deos quos noſtri coluere: cũ iis quos Græcia vel latiũ celebrabat: ſolũ participaſſe vocabulũ: ſed iſtos tanꝗ̃ maieſtate ſuppares ab illis cultũ cũ noĩe mutuatos fuiſſe. Et hæc ſup Danicæ vetuſtatis numinibus diſſeruiſſe ſufficiat. Quę ideo pauliſper a me in cõmune deducta ſunt: vt legẽtibus liquidũ fiat: qbꝰ patria noſtra ritibus pagana ſupſtitione paruerit. Nũc ꝓpoſiti diuerticulũ repetã.

Dierum nomina. Thor. Othinus. Starcatherus Wicarũ necat.

Tradũt veteres Starcatherũ cuius ſupra memini in Wicari Noruagiẽſiũ regis iugulo: deorũ fauori facinorũ ſuorũ principia dedicaſſe, cuius rei tenor tali quorũdã aſſertione cõtexit̃: volens quondã Othinus Wicarũ funeſto interire ſupplicio, cũ id aperte exequi nollet: Starcatherũ inuſitata prius grãditate cõſpicuũ: nõ ſolũ animi fortitudine, ſed etiã cõdendorũ carminũ peritia illuſtrauit: quo ꝓmptiore eius opa ad pagendũ regis exitiũ vteret̃. Hanc quippe eũ dignationi ſuæ gratiã relaturũ ſperabat. Quẽ etiã ob hoc ternis ætatis humanæ curriculis donauit: vt in his totidẽ execrabiliũ operũ auctor euaderet. Adeo illi cõſequẽte flagitio vitæ tẽpora ꝓroganda cõſtituit. Qui mox Wicarũ adiens, inqꝫ eius aliquãdiu cõtubernio diuerſatus: inſidias obſequo texit. Tãdẽ piraticũ cũ eo opus ingredit̃. Cũqꝫ quodã in loco diutina tẽpeſtatũ ſæuitia vexaret̃: ita vẽtis nauigationẽ fruſtrãtibus : vt maiorẽ anni ptẽ quieti tribuerẽt. deos hũano ſanguine ꝓpiciãdos duxerũt. Itaqꝫ cõiectis in vrnã ſortibus: regiæ necis victimã depoſci contigit. Tũc Starcatherus facto ex viminibus laqueo regẽ ĩplicuit: pœnæ ſpeciẽ dũtaxat exiguo tẽporis momẽto daturũ. Sed nodi rigor ſuũ ius exequẽs: ſupremũ pẽdẽtis halitũ rapuit. Cui Starcatherus adhuc palpitãti ferro ſpiritus reliquias euulſit. Cũqꝫ remediũ afferre deberet perfidiã detexit. neqꝫ em̃ illa mihi recẽſenda videtur opinio quæ viminũ mollíciẽ ſubitis ſolidatã cõplexibus ferrei morẽ laquei pegiſſe cõmemorat. Deĩde capto Wicari nauigio: Bemonũ quẽdã cũctis Daniæ piratis virtute p̃ſtantẽ maritimũ p̃donẽ geſturus accedit. Bemoni nãqꝫ collega Fraccus noĩe piratici laboris tedio nup ſe eiꝰ ſocietati ĩterpoſita pecuniæ pactione ſubduxerat. Tãtã aũt Starcatherus, ac Bemonus: ſeruãdæ ſobrietatis curã habebãt: vt nũꝗ̃ ebrioſa ſibi potione indulſiſſe dicant̃: ne p̃cipuũ fortitudinis vinculũ cõtinẽtia/luxuriæ viribus elideretur.

De ſobrietate gigantũ.

Cũ ergo ꝓfligatis late ꝓuinciis ardore quoqꝫ Tyrãnico Ruſciam inuaſiſſent: incolæ parũ mœnibꝰ armiſue cõfiſi ꝓhibẽdis hoſtiũ inceſſibꝰ inuſitati acuminis clauos obiicere cœperũt: vt quorũ reprimere neqrẽt ĩpetũ: moraren̄t excurſum: taciteqꝫ plãtas humꝰ elideret: qbꝰ palã acies reſiſtere trepidaſſet. Sed ne id qdẽ ĩpedimẽti genꝰ arcẽdis hoſtibꝰ efficax fuit. Neqꝫ em̃ Danis ad eludendã Rutenorũ operã calliditas defuit: cõtinuo nãqꝫ lignea pedi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

bus tegmina ſubmittentes ſubiecto plantis aculeos innocuis preſſere veſtigiis. Eſt
autẽ ferrũ hoc quatuor diſpertitũ ſtilis: iiſdẽq; taliter cõſtitutis: vt in quãcũq; illud
partem caſu ſe eiiciat, triũ incũctãter pedũ æqualitate ſubſiſtat. Tum ſaltus inuios
ac nemorũ denſiſſima quæq; penetrantes Ruthenorũ principẽ Floccũ montanis ꝗ-
bus crepſcrat latebris eiecere. Quo in loco tanto prędæ potiti ſunt: vt ne vnus qui-
dem extaret: qui nõ auro argẽtoq; onuſtus claſſem repeteret. Mortuo autẽ Bemono
Starcatherus ab athletis Biarmẽſibus ob virtutẽ adcitus cũ plurima apud eos me-
moratu digna edidiſſet facinora: Sueonũ fines ingreditur: vbi cũ filiis Frø ſeptẽnio
feriatus, ab his tandẽ ad Haconẽ Daniæ tyrannũ ſe cõtulit: ꝗ apud Vpſalam ſacri-
ficiorũ tẽpore cõſtitutus effœminatos corporũ motus, Scęnicoſq; mimorũ plauſus
ac mollia nolarũ crepitacula faſtidiret. Vnde patet q̃ remotũ a laſciuia animũ ha-
buerit: ꝗ ne eius quidẽ ſpectator eſſe ſuſtinuit. Adeo virtus luxui reſiſtit. Itaq; cum
Hacone claſſem in Hiberniã extulit: ne vel vltima rerũ humanarũ imperia Danicis
armis intacta conſiſterẽt. Ea tẽpeſtate rex inſulæ Hugletus extabat. Qui cũ frequẽs
opibus ęrariũ haberet: adeo tamẽ auaritiæ obnoxius extitit: vt datis aliquãdo cal-
ceis: quos ſtudioſi manus cõmẽdaſſet opificis, ligamẽta detraheret: ſubmotiſq; loco
ſuo corrigiis: donũ ad iniuriã trãſferret. Cuius rei deformitate tãtũ muneri crimi
nis afferebat: vt odiũ ꝓ gratia ꝑcipere videret̃. Itaq; neminẽ ex honeſtis liberalitate
proſequi ſolitus circa mimos ac ioculatores munificẽtiæ ſtudiis vti cõſueuit. Opor
tebat nãq; vt turpis turpibus cõmercia familiaritatis impẽderet: & vitiorum tabo
obſitus culpæ ſocios blãdimẽtorũ lenocinio demulceret. Fuere tamẽ ei ſpectatæ vir
tutis ꝓceres. Gegathus & Suibdauus ꝗ inter effœminatorũ cõſortia veluti gẽmæ
ſtercoribus inſitæ: cõſpicuo militariũ operũ fulgore pollebãt. Itaq; ſoli regiarũ opũ
defenſores extabãt. Igit̃ ꝓlio inter Hugletũ & Haconẽ cœpto mimorũ greges ꝗbus
inſtabilitatẽ corporũ leuitas peperit animorũ trepidis aciẽ ſoluere decurſibꝰ, tãtaq;
regis beneficia ſola fugæ deformitate pẽſarũt. Tũc Gegathus & Suibdauus ſoli tot
hoſtiũ milibus obiecti: incredibili bellũ virtute geſſerũt: vt nõ duorũ modo militũ:
ſed vniuerſi agminis ꝑtes agere viderent̃. Sed & Gegathus Haconẽ ſibi pertinacius
imminẽtẽ tãto pectoris vulnere affecit: vt iocinoris ſuꝑma detergeret. Illic Starca-
therus dũ ferro Gegathũ petit: acerbiſſimũ capite vulnus excepit: vnde poſt modũ
in quodã carmine: nõ alias triſtiorẽ ſibi plagã incidiſſe perhibuit: qđ licet diſciſſi ca
pitis ꝑtes exteriore pellis ambitu necterẽtur: latens tamẽ in vulnere liuor clauſum
putredinis cõtagiũ occultabat. Victo occiſoq; Hugleto: ſed & Hiberniẽſibꝰ in fugã
actis: Starcatherus, quoſcũq; ex hiſtrionibꝰ captioni caſus obtulit: cædẽdos curauit
ſatius ratus in ſcurrarũ agmẽ cuticulæ damno ridiculũ dictare ſuppliciũ: q̃ pœna
capitis funeſtũ impetrare diſcrimẽ. Ita iocularis miniſterii, ſordideq; cõditiõis cater
uã ꝓbroſo aĩaduerſionis genere inſecutus: obſcœno verberũ ludibrio mulctare cõ-
tentus extitit. Tum Dani apud vrbẽ Dufflinã regias opes ęrario egeſtas publico ra
ptu conuelli iuſſerũt. Tãtæ ſiquidẽ magnitudinis pecunia reperta fuerat: vt minor
partitionis cura cũctis exiſteret. Poſt hæc Starcatherus ad inhibẽdã oriẽtaliũ defe
ctionẽ vna cũ Wino Sclauorũ principe delegatur. Qui ſimul aduerſum Curetum,
Semborũ, Sangalorũ, omniũq; poſtremo oriẽtaliũ exercitus/pręliati, claras late vi-
ctorias edidere. Eximiæ opinionis gladiator noĩe Wiſinnꝰ apud Ruſciam rupẽ: quæ
Anafial dicit̃ ſede & mãſione cõplexꝰ: vicinas, lõgĩquaſq; ꝓuincias oĩ iiuriæ genere
vexauit. Hic omnẽ telorũ aciẽ ad hebetudinis habitũ ſolo cõſpectu redigere ſolebat,

Hugletus Hiberniæ rex.

Nota de cõtinentia gigantum.

Starcatheri vulnus.

Hugleti cædes. Hibernorũ ſubactio tertia.

Acies oculorum mõſtruoſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Quamobrẽ tãtam viribus eius audaciam pꝑerit excluſus vulnerũ metus:vt etiam
illuſtriũ virorum coniuges maritis ſpectantibus raptas ad ſtuprum pertraheret.
Cuius ſceleris Starcatherus rumore excitus: tollendi auctoris gratia Ruſciã pꝑtit.
Wiſinnus cę ditur.
Qui quoniã nihil expugnatu difficile habuit:petitũ ex prouocatione Wiſinnũ etiã
artis ſuæ beneficio ſpoliatũ oppreſſit. Ferrũ quippe ne præſtigiatori conſpicuũ fo=
ret/tenui admodũ pelle cõtexit:neq; Wiſinno,aut præſtigii virtus,aut viriũ magni
tudo,quo minus Starcathero cederet,auxilio fuit.Deinde apud Bizantium inuictę
Tanna vincitur.
opinionis gigantẽ,Tãnã nomine corporis viribus fretus colluctando deuicit: igno
taſq; terrarũ partes proſcripti titulo pꝑtere coegit.Igitur cum nulla fortunæ ſæui=
tia vires eius victoria fraudare potuiſſet:Poloniæ partes aggreſſus:athletam quem
Waſce athleta.
noſtri Waſce Theuthones vero diuerſo literarum ſchemate Wilzce nominãt:duelli
certamine ſuperauit. Interea Saxones defectionẽ moliri/ idq; maxime in animo ha=
bere cœperunt: qualiter inuictũ bello Frothonẽ præter publici conflictus morẽ op
primerent. Qđ optime duello gerendũ rati mittũt qui regẽ ex prouocatione laceſ=
ſerent.ſcientes eũ diſcrimen omne prompta ſemꝑr mẽte cõplecti: animiq; eius ma
gnitudinẽ nulli prorſus exhortationi ceſſuram.Quẽ tunc tẽporis maxime adorien
dum putabant:cũ Starcatherũ cuius plæriſq; formidoloſa virtus extabat:negotio=
ſum abeſſe cognoſcerẽt.Cunctãte vero Frothone: ſeq; cũ amicis ſuper dando reſpõ
ſo collocuturũ dicente:ſuperuenit Starcatherus piratica iam regreſſus: qui ex hoc
maxime prouocationis habitũ reꝑhendit:ꝙ diceret regibus nõ niſi in compares ar=
ma congruere:eadẽq; aduerſum populares capienda non eſſe:per ſe vero tãq̃ obſcu
Hama.
riore loco natum , pugnã rectius amminiſtrandã exiſtere.Igitur Saxones Hamam
qui apud eos gymnicis palmis clariſſimus habebatur multis aggreſſi pollicitatio=
nibus ſi duello operam cõmodaret:molem corporis eius auro ſe repenſuros eſſe ꝑ=
mittũt : illectũq; pecunia pugilem ad campũ conflictui deputatũ militaris pompæ
tripudio proſequuntur:hinc Dani Starcatherũ regis ſui partes exequuturũ ad cer
taminis locũ militiæ inſignibus ornati perducũt. Quẽ Hama ætate marcidum iu=
uentæ fidutia deſpicatus:defunctũ viribus ſenem lucta q̃ armis excipere ꝑoptauit.
Eundẽ adortus terræ nutabundũ adegerat ni fortuna quæ vinci vetulũ nõ ſinebat
iniuriæ reſtitiſſet.Ita enim impꝑllentis Hamæ pugno obrutus memoratur: vt geni
bus nixus humũ mento contingeret.Quã corporis nutationẽ egregia vltione pen
ſauit.Nam vbi reſuſcitato poplite manũ expedire,ferrũq; diſtringere licuit:mediũ
Hamæ corpus diſſecuit.Complures agri ſexagenaq; mancipia victoriæ præmiũ ex
Subactõ Saxonũ ſexta.
titere.In Saxones vero poſt Hamæ cædẽ adeo Danorũ inſoleuit imperiũ:vt pro cu=
bitaliũ membrorũ quolibet indicẽ ſeruitutis ſtipem quotannis pendere cogerẽtur.
Qđ ægre ferens Hanef: bellũ demendæ penſionis cupidine cum animo volutabat.
Cũq; pertinax amor patriæ mentẽ in dies oppreſſorũ miſeratione perfunderet: ſpi
Hanef cæditur.
ritum pro libertate ciuiũ erogare cupiẽs:rebellionis ſtudiũ patefecit. Quẽ Frotho
traiectis per Albiam copiis apud vicũ Hanøfra taliter ab eo nuncupatum occidit
Suertingus vero q̃q̃ non minus ciuiũ afflictatione moueretur:diſſimulato patriæ
malo peruicaciori q̃ Hanef ingenio libertatis propoſitum agitabat.Quod quidem
Suertingi facin⁹ turpe.
ſtudiũ dubitari ſolet virtuti an vitio ꝓpius fuerit.Ego vero plane id ſceleris arguo
qđ inſidioſa defectionis cupiditas edidit.Nam etſi patriæ libertatẽ quærere peruti
le videbatur:ad hanc tamẽ dolo ac proditione contẽdere non licebat.Cũ ergo Suer
tingi facinus plane ab honeſto deciuerit ne vtile id quidẽ extitiſſe conſtabit. Nam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſpecioſius eſt aperte quem velis inceſſere odiumq; in propatulo exercere: q̃ adulte-
rina familiaritate veram nocendi cupidinē obſcurare. Sed quicquid ſcelere paritur
gloria vacuum eſt, breueſq; & occiduos fructus habet. Nam ſicut lubricus animus
eſt qui fallendi ſupercilium clandeſtinis artibus tegit: ita quicquid dolo affine eſt flu
xum ac fragile eſſe conuenit. Plęrūq; enim crimen in auctorem recidere cognitum
eſt, qđ & Suertingo eueniſſe / fama compertum habetur. Qui cum conuiuii ſimula-
tione exceptum regem incendio conſumere ſtatuiſſet: ab eodem occupatus tametſi
ipſum mutuo peremiſſet occiditur. Quo euenit vt alterius ſcelus amborum interi-
tus foret. Itaq; etſi dolus in hoſtem efficax fuerit auctorē tamen impunitatis pręſi-
dio non donauit.

Frothonis quarti cædes.

Ingellus rex. xxxiiii.

FRothoni filius Ingellus ſuccedit. Cuius tranſuerſus ab honeſto
animus relictis maiorum exemplis: totum ſe petulantiſſimi lu-
xus illecebris mancipauit. Igitur a bono rectoq; diſcolor, vitiaq;
pro virtute complexus, diſciſſis continentię neruis, intermiſſiſ-
q; regię maieſtatis officiis: ſordidum luxurię mancipium euaſit.
Sane quicquid compoſitis moribus obuium: aut inconcinnum
erat / excoluit: paterna auitaq; decora fœdiſſimarum libidinum
aſſuetudine polluebat. Clariſſimos maiorū titulos improbiſſimis obſcurabat operi-
bus. Adeo nāq; libidini ventris obnoxius erat: vt nec patris vltorē agere: nec hoſtiū
iniurias propulſare geſtiret: nihilq; dum gulę pareret / modeſte ac cōtinēter haben-
dū putaret. Egregium ſtemma ocio inertiaq; corrupit, fluxamq; ac voluptariam vi
tam degens: degenerē ſpiritū: atq; a parētum veſtigiis obliquo longe calle diſtortū
in obſcœniſſimas fœditatū voragines p̄cipitare gaudebat: fartores: lixas: frixoria:
gulę multiplices officinas varioſq; torrendæ aut condiendæ dapis artifices legere:
claritatis loco ducebat. Arma vero, militiam, bella: nec ipſe quidem vſu diſcere: nec
alios exercitio celebrare ſuſtinuit. Ita abiecto virili ſtudio / fœmineum ęmulatus eſt:
quem in omnem culinę nidorem irreſtrictus palati pruritus accēderat. Semper cra
pulam proflans cunctiſq; ſobrietatis partibus exutus: indigeſtam ventris ſaniem fœ-
tido oris anhelitu ructabatur. Nec minus luxuria fœdus q̃ Frotho militia clarus ex
tabat. Adeo deliciis nimium intempeſtiua gulę corruptela molliuerat. Cuius intem
perantiæ faſtidio Starcatherus ad deſerendam Ingelli familiaritatem adductus: pe-
tito Sueonum regis Haldani contubernio: ocio negocium prętulit. Adeo ne nimiæ
quidē luxurię aſſenſor eſſe ſuſtinuit. Filii vero Suertingi veriti ne Ingello pœnas pa
terni facinoris darēt: ſororem ei in matrimonium contulerunt vltionem beneficio
pręcurſuri. Ex qua filios ſuſceptos Frothonem, Fridleuum, Ingellum atq; Olauum,
quem quidem ipſius ſorore editum aſſeueranter iniquitas perhibet. Cuius ſororem
Helgam quidam auri opifex obſcurę ſtirpis blanditiis compoſitus ac variis inſtru-
ctus munuſculis quibus muliebris maxime cupiditas capitur in mutuas faces ama-
toria comitate pertraxerat. Quippe poſt obitum regis nō exiſtentibus qui paterna
in prole merita colerent: cuſtodię inops tutoribuſq; defecta fuerat. Quod cum Star
catherus ex aſſidua viatorum relatione cognoſceret: impunitum fabri luxum præ-
terire nō ſuſtinēs. Quippe vt memorē beneficiorū cultorē, ita prōptū inſolētię vin-
dicē agere cōſueuerat. tā inuſitatę p̄ſumptionis audaciā vltū ire deproperat orpha
nę alumnę vetuſta Frothonis merita repenſurus. Deniq; peragrata Suetia fabri pe-
nates ingreſſus vicinū limini locum occupat pilleolo ne proderet̄ obſcurāte. Quem

De Helga. Aurifabri petulantia.

Alūna Starcatheri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

faber nõ ſatis doctus vili interdum amiculo validas ſubeſſe manus: obiurgatum ęde
ocyus excedere iubet: inter egẽtiũ gregem vltimis eſcarũ reliquiis potiturũ. At ſe-
nex ab inolita ſibi moderatione patientiã mutuatus nihilominus ibidem acquieſce
re paulatimq; petulantiã hoſpitis experiri ſtudebat. Procurſum nãq; furoris ſupe-
rior impetu ratio refrenabat. Tum faber aperta puellam procacitate aggreſſus: in
eius forte ſinũ iactauerat corpus: capitis comã virgineis manibus offerens depectẽ-
dam. Exerto quoq; lumbari operã eius demendis culicibus expetebat. Extorſitq; vt
ſplendidiſſimę familię fœmina pollentes amœnitate digitos ſordidiſſimis femorali-
bus inſerere nõ erubeſceret. deinde credita voluptatis licẽtia interiori ipſius togæ
prurientes inferre palmas, inſtabileſq; manus pectori propius admouere ſuſtinuit.
At illa noti quondã ſenis intuitu curioſiore pręſentiã capiens: concepto pudore libi
dinoſę cõtrectationis petulantiam ſpreuit, manuſq; reppulit impudicas: quinetiam
armis opus habendũ edocens, laſciuiori luſu deſiſtendum hortatur. Quo viſo Star-
catherus qui propter fores pileo caput obſcurante conſederat, iam tantũ hauſerat
irę: vt vlterius cohibendę manus impatiens: depoſito velamine dextram diſtringen
do iniiceret ferro. Tum faber qui nil niſi laſciuũ nouerat improuiſo fluctuans metu
vbi rem ad manus perueniſſe cognouit: abiecta defenſionis ſpe in fuga vnicum neceſ
ſitatis pręſidium circũſpexit. Itaq; tã foribus: quarũ hoſtis aditum tuebatur: erum
pere arduum erat: q̃ intra penates percuſſorem opperiri graue. Tandem obſtri-
ctus neceſſitate animus, finem cunctationi poſuit: cenſuitq; certo atq; euidenti peri
culo appetibilius eſſe diſcrimen cui vel modica ſalutis ſpes ſubeſſe poterat. Fugam
quoq; q̃q̃ periculi affinitate pręarduam, tamen quia miniſtra opis ſalutiq; propior
videbatur appetiit: morã quę tanq̃ expers ſubſidii malũ ineuitabiliſq; iacturę capax
videbatur abiiciens. Sed dum limen occupat a pręſidente foribus ſene medias cęſus
nates, lapſo ſeminecis veſtigio concidit. Quippe percuſſor magnopere cauendũ du-
xerat ne clariſſimas manus turpiſſimi ciniflonis exitio commodaret. improbi amo-
ris faces grauius ignominia q̃ morte mulctatas exiſtimans. Ita a quibuſdam calami-
toſus extincto punitior exiſtimatur. Quo effectum eſt vt puella parentũ officiis de-
fecta eruditiſſimam morib9 fœminam ageret: inq; ſemetipſam quaſi ſeduli tutoris
officium exerceret. Cumq; Starcatherus circũſpectam vndiq; familiam recenti ho
ſpitis iactura indoluiſſe cognoſceret: ignominiam ſautii inuectius exaggerẽdam cu-
rauit inſultandoq; ſic cœpit.

Vnde ſtupet taciturna domus! quę cauſa dolorem
Integrat: aut vbi nũc vxorius ille quieſcit:
Nuper ob indignũ ferro mulctatus amor ẽ!
Nũquid adhuc faſtũ luxũq; reſeruat inertẽ!
Aut tenet ĩcœptũ, primaq; libidine feruet!
Extrahat alternis mecũ ſermonibus horã
Heſternũq; odium verbis cõponat amicis.
Lętior emergat facies. nec plãgor in ęde
Perſonet, aut mœſtos ſinat obtorpeſcere vultus.
Scire volens quis virgineo flagraret amore:
Dilectęq; mihi facibus premeretur alumnę:
Pilleolum ſumpſi ne noto proderer ore.
Cum faber ille procax laſciuis greſſibus intrat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Hac illacꝗ agitans inſtructo fœmina geſtu
Nec minus ad varios intendens lumina nutus:
Caſtorio cui tegmen erat chlamys obſita limbo:
Inſtratę gemmis crepidę,toga cultior auro.
Splendida nexuerant tortum redimicula crinem
Et varicata vagum ſtringebat vitta capillum.
Hinc adoleuit iners animi tumor,ingeniumꝗ
Diuitias genus eſſe putans:aut ęra parentes.
Fortunamꝗ magis opibus q̃ ſanguine penſans.
Hinc ſubiit faſtus,habitumꝗ ſuperbia traxit.
Nam miſer ob cultum magni ſe credere cœpit.
Ingenuiſꝗ parem ciniflo.qui pellibus auras
Venatur,crebroꝗ ciet ſpiramina tractu.
Qui digitis cineres verrit:qui ſæpe reductis
Aera folliculis captat:tenuiꝗ flabello
Spiramenta creat:torpenteſꝗ excitat ignes.
Inde puellare gremium petit.appoſituſꝗ
Virgo inquit mihi pecte comā tactuſꝗ ſalaces
Compreſſa pulices:& quo cutis vritur aufer.
Hinc reſidens auro ſudantia brachia pandit
Puluino annixus tereti:cubitoꝗ reclinis
Ornatum iactare volens,ceu belua latrans,
Explicat obtortę contracta volumina caudę.
Illa mei noſcens compeſcere cœpit amantem:
Laſciuaſꝗ fugare manus.meꝗ eſſe profeſſa.
Parce precor digitis(inquit)ſtimulumꝗ coercens
Contiguum valuis vetulum placare memento.
In luctum recidet luſus.Starcherus adeſſe
Creditur.& lento quid agas diſquirit ocello.
Cui faber.imbellem noli palleſcere coruum
Pannoſumꝗ ſenem.nunq̃ validiſſimus ille,
Quem metuis tam vulgato vileſcere cultu
Suſtinuit.gaudet nitido vir fortis amictu.
Et veſtem pro mente petit.tunc tegmine dempto
Eripui ferrum fabriꝗ pudenda fugacis
Perſecui.patuere nates & ab oſſe reſectę
Viſcera nudabant.ſurgo mox.atꝗ puellæ
Ora premens pugno:contuſa nare cruorem
Elicio.tunc labra malis aſſueta cachinnis
Sanguine permixto lachrymis maduere:luitꝗ
Stultus amor quicquid blandis commiſit ocellis.
Luſerit infœlix,quę cęca libidine fertur
More furentis equę,ſepelitꝗ cupidine formam.
Gentibus externis precio venire mereris:
Digna mola:ni te falſo probet inſimulatam

Elicitus mãmis cruor,expugnetq; reatum
Vber inops lactis:at ego te criminis huius
Arbitror immunẽ.ſed noli ſuſpitionis
Ferre notas.aut te falſis permittere linguis:
Et male carpendam populo prȩſtare loquaci.
Rumor obeſt multis,nocuitq; infamia mendax.
Fallitur exiguo vulgaris opinio dicto.
Deſer auis.venerare patres, memor eſto parẽtum,
Et proauos metire tuos:ſtet gloria carni.
Quis furor inceſſit!quod te faber improbe fatum
Impulit ingenuam tentare cupidine ſtirpem!
Aut quis te virgo claris digniſſima fulcris:
Egit in obſcuram venerem/dic quo potes auſu
Os cinerem redolens roſeis guſtare labellis:
Vel fœdas carbone manus in pectore ferre!
Ac lateri ſociare tuo verſantia prunas
Brachia,& aſſidua duratas forcipe palmas
Sinceris adhibere genis,ſparſumq; fauilla
Complecti caput:& nitidis mandare lacertis!
Quanta ſit in cunctis memini diſtantia fabris
Ictus ab his quondam:nomen quippe omnibus vnũ
Officii commune manet.ſed pectora ſubſunt
Ingeniis diſcreta ſuis:me iudice prȩſtant:
Qui gladios & tela viris ad prȩlia cudunt:
Ingenioq; animos produnt:& corda rigore
Officii ſignant:auſumq; labore fatentur.
Sunt & nonnulli quibus ȩs caua teſtula promit
Diuerſas fuſo ſpecies imitantibus auro:
Qui torrent venas recoquuntq; metalla.ſed ipſis
Mollius ingenium finxit natura:manuſq;
Eximia quas arte dedit formidine preſſit.
Tales ſȩpe dolo dum flatilis eliquat ardor
Aes teſtȩ immiſſum,ſubducunt aurea maſſis
Cruſtula,furtiuum concha ſitiente metallum.

His dictis Starcatherus non minorem ex voce:q̃ opere voluptatem ſortitus: Haldanum repetit,eiuſq; militiam proxima familiaritate cõplexus.nunq̃ bellorum exercitio abſtitit.ita vt abſtractũ delitiis animũ continua armorum intẽtione torqueret. Fuere aũt Ingello ſorores Helga & Aſa:ex q̄bus Helga thoris admodũ matura: Aſa vero annis minor/cõnubioq; ĩhabilis erat. Tũc Helgo Noruagiẽſis poſtulãdȩ Helgȩ cupidine cõcitatus:nauẽ cõſcẽdit. Cȩterũ nauigationẽ tanto inſtruxerat luxu:vt ex cultorũ auro velorũ apparatu vteret̃:q̃ etiã inauratis malis ſubnixa/ purpureis reſtibus tenebãtur.venienti Ingellus votũ impetrandũ promittit.ſi modo oblatos pugiles ad teſtandam opinionis ſuȩ experientiã pugna ſuſtinere prȩſumeret. Nec cõditione p̄motus Helgo,q̃ libẽtiſſime ſe pacto operã daturũ reſpõdit. Itaq; ſolẽni ſponſalium titulo futurȩ copulȩ pactio cõſecratur.Per idẽ tẽpus apud inſulã Sialandiam

Helgo Noruagiẽſis.

nouem ducis cuiuſdam filios inoleuiſſe memorię proditum eſt: apprime viribus: & audacia ꝑditos quorũ maximus Angaterus exſtabat. Qui cũ eiuſdẽ puellę cõpetitorẽ ageret, negataſq; ſibi nuptias Helgoni ꝓmiſſas videret: paleſtrica illũ prouocatione ſollicitat: ferro moleſtiã propulſurus. Approbat Helgo propoſitas pugnæ partes & nuptiarũ die dimicandi tẽpus amborũ votis cõdicitur. Confundebatur enĩ apud omnes quiſquis certamẽ ad dimicandũ prouocatus abnueret. Quãobrem Helgonẽ hinc detrectandę pugnę rubor / inde gerendę metus angebat. Siquidẽ pręter cõmune prouocatiõis ius impari manu ſe laceſſitum credebat, ꝙ ſolus aduerſum nouem pugnã ſpopondiſſe videretur. Hęc voluentem ſponſa auxilio opus habiturũ docet, hortaturq; pugna abſtineat: qua nihil pręter mortẽ aut ignominiam petiturus videatur: præſertim cum eorum aduerſum quos dimicaturus eſſet numerum: nulla diffinitionis certitudine clauſiſſet. Quãobrem periculo parcat Starcatherũq; apud Sueones agentem ſaluti conſulturus expoſcat: qui indigentibus adeſſe, & triſtes plærũq; caſus felici interuẽtu redimere ſoleat. Gratum Helgoni conſilium fuit. Qui cũ paruulo comitatu ſumpto Suetiam ingreſſus ad nobiliſſimam eius vrbem Vpſalam perueniſſet: ingreſſu abſtinens pręmittit qui Starcatherum ſalutationis officio prętẽtatum ad Frothonis filiæ nuptias inuitaret. Qua comitate Starcatherus: perinde ac iniuria laceſſitus: acrius inſpectũ iuuenem tam ineptę legatiõis pœnas daturum reſpondit, niſi chariſſimi ſui Frothonis mentionem mandatis inſertam haberet: ꝙ ſe ſcurræ vel paraſiti more lautioris alimonię gratia ad alienæ culinę nidorem decurrere ſolitum exiſtimauerit. Quod poſtq̃ Helgo ex ſatellite cognouit: regiam ingreſſus Frothonis filię titulo conſalutatum ſenem condictæ ex prouocatione pugnę ſocium depoſcit: cui ob hoc ſe minus ſufficere dixit ꝙ cõflicturę ſecum partis numerum conditionis modus incertum reliquerit. Quem Starcatherus loco certaminis ac tempore cognito non ſolum ſupplicem recepit: verumetiam auxilii promiſſione firmatum Daniam cum comitibus repetere iuſſit: affirmans ſe eius aditum occulto callis compendio quęſiturum. Quo diſcedente interiectis diebus profectionẽ orſus: ſi famę credi fas eſt, velocitate greſſus tantum locorum diali itinere emenſus proditur, quantum pręcedẽtes diebus duodecim peragraſſe dicuntur: ita vtriq; fortuito veſtigiorum concurſu vno eodemq; tempore deſtinatos: Ingelli penates attingerant vbi cũ Starcatherus miniſtrorum more menſas conuiuiis obſitas præteriret: præmemorati. ix. plenis deformitatis geſtibus toruos ore fremitus dantes ac more ſcænico decurſantes in pugnam ſe mutua adhortatione firmabant. Sunt qui eos venienti athletæ ſæuientium canum exemplo oblatraſſe perhibeant. Quibus Starcatherus increpatis ꝙ adulterino oris habitu ridiculam ſibi formam conciſcerent, patuliſq; buccarum rictibus laſciuirent: taliter effœminatorum diſſolutam molliciem intemperantiæ ſuæ luxum deducere prædicabat. Interrogatus igitur an ei dimicandi virtus ſuppeteret: non vnum tantum verum quotlibet admiſſos excipiendi certiſſimas ſibi vires exſtare reſpondit. Quod audientes nouem: animaduertunt hunc eſſe quem in ſubſidium Helgonis e longinquo venturum acceperant. Idem vt ſponſæ thalamum attentioribus vallaret excubiis: voluntariam vigiliarum curam amplexus: reductas cubiculi fores obicis loco gladio obſerat, ſtationis ſuæ beneficio ſecuram nuptiis quietem daturus. Experrectus Helgo cum ſomni ſtupore diſcuſſo: promiſſum memoriæ ſubieciſſet: armis corpus induendum curauit. Animaduertens autem paruulam noctis adhuc ſupereſſe caligi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nē cum pręſtolari vellet diluculi tēpus:cū animo propinqui diſcriminis negociū voluptaret:obrepentis furtim ſomni ſuauitate p̄uentus grauatum ſtupore corpus lecto reſtituit. Quē vt Starcatherus prima luce ſuperueniens dormientē vxoris amplexibus inhærere cognouit importunę concuſſionis moleſtia a quietis ocio reuocare paſſus non eſt:ne per ignauiam excitandi officiū pręſumere & tam recentis copulæ dulcedinē interpellare videretur. Solus itaq; periculum ꝑtere q̃ alienæ voluptatis offenſione comitem quærere ſpecioſius duxit. Tacitus igitur veſtigium retulit,cāpumq; qui lingua noſtra Roliung dicitur cum contemptu aduerſariorū ingreſſus: ſub montis cuiuſdā cliuo ſeſſione quęſita aduerſum ventis ac niuibus corpus p̄buit. Tunc ac ſi verna cœli tēperies aſpiraret,depoſita veſte demendis operam pulicibus dabat. Purpureū quoq; quo nuper ab Helga donatus fuerat ſentib⁹ amiculū iniecit: ne contra ſæuientia grandinis tela indumentorū vmbracula mutuatus videretur. Tunc venientes athletę:montē ex oppoſito ſubeunt:auerſumq; ventis ſedēdi locum petentes accenſo frigus igne depellunt. Deniq; nō viſo Starcathero,quendā montis faſtigio immittunt:qui tanq̃ e ſpecula liquidius eius contēplaretur aduentū. Is poſtq̃ montanę celſitudinis verticē conſcendit:in deuexa eius parte ſenē proſpicit:ſcapulis tenus niuali deſuper reſperſione contectū. Percontatur itaq; an is ſit qui promiſſas pugnę partes agere debeat. Cumq; ſe hunc eſſe Starcatherus aſtrueret:ſuperuenientes cæteri pariter ne omnes an ſingillatim excipere ſtatuiſſet interrogāt. At ille quoties mihi (inquit) triſte canū agmen oblatrat,ſimul nō viciſſim eos abigere ſoleo. Ita ſe cū vniuerſis q̃ ſingulis cōfligere malle ſignificās:aduerſarios prius dictis q̃ armis contēnēdos putabat. Inito cōflictu ſex eorū abſq; mutuo vulnerū receptu proſtrauit:tres vero reſiduos q̃q̃ decem ac ſeptem vulneribus ita ab eis affectus eſſet: vt maior viſcerū pars ventre elaberetur,nihilominus fatrum exemplo conſumpſit.

Starcatherus ix. fratres athletas necat.

Cumq; extis vacuus:labefactis viribus graui ſitis anguſtia premeretur:petendæ potionis cupiditate pergenuans:labētis cominus riui lympham expoſcit. Quē vt cruore tabidum animaduertit:a polluto eius hauſtu faſtidita aquę ſpecie tēperauit. Anganturus ſiquidē inter amnis fluenta proſtratus:ita alueum eius ſanguinis ſui rubore conſꝑſerat:vt iam nō aquis:ſed roſeo quodam liquore manare videretur. Ita Starcatherus corporis viribus defici q̃ eas a tam fœda potione mutuari ſpecioſius duxit. Igitur conſumpto pene robore ſaxo quod in vicino forte ſitum erat genibus aduolutus:pauliſꝑ eidē accliuis incubuit. Cuius caua adhuc ſuperficies cernitur: ac ſi illam decubantis moles conſpicua corporis impreſſione ſignaſſet. Ego autē hāc imaginem humana arte elaboratam reor cum veri fidem excedere videatur inſecabilem ꝑtrę duritiam ita cęrę molliciem imitari potuiſſe,vt ſolo innitentis contactu humanę ſeſſionis ſpeciem repræſentaret,habitumq; perpetuæ concauitatis indueret.

Starcatheri forma ſaxo īpreſſa.

Cumq; Starcatherum quidam forte curru pręteriēs:toto pene corpore ſautiatum vidiſſet,horrore rei pariter atq; ammiratione permotus,propius lora deflectit quærens quid ſibi præmii foret ſi plagas eius medendi officio proſequeretur. Sed Starcatherus vulnerum acerbitate cruciari q̃ ſordidę conditionis hominum miniſterio vti pręoptans:officium eius ac genus cognoſcere inſtitit. Quem cum præconis partibus fungi didiciſſet:ſꝑnere non contentus:etiam conuitio proculcauit:q; cunctis honeſtatis partibus neglectis:ſcurrilitatis officia ſectaretur:omnemq; vitæ curſum nefanda ſemꝑ opinione reſperſerit:& quęſtus loco pauperum duxerit detrimenta:nemini innocentiam tribuere:cunctis accuſationis iniuriā irrogare para

tus.tũc pręcipue lętus:cũ quid alienis luctuoſum reb⁹ incideret.dũ in hoc maxime
ſua deſudet intẽtione:vt omniũ actus inſidioſę explorationis arte cognoſcat.& inno
cuos mores quęſitę fraudis occaſione perſtringat. Abeunte eo: ſuperuenit alius opis
medeleq; ꝓmiſſor: qui prioris exẽplo cõditionẽ fateri iuſſus: Ancillã ſe cuiuſdã ĩ ma
trimonio habere,eiuſq; dño emãcipandę cõiugis gratia ruſticũ opus depẽdere teſta
batur. Cuius opera Starcatherus idcirco ſe vti nolle perhibuit ꝙ erubeſcẽdo connu
bii genere ſeruiles ſibi cõciuiſſet amplexus. Cui ſi quid virtutis ſuppeteret:faſtidita
alieni ſaltem familiaritate mancipii libera thori participe frueretur. Quantã porro
huius viri magnitudinẽ exiſtimemus qui ſummis vitæ periculis implicatus:tãtum
ſe in repellendis auxiliis geſſit quãtũ in excipiendis vulneribus geſſerat. Itaq; diſce-
dente eo ſubiens fœmina fortuito ſenẽ præteribat inceſſu. Quæ cũ pertergendorũ
eius vulnerũ gratia propius acceſſiſſet: in primis quo genere aut officio eſſet expo-
nere iuſſa:ancillam ſe molendi officio aſſuetam perhibuit. Quã rurſum Starcathe-
rus an prolẽ haberet percõtatus, poſtq̃ fœmineã ei ſobolẽ eſſe cognouit:domũ abi-
re:& vagienti filiæ mãmas prębere iuſſit:perq̃ deforme exiſtimans:ab extremę ſor-
tis muliercula ſubſidiũ mutuari. Quinetiã melius eã proprium ſanguinẽ lactis nu-
trimentis q̃ aliena vulnera remediis proſecuturã ſciebat. Hanc quoq; diſcedentẽ iu
uenis curru delatus inſequitur. Qui cũ cõſpecti ſenis vulneribus opem laturus acce
deret:quiſnã eſſet rogatus.agricola ſe patre natũ ruſticiq; laboris operibus aſſuefa-
ctum ſubiunxit. Cuius Starcatherus natalibus collaudatis:officiũ quoq; veneratio
ne digniſſimũ iudicauit. ꝙ talibus vitæ ſubſidia iuſto laboris cõmercio peterentur
qui nimirũ quęſtum non noſſent:niſi quẽ fuſi ſudoris impendio peperiſſent. Nec im
merito ruralis vitę habitũ etiam excellentiſſimis opibus præferendũ putauit,cuius
integerrimi fructus inter ſplendidã abiectamq; fortunã mediocritatis gremio orti
educatiq; viderẽtur. Ne autẽ indonatam iuuenis humanitatẽ relinqueret:chlamy-
dẽ a ſe vepribus interiectam oblatę dignationis præmiũ effecit. Accedens itaq; ru-
ricolę filius:euulſas ſtomachi partes priſtino loco reſtituit: elapſamq; extorũ conge
riem nexili viminũ complexione perſtrinxit. Deinde exceptũ vehiculo ſenem ad re-
gios vſq; penates pleno venerationis ſtudio deportandũ curauit. Interea Helga ver
bis magnã præ ſe cautelam ferẽtibus:virũ inſtruere aggreſſa:ſcire ſe inquit Starca
therũ mox vt victis pugilibus remearet:abſentię pœnas ab eo ſumpturũ:a quo plus
ignauię & libidini q̃ condicti certaminis fidei indultũ exiſtimet. Cui ideo acrius reſi
ſtendũ fore:ꝙ fortibus parcere:ignauos odiſſe ſoleat. Cuius pędictionẽ Helgo ęque
ac cõſilium veneratus:corpus animũq; capeſſendę virtutis ardore firmauit. Cunq;
Starcatherus ad regias eſſet ędes delatus:vulnerũ dolore neglecto:ocyus curru de-
ſiliit:ac veluti toto integer corpore nuptialem irrũpens thalamũ:pugno valuas per
fregit. Tunc lecto exiliens Helgo/vt coniugis erat conſilio doctus:aduerſę eius fron
ti ferrũ immerſit. Cunq; ſecundi vulneris meditatione denuo ferrum adacturus vi
deretur:Helga thoro ocyſſime euolans ſenẽ ab imminenti exitio correpti vmbonis
interiectu defendit. Quod tñ ab Helgone validiore ferri impulſu medio tenus vm-
bone diſſectum eſt. Ita laudabilis fœmina ingenii amicum auxilio proſecuta,quem
conſilio lęſerat, manu ſeruauit: vtq; monitis maritum: ita factis ſenem protexit.
Quæ res Starcatherum ad incolumitatem Helgoni tribuendam adduxit. præfa-
tum parci oportere cui certum virtutis indicium præſens fortitudinis fides exhi-
beat. Morte ſiquidem indigniſſimum prædicabat: quem tanta reſiſtendi fiducia

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

plenum probitatis ingeniũ exornaſſet. Idem plagis nondũ medicamine procuratis:
nec vlla adhuc cicatrice reſperſis: occiſo ab ęmulis Haldano: Suetiam repetens, filiũ
eius Syuardũ deuicta quorundã rebellione: paternę dominationis hæredẽ cõſtituit.
Apud quem diutule cõuerſatus: cum Frothonis fraudulenter oppreſſi filiũ Ingellũ
tranſuerſo animo actũ patris interfectoribus animaduerſionis humanitatẽ atq; ami
citiam erogaſſe fama rei crebeſcente cognoſſet: ob tam horridũ facinus indignatio-
nis aculeis laceſſitus dolenterq; ferens tãtę indolis iuuenẽ tam inclyti patris filium
exuiſſe: eximium carbonũ faſcem tanq̃ opimã ſarcinam humeris ſuis Daniã petitu-
rus impendit. Rogatus ab obuiis quid tam inſolitum onus deferret: Ingelli regis he
betudinẽ ad acuminis habitũ carbonib⁹ ſe perducturum aſtruxit. Itaq; expedita &
compendiaria ſemita velut vno ſpiritu rapidũ ac pręceps iter explicuit, tandẽq; In-
gelli hoſpitio vſus: ſedem maioribus deſtinatam ſuo more conſcendit. Quippe apud
prioris ſęculi reges ampliſſimũ dignitatis gradũ obtinere conſueuerat. Quem cum
regina ſqualore obſitum ſordidiſq; & agreſtibus pannis vtentem ingreſſa conſpice-
ret: ob deformitatem cultus parum curioſa hoſpitis ęſtimatrix effecta, ſimulq; virũ
ex veſte metiens ſtoliditatis increpitum q; maiores diſcubitu præcurriſſet / ac ſedẽ
ruſtico cultu ĩdignã occupaſſet / loco excedere iuſſit, ne puluinaria tetriore q̃ par eſ-
ſet habitu contractaret. Quod em̃ ille ex fiducia agebat ſtoliditati atq; impudentiæ
deputabat, ignara aliquanto ſplẽdidius mentem q̃ veſtem in ſublimi lucere cõſeſſu.
Paruit animoſus ſenex tametſi repulſa ęger indebitamq; fortitudini ſuæ contume-
liam egregio animi temperamento ſuppreſſit. Acceptũ ruborem nec voce nec gemi
tu proſecutus. Nec tamen tacitã doloris acerbitatem: prorſus occultare ſuſtinuit.
Exurgens enim atq; in vltimã ędis partem ſecedens: adeo ipſa parietũ robora dimiſ
ſi corporis impulſu contudit: vt tectũ ruina pene eximia tignorũ trepidatione ſub-
mitteret. Quo euenit vt non ſolũ repulſa: ſed etiã exprobratę ſibi paupertatis igno-
minia laceſſitus: iram ſuã aduerſum contumelioſam reginæ vocem irreuocabili ſe-
ueritate deſtringeret. Quem cũ Ingellus a venatione regreſſus curioſioribus oculis
colluſtratum: nec os vſq̃ hilariter circũferentem: nec ſe aſſurgendi officio veneran-
tem animaduerteret: Starcatherũ eſſe parũ blandæ frontis annotatione cognouit.
Nam cũ manus eius bellico opere duratas: cicatrices aduerſo corpore exceptas acer
rimũq; oculorum vigorem attenderet: animaduertit nequaq̃ eneruī animo eſſe, cu
ius corpus tanta vulnerum veſtigia confodiſſent. Obiurgatam igitur vxorem im-
penſius monuit: vt abiecto irarũ ſupercilio quẽ conuicio inſecuta fuerat: blandimen
tis permulſum liberalitatis officiis deleniret, ciboq; & potione firmatũ benigno re-
crearet alloquio: pręfatus hunc ſibi olim a patre tutorem datum infantię ſuę indul-
gentiſſimũ extitiſſe cuſtodem. Tum ſera ſenilis animi cognitrix rigore in mãſuetu-
dinem verſo, quem repulſa affecerat / conuitii amaritudine lacerauerat / miniſtran-
di ſtudio venerata eſt: atq; ex hoſpita indignante: obſequentiſſimã adulatricẽ agere
cœpit: curioſitatẽ ſuã irę eius apponere cupiens: eo quidẽ minus errore culpabilis:
quo illũ celerius obiurgata deſeruit. Nec tamen leues eius pœnas pependit: cũ loca
in quibus fortiſſimũ ſenẽ diſcubitus repulſa ſugillauerat: poſtmodũ fatrũ ſuorũ cla
dibus cruentata conſpiceret. Nocte vero Ingello cibũ cum Suertingi filiis capiente:
apparatiſſimis dapibus inſiſtens luxurioſo menſas epulo cumulauit, ſenẽq; ne matu
rius ſe conuiuio ſubtraheret, familiari inuitatione retinuit, tanq̃ operoſioris eſcę ob
lectamẽta ſolidum virtutis rigorem excauare potuiſſent. Quibus cũ Starcatherus

Starcatheri facetũ dictum.

oculos inſeruiſſet: eorum vſu laſciuiore contēpto: ne quid externo ritui indulgeret:
tēperantia qua plurimū pollebat appetitum ſuum aduerſus deliciarum irritamen-
ta firmauit, ne bellicā claritatem cōuiualibus illecebris abſumendam permitteret.
Erat enim fortitudo eius frugalitatis amatrix: aliena nimiæ ciborum abundantiæ
& ab immoderato dapum vſu auerſa. vtpote quæ aliquo in momēto ponendi luxu-
riam nūq̃ vacauit: ſemperq; voluptate omiſſa, virtutis reſpectum egit. Cū ergo ve-
tuſtos continentię mores: omnēq; priſtinæ cōſuetudinis habitū nouo luxu ac lauti-
tia corrūpi animaduerteret: ruſticioris eſcę paratū appetens: cœnæ ſumptuoſioris
impendium faſtidiuit. Igitur profuſam dapum indulgētiā aſpernatus fumidoq; ac
rancidulo cibo vſus: famē eo ſapidius quo ſimplicius pepulit: ne veræ virtutis ner-
uos externarū deliciarū cōtagione, tanq̃ adulterino quodā dulcore remitteret: aut
priſcę frugalitatis normā īuſitatis gulæ ſuperſtitionibꝰ obrogaret. Cæterū indignā-
ter ferebat aſſam dapem: eādēq; elixā vniꝰ cœnę ſumptibꝰ erogari: eduliū pro mon-
ſtro accipiens quod culinæ nidoribus delibutum, fartoris induſtria multiplicis tē-
peramenti varietate perfricuit. Ecōtrario Ingellus proiectis maiorū exemplis inno-
uando menſarū ritu licentius ſibi q̃ mos patrius permittebat indulſit. Poſtq̃ ſe em̄
theutoniæ moribus permiſit: effœminatę eius laſciuiæ ſuccūbere non erubuit. Ex
cuius ſentina in patrię noſtrę fauces haud parua luxurię nutrimenta fluxerunt. In-
de enim ſplēdidiores mēſę: lautiores culinæ: ſordida cocorū miniſteria: varięq; far-
ciminū ſordes manauere. Inde licentioris cultus vſurpatio a ritu patrio pegrinata
eſt. Itaq; regio noſtra quæ continentiam in ſe tanq̃ naturalem aluit: luxum a finiti-
mis depopoſcit. Cuiꝰ Ingellus illecebra captꝰ: iniurias beneficiis repēdere erubeſcē-
dum nō duxit. neq; illi miſera parētis clades cum aliquo amaritudinis ſuſpirio ob-
uerſata eſt. At regina ne propoſiti irrita abiret: iram ſenis donis optime propulſan-
dam exiſtimans mirifici operis vittam ꝓprio capiti detractā gremio cœnitantis ap-
poſuit. beniuolentiā eius quia virtutē hebetare nequiuerat: mercari cupiēs. Quam
Starcatherus necdum offenſę acerbitate depoſita: in os ferentis reiiciens plus con-
temptꝰ q̃ venerationis in eo munere repoſitū arbitrabatur, prudentiq; animo egit
ne cicatricibus conſito, galeiſq; aſſueto capite inſolitum effœminati cultus ornamē-
tum exciperet. ſciens virilibꝰ comis muliebre redimiculū iniici non oportere. Itaq;
repulſam repulſa vltus contēptum ſuum mutua aſpernatione penſauit: tantū ſe pe-
ne in vindicādo rubore gerens: quantū geſſerat in ſuſtinendo. Veterani nāq; bella-
toris animus Frothonis cultū inextricabilibus amicitiæ hamis complexus / totq; ac
tantis munificētię eius meritis inuitatꝰ / ad abiiciendū vltionis ꝓpoſitū nullo indul-
gentię blandimēto ſeduci poterat: quo minus debitā beneficiis eius gratiā etiā poſt
fata referre ſatageret: extinctoq; viciſſitudinē humanitatis repēdere curaret: cuiꝰ
adhuc extātis amātiſſimū animū liberaliſſimāq; amicitiam expertus fuerat. Adeo
quippe miſerrimā Frothonianę cladis imaginē alte pectori inſertam gerebat: vt ab
intimo præcordiorum eius receſſu: clariſſimi ducis reſpectus cōuelli nequiret. atq;
ob hoc p̄ſenti beneficio priſtinę familiaritatis titulū anteponere nō dubitaret. Cęte-
rum ſuperioris cōtumelię memoria nihil gratię ſequēti obſequio reddidit: laceſſiti
pudoris ignominiā deponere nequiens. Tenacius em̄ iniuriarū vel beneficiorū ima-
gines fortiū q̃ molliū animis inhęrere cōſueuerūt. Neq; em̄ illorū inſueuit moribꝰ:
qui amicorū ꝓſperū vitæ curſum comitātur: aduerſū deſerūt: quiq; fortunę magis
q̃ charitati cultū tribuūt: propriis cōmodis q̃ alienę beniuolētię ꝓpiores. Aīaduer-

De abſtinētia & ſobrietate Starcatheri.

Luxus epulādi e theutonia in daniam trāſlatus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tens autē pertinax ꝓpoſiti fœmina : ne ſic quidē cōuiualē a ſene hilaritatē elici poſ-
ſe:vt blāditiarū cœptū liberaliori comitate proſequeret̃:cumulatioremq; hoſpiti ho-
norem redderet:tibicine de induſtria modulari iuſſo:cauſam qua indignationis eiꝰ
perſeuerātia flecteretur inſtituit. Artificialis ſoni miniſterio naturales inclementię
neruos elidere cupiens. Sed fiſtulę aut chordarū lenociniū in hebetāda viri pertina
cia parū efficax manſit. Auditor enim exhibitū ſibi cultū figmentū magis q̄ chari-
tatem redolere cognouit. Quo euenit vt eluſus opinione ſua mimus ſtatuę magis q̄
homini canere putaretur: diſceretq; ponderoſiſſimæ ſeueritatis ſtatū fruſtra ſcur-
rarum luſibus attentari. inaniq; oris ſpiraculo maximæ rei molem labefactari non
poſſe. Adeo enim Starcatherus oris habitū indignationis ꝑtinacia firmauerat:vt
Conſtantia Starcatheri. nulla ex parte cōſueto infractior videret̃. Quippe debitus votis rigor nec tibię can
tu nec gulę lenimēto ꝑmulſus/plus ſtrēnuo viriliq; ꝓpoſito q̄ auriū aut epuli blā-
dimētis tribuēdū putauit. Oſſe itaq; quod veſcēdo carne ſpoliauerat in vultū geſti-
culantis proiecto:plenas aurarū buccas:violenta flatus excuſſione laxauit. Quo fa-
cto:quantū ſeueritas ſcænicos plauſus faſtidiret edocuit. Ira ſiquidē obſeratæ aures
nulli voluptatis effectui patuerūt. Dignū hiſtrione munus turpi præmio deforme
mulctauit obſequiū. Siquidē optimus meritorū ęſtimator muneris loco tibicini ty-
biam erogauit. ac durū mercedis genus molli officio retulit. Itaq; mimus neſcias ſo
norius cecinerit an fleuerit. q̄ parū in luxurioſis pectoribus fortitudo poſſideat: ef-
fuſa lachrymarū acerbitate teſtatus. Neq; eñ qui totū ſe voluptati ſubſtrauerat:
quādoq; calamitatis incurſum tolerare didicerat. Cuius lęſio futuras cœnę clades
ominata eſt. Et bene quidē cultor ſeueritatis animus vindictæ cōſtātiā ꝑtinaci gra-
uitate cōplexus:qui quātū alii ſuauitatis: tātū ex fidibus faſtidii traxit ꝓbroſo oſſis
iactu ingratū ꝑenſauit officiū:plus ſe valentis amici ſpecioſis cineribus q̄ improbis
turpiſſimi alūni moribꝰ debuiſſe cōfeſſus. Deinde in āpliorē hiſtriōis ſuggillationē:
mox citādū carmē ſubtexuit. Regina vero virtutē quā debilitare nequerat ſtupens:
eius quē fruſtra beneficiis coluit, āmiratrix euaſit. Vidēs autē Stracatherus eos qui
Frothonē oppreſſerāt in ſumma regis dignatiōe verſari:cōcepti furoris magnitu-
dinē acerrimo oculorū habitu ꝑdidit. internoſq; motꝰ externo oris indicio patefe-
cit:occultā animi ꝓcellā apta luminū ſęuitia teſtatus. Deniq; Ingello ſe regiis dapi-
bus delenire cupiēte: eduliū reppulit. ꝙ vulgaris cibi vilitate cōtētꝰ ꝑegrina ad-
modū obſonia faſtidiret. cōmunibuſq; epulis aſſuetꝰ:nulliꝰ gulā ſaporis oblectatiōe
palparet. Interrogatꝰ cur fronte tā nubila regię liberalitatis obſequio vti noluiſſet:
reperiēdi Frothonis filii gratia, Daniā ſibi petitā aſſeruit:nec eius qui petulātis ſto
machi ingluuiem operoſa dapū vbertate farciret. hoc eñ familiaris regi theutonū
luxꝰ egerat:vt excoctas aqs epulas: delicioſę ſatietatis ſtudio rurſum igni torrēdas
p̄beret. Poſt hęc Ingelli mores intactos p̄terire nō paſſus:in eiꝰ caput omnē rep̄hen-
ſionis amaritudinē trāſtulit:īpietatis dānatū ꝙ nimię ſaturitatis vſu oſcitās partā
edēdo crapulā fœda ructatiōe exhalaret:ſaxonicāq; imitatꝰ illecebrā āpliſſimis a ſo
brietate exceſſibꝰ oberraſſet. adeo virtute vacuꝰ, vt ne minimā qdē eiꝰ vmbrā cōſe-
ctaret̃. Maxime aūt illi turpitudinis cumulū accedere mēorabat:ꝙ ī ipo militię tyro
cinio vlciſcēdi parētis imēor neglecta naturę lege paterni ſanguinis carnifices beni
uolētia atq; officio āplecteret̃:iniqſſime meritos amātiſſima charitate cōplexꝰ, eoſq;
ī quos q̄acerrime aīaduertere debuerat: nō modo īpunitate donaſſet:verūetiā cōui
ctu ac mēſę honore dignos iudicaſſet:a qbꝰ potiꝰ capitale ſuppliciū ſumēdū fuiſſet.

Præterea hic hoc carmine vſus aſſeritur.

Cedat imbellis vetulo iuuentus.
Et ſenis crebros veneretur annos:
In virō forti numeroſa nemo
Tempora culpet.
Albicet q̄q̄ ſenio capillus
Permanet virtus eadem vetuſtis.
Nec fluens ætas poterit virile
Carpere pectus.
Me grauis ſeſſor cubito repellit:
Qui boni formam vitio prophanat
Dum gulę parens nihilum diurnis
Prorogat eſcis.
Quando Frothonis comes annotabar
Militum ſemper medius reſedi
Aede ſublimis: procerumq; primus
Prandia duxi.
Sorte nunc verſa melioris æui:
Angulo claudor ſimuloq; piſcem
Qui vago captat latebram recurſu
Abditus vndis.
Sęculo certe ſolitus priore
Cultius ſtrato recubare fulcro:
Inter extremos premor & referta
Pellor ab aula.
Pellerer forſan foribus ſupinus
Ni latus pulſum paries referret
Et fugam truſo facilem negaret
Obuius aſſer.
Aulici riſu populi laceſſor
Aduenę digno vacuus receptu
Aſpero carpor ſale: dum loquaci
Mordeor auſu.
Quid noui rumor celeber volutat:
Quis tenor rerum: patrię quis ordo
Gliſcerem veſtræ regionis actus
Aduena noſſe.
Vt quid Ingelle vitio ſepultus
Vindicem patris remoraris auſum
Num pii cladem genitoris ęquo
Pectore duces?
Quid dapem deſes colis? ocioq;
Mollior ſcortis, ſtomachum reclinas?
An tibi paruo patris interempti
Vltio conſtat?
Proximo quando Frotho te reliqui
Mente præſaga didici ꝙ armis
Hoſtium certe periturus eſſes
Maxime regum.
Cunq; rus longum tererem viator
Præſcius mentem gemitus ſubibat
Qui ꝙ hinc eſſes mihi non videndus
Omine finxit.
Pro dolor ꝙ tunc aberam remotus
Extimos orbis populos laceſſens
Cum dolo regis iugulum petebat
Perfidus hoſpes.
Aut enim vindex domini probarer
Aut comes pœnę: ſociuſq; fati:
Et pari gaudens ſequerer beatum
Funere regem.
Non gulam veni dapibus beare:
Cuius enitar vitium ferire:
Nec cutis curam ſequar: aut obeſi
Gaudia ventris.
Nemo me regum prius inclytorum
Exteros iuxta medium locauit
Cui frui primis licuit cathedris
Inter amicos.
Suetia veni: ſpatioſa menſus
Rura mercedem ratus affuturam:
Si modo chari fruerer reperta
Prole Frothonis.
Sed probum quęrens adii guloſum
Deditum ventri vitioq; regem:
Cuius in luxum ſtudium refudit
Fœda voluptas.
Claret Haldani ratus eſſe ſermo
Qui breui nobis cecinit futurum
Qꝫ patri gnaro generandus eſſet Ingellum
Filius excors. carpit.
Degener q̄q̄ reputetur hęres
Non opes magni patiar Frothonis
Aduenis lucro fore: vel rapinę
More patere.

Ad hāc vocē tremefacta regina: detractū capiti ſuo redimiculū: quo forte capillitiū muliebriter adornabat: efferato ſeni tanq̄ beneficio bilem auerſura porrexit. Quo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Starcatherus q̃ turpiſſime in os offerentis cum indignatiõe reiecto, clarã rurſum voce recinuit.

Amoue quæſo muliebre donum
Et tuo mitram capiti repone:
Infulas nemo venerem decentes
Fortis adoptat.
Abſonum namq; eſt vt in arma prõptis
Nexili crinis religetur auro.
Mollibus cultus teneriſq; turbis
Competit iſte.
At tuo munus refer hoc marito
Cui placet luxus: digituſq; prurit
Dum nates verſans volucris rubellę
Viſcera tractat.
Vxor Ingelli leuis ac petulca
Theutonum ritus celebrare geſtit:
Inſtruit luxus & adulterinas
Præparat eſcas.
Nam nouis palpat dapibus palatum:
Captat ignoti libitum ſaporis:
Aeſtuans ferclis onerare menſas
Lautius omnes.
Hæc viro vinum pateris propinat:
Cuncta propenſo meditans paratu:
Cocta torreri iubet & ſecundo
Deſtinat igni.
Paſcit vt porcum petulans maritum
Impudens ſcortum: natibuſq; fidens
Gratis admiſſum tolerare penem
Crimine ſtupri.
Aſſat elixum: recoquitq; toſta
Prodigo cœnam meditata luxu:
Negligens morum, vitiiq; cultrix
Fœmina turpis.
Hæc procax faſtu Veneriſq; miles
Appetens eſcę, bene temperatos
Abdicat ritus, ſimul & guloſas
Inſtruit artes.
Rapulum lęui patina liquatum
Præditas ſucco tenui placentas
Pruriens aluo petit: ordineſq;
Conchiliorum.
Non ego magnum memini Frothonẽ
Dexteram fibris volucrum dediſſe:
Podicem cocti laceraſſe galli
Pollice curto.
Quis prior regum potuit guloſus
Viſcerum putres agitare ſordes!
Aut manu carptim fodicare fœdum
Alitis anum!
Fortium crudus cibus eſt virorum:
Nec reor lautis opus eſſe menſis
Mens quibus belli meditatur vſum
Pectore forti.
Aptius barbam poteras rigentem
Mordicus preſſo lacerare dente:
Q̃ vorax lactis vacuare ſinum
Ore capaci.
Fugimus lautę vitium popinę
Rancidis ventrem dapibus fouentem.
Coctiles paucis placuere ſucci
Tempore priſco.
Diſcus hęrboſi vacuus ſaporis
Arietum carnes dabat & ſuillas
Temperans vſus nihil immodeſto
Polluit auſu.
Lacteum qui nunc adipem ligurris
Induas mentem petimus virilem
Eſto Frothonis memor & paterni
Funeris vltor.
Occidet nequã pauidumq; pectus
Nec fugax fati ſtimulum refellet
Valle condatur licet, aut opacis
Incubet antris.
Vndecim quondam proceres eramus
Regis Haconis ſtudium ſecuti:
Hic prior Helgo Begathus reſedit
Ordine cœnæ.
Hic famis primę ſtimulum licebat
Aridis pernę natibus leuare:
Ventris ardorem rigidi domabat
Copia cruſti.
Offulam nemo vapidam petebat
Quiſq; communes celebrabat eſcas
Simplici tantum ſtetit apparatu
Cœna potentum.
Vulgus externum fugiebat eſum
Nec fuit ſummis epuli libido:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Ipſe rex paruo meminit modeſtam
Ducere vitam.
Mellei temnens ſpeciem ſaporis
Combibit toſtum cereris liquorem
Nec parum coctis dubitabat vti
Aſſa peroſus.
Menſa perſtabat modico paratu
Exhibens ſumptū tenui ſalino
Nequid externo variaret vſu
Docta vetuſtas.
Amphoras nemo pateraſue quondam
Intulit menſis:dolio profudit
Poculum promus:nec erat catillis
Copia pictis.
Nemo tranſacti venerator ęui
Cantharis iunxit teretes diotas
Nec cibis lancem cumulauit olim
Comptus agaſo.
Non breui concha ciathove lęui
Prandium vanus decorabat hoſpes:
Nunc recens morum facies pudenter
Omnia preſſit.
Aere quis ſumpto toleraret vnq̄
Funus amiſſi redimi parentis,
Aut loco patris peteret necati
Munus ab hoſte!
Quis valens hęres,ſoboleſꝙ fauſta
Talibus iunctum latus applicaret:
Vt viri neruos vacuaret omnes
Pactio turpis!
Vnde cum regum tituli canũtur
Et ducum vates memorant triumphos
Pallio vultum pudibūdus abdo
Pectore triſti.
Cum tuis nil eniteat trophęis
Quod ſtilo digne queat annotari:
Nemo Frothonis recitatur hęres
Inter honeſtos.
Improbis quid me laceras ocellis
Qui reum patris veneratus hoſtem
Panibus tantum tepidoꝙ iuri
Crederis vltor!
Vindices quando ſcelerum probantur
Quo minus mentem pudeat ꝓphanam
Aurium prompto vacuatus vſu
Eſſe peropta.
Sæpe nam virtus aliena ſueuit
Conſcium culpæ lacerare pectus:
Et boni fama premitur malignus
Pectore ſenſus.
Appetas ortum licet,aut remotus
Occidentali regione degas:
Seu ſitum mundi medium ſequaris
Concitus iſtinc.
Seu plagam cœli gelidam reuiſas
Qua poli vertex patet:impetuꝙ
Verſili ſphęram rapit:& propinquam
Deſpuit vrſam:
Te pudor late comes inſequetur
Et graui vultum feriet rubore
Quando magnorum ſociata ludit
Concio regum.
Dedecus quem cum maneat perenne
Inter illuſtres medius venire
Non potes turmas reprobuſꝙ in omni
Climate degas.
Fata Frothoni ſobolem dedere
Editam mundo ſuperis ſiniſtris
Cuius affectum ſcelus & libido
Sordida cepit.
Sicut in naui fit vt obſoletum
Fœda ſentinę gremium requirant:
Sic in Ingellum vitioſa rerum
Copia fluxit.
Ergo vulgatum veritus ruborem
Angulis preſſus patrię iacebis
Torpidus fœdo lare nec videndus
Agmine claro.
Sorte tum barbam quaties ſiniſtra
Concubinarum ſtimulis repreſſus
Cum tibi pellex querulis perurat
Vocibus aurem.
Cum pauor mentem gelidus repigret
Et patris vindex fieri timeſcas.
Degener plane,pariliſꝙ ſerui
Ritibus extas.
Obrui paruo poteras paratu:
Vt quis arreptum iugularet hœdum:
Aut ouem cultro teneram trucidet
Gutture ſecto.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Ecce Suertingo genitus tyranno
Dania poſt te potietur hęres:
Cuius ignauam retines ſororem
Fœdere turpi.
Dum grauem gemmis nitidãqꝫ cultu
Aureo gaudes celebrare nuptam:
Nos dolor probro ſociatus vrit:
Turpia queſtos.
Quando te pręceps agitat voluptas
Anxius nobis animus prioris
Temporis formam reuocat: monetqꝫ
Multa dolere.
Nam ſecus ꝗ̄ tu ſcelus ęſtimamus
Hoſtium quos nunc veneraris, vnde
Priſca noſcenti facies moleſta eſt
Temporis huius.
Re magis nulla cuperem beari
Si tui Frotho iuguli nocentes
Debitas tanti ſceleris viderem
Pendere pœnas.

Ingelli morũ mutatio

Tantum autẽ monitus ſui incitamẽto profecit: vt ab enerui & frigeſcẽti animo veluti quadã repręhenſionis ſilice flagrantiſſimũ fortitudinis ignẽ extũderet. Primũ enim rex vacuas carmini aures p̄buit: deinde impenſiori educatoris ſui hortamine cõcitatus, ſerum vltionis calorẽ animo traxit: oblituſqꝫ coniuię, hoſtem induit. Ad vltimum diſcubitu euolans: omnem iræ ſuæ ꝓcurſum in conſeſſores effudit: ita vt ferrum aduerſus Suertingi filios cruenta ſeueritate nudaret: & quorũ gulam menſę delitiis fouerat: deſtricto mucrone iugulum peteret. His nãqꝫ continuo trucidatis: ſacra mẽſę ſanguine inuoluit: infirmum ſocietatis vinculum diremit: erubeſcẽdumqꝫ conuiuiũ egregia crudelitate mutauit: atqꝫ ex hoſpite hoſtis, ex abiectiſſimo luxurię mancipio truculẽtiſſimus vltionis miniſter euaſit. Siquidem induſtria hortatoris oratio / molli ac teneræ iuuentæ animoſitatis ſpiritũ ingenerauit: latebriſqꝫ ſuis extractã recreauit audaciã, extuditqꝫ vt grauiſſimę cladis auctoribus pœna factis debita rependeret. Exulauerat ſiquidẽ ꝓbitas iuuenis nõ expirauerat: quę in lucem ſenili ſuffragatione ꝓducta: opus eo maius quo tardius edidit, aliquãto ſpecioſius cruore ꝗ̄ mero calices imbuens. Qꝫ porro induſtrium exiſtimemus ſenẽ qui diſertiſſima ammonitione immẽſum regalis animi vitiũ expugnauit: eiuſqꝫ loco perruptis nequitię clauſtris, efficaciſſimã virtutis ſementem inſeruit! Ipſe quoqꝫ manũ regis pari facinore proſecutus: fortitudinẽ non ſolum in ſe pleniſſimã exhibuit: ſed etiam ex alieno pectore erutam reuocauit. Quo peracto ſic cœpit.

Rex Ingelle vale, cuius prodidit auſum
Plenum animi pectus: tibi mens in corpore regnat
Auſpicio patefacta ſuo / nec defuit altum
Pectore conſilium / ꝗ̄ꝗ̄ taciturnus ad horam
Extiteris, nam damna morę probitate rependis
Torporemqꝫ animi redimis virtute potenti.
Fac age fundamus reliquos: nulluſqꝫ periclum
Effugiat quod quiſqꝫ pari ratione meretur:
Cedat in auctorem facinus: premat artificemqꝫ
Culpa relata ſuum, cęſorum corpora curru
Excipiat famuli, promptuſqꝫ cadauera lictor
Efferat officiis merito caritura ſupremis:
Et buſtis indigna tegi, non funebris illis
Pompa roguſve pium tumuli condonet honorem,
Putida ſpargantur campis: auiumqꝫ terenda
Morſibus, infeſto maculent rus vndiqꝫ tabo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Tu quoq; rex ſeuam ſiquid ſapis effuge nuptam
Ne lupa conſimilem ſibi fœtum gignat: & ex te
Bellua conſurgat proprio nocitura parenti.
Dic Rotho perpetue timidorum irriſor an vltos
Frothonem ſatis eſſe putas, qui funera ſeptem
Vindictę vnius impendimus? ecce feruntur
Exanimes. qui non rebus ſed imagine tantum
Imperium coluere tuum. fraudemq; parabant
Obſequio. ſed ne ſemper ſpes illa ſubibat
Qꝫ ſolet ingenuis ſua reſpondere propago
More ſecutura ſortem quam ſanguine traxit.
Nunc ergo Ingelle/melius q̃ tempore lapſo
Letharum dici dominus Danięq; mereris.
Imberbis quando ductum auſpiciumq; ſequebar
Militię rex Hako tuę: laſciua peroſus
Ingenia & luxum, nil præter bella colebam,
Exercens animũ cum corpore: mente prophanum
Omne relegaui: ſtomachoq; placentia fugi:
Fortia complexus animo. namq; arma profeſſus
Aſpera veſtis erat cultuſq; parabilis olim.
Rara quies. ſomniq; breues. labor ocia longe
Propulit: & parco fluxerunt tempora ſumptu.
Non vt nunc quidam quibus inſatiata cupido
Ingluuie cæca viſum rationis inumbrat.
Horum aliquis veſtis operoſę tegmine cultus
Molliter alipedem flectit: ſparſamq; renodat
Cæſariem, & laxos patitur fluitare capillos:
Diſcere ſæpe foro: turpiq; inhiare lucello
Gaudet. & hoc ſtudio vitam ſolatur inertem,
Venali celebrans commiſſa negotia lingua.
Vi violat leges: & ferro iura laceſſit:
Obterit innocuos: alieno paſcitur ęre:
Stupra gulamq; colit, riſu conuiuia mordax
Inſequitur, ſic ſcorta petens vt ſarculus hęrbam.
Occidit ignauus dum prælia pace quieſcunt
In media ſi valle cubet: teſtudine nulla
Tutus erit qui fata timet. ſors vltima viuum
Quenq; rapit. latebra letum depellere non eſt.
Aſt ego qui totum concuſſi cladibus orbem
Leni morte fruar: placidoq; ſub aſtra leuandus
Funere: vi morbi defungar vulneris expers?

Finis Sexti.

De voluptate. Carpit ſuperbos.

Principium Lib. Septimi.

Ngello quatuor filios fuiſſe, ex iiſdemq; trib⁹
Olauus rex xxxv. bello cõſũptis, Olauũ ſolũ poſt patrẽ regnaſ-
ſe: perita rerũ prodit antiquitas. quẽ quidam
Ingelli ſorore editũ: incerto opiniõis arbitrio
per hibẽt. Huius actus vetuſtatis ſqualore cõ-
ſperſos parũ iuſta notitia poſteritas appræhẽ
dit: extremũ dũtaxat prudentiæ eius monitũ
memoria vẽdicauit. Quippe cũ ſupremis fati
viribus arctaretur: Frothoni & Haraldo filiis
NB. conſulturus alterũ terris: alterũ aquis regia
ditione præeſſe: eãq; poteſtatis differẽtiã non
diutina vſurpatione ſed annua viciſſitudine
ſortiri iubet. Ita regnãdi inter eos conditione
Frotho rex xxxvi. æquata: prior Frotho maritimarũ rerũ regimine potitus crebris piraticæ damnis
deformis euaſit. Infortunii cauſa recẽtia nautarũ cõiugia fuere: domeſticas thori vo
Haraldus rex. xxxvii. luptates externis militię laborib⁹ pferẽtiũ. Interiecto tẽpore natu minor Haraldus
maris dominationẽ ſortit⁹: vacuũ cõiugio militẽ legit, fraternę fruſtratiõis euentũ
metuẽs. Fortuna delectui reſpõdit. Quippe tã glorioſum piratã egit, q̃ frater inglo
riũ geſſerat. Quę res fraternã ei inuidiã peperit. Quinetiã eorũ coniuges Sygne &
Vluilda: quarũ altera Suetię rege Syuardo, altera Karolo gothiæ prefecto orta fue
rat, crebra nobilitatis cõtẽtione rixãtes: alternos maritorũ ſoluere conuictus. Quo
Fratrũ per vxores diſcordia. euenit vt Haraldus & Frotho rei familiaris ſocietate cõuulſa: cõmunẽ partiẽtes ſu
pellectilẽ: plus muliebris rixæ iurgiis q̃ fraternę charitatis officiis ĩdulgerẽt. Sed &
Frotho fratris claritate deformem ſe fieri cõtẽptũq; ſibi ſtrui iudicãs: a quodã fami
Haraldi cędes. liariũ occultę eũ interfici iubet. ꝙ quẽ ętate vinceret: ab eo ſe virtute ſuperari vide
ret. Quo pacto ne ſcelus a cõſcio pderet: inſidiarũ miniſtrũ tacite trucidãdũ curat.
Poſt hęc vt innocentię ſibi fidẽ pareret: notãq; ſceleris euitaret: quiſnam rerũ caſus
inopina germanũ clade ſuſtulerit: lati⁹ ĩueſtigari pcepit. Sed neq; tot artib⁹ pficere
potuit: quo minus eũ tacita vulgi notaret opinio. A quo Karolus poſtmodũ qs Ha-
raldũ occidiſſet rogatus: diſſimulãter ab eo notę rei queſtionẽ agi reſpõdit. Quo di
cto mortis cauſam adciuit, Frothone exprobratum ſibi latẽter parricidiũ iudicãte.
Poſt hęc Haraldus & Haldan⁹ Haraldi filii ex ſygne Karoli filia ſuccepti: cũ ad ne-
Ars noua. cem a patruo quęrerẽtur: ab eorũ tutorib⁹ callidior ſeruãdorũ pupillorũ ratio ex-
cogitata eſt. Nam truncos luporũ vngues ſubtellibus annectẽtes: contiguũ penati-
bus ſuis lutũ: obfuſamq; niuibus humũ crebris decurſibus exarare cœperũt: ferini
inceſſus ſpeciem præbituri. Poſt hæc trucidatis ancillarũ liberis eorũq; corporibus
fruſtatim diſcerptis: lacera paſſim membra diſiiciũt. Itaq; requiſitis adoleſcẽtibus:
nec inuentis: fuſi reperiũtur artus: ferarũ veſtigia demõſtrãtur: tellus cruore deli-
Canum ſpecie nutriti. buta conſpicitur. creditũ eſt pueros lupina ingluuie conſumptos. nec cuiq̃ fere de
tam manifeſto lacerationis argumento dubitare conceſſum. Cuius ſpectaculi fides
pupillis præſidio fuit. Qui mox a tutoribus caua concluſi ilice ne vllum vitæ eo-
rum indicium ederetur: diu ſub canum ſpecie nutriebãtur: latrantũ quoq; eis vo-
cabula indita quo minus latẽtium opinio vulgaretur. Solus Frotho mortis eorum
fide repudiata: latebræ locum ex perita augurii fœmina cognoſcere inſtitit. Cuius

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

carminũ tanta vis erat: vt rẽ quãtalibet nodorũ cõſertione perplexã: e lõginquo ſoli ſibi conſpicuã ad cõtactũ euocare poſſe videret. Hæc Regnonẽ quẽdã occulte circa illos educationis officiũ pegiſſe, eosq; tegẽdæ rei gratia caninis cẽſuiſſe nominibus aſtruebat. Qui cũ ſe inuſitata carminũ violẽtia latibulis egeſtos incantãtis obtutibus admoueri cõſpiceret: ne tã horrẽdæ coactionis impio ꝑderent: gremiũ eius accepti a tutoribus auri incuſſione perfundũt. Quæ recepto munere, repẽtina morbi ſimulatione par exanimi cõcidit. Perqrẽtibus miniſtris cauſam tã ſubiti lapſus: inſcrutabilẽ filiorũ Haraldi fugã exiſtere memorabat: quorũ eximia vis etiã atrociſſimos carminũ tẽperaret effectus. Ita paruulo cõtẽta beneficio: maius a rege ꝓmiũ ꝓſtolari paſſa nõ eſt. Poſt hæc Regno ſuã ac pupillorũ opinionẽ populari ſermone crebreſcere exptus in Feoniã vtrosq; deuexit. Vbi a Frothone captus, adoleſcentes ſe cuſtodia ꝓſecutũ fatet: ꝓcaturq; regẽ pupillis quos patre priuauerit parcat. Nec ſe duplici parricidio obiectare felicitatis loco ducat. Quo dicto ſæuitiã eius in ruborẽ cõuertit: pollicitusq; eſt: ſiqd ab eis in patria nouaret: ſe regi indicia delaturum. Ita pupillis incolumitate parta: metu liber: multos ãnos cõfecit. Qui cũ adulti Syalandiã petiuiſſent: vltionẽ patris ab amicis exſequi iuſſi: nõ ſe ac patruũ annua luce potituros vouerũt. Quo cõperto Regno pacti memoria cõcitatus: noctu regiã petit: ſeq; ꝓmiſſæ rei indicẽ venire tacite aſſerit. Dormiẽtẽ tamẽ ad vigilias euocare paſſus non eſt: eo ꝙ Frotho excitationis ſuæ pœnas ferro exigere ſolitus fuerat. Tanti quõdã regiũ ſomnũ ĩportuna fruſtratione prũpere exiſtimatũ eſt. Id Frotho mane ex vigilibus expertus vt animaduertit Regnonẽ inſidiarũ nũtiũ attuliſſe: cõtracto milite ſæuitia fraudẽ ꝓcurrere ſtatuit. Nec aliud Haraldi filiis auxilio: q̃ furoris ſimulatio fuit. Nã cũ ſe ex improuiſo occupari conſpicerẽt: perinde ac furiis acti lymphantibus morẽ gerere cœperũt. Quos cũ Frotho mente captos putaret ꝓpoſitũ remiſit, deforme exiſtimãs ferro petere, q ferrũ in ſe cõuertere viderẽtur. A qbus ꝓxima nocte incẽdio cõſumptus dignas parricidii pœnas pepẽdit. Quippe regiã adorti: reginam in primis lapideo obruere cõgeſtu: igne deinde penatibus applicato Frothonẽ in excisi dudũ ſpecus anguſtias & opacos cuniculorum receſſus obrepere coegerũt. Vbi dũ clauſus deliteſcit: vapore & fumo ſtrangulatus interiit.

Magica vis.

Frothonis exitium.

PErempto Frothone cũ Haldanus ternos circiter annos patriæ ꝓfuiſſet: Haraldo fratri regnandi iure ꝑfunctorie tradito: ølandiã eiq; finitimas ĩſulas quas a Suetiæ cõplexu ſinuoſus aquarũ diuellit anfractus piraticis populat̃ iniuriis. Ibidẽ ſubductis hyeme nauigiis ac vallo cinctis expeditioni triẽniũ dedit. Poſt hæc Suetiæ manus iniecit: eiusq; regẽ bello cõſumpſit. Cui⁹ nepotẽ Ericũ, patrui vero ſui Frothonis filiũ pugna poſtmodũ exceptur⁹: poſtq̃ pugilẽ eius Haquinũ hebetãdi carminib⁹ ferri peritũ didicit: eximiæ magnitudinis clauã ferreis conſertã nodis: tunſionis vſibus adaptauit: ꝑinde ac ꝓſtigii vires ligneo robore debellaturus. Deinde cũ cæteris cõſpicuo virtutis habitu ꝓmineret: inter acerrimos hoſtiũ procurſus obnupto galea capite, ſcuti inops libratũ clauæ robur in obiecta clypeorũ munimina geminæ manus ope torquebat. Nec erat vllũ tantę ſoliditatis obſtaculũ: qđ non fruſtratim adactæ molis impulſus obtereret. Quo euenit vt occurſantẽ ſibi in acie pugilẽ acriori geſtaminis impactione ſubrueret. Victus tamẽ & in Helſingiã fuga delapſus Vitolſum quẽdã olim Haraldo militantẽ ſautii corporis

Haldanus rex. xxxviii.

Suetiæ ſubactio. v.

De claua Haldani.

curā ꝑtiturus acceſſit.Hic in caſtris maiore ætatis ꝑte cōſūpta: tādē in huiꝰ ꝓuin
ciæ ſolitudinē poſt triſtia ducis fata cōceſſerat:ibiq; ruſticæ vitę cultu cōſueta mili
tiæ ſtudia relaxabat.Qui ꝙ hoſtilibꝰ ſæpe telis petitꝰ fuerat: nō infimā medēdi pe-
ritiā aſſidua vulnerū ſuorū curatiōe cōtraxerat.Si qs vero operā eiꝰ blādimētis ex
poſceret:hūc medelæ loco occultæ læſionis noxa afficere ſolitꝰ erat:aliquāto ſpecio
ſius bñficia minis ꝗ adulatione expoſci iudicās. Idē Erici milites penatibus ſuis oc-
cupandi Haldani cupidine īminētes ita vidēdi officio ſpoliauit: vt ꝓpinquas ædes
nec proſpectu capere:nec certis poſſent veſtigiis indagare.Adeo luminū vſum nubi
Præſtigiæ. lus qdā error obtuderat.Cuiꝰ opa Haldanꝰ viriū integritatē adeptus:accito Tho-
rone cōſpectioris īgenii pugile:Erico bellū denūtiat.Quē cū ꝓductis ediuerſo copiis
militū numero ꝓſtare cōſpiceret:occultatam agminis ptē iter ꝓpinquos viæ fruti-
ces delitere ꝓcepit:hoſtē ꝑ anguſtiora ſemitæ cōpēdia gradiētē īſidiis cōſumpturꝰ.
Qđ ꝓuidēs Ericus:explorata ꝓgrediēdi facultate:ſeceſſu vtēdū putauit ne ꝓpoſito
incedēs tramite hoſtiū dolis inter ꝓruptos mōtiū vrgeret anfractus. Igit apud con
Haldani virtus. uallē arduis mōtiū iugis vtriq; cōſeptā mutuis viribꝰ pugna cōſerit.In qua Halda
nus inclinatā ſuorū aciē cōſpicatꝰ:frequētē ſaxis rupē cū Thorone cōſcēdit:indeq;
erutas moles in ſubiectū hoſtē deuoluit.Quarū pōdere & ruina aciē in occiduo cō-
ſtitutā oppreſſit.Quo euenit:vt victoriā quā armis amiſerat: cautibꝰ recuperaret.
Ob cuiꝰ facti virtutē Biargrāmi cognomē accepit.Qđ vocabulū ex mōtiū efferita
tis nūcupatiōe cōpactū videt.Igit apud Sueones tātꝰ haberi cœpit:vt magni Thor
filius exiſtimatꝰ:diuinis a populo honoribꝰ donaret, ac publico dignꝰ libamine cē-
ſeret.Sed quoniā ægre deuictorū īgenia qeſcere ſolitū eſt:& ī vetitū ſemꝑ ſubactorū
obluctat improbitas:Accidit vt Ericus dū fugę damnis conſulere ſtudet: ſubiectas
Haldano ꝓuicias attētaret. Sed ne Daniam qdē ab hoc ſęuitiæ genere īmunē reliqt
perꝗ dignū exiſtimans eius laceſſere patriā/ per quē ſua abactus fuerat.Ita dū iniu-
riā inferre ꝗ repellere maluit:Suetiā armis hoſtilibꝰ liberauit. Quippe cū Haldanꝰ
Haraldū fratrē ab eo tribus deuictū ꝓliis:quarto occiſum cognoſſet:amittēdi īꝑii
metu relictis Sueonū agris patriā repetere coactꝰ eſt.Ita Ericus, quo faciliꝰ Suetiæ
regnū deſeruit:hocceleriꝰ recepit.Quē ſi fortuna æque in retinēdo regno, ac recu
Ericus captus. ꝑādo īſtruere voluiſſet:nequaꝗ Haldano prēdēdū dediſſet. Cuiꝰ captionis modꝰ
hic erat:reuerſus ī Suetiā Haldanꝰ occultata ꝑ īſidias claſſe: binis obuiā Erico naui
giis ꝓficiſcit.A quo denis petitꝰ: variis nauigatiōis reflexibꝰ ad occultū ſuorū ag-
men relabit.Quē longius inſequēte Erico Danica pōto claſſis emergit.Circūuētus
itaq; Ericꝰ oblatū ſibi ſub ſeruiēdi cōditiōe ſpiritū repudiauit: lucēq; libertati ꝓfer
re nō paſſus:mori ꝗ obſeq ꝓoptauit:ne vitæ cupiditate ex libero ſeruꝰ euadere vi-
Erici mors. deret:Aut quē nuꝑ fortuna æquaſſet:nouo famulatꝰ officio coleret.Adeo ſalutē de
decore mercari virtꝰ ignorat.Cōpeditꝰ igit & ad loca feris ꝑuia relegatus: īdignū
Haldani excellētia. tāta animi maieſtate exitū habuit. Haldanꝰ gemini regni imperio potitꝰ opinionis
ſuæ titulū tribꝰ honeſtatis gradibꝰ decorabat.Erat eñ cōdēdorū patrio more poe-
matū peritia diſertus : nec athletica minꝰ virtute ꝗ regia poteſtate cōſpicuus.Au-
diēs aūt vegetioris ingenii piratas Tokonē & Anūdū circūpoſitis imminere ꝓuin-
Priſcorum ſtudia. ciis,maritima pugna tētatos oppreſſit.Nihil eñ veteres claritate magis expetendū
ducebant:quā non opū fulgor:ſed armorū induſtria peperiſſet. Itaq; ſeditiones am
plecti:inſtaurare lites,ocia faſtidire,paci militiā anteferre,virtutū nō rerū æſtima-
tione cenſeri: plurimū voluptatis in ꝓliis: minimū in cōuiuiis reponere clariſſimis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

quondã viris curæ extitit. Sed neqꝫ diu Haldano ęmulus defuit. Nã Syualdus qdã claro admodũ loco natus/apud Sueonũ cõcionẽ Frothonis ac cõiugis eius exitio flebiliter memorato/tantũ Haldani odiũ pene oĩbꝰ ingenerauit: vt plurimorũ ſuffragiis nouarũ rerũ licẽtiã aſſeq̃ret. Nec ſolo vocũ fauore cõtẽtꝰ adeo plębis aĩm ambitionis artibꝰ occupauit: vt omniũ fere manꝰ ad regiũ ĩſigne capiti ſuo ĩprimẽdũ adduceret. Hic ſeptẽ filios habebat tãto veneficiorũ vſu callẽtes: vt ſæpe ſubitis furoris viribꝰ inſtincti ſolerẽt ore toruũ infremere: ſcuta morſibꝰ attrectare: torridas fauce prunas abſumere: extructa q̃uis ĩcẽdia penetrare: nec poſſet cõceptꝰ demẽtiæ motus alio remedii genere q̃ aut vĩculorũ iĩuriis aut cædis hũanæ piaculo tẽperari Tãtã illis rabiẽ/ſiue ſæuitia ĩgenii/ſiue furiarũ ferocitas inſpirabat. Quibꝰ auditis Haldanus (vt erat circa piraticã occupatꝰ) expedire militibꝰ dixit: vt q in exteros hactenꝰ deſæuierit: nũc ciuiũ viſceribꝰ ferrũ adigãt: ereptiqꝫ regni iĩuriã ꝓpulſent qui dilatãdi curã gerere cõſueuerũt. Quo imminẽte Syualdus miſſis ad eũ legatis iubet ſi famã factis ęquaret: & tãtꝰ re eẽt quãtꝰ opinione cẽſeret: ſe ſuãqꝫ ſobolẽ pugna ſolꝰ excipiat: priuatoqꝫ ꝑiculo publicũ redimat. Eo deinde reſpõdẽte legitimæ dimicatiõis formã duorũ numerũ excedere nõ debere: nil mirãdũ inq̃t Syualdꝰ hominẽ cœlibem proleqꝫ vacuũ oblatos detrectare cõgreſſus cui inops caloris natura deforme corporis animiqꝫ frigus incuſſerit. Nec liberos ab eo diuerſos exiſtere: quẽ ſuæ generatiõis auctorẽ habuerit. ꝙ ab ipo cõmune naſcẽdi prĩcipiũ traxerit. Ita ſe ac filios vnïꝰ hoĩs loco cẽſendos eẽ: q̃bus veluti vnũ corpꝰ a natura tributũ videat. Cuius cõuitii rubore ꝓmotꝰ Haldanꝰ ꝓuocatiõi parere cœpit. tã cõtumelioſam cœlibatꝰ exprobrationẽ egregiis virtutis opibꝰ pẽſaturꝰ. Cũqꝫ ꝑ opacã forte nemoris indaginẽ graderet: hęrẽtẽ obiter quęrcũ humo radicitꝰ eruit: ſoliſqꝫ ſpoliatã ramis ĩ ſolidã clauæ ſpẽm trãſſformauit. Quo geſtamĩe fretꝰ: tali carmẽ breuitate cõpegit.

Syualdꝰ nouis rebꝰ ſtudet.

Veneficorũ potẽtiæ.

Probitas Haldani.

En rude quod gerimus obnixo vertice pondus
Vulnera verticibꝰ exitiumqꝫ feret.
Sed neqꝫ frondoſi geſtamen roboris vllum
Omine Gøtenſes horridiore premet.
Ardua comminuet nodoſi robora colli:
Et caua ſyluestri tempora mole teret.
Claua quidem ſæuum patriæ domitura furorem:
Nulla magis Suetis exitialis erit.
Oſſa domans, laceroſqꝫ virum libranda per artus
Impia prærupto ſtipite terga premet.
Cognatos preſſura lares: fuſura cruorem
Ciuis: & in patriam pernicioſa lues.

His dictis Syualdũ cũ ſeptẽ filiis attẽtatũ acerrimas eorũ vires eximia clauæ mole fruſtratꝰ: exitio tradidit. Ea tẽpeſtate Harthbenus qdã ab Helſyngia veniẽs/raptas regũ filias ſtupro fœdare gloriæ loco ducebat: illũ ꝑimere ſolitꝰ: a quo ꝑagẽdę veneris vſu ꝓhiberet: illuſtres nuptias humilibꝰ ꝑ̃ferẽs: tãtoqꝫ ſe clariorẽ exiſtimans quãto ſplẽdidiores cõcubitꝰ ꝑ vim aſſeq potuiſſet. Nec vltionẽ effugit q ſe ei cõparatione virtutis æquare ꝑ̃ſumeret. Tãta vero corporis magnitudine erat: vt. ix. cubitis ꝓceritatis eiꝰ dimẽſio tenderet. Huic duodecim athletæ cõtubernales fuere: q̃bus officio erat quoties illi ꝑ̃ſaga pugnę rabies ĩceſſiſſet: vĩculorꝫ remedio oborti furoris impetũ ꝓpulſare. Ab his Haldanus Harthbenũ, eiuſqꝫ pugiles viritim ĩpetere

Syualdi filiorũqꝫ cædes.

Harthbenꝰ.

Longitudo Harthbeni.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

iuſſus, nō ſolū certamē ſpopōdit: ſed etiā victoriā ſibi ĩgēti verborū fiducia ꝓmiſit. Quo audito Harthbenꝰ repētino furiarū afflatu correptꝰ: ſummas clypei ꝑtes mor ſus acerbitate cōſumpſit: igneos vētri carbones mādare nō deſtitit: raptas ore pru nas in viſcerū ima trāſfudit: crepitātia flāmarū ꝑicula percurrit. Ad poſtremū oĩ ſæuitiæ genere debacchatꝰ, in ſex athletarū ſuoꝝ ꝑcordia furēte manu ferrū cōuer tit. Quā inſaniā illi pugnādi auiditas an naturæ ferocitas attulit: incertū ē. Halda nū deīde reſidua pugilū manu ꝑtiuit. A quo miræ grāditatis malleo cōtuſus: vita ac victoria caruit: deditqꝫ pœnas & Haldano quē ꝓuocauerat, & regibꝰ quorū ſan guine ꝑ vim potitꝰ fuerat. At quoniā Haldano fors inopinas pugnæ cauſas porri gere cōſueuit quaſi nūq̄ viriū eiꝰ expimētis cōtēta: accidit vt Egtherus Fynnenſis piratico Sueones moleſtaret ĩcurſu. Quē Haldanꝰ ternis adortus nauigiis, nā & ei totidē eē cōperat: cū nocte ꝑliū finiēte debellare nō poſſet: poſtera die ex ꝓuocatiōe ſecū decernētē oppſſit. Deīde cū Hatheri Reguli filiā Thorildā a Grimone eximia rū viriū athleta ſub duelli cōminatiōe expeti cōpiſſet, edictūqꝫ a patre eēt potiturū ea q pugilē amouiſſet: q̄q̄ ad ſenectutē cœlebs ꝑuenerat: nō minꝰ Reguli ꝓmiſſiōe q̄ athletæ ꝑtulātia cōcitatus Noruagiā ꝑtit. Qua inita cūctas agnitionis ſuæ notas adulterina oris illuuie reſꝑgēs: vt pugnę locū acceſſit: prior enſem deſtrigit. Quē ad hoſtilē ſciēs obriguiſſe cōſpectū: humi deiecit. Alioqꝫ vagina ſubmoto Grimonē appetēs, extremos loricæ nexus cū occidua clypei ꝑte ꝑſecuit. Q đ factū Grimo am miratione ꝑſecutus: vetulū inquit acriꝰ dimicātē nō memini: ſtatimqꝫ ferrū exerēs obiectā gladio parmā ꝑnetrabili ſectione cōuulſit. Cuiꝰ ĩmorātē ictui dextrā Hal danus nihil hęſitās obuia ferri celeritate corripuit. Ille nihilominꝰ læua gladiū ſtrin gēs, feriētis femur trāſegit: mutilati corporis vltionē exiguo vulnere ꝓſecutꝰ. Vi ctor Haldanꝰ victo reſiduū vitæ pecunia redimēdi poteſtatē fecit: ne ĩbelli & māco miſeras animæ reliq̄s deformiter adimere videret. Quo facto tātū ſe pene in ſeruā do hoſte egit: quātū geſſerat in vincēdo. Cuiꝰ victoriæ p̄miū Thorildæ nuptiis aſſe cutus: filiū ex ea Aſmūdū ſuſtulit: a quo ſe Noruagiæ reges originē duxiſſe magni æſtimāt: ab Haldano ſolēnē generatiōis ſuæ ſeriē retexētes. Poſt hęc cū Ebbo pirata plębeii gn̄is ad ſplēdida coniugia capeſſenda virtutis fiducia cōcitatus, Sygruthā Gothēſiū regis Vnguini filiā poſtularet: ac p̄terea Gothici regni dimidiū in dotē expeteret: ſuꝑ matrimonii admiſſione cōſultus/cōſenſū falſo ſpondēdū monuit: ſeqꝫ nuptias fruſtraturū ꝓmiſit. Quinetiā ſedēdi locū ſibi inter cōuiuarū diſcubitꝰ aſſi gnari p̄cepit. Probāte cōſiliū Vnguino oēm regiæ dignitatis ſpeciē ꝑegrina corꝑis deformitate corrūpens, noctuqꝫ nuptiis ſuꝑueniēs occurrētibus formidini fuit ma iorē hūano hītu virū adueīſſe mirātibꝰ. Qui mox vt regiā ĩtrauit circūſpectis oībꝰ q̄rit q̄s ꝓximū regi diſcubitū occupauerit. Ebbōe deiñ futurū Vnguini generū eiꝰ lateri cōiūctū dicēte, ꝑ ſūmā verboꝝ iracūdiā ꝑcōtat̃, q̄ veſania q̄buſve furiis eo petu lātiæ adductꝰ ſit: vt deſpicabiles gn̄is ſui ſordes eximię nobilitatis ſplēdori miſcere præſumat/ ruſticaſqꝫ manus regiæ genti inſerere audeat! nec id quidem expetere contentus/etiam alieni regni conſortium captare videatur! Deinde eum ferro ſe cum decernere iubet non prius voto q̄ victoria potiturum. Quo nocturnum mon ſtris certamē/diurnū hoībus cōgruere reſpōdēte: ne tꝑis excuſatione pugna abnui poſſet lunę ſplēdore diē ęq̄ri ꝓhibuit. Taliter adactū pugnæ Ebbonē cōuiuio in ſpe ctaculū verſo ꝓſtrauit: nuptiaſqꝫ exeq̄s mutauit. Qui interiectis ānis in patriā de cedēs cū ſine liberis eēt/regias opes Vnguino teſtamēto legauit eūqꝫ regē cōſtituit.

Harthbeni furioſitas.

Cædes.

Egtheri infeſtatio & cædes.

Grimonis immanitas.

Thorildæ nuptiis potitꝰ Haldanus Aſmūdū genuit.

De genealogia & origine regum Noruagiæ.

Ebbo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

hic poſtmodum ab æmulo cui Regnaldo nomen erat bello oppreſſus filiũ Syualdũ Syualdus
reliquit. Huius filia Syritha adeo ſpectatæ pudicitiæ erat: vt cũ ob formæ pulchri- rex. xl.
tudinẽ ingenti procorũ frequentia peteretur: ad neminẽ ex eis inſpectandũ adduci Syritha pu
poſſe videretur. Cuius cõtinẽtiȩ fiducia a patre cõiugẽ depopoſcit: q delenimẽtorũ dicissima.
dulcedine mutuũ eius cõſpectũ impetrare quiuiſſet. Olim ſiqdẽ apud nos puellarũ cõtinẽtia magnopere viſus petulãtiã edomare ſolebat: ne mẽtis integritas oculorũ libertate corrũperet̃, affectabaturqꝫ: vt cordis caſtimoniã, oris modeſtia fateretur.
Tũc Otharus qdã Ebbonis filius ſiue geſtarũ rerũ magnitudine, ſiue comitatis & Otharus
facũdiæ fiducia accẽſus: ptinacius poſtulãdæ virginis ignibus æſtuabat. Cuiꝰ obtu Syrithæ
tũ oĩbus ingenii neruis emollire cõniſus cũ demiſſum oculorũ eius habitũ nulla pe procus.
nitus arte flexiſſet: inuictȩ ſeueritatis pſeuerãtiã miratus abſcedit. Eiuſdẽ rei cupidus gigas cũ æque ſe effectu vacuũ aĩaduerteret: fœminã ſubornat: q̃ cũ obtẽta virginis familiaritate eius aliquãdiu pediſſequã egiſſet: hãc tãdem a paternis procul penatibus q̃ſita callidius digreſſione ſeduxit: quã ip̃e mox irruẽs ĩ arctiora mõtanæ crepidinis ſepta deuexit. Opinant̃ alii qꝫ fœmineã mẽtitus effigiẽ cũ inſidioſa artis protractiõe domeſticis puellã ædibus abduxiſſet: ptes demũ raptoris ĩpleuerit. Qđ vt cõperit Otharus indagãdæ virginis gratia mõtis penita pſcrutatꝰ iuẽtã oppſſo gigante ſecũ abduxit. Adeo aũt gigãtea ſedulitas puellæ cȩſariẽ nexili comarũ aſtrictione reuinxerat: vt pilorũ perplexa cõgeries criſpata quadã cohȩrẽtia teneret̃: nec facile pter ferrũ qs poſſet cõſertos criniũ extricare cõplexus. Denuo igit̃ variis rerũ irritamẽtis aggreſſus puellarẽ in ſe ꝓuocare cõſpectũ: cũ diu torpẽtes nequicq̃ oculos attẽtaſſet: ꝓpoſito parũ ex ſentẽtia cedẽte, cœptũ reliquit. Sed neqꝫ puellã ſtupro violare ſuſtinuit: ne ſplendido loco natã obſcuro cõcubitus genere macularet. Quȩ cũ varios ſolitudinũ anfractus diutiꝰ errabũda pcurreret: cõtigit vt ad ſylueſtris cuiuſdã ĩmaniſqꝫ fœminȩ tuguriũ pueniret. A qua paſcẽdi caprarũ gregis officio deputata: cũ denuo p Otharũ libertatis auxiliũ ſpetraſſet: talibꝰ eiꝰ tẽtat̃ allogis.

Num meis mauis monitis adeſſe
Et pares votis ſociare nexus
Q̃ꝫ gregi præſens: olidiſqꝫ curam
Ferre capellis?
Impiæ dextram dominæ refelle
Et trucem præceps fugito magiſtram:
Vt rates mecum ſocias reuiſens
Libera degas.
Linque commiſſæ ſtudium bidentis:
Sperne caprinos agitare greſſus:
Et thori conſors refer apta noſtris
Præmia votis.

O mihi tantis ſtudiis petita
Torpidos rurſum radios reflecte
Paululum motu facili pudicos
Erige vultus.
Ad lares hinc te ſtatuam paternos
Et piæ lætam ſociabo matri:
Si ſemel blandis agitata votis
Lumina pandas.
Quam tuli clauſtris toties gigantum
Confer antiquo meritum labori:
Et graues rerum miſerata niſus
Parce rigori.

Quare etenim cerebroſa adeo demẽtire cœpiſti vt alienũ ductare pecus: & in monſtrorũ famulitio numerari p̃optes: q̃ pari cõſenſus aptitudine mutuũ thori ꝓmouere cõtractũ? Illa nihilominꝰ ne pudicæ mẽtis cõſtãtia: ad externos titubaret aſpectꝰ luminũ habitũ ĩmoto palpebrarũ rigore cõtinuit. Quãtæ porro pudicitiæ ſæculi illius fœminas extitiſſe putemꝰ: q̃ ne ad leuẽ qdẽ oculorũ motũ maximis amatorũ ir Priſca pu
ritamẽtis adduci potuerũt? Cũ ergo Otharꝰ ne gemini qdẽ beneficii meritis virgi dicitia.
neũ in ſe viſum cõcitare quiuiſſet: pudore & ægritudine fatigatꝰ claſſem repetiit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Cunq; Syritha more priſtino decurſis late ſcopulis: in Ebbonis forte ſedes errонea
peruenisſet: nuditatis & inopiæ rubore egẽtiũ ſe filiã aſtruebat. Animaduertẽs aũt
hãc Othari mr̃ ꝗuis marcore illitã: inopiq; cõtectã amiculo: a generoſis pullulaſſe
ramalibus: honorato ſedẽdi loco ſuſceptã reuerẽda ſecũ comitate detinuit. Nobili
tatẽ ꝗppe virginis index forma ꝓdebat: & vultu genꝰ interp̃te reſultabat. Quã vi-
dẽs Otharus: cur vultũ peplo obſcuraret inꝗrit. Cuiꝰ animũ certiꝰ expturꝰ: nuptu
rã ſibi fœminã fingit: eiuſq; thorũ cõſcẽdẽs lucernã Syrithę geſtãdã cõmittit. Quæ

Patientiæ exemplum mirandũ.

cũ abſumptis pene lychnis admoto propius igne p̃meret: tãtũ patiẽtię ſpecimen p̃-
buit: vt manũ abſq; motu cõtinere viſa: nullã ardoris moleſtiã ſentire crederet. Ex-
ternũ ꝗppe æſtũ cohibebat interior: & pruritãtis animi feruor aduſtę cutis incẽdiũ
tẽꝑabat. Quæ demũ ab Otharo manui cõſulere iuſſa, placidos in eũ obtutus vere
cũda luminũ erectione cõuertit: ſtatimq; ſemoto nuptiarũ figmento genialẽ thorũ
nuptura cõſcẽdit. Cũq; poſtmodũ Syualdus cõp̃hẽſũ Otharũ ob illatũ filiæ ſtuprũ
ſuſp̃ẽdio cõſumẽdũ duxiſſet: cõtinuo Syritha raptꝰ ſui caſibꝰ explicatis, nõ ſolũ eũ
in regis gratiã reduxit: ſed etiã patrẽ ad eius ſororẽ matrimonio ſibi copulãdã ad-
duxit. Poſt hæc inter Syualdũ Regnaldũq; exꝗſitæ ꝓbitatis militibus vtrobiq; dele
ctis: apud Syalandiã p̃liũ agitur. In quo cũ triduo mutuis cædibꝰ exacto ob ſummã

Othari virtus.

vtriuſq; partis virtutẽ incerti victoriæ ꝓcurſus exiſterẽt, Otharus ſiue diutinę pu
gnæ tędio: ſiue gloriæ æmulatione correptus: cũ mortis cõtẽptu cõſertiſſimos ho-
ſtes irrũpit: Regnaldoq; inter fortiſſimas militũ acies obtrũcato: ſubitã Danis victo
riã peperit. Inſigne hoc p̃liũ maximorũ procerũ ignauia fuit. Adeo ſiqdẽ rei ſumma
perhorruit: vt fortiſſimi Sueonũ. xl. terga fugæ dediſſe dicãtur. Quorũ præcipuus

Starcatheri fuga.

Starcatherus nulla ſęuitia rerum aut periculorũ magnitudine quati ſolitus: neſcio
qua nũc obrepente formidine ſociorum fugam ſequi ꝗ̃ ſpernere præoptauit. Credi
derim hunc metum ei diuinis viribus iniectum: ne ſupra humanã fortitudinẽ vir
tute ſibi præditus videretur. Adeo nihil perfecti mortalium felicitas habere cõſue
uit. Tunc hi omnes maximi piratarum Hakonis quaſi quædam belli reliquiæ ad eũ
delapſæ commilitium amplectuntur.

De Sigaro rege a quo villa Syerſted nomen accepit.

Sygarus rex. xli. Alfi præſtantia. Syuardus Gothorũ rex. xlii. Aluildæ verecundia.

POſt hęc Syualdo filius Sygarus ſuccedit: cui filii Syualdus, Alf, &
Algerus fuere: filiaq; Sygne. E ꝗbus Alf cæteris animo formaq; p̃
ſtãtior piraticis incũbebat officiis. Cuiꝰ etiã inſignẽ cãdore cæ-
ſariẽ tãtꝰ comæ decor aſperſerat vt argẽteo crine nitere putarẽt.
Eodẽ tẽpore Gothoꝝ rex Syuardus filios habuiſſe fert̃ wemũdũ
et Oſtenũ, filiãq; Aluildã: ꝗ tãtã verecũdię fidẽ ab ipſis ꝓpemodũ
incunabulis p̃ferebat: vt os peplo iugiter obnuptũ haberet: quo minꝰ formã ſuam
alienæ libidinis irritamẽtũ efficeret. Huic pater in arctã admodũ cuſtodiã relegatę
viperã anguẽq; educãdos cõmiſit. Pudicitiã eius adultorũ tandẽ reptilium cuſto-
dia vallaturus. Neq; enim facile thalamus inueſtigari poterat quem tanti diſcrimi
nis peſſulum obſerabat. Statuit etiã vt ſiquis eius aditũ fruſtra tentaſſet: protinus
amputandũ caput: paloq; refigendũ p̃beret. Ita annexus petulantiæ metus cõcitata

Alfi victoria in viperam & anguem.

iuuenum ingenia caſtigabat. Tunc Alf Sygari filius: rem hoc illuſtrius quo pericu-
loſius tentandam exiſtimans: proci titulum profeſſus: animalia propter virginis cõ
claue excubãtia debellare iubetur: ꝙ edicti ratione eorũ victori virgineus deberet
amplexus. Quorũ vt acrius aduerſum ſe rabiẽ excitaret: cruẽta corpꝰ pelle cõtexit,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Qua ſuccinctus: mox vt ſepti valuas ſubiit torridã calibē forcipe compꝑhēſam: hian
tis viperæ faucibus īmerſit: eãqꝫ exanimē ꝓſtrauit. Anguē deinde ſinuoſa volubili-
tate ꝓlapſum inter medios rictus telũ iaculatus abſumpſit. Cũqꝫ pacti cõditione cõ
nexũ victoriæ pignus expeteret: refert Siuardus hũc ſibi generũ acceptari: in quē fi
lia ſolidũ optionis arbitriũ cõtuliſſet. Cũqꝫ ſola puellæ mater proci votũ difficulter
exciꝑeret: mētē filiæ ſecreto ꝑluſtrat alloquio. Qua procũ īpēſius ob virtutē laudãte
cõuitiis eã acrius lacerat: ꝙ eliſis pudicitiæ neruiꝭ ſpecierũ illecebra caperet: omiſ
ſaqꝫ virtutis cēſura adulãtibus formæ blãditiis laſciuæ mētis intuitũ exhiberet. Ita
Aluilda ad Danici iuuenis cõtēptũ adducta virili veſte fœmineã ꝑmutauit: atqꝫ ex — Aluida piraticã exercet.
pudica admodũ puella ferocē piratã agere cœpit. Cõpluribus quoqꝫ eiuſdē voti pu
ellis in cõmilitiũ adcitis, eo forte loci ꝑuenit: vbi piratarũ agmen amiſſi bello ducis
interitũ deplorabat. A qbus ob formæ pulchritudinē piraticæ princeps creata: ma-
iores muliebri virtute res edidit. Quã Alf crebris nauigatiõis laboribꝰ inſectari co
natus: in Blacmãnorũ forte claſſem hyeme incidit. Quo tēpore dēſatis aquarũ co-
actibus tãta glaciei moles naues corripuit: vt eis nulla remigãdi vis ꝓceſſum ſtrue
re potuiſſet. Cũqꝫ frigoris diuturnitas tutiorē cõcluſis ſpõderet īceſſum: iubet Alf
ſuos cõcretũ pelagi ſinũ caligatis tētare veſtigiis, calceorũ lubricitate depoſita: gla — Glaciē calcandi aſtus.
ciale planũ firmiꝰ ꝑcurſuros. Quos Blacmãni ſuccincta ꝑdũ agilitate fugæ cõſule
re rati: inita cũ eis pugna: vacillãtibus nimirũ ceſſere veſtigiis: vtpote quorũ ancipi
tes gradus ſubiectis plantis lubricũ impellebat. Dani vero cruſtatũ algore ꝑlagus
paſſu tutiore parmēſi: īfirmos hoſtiũ eliſere ꝓgreſſus. Quibꝰ deuictis: nauigationē
in Finniam vertũt. Vbi cõtractiorē forte ſinũ ingreſſi: miſſis q rerũ habitũ explora
rēt: paucis nauibus portũ occupari cognoſcũt. Aluilda quippe eaſdē fauciũ angu- — De Aluilda
ſtias prior claſſe ꝑtiuerat. Quæ cũ ignotas eminꝰ puppes adeſſe cõſpiceret p̄peti re
migio velox in eoꝝ defertur occurſum, irrũꝑere hoſtē q̄ opperiri ſatiꝰ iudicãs. Tũc
Alf ꝓhibētibꝰ ſociis plures naues paucioribꝰ attētari: indignũ reſpõdit: vt Aluildȩ
quis p̄ferat paucarũ puppiũ obiectu ꝓcurſus ſui ſtudia deturbari p̄fatus paruæ rei
momēto magnorũ oꝑrũ titulos reſꝑgēdos non eſſe: nec parua Danis ammiratio
fuit: vnde hoſtiũ corporibꝰ talis formȩ decor, tãtaqꝫ mēbrorũ aptitudo ſuppeteret.
Vt ergo naualē cõmittere pugnã cœꝑrũt iuuenis Aluildæ prorã inſiliens in pup
pim vſqꝫ facta reſiſtētiũ ſtrage progreditur. Cuiꝰ comes Borcarus decuſſa Aluildȩ — Aluilda victa.
galea, mētiqꝫ eius lenitate cõſpecta animaduertit oſculis nõ armis agendũ eſſe te-
lorũqꝫ rigore depoſito blandioribus hoſtē officiis attrectandã. Igitur Alf quã terra
mariqꝫ tot obſtãtibus periculis indefeſſo labore quæſierat ſupra ſpem offerri gaui-
ſus cupidius appp̄henſam virilē cultũ in muliebrē cõuertere coegit: ex qua poſtmo
dum filiam Guritham procreauit. Sed & Borcarus Aluildæ comitem Gro nomi-
ne matrimonio cõplexus filiũ ex ea Haraldum ſuſcepit: quē ſequens ætas Hyldetan
cognominauit. Et ne quis hunc bellis ſexum inſudaſſe miretur quȩdã de talium fœ
minarum conditione, & moribus compēdio modicæ digreſſionis expediam. Fuere — Fœminæ Danicæ & eaꝝ mores.
quõdam apud Danos fœminæ: quæ formam ſuam in virilē habitum conuertentes
omnia pene temporũ momenta ad excolendã militiã cõferebãt, ne virtutis neruos
luxuriæ contagione hebetari paterentur. Siquidem delicatum viuendi genus per-
oſæ corpus animũqꝫ patientia, ac labore durare ſolebant: totãqꝫ fœmineæ leuitatis
mollitiem abdicantes: muliebre ingenium virili vti ſæuitia cogebant. Sed & tanta
cura rei militaris notitiã captabant: vt fœminas exuiſſe quiuis putaret. Præcipue

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

vero quibus aut ingenii vigor, aut decora corporum proceritas erat id vitæ genus incedere conſueuerãt. Hæ ergo perinde ac natiuæ cõditionis immemores, rigorẽq; blanditiis anteferẽtes/ bella pro baſiis intẽtabant, ſanguinẽq; nõ oſcula delibãtes armorũ potius q̃ amorũ officia frequẽtabant: manuſq; quas in telas aptare debuerãt, telorum obſequiis exhibebant: vt iam nõ lecto, ſed leto ſtudẽtes ſpiculis appeterent quos mulcere ſpecie potuiſſent. Nunc a diuerticulo ꝓpoſitum repetã. Veris initio cum Alf, & Algerus repetitis piraticę operibus varia pelagus nauigatione tẽtarẽt in Hamundi Reguli filios Helwin Hagbarthum & Hamũdũ centenis incidere nauigiis. Quibus illato prælio cũ feſſas cæde dextras ſola crepuſculi caligo dirimeret noctu militi fœdus imponitur. Qđ poſtero die perpeti inuicẽ iure firmatũ eſt: tãto vulnere heſterna pugna vtrobiq; ſuſcepto: vt nulla renouandi certaminis facultas exiſteret. Ita quos par virtus exhauſit neceſſitas in pacẽ coegit. Per idẽ tẽpus Hil-

Hildigiſle⁹ procus.

digiſleus claro Theutonũ loco ortus formę & nobilitatis fiducia Sygnẽ Sigari filiã poſtulabat. Apud quẽ maximũ ei cõtẽptũ obſcuritas peperit/ ꝙ fortitudine vacuus aliena probitate fortunã inſtruere videret. Præcipue eandẽ in amorẽ Hakonis magnaliũ eius ſpectata deflexit opinio. Quippe maiorẽ fortiũ q̃ molliũ reſpectũ agebat nec formæ, ſed operũ inſignia mirabatur/ ſciẽs omne decoris blãdimentũ ſola virtutis æſtimatione ſordeſcere: nec æqua illi lance cõferri. Sũt eñ puellæ quæ potius amatorũ claritate q̃ ſpecie capiũtur/ quaſq; nõ oris, ſed mẽtis habitũ æſtimantes in

Hagbarthus.

alternũ copulę votũ ſolus animi reſpectus accẽdit. Hagbarthus vero cũ Sigari filiis Daniã petens, iiſdẽq; ignaris ſororis eorũ alloquio potitus, tandẽ eã ad clandeſtini concubitus promiſſionẽ fide ſibi obligandã adduxit. Quæ poſtmodũ forte pediſſequis inſignes procerũ titulos cõferẽtibus Hildigiſleo Hakonem ꝑtulit: in illo nihil præter ſpeciẽ laudabile reperiri/ in iſto oris liturã animi flore penſari teſtata. Nec eum ſimplici laudationis genere extuliſſe contenta/ tali concẽtu vſa perhibetur.

Hic candoris inops prima probitate relucet:
Vultum vigore metiens.
Nam damnũ rigidæ redimit mens ardua formæ:
Mendamq; vicit corporis.
Corde micat ſpecies: facies feritate iuuatur:
Ipſo rigore præcluis.
Hæc candore beat mentem: ſed mente colorem
Morum ſeuerus arbiter.
Huic pretium non forma facit: ſed fortior auſus
Armiſq; parca claritas.
Aſt illum capitis decor approbat & nitor oris:
Vertexq; crine fulgidus.
Sordet inane decus formæ: confunditur in ſe
Fallax decoris dignitas.
Diſparibus ſtudiis virtus, ſpecieſq; reguntur:
Hæc perſtat: illa deperit.
Importat vitium vacuus color, hunc leuis anni
Fluxus gradatim diſſipat.
Aſt probitas meliore loco ſua pectora format
Nec lapſa prorſus excidit.

Exteriore bono vulgaris fallitur aura:
Rectiq; normam negligit.
At mihi cenſura virtus potiore probatur,
Spreta decoris gratia.

Quæ vox ita ad aſtantiũ aures delapſa, vt Hagbarthus Hakonis laudari vocabulo putaret. A qua cũ Hildegiſleus Hagbarthũ ſibi ꝑlatũ dolẽter tuliſſet, Bolwiſũ quẽdam luminibus captũ muneribus illicit: qui Sygari et Hamundi filios ad amicitias odio ꝑmutandas adduceret. Rex quippe Sigarus ſenũ duorum: quorũ alter Bolwiſus erat conſilio cuncta fere gerere cõſueuerat. Horũ tam diſcors ingenium fuit: vt alter inimicitiis diſſidentes in gratiã reducere ſolitus eſſet/ alteri curæ foret amicitia iunctos odio ſequeſtrare/et ſimultatũ peſtes alternis vẽtilare diſſidiis. Primum itaq; Bolwiſus apud Sygari filios Hamũdi ſobolem pleno obtrectationis mẽdacio lacerabat/affirmans eam nunq̃ fida pace ſocietatis iura ſeruare ſolitam: bello potiꝰ q̃ fœdere cõtinendã. Itaq; iuuenum pactione ꝑrupta Alf et Hamũdus, Hagbartho ꝓcul agẽte, Sigari filiis Alf et Algero prælium inferentibus apud portũ, qui Sinus Hamũdi dicitur/opprimũtur. Quos Hagbarthus poſtmodũ integris viribus ſuꝑueniens in vltionẽ fratrum bello conſumpſit. Hiſdigiſileus ambas nates telo traiectus/elabitur. Quæ res inſectandorũ riſu Theutonum occaſio extitit: ꝙ opprobrii nota plagæ deformitas nõ careret. Poſt hæc Hagbarthus muliebri corpus cultu inſtruẽs tanq̃ Sigari filiam fraterna clade nõ læſerit, ſolitarius eam acceptæ ꝓmiſſionis fidutia repetit/plus ſecuritatis ex ipſius fide, q̃ ſuo facinore formidinis contrahens. Adeo libido periculum contemnit. Et ne ꝓfectioni cauſa deeſſe videretur, pugnacem Haconis famulam profitendo legationẽ eius ad Sigarum perferre ſe dixit. Cunq; noctu inter pediſſequas cubitũ reciperetur/pedeſq; ei ab ancillulis lauandi officio ꝑtergerent, interrogatus /quid hiſpidis adeo cruribus eſſet, manuſq; parũ blandi contactus haberet! hoc modo reſpondit.

Quid miri tenerũ nobis dureſcere ſubtel:
Et longos hirto crure manere pilos!
Cui plantas toties ſubiecta reliſit harena:
Et vepres medium corripuere gradum!
Nunc ſaltu nemus experior/nunc æquora curſu/
Nunc mare/nunc tellus/nunc iter vnda mihi.
Sed neq; ferratis concluſum nexibus vber:
Aut iaculis ſolitum/miſſilibuſq; premi.
Ad tactum veſtro potuit molleſcere ritu,
Quas chlamydis tegmẽ aut toga læuis habet.
Nec colus aut calathi, ſed cæde madentia tela
Officium noſtræ compoſuere manus.

Cuius affirmationem Signe conſentaneo diſſimulationis genere proſequi non morata/par eſſe refert manus vulnera ſæpius, q̃ vellera: pugnam q̃ penſa tractantes cõſentaneam officio præferre duritiem: nec tractabili fœminarum mollitudine eneruem lȩuitatis ſpeciem alienis contactibus exhibere. Quippe eas partim bellico labore/partim nauigandi conſuetudine duratas eſſe. Neq; eñ bellatricem Haconis vernulam muliebribus inſeruire negotiis: ſed iaculandis haſtis/torquendiſq; miſſilibꝰ, oblitam cruore dexteram afferre conſueuiſſe. Quamobrem mirãdum nõ eſſe plan-

Senũ duorꝫ diſpar ſtudium.

Hiſdigiſileus vulneratꝰ natibꝰ fugit.

tas ingenti itinerum emēſione duratas quaſqꝫ decurſa toties littora ſcabris lapidū fragmentis obtriuerint calloſo rigore lenteſcere: nec parem earum teneritudini contactum præ ſe ferre: quarū veſtigia digreſſus expertia aulicis iugiter liminibus includant. Quā quū Hagbarthus ꝑinde ac honoratiorē cubādi locū habiturus thori ſociam recepiſſet, inter mutuę voluptatis colloquia talibus ſenſim orſis cōpellat.

Si captum genitor tuus Me triſti dederit neci,
Nunquid coniugii fidem Tanti fœderis immemor
Poſt fatum repetes meum? Nam ſi ſors ea ceſſerit,
Haud ſpero veniæ locum: Nec parcens miſerebitur
Vlturus ſobolem parens. Nam fratres necui tuos
Priuatos ope nautica: Et nunc te patre neſcio
Acſi nil prius egerim Votis illius obuiam
Communi teneo thoro. Dic ergo Venus vnica
Quam voti ſpeciem feres Complexu ſolito carens?

Ad hec Sygne.

Me crede tecum care velle commori
Si ſors exitii prætulerit vicem:
Nec vlla vitæ prorogare tempora,
Quum te mors tumulo triſtis adegerit.
Nam ſi ſupremam forte lucem clauſeris/
Lictorum rabido ſubditus auſui,
Quocunqꝫ leto præfocetur halitus:
Morbo ſeu gladio gurgite vel ſolo:
Omnis petulcæ labis ignes abdico:
Et me conſimili deuoueo neci:
Vt quos idem fœdus thori reuinxerat
Idem ſupplicii contineat modus.
Nec hunc necis ſenſura pœnas deſeram,
Quem dignum Venere conſtitui mea:
Qui prima noſtri carpſit oris oſcula
Et floris teneri primitias tulit.
Nullum puto votum futurum certius/
Si quid fœminea vox fidei gerit.

Quæ vox ita Hagbarthi aīm vegetauit: vt plus voluptatis in eius ꝑmiſſo, q̄ ꝑiculi in ſua digreſſione reponeret. Qui quū ab ancillulis ꝑditus a Sigari lictorib⁹ oppugnaretur, diu ſe ſtrenua pugna defendit/cōpluresqꝫ ex eis in aditu trucidauit. Compræhenſus tandē et ad cōcionē ꝑductus, diuerſa plæbis ſuffragia exꝑtus eſt. Siqdē cōplures ſuppliciū ab eo tā grauis iniuriæ exigendū dicebāt. Sed Bilwiſus Bolwiſi frater/aliiqꝫ ſententiæ potioris auctores, potius ſtrenua eius oꝑa vtendū, q̄ crudelius in eū cōſulendū monebāt. Tūc ſubiens Bolwiſus iniqua affirmabat conſilia, q̄ regē quū vltione vti debeat, ignoſcere iubeant: et iuſtū iracūdiæ motū indigna miſeratione deleniant. Quo eñ pacto Sigarū circa hunc parcendi/miſerendive ſtudio moueri poſſe: a quo nō ſolū gemino filiorū ſolatio ſpoliatus: ſed etiā corruptæ filiæ cōtumelia reſpſus videat? Quā ſnīam maiore cōcionis ꝑte ſuffragiis ꝑſequēte/damnat Hagbarthus/ſtipeſqꝫ eū excepturus erigit. Quo euenit vt q prius nullū pene

Hagbarth⁹ addicitur morti.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

triſte ſuffragium habuerat, omnium ſæuitia mulctaretur. Quem regina mox porrecto poculo ſitim lenire iuſſum tali minarum inflictione ſollicitat.

Nunc inſolens Hagbarthe Quem morte dignum concio
Adiudicauit omnis Sitis fugandæ gratia
Ori dabis bibendum Cypho liquorem corneo.
Ob hoc metum refutans Vitæ ſupremo tempore
Audacibus labellis Letale liba poculum:
Quo potus inferorum Mox applicere ſedibus:
Iturus in recluſam Ditis ſeueri regiam:
Patibuloqꝫ corpus/ Orcho daturus ſpiritum.

Tunc iuuenis oblatum appræhendens poculum/tale fertur intuliſſe reſponſum.

Hac guſtum capiam manu ſupremum:
Extremæ quoqꝫ potionis hauſtum:
Qua natos tibi ſuſtuli gemellos.
Iam non eliſios inultus axes
Non impune truces adibo manes:
Nam noſtro prius hos peracta niſu
Clades tartareis recluſit antris.
Hæc veſtro maduit cruore dextra/
Hæc proli teneros ademit annos:
Quam luci tua procreauit aluus:
Cui tunc nec funebris pepercit enſis.
Infamis mulier/furenſqꝫ mente,
Infœlix genitrix et orba natis,
Sublatum tibi nulla reddet ætas:
Nec tempus redimet/dieſve quæuis
Demptum letifero rigore pignus.

Ita mortis comminationem interfectorũ a ſe iuuenum exprobratione vltus reiecto in reginam poculo os eius ſparſo meri liquore ſuffudit. Interea Sygne deflentes famulas an ſibi cœptorum ſociæ fieri paterentur/interrogat. Illæ quicquid dominæ voti incederet ſuis ſpondent effectibus exequendum. Promiſſioni fides adiecta eſt. Deinde lachrymis ſuffuſa quem vnice thori conſortem habuerit/fato inſequi velle ſe dicit: iubetqꝫ mox vt ſignum e ſpecula datũ eſſet, faces thalamo ſubdi: deinde laqueos ex peplis fieri/hiſdemqꝫ fauces pulſo pedum fulcimine ſtrangulandas præberi. Aſſentientibus quo minorem mortis metum haberent / merum propinat. Poſt hæc Hagbarthus ad montem, qui poſtmodum ab ipſo vocabulum traxit/ſuſpendio conſumendus adducitur. Tunc experturus amaſiæ fidem/amiculum ſuum a lictoribus ſuſpẽdi præcepit: voluptati ſibi eſſe præfatus, ſi propinquæ mortis inſtar alicuius ſpectaculi imagine pꝛuidiſſet. Quo impetrato ſpeculæ cuſtos id circa Hagbarthum peragi ratus/cõcluſis intra aulam puellis conſpecta denuntiat. Quæ mox datis incendio tectis/ſubiecta pedibus robora depellentes, gulas laqueis obtorquẽdas dederunt. Igitur Hagbarthus regiam igni implicatam conſpiciẽs/ac notum conflagrare cubiculum, plus lætitiæ ſe ex amicæ fide q̃ mœroris ex propinqua morte ſentire perhibuit. Quinetiam aſtantes ad necem ſibi inferendam hortatus: in q̃ paruo momento fatum poneret huiuſmodi carmine proteſtatur.

Sygnes ſuſpendium.

Ocius o iuuenes correptus in aera tollar
Dulce mihi nupta ẽ poſt tua fata mori.
Aſpicio crepitus et tecta rubentia flammis:
Pollicituſq; diu pacta reuelat amor.
En tua non dubiis completur pactio votis:
Quum vitæ mihi ſis/interituſq; comes.
Vnus erit finis:vnus poſt fœdera nexus:
Nec paſſim poterit prima perire Venus.
Felix qui tanto merui conſorte iuuari:
Nec male tartareos ſolus adire deos.
Ergo premant medias ſubiecta tenacula fauces:
Nil niſi quod libeat pœna ſuprema feret.
Quum reſtaurandæ Veneris ſpes certa ſupſit
Et mors delitias mox habitura ſuas:
Axis vterq; (iuuat) gemino celebrabiť orbe:
Vna animi requies:par in amore fides.

Ecce enim oblatum libens diſcrimen accipio,quũ ne apud manes quidem amor ípe ꝑticipis ſui complexum deperire patiatur.Et cum dicto lictorũ opa laqueo ꝓfligatur.Et ne cuiq̃ antiquitatis veſtigia ꝓrſus exoleuiſſe credantur/prædictæ rei fides præſentibus locorũ indiciis exhibetur:quum et Hagbarthus pago vobabulum extinctus intulerit:nec longe a Sigari oppido locus pateat:vbi plano paululum agger elatior veteris fundi inſtar ꝓtuberantis fumi ſpeciẽ demõſtrat. Sed et quidã Abſaloni trabem ſe eo loci reptam vidiſſe narrauit:quã agreſtis vomere glebam rimatꝰ offendit.His auditis Hako Hamundi filius quũ in vltione fratrum arma ab Hibernienſibus in Danos tranſlaturus videretur,ab Hakone Syelandico Vvigeri filio/Starchateroq; deſeritur:quorũ poſt Regnaldi necem ad id vſq; tempus auxiliis vtebatur.Alter ſiquidem familiaritatis/alter originis intuitu mouebať/diuerſaq; ratio par ambobus ſtudium peperit.Hakonem nãq; ab inuaſione patriæ pietas deturbauit:ꝙ cæteris aduerſum exteros bellum gerentibus ipſe cum ciuibus præliaturꝰ videretur. Starcatherus vero ꝙ Sygari ſenilis hoſpitio vſus fuerat,hoſtem agere ſuperſedebat:ne bene meritum iniuria afficere putaretur. Tantũ em̃ quidã hoſpitalitatis gratiæ deferunt:vt ad moleſtiam eis inferendã adduci non poſſint,quorũ ſe quandoq; humanitatis officia expertos meminerint. Sed et Hako plus damni in fratrum nece,q̃ pugilum defectione reponens,in portum q Danice Herwig/latine Exercituũ ſinus dicitur,claſſe collata/militem exponit/pedeſtremq; aciem inſtruit Quo loci nunc oppidum ab Heſberno conſtructum munimine ſuo præſidiũ accolis facit/aditumq; barbaræ feritatis eliminat.Deinde ſparſis trifariam copiis geminam nauium partem,paucis remigio deſtinatis,ad Suſam amnem præmittit: quæ per obliquos aluei flexus ancipiti nauigatione ꝓgrediens/peditibus ſi res poſceret ſubſidium miniſtraret. Ipe cum reſiduis pedeſtri itinere facto ſylueſtribus maxime locis:ne cerneretur,inceſſit.Quæ via crebris quõdam occluſa nemoribus:nũc partim aratris apta tenui fruticum raritate prætexitur.Et ne ꝓgreſſis in planũ arboreum deeſſet vmbraculum,ramalia ab eis incidi geſtariq; præcepit.Præterea neqd ꝓperantibus oneri foret,veſtium partem ac vaginas abiici/nudoſq; gladios deferri iuſſit.Ob cuius facti memoriam æternum monti/vadoq; cognomen reliquit.Ita bi

Hagbyr danice vocať.

De amne Suſa.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nas vigilum ſtationes nocturna ꝓgreſſione fruſtratus quũ in tertiã incidiſſet, mox ſpeculator inſolitum facti contemplatus euentũ, acceſſo Sygari cubiculo ſtupendæ rei nuntium afferre ſe dixit: ꝙ frondes ac frutices humano more gradientes aſpiceret. Tunc percontatus rex quantũ nemoris diſtaret aduẽtus: vt ꝓpinquum eſſe cognouit, hoc monſtro fatum ſibi portendi ſubiunxit. Quo euenit vt ſucciſorum fruticũ palus letalis publico nuncuparetur eloquio. Igitur locorũ anguſtias veritus relicto oppido conſpectiorẽ ſoli planiciem prælio hoſtes excepturus petiuit. Idẽ apud locum qui vulgo Vualbrunna/latine cadauerũ vel ſtragis puteus appellatur, geſta infœliciter pugna/protritus extinguitur. Tunc Haco victoria in crudelitatem verſa tanto facinore fortunã ꝓſequi cœpit: vt ꝓmiſcuæ cædis auidus/nihil conditioni aut ſexui deferendũ putaret. Sed neqꝫ miſerationis aut verecundiæ reſpectui indulſit: quo minus fœmineo ferrum cruore reſpergeret/matreſqꝫ cum liberis communi ſtragis ſæuitia violaret. His auditis Syualdus Sigari filius quũ paternis hactenus penatibus inhæſiſſet, vltoris partes executurus exercitum contrahit. Igitur Haco multitudinis concurſu conterritus, cum tertia agminis p̄te in Her Wig claſſem repetens, maritimo ſibi diſceſſu cõſuluit. Cuius collega Haco cognomine Faſtuoſus plus fidutiȩ in recenti victoria, q̄ metus in Haconis abſentia reponẽdum exiſtimãs mortemqꝫ fugæ prȩferens, reſiduũ tutabatur exercitum. Itaqꝫ reductis pauliſꝑ caſtris apud villam Axelſtadã naualẽ diutile præſtolatus occurſum venientiũ tardiꝰ ſociorũ ſegnitiem cauſabatur. Nõdũ em̄ ad deſtinatum portum immiſſa amni claſſis appulerat. Adeo aũt Sigari clades Syualdiqꝫ charitas ꝓmiſcuos plæbis animos incitabant: vt vterqꝫ ſe bello ſexus impenderet: nec certamen crederes fœmineis caruiſſe præſidiis. Poſtera luce Haco/ Syualduſqꝫ cõgreſſi, biduum extraxere pugna. In qua rebus atrociſſime decertatis, vtroqꝫ duce ꝓſtrato, Danorum reliquias victoria decorauit. Nocte vero prælium inſecuta ad cõſtituti portus receptaculum claſſis Suſam rimata peruenit. Cuius alueum quondã remigiis ꝑuium/nunc ſolidioribus elementis concretũ anguſtiȩ limitant: vt vetãte cõſtrictionis inertia rarus puppium admittatur ingreſſus. Diluculo nautæ ſociorũ cadauera conſpicati, funerandi ducis gratia collem ſpectatæ magnitudinis extruunt: quẽ vſqꝫ nunc opinione celebrem Haconis buſtũ fama connominat. Quorũ multitudinem Borcarus cũ Scanico repente equitatu aduenieńs/neci implicuit. Conſumpto hoſte vacuas remigio rates inſtruens Hamũdi filium Anhela prȩceps celeritate perſeqtur. Cuius cõgreſſu habito, contigit Haconem rebus infœliciter geſtis metu præcipitẽ in Scotthorũ patriã ternis euolare nauigiis. Vbi decurſo biennio defungitur. Talia rerum/bellorumqꝫ diſcrimina adeo regiã apud Danos gentem exhauſerant: vt hanc ad ſolã Iuritham Alfi filiam/Sigari vero neptem redactã eſſe conſtaret. Qui quũ ſe conſuetȩ nobilitatis regimine defectos viderent, regnũ popularibus tradunt: creatiſqꝫ ex plȩbe principibus Oſtmaro Scaniæ/Hundingo Sialandiæ ꝓcurationẽ attribuunt. In Hanonẽ Fioniæ dominiũ conferunt. Penes Roricũ atqꝫ Haterũ Iutiæ ſummam diſcreta poteſtate conſtituunt. Qꝫ ne lateat quo regũ poſteritas ſatore ſuccreuerit, occurrunt quædam neceſſario pauliſꝑ perſtringenda digreſſu. Ferũt fortiſſimũ Suetonum Gunnarum olim ob grauiſſimas cauſas Noruagiæ infenſum laceſſendæ eiꝰ licentiam precibus impetratam maximis exaſperaſſe periculis: ac primũ in Iather prouinciam ꝓpoſitos effudiſſe decurſus. Quam partim flammis/ꝑtim cȩdibus implicans omiſſis rapinis tantũ obſitos cadaueribus calles ac fuſas cruore ſemitas per

Vualbrũde Sigari exitꝰ

Haconis crudelitas.

Syualdus rex. xlii.

Villa Axelſtade: quæ dicitur Roſkildia.

Haconis cȩdes.

Apud Eſkilſſo.

Hacõis buſtum.

Principes loco regum creãtur ex plȩbe.

Gunnari geſta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

meare gaudebat. Nam quū cæteri iugulis abſtinere/prædāq; magis q̃ cædem affe-
ctare ſolerent, hic ſpoliis ſæuitiā anteponēs/funeſtū animi libitum humanis potiſſi
mum cladibus exercebat. Cuius atrocitate ꝑmoti incolæ, ꝓpinquū periculum pu-
blica deditione ꝑueniūt. Sed et rex Normānorū Regnaldus vltimæ ſenectutis au-
dito tyrāni ſtudio, filiā Drotā facto ſpecu claudendā curauit/aptūq; ei ꝓuiſis in lō-
gū ſumptibus famulitiū tribuit. Sed et gladios exquiſita fabrorū opera decuſatos
cū regia ſupellectile pariter antro mādauit: ne ferri vſum, quē ſibi inhabilem vide-
ret, hoſti capiendū relinqueret. Et ne cōſpicua caueæ pateret elatio, ſolidiori terræ
tumorē æquabat. Ad bellum deinde ꝓfectus/quū ſenilibus membris in aciē deſcen-
dere nō poſſet, comitum innixus humeris alienis fulta gradibus veſtigia ꝓferebat.
Igitur prælio cupidius q̃ fœlicius geſto conſumptus, grauē ruboris cām patriæ re
liquit. Vt ēm Gunnarus deuictæ gētis ignauiā inuſitata conditionis deformitate
multaret, rectoris loco canē eis præponi curauit. Quo facto qd aliud eū aſſequi vo
luiſſe putemus, q̃ vt plenus ſuꝑbiæ populus inſolentiā ſuam manifeſtius puniri co-
gnoſceret/dū obnixos latranti vertices inclinaret. Et neqd cōtumeliæ deeſſet, ſatra
pas ꝓcurauit: q ſub eius titulo priuata ac publica negotia tuerentur. Cuius etiam
iugi cōſtantiq; cuſtodiæ diſtinctos ꝓcerū ordines applicabat. Statuit inſuꝑ vt ſiqs
aulicorū ducis ſui deſpicabile duxiſſet obſequiū/varioſq; diſcurrentis inceſſus ple-
nis venerationis obſequiis inſequi ſuꝑſediſſet, membroꝝ clade ſupplicia lueret. Sed
et geminū genti vectigal impoſuit/vnū autumnalibus copiis/alterū vernali tpe per
ſoluendū. Ita Noruagienſium tumore exploſo obtentū eſt: vt liquidius faſtus ſui de
trimēta cognoſcerēt, quē caninis adactū obſequiis viderēt. Audiēs aūt regis filiam
longinquis occluſam latibulis, oībus ingenii neruis ad eā inueſtigandā cōtendit.
Quo euenit vt dū ipē quoq; luſtrandi inter alios officio fungeret ſubterranei mur
muris ſonū dubia ꝓcul aure colligeret, tunc ſenſim ꝓgreſſus certiorē humanæ vo-
cis habitum depræhendit. Cunq; ſubiectā pedibus humū ad ſolidum fodi iuſſiſſet,
ſubito patente cauea cuniculatos animaduertit anfractus. Trucidatis itaq; famu-
lis dū detectos antri aditus tueri cupiūt, puella cū repoſitis inibi ſpoliis cauo extra
hitur: quæ rerū admodū ꝓuida patrios duntaxat enſes ſecretioris cuſtodiæ tuta-
mento tradiderat. Hæc a Gunnaro ſtuprū pati coacta, filium ꝓcreat Hildigerum.
Cui tanta paternæ crudelitatis æmulatio fuit: vt cædiū ſemꝑ appetēs, et humanis
ſolum intentus excidiis immenſa fundēdi cruoris cupidine ſuſpiraret. Igitur ob in
tolerabiles ſæuitiæ mores a patre ꝓſcriptus/moxq; ab Aluero tyrannide donatus
finitimos bellis ac cædibus implicando omne ætatis tp̄s armis exegit: nihilq; exilii
cōditione ex cōſueto crudelitatis habitu remittēs/animū cum loco mutare paſſus
non eſt. Interea Borcarus Regnaldi filiæ Drotæ matrimoniū ꝑ vim a Gunnaro oc
cupatū exꝑtus, cōiuge eū/vitaq; priuat/ac ſibi Drotā connubio ſociat. Quæ etiam
ægre nuptiis aſſenſa nō eſt, ꝙ parētis vltorē iure cōplexura videretur. Neq; ēm lu
gentis patrē filiæ eius interfectori voluptuoſus poterat obtēperare conſenſus. Hu
ius Bocariq; filius Haldanus fuit: cuius iuuētæ initia ſtoliditatis opinione referta
fuere: ſequens vero ætas fulgentiſſimis operū inſignibus illuſtris euaſit/ maximiſq;
vitæ ornamentis inclaruit. Adoleſcens pugilem ingenuæ famæ, ꝙ ab eo pueriliter
obludens colapho ꝑcuſſus eſſet, geſtamine qđ in manu habebat petitum oppreſſit.
Quo facto futuros operū titulos auſpicatu præteritæ vitæ contemptū in ampliſſi
mum ſequētis fulgorē cōuertit. Ea quippe res bellicoꝝ eius inſigniū magnitudinē

Marginal notes: Regnaldus Normānię rex. — Canis ꝑficitur victis Normānis. — Drota a Gūnaro rege Suetiæ opprimit: et Hildigerū parit. — Drota Borcaro nubit. — Haldanus rex. xliiii.

augurata eſt. Ea tempeſtate Røtho Rutenorum pirata patriam noſtram rapinæ et crudelitatis iniuriis profligabat. Cuius tam inſignis atrocitas erat: vt cæteris extremæ captorum nuditati parcentibus, hic etiam ſecretiores corporum partes tegminibus ſpoliare deforme non duceret. Vnde graues adhuc/immaneſq; rapinas Røthoran cognominare ſolemus. Sed et torquēdi interdum hunc ſupplicii modũ adhibere ſolebat: vt dextris eorum pedibus terræ tenacius affixis, læuos curuatis de induſtria ramis annecteret: quorum ſalacitas medii corporis diſtractione recurreret. Quem Fioniæ rex Hano dũ ſpecioſos ſibi titulos cōciſcere cupit/ maritimis viribus oppugnare conatus, fugam vno comitatus ingreditur. In cuius exprobrationem ꝓuerbium manauit/ In proprio plus lare Hanonē valere. Tũc Borcarus vlteriorem ciuium iacturam inſpectare non paſſus, Røthoni ſe obiicit: quorũ vt mutuum bellum/ita etiam exitium fuit. Eadē pugna Haldanum grauiter affectum fama eſt aliquādiu ſuſceptis oblanguiſſe vulneribus: e quibus vnum euidētius ori inflictum habebat. Quod adeo cicatrice conſpicuum erat: vt cæteris medela recreatis, patentiori quadā lentigine teneretur. Obliſam quippe labelli partem ita verrucæ vitium vlcerabat: vt eius rimoſa tabes carnis excremēto ſarciri nequiret. Quæ res ei plenum contumeliæ cognomen impreſſit: quũ potius vulnera aduerſo corpe excepta laudem ꝗ dedecus afferre ſoleant. Adeo maligna virtutum interpres vulgaris interdum exiſtit opinio. Interea Alfi filia Guritha quũ regiam ſtirpem ad ſe ſolam redactam animaduerteret/neminemq; cui nuberet nobilitate parem haberet nuncupatis votis voluntariā ſibi caſtimoniam indixit: cōcubituq; carere ꝗ ex plæbe maritum adſciſcere ſatius duxit. Quinetiam cauendæ iniuriæ gratia conclaue ſuum electo pugilum agmine tutabat. Ad quā quũ Haldanus ſemel forte veniſſet/ abeſſentq; pugiles: quorũ ipſe fratrem impubis extinxerat: oportere eā, inꝗt, ſoluto virginitatis cingulo, caſtimoniæ rigorē rebus ꝑmutare venereis: ne ita pudicitiæ votis indulgeat: vt lapſa regni gubernacula copulæ ſuæ beneficio reparare contemnat. Se ergo nobilitatis ſplēdore cōſpicuũ nuptialibus ab ea votis reſpici iubet: ꝙ ob dictam cām voluptati aditũ datura videatur. Ad hæc Guritha adduci ſe nō poſſe retulit: vt regiæ nobilitatis reliquias inferioris ordinis viro copulare ſuſtineat. Nec generis obſcuritatem exprobraſſe contenta, etiam oris deformitatem improperat. Haldanus geminum ab ea ſibi vitium obiectari ſubiunxit/ vnũ ꝙ ſanguine parum niteret/alterum ꝙ rimoſi oris iacturam inexpleta cicatrice præferret. Ideoq; non prius ſe poſtulandæ eius gratia rediturum, ꝗ vtranq; notam parta armis claritate terſiſſet. Obſecrat quoq;/ne cui thori conniuentiam præberet, anteꝗ reditus/interituſve ſui certitudinem nuntio cognouiſſet. Quem athletæ fratre iampridem ab eo ſpoliati Gurithæ locutum indigne ferentes, diſcedentem equis inſectari conātur. Quo viſo, commilitibus latebram petere iuſſis, ſe ſolum pugiles excepturum dicebat. Morantes aſſeclas imperioq; obſequi deforme ducentes minis abigit/præfatus non cōperturā Guritham pugnā a ſe formidine detrectari. Mox quęrcu ſucciſa/atq; in clauæ habitũ redacta, ſolus cũ. xii. manũ cōſeruit/ eoſq; ſpiritu ſpoliauit. Quibus ꝑemptis tā præclari opis titulis nō cōtentus, maioris edendi gratia auitos a matre gladios recepit: quoꝝ alter Lyuſingus/alter Hwytingus ob collimati acuminis nitorem vocabulum habuit. At vbi inter Aluerum Suetiæ regem/Rutenoſq; bellum flagrare cognouit, e veſtigio Ruſciam petit: oblatoq; incolis auxilio, ſumma cum omnium dignatione ſuſcipitur. Sed nec procul Aluerus

Røtho pirata.

Hano Fionius.

Haldani vulnus.

Gurithæ propoſitũ.

Haldanus xii. pugiles cædit quęrcu.

De duobus gladiis Haldani.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

agebat: breui locorum traiectu paruulam internectente diſtantiã. Cuius miles Hildigerus Gũnari filius Rutenorum pugilibus ad ſecum dimicandum ꝓuocatis cũ Haldanum offerri animaduerteret/eiuſq; ſe fratrem eſſe nõ ignoraret, pietatẽ fortitudini prætulit: ſeq; ſeptuaginta pugilum oppreſſione conſpicuum cum homine parũ ſpectato manũ cõſerturũ negauit. Iubet itaq; eũ minorũ ſe rerũ experimentis metiri/ac deinde æqua viribus ſtudia conſectari. Hæc aũt nõ virtutis diffidentia: ſed integritatis ſeruandæ gratia aſtruebat: quũ nõ ſolum acerrimus/verũ etiã hebetandi carminibus ferri peritus exiſteret. Quippe quũ ab eius patre ſuum oppreſſum meminiſſet: affectuſq; geminos/vnum paternæ vltionis/alterũ fraternę charitatis haberet, prouocatione cedere q̃ maximo implicari ſcelere ſatius duxit. Cuius loco alium Haldanus athletam depoſcens/exhibitum iugulat: moxq; ei etiã hoſtiũ ſuffragio virtutis palma decernitur/omniũq; fortiſſimus publica ꝓclamatione cenſetur. Poſtera die duobus in pugnam petitis, ambos obtruncat. Tertia luce ternos expugnat. Quarta quatuor ſecum congreſſos exuperat. Quinta vero quinos expoſtulat. Quibus oppreſſis quũ ad octauam ſimilibus pugnæ et victoriæ incrementis peruentum eſſet: vndecim ſimul admiſſos proſternit. Cui Hildigerus ꝙ opm ſuorũ titulos virtutum eius magnitudine æquatos videret, congreſſum vlterius negare non paſſus: quum ab eo obducto panniculis ferro mortificum ſibi vulnus inflictum animaduerteret, abiectis armis humi decumbens tali fratrem voce compellat.

Collibet alternis deuolui fatibus horam:
Et ferro pauſante ſolo ſubſidere paulum:
Alternare moram dictis animoſq; fouere:
Reſtat propoſito tẽpus: nam fata duorum
Fors diuerſa tenet: alium diſcrimine certo
Sors feralis agit/alium potioribus annis
Pompa decuſq; manẽt/et agendi tpis vſus.
Sic ſibi diuiduum partes diſcriminat omen.
Danica te tellus: me *Sueticus* edidit orbis.
Drot tibi maternum quondam diſtenderat vber:
Hac genitrice tibi pariter collacteus exto.
En pia progenies trucibus concurrere telis
Auſa perit: ſudo pro nati ſanguine, fratres
Illata ſibi cæde ruunt dum culmen auentes
Tempore deficiunt/ſceptriq; cupidine nacti
Exitiale malum ſocio ſtyga funere viſent.
Ad caput affixus clypeus mihi *Sueticus* aſtat,
Quem ſpecular vernans varii cęlaminis ornat/
Et miris laqueata modis tabulata coronant.
Illic confectos proceres/pugileſq; ſubactos,
Bella quoq;, et noſtræ facinus ſpectabile dextræ
Multicolor pictura notat: medioxima nati
Illita conſpicuo ſpecies cęlamine conſtat:
Cui manus hæc curſum metæ vitalis ademit.
Vnicus hic nobis hæres erat: vna paterni
Cura animi/ſuperoq; datus ſolamine matri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Sors mala quæ lætis infauſtos aggerit annos:
Et riſum mœrore premit/ſortemq; moleſtat.
Lugubre enim ac miſerum eſt deiectam ducere vitam/
Et triſtes ſpirare dies/omenq; dolere.
Sed quæcunq; ligat Parcarum præſcius ordo:
Quæcunq; arcanum ſuperæ rationis adumbrat.
Seu quæ fatorum ſerie præuiſa tenentur,
Nulla caducarum rerum conuerſio tollet.

His dictis quum ab Haldano ob tam ſeram fraterni vinculi confeſſionẽ inertiæ dãnaretur, iccirco ſe ſilentio vſum eſſe dicebat: ne aut pugnam detrectando ignauus/ aut committendo ſceleſtus exiſtimari poſſet. Talibus excuſationis verbis intentus extinguitur. Sed apud Danos Haldanum ab Hildigero ꝓſtratum rumor ediderat Poſt hæc Gyuritha (quæ regii ſanguinis ſola apud Danos ſupererat) quũ a Siuaro Saxonicæ gentis nobiliſſimo poſtulari cœpiſſet/latenterq; ei Haldanum præferret conditionẽ ꝓ eo intulit ne ſuum prius cõnubium peteret, ꝗ Danorum regnum mẽbratim diuiſum in vnũ corpus redigeret: idq; ſibi ꝑ iniuriam ereptum armis reſtituiſſet. Quod fruſtra tentante Siuaro, omnibus arbitris pecunia ab ipo corruptis, tãdem ei deſpõdenda cõceditur. Quod Haldanus apud Ruſciam per negotiatores expertus, tanto ſtudio nauigationi incubuit: vt nuptiarũ tempus aduentu præcurreret. Quarum prima die regiam petiturus præcepit: ne comites prius a conſtitutis ſibi mouerentur excubiis, ꝗ ferri ſtridorem eminus aure ꝑciperent. Cumq; cõuiuis parum cognitus coram virgine cõſtitiſſet/ne vulgaris eloquii nuditate pluribꝰ intellecta depromeret, in hunc modum abſtruſa carmen ambage compegit.

Patris ſceptra relinquens Nil figmenta verebar
Commenti muliebris Aſtus fœmineive:
Vnum quando duoſq; Tres ac quatuor et mox
Quinos indeq; ſenos Poſt ſeptem ſimul octo.
Vndenos quoq; ſolus Victor Marte ſubegi:
Sed nec tunc fore rebar Probri labe notandus
Promiſſi leuitate/ Pactis illicibuſq;.

Ad hæc Gyuritha.

Fragili moderamine rerum
Animus mihi pendulus hæſit
Trepida leuitate pererrans:
Tua fama/volatilis/anceps/
Variiſq; relatibus acta/
Dubium mihi pectus inuſſit:
Teneri tibi temporis annos
Gladio periiſſe verebar:
Poteram ne reſiſtere ſola
Senioribus atq; magiſtris
Prohibentibus iſta negari
Thalamoq; monentibus vti!
Manet/et Venus/et calor idem
Socius tibi/parq; futurus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Nec ab ordine ſponſio ceſſit
Aditus habitura fideles.
Neq; em̃ vlla adhuc te fefellit ꝓmiſſio q̃q̃ ſola multiplicis ſuadelæ conſilia detrecta
re non poſſem/et in iugalis copulæ receptione monitis obuiare cenſoriis. Necdũ re
ſponſum virgo cõplebat/et iã ſpõſũ Haldanus ferro tranſuerberat. Nec vnũ oppreſ
ſiſſe contentus, maximã cõuiuarũ partem obtruncat. In quem quũ Saxones ceſſim
Sterilitas Gyurithæ. ebrietate labantes irruerent, a ſuperuenientibus eius vernaculis trucidantur. His
geſtis Gyuritha potitur. Quã quũ ſterilitatis vitio obnoxiam animaduerteret/ma
ximãq; prolis creandæ cupidinem haberet, cõciliandæ ei fœcunditatis gratia Vp-
ſalam petit: reſponſoq; monitus ſuſcitandæ ſobolis cauſa fraternis primũ manibus
Haraldi ortus. parentare: poſtq̃ oraculo paruit, optatæ rei ſolatium impetrauit: ſiquidẽ filium ex
Gyuritha ſuſcepit: cui Haraldo vocabulum aptauit. Cuius titulo Danoꝝ regnum
principum iniuriis laceratum ad priſtinum dominationis habitũ reuocare conat⁹
Mors Haldani. dum bello apud Syalandiã geſto Weſetum præcipuæ opinionis athletam in acie
oppugnat, occiditur. Quo viſo Gyuritha quũ prælio ob filii charitatem ſub virili
habitu intereſſet, eundem fugientibus ſociis cupidius dimicantem ad ꝓpinquũ ne
mus humeris deportandũ curauit. A cuius inſectatu plurimũ hoſtes laſſitudo pro-
hibuit: quorũ aliquis dependentis pigam ſagitta confixit. Igitur Haraldus plus ru
boris ſibi q̃ opis materna cura allatum exiſtimauit. Qui quũ eximiæ formæ/præci-
puæq; magnitudinis eſſet/coæuiſq; robore et ſtatura præſtaret, tãtã Othini (cui⁹
oraculo editus videbatur) indulgentiam exꝑtus fuerat: vt integritatis eius habit⁹
Haraldi genius. ferro quaſſari nõ poſſet. Quo euenit vt vulnifica aliis tela /ad læſionem ei infligen-
dam inhabilia redderent. Nec præmii inops beneficiũ fuit. Animas quippe ei quas
ferro corporibus eieciſſet, pollicitus ꝓditur. Idem in monimentũ patris eius res ge
ſtas apud Blekygiam rupi/cuius memini/ꝑ artifices mandare curę habuit. Poſt hęc
quũ Weſetum apud Scaniã nuptias acturum audiret/eaſq; ſub egentis ſpecie peti
uiſſet, finito noctiũ cõuiuio, omnibuſq; mero ac ſomno ſopitis, nuptialem thalamũ
Haraldus, Hyldetan rex. xliiii. trabe pertudit. Cuius buccam Weſetus ita abſq; vulneris inflictione fuſte quaſſa-
uit: vt binis eam dentibus vacuefaceret. Quorũ iacturã poſtmodũ inſpata molariũ
eruptio ſarciebat. Hic euentus Hyldetã ei cognomẽ impoſuit: quod eũ quidam ob
eminentem dentium ordinẽ aſſecutũ affirmant. Illic occiſo Weſeto Scaniæ domi-
hadarſſløff nium adipiſcitur. Inde Hatherũ apud Iutiã oppugnatũ extinxit. Cui⁹ occaſum per
pes oppidi vocabulum indicat. Poſt hæc Hundingo/Roricoq; ꝓſtratis Lethram oc
cupat, diſtractumq; Daniæ regnũ in priſtinũ corpus reformat. Deinde Wicaroꝝ
regẽ Aſmundũ a ſorore natu maiorẽ regno ſpoliatũ comperiens pendẽre bello tan
ta fœminæ petulantia cõcitatus, ſola naue Noruagiã Aſmũdo opẽ laturus accedit
Cõmiſſo prælio purpurea amictus lacerna/mitraq; auro variata/capillitiũ redimi
tus, in hoſtẽ ꝓgreditur: ita armorũ loco tacita fortunæ cõſcientia fretus: vt cõuiua
li potius, q̃ bellico cultu inſtructus videret. Sed nec apparatui ingenium reſpondit
Inermis ſiqdem ac regiis duntaxat inſignibus ornatus/cœtus anteibat armigeros/
expeditãq; pugnãdi copiã feruẽtioribus belli ꝑiculis obiectabat. Directa nãq; in eũ
ſpicula acſi retuſi acuminis eſſent nocuo caſſabant effectu. Cumq; cęteri prælíantis
inermitatẽ aduerterẽt, impreſſione facta, ad eũ acrius impetendũ pudore cogũtur.
Quos Haraldus corꝑe integer/aut ferro cõſumpſit/aut fugã arripere coegit: ſicq;
regnũ Aſmundo ꝓſtrata eius ſorore reſtituit. A quo oblatis ſibi victoriæ præmiis

ſolã gloriæ mercedẽ ſufficere dixit: tantũq; ſe in repudiãdis muneribus geſſit/quãtũ egerat in ꝓmerendis. Quo facto nõ minorẽ omnibus cõtinẽtiæ ſuæ, ꝗ fortitudinis ammirationẽ incuſſit/claritatẽ ſe, nõ pecuniã ex victoria ꝑcepturũ teſtatus. Interea rex Sueonũ Aluerus decedit, Olauo/Ingone/et Ingeldo filiis relictis. Quorũ Ingo paternæ hæreditatis titulis nõ cõtentus, ꝓferendi imperii gratia Danis bellũ denuntiat. Cuius euentũ Haraldo oraculis explorare cupienti, ſenex præcipuæ magnitudinis/ſed orbus oculo obuius extitit: q hiſpido etiã amiculo circũactus Othynũ ſe dici, bellorũq; vſu callere teſtatus/ vtiliſſimum ei centuriandi in acie exercitꝰ documentũ porrexit. Iuſſit igiť vt terreſtribus bellum copiis editurus, vniuerſam aciẽ in tres turmas diuideret: quarũ vnãquãq; vicenarii rõne denſaret: mediã vero xx. virorũ numero reliqs porrectiorẽ extẽderet: quã etiã in coni ſiue pyramidis acumẽ digerẽs alarũ receſſus vtrinq; ſecus diſcretis ãbagibus obliquaret. Cuiuſlibet vero turmæ ſeriẽ hac ratione cõtexeret: vt a duobus frons inchoãs cõſequẽtibus locis vnitatis duntaxat incremẽta recipet. Et quidẽ in ſecunda linea tres/in tertia quattuor: eodẽq; modo poſterius ordinãdos, habita cõgreſſione ſtatueret: ſicq; cõſequẽtes gradus idem ꝓportionis tenor inſtrueret: donec coniunctionis extremitas alas ȩquaret: cornu vero quodlibet denis ab eo ordinibus formareť. Poſt has itẽ turmas inſtructã iaculis iuuentutẽ admittat. A cuius tergo grandȩuorũ cohortẽ adhibeat quæ labãtes ſocioꝝ vires veterana quadã virtute firmaret. Deinde funditorũ alas gnarus locorũ ſupputator annecteret: q poſt ſodalium agmina conſiſtentes, eminꝰ hoſtem tormẽtis inceſſerent. Poſt quos cuiuſlibet ætatis aut ordinis hoĩes abſq; cõditionis ȩſtimatione paſſim adciſceret. Cȩterũ poſtremã aciẽ ternis adinſtar primȩ cornibus interſtinctã/ſimiliq; graduũ ꝓportione digeſtã explicet. Cuius tergũ ſuperiori cõiunctũ agmini ipm̃ auerſæ frontis obſtaculo tuereť. At ſi nauale forte præliũ incidiſſet, ꝑtem claſſis ſecerneret: quæ eo ꝓpoſitos inchoante conflictus multiuola rates hoſticas reflexione circũdaret. His diſciplinæ militaris rõnibus inſtructus/Ingonẽ/Olauũq; bellũ parãtes, anticipatis apud Suetiam rebꝰ, oppreſſit. Quorũ fratri Ingeldo ſub aduerſȩ valitudinis ſimulatione belli inducias ꝑ legatos poſcẽti poſtulata conceſſit: ne virtus quæ mœſtis rebus ꝑcere didiciſſet, humilis ac iacẽtis fortunæ temporibus inſultaret: a quo poſtmodũ raptæ ſororis iniuria laceſſitꝰ quũ diu bellis eũ ancipiti victoria fatigaſſet, in amicitiã adciuit/ ſociũq; ꝗ hoſtẽ habere ſatius duxit. Poſt hæc quũ inter Olauũ Throndorũ regem virgineſq; Sticlam et Ruſilam regnũ bello decertandum audiret, fœminea admodũ præſumptione ꝑmotus clam arbitris eũ acceſſit/cultuq; quo dentiũ ꝓlixitatem obnuberet ſumpto, pugnã virginibus intulit. Quarũ vtraq; ꝓſtrata binis portubus affine earũ vocabulis nomẽ reliquit. Tum vero cõſpectiſſimũ virtutis argumentũ exhibuit. Quippe ſubarmali tm̃ ſubucula frȩtus, inermem telis thoracem oppoſuit. Igitur Olauo victoriæ ſibi præmium offerente beneficium repudiauit: ſicq; fortitudinis an continentiæ maius ſpecimen dederit, incertũ reliquit. Deinde Freſicæ gentis athletam Vbbonẽ nomine Iutiæ fines crebra populariũ ſtrage vaſtantem adortus / quum armis ſubdere non poſſet, milites ad eum manibus capiendũ hortatus/ humi proſtrauit, vinctũq; compedibus tradidit. Ita quẽ paulo ante grauiſſimam ſibi cladem allaturũ putauit/deformi expugnationis genere ſuꝑatum obtinuit. Quẽ ſorore ei in matrimonium data militem nactus finitimos Rheno populos tributo ſubmiſit: militemq; ex eius gentis fortiſſimis legit. Quo frȩtus bello Sclauiam preſſit / eiuſq;

Alueri Sueonũ regis mors.

Senex fatidicus.

Acierũ inſtructio.

Olauus Throndoꝝ rex.

De Vbbone Freſico.

Sclauorum ſubactio. vii

duces Duc/et Dal ob virtutem capi potius,q̃ occidi curauit. Quibus in commili-
tiū receptis,Aquitanniā armis perdomuit:moxq́ꝫ Britanniā petens,Humbrorum
rege ꝓſtrato,promptiſſimos quoſq́ꝫ deuictæ iuuentutis adciuit. Quorum præci-
puus Orm cognomento Britannicus habebatur. Hac rerum fama athletas e va-
riis orbis partibus accerſitos in mercenariam manū redegit. Quorum frequentia
actus adeo regnorum oīm motus nominis ſui terrore cohibuit:vt eorū rectoribus
mutuum conſerendæ manus auſum excuteret. Sed nec quiſq̃ maris dominationē
abſq́ꝫ eius nutu vſurpare præſumpſit.Quippe quondā in Danorū republica diui-
duum terræ et pelagi imperiū fuit.Interea apud Suetiā moritur Ingeldus Ringo-
ne/ quem ex Haraldi ſorore ſuſtulerat/paruulo admodū filio relicto:quē Harald⁹
paterno regno datis ei tutoribus pręfecit.Ita ꝓuinciis/pŕicipibuſq́ꝫ ꝑdomitis quin
quaginta annos in otio habuit.Quoꝝ quiete ne militum animos in deſidiā reſolui
paterer̄, aſſidue eis cauēdi/inferēdiq́ꝫ ictus rationem a gladiatoribus perdiſcendā
conſtituit.Quorum q̄dam inſigni dimicationis arte callentes aduerſæ frontis ſup
cilium infallibili ictu ferire ſolebant.Quo ſiquis recepto verſilitate palpebræ timi-
dius cōniueret,mox aula eiectus ſtipendiis defungebatur. Hiſdē temporibus Olo-
nem Syuardi filium Haraldi ſorore editum in Daniā e Noruagiæ finibus conſpi-
ciendi auūculi cupido perduxit.Quē quia primū in Haraldi clientela habitū/poſt
bellum vero Sueticū Danicarū rerū imperio potitū cōſtat, ꝓpoſito pauliſꝑ attinet
quæ de eius opibus memoriæ ſunt ꝓdita/recēſere.Igit̄ Olo tertiū ætatis luſtrū apđ
patrem emenſus,quantū animi corpiſq́ꝫ dotibus inclaruerit incredibile reddidit.
Præterea adeo viſu efferus erat:vt qđ alii armis/ip̄e oculis in hoſtē ageret:ac fortiſ
ſimū quemq́ꝫ vibrāte luminū acritate terreret.Cui quū nūtio delatū eſſet Gūnonē
Thelemachiæ ducem cū filio Grimone nemus Ethaſcog,qđ et fruticibus præden-
ſum et vallibus q̃maxime opacū erat,ꝑ latrociniū obſidere : facinoris indignatione
cōmotus,cū cane et equo parabilem a patre armaturā depoſcit/iuuentā damnans,
quæ debitū virtuti tp̄s inertia dilabi pateretur. Quibus impetratis prædictā ſyl-
uam arctiſſime ſpeculatus,hominis veſtigia niui altius impreſſa cognoſcit. Quip-
pe latronis inceſſū pruina greſſu violata ꝓdiderat.Qua duce vſ⁹ ſupato mōtis cli-
uo præcipuæ granditatis amnem offendit. Quo priſtinā humani veſtigii ſpeciem
auferente,traiectu vtendū cōſtituit. Verū ip̄a aquæ moles rapidiore lapſu præcipi
tes agens vndas/difficultate tranſitū negare videbat̄.Siq̄dem occultis cautibus fre
quens oēm aluei tractū ſpumeo quodā volumine turbidabat. Sed ex animo Olonis
ꝑiculi metū feſtinationis cupido detraxerat.Igit̄ vbi domitus virtute timor/ contē
ptūq́ꝫ temeritate ꝑiculū : nihil qđ animo libitum foret actu difficile ratus,ſtridulos
equo vortices ſupauit.Quos emenſus in anguſtias paludibus vndiq́ꝫſecus ambitas
incidit.Quarū interna facile peti præiecti aggeris obſtaculum non ſinebat. Trans
quē leuato equo frequēs ſtabulis repagulum animaduertit. Vnde egeſto equorum
grege/ſuum inducere cupiēs a Tokone quodā(ſeruus hic Gūnonis erat) adeo ad-
uenam inſoleuiſſe dolente acrius impetitus,oppugnantem ſolo clypei fruſtrabatur
obiectu.Quem ferro opprimere deforme exiſtimans,appræhenſum/artuatimq́ꝫ cō
fractum/tecto quo præceps exceſſerat/tranſuerſum iniecit.Qua ignominia Gunno
ac Grimo ocyus incitati,diuerſis elapſi poſticis pariter in Olonem cum contem-
ptu ætatis eius ac virium ruunt. A quo letaliter vulnerati quum corporis admo-
dum viribus deficerentur,Grimo ſupremi vix ſpiritus potens / ac toto pene vigo-

Britanniæ ſubactio quarta.

Ingeldi mors.

Haraldi ſub.l.annorū pace exercitium.

Origo Olonis Vegetii

re defunctus carmen hoc extremo vocis ſingultu contexuit.

Simus nempe licet corpore debiles/
Elapſuſq; cruor robur obhauſerit:
Quum nunc elicitus vulnere ſpiritus
Vix ſenſim lacero pectore palpitet,
Diſcrimen moueo temporis vltimi:
Per nos intrepidis clareat auſibus:
Ne conflictum aliquis fortius editum/
Pugnatumve magis dixerit vſpiam.
Et certamen atrox arma gerentibus
Quum per buſta caro feſſa quieuerit,
Famæ conciliet præmia perpetis.
Prima hoſtis ſcapulas ſectio comprimat/
Et ferrum geminas abripiat manus:
Vt quum nos ſtygius Pluto receperit,
Olonem quoq; par exitus occupet:
Et commune tribus funus inhorreat:
Vna trium cineres vrnaq; contegat.

Hactenus Grimo. Cuius inuictum pater ſpiritum æmulatus: vt fortiſſimam filii vocem mutua adhortatione proſequeretur/ſic cœpit.

Q̄ꝗ̄ defectis ad ſummum ſanguine venis/
  Extet in occiduo corpore vita breuis,
Taliter extremæ vigeat contentio pugnæ:
  Vt laudem noſtri non ſinat eſſe breuem.
Ergo humeros hoſtis et brachia framea primum
  Impetat: vt manuum debilitetur opus.
Sic commune tribus dabitur poſt fata ſepulcrum:
  Et ſocios cineres par tribus vrna teget.

His dictis ambo genibus nixi (nam fati ꝓpinquitas vires hauſerat) cōminus cum Olone confligere ſummopere niti: vt perituri morte hoſtem æquare poſſent/flocci pendere fatum dummodo eum a quo occidebātur ſocio amplecterentur occaſu. E qbus Olo/alterū ferro/alterū cane cōſumpſit. Sed ne ipſe quidē incruentā geſſit victoriam: quū hactenus integer tum demū aduerſo vulnus corpore ſuſcepiſſet. Q đ ſedulo cane perlinctus recuperata corꝑis firmitate, mox ad vulgandā victoriæ ſuæ fidem ipſa latronū cadauera patibulis ingeſta latius inſpectanda cōſtituit. Cæterū caſtro potitus quicq̄d inibi prędæ repperit clandeſtinæ cuſtodiæ traditum futuris vſibus aſſeruauit. Ea tempeſtate Scati et Hiali fratrū inſolens luxus eo petulantiæ ꝓrepſit: vt excellentis formæ virgines parentibus ereptas cōcubitu violarēt. Quo euenit vt Eſam quoq; Olaui Wermorū reguli filiam raptui deſtinantes patri māda rent: ſi illam externæ libidini famulari nollet, per ſe / aliūve quempiam pro tuenda prole decerneret. Quod quū Olo nuntio comperiſſet, oblata pugnæ facultate gauiſus Olaui penates agreſtium cultum mutuatus accedit. Vbi quum inter extremos diſcubitu frueretur mœrentem regis familiam conſpicatus, eius filio de induſtria

De gladio Olonis.

Scati et Hialli violētia Olau⁹ wermorū rex.

ꝓpius accersito quidita cæteri luctuosa facie eſſent/inqrit. Quo sororis ſuæ pudicitiam ni cuiuſpiam defenſio ocyus intercederet ꝓxime per acerrimos pugiles pro ſanandam dicente, ꝑcontatur rurſum qd præmii recepturus foret q ſalutem ſuam pro virgine deuoueret. Super quo Olauus per filium interrogatus, filiam ꝓpugnatori ceſſuram reſpondit. Quæ vox præcipuã Oloni ſubeundi diſcriminis cupidinẽ attulit. Conſuerat autem virgo hoſpitum vultus propius accedẽdo q̃curioſiſſime prælato lumine cõtemplari: quo certius ſuſceptorum mores cultumq; perſpiceret. Eandem quoq; creditum ex notis atq; lineamentis oris conſpectorũ ꝑpendiſſe proſapiam/ſolaq; viſus ſagacitate cuiuſlibet ſanguinis habitum diſcreuiſſe. Quæ quũ Olonem ſcrutabundis aggreſſa luminibus cõſtitiſſet inuſitato oculorum eius horrore perſtricta, pene exanimis concidit. At vbi ſenſim redditus vigor/ ſpirituſq; liberius in ea re cœperat rurſum iuuenẽ cõſpicari conata, lapſo repente corpore ceu mente capta ꝓcubuit. Tertio quoq; dum clauſam deiectamq; aciem attollere nitit̃, non modo oculorũ motu/certe etiã pedum regimine defecta, ſubito lapſu decidit. Adeo vigorẽ ſtupor hebetat. Quo viſo Olauus cur toties caſum corꝑe præbuiſſet interrogat. Qua ſe truculento hoſpitis vſu ꝑculſam teſtante/ eundemq; et regibus ortum/ etſi raptorem vota refelleret ſuis pq̃ dignum amplexibus aſſerente, rogat̃ a cunctis Olo: nam os pilleo obnuptũ habebat: diſcuſſo velamine cognoſcendi capitis notas præbere. Tum ille cunctis mœrorem deponere/ animũq; procul a dolore habere iuſſis, detecta fronte auidius omniũ in ſe oculos eximiæ pulchritudinis admiratione deflexit. Flaua quippe cęſaries/nitentiq; capillitio erat. Cæterum pupillas ne viſentibus formidini forent, palpebris arctius obſtringendas curabat. Crederes repente animis ſpe meliorum erectis tripudiare cõuiuas/diſſultare aulicos/ſummamq; ægritudinem effuſa mentium hilaritate conuelli. Igitur ſpe metum leuante altera cõuiuii facies: nec quicq̃ initio par aut perſimile fuit. Ita benignum vnius hoſpitis promiſſum cõmunem omnium formidinem propulſabat. Inter hæc Hiallus et Scatus cum decem vernaculis ſuꝑuenientes tanq̃ puellam illico ſublaturi tumultuoſo cuncta clamore miſcebant/regem ni filiam in expedito ſiſteret, euocantes in pugnam. Quorum debacchationem ꝓtinus Olo ſpõſione certaminis excipit, cõditione adiecta, neqs furtim tergum dimicantis inceſſeret: ſed aduerſis tm̃ pugna cõgreſſibus ſtaret. Deinde gladio Løgthi dicto ſolus duodecim ꝓſtratis maius adoleſcente opus edidit. Cęterum pugnæ locum inſula dabat ſtagni mediũ tenens: vnde non longe vicus abeſt, qui cladis huiuſcemodi monimentum Hialli et Scati fratrum vocabula coniunctim referens/præbet. Igitur puella ſibi in præmium victorię data quum filium ex ea ſuſtuliſſet, Omundum repetendi patris licentiam a ſocero nactus poſtq̃ patriam a Thorone regulo per Toſtonem Victimarium et Leotarum cognomine præditum oppugnari cognouit, ad conſerendam cum eis manum ſolo ſatellite muliebriter culto contentus/perrexit. Cumq; non longe Thoronis ædibus abeſſet, ſuum/comitiſq; ferrum cauatis baculis cõdendum curauit. At vbi regiam ſubiit verum oris habitum adulterina ſpecie ſupprimens, obtritum annis hominẽ ſimulabat. Apud Syuardũ vero ſe Egentium regem fuiſſe/ filiiq; eius Olonis odio pertinacius actum exulare dicebat. Quem mox aulicorũ plæriq; regis nomine conſalutantes genibus nixi manus ei per ludibrium offerre cœperunt. Quibus ille qd̃ ioco geſſerant ratum habere iuſſis/ferro quod baculis incluſum geſtabãt erepto, regem inuadit. Itaq; pars Olonem iuuare/ iocum pro ſerio ducere: nec fidem per ludi

De gladio Olonis.

brium præſtitã violare. Complures voti vanitate reſciſſa a Thoronis partibus ſtare. Igitur anceps inteſtinumq; prælium oritur. Deniq; Thorone non minus ſuorũ q̃ hoſpitis armis oppreſſo, Liotarus letaliter ſautius victorem Olonem tam ingenio viuidum q̃ acrem operibus iudicans, Vegeti cognomento donauit: eundẽ fraudis exemplo qua circa Thoronem vſus fuerat periturum vaticinans: Indubitanter quippe domeſticis occaſurum inſidiis. Et cum dicto repẽte exanimatus eſt. Itaq; ſuprema morientis vox futurum victoris exitum augurii ſagacitate complexa dinoſcitur. His geſtis Olo non prius ſe patri reſtituit, q̃ pacem eius penatibus reportauit. A quo recepta pelagi dominatione. lxx. maritimos reges nauticarum virium certamine conſumpſit. Inter quos Biruillus et Huiruillus: Thoruillus quoq; Neſ/ et Oneſ/ Reduarthus/ Randus atq; Erandus præcipui noſcebantur. Cuius rei fama ac titulo pugiles, quorum omne fortitudini ſtudium inhiabat accenſos ad firmandam ſecum ſocietatem frequentes adduxit. Quinetiam effrenati ingenii iuuenes claritatis cupidine concitatos ſtipatores adciuit. Inter quos Starchaterum ſumma dignatione ſuſceptum familiarius q̃ vtilius colebat. His viribus inſtructus ita finitimorum regum petulãtiam opinionis ſuæ magnitudine caſtigauit: vt iiſdem gerendorum inuicem bellorum manus curam audaciamq; detraheret. Poſt hæc ad Haraldum profectus ab ipſoq; maritima prælatione donatus, tandem Ringoni in commilitium delegatur. Eodem tempore Bruno quidam omnium Haraldi conſiliorum vnice particeps ac conſcius habebatur. Huic ipſe et Ringo quoties ſecretiore nuntio opus habebant/ mandata credere conſueuerãt. Quem familiaritatis gradum educationis et crepundiorum cõſortione adeptus fuerat. Quo fluminis cuiuſdam aquis inter aſſiduos profectionum labores aſſumpto: Othinus eius nomine et habitu ſubornatus inſidioſæ legationis cura arctiſſimam regum concordiam labefactauit: tantaq; inimicitias ſerentis fallacia fuit, vt amicitia ac neceſſitudine vinctis mutuum odii rigorem ingeneraret: quod abſq; bello ſatiari non poſſe videretur. Primum apud eos tacita adoleuere diffidia: donec vulgatis vtrinq; ſtudiis / arcanus in publicum liuor erumperet. Denuntiatis itaq; inimicitiis colligendis belli inſtrumentis ſeptem anni ceſſere. Sunt qui Haraldum non liuoris impulſu/ aut regni æmulatione: ſed induſtrio quodam/ ſpontaneoq; conatu clandeſtinas exitii cauſas quæſiuiſſe teſtantur. Quum enim ob ſenectam/ ſeueritatemq; ciuibus etiam onuſtus exiſteret, ferrum morbi cruciatibus anteponens, ſpiritum in acie q̃ lectulo deponere præoptauit/ conſentaneum præteritæ vitæ operibus exitum habiturus. Itaq; quo mortem ſuam clariorem efficeret/ inferoſq; comitatior peteret, complures fati conſortes adciſcere geſtiebat/ futuræ cladis materiam vltronea belli inſtructione molitus. His ergo de cauſis tam propriæ, q̃ alienæ necis auiditate correptus vt par vtrobiq; ſtrages incideret, pares vtrinq; copias inſtaurauit/ aliquanto fortius Ringoni robur applicans, quem victorem ſupereſſe maluerat.

Olo. lxx. maritimos reges extixit.

Explicitus eſt Liber Septimus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Incipit Liber Octauus.

Sueticum bellum.

Iſtoriā belli Suetici Starcatherus;q et eiuſdē prælii præcipuū columen erat/primus Danico digeſſit eloquio/memoriæ magis q̄ literis traditū. Cuius ſeriem ab ipſo ꝑ more patrio vulgariter editā/digeſtāq; latialiter cōplecti ſtatuens,in primis pſtātiſſimos vtriuſq; ptis ꝓceres recenſebo. Neq; eñ mihi multitudinē cōplectendi cupido inceſſit: quā ne præciſe qdem numerus capit. Et prius eos q ab Haraldi ptibus ſteterāt:mox q ſub Ringonis ſtipendiis egerant/ſtilo retexam. Igit̃ ex ducibus q ad Haraldū coierāt clariſſimi noſcitant̃ Suen/ac Sambar/ Ambar/ et Elli/Rati/Fionicus/Salgarthus/et Roe:quem barbæ prolixitas cognomento inſignem effecit.His accedunt Skalc Scanicus/et Alf Aggi filius.Quibus iunguntur Oluir lat[9] et Gnepia vetulus. His annumeratur Gardhſtāg oppidi cultor. Cui adiiciuntur neceſſarii Haraldi Blend vltimæ Tyles incola/ac Braudmicæ cognomen habens. Hiſdem ſociantur Thorny cum Thoruingo/Tatar atq; Hialto.Qui quidem nauigio Lethram aduecti inſtructis ad bella corporibus/ ingenii quoq; virtute pollebāt proceritatis habitum animorum exercitiis ęmulantes.Quippe ſpicula arcuum balliſtarūq; tormentis excutere ac plærunq; viritim cum hoſte decernere.Poeſes quoq; patrio ſermone contexere promptiſſime calluerunt. Adeo animum cum corpore impenſa exercitatione coluerant. E Lethris autem prodiere Hortar/ Borrhyq;.

Bellatores Haraldi.

Hedeby.

Hetha dux

Præterea Belgi cum Begatho. Quibus adiecti ſunt Bari ac Toli: At ſle oppido cū Hacone genā ſciſſo ſub Hetha/wiſnaq; ducibus tummi velificator exceſſerat.Quarum muliebri corpori natura virilem animum erogauit.webiorgam quoq; eodem ſpiritu pręditam/Bo Brami filius/et Brat iutus belligerandi cupidine proſequuntur.His agglomerantur Orm Anglicus/ Vbbo Freſicus/Ary altero caſſus lumine Alf et Goter.Poſt quos Dal corpulētus/et Duc Sclauicus recenſentur.wiſnam vero imbutam rigore fœminā/reiq; militaris apprime peritam Sclaua ſtipauerat manus.Cuius præcipui Barri ac Gnizli ſatellites agnoſcuntur.Cæteri vero ex eadem cohorte corpus clypeolis tecti prælongis enſibus/aeriiq; coloris parmulis vtebant̃. Quas belli tempore/aut in tergum repellentes/aut impedimentorum gerulis dantes abiectis pectorū munimentis/expoſitiſq; ad diſcrimen omne corporibus/diſtrictis Martē mucronibus intenderunt. E quibus Tolcar atq; ymi præcipui claruere. Poſt quos Toki Iumenſi prouincia ortus cum Otrito: cui agnomen iuuenis erat, illuſtris agnoſcitur.At Hetha promptiſſimis ſtipata comitibus armatam bello centuriam afferebat.Cuius primi fuere Grimar/ac Grenzli.Poſt Hoſger/Liuicus:Hama quoq; et Hunger Humbli/Biariq; regū fortiſſimi memorantur.Hi pſæpe duellis fœliciter geſtis inſignes late victorias edidere.Itaq; memoratæ virgines nō modo comiter:ſed etiam pugnaciter cultę,terreſtres in aciem copias ductauere.Igitur centuriatim Danicus confluxit exercitus: ſeptem reges pari ingenio: ſed diſpari voto. Alii Haraldo:pars Ringoni præſidio fuerunt. Præterea in partem Haraldi

Wiſna.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

conceſſerāt: Hømi & Høſa. Thulhim Haſtinuſq; & Hythin gracilis: Dahar quoq;
cognomento Grenſki. Sed & Haraldus Olauo genitus patre. Ex Hatica vero pro-
uincia Har atq; Herlewar cum Hothbroddo: cui Effreni cognomen erat: Danicis
militauere caſtris. At ex Imica regione Humnehy, & Haraldus adueniunt. Qui-
bus applicant a ſeptentrione profecti Haki Bemoniſq; filii Sygmundus & Serker.
Horum omniū clientelam rex liberali familiaritate coluerat. Nam primis apud ip-
ſum honoribus habiti: cultos auro gladios, opimaq; bellorum præmia perceperūt.
Aduenerant & editi Gandal ſene: quos Haraldi familiares clientela vetus effece-
rat. Igitur frequens Danica claſſe pelagus Sialādiam Scaniæ veluti interſito ponte
committere videbatur. Quas quidem prouincias intermeare cupientibus conſer-
tiſſimo nauium globo pedeſtre compendium exhibebat. Sed ne improuidis bellum
Sueonibus pararetur: mittuntur ab Haraldo, qui Ringoni palam inimicitiarum
mandata perferrent: ipſamq; ſequeſtrę pacis direptionem vulgarent. Hiſdem pu-
gnæ locum præſtituere iuſſum. Igitur qui Haraldo militauerant hi fuere quos edi-
di. At ex parte Ringonis computantur Vlf, Abgi, Windar, Eyil luſcus, Gotar, Bellatores
Hildi, Guti, Alf patre genitus. Stur robuſtus, Sten, Wienicæ paludis accola. Ap- Ringonis.
plicantur hiſdem Gerth Alacer, Gromer, Wermicus. Poſt quos ſeptentrionales
Albiæ finitimi ſupputantur. Saxa, Fletir & Saligothus, Thord nutabūdus, Thron-
dar naſutus, Grundi, Othi, Grinder, Toui, Coll, Byarchi, Hogni ĩgenioſus Rokar
fuſcus. Hi ſiquidem multitudinis collegium aſpernati in vnam ſe aciem a cætera
cohorte ſecreuerant. Præter hos Rani: cui Hyld pater erat: & Lyuth Guthi: Sueno
quoq; ſuperne tonſus: Rethyr accipiter, & Rolf vxorius numerantur. Quibus con
globantur Ring Athylæ filius Haralduſq; Thothni editus vico. His annectuntur Athyla.
Walſten Wicenſis Thorulf ſpiſſus, Thengil procerus, Hunſol We, Bir Wil pallidus,
Burgar, & Scumbar. At e Thelemarchia fortiſſimi venerant: quibus animi pluri-
mum: faſtus minimū erat. Thorleuar pertinax, Thorkill Guticus, Gretir iniquus
irruptionumq; auidus. His ſuccedūt Haddir durus, & Roldar articulus. E Norua-
gia vero memorantur Thronder, Thrønſki, Thoki moricus, Raſn candidus, Haſ-
War, Biarni, Blihar cognomento ſimus, Biorn e vico Soghni, Findar maritimo ge-
nitus ſinu: Berſi quoq; apud Falu oppidum creatus. Syuardus verris caput. Ericus
fibulator, Alſten, Harki, Ruthar, Ra Wi, Erlingar, cui Colubra cognomentum erat
At e Yathrica prouincia prodiere Od Anglus, Alf multiuagus, Enar protuberans
Y Waruſq; cognominatus Thru War. A Tyle autem venere Mar Ruffus: eo videli-
cet pago, qui Mithfrithi dicitur ortus, educatuſq;: Grombar annoſus. Gram Brun
delucus. Grim ex oppido Skierum. Apud Scaha Fyrchi quidem prouinciam ſatus
Deinde Berhgar vates aduertitur: cui Brahi & Rankil comites adhibentur. At
Sueonū fortiſſimi hi fuere. Ar, Backi, Keclu, Rarll, Croc agreſtis: Guthfaſt, Gum-
mi e Gyſlamarchia. Qui quidem Frø dei neceſſarii erant, & fidiſſimi numinū arbi-
tri. Ingi quoq;, & Oly, Aluuer, Folki patre Elrico nati: Ringonis militiam ample-
ctuntur viri quidem manu prompti: conſilio vegeti: proximaq; Ringonem fami-
liaritate complexi. Iidem quoq; ad Frø deum generis ſui principium referebant.
Inter quos & Simundus aderat ex Sigtim oppido forenſis quidem athleta emptio-
numq; ac venditionum contractibus aſſuetus. Huic additur Froſty cognomento
crucibulum. Cui ſociatur Alf elatus e vico Vpſala. Idem & iaculari promptus & in Olonē. vii.
acie præire ſolitus erat. At Olonem. vii. reges manu, conſilioq; promptiſſimi ſtipa- reges ſecuti

uere Holty videlicet & Hendill, Holmar, Leuy, & Hama. Quibus Regnaldus Ruthenus, Rathbarthi nepos aſcribitur. Præterea Syualdus .xi. ſalum paronibus ſulcat. Leſy Pannoniorum victor Bracteatam auro Liburnã lintheo excipit Thririkar vero inſtar draconis tortuoſas habente proras nauigio vehebatur. Thrygir quoq; et Tor Wil diuiſim nauigantes duodenas ductauere puppes. Cæterum in tota Ringonis claſſe nauium duo milia quingentæ repertæ ſunt. Guttonica vero claſſis in portu cui Garnũ nomen, Sueticum opperiebatur. Itaq; Ringo terrenum ductabat agmen. At Oloni naualibus præeſſe copiis imperatum. Igitur Gothis obuiam Suetis veniendi inter Wic & Werundiam locus cum tempore denuntiatur. Cernere tũ erat late proris exaratum mare proſpectumq; pelagi explicata malis carbaſa præſtruebant. Et iam claſſis Suetica proſpera nauigatione vſa Danis adhuc aduerſo laborantibus cœlo maturius belli locum petiuerat. Vbi Ringo expoſitas claſſe copias ſimulq; quas ipſe terreno ductarat itinere gregatim in aciem dirigere parat. Quæ vbi campis laxius explicari cœperant cornu alterum in Werundiam extrahi compertum eſt. Quã multitudinem rex locis ordinibuſq; confuſam equo circuiens in fronte promptiſſimos quoſq; & præſtantiori armatura cultos ſub Olone Regnaldo Wiuilloq; ducibus collocat. Deinde veluti flexu quodam in duo cornua reliquam aciem cogit. E quibus dextrum Vngonem cum Elrici filiis, Trigonemq; tueri iubet. Ad læuum Leſoni parere iuſſum. Cæterum alas globoſq; maxime Curetũ Eſtonumq; conſertior turma texuerat. Vltima funditorum acies ſtabat. Interea claſſis Danica ventorum indulgentia aſpirante .vii. dierum continuam nauigationem emenſa Calmarna oppidum ſubiit. Mirareris late ventis velificatum mare: cœlũq; ex oculis intenta antennis linthea eripiebant. Nam Sclaui ac Liui, Saxonumq; .vii. milia claſſem auxerant. At per ſolidum proficiſcentibus Scanienſes quod locorum periti eſſent duces ac præuii deſtinantur. Igitur vbi præſtolantibus Suetis Danicus ſupuenit exercitus Ringo ſuis quoaduſq; Haraldus aciem centuriaſſet, patienter conſidere iuſſis: non ante ſigna canere præcepit q̃ regem propter aquilas curru compoſitum aſpexiſſent præfatus ſperare ſe facile collabi aciem poſſe: quæ cæci ductamine niteretur. Præterea Haraldum ſupremo ætatis tempore alieni imperii cupiditate correptum: non minus mente captum q̃ luminibus fore, nec opibus exſatiari poſſe qui ſi annos reſpiciat tumulo pene contentus eſſe debeat. Suetis itaq; pro libertate, pro patria, ac liberis dimicandi neceſſitatem incumbere hoſtem temeritate atq; inſolentia ſuſcepiſſe bellum. Præterea ex parte aduerſa per paucos Danos eſſe Saxones complures, aliaſq; effœminatas gentes in acie ſtare. Ob quod cogitare debere Sueones Noricoſq; quantum Germanos ac Sclauos ſeptentrionales ſemper turba præſtiterit. Spernẽdam ergo aciem fore quæ potius lubrica hominũ colluuione q̃ ſoli militum robore contexta videatur. Nec parum ea oratione militũ animos accendebat. At Bruno Haraldi loco aciem ſtatuere iuſſus: Cuneo frontem molitur: Hetham vero in dextero latere locat: Haconẽ læuo præficit. Wiſnam aquiliferam facit. Igitur Haraldus curru eminens q̃ potuit celſa voce beneficia ſua iniuriis a Ringone rependi queritur. Ab illo ſibi bellum inferri qui regnũ ſuũ munere adeptus fuerit. Ita Ringonem nec ſenis miſereri, nec auunculo parcere: proprioſq; motus cunctæ neceſſitudinis aut beneficentiæ reſpectui præferre. Iubet itaq; meminiſſe Danos vt exteris ſemper victoriis inclaruerint: vt finitimis imperare potiꝰ q̃ obſequi cõſueuerint, hortaturq; ne tantæ gloriæ decus deuictę gẽtis inſolẽtia labe-

Numerꝰ nauium Ringonis.

Acierũ claſſiũq; Sueticarũ inſtructio.

Claſſis Danica. Calmeren.

Ringonis concio. Haraldus ſenio cęcus.

Danicę aciei iſtructio. Haraldi q̃ auunculus Ringonis & Olonis oratio.

fa-tari ſuſtineant: nec imperium qđ ſibi iuuenta florenti pepererãt ſenectute cõfecto
demi permittant. Deinde canentibus lituis ſumma vtrinq; vi cõſeritur bellũ. Cre-
deres repẽte terris ingruere cœlũ, ſyluas cãpoſq; ſubſidere, miſceri omnia, antiquũ Acre pliũ.
rediiſſe chaos, diuina pariter & humana tumultuoſa tẽpeſtate cõfundi, cunctaq; ſi-
mul in perniciem trahi. Nam vbi ad teli iactum peruẽtũ, intolerabilis armorũ ſtri-
dor incredibili cũcta fragore compleuit. Vapor vulnerũ repentinã cœlo nebulam
intẽdebat, dies effuſa telorũ grandine tegebatur. Nec parũ in acie funditorũ opera
valuit. At vbi pila manu aut tormẽtis excuſſa cõminus gladiis, ferratiſq; clauis de-
cernitur. Tum vero plurimũ ſanguinis periclitatum eſt. Igitur feſſis manare ſudor
corporibus cœpit, mucronũq; crepitacula eminus exaudiebãtur. Illic Starcatherus Starcathe-
qui belli huius ſeriẽ ſermone patrio primus edidit, prior in acie dimicans Haraldi rus.
proceres Hun & Elli, Hort, ac Burgha a ſe proſtratos, abſciſſamq; Wiſnę dexteram
cõmemorat. Cæterũ Roa quendam cũ duobus aliis Gnepia & Garthar a ſe in acie
vulneratos occubuiſſe declarat. Hiſdem Scalki patrẽ tacito nomine applicat. Idem
fortiſſimũ Danorum Haconem a ſe in terrã prorutũ: ſeq; ab eo ita mutuo vulnera-
tum teſtatur: vt exſertũ thorace pulmonem ceruicẽq; mediotenus ſciſſam, manum
quoq; vno trũcam digito gerens excederet bello: diuq; hiſcens plaga nec cicatricis
capax, nec medelæ habilis videretur. Eodẽ teſte puella Wegthbiorg in hoſtẽ dimi- Wegth-
cans Soth pugilem acie ſtrauit. Eandem athletarum cædibus imminentem Thor- biorg.
killus Thelemarchiæ ortus emiſſo per chordam ſpiculo traiicit. Tanta enim vi pe-
riti arcuũ Guttones neruos intenderant: vt clypeos quoq; iaculis tranſuerberarẽt:
nec alio efficacior cædis extitit cauſa: Loricas, Galeaſq; perinde ac inermia corpora
ſagittarũ acumina penetrabant. Interea Vbbi Freſicus prõptiſſimus Haraldi miles Vbbi.
ac præ aliis habitu corporis inſignis præter. xi. quos in acie vulnerauerat. xxv. dele
ctorum pugilum ĩterfecit. Ii omnes Sueti ſanguine fuere, vel Gothi. Deinde primã
aggreſſus aciẽ conſertiſſimos hoſtes inſilit, palanteſq; metu Sueones hac illac haſta
gladioq; diſpellit. Et iam pene res in fugam ceſſerat: cum Hagder, Rolder, & Gretir
æmulatione virtutis Athletam adorti publicã perniciẽ priuato redimere periculo
ſtatuerunt. Verum cõminus inſtare veriti ſpiculis procul agendũ curabant. Sicq;
crebreſcentibus iaculis eminus Vbbo confoditur nemine propius cum ipſo manũ De morte
conſerere præſumẽte. Centũ quadraginta quatuor ſagittæ prius pectus præliantis Vbbonis.
obſederant q̃ lapſis corporis viribus ſolo poplitẽ daret. Tum demũ per Throndos,
eoſq; qui Dala prouinciam colunt ingens de Danis clades accepta eſt. Nam ſumma Dala.
ſagittariorũ vi recruduit bellũ: nec alia res noſtris pernicioſior fuit. At Haraldus
cum defectam lumine ſenectam ageret triſte ſuorum murmur exaudiens intellexit
ſuperiorẽ hoſtibus arriſiſſe fortunã. Igitur vt erat falcato curru vectus Brunonem
aurigæ per inſidias officio fungentem qualem Ringo in centurianda acie tenorem
habuerit cognoſcere iubet. Qui paulum ſoluto in riſum vultu corniculata illum
acie præliatum reſpõdit. Quo audito rex trepidare animo cœpit, ac per ſummam
ammirationem percontari quo Ringo talem ordinandi agminis doctrinam aucto-
re cõtraxerit, maxime cum Othynus diſciplinæ huius traditor ac repertor exti-
terit: nec ab ipſo quiſpiam præter ſe nouum hoc rei bellicæ documentũ perceperit.
Ad quod ſilente Brunone ſubiit regem Othynum hunc eſſe olimq; familiare ſibi
numen impræſentiarum dandæ vel ſubtrahendæ opis gratia verſiformi corporis
habitu tegi. Cui mox ſupplicare obnixius cœpit vti Danis, quibus ante clementer

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

affuerit ſupremam quoq; victoriam tribuat, complementumq; beneficii origini ex
æquaret: eidem ſe proſtratorum manes muneris loco dedicaturum pollicitus. At
Bruno nihil obſecrantis precibus motus repente excuſſum curru regem arietauit
in terram, ereptamq; cadenti clauam in ipſius caput detorſit, proprioq; eum geſta-
Mors Haraldi.
mine interfecit. Iacebant circa currum regis innumera extinctorum corpora, ro-
tarumq; faſtigium congeries funeſta vincebat. Temonem quoq; cadauerum cumu
Cæſorũ p̄cerum numerus.
lus exæquauerat. Nam in acie Ringonis ad duodecim milia proceres exanimati
ſunt. At ex parte Haraldi præter popularium ſtragem ad.xxx.milia proceres cor-
ruerunt. Cuius Ringo nece cognita dato ſigno laxare aciem ſuos, bellumq; remit-
Ringo rex xlv.
tere iubet. Deinde ſequeſtra pace fœdus cum hoſtibus ferit. Fruſtra pugnam abſq;
duce protrahi monitis. Poſt hæc Sueonibus paſſim inter promiſcuas cadauerum
ſtrues Haraldi corpus exquiri præcepit: ne regium funus debitis fraudaretur in-
feriis. Igitur reuoluendis interfectorum corporibus: auida plæbs iniicere operam
cœpit. In hanc curam dimidium diei extractum eſt. Tandem cum corpore reperta
claua Haraldi manibus parentandum ratus equum quem inſidebat regio applica-
tum currui: aureiſq; ſubſelliis decenter inſtratum eius titulis dedicauit. Inde vo-
ta nuncupat, adiicitq; precem, vti Haraldus eo vectore vſus fati conſortes ad tarta
ra antecederet. Atq; apud præſtitem Orchi Plutonem ſociis hoſtibuſq; placidas
expeteret ſedes. Deinde rogum exſtruit Danis inauratam regis ſui puppim in flam
mæ fomentum coniicere iuſſis. Cumq; ſuperiectum ignis cadauer abſumeret mœ-
rentes circuire proceres, impẽſiuſq; cunctos hortari cœpit vti arma aurũ & quod-
cunq; opimum eſſet, liberaliter in nutrimentum rogi ſub tanti, taliterq; apud om-
nes meriti regis veneratione tranſmitterent. Cineres quoq; peruſti corporis vrnæ
contraditos Lethram perferri, ibiq; cum equo & armis/ regio more/ funerari præ-
cepit. Tali parentationis cura iuſtis auunculo perſolutis: Danorum ſibi fauorem
Hetha regno præficitur.xlvi.
conciuit, odiumq; hoſtium ad gratiam deflexit. Poſt hæc a Danis vti Hetham re-
gni reliquiis præficeret exoratus ne repente recidiuæ hoſtium vires coaleſcerent
Scaniam a Daniæ corpore abruptam in Olonis præfecturam ſecreuit Syalandiam
vero reliquoſq; regni fines Hethæ duntaxat parere iuſſit. Ita in poteſtatem Sueti-
cam fortunæ varietas Danicum redegit imperium. Et hic quidem belli Brauici fi-
nis. At Sialandenſes qui Haraldo duce vſi fuerant cum adhuc prioris fortunæ
Olo rex xlvii.regnũ occupat.
ſpecies animis oberraret fœmineis parere legibus probroſum rati Olonem acce-
dunt: poſtulantes ne clariſſimi regis militiæ aſſuetos, muliebri iugo obnoxios ha-
bere pateretur. Præterea ad ipſum ſi defecturos ſe pro conditionis eorum deformi-
tate tollenda arma ſuſciperet, pollicentur. Nec ſegniter Olo ſupplicantibus affuit
tam auidæ maieſtatis memoria q̃ militum inuitatus obſequio. Igitur Hetham ad
ſe venire iuſſam cunctis præter Iutiam dominationis ſuæ partibus cedere: ante
minis q̃ armis coegit, ipſamq; Iutiam ne fœminę liberum regni vſum tribueret, ve
ctigalem effecit: filium quoq; procreauit: cui Omundo vocabulum poſuit. Cæte-
rum crudelitati intentus tam impium regem agebat vt ſuperior reginæ cõtẽptus
cũctis pœnitentiã pareret: quibus regnũ eius rubore fuiſſet. Duodecim duces ſiue
Oloni parãtur inſidię a xii. ducib9.
patrię calamitatibus moti: ſiue Oloni ob aliã olim cauſam infeſti inſidias capiti eius
præparare cœperunt. Ex his fuere Lennius, Atyla, Thottus, & Vithnus: qui q̃q̃
apud Sclauos præfecturam gerebat, Danos tamen origine cõtingebat. Cęterum ad
peragendũ facinus parũ viribus atq; ingenio fręti pecunia Starcatherum adciſcũt.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Ille vt rem ferro exequeretur adductus vtentẽ balneis regem ſuſceptis cruenti miniſterii partibus attentare conſtituit. Quo lauante ingreſſus mox acri ipſius viſu luminũq; continua mobilitate vibrantium fulgore perſtrictus occulto metu hebetatis artubus veſtigium preſſit, relatoq; pede manũ propoſitũq; ſuſpendit. Itaq; qui tot ducum tot pugilum arma protriuerat vnius inermis viri aciem ferre non potuit. At Olo ſane vultus ſui conſcius obtecto ore accedere eum propius & quid afferat edere iubet: quippe quem vetuſtas conuictus & longa familiaritatis experientia ab inſidiarum ſuſpitione alieniſſimũ faciebant. At ille deſtricto mucrone proſiliens tranſuerberat regem, nitentiſq; aſſurgere iugulum ferit. Centum & viginti auri libræ in præmio reponebantur. Poſt modum pœnitentia ac pudore perculſus tanta animi acerbitate commiſſum facinus luxit vt ſi mentionem eius incidere contigiſſet a lachrymis temperare non poſſet. Adeo culpæ atrocitatem reſipiſcens animus erubeſcebat. Præterea aliquot ex his quorum inſtinctu vſus fuerat in ſceleris a ſe commiſſi vindictam occidit: & cui facto manum tribuerat præbuit vltionem.

Olonis oculorũ acies.

Olonis cædes.

Pœnitentia Starcatheri.

CAeterum Omundum Dani Olone ortum creauere regem: plus parentis eius nobilitati q̄ meritis deferendum putantes. Hic poſt q̄ maturuit in nullo paternis operib⁹ defectior extitit. Siquidem res ab Olone geſtas, aut æquare, aut tranſcendere curæ habuit. Præerat eo tempore aliquantæ Normannorum genti Ringo: cuius filiam Eſam Omũdo matrimoniũ circũſpicienti inſignis cõmendauerat fama. Verum poſcendæ eius ſpem ſingulare, Ringonis ſtudium minuebat. Is quippe ſolum ſpectatȩ fortitudinis generum affectabat: tãtum gloriæ in armis reponens quantum cæteri in opibus ſitum autumant. Igitur Omundus vt eo claritudinis genere illuſtris euaderet: laudemq; ſibi fortitudinis conciliaret viribus votum impetrare conatus claſſe Noruagiam accedit, Ringonis regnum hæreditatis nomine tentaturus. Excipit amice illum Iathriȩ Regulus Oddo qui Ringonem certiſſimũ patrimonii eius inuaſorem aſſereret: ſeq; ſæpius ab eodem iniuriis laceſſitum defleret. Itaq; Ringone interim apud Hyberniam piraticam exercente prouinciam propugnatore vacuam adortus: præteritis popularium rebus peculiaria Ringonis bona rapinæ tradidit: eiuſq; neceſſarios interfecit. Nam Oddo quoq; Omundo manum iũxerat. Inter omnia autem facinora quæ varie ac multipliciter geſſerat nũq̄ quibus multitudine copiarũ præſtaret, vim inferre ſuſtinuit: memor ſe fortiſſimo parẽte editum virtute nõ numero bella gerere oportere. Interea Ringonem a piratica reuertentẽ adeſſe cõtigit. De cuius reditu edoctus prægrãde moliri nauigium cœpit. Vnde tanq̄ e munimẽto ſuperne hoſtem telis appeteret. Huic Atylonis Scanici filii Homothus ac Thola remiges adciſcũtur. Quorũ alter gubernatorẽ agere: alter prorȩ præeſſe iuſſus. Nec Ringoni in his excipiẽdis ingeniũ aut ſolertia defuit. Quippe exiguã copiarũ partẽ oſtendẽs: a tergo hoſtẽ incurſandũ curauit: de cuius aſtutia Omundus per Oddonẽ certior factus: qui in inſidiis cõſtitutos opprimerẽt mittit: Atylone Scanico Ringonẽ excipere iuſſo. Is imperio pronius q̄ felicius obſecutus fractis bello rebus, acceptaq; ſtrage victus refugit in Scaniã. Igitur Omundus reparatis per Oddonem viribus pugnaturam pelago claſſem explicat. Quo tempore Atylo bellum Noruagicum ex ſomniorum viſis haud dubie

Omundus rex. xlviii.

Ringo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſpeculatus redimēdæ fugæ gratia q̃ celerrime nauigationē orſus Omũdũ p̄lio pro
pinquũ grata ſocietate ꝓſequitur. Cuius Omũdus opera frętus pugnã tã feliciter q̃
fidēter ingreditur. Nã habito per ſe cõflictu victoriã quã in ſuis amiſerat recupera
uit. Quē Ringo mortifico vulnere perſtrictus exanguibus contēplatus oculis ma-
nu vt poterat mota (nã vox ligũa defecerat) accerſitũ fore ſibi generũ obſecrat, io-
cunde ſe fatũ excipere aſſerens: ſi tali filiã cõnubio reliquiſſet. Nec reſpõſo exceptus
extinguitur. Cuius exceſſum Omũdus lachrymis ꝓſecutus Omothũ: cuius fidã in
bello operã expertus fuerat: alterius filiarũ Ringonis cõnubio donat. Alterã ipſe cõ

De Thrōdo et Ruſla.

plectitur. Eodē tēpore Ruſla virgo ſtrenuis militiæ operibꝰ muliebrē animũ ſup-
greſſa apud Noruagiã cũ fratre Throndo crebros de rerũ ſumma cõflictus habue-
rat. Hæc Omũdũ Noruagiēſibus præeſſe nõ ſuſtinēs in omnes Danorũ deditítios
decreuerat bellũ. Q đ Omũdus nũtio expertus ad hũc tumultũ cõprimēdũ prõptiſ
ſimos deſtinat. Quibus ſuperatis Ruſla ſuperbiã ex victoria nacta animũ ſpe immo-
dica raptũ ad ipſam rerũ Danicarũ ſummã potiēdã intēdit. Primũ igit̃ Hallandiæ
partes adorta ab Omotho & Thola a rege trãſmiſſis excipit̃, victaq; bello reſuga cõ
ceſſit ad claſſem. Cuius. xxx. ſolæ rates cęteris ab hoſte captis fugã nauigatione car-
pſerunt. Euitantē Danos ſororē armis excipit Throndus: a qua victus totoq; exerci
tu ſpoliatus Dofrinas alpes permetiēdo neminē fugæ comitē habuit. Ita quę paulo
ante Danis ceſſerat mox fratre ſuperior: fugã victoria mutauit. Quo cognito Omũ
dus ingenti Noruagiã claſſe repetit: primũq; Thelemarchiæ populũ per Omothũ
et Tholã clandeſtino cõpendio miſſos aduerſum Ruſlæ dominationem erexit. Quo
euenit vt Ruſla regno per populares exacta, apud inſulas: quas ſpe ſalutis acceſſerat
ſuperuenientibus Danis terga ſine prælio daret. Cuius fugã rex impenſius perſecu
tus interceptã pelago claſſem internicione deleuit: incruentãq; victoriã ac ſpecioſa
ſpolia cũ ſummo hoſtiũ diſcrimine retulit. At Ruſla perpaucis elapſa nauigiis inci-
tatiori fluctus remigio perſulcabat. Quæ dum Danos declinat fraterno trucidatur

Ruſlæ exitus.

occurſu. Adeo efficaciorē vim nocēdi incircũſpecta ſolēt habere pericula: & quę mi
nus metuũtur mala plęrũq; inſtãtibus grauiora gradus efficit. At rex Throndo ob
interfectionē ſororis p̃fectura donato: cæteris vero ſub penſione coercitis in patriã

Thorias & Bero piratæ.

redit. Ea tēpeſtate Thorias ac Bero prõptiſſimi Ruſlæ milites apud Hyberniã pira
ticũ munus edebant. Hi cognita dominæ nece quã ſe olim vlturos iureiurando ꝓ-
miſerant Ringonē auide petitũ duelli prouocatione ſollicitãt. Q đ abnuere quondã
probroſum regibus habebatur. Veterũ enim claritudo principũ ex armis potius q̃
opibus æſtimabatur. Subeunt igitur Omothus & Thola q ſe ꝓuocatores regis pu-
gna excepturos offerrēt. Quibus Omundus impēſe laudatis primũ eorũ operã ad-
mittere vitãdi ruboris gratia recuſauit. Ad vltimũ crebris ſuorũ p̃cibus exoratus
aliena manu fortunã experiri ſuſtinuit. Quo certamine Beronē occubuiſſe: Thoriã
grauiter affectũ pugna exceſſiſſe ꝓditũ eſt. Quē rex primo e vulneribus recreatum
mox in fidē acceptũ, ducē Noruagiæ creat. Deinde cũ cõſuetũ a Sclauis per legatos

Sclauorum ſubiugatio viii.

tributũ exigeret: nõ ſolũ legatorũ cædibus: ſed etiã vi Sclauica apud Iutiã laceſſitꝰ
vii. reges vno certamine ſuperauit: ſolitũq; tributi ius victoria cõfirmauit. Interea

Starcatheri exitus.

Starcatherus prolixa iam ætate defeſſus cum caſtrorum ſtipendiis, ac gladiatorio
munere emeritus haberetur: ne ſenii vitio priſtinum gloriæ decus amitteret: ęgre
gium fore putauit ſi voluntarium ſibi conciſceret exitum, fatumq; proprium ma-
turaſſet arbitrio. Itaq; qui toties excellentes ediderat pugnas incruenta morte

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

defungi ignobile ratus: vt ſpecioſo obitu ꝓteritæ vitæ claritatē augeret maluit ab ingenuo quouis interfici q̃ ſerũ naturæ iaculũ operiri. Adeo quondā rei bellicæ deditis morbo oppetere probroſum exiſtimatũ eſt. Itaq; cũ & corpore inualido & defectis perſpicuitate luminibus eſſet, diuturnioris vitæ morā peroſus emēdi in ſe percuſſoris gratia, aurum qđ pro Olonis interfectione meruerat collo appēſum gerebat: non aptius ſe violatæ maieſtatis iniuriā expiaturũ ratus q̃ ſi idem ſuæ qđ Olonianæ necis extiterat præmiũ effeciſſet: aurũq; qđ pro aliena clade tulerat damno propriæ ſalutis impenderet. Hunc quippe vſum ſceleſtiſſimi ꝓtii pulcherrimũ credidit. Itaq; gemino cinctus enſe totidē baculorũ amminiculo vacua viriũ veſtigia tutabatur. Quo viſo populariũ quidā geminũ gladiorum vſum ſeni ſuperuacuũ ratus, donari ſibi alterũ per ludibriũ petiuit. Quē Starcatherus ſpe petitionis facta ꝓpius accedere iuſſum detracto lateri mucrone tranſuerberat. Qđ Hatherus quidē cuius patrē Lennonē Starcatherus olim parricidii pœnitētia adductus occiderat: dum canibus feras inſequeretur aſpiciens omiſſo venationis officio duos e comitibus iniiciendi metus gratia concitatis vehemēter equis in ſenē impetũ dirigere iubet. Qui dũ procurſu edito refugere cupiũt Starcatheri baculis intercepti morte ſupplicia luerunt. Quo ſpectaculo Hatherus admodũ perterrefactus propius equo aduolat: agnitũq; ſenē, ſed ab eo minime recognitus: An gladiũ vehiculo permutare vellet īterrogat. Refert Starcatherus quondā pœnas ſe ab irriſoribus exigere ſolitum: nec vnq̃ impune ſibi a procacibus inſultatũ. Sed neq; iuuenem ex oris notis defuncta viſu acies deprēdere poterat. Itaq; carmen qđ indignationis ſuæ magnitudinem patefaceret in hunc ſubtexuit modum.

Vt ſine regreſſu pronas agit alueus vndas
Sic ætas hominũ curſim labentibus annis
Irreditura fluit. præceps ruit orbita fati:
Quam generat finem rerum factura ſenectus.
Illa oculos hominũ pariter greſſuſq; relidit.
Eripit os animũq; viris famæq; nitorem
Paulatim premit, & claros oblitterat actus:
Occupat occiduos artus: fruſtratur anhelę
Vocis opus, vegetāq; premit torpedine mentē
Dum paritur tuſſis: dum pellis ſcabida prurit:
Dens ſtupet exeſus: ſtomachus faſtidia gignit:
Euacuat iuuenile decus: marcore colorem
Oblinit: & picea crebras ſerit in cute rugas.
Obturit egregias artes: monimenta priorum
Obruit & titulos antiquæ laudis adurit.
Demolitur opes: pretium virtutis & vſum
Carpit edax trāſuertit res & ab ordine turbat.
Ipſe ego q̃ noceat didici damnoſa vetuſtas:
Viſu æger vocis modulis, & pectore rauci:
Cũctaq; in aduerſam fluxerũt cōmoda ſortem.
Iamq; minus vegetum corpus fulcimine tutor
Flaccida ſubiectis innixus membra bacillis.
Lucis inops moderor veſtigia fuſte gemello

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Et virga monſtrante ſequor compendia callis
Stipitis auſpicio potius q̃ lumine fiſus.
Nemo mei curam celebrat,nec in agmine quiſq̃
Solamen veterano adhibet niſi forſan Hatherus
Aſſit & infracti rebus ſuccurrat amici.
Ille ſemel quęcũq; pio dignatur amore
Integer incœpti ſtudio conſtanter eodem
Proſequitur primoſq; timet peruellere nexus.
Ille etiam bello meritis bene præmia crebro
Digna refert:animoſq; colit:largitur honorem
Fortibus:& claros donis veneratur amicos.
Spargit opes,laudiſq; ſuæ cumulare nitorem
Dapſilitate ſtudet multos ſuperare potentes.
Nec minor ad Martem pietatem viribus æquat
Belligerare celer,labi piger,edere pugnam
Promptus/& vrgenti tergum dare neſcius hoſti.
At mihi ſi recolo naſcenti fata dedere
Bella ſequi,belloq; mori:miſcere tumultus:
Inuigilare armis: vitam exercere cruentam.
Caſtra quietis inops colui,pacemq; peroſus
Sub ſignis Gradiue tuis diſcrimine ſummo
Conſenui:victoq; metu pugnare decorum:
Turpe vacare ratus:crebras committere cædes
Egregium duxi,& ſtrages celebrare frequentes.
Sæpe graues bello reges concurrere vidi
Et clypeos,galeaſq; teri, crudeſcere campos
Sanguine,loricas affixa cuſpide rumpi.
Vndiq; thoraces admiſſo cedere ferro.
Luxuriare feras inhumato milite paſtas.
Hic aliquis forte egregii conaminis auctor
Marte manuq; potens medium dũ pugnat in hoſtem
Intentam capiti loricam diffidit : alter
Caſſide perfoſſa,ferrumq; in vertice merſit.
Hic gladius ſæpe dextra bellantis adactus
Tegmine diſciſſo capiti deſtrictus inhęſit.

¶ Contra Hatherus huiuſmodi carmen habuit.

Vnde venis patrias ſolitus ſcriptare poeſes
Infirmo dubium ſuſpendens ſtipite greſſum
Quoue ruis Danicæ vates promptiſſime muſæ!
Roboris eximii caſſus decor excidit omnis.
Exulat ore color animoq; amota voluptas.
Deſtituit fauces vox & raucedine torpet.
Deſeruit corpus habitus prior,vltima cepit
Illuuies,formæq; notas cum robore carpſit.
Vt ratis aſſiduo fluctu quaſſata fathiſcit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Sic longo annorum curſu generata ſenectus
Triſte parit funus: defunctaq; viribus ætas
Occidit/et primæ patitur diſpendia ſortis.
Quis vetuit te note ſenex iuuenilibus vti
Rite iocis/agitare pilam/morſa nuce veſci!
Iam ſatius reor vt rhedam qua ſæpe veharis
Venditor enſis emas/facilemve in frena caballum:
Aut pretio leue curriculum merceris eodem.
Aptius inualidos ſua quos veſtigia fallunt
Excipient iumēta ſenes: rota proficit illi
Orbibus acta ſuis, cui planta vacillat inanis.
At ſi forte caues caſſum venundare ferrum,
Ereptus tibi te perimet ni væneat enſis.

¶Ad hæc Starcatherus.

Improba verba ſeris facili temeraria labro
Auribus inconcinna piis: quid præmia ductus
Qui gratis præſtandus erat per munera quæris!
Nempe pedes gradiar: nec tupiter enſe relicto
Externam mercabor opem: natura meanti
Ius dedit/et propriis iuſſit confidere plantis.
Cur cui debueras vltro dux eſſe vianti
Ludibrio inſultas/ſermone procaciter vſus!
Quæq; olim geſſi memori digniſſima fama
Dedecori tribuis: meritum quoq; crimine penſas!
Quid riſu inſequeris vetulum pugnare potentem/
Inuictoſq; meos titulos et ſplendida facta
Probro adigis/famoſa terens et fortia carpens!
Qua probitate petis indignum viribus enſem:
Haud latus hic imbelle decet/dextramve bubulci
Agreſtem ſoliti calamo deducere muſam:
Procurare pecus/aruis armenta tueri.
Nempe inter vernas ollæ vicinus obunctæ
Cruſtula ſpumantis patinæ bulligine tingis/
Craſſi adipis macrum perfundens vnguine panem:
Iuſq; tepens furtim digito ſitiente liguris,
Doctior aſſuetam cineri proſternere Gallam/
Indormire lari ſomnos celebrare diurnos.
Sedulus officium nidentis obire culinæ:
Q̃ bello fortem iaculis aperire cruorem
Auerſans lucem latebræ ſordentis amator/
Mancipium ventris miſerabile: parq; putaris
Sordida cum ſiliquis lambenti farra catello.
Hercule non tunc me ferro ſpoliare petebas:
Quando ter Olonis ſummo diſcrimine nati
Expugnator eram. Namq; agmine prorſus in illo

Aut gladium fregit manus/aut obſtantia fudit.
Hæc grauitas ferientis erat. Quid quando Curetum
Littus/et innumera conſtratum cuſpidę callem
Primus ligniferis docui decurrere plantis?
Nāq; aditurus agros confertos murice ferreo
Armabam laceros ſubiecto ſtipite greſſus.
Hinc mecum egregiis congreſſum viribus Hamam
Enecui: mox cum Rino duce Flebace nato
Obtriui Kyrios/vel quas alit Eſtia gentes/
Et populos Semgala tuos. Poſt hæc Thelemarchos
Aggreſſus, caput inde tuli liuore cruentum
Quaſſum malleolis/armiſq; fabrilibus ictum.
Hic primum didici quid ferramenta valerent
Incudis/quantumve animi popularibus eſſet.
Theutonici quoq; me pœnas auctore dedere
Quum natos Suertinge tuos Frothonis iniqua
Cæde reos domini vindex ad pocula ſtraui.
Nec minus hoc facinus, quando pro virgine chara
Vno ſeptenos necui certamine fratres
Teſte loco: qui me ſtomacho linquentę pereſus
Non parit arenti rediuiuum ceſpite gramen.
Moxq; ducis Kerri bellum nauale parantis
Vicimus egregio confertam milite puppim.
Inde dedi leto Wazam/Fabrumq; procacem
Multaui natibus cæſis/ferroq; peremi
Rupibus a niueis hebetantem tela Wiſinnum.
Quatuor hinc Leri natos/pugileſq; peremi
Biermenſes/gentis Hibernæ principe capto.
Duflinæ populabar opes/ſemperq; manebit
Noſtra Brawellinis virtus cōſpecta tropheis.
Quid moror? excedunt numerum quæ fortiter egi/
Quodq; manu geſſi ad ſolidum celebrare recenſens
Deficio: ſunt cuncta meo maiora relatu:
Vincit opus famam: nec ſermo ſuppetit actis.

Starcatherus ſibi cædē ꝑcurat.

¶ Hæc Starcatherus. Tandem quū Hatherum Lenno patre ortum mutuo ſermone exptus fuiſſet/aīaduertens iuuenē ſplendido loco natū, feriendū ei iugulum præbuit/hortatus ne a parentis ſui interfectore pœnas exigere vereretur. Hæc facientem auro, qđ a Lennone recepat, potiturū eſſe ꝑmittit. Et vt eiuſdem in ſe vehemētius animum efferaret, huiuſmodi exhortatione vſus eſſe traditur.

Præterea Hathere priuaui te patre Lenno.
Hanc mihi quæſo vicem referas/et obire volentem
Sterne ſenem/iugulumq; meum pete vindice ferro.
Quippe operam clari mens percuſſoris adoptat:
Horret ab ignaua fatum depoſcere dextra:
Sponte pia legem fati præcurrere fas eſt:

Quod nequeas fugere, hoc etiam anticipare licebit.
Arbor alenda recens/vetus excidenda: miniſter
Naturæ eſt quiſquis fato confinia fundit:
Et ſternit quod ſtare nequit. Mors optima tunc eſt
Quum petitur/ vitæq; piget: quum funus amatur:
Nec miſeros caſus incommoda proroget ætas.

Hæc dicens exertam crumena pecuniam ꝑmit. Hatherus aũt tam fruendi æris, q̃ paternæ vltionis capeſſendæ cupidine cõcitatus/obſecuturum ſe precibus nec præmia repulſurum ſpopondit. Cui Starcatherus cupide enſe præbito ꝓnam poſtmodum ceruicem applicuit: ne timide ꝑcuſſoris opus exequeretur/aut ferro muliebriter vteretur hortatus, præfatuſq; ꝙ ſi peracta cęde ante cadaueris lapſum caput ac truncum medius interſiliret/armis innocuus redderetur. Quod vtrum inſtruendi ꝑcuſſoris/an puniendi dixerit, incertum eſt. Fore enim poterat vt ſaltantem eximii cadaueris moles obrueret. Igitur Hatherus adacto vegete gladio ſenem capite demutilauit. Qđ corpori auulſum impactumq; terræ glebam morſu carpſiſſe fert ferocitatem animi moribundi oris atrocitate declarãs. Percuſſor tamen promiſſis fraudem ſubeſſe veritus/ſaltu non incautus abſtinuit. Quem ſi temere ꝑegiſſet, forte lapſi cadaueris ictu obrutus/occiſi ſenis pœnas proprio funere ꝑſoluiſſet. Verũ ne tantum athletam buſti inopem iacere pateretur/corpus eius in campo, qui vulgo Rølung dicitur/ſepulturæ mandandum curauit.

Mundus autem (vt accepi) pace integra ſumma cum tranquillitate deceſſit, duobus filiis et totidẽ filiabus relictis. E q̃bus maximus natu Syuardus fratre Butho adhuc tenero regnũ hæreditate cõſeqtur. *Syuardus rex. xlix.* Quo tpe Sueonũ rex Gøtarus alterã Omundi filiarũ ob eximiæ pulchritudinis famam infinito amore cõplexꝰ, Ebboni cuidã Sibbonis filio poſtulandæ virginis gr̃a negotium legationis imponit. Is officio prudẽtius adminiſtrato, gratũ de puellæ cõſenſu nuntiũ retulit. Iamq; nihil voto præter nuptias deerat: quas Gøtarus apđ alienos agere metuẽs ꝑ Ebbonẽ quo prius legato vſus fuerat ſpõſã ſibi trãſmittẽdã efflagitat. Is quũ ꝑua admodũ familia comitatus Hallandiã præteriret/ad agreſtẽ vicũ ſe ꝑnoctãdi gr̃a cõtulit: in quo duorũ fratrũ habitationes aduerſas medius amnis ſecreuerat. *Fratrũ Hallãdicorum ſcelus.* Et hi q̃dẽ cõſuetudinẽ iugulãdi quos hoſpitaliter recepiſſẽt habebãt/liberalitatis ſpecie latrociniũ obſcurare callẽtes. Trabẽ eñi in modũ præli oblongã/eandẽq; ferri acumine præditã arcanis q̃buſdã vinculis in excelſa domus ꝑte ſuſpẽderãt: quã nocturno tp̃e ſubductis nexibus demittẽtes/ſubiectoꝝ capita deſecare ſolebãt. In quẽ modũ cõpluriũ vertices penſili mole præciderãt. Igit̃ Ebboni ſuiſq; poſt epulas abũde ꝓbitas penes focũ miniſtri thoꝝ extruũt: vt applicatas igni ceruices inſidioſæ trabis impulſu demeterẽt. Quibus abſcedẽtibus Ebbo impenſũ capitibus machinamẽtũ ſuſpiciẽs/ſocios ſimulato ſomno corpa tranſponere iubet/ꝓfatꝰ ꝓq̃ ſalutarẽ eis loci variationẽ exiſtere. Fuere aũt inter eos q̃dã ab Ebbonis cliẽtela extranei: q ſpretis q̃ cæteri exequebant̃ monitis, immoti vt cuiq; iacẽdi locꝰ obuenerat/cubuerũt. Sub opacã vero noctẽ ab inſidiarũ miniſtris pendulũ machinamẽti pondus impellit̃. Qđ nodis q̃bus inhærebat excuſſum/magnaq; vi ſolo adactũ ſubiectos exitio tradidit. Igit̃ q facinoris exequẽdi curã habebãt quo certius rei euẽtũ diſcerẽt, illato lumine Ebbonẽ: ꝓpter quẽ maxime rẽ adorſi fuerãt/prudẽter peri

culo occurriſſe cognoſcunt. A quo ꝓtinus impetiti ſanguine pœnas dederūt. Ebbo
quoqꝫ ſuis ꝑ mutuā ſtragē amiſſis, frequētē cruſtulis glacialibus amnem inuēto for
te nauigio ſupat: Gøtaroqꝫ cladis ſuæ potius, ꝗ legationis euentū declarat. Quā rē
Gøtarus a Syuardi inſtinctu ꝑfectā iudicās, iniuriarū vindictā armis exequi parat
Quo Syuardus apud Hallandiā expugnatus, ſorore ab hoſtibus capta, conceſſit in
Iutiā. Vbi Sclauorū vulgus pugnā ſine principe auſum acie ſupauit/tantū glīæ ex
victoria nactus quantū ex fuga dedecoris traxerat. Verū hiſdē quos ductu vacuos
debellauerat paulopost ducē nactis pugna apud Fioniā ceſſit. Aduerſum quos idē
tidē in Iutia prælíatus infœlicē pugnæ euentū habuit. Quo euenit vt Scania/Iutia
qꝫ exutus, media dūtaxat regni veluti quaſdā exeſi corꝑis ꝑtes ſine capite retineret

Iarmericus captus.

Iarmericus ex eo genitus cū ſororibus admodū ꝑuulis præda hoſtibus fuit: quarū
altera Noruagienſibus/altera Germanis, ꝙ venalia quōdā ſolebāt eſſe cōnubia, pre
tio venditata eſt. Itaqꝫ Danorū regnū fortiſſime ꝓpagatum tātis etiā maiorū titu-
lis illuſtratū/tot victoriis auctū/ob vnius viri inertiā ex ſummo nitore fortunæ et
florentiſſimo rerū ſtatu eo ignominiæ ꝑuenit: vt penſionē quā prius exigebat, exol

Dania fit vectigalis.

ueret. Syuardus aūt ſæpius victoria caſſus/ac deformiū fugarū reus/poſt tot maio
rū decora in tā erubeſcēdo patriæ ſtatu cōfuſa regni gubernacula geſtare nō ſuſti-
nēs: ne diuturnior vita ad extremā gloriæ iacturā ꝑtingeret, ſpecioſum ſibi fatū pu
gna parere ꝓperauit. Quippe memorē calamitatis aīm deponēdæ ægritudinis cu-
pido ſalutis faſtidio cruciabat. Adeo demēdi ruboris ſtudiū lucē ei inuiſam effece-
rat. Igitur cōꝑatis pugnæ copiis, Simoni cuidā ſub Gøtaro Scaniā ꝓcurāti bellum
apte denūtiat. Quod obſtinatis temeritatis viribus executus, occiſo Simone, ꝑ ſum
mā hoſtiū ſtragē vitā finiuit. Patria tamē præſtādæ pēſionis onere liberari nequit.
Interea Iarmericus apud regē Sclauorū Iſmarū cū coæuo ſibi collacteoqꝫ Gunnone
cōiectus in carcerē captiuus degebat. Quo demū erutus atqꝫ exercendi ruris cultu

Iarmericus rem ruſticā exercet.

ræ applicatus ruſticū opus exequit̄. Ob cuius ꝓmptiſſimā adminiſtrationē ad rega
liū mancipiorū magiſteriū transfert̄. Eo quoqꝫ ſynceriſſime geſto, in neceſſariorum
regis gregē aſſumit̄. Vbi quū ſe iuxta aulicorū ritū egregia morū amœnitate geſ-
ſiſſet, breui in amicorū numerū trāſlatus primū familiaritatis locū obtinuit. Ac ve
luti ꝗbuſdā meritorū gradibus fretus ab infima ſorte ad ſpectatū honoris faſtigiū

Iarmerici ſucceſſus.

cōceſſit: et ne ſegnē eneruēqꝫ iuuentā ageret, militaribus ſe ſtudiis aſſuefecit/natu-
ræ dotes induſtria cumulans. Grata oībus Iarmerici indoles erat: ſoli reginæ ſuſpe
ctū adoleſcentis ingeniū fuit. Fratrē quoqꝫ regis fato functū repentinus rumor edo
cuit. Cuius corpus Iſmarus ampliſſimo funere elaturus quo maior exequiarū pom
pa fieret, regia comitate cōuiuiū inſtruit. At Iarmericus alias cū regina familiaris
curā ſortitus ad fugā, cuius facultatē regalis abſentia ꝑmittere videbat̄, circunſpi
ciendā acceſſit. Animaduertebat em̄ ſe etiā inter opes poſitū miſerabile regis māci
piū fore/et quaſi alieno beneficio precariū ſpm̄ poſſidere. Præterea ꝗꝗ primis apud
regē honoribus vteret̄/libertatē delitiis ꝑ̄ferendā exiſtimās, viſendæ patriæ noſcē-
diqꝫ gn̄is eximia cupiditate flagrabat. Sciēs aūt ꝙ regina neqꝫ captiuorū elabi poſ-
ſet cōpetentibus prouidiſſet excubiis: quo viribus peruenire nequibat/arte aſſurgē
dū ꝓcurat. Fiſcellā itaqꝫ byblo ac vimine textā/qua agreſtes inſtar hominis forma-
ta aues ariſtis deturbare cōſueuerāt/viuo cane cōpleuit. Quā etiā detracto ſibi cul
tu quo veriſimilius humani repræſentaret imaginē/texit. Deinde priuatum regis
ærarium demolitus/egeſtam inde pecuniam notis ſibi tm̄ recondidit locis. Interea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Gunno abſentiam ſocii ſimulare iuſſus, illata in regiam fiſcella / impulſoq; ad latran
dum cane: percontanti ꝗdnam hoc eſſet reginæ, mente captũ clamitare retulit Iar
mericum. Illa ad aſpectum ſtatuæ ſimilitudinis errore deluſa / inſanum æde eiici iu-
bet. Tunc Gunno ꝑlatam foras ſtatuam perinde ac furentem ſociũ lectulo tradit.
Sub noctem vero vigiles epularũ hilaritate ac vino ꝓuehit largiore / abſciſaq; dor-
miẽtium capita quo turpiore eos morte cõſumeret / inguini ſociauit. Excitata ſtre-
pitu regina cauſamq; eius diſcere cupiens / concita fores petiuit. Sed dum caput in-
cautius exerit, improuiſo Gũnonis enſe confoditur. Quæ quũ mortiſicum vulnus — Reginæ cædes.
exꝑta corrueret, reflexis in occiſorem luminibus / Nullius, inqt, obtentu fraudis ſi
incolumi mihi viuere licuiſſet, his finibus impunitus excederes. Ad hũc modũ cre
bras in ꝑcuſſorem minas moribunda profudit. Poſt hæc Iarmericus vna cum Gun
none præclari facinoris ſocio tabernaculũ in quo rex fraternas cõuiuio celebrabat
exequias, cunctis temulentia victis admoto furtim incendio / cõplet. Quo latius fu-
ſo quidã ebrietatis ſtupore diſcuſſo, immiſſis equis depræhenſos periculi inſequun
tur auctores. At iuuenes primum iumentis quæ receperant vecti: ad vltimum hiſ-
dem prolixiori curſu debilitatis pedites dedere fugam. Iamq; pene occupatis am-
nis remedio fuit. Pontem enim quem ante morãdi perſecutoris gratia præciſis ad
medium trabibus non modo onerum impatientem: ſed etiam ruinæ ꝓpinquũ effe-
cerant: prætergreſſi in opacam de induſtria voraginẽ conceſſerunt. Quibus immi
nẽtes Sclaui dũ parũ ꝓſpecto ꝑiculo equis improuidi pontẽ onerãt, deſidẽtibus ta-
bulatis excuſſi, præcipitant̃ in flumẽ. Sed dũ enando ripã appetunt, a Gunnone et
Iarmerico obſtantibus intercepti merſi aut interfecti ſunt. Ita iuuenes egregia cal-
liditate vſi non vt fugitiua mancipia: ſed quaſi præditi conſilio ſenes, maius ætate
ſua facinus ediderunt / quod acute conceperãt efficaciter adimplendo. At vbi in lit
tus ventum, rapto quod fors obtulerat nauigio, in altum procedunt. Quos qui in
ſequebantur barbari nauigare cõſpectos vociferando reuocare conati regnaturos
ſi redeant ſpondent: ꝙ publico veterum inſtituto regum percuſſoribus regnorum
ſucceſſio decreta fuerit. Diu recedentium aures pertinax Sclauorum clamor pro-
miſſis pellacibus exurdabat. Ea tempeſtate Buthlus Syuardi frater Danis perfun- — Buthlus
ctorie præerat. A quibus venienti Iarmerico regnum tradere coactus ex rege pri- — rex. l.
uatus euaſit. Eodem tempore Gøtarus Sybbonem ſtupratæ ſororis inſimulatũ oc-
cidit. Cuius nece affines permoti ad Iarmericum eiulabundi decurrũt: ſeq; in vltio — Iarmericus
nem ꝓpinqui Gøtarũ cum eo oppugnaturos ꝓmittũt. Nec parũ ꝓmiſſa ſoluerunt — rex. li.
Nam eorũ auxiliis oppreſſo Gøtaro Iarmericũ Suetia potiri contigit. Qui quum
duarũ gentiũ impio fungeret̃, ante dñationis fidutia Sclauos prælio tentat. Quorꝝ — Suetiæ ſub
xl. captos applicatis totidem lupis laqueo adegit. Quẽ ſupplicii modũ olim parrici — actio ſexta.
dis debitum ob hoc circa hoſtes ꝑagere voluit: vt quantæ in Danos rapacitatis ex-
titerint, ex ipſa atrociũ belluarũ cõmunione videntibus cõſpicuum foret. Subacta
quoq; regione præſidia locis opportuna diſponit. Inde ꝓfectus Sembonũ / Curetũ /
cõpluriumq; Orientis gentiũ cladẽ exercuit. Qua regis occupatione Sclaui datã ſi — Sclauorum
bi defectionis materiã iudicantes / interfectis ꝗ ab ipo præſides cõſtituti fuerãt / Da- — ſubactio no
niam depopulati ſunt. Quorũ claſſem Iarmericus forte e piratica rediens interce- — na.
ptam deleuit: eoq; facinore priores victoriarum titulos decorauit. Cæterum opti- — Decima.
mates eorũ primo tibias loris traiectos / moxq; immaniũ taurorũ vngulis alligatis /
moloſſiſq; inceſſentibus raptim in cœnũ / voragineſq; ꝑtractos lachrymabili ſpecta-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

culo cõſumpſit. Ea re hebetati Sclauorũ animi ſumma cum trepidatione regis im-
periũ coluerunt. Iarmericus itaqꝫ tot gẽtium manubiis locupletatus vt tutũ præ-
Arx Iarmerici. dæ domicilium cõpararet, in editiſſima rupe mirifico opere ædem molitur. Agge-
rẽ collatis glebis extruit: fundamentũ crebris coniicit ſaxis: ima vallo: tricliniis me
dia: ſumma ꝓpugnaculis cinxit. Secus vndiqꝫ iuges excubias fixit. Quatuor portæ
magnitudine præſtantes: a totidẽ plagis irreſtrictos aditus dabant. In huius domꝰ
magnificentiã oẽm opum ſuarũ apparatum cõgeſſit. Ita domeſticis rebus cõpoſitis
rurſum in externas cupidinẽ vertit. Igitur nauigatione cœpta, quatuor fratres ge-
nere Helleſpõticos obuios pelago factos/piraticæqꝫ admodum ſtudiis aſſuetos ma-
ritima pugna attentare nõ diſtulit. Quatriduo geſta ſororẽ eorũ cũ medietate tri-
buti quo victos onerauerant pactus/præliũ reuocauit. Poſt hæc Liuorum regis fi-
lius Bicco captiuitate quã ſub memoratis fratribus ducebat elapſus Iarmericum: a
quo olim fratribus ſpoliatus fuerat, iniuriæ haud oblitus acceſſit. Apud quem beni
gnius habitus breui arcanorũ oĩm arbiter ſingularis euaſit. Hũc vt ſuis ꝑ oĩa tra
ctabilem monitis ſenſit, in res ꝗmaxime factu deteſtabiles cõſultantẽ adduxit. Atqꝫ
ad ſcelera flagitiaqꝫ cõmitttẽda cõpellit. Adeo nocẽdi artẽ obſequii ſimulatione ca-
ptabat. Præcipue eũ aduerſum eos quos ſanguine ꝓxime cõtigiſſet armabat. Ita fra
ternã vltionẽ: quia viribus nequibat, fraudc exequi pertentabat. Quo euenit vt rex
virtutũ loco vitiorũ ſordes amplexus ob ea quæ ꝑfidi monitoris impulſu atrociter
geſſerat/cõmunibus in ſe locum odiis daret. Aduerſum quẽ etiã Sclauorũ tumul-
tus exoritur. Cuius ſopiendi gratia duces eorũ captos traiectis fune tibiis equis in
diuerſa raptãtibus præbuit lacerãdos. In hũc modũ cõſumpti prĩcipes corpum ſuo
Sclauorum ſubactio. xii rũ diſtractu ꝑtinacis animi pœnas dederũt. Quæ res Sclauorũ obſequia in ſuo ſta-
tu æquali ac ſolida ſubiectione cõtinuit. Interea qui ex ſorore Iarmerici apud Ger-
maniam orti/educatiqꝫ fuerant auito nomine frẹti in auunculum arma ſuſcipiunt
æque ſibi regnum atqꝫ ei debere certãtes. Quorꝫ munitiões rex apud Germaniam
machinis demolitus, oppidis compluribus/aut obſeſſis/aut captis/nonnullis etiã ſo
lo æquatis incruentã ad ciues victoriã reportauit. Occurrũt Helleſpõtici pactis ſo
rorẽ nuptiis offerentes. Quibus celebratis rurſum Bicconis inſtinctu Germaniam
petens/captis bello ſororiis laqueo ſpm̃ eripere nõ dubitauit. Optimates quoqꝫ con
uiuii ſimulatione contractos eodem exemplo conſumendos curauit. Interea Brode
rus/quem olim rex ex alio ſuſtulerat matrimonio/nouercæ curam ab eo ſuſceptam
plenis ſanctitatis excubiis celebrabat. Quem Bicco apud patrẽ inceſti crimine ac-
cuſatũ ne falſo inſimulaſſe videretur, ſubornatorũ teſtimonio inſecutus eſt. Cumqꝫ
Broderus accuſationis partibus plene exhibitis defenſionis præſidia afferre nõ poſ
ſet/pater ab amicis in conuictum ferri ſententiam iubet/minus impium ratus ſu-
mendam de filio vindictã alieno ꝗ ꝓprio delegare iudicio. Quem cẹteris ꝓſcriptio
ne dignũ decernentibus/Bicco triſtiorem de capite eius ſententiã ferre nõ veritus
a nefarii ſtupri auctore pœnam ſuſpendio capiendam eſſe ꝓnũtiat. Quem nequis a
Nouũ commentũ Bicconis. paterna crudelitate profectam putaret, eundem laqueo affixum a miniſtris ſubie-
cto aſſere excipiendum percenſuit: vt quum hi feſſas oneri manus ſubducerent, per
inde ac rei perẽpti iuuenis forent/ Regemqꝫ parricidii crimine ſua culpa liberũ face
rent. Præterea niſi pœna accuſationem ſequeretur, paternæ eum ſaluti inſidiaturũ
aſtruxit. Adulterã vero Swauildã quo turpius e vita excederet, pecudum vngulis
proculcari debere. Paruit Bicconi rex / adactumqꝫ ſuſpendio filium ne ſtrangulari

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

poſſet a circũſtantibus tabulati ope alleuandum curauit. Igitur innoxiũ vinculum
parum cõpreſſis faucibus ſolam pœnæ ſpeciem præ ſe ferebat. Reginã vero firmiſſi
mo nexu humo aſtrictã eqnis obterendã calcibus præbuit. Hãc tantæ fuiſſe pulchri
tudinis fama eſt: vt ipſis quoq; iumẽtis horrori foret artus eximio decore præditos
ſordidis lacerare veſtigiis. Quo argumẽto rex innocentiã cõiugis declarari conie-
ctans: accedẽte erroris pœnitentia falſo notatã feſtinat abſoluere. Aduolat interea
Bicco q ſupinã iumẽta diris deturbare carminibus, nec niſi pronam obteri poſſe fir
maret. Quippe eam formæ ſuæ beneficio ſeruatam ſciebat. In hunc modum colla-
tum reginæ corpus adactus iumentorum grex crebris alte veſtigiis fodit. Hic Swa
uildæ exitus fuit. Interea canis cui Broderus aſſueuerat ſeu quibuſdam queſtubus
aggreſſus regem deflere domini ſupplicium videbatur. Eiuſdemq; illatus accipiter
intimas corpori plumas roſtro detrahere cœpit. Ex cuius nuditate rex ſumptis or
bitatis auſpiciis omen intercepturus præpropere qui filiũ laqueo detraherent/mit
tit. Perimplumem eñ auiculam futurum ſe/ni cauiſſet/abſq; liberis augurabatur.
Liberato clade Brodero, Bicco delationis pœnas exoluere metuens, nuntiare Hel-
leſponticis pergit Swauildam a viro nefaria ſtrage conſumptam. Quibus vlciſcen
dæ ſororis gratia nauigantibus ad Iarmericum reuerſus/parari bellum ab Helleſ-
ponticis indicat. Rex mœnibus q̃ acie tutius dimicandũ exiſtimans, in eam quã ex
ædificauerat munitionem confugit. Vbi ad ferendã obſidionẽ cõmeatibus penitio
ra ꝓpugnacula armatis implebat. fulgentes auro cetræ/ circũpenſiq; clypei ſupre-
mum ædis ambitũ adornabant. Contigit aũt vt Helleſpõtici prædæ ꝑtitionẽ actu
ri magnã ſuorũ manum peculatus inſimulatã occiderent. Igitur ꝙ tantã copiarum
ꝑtem inteſtina clade cõſumpſerant, aulæ expugnationẽ ſuis altiorẽ viribus rati/ve-
neficã, cui Guthrune erat vocabulum/cõſulunt. Qua efficiente regiæ ꝑtis propu-
gnatores ſubito oculis capti in ſe ipſos arma cõuertunt. Quo viſo Helleſpõtici ap-
plicata teſtudine primos portarũ aditus occupãt. Deinde conuulſis poſtibus/irru-
ptaq; æde cæcas hoſtiũ phalanges obtruncant. Eo tumultu ſupueniẽs Othinus/me
dioſq; ꝑliantiũ globos appetẽs/Danis quos paterna ſꝑ pietate coluerat/adẽptũ præ
ſtigiis viſum ſupera virtute reſtituit. Helleſpõticos vero corpa aduerſũ tela carmi
nibus durare ſolitos crebro ſilice cõuerberãdos eſſe ꝑdocuit. Ita vtrũq; agmen mu
tua cæde cõſumptũ interiit. Iarmericus vtroq; pede ac manibus ſpoliatus trũco in
ter exanimes corpe rotabatur. Cui Broderus parũ idoneus ſucceſſit in regnum.

Swauildæ ſpecies et cædes.

Canis & accipitris dolores.

Guthrune venefica.

Othini opitulatio.

Broderus rex. lii.

Syualdus rex. liii.

Snio rex liiii.

POſt hunc regnat Syualdus: cuius filius Snio ſeneſcente patre ſtre
nuũ piraticæ opus cõplexus patriæ res nõ ſolum ſeruauit: ſed ẽt
diminutas in priſtinũ habitũ reuocauit. Idem tyrannide ſuſcepta
Eſkilli atq; Alkilli pugilum inſolentiam cõprimendo Scaniam a
Danicæ iuriſdictionis integritate ſubmotam ad ſocietatem pa-
triæ victoria reduxit. Tandẽ filiæ Gotthorũ regis mutuo amore
perſtrictus, cõueniendæ eius copiam clandeſtinis nuntiis tentat. Qui a patre puel-
læ intercepti ſuſpendioq; cõſumpti/improuidæ legationis pœnas dederunt. Quo
rum Snio vltionem exigere cupiens quũ Gothiam hoſtiliter aggreſſus fuiſſet/rege
eius cum copiis occurrente, prædictorũ pugilum ꝓuocatione rem ꝑ athletas gere-
re iuſſus/hanc duelli legem edidit: vt alteruter regũ pro varia athletarum fortuna
aut ꝓprium perderet/aut alienũ lucraretur imperiũ/victiq; regnũ in victoriæ præ
mio reponeret. Quo euenit vt Gothorũ rex ꝓpugnatorũ ſuorum infortunio ſupe

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ratus regno Danis cedere cogeretur. Cuius filiam Snio quũ in Sueonũ regis cõnu-
Mendicus procatur.
bium paterno impulſu cõperiſſet adductam, quendã obſoleto habitu ꝑ itinera pu-
blica ſtipem petere ſolitum ad eam vſq; tentãdam tranſmiſit. Qui quũ egentiũ mo
re ꝓpinquum liminibus diſcubitum habuiſſet, viſa forte regina exili vocula ſucci-
nens/ Amat, inquit/ te Snio. Illa allapſum auribus ſonũ diſſimulanter excipiens nec
viſu nec gradu relato ꝓcedit in regiã, atq; eveſtigio regreſſa obſcuro et vix aures
offendente ſibilo/ Amantem, inquit, me redamo. Eo dicto veſtigium extulit. Quam
egenus mutui amoris vocem ediſſe gauiſus die poſtera foribus aſſidens præſen-
te domina conſueta ſermonis breuitate, locum ait voto ſuppetere cõuenit. Illa rur-
ſum argutæ vocis induſtriam colligẽs ſumma cum diſſimulatione diſceſſit. Paruo
poſt percontatorem prętericns Bøcherør breui ſe ꝑuenturam aſſeruit. Hunc quip
pe locum fuga petere deſtinauit. Qua de re egenus certior redditus ſolito percon-
tationis acumine competens promiſſo tempus cognoſcere perſeuerat. Illa vero nec
aſtu inferior / nec ſermone lucidior q̃ breuiſſime potuit, hyemis initium nuncu-
pauit. Cæterum ſtipatores eius qui leuem amatoriæ vocis iactum exceperant, ple-
num calliditatis ingenium extremæ ſtoliditatis deliramentũ eſſe credebant. Quæ
quũ Snio certius ex egeno cognoſceret, reginã ſublatis mariti opibus lauandi ſimu
latione digreſſam nauigio deportandã curauit. Poſtea vero ſępenumero inter ipm
Annonæ caritas.
ac Suethiæ regem/ altero iuſtas repetente faces/ altero illicitas tueri ꝑſeuerante, an-
cipiti euentu variaq; victoria dimicatum eſt. Ea tempeſtate per ſummam cæli intẽ
perantiã agrorum vbertate corrupta ingens annonæ caritas incidit. Cumq; obor-
ta victualium raritate grauis plæbẽ inedia lacetaret, rex quonã modo tpis difficul-
Ceruiſiæ vſu interdictum.
tati ſuccurreret anxius/ quũ aliquanto maiorem bibuloꝝ, q̃ edaciũ impenſam ani-
maduerteret, frugalitatem populo intulit: cõuiuiorũ vſum abrogans nequa ex fru
ge potio pararet; edixit: acerbitatẽ famis ſupflui hauſtus interdicto pellẽdã/ atq; a ſi-
Bibacis aſtus.
ti abundantiam eſus mutuandam exiſtimãs. Tunc qdam petulantioris gulæ pro-
ſcriptam bibendi conſuetudinẽ deflens altum calliditatis genus cõplexus nouã vo-
luptati licentiam repperit/ ac publicã cõtinentiæ legem priuata intemperantia ſol-
uit/ delitiarum vſum a ridiculi opis acumine mutuatus. Vetiti em̃ liquoris guſtu
minutim liguriendo vſus deſiderium ebrietatis expleuit. Quam ob rem cõuentus
a rege integerrimum ſe frugalitatis obſeruatorem aſſeruit/ vtpote auiditatẽ hau-
ſtus moderatæ ſumptionis ingenio caſtigantem: affixamq; ſibi culpam ſorbitionis
titulo tueri perſeuerauit. Deniq; adiecto minarum terrore nõ modo bibere, verum
etiam pitiſſare ꝓhibitus: conſuetudini tamen imperare nõ potuit. Vt em̃ tanq̃ lici
te illicitis frueretur/ nec gulam alieno ſubiectam haberet imperio, madefactis potio
ne cruſtulis capace liquoris offula veſcebatur: cupitamq; crapulam lento guſtu ꝑ-
uexit: interdictum ſatietatis modum haut ſecus ac licitum cõſecutus. Adeo perti-
naciſſima gulæ rabies ſalutem pro luxu deuouens/ nec regia qdem cõminatione de
territa, ad omne periculum ſpernendum temerarium ſolidauerat appetitũ. Secũdo
quoq; perinde ac violatæ cõſtitutionis reus cõuenitur a rege. Sed ne tunc quidem
facti defenſionem abiecit/ nequaq̃ a ſe regalibus inſtitutis obuiam itum eſſe conten
dens/ aut decretam edicto continentiam ſuis ꝓfanatam illecebris: præſertim quum
lata frugalitatis lex ita parſimoniæ formam tradiderit: vt potandi magis, q̃ edendi
liquoris facultas inhibita videretur. Tum rex obteſtans deos per cõmunem iurare
ſalutem, tale quid deinceps audentem capitaliter eſſe plexurũ. Ille mortẽ temperan

tia leuiorem, vitãq; q̃ luxũ deponere tolerabilius ratus rurſum aquis excoquit fru=
gem, detoſtoq; liquore cum ſe nullã vlterius excuſandæ cupiditatis defenſionẽ obie
cturum ſperaret: palam potioni indulgendo ad calicũ vſum libera fronte conuertit
aſtuq; in audaciam verſo, regiã animaduerſionẽ operiri q̃ frugi fieri maluit. Inter=
rogante ergo rege cur toties rei interdictæ licentiã vſurpaſſet: deſideriũ hoc inquit
rex non tam auiditas mea q̃ habita in te beniuolentia ꝑperit: funeribus enim regiis
inferias cõuiuio ꝑſoluendas memineram. Itaq; ne epulũ quo tuæ ꝑagantur exe=
quiæ ob fermenti inopiã ſolenni potionis vſu careat induſtria potius q̃ ingluuie du
ctus prohibiti liquoris tẽperamento prouidi. Te autẽ ante alios inedia periturum,
priorẽq; buſto opus habiturũ non ambigo: cũ ob hoc inuſitatã parcitatis legẽ tule=
ris, ꝙ defuturã tibi primũ alimoniã verearis. Tibi quippe nõ aliis conſulendo nouũ
auaritię auctorẽ agere ſuſtines. Tã vrbana hominis cauillatio iram regis in puborẽ
conuertit. Qui cũ publicæ ſalutis decretũ in ludibriũ ſui recidiſſe conſpiceret omiſ
ſo cõmunis vtilitatis conſilio reuocauit edictũ ſententiãq; ſoluere q̃ ciuiũ offenſam
contrahere maluit. Cũq; (vt dixi) ſiue parũ compluta humo ſeu nimiũ torrida tor
pentibus ſatis: ac parce fructificantibus campis inediæ languor defectã eſcis regio=
nem attereret: nullũq; parũ ſuppetẽtibus alimẽtis trahendæ famis ſupereſſet auxi=
lium: Aggone atq; Ebbone auctoribus plæbiſcito prouiſum eſt vt ſenibus ac paruu
lis cęſis: omniq; demũ imbelli ętate regno egeſta robuſtis dũtaxat patria donaretur
nec niſi aut armis, aut agris colendis habiles domeſtici laris paternorũq; penatium
habitacula retinerẽt. Quorũ mater Gambaruc id ad ſe deferẽtibus filiis cũ a ſceleſti
decreti auctoribus ſalutẽ in crimine repoſitã animaduerteret: damnata contionis
ſentẽtia neceſſitatẽ parricidio redimi oportere negabat. propius honeſtati conſiliũ
fore aſſerẽs, animorũq; ac corporũ virtuti expetibilius: vt ſeruata erga parentes ac
liberos pietate patria exceſſuri ſorte deligerẽtur. Quæ ſi ſenes inualidos obtuliſſet
robuſtiores ſe eorũ loco exilio offerrent, eiuſq; pondus pro debilibus perferendũ ſua
ſponte ſuſciperent. Cæterum indignos eſſe vita qui illã ſcelere & ſacrilegio compa=
rare, parenteſq; ac prolem tam iniquo ſentẽtiæ genere perſequi ſuſtinuiſſent: chari=
tatis loco crudelitatis officia peracturi. Poſtremo cunctos male patriam demereri
apud quos parentũ aut liberorum amori proprii ſpiritus charitas præponderaret.
Huic voci ad concionẽ relatæ plæriq; ſuffragiis aſſentiebãtur. Igitur omniũ fortu=
nis in ſortẽ coniectis qui deſignabãtur extorres adiudicati ſunt. Quo euenit vt qui
ſponte neceſſitati parere noluerãt fortunæ iudicio obſequi cogerẽtur. Primũ itaq;
Blekingiã aduecti, ac deinde Moringiã præternauigantes ad Gutlandiam ſe appu
lerunt vbi & Paulo teſte auctore. Frig dea Longobardorum vocabulũ: quoꝝ poſtea
gentem condiderũt tradũtur adepti. Tandẽ ad Rugiã ſe applicantes, deſertiſq; na=
uigiis ſolidum iter ingreſſi cum multã terrarum partẽ emenſi, armiſq; depopulati
eſſent: poſt editas late ſtrages poſtremo petitis in Italia ſedibus priſcũ gentis voca=
bulum ſuo nomine permutarũt. Interea Danorum tellus rareſcente cultorũ opera
ſulcorũq; veſtigiis ſitu obductis ſyluestrẽ induit vultũ: & quaſi natiui ceſpitis amœ
nitate depoſita informi ſuccreſcentiũ nemorum denſitate perhorruit. Qđ præſens
quoq; camporũ eius facies prodit. Quæ enim olim feracia frugum iugera fuerant:
eadem nũc arboreo ſtipite conſerta viſuntur. Atq; vbi olim cultores terram altius
verſantes vaſtas diſſipauere glebas, illic nũc enatũ nemus ſeruantia adhuc veteris
culturæ veſtigium rura cõplectitur. Quæ niſi cultore vacua ac diuturno ſitu vaſta

Edictum crudele.

Longobardorũ origo.

Frig.

Longobardorum vocabulum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

manſiſſent, nequaq̃ vnius ruris glebam inter factos aratro ſulcos tenaceſqꝫ arborũ
radices partiri potuiſſent. Colles quoqꝫ quos in plano humãdorũ cadauerum cura
veterum labor extruxerat, præſens ſyluæ congeries occupat. Cernere etiam eſt cre
bros petrarum aceruos ſyluarum ſaltibus interſitos: quas toto quondã rure diſper
ſas ne proſcindendis vbiqꝫ ſulcis officerent coniectis in ſtruem molibus ruſtica cura
ſublegit: malens exiguũ agri perdere q̃ totum difficile reperire. Vnde ex eo ꝙ tunc
exercẽdorum liberius aruorum gratia agreſtium labor egerat prioris æui populus
poſtero numeroſior extitiſſe perpenditur: qui breuibus agellis contentus agreſtem
operã citra veteris culturæ veſtigia cohibet. Itaqꝫ præſens ſæculi vultus capax quõ
dam ariſtæ ſolum: nunc gignendis glandibus idoneus agreſtem ſtiuam ac cereales
culmos conſita arboribus facie ſe permutaſſe miratur. Et hæc quidẽ de Snione q̃ ve
riſſime potui digeſta ſufficiant.

Byorn rex lv. Haraldus rex. lvi. Gormon rex. lvii.

HVic ſuccedit Biorn. Itemqꝫ poſt ipſum Haraldus rerũ aſſequitur
ſummã. Cuius filio Gormoni inter priſcos Danorũ duces: nõ in=
fimæ laudis locũ rerũ ſtrẽnue geſtarũ titulus tribuit. Hic enim
nouũ audacię genus complexus hæreditariũ fortitudinis ſpiritũ
ſcrutandæ rerum naturæ veſtigiis q̃ armis excolere maluit: vtqꝫ
alios regũ ardor bellicus: ita ipſum cognoſcendorũ mirabilium
quæcũqꝫ vel experimento dep̄henſa, vel rumore vulgata fuerãt præcordialis ſtimu
labat auiditas. Cũqꝫ eſſet externa atqꝫ inuſitata viſendi cupidus experiendã præ cæ
Geruthi ſe= des & opes. teris duxit Geruthi cuiuſdã ſediũ acceptam a Tylenſibus famã. Incredibilia enim
ab eis ſuper opũ inibi cõgeſtarũ magnitudine iactabãtur: ſed iter omniũ refertũ per
iculo ac pene mortalibus inuiũ ferebatur. Ambitorẽ nãqꝫ terrarũ oceanũ nauigan=
dũ, ſolem poſtponendũ ac ſydera: ſub Chao peregrinandũ, ac demũ in loca lucis ex=
pertia, iugibuſqꝫ tenebris obnoxia tranſeundũ, expertorũ aſſertione conſtabat. Sed
in iuuenili animo circũſtantis periculi metum: nõ tam prædæ q̃ gloriæ cupido cal=
cabat: multum ſibi claritatis acceſſurũ ſperante ſi rem admodũ intẽtatam auderet.
Thorkillus Trecẽtis idẽ cũ rege votũ nũcupantibus auctorẽ famę Thorkillum itineris ducem
aſſumi placuit: vtpote locorũ gnarum peritũqꝫ adeundæ regionis eius. Is officio nõ
recuſato aduerſum inuſitatã nauigandi maris ſæuitiam firmiore ſtructuræ genere
nodiſqꝫ crebrioribus ac conſertioribus clauis præparãda iubet nauigia ſolidari: ea
dẽqꝫ magnis repleri cõmeatibus ac bouinis ſuperne tergoribus claudi, quæ intrin=
ſeca nauiũ ſpatia ab incurſantium vndarũ aſpergine tuerẽtur. Inde tribus dũtaxat
Liburnis nauigatio tẽditur vnaquaqꝫ centenos capiẽte delectos. At vbi in Halogiã
ventũ ſæcũdis flatibus deſtituti varia pelagi iactatione dubiis nauigationis caſibus
agebãtur. Tandẽ per ſummã alimẽtorũ inopiã etiã pane defecti exiguæ pultis vſu
traxere famẽ. Interiectis diebus eminus p̄ſtrepentẽ procellæ fragorem perinde ac
ſcopulos inundãtis exaudiũt. Igitur intellecta telluris vicinia agilitatis eximiæ iu=
uenis ſpeculandæ rei gratia cacumen mali cõſcendere iuſſus: p̄rupti ſitus inſulã in
conſpectu eſſe denũtiat. leti omnes regionẽ quæ ab eo ſignificabatur auidis inſequũ
tur luminibus: attẽte promiſſi littoris p̄ſidiũ expectãtes. Cuius tandẽ aditũ nacti in
editiorẽ ſoli partẽ per obſtãtes cliuos p̄altis callibus enitũtur. Tũc Thorkillus ex ar
mentis quæ in maritimis frequẽtia diſcurrebãt, ſupra qđ ſemel leniendæ fami ſuffi
ceret negat eſſe tollẽdũ, futurũ enim ſi ſecus agerẽt vt a diis loci p̄ſidibus diſcedẽdi

potẽtia priuarẽtur. At nautæ magis prorogãdæ ſatietatis ꝗ ſeruãdi imperii cupi-
diores incitamẽto gulæ ſalutis conſiliũ ſubiecerunt exhauſta nauiũ gremia cæſorũ
gregũ corporibus onerãtes. Qui ideo captu perfaciles extitere ꝙ ad inuſitatos viro
rũ aſpectus firmato pauore mirabũdi cõuenerãt. Nocte inſequẽti mõſtra littori in-
uolãtia, ac toto concrepãtia nemore cõcluſas obſedere puppes. Quorũ vnũ cæteris
grandius ingẽti fuſte armatũ ꝓfundũ paſſibus emetiebatur. Idẽ ꝓpius admotũ vo-
ciferari cœpit: nõ ante enauigaturos ꝗ fuſi gregis iniuriã expiãdo viris ꝑ nauiũ nu
mero traditis diuini pecoris damna penſaſſent. Cuius minis obſecutus Thorkillus
vt vniuerſorũ incolumitatẽ paucoꝝ diſcrimine tuereẽ tres ſorte denotatos exhibu
it. Quo facto optato vẽto excepti in vlteriorẽ Byarmiã nauigãt. Regio eſt ꝑpetui fri Byarmia.
goris capax, p̃altiſq; offuſa niuibus: ne vim qdẽ feruoris perſentiſcit æſtiui: inuiorũ
abſidãs nemorũ: frugũ haud ferax, inuſitatiſq; alibi beſtiis frequẽs. Crebri in ea flu-
uii ob inſitas alueis cautes ſtridulo, ſpumãtiq; volumine ꝑferũtur. Illic Thorkillus
ſubductis nauibus tẽdi in littore iubet: eo loci ꝑuẽtũ aſtruẽs vnde breuis ad Geru-
thũ trãſitus foret. Prohibuit etiã vllũ cũ ſupueniẽtibus miſcere ſermonẽ. Affirmãs Geruthus.
monſtra nullo magis nocendi vim ꝗ aduenarũ verbis parũ comiter editis ſumere.
Ideoq; ſocios ſilẽtio tutiores exiſtere: ſe vero ſolũ tuto ꝓfari poſſe q prius gẽtis eius
mores habitũq; ꝑuiderit. Crepuſculo appetẽte inuſitatę magnitudinis vir nomina
tim ſalutatis nauticis interuenit. Stupẽtibus cũctis Thorkillus aduẽtũ ei⁹ alacriter
excipiẽdũ admonuit. Guthmũdũ hũc eſſe docẽs Geruthi fratrẽ cũctorũ illic appli- Guthmun-
cantiũ piiſſimũ inter pericula ꝓtectorẽ. Percõtãtiq; qd ita cæteri ſilentiũ colerent: dus.
refert rudes admodũ linguæ eius ignoti pudere ſermonis. Tũ Guthmũdus hoſpi-
tio inuitatos curriculis excipit. Procedẽtibus amnis aureo ponte ꝑmeabilis cerniẽ.
Cuius tranſeũdi cupidos a ꝓpoſito reuocauit docẽs eo alueo humana a mõſtruoſis
rerũ ſuccreuiſſe naturã, nec mortalibus vltra fas eſſe veſtigiis. Subinde ad ipſa du-
ctoris penetralia ꝑuenitur. Illic Thorkillus ſeductis ſociis hortari cœpit vt inter tẽ
tamentorũ genera quæ varius obtuliſſet euẽtus induſtrios viros agerẽt, atq; a pere
grinis ſibi dapibus tẽperãtes ꝓpriis corpora ſuſtentãda curarẽt, diſcretaſq; ab indi-
genis ſedes peterẽt eorũ neminẽ diſcubitu cõtingẽdo. Fore enim illius eſcæ partici
pibus inter horridos mõſtrorũ greges amiſſa cunctorũ memoria ſordida ſemp cõ-
munione degendũ. Nec minus miniſtris eorũ ac poculis abſtinẽdũ edocuit. Duode
cim filii Guthmũdi egregia indole, totidẽq; filiæ p̃celsi forma circũſtiterãt mẽſas.
Qui cũ regẽ a ſuis dũtaxat illata delibare cõſpiceret: beneficii repulſam obiiciẽs in-
iurioſum hoſpiti ꝗrebatur: nec Thorkillo cõꝑtẽs facti excuſatio defuit. Quippe in
ſolito cibo vtẽtes plærũq; grauiter affici ſolere cõmemorat, regẽq; nõ tã alieni obſe
quii ingratũ ꝗ ꝓpriæ ſoſpitatis ſtudioſum cõſueto more corpus curãtẽ domeſticis
cœnã opſoniis iſtruxiſſe. Igiẽ haud quaꝗ cõtẽptui imputari debere qđ fugiẽdę peſtis
ſalutari gereret affectu. Vidẽs aũt Guthmũdus apparatus ſui fraudẽ hoſpitũ fru-
galitate deluſam cũ abſtinẽtiã hebetare nõ poſſet pudicitiam labefactare cõſtituit
oĩbus ingenii neruis ad debilitãdã eorũ tẽperantiã inhians. Regi eñ filiæ matrimo
niũ offerẽs: cæteris quaſcũq; e famulitio peterẽt potiẽdas eſſe ꝓmittit. Plæriſq; rem
approbãtibus, Thorkillus hũc quoq; illecebrarũ lapſum ſicut & cęteros ſalubri mo
nitu p̃currit: induſtriã ſuã inter cautũ hoſpitẽ ac lętũ cõuiuã egregia moderatione
partitus. Quatuor e Danis oblatũ amplexi ſaluti libidinẽ p̃tulerũt. Qđ cõtagium
lymphatos inopeſq; mẽtis effectos priſtina rerũ memoria ſpoliauit. Quippe poſt id

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

factũ parũ animo conſtitiſſe tradũtur. Qui ſi mores ſuos intra debitos tẽperantiæ
fines continuiſſent herculeos ęquaſſent titulos, giganteam animo fortitudinem ſu
peraſſent, perenniterq; patriæ mirificarũ rerũ inſignes extitiſſent auctores. Adhuc
Guthmundus propoſiti pertinacia dolũ intendere perſeuerãs collaudatis horti ſui
delitijs eo regem percipiendorum fructuũ gratia perducere laborabat blandimẽtis
niſus illecebriſq; gulæ cautelæ conſtantiã elidere cupiens. Aduerſum quas inſidias
rex Thorkillo/vt prius/auctore firmatus ſimulatæ humanitatis obſequium ſpreuit
vtendi excuſationem a maturandi itineris negotio mutuatus. Cuius prudentiæ
Guthmundus ſuam in omnibus ceſſiſſe conſiderans ſpe peragendæ fraudis abiecta
cunctos in vlteriorem fluminis ripam tranſuectos iter exequi paſſus eſt. Progreſſi

Oppidum terribile.

atrum incultũq; oppidum vaporanti maxime nubi ſimile haud procul abeſſe ꝓſpe-
ctant. Pali propugnaculis interſiti deſecta virorũ capita præferebant. Eximiæ fero-
citatis canes tuentes aditũ prę foribus excubare conſpecti. Quibus Thorkillus cor-
nu abdomine illitum collambẽdũ obijciẽs incitatiſſimã rabiem paruula mitigauit
impenſa. Superne portarũ introitus patuit. Quẽ ſcalis æquantes arduo potiuntur
ingreſſu. Atræ deintus informeſq; laruæ conferſerãt vrbem. Quarũ perſtrepentes
imagines aſpicere horridius an audire fuerit neſcias: fœda omnia: putidũq; cœnum

Geruthi regia.

adeũtiũ nares intolerabili halitu fatigabat. Deinde cõclaue ſaxeum cui Geruthum
fama erat pro regia aſſueuiſſe reperiunt. Cuius arctam horrendãq; crepidinem in-
uiſere ſtatuentes repreſſis gradibus in ipſo pauẽtes aditu conſtiterunt. Tunc Thor
killus hærentes animo circũſpiciens cunctationẽ introitus virili adhortatione diſ-
cuſſit: monens tẽperaturos ſibi ne vllã ineundę ædis ſupellectilẽ tametſi poſſeſſu io-
cũda aut oculis grata videretur, attingerent: animoſq; tam ab omni auaritia auer-
ſos q̃ a metu remotos haberẽt. neq; vel captu ſuauia cõcupiſcerẽt, vel ſpectatu hor-
rida formidarẽt: q̃q̃ in ſumma vtriuſq; rei forẽt copia verſaturi. Fore enim vt aui-
dę capiendi manus ſubita nexus pertinacia a re tacta diuelli nequirẽt, & quaſi inex-
tricabili cũ illa vinculo nodarẽtur. Cæterũ cõpoſite quaternos ingredi iubet. Quo
rũ Broderus & Buchi primi aditum tentant. Hos cũ rege Thorkillus inſequitur.
Cætcri deinde cõpoſitis gradiũtur ordinibꝰ. Aedes deintus obſoleta per totũ ac vi
teterrimi vaporis offuſa cũctorũ, qbus oculus aut mens offendi poterat, vberrima
cernebatur. Poſtes longęua fuligine illiti: obductus illuuie paries: compactũ e ſpicu
lis tectũ inſtratum colubris pauimẽtum: atq; omni ſordiũ genere reſperſum inuſi-
tato aduenas ſpectaculo terruerunt. Super omnia perpetui fœtoris aſperitas triſtes
laceſſebat olfactus. Exanguia quoq; monſtrorũ ſimulacra ferreas onerauerant ſedes
deniq; cõſeſſuũ loca plumbeæ crates ſecreuerant: liminibus horrendæ ianitorũ ex-
cubiæ præerant. Quorum alij conſertis fuſtibus obſtrepẽtes, alij mutua caprigeni
tergoris agitatione deformẽ edidere luſum. Hic ſecũdo Thorkillus auaras temere
manus ad illicita tendi ꝓhibẽs iterare monitũ cœpit. Procedẽtes ꝑ fractã ſcopuli
partẽ/nec procul in editiore quodã ſuggeſtu ſenẽ ꝑtuſo corpore diſciſſæ rupis pla
gæ aduerſum reſidere conſpiciũt. Præterea fœminas tres corporeis oneratas ſtru-
mis ac veluti dorſi firmitate defectas iũctos occupaſſe diſcubitus. Cupiẽtes cogno-

Fabuloſa Thoris vltio.

ſcere ſocios Thorkillus qui probe rerum cauſas nouerat docet Thor diuũ Gigan-
tea quondã inſolentia laceſſitũ ꝑ obluctantis Geruthi præcordia torridam egiſſe
chalybẽ: eademq; vlterius lapſa conuulſi montis latera ꝑtudiſſe: fœminas vero vi
fulminũ tactas infracti corporis damno eiuſdem numinis attentati pœnas pepen-

diſſe firmabat. Inde digreſſis dolia. vii. zonis aureis circūligata panduntur: quibus
penſiles ex argento circuli crebros inſeruerant nexus. Iuxta quæ inuſitatæ belluæ Spectacula
dens extremitates auro præditus reperitur. Huic adiacebat ingēs bubali cornu ex- noua.
quiſito gemmarum fulgore operoſius cultum: nec cȩlaturæ artificio vacuum. Iuxta
qđ eximii ponderis armilla patebat. Cuius immodica quidem cupiditate ſuccenſus
auaras auro manus applicuit ignarus excellentis metalli ſplendore extremā occul-
tari perniciem, intētiq; prædæ fatalem ſubeſſe peſtem. Alter quoq; parū cohibendȩ
auaritiæ potens inſtabiles ad cornu manus porrexit. Tertius priorū fidutiā æmu-
latus: nec ſatis digitis temperans oſſe humeros onerare ſuſtinuit. Quȩ quidē præda
vti viſu iocūda ita vſu probabilis extitit. Illices enim formas ſubiecta oculis ſpecies
exhibebat. Armilla ſiquidem anguem induens venenato dētium acumine eū a quo
gerebatur appetiit. Cornu in draconē extractū ſui ſpiritū latoris eripuit. Os enſem
fabricans aciem præcordiis geſtantis immerſit. Cæteri ſociȩ cladis fortunam veriti
inſontes nocentiū exemplo perituros putabāt: ne innocentiæ quidē incolumitatem
tribuēdam ſperantes. Alterius deinde tabernaculi poſtica anguſtiorē indicante ſe-
ceſſum quoddā vberioris theſauri ſecretariū aperitur: in quo arma humanorū cor-
porū habitu grandiora pandūtur. Inter quæ regiū paludamentū cultiori cōiunctū
pilleo ac mirifici operis cingulū viſebantur. Quorum Thorkillus ammiratione ca-
ptus cupiditati frȩnos excuſſit propoſitā animo tēperātiā exuens, totieſq; alios īfor
mare ſolitus ne proprios quidē appetitus cohibere ſuſtinuit. Amiculo enim manū Miracula in-
inſerens cæteris cōſentaneū rapinæ auſum temerario porrexit exemplo. Quo facto credibilia.
penetralia ab imis cōcuſſa ſedibus inopinatæ fluctuationis mō trepidare cœperūt.
Subinde a fœminis cōclamatum: æquo diutius infandos tolerari prædones. Igitur
qui prius ſemineces expertiaq; vitȩ ſimulacra putabantur, perinde ac fœminarum
vocibus obſecuti e ſuis repente ſedibus diſſultantes vehementi incurſu aduenas ap
petebant. Cætera raucos extulere mugitus. Tum Broderus & Buchi ad olim nota
ſibi ſtudia recurrentes: incurſantes ſe lamias adactis vndiq; ſpiculis inceſſebant, ar- Lamiæ vin-
cuſq; ac fundarum tormentis agmen obtriuere monſtrorum. Nec alia vis repellē- cuntur.
dis efficacior fuit. Viginti ſolos ex omni comitatu regio ſagittariæ artis interuen-
tus ſeruauit. Cæteri laniatui fuere monſtris. Regreſſos ad amnē ſuperſtites Guth-
mundus nauigio traiicit, exceptoſq; domi cum diu ac multum exoratos retentare
non poſſet, ad vltimū donatos abire permiſit. Hic Buchi parum diligens ſui cuſtos Buchi du-
laxatis continentiæ neruis virtute qua hactenus fruebatur abiecta vnam e filiabus cit filiā dæ-
eius irreuocabili amore complexus, exitii ſui connubium impetrauit: moxq; repen monis.
tino verticis circuitu actus priſtinū memoriæ habitum perdidit. Ita egregius ille
tot mōſtrorum domitor, tot periculorū ſubactor vnius virginis facibus ſuperatus
peregrinatum a continentia animū miſerabili iugo voluptatis inſeruit. Qui cum
abiturū regem honeſtatis cauſa proſequeretur: vadū curriculo trāſiturus altius de
ſidentibus rotis vi verticū implicatus abſumitur. Rex amici caſum gemitu proſe-
cutus maturata nauigatione diſceſſit. Qua primū ꝓſpera vſus deinde aduerſa quaſ
ſatus periclitatis inedia ſociis, pauciſq; adhuc ſuperſtitibꝰ religionē animo intulit.
atq; ad vota ſuperis nūcupāda cōfugit: extremæ neceſſitatis p̄ſidiū in deorū ope cō
ſiſtere iudicans. Deniq; aliis varias deorū potētias exorātibus, ac diuerſæ numinū
maieſtati rem diuinā fieri oportere cenſentibus: ipſe Vgarthilocum votis pariter Vgarthi-
ac propitiamentis aggreſſus proſperā exoptati ſyderis tēperiē aſſecutus eſt. Domū locus deus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

veniens cũ tot maria ſe totq; labores emẽſum animaduerteret feſſum erumnis ſpi-
ritum a negotiis procul habendum ratus petito ex Suetia matrimonio ſuperioris
ſtudii habitũ ocii meditatione mutauit. Vita quoq; p ſummũ ſecuritatis vſum ex-
acta ad vltimũ pene ætatis ſuæ finem prouectus cum probabilibus quorundam ar-
Animarũ gumentis animos immortales eſſe compertum haberet, quaſnam ſedes eſſet exuto
immorta- membris ſpiritu petiturus: aut quid pręmii propẽſa numinũ veneratio mereretur
litas. cogitatione ſecum varia diſquirebat. Hæc voluẽtem ſubeunt quidam parum beni-
gni in Thorkillum animi docentes diuino opus eſſe conſultu, tantæq; rei certitu-
dinem humano altiorem ingenio, nec mortalium cognitu facilem, cœleſtib⁹ expetẽ
dam oraculis. Quãobrem propitiandum eſſe Vgarthilocũ neminẽq; id Thorkillo
aptius executurum. Fuere quoq; qui eundem inſidiarum reum, ac regii capitis ho-
ſtem deferrent. Qui cum vltimo ſe periculo deſtinari videret criminationis aucto-
res profectionis comites expetiuit. Tum qui inſontem notauerant periculum alie-
no capiti præparatum in ſe ipſos recidiſſe cernentes conſultum reuocare tẽtabant.
Sed fruſtra regias aures implentes etiam pauoris increpiti Torkillo duce nauigare
coguntur. Ita excogitatis in alterum malis in auctorẽ plęrũq; adigi neceſſe eſt. Qui
cum ſe ineuitabili diſcriminis neceſſitate diſtrictos animaduerterent, nauigiũ tau-
rinis obſtructum coriis prouiſis abunde commeatibus impleuerunt. Quo euecti eo
Regio ſolis peruenere loci vbi regio ſolis inops ignara ſyderum, nec diurni luminis capax per-
expers. petuæ noctis ſpecie caligabat. Cũq; diu ſub inuſitata cœli facie nauigaſſent: tandem
Ignis ino- incidente lignorum inopia foculi nutrimentis defecti, nec ſuppetente decoctionis
pia. officina crudis famem obſoniis propulerũt. Verum complures veſcentium vltimã
peſtem ab indigeſtæ dapis ſatietate traxerunt. Primũ enim paulatim ſtomachis in-
uſitato partus edulio langor irrepſit: deinde latius manante contagio, vitalia mor
bus appetiit. Sicq; anceps vtriuſq; intẽperantiæ malum vt inedia grauem ita gulã
quoq; ſuſpectam effecerat: cum nec veſci tutum, nec abſtinere cõmodũ noſceretur.
Igitur omnem ſalutis ſpem abiicientibus vt neruũ tunc facilius rumpi ſolitum eſt
cum arctius tẽditur: patrociniũ inopinatæ cõmoditatis affulſit. Subito enim ignis
haut procul emicare conſpectus exhauſtis trahendæ vitæ fidutiam ingenerauit.
Quem Thorkillus tãq̃ diuinitus datum remedium colligere ſtatuens: quo ſibi cer-
tiorem ad ſocios reditum ſtrueret cacumen mali infixæ gemmæ fulgore ſignauit:
littore deinde potit⁹ ſubiicit oculis anguſti aditus, arctarũq; faucium ſpecum. Quẽ
Aquili i ſpe comitibus foris præſtolari iuſſis ingreſſus duos eximiæ granditatis aquilos conſpi
cu reperti. catur corneis naribus contracta quæ fors obtulerat igni nutrimẽta præſtantes. Cæ
terum deformis introitus, obſoleti poſtes, ater ſitu paries, ſordidum tectũ, frequẽs
anguibus pauimentum non oculum magis q̃ animũ offendebant. Tum gigantum
alter ſalutatum eum rem conatu pręarduam orſum eſſe dicebat, inuſitati numinis
adeundi cupiditate flagrantem atq; extra mundani climatis cognitionem inueſti-
gabili ſcrutatione complexum. A ſe autem propoſiti itineris ſemitas cogniturum ſi
tres veridicas ſentẽtias totidem prouerbiis compræhenſas expromeret. Tũ Thor-
Thorkilli p killus. non me hercule incõptiorẽ naribus familiam peruidiſſe cõmemini. Sed neq;
poſitiones. locum quo minus libẽter degerem attigi. Item. Illum mihi pedem potiorem ſtatuo
qui prior exitum capeſſere quiuerit. Gygas Thorkilli prudentia delectatus prouer
biorum veritate laudata docet ad inops graminis ſolũ, altiſq; obfuſum tenebris in
primis eſſe migrandum. Ante aurẽ q̃ deſtinatus poſſit locus accipi nauigationem

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

quatriduo pertinaci remigio pertrahendā. Illic viſendū fore Vgarthilocum tetros horrendoſq; ſpecus ſordida manſione complexum. Thorkillus magnopere ſtupens ꝙ et longa & periculoſa nauigatio imperabatur, ſpe tamen dubia præſentem metū vincente foculum expetiuit. Et gigas ſi ignem inquit deſideras neceſſe eſt alias tres ſententias ſimilibus prouerbiis edas. Tum Thorkillus. Conſilio tametſi exilis id auctor ediderit obſequēdum eſt. Item eo temeritatis proceſſi, vt ſi regredi quiuero ſalutem meā nulli magis ꝗ pedibus debeam. Rurſum: ſi in præſentiarū receſſu libere fruerer vlterius a reditu temperandum curarē. Inde perlato ad ſocios igne: auræ indulgentiam nactus quarto die ad propoſitum portū appulit: Aggreſſuſq; cū ſociis terram apud quā continuæ noctis facies alterni luminis viciſſitudinē fruſtrabatur ægre proſpectum capientibus oculis inuſitatæ molis ſcopulum cōſpicit. Cuius perluſtrandi cupidus a comitibus foris ſtationē peragētibus: extuſum ſilicibus ignem opportunū contra dæmones tutamentū in aditu iuſſit accēdi. Poſt hæc prælato per alios lumine arctis cauernæ faucibus corpus ſubiiciens inter crebros ſerpentū allapſus ferreorū vndiq; ſedilium frequentiā contemplatur. Inde placidior aquæ moles ſubiectoq; ſabulo molliter influens conſpectui obuerſata eſt. Qua tranſita paulo deuexiorem ſitu ſpeluncā aggreditur. Ex qua item atrum obſcœnūq; conclaue viſentibus aperitur. Intra qđ Vgarthilocus manus pedeſq; immēſis cathenarū molibus oneratus aſpicitur. Cuius olentes pili tam magnitudine ꝗ rigore corneas æquauerant haſtas. Quorū vnū Thorkillus annitentibus ſociis mento patientis excuſſum quo promptior fides ſuis haberetur operibus aſſeruauit, ſtatimq; tanta fœtoris vis ad circūſtantes manauit: vt niſi repreſſis amiculo naribus reſpirare neqrent. Vixq; egreſſu potiti ab inuolantibus vndiq; colubris conſpuūtur. Quinq; dūtaxat Thorkilli comitum cæteris veneno cōſumptis nauigiū cum ductore cōſcendunt. Imminent efferi dæmones, & in ſubiectos venenata paſſim ſputa coniiciunt. At nautȩ ꝑtentis coriorum vmbraculis illapſum reſpuere virus. Hic cuiuſdā forte proſpicere cupiētis tactum veneno caput perinde ac ferro reciſum ceruici exemptū eſt. Alius ocellos vmbraculis exercēs: ſub eadē vacuos luminū orbes retulit. Alius exerta manu tegimen explicans: eiuſdem tabi vi truncū ad ſe brachiū reuocauit. Igitur cæteris propenſiora ſibi numina: ne quicꝗ deprecantibus: Thorkillus vniuerſitatis deū votis aggreſſus: eiq; cū precibus libamenta defundēs. mox prioris cœli vſum ac perſpicua rerū elemēta proſpera nauigatione collegit. Iamq; aliū ſibi orbem atq; ipſum rerū humanarū aditū perſpicere videbātur. Tandē ad Germaniā Chriſtianis tunc ſacris initiatā appulſus: apud eius populū diuini cultus rudimēta percepit. Vbi ſociorū manu ob inuſitatū aeris hauſtū propemodū cōſumpta, duobus tātū quos ſors vltima præterierat comitatꝰ: reditū ad patriā habuit: verum illitus ori marcor ita habitū corporis, ac priſtina formæ lineamēta confudit: vt ne ab amicis quidē potuiſſet agnoſci. At vbi deterſa illuuie: notitiā ſui viſentibus reddidit: eximiam regi cognoſcendæ legationis auiditatē ingeſſit. Sed necdū æmulorū obtractatione ſopita: fuere qui regē cognitis quæ Thorkillus afferret: ſubito deceſſurū aſtruerēt. Auxit affirmationis fidē: eiuſdē rei falſa ſomnii ꝑdictione ſuggeſta credulitas. Igitur qui noctu Thorkillū opprimerēt: regis imperio ſubornātur. Cuius ille rei vtcūq; indiciū nactus clam cūctis relicto cubili magni ponderis lignū ſubiecit: eoq; facto ſubornatis truncū cȩdētibus regiæ fraudis cōmentū eluſit. die poſtero regē corpus curātem aggreſſus: ignoſco (inquit) ſæuitiæ tuæ, erroriq; veniā tribuo: qui proſperum

Altera tria Thorkilli dicta.

Tria miranda.

Vgarthilocus.

Nota.

Thorkillus Chriſtianꝰ efficitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

legationis nuntiũ afferenti pœnã pro gratia decreuiſti. Itaq; te ſolũ: pro quo caput tot ęrumnis deuoui: tot periculis contudi: queq; operũ meorũ gratiſſimũ penſatorẽ ſperaui: acerrimũ virtutis punitorẽ iuueni. Verũ vltionis partibus p̄termiſſis in-terno animi tui rubore (ſi tamẽ vllus ingratos pudor afficit) lęſionis meæ vindice ſum contẽtus. Nec immerito te omnẽ dæmonũ rabiẽ: aut belluarũ ſæuitiã ſuperare coniecto: ꝙ tot mõſtrorũ inſidiis erutus a tuis immunis eſſe nõ potui. Rex cũcta ex ipſo cognoſcere cupiẽs, fatiſq; arduũ obſtare iudicãs: euentuũ ordinẽ exponere iu-bet. Cũq; per cętera auidis referentẽ auribus excepiſſet poſtremo recenſitã numinis ſui mentionẽ ſiniſtra opinione colligi paſſus non eſt. Exprobratã enim Vgarthiloci fœditatẽ exaudire nõ ſuſtinẽs: adeo indignitatis eius vicem doluit: vt impatientem

Gormonis mors.

dictorũ ſpiritũ inter ipſa narrantis recitamẽta deponeret. Itaq; dum vani numinis cultũ cupide fouit: vbinã verſus eſſet miſeriarũ carcer agnouit. Cuius quoq; olidi-tas quẽ Thorkillus perinde atq; operũ ſuorũ magnitudinẽ teſtaturũ: capillitio gi-gantis excerpſerat: in circũſtantes effuſa: compluribus exitio fuit.

Gotricus lviii.

DEfuncto Gormone Gotricus ex eo genitus regnat. Hic nõ armis modo, ſed etiã liberalitate conſpicuus: incertũ fortior: an clemẽ-tior fuerit, adeoq; ſeueritatẽ mãſuetudine caſtigabat: vt alterã al-tera repẽdere videretur. Eodẽ tẽpore rex Noruagiæ Goto a Be-rone & Refone Tylenſibus petitus: Refonẽ cultius ac familiarius habitũ magni põderis armilla donauit. Quo q̄dã aulicorũ cõſpe-cto, magnitudinẽ doni impẽſiori laude cõplexus: neminẽ Gotoni parẽ humanitate firmabat. At Refo q̃q̃ gratiã beneficio deberet: tamen immodici laudatoris tumidã vocẽ approbare nõ paſſus: Gotricũ ei p̄tulit. Vt enĩ vanã aſſentatoris affirmationẽ obtereret: abſenti liberalitatis teſtimoniũ reddere, q̃ p̄ſentẽ beneficii datorem falſo palpare maluit. Partim quoq; ingratitudinis argui q̃ inanis iactantiæ laudẽ aſſen-tiẽdo proſequi: regẽq; veritatis ſerio mouere: q̃ adulationis mẽdacio fallere: aliquã-to pretioſiꝰ duxit. At Vluo dictas in regẽ laudes: nõ ſolũ pertinaciter affirmare ſed etiã experimẽto proſequi perſeuerans: pignus cũ negante proponit. Cuius conſenſu Refo in Daniã pergens Gotricũ ſella poſita ſtipendia inter milites partiẽtẽ inuenit. A quo quiſnã eſſet rogatus: vulpeculæ ſibi nomen eſſe reſpondit. Cũq; riſu quoſdã: alios ammiratione cõpleſſet: & vulpem inquit Gotricus ore prædã excipere cõue-nit. Ac mox detractũ lacerto torquem accerſiti labris inſeruit. Quẽ Refo confeſtim brachio applicans: id cũctis auro præditũ oſtentabat, reliquũ vero perinde atq; or-namẽti inops occultius habuit: eoq; acumine ab inuictę munificẽtiæ dextera cõſen-taneũ priori munus accepit. Q̄d ei non tam precii magnitudo iocundũ, q̃ litis initę victoria faciebat. A quo cum rex de pignoris poſitione cognoſceret fortuito magis q̃ de induſtria munificus erga ipſum extitiſſe gaudebat. plus ſe voluptatis ex datio-ne q̃ accipientem ex munere ſentire teſtatus. Igitur reuerſus Noruagiam Refo cõ-certatorem pignus exſoluere recuſantem occidit: filiãq; Gotonis captiuã Gotrico

Tributum Saxonibus rependendũ victis. xii.

potiendam adducit. Cũq; Gotricus: qui & Godefridus eſt appellatus tranſfuſis in exteros præliis, famam ac vires felicibus propagaſſet auſpiciis: inter cætera factorũ monimenta: hanc quoq; Saxonibus tributi legẽ indixit: vt eorũ duces quoties apud Danos regni mutatio obueniſſet: centũ equos niueos ſuffecti regis initiis dedicarẽt Q; ſi nouũ Saxonibus ducem variata rerum ſucceſſio peperiſſet: is quoq; prædictæ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

penſionis obſequio poteſtatis principium Danicæ maieſtatis titulis inclinâret:quo
et gentis noſtræ fateret̃ imperium/et ſubiectionis ſuæ ſolenne præberet indicium.
Nec Germaniæ quidem oppreſſione contentus,per Refonē legationi addictū Sueo
niam tentat. Quē Sueones aperta vi necare veriti,latrocinium auſi incuſſo lapide, Refonis cæ des.
dormiētem cōſumpſerunt. Quippe molarem ſupne pēſum,reſciſſis vinculis,ſubie Sueonū ſub actio.vi.
cti ceruicibus illabi fecere.In cuius noxę expiationem actum eſt:vt ſinguli facinoris
auctores biſſena auri talenta/e plæbe vero quilibet vnam eiuſdem generis vnciam
Gøtrico perſolueret: Vulpeculæ penſionem vocabant. Accidit interea vt rex Fran
corum Karolus contuſam bello Germaniam non ſolum chriſtianiſmi ſacra ſuſcipe Carolus magnus.
ſed etiam ditioni ſuæ parere compelleret.Quo comperto Gøtricus finitimas Al=
biæ gentes adortus,Saxoniam ſuſceptum Karoli iugum cupidius amplexantem:ac
Romana arma Danicis præferentem ad priſtinum regni ſui titulum reuocare ten=
tabat.Quo tempore Karolus victricia trans Rhenū caſtra receperat:ideoq; ab ad=
uenæ hoſtis congreſſu ꝓinde ac fluuii interſtitio vetitus/temperabat.Quem quum
ob res Gøtrici comprimendas iterato tranſmeare ꝓponeret,a Leone Romanorum
pontifice in vrbis tuendæ præſidium accerſitus mandato paruit: filio vero Pipino Pipinus.
gerēdi aduerſum Gøtricū belli partes commiſit:vt dū ipſe in longinquum hoſtem
ageret/hic contra vicinum ſuſceptum pugnæ negociū ꝓcuraret. Oportebat enim
vt gemina curarum anxietate diſtractus/ſparſa manu aptum vtriq; remedium ꝓ=
uideret.Interea Gøtricus ſpecioſam ex Saxonibus victoriā referens,contractis de=
nuo viribus/ac frequentiori copiarum robore compato,non in Saxones modo/ve= Subiectio Saxonū.xiii
rum in omnem Germaniæ populum amiſſæ dominationis iniuriam vlciſci conſti=
tuit.Ac primo quidem claſſe Freſiam domat.Quæ prouincia admodum ſitu humi
lis:quoties ſæuiente oceano obiecta fluctibus æſtuaria ꝓrumpuntur, totam inunda
tionis molem patentibus campis excipere conſueuit.Huic Gøtricus non tam arctā Freſii ſub=
q̃ inuſitatam pēſionem impoſuit.De cuius cōditione et modo ſummatim referam. acti tributū
Primum itaq; ducentorū.xl.pedum longitudinem habentis ædificii ſtructura diſ= pendunt.
ponitur/biſſenis diſtincta ſpatiis:quorum quodlibet vicenorum pedum intercape=
dine tenderetur/prædictæ quantitatis ſummam totalis ſpatii diſpendio reddente.
In huius itaq; ædis capite regio conſidente quæſtore,ſub extremam eius partem ro
tundus e regione clypeus exhibetur.Freſonibus igitur tributum daturis mos erat
ſingulos nummos in huius ſcuti cauum coniicere:e quibus eos duntaxat in cenſum
regium ratio computantis eligeret,qui eminus exactoris aures clarioris ſoni crepi
taculo perſtrinxiſſent.Quo euenit vt id ſolum æs quæſtor in fiſcum ſupputādo col
ligeret:cuius caſum remotiore auris iudicio perſenſiſſet.Cuius vero obſcurior ſo=
nus citra computantis defeciſſet auditum/recipiebatur quidem in fiſcum,ſed nul=
lum ſummæ præſtabat augmentum.Compluribus igitur nummorū iactibus quæ
ſtorias aures nulla ſenſibili ſonoritate pulſantibus/accidit:vt ſtatā pro ſe ſtipem ero
gaturi/multam interdum æris partē inani penſione cōſumerent.Cuius tributi one
re per Karolum poſtea liberati ꝓduntur. Cumq; Gøtricus tranſcurſa Freſia ac re=
uerſo iam Roma Karolo in vlteriores ſe Germanię prouincias effundere ſtatuiſſet
proprii ſatellitis inſidiis circunuentus,ferro domeſticæ fraudis interiit. Quo audi Gøtrici cæ
to Karolus effuſo gaudio exultauit/nihil eo caſu vnq̄ fortunæ ſuæ iocundius obue des.
niſſe confeſſus.

Explicitus eſt Liber Octauus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici viri diſertiſſimi De rebus Danicis Liber Nonus incipit fœliciter.

Olauus rex lix.

Lauus Gøtrici filius patre mortuo regnat. Hic paternę vindictę ſtudio ciuilibus patriã bellis implicare ſuſtinuit/publicã pietatẽ priuato affectui ſubiiciendo. Cuius extincti corpus collis Olaui titulo celeber ꝓpe Lethram cõgeſtus excepit. Huic ſuccedit Hemmĩgus cuius dignũ memoratu opus nõ repperi/niſi ꝙ pacẽ cum Cęſare Ludouico iuriſiurandi firmitate cõpoſuit. Et forte cõplura tẽporũ eius inſignia q̃q̃ præclara extiterint, vetuſtatis liuore tegũtur. Poſt hos Siuardus cognomẽto Ring: quẽ eiuſdem noĩs pater Noruagiæ dux olim ex Gøtrici filia ſuſcepat/ Scanis/Sialandiſq; fautoribus regnat. Nam conſobrinus eius Ringo/ idemq; Gøtrici nepos Iutiam occupabat. Igitur vnius regni diuidua poteſtas/tanq̃ vtraq; parte ob paruitatem ignobili/non ſperni modo, ſed etiam laceſſi ab exteris cœpit. Quos Siuardus maiore odio q̃ regni æmulum inſecutus/peregrina bella ciuilibus præferẽdo/quinquennio periculis patriæ defenſionem ſuam opponere perſeuerauit. Elegit enim vulnus tolerare domeſticum, quo promptius ſanaret externum. Quamobrem Ringo dominationis eius occaſione ſuſcepta, vniuerſum imperii ius in ſeipm̃ transferre conatus, foris excubias peragentem/intus lacerare ſuſtinuit. Prouincias ſiquidem quæ ab ipſo poſſidebantur inuadens/communis patriæ defenſionem ingrata mente penſabat. Igitur ex Sialandicis quidam Siuardi ſtudioſiores quo ſynceriorem abſenti fidem gererent, filium eius Regnerum vixdum cunis erutum/regis nomine cenſuerunt/non ꝙ ipſum regimini intempeſtiuum neſcirent, ſed vtꝰ tanti pignoris ductu aduerſum Ringonem torpentium ſociorum animos excitarent. Audiens aũt Ringo Siuardum interim ab expeditione regreſſum, Sialandenſes magna manu petitos ni ſe dederent, ferro perituros edixit. At Sialandici quibus aut rubor/aut periculum imperabatur viribus ob paucitatem diffiſi, deliberãdæ rei inducias popoſcerunt. Quibus impetratis quũ nec Siuardi gratiam colere liberum/ nec Ringonis amplecti videretur honeſtum, diu inter metum pudoremq; ſolliciti iactabantur. Qua in re ne ſenibus quidem conſilio ſuppetente, Regnerus tunc forte concioni præſens/Breuis, inquit, arcus ſubito ſpiculum iacit: ego vero tametſi puerili auſu maiorũ ora præcurrere videar/ignoſcendũ erratis veniãq; immature editis p̄cor. Verũ prudẽtiæ monitor tãetſi deſpicabilis videat̃ reſpuẽdus nõ eſt. Docili qppe aĩo ſorbenda eſt vtiliũ diſciplina. At qm̃ vt deſertores ac trãſfugas notari turpe, ita ſupra vires audere temerariũ eſt: et vtrobiq; par culpa ſubeſſe cõiicitur: ſimulata tranſitione petẽdus eſt hoſtis: ideq; quũ primũ facultas obuenerit, opportuna deſertione linquendus. Satius ergo erit aduerſarii irã obſequii figmẽto p̄currere, q̃ negatione eundem in noſmetipſos acrius inceſſendos armare. Quid enim fortioris imperium detrectantes agimus, niſi ꝙ ipſi in iugulum noſtrum arma ſponte præſtamus? Sæpe inuolutioribus ſtudiis efficaciſſima fraus alitur. Aſtu illa-

Hemmigꝰ rex.lx.

Syuardus rex.lxi.

Ringo.

Regneri oratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

queanda eſt vulpes. Cuius conſilii ſalubritate / et fluctuantium ciuium cunctationem diſcuſſit / et hoſtilibus caſtris noxiũ robur adiecit. Concio quoq; infantiæ eius non facundiam minus q̃ ingenium mirans, egregiæ indolis decretum habitu annorum excellentius cupide amplexata eſt. Nec rubori fuit defectis cõſilio ſenibus puerilibus obſequi monitis: quæ q̃q̃ a tenero manaſſent, integerrimo diſciplinæ pondere redundabant. Auctorem vero conſilii inſtanti periculo obiicere veriti / educationis gratia Noruagiam tranſtulerunt. Breui poſt conſerta pugna Ringonem Syuardus aggreditur. Quo occiſo ipſe immedicabili plaga perſtrictus paucis interiectis diebus ex vulnere deceſſit.

Ringonis et Syuardi cædes.

Cui Regnerus in regnum ſuccedit. Quo tempore rex Suetiæ Frø interfecto Noruagienſium rege Syuardo coniuges neceſſariorũ eius ꝓſtibulo religatas / publice cõſtuprandas exhibuit. Quo Regnerus audito, auitæ vltionis ſtudio Noruagiam petiuit. Eo veniente matronæ complures: quæ corporum ſuorum ludibria / aut nuper paſſa fuerant / aut in proximo pudicitiæ periculum verebãtur, viriliter cultæ cupide caſtris eius adproperare cœperunt / ꝓfitentes ſe fatum contumeliæ prælaturas. Nec erubuit futurus muliebris improperii vindex aduerſum auctorem turpitudinis, quarum ignominiam vlciſci venerat / auxila mutuari.

Regnerus Lodbrog rex. lxii.

Inter quas affuit et Lathgertha perita bellandi fœmina: quæ virilem in virgine animum gerens, immiſſo humeris capillitio, prima inter ꝓmptiſſimos dimicabat. Cuius incomparabilem opam admirãtibus cunctis: quippe cæſaries tergo inuolare cõſpecta fœminam eſſe ꝓdebat. Regnerus aui interfectore proſtrato, de puella quam in acie præuiam prænotauerat cõmilitones plurimũ percontatus eſt / vnius fœminæ viribus victoriam ſibi conſtitiſſe profeſſus. Quam quũ illuſtri inter barbaros loco natam cognouiſſet, per internuntios ꝓcari perſtitit. Illa legatione tacite ſpreta, conſenſum ſimulat. Cumq; datis fallaciter reſponſis anhelanti proco potiendi voti fidutiam attuliſſet, adiectum vrſo canẽ in ædis ſuæ veſtibulo religari præcepit / cõtra omne amatoris ſtudiũ per obiectas belluas proprium tutatura cõclaue. Regnerus vero fauorabili nuntio recreatus nauigium ſcandit / emenſuſq; fretum, comitibus apud Gølerdal (id valli nomen eſt) ſubſiſtere iuſſis, ſolitarius puellȩ penates accedit. Vbi exceptis a belluis alterã telo traiicit / alteram faucibus appræhenſam obtorto gutture ſtrangulauit / virginemq; victi periculi præmiũ habuit. Ex cuius matrimonio geminis filiabus: quarũ nomina memoriæ ꝓdita non ſunt / filioq; Fridleuo ſuſceptis triennium feriatus eſt. Cuius ob recentes nuptias reditu deſperato, Iuti gens inſolens Scanis in ſocietatem contractis Sialandos: qui Regneri fidem propenſiori charitate colebant, bello laceſſere tentant. Quo comperto Regnerus tricenas inſtruit puppes / ventiſq; nauigationi parentibus, Scanos apud Whiteby vicum bellum auſos obtriuit: exactaq; hyeme cum Iutis ꝓpe Lym Fiorthinum eius regionis fretum habitantibus ſecundis euentibus dimicauit. Tertio item ac quarto Scanis / Halandiſq; fœlici auſpicio domitis, in Thoram Herothi regis filiam nuptiarũ amore conuerſo, ſibi ac Lathgerthæ repudium interiecit. Damnabat enim coniugis fidem: quam olim in perniciem ſuæ ſummæ ferocitatis belluas admouiſſe meminerat. Interea rex Sueonũ Herothus ſyluas forte venatione complexus, repertas a comitibus angues filiæ detulit nutriendas. Illa paterno ocyus obſecuta præcepto

Lathgertha

Lathgerthȩ mira fortitudo.

Regneri robur in angues.

Herothus.

vipereum genus virgineis manibus educare ſuſtinuit. Quinetiam curæ habuit vt
integrum bouis cadauer earum quotidie ſatietati ſuppeteret / ignorans ſe priuato
pabulo publicam ſuſtentare perniciem. Quæ quũ adultæ peſtilentiſſimo alitu vici
niam vrerent, rex inertis operæ pœnitens / potiturũ filia qui peſtem amouiſſet / edi⸗
xit. Quo non minori fortitudinis q̃ libidinis incitamento frequens iuuentus addu
cta, periculoſam gnauiter operam erogabat. Cuius rei ſummã Regnerus ab inter⸗
meantibus exptus, laneum a nutrice ſagulum / villoſaqꝫ admodum fœmoralia: qbꝰ
inflictos anguiũ morſus elideret / expetiuit. Nã vt munimenti gr̃a referto pilis cul⸗
tu vtendũ credidit: ita agilitatis cauſa tractabilem ſumpſit. Cumqꝫ nauigio Suetiã
appuliſſet, incidente gelu aquis de induſtria corpus iniecit: humefactamqꝫ veſtem
quo minus penetrabilis redderetur, brumæ durandam præbuit. Qua amictus ſa⸗
lutatos comites ad fidem Fridleuo ſeruãdã hortatus, ſolus ꝓcedit ad regiam. Qua
viſa enſem lateri nectens / dextræ telum inſerit amentatũ. Procedenti inuſitatæ ma
gnitudinis obuius allabitur ſerpens. Huic alter grãditate par prioriſqꝫ prolapſum
inſecutus arrepſit. Qui iuuenẽ mõ caudæ voluminibus quatere / mõ ꝑtinaci vomi⸗
tu ac veneno cõſpuere decertabãt. Interea aulici tutiora complexi latibula ꝑinde ac
pauẽtes puellulæ rem eminus inſpectabant. Ipſe rex pari metu ꝑterritus in anguſtũ
cũ paucis conclaue refugerat. At Regnerus gelati cultus duritie frætus, non armis
mõ: ſed et iã amictu virulentos fruſtrabat̃ aſſultus: ſoluſqꝫ duarũ rictũ ꝑtinaci ſpiri
tu virus in ſe ꝓfundẽtiũ infatigabili cõgreſſione ſuſtinuit. Quippe morſus clypeo /
venenum veſte reſpuit. Ad vltimũ excuſſum manu telum ſtrenue inceſſentiũ ſe be
luarũ corꝑibus adigit: eoqꝫ vtriuſqꝫ præcordia lacerãs fœlicẽ pugnæ euẽtũ habuit.
Cuius cultum rex curioſius contemplatus quũ hirtũ atqꝫ hiſpidũ animaduertiſſet
præcipue tamẽ occiduę veſtis horrorẽ / maximeqꝫ incõptam braccharũ ſpeciẽ elu⸗
dens, Lothbrog eũ ꝑ ludibrium agnominauit. Quem etiã vt ex laboribus recrearet
cũ amicis epulaturũ accerſit. Ille prius reuiſendos ſibi quos reliquerat arbitros aie⸗
bat. Profectuſqꝫ eoſdem futuræ epulationis gratia nitidius cultos adducit. Ac de⸗
mum peracto conuiuio præfixum victoriæ pignus accepit. Ex qua Rathbarthum
Dun / Warthnumqꝫ egregię indolis pignora ꝓcreauit. Hiſdem Syuardus / Biornus /
Agnerus / Iuaruſqꝫ natura fratres adiecti ſunt. Interea Iuti ac Scani inſopibili ſedi⸗
tionis face ſuccenſi, abrogato Regneri titulo, Haraldo cuidam rerum contribuunt
ſummam. Aduerſum quos Regnerus legatis Noruagiam miſſis quum amica pre⸗
caret̃ auxilia, Lathgertha priſtini amoris pertinaciore hauſtu exuberans cum viro
ac filio nauigationem arripuit. Centum ac viginti nauium claſſem ei a quo olim re
pudio acta fuerat, exhibere ſuſtinuit. Qui etiam vniuerſę opis egenum ſe iudicans,
ab omni ætate præſidium mutuari curauit: robuſtiſqꝫ imbecilles agglomerans / for⸗
tium cuneis ſenum / puerorumqꝫ partes inſerere non erubuit. Igitur apud campum
qui latialiter Laneus dicitur in primis Scanorum res obterere orſus / graue cum fa⸗
ctioſis bellum habuit. Vbi Iuarus ſeptimum agens annum inſigni pugna edita pue
rili corpore grandæuum robur exercuit. Syuardus vero dum hoſti vim aduerſo
corpore ingerit, humi collapſus prono vulnus excepit. Quæ res inſpectantibus ſo⸗
ciis grauiſſimam circunſpiciendæ fugæ ſolicitudinem attulit: nec Syuardum mo⸗
do: ſed et om̃ia fere Regnericæ partis arma deiecit. Verũ hunc attonitarum men⸗
tium lapſum Regnerus virili opera hortatuqꝫ firmauit: paratoſqꝫ vinci victoriam
conari perpulit. Lathgertha quoqꝫ teneris membris incomparabilem ſortita ſpiri⸗

Iuari pueri virtus.

Syuardi vulnus.

tum trepidantis militiæ ſtudium ſpecioſo fortitudinis exemplo contexit. Militari
namꝗ diſcurſu inopinatorum terga circumuolans/ſocialem metum in hoſtilia ca-
ſtra conuertit. Ad vltimum laxata Haraldi acie, atꝗ ipſo per ſummam ſuorũ ſtra- — Lathgerthȩ facinus.
gem fugato quum domum ex acie reuertiſſet, ſpiculo quod toga occultauerat no-
ctu mariti iugulũ attẽtauit: totiuſꝗ potẽtiæ eius ac nõis ſummã inuaſit. Inſolẽtiſſi-
mus namꝗ fœminæ ſpiritus abſꝗ viro regnum gerere, q̃ fortunæ eius communi-
care iocundius duxit. Interea Syuardus oppido quod in vicinia erat allatus curan-
dum medicis corpus præbebat. Quibus ad ſummam vſꝗ deſperationem prouectis
dum vulneris immanitas adhibita fomentorum genera fruſtraretur, quidam ſtu-
penda magnitudine ægri lectulum adire conſpectus / ſi ſibi illorum quos armis op-
preſſurus foret animas dedicaſſet, protinus incolumitate gauiſurũ promittit. Nec — Roſtarus.
nomine quidem ſuppreſſo, Roſtarum ſe dici ſubiunxit. Animaduertens aũt Syuar
dus paruulæ promiſſionis impendio ingens comparari beneficiũ poſſe, penitus cu-
pide paruit. Tunc ſenex attrectatæ tabis liuorem repentino manus auxilio diſpulit
ſubitamꝗ vulneri cicatricem intendit. Poſtremo pupillas eius puluere perfundens
abiit. Qui maculis repente coortis eximiam vermiculorum ſimilitudinem obſtupe
ſcentibus oculis ingenerauit. Crediderim huius miraculi auctorem futuram iuue
nis ſæuitiam euidentiori luminum teſtimonio prodere voluiſſe: ne ꝑſpicacior cor- — Præſagium Syuardi.
poris pars ſequentis vitæ præſagio vacua maneret. Quem anus quæ potionibus
eius præerat vermiculatas ore notas præferre conſpiciens / inuſitato iuuenis hor-
rore permota ſubito lapſu decidens/linqui animo cœpit. Quo euenit vt Syuardo
ſerpentini oculi vulgatum late cognomen accederet. Interea nuptã Regneri Tho-
ram violentus morbi caſus abſumpſit. Eaꝗ res amantiſſimo coniugis viro infini-
tam ægritudinis moleſtiam peperit. Quã optime negotio diſcutiendam ratus/ſo-
latium ab exercitio mutuari/doloremꝗ labore temperare conſtituit. Militiam itaꝗ
detrahendæ ægritudinis/pariendiꝗ ſolaminis gratia meditatus, ſtatuit vt vnuſ-
quiſꝗ paterfamilias quem inter liberos contemptiſſimum duceret: aut ſi quem pi- — Delect⁹ nouus.
grioris operæ/ac minus ſpectatæ fidei ſeruũ haberet: ſtipendia ſibi meriturum of-
ferret. Quod edictum tametſi parum propoſito competens videretur, inualidiſſi-
mos Danicæ gentis aliarum nationum fortiſſimis præſtare docuit: magnumꝗ iu-
uentuti profectum attulit/delectis certatim ſocordiæ notam abſtergere cupienti-
bus. Præterea vt omnis controuerſiarũ lis ſemotis actionum inſtrumentis/nec ac- — Lex Regneri bona.
cuſantis impetitione/nec rei defenſione admiſſa/duodecim patrum approbatorum
iudicio mãdaretur/inſtituit. Cuius legis beneficio temeraria litiũ cõtractione ſum
mota/improborum calumniæ ſufficienter obuiatũ exiſtimãs/arma in Britanniam — Subactio Anglorum et Scotorũ ſeptima.
erexit: regemꝗ eius Hamam Hellæ nobiliſſimi iuuenis patrem pugna ꝑſtrictũ occi
dit. Inde Scotiæ ac Petiæ inſularumꝗ quas auſtrales vel meridianas vocant duci-
bus interfectis Syuardo ac Rathbartho filiis vacuas gubernatore ꝓuincias in po-
teſtatem addixit. Noruagiam quoꝗ principe ſuo violenter exutã Fridleuo parere
præcepit: eundemꝗ Orchadibus proprio duce defectis præferre curauit. Interea — Danorum rebellio.
Danorum quidam pertinacioris erga Regnerum odii obſtinatis ad rebellandũ ani
mis Haraldi quondam profugi ꝑtibus aduoluti, proſtratam tyranni fortunam at-
tollere conati ſunt. Qua temeritate inſolentiſſimos belli ciuilis aduerſũ regẽ ſpiri-
tus excitauerũt: externiſꝗ liberũ domeſticis implicuere periculis. Ad quos cõſtrin
gendos Regnerus cũ inſularium Danorũ claſſe ꝓfectus, rebellium agmen eliſit: Ha

raldūq; ſupati exercitus ducem fuga in Germaniā actū honorem improbe partum
impudenter abiicere cōpulit. Captiuos quoq; ſimplici morte afficere nō cōtentus,
tortos necare maluit: vt qui ad deſerendam impietatē adduci non poterant: ne ſpi-
ritum quidem niſi per ſummā pœnarum violentiā deponere ſinerentur. Cæterū la
tifundia eorum qui cū Haraldo ꝓfugerant ſecum ſtipēdia pagentibus partitus eſt:
eo patres punitiores iudicās: ꝙ ad liberos quos ſuo iudicio repuliſſent, charioribus
patrimonio ſpoliatis, honorem hæreditatis ſuæ tranſlatum viderent. Sed ne ſic qui
dem vltionis ſatietate ꝑfuſus/ inſuꝑ Saxoniā ꝙ eā aſylum hoſtiū/ Haraldiq; ꝓfugiū
crederet/ oppugnare cōſtituens, implorato filiorū auxilio, Karolū tūc forte illis im-
perii ſui finibus immorantē offendit. Cuius quū interceptis vigilibus ꝑiectas feſel-
liſſet excubias/ atq; ob hoc cætera factu leuia duceret/ conatuq; ꝓmptiora ſperaret,

Vaticiniū mulierculæ

ſubito diuina futuri muliercula tanq̃ cæleſte quoddā oraculū/ aut diuinæ volunta-
tis interpres ſalutari regē prædictione ꝓmonuit: aduentātiſq; periculi malū fœlici
vaticinio præcucurrit/ Syuardi claſſem ad Sighnini fluminis fauces appuliſſe denū
tians. Impator attēte accepto monitu hoſtilem interpretatus aduentū/ ſignificatos
ſibi barbaros pugnæ oppoſitu cōſtringēdos curauit. Qua in Regnerū habita nō ſi-
militer vt diſcriminis cautelam hauſit belli actū impleuit. Itaq; infatigabilis ille to
tius pene Europæ domitor sereniſſimis/ ampliſſimiſq; victoriis tantam terrarum
partem emenſus/ tot ciuitatum/ tot gentium victorem exercitum auerſis bello pe-

Saxonū ſubactio. xiiii.

ctoribus vnius ꝓuinciæ paruula manu profligatum aſpexit. Cumq; Regnerus one
ratis tributo Saxonibus de morte Heroddi certū e Suetia nūtiū accepiſſet/ liberoſ-
q; ſuos Sorli ſuffecti regis calūnia auitis bonis exutos cognoſceret, Biorni/ Fridleui
atq; Rathbarthi collegiū appcatus (nā Regnaldus/ Withſercus/ et Ericus: quos ex
Suanlogha ꝓgenuerat, nondū habilem armis ætatem impleuerāt) Suetiam petiit.

Regneri victoria.

Cui occurrens cum exercitu Sorlus publice an priuatim dimicādi optione facta ſin
gularem deligenti conflictum Scarchdhum ſpectatæ audaciæ pugilem cum ſepte-
na filiorum manu ex prouocatione pugnaturū admouit. Cū quibus Regnerus tri-
bus filiis in certaminis ſocietatē aſſumptis, vtroq; exercitu inſpectāte cōgreſſ⁹, ago
ne victor exceſſit. Biornus vero ꝙ integer hoſti cladem ingeſſerat/ tanq̃ a ferrei late
ris firmitate ſempiternum vſurpauit agnomen. Qua victoria Regnerus omnis pe
riculi ſuperandi fidutiam nactus, Sorlum cum vniuerſis quas ductauerat copiis im

Sueti ſubacti ſeptio. Regneri amores.

petitum occidit. Cumq; Biorno ob conſpicuæ fortitudinis meritum Suetica præ-
latione donato aliquanto bellorum interſtitio quieuiſſet/ cuiuſdam forte mulierçu
læ amantior factus, quo promptiorem ſibi potiendæ eius aditum ſtrueret/ patrem
ipſius ampliſſimo beneficentiæ cultu officioſiſſime captandum curauit. Sæpe enim
numero accerſitum ad epulas plurimæ comitatis officiis proſequebatur. Nam et
venientem aſſurgendi reuerentia/ diſcumbentemq; proximo ſibi cōſeſſu veneratus
eſt. Sæpe etiā donis: interdū benigniſſimo recreauit alloquio. Qui quū tātę honora
tionis cām a nullo ſuo merito ꝑfectā aīaduerteret, cogitatiōe varie deflexa, ex amo
re filiæ ſuæ tacitā principis liberalitatē deſcendiſſe cognouit/ libidinoſum propoſi-
tum humanitatis nomine colorantis. Quā vt exactiſſimum amantis ingenium fru
ſtraretur, tanto impenſius obſeruandam curauit: quanto eam latentioribus ſtudiis
ac peruicatioribus modis ambiri comperit. Verum Regnerus certiſſimo cōſenſus
eius nuntio recreatus, villam in qua aſſeruabatur acceſſit: nihilq; amori inuium
putans/ in vicino quendam ruſticæ vitæ ſolitarius hoſpitio petiit. Mane com-

mutata cum fœminis veſte amicæ laneum opus explicanti muliebriter cultus aſti-
tit: virgineoq; operi rudes artificii manus callide ne ꝓderetur admouit. Nocte ve-
ro votis virginem amplexatus indulſit. Cumq; matureſcente partu temeratæ pu-
dicitiæ facinus tumidiore puellæ gremio ꝓderetur, incertus pater cui ſe filia pol-
luendam dediſſet/ ignoratum ſtupri auctorem ex ipſa maxime cognoſcere perſeue-
rauit. Qua ſe neminem præter pediſſequã lecti participem habuiſſe pertinacius af
firmante, rem regi cognoſcendã mandauit. Ille inſontem famulam inuſitata crimi-
natione notari non ſuſtinens/ ꝓprii ſceleris profeſſione alienæ innocentiæ fidem fa-
cere non erubuit. Qua humanitate/ et muliebris calumniæ ꝑtes reppulit/ et ne ridi-
culus rumor apud improbas aures ſereretur effecit. Præterea gignendũ ex ea filiũ — Vbbo naſcitur.
ſui ſanguinis eſſe/ ꝙq; eum Vbbonem nuncupari vellet adiecit. Qui quũ aliquate-
nus excreuiſſet, teneræ ætatis ingenio maturæ diſcretionis habitum appræhendit
Matris em̃ dilectionem ꝙ excellenti ſe thoro miſcuiſſet/ amplexus: veneratione pa-
tris ꝙ ad obſcuriorem iuſto copulam deſcendiſſet/ abiecit. Poſt hæc Regnerus expe
ditionẽ in Helleſponticos parans, vocataq; Danorum concione ſaluberrimas ſe po-
pulo leges laturum ꝓmittens: vt vnuſquiſq; paterfamilias ſicut ante quem minimi — Edictũ nouum.
inter liberos duxerat militaturum exhiberet: ita tunc valentioris operæ filium aut
ꝓbatioris fidei ſeruũ armaret/ edixit. Quo facto omnibus quos ex Thora procrea-
uerat filiis præter Vbbonem aſſumptis, Helleſpõtum eiuſq; regem Dian variis cõ
tuſum bellis laceſſendo perdomuit. Ad vltimum eundem creberrimis diſcrimini- — Helleſpõti ſubactio.
bus implicatum extinxit. Cuius filii Dian et Daxon olim Rutheni regis filias mari
tali ſorte complexi, impetratis a ſocero copiis, ardentiſſimo ſpiritu paternæ vindi-
ctæ negotium rapuerũt. Quorũ Regnerus immenſum animaduertens exercitum/
diffidentia copiarum habita, equos æneos ductilibus rotulis ſuppoſitos ac verſati- — Stratagema nouum
libus curriculis circũductos in cõfertiſſimos hoſtes maxima vi exagitari præcepit
Quæ res tantũ ad laxandam aduerſariorum aciem valuit: vt vincendi ſpes magis
in machinamento, q̃ milite repoſita videretur. Cuius intolerabilis moles quicquid
impulit obruit. Altero ergo ducum interfecto/ altero fuga ſublapſo vniuerſus Hel-
leſponticorum ceſſit exercitus. Scithæ quoq; Daxon arctiſſimo materni ſanguinis — Scithę victi
vinculo contingẽtes/ eodem obtriti diſcrimine referuntur. Quorum ꝓuincia With
ſerco attributa: Ruthenorũ rex parum viribus fidens/ formidoloſa Regneri arma
fuga præcurrere maturauit. At Regnerus cæteris prompta ſibi deditione ſubſtra- — Biarmorũ rebellio: et magica peritia.
tis, quũ quinquennem ꝓpemodũ piraticam expleuiſſet, Biarmos nuꝑ deuictos in-
ualida ſubiectionis fide palam imperium detrectãtes inuenit. Qui quũ aduẽtũ eius
cõpertũ haberẽt, carminibus aggreſſi cælũ/ ſollicitatas nubes ad ſummã vſq; nym
borũ violentiã impulerunt. Quæ res Danos aliquãdiu nauigatione ꝓhibitos alimẽ
torũ facultate defecit. Eoſdem quoq; ſubito remiſſa tempeſtate æſtuoſiſſimi feruo-
ris flagrantia torruit. Nec ea quidem peſtis cõcitati frigoris magnitudine tolerabi
lior extitit. Itaq; anceps geminæ intẽperantiæ malũ viciſſim affecta corꝑa immode
rata vtriuſq; ſtatus acceſſione corrupit. Cæterũ laxi vẽtris ꝓfluuiũ cõplurimos ex
animauit. Ita Danorũ plærıq; dubia cæli q̃litate cõcluſi/ paſſim aborta corporũ pe-
ſtilẽtia deceſſerũt. Cũq; ſe Regnerus adulterina magis q̃ vera aeris vi ꝑpeditũ aĩad
uerteret, vtcũq; nauigatiõe ꝓducta in Curoꝝ Sẽborũq; regionẽ acceſſit. Qui maie
ſtatẽ eius ꝑinde atq; honoratiſſimi victoris amplitudinẽ ĩpẽſius venerati ſũt. Quo
beneficio rex magis aduerſ⁹ Biarmorũ inſolẽtiã efferat⁹ ſpretæ maieſtatis ſuæ vim

dictam inopinato petiuit aſſultu. Quorum ignoti nominis rex ſubitanea hoſtium
irruptione ꝑculſus/ſimulq; conſerendæ cũ ipſis manus fidutia vacuus, Matullũ Fin
marchiæ ducẽ perfugio petiit. Cuius peritiſſima ſagittariorum opera fretus Re=

Finni.

gneri apud Biarmiam hiberna ꝑagentem impune lacerauit exercitũ. Quippe Fin=
ni lubricorũ ſtipitum celeri allapſu curſum intendere ſoliti, arbitraria velocitatis
potentia rapiũtur/ꝓmptiſſimaq; ꝓpinquitatis vel abſentiæ facultatẽ obtinere cre=
dunt. Mox enĩ vt hoſtẽ læſerint, eadẽ celeritate qua ſubeũt auolant: nec ꝓcurſu lan
guidius reditum tentant. Itaq; et vehiculorũ et corporũ agilitate inſtandi/fugien=
diq; exꝑtiſſimam obtinẽt poteſtatem. Credendũ eſt tunc Regnerũ fortunæ ſuæ im
becillitatẽ admiranter tuliſſe, quũ ſe olim Romani culminis triumphatorem ab in
ermi inconditoq; agmine ad vltimũ vſq; diſcrimen abripi peruideret. Itaq; q ſplen
didiſſimum Romanæ militiæ decus/maximiq; ac sereniſſimi ducis inſignes copias
excellenter obtriuerat, agreſtis et ignobilis vulgi ſordidiſſimo atq; tenuiſſimo ap=

Regnerus Romanorũ victor a Finnis affligit.

paratui ceſſit: Iſq; cuius bellicã antea claritatem fortiſſimæ gentis vis hebetare ne
querat, deſpicabilis populi ꝑuulam manũ ſuſtinere nõ valuit. Quo euenit vt ea ma
nu qua clariſſimã orbis pompam ac grauiſſimũ militaris roboris inſtrumentũ for=
tiſſime contudit: qua tot peditũ/tot caſtrorũ/tanti equitatus fragorẽ aptiſſime ſub
ruit, vilem obſcuramq; plæbeculã furtim et quaſi ꝑ latrociniũ inceſſere ſuſtineret:
illuſtremq; gloriã ſuam palam atq; interdiu partam nocturna fallacia maculare nõ
erubeſceret/manifeſtæ fortitudinis loco clãdeſtinas amplexatus inſidias. Quæ res
vt ope deformis/ita exitu vtilis fuit. Nec Finnorũ q̃ Caroli fuga parcius gratulat⁹
eſt/plus ſe virium in nudiſſima plæbe, q̃ in inſtructiſſimo milite repperiſſe cõfeſſus.
Siqdem grauiſſimã Romanorũ armaturã q̃ leuia pannoſæ gentis ſpicula tolerabi=
lius ferre potuit: vbi Biarmorũ rege interfecto, Finnorũ vero fugato, Regnerus ſa
xis rerũ geſtarũ apices præ ſe ferentibus hiſdẽq; ſuꝑne locatis æternũ victoriæ ſuæ

Vbbo regnum affectat.

monimentũ affixit. Interea Vbbo ꝑ auum ſuum Heſbernũ ad ſacrilegam regni cu=
piditatem adductus, abiecta paterni reſpectus verecũdia, capiti ſuo regiũ arroga=
uit inſigne. Cuius quũ Regnerus inſolentiã ex Suetiæ ducibus Keltero/Thorkil=
loq; cognoſceret, Gothiã verſus ꝑpropere nauigationẽ exercuit. Quos Heſbernus
Regneri ꝑtib⁹ ſingulari fide deuinctos exꝑtus, præmio ſollicitatos regis deſertores
efficere laborabat. Illi non flexo e ſententia ꝓpoſito, ex Biorni arbitrio ſuum cõſiſte
re retulerunt: confeſſi Sueonũ neminẽ quod ab eius placito deſtitiſſet auſurũ. Nec
ſegniter ipſm Heſbernus benigniſſimis legatorum alloquiis captauit. Qui ſe perfi=
diæ q̃ bonæ fidei ꝓpiorẽ fore denegans/piiſſimi patris amori improbiſſimi fratris
gr̃am anteferri ꝑq̃ nefariũ iudicabat. In ipſos vero legatos ꝑinde ac grauiſſimi crimi
nis hortatores laqueo animaduertit. Sueti quoq; de reliqua legatorũ turba pari cla
de noxię exhortationis pœnas ſumpſerunt. Igitur Heſbernus occulto clãdeſtinoq;
paratui parũ proſperũ ratus cõſtare ꝓgreſſum/ adcitis palam copiis manifeſte pro
currit ad bellum. At præfectus Iutiæ Iuarus neutram ſacrilegæ pugnæ partẽ pie=
tati propinquam autumans, impium bellum voluntario pręcucurrit exilio. Regne
rus vero Heſbernum apud ſinum qui latialiter viridis appellatur aggreſſus occi=
dit/exanimiſq; abciſum caput prora excipi mãdans, terribile factioſis ſpectaculum

Vbbo plurimos fũdit.

edidit. Vbbo vero profugio vſus: itemq; patrem reuocato apud Sialandiam bello
adortus dum laxata ſuoꝝ acie vndiq; ſolus impetitur, tantũ aduerſi agminis fudit
vt hoſtilium cadauerum excrementc perinde ac munitione firmiſſima circũactus,

facile prouocantium inhiberet acceſſum. Ad vltimũ frequentioribus hoſtium globis obfuſus, compræhenſuſq; publicis vinculis onerandus abſtrahitur. At ille immenſa vi extricatis reciſiſq; catenis: inditos ſibi nexus diſiicere ac lacerare adorſus: nullis obitum modis effugere potuit. At vbi Iuarus tumultum patriæ factioſi Vbbonis ſupplicio diſcuſſum comperit: Daniam petiit. Quem Regnerus ꝙ inter ſæuiſſimas parricidiorum procellas integerrimũ ſe pietatis cultorem geſſerat: ampliſſima veneratione ſuſcepit. Interea Daxon Withſercum Suetiæ principantem: diu nequicq̃ ſuperare conatus: tandem factæ pacis commento circũuentum aggreditur: conuiuialiter ab eo exceptus armatum ſubornauit exercitum: qui ſimulata mercatione in vrbem rhedis aduectus: hoſpitis domũ nocturno laceraret aſſultu. Cuius latrocinii manum tanta Withſercus ſtrage perculit: vt hoſtilium corporum cumulo circũfuſus: niſi ſcalis ſuperne admotis compræhendi nequiret: duodecim quoq; comites eius pariter ab hoſte capti: facta ſibi repetendæ patriæ poteſtate deuotis pro rege capitibus alienum participare periculum q̃ ſuum abiicere maluerũt. At Daxon egregiȩ Withſerci formæ miſeratione permotus orientem ſpecioſiſſimæ indolis florem conuellere paſſus non eſt. Cui non tantum ſalutem: ſed & filiam dimidio regni ſui dotatam in matrimonium obtulit. Ac decori incolumitatem q̃ fortitudini pœnam afferre maluit. Ille vero precariæ vitæ vſum animi magnitudine floccipendẽs: impunitatem perinde atq; paruulum aliquod beneficium reſpuit: mortis ſententiã ſua ſponte complexus/ præfatus Regnerum in vindictam filii remiſſius exacturum ſi eum in eligendo mortis genere proprio vſum arbitrio comperiſſet. Cuius temeritatem ammiratus hoſtis ea fati ſpecie qua ipſe in ſe animaduertiſſet: conſumendum eſſe promittit. Quam libertatem iuuenis ingentis beneficii loco ſuſcipiens: vinctum ſe cum ſociis cremari petiuit. Nec ſegniter Daxon auidis fati precibus obſecutus: pro beneficio optatæ mortis ſupplicium erogauit. Quo audito Regnerus obſtinato ad moriendum luctu: non modo mœrorem induit, verum et per ſummã animi ægritudinem: lectulo corpus affixit, doloremq; cõceptum gemitu patefecit. Quem coniunx virilem ſupergreſſa fidutiam imbecillitatis increpitum virili adhortatione firmauit: reuocatumq; a mœrore animũ: arma impenſius celebrare perdocuit: affirmans fortiſſimũ patrem cruentos filii cineres: iuſtius armis q̃ lachrymis expiaturum. Monuit quoq; ne muliebriter lugens: tantum ſibi ignominiæ fletu pareret: quantum antea claritatis virtute contraxerat. Ad hanc vocem veritus Regnerus ne priſtinos fortitudinis titulos effœminato mœrore cõtereret: diſcuſſo mœſtitiæ habitu, depoſitiſq; doloris inſignibus: promptiſſima vindictȩ ſpe iacẽtem reuocauit audaciam. Adeo interdum ab inualidis fortia roborantur ingenia. Iuaro ergo Regni tutelam deferens, Vbbonemq; priſtinæ gratiæ redditum paterna charitate complectens: traiecta in Ruſciam claſſe: compræhenſum Daxon catenarumq; pœna coercitum: apud Vtgarthiam cuſtodiæ relegauit. Siquidem tunc Regnerum aduerſus chariſſimi filii interfectorem clementiſſima animi moderatione vſum eſſe cõſtabat: cum ad cõcupitæ vltionis ſatietatem exilium ſontis, q̃ necem ſufficere maluit. Qua quidem humanitate magnus Ruthenis iniectus eſt rubor: vlterius aduerſus eum ſæuiendi regem quem ne iniuriarum quidem acerbitate ad infligendam captiuis mortem impellere potuerunt. Eundem quoq; Regnerus breui in gratiam reductum patriæ reddidit: pollicẽtem ſe ei annuo nudatum pedes: cum duodecim patribus diſcalciatis ſuppliciter tributa pẽſurum. Enimuero in captiuũ

Vbbonis mors.

Withſerci virtus.

De magnanimitate Withſerci.

Supplicium dirum.

Regneri dolor.

Daxon capitur.

ac ſupplicem leniter animaduertere,q̃ cruentam ſecurim diſtringere:ſuperbãq; cer
uicem ſedulo mulctare ſeruitio:q̃ ſemel elidere ſatius duxit.Inde profectus filiũ ſuũ
Erik ver- hat. Ericum ventoſi pillei cognomen habẽtem Suetiæ præfert. Vbi Fridleuo atq; Siuar
do apud ſe ſtipendia merentibus: Normannos Scotoſq; duobus aliis falſo regis no-
Noruagiæ ſubactio. men arrogaſſe compeiẽs: in primis Noruagicæ rei vſurpatorẽ ſuſtulit:eãq; Bior-
no fruendam tradidit. Deinde eo atq; Erico accitis Orcades populatus: ad vltimũ
Scotorum finibus appulit:eorũq; regem Murial triduano exhauſtum prælio inter-
Subactio Scotorũ viii. fecit:verum filii eius Dunuat,atq; Rathbarthus pugna ſpectabiliter edita ab hoſte
necati:ſanguine ſuo cruẽtam patri victoriam pepererũt. Cũq; in Daniam reuerſus
coniugẽ Suanlogam interim morbo cognouiſſet abſumptã: protinus ſollicitudini
remediũ ſolitudine quæſiuit : ægreq; mentis luctum intra penatium ſuorum clau-
ſtra cohibere paſſus non eſt. Verum hanc mœroris acerbitatẽ Iuari regno pulſi re-
Galli Iuarũ pellunt. pentinus detraxit aduentus. Quippe Galli fugato eo in Hellam quendam Hamo-
nis filium falſam regis contulerant poteſtatem. Quo duce Regnerus perinde atq;
locorum perito vſus,edita claſſe portum,qui Noruicus appellatur,acceſſit:vbi ex-
poſitis copiis Hellam Gallicana virtute ſubnixum:poſt extractam in triduũ pugnã
fugæ amantem effecit:eaq; res creberrimo Anglorum,rariſſimo Danorum ſangui
Regneri ſucceſſus. ne conſtitit.Cumq; ibidẽm Regnerus annũ victor expleſſet conſequenter excitis in
opem filiis Hiberniam petit:occiſoq; eius rege Melbrico Diflinam Barbaris opibus
refertiſſimã obſedit,oppugnauit,accepit.ibiq; ãnuo ſtatiuis habitis:mediterraneũ
fretum pernauigans ad Helleſponticum penetrauit interiecta regionum ſpacia cla
riſſimis emenſus victoriis:continuæ felicitatis progreſſum nuſq̃ interpellante for-
Haraldus occupat re- giũ nomen. tuna. Inter hæc Haraldus quorundam aſſipulatione Danorum Regneri militiam
languidiore ſtudio comitantiũ:recidiuos patriæ tumultus incutiẽs: regii nominis
vſurpator emerſit. Qui Regneri ab Helleſponto redeũtis armis exceptus cũ rebus
infeliciter geſtis exhauſta domeſticæ opis præſidia animaduerteret:Lodouicũ Ma-
Lodouici i- peratoris pietas. guntiæ conſtitutũ auxilia petiturus acceſſit.At Lodouicus ſummo amplificãdæ re
ligionis ardore confertus:conditionẽ Barbaro intulit opẽ ſpondendo ſi Chriſti cul-
tum exſequi conſenſiſſet. Nullam enim poſſe aiebat animorũ interuenire cõcordiã
diſſona ſacra cõplexis.Quamobrẽ petitorẽ opis primũ religionis cõtubernio opus
habere:neq; magnorũ operum conſortes exiſtere poſſe:quos ſupernæ venerationis
formula diſparaſſet.Qua ſententia & ſalutem hoſpiti,& ſibi pietatis præconiũ pepe
Harald⁹ fit Chriſtian⁹. rit.Haraldum enim ſolẽni lauacro vſum conſequẽter Saxonicis roborauit auxiliis.
Quibus is fretus,in territorio Sleſuicenſi dicandam deo ædem ſollicita moliebatur
impenſa.Hic itaq; ſanctiſſimi tenoris ſpecimẽ a Romanis ritibus mutuatus: profa-
nato perfidorũ errore delubra diruit : victimarios proſcripſit: flaminiũ abrogauit.
Atq; incõditæ patriæ Chriſtianiſmi ſacra primus intulit:reiectoq; dæmonũ cultu
diuinũ æmulatus eſt.Supremo quicquid ad cuſtodiã religionis attinuit: ſcrupulo-
ſiſſima cura ſeruauit.Sed non tam efficaciter, q̃ pie rẽ auſpicatus eſt.Superueniens
enim Regnerus:iductaq; per eũ ſacra temerans:vera religione proſcripta, priſtino
Harald⁹ fit apoſtata. adulterinam loco reſtituit: ac ſuo cerimonias honore donauit. Haraldus vero pro
fugus fortunã ad ſacrilegiũ tranſtulit.Nam vt p̃cipuũ inchoatæ religionis ſpecimẽ
Hellæ ſæui tia. ita primũ neglectæ ſpectaculum fuit: atq; ex ſplendido ſanctitatis auctore, infamis
eiuſdem deſertor euaſit.Interea Hella ad Hibernos collatus omnes qui ſe Regnero
propiore fide deuinxerant ferro ſuppliciiſq; mulctauit. Quem Regnerus claſſe ad-

ortus: iuſta omnipotentis animaduerſione manifeſtas detractę religionis pœnas pe-
pendit. Compræhenſus enim atq; in carcerem coniectus: noxios artus colubris cō-
ſumendos aduertit. Atq; ex viſcerum ſuorū fibris triſtem viperis alimoniam præ-
buit. Cuius adeſo iocinore cum cor ipſum funeſti carnificis loco coluber obſideret
omnē operum ſuorum curſum animoſa voce recenſuit: ſuperiori rerum contextui
hanc adiiciēs clauſulam: Si ſuculæ verris ſupplicium ſciſſent: haud dubio irruptis
haris afflictū abſoluere properent. Quo dicto Hella adhuc nōnullos filiorū eius vi-
uere interpretatus: quieſcere carnifices, amouerię; viperas iubet. Cūq; ſatellites per
agendæ iuſſionis gratia accurriſſent: Regnerus imperiū regis funere ſuo præceſſe-
rat. Quem quid aliud q̄ duas inter ſe fortunas partitas eſſe dicemus. Alteram quæ
ei incolumē claſſem, propenſum imperiū, præcipuas piraticæ vires adiiceret: alterā
quæ claritatis ruinam, cōmilitonū necem, acerbiſſimū vitæ exitum irrogaret: cum
ipſum carnifex venenatis belluis circūfuſum eo corde qđ aduerſus omne diſcrimen
immobile geſſerat: aſpides exſatiantem videret. Itaq; ex ſpecioſiſſimo victore ad mi-
ſerabilem captiui ſortem deductus: ne quis nimiū fortunæ credat edocuit. Quē ca-
ſum Iuarus dum forte ludos inſpectaret: accepit. Sed nihilominus vultum in eodem
habitu continens: ſolitoq; nulla ex parte infractior: non ſolū nūtiatam parentis cla-
dem doloris diſſimulatione ſuppreſſit: ſed ne ſtrepitum quidem exoriri paſſus atto
nitum rumore populum Theatro diſcedere vetuit. Itaq; neq; oris hilaritatē depo-
ſuit: ne ceſſato ludo ſcænam interrumperet: neq; oculos a publico plauſu ad priua-
tam mœſtitiam flexit: ne ex ſummo tripudio repēte in vltimū prolapſus mœrorem
potius calamitoſi filii, q̄ iocabundi ducis partes egiſſe videretur. Siuardus vero eo
dem nuntio accepto: propior paternę charitati, q̄ priuatæ paſſioni: haſtile qđ forte
in manu habebat altius pedi ſtupefactus immerſit: triſtitiæ ſalebra corpoream ne-
gligente moleſtiam: vt enim animi vulnus patientius ferre potuiſſet: corporis par-
tem grauius afficere ſtuduit. Quo facto ſimul fortitudinem mœroremq; detexit:
fortunam ſuam inter calamitoſum filium, conſtantemq; partitus. At Biornus in-
ter teſſerarum iactus delato ad ſe paternæ mortis nuntio tanta vi correptum ma-
nu calculum preſſit: vt tabulæ quoq; cruorem digitis extortum infunderet. vbi ni-
mirum fortunæ iactum ipſa quam verſabat alea leuiorem eſſe didicit. Qđ audiens
Hella hunc trium parentis obitum fortiori animi robore ſuſtinuiſſe iudicauit: qui
nihil pietatis eius funeri p̄ſtitiſſet: ideoq; ſibi Iuari ſuſpectiſſimam haberi virtutem
Iuarus vero petitis Angliæ partibus cum claſſem ſuam conſerendi cum hoſte belli
impotentem animaduerteret: aſtum audaciæ præferens Hellam acumine tentat.
ſpatium arui quantum equino tergore complecti potuiſſet in ſequeſtræ pacis pi-
gnus expoſtulans. Et quidem quod petiit impetrauit. Rex enim paruo preces ſtare
autumans: a tanta hoſte exiguum magnæ rei loco expeti gratulatus eſt: ratus per q̄
breue tergus paululum ruris occupaturum. At Iuarus corio in exiles admodum
corrigias ſciſſum extracto: habilem exædificandæ vrbi agrū implicuit. Igitur Hella
prodigalitatis pœnitentia ſuccedente magnitudinem corii ſera æſtimatione colle-
git. diuiſam cuticulam rectius q̄ incolumem menſus. Quam enim exiguum ſoli cin
cturam credidit: ampliſſima iugera latius occupantem aſpexit. Iuarus vero condi
tæ vrbi abundæ ſuffecturos obſidioni commeatus inuexit. Ab inedia perinde atq;
hoſte defenſam haberi cupiens. Interea Siuardus ac Biornus cum quadringētarum
nauiū claſſe ſuperuenientes: bellum regi manifeſta prouocatione ſignificant. Idq;

Mors Regneri.

De duplici fortuna.

Fortunæ ludus.

Iuarus rex lxiii.

Siuardus.

Biornus.

Iuari aſtus in petendo aruo.

Helli ſupplicium. Subiectio Anglorũ octaua. Siuardi tumulus.

ſtatuto tempore exſecuti: compræhenſi ipſius dorſum plaga aquilam figurante affici iubent: ſæuiſſimũ hoſtem atrociſſimi alitis ſigno profligare gaudentes. Nec vulnus impreſſiſſe contenti, laceratam ſaliuere carnem. Taliter perempto Hella: Biornus ac Siuardus regna ſua reduces expetiuere. Iuarus Angliam biennio tenuit. Interea Dani perſeuerantiſſima bellum factione complexi: Siuardo cuidam atq; Erico regia gente creatis publicam detulere tyrannidem. Quos Regneri filii communiter mille ſeptingentarum nauiũ claſſe apud Sleſuicum adorti: ſemeſtri deleuere pugna. Colles indicio manent, nec minus is apud quem belligeratum eſt, ſinus Siuardi funere inclaruit. Iamq; præter Regneri filios regius propemodum interierat ſanguis. Exinde Biorno atq; Erico domum reuerſis Iuarus atq; Siuardus, quo tenaciores rebellibus fręnos imponerent: in Dania reſederũt Agnerum Angliæ præferentes: qui repulſa prouocatus Anglorum opitulante Siuardo contemptricem ſui prouinciam incolis vacuefaciendo tenacia ſitu iugera cultore carere: q̃ inſolentem alere maluit, pinguiſſimaq; inſulæ rura: teterrima vaſtitate perfundens: deſertæ q̃ ſuperbæ regioni imperitare ſatius autumauit. Poſt hæc Ericum apud Suetiam Oſteni cuiuſdam malignitate ſublatum vlciſci cupiens: dum alienæ vindictæ arctius incumbit: ſuum hoſti ſanguinem erogauit. Dumq; cæſi fratris pœnas auidius expetit proprium: fraternę charitati funus impendit.

Erici cædis vltio. Agneri cædes.

Siuard⁹ rex lxiiii.

ITaq; Siuardus ſummis totius Danicæ concionis ſuffragiis paternum appræhendit imperium. Hic autem poſt editas late ſtrages domeſtica claritate contẽtus: toga q̃ armis illuſtris haberi maluit: omiſſoq; caſtrorum cultu: ex acerrimo tyranno exactiſſimum pacis cuſtodem agere cœpit: tantum decoris in ocio atq; vacatione conſtituens: quantum ante in victoriarum frequentia repoſitum autumabat. Adeo autem ſtudiorum eius mutationem fortuna fauorabiliter proſecuta eſt: vt ſicut ipſe neminem: ita nec ipſum quiſq̃ hoſtiliter laceraret. Idem fato functus Ericum admodum infantulũ naturæ magis q̃ regni aut pacis hæredem habuit: Quippe Ericus Haraldi frater tenerrimã eius ætatulam ſpernens: irrupta cum ſeditioſis patria: regium occupauit inſigne: nec erubuit laceſſita legitimi ducis infantia: adulterinam arripere poteſtatem: hoc ſe regno indigniorem comprobans ꝙ imbellem eo ſpoliare ſuſtinuit. Igitur illũ ſceptro ſeipſum virtutibus exuit: & dum armis incunabula appetit: omni pectus virilitate nudauit. Neq; enim vbi cupiditas ambitioq; flagrauit: conſanguinea charitas ſedem habuit: ſed hanc inhumanitatẽ ſupernæ vltionis ira penſauit. Inter ipſum nãq; ac Guthormum Haraldi filium ſubito tanta clade cõfectum eſt bellum: vt eorum vtroq; cum innumeris aliis interempto: regia Danorum ſtirps atrociſſimis exhauſta cædibus: ad vnicum ſuperioris Siuardi filium redigeretur.

Ericus tyrannus.

Ericus rex lxv. ipius.

HIc conſanguineorum iactura regnãdi fortunam adeptus: vtpote propinquorum nece q̃ incolumitate felicior: relictis aliorum exẽplis per auiti negocii veſtigia decurrit. Repente nanq; ſtudioſiſſimus piratici muneris executor apparuit. Et vtinam in abolẽdo Chriſtianiſmi cultum temerarium Regneriani ſpiritus non egiſſet hæredem. Siquidẽ religioſiſſimũ queq; aut ſuppliciis inſequi:

aut rebus exuere, exilioq; mulctare perſeuerauit. Sed fruſtra principium cauſer: cuius exitũ probem. Laudabilior enim eſt vita: cuius initiũ turpe, ſpecioſus finis abripit, q̄ cuius probabile exordiũ in culpas flagitiaq; decurrit. Siquidẽ Ericus ad ſalutares Anſgarii monitus ſacrilegę mentis errore depoſito quicquid per eiuſdẽ inſolentiã cõmiſerat expiauit: tantũq; in excolenda religione ſe geſſit: quantũ egerat in aſpernanda. Itaq; non ſolũ ſanioris diſciplinæ hauſtum docili animo traxit: verũ etiam primęuas maculas finali puritate perterſit. Hic filium Kanutũ ex Guthormi filia eademq; Haraldi nepte progenitum ſuperſtitem moriens dereliquit.

Erici conuerſio.

Aduentus ſancti Anſgarii.

HVius infantia manente regni pupilliq; tutor expoſcitur. verum quoniam huiuſce muneris aduocationem præſtare plæriſq; vel inuidioſum, vel arduum videbatur: ſortitione virum legi placuit. Prudentiſſimi nãq; Danorum in tam excellenti negotio arbitrario delectu vti pertimeſcentes: plus alienæ fortunæ q̄ ſuis ſententiis permiſerunt. Electionis euentum fortuito magis q̄ ſolido conſilio delegantes. Quo euenit vt Ennignupus quidam ampliſſimæ atq; integerrimæ virtutis tam oneroſæ functioni humeros ſuos ſubmittere cogeretur: decretãq; forte amminiſtrationem ingreſſus, nõ minus vniuerſorum res q̄ ſingularia regis incunabula tueretur. Vnde & ei quidam parum annalium periti medium in faſtis locũ tribuunt. Cũq; Kanutus decurſis adoleſcẽtiæ ſpatiis ab annis virilitatem traxiſſet: amotis qui ſibi beneficium educationis impenderant: ex pene deſperato adoleſcẽte auctor inſperatæ probitatis euaſit. Hoc vno deflendus ꝙ abſq; Chriſtianæ religionis inſignibus e vita ad mortem tranſitum habuit.

Kanut⁹ rex lxvi.

SEd mox ad filium eius Frothonem rerum ſumma conceſſit: cuius fortuna armis belloq; alita / eo felicitatis exceſſit: vt ꝑuincias quæ a Danis quondam defecerãt priſtino adactas iugo / vetuſtis alligaret obſequiis. Qui etiam ſeipſum apud Angliam iamp̄ridẽ Chriſtianiſmi peritam ſolennibus aquis humectandum exhibuit. Cæterum priuatam ſalutẽ ſuam in publicam exhuberare cupiens: ab Agapito qui tunc ciuitatis Romanę ſacris præerat Daniam diuinitus erudiri petiuit. Qđ anteq̄ votis exſequeretur abſumptus eſt. Nam fatis ſuis Romanæ legationis pręcucurrit aduentum animo certe q̄ effectu ſuperior: tantũq; ſupernæ compenſationis ob pietatis propoſitum aſſecutus: quantum cæteris præſtatur ex opere.

Frotho. vi. rex. lxvii.

Chriſtian⁹.

HVius filius Gormo cui ꝙ ex Anglia oriundus extitit: Anglici cognomen inceſſit: patre extincto promptiore fortuna q̄ diuturniore apud inſulam regiam adeptus eſt arcem. Dum enim Daniam diſponendæ eius gratia petiſſet ex Anglia: longam paruuli ſeceſſus iacturam expertus eſt. Quippe Angli libertatis ſuæ fortunam in eius abſentia reponentes: publicam a Danis defectionem moliẽdo: præcipitem rebellandi fidutiam induerunt. Sed quo eum Anglia inuidentius ſpreuit: hoc Dania fidentius coluit. Itaq; dum ad duarum prouinciarum vtrãq; auidas imperii manus porrexit: altera potitus: alterius irreuocabiliter dominationem amiſit, nihil vnq̄ fortiter pro ipſius recuperatione conatus. Adeo difficile prægrandia continentur imperia.

Gormo. iii. rex. lxvii.

Haraldus iiii. rex. lxix.

POſt quem filius eius Haraldus Daniæ regnator inceſſit. ob hoc quidem obſcurioris apud poſteros memoriæ, egregiorũq; operum monimentis vaci us:ꝙ regiarum opum ſeruator magis q̃ propagator extiterit.

Gormo. iiii. rex. lxx. impius.

POſt hũc Gormo arcem obtinuit: ſemper infenſi erga religionem animi: chriſticolarum perinde, ac teterrimorum hominũ reſpectum extinguere cupiens. Omnes huiuſce normæ participes vario iniuriarum genere fatigatos: quibus potuit calumniis inſequi non quieuit. Quinetiam vt priſcum delubris cultum reſtitueret templum in fundo Sleſuicenſi a religioſis conditum tanq̃ ſacrilegum aliquod impietatis domicilium: ab imis fundamentorum partibus demolitus eſt: quos ſuppliciis non attigerat ſacræ cellæ ſtrage puniens. Hic tametſi proceritatis habitu eximius putaretur: parum reſpondentem corpori animũ geſſit. Ita enim mores ſuos intra regnandi ſatietatem continuit vt ſeruata potius q̃ aucta maieſtate gauderet: ſatiuſq; tueri proprium: q̃ alienum inceſſere duceret: magis de acquiſitorum cuſtodia, q̃ acquirendorum incremento ſollicitus. Hic a maioribus coniugalia ſacra celebrare permonitus: Anglorum regis Hedelradi filiam

Thira virago fidelis.

Thiram nuptiali ſtudio inſecutus eſt. Illa vt erat grauitate atq; induſtria ante alias præſtans: conditionem pro eo attulit: non ante ſe ei nupturam præfata, q̃ Daniam ſub dotis nomine recepiſſet: eoq; pacto intercedente Gormoni deſponſa nocte qua prima genialem thorum conſcendit: ſponſum perſeuerantiſſimis precibus aggreſſa in triduum ſe virilis concubitus expertem dimitti petiuit. non ante rebus veneriis indulgere conſtituens: q̃ matrimonium creandis liberis efficax futurum aliquo per quietem præſagio didiciſſet: itaq; ſimulatione continentiæ matrimonii experientiam interpellabat cognoſcendę poſteritatis propoſitum pudicitiæ ſpecie tolerando, commerciumq; libidinis diſtulit verecundiæ figmento fortunam propagandæ ſucceſſionis explorans. Alii eam vt temperantia ſua thori ſocium Chriſtianiſmi ſacris adciſceret: maritalis lecti blanditias detrectaſſe coniectant. verum q̃q̃ iuuenis amori eius flagrantiſſimo animo inhæreret: alienæ tamen continentiæ q̃ propriæ voluptati obſequi prætulit: ſpecioſiuſq; nocturnis motibus imperare: q̃ lachrymoſa amicæ vota repellere arbitratus eſt: profectas ab induſtria preces pudicitiæ propinquas autumans: euenitq; vt qui mariti partes agere debuerat: pudicitiæ cuſtodem præſtaret: ne in capite nuptiarum ſtuproſæ mentis nota afficeretur quaſi plus libidinis viribus, q̃ propriæ indulſiſſet verecundiæ. Cæterum ne in conceſſum virginis amorem libidinoſo complexu præripere videretur: vicina latera, non ſolum alterius complexibus exuit: ſed etiam deſtricto mucrone ſecreuit. Atq; ex cubiculari lecto ſuum, ac ſponſæ diuiduum cõtubernium reddidit: ſed voluptatem quam gratuita humanitate diſtulit mox læta ſomnii ſpecie delibauit. Quippe profuſo in ſomnũ animo exiſtimauit duos alites coniugis ſuæ genitali parte prolapſos: ſed alterum altero grandiorem corpora ſuperne librantes prępeti coelum volatu petere: exiguoq; tempore interiecto reuerſos, ſuis altrinſecus manibus

Prodigiũ.

inſediſſe. Secundo quoq; ac tertio paruula quiete recreatos propaſſis alis aeri ſe crediſiſſe. Tandemq; minorem ex his ad ſe pennis cruore oblitis comite vacuum remeaſſe. Ea opinione attonitus vt erat ſomno preſſus indicem ſtuporis queſtum edidit. Ac totos penates tumultuoſo clamore compleuit. Quam ſpeculationem eo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

percontātibus famulis explicante. Thira felicem ſe prole futuram autumans omiſſo differendarum nuptiarum propoſito: caſtimoniam quam cupide precata fuerat: auidius remiſit. Cœlibatumq; ad Venerem transferens: ſponſo gratam ſuimet potiendæ copiam tribuit / continentis animi virtutem admiſſi concubitus ſatietate penſando: præfata minime ſe ei nupturam fuiſſe, niſi ex his adumbratæ quietis imaginibus certiorem fœcunditatis ſuæ fortunam hauſiſſet. Itaq; vt vafro ita inuſitato conſilio pudicitiæ ſimulatio in futuræ prolis agnitionem tranſiuit: nec ſors opinionem eius fruſtrata eſt: breui enim Haraldi atq; Kanuti felix ꝑle mater apparuit: qui cum virilem attigiſſent ætatem: exerta claſſe effrenatam Sclauorum inſolentiam domuerunt: nec Angliam quidem immunem ab hoc vexationis genere reliquerūt: quorum Edebrandus ingeniis delectatus / illatam a nepotibus vim voluptatis loco habuit, ampliſſimi beneficii nomine teterrimam amplexatus iniuriam. Multo enim amplius virtutis in eorum fortitudine q̄ pietate repoſuit. Ideoq; ab infeſtis laceſſi: q̄ ab ignauis coli ſpecioſius duxit. Tanq̄ ex ipſo fortiſſimo indolis habitu futurum virilitatis eoꝝ ſpecimen peruideret. Non enim ambigere potuit quin extera quandoq; impetituri eſſent: qui materna tam audacter exigerent. Adeo autem iniurias officiis antepoſuit, vt preterita filia Angliam iiſdem teſtamēto legaret auitum nomen paterno præferre non dubitans. Nec imprudenter: quoniam aliquanto ſpecioſius mares q̄ fœminas regni vſum decere nouerat: imbellis filiæ ac fortiſſimorum nepotum conditionem ſeparandam exiſtimans. Quo euenit vt Thira filios ſuos paternorum bonorum hæredes non inuidenter exhæres ipſa conſpiceret. prælationem enim eorum honorabilem ſibi magis q̄ contumelioſam fore arbitrata eſt. Iidem crebris piraticæ quæſtibus locupletati: ſumma cum fiducia ſpes ſuas ad iniiciendum manus Hiberniæ promouerunt. Cuius rex, Duflina quæ prouinciæ caput habebatur obſeſſa: cum paucis admodum ſagittariæ artis peritis coniunctum vrbi nemus ingreſſus: Kanutū magna cum militum frequentia nocturnis ludorum ſpectaculis interpoſitum inſidioſo fraudis circuitu vulnifica procul ſagitta petiuit: quæ in aduerſum regis corpus incidens mortificum ei vulnus intorſit. Veritus autem Kanutus ne periculum ſuum hoſtes effuſo gaudio inſequerentur: atq; ob hoc cladis ſuæ fortunam diſſimulanter haberi cupiens voce ſupremos anhelitus reddente: ludos abſq; tumultuatione peragi iubet. Qua arte prius Danos Hiberniæ potitores: q̄ ſuum Hibernis exitum notum reddidit. Quis autem extinctum non plangeret: cuius diſciplina militum ſuorum victoriæ conſilio q̄ ſpiritu diuturniore ſuffecit! Salus nanq; Danorum in vltimas anguſtias deducta: ac pene deſperationis periculis implicata: quia morientis ducis iuſſui paruit: breui quos timuit triumphauit. Quo tempore Gormo ad vltimum ætatis ſuæ finem prouectus ingentem annorum ſeriem luminibus captus exegerat: ſenectam ad vltimos humanæ conditionis terminos prorogando: magis de filiorum vita, & incrementis: q̄ reliquo ſpiritu ſuo ſollicitus. Tanta autem maioris filii charitate tenebatur: vt a ſe occidendum iuraret qui prior ipſius exitum nuntiaſſet. Cumq; forte Thira haud dubium de eiuſdem exitio nuntium accepiſſet nemine id Gormoni palam inſinuare audente: præſidium calliditatis amplexa: caſum quem ore prodere timuit: opere explicauit. Maritum nanq; regio cultu exutum: tetriore circundedit, aliaq; doloris inſignia per quæ cauſam luctus aperiret, admouit: q; antiqui talibus inter exequiarum actiones vti conſueuerant. Acerbitatem mœroris habi-

Haraldi & Kanuti natiuitas & geſta.

Sclauorum ſubactio xv.

Angliæ ſub actio.ix.

Kanuti cædes.

Hiberniæ ſubactio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tus aſperitate teſtantes. Tunc Gormo. En mihi inquit Kanuti fatum publicas! Et
Thira id ipſum (ait) tuo potius q̃ noſtro declaratur augurio. Quo dicto marito
mortem/ſibi viduitatis cauſam præbuit: nec ante filium q̃ coniugẽ planxit. Itaq; dũ
viro nati fortunam exprimit: alterum alterius funeri ſociauit: amborũq; exequias
paribus proſecuta lachrymis: huic coniugales/maternos illi planctus impendit: q̃q̃
tunc temporis magis ſolatiis erigenda: q̃ cladibus obtergenda fuiſſet.

Explicit Liber Nonus.

Eiuſdem Saxonis Grammatici Sialandici viri diſertiſſimi Liber Decimus Incipit.

Haraldus rex.lxxi.

Efuncto Gormone Haraldus hæreditariæ
dominationis fortunam conſpicuæ fortitu
dinis operibus proſequi cupiens: traiecta in
orientem piratica: circumpoſitum laceſſi-
uit oceanum. Sed abſumpto interim Hedel-
rado: q̃q̃ ſedulos quæſtuoſi negotii fructus
decerperet: aliquanto plus tamen in auito
fato amaritudinis: q̃ ex tyrannide volupta-
tis accepit. Dum enim eum fortuna cumu-
latius barbaris ditauit opibꝰ: Anglicis exu-
it: externaq; donatum præda, domeſtica at-
q; hæreditaria ſpoliauit. Siquidem Hedel-
radi filius Adelſtenus patris teſtamẽto per-
territus indignationem ſuam literis quibus Haraldus hæres ſcribebatur oppoſuit
reciſſoq; parentis arbitrio/proprium æmulatus eſt. Igitur Noruagiæ rex obtuſi
cordis homini ampliſſimæ rei ſummam ceſſiſſe ingemens potiendæ eius ſpe arma-
ta inſulam claſſe petiit. Cuius cum ſe Adelſtenus viribus minorem animaduerte-
ret: conficiendæ pugnæ fidutia vacuus: bellum ad obſequium tranſtulit: beniuo-
lentiam hoſtis quem armis propulſare nequiuerat: officiis capeſſere cupiens. Non
ſolum enim regem amiciſſimo vultu, benigniſſimoq; excepit alloquio: ſed etiam
quo ſalubrius patriam armis hoſtilibus liberaret: filio eius Haquino admodum te-
nero educationis impenſam pollicitus: regnum ſe pariter teſtamento legaturum
promittit. Quam rem maxime vt Noruagicis armis aduerſum Haraldum vtere-
tur oblatu dignam putauit. Eius nanq; ferociam pertimeſcens orbitatem ſuam gra
tuito hærede ſolari: q̃ violentum expectare ſatius exiſtimauit. Rapuit hoſtis cõdi-
tionẽ præceps: propoſitãq; pactionẽ amplexus/tantum de offerẽtis humanitate p̃-
ſumpſit: vt filium proprio ſpiritu chariorẽ inexploratæ eius fidei credere non dubi
taret. Poſt hæc Haraldus reductis ab oriente copiis q̃q̃ ad impetẽdũ auũculi factũ
præcipuis iuris viribus inuitari poterat: nihilominus impunitam eius ambitionẽ
diſſimulatę indignationis patientia p̃terire ſuſtinuit: iuſtiſq; operibus pie carere: q̃
crudeliter potiri maluit. Poſt paululum vero tẽporis Haquinus audito paterni fa-
ti nuntio/cum proficiſcendi gratia velis nauigationem inſtrueret: Magno ſuper-
uenientis Adelſteni impetu reuocatus pauliſper omiſſo ventorum vſu propius lit-
tori nauigium egit. A quo poſt cætera morum documenta, quibus quotidie infor-
mabatur: noui quid accepturum ſe ratus: ne inter epulas obſcuro ſe vultu gereret:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſed magis in circūſpiciendis amicis hilari oculorū habitu vteretur audiuit.Quem enim Adelſtenus compluribus aliis honeſtatis pręceptis imbuerat:etiam aptos con uictui mores ignorare paſſus non eſt.At cui parentis mors Noruagiam ceſſit pau=lo poſt pręceptoris occaſus angliam patefecit.Veritus ergo Haraldus ne iniuriarū tolerātia quę hactenus conſanguineę charitatis reſpectui dabatur/deinceps in igna uię verteretur opprobriū/& quod moderationis eſſet: vitio applicaretur:Norua=gicę rei turbatione primā Haquino iacturā inferendam cōſtituit:domeſticis eius viribus debellatis/externas facilius obterendas exiſtimans.Cum itaq; res barbaras regia executiōe tractaſſet: in Daniam reuerſus occurſu Haraldi Gunnildę filii ad=uerſus eundem Haquinū auxilia petentis excipitur:pollicentiſq; ſe tributa daturū: ſi danicę opis beneficio efficacia partium ſuarum adiumenta ſumpſiſſet. Enimuero inter acerbiſſimos rerum caſus clementiſſimā regis humanitatē expertus eſt. He=uindo enim atq; Karlholſtho pugnæ adiutoribꝰ receptis.lx.nauium claſſe donatus petiti pręſidii compos abſceſſit : euenitq; vt plus ſpei in auxilio danorū ꝗ̄ metus in ſua aduerſitate reponeret. Igitur nauigationē remenſus/aduerſus hoſtem naualis pugnę copia non ſuppetente: terreſtrem exercuit. in qua Heuindus Haquinum vt in primos pręliantiū globos progrederetur hortatus: ipſum clarius ſui indiciū ex=hibentem:inuſitatę magnitudinis ſecuri petiit : attigiſſetq; ni ſatellitum quidā ad actum regi ferrum proprii corporis periculo feſelliſſet.In quem Heuindus tanta vi deſtrictæ bipennis aciem egit / vt ferrū medio corpori elapſum nullum inter artus obſtaculū reperiret.Quod cum terrę altius illapſum:genibus nixus abſtrahere co=naretur: ab Haquino interfecti militis corpus cōſcendente perfoditur. Incertū er=go vter alteri plus pietatis impenderit: ille enim ſalutis ſuæ impendio regis fatum repulit:iſte ſeruatoris ſui cladem ſpecioſiſſima vltione pēſauit: cuius beneficio fatū effugerat,exitium vltus.Et quid huius militis opera clarius:qui alienę incolumita=ti ꝗ̄ ſuæ propior voluntarium pro duce ſpiritū erogauit: priuatęq; mortis obiectu ne publica ſociorum ſalus periclitaretur effecit? Interea Thoraluus quē Haquinus ad exturbāda hoſtiū terga in inſidiis collocauerat:ſuperueniens edito in aciem im=petu Karlholſtho mortem/Danis fugam inflixit.Enimuero cęterorū fortunā vnius inclinauit occaſus.Haquinus autem palātes pertinacius vrgere veritus/effuſas ſo=ciorum habenas ſalutari conſilio reuocauit: ne qua improuidi militis incuria effici poſſet,vt in victricem victę partis fortuna recideret.Igitur ęquales ambarum par=tium ſtrages parem vtrobiq; belli ſucceſſum effecerat. Nā etſi altera victoriæ pro=pior vibebatur:cladibus victā ęquabat.Repetente vero claſſem Haquino incredibi le memoratu monſtrum incidit, Iaculum nāq; vago antipitiq; diſcurſu ſuperne in=ter auras oberrare conſpectum: non minore intuentes metu: ꝗ̄ ammiratione com=pleuit. Siquidem in diuerſas partes dubiis reflexibus agitatum:figendi vulneris lo cum exploratius proſpicere videbatur . Quod miraculum cunctis immani ſtupore proſequentibus:incertiſq; quidnam res tam inuſitata portenderet : ſubito caſus in ſolius Haquini caput ſuſpectū omnibus periculū tranſtulit. Arbitrātur quidā ma=trem Haraldi Gunnildam procurato maleficiis ſpiculo victi filii pœnas a victore ſumpſiſſe.Haraldus itaq; inſperato hoſtis exitio regnādi fortunā adeptus: triennio ꝓmiſſum Danis bonæ fidei vectigal exhibuit.Ea tēpeſtate Sturbiornꝰ Suetici regis Biornonis filius a patrui Olaui filio Erico regno ſpoliatus : petēdi auxilii gratia ad Haraldū cui Thyra mater extitit cū ſorore Gyritha ſupplex migrauit.tātoq; apud

De ꝓdigio.

Haquini cędes.

eum paratiorem amicitiæ locum repperit : quanto illi eiuſdem ſororis ſuæ matri-
monium liberalius permiſit. Poſt hæc Haraldus armis Sclauia potit⁹ apud Iulinũ
nobiliſſimũ illius prouinciȩ oppidum Sturbiorno duce cõpetentia militum præſi-
dia collocauit. Quorũ piratica egregio animorũ robore celebrata / ac finitimis pau
latim tropheis alita: eo demũ ferocitatis exceſſit : vt continuis nautarum cladibus
ſeptẽtrionalem repleret oceanum. Ea res plus danico imperio q̃ vllum terrenȩ mi-
litiæ negotium attulit, inter quos fuere. Bo. Vlff. Karlſhefni. Siualdus aliiq; cõplu-
res. quorum prolixam enuntiationem tedio q̃ voluptati propinquiorẽ ſtilo pſequi
ſuperſedeo. Inter hæc Sturbiornus vltionis aculeo laceſſente: acceptam iniuriã pen
ſare cupiens: Haraldo in opem accito: memorem damnorũ iram aduerſus inuiſam,
Otho cȩſar — Erici dominationẽ deſtrinxit. Cuius rei gratia Haraldus hallãdiã proficiſcẽs: theu
tonicæ irruptionis nuntium: quæ a cæſare Othone gerebatur accepit. Igitur alie-
næ rei impetitionem q̃ proprię defenſionem languidiore ſtudio proſecutus: exter-
næ pugnæ propoſito domeſticæ curam anteposuit : reflexoq; in Iutiam curſu : ad
opem oppreſſis ferendam præcipiti celeritate contendit. Sed eo ſuperueniente: cæ-
Lymfiord. — ſar Iutiam vtpote regio ductu vacuam nullo reſiſtente permenſus cum lymici ſi-
nus obiectu tunc temporis Wendalam aquis claudentis: vlterius excurrere vetare-
tur. coniecta in vndas lancea, non ſolum iter ad eydoram reflexit / verũ & ſimillimũ
Othſwnd. — fugæ reditum habuit. Siquidem haſtam cuius vſum habebat: maritimos in fluctus
relinquendi monumenti gratia iaculatus: ſuum freto vocabulum indidit. Verũ vt
impetu grauis: ita exitu vanus apparuit. Haraldus quippe ardentiſſimo curſu abſ-
cedentes hoſtium reliquias inſequutus: Epponem extremi agminis ducem cum iis
Sturbiorni cædes. — quos repperit / trucidauit. Interea Sturbiorn⁹ contumelioſa militum adhortatione
compulſus : fortunam ſuam temere ſociorum fortitudini credidit / inq; proprium
exitium ruens regiarum partium reditum ſtolida præceſſit audacia. Bellum enim
prępropere auſus: rebus Sueonum per incuriam laceſſitis occiditur. Et ſane hoſti-
Thyræ munimentum. — libus gladiis vltro iugulum ſubiicit : quiſquis in vrgenti aliquo diſcrimine magis
alienæ temeritati, q̃ proprię obſequitur prouidentiæ. Poſt hæc Thyra quo patriam
a clandeſtinis exterorum irruptionibus tutiorem præſtaret : quantum a Sleſuico
Dannewyrcke. — ad occidentalem oceanum patet: vallo foſſaq; proſcindere aggreſſa eſt. Superq; ia-
cto aggere tenaciſſimi operis terrenum molita eſt munimentum. Cui poſtmodum
Waldemari regis Abſaloniſq; danicȩ gentis antiſtitis: conſimilis erga patriam pie-
tas murum cocti lateris ſuperiecit: vti potius veteris valli occiduos lapſus ſolidior
nouæ molis ſtructura reficeret: q̃ debilem eius ſitum crebrior in poſterum ruina
ſubmitteret. Siquidem priori munitione fundamenti loco vſi imperfectũ fœmineæ
virtutis propoſitum virili prudentia compleuerũt. tanto excellentius opus edentes
quãto ſe muliebri nouerant induſtria clariores. Eadem quoq; cũ ſub ſpecie fœminæ
virilem animũ gereret, Scaniam Suetica dominatiõe compreſſam pręſtãdi tributi
onere liberauit. Itaq; hinc muro inde armis hoſtem repellens diuerſis patriæ fini-
bus par tutelȩ beneficium peperit. Interea defuncto apud Noruagiam Haraldo fi-
Haquini rebellio. — lius eius Haquinus patriam hȩreditariȩ penſionis ignominia exuere cupiens cum
Haraldum auditis quæ Cęſar apud Iutiam geſſerat germanicis diutile bellis impli
Haraldus rex chriſtianus efficit. — candum ſperaret / palam detractandæ ſtipis audaciam præbuit / plus ſpei ac fiduciȩ
ex Saxonicis armis q̃ ſuis viribus capiens. Verũ Haraldus rebus cũ imperatore cõ-
poſitis: cõſortium catholicȩ religionis amplexus diuinam humanãq; pacem regno

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſuo conciliauit. Sicq; Haquinum conceptę inaniter ſpei irritum reddens: ſeipſum
errore, patriam pręliis liberauit. Comperta vero Haquini defectione tanto in Nor-
uagicæ iuuentutis contumaciam aſperius animaduertendum putauit: quãto eam
aduerſum ſe ceruicem inſolentius extuliſſe cognouit. Miſſa igitur aduerſus hanc
iulinę piraticæ manu / Bo atq; Siualdo ducibus cõtemptus ſui vltionem mandauit.
Quorum Haquinus: perſpectis copiis cum intolerabile rebus ſuis onus imminere
cognoſceret: excipiendi eius materia non ſuppetente: tanq̃ humanæ opis diffiden-
tia: diuinam amplexus ſuperos inuſitato piaculo propitiandos curauit. Duos ſiqui- Piaculum
dem pręſtantiſſimæ indolis filios hoſtiarum more aris admotos potiendę victoriæ nouum.
cauſa nefaria litatione mactauit. Nec ſanguinis ſui interitu regnum emere dubita- De malitia
uit. Patriſq; nomine q̃ patria carere maluit. Sed quid hoc rege ſtultius! qui geminã Haquini.
chariſſimorum pignorũ ſtragem incertis vnius pugnæ euentibus impendẽdo for-
tunam belli parricidio petere, & orbitatem ſuam muñeris loco diis bellorum fauto-
ribus erogare ſuſtinuit! Quo euenit vt Dani manum cum eo nauali certamine con
ſerentes: quocunq; militaris diſcurſus impetum contuliſſent infeſtam nymbi vim
qua tanq̃ ab hoſte lęderentur exciperent. Cæterum cohorti imbris maleficium, ita Dani victi
noſtrorum vertices inuſitatis grandinis ictibus conuerberauit: vt eorum oculi ve-
luti quibuſdam nymborum ſpiculis laceſſiti proſpiciendiq; penitus facultate defe-
cti, grauiorem ab elementis pugnam q̃ ab hoſte ſentirent. Accidit ergo vt Norua-
gienſes cœli q̃ ſuis viribꝰ feliciores Danos diſtrictam aduerſum ſe numinum iram
haut dubie ſentientes: ante fuga q̃ cædibus implicarent. Inter quos karlſhefni ac
Siualdus a victoribus capti, q̃q̃ dimicando ſpecioſiſſimam rei militaris operam edi
diſſent: aliquanto tamen plus laudis in vinculis q̃ prælio meruerunt Haquinus em̃
celeberrimã danicę iuuentutis fortitudinem exploratius noſſe cupiẽs: duos qui ca-
ptiuorum patientiam plenius experirẽtur admouit. Tantum enim virium animis
eorum a natura inſitum eſſe fama fuerat / vt etiam receptis in vultum ictibus: ne le
ues quidem ſuperciliorum nutus ederẽt / atq; aduerſus omne percuſſoris irritamẽ-
tum in eodem animũ habitu continerent. Cuius experientię gratia prior Siualdus
ingẽti ſatellitis fuſte percuſſus: oculos motu vacuos prębuit. Quinetiam eo minus
fortunę ceſſit: quo miſerius virtutis ſuę experimentum habuit. Nec minus in reli- Virtus da-
quo mentis robur apparuit. Karlſhefni enim alium diſtricta ſecuri capiti ſuo immi norum ca-
nentem pulſu pedis humi proſtrauit. applicatumq; ceruici ſuę ferrum manibꝰ feri- ptorum.
re conantis excutiens, vt erat vinculatus arripuit: quęq; lapſu affecerat, capite ſpo-
liauit. Enimuero vt ſtrenuo ita impigro niſu periculum audacia pręcucurrit. Neq;
enim captiui virtꝰ inter vinculorũ ſtridorem vigore ſuo exui potuit, quin & inter
grauiſſimas contumelias: eo clariorem fortitudinis ſuæ experientiam prębuit: quo
incitatiorẽ fortunę aduerſum ſe fremitũ ſenſit. Sed nec illi aut mortis propinquitas
aut cathenarũ cõtumelia quo minus liberũ fortitudinis opꝰ ederet, obſtare valuit.
Quorũ conſtãtiam ammirans tyrãnus: vt vtroq; potius bono milite vteretur q̃ in
vtrũq; animaduerteret: remiſſionẽ pœnę, dũmodo partes ſuas fide atq; amicitia co
lerent pollicetur. Illi vero violentũ obſequiũ vitę reſpectui erogare indecorũ putã- Haquinus
tes vtpote alienæ fidei q̃ proprię ſaluti propiores: cõditione inſolẽtius ſpreta: turpi virtuti con
pacto progandi ſpiritꝰ beneficiũ expetere noluerũt. Quo viſo Haquinus ne patien cedit.
tię punitor magis q̃ ꝓbator exiſteret: virtuti eorũ incolumitatẽ tribuendã putauit Haraldi
Haraldum vero duos ex Gerytha filios ſuſtuliſſe memorię proditum eſt. Quorum proles.

Haquinus dux fortis.

maior Haquinus excellentiſſimę indolis habitu/ac feliciſſimis naturæ incrementis/
fratris Suenonis fulgorem ſuppreſſerat. Idem Sembos aggreſſus cum militum ani-
mos periculoſi belli reſpectu aliquanto infractiores animaduerteret: quo melius flu-
ctuantibus fugę ſpem demeret, ignem ſubductæ claſſi ſubiecit. eoq; neceſſitatis du-
ramento imbecillitatis ignauiã reppulit. effecit enim vt nauigiorũ facultate defecti
reditũ victoria ſtruendũ aĩaduerterent. Itaq; quo ęquiore animo ſeipſum claſſe ſpo
liauit: eo tutiore hoſti ſpolia detraxit. Miſerta eſt tunc profecto fortuna danici du-
cis: a nauigiorum iactura nautarum præſidia mutuãtis: cum ſummam claſſis ino-
piam opem victorię cerneret. Igitur vt prudenti ita periculoſo conſilio ſalutarẽ mi
niſtrauit euentum. Potiti enim Sembia dani necatis maribus fœminas ſibi nubere
coegerunt. reſciſſaq; domeſticorũ matrimoniorũ fide: externis auidius inhærentes
ſuam cum hoſte fortunam cõmuni nuptiarum vinculo partiti ſunt. Nec immerito
Sembi ſanguinis ſui cõtextum a danicę gentis familia numerant. Adeo enim capti-
uarum amor victorũ animos cæpit: vt omiſſa redeundi cupiditate/barbariem pro
patria colerent. Alienis q̃ ſuis coniugiis propiores. Poſt hæc Thyra danicę maieſta
tis caput abſumpta eſt. Cuius corpus Haraldus ampliſſimo funere elatum magno
cũ omniũ plãgore nõ longe a patris tumulo ſepulturæ mãdauit. Neq; enim tã acri
iactura cuiuſq̃ penates mœroris expertes eſſe poterant, priuato funere publicam
patrię fortunam exſpiraſſe credentes. Vbi nunc quoq; ſacrariũ perſpicere eſt/duo-
rum cõiugum ſocialibus buſtis interſitum. Nec ſilentio implicandũ quod ſequitur
Toko quidam aliquãdiu regis ſtipendia meritus officiis quibus cõmilitonum ſtu-
dia ſuperabat complures virtutum ſuarum hoſtes effecerat. Hic forte ſermone in-
ter conuiuas temulentius habito: tam copioſo ſe ſagittandi vſu callere iactabat: vt
pomũ quantũcunq; exiguum baculo e diſtantia ſuperpoſitũ prima ſpiculi directio-
ne feriret. Quæ vox primũ obtrectãtium auribus excepta/regis etiam auditum at-
tigit. Sed mox principis improbitas patris fidutiam ad filii periculũ tranſtulit: dul
ciſſimum vitę eius pignus baculi loco ſtatui imperans. Cui niſi promiſſionis auctor
primo ſagittę conatu pomũ impoſitum excuſſiſſet: proprio capite inanis iactantiæ
pœnas lueret. Vrgebat imperium regis militem maiora promiſſis edere alienę ob-
trectatiõis inſidiis parum ſobrię vocis iactum carpentibus. Itaq; ex dictis etiam non
dictorum effectui obligabatur. Euenitq; vt conatus ſuos ad id quod minus præſu-
mebat erigeret: & quod parum profeſſione coluerat, plenius experientia celebraret.
Neq; enim ſolida virtus tametſi detractionũ laqueis implicata: iuſtam animi fidu-
tiam abiicere potuit. Quinetiam eo certius quo difficilius experimentum accepit.
Exhibitũ itaq; Toko adoleſcentem attentius monuit: vt ęquis auribus/capiteq; in-
deflexo q̃ patientiſſime ſtrepitum iaculi venientis exciperet. Ne leui corporis mo-
tu efficaciſſimę artis experientiã fruſtraretur. Præterea demendę formidinis con-
ſilium circũſpiciens: vultum eius ne viſo telo terreretur auertit. Tribus deinde ſa-
gittis pharetra expoſitis prima quã neruo inſeruit ꝓpoſito obſtaculo incidit. Cui
ſi fortuna caput adoleſcẽtis obieciſſet, haut dubie in patris periculũ nati pœna reci
deret. ſpiculiq; error percuſſorẽ percuſſi exitio ſociaſſet. Virtutẽ ergo patris an in
genium filii impenſiori ammiratione ꝓſequar ambigo. Quorũ alter artis ſuę pru-
dentia parricidiũ cauit/alter corporis animiq; patientia ſibi ſoſpitatẽ peperit, patri
pietatem ſeruauit. Enimuero iuuenile corpus ſenilẽ animũ roborauit. tantũ fortitu
dinis in expectando iaculo exhibens/quantũ peritię pater in emittendo præbuerat.

Stratagema.

Dani vaſtauerũt Sembiam.

Thyrę mors.

Monument Danic lib. 5. monu 3 R... p. 326 |202|

Toko ſagittator optimus.

204

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Itaqꝫ conſtantiæ ſuæ beneficio, ne ſibi ſpiritus: patri ſalus eriperetur effecit. Interrogatus autem a rege Toko cur plura pharetræ ſpicula detraxiſſet cum fortunam arcus ſemel duntaxat experimento proſequi debuiſſet? vt in te (inquit) primi errorem reliquorum acumine vindicarem: ne mea forte innocentia pœnam: tua impunitatem experiretur violentia. Quo tam libero dicto & ſibi fortitudinis titulum deberi docuit & regis imperium pœna dignum oſtendit. Sed iis neceſſitatum procellis erutum paulopoſt par mali tempeſtas implicuit. Haraldo enim eius ſe artis qua Finii niuales ſaltus peragrant peritiorē iactanti: Toko in conſimili genere laudis ſuam auſus cōferre virtutē: apud collam rupem editæ profeſſionis experimentum prębere compellitur. Sed quod minus exercitio celebrauerat: plenius a virtute mutuatus eſt. Eminentis enim ſcopuli cacumine conſcenſo exiguo ſe fuſti credidit. lubricaſqꝫ plantis tabulas adaptando, rapidum in præceps vehiculum egit. Cuius præcipiti raptu in præruptos ſilices actus: nihilominus debitum eius regimen intrepida manu continere ſuffecit. Neqꝫ illi aut periculi magnitudo/aut vllus animi ſtupor quo minus firmo ſe corpore contineret officere potuit. Exterruiſſet aliū conſpecta pręcipitii immenſitas: atqꝫ anteipſum periculi ingreſſum plena metus hebitudine confeciſſet. Tandē illiſo cautibus vehiculo cui inſiſtebat excuſſus, fortuito fuſtium fragmento ſolidum incolumitatis præſidiū reperit, fatoqꝫ alioqui propinquius felici naufragio inſperatam ſalutis anchoram appręhendit. Enimuero acrius cliuo impactus perfracti vehiculi dāno tutum curſitandi euentum habuit. Niſi em̄ impetum eius inuia petrarum robora vaſtęqꝫ voragines interpellaſſent/haut dubie procurſum ſubiectū rupi pelagus excepiſſet. Vbi a nautis exceptus inuiſo regi triſtiorem fortuna ſua famā reliquit. Vehiculo quoqꝫ fragmenta a nauigantibus inter vndas reperta falſo periculi eius fidem auxerant. Ipſe vero ſuſpectam Haraldi pręſentiam reputans ꝙ virtuti ſuę pręmiorum loco pericula proponi cognoſceret: ſtudiorum ſuorum exercitia ad filii eius Suenonis militiam contulit. Poſt hæc Haraldus totam regni claſſem exerens: ne paruo apparatu magnę molis pondus aggrederetur, iunctis hominū boumqꝫ copiis inuſitatę magnitudinis ſaxum Iutico littore repertum quo matris tumulum inſigniret, abſtrahi iuſſit. Interea qui cum Suenone claſſi præerant Haraldi imperium tum quia diuino cultui fauorem tribuerat: tum quia inuſitatis plæbem oneribus adigebat peroſi: Quendam compoſitum & ſubornatum qui Suenonem an arma aduerſus patrem ſummere: regnoqꝫ potiri vellet: callide percunctaretur inducunt. Quo mandato Sueno ad regnum patricidio petendum adductus, percunctanti grates habuit. libenterqꝫ ſe patrię dignatione vſurum reſpondit. Quo accepto maiores exploratam eius cupiditatem ſecurius amplectentes: occultis animorum commentis audacter euidentiam præbuerunt. Enimuero quod clandeſtinis motibus texerant apertius exſecuti, continuo regem cum publica acclamatione decernunt. Inter hæc Haraldus circa tractum lapidis occupatus: quendam ſuorum e claſſe ſuperuenientem arctius percunctari cœpit: An tantā alias molē mortali manu tentatā cōſpexerit. Ille ſe maioris pōderis ductū humanis viribus effectū recēter oculis ſubieciſſe cōmemorat. Qđ rege crebris percūctationibus ꝓſequente: Nuper inquit cū dania tibi ſubduceret̄ intererā: ipſe vter oneroſior tractus extiterit penſes. Ita Haraldus cū alieno iudicio cœpti gloriā ꝗrit: erepti regni nuntiū accepit. Pœnituit tūc regē pecudalibꝰ iugis humanas alligaſſe ceruices. Nā cū omiſſo vehendæ molis ꝓpoſito tractū ſaxi in belli apparatū conuer

Tokonis libertas in reſpondēdo.

Kulden i. Skone.

Dani ab rege iugo adacti.

Sueno rex lxxii.

Sera Haraldi pœnitentia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tere voluiſſet: grauiſſimum militis ſupercilium expertus eſt. Exercitus namq; tam probroſi officii contumelia laceſſitus: pro quo iugum tulerat / arma capere recuſauit. Neq; enim maieſtatis imperio aut prece adduci potuit: vt eius capiti incolumitatem quæreret: qui omnium ceruices erubeſcenda iuſſione damnaſſet. Nōnulli tamen popularis ſententiæ expertes inter publicæ conſternationis procellas conſueta ſe erga regem charitate geſſerunt. Quibus adiutoribus vſus dum filii conatus armis elidere nititur: acrius ſanguinis ſui viribus oppugnatur.

Haraldus victꝰ exulat

Siquidem bello a Suenone victus, fugam ſuam Sialandię credidit: contractiſq; ex ea viribus: rurſum conſimilem fortunæ habitum nauali ex certamine retulit. Iamq; domeſticis exuto copiis: externa manus imploranda reſtabat. Igitur relicta patria Iulinum danicis armis refertum: vtpote fidiſſimum militię ſuę gremium exilio petiuit.

Suenonis impietas in chriſtianitatem.

Interea Sueno nondum paterno odio pietatem violaſſe contentus: conciliandæ ſibi plębis gratia effuſis impietatis habenis delendorum ſacrorum curam / animo pertinacius ſumpſit: omniq; diuinitatis cultu patria eiecto victimarios templis / aris libamenta reſtituit. Quem rurſum pater mixtis danorum Slauorumq; copiis, apud helgenes littus aggreſſus: diem prelio tam fugæ q̃ victorię alienus extraxit: in quo defatigati exercitus nectendæ pacis gratia poſteram lucem colloquio tribuunt. Cum forte Haraldus creandæ compoſitionis fidutia licentius euagatus in anguſtiores nemoris partes cōceſſit.

Haraldi cędes.

Vbi cum exinaniendi ventris gratia arbuſtis inſideret / a Tokone iniuriarū ſuarū vltionē ſitiente ſagitta vulnus excepit: ideq; ſautius a ſuis Iulinum relatus: celerem vitæ exitum habuit. Corpus eius Roſkildiam miſſum apud ſacrarium nuper ab ipſo conditum ſolēnem ſepulturæ locum recepit. Ingrata enim olim bonorum ſuorum patria piiſſimi ducis opera ſera animaduerſione complectens: quod minus vitæ eius præſtiterat: funeri plenius deferendum putauit. Omnibuſq; humanitatis neruis exequiarum cultui inſiſtens, cuius ſpiritū ſuperbe oderat / clementer cineres amplexata eſt.

Suenonis regis. lxvi. impietas.

DEfuncto Haraldo Sueno proſperam ſibi in diuina ſæuiendi occaſionem veniſſe gauiſus: totam religionis ſtirpem ab radice conuulſit: eoq; auctore Dani ſuſceptum diuinitatis cultum repetita ſuperſtitione mutarunt: hoc liberius erroris ſui recurſum complexi: quo certius amariſſimum eius reprahenſorem accidiſſe cognouerant. Quam temeritatem vindex contemptus ſui diuinitas nō parua rerum acerbitate penſauit: auctorem eius triſtiſſimis fortunę viribus inſecuta. Ipſum namq; deſerendæ religionis ducem: per q̃ grauiter affectum violentiſſimis caſibus implicare non deſtitit: lætiſq; ſucceſſibus ſpoliatum, amarum vitæ vſum experiri coegit.

De Suenonis prima captione.

Quippe a Iulini oppidi accolis piratica daniam inceſſentibus captus facta ſibi redimendi poteſtate: corpus ſuum auro ſemel, argento bis rependendum promiſit. Ea ſumma a Danis ob deſerta ſacra nimio eum fauore proſequētibus attributa patrię reſtitutus: nihilominus oculos denſiſſimis ignorantiæ tenebris obfuſos conſpicuę lucis radiis admouere contempſit. Enimuero plenum nequitię portentū paternoq; animo parū reſpōdens: ab eximio eius ſplēdore in profundū caliginis ſecedere nō erubuit. Sed cui ꝓpria dāno labes extitit: aliena vſui benignitas fuit.

De ſecūda captione Suenonis.

Idem ſecundo conſimili fortuna affectus nobiliū liberis vadibꝰ pro ſe datis prioriſq; ſummę pactiōe interpoſita redēptiōis pręſidiū īpetrauit. Sed cū ꝓmiſſum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ęs ex proprio fiſco ſoluere nequiret: omnibus qui pro ſalute eius filios proprio ſpiri
tu chariores prędes dederant: nunc publicę: nūc priuatim ſaltus ac nemora vendi-
tabat eorūqꝫ pretiū protinus captiuitatis ſuę auctoribꝰ numerauit. Enimuero Sca-
ni ac Sialēdenſes cōmunes ſiluas publico ęre cōparauerūt. Apud Iutiā vero nō niſi
familiis propinquitatis ſerie cohęrētibus emptionis cōmunio fuit. Eo tēpore pira-
ticę vſus noſtris creber: Sclauis perrarus extitit. qui ob hoc latiꝰ ad eos manare cœ
pit: ꝙ Iulini oppidi piraticæ ſtudiis aduerſum patriā vſi eo maxime danis quod ab
ipſorū ingeniis traxerant nocuerunt. Quem incurſationis morē noſtris annis Wal-
demari regis maximiqꝫ pontificis abſalonis: ꝓpenſæ pro ciuibus excubię domuerūt
Quorū ſtrēnuo interuentu tranquillus terris cultus geritur: tuta aquis nauigatio
celebrat̄. At Sueno oppreſſionū ſuarū vindictā ſitiens: maximeqꝫ Iulinū perinde ac
ſceleſtiſſimi cōtubernii domiciliū armis euertere cupiens: Sinū quo Møen inſula a
falſtria ſecernitur: Regia claſſe cōpleuit. Qui cū ſe mox in Sclauorū effuſurus pro-
uinciam videretur: qui Iulini cōſtiterāt audacter callidi impetū hoſtis arte pręcur-
rendū duxerūt. Nam cū muniēdę claſſis gratia nocturnas a danis circuiri, vigilias
noſſent: delectos remiges ſubornauerūt. Qui mane anticipato vigilū more ſimula-
toqꝫ ab excubiis reditu: frequentē liburnis portū breui lintre ꝑmēſi cū ad regis vſqꝫ
nauigiū proceſſiſſent: eſſe gubernator dixit quod ſecretius eū noſſe admodū opor-
teret. A quo rex noctu exploratę rei nūtiū afferri ratus: detracto nauigii tegmine:
capiteqꝫ exerto, veluti familiaris colloquii gratia accliue vocāti corpus p̄buit. Quē
vt ille inſidiis opportunū animaduertit: ſubito ceruicē eius per q̃ violēto amplexu Tertia Suenonis captio.
corripuit. liburneqꝫ detractū apparitorū ope myoparoni ſuo iniiciendum curauit.
Nec ſegniter fugā nautę cōcitatis remorū ictibus expetebāt. Ita præſidiū ſtrennuæ
calliditatis amplexi: quod armis nequibāt, inſidiis promouerūt. Igitur qui paulo an
te in maieſtatis faſtigio fulſerat: tunc barbarorū miſerabile mancipiū cōtumelioſo
ludibrio fortunę effectus: Neſcio patris maior: an religionis iniuria prouinciā quā
parentis exilio violauerat: miniſtrā carceris vltricēqꝫ parricidii ſenſit: patriā quā ſa
cris ſpoliauerat: etiā opibus exuere neceſſe habuit. Neqꝫ enim ocius a ſuis iuuari po
terat vtpote quibus primū detrahenda nauigiis tegmina: aptandi foris remi: extol
lendęqꝫ vndis anchorę fuerant. Ceſſit igitur expeditio fraudi. Nec barbariem abſqꝫ
regio ductu petere auſa: ſoluta claſſe domeſticis militem littoribus reddidit. In qua
fortunę violentia Sueno virili defectus auxilio: fœmineum expertus eſt. Nam cum De indulgētia mulierū
exhauſtis regni opibus ne aurū quidem redēptioni eius ſuppetere videretur: tan-
ta ei matronarū humanitas affuit: vt detractis aurium inſignibus / cæteroqꝫ cultu:
certatim digeſtam pondere ſummā explerēt. plus cōmodi in ſalute prīcipis q̃ amœ
nitatis in ornamentorū ſuorum ſpecie reponētes. Adeo in liberādo eo vterqꝫ ſexus
vniꝰ humani voti curā habuit. Ita matronalis ſtolę publicū culmen priuatis faculta
tibus emere voluptati magis q̃ oneri fuit. Neqꝫ ēm eius capiti incolumitatē publi-
cę ſtipis impēdio petere dubitatū eſt: qui primꝰ deſerēdæ religiōis cōſtātē ſe geſſiſ-
ſet auctorē. Enīuero ignara ꝓditiōis ſuę patria: ſummū ſcelꝰ, ampliſſimis beneficiis
repēdere pietatis loco duxit, parentis ac numinis violatorē indebito gratulationis
officio ꝓſequuta: quodqꝫ pœnis expiandū fuerat: obſequiis penſans. Quāto ēm Ha-
raldi odio tenebat̄ tāta Suenonis charitate flagrabat. auctorē religiōis faſtidio: aſp-
natorem beniuolentia inſequendo. Ita populus ſacrilegi animi probator: religioſi
punitor: quātum in patris ſanctitatem contemptus: tantum in filii labem honoris

cōgeſſerat.cultūq; eius quia ſacrorū morē abrogauerat:copioſa fauoris indulgētia
proſequutꝰ:ter regē a piratis captiuū interpoſita munerū pactione receperat.Nec

Hęreditatꝭ ius fœminis datum.

illi quidē ad pręmia matronarū obſequio exſoluēda ingrata mens fuit.Nā fœminis
deinceps participādarū hęreditatū ius a quibus ante lege repellebātur indulſit.Vt
autē argētū priori ſummę debitū cōtraheret:agros ac latifundia vęnire iuſſit.vtq;
ab exteris ipſe vęniit:ita vęnalē ſuis patriā fecit.Ita neſcio in acie miſerior an felicior
fuerit:q̄ quātū eius corpori detraxit:tantū ſenſui pepcit.opeſq; artuū cōſūptiōe ſer
uauit.Cęterū barbari nōdū rebꝰ eū exuiſſe cōtēti:truculētiꝰ affectū iurare etiā irā
remiſſurū cōpellūt.gemina miſerū pactiōe torquētes.Sed alterā exhibere difficile:
alterā admittere turpe.Opes em̄ hoſti fundere neceſſitati cōuenit:iniurię vero re-
ſpectū abiicere:pœnaſq; impunitate penſare:vicinū rubori beneficiū eſt.Siquidē vt
violētię cedere infirmū:ita vindictā eius abdicare probroſum.Quippe ſupra vires
cogi q̄ viribꝰ remiſſe vti ſpecioſius. Nec ſegniter exuēdę captiuitatis cupidꝰ ſacra-
mēto omittēdę vltionis exhibito ꝓpoſitæ cōditiōis partes admiſit,hoſtēq; nō minꝰ
fruēdę ſecuritatis beneficio q̄ auri impēdio locupletauit, hoc magis ſeruilē ſe exhi-
bens quo turpius libertatē impetrare ſuſtinuit.Tantū autē trāſfugarū erga patriā
charitas valuit vt cū regiā danorū ſtirpē ad vnicū Haraldi filiū redactā eſſe cogno
ſcerēt:quo minus alienis ſūma cederet/ſaluti ipſius parcēdū exiſtimarēt. Quāobrē
opes eiꝰ nō exitū ſitientes,egeſtatē ſuā cenſu ſolari q̄ ſanguine maluerūt. Nec tamē
erga deſertorē ſacrorū principē diuinę correptiōis aculei quieuerunt.Nā Suetiam
quoq; danorū rebus infeſtā fecere.Cuiꝰ rex Ericus agnomē a victoriis mutuatꝰ per
Haraldū iāpridē latā Stybiorno aduerſus Sueones opē memorię ſubiiciēs:ꝑq̄ gra
uiter in Suenonis caput exarſit. Vtq; ſui vindictam perageret:exercitū in daniam
traiecit:expugnatiōe filii parentis noxam penſare cupiens.Q̄q̄ enim eum arctiore
materni ſanguinis nexu contingeret:iram tamē affinitati pręṫulit: eo quidē fiden-
tius ꝙ Suenonis fortunā ſępius ęgram atq; fractam,ac crebris detrimentorū incur
ſibus laceſſitā: ſuam iugiter in ſummo felicitatis cardine verſatam nouerat. A quo
Sueno bello Scanico victus:relicta excellentis pulchritudinis filia Thira auiæ no-
men referente:quæ qua matre orta fuerit ignoro: Olauum Thirgonis filiū Norua
gię regimē gerentem exilio petiuit.eo quidē ampliori ſpe ꝙ patrem eius iampridē
regno exactū Haraldi ſuccurſu reſtitutionē impetraſſe meminerat.Is q̄q̄ regio nō-
dum titulo cenſeretur:regiis tamē partibus pleno ꝓcurationis officio fungebatur.
Quo beneficio q̄q̄ obligatus eſſet Olauus : nihilominus debitā patris eius meritis
gratiam referre negligēs:profugum ac ſupplicē ſpreuit.Omniaq; momenta petitæ
opis abnegans:nullū pene miſero ſuffragiū præbuit.Neq; enim exuli ſuccurrit:nec
aſpernatur illum a ſe repelli,a cuius parente ſuus patrię redditus fuerat.Cuius re-

De miſeria Suenonis.

pulſę Sueno cōtumelia ſuggillatus:ad Anglorum pręſidia cōuolauit.Quorum rex
Ethuardus ętate admodū tenera auxilii petitorē ambitiōis nota perculit:exiſtimās
non tā opem a ꝓfugo peti q̄ exilii ſimulatiōe regnū a callido repeti:fortunęq; inopiā
argumētū aſtutię reputās obſeratis exulē auribꝰ auerſatus eſt.Adeo paterna felici-
tas ſuſpectā nati miſeriā fecerat.Ita maligni animi ducibꝰ ſpes ſuas p̄ceſq; fruſtrāti-
bus in Scotiā profectꝰ/clemētiā quā in aliquāto mitiore gente nō reperit:apud effe

Suenonis ad pietatē conuerſio.

rata barbarorū ingenia ſenſit.Adeo em̄ volubilis fortunę varii atq; ancipites motꝰ
exiſtere cōſueuerūt vt interdū humana mēs vbi ſperatis fallitur,īſperata faciliꝰ aſſe
quat̄.Hac fortunæ ſęuitia Sueno ad āplectēdā religiōis charitatē adactꝰ,abſtractos

caligine oculos, ſalutari lucis contemplatione ſuffudit. Nam cum duos maxime reatus ſuos parricidium atq; ſacrilegium totidẽ grauiſſimis ſuppliciis captiuitate atq; exilio abunde mulctatos animaduerteret: piam neglectę ſalutaris diſciplinę verecũdiam egit, cõuerſoq; in curam ſacrorũ animo vtriuſq; delicti contagium plenis pœnitentię lachrymis expiauit. Quinetiam cunctis circa ſe rite peractis, lauacri vſum promptiſſimo religionis tenore percepit. Cuius quanta prius labes extiterat: tantũ poſtea robur ac columen euaſit. Nec ſegniter pœnitentię beneficio permulſa deitas, propitii numinis fauore priſtinum ei fortunæ ſplendorem cõciliauit: amorq; ipſius ſeptimo decedente Erico, promptum regni introitũ ſtruxit. pro exilio patriam / pro paupertate ampliſſimũ decus, ac ſummã largita potentiã. Nam Erici filius Olauus cum matre Syritha Suetiã repetiuit: ibiq; degens regnum materno arbitrio ſubiectum habuit. Ita Sueno eodem pene tẽpore & religioni paruit: & patria potitus eſt. Ne autem quorum fauorẽ impietate contraxerat: ſanctitatis irritamento odia in ſe repente traiiceret: publice diſſimulata religione priuatim exhibita, pium mentis habitum texit. Itaq; diuerſi motus hiſdem p̃cordiis incluſi ſumma formido ac ſanctiſſima deuotio animũ eius perplexa cunctatione diſtractum ad vltimã pene hæſitationem redegerant. Hinc eñ perdendi regni: inde lędẽdi numinis metus pectoris eius munimentũ ancipiti periculo vulnerabat. Faſtiditę ſiquidẽ religionis vltorẽ deum: plębem cultę vindicẽ metuebat. Quę tam diſſona ſtudia attentiore animi comparatione expendens, plus diuini q̃ humani timoris viribus indulgendum prouidit. Priuatim itaq; maiores aggreſſus clandeſtina ammonitione ſacris ritibus ſubiicere perſeuerabat: diſſerendi officium qđ a literis doctrinaq; non traxerat, rudi atq; impolito ingenio proſecutus: adeo p̃ceptoris partes, quas ſolertia ac cõſuetudine parũ cõplexus fuerat: a fundãdę religionis cupidine mutuabat̃. Verũ medelę ſalubritatem ab incolumi capite quæſitam: ab aridis atq; indignantibus mẽbris euomi crederes. Neq; eñ amator veterũ populus docilem inuſitatis animũ prębere ſuſtinuit. Quinetiam externi cultus tędio patriũ ęmulatus eſt. Igitur cupido ſed inefficaci ferendæ religionis auctori numinis ſui illuſtrator deus Popponẽ ingenio ac ſanctitate cõſpicuum p̃cipuaq; literarum ſcientia excellentem p̃clari operis conſortem adiecit. Hic Danorũ concione publice apud portum cui glaciei frequentia agnomẽ peperit, habita: cum eos ne fana excolere vellent ſermone flectere nequiret: euidẽti indicio certiſſimũ aſſertioni ſuę argumentum prębuit, doctrinęq; fidem conſpicuo ſanctitatis miraculo publicauit. Percõtatus eñ an monitis ſuis obſecuturi eſſent: ſi ad flagrãtis ferri tactum manum eius lęſione vacuam conſpexiſſent: vniuerſis haud dubie parendum reſpondentibus, cãdentem ferri laminã chirothecę formã habentem expediri iuſſit, eiq; brachium cubito tenus inſeruit. Ac protinus per omnes interrite circũlatam ante principis pedes excuſſit, dextrãq; nulla ex parte corruptam in eodem incolumitatis coloriſq; habitu religioſę omnium ammirationi conſpiciendam monſtrauit. Quo tam mirifico ſpectaculo alioqui inexorabiles ſtudio ſuo conſentaneos reddidit: effecitq; vt periculum non impedimentũ monitorum eius eſſet: ſed experimentũ. Enimuero ipſam rerũ naturam audacis voti cõſtãtia ſuperauit. Quinetiam ea miraculi celebritate externũ genti noſtrę religionis ſpiritum ingenerauit. Quo euenit vt Dani abrogata duellorũ cõſuetudine, plęraq; cauſarum iudicia eo experimenti genere conſtatura decernerent: controuerſiarũ examẽ rectius ad arbitriũ diuinũ q̃ ad humanã rixam relegandũ putantes. Quãobrem Poppo a maximo ponti-

Suenonis perplexitas.

Poppo rem chriſtianã iuuat.

Miraculũ.

Danorũ ad fidẽ cõuerſio & morũ mutatio.

Aruſieñ. pᷓ⸗muſepatus Sleſuicẽſis ſecundus. Ripenſis tertius. Roſkildẽſis quartus.

fice bremenſi Adaldago apud Aruſiũ honorẽ gerendi pontificii vitæ atq; operibus ſuis per q̄ debitum impetrauit. Eodem officii nomine Harico Seuiſcus: cũ Leſdago Ripę ceſſerunt. Gerbrandus Roſkildię claruit. Adeo religioſiſſimi principis exactiſſima ſanctitas chriſtianiſſimi cultũ nouis ſacerdotiis auxit/cellis atq; ſacrariis decorauit. Prius eñ quatuor hic religionis domicilia externis ſacrorũ contenta pręſulibus, domeſticeq; p̄lationis expertia, fortuito magis q̄ ſolido pontificum ordine nitebãtur. Nec minus Noruagia Bernardi ex Anglia profecti ſaluberrima ammonitione profecit.

De Olaui ſupſtitione.

Cuius regi Olauo tanta ſumendorũ auſpiciorũ annotãdorũq; ominum cura acta eſt: vt etiã aquarum ſacrarũ liquore perfuſus: cum partẽ religioſę diſciplinę rudimenta ſorpſiſſet: nullo tamen ſanctitatis exemplo: nullius auctoritate doctrinę quo minus augurium monitus conſectaretur, futuraq; per pullarios diſceret: vetari poſſet.

De Suethica chriſtianitate. Vnno Bremeñ. epũs. Lundeñ. Gerbrãdus

Itaq; ſanctitate vacuus, necnõ inanem eius vmbrã cõplexus, ſuſceptã religionis ſpeciẽ fucoſa ſupſtitione dãnabat. Cõſimilis eiuſdẽ põtificis induſtria Suetię regem Olauum ad chriſtiana ſacra p̄ductum Iacobi nomĩe venuſtauit: morum profectui/decus vocabuli tribuens. Vtrum autẽ idem rex ab eo: an a Bremenſiũ pontifice Vnnone/ſacrorũ vſum diſciplinãq; perceperit/parum cõperi. Eo tẽpore Lundẽſes/ſacrarium moliti: ſub Gerbrando Roſkildię p̄ſule rem diuinã domeſtici templi religione geſſerunt. Cęterũ Vnnonis corpus Byrce oppidum veteri fama inclytum Bernardi Lundenſe hypogęum tenet. Interea rex Noruagię Olauus adhuc cælebs: fruendę claritatis, potiendęq; Danię cupidine inſtinctus, quo facilius voti ſe compotem redderet: petitis Syrithę nuptiis: Sueticas partibꝰ ſuis vires applicare curauit. Ne ergo Sueno duorũ regum iunctis copiis geminum patrię latus incurſandũ pręberet, per q̄ callido conſilii genere vſus: duos peruicacioris animi ſatellites ſubornauit/qui ſimulata dãnatione Olauũ ſupplices petiuerunt. A quo exulum more indulgentius habiti: cum poſt aliquãtę familiaritatis vſum propoſito licentius vtendum animaduerterẽt: Suenonis vituperio: thyrę cõmendationẽ impenſioribus verbis ſociare cœperunt, quãtum patris mores conuicio: tantũ filię ſpeciem laudibus inſecuti. Adeo falſum proſcriptorũ nomen complexi mendacii noxam beniuolentię ſimulatione texerunt. A quibus Olauus probabilis formę irritamento virginẽ petere per ſuaſus: legationẽ preces ſuas Suenoni porrecturã inſtruxit. Qua aditus Sueno: petitas proco nuptias pollicetur.

Olaui in Syrithã dolus.

Quo nuncio Olauus ad ſummã vſq; gratulationẽ euectus: matronali ſtolę: illibatas pudicitię faces p̄ferendas exiſtimabat, virgineũq; adulatus amplexum: adoleſcentiam ſuã intra viduitatis gremium obterere paſſus non eſt. Igitur quãtum alteri contẽptus: alteriq; venerationis deferret: aperuit. Syrithã nãq; colloquii ſimulatione celebriter accerſitam: nauigium conſerendi ſecũ ſermonis gratia ſubintrare petiuit.

Syrithę periculum.

Cuius p̄cibus regina quo verecundię munimento tutior fieret: aliquandiu reluctata: ad extremũ imperio ceſſit. Igitur vix atq; ęgre obtẽperanti lignũ penſilibus vncis ſubnixum: pontis loco ſcandendę puppis gratia ſternitur. Quod cũ regem aditura conſcenderet / eodem per inſidioſos ſubducto p̄ceps fluctibus obuoluta eſt. Nec contenti nautę ampliſſimã maieſtatem vltimo dedecore confudiſſe/quo clarius libidinoſum ei animũ expxobrarent: inflicti caſus turpitudinẽ: clamore ſub hinnitus ſpecie edito perſecuti ſunt.

Noruagicę gentis ſuggillatio.

Hæc eſt noruagica humanitas: dolis ac deriſione inſtructa: quæ ſplendidiſſimę fœminę fidẽ probroſis inſidiis circũuenire: matronale decus contumeliis proculcare: amorẽq; ignominia repẽdere nõ erubuit. Et ſane quiſquis ei populo humanitatẽ atq; obſequium erogat: ingratis be⸗

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

neficiũ pręſtat. At regina pene periculo pręfocata, magno cũ Sueonum rubore ęgre
littori reſtituta eſt. Tandẽ recepto ſpiritu impudicitiã ſibi a rege exprobratam iudi
cans: ruborẽ periculi tacita ferre nequiuit, opprobrii deformitatẽ minis quibus po-
tuit inſecuta. Neqꝫ ẽm duabus grauiſſimis calũniis periculo ac rubore affecta laceſ-
ſiti pudoris irritamẽtum ęquo animo tolerare ſuſtinuit, vtpote quę ex integerrimæ
maieſtatis regina ad inſolentis proci plenũ ignominię ludibrium redacta fuerat. Ita
verſuti ducis acumẽ ammirabilis vaframẽti inuolucro tectum, vires quibus Olauũ
exuit ſibi ſagaciſſime conciliauit. Continuo nãqꝫ petitę in matrimoniũ Syrithæ: eo
benigniorẽ animũ quo Olauo infeſtiorem expertus eſt. Nec inerter ruborẽ cõiugis
negata mox proco filia vindicauit. Interiecto tẽpore Kanutum ex Syritha ſuſcepit.
Ita Olauus duobus ſplendidiſſimis coniugiis deſtitutus dum alterũ temere reſpuit
ab altero turpiter repelli meruit: vtqꝫ hoc repulſa, ita illud inſolentia perdidit. Ve-
rũ quia Suenonẽ parũ proſpere bella gerere ſolitũ nouerat: facta nõ virium eius, ſed
fortunę ęſtimatione, inſtructoqꝫ nobilis famę nauigio armis vltionem exequi parat.
Contra Sueno adcita priuigni manu, maritimo hoſtẽ certamine excipit. In quo Ola
ui ſagittarius Enarus, magno corporis artiſqꝫ robore pręditus / tãto rigore mirifici
arcus tormẽtum intenderat: vt excuſſum ab eo iaculum, nulla rerũ duritia ſiſteret:
quo minus citato motu, vniuerſum penetraret obſtaculum. In malũ nauigii incidẽs
lignũ violẽtia ſua ꝑuium habuit. Eodẽ interiecto regis clypeo tabulę ratis illapſum
vix inter vndas ĩpetus ſui finẽ repperit. Itaqꝫ grauius hoſtẽ ſolus ꝗ tota ſociorũ ma-
nus afficere valuit. Cæterũ adeo certo ictu deſtinata feriebat: vt quicquid impete-
bat offenderet. Quo euenit: vt Sueno tormenti monſtro territus plus metus in vni
co ſtipite: ꝗ tota hoſtium claſſe reponeret. Cunqꝫ ſolũ in eius corruptione remediũ
animaduerteret: nõ tam ſagittarium ꝗ artis ſagittarię inſtrumẽtum ab eius rei pe
ritis impeti iubet, violata arcus fortuna tutius bellum gerere cupiens. In quo dele-
ctis certatim tela congerẽtibus, vnũ forte arcui impactum / artificem ingenio, hoſtẽ
victoria ſpoliauit. Cunqꝫ late ruptionis eius fragor obſtreperet: ſtupẽs Olauus quid
nã eſſet cõminutũ interrogat. Cui Enarus conuulſam inquit abs te noruagiã puta.
Plus nãqꝫ opis in arcu ꝗ exercitu repoſitũ iudicabat: futurũ pugnæ exitum abſciſa
reſponſi ſagacitate cõplexus. Nec ſecus ꝗ ꝓdixerat accidit. Fractio nãqꝫ arcus inſe-
cutã Noruagienſium cladẽ ominata eſt. Vt autẽ Olauus hoſtiũ manus arbitrario fa
to ꝓcurreret, mortẽqꝫ ſibi ipſe cõciſceret: armis onuſtus pręcipiti ſaltu profundũ pe
tiit, tanꝗ vita feliciter exceſſurus ſi nõ auiditate lucis victorem intueri cogeretur.
Cũqꝫ Sueno hoſtiũ vires in ſuã redactas poteſtatẽ vidiſſet: quos armis ad fugam in-
clinauerat oratione ad obſequiũ flectere cupiens, inſignẽ rei bellicę ſucceſſum ad blã
ditias tranſtulit: victorqꝫ cũ victis paciſci deforme non duxit. Nec Noruagiam ſibi
ſubieciſſe contentus petita Anglia pactũ cũ Adalſtano habuit: vt eo decedente regis
bonis ac nomine frueretur. Iiſdem tẽporibus Popponi Rimbrandus: Henrico Mar-
cus: pontificii religione ſucceſſit. Pro Leſdago Fulbertus ſacerdotio fulſit. Poſt quẽ
Othincarus albus ſplendidiſſimo loco natus infulas ſumpſit. Cuius liberalis in deũ
animus ne paruula quidẽ ſibi ſumma retenta, ampliſſimũ patrimonium neceſſariis
templorũ vſibus erogauit, cellaſqꝫ ante id rei familiaris inopes vberrimis agris ac la
tifundiis locupletes effecit. Adeo vt excellentiſſimę totius Iutiæ ciuitates quicquid
pene prędiorum poſſident: a religioſa eius donatione perceperint. Itaqꝫ propior pu
blicę deuotioni ꝗ priuatę facultati, ſolideqꝫ magis ꝗ fluxę laudis appetens: momẽta-

Syritha Suenoni nupta.

Kanutũ durũ peperit.

Enari ſagittarii monſtruoſa virtus.

Olaui ſubmerſio.

Subactio Noruagiæ vi.

Epi noui.

Othincari pietas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

neo rerũ impẽdio mẽſuras animi delicias cõparauit: ſeq; patrimonii q̃ religionẽ rei familiaris inopem eſſe maluit. Ad eũ hæreditatis ſuæ honorẽ transferens: a quo pia dona perpetuis bonis rependẽda cognouerat. Nec poſſeſſionẽ ſacris impendiſſe contẽtus: vt omnes virtutis partes ac numeros exſequeretur: etiam rerũ beneficiis virtutum adiumenta ſubtexuit. Siquidem Syalandiam & Scaniam officio pię eruditionis aggreſſus: mirificũ ſacri dogmatis auctorem agere cœpit. Ac ne parcius animi q̃ corporis officium amminiſtraret: tantũ ſe in amplificanda religione geſſit: quãtũ egerat in locupletanda pro quo patrimonium erogauerat: etiã morte paratus occũbere. Cæterũ Sueno ſenilis aĩę laboribus feſſus: diuinis rebus ĩfatigabilem vltimi tẽporis curam tribuit: nec ſpiritu q̃ religione diuturnior fuit. Siquidẽ oĩ humana cõcuſſione vacuus in ipſo perfectiſſimę vitę fulgore deceſſit. Hunc igitur duæ inter ſe diuiſere fortunę, quem varia ſors in ludibria ac decora alterna vice traiecit: regno illius captiuitatẽ: captiuitati exilium ſubſtituendo. Quis enĩ crederet illum a maximo ſolio ad ſclauorũ peruenturum catenas? Quis rurſus exiſtimaret a ſclauicis vinculis ad regni rediturum inſignia? At tamẽ ex rege captiuus: atq; ex captiuo rex eſt factus. Ita nunc miſerrimis nunc feliciſſimis par, diuerſo conditionis habitu: geminã vtriuſq; fortunę menſuram ęquauit.

Suenonis lxxii. bonus exitus.

Kanut⁹ durus rex lxxxiii.

MOrtuo Suenone Angli ac Noruagienſes ne rerũ ſummã alieno imperio ſubiectã haberent: reges ex ſuis legere / q̃ a finitimis mutuari ſatius rati: abrogato Danici nominis reſpectu: Eduardum atq; Olauum in maieſtatis faſtigio locauerunt. Quorũ pręualidum robur kanutus Danorũ ſolio functus inter rerum initia aggredi veritus: ne tamen regnandi vſum intra patrię metas clauſum haberet: diſſimulata magis q̃ omiſſa paterni ĩperii recuperatione, primũ ſclauię ac ſembię: perinde ac debilioribus regnis ferrum iniicere ſtatuit. Quarũ alteram Sueno tametſi graues iniurias paſſus / obſtante religionis vinculo concutere formidabat: altera ab Haquino oppreſſa: abſumpto eo rebelles Danis manus exercuit. Solerter igitur a Danici regiminis ſucceſſore ꝓuiſum eſt: vt in hac paterni grauaminis: in illa defectionis noxam puniret. Neq; enĩ ignorabat bonæ ĩdolis habitum ad maiorẽ virtutem capeſſendã leuiori rerũ conamine roborari, ideoq; in ipſo militię tyrocinio: adoleſcentiam ſuã aliquo ꝑclaro opere auſpicari cupiuit. Nec eo quidem ſegniores deſertoribus manus intulit: ſed neſcio an ideo prõptiores: quia ſtrenua ingenia quo plus experimenti ſumũt: hoc ad inſignẽ operã edendam maiore auſu proficiunt. Cuius propoſiti compos ſpes ſuas duabus ſplendidiſſimis victoriis alitas tertiã ab Anglis expetere docuit. Quod vt promptius expediretur Olauũ Noruagię potitorẽ cũ fratre Haraldo: tectis diſſimulatione odiis aduerſum defectionis ſuę conſortẽ armauit. Eñuero vt prudẽter / ita periculoſe hoſte in hoſtem vſus ambitione cõiunctos armis diuiduos fecit. Igitur Danorũ Anglorũq; exercitibus acerrima pugna cõſertis: Tymmo genere Syalandicus cũ hoſtili ĩpetu ſocię partis aquilas admodũ inclinatas videret, leuẽq; & quẽ ſors obtulerat ramulum haſta ſuſtulit, eoq; vexilli loco vſus atq; in eũ vociferatus modũ quo kanuti milites mutuę adhortationis gratia acclamare cõſueuerãt, aduerſas in fugã turmas fœlix anteſignanus auertit. Itaq; nõ tã ſigni q̃ animi virtute ſalutarẽ ſuis aquiliferũ geſſit, nutãtẽq; Danorũ fortunã ad victoriã vſq; ne laberet̃ erexit. Nec ſolũ fortitudinẽ ipſe pleniſſimã prębuit: ſed etiã ex ſociorũ animis pene ꝓfugã reuocauit. Cuius facti decus poſtmo-

Sclauorum ſubactio xvi.

Tymmonis anteſignani virtus:

dū cognomine vſurpauit inſupꝫ virtutis titulo honore primipili a rege donari me
ruit. Nec puduit Danorū partes ſplēdidiſſimo aquilifero defectas plębei hoīs ductū
vt obſcurū ſpecie ita p̄clarū euētu recreatis animis ſalutis p̄mium cōſectari. Igitur
Anglorum ſubactio decima.
Eduardus cōtuſis ſuorū animis: ītolerabilē Danici exercitꝰ ſpiritū aīaduertēs: quia
manū nō poterat: pactū cū hoſte cōſeruit: vt quoad ipe viueret: Kanutū dimidii re-
gni cōſortē haberet: extinctus oīm bonorū hęredē relinqueret. Ita victor a victo extu
dit/vt is ſibi cōſortionē imperii viuēs cederet: totū moriēs teſtamēto legaret. Eodē
tēpore Alwinā ab Olauo adamatā/Kanutus eximia matronę ſpecie delectatus/ſtu-
pro petiit. Igit̄ Olauus ſiue quia cōcubinę facibꝰ ſpoliatus: ſiue quia ꝓmiſſa Angliæ
parte ꝑ Kanutū fraudatus fuerat: priuatā offenſam publicę militię p̄tulit, ꝑactiſqꝫ
ſtipēdiis, ira pariter ac dolore īſtinctus Noruagiā rediit: nō incōgruū eiꝰ deſertorē
agere ratus, a quo plena turpitudinis iniuria vexatus fuerat. Septenis poſtmodū in
teriectis annis quidā tricliniū in quo Kanutus epulabat̄ ingreſſi/totius Angliæ re-
gē ſalutare cœperūt. A quibus rex ſibi ictū cū Eduardo fœdus ꝑ inuolucrū exprobra
ri ratus: nihil eius ſe pudere reſpōdit. Sed neqꝫ ab ira animū neqꝫ vultū a rubore cō
tinuit: ꝓfectas a ſcelere voces ludibrio propinquas exiſtimās. Tum illi funeſtū mini-
Eduardi cędes.
ſteriū incauto cōfeſſionis officio proſecuti: Eduardū ſua interemptū opera iactita-
bāt, eo ſe regi placituros rati: quo ſummā ipſius offenſam accēderāt. In quos rex ꝑ
inde ac maieſtatis inſidiatores: p̄parati p̄mii loco: ſuſpendio protinus animaduertē-
dū curauit, deterrimū opus deformi vindictę ſpecie puniēs. Q̄ꝗ eñ ſe acri ęmulo li
Aīaduerſio pręclara.
beratū cognoſceret: ſceleri tñ pœnā ꝗ vtilitati gratiā referre maluit. Memorāt alii
Kanuti ſuſpectū facinus.
Eduardū clandeſtino Kanuti imperio occiſum, eiuſdēqꝫ iuſſu pœnā a maleficis/gra-
tia deinde ſuſpitionis exactā. Vt eñ innocentię ſuę fidē aſtrueret, ſeqꝫ ei culpę affinē
fuiſſe negaret: grauius in ſceleratos cōſulendū putauit. Ea tamē res primum regis
apud domeſticos fauorē quaſſauit. Qui cū Anglorū rebus obtentis nectendā cū fini
Normānię p̄fecti filia.
timis amicitiā decreuiſſet: Normānię p̄fecti Roberti filiā Immā matrimonio duxit.
eiuſqꝫ fratri Rykardo ſororē Eſtrithā cōiugio potiēdā ꝑmiſit. Igit̄ ex Imma Kanu
to, Gunnildaqꝫ ſuſcepta: duorū populoꝝ concordiā cōmuni ſanguinis vinculo ſtabi
liuit. Cæterū quo promptius habilē expeditāqꝫ clientelā contraheret ſplendidis mi-
litiā tyrociniis auxit: ampliſſima fortibus ſtipēdia proponēdo. nō tam numero ꝗ ro
bore militū venerabilius īperii ſui decus futurū exiſtimans. Itaqꝫ militaris alacritas
cuius maxime p̄miis honos alitur: certatim ī eius cōtuberniū defluebat. Cuius mu-
Vluonis ortus.
nificētię gratia Vluonē quendā e Suetia accerſitū: dolis magis ꝗ viribus inſignē in
militarē ordinē allici cōtigit. Cuius quoniā incidēter mentionē egi: ortū ſummatim
differā. Cuiuſdā patriſfamilias in agro Suetico filiā liberalis formæ cū ancillulis lu-
Vrſus amator puellę.
ſum egreſſam: eximię granditatis vrſus deturbatis comitibus complexus rapuit: ex
ceptāqꝫ vnguibus prę ſe leniter ferēs, ad notam nemoris latebrā deportauit. Cuius
egregios artus nouo genere cupiditatis aggreſſus amplectendi magis ꝗ abſumendi
ſtudiū egit: petitāqꝫ laniatui prędā in vſum nefarię libidinis vertit. Continuo eñ ex
raptore amator effectus, famē concubitu ſoluit. Ardorēqꝫ gulę veneris ſatietate pē-
ſauit. Quoqꝫ eā indulgētius aleret crebris incurſationibus vicinū acrius inceſſabat
armētum, nec niſi lautioribus ante veſci ſolitā ſparſis ſanguine dapibus aſſuefecit.
Adeo eñ captiuę ſpecies efferatā raptoris ſęuitiā fregit: vt quem ſanguinis ſui cupi
Amoris vis
dū extimeſcebat: amoris auidū experiretur: paſtumqꝫ ab eo perciperet: cui fore pro-
tinus alimonia metuebat. Quo nō penetrat/aut quid nō excauat amor? cuius ductu

etiā apud efferatā beluarū rabiē gulę irritamentū libidinis imperio cedit. Tandem
gregis poſſeſſor exhauſti pecoris inopia ꝓuocatus:obſeruatione adhibita circūuen-
tā canibus beluā curſu ac clamore vehemētius vrgere ꝑſtitit:fugacēq; ſectatus,eo
forte loci quo puella ſeruabatᷓ acceſſit.Siquidē domiciliū eius inuiis paludibus clau-
ſum ꝑplexa ramorꝫ ſeries cōtinēti frondiū vmbraculo texerat. Vbi mox fera a retia
riis circūuenta ac venabulis occupata cōfoditᷓ.Vt ergo duplicis materię benigna ar

Vrſi ſilueſtris progenies.

tifex natura nuptiarū deformitatē ſeminis aptitudine coloraret:generationis mon
ſtrū vſitato partu edidit: ſilueſtrēq; ſanguinē humani corporis lineamētis excepit.
Nato itaq; filio paternū a neceſſariis nomē imponitᷓ. Qui tandē agnita ſuę veritate
propaginis:a patris īterfectoribus funeſta ſupplicia exegit.Cuius filius Thrugillus
cognomine Sprageleg nullo ꝓbitatis veſtigio a paternę virtutis imitatione defecit.
A quo Vlfo genitus:originē ingenio declarauit.Auitū aīo ſanguinē repſentans.Cę
terū vt ad diuerticulū quo exceſſi redeā:Olauū cū Haraldo fratre Danis atrociter ī
minētem Kanutus claſſe ex Anglia petitū ad ſocerū Gerithaſlauū Orientaliū ducē
exilio migrare cōpulit,recuperataq; noruagia rediēs:Rikardū acerrimū vxoris oſo
rē effectū pꝛia exegit:ſed & ſororē Syalandię redditā regiarū partiū functione dona

Olauus ſanctus & eius geſta.

uit.Interea abſumpto Sueonū rege Olauo:ſuccedit, Omūdus a vitę diuturnitate co
gnomē ſortitus.Cuiꝰ fato Olauus noruagiēſis repetēdę patrię fiduciā nactus:cōtra
cta Sueonū ope noruagię ſummā audaci vſurpatione corripuit:ꝙ Kanutū fraternę
opis caſſum ac celeberrima viriū ꝑte defunctū aduerteret.Idē ignarū iuris populū:
paſſimq; & agreſti more viuentē legibꝰ ſalubriter editis ad melioris vitę habitū ꝑdu
xit:quarū vetuſta monimēta plębs norica pſenti veneratiōe cōplectitᷓ.Nec minus in
deū venerabilis memorabili exemplo ſeruatę religionis īclaruit. Nā cū prima feria
cultello fuſtē per īcuriā ſecuiſſet/atq; ab his ꝗ proxime cōſtiterāt:ſolutę a ſe religio-
nis fuiſſet ammonitus:cōtinuo dexterā ſuā ꝙ eius miniſterio lapſę mētis errorē cō-
pleſſet exoſus:ſparſas repēte ſcindulas legit,factoq; ex eis foculo: ſubiectā palmā cre
mādam pꝛbuit:fortuitū culpę modū ſolido cruciatus genere puniēs.Adeo ſcrupulo-
ſo cultu leuia quoq; religionis momēta ſeruauit/cuius detractę triſtē a ſeipſo pœnā
exigere cunctatus non eſt.Nam cū reos pœnas apud inferos manere pſuaſum habe-
ret:leui admodum cruciatu grauiorem pcurrere ſtatuit,manūq; ad pſentes pœnas
ꝑferēdas patiētię duramēto firmare/ꝗ animā futurarū metu ſuſpēdere tutius du
xit.Ita ne cęteri a diuinitatis cultu auocarentᷓ:ne ſibi ꝗdē ignoſcendū putauit: & qđ
pie diſſimulare licuit,ſuppliciter expiauit.Cumq; pſidio negligētię errorē tueri poſ
ſet:ne qua religioni fraus fieret pœnitētiam magis repſentare curauit,pœnāq; cor-
rectionis ſuę fidē:ꝗ impunitatē delicti teſtē eſſe maluit.Ita prudētia ac deuotione in
ſtructiſſimus propior publicæ religioni:ꝗ priuato reatui fuit. Cuius facti circūſpe-
ctiſſima ſanctitate æternā cognomine memoriā vſurpauit. Ab eodē quoq; pauperi-
bus protectio,pupillis tutela,ſacerdotali ordini veneratio,detrimētorū violētia la-
ceſſitis ſubſidia pbebantur.Pręterea ex gremio eius veluti quodam munificētię fon
te cōplura alia virtutū ſpectacula manauerūt.Hæc hactenus/quia publico cultu cō

Vlfonis fraudes.

ſecrata pietas priuatę laudis egena non eſt.At Vlfo ob virtutis ęmulationem graui
bus in Kanutum odiis efferatus:quia tuto inimicitias gerere nequibat: quo effica-
ciores inſidias necteret:inſtrumentum doli ſimulatione officii texit. Suetis eñ aſſi-
due Scaniā irrumpētibus:primus ad conſtringēdam rem proficiſci popoſcit,impe-
tratiſq; petiti miniſterii partibus:Eſteritham quęcūq; imperaſſet exequi:litteris ſi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

gnatorio anulo impreſſis iuberi petiuit, Quibus acceptis : continuo matrimonium
eius poſtulare aggreſſus: rei bellicę mandatum ad nuptiarū preces tranſtulit, libidi
noſumq; ꝗ ſtrenuum legationis miniſtrū agere ſatius duxit. Quā rem Eſtritha ar-
cano fratris imperio cōſentaneam rata: perſeueranti repugnare paſſa nō eſt. Ita ver
ſuti ducis animus impulſu capti odii inſtinctus corrupto legationis officio linguæ
volubilitate qua plurimum valuit: fratris ac ſororis credulitatē nefariis perfidię la-
queis circūuentā oppreſſit, bellūq; aduerſus Daniā ꝓfeſſus: ſtructis callide dolis au-
dacter euidētiam p̄buit. Et ne Kanutū in Dania vltorē opperiretur: declinandę vin
dictę gratia in Suetiam ſibi cum coniuge tranſeundū ꝓuidit. Vbi inuadendę Danię
propoſitum pertinacius animo voluens: Omundo, Olauoq; conſilii participibus fa-
ctis: alteri maritimis Syalandiā copiis: alteri Scaniā terreſtribus impetendam pro-
ponit. ipſe ſe claſſem e Suetia ducturū promittit. Cuius rei molitione detecta Haqui
nus quidā e villa Stangby: amātiſſimus regis: arrepta ꝗ celerrime nauigatione Ka-
nuto cuncta ex ſe cognoſcēdi copiam tulit, eaq; humanitate quanta principis ac pa-
trię charitate teneretur / aperuit. Rex tantæ conſpirationis nuntiū exercitu ſubſecu
tus ne rumoris auctorem p̄mio vacuum p̄teriret: fidē nuntii ꝙ & longam & pericu
loſam nauigationem egerat: p̄mii loco duum iugerū agri Scanici donatione penſa-
uit. Interea Olauus claſſe ſua apud inſularum vnam acquieſcere iuſſa: habili expedi
toq; nauigio Syalandiā petiit. Vbi accerſitum concionis nomine populum ad dedi-
tionē ꝗ potuit diſertiſſimo prouocabat eloquio, modo vniuerſorū modo ſingulorū
compoſitis blanditiarum figmentis animos demulcendo: eam demum tutiorem po-
tentiam credens: quæ pace magis ꝗ prelio conſtitiſſet. Igitur a maiorum quodā aſtu
benigniſſimę reſpōſionis exceptus ſimulatum plębis fauorem ſpe eximia complecte-
batur. Tandem inter varium plębis tyrāniq; ſermonem ſpeculatorum vnus ex ma-
ritimis ſuperueniens grandia terris vela propinquare narrabat. Igitur fluctuantem
Olauum: ſenior regis aduentū operiens: interrito ſe animo gerere cohortatus con-
ſuetā littoribus mercem aduehi p̄dicabat: non aliam premendi inimici occaſionem
aptiorē futurā ratus: ꝗ ſi odiū beniuolentię ſpecie ſuppreſſiſſet, ſpemq; eius vano ſer
mone protrahere potuiſſet. Secūdo quoq; pari nuntio accepto concionātis metū cō
ſimili affirmatione diſcuſſit. Tum demū Olauus aſſertionem eius ſuſpicione inſecu
tus emiſſum in littus ſpeculatorē explorare iubet: Kanutus ne eſſet: an negociatorū
aliqui veniētis exercitus ſpeciem p̄buiſſent. Quo reuerſo ſeq; frequēs claſſe pelagus
proſpexiſſe perhibente, continuo ſenē mendacii damnās colloquium ſoluit. Ille nihi-
lominus vera ſe omnia retuliſſe contēdens eos aduentare dicebat: a quibus Daniam
ferro comparare quis poſſet. Olauus vix fuga vſus pertinaci remigio ſociam repe-
tit claſſem. Subinde Kanutus portū claſſe complexus: victum labore remigē noctur
na quiete firmauit. Vbi ab incolis Omundum terreſtri agmine Scaniam Vluonem
nauali fluuium Helgam occupaſſe cognoſcit. Ipſe igitur Omundum excipit: claſſem
ad opprimēdos qui ad amnē appulerant mittit. A quo cū nauium duces Omūdum
apud ſtangam montem inſigni pugna obrutum comperiſſent: ipſi quoq; conſenta-
neā fortitudinis operam edere cupientes / ne rege audacter agente ignauum geſſiſſe
militem viderentur / quo promptius in eā quā hoſtes occupauerant inſulam traiice
rent aliam eidem vicinam ingreſſi: medium amnis ſpacium contabulatis molibus
ſternunt. Illic ſiquidem fluuius latius manantibus aquis: amnis modum excedens:
ingentis ſtagni ſpeciem p̄bet. Tum Vluo ſuos ne hoſtem cœpto deturbarēt ammo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nitos:traiicientem telis eminus ac ſagittis inceſſere iubet. Futurũ taliter inquiens: vt ipſe ſua ſibi manu vltimã fati ſemitã strueret. Progreſſo vero longius opere veluti noſtros tranſitu prohibiturus/in aduerſa ripa Phalangem explicat. Quo viſo Dani traiiciendi cupidiores effecti frequẽtes onerauere pontem. Vbi dum conſerti/ſed in q̃ periculoſum iter progrederentur ignari:bellum inſtanter appetunt:ſubito de-

Danorum ſubmerſio.

ſidente congerie inter vndas auidum pugnæ ſpiritum depoſuerunt. Siquem vero (vt in eo diſcrimine accidere ſolet)ſemel ad ſummum fluctus retulit:protinus alterius amplexibus implicatus in profundum periturus abſtrahebatur. Ita dum mixti atq; alius alii cohærentes inuicem opem exigunt mutuo ſibi exitium ꝑpererunt:& quem ſalutis quis auctorem petiit/infœlicem fati comitem habuit. Neq; eñ armorũ pondere preſſi:tutum natandi euentum aſſequi potuerunt. Ita Vluo Danorum deceptor magis q̃ victor:aliena temeritate qđ propriis viribus nequibat obtinuit:certiſſimam hoſtium virtutẽ ſalubrius cunctatione pugnę q̃ impetu proculcando. Cuius facinoris inſecuturam metuẽs vltionem ꝙ ſibi hinc claſſem obſtare,inde regem imminere cõſpiceret:ſalutis obtinẽdę cõſilium vt viribus difficile:ita arte prõptiſſimũ reppꝛit. fugam nãq; diligentius animo circũſpiciens cum vnicum eius diuerticulum in claſſis deſertione reſtare animaduerteret:noctu maioribus nauigiis relictis,in proximã ripam vniuerſum ſcaphis traiecit exercitũ,ſicq; clandeſtino ſeceſſu vſus potitũ latebris agmen abducit. Diluculo Dani ſocię cladis vltionem auidius ſitientes:dũ in hoſtium nauigia ruunt, eadẽ propugnatore vacua reperiunt. Rex lacu luſtrari iuſſo merſorũ corpora vncis aut euerriculis capta/apud Aſium cõtiguũ

Olaui cędes.

anni oppidum ſupmis procurauit officiis. Olauum vero ꝑ noruagienſium quoſdã ꝑcunia a ſe correptos domeſtico bello opprimendum curauit. Ita egregii animi

Kanuti ſex regna.

dux ſuorum auaritia laceſſitus quos foris propugnatores habuit:domi percuſſores inuenit. Cuius frater Haraldus cõſimilem gentis perfidiam veritus adito bizantio

Henricus imperator duxit Gunnildam filiam Kanuti.

ſuſpectam patrię fidem longinquo declinauit exilio. Igitur Kanutus ſex ꝓpollẽtium regnorum poſſeſſor effectus:eximio ſui fulgore etiã romanum illuſtrauit imperiũ. Eñuero eius principi Henrico filiã Gũnildam nuptũ tradidit : eundẽq; paulopoſt Italica cõſternatione perculſum auxilio proſecutus:priſtinę fortunę preſſa rebelliũ cõſpiratione reſtituit. Inde reuerſus Haraldũ natu maiorẽ Anglię: Danię Kanutũ: Noruagię Suenonẽ:quẽ ex Alwiua ſuſtulerat:abſq; vlla maieſtatis ſuę diminutione prędecit. Nam etſi tres prouincias totidẽ filiorũ regimini tradidit: nihilominus cõmune ſibi trium imperiũ reſeruauit,neq; ſummã penes alium conſiſtere voluit. Pręterea teneris adhuc ducibus in officiorũ tutelã fortiſſimorũ præſidia ſociauit. Poſt

De ortu Suenonis ſecundi.

hęc Heſtridha filiũ Suenonẽ enixa:ſobolis interceſſu viro fratris gratiã cõciliauit. Beniuolentiã eñ quã Kanutus perfidis Vluonis meritis denegauit:conſanguineæ ſibi prolis reſpectui tribuendam putauit. Quinetiam ſororem Anglorum Satrapæ Godewino nuptiis iunxit:gentem genti animis atq; affinitate conſerere cupiẽs. Ex qua Haraldũ,Biornonẽ,Toſtonẽq; ortos memoria proditum habem9. At Cæſar,ex

Magnus.

Gunnilda filiũ ęque fortuna ac vocabulo Magnũ ſuſcepit:a quo illuſtrium theutonicorũ imagines,ſplendidaq; germanię lumina ſucceſſionis ſerie pullulaſſe produntur.

Guthſcalcus.

Eo temporis Guthſcalcus ſclauicus eximię indolis adoleſcens cõmilitium regis ſtipendia meriturus acceſſit. Is Apribigneuo patre chriſtiani cultus amantiſſimo deficientemq; a religione Sclauiam nequicq̃ reuocare conante:præter nationis ſuæ morem percipiendæ literarum diſciplinæ gratia/doctoribus traditus : vt eum a

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Saxonibus potiendæ Sclauiæ cupidis interemptũ cognouit: efferatum ingeniũ leni
ſtudio miteſcere paſſus non eſt. Repente enim armis ſcolã mutauit: & ne alienigeni
ingenii exercitatione patrios ritus pigrius proſequeretur: literarũ cultũ in tyroci-
niũ vertit: omiſſoq; doctrinę ſtudio ſtrenui vindicis q̃ ignaui diſcipuli partes agere
maluit: audacter q̃ induſtrie animo vti ſatius autumans. Itaq; naturæ magis q̃ præ
ceptoris monitis obſecutus: parta tandem vltione: Kanuti commilitium expetiuit.
Ita adoleſcentis mens in ipſo doctrinæ limine ſæuitiæ ſtimulis intercepta ſtudioſæ
rationis elementis ingenitum ſanguini ſuo rigorem expugnare nõ potuit. Eodem
tempore apud Daniam ſacrorũ antiſtites aliis alii ſucceſſiſſe tradũtur. Nam Ger-

Pontifices Danici.

brando ſubſtituitur Auaco: Otkynkarus iunior Ripeñ. pontifex creatur. Cæterũ
Kanutus tria præmemorata regna circuiens: clientelam ſuam ſex miliũ numerum

Familia quotidiana Kanuti.

explẽtem: ſexaginta nauigiis cultius apparatis: eorũq; quolibet cẽtenos armatos ca
piente diſtinxit. Eãdem æſtate pro tuendo imperio excubãtem hyeme contuberniis
diſcretam alere conſueuit. menſibus ſtipendia nouabantur. A quo Vluo tempore
quo rerum auctor nobiſcum immortalitatem ſuam partiri voluit: annuo feriarum
circuitu repetito: apud Roſkildiam cõuiuialiter accerſitus: poſtq̃ induſtriam temu

Vluonis inſolentia.

lentia vicerat: merſæ nuper militiæ cladem nocturnis laudum ſuarũ cantibus cele-
brabat. A quo rex ſuorum ſibi pericula palam exprobrari iudicans vehementis iræ
procurſum aduerſum cõtumelioſum eius carmen deſtrinxit: indignũ ratus eo con
uiuanti: cuius ductu ſe fortiſſimis propugnatoribus ſpoliatum cognouerat. Igitur
Vluo inter ipſa menſæ ſacra ab aſtantibus interfici iuſſus: præcipitis linguæ iuſta

Vluonis ſupplicium.

ſupplicia pependit. Ita dum aliena fata parum ſobrie meminit, ſua cecinit: ſiccatoſq;
cupide calices proprii ſanguinis liquore cõpleuit. Merito enim ex tam petulanti in-
genio amaritudinem potius q̃ voluptatẽ percipere debuit. ꝙ gloriæ ſibi loco arro-
gaſſet ductu ſuo præcipuis regis viribus vltimam inceſſiſſe iacturam. Quo peracto
Kanutus violatæ neceſſitudinis iniuriã ac ſororis viduitatẽ duarum prouinciarũ
attributione penſauit: quas eadem poſtmodũ ſacroſanctæ trinitatis ædi: præcipua
apud Roſkildiam veneratione cultæ decimarũ nomine partiẽdas curauit. Iãq; fre-
quens ad Kanutũ miles defluxerat: animis, q̃ impẽſis oneroſior. Plęriſq; enim ampli
or virium q̃ morũ grauitas inerat: quiq; ſe ſplendidius bello geſſerãt obſcurius pa
cis decora intuebantur. adeo vt qui foris inſignes extarent: domi ignobiles viderẽ-
tur: vixq; eadẽ & honeſta & acria ingenia reperiebãtur. Igitur complures ad vim &
rixam vſq; in aula pernicioſi eſſe cõſueuerant. Quos cum rex natione, linguis, inge
niis: q̃ maxime diſſidentes animaduerteret: quippe variis ac perplexis inuicem affe
ctibus vrgebantur: nam petulãtia alios: alios inuidia: quoſdã etiam ira vexabat: quo
minus ſeditioſe ſe gererent: ſaluberrimũ caſtrenſis diſciplinæ tenorẽ: qua tantæ va

Militaris diſciplina.

rietatis diſcordiam rumperet: debitãq; militi maturitatem mõſtraret: exactiſſimis
edidit iſtitutis. Itaq; circũſpectiſſima eiuſdẽ deliberatio Oponis Sialandici, cæteros
prudentia atq; auctoritate præſtantis, monitis perſuaſa: ne externa forte domeſtico
crimine turbarẽtur: ſocialis odii tempeſtatẽ repreſſit: legeſq; ſeueriſſime cauẽdo ſe-
ditioſum militiæ ſpiritũ veluti fraterna quadã charitate coercuit. Atq; vt audacię
comitatẽ adiiceret: fortiſſimo militi ſpecioſiſſimũ moris habitũ ingenerauit: clien-
telam ſuã effręniũ ac litigioſorũ conuictu tãq̃ erubeſcenda aliqua ſentina vacuefa-

Lex Kanuti

cere cupiens. Vt ergo improborũ frequentiã a curiæ valuis repelleret: ſtatuit vt in
capeſſendo diſcubitu ordine quo quiſq; militaris muneris aduocationẽ ſortitus fue

rat vteretur:locaqꝫ antecelleret:qui prior obſequio foret. Adeo militiæ vetuſtatem
honore menſæ rependi par duxerat:ne promiſcuis ſedendi locis cõſuſa meritorum
ſeries videretur. Eũ vero qui cœna inita aliqua mora interpellãte tardior ſuperue-
niſſet:inter conſidẽtes excipi oportebat. Qui ſi tã arcto ſe cõceſſu iũxiſſent vt ob ni
miã eorũ frequẽtiã qui ſuperuenerat ſeſſum recipi nequiret:qui eius loco inſederat
exſurgens proximũ occupabat:eouſqꝫ inuicẽ ſe aſſurgẽdi officio venerãtibus:donec
laxato totius cõſeſſionis ordine:legitimũ recipiẽdo ſpaciũ patuiſſet:menſaqꝫ qui po
ſtremus reſidebat abſcederet. Si quis vero alieno diſcubitu vti per inſolentiã perſe-
ueraſſet: qui eo ſpoliatus fuerat proxime circũſedẽtibus iniuriæ querelam detulit.
Hiſdẽqꝫ teſtibus in concionẽ productis aduerſus reũ actione cõtendit:effecitqꝫ vt ꝙ
cedere iuſſus cõtumaciter ſuperſediſſet:cõtumelioſe ſtipẽdiis amoueretur. Ter ta-
mẽ regi tali culpa affectis neceſſitatem pœnæ remittẽdi fas erat. nec aliter q̃ vt tot
gradibus quis diſcubitu indignior fieret:quot vicibꝰ ſodalẽ dignæ ſedis negatione
ſpreuiſſet. Ita enim legis temperamentũ inter ſeueritatẽ ac manſuetudinẽ mediũ/ri
gori clementiã ſociauit:vt nec pœnitẽtiã repelleret,nec impunitatẽ exceſſui daret.
Qꝫ ſi quarto ſe quis eodẽ reatus genere maculaſſet:diſcreto a milite loco, mẽſæ alie
nus fiebat:cõmilitonũ nemini catino aut calice cõmunicabat. Neqꝫ enim ter veniã
experto vlterius ignoſcendũ putabat:quia ſua iã noxa pœnã meruit qui ſe ea toties
affecit. Adeo contumaciã cõtẽptu mulctari placuit. Valuit enim apud regẽ ſpretæ
militaris dignitatis indignatio:eũqꝫ qui parẽ venerari neſciret:parũ ſuperiori dela
turũ eſſe exiſtimatũ eſt. Eodẽ pœnæ genere in minutos quoſqꝫ animaduertebatur
exceſſus. Vt ſiquis aliũ cõuicio inſecutus fuiſſet:aut potione per cõtumeliã reſper-
ſiſſet. Cæterũ rex maritimã ſæpius q̃ terreſtrẽ militiã agere cõſueuerat. Igitur quo
ties equitatu opus erat : milites equis omnibus vacui ꝓ aſſeruãdis equis alternis vi-
cibus excubabãt. Qui vero adaquãdi tẽpore ita ſodalis equo vſus fuiſſet vt ipm̃ cõti
nue/nec modo ſuũ,modo illius viciſſim inſidẽdo premeret:p̄dictũ pœnæ modũ ex-
pleuit. Tãto em̃ ſtudio rex verecũdiã a ſuis ſeruari voluit:vt etiã paruulo impudẽ-
tiæ exceſſu deuios,caſtigationis remedio coercẽdos putaret. Qui vero tribus faſci-
culis in ſtabulũ coniectis equo ſuo cõmunis pabuli ſpicã alieno ſtipulã admouiſſet:
iuxta priorẽ formulã militia,aut turpiter vti:aut deformiter excedere cogebat. Ac
ne ꝗs ſocio flumẽ tranſequitãti/ita equo cõcurreret:vt ad ipm̃ turbulẽtior vnda de
flueret:pari induſtria cautũ. Adeo ſcrupuloſa cura paruula quoqꝫ ſocietatis officia
pẽſabant. Ei vero ꝙ ſtationi addictus/ita ſe ſomno oneraſſet:vt veſtes aut arma dor-
miẽti detrahi poſſent:cõſimile vindictæ genus mulctæ nomine irrogabat. Neqꝫ em̃
regio ꝓfuturus impio putabat: quẽ priuatus torpor publico excubiarũ officio ſub-
mouiſſet. Verũ aduerſus grauiora p̄fractior actio cõſtituta fuerat. Siꝗs em̃ cõmili-
tonũ ſuorũ quẽpiã,manu,ferro,vel fuſte læſiſſet:aut ſi ꝗcq̃ violẽter eius manibus ex
torſiſſet,comãve alieni capitis violaſſet:poſtremo ſi maieſtati ĩſidias ſtruxiſſet: abũ
deqꝫ de facto teſtiũ aſtructione cõſtaret:tãq̃ capitalis criminis reus/cliẽtela amotus
militari munere defungebat. Is nãqꝫ ꝙ grauiter ab eo affectus fuerat: ĩ primis regẽ
ſella poſita ius militi dicere poſtulabat. Deinde reũ vt in cõcionẽ veniret:tertio ci-
tatorũ ordine ꝓuocabat. Vnũquẽqꝫ bini dũtaxat cõmilitones explebãt. A quibus ſi
reus in q̃ſtionẽ publicã deducẽdus rẽ familiarẽ poſſediſſet:domi ſemel: bis in curia
apud diſcubitꝰ ſui locũ p̄ſens abſenſve poſtulari ſolebat. At ſi fundo careret:eo loci
vbi in aula accubare cõſueuerat:ter ſpõſione ꝓuocãdꝰ fuerat. Cõcione inita ꝙ ꝓuo-

cauerant ſyncere ſe reū poſtulaſſe: nihilq; in ea cauſæ dictione fauoris aut offenſæ
reſpectui indulſiſſe iurabāt: ſimulq; & citatorū, & teſtiū ptib⁹ inſeruiebāt. Cōſequē-
ter in reū principalis facti teſtimoniū a duobus denūtiādū reſtabat: iuramēto pfari
iuſſis: nec actoris amore, nec rei odio qcq̄ ſe pter oculis aut auribus explorata dictu
ros. Nā in qſtione læſæ maieſtatis ppēſior auditui fides haberi cōſueuerat. Cæterū
teſtimoniū in oculis reponebat. Præterea obiecta defenſionis pſidio repellere nō lice
bat. Siqdē teſtiū criminatio, neq; alieno patrocinio, neq; ppria cuiuſq̄ repulſione ſub
rui poterat. Tantū quippe auctoritati ipſorū pōdus inerat: vt aſſertionis eorū fidē
eleuare pxima ſacrilego demētia putaret. Ita reus aduerſum teſtimonii fulmen nec
culpā nec innocentiā vllo argumēto tueri potuit. Sed neq; ei ſi ſponſione puocatus
fuiſſet reſtipulatione vti licuit. Rationē teſtiū diſtricta iudicū inſequebat auctoritas
reum veluti euidenter noxiū: nihilq; iam p ſe recuſantē: honore, opibus, patria: atq;
omni demū militari functione damnantiū. Hoſtibus eius honos atq; impunitas ad-
iudicabātur. Iuxta in præſentē abſentēq; ſententiæ ferebātur. Sua nulli lōginquitas
præſidio eſſe poterat, quo minus & accuſatio teſtibus: & damnatio ſentētiis inſtrue
retur. Quarū vtraq; plene partes ſuas exhibente reo defenſionis amplecti pſidiū nō
licebat. Tū demū rex cognitione ſuſcepta, an ea cæteris pronūtiatio placuiſſet inter
rogat. Ipſe enim auditoris tantū partē exequens militiæ iudicationis mādauit arbi
triū: deforme ratus damnare viros, quos ipſe fouiſſet. Quapropter in eos quorum
eg regia opera vſus fuerat aſpere pronūtiare veritus: quæſtionē ad ſe delatam ad cu
riæ cognitionē relegauit: ſilentiūq; moderationis ſuæ fidem q̄ ſentētiā ſeueritatis
teſtē eſſe maluit. Cūq; demū exaudita militū reſponſione totius concionis ſuffragia
iudicationi conſentanea noſcerētur: qui damnatus fuerat interrogari ſolebat: terre
no an maritimo ſeceſſu fugā petere decreuiſſet. Ita rex proſcriptione ſuos q̄ nece pu
niri maluit: delectūq; fugæ ne violentiā repſentaret indulſit. Q; ſi reus mari ſe cre
dere delegiſſet eo cōmilitonū frequētia proſequēdus: dataq; naue, remigiis, cōmea-
tu: vaſculo egerendis aquis idoneo tam diu in littore operiēdus fuerat: donec remi
ſi eis nauigatio gereretur: vel ſi velis: antennæ extra cōſpectū abiiſſent. Tum deniq;
qui profugerat ſuperiori ab omnibus ſentētia repetita, amariſſimorū maledictorū
verberibus laceratus: triſtiſſimis totius militiæ ſuffragiis damnabatur. Qui ſi tēpe
ſtate in littus relatus fuiſſet: cōtinuo vt hoſtis habitus violatę ſocietatis pœnas pen
debat: diſcrimēq; capitis eius funeſto damnationis incurſu cupide a cōmilitonibus
expetebatur. Ita nō periculoſa minus q̄ ignominioſa ſontiū euitatio fuit. At ſi mili-
tiæ munere defunctus terra perfugere maluiſſet: ad nemus vſq; pari militū cura co
mitandus erat: cūctis tā diu in eius abitu expectātibus: quouſq; procul ipſum abeſſe
cognoſcerēt. Ac tūc demū magno cū totius militiæ fragore ter valide edendus cla-
mor: cūctaq; ſtrepitu miſcēda fuerāt: ne fugiturus vllo ad eos errore referri poſſet.
Tūc demū diſtricta etiā inexorabilis omniū ſeueritas cūctis ſolēni iure cōpletis: ne
de indemnato ſuppliciū ſumere videretur: ſupmā reo damnationē intēdit: effecitq;
vt qui ſe a ſpecioſo militiæ cōuictu abruperat: turpiter vagā vitā proſcriptus exige
ret. Ita militaris diſciplinæ rei iudicialis ignominiæ grauitate in abiectiſſimorū cō
ditionē relegabātur. Adeo enim rex cōtumeliā ſontiū non ſanguinē ſitiebat: vt eos
probroſo caſtigationis genere q̄ cruēto punitiores putaret. Siquis aūt ei poſtmodū
cōmilitonū vno telo aut comite ſuperior obuio pepercisset: ipſius ſe cōtumeliæ par-
ticipē pbuit: cuius culpā vindicta proſequi formidauit. Tale noxiis quoties a curiæ

Rex tranſ-greſſor le-gis ſuæ pœ-nitentia du-citur.

Mulcta quā ſibi rex in-dixit.

moribus degeneratũ fuerat: militiæ munere defungendi ius erat. Adeo quodã ca-
ſtrenſis notæ dedecora iudiciali repellebãtur vmbone. Q; ſi reus ab auctore teſtimo
nio ſuperari nequiret: ſex ſecũ cõmilitonibus in iuſiurãdũ accitis: culpæ quæ obii
ciebatur alienũ ſe fuiſſe mõſtrabat. At ſi cõmilitonũ quis ei quẽ militiæ cõſortẽ ne-
ſciſſet iniuria per ignorãtiã affeciſſet: ad cõciliãdã errori ſuo fidẽ ꝓdictũ ſodaliũ nu
merũ in ſacramenti ſocietatẽ cõtrahere debuit. Cæterũ ſolẽni iure cõuictos: ac ſupe
riori modo damnatos felicitas deficiebat: occupabat aduerſitas. Eo quidẽ certius ꝙ
triũ regnorũ põtifices aduerſum taliũ tranſgreſſionũ reos ſolenni execratione vſos
eſſe cõſtabat. Ita diſciplinæ ius geminũ amplexa columẽ: partim regio: partim reli-
gionis ꝓſidio nitebatur: vt humanã ſentẽtiã diuino crederes iudicio cõprobari. Cu
ius rigor diſcordias rupit, ſimultates finiuit, ſeditiões extinxit, pacatioreꝗ; regi mi-
litem reddidit. Poſtmodũ vero ſeueritati eius ſiue ob inertiã, ſiue ob clementiã prin
cipũ pecuniariæ mulctæ tẽperamentũ acceſſit. Quo tamẽ ſola ligni percuſſio caruit:
ꝙ eo canes quis abigere ſoleat. Adeo maiorum verecundia ſummã in ictu probroſo
cõtumeliã reponebat. Contigit autẽ vt ipſe rex ſua primus lege caderet: iuriſq; fir-

Rex tranſgreſſor legis ſuæ poenitentia ducitur.

mamentũ qđ eatenus ſyncerũ, atq; incolume ſteterat: parũ ſobrius proprii militis
occiſione laxaret. Cũq; ſe legibus quas ipſe tulerat euidẽter noxiũ animaduerteret:
pœnitẽtiæ acerbitate correptus: vocata militum cõcione, regia ſella deſcendit: inq;
omni conſpectu ſupplex humi demiſſus milites cõmiſſi ſceleris pœnas ſuo arbitrio
exigere iuſſit: libenter ſe decretã ab eis pœnã ſuſcepturũ promittẽs. Cũq; factũ ma-
ieſtatis nomine tueri poſſet, militari ſe animaduerſioni ſubſtrauit: humilitateq; mã
ſuetudinis ſuæ documẽtũ q̃ vires elationis indiciũ eſſe maluit. Illi concione lachry-
mantes egreſſi, deliberatione inita triſtẽ de rege ſentẽtiã ferre vt minus honeſtũ ita
parum vtile peruiderũt: nõ ignari ſine eo eſſe ſe vacuũ ſpiritu corpus: prædã quibꝰ
ante imperaſſent futuros. Poſtremo vniuerſum rei militaris ſtatũ eo pœnã ſubeũte
conuelli, inq; vnius omnes proſcriptione damnari: lapſum eius ruinã ſuam, damna
tionem, cõmune omniũ periculum fatebãtur. Igitur in tam ardua re ſentẽtiæ dubii
creditoq; ſibi iudicio æquo leuius auſteriuſve vti veriti: proprio regem arbitrio de
creuere mulctãdũ: exiſtimãtes plꝰ nutui maieſtatis q̃ priuatorũ ſentẽtiis deferẽdũ.
Emendabile enim credidere delictũ: qđ impetu magis q̃ induſtria noſceretur admiſ
ſum. Igitur ex eo iudicem ſtatuũt: pœnãq; ꝓſtolanti impunitatis potẽtiã largiũtur.
Et pulchre quidẽ factã ſibi iudicandi poteſtatẽ ipſius arbitrio reddiderũt: ne diffi-
cillimũ negotiũ temere iacta pronũtiatione finirẽt: vel cõmilitonis vltionẽ placide:
vel regis ſuppliciũ crudeliter expetẽtes. Ita ſalus regis pene ſuo ſcelere euerſa: tẽpo-
ris difficultati donata eſt. Adhæc ſatis graues eũ delicti pœnas dediſſe arbitraban
tur: qui ſe in tãto fortunæ faſtigio tam ſuppliciter abiicere ſuſtinuiſſet. Tum demũ
venerabiliter exceptũ: atq; ex ancipiti reo ſecuri iudicis partibus inſeruire iuſſum:

Mulcta quã ſibi rex indidit.

ſellæ reſtituerunt. Rex culpam ære redimi debere conſtituit. Cũq; alias homicidio-
rum crimen quadragenis nũmi talentis expiari ſoleret: ipſe ſibi trecenta ac ſexagin
ta mulctæ nomine numeranda deſcripſit. Huic ſummæ. ix. talenta auri doni nomi-
ne adiicit: eandemq; mulctæ ſpeciem conſimilis culpæ reis: lege perenniter irroga-
uit. Totius vero pecuniæ partem regi primam: alteram militibus, tertiam interfe-
cto ſanguine cõiunctis adiudicauit. Cũq; ipſe in præſentiarũ tam regis q̃ rei partes
exequi debuiſſet: aſcriptã ſibi portionẽ ſacrorũ præſidibus egeniſq; diuiſit: deũ per-
inde ac cõmunẽ omniũ principẽ pio munere propitiandũ exiſtimans. Egit humanũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

iudicem reū liberalem veniæ genus, abſolutionis ſpem, debito emēdationis ordine
complectēdo. Cæterū eo viuēte militaris mos æque violatore atqꝫ expiatore caruit.
Igitur dū ſic ſeditioſis occurritur mens militū a litigiis aberat. In exequēda enim vl
tione nō ſanguinis, nō neceſſitudinis vinculo parcebatur: quo minus damnationis
partes legitimo rigore ꝓcederēt. Nūc vero ſolutis hebetatiſqꝫ priſtinis militiæ ner
uis grauiora inter cōmilitones q̃ exteros dedecora pariūtur: cū & omnis aduerſum
improbos actio ſileat: & qui culpæ punitor eſſe debuerat: patronus exiſtat: nec ſit q̃
diſſolutos militiæ mores perfractius rigidiuſqꝫ cōſtringat. Hanc itaqꝫ militaris diſ
ciplinæ conſuetudinem diuturna vſurpatione firmatam noſtri temporis principes
abrogare minime erubeſcendum duxerunt. Vbi enim domeſtica quies ſeditionum
fluctibus agitatur: priſcæ conſuetudinis forma conuellitur. Quippe aduerſum ef=
frenes, cōcitatiqꝫ ingenii tyrones ſeueritate potius q̃ nimio fauore ac profuſa indul=
gentia vtendum eſt. In quem modum Kanuti induſtria pro adminiſtrandis milita=
ris diſciplinæ negotiis ſyncere ac valenter excubuiſſe cognoſcitur. Præterea militi
regem, vel regi militem: non niſi pridie Kalen. Ianuarias abdicandi fas erat. Eiuſ=
dem quoqꝫ poſtmodum obſeruantiæ grauitas ab aula regum in aliquanto obſcurio
ris familiæ conuictum prorepſit: diuqꝫ ſuperioris diſciplinæ etiam apud ſupparis
conditionis viros imitatio valuit. Interea Suenonem tutelæ tunc Noruagiæ vacā=
tem caſus abſumpſit: moxqꝫ ad patrem prouincialis miniſterii ſumma conceſſit. Vt
autem Kanutus a Richardo ꝙ ſororis ſuæ repudium egiſſet, atqꝫ aduerſus vxorem
ſeuerius æquo maritali ſupercilio vſus fuiſſet: tanq̃ a coniugalia ſacra contumelio=
ſe tractante pœnas ſumpturus, ac thori genialis iniuriam repulſurus: in Norman=
niam magna ſe claſſe traiecit. Vbi cum paulo poſt triſte quoqꝫ de Haraldi fato nun
tium accepiſſet: propior publicæ expeditioni q̃ priuato affectui agmen eadem qua
prius celeritate promouit: neqꝫ animo aut officio quo minus cœpto inſiſteret: remiſ
ſior fuit: ſed neqꝫ oculos ad ſingularem luctum a generalis militiæ contemplatione
deflexit: adeo rerū ac temporis ſtatum inter fortem patrem ac ſtrēnuū ducem egre
gia animi moderatione diuiſit: nec minus in tolerāda filii morte q̃ in hoſtium appe
tēda perſpicui roboris ſpectaculum præbuit. Cuius impetū Richardus Siciliā petēs
fuga præcurrere maturauit. Interea Kanutus ob grauis militiæ labores aduerſa va
litudine preſſus cū ſe corporis firmitate defectū / ac mox ſpiritu cariturū animad=
uerteret: cōuocatos proceres nō niſi bello cōfecto domos reuerti iuſſit: haut dubie
victoria potituros: ſi funebri eiꝰ lecto humeros in acie ſubieciſſent: atqꝫ īter primos
pręliātiū globos ducis noīe corpus ſuū exanime ꝑtuliſſent. Idqꝫ fugato hoſte quo cla
rius cinerū ſuorū monimētū extaret: apud Rothomagū ꝓmiſſa indigenis libertate
ſepulturę mādarēt: facile vſuros cōditione Gallos: ſi illico hoſtē finibus ſuis exceſſu
rū cognoſcerēt, paruoqꝫ impēdio grādi patriā metu liberare quiuiſſent. O immen=
ſam perituri regis induſtriā: quę ſuis in vltimas rerū anguſtias deuolutis / diſciplina
q̃ ſpiritu viuidior affuit. Enimuero ſuperſtitū ſalus decedentis ingenio ſtetit. Nam
corpus eius funebri lecto a militibus in acie perlatum ad Danorum vſqꝫ victoriam
veluti viua adhortatione profecit: vt non minus extincti q̃ ſuperſtitis fortunæ pō=
dus ineſſe crederes. Cui mox ſepulturam diſceſſuros ſe pacti a Rothomagenſibus
expetiuerunt. Rapuere conditionem hoſtes: cineribuſqꝫ eius in vrbe ſua acquieſcen
di locum dederunt. Ita milites ſuſcepti monitus ratione / pugnā pactionē ſepulturā
atqꝫ exequias proſecuti: fato functū humeris ſuis regē in acie pertulerūt: victoreſqꝫ

Indulgētia pœnę & vindictæ.

Suenonis mors.

Richardi fuga.

Kanutus apud Rothomagū ſepultus eſt.

funerato eo ſumptis tantum commeatibus/ad propria reditum habuerunt. Hunc
Kanuti prę conia. Kanutus exitū habuit: quo nemo noſtrorū regū tametſi plura alii victoriis illuſtra
uerint:ſplendidior fuit. Adeo enim operū eius magnitudinē propitię famę fides au
xerat:vt quos rerum geſtarū gloria pares habuerat amplitudine claritatis excellat.
Cūq; aliorū ſplendorē ignorātiæ obſcuritas,ac vetuſtatis rubigo perederit:hui⁹ de
cus longa famæ vſurpatione ſubnixū perpetuis memoriæ fructib⁹ reuireſcit. Siqdē
ſanctitate ac fortitudine inſtructiſſimus non minus religionē q̄ regnū ꝓferre curæ
habuit. Quippe cum bellicis late titulis inclaruiſſet,placidiore ſtudio vſus, ex fiſco
ſuo cōpluribus in locis priuatorū clericorū cōuictu inſtituto,cellularū frequētiam
nouis cōuēticulis auxit:ſacrorūq; veneratione quā maximā ſemper exhibuerat:re-
giarū opū impēdio ſtipēdiis multiplicauit: monachalē quoq; ordinē vberiorē reli-
Monachos in Daciam primus aduexit. quit: ne ferociæ ꝓpior q̄ pietatis officiis videret: æquā ſibi vtriuſq; laudē adiicere
cupiēs. Cuius ſtudii induſtria ad tantū claritatis lumen acceſſit:vt cū fortiſſimorū
regū bellica virtus antiquitate exoleuerit: eius famā gloriæ quæſtu opulentiſſimā
tenaciſſima poſteritatis agnitio cōphēderit. Interea Sueno Eſtrithæ filius expe-
Sueno. ctato apud Angliā Kanuto quo plenius incolis auſum defectionis excuteret:militiā
præſidiis ſparſit:ne libera monimentorū occupatione ſuſpectas Anglorū vires ar-
maret. Vt aūt Noruagienſibus mortis Kanuti nūtius adfuit:continuo pudore ex-
terni obſequii Danicū detrectantes imperiū: ad Olaui filiū Magnū, cui bonitas ſua
Magn⁹ ſancti Olaui fili⁹ rex Noruagiæ. cognomini erat:deficiūt. Eiq; regnū imponūt. Quippe ſpectata patris ſanctitas po-
pulariū ei fauorē conciliauerat: Neq; enim parenti gratiā impēdiſſe contēti:in filiū
quoq; fauorē extēderāt. Interea Kanutus haut leuius Noruagicæ perfidiæ q̄ pater-
Kanutus rex. lxxiiii. ni fati rumore perculſus vereri cœpit ne ſi finitimorū bello intenderet ex dilatione
rerū Anglia per abſentiā careret:ideoq; minoris regni defectionē tolerare:q̄ maiori
conſimilis auſus locū tribuere:cōſultius duxit: leuiori malo ſolā grauioris formidi
nem præpōderare iudicās. Itaq; diſſimulata iniuriarū offenſa cōditione defectorem
aggreditur: iureiurādo pactus eius,qui prior decederet ſuperſtiti regnū eſſe ceſſu-
rū:ne priſcā regnandi cōſuetudinē noua regnorū partitio laceraret:rerūq; quondā
iunctarū diuiduā efficeret ſummā. Adeo enim Daniam Noruagiāq; vnius eſſe re-
giminis affectabat:vt alterā alteri ſubiici q̄ vtrāq; ſeparatim regnū gerere pręopta
ret:patriæq; exteros imperitare:q̄ patriā ſine exteris imperiū gerere mallet. Quę ni
mirū cōditio eo ſtoliditati propior: quo fortunæ ſubiectior:alterutri aut ſplendidū
imperiū,aut ſordidā paritura fuerat ſeruitutē. In hāc pacti fidē vtraq; pars ſacra-
mēto cōuenit. Deinde Angliā ꝓfectus cū cūcta Suenonis induſtria pace pleniſſima
cōperiſſet Eduardū fratrē,quē eiuſdē nominis pater ex Immæ matrimonio ſuſtulit
in regni ſocietatē adciſcit:non ꝙ fraterno illū affectu coleret:ſed vt eius ambitionē
munificētia ac liberalitate ꝑcurreret,regniq; p̄te potitū totū cupere ꝓhiberet. Itaq;
nō tā veneratiōe charū q̄ populariū ambitione paterniq; generis auctoritate ſuſpe
ctū/cōſortē imperii facit. Verū Eduardo humilior origine anim⁹ fuit. Siqdē obtu-
ſi admodū cordis obſcuriorē indolis experiētiā p̄buit. Kanutus cū bienio regnaſſet
defungitur. Cuius Sueno ꝓpinquitate fiſus relictis apud Angliā p̄ſidiis Daniam
nauigatione contendit retinendæ inſulę ſpem,non ſolum in Godouini filiis quibus
ſanguine admodū cōiunctus fuerat reponēs: ſed etiā ex ipſa cōſortis ſui ſtoliditate
Magn⁹ rex lxxv. deſidiaq; præſumens. Qđ audiens Magnus:Daniam perinde ac ſibi mutuæ pactio-
nis lege debitā,ipſiuſq; Kanuti teſtamēto legatam ęquis populariū animis occupat

Suenoniq; cognationis rationē edenti priſtinā fœderis cōditionē opponit. Nec dubitauit alieniſſimū ſibi ſanguini ſuo regnū legati titulo poſtulare. Sed & Dani pacti cui ſe ſacramento obligauerant ratione permoti cōſtantius religionis ꝗ familiaritatis fidē præſtandā putabant: ideoq; facta cōpetitorū æſtimatione, alienū domeſtico prætulerūt: curioſius fœderis pignus ꝗ debitā regno proſapiā intuentes, fideiq; ſuę ꝗ patriæ reſpectui propiores. Igitur alienigenæ partes religioſo fauore cōplexi pręteritā Kanuti familiā regū ſuorū ſanguinē repulſæ deformitate cōſundere ꝗ iuriſiurandi vinculū perrūpere maluerūt: ſuffragiorū iura nō adulationis, ſed fidei intuitu pōderantes: ſeq; plus religioni ꝗ regno debere cōfeſſi. Adeo ꝓmiſſionē ſuā ſequeſtram periurii fieri noluerūt. Quāti igitur roboris fuiſſe tūc inter ciues iuſtitiā credimus: cū inter diuerſæ nationis viros tantū viriū poſſediſſe cernamus! Et vtinā adultæ iam religioni ea apud noſtros vis, authoritaſq; conſtaret: quā īter antiquos tenera atq; eneruis habuerat. Contra Sueno ſubiectā ſtoliditati conditionē reputās temerariū conſobrini pactū nequicꝗ reſcindere cupiebat: perꝗ ſtultū argumentādo quibus ante imperitaſſent obſequi: inq; vnius iuramēti imprudētia cōmunē deponere libertatē: atq; ex fulgenti imperio repēte in humillimā cōcedere ſeruitutē. Sed religioſa populariū ſentētia ſuperabat, quorū arbitrio pacti non ſanguinis habitus æſtimabatur. Verū vt Magni votis Danica fides reſpōdit: ita Suenonis crudelitatē Anglica perfidia circūuentā oppreſſit. Nā poſt eius ab Anglia ꝓfectionē Godouini filius Haraldus ſpe īproba totiꝰ Angliæ regnū cōplexus ꝑcipato cū incolis cōſilio Danicū vt erat per ꝑſidia diſtributꝰ exercitū cōpluribus ſepatim vicis vno codēq; tēpore magnifico cōuiuiorū apparatu ꝓ obſequii ſimulationē excipi iuſſit: meroq; ac ſomno ſopitū noctu per inſidias trucidādū curauit. Ea nox paruulo tēporis momēto vetuſtā Danorū dominationē, diuq; maiorū virtute elaboratū finiuit īperiū. Sed neq; id poſtera noſtris fortuna reſtituit. Ita Anglia dominādi ius ignauia perditū ſcelere recuperauit. Igitur Haraldus Danicæ oppreſſionis, ſimulq; domeſticæ libertatis auctor Eduardo ſummā facta nō animi eius, ſed ſanguinis æſtimatione permittit: quatinus ille nominis ipe rerū vſurpatione regnaret: & quo nobilitate peruenire nō poſſet: potētia vallatus aſſurgeret. Eduardus vero ſola generis auctoritate nō prudētiæ rōne munitus vano maieſtatis obtētu prauorū ingenia, maiorūq; petulātiā nutriebat: titulo rex patriæ cōditione miſerabilis procerū verna cōtētus ꝙ alii fructū ipſe vmbrā tantū ac ſpeciem occupaſſet. Ita Anglorū inter ſe ſummā nomen atq; potentiā diuiſerunt: tituliq; ius ac rerum dominiū veluti diuerſis ab inuicem gradibus differebant. Sed nec Haraldus alienū ſpecie regnū geſſiſſe contētus propriam claritatis imaginē affectabat. Igitur Eduardo ipſum quoq; nūcupationis decus inuidit, omniaq; regni inſignia in ſe ipſum tranſferre conatus cupiditati aditū ſcelere petiuit: occiſoq; rege tituli qui ſolus ſibi deeſſe videbatur gloriā occupauit. Interea Sueno tametſi rara fautorū ope ſubnixus belli cum Magno fortunam experiri decreuit: cūq; paucis & incōpoſitis aduerſus multitudinē manū cōſerere cūctatus nō eſt. Igitur in Iutia prius maritima deinde equeſtri pugna ſiniſtris cōgreſſus auſpiciis: vtraq; victus conceſſit in Fioniam: nec armis maior ꝗ agmine fuit. Cūq; ſe omni auxilio deſertū: nec hoſtium tantū, ſed etiam ſuorum cōtemptu perfuſum videret: Sialandiam, Scaniāq; prætergreſſus Suetiam maternę neceſſitudinis fiducia petere cogitabat. Quem Magno terra mariq; pertinacius inſequente in Iutiam ſe repēte Sclauicus effudit exercitus. Quorū irruptio dubiū victori effecit: fugacem

Danorū fides in iureiurando.

l. credulitatem

Danorum cædes per fraudem.

Quomodo Angli receſſerunt a Danis.

maiorumq

Nota de Anglis.

ne hoſtem pellere an imminentẽ excipere debuiſſet. Quidã enim gentis illius nobi=
liſſimus.xii.filiis maritimis prædonibus apud Daniã ſpoliatus Iutorum fines ferro
orbitatẽ vlturus inuaſit.Quãobrẽ Magnus perſeuerantiſſimis populariũ precibus
cõmittendi prælii auctorẽ agere poſtulatus:omiſſo æmulo a domeſtico hoſte in ex=
ternũ arma conuertit:& quaſi priuatæ affectionis oblitus publicã induit:ne ſuas q̃
regni partes curioſius egiſſe videret.Nec dubitauit alienigeni ſanguinis dux ſum=
Viſio Magni. ma adhuc fluctuãte in ſeipſum dubię poteſtatis trãſferre periculũ. Nocte vero quã
belli dies inſecutus eſt:quietẽ eius certe prædictionis ſpecies adumbrauit. Quippe
ſomnũ capienti imago cuiuſdã obuerſata prædixit hoſte eũ ſuperiorẽ futurũ: inq;
aquilæ nece victoriæ fidẽ auſpiciaq; ſumpturũ.Expergefactus rex viſionis ordinem
die poſtera magna cũ omniũ admiratione vulgauit.Sed & ſomno omen cõſentaneũ
fuit. Progreſſo nãq; exercitu aquilã quæ in quiete demõſtrata fuerat cõminus con=
ſidere conſpectã:pernici equo aduolans haſta petiuit:fugãq; alitis veloci iaculo præ
cucurrit.Itaq; nouitate rei ad ſpem victoriæ ſpectatores erexit.Arripuit igit̃ omen
exercitus:atq; fortuito aquilæ occaſu certiſſimã hoſtiũ ruinã interp̃tatus eſt.Cũcti
Aquilæ caſus. quippe euentũ ſomnio congruiſſe cernẽtes perinde atq; ſecuri rerũ in fortunam ſuã
acceptæ rei præſagium referũt:& quaſi indubitatã vincendi ſortem:pari mentium
alacritate præſumunt:quos eo audaciæ ipſa auſpicii religio prouehebat:vt iam ſibi
victoriã ante oculos præponentes:abſq; reſpectu periculorũ certatim in præliũ pro
ſilirent.Quibus primã pugnandi occaſionẽ corripientibus,eodẽq; euentu quo omi
ne dimicantibus:cędũtur funditus Sclaui:victor Magnus felici pugna popularibus
Sclauorũ ſubactio xix. percharus euaſit:eorũq; propenſiore ſubſidio roboratus ad proſequẽdũ regni æmu=
lum redit:eo quidem inſtantius ꝙ rerum ſucceſſus quo plus ſibi gratiæ peperit:hoc
magis Suenonis fauorem abſumpſit:auerſoq; vulgi animo magnopere reſiduũ eius
debilitauit auxilium:nec ſolum contrahẽdarum virium ſpem ſuſtulit: ſed etiam cõ
tractas excuſſit. Quinetiam Guthſcalcus Sclauicus inter cęteros qui infelicis eius
Guthſcalci ſucceſſus. militiæ ſtipendia deſeruerant:diu ſe ſub alienis auſpiciis rem infeliciter geſſiſſe cõ=
ſiderans cum domino nihil ſpei relictum animaduerteret:militem exuens defecto=
rem agere non erubuit:ſuãq; experiri fortunam q̃ alienam ſequi tutius duxit:vt cũ
regem meliora ſperaturum diffideret:paternæ ſaltem neci vltionem non negaret:
conſilio reſpondit euentus.Siquidem geſtis varie bellis Sclauiam ſuę ditionis effe=
cit:vtq; externis rebus infractus ita domeſticis inuictus apparuit. Nec quæſitæ do
minationis felicitate contentus:Saxoniam poſtmodũ parẽtis necem vltus obtriuit:
paruæ glorię regnũ,aut diuitias reputans:ſi non vltionem opibus adieciſſet. Adeo
autẽ Magnus ob vindictam finiũ ſuis charus haberi cœptus eſt:vt omniũ conſenſu
boni cognomine cenſeretur:quodq; aliorũ moribus tribui aſſolet:fortunę laudibus
impetraret.Sueno vero deſperatis iã rebus in Scaniam (vt diximꝰ) ꝑfectus Suetiã
(nam paternũ inde genus traxerat) reuiſere proponebat.Quem Magnus cõcitato
animi impetu ſubſecutus cum oppidũ Alexthathiam præteriret deturbato per oc
De morte Magni. curſum leporis equo,trunco,cuius præacuti forte ſtipites eminebant adactus extin
guitur:corpus eius Noruagiam relatum Throndemi in regiorum monumentorũ
area ſepulturã poſſedit.Ita Suenoni anguſtiſſimis fortunæ caſibꝰ implicato omniq;
mortalium ope defecto præſidium ſupernę pietatis affulſit,regnũq; quo illũ fortu=
næ iniquitas ſpoliauit,eiuſdem beneficium reddidit.

Explicit Liber Decimus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Incipit Liber Vndecimus.

POſt hæc Daniæ ſtatus variis rerũ caſibus
fluctuatus eſt. Quippe Sueno ſummã ſuc- Sueno fili⁹ Eſtrith. rex lxxvi.
ceſſu magis q̃ viribus capit. Sed neq; ad re
ſtituendam Danici nominis fortunã qcq̃
eius ſuſceptione ꝑfecit. Nã adeo nec fauo-
re fœlix/nec imperio efficax fuit: vt ſubie-
ctorũ animos veteris offenſæ acerbitatem
redolentes ad ſyncerum ſui cultum addu
ceret: aut ira abſtractos ad placidiorẽ men
tis habitũ inclinaret. Tanta ſiqdẽ mole in
Danorũ præcordiis prioris odii reliquiæ
cõſederunt: vt priuatos motus reipublicę
vſibus anteferrẽt: honorẽq; patriæ ſua de-
perire ſocordia, q̃ ſuſcepti ducis auſpiciis reſtitui præoptarent. Neq; eñ facile pro-
pagata odiorum ſementis ſtirpitus interit: quippe vt gratiæ in odium deflexus fa-
cilis: ita odii ad gratiam difficilis eſſe tranſitus conſueuit: raroq; animus quẽ ſemel
grauiter faſtidiuit, ſyncerę fidei ſtipendiis excolit: aut cũ quo vehemẽtes primum
inimicitias geſſit, affectuoſe poſtmodum in gratiã redit. Cuius impotentiæ vis a ſi
multatis ardore profecta/arcaniſq; ęmulationis flammis alita/nõ ſolum gerendarũ
præclare rerũ ſpem ſuſtulit: ſed etiam magnifice geſtarũ gloriam corrupit. Verum
ea res vt nouæ maieſtatis cõceptũ/ita prioris fideliter cultæ indiciũ edidit: ſimulq;
recentis iniuriæ crimen et priſtinæ fidei perfectionẽ exhibuit. Principio regni Sue
nonis Roſkildenſium ſacrorum antiſtes Anachus moritur. Sufficitur Wilhelmus De morte Anachi primi Roſkildenſiũ epi.
quo Kanutus maior et ſcriba et ſacerdote vſus fuerat/genere quidem Anglus/ſed
omniũ virtutũ partibus ac numeris abunde inſtructus: idemq; põtificalium ſacro-
rum apprime peritus. Ad cuius vſq; tpa Scaniæ genti religionis priuilegio Roſkil
denſis præſidebat auctoritas. Ab eo viro diuiduum eſſe ſacerdotium cœpit. Cuius Wilhelmi epi iſtituta.
Scania veluti alteram partẽ adepta/protinus inter coniuncta admodum oppida no
uam muneris potentiam partita eſt. Nã Lundia Dalbiaq; ꝑtinus ſuſceptũ inter ſe De Lundia et Dalbia.
ſacrorum diuiſere primatum/geminaq; eiuſdem dignitatis vſurpatione certarũt.
Nam alteri Henricus/Eginus alteri ſacerdos acceſſit. Verũ Henrico ob immodera Dalbienſis epiſcopat⁹ ceſſatio ob potũ epm.
tum potionis vſum abſumpto/pontificatus eius vniuerſum ius/om̃iaq; honoris in
ſignia ad Eginũ Lundenſium præſulem cõceſſerunt: ac veluti in vnũ corpus vtraq;
ſacerdotii ſumma confluxit: q̃q̃ merito in ebrioſi antiſtitis fato ſobrius ciuiũ honos
expirare nõ debuit. Sed in gregis ꝑniciem ſordida paſtoris intemperantia redũda-
uit: innoxiaq; ciuitas poti põtificis temulentiam deponendi ſacerdotii cãm habuit.
Ita alterũ inimica bibendi cupiditas abſtulit/alterum ſalutaris cõtinentiæ diſcipli-
na ꝑuexit. Indignũ populari nedum pontifice exceſſum: cuius plenã ignominiæ ſor
tem omnis æui deriſus pleno cauillationis ludibrio proſeqtur. Ita bibulus pręſul cã Pręſul bibulus.
dorẽ ſacerdotii turpiſſimis gulæ maculis obſoletum, quẽ viuendo corruperat/mo-
riendo conſumpſit: humaniq; calicis cupido hauſtu diuini vſum amittere meruit.
Cumq; ordini gloriam deberet, notã intulit/pro virtutis cõciliatore ꝑbri auctor ef
fectus. Nec immerito q aliis cõtinẽtiæ et frugalitatis ſpecimen exhibere debuerat,

tam indecenti fato violatæ ſobrietatis pœnas pendebat. Huius memoria Danicis
annalibus non paruæ eſt verecundiæ:qm̃ pridicula morte cōſumptus priuatū ob-
Haraldus frater ſancti Olaui ad beſtias damnatus. probrium publico rubore ꝑfudit.Hoc loci ſplendida Haraldi memoria tempeſtiuā
ſui exhibet mētionē.Qui quū fratre caſſus ſalutē ſuam intra patriā tueri nō poſſet
fugā Byzantio credidit.A cuius rege homicidii crimine damnatus,domeſtico dra
coni lacerandus obiectari præcipitur.Nihil em̃ eius morſu ad necandos reos valen
tius ducebatur. Cui in carcerem eunti ingenuæ fidei ſeruus vltro ſeſe damnatio-
Serui fides. nis comitem obtulit.Exuit vernam vt ſociū ageret:mortemqꝫ excipe q̃ domino de-
eſſe maluit.Vtrūqꝫ is qui cuſtodiæ præerat curioſius obſeruatū per os antri iner-
mem excuſſumqꝫ demiſit.Itaqꝫ nudato miniſtro Haraldum verecundiæ gratia lin
theo tantū diſcinctum excepit.A quo clam armilla donatus / piſciculis pauimentū
inſtrauit: vt haberet draco in quo primæ famis ꝓcurſum effunderet:reorūqꝫ carce
ralibus tenebris obfuſi oculi vel paruulam perſpiciendi copiam ipſo ſquamarū ni-
tore capeſſerent.Tunc Haraldus lecta cadauerū oſſa anguſtiis telæ cōſertioris im-
plicuit:hiſdēqꝫ in vnū globū coactis veluti clauā effecit.Cūqꝫ allapſus draco in obie
Mors Draconis. ctam pq̃ auide prædā irrueret,dorſum eius veloci ſaltu cōſcendens /cultellū tonſo-
riū:quē ſecum forte tectū attulerat,vmbilico qui ſolus ferro patebat /immerſit.Se-
ctionē enim rigidiſſimis ſquamis obſitus ſerpēs cætera corporis ꝑte ſpernebat.Hūc
cultellum Waldemarus rex res geſtas cognoſcēdi ac referendi cupidiſſimus rubigi
ne exeſum:vixqꝫ ſecādi ſufficiētem miniſterio familiaribus ſæpe mōſtrabat. Sed ne
qꝫ Haraldus ob ſeſſionis eminētiā ingenti belluæ ore corripi/dentiūve acumine no
ceri aut caudæ voluminibus elidi poterat. Miniſter vero cōpacto geſtamine vſus/
cōuerberatum belluæ caput ad ſanguinē et necē vſqꝫ crebris ictum pōderibus con
tundebat.Quo cognito rex vltione in animi rationē verſa fortitudini ſuppliciū re
miſit:ſalutemqꝫ animoſitati tribuendā putauit.Nec pœnā remiſiſſe contentus,ad
didit charitatem.Nauigio em̃ ſtipendioqꝫ donatos abire permiſit. Cumqꝫ crimini
ſupplicium deberet,fortitudini pepercit:virtutemqꝫ colere q̃ culpam punire ma-
luit.Reuerſus Haraldus Noruagiā occupat:eaqꝫ potitus arma in Daniā transfert.
Iutorū ſtrages. Igitur Sueno contractis Iutis cupidius q̃ conſideratius apud Dyurſam fluuium to
tam Noruagienſium manum aggreſſus/vt claſſe ita bello quoqꝫ inferior fuit,copia
rum numero reſpondente fortuna.Siquidem tam infœliciter q̃ temere dimicauit.
Maxima Iutorum pars ferri metu flumen inſiluit : præreptoqꝫ hoſtis officio, ſua vi
q̃ aliena conſumi tutius duxit.Itaqꝫ quod ab hoſte timebat/ſibi ipſa cōciuit:inqꝫ ge-
mino fati delectu vnda , q̃ armis perire maluit. Igitur dum alterum mortis genus
timide declinauit/alterum cupide compræhendit:dumqꝫ aduerſarium refugit,ho
ſtilem in ſe ipſa crudelitatem exercuit/tanq̃ ſpiritum placidius aquis q̃ aeri reddi-
tura:ac violentiorem exitum ferro,q̃ fluctibus expertura:ita neſcias viriliter mor-
tem/an effœminate petiuerint:incertumqꝫ vtrū fati cupidis ignauia /an virtus in-
ceſſerit:quoniā tam vehemēs animi æſtus fortes ne an timidi ſpiritus ſui raptores
extiterint ambiguæ exiſtimatiōis eſſe fecit.Breui poſt dux victi agminis Sueno Sca
niæ/Syalandiæqꝫ:ac prætere a quarundā inſularum viribus recreatus , Viſzan flu-
uium claſſe corripit:eadēqꝫ ſuꝑuenienti Haraldo obuiam in altum ꝓcedit. Cumqꝫ
Dani paucitatē ſuam hoſtilis frequentiæ cōparatione pēſaſſent,raritati cōſertione
ſuccurrendū rati/digeſta in ordinē nauigia tenaculis ſociare cœperūt: quatinus cō
tinēti nexu cohærēs claſſis expeditius opi inuicē ferendę iter ſterneret: cūctiſqꝫ hac

neceſſitate duratis, tam fugæ q̄ victoriæ indiſſolubilis cõmunio foret: nec cuiq̄ a tã
ta collegii firmitate dilabendi fas eſſet: adeo imbecillitatem neceſſitate roborandã
duxerũt. Hic nobis Aſlace Skyalmonis candidi remex ob immenſam bellicæ virtu= Aſlaci mi=
tis gloriã literarum præconiis inculcãdus occurris. Danis ſiquidẽ aduerſum Nor rãda virtus
uagienſes maritimo certamine decernẽtibus nõ contentus, clariſſimã pugnã intra
ꝓprium ediđiſſe nauigium/omĩbus corpis tui munimentis præter ſcutum abiectis
cõfertiſſimam hoſtium ratem inſiluiſti: quęrcuq; quã in gubernaculi prius colliga=
mentũ excideras viribus fræ̃tus hoſtiũ corpa cõuerberaſti: eiuſq; crebris et vegetis
ictibus quicq̃d obuiũ fuerat obtriuiſti: ingentiq; verberũ fragrore ſtupẽtes præliã=
tiũ animos a ꝓpriis ꝑiculis ad tuæ virtutis ſpectaculum deflexiſti. Quinetiam for=
tiſſimos vtriuſq; agminis bellatores opis tui ammiratione ſuſcepti certaminis im=
memores reddidiſti: pugnæq; ac periculoꝝ oblitis auidius te intuendi, q̄ ſeipſos tuẽ
di ſtudium incuſſiſti: ita vt ꝓmptiſſimi quiq; neglecto diſcriminis ſui negotio, plus
te viſo ſtuporis, q̄ ex dubia ſalute formidinis caperẽt. Itaq; fortius fuſte, q̄ cæteri fer
ro rem geſſiſti: cũctaq; intolerabili modo cõminuens. Hinc Danicis/inde Noruagi=
cis oculis incredibilem niſi ſpectareris opam edidiſti. Adeo aũt ſociorũ paucitatem
hoſtiũ multitudini coęquaſti: vt diſparem viribus pugnã in noctẽ vſq; par belli ſuc
ceſſus extraheret: numeroq; diſſimiles copias fortũa ꝑſimiles reddidiſti. Poſtremo
quũ oẽm nauis remigẽ ꝑtim fuſte/ꝑtim fluctibus obruiſſes: cõpluribus ſed leuibus
plagis ꝑſtrictus ex tot hoſtibus ammirabilẽ ſolus victoriã retuliſti. Quæ res veri fi
dem excederet, ſi nõ Abſolon auctor ſuis eã relatibus tradidiſſet. Verũ Danis nul=
lam viriũ acceſſionẽ circũſpicientibus Noruagiẽſibus inſpatus domeſtici ducis ad
uentus affulſit. Quo viſo Scanienſes contuſis debilitatiſq; animis noctu ne res ſtre=
pitu ꝓderet̃ claſſis ſocietatẽ ſoluere: reciſiſq; vinculis ac ꝑrupta nexum cõſortione Scanieñ fu=
a cætero agmine intempeſta ſe nocte ſubducũt. Deinde tacitis remorũ ictibus fugã ga.
adepti, furtiuo diſſeſſu fluminis diuerticula q̃bus exceſſerant/repetebãt: ibiq; reli=
ctis nauibus paſſim ꝑ auia ꝓfugere/merito oĩs Danicæ ætatis cõuitio lacerandi.
Cuius fugæ deformitas auctoribus q̄maxime erubſcẽda ad poſteros quoq; ꝓbroſa
deſcendit. Luce redita Sueno fugitiuæ admodũ claſſis pudore ꝑculſus, ꝑtinaciſſima
reſiſtendi virtute fortunã ſuam armis q̄ fugę credere maluit. Igitur q̄q̄ et claſſis/et
militũ numero inferiorem ſe cerneret, exiguas bello reliquias applicat/virtute ſua
ſociale probrum abluere cupiens/bellaq; animorũ q̄ numeri robore fortius geri iu=
dicans. Sed peſtiferum temere initi certaminis exitum exꝑtus eſt: quippe numero
victoria paruit. Skyalmo Candidus: cuius nutu ſuo tempore totius Syalandiæ vi= Skyalmus
res regebantur/grauiter aſtrictus/immenſaq; hoſtiũ multitudine cõcluſus/capitur Candidus
nõ ꝙ timide præliatus: ſed quia labente ſanguine viribus prorſus vacuus extitit: tã capitur.
tumq; eius apud victores amplitudini donatũ eſt: vt alias captiuis ꝑcere inſoliti, ſa
luti ipſius cuſtodiæ præſidiũ adhiberent. Quippe tam cõſpicuæ dignitatis virum
ferro aggredi paſſi nõ ſunt. Neq; eñ præſens illi fortuna præteritæ venerationem
adimere valuit. Sed hanc cuſtodiæ vim apud Caprinũ Lacũ ꝓfunda nocte decepit.
Cæterum Haraldus non cõtentus Danorum vires duabus exhauſiſſe victoriis/iiſ=
dem hoſtili ſtudio frequentius imminebat. Cuius quũ Sueno inſtanter motibus vr
geretur, laceſſitæ patriæ defenſionem maiore fidutia, q̄ fortuna parabat. Tertio ta
men bina prius clade affictus fortunã ſuam publicis armis committere verebatur:
qui iam rem Danicam duarum pugnarum temerariis ingreſſibus a ſe confractam

videbat. Interea minores Godouini filii regni æmulatione maiorẽ peroſi volunta-
rio ſeceſſu/inuiſam eiꝰ dominationẽ vitarunt: vltroqꝫ exilii tenebras ferre, q̃ frater
næ intra patriã fortunę ſplendorẽ cõſpicere maluerũt. Ad vltimũ Haraldũ Norua-
giæ regẽ obſequii ꝓmiſſiõe cõueniũt/ſuam patriæqꝫ ſubiectionẽ polliciti: ſi ſumma
ꝑ eũ potiri quiſſent. Rapuit oblationẽ exulũ auida dñationis ambitio: Angliæqꝫ lit-
toribus Noruagica claſſis aduehit̃. Eodẽ forte tp̃e Normãnorũ dux pari impetu di
uerſum inſulæ latus aggredit̃. Cuius rex Haraldus inter geminas hoſtiũ partes an
ceps quã priorẽ exciperet/aliquãdiu liberum vtriqꝫ ꝓcurſum reliquit. Quam ipſius
cunctationẽ Noruagienſes timori cõſentaneam rati, neglectis corporum munimẽ
tis, perinde ac ſecuri periculorum validius prædæ incubuerunt. Sed dũ incautius
ruũt ſparſi/palanteſqꝫ ab Anglis nullo negotio trucidati ſunt. Ea res victoribus ma

Angli vin-
cunt et vin
cuntur.

xima quæqꝫ audendi fidutiam miniſtrauit. Sed mox temere credente audacia Nor
mãnos adorti, infœlici pugna recentis victoriæ titulum ꝑdiderunt. Neqꝫ vllum vi
cti regis veſtigiũ extitiſſet, niſi poſtmodum ab agreſtibus obſcuro ſolitudinis loco
reptus proderetur. Cuius filii duo cõfeſtim in Daniã cũ ſorore migrarunt. Quos
Sueno paterni eorũ meriti oblitus, conſanguineæ pietatis more excepit: puellamqꝫ
Rutenorun regi Waldemaro: qui et ipſe Iarizlauus a ſuis eſt appellatus, nuptum de
dit. Eidem poſtmodũ noſtri temporis dux vt ſanguinis: ita et nominis hæres ex fi-
lia nepos obuenit. Itaqꝫ hinc Britãnicus/inde Eous ſanguis in ſalutarẽ nr̃i p̃cipis

Sueno ex-
tincto Ha-
raldo glo-
rioſe r̃gnat.

ortũ cõfluens, cõem ſtirpẽ duarũ gentiũ ornamentũ effecit.. Extincto Haraldo: cui
ſcelera mali cognomẽ adiecerãt, Suenonis regnũ quod ante admodum claudicaue-
rat, ꝓinde atqꝫ acerrimo hoſte vacuũ ꝓſperioris fortunæ gradibꝰ incedebat/oppreſ
ſumqꝫ Danię gubernaculũ plena ꝓſperitatis vela ſoluebãt. Hic quũ liberalitate illu
ſtris/beneficentia celiber/cunctiſqꝫ humanitatis ꝑtibus ꝑfectiſſimus haberetur, etiã
ſacrarum ædiũ condendarum/ornãdarũqꝫ curam intentiſſime edidit: rudemqꝫ ad
huc ſacroꝝ patriã ad cultiorẽ religionis vſum perduxit. Verũ hũc morũ candorẽ
ſola libidinis intemperãtia maculabat. Cõpluriũ nãqꝫ illuſtrium puellarũ caſtitate

Filii Sueno
nis nothi.

delibata, vt nullum ex matrimonio/ita complures ex pellicibus filios ſuſtulit. E qui
bus fuere cum Gormone Haraldus/cum Suenone Omundus. His acceſſere Vbbo
et Olauus/ Nicolaus/Biorno/atqꝫ Benedictus paterno q̃maxime, materno minimũ
ſanguini reſpondẽtes. Cõſimilis copulæ obſcuritas Kanutũ et Ericum maxima pa-
triæ ornamenta ꝓgenuit. Sed et filia Siritha quæ poſtmodum Guthſtalco Sclaui-
co cõiunx acceſſit/in ſequentibus referenda, pellice pariter orta proditur. Tandem
rex animũ ſuum ab illecebris luxuriæ et immoderato Veneris vſu retractũ/genia-
lis thori caſtitate cohibere conſtituit. Vt ergo multorũ pellicatuũ experientiam li-
centi nuptiarum vſu/vniuſqꝫ matrimonii lege redimeret/nec talibus vlterius cubi
culis maieſtatis ſuæ vigorem abſumeret, Gutham Suetico rege genitam ſanguine
coniunctam ſibi legitimæ prolis cupiditate complexus, ſimulata coniugii religione
collegit/eiuſqꝫ coitum pro matrimonio habuit. Ita vt dum ad coniugalia ſacra ce-
lebranda animum induxit, eorum nomine flagitium colorauit: dumqꝫ ab vno ſe cri
mine retrahit/in aliud repente prouoluit. Sed tolerabilius ꝙ alieni ſanguinis, q̃ ꝙ
ſuæ ꝓpinquitatis copulam vſurpauit: q̃q̃ vterqꝫ huiuſce Veneris vſus impudici-

De Egino
et Wilhel-
mo ep̃is.

tiæ crimini ſit obnoxius. Quam rem Eginus et Wilhelmus intactam præterire paſ-
ſi non ſunt. Quippe regẽ a tam illicito thalamo fruſtra conantes abſtrahere: moni-
tiſqꝫ dirimendi contractus perſeueranter aggreſſi, aduerſum inceſtuoſam eius libi

dinem debitæ repręhenſionis amaritudinem deſtrinxerunt. Cumqꝫ correptioni in-
ſiſtentes nihil ſe ea profeciſſe cognoſcerent, apud Bremenſium antiſtitem iniuſtas
eius nuptias accuſantes / maiori pontificio caſtigationis arbitrium reliquerunt. A
quo quum rex per ſacram ac ſalutarem ammonitionem inceſti reus ageretur, diſci-
plinæ minas oppoſuit: ſeqꝫ ferro correptionis inſolentiam repreſſurum edixit. Itaqꝫ
vexationis impatiens, plus crudelitati ſuæ q̃ ſacroſancti iuris viribus indulgendũ
putauit: religioniſqꝫ q̃ nuptæ deſertor eſſe maluit. Quę res ab Hamburgẽſibus ma
ritimi ꝑiculi metu ad Bremenſes põtificiũ transtulit. Hæc voluentẽ Wilhelmus ꝓ-
poſitũ exequi monitis ſuis paſſus nõ eſt. Sanctitate em̃ cõſilii cõſentaneũ furori im-
petum ab eius pectore ſubmouit: maximaqꝫ doctrinæ ſuæ ꝑſeuerantia ſtudiũ eius a
ſententia reuocauit. Itaqꝫ repẽte ſanior affectus regis animũ occupauit. Saluberri-
mo nãqꝫ præceptoris imperio reſipiſcere coactus, cõtinuo iniuſti cõcubitus nexũ re
ſcidit: depoſitoqꝫ ſtuproſæ mẽtis ardore / nuptã repudio ſubmouit. Nec ſolũ ira abſ-
tinuit, ſed ẽt ab illicita cõnubii vſurpatiõe mẽtẽ ẽtraxit. Gyutha quoqꝫ pr̃nos pena
tes repetẽs ſuſceptis viduitatis inſignibus cũ ſumma morũ ſynceritate conſenuit:

Gyuthæ viduitas ſancta et opera pia.

caſtitatẽqꝫ votis ꝓfeſſa, virilis concubitus experientiã abdicauit. Et quia iniuſto ſe
thoro maculauerat, nullũ vlterius ſibi iuri eſſe ꝑmiſit. Sãctitatis ſiqdem amplexa ꝓ
poſitũ / reliquũ vitæ tp̃s cælebs exegit: ingentiqꝫ pudicitiæ ſeueritate illiciti concu-
bitus noxã licentis euitatione penſauit. Sed nec inerti ocyo eff luere paſſa quotidia
na conſuetudine exquiſita ſacrariorũ ornamenta fingebat: inqꝫ eandem operam cõ
tinuam ancillularum curam cogebat. Inter quæ chlamydem ſacerdotalem ſubtili-
bus ſigillis excultam / precioſæqꝫ materiæ impenſa ac mirifici operis arte elaboratã
Roſkyldenſi ſacrario doni nomine largita eſt. Alia quoqꝫ cõplura diuini cultus inſi
gnia ſacrorũ vſibus opata eſt. Sueno vero ſacrorũ amminiſtratores q̃maxime con-
uerſatione probabiles cõtrahebat. In qbus q̃q̃ ſcientiam veneraretur, morũ tamen
curioſius habitum intuebatur / indignum ratus literarum ſuauitati ſummum fami
liaritatis conſortium tribui. Adeo igitur honeſtatis ſcholam literarum rudimen-
tis præponderare credebat: vt in agendo clericorum delectu virtutis potius, q̃ ſciẽ
tiæ elementa penſaret / lateraqꝫ ſua fidis q̃ doctis obſequiis vallare mallet. Suenonẽ
quoqꝫ Noruagicæ regionis virũ cunctis virtutis ꝑtibus ac numeris inſtructiſſimũ
ſed parũ iuſta notitia literarũ monimenta cõplexũ in ius familiaritatis adciuerat.
Hic ex præfectura ad ſacerdotiũ tranſlatus tãetſi Latinæ vocis pœnuria premeret

Sueno ſacerdos idoctus ex præfectura electus.

domeſtici ſermonis opibus abũdabat. Quẽ cæteri ingeniis ſuis ob virtutẽ qua ipſis
præſtabat a rege p̄ferri vidẽtes, ꝑridicula impitiæ exprobratione ſcurriliter cauillã
dũ duxerũt. Rẽ em̃ diuinã acturo deriſus gr̃a affectũ litura codicẽ ſubiecerũt. Qui
quũ ſalutẽ regi votis libello expreſſis ſolenni verborũ precatione debuiſſet expoſce
re, ipm̃ famuli noie deſignaturus, vitiata ab æmulis pagina, muli appellatione fœ-

Suenoni intẽtata fraus

dauit. Neqꝫ em̃ lituræ errorẽ correctionis beneficio redimere nouerat. Igit̃ circũſtã
tes lectoris impitiã iocabũdo cachinnorũ anhelitu ꝓſecuti / immodico ora riſu ſolue
rũt: ipo quoqꝫ ioci irritamẽto religio in ludibriũ abiit. Finita actione rex amotũ arę
libellũ cõplexꝰ, cũ et ipm̃ inuida manu corruptũ et recẽtis lituræ veſtigia cãm iner
ter fuſæ p̄cationis aſpiceret, inuidæ ſocietatis aĩos deteſtatꝰ inſultãtiũ fraudẽ coar
guit: ipoſqꝫ obtrectatiõe vitioſiores, q̃ Suenonẽ iſcitia cõprobabat. Eũdẽ quoqꝫ bre-
ui irriſoribus ſuis imperitiã exprobraturũ adiecit. Deĩde ſcholã eũ petere hortatꝰ,
ſumptum ſe amminiſtraturum ꝑmittit. Neqꝫ hac re qcq̃ de cõſueta eius familiari-

tate decerpſit:ne inuidiæ reſpõdiſſe potius q̃ obſtitiſſe videret. Profectꝰ Sueno effi
caciſſie liberaliũ artiũ ſtudiis opatus eſt. Quippe lr̃arũ ꝗbus parũ inſeruierat docu
mẽta ſumere cupiẽs ꝑcipiendæ earũ diſciplinæ gr̃a, omiſſa domeſtica/ꝑegrinæ ſcho
læ erudiẽdũ ſe dedit: aĩmqꝫ doctrinæ capaciſſimũ excolẽs/Latino ſe ſermone aſſuefe
cit. Cuius ſtudiis abũde inſtructus, vocabulorũ vim ad ſumma quæqꝫ Grãmaticæ
rõnis elemẽta animi docilitate ꝑcepit: abſciſoqꝫ ruſtici rigoris crimine, facũdiã ſuã
ingenii exercitatione politiorẽ effecit. Itaqꝫ flagrãtiſſima diſcendi cupiditate clarũ

Sueno magiſter rediit Wilhelmus epiſcopꝰ regi charus.

ſciẽtiæ magiſteriũ retulit: breuiqꝫ morarũ ꝓceſſu quos impitiæ deriſores habuit, in
genii ãmiratores inuenit. Primũ inter oẽs Wilhelmus apđ regẽ familiaritatis locũ
occupauerat: eiuſqꝫ gr̃æ mutua aĩ viciſſitudine reſpõdebat. Etem̃ ab ipo cæteris im
pẽſius cultus/charitatis dignationẽ ſingulari fide penſabat. Horũ fidei rex tanq̃ tu
tiſſimis obſequiis latera ſua cingenda cõmiſerat. Sed et ſequẽs caſus in antiſtite ſe
ueritatis pulcherrimũ: in rege certiſſimũ moderationis documentũ exhibuit. Ipſe
nãqꝫ ſacro circũciſiõis ꝑuigilio ſolenni magnatũ cõuiuio feriatus, cũ quorũdã prin
cipũ clãdeſtina obtrectatiõe parũ honorate de ſe habitũ cõperiſſet ſermonẽ/occultã

Regis facinus.

eorũ ꝑfidiã temulentiæ laſciuiis detectã exiſtimãs, iræ aculeis actus miſit q̃ ipos ma
ritimo tꝑe intra Trinitatis ædem oraturos cõfoderent/tanq̃ in ſacris penetralibus
aptiſſimus humanarũ cladiũ locus exiſteret. Itaqꝫ actũ erga cõuiuas facinus ſacrile
gio duplicauit: ipmqꝫ pietatis domiciliũ crudelitatis officinã effecit: neqꝫ loci/aut
tꝑis quo minus cupiditati indulgeret/reſpectum habuit. Qua in re antiſtes/templi

Epiſcopi ſeueritas in regem.

(vt par erat) violatione permotus, in primis diſſimulanter excepit: neqꝫ indigna
tionẽ ſuam vlla ex parte ſtipatoribus patefecit/opportuno vindictã tꝑe ꝓ̃biturus
Nam quũ rem diuinã põtificali more ꝑagere debuiſſet, nõ ſolum aduentantẽ regẽ
occurrẽdi veneratione excipe ſupſedit: ſed etiã ſacrariũ ſubire cõniſum a primis eiꝰ
liminibus abſqꝫ reſpectu familiaritatis ſacerdotii inſignibus ornatꝰ, baculo quo vte
batur excluſit/ſacrorum penatium aditu indignum iudicans: quorum religionem
nõ ſine graui pacis rubore ciuili ſanguine maculaſſet: ſuppreſſoqꝫ dignitatis nomi
ne nõ regem eum/ſed humani cruoris carnificem appellabat. Nec reum obiurgaſſe
cõtentus, aculeum virgæ eius pectori infixit: armatumqꝫ duritia animũ imperati
parricidii pœnitere perdocuit. Em̃uero priuatæ ſocietati publicæ religionis vere
cundiã prætulit/nõ ignarus alia eſſe familiaritatis officia/alia ſacerdotii iura: ꝗbus
ſeruorũ æque ac dominorũ: neqꝫ ingenuorũ parciꝰ, q̃ ignobilium flagitia vindicari
par eſt. Cumqꝫ abunde foret repulſam egiſſe, etiã execrationẽ adiecit: nec dubitauit
in præſentẽ damnationis quoqꝫ ꝓferre ſententiã. Itaqꝫ mirifica audacia dubiũ reli
quit fortiꝰ illũ manu ne, an voce pulſauerit: quẽ grauibus admodũ cõtumeliis ꝓcul
catum prius linguæ/deinde dextræ repulſa mulctauit: inqꝫ pectore quo virtutẽ an
te coluerat/vitiũ cõtudit. Neqꝫ em̃ in tam euidenti ſcelere longũ vltionis tꝑs expe
ctãdũ putauit/facilius origini atqꝫ incunabilis culpæ, q̃ vlterioribus eius incremẽ
tis occurrẽdũ exiſtimãs: ne mora alitũ crimẽ diuturnitatis tractu cõualeſceret. Igi
tur vt regẽ impotentiæ et temeritatis incurſus tranſuerſum in facinus egit: ita an
tiſtitem ad exercendam vindictam profecta a religionis æmulatione ſeueritas con
citauit. Enimuero fortiter vindicata religione, et debitã ordini ſuo fidem/et alienæ
temeritati ſalutarem reddidit diſciplinã. Ne em̃ ſolenniũ officiorũ tutelam omit
tere videret, veluti indulgẽtiæ oblitus/ſeueritatẽ exercuit: neqꝫ ſanctitatis inimico
amicus exiſtere aut aſſentatoris potius q̃ põtificis ꝑtes præſentare ſuſtinuit. Cæte

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rum ſpecie hoſtem reuera amicum exhibuit: quia fida concordiæ pignora ac ſynce-
ra familiaritatis ſtipendia potius iuſti rigoris, q̃ iniqui fauoris examine pondera-
bat. Quapropter manſuetiſſimum ingenium ſuum depoſita ad tempus clementia
auſteritati ſubiecit: meritoq; ad firmandam religionis diſciplinam aliquid a crude
litate ſibi pauliſper mutuãdum putauit. Quamobrem infeſto militum concurſu pe
titus, applicatos ceruici ſuo gladios animi firmitate contempſit: tantumq; ſe in de-
ſpiciendis periculis geſſit: quantum egerat in prouocandis. Tãto animi robore pręditus: tamq; generoſi ſpiritus abundantia inſtructus diuinæ charitatis munimen-
to ſuperior humani timoris viribus apparuit. Cuius rex inhibita nece quũ eum nõ
temeraria offenſa: ſed publicæ ſeueritatis fiducia concitatum animaduerteret: con
ſciẽtiæ rubore ꝑfuſus, ſceleriſq; q̃ repulſæ pudore ægrior, continuo regiam repetit:
quietãq; frontem cõtumelioſe correptus exhibuit: nec ipſa quidẽ generoſę indigna
tionis verba inuitus audiuit. Deinde regia veſte depoſita obſoletam accepit/ mœro
remq; deformitate cultus, q̃ ſplendore cõtumaciam teſtari maluit. Neq; enim tam
triſti põtificis ſententia perculſus, regalis magnificentiæ cultum geſtare ſuſtinuit.
Sed abiectis regiæ maieſtatis inſignibus, inſigne pœnitentiæ ſagulũ ſumpſit. Quin
etiam ſimul cum veſte potentiam exuit: atq; ex ſacrilego tyranno fidus ſacrorũ ve-
nerator euaſit. Siquidem nudatis pedibus ad atrium regreſſus/ in eius ſe aditu pro
ſtrauit/ terramq; ſuppliciter oſculatus, dolorem: qui ex contumelia acerrimus infli-
gi ſolet/ verecundia ac moderatione compreſſit. Neq; enim continuo repulſæ vindi
cem egit: ſed pudore ac pœnitentia culpam cruenti imperii redemit. Exulaſſe hu-
ius animum in nequitia/ non habitaſſe credimus: quem vt primo temeritas tranſ-
uerſum in facinus egit: ita poſtmodum æquiſſima moderationis temperies rexit.
Quanta enim manſuetudine pectus eius inſtructum fuiſſe putemus: qui pontifi-
cem palam ſeuereſſimis ſacerdotii viribus aduerſum ſe vſum non ſolum impuni-
tate donaret: ſed etiam humillima veniæ petitione venerari ſuſtinuit: gratiamq;
tam pudoris patrocinio, q̃ pœnitentiæ beneficio meruit! Diuina ſiquidẽ obſequio/
non viribus propitianda nouerat: ideoq; atrocitatem ſceleris verecunda mœroris
acerbitate penſabat. Quinetiam paruulo pudoris irritamento magnopere confu-
ſus/ excitatam ignominia virtutem rubori imperare coegit: quantũq; violentiæ re
ligioni crudeliter imperãdo incuſſerat, tantum venerationis vehemẽter animo cõ
tuſus exoluit. Sed dum taliter ſe gerit, inuſitatã ſacerdotalis auxilii clementiã exp-
tus eſt. Interea antiſtes inchoamẽto pſallendi facto/ primaq; cõcentus ꝑte edita quũ
Græcę precationi ſolennẽ rite gloriã ſubnectere debuiſſet, ex ſtipatoribus ſupplicẽ
foribus regem adeſſe cognoſcit. Igitur ceſſato cantu/ cleroq; cõticere iuſſo/ fores re-
petens quũ regẽ qd ita ſe gereret ꝑcõtatus fuiſſet, atq; ille criminis cõfeſſione facta
religioni ſeſe ſatiſfacturũ promittens/ ſacerdotalis ſubſidii veniam poſtulaſſet, cõti
nuo execratione remiſſa iacẽtẽ amplexus/ abſterſis lachrymis/ depoſitiſq; doloris in
ſignibus/ et cultũ et animũ regium reſumere iuſſit: nõ licere inquiẽs priuatũ mœ-
rorẽ publicis intereſſe tripudiis. Neq; enim eum humiliorem dignitate ſua vultũ
gerentẽ/ aut ſupplicẽ liminibus aduolutũ intueri ſuſtinuit: ſed benignioribus ver-
bis recreatũ priſtinã veſtem: qua maieſtatẽ ſuam cõcinniorem efficeret/ corpori re-
ponere cultioremq; progredi iubet/ ſatis graues eũ pœnas religioni dediſſe ratus
qui ſe tam demiſſe agere, tamq; ſuppliciter ꝓſternere ſuſtinuiſſet. Deinde impera-
tis pœnitentiæ rebus cantores quorũ frequentia ſolennitas agebatur/ in occurſum

Regis pœnitentia.

Regis recõciliatio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

eius quo ornatius reciperetur ꝓcedere iuſſit:ſtatimq; venerabiliter exceptum,cunctis lætitia ouantibus,ad aram vſq; ꝑduxit.Ita prioris violentiæ ſpeciē honeſto comitatis genere temperauit:repulſæq; deformitatē ſpecioſo penſauit obſequio.Nec minus in pœnitentia venerationis,q̄ auſteritatis in admiſſo repoſuit. Quinetiam adhuc mœrenti ſollicitudinem detraxit/fiduciā adiecit/priuatæq; triſtitiæ ſalebrā publica gratulatione diſcuſſit.Itaq; quod in potentis viri ſcelere pollutum fuerat, religioſa ſeueritate expiatum eſt.Sed et populus maximo plauſu tam ſpectatā in rege verecūdiā cōprobabat/plus pœnitentia pium, q̄ imperio ſceleſtum euaſiſſe confeſſus.

Regis moderatio.

Peregerat iam pontifex ſeueri ac pii vindicis partes: inq; eodem rigoris et clementiæ experimento ſe geſſit:nec parcius veniam q̄ vindictam exhibuit. Quippe cuius contumaciā ſeuere reppulit/indulgenter modeſtiā coluit: ſicq; pietati iuſtitiam contemperauit:vt nec ſperneret ſupplicem/nec reciperet inſolentem. Qua in re paterni affectus habitum pleniſſime repræſentauit:q; parētis more correptionem blandiciis ſubſecutus:neq; aut elatum amplecti/aut demiſſum aſpernari ſuſtinuit.Poſt hæc omiſſa altaris ſacra repetens,ſummo patri regię expiationis gloriam ſuccinit:eoq; ſerenius gaudium ſubiit,quo tetrior luctus cauſa præceſſit. Rex ipſe biduum quiete peragens/tertio demum die regio cultu ornatus inter ipſa miſſæ ſacra excelſam ædis partem conſcendit,ſilentioq; per præconem venerabiliter acto,

Regis pœnitentia.
Steffnes herent.

corā oībus ſemet grauiſſima accuſatiōe ꝑſtrinxit,acerbū religioni vulnus inflixiſſe confeſſus. Deinde collaudata antiſtitis indulgentia:q; tanto crimini tam repente ignouerit:ſeq; iuſſu etſi non manu reum celerrime ſacrorum vſibus reſtituerit:pro tam cruenti imperii expiatione muneris loco Steffnicæ prouinciæ dimidium aris a ſe conferri publicat.Nec erubuit multorum auribus ſingularem flagitii ſui committere notionem.Ea res inextricabilem regni/ſacerdotiiq; cōcordiam operata eſt Quippe rex non ſolum antiſtitē in eodem amicitiæ gradu habuit: ſed etiam maioribus dignitatis incrementis donauit:plus officiis eius ad gratiā,q̄ contumeliis ad iracundiā cōcitatus:quē non priuata ira/ſed publicæ religionis iniuria aduerſum ſe ꝓuocatum videbat.Hic eñ mirificam illius ſeueritatē:ille ſanctiſſimā huius moderationē beniuolentiæ conſtantia ꝓſequebatur.Sed et vterq; quotidianis votis ne tantæ animorū cōcordiæ diuiduum fati tempus intercederet/exoptabat.Itaq; ſummę venerationis officia certatim mutuis ſibi ſtudiis impendebant: adeoq; eximiam

Kanuti Suenonis filii indoles.

ſocietatis fidem honoris viciſſitudine nutriebant:vt potius inter eos amicitiæ paritas,q̄ ſuperioris ad inferiorem familiaritas cerneretur. Veniam nunc ad Kanutum Suenonis filium:q propitiæ fortunæ beneficio ſummis naturæ dotibus cumulatus,magno cum indolis experimento ætatem animo præcucurrit. Quippe contracta iuuentute Myoparonū piratica monſtra ꝑdomuit:Sembicis atq; Eſtonicis illuſtrem trophæis adoleſcentiam egit: nouiſq; viriū gradibus paterni roboris fundamenta tranſcendit.Quæ victoria futurū eius dominiū ominata eſt .Pro amplificanda tuendaq; patria iuges excubias geſſit:rerūq; quarū ob infirmam adhuc ætatem vix ſpectator eſſe potuit/auctor haberi præſumpſit.Quinetiā iuuenile corpus continuo vſu ad bella impigre conficienda/armaq; viriliter ſuſtinenda firmabat: famaq; eius bellica vi in tantū claritatis exceſſit:vt rediuiuum magni Kanuti ſpiritū fortunamq; ſimul cū nominis videretur cōmunione ſortitus:adeo vt nullus eū paterni regni ſucceſſione potiturū ambigeret.Neq; eñ virtute iam maturus,honori intempeſtiuus videbatur.Sed nec liberalitatis ſpecies eius adoleſcentiæ defuit. Cu

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ius fratrē Haraldū natu maiorem obtuſi admodum cordis inter iuuētæ initia per Haraldi in
petuus inertiæ ſopor oppreſſum tenebat. Tandem Suenonem vltima pene ſenectu= ertia.
te confectum apud Suddathorp Iuticarum partium oppidum febri implicatū ad= Suenonis
uerſa corporis valitudo corripuit. Qui quum peſtifero humore graſſante fatalem mors.
cordi dolorē imminere cognoſceret/paruulas adhuc extremi ſpiritus reliquias tra
hens, a pñtibus ſe Roſkyldiæ ſepeliri petiuit. Nec miniſterii eorū miſſo contentus
ſacramento fidē exegit. Siquidē loci illius religio regibus vetuſto more exculta vt
viuis ſedē/ita fato functis ſepulturā p̄ſtare conſuerat. Iãꝗ regis corpus ab iiſdē am=
plo funere elatū Syalandiã vſꝗ ꝑuenerat, quū primū Wilhelmus in occurſum eius Wilhelmi ꝓ
veniēdi mãdata ſuſcepit. Nec moratus ad vrbē curſu feſtinato cõtēdit: inꝗ ipa tri= pheticus
nitatis ęde accerſitis q̇ terrã ad ſolidū foderēt/prius regi/deinde ſibi tumulū extrui ſpiritus.
iubet. Quã vocē foſſoribus potius a mœrore, q̃ induſtria ꝓfectã putantibus/ extin=
ctiſꝗ, nõ viuis tumulo opus eſſe dicentibus/ ſuum anteq̃ regis funus ab eis excipiē=
dū aſſeruit/nõ ſe voto fraudandū inquiēs, quo cū eo cõmori ſemper optaſſet. Eoſdē
ammiratione ſtupentes imperiū delirамēto cõſentaneū exiſtimantes ad obſequen=
dū pœnã, ni paruiſſent, cõminatus adduxit. Ita adhuc exꝑte morbi corpore mortis
certitudinem præſumebat. Deinde citato equo in occurſum exequiarū cõtendens
quū ad nemus forte Topſhøgicū ꝑueniſſet, duabus miræ ꝓceritatis arboribus ſecꝰ Tops orr.
iter cõſpectis vtrãꝗ præcidi/inꝗ vſum lecti funebris aptari præcepit. Illi ſibi rega=
lis feretri cõſtructionē præcipi rati, imperiū exequūtur. Cõpactū deinde vehiculū
præſtãtibus robore equis imponunt. Cūꝗ pontifex ſyluã prætergreſſus regium in
vicino funus adeſſe cognoſceret, aurigam cõſiſtere iuſſit. Ac ꝓtinus veluti laxamē
ti gratia amiculum quod habebat exuit/eiꝗ humi expanſo ſeipſum præcipitem ſu
periecit. Deinde erectis ſuꝑne palmis, ſiquo rerū auctori ſeruitio placuiſſet / vitam
a ſe finiri petiuit. Sane abſꝗ vlla fati cunctatione amicū morte inſequi, q̃ vita deſe=
rere præoptauit. Hæc fatus veluti in domeſtico lectulo acquieſcens extinguitur. O
immenſam cõcordiam, quæ ſuꝑſtite ſpiritu iucūdior fuit. Quem famuli longã ad= Mors Wil=
modū cubandi morã egiſſe mirati quū nequicq̃ erigere iacentē vellent, exanimē re helmi epi.
pererunt. Igitur recēs omnibus inopinati funeris luctus exoritur. Ipe vero a ſuis fe
retro exceptus atꝗ ante regē elatus vt fato poſterior/ita funebri pompa prior exti
tit. Viris nãꝗ funebri Suenonis lecto humeros ſubiicientibus, ipe equis ſubuectus
veluti q̄dam exequiarū eius auriga pręceſſit. Prior vero ſacrario allatus verã præſa
gii fidē retulit. Qua tã admirabili fati ſorte potitus ſe regis cultū charitati, q̃ fortu
næ erogaſſe ꝓdocuit. Exeqis impēſius actis amborū corpa cõiūctis admodū tumulis
occludunt. Hæc ſunt venerãda amicitiæ ſtipēdia: quæ quū e duobus eius cõſortibꝰ
alter excidit/reliquo vitæ dulcedine faſtidita, mortis appetitū ingenerãt. Poſt hæc
Sueno Noricus quē ſupra ſignificaui cõmunibus cleri ſuffragiis ſacerdotiū ſumit. Sueno No= ricus fūgit epiſcopatu.

Regiæ vero ſucceſſionis delectū anceps populariū ſententia ꝓtra=
ctabat. Maior nãꝗ Danorū pars memor quantis ꝑ Kanutum ad
huc priuatæ fortunæ ꝑiculis obiecta fuerit/grauiora ſi regnū in=
dueret verita: maligna virtutis interpres, quod gloriæ eius ac=
creſcere debuerat/iniquiſſima meritorū æſtimatione damnabat:
eleuatis virtutū præmiis clariſſima eius opera repulſæ turpitu=
dine rependendo. Igitur vt hunc negociorum metu peroſa: ita Haraldum ocii cu=

piditate cõplexa/audaciæ hebetudinẽ prætulit:ignauumq; ſibi regem maluit impe-
rare q̃ fortem. Quãobrem egregiæ indolis claritate contempta, negatũ virtuti cul-
men vitio tribuere nõ erubuit: repulſa fortitudine/inertiã honoribus inſecuta. Ve-
rum hunc ingratæ mentis habitum fucoſa rationis ſpecie colorabat/ Haraldũ pin-
de ac natu maiorem ipſo naturæ iure regno debitum certans. Genus affectionis in-
uſitatum: hunc virtus inuiſum: illum vitium ꝓbabilem fecerat. Soli Scanienſes iu-
ſta animi inclinatione ꝓuecti/ Kanuti ꝓbitate culta, Haraldi deſidiam reſpuebant.

yſoræ ſinus ſtatus.

Igitur yſoram habendi delectus gratia cõuenit. Ibi quidem ingens oceani vaſtitas
oſtiis admodũ anguſtis excipitur: furenſq; fretũ coactu littorũ in arctas fauces ter-
ra cõpellit. Mediũ ſinus harenę tenẽt obſcura nautarũ celantes pericula: nam vt ab-
iens eas æſtus ap̃it, ita rediens claudit. Orienti Scania/cætera vero occidẽti claſſis
appulerat. Hic fratres apud ſuos q̃ſq; fautores diuerſis in locis cõcionati ſunt. Tũc

Haraldi oratio.

Haraldus vocato aſſenſorum cõcilio/ne quaq̃ cõtumelioſam ſibi fratris prælationẽ
videri refert, ſi non eum dignitate poſteriorem ſors ipſa naſcendi feciſſet/maiorẽq;
a minore ſuperari ridiculum eſſet. Qui etſi virtuti maturior videret̃, ſe tamẽ natu-
ræ ordine/ætatiſq; priuilegio vincere. Præterea indignũ fore ciuium illi vexatio-
nem/obiectamq; periculis patriam ſuffragari debere: ſuæ vero prouectioni ſerua-
tam in omẽs clementiam obeſſe: nec ita merita ab eis ęſtimãda fore: vt miſerias ſuas
gratia fœlicitatis repulſa penſare cupiant. Nam ingratorũ hanc maxime viciſſitu-
dinem eſſe. Adhæc ſi ſummam aſſequatur, impias ſe leges abrogaturum/blandas

Haraldus rex. lxxvii.

placidaſq; pro eorum arbitrio laturum promittit. Tanti igitur tamq; optati com-
modi promiſſorem concio peſtiferis eius blandiciis inuitata/regem appellat/pater-
num illi regnum deferens: cuius inertiæ cõtemptus magis q̃ vllus honos aut gra-
tia referri debuerat. Itaq; populi fauor orationis ſuauitate pręreptus/plus fallacib⁹
eius ꝓmiſſis, q̃ inuictæ Kanuti fortitudini præſtitit. Igitur fraternæ cõtẽtionis cer-
tamẽ varia aſſentatione ſubnixũ ſine arbitris aut iudicibus/ſolis ꝑtiũ ſuffragiis ge-
rebatur. Verũ Haraldus imperitæ multitudinis errore ſuffultus, mox per legatos
fratri mandat/ne decretã maiori ſummã ambiat: eumq; honore ſibi poſtponat, quẽ
naſcendi ſerie priorem ſciat: neue regnum maiorum virtutibus illuſtratum dome-
ſticæ atq; inteſtinæ diſcordiæ bello corrumpat/nec ꝑnicioſa ſeditione diuiduos pa-
triæ motus incutiat: ſed potius clauſum ambitioni animum gerat: abiectaq; temeri-
tate cõpetitoris ſui/ſuffragatorem agere nõ erubeſcat. Adiectæ monitis minæ/mã-
dataq; non tam blandiciis pacis, q̃ belli irritamentis inſtructa. Præterea plæroſq;
fraternæ partis fautores legum emendatione/liberioriſq; vitæ iocunditate promiſ-
ſa/per ſubornatos in gratiam ſuam ſollicitãdos curauit. Ita a Kanuto vulgi animos
partim ſpes/partim metus auertit. Ipſe deficientibus a ſe copiis, tribus duntaxat ro-
ſtratis nauibus in anguſtiſſimas Scanici maris fauces elabitur: regno carere iuſſus
cuius ipſe incolumitatem protexerat/terminos auxerat. Vbi fraterna legatione re-
gni cõmunionem ſpondente reuerti monitus: ſpretis mandatorum blandiciis, Sue-
tiam fugibundus intrauit/ꝑq̃ ſtultum ratus eius ſe promiſſis infracta fortuna cre-

Kanuti geſta.

dere, cuius eadem adhuc vigente minas acceperit. Mox perinde atq; iniuriarum ob-

Haraldi leges.

litus intactis patriæ rebus bellum aduerſum Orientales viuẽte patre cœptũ enixe
proſequitur. Haraldus habito in octo dies concilio, quod promiſſis complexus fue-
rat/rebus ꝓſequi monitus: vt regia maieſtate popularẽ excoleret. In primis aduer-
ſum ꝓuocationẽ reſtipulandi ius edidit/prioreſq; defenſionis ꝑtes q̃ accuſationis in

ſtrumēta cōſtituit. Reo ſiquidē actoris ius in reſellenda accuſatione cōceſſit/quā antea teſtiū fide ſubnixā defenſionis præſidio repellere nō licebat. Quod ius vſurpatione firmatū vt familiare libertati, ita religioni peſtiferum euaſit. Ipſa nāq; defendendi poteſtas nō armorū/non teſtium vſu: ſed ſola ſacramenti fide ſubnixa, multorū conatus votorū cupiditate periurio polluit: ſed et funditus ſingulariū cōgreſſionum vſum euertit. Poſteris nāq; ſuſceptas cauſarū cōtrouerſias ſatius iureiurando viſum eſt expedire, ꝗ ferro. Verū alterū religiōis intuitu/alterū ſalutis reſpectu periculoſius. Quē morē Dani ꝑtinaciter retentū ad hoc vſq; tp̄s obſtinate vſurpant adeo vt vita magis, ꝗ eo carere cupiant, ſalutemq; ſuā ꝑ ipſius obſeruatione deuoueant. Haraldus vero ſolis ſacrorum officiis deditus, latarum a ſe legū ſeueritate neglecta, impunitas omniū noxas eneruí legum indulgentia præteribat: oīaq; ſtatuti iuris munimenta cōuulſit: ignarus plus deo ſynceram regni amminiſtrationē ꝗ inania ſuperſtitionis momenta placere: ſeuerūq; iuſtitiæ cultum ſuꝑuacua precū adulatione gratiorem exiſtere. Præterea diuinū plenius ꝓpitiari numen, vbi iura ꝗ thura ꝓmuntur: plus ſcelerū ꝗ pectorū contuſionē ꝓbare: libentius criminū ꝗ genuum flexus aſpicere: nullamq; victimam vindicatæ pauperum libertati præferre. Qq; ꝗ enim regum maieſtas rite religioni intendere debeat, aliquanto tamen ſpecioſius interdum tribunalia, ꝗ aras excolere poteſt. His omiſſis rex ſola ſacrorum charitate conſpicuus, iniquiſſimos actus profuſa animi tolerantia ſuſtinebat/pauciora experimentis proſecutus, ꝗ promiſſis complexus fuerat. Noxas non venia modo ſed etiam licentia ꝓſequebatur/tamq; inopem iuris patriam reddidit, ꝗ antea promiſſis diuitem fecit. Sed neq; a regiis moribus habituq; degenerare deforme ducebat. regnando biennium emenſus, defungitur.

QVo mortuo Kanutus fraternis ſuffragiis in regni faſtigiū reuocatus, orientale bellum qđ in adoleſcentia orſus/in exilio auſpicatus fuerat: accepto ſolio potius amplificandç religionis, ꝗ explendæ cupiditatis gr̄a totis viribus innouādū curabat/cū incremētis fortunæ etiā claritatis augmentū appræhendere cupiēs. Nec ante manū ab incepto retraxit, ꝗ Curorū/Sembonūq;/ac Eſtonū funditus regna deleſſet. Deinde ſublato hoſte nuptias circunſpiciens/finitimaq; coniugia obſcura ac dignitate ſua minora reputans, præfecti Flandriæ Roberti filiam Ethlam in matrimoniū aduocauit: ex qua filius ei Karolus obuenit.

Kanutus ſāctus rex. lxxviii.

Cumq; magnatū inſolentia ſolutos hebetatoſq; priſci iuris neruos aſpiceret omnibus ingenii modis ad reparandā patrii moris diſciplinā conniſus, probatioris iuſtitiæ cultum ſeueriſſimis edidit inſtitutis/contuſumq; et labentem æquitatis tenorem in priſtinū habitum reuocauit.

Roberti Flandriæ p̄fecti filiā duxit.

Nō ſanguini/nō neceſſitudini/quo minus iuſte ſe gereret/indulgentiā habuit: nullius amicitiæ aut familiaritati impunitatē iniuriæ tribuit. Sed oīa antiquæ cōſuetudinis momenta præcurrens, labefactatū iuris vinculum tenaciſſimo nexu aſtrinxit/ac paternæ ſeueritatis veſtigia ſollicitus vſurpauit: eoq; ſtudio grauiſſimas maiorum offenſas contraxit. Sacris decus ſuum reddebat. Sacerdotia gerentes gratiæ nutrimentis proſequebatur. Cumq; ab inerti et rudi populo parum iuſtam pontificibus venerationem haberi conſpiceret: ne tanti nominis potitores inter priuatos relinqueret, decreti circumſpectioris induſtria principum eis cōſortionem indulſit/ipſiſq; primum inter proceres locū ꝑinde ac ducibus aſſignauit, auctoritatem honore concilians. Prouidit eñ ne tanti officii

Sacerdotū honoratio.

pōdus æquo minor veneratio caperet/inq; ſumma religionis arce poſiti infima cul
tus conditione vileſcerent. Nec ſolum pontificibus dignitatis incrementa donauit
ſed etiam priuatorum clericorum ordinem benigniſſimis decretis adornare ſtude
bat. Nam quo cumulatiorem eis honorem redderet, literatorum controuerſias vul
garis fori conditione exemptas ad eiuſdem ꝓfeſſionis iudicium relegabat. Iiſdem
religionis reos obiecta repellere nequeuntes/pecuniaria mulcta puniendos permi=
ſit. Quibus etiam in omnia quæ aduerſum diuina committerentur animaduerſio=
nis arbitrium tradidit/cunctaſq; huiuſce generis actiones ſacerdotali iudicio deſti
natas a publico foro ſecreuit: ne honore impares conditio æquaret. Quãobrem di=
gnitati pondus adiecit/decuſq; priuato faſtigio excelſius eorum reſpectui ineſſe vo
luit. Quo effectum eſt, vt Danorũ nemini niſi regi aut pontificibus, eiq; qui potiſſi
mus regni ſucceſſor aduertitur, domeſticis queq̃ liceat actionibus poſtulare. Idem
populares adhuc ſacrorum rudes decimarum religioni aſſuefacere conabatur. Sed
propoſiti irrita ſuaſio fuit. Quippe maturitatem rerum capere nouelli cultus ru=
dimenta nequibant. Interea Sueno Roſkyldenſis templi ædificationem a Wilhelmo
cœptam ſaxeo opere proſecutus: quũ perfecto ſacello ſolas locãdi pulpiti anguſtias
quo minus dedicatio perageretur obſtare cõſpiceret, condendi eius gratia Wilhel=
mi monumẽtum ſummouit, cinereſq; mauſoleo erutos eo loci vbi nunc acquieſcũt
transferendos curauit. Nocte igitur quam dedicationis dies inſecuturus putabat̃
ſacriſtæ ſomnium capienti quidam ſacerdotii inſignibus decoratus per quietẽ præ
cepit/Suenoni ſufficere diceret, ꝙ in exædificando ſacrario Wilhelmi ſibi merita vẽ
dicaſſet/ac gloriæ ſuæ alieno labore partam arrogaſſet impenſam: ne cuius famam
aucupatus fuiſſet, etiam cineres ſubmoueret/eoſq; a Kanuti regis corpore ſepara=
ret. Cuius facti pœnas haud dubie ab ipſo violationis auctore: niſi vitæ eius ſancti=
tas obſtitiſſet/expetendas fuiſſe: nunc vero in ipſas ſacrarii ꝑtes ab eo conditas vlci
ſcendum: ſeq; oẽm operis eius molem funditus euerſurum. Monuit quoq; neq; ſuũ
de cætero tumulum attentare præſumeret/præfatus neminẽ qui cineres eius loco
ſuo ſubmouerit impune laturum. Deinde baculo tectum impellere/totamq; operis
molem diruere viſus: ſomnii fidem ædis excidio cõprobauit. Quippe ſacrariũ repẽ
te ab imis fundamentorum ſedibus cõuulſum excidit: adeoq; res viſioni conſenta=
nea fuit: vt eodẽ tẽporis momento ruina ſomnii comes incederet/nocturnaq; vnius
opinio omnium oculis interdiu ſubiecta clareſceret. Tantũ autem rei miraculum
extitit: vt ne collapſum quidem ſacrarium cuſtodem oppreſſerit. Nam neq; petra=
rum pondere, quæ vndiq; congerebantur eliſus/neq; vlla collapſæ molis importu=
nitate quaſſatus, tutum quietis vſum habuit: q̄q̄ cubile eius cadenti materiæ conti
guum fuerit. Attoniti fragore ciues, ruinæ præſentis ammiratione cõcurrunt: cu=
ſtodemq; excidio periſſe creditum, mediis lapidum coagmentis incolumem egredi
cernunt. Quæ res oĩm in eum oculos religioſa vulgi ammiratione cõuertit. Incer=
tum vtrum templi lapſus an ſacriſtæ ſalus plus viſentibus ſtuporis attulerit. Nec
paruulum viſioni auctor eius ab imminenti lapidum mole defenſus præbuit argu=
mentum. Qui quum antiſtiti nocturna Wilhelmi mandata prompſiſſet, ſubridens
præſul nil ſe mirari inqt vitæ eius ſeueritati fati habitũ reſpondere: ſuæ nihilomi=
nus ſollicitudinis fore/collapſas ædificii partes reficere. Quãobrẽ diu poſtmodum
intactus Wilhelmi tumulus mãſit donec nr̃is eũ tꝑibus Hermãnus maioris ſacrarii
præſes Arnfaſtuſq; ſcholæ miniſterio functus conniuente Yſaac ruralis ſacerdotii

Sueno ædificationem Roſkyldeñ perficit.
Somnium.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

prȩpoſito parabilem magis et inter cȩteros cultiſſimū aduertētes Aſceriane ſepulturæ gratia aperiri iuſſerunt. Porro foſſa ad ſolidum humo, incorruptam antiſtitis togam inter adeſa ſolo oſſa reperiunt. Quibus ſublatis tanta fragrantiæ vis ſine vllo auctore ad circūſtantiū nares veluti e beato quodā vnguentorum fonte manauit: vt nemo cælo potitum ambigeret, cuius cineres tam mira terreſtriū odorū ſuauitas ꝑfudiſſet. Ipſas vero contrectantium manus tanta odoramenti pertinacia aſtrinxit: vt ipſum triduo balneis ac lauacris attentatum abolere nequiuerint. Nec tamen ſanctitatem cinerum, vt decuit, venerati/in extremam eos monumenti partem applicandos curabant. Sed neqꝫ præſumptioni impunitas affuit. Siquidem ſacrilegi conſilii auctores peſtiferum audaciæ ſuæ exitum experti ſunt: tantūqꝫ quiſqꝫ ſupplicii retulit, quantum violandi buſti ſententiæ impendit. Hermannus namqꝫ ſub Abſolone ſacerdotali concilio aſſidens/ſacrum naribus ignem excepit. Cuius vi non ſolum corporis firmitate/ſed etiā vocis officio ſpoliatus, elinguis ac mutus ante triduum graſſante latius ardore deceſſit/dignus ea corporis parte puniri, qua diuinam ingratus fragrantiam hauſerat. Nec leuiorem Arnfaſtus exceſſum habuit. Qui quū impotentium neruorum hebetudini mederi vellet, potione per incuriam ſumpta, quo ſalutem cōciliare debuerat/languorem inſtruxit. Sed et rupti tandem iocinoris partes fruſtatim egeſtas vomitu protulit: quas a medico pelui exceptas maximus Pontifex Abſolon dum ad viſendum eum humanitatis officio veniſſet/aſpexit. Quo præſente æger hic ſe ob violatos Wilhelmi cineres ꝑpeti ꝓſtatus/manifeſtas neglecti imperii eius pœnas pependiſſe dicebat/ſeqꝫ ſua cū tota re familiari religioni pollicitus trimeſtri languore habito per ſummā animi pœnitentiā expirauit. Miſerandos duorū exitus tertius temeritatis auctor aſpiciens, ſeqꝫ ſi̇libus ſuppliciis ꝓpinquum veritus, fati inclementiā pietatis officio præcucurrit. Nā in æde Mariæ magno rei familiaris impēdio ſacrarū virginū cōuictū inſtituit/eiſqꝫ quoad vixit pudicitiæ diſciplinā ingenerauit. Nec tñ oēm ꝓrſus vindictam effugit. Diutino namqꝫ vitiati pulmonis languore conſumptus interiit. ita primo fati celeritate correpto, reliquos a diuerſis corporis ꝑtibus profecta peſtis tarditate ad vltimā tabem redactos abſumpſit. Igitur tantū vnuſquiſqꝫ pœnæ ſumebat/quantum in violanda antiſtitis ſepultura auctorem egerat. Quia eñ ſalubritatem ſuam prudentiȩ munimento tueri noluerunt, cladem culpȩ præcipitio contraxerunt. Ne autē Sueno promiſſam templi refectionem negligentius exequi videretur, cœptam Roſkyldenſis ſacrarii fabricam ad finem vſqꝫ perduxit. Cuius excolendi gratia coronam arte/impenſaqꝫ operoſiſſime elaboratam in eius ornamentum appendit/exiſtimans regias opes potius ſacrorum ſplendori, q̄ humanæ auaritiæ ſeruire oportere. Egynus quoqꝫ hiſdem ferme temporibus opitulante Rege Laurentianæ ædis inchoatum a ſe opus explicuit. Quibus Rex dedicari iuſſis, mirificam dotis nomine munificentiam erogauit. Nam in æde Laurentiana annua cantorum ſtipendia pontificis ſubſidio fultus/inſtituit. Ipſe eñ partim ex fiſco ſuo/regiſqꝫ latifundiis/partim antiſtes ex antecollatis templo beneficiis quotidianos eorum ſumptus exhibuit: tātaqꝫ inter ipſos religioſi certaminis alacritas fuit: vt vter in deum venerabilior fuerit/incertum extiterit. Prima itaqꝫ dedicationis die Rex ſolenniter altaria veneratus, quartam regii numiſmatis/quartam ſuæ in ciues exactionis/quartam æſtiui cenſus portionem ei: qui pro tempore loci antiſtes extiterit/muneris loco perpetuo iure poſſidendam cōceſſit. Nec parcius priuata clericorum iura tutatus, ab eis qui

Wilhelmi reliquiarum odor.

Vindicta violati ſepulchri diui Wilhelmi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſacrarii rus excolunt vniuerſum pene regiæ penſionis ius aſcriptis chori miniſtris deferendum curauit. Cæterum detractæ expeditionis pœnas/ac violatæ pacis vindictam/eorumq; qui propinquis vacui deceſſiſſent hæreditates, regii duntaxat iuris eſſe voluit. Itaq; non minorem in edendis templorum priuilegiis, q̃ præſtandis beneficiis auctorem egit. Et vt legibus ſuis æternitatem conciliaret, eas conuellere conaturos antiſtitum execrationi ſubiecit. Cuius edicti poſtmodum a multis temere pertentati/vetus adhuc ratio perſeuerat. Rex vero quū in omnibus ſancte ſe induſtrieq; geſſiſſet, præcipuæ religionis charitate conſpicuum præbuit: nec vnq̃ remotos ab exactiſſimo eius cultu oculos habuit. Qui quū fratrum ſuorum turbam iuueniliter intemperantem patriæ admodum onuſtam videret/largis vberibuſq; ſtipendiis alitam, vno duntaxat Olauo Sleſuici partibus præſidente in clientelam aſſumpſit: ac publicum pondus priuato leuauit impendio. Tandem Danorum nomen armis in deſidiam cadentibus a paterni auunculi temporibus obrutū animaduertendi nouandarum rerum cupido ſubrepſit. Vtq; eius animum certius repræſentaret/non contentus ſtudia ſua orientalibus decoraſſe victoriis, Angliam infœlicitate amiſſam hæreditatis duxit nomine repetendam. Recolebat enim bellicam maiorum gloriam: cumq; opibus imperii fines nullo magis q̃ Anglicis creuiſſe titulis/maioremq; eis ex vnius inſulæ, q̃ totius orientis ſpoliis inceſſiſſe ſplendorem. A quorum imitatione deficere ſtolidi ac degeneris animi eſſe/ſatiuſq; regno carere q̃ inter paruulæ telluris anguſtias incluſum maieſtatis vſum habere. Vt ergo negociorum conformitate maiorum fortitudini reſponderet/operamq; eorum ſtudiis conſentaneam ederet/atq; auiti nominis gloriam æquaret, omniū quæ paterna corrupiſſet inertia refectionem ſuæ cōmendabat induſtrię: parentemq; peroſus, auum æmulatus eſt. Primum igitur occultum Olauo conſilium prodit: eoq; idipm̄ hortante, rem deinde popularibus aperit. Alacris omnium aſſenſio fuit. Sed quem Rex ſibi fraternæ charitatis viciſſitudine reſpondere crediderat, latenter æmulum habebat: inſidioſæq; eius adūbrationis ignarus, affectū referri ſibi/quem ipſe impenderet/æſtimabat. Quem etſi prudentia ſecus monuit, ſanctitas tamen malignam de fratre ſuſpicionē referre ꝓhibuit: ne conſanguineā fidē temere dānare: inq; fraudis metu hoſtes ac neceſſarios iuxta ponere videret. Verū Olauus affectatione regni pietatis erga germanū oblitus, ꝑfidiſſimi pectoris habitū ſumma fidei ſimulatione tegebat: vulgatūq; regis ꝓpoſitū nō ſolū adulationibus fouit: ſed etiā hortamentis inſtruxit: nō ꝙ potētiſſimū regnū ab eo recuperari poſſe ſperaret, ſed vt imperatæ rei difficultatē in odiū imperātis cōuerteret. Eīuero fratris aīm faſtidioſe æſtimans, piiſſimū eius amorē parricidali fraude penſabat. Nā quū eū ꝙ neglectā ante ſeueritatē nouis legibus reſtituiſſet ciuibus inuiſum aīaduerteret, quo odiū eius cumulatius redderet, qđ publice diſpliceret/priuatim exeq ſtimulabat. Et ne ſolus inſidias volueret, lecta ſocietate clandeſtinæ cōiurationis cœtū inſtruxit. Nec fruſtra ingeniū fuit. Quippe primores/quorū violentia regiis ſanctionibus retuſa fuerat, parricidalis cū Olauo ꝓpoſiti conſortium habuerunt. Kanutus vero omnium animos gloriæ magis, q̃ ſceleri intentos exiſtimans, imperata claſſe Lymici maris oris aduehitur: a quo breuiſſimus in oceanum tranſitus patet/quondam nauigiis peruius/nunc vero interiecta harenarum mole præcluſus. Hic rex fraternū diu præſtolatus aduentū nauigādi cūctatione exercitus alacritate eſt excuſſus. Nā Olauus reddita tarditatis ratione/veniendi moram in dies extraxit/commētumq;

Olaui infidelitas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

caſſandæ expeditionis exagitans/alimenta ꝑfidiæ mendaci impedimentorũ ſimulatione quærebat/eo moram trahere cupiens, donec aut regem ſine eo proficiſcentem interim ipſe regno priuaret; vel tarditate ſuſpenſum exercitũ deſtitueret; rexq; vel deſertorũ impunitate deſpicabilis/vel pœna cũctis inuiſus euaderet. Ita et fratrẽ et dñm aduentus ſui cunctatione ludificans, tam vafræ/tãq; inſidioſæ rõnis cõmento generoſi ac fortis propoſiti molitionem ſubruere conabatur. Nec eum callida conſilii ratio fefellit. Nam tota a rege claſſis faſtidita eius expectatione defecit. Rerum enim quæ a fratre gerebantur ignarus/morantis aduentũ ſæpenumero mãdatis exegerat; quum tandem de eius perfidia certior factus, claſſe præſtolari iuſſa, Sleſuicum lectiſſima manu feſtinato contendit; ibiq; fratrem inopinatum et attonitum intercepit. Deinde productum/accuſatumq;/nec obiecta valide propulſantem perinde ac conuictum/impotentemq; defenſionis compediri a militibus iubet. Qui indebitam regio ſanguini contumeliam ſuis manibus amminiſtrandam negabant. Cuius tanta apud ipſos veneratio fuit; vt ex eo ortos morte, q̃ vinculis mulctare mallent/tolerabilius rati quod communis cõditio admittit, q̃ quod ſeruile ſupplicium exigit. Sed et gentis noſtræ verecundia ſummam in vinculorum pœna turpitudinem reponere conſueuit; hiſq; affici omni fato triſtius ducit / ingenuas mentes probroſo, q̃ cruento ſupplicio punitiores exiſtimans; tantoq; alterum altero ſpecioſius cenſens, quantũ naturæ habitus a fortunæ vitio diſtare creditur. Mandatam militibus operam communis frater Ericus exequitur, plus iuſti imperii q̃ iniqui germani reſpectui tribuendũ; nec ſanguini parcendum dum vitia puniũtur exiſtimãs Quippe quem virtus defecerit/nullam ſtirpis reuerentiam obtinere / animiq; labe fœdum omnem generis infuſcaſſe ſplendorem. Igitur nõ tam fratris nomen, q̃ parricidæ propoſitum intuebatur. Adeo ſanguinis pretium euileſcit, quũ ſe moribus ignobilem fecerit. Poſt hæc rex Olauum cathenis coercitum/ nauigioq; in Flandriam relegatum carcerali cuſtodiæ mandandum curauit. Cuius captionem coniurati parum fama aut nuntio experti, quo callidius exercitum ſoluerent/inertem regis moram abſentiamq; cauſati/claſſem clandeſtino monitu circunuentam domos abire iuſſerunt. Quam rem ſiquis palam exhortatus fuiſſet, publicatis bonis aut in exilium agi/aut capitali ſupplicio affici lege merebatur. Quam ob rem defectionis incentoribus tutiſſimum viſum; vt ſine vllo auctore ipſe ſibi populus deſertionis licentiam vendicaret; ne tam priuatum diſceſſionis crimen q̃ publicum haberetur. Tantum autem apud improuidam multitudinis temeritatem inſidioſa magnatum ratio valuit; ꝙ plæbs non minus eorum auctoritate, q̃ moræ tædio adducta/fidentiſſimam reuertendi libertatem acciperet. Cuius facti rex cognitione ſuſcepta, dolorem prius/deinde lætitiam egit. Siquidem iniuriam in religionis habitũ formauit; mulctæq; noĩe primã exigendarũ decimarũ occaſionẽ corripuit/ lætatus ꝙ ei vtiliſſimã ꝓpoſiti rationem opportunitas conciliaſſet; ſuoq; dedecore ſacrorũ decus inſtruere cupiens. Cumq; magnates Olauũ quẽ ſibi factionis ducem futurum ſperauerant, a fratre interceptum audiſſent, propoſita fraude defecti, ſummam eius diſſimulationem egerunt. Itaq; Rex accerſita poſtmodum concione, docet quantum Danicis armis militaris ſemper diſciplina profuerit; maiorum imperiis a minoribus ſemꝑ obtẽꝑatũ fuiſſe; regũ auctoritatẽ popularibus inniti ſuffragiis; principũ famã nullo magis q̃ militũ fide creuiſſe; eorumq; nullius momẽti imperium eſſe, ſi non plæbeiis ſubſiſtat auxiliis. Sibi vero nuper ignotam regibus

Vincula regib⁹ imme om̃ibus Danis olim ignominioſa viſa.

Olauus in Flandriam relegatur.

cōtumeliā obueniſſe inuſitatę defectionis auctores hebetudinē audaciæ prætuliſſe.
Auiditate ocii ſpecioſiſſimæ rei negociū ſubruiſſe. Adiecit quoq; quāta pecuniæ ſū=
ma ob impiū desertionis crimē damnari meruerint gubernatorū ſingulis quadra=
gena nummum talenta/terna remigum vnicuiq; mulctæ loco numeranda propo=
nens. Nemine collationem abnuente, promiſſa æris ſolutio eſt. Quo cognito remit
tere ſe Kanutus illam exactionem: ſi ſacerdotibus decimas erogare voluiſſent/edi=
xit. Tunc concio petita conſulendi licentia, pauliſper a rege deliberatura ſecedit:
An propoſitis ſatiſfieri conditionibus oporteret/vtraq; exhibitu difficilis æſtima=
ta. In ſoluendo namq; ære complures inopia afficiendos credebant. Decimarum
vero penſionem omni æuo celebrandam æternam debitoribus infligere ſeruitutē.
Igitur quaſi in triſtium rerum cōtextu minus aſpere delectū facturis acerbior viſa
cui comes diuturnitas affuiſſet. Nam quum altera ſe tantū/altera poſteros quoq;
puniendos aduerterent, præſentē inopiam perpetuo muneri prætulerūt. Itaq; tpm
æſtimatione facta/quo ſibi tantū q̄ pro poſteris pœnā crearent/culpā redimere præ
optātes, ſemel ære, q̄ ſemp libertate defici maluerūt: iure elicitū/dedecore vacuū: p=
ſuaſione extortū/ pbro obnoxiū rati. Quietiā annuā alienis frugē depēdere ignomi
niæ/nō religioni attinere cenſebāt. A qbus quū rex deteriorē cōditionis ptē appro=
bari videret, ſimulata pecuniæ exactione, ſeptētrionales Iutiæ ptes ingreſſus/Toſto
nē cognoīe Peculatorē/eiuſq; collegā Hortā colligēdæ pēſionis qſtores īſtituit/mul
ctæ metu decimarum religionē differere cupiens. Iiſdem defectorum res æſtimatis
poſſeſſionū pretiis, intactas dimittere iuſſum. Qui mandatū immitius ac iuſſi fue
rant executi/iniqua plæbē exactione pulſabant. Quā rē ęmuli regis in populariū cō
cilio deplorātes, calumniā mēdaciis exaggerabāt. Veris quoq; maiora fingētes/in=
uiſos cunctis reddidere quæſtores. Quippe militū opus non regis imperiū iudica=
bant: nec iubentis/ſed iuſſi ſtudium intuebātur. Quorum inſtinctu multitudo quæ
ſtores adorta/cōmunē iniuriā publica cōſternatione cohibuit /magis quid fieret, q̄
qd fieri iuſſum eſſet inſpiciens. Nec eorū cædibus ſatiata, in regē quoq; veſana pru
pit. Qui impetū eius opportune ſua ratus abſentia declinandū/Sleſuicū conceſſit:
ibiq; cōiugem cū filio cōſtitutam ſi res ſiniſtre ceſſiſſent, pfugere in patriam iuſſit/
nullum inter perfidos præſidium habituram. Siqdem intempeſtiuū regno hæredē
domeſticorū arbitrio relinquere verebat. Igitur Wandali ſolam ſibi in armis liberta
Wādali Kanutum pſequuntur. tem reſtare credentes/fugæ eius perinde ac victores inſultare cœperunt. Qui quū
imminentibus Iutis et vetera auxilia deficere cerneret/nec noua temporis anguſtię
cōtrahi ſinerent: quo tutior ſeceſſu foret, Fioniā petit/ſalutē inſulæ p̄ſidio quæſitu
rus: vbi nihilominus indignam religioſiſſimo ſpiritu ſuo violentiā exptus eſt. Hinc
eñ Iutis aucta ſęuiendi fidutia cōcitatā multitudinis temeritatē exacuit: hinc graſ
ſādi p̄ſumpta libertas triſtē regi pcellā inflixit. Sane populares pœnæ metu cœptū
omittere veriti, pſeuerantiā ſceleri exhibendā duxerūt. Neq; eñ bis læſū pœnā no
xiis remiſſurum credebant. Ideoq; eius exitiū ſitiētes, ardentiſſimo odio ſanctiſſi=
mi viri necem petebant. Ac veluti veniæ deſperatione cōpulſi/hoſtē tollere q̄ vlto=
rem experiri maluerūt. Nec ſuis eum finibus exegiſſe cōtenti/ Fionia quoq; ppellen
dū decernūt. Iamq; rex accepto traiectionis nuntio, Syalandiā emigrare ſtatuerat
cum Blacco quidam primam ipſius familiaritatem adeptus / ſed nihilominus eum
occulte peroſus ſimulatæ fidei cōſilio hortatur fugæ parcat/Othonienſis pagi præ
ſidia expetat: nec fœmineo more latebram circunſpiciat. Se interim plæbis acta ſpe

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

culaturum: blanditiaſq; iræ eius oppoſiturum promittit. Q; ſi plæbis animũ mi-
tigare nequiſſet: tanto ante id regi pronuntiaturum: quantũ fugæ occupandæ ſat
eſſet. Conſilio obtemꝑatũ eſt. Tũc Blacco omiſſa legatione/ſiniſtris plæbem moni Blacconis
tis palpitans cõciliandæ gratię loco/odiũ regi impẽſius ſtruit: Hortatur q̃ celerri- ꝑfidia.
me calumniæ auctorẽ occupent: nec fugacem elabi permittãt: oppreſſionũ vindices
tyrannũ nõ regem faſtidire cõmemorat: carere culpa: qđ honeſtatis æmulatione cõ
mittitur: patriæ tutores ꝑinde ac pietatis miniſtros parricidio exui: priuatũ ab-
eſſe crimen vbi publicæ libertatis vindicta ꝑagitur. Pręterea miſerrimos cœpti ir
ritos: cõpotes feliciſſimos fore. His atq; cõſentaneis modis ſollicitato in regis necẽ
populo aduerſum immerentis caput funeſtos omniũ conatus erexit: eaq; actione cõ
ſternatam amentia plæbẽ veluti furiali quadã face ſuccendit: ſtatimq; impetus cre-
uit vbi hortatorẽ habere cœpit. Neq; enim temeritati eius conſtantiã ſuam obiecit
ſed publicæ ſeſe dementiæ auctorẽ aſcripſit. Igitur incitatior ſeditionis procella pe
ſtifera eius cõcione deferbuit: grauiorq; tẽpeſtatis incentorẽ nacti tumultus erupit.
Inde reuerſus pacatiorem populi animũ nuntiat: facile conſternationis procellam
acquieſcere: ſi res iram mutuo deponere, reiſq; pœnam remittere voluiſſet. Quem
rex fidum legationis miniſtrũ ratus: regalis magnificentiæ conuiuio excipit: mali-
gnũq; ſuæ pietatis interpretem donis proſequitur. vtrobiq; gratia perfidiæ habita
eſt. Nam Blacco alterna partes vice ſubiens corrupto legationis officio/pro media
tore proditorẽ agere cœpit. Atq; ex ſpeculatore ſceleris hortator euaſit, ſiniſtre re-
gis falſo plæbis animũ interpretatus. Ita ꝑllacis viri mendaciũ legationis titulo in-
uolutũ: regem pariter ac populum fefellit: hunc ne imminentẽ vitaret: illum ne par
ceret expectanti. Eũdem die poſtera rex prioribus paria pollicentẽ ad ſpeculanda ſe-
ditionis acta dimittit: cõmunẽq; hoſtem inter ſe & vulgum creandæ pacis auctorẽ
aſſumpſit. Nec ſolita legato ꝑfidia defuit. Cuius peſtiferis monitis inſtincta plębs
vehemẽtius aduerſum regis caput cõſternationẽ deſtrinxit. Kanutus interim quo-
tidianis ſacrorũ ſolẽnibus aſſuetus: ne quid religioni præponeret: Albani ædem ſa-
crã pro ſe deprecaturus accedit. Quippe precibus deum q̃ hoſtẽ armis ne quid cha-
ritati detraheret: aggredi præoptauit: vbi dũ religioni vacando/officia ſanctitatis
exequitur, conſternatę multitudinis corona armis ſacrariũ clauſit. Quotquot ergo
ex militibus hoſtem præcurrere poterãt: ꝑiculi conſortiũ affectantes: regem pete
bant: eius in ſe ipſos diſcrimen tranſfundere cupiẽtes. Cũq; ſalutẽ ſeceſſu conſequi
poſſent: ꝑiculum præſentia quæſierũt: morteq; clari q̃ fuga tuti fieri maluerunt.
Quanta porro humanitate clientelam hanc abundaſſe credemus: quæ ne infelicem
domini fortunam deſereret: ꝑiculo ſeſe qđ vitare licebat oppoſuit, inq; magna fu
giendi copia ſalutẽ regis q̃ ſuam tueri ſatius duxit! Benedictus quoq; fraternitatis
nexũ fide imitatus: in tẽplo cũ fratre cõmori deſtinauerat. Ericus vero ſeorſum ab
hoſte cõcluſus cũ ſolus multitudinẽ ſuſtinere neqret ꝑ medios hoſtiũ globos ferro
ſeceſſum molitus erupit. Tunc nemine religioſæ pacis domiciliũ violẽter irrumpe-
re præſumẽte: primus Blacco cũctantibus cæteris ferro valuas petiuit: ductuq; ſuo
eandẽ cunctis licentiã tribuit. Ita ſe nõ ſacrilegii modo/ſed etiam publici parricidii
ducem auctorẽq; exhibuit. Qđ videns plæbs concitato ſeditionis motu templũ ag
greditur: ecq; irruptione facta diuinos lares, ac ſanctiſſima penetralia ſacrilega tẽ-
peſtate fœdauit. Verũ Blacco in ipſo quẽ irruperat aditu trucidatus: datis parrici Blacco tru-
dii piaculis: violati ſacrarii pœnas ꝑpendit: mors eius interfectoris exitu vindica- cidatur.

ta eſt. Itaq; alterius fato ſcelus: alterius pietas cauſam præbuit. Crediderim tunc
pium cruorẽ parricidali permixtũ ſeparatis fluxiſſe meatibus, atq; ſine vlla riuulo-
rum cõmunione hinc ſacrũ inde ſceleſtũ ſanguinẽ diuiduis alueis inceſſiſſe. Bene-
dictus liminibus irruptorẽ excipiens: dũ foribus acrius propugnat occiditur. Rex
ipſe inter cruẽtos imminẽtis violentiæ ſtrepitus fiducia cõſciẽtiæ eundẽ mẽtis ha-
bitũ tenuit, neq; religioni parcius q̃ ſi periculũ abeſſet vacauit, ne plus ab eo timo-
ris q̃ cõſtantiæ viribus indulgeretur. Sed ne extrema quidem eius hora ſanctitatis
ſtudio vacua fuit. Nam cũ parietẽ vndiq; a popularibus ꝑfringi (quippe ligneus
erat) ideoq; ꝓpinquã ſibi necẽ inſtare animaduerteret: accerſito ſacerdoti factorũ
arcana cõfeſſus: per ſummã mœroris acerbitatẽ p̃teritæ vitæ culpas abſoluit: præ-
miũq; ſibi pœnitẽtiæ ſalubritate cõciuit. Tantũ enim in innocẽtia ſua fiduciæ repo
ſuerat: vt mortẽ nõ periculo oppreſſus refugere: ſed metu vacuus appetere videret.
Quinetiã propaſſis vtrinq; brachiis ante arã fati ſecurus occubuit: vbi dũ victimæ
more ꝓſtratus ꝑcuſſorẽ expectat: immiſſæ ꝑ feneſtrã lanceæ mortifico iactu cõfoſ
ſus/ piũ mortis ſacrificiũ edidit: profuſoq; militũ ſanguine/ ſuũ ad vltimũ erogauit.
Eniuero crebris vndiq; telis petitus: corpus immobile tenuit: nec ante loco quo cu-
babat exceſſit, q̃ feretro mãdaretur extinctus. Ex cuius ſanctiſſimis vulneribus plꝰ
gloriæ q̃ cruoris effluxit. Quippe p̃ſentis vitæ exitu initiũ melioris accepit: Hoſtili
iudicio punitus: diuino ſeruatus. Felix eorũ parricidiũ q quẽ terreſtriũ virtutũ or-
be exemerant: cœleſtiũ vſibus applicabãt: caducaq; & fragili potẽtia ſpoliatũ: ſolidę
atq; æternæ felicitatis compotẽ ſtatuerũt. Sed & clandeſtina eius virtus ꝑlucidis
poſtmodũ experimẽtis enituit. Hæc audiẽs regina patriã cũ filio impubere repetit.
geminis poſt ſe relictis filiabus: ex quibus Ingertha Folconi Sueticæ gentis nobiliſ
ſimo nupta: Benedictũ, Kanutũq; filios habuit: hiſdẽq; mediantibus/ Birgerum qui
et nunc extat Suetiæ ducem cum fratribus ſuis nepotem accepit: verum ex Ceciliæ
matrimonio Ericus Gothorum præfectus Kanutum cũ Karolo procreauit. Ex qui
bus generoſiſſimarum imaginũ numeroſa poſteritas clara propinquitatis ſerie co-
hærens emerſit. At populus ꝑempto rege exultans qđ ſcelus deflere debuerat in-
ſultatione proſequi voluptatis loco reputabat. Qui cũ parricidio pietatis cauſam
prætexeret: idq; tyrannicidii nomine coloraret: militẽ ſuũ Deus mercede fraudari
non paſſus arcanam ſanctiſſimi viri innocentiam manifeſtis publicauit indiciis: exi
mioq; vitæ eius ſplendore etiam clara mortis ornamenta conceſſit. Sane ad coargu
endam parricidarum malitiã puniti merita miraculoſis prodidit argumẽtis: igno
tãq; vulgo virtutem mirifico rerum fulgore detexit. Quorum plæbs ammiratione
ꝑculſa virtutis inuidiam egit: cõſpicuãq; ſignorum experiẽtiam diu nequicq̃ in-
fuſcare tentauit. Veteris nãq; inuidiæ fremitu/ ac priſtinis odii viribus pertinacius
excandeſcens: adduci non poterat vt diuinis honoribus coleret: quem ob ſcelus a ſe
interfectum putaret: rem cœlitus declaratam humanis argumentis abnegare conã
do. Qꝫq̃ enim damnatos a ſe mores cœleſti iudicio cõprobatos videret: ad diſſimu-
landam tamen, occultandamq; miraculorum fidem iuſtam cædis cauſam fingebat:
firmãq; facti tuitionẽ retinens/ ſententiæ ſuæ perſeuerantiſſima propugnatrix exi-
ſtere non erubuit. Nec vita regem ſpoliaſſe contenta: etiam fati laudibus exuere co-
nabatur: cuius lucem extinxerat: famam quoq; ſepelire conniſa. Sed humanis tene-
bris diuinus ſplendor inuolui non poterat. Quippe miraculorum nitor dubietatis
caliginem clara rerum luce pellebat. Nam ſanctitatis eius medela varias imbecilli-

Kanuti pietas.

Paſſio ſancti Kanuti.

Generatio Elthlæ filiæ comitis Flãdriæ.

Vulgi ꝑtinacia.

Miracula diui Kanuti.

tatū affectiones remediorū ſalubritate proſecuta eſt. Cumq; obtractantiū liuor cre-
breſcētibus ſignis virtuti cedere cogeretur: nec fidē vlterius fruſtrari quiuiſſet in
facti tamē defenſione perſiſtens: ſanctitati quidē aſſenſit: ſed eā nō tam ex prӕteritӕ
vitӕ meritis q̃ vltimi tēporis pœnitētia profectā aſtruxit. Ita & iuſtā facto cauſam
prȩtexuit, & vita caſſum honore donauit. Siquidē digne regē periſſe: ſed piū lachry
mis euaſiſſe dicebat: intētionē eius auaritiӕ q̃ religioni propiorē exiſtimans. Cuius
erroris nō paruas poſtmodū pœnas pepēdit. Sed & poſteri paternā redolētes inui-
diā ſanctitatis eius formā nō moribus: ſed lachrymis imputāt, p̄ſentiq; increduli-
tati p̄terito ſeſe errori implicāt. Neq; adduci poſſunt vt ipſius beatitudinē depoſi-
to odio ſyncere ӕſtimēt. Verū ſacra eius oppidulo orta toto pene terrarū orbe ful-
ſerunt: cultuſq; ipſius primū a ciuibus exceptus: paulatim in cōmune prorepſit. Cu
ius tā vitӕ q̃ miraculorū virtutē priuatim Othonienſibus venerandā publica eam
religio cōſecrauit. Sed & cœleſtē eius ſpiritū ad hoc vſq; tēpus felix ſignorū fortu-
na proſequitur. Hinc eſt ꝙ Kanutus diuini iam animi immortalitate potitus: vt ter
reſtribus patriā patrociniis attollere ſtuduit: ita cœleſtibus protegere non deſiſtit:
ideoq; ſanctitas eius gloriӕ & celebritatis fructu opulētiſſima: ſplendidū in faſtis lo
cū obtinet. Quinetiā ſalutares effectus ſuos quotidianis amminiſtrat indiciis: ma-
litiāq; patriӕ, beneficiis penſat. Nam virtutū eius inſignibus: omnis ӕtas Danica
gloriabitur. Talibus illuſtrationis radiis ſanctorum fatis claritas erogatur, cū cœ-
leſti beneficio mortalis liuor opponitur.

Explicit liber Vndecimus.

Incipit Duodecimus.

INterfecto Kanuto Iuti iniquӕ ſocietatis per- Olauus rex. lxxix.
tinacia ſingularē Olaui gratiam amplectētes
creari eum regē alacerrimis petiuere ſuffra-
giis. Hunc ſibi plurimū gratiӕ relaturū ſpe-
rantes: cui tanto regnū diſcrimine quӕſiuiſ-
ſent. Neq; eius fratribus hūc honorē eximio
kanuti amore ſuſpectis: erogandū duxerunt.
Igitur pecunia pacta: Nicolaum cōmunē tam
prӕteriti q̃ futuri regis Germanum: vadem
pro eius redemptione dederūt: receptoq; re-
gnū impoſūt. Nec paruū Nicolaus fraternӕ
charitatis ſpecimen edidit. Siquidē fraternas
induere cathenas ſuiſq; vinculis Germano re
gnū emere non dubitauit. Qđ audiens Ericus contumeliӕ memor quā ei cōmunis
fratris iuſſu inflixerat: vltionis metu cum coniuge Botilda quӕ Vluoni Gallitiano
ex filio Thrugoto neptis obuenerat: Suetiā petiuit: Dani vero collato certatim ӕre
pro ſponſoris reditu pactā creditori pecuniā numerarūt. Quē Flandrenſi cuſtodia
liberatū infeſta parricidis fortuna veluti cladem aliquā noſtrorū abūdantiӕ ac fer-
tilitati iniecit. Nā cū Dani noui regis initiis applaudētes priſtinӕ ruinӕ procacius
inſultarent: criminoſis ſemper infenſa diuinitas ne diu ſcelus impunitate floreret:
petulantiā pœnuria rependere voluit, cōmuniq; inopia publici parricidii victa exe
git piacula. Vt enim nō in ſingulos modo: ſed in vniuerſos animaduerteret: ſumma

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Annonæ charitas in Dacia.

aeris intẽperantia Annorum quibus Kanutus regnũ geſſerat numerũ adæquauit:
cœleſtiq; robore humana vi maiorẽ edidit vltionẽ. Quippe verni æſtiuiq; tẽporis
feruore ſatum omne coaruit: autũnale vero adeo pluuiũ fuit: vt ſiquid locorum hu-
militate paluſtrive madore: alitum ſuccreuiſſet, perſeueranti imbriũ inundatione
decideret. q̃q̃ cõtrarium cœli habitũ humanæ cõmoditatis ratio flagitaſſet. Igitur
opportuno ſolſtitium humore caruit: eundẽq; ſine modo profuſum ſiccum amans
ſextilis excepit. Tunc plane camporũ facies cœleſtibus imbribus inundata: late pa-
tentis ſtagni ſpeciẽ præbere conſpecta eſt: ita qđ æſtas ægre genuit, Autumnus op-
preſſit: tãtaq; temporum intemperies extitit: vt nec imber æſtum leniret: nec æſtus
imbris illuuiem temperaret. Quinetiam agreſtes aquis cãpos tegentibus: ſupernã-
tia ſpicarum capita demetentes nauiculis excipiebant: ac deinde putres ariſtarũ re-
liquias fornacibus igni per calefactis exſiccandas mandabãt: ſicq; eas molæ ſubiicie-
tes: quia panem præſtare non poterant: in vſum pultis vertebant. Quãobrem tanta
ciborum pœnuria inceſſit: vt maxima populi pars alimentorũ inops inedia cõſume-
retur. Ea res locupletes inopia, pauperes morte mulctauit, maioreſq; ære, minores
ſpiritu ſpoliauit. Nam diuitum populus non ſuppetẽtibus alimentis auro argẽtoq;
ſalutarem comparauit impenſam: pauperũ vero gregem tam cenſus q̃ dapis inopẽ
horrida paſſim fames abſumpſit. Rex ipſe ad vltimam tabem redactus: plurima fru-
ge latifundia permutabat: agriſq; vænire iuſſis: alimẽta poſſeſſionũ pretiis compa-
rabat. Nobilibus in eundẽ vſum ingenuitatis inſignia erogare: rubori nõ fuit. Enim
uero abunde ſeges finitimis erat: vt priuata gentis, nõ publica terrarum vltio vide-
retur. Quæ tã dira clades conuictũ populi animũ ſanctitatẽ: quã antea detractaue-
rat fateri coegit. Deq; celſitudinis eius contẽptoribus veneratores effecit. Sane tam
euidẽs pœna: aliis fruge abũdãtibus: Danis priuatim ingruẽs, & parricidarũ noxã:
et perempti innocentiã: liquido argumentata eſt. Hanc peſtẽ Sueno pontifex: cuius

Sueno pontifex.

ſumma apud Danos auctoritas erat: populo parricidii pœnitere permonito inceſſu-
rã prædixit. Quippe in plæbẽ pius, in deũ venerabilis habebatur: religionẽq; atten-
tiore cura: conciones p̃ſtantiore facũdia celebrabat: ita fauore omniũ occupato: arcẽ
inter noſtros auctoritatis, atq; eloquẽtiæ faſtigiũ poſſidebat. Subiectorũ mores: non
ſolũ dictis, ſed etiam ſereniſſimis operũ informabat exẽplis: nec voce q̃ mẽte cõcin-

Templorũ a Suenone ĩſtructio.

nior fuit. Idẽ perfecta trinitatis æde: in exædificãdo eius ambitu Kanutum religioſi
operis ſociũ habuit: nec minorẽ in extruendis Mariæ ſacrariis operã geſſit. Quippe
vnũ in vrbe, alterũ Ryngſtiadis enixe molitus: tertium Michael Slagloſæ cõdidit.
Adeo ſe ſanctorũ penetraliũ ſingulari cultu flagrare mõſtrauit. Nec domeſtica ſan-
ctitate cõtẽtus/augmẽtũ eiꝰ foris petere arrepto peregrinãdi labore cõſtituit. Cũq;

Sueno Hieroſolymam viſens Rhodi moritur.

Hieroſolymã ꝓficiſcẽs Bizãtiũ pueniſſet: cõtracta varii generis ornamẽta cũ ſacro-
rũ cinerũ reliquiis in neceſſarios vſus domeſtici tẽpli remittẽda curauit. Sed cuius
Græcia pietatẽ vidit, mortẽ Rhodos aſpexit. Iiſdẽ fere tẽporibus abſumpto Richal-

Aſcerus fit epiſcopus.

do: Aſcerus morũ generiſq; ſplẽdore ximiꝰ Lundenſi potit̃ ſacerdotio. Olauus cũ
bis pene luſtrũ regnãdo cõdidiſſet: inter cõtinuas rei familiaris anguſtias: nihil re-

Olauus cõtemnitur.

gali magnificẽtia dignũ exequi poterat. Sed & finitimi facto pauptatis eiꝰ cõtẽptu
famelicũ ferro inceſſere ruboris loco duxerũt: rati inediã armis obrui nõ oportere:
neq; diuinitus afflictũ humanitus premi: aut cœleſtiũ vindictã mortaliũ viribꝰ ex-
agitari. Cui eñ inuidioſum exiſteret regnũ cõtẽptiſſima tot annis inopia ꝓfligatũ?
Cũ rex diuinũ natalẽ celebrãs: pane ĩ domo nõ ſuppetẽte ieiunos circũquaq; penates

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

aſpiceret: erubeſcēda menſarū inopia magnopere cōfuſus obducto manibus capite ſuffuſoq lachrymis vultu/ per ſummā animi ægritudinē tēporis difficultatē gemitu ꝓſecutus eſt. Sane tantulā dapē tot cōuiuis apponi defleuit: cōtēptiſſimā famem honoratiſſimę lucis ignominiā iudicans. Qui mihi alienā ſpecie: ſuā re vera deplo- raſſe videt̄ inopiā. Deinde ſupplicatione habita ſuperna contuitus auctorē omniū deū vt ſi qd iræ aduerſus populū cōcepiſſet ſuo nō eius periculo ſatiaret orauit: infeliciſſimū patrię ſtatū difficillimū tēporis habitū ęſtimās. Quippe tā inops epularū cōuiuiū quo famē inſtruere potius q̄ pellere videret̄ principū oculis ſubiicere eru- beſcebat. Nec difficiles numinis aures habuit. Siquidē celerē fati viā obtinuit: ſibiq mortē: ſalutē patriæ ſi qua modo parricidis virtus ineſt: pia prece cōciuit: ingenu- oq viuendi pudore maximę cladis pœnā auertit. Itaq memoriæ eius ſpecioſius depoſita vita q̄ geſta aſcribi poteſt: q fatū patriæ finiēdi ſpiritus cauſam habuit. Porro quātū charitatis erga ſuos cordi inſitū haberet aperuit: cū & eorū mala ꝓprio capite luere vellet: & cōmune periculū ad ſe ſolū redūdare depoſceret. Nempe quia ſuā pro ciuiū ſalute deuouit: pii animi titulo fraudādus nō eſt. Fortuna ſiquidē famem cum auctore ſuo pari funere extulit: inediāq ſatietate mutauit.

Finis Olaui.

HVic Ericus natu proximus e Suetia reuocatus / magno omniū fauore ſufficitur. Huius ætas periclitanti populo labentis annonæ ſubſidia reparauit: ſegeſq tēpeſtiui imbris beneficio viſitata cō- ualuit. Nā regnāte eo agrorū habitus ad tantā vbertatē exceſſit: vt ſinguli cuiuſlibet Annonę modii totidē denariis permutarent̄ Sed & cōtinuis regni ipſi⁹ annis eadē agris vbertas inceſſit. Quo euenit vt nō ſolū ex morū, ſed etiā tēporū placidiſſimo vſu: boni cognomē acciperet. Tūc plane pœnuriæ copia: inopię ſucceſſit abūdātia. Hui⁹ viri virtutes ſummatim cognoſcere: tędio nō ſit. Nā p̄ter ingētia animi decora, ſingularibus naturæ incrementis euectus ammirabili corporis magnitudine eo proceritatis exceſſerat: vt cæterorum vertices humeris ſuperaret: nec lōgitudini incōcinna ſoliditas fuit: vt totam eius compagem exactiſſimo naturæ ingenio excultam elaboratāq putares: quæ corpori granditate conſpicuo conſentaneum virium habitum conciliauit. Igitur vt corpore nullum: ita nec robore parem habuit: cū ſtaturæ laude egregia quoq vigoris ornamēta ſortitus: haſtæ aut lapidis iactu ſedens ſtantes vincebat: neq illi ſitus quo minus fortitudinis ſuæ experientiam ederet officere potuit. Eodem corporis ſitu ex robuſtiſſimis duos lucta aggrediebatur: dūq alterum attrectaret: alterum genibus compreſſum vrgebat. Nec ante deſtitit: q̄ prius hunc, deinde illum pedibus ſubiiciendo: amborum manus poſt terga vinciret: nec minori robore funiculorum certamen exhibuit. Quippe vnū dextra, alterū ſiniſtra cōtinēs eorum extrema quatuor præſtātibus robore ex aduerſo diſtrahenda cōmiſit. Quibus eū nequicq̄ ſede ſua detrahere laborātibus: ipſe funem vtrinq modo dextra/ modo læua corripiēs: ingenti fortitudine effecit: vt aut tenētibus reſtim excuteret: aut eoſdem ad ſe magnopere renitentes appelleret: funēq ducere nequeuntes ſequi cogeret. Eidem quoq ſpecioſiſſimus vocis habitus fuit. Siquidem cōciones nō ſolum præſtanti facūdia: ſed etiā tāta pronūtiationis amplitudine celebrabat: vt in actionibus: nō ſolū a p̄ſentibus, ſed etiā a procul poſitis liquido exaudiretur. Pręterea ad cōciliandā ſibi popularium beniuolentiam in extrema actionū ſuarum parte mandati loco ſubnectere conſueuerat: vt viri coniuges ſuas ac liberos/ necnon & ſeruos

Ericus rex

Annonæ vilitas.

Ericus Eyegod.

Erici magnitudo.

Fortitudo Erici.

Erici facūdia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cū primū domos rediſſent: ſub eius titulo cōſalutationis officio ꝓſequerētur: ſuū ſe cuiqꝫ illius ſeruaturū ꝓmittēs, cōmuneqꝫ cūctis in exhibēdo ęquitatis cultu: debito rē affirmās: verū hūc corporis eius animiqꝫ fulgorē: ſola libidinis vis tetris intēperātiæ maculis obſcurabat. Siqdē cōiugalis copulæ tędio veneris vſum pellicū cubiculis intētū habuit. q̄q̄ ei fortuna vxorē forma ac moribus conſpicuā ſociaſſet. Nec

Glorioſa patientia Reginę Botildæ.

defuit Botildæ tolerabūda mens ad inſolētiā mariti ſuſtinēdam. Puellas ſiqdē quas ab eo adamari ꝑſenſerat maternæ dilectionis officiis ꝓſequebāt: eaſqꝫ quo prōptius mariti ſtudiis indulgeret: quoad vixit inter pediſſequas habuit. Quarū vt formam quoqꝫ cōcinniorē efficeret: ſępenumero capitis earū cultū ꝓpriis manibus exhibebat. Cūqꝫ abunde foret irā abieciſſe: addidit charitatē: & quia ſua ſpecie nō potuit: aliena marito placere voluit: viriqꝫ in eis affectū colere: q̄ læſionis ſuæ vindictā agere ꝑoptauit: ne clariſſimū ducē turpitudinis reū ageret. Etenim amoris ſui raptrices officiis q̄ odiis inſequi ſpecioſius duxit. Itaqꝫ non ſolū mariti flagitiū diſſimulatione texit: ſed etiā abſqꝫ reſpectu pellicatus odiū merētibus: gratiā erogare ſuſtinuit: veneratione cōtēptū: obſequiis iniuriā pēſans: ecqꝫ facto clariſſimū muliebris patiētiæ exēplū præbuit. Quinetiā ſingulari moderationis beneficio poſteritati inſignē nominis ſui memoriā cōmēdauit. Fuere Erico filii, Haraldus, kanutus, & Ericus: ſed primꝰ cōcubina: ſecūdus matrimonio, tertiꝰ adulterio ortus proditur. nec māſuetudinis ſpiritus regis fortitudini defuit: q vt crudelitatis alienꝰ: ita ſocordia vacuus mediū inter deſidiā ferociāqꝫ tēperamētū teneret. Eiuſdē quoqꝫ ſeueritas benigniſſime popularibus affuit: ne eñ potētū auaritia ęquitatis vinculū labefactaret petulātiaqꝫ iuris hebetudinē pareret: inſolētię rigorē oppoſuit: & quo plus a peruerſis loco deſtitit hoc magis ꝑ imperiū nocuit. Quippe cū a populariū oppreſſoribus parū ꝑ abſentiā timeretur: eoſdē ſubita ſatellitū manu interceptos ſuſpendio conſumēdos curauit. Quo facto quid aliud q̄ iniuriæ pōdus arborea lance pēſauit! Quāobrē maioribus formidoloſus: minoribus ꝑcharus euaſit: cū hos paterna indulgētia: illos regia ſeueritate īſequeretur. Filias quoqꝫ cōplures ex cōcubinatu habuit: quarū vnā Haquino cuidā Beronianæ necis vltionē pollicito præmii nomine nuptū dedit: frater ſiquidem Erici Bero Holſatiis Dytmerſiſqꝫ ſubactis: eo loci vbi Wermūdi filiū Vffonē: cū duobus Saxonicæ gentis lectiſſimis manū duelli nomine cōſeruiſſe proditū eſt, munitionē inhibendæ defectionis cauſa molitus: vallo foſſaqꝫ inſulam cinxit. Cuius dominationē populariū quidā priuatim ꝑoſus: concionātis latus haſta tranſfixit. Ea tēpeſtate Sclauorū inſolentia diu Danicæ rei miſeriis alita quippe magis ociis Olaui prouecta q̄ vllis eius negociis retuſa fuerat: piratica noſtros acerrime laceſſebat. Sed & Autonē quēdā ſplendidiſſimo loco natū: falſtriam e Sialandia petentē: moriqꝫ q̄ intercipi præoptantē occidit. Enīuero ingenita Danico ſanguini virtus captiuitatis ſortem omni fato triſtiorem exiſtimat. Quā rem

Skialmo cādidus.

Skialmo candidus: frater hic Autonis erat: in celeberrimis Danorū cōciliis querelarū frequētia ꝓſecutus extudit: vt auctoritate eius motū vulgus: vniꝰ necē omniū manu vlciſcendā decerneret. Adeo quippe regia maieſtas popularē euexerat: vt ei decernēdarū expeditionū ius eſſet: armiſqꝫ publicis, nō imꝑiū principis: ſed plębis arbitriū præſideret. Præterea Alli & Herri Scaniæ oriundi: ſed eius vſum facinoribus demeriti: Iulinū certiſſimū Danorū profugiū ꝓſcriptorū titulo petiuerūt. Cuius enixe negocia cōſectātes maritimiſqꝫ patriā latrociniis inceſſentes: rē Danicam atrocius profligare cœperunt. Tunc Danica iuuentus Iulinū adorta fractos obſi-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

dione ciues: quotquot intra mœnia piratas habebant: cū pecunia pactionis nomine
præbere coegit. Quibus noſtri in poteſtatem acceptis, læſæ patriæ pœnas crudeliſ-
ſima mortis ratione expetēdas duxerūt. Nā quo violētiore eos morte conſumerēt:
reuinctis poſt terga manibus palis primū affigēdos curabant: deinde ventriū caua
cultro rimati nudatis extis primaq; viſcerū parte protracta/ cætera ſtipitibus expli
cabant: nec ante ſuppliciū remiſerunt q̃ tortos extis funditus aluo egeſtis horridæ
rapacitatis ſpiritū profundere coegiſſent. Qđ ſpectaculū vt ſpecie triſte: ita re no-
ſtris perq̃ vtile extitit. Non ſolū enim reis pœnā inflixit: ſed etiā cȩteros cōſimilem
cruciatus cauſam vitare ꝑmonuit. Itaq; non minori viſentibus documēto q̃ affli- Sclauorū
ctis ſupplicio fuit. Nec ſemel quidē Ericus Sclauici roboris amplitudinē preſſit, & xix. ſuba-
neruos debelitauit: ſed iterū ac tertio effrȩnata gētis illius ingenia tāto tēpore retu ctio.
dit: vt nulla eum vlterius piratici æſtus procella pulſaret. Interea defuncto Egino Aſcerus pri
Aſcerus clariſſimo inter Iutos loco natꝰ Lundenſe ſacerdotiū ſumpſit. Forte autem mus archi-
Hamburgenſis antiſtes ob inanes & falſas ſuſpitiones Ericū execratione mulctādū epiſcopus
cēſuerat. Qđ veritus rex appellatione ſententiā p̄cucurrit: Romāq; e veſtigio peti- Lundēſis.
uit: vbi cauſæ ſuæ examine diligētius habito/ pōtificis accuſationē potēter reppulit
cūctiſq; defenſionis partibus actore ſuꝑior rediit. Nec cōtētus efficaciſſimū cau-
ſæ dictionis ſuȩ ꝓpugnatorē egiſſe: aduerſariȩ partis odio ꝑnetraliū ſacrorū decus
externo ſacerdotio ſubiectū habere paſſus nō eſt. Quāobrē Romā regreſſus: tū ſe tū
etiā patriā ac domeſtica ſacra Saxonica p̄latione liberari ꝑtiuit: ne religionis ratio
ne exteris admodū obſequi cogeret: aut eius diſciplinā ab alienigenis petere neceſſe
haberet. Nec difficilē curiæ cōſenſum habuit. Quæ ne clariſſimū virū repulſa affi-
ceret: tū dignitatis, tū etiā fatigationis eius intuitu mota: ꝑtitioni annuit, ſeq; re-
gnū ipſius ſummi ſacerdotii inſignibus adornaturā ſpopōdit. Atq; ea ꝓmiſſorū ſpe
regē a ſe exhilaratū dimiſit. Sed triſtioris fortunæ qđ ſequit̃. Reuerſus nāq; Ericus
cū more regio domi in ꝓpatulo cœnitaret: inter alios quēdā muſicæ rationis ꝓfeſſo
rē adeſſe cōtigit. Qui cū multa ſuꝑ artis ſuæ laudibus diſputaſſet: inter cætera quo Muſices in-
q; ſonorū modis homines in amentiā, furorēq; pertrahi poſſe firmabat. Quinetiam ſolens lau-
tantas fidibus vires ineſſe dicebat vt perceptis earū modulationibus aſtantes mēte dator.
cōſtaturos negaret. Cūq; an eiuſmodi vſu calleret interrogatus/ peritiā fateretur:
tum precibus regis/ tū etiā minis effectū p̄ſentare cōpellitur. Qui cū nec vecordiæ
metu, nec periculi p̄dictione imperantē auertere potuiſſet: ne furori nocēdi mate-
ria ſuppeteret: primū æde armis vacuefacta complures extra auditum citharæ in
ambitu collocandos curauit: oriēte veſaniæ ſtrepitu fores erumpere: ereptāq; ma-
nibus ſuis citharam capiti illidere iuſſos: ne vlterior eius modulatio ſuperueniētes
quoq; mēte captos efficeret. Monuit quoq; prȩſto eſſe qui furētium veſaniæ valēter
occurrerēt: ne lymphantes demētia in rixā verſa/ mutuis ſe ipſos viribus interime-
rent. Obtemꝑatū conſilio eſt. Igitur armis domo egeſtis, clauſtrorūq; cuſtodia ob-
ſeratis: fidibus operā dare exorſus: inuſitatæ ſeueritatis muſam edidit. Cuiꝰ prima Muſicȩ vis.
ſpecie p̄ſentes veluti mœſtitia ac ſtupore cōpleuit. Qui poſtmodū ad petulantiorē
mentis ſtatum vegetioribus lyræ ſonis adducti: iocabundis corporū motibus ge-
ſtiēdo: dolorem plauſu permutare cœperūt. poſtremo ad rabiem & temeritatē vſq;
modis acrioribus incitati: captū amentiæ ſpiritū clamoribus prodiderunt. Ita ani-
morū habitus modorū varietas inflectebat. Igitur q in atrio melodiæ expertes cōſti
terant: regē cum admiſſis demētire cognoſcūt: irruptaq; æde furentem complexi/

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Regis fu-
ror.

cōpræhēſum cōtinere nequibāt. Quippe nimio captu furoris inſtinctus/eorū ſe va
lide complexibus eruebat. Naturæ ſiquidem eiꝰ vires etiam rabies cumulabat. Vi
cto itaqꝫ colluctantium robore procurſum nactus conuulſis regiæ foribus arrepto-
qꝫ enſe quatuor militum continēdi eius gratia propius accedentiū necem peregit.
Ad vltimū puluinarium mole quæ vndiqꝫ a ſatellitibus cōgerebantur obrutus: ma
gno cū omniū periculo cōpręhēditur: vbi vero mēte cōſtitit: ſeſę primū militiæ iu-
ſta ꝑſoluit: vt autem acrioribus expiationis modis pœnitētiam ederet: redimēdæ
noxæ gratia religioſæ peregrinationis ꝓpoſitū amplexatus eſt: Iudæāqꝫ diuinæ viſi
tationis memoria venerabilē adire cōſtituit. Cuiꝰ ſtudii ſanctitatē cum diu tacitus
animo reuoluiſſet: tandē iis maxime quos ob excellētē corporis habitū profectionis
ſuæ conſortes deſtinabat inſinuat. Quibus rem dolenter ferētibus idipſum apud ce
leberrima patriæ concilia publicauit. Qđ cū in Wibergica quoqꝫ cōcione vulgaſſet
attonita multitudo perinde ac patrē amiſſura foret ingemuit: abſentiā eiꝰ ꝑnicio
ſam patriæ futurā vociferans: inqꝫ eo remorando tota plæbs vnius plorabūdi amici
vultū habuit. Ad vltimū lachrymis ſuffuſa ſupplicem ſe eius genibus aduoluit: ma
gnoꝑe deprecans: ne magis priuati voti ꝗ publici cōmodi debitū intueretur: eūqꝫ
plus deo ſyncera regni āminiſtratione: ꝗ exilio placiturū affirmās. Ille precibus cō-
cionis voti religionē oppoſuit: eiuſqꝫ titulo ꝓpoſiti ꝑtinaciā tuebatur. Nec popu-
lo ad refellēdā excuſationis rationē cōſilii ſagacitas defuit. Redimēdi nāqꝫ voti gra-
tia tertiā ſe rei familiaris partē egentibus erogaturā promiſit. Sed ne ſic quidē tena
ciſſimā ſanctitatis eius ꝑſeuerātiam labefecit. Negabat enim rex honeſtatē culpa
redimi poſſe: ſeqꝫ alieni æris interuētu voto liberū fore: futurū aſſerens ſi cōditione
vteretur: vt & ſe ꝑiurii, & patriā pauꝑtatis ꝑiculis implicaret. Malle vero pro
prio ſumptu profectionē inſtruere: ꝗ aliūde impēſarum neceſſaria mutuari: ne alie-
no grauamine ad peragēdum deuotionis propoſitū vteretur. Itaqꝫ ſeductos maio-
res de ſubſtituēdo interim procuratore conſulere cœpit, nō quia prudētia fallebat:
ſed ne præteritis aliorū cōſiliis/ſuo indulſiſſe videretur: priuatā ſentētiam publicæ
præferēdo. Quo audito principes id ſe cōſultoris optioni ꝑmittere reſpōderunt:
nec hac quidē in re de eius induſtria dubitaturos cuius ſummā in aliis ſolertiā didi
ciſſent. Tunc rex Haraldū filiū quē præſtantior ætas honori tempeſtiuū effecerat:
regis partibus ꝑfunctorie donat. Scialmoni vero candido ſplendidiſſimæ atqꝫ in-
tegerrimę dignitatis viro: cui non ſolum totius Sialandiæ, ſed etiā Rugiæ vectiga-
lis a ſe factæ procurationē detulerat: peragēdæ circa Kanutū educationis officium
mandat. Ericū autē obſcuriore loco natū hebetiore quoqꝫ cura complexus/ minoris
potentiæ tutoribus applicauit. Quibus diſpoſitis vt granditatis ſuæ ſpeciē conſen
taneo corporū habitu minueret proceriſſimos quoſqꝫ peregrinationis participes le
git: ſicqꝫ alienæ ſtaturæ ſpectaculo/ſuæ miraculū temperauit: ne ſingularis eius ma
gnitudo viſentibus exteris ludibrio foret. Nec piger Botildæ ad conſectanda ma-
riti ſtudia animus fuit. Quē quidē eodē voto: ſed diuiduo thoro ſecuta: profectionis
meritum pudicitia cumulauit. Sed neqꝫ Ericus patriæ quā deſeruit curam abiecit.
Ne enim Dani ſub externo pontifice ſacrorū munera celebrarent: miſſis ad curiam
legatis in ornamentū domeſticæ religionis maximi ſacerdotii inſigne expetendum
curauit. Nec eum Romanæ promiſſionis fides fefellit. profectus enim a curia lega-
tus qui ſacri inſignis prærogatiua noſtræ gentis ſacerdotiū adornaret: cū celeberri
mis Danorū vrbibus inſpectis cuncta curioſiſſime colluſtrando/ non minorē ꝑſo-

narū q̃ ciuitatū reſpectū egiſſet. Lundiæ ob egregios Aſceri mores/tū ꝙ ad eā e fini timis regionibus terra mariq; tranſitus abunde pateat/hunc potiſſimū honorē de- ferendum exiſtimauit. Nec ſolū eā Saxonica ditione eruit: ſed etiā Suetiæ/Norua- giæq; religionis titulo magiſtrā effecit. Nec parū Dania Romanæ benignitati de- bet: qua nō ſolum libertatis ius: ſed etiā exterarū rerū dominiū aſſecuta eſt. Interea

Primatus Lundenſis eccleſiæ.

Ericus petitā nauigio Ruſciā terreſtri ꝑmēſus itinere magna Oriētis ꝑte tranſcur ſa, Bizantiū veniebat. Quē imꝑator nequaq̃ vrbe excipe auſus/extra mœnia tende re iuſſum hoſpitalitatis officiis ꝓſequebatur/ratus religionis ſimulatione dolū in- tendi. Siqdem famam eius ac magnitudinē ſuſpicione inſecutus/impenſis eū q̃ mœ nibus fouere maluit. Adhæc Danos ſumma a ſe familiaritate cultos eadem ſuſpicio nis occaſione notabat/ꝑinde ac maiorē patrii regis q̃ ſtipēdiorum ſuorū reſpectum

Eric⁹ Bizātiū appulſ⁹

acturos. Inter cæteros em̄ qui Cōſtantinopolitanę vrbis ſtipendia mererētur/Dani cæ vocis homines primū militiæ gradū obtinent: eorūq; cuſtodia rex ſalutē ſuā val lare cōſueuit. Nec imꝑatoris Ericū opinatio fefellit. Verū re diſſimulāter habita ve nerandorū ſacrorū gratia ciuitatis introitū expetiuit/ꝑ̃fatus maxime ſe eo loci cele brādæ religionis amore ꝑductū. Imꝑator collaudato petētis ſtudio poſtero ſe die po ſtulationi reſponſurū ꝓmittit. Interea q ex Danis Gręcorū militiā ſecuti fuerāt im peratore adito regē ſuū cōſalutandi ꝑtātem efflagitāt: ꝑmiſſiſq; ſegregatim egredi iuſſū: ne ſil' oīm aīos vna regis hortatio capet. Subornauerat em̄ Imꝑator vtriuſq; vocis ꝑitos, ꝑ quos eorū Ericiq; colloquia diſceret. Primū itaq; cōſalutato rege cōſi dere iubent. Tū ille fari exorſus/docet Danos Gręcorū ſtipēdia merētes iādudū ho noris arcē virtutib⁹ impetraſſe/indigenis exules imꝑitare/ ml'toq; foris q̃ domi fœ liciores exiſtere. Adhæc Imꝑatorē eorū fidei capitis ſui cuſtodiā credere: eumq; prę latiōis vſum nō tā ex eorū meritis, q̃ ex illorū q ante eos Græcorū militiā coluiſſēt/ virtute ꝓgenitū. Quapropter magnoꝑe eis curandū eſſe: ne plus temulentiæ q̃ ſo- brietatis ſtudiis indulgerēt/ſuſceptæ militiæ melius affuturi, ſi neq; ſe vino/neq; re gē ſollicitudinibus oneraſſent. Fore aūt ſi frugalitatis normā deſeruiſſēt: vt militiā ſegnes/ iurgia alacres exequerētur. Monuit quoq; ne manū cū hoſtibus cōſerturi, maiorē vitæ q̃ virtutis curā agerēt: neue mortē fuga ꝑ̃currerent: aut ſalutē ſuam ignauię ꝑ̃ſidio tuerēt: ꝓmittens ſe cū primū in patriā rediſſēt, fidelem eoꝝ operam bn̄ficiis ꝑ̃ſaturū. Qꝫ ſi viriliter dimicātes ſpm̄ in acie ꝓfudiſſent, ꝓpinquos eoꝝ ac neceſſarios honore ꝓſecuturū. His itaq; cōſentaneis modis vniuerſos affatus/ꝓpen ſam Danorū fidē Græciæ conciliauit. Cuius rei imperator per ſubornatos certior factus, falſo Græcis ſapientiæ prærogatiuā aſcribi inquit: ꝙ ducis fidem notaſſent, cuius gentem totius alienam perfidiæ cognouiſſent. Siquidem probatiſſimo popu laris conſtantiæ experimento regiæ fidei habitus æſtimari poterat. Cumq; eum re- ligioni potius q̃ fraudi intentū aſpiceret, vrbe exornari iuſſa/ac plateis cultius ſtra tis, dextera manu venerabiliter exceptum ad curiam et palatium vſq; magno cum omni tripudio triumphantis more perduxit: et cui ſuſpicionem immerenti inflixe- rat, honorem quo maior ab homine præſtari non poterat/ erogauit. Quinetiam ei perinde atq; honoratiſſimo hoſpiti regiam ceſſit: eaq; nemo deinceps imperatorū vti voluit: nequis ſe maximo viro tecti communione æquaſſe videretur: hoſpitiiq; reuerentia perpetuum hoſpitis monumentum exiſteret. Quinetiam accerſito qui ſtaturam eius menſuræ parilitate compræhenderet / ſtantiſq; et ſedentis habitum q̃ diligentiſſime coloribus cōplecteretur: tantæ magnitudinis ammirationem per-

Dani Conſtātinopoli merere ſoliti.

Erici ad Danos exhortatio.

Erico impēſus honor.

enni ſpectaculo repræſentandam curauit. Et ne tantũ hoſpitẽ indonatũ dimitteret

Reliquię in Daniam reportatæ.

cõplacita poſtulare præcepit. Quẽ quũ facto opum contemptu ſacros potiſſimũ ci-
neres exoptare cognoſceret, honorandis oſſium reliquiis donat. Ille religioſum mu
nus cupide amplexatus/idipm̃ imperatoria bulla aſſignatũ Lundiam/Roſkyldiãq
deportandum curauit. Et ne ortus ſui locum veneratione vacuum ſineret, Slanga-
thorpiam cum Nicolai ſacratiſſimis oſſibus diuini patibuli particulam tranſtulit.
Quippe et oppidi illius templum molitus: et eo loci vbi nũc aram videmus/matre
editus proditur. Præterea oblatum ab impatore magni ponderis aurum ſpreuit ac
repudiauit: ne poſtpoſito cõtinentiæ ſtudio, Græcas opes appetere videret. Quem
mox Impator iniuriæ reum agere cœpit/affirmans ſe non donum contemptu ab eo
fuiſſe pfuſum: abiectiſq precibus vnico notæ irritamento oblatis verecunde eũ vti
coegit. Et ne rex accipientis potius, q̃ erogantis partes agere videretur, humanita
tis eius officiis mutua liberalitate reſpondit. Sed donis eius precium nouitas fecit:
barbarumq munus hoc Imperatori charius, quo Græciæ rarius fuit. Deinde pira-

Cypri natura.

ticis ab ipſo nauigiis/commeatuq donatus, Cyprum contendit. Cuius inſulæ natu
ra adeo quondam tumulorum impatiens fuit: vt mãdata ſibi interdiu corpora/pro
xima nocte reiiceret. Hic rex febri implicatus quum vicinum ſibi fatum adeſſe co-
gnoſceret, apud celeberrimam Cypri vrbem corpus ſuum funerari petiuit/ præfa-

Sepultura Erici.

tus tellurem aliorum cineres reſpuentem/ſuos quietius habituram. Igitur pro vo-
to tumulum nactus, corporis ſui beneficio vetuſtam humi indignationem repreſ-
ſit: eamq humanis ante cadaueribus reluctantem/non ſolum ſuæ, ſed etiam alienæ
ſepulturæ patientem effecit. Coniugem quoq eius idem peregrinationis labor fini
uit. Iamq tota regis ſtirps Suenonis ad tres tm̃ filios/ Suenonem/Nicolaum/et Vb
bonem redacta fuerat. Nam vt ex ſupra poſitis liquet, kanutum/Benedictum/atq
Beronem ferrum abſtulit: cæteros morbus abſumpſit. A diſceſſu vero Erici bieniũ

Sueno regni affectator morit.

interceſſit/anteq̃ Dania certum mortis eius nuntium accepiſſet. Igitur Sueno na-
tu ab Erico ſecundus tantopere regnum ætatis fidutia affectabat: vt nequaq̃ com-
munem patriæ ſententiam duceret expectandam: vocataq Wibergum cõcione, pu
blici delectus arbitrium vnius prouinciæ iudicio præcurrere non extimeſceret. Et
fortaſſis morum ſuorum obſcuritatem perſpicaciori cenſuræ committere vereba-
tur. Ideoq faſtigium paucitatis conſenſu rapere, q̃ fortunam ſuam incerto multi-
tudinis decreto ſubiicere maluit: partiumq ſuffragiis occupare, quod vniuerſorũ
erat ſententia tribuendum. Sed dum citato equitatu curſum ad Wibergicæ concio
nis locum dirigit/corporis firmitate defectus, quo lenius cõmodiuſq ferretur/car-
pento ſe excipi iuſſit/affirmãs hilariter obiturum, ſi ſaltem ſub regis titulo triduũ
exegiſſet. Neq enim neruorum hebetudo /aut membrorum tarditas feſtinabundæ
mentis curſum reflectere potuit. Sed ob morbi magnitudinem huius quoq vſum
peroſus, miniſtris properare iuſſis, lecticam popoſcit / præfatus nil ſe curaturum, ſi
rex a populo ſalutatus, ſpiritum in concione deponeret. Enimuero inſopibilis ambi
tionis calor imbecillitate ſuperari non potuit. Sed dum aduerſæ valitudinis imme
mor ſupra vires concionem appetit, nõ regno fatũ/ſed fato regni titulũ p̃cucurrit.
Reſtabat igiť vt circa Nicolaũ/Vbbonẽq delectus pagereť. Nã Harald⁹ ſumma ſi-
bi populariũ odia iniquiſſima regni amminiſtratione peperat. Quippe ꝑcuratione
in calumniã verſa, tam fœde ſe/tamq deformiter geſſerat, vt abiecto iuſtitiæ cultu
rapinis ac latrociniis teterrimã in ſubiectos potentiã exerceret: plæbemq omni in-

iuriæ genere fatigaret. Quo euenit: vt cuncti ſordidiſſimã eius dominationẽ poſi, nequaq̄ regnum oppreſſori deferendum putarent/indignũ rati iniurias ſuas obſequiis, anguſtias honore rependi. Cunctis ergo Iſoram coeuntibus quũ ob ętatẽ Vbboni ſumma decerneretur, Nicolaus ſolus qui id ægre laturus putabatur/maximo fauore concionis ſuffragia cõprobabat: ꝙ Suenonis filii ꝓ ętatis habitu regni inter ſe ſucceſſionẽ verſare conſueuerint/ſempq́ꝫ minorem maior honoris huius hæredẽ habuerit. Vbbo vero parum ſolertiæ fiſus, veluti ſecordiæ conſcientia tanto oneri humeros ſuos ſubiicere recuſauit/vegetioris ingenii fratrem eo munere digniſſimũ aſſeuerans. Eñuero animi ſui imbecillitatẽ ꝓprio q̄ alieno iudicio metiri prudentius duxit. Sed mihi quidẽ vitandæ præſumptionis gratia humilius, q̄ verius de virtute ſua ſenſiſſe videtur: cui melius reſpuẽdo regnũ, q̄ amplectendo cõſuluit. Eo quidẽ honore dignior: ꝙ oblatũ ſibi fraternæ prudentiæ cedere non erubuit. Et quidẽ Dani parũ iuſta æſtimatione tam modeſtam eius verecundiã ꝓſecuti, ignariq́ꝫ prudentem virũ fugiendi oneris rationem inertiæ ſimulatione quæſiſſe, quem perſeuerantia ſupare debuerãt/negligentia præterire ſuſtinuerunt. Quis eñ mentis cõpos huius refertũ induſtria pectus ignoret, qui ſe intra priuatum fortunæ habitum cõtinere, q̄ dignitatis incremẽta cura ac ſollicitudine quærere præoptauit.

Explicitus eſt Liber Duodecimus
Incipit Decimuſtertius.

IGitur Nicolaus ſuſcepto regno adeo aĩm ab omni faſtu auerſum habuit: vt nihil ex priſtina manſuetudine ſua decerperet, totamq́ꝫ præteritæ vitæ cõſuetudinem retinens/cũ fortuna animũ mutare paſſus non eſt: ne potius fortunæ mores, q̄ morib⁹ fortunã ſubiicere videret̃. Præterea ne patriã ſumptuoſa clientela ac voracibus oneraret impenſis, quotidianã militiam ſuam ſex tãtũ aut ſeptẽ clypeis ob exturbanda latrocinia cõtentã habuit: nec petulantiorẽ regẽ, q̄ militẽ egit. Duxit autẽ Margaretã patre Ingone *Sueonũ* rege: mr̃e vero Helena natam: cuius caſtitatẽ rex Noruagienſiũ Magnus cõiugio delibauerat. Qui quũ ſedulo *Sueones* adort⁹/in Hallandenſes etiã arma ꝓferret, inopinata eorũ irruptione ꝑculſus/vt erat calciamentis vacuus ꝓbroſũ ad naues recurſum habuit/eiuſq́ꝫ fugæ deformitatẽ etiã cognomine vſurpauit. Cuius manũ Ingo ſaluti ſuæ ꝑniciter imminentem ferre nequiens, merendæ pacis gr̃a filia ei in matrimonium tradita, ꝑiculum beneficio repulit. Ex hac itaq́ꝫ Margareta Magnus ꝓlem nõ ſuſtulit. Nicolaus infœlicibus ſobolem auſpiciis ꝓpagauit. Cuius filius Ingo initio adoleſcentiæ effrenis equi laſciuia excuſſus/eiuſdemq́ꝫ vngulis artuatim obtritus/ſplendidiſſimũ ſanguinẽ luteis viarũ ſordibus erogauit: triſtiſſimoq́ꝫ fati genere cõſumptus/ſparſis viatim mẽbris, lacerũ humi cadauer iacuit. Pædagogus qppe eũ equo aſſuefacere cupiẽs, habenas manu cõtinere ꝑmiſit: quarũ regimini intempeſtiuus adoleſcens pede ſubſelliis inhærente, cõtiguũ ſolo corpus habuit. Magnus vero fœlicioribus naturæ q̄ fortunæ incrementis euectus, teterrimũ

Nicolaus rex. lxxxi.

Magnifuga

Ingonis fatum.

conſanguineæ cædis piaculum edidit/atq; ad notiſſimũ fidei exemplum euaſit. Cui
mater amplior em propinquorũ fauorem affinitatum beneficio creare cupiẽs Hen-
rico Regnaldi fratris Kanuto Ingiburgam ſororis filiam coniugio copulauit. Pater
na vero bona in ęquales admodum portiones partitione redegit/vnam ſibi/cæteras
nuptis (quas præfatus ſum) diuiſionis parilitate contribuens. Hinc Danorũ/Sueo
nũq; diſſenſio orta: ac deinde cõpluribus inimicitiarũ incrementis coalita: ad hoc
vſq; tempus veteris odii tenaciſſima ꝑſeuerat. Præter hæc Ingritha Vbboni cuidã
Margareta regina.
poſtmodum denupta Nicolao ex pellice nata ꝓditur. At Margareta nõ ſolum diui
narũ ædiũ opes latifundiis auxit, ſed et totis viribus ad augendũ eorũ ſplendorem
incubuit. Sacerdotaliſq; cultus inopiam exquiſito ornamentorũ genere ꝑmutauit.
Enĩuero quo rem diuinam ornatiorem efficeret, pallas/ laticlauias/ cæteraq; ſacer-
dotii inſignia cõdere/atq; ſacrorũ vſibus erogare curæ habuit. Hẽricus vero Guth
ſkalci ex Siritha filius maternis a Nicolao bonis indigne ſpoliatus tam acrẽ eorum
repetitorem agere cœpit: vt Danis infatigabiliter imminens/ipſm intra Sleſuici fi-
nes ad tuendam ſalutem ſuam ſtatione et excubiis vti cogeret. Interiectam Albiæ
Sleſuicoq; prouinciam cultore vacuefecit. Cuius rei vlciſcendæ gratia Nicolaus ex
cita claſſe, Liutcham appellit, Eliuo Sleſuicẽſis præfecturæ viro equeſtres obuiam ſi
bi copias ductare iuſſo. Necdum enim Dani externas obequitando pugnas confice
re nouerant. Verum præfecti leuitas pecuniæ ab Henrico pactione corrupta, cupi-
dius quæſtum, q̃ imperium intuebat̃. Itaq; Nicolaus Sclauicis in campis vacuam
equis phalangem explicat. Tũc Sclaui pedites obequitando laſſare, q̃ cum tota acie
manum conſerere tutius rati, nunc alas/nunc cornua circũuolando/ eademq; varie
iaculis inceſſendo obliquis hoſtem inſultibus lacerabãt. Procurſu namq; in eum di-
recto fuga referebantur/nec recurſum ſegnius q̃ impetum edebant: noſtrorũq; ma-
iore mole q̃ pernicitate ſibi imminentium ex aduerſo congreſſum vitantes, reiectis
habenis, aduerſos premebant. Terribilem bello virtutem furtim et quaſi inſidiarũ
latrociniis attentantes. Ita laxata/debilitataq; Danorũ acies quia rem in plano pa-
rum fœliciter geſſerat, vicini montis editum occupauit: ſalutem ſuam quam armis
tueri nequibat, loci præſidio munire cupiens: eoq; potita/verticis beneficio ſubie-
ctum hoſtem ſecura conſpexit. Die poſtera ne loci, q̃ ſuis viribus munitior videre-
tur, ancipitem campi fortunam repetere q̃ certo montium tutamento gaudere ma
luit. Sed equeſtris militiæ ſpiritum pedeſtris ferre non potuit. Quo euenit: vt
amiſſũ pugnæ decꝰ recupare nitẽtes, priſtinæ cladis ignominiã poſtera cumularẽt.
Crediderim hãc pugnæ fortunã ab inſtrumẽtorũ magis, q̃ aĩoꝝ inopia ꝑfectã: quia
dũ fortitudinis ſpiritꝰ parũ curioſe prima militiæ cõmoda circũſpexit, non metus
ſed inertiæ pœnas pepẽdit/ſuaq; potius negligẽtia q̃ alienis viribꝰ ꝑculcatus occu
Haraldi vulnera.
buit. Haraldus re fortiter geſta adeo grauiter affectus ꝑdit̃: vt gradiẽdi inops cly-
peoq; a ſuis exceptus alienis manibus caſtra ſeq̄ret̃. Kanutus quoq; p ſũmã vulnerũ
Kanuti vulnera.
acerbitatẽ pedum firmitate defectꝰ, ꝓmptiſſimã militis fidẽ exptꝰ eſt. Qui ne dñs
ab hoſte intercipet̃, ꝑiculum eius ſuo diſcutere nõ dubitauit. Sociis namq; de indu
ſtria fugere iuſſis/ipe corꝑis ſimulatione curſum lentius agẽs, imminẽti ſibi Sclauo
manus obtulit vinciẽdas: eiuſdẽq; ꝓpius obeq̄tãtis habenas corripiens, lata a ſociis
ope, equo barbarũ ſpoliauit. Quo potitꝰ ꝓtinꝰ eo ſũmã Kanuti imbecillitatẽ adiu-
uit. Igit̃ vt callidę/ita ꝑiculoſę fortitudinis fœlix exitꝰ fuit. Subeunte crepuſculo nr̃i
infœlicem pugnæ euentum ſortiti, reliquias ſuas vnico repetiti verticis præſidio

tuebantur. Cibo quoq; et potione defectos pręter vulnera ac laſſitudinē etiā alimē torum inopia lacerabat. Igitur ad vltimam pene tabem redacti quū et pericula vn diq;/et nuſq̃ auxilia circunſpicerent: quippe et Scanienſiū tēpeſtate detinebatur ad uentus/et Elinus pecunia ab Henrico corruptus, reddita tarditatis ratione, copias ducere ſuperſedebat/humanæ opis deſperatione ad cœleſte præſidiū cōfugerūt/ab ſumptæq; ſpei ſuæ reliquias in dei, q̃ hoim fortitudine reponere maluerūt. Poſtera vero die qua Laurentianæ vigiliæ ſacra recolebant/diuinā potētiā nullo melius, q̃ frugalitatis voto ꝓpitiandā rati, cōcione lugubriter habita, lucē qua vel priuatum Laurētii/vel publicū ſanctorū ſolenne ꝑcurrimꝰ/ſiue quā diuinę paſſionis memorię dedicare cōſueuimus: annuo tpm volumine repetitā ab oīm Danica ætate cōtinē tiſſima ieiunii religione excolendā ꝓmittūt. Qđ votū publicæ neceſſitatis exigen tia nuncupatū exactiſſima poſteritatis cura firmauit/indignū rata ſtatā a maiori bus cōtinentiā ſtomachi impatiētia atq; eſcarū auiditate cōuellere. Diluculo vero noſtrorū acies cēturiatis globis naues repetere adorſa, Scanienſes nuꝑ claſſe adue ctos obuios habuit. Quorū aduētus beneficio recreata/ipſos ꝑinde ac corpore et vi ribus integros ne terga ab equitatu inceſſerent/curare iubet. Deinde cōpoſito gra dū agmine ꝓmouēs quū forte limoſam obiecti lacunaris voraginē traiicere debuiſ ſet/neq; eā vllo cōpēdii deflexu vitare quiuiſſet, peragrare adorſa: ſed mox paluſtri cœno tenacius implicata, ac deſidentis luti illuuie præpedita/cōfuſo trāſitionis im petu ſimilem fugæ tumultū edebat. Maior pars labili paludis mole peſſundata, pe corū more ab hoſtibus trucidabat. Ita trāſmeādi auidis improuidaq; et cęca feſtina tione ruētibus impedimentū ꝑiculo fuit. Tandē ægre in littus reditū/diſceſſūq; eſt. Cūq; Sclaui ꝑinde ac victoria frēti verbis viriū ſuarū laudē ꝑ ſe ferentibus Danicas vituperio inſequerent/et quaſi illarū imbecillitati fortitudinis ſuæ iactātia ꝓcaciꝰ inſultarēt, Hēricus q ꝓbe noſtrorū animos nouerat/diuerſa ſe, inquit, hoſtiū robur æſtimatione cōplecti: quippe regis eorū in equo præualido exemplū liquere. Qui ſi vires ſuas ſciſſet, oīe equitis imperiū ſperneret. Quas qm̄ ignorat, facile inſidētis arbitriū patitur. Ita Nicolaum ſi viribus ſuis fidem haberet/cuncta ꝓſpere: diffidē tem vero nihil fœliciter executurum. Poſt hæc Elinus ꝙ patrię fortunam vendita uerit a rege perfidiæ damnatus: non ſolum præfecturæ beneficio, ſed etiam patri monii rebus ignominioſe exutus, vltima inopia ſordidiſſimi lucri pœnas perſoluit At Henricus ob ſuperioris pugnæ ſucceſſum audaciæ incrementis euectus, litto rales Danos piratica laceſſendo/nō ſolum Eidoræ finitima: ſed etiā cuncta Sleſuico Valloq; quod Danoꝝ opus vocamus interiecta vaſtabat. Ipſam interdū vrbē illatis clam per nauigia copiis improuidā aggrediebatur. Itaq; poſt exactū Elinum adhuc finibus illis prouiſore vacuis creberrimę exterorum violentiæ etiam domeſtica furta acceſſere: tantoq; ciuitas intus q̃ foris acerbius vrgebatur: quanto ad nocen dum occulta manifeſtis proniora noſcuntur. Aeque ciuis vt hoſtis formidabatur. Quippe Freſones cum Holſatiis ac Dytmerchis impunitatis ſpe ob præfecturæ va cationem concepta/dies latrociniis/noctes furtis emetiebantur: et vbi faſtigia neq bant, imas ædium partes ligonibus adorti/cuniculis cuſtodem fallebāt. Nec minor æditorū in aſſeruādis rebus cura flagrauit. Equi intra repagulū ne furtim abſtra hi quirent, ferro compediebant. Aediū excubitores vberioris cautelę gratia/valuis affixi iacebant. Nec ſerarum clauſtris contenti, etiam foſſa aditus obfirmabant. Ita graſſante latrocinio quidam ingenuæ ſtirpis plurimorum paupertatem partarum

Dani vigi-liam ſancti Laurentii oīm ſancto-rū et para-ſceuen ie-iuniis cole-re ꝓmittūt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nequiter opum incrementis obolitam cernẽs/abſq; reſpectu verecũdiæ eadẽ ample
cti animũ induxit/clariſſimãq; indolem ſuam ſpe lucri incitatã ex ſummo nobilita-
tis faſtigio in obſcœniſſimã atq; ꝓfundiſſimã turpitudinis ſentinã abiicere non eru
buit. Ita ſanguinis decore indecenter vſus/vires generis ad ſcelerũ licentiã tranſtu
lit: et quod virtutibus nutrimentum eſſe debuerat, vitiis obtentui fecit. Siquidem
nulli facta eius aperta criminatione inſequẽdi audacia fuit: tãtoq; ꝓpenſior delictis
impunitas habebatur: quãto cõſpectior delinquẽtis noſcebat̃ auctoritas. Ea tẽpeſta
te miſſi a Kanuto ꝗ pecuniã quã educator eius depoſiti nomĩe cõſeruauerat, in Fio
niã e Sialandia tranſferrent: quũ ab vtroq; littore æque diſtante nauigio ꝓcul pira
tas imminere cõſpicerẽt, expẽſam fune crumenã vndis occultauere. Poſtremo quũ
ſe parũ potẽtes remigii aĩaduerterent, fugæ diffidentia implicati, reciſo tenaculo/

Theſauri merſio.

vetuſtas regũ opes harenis, q̃ hoſtibus relinquere maluerunt. Quã rẽ Nicolaus in
Sialãdiã ex Fionia traiiciens tãetſi eminus ſpecularet̃/ periclitantibus præſidio fo-
re nequiuit/ꝙ exiguis et inhabilibus ad remigiũ nauigiis vteret̃. Poſtea quũ Kanu-
tũ iocundũ præ ſe vultũ ferentẽ cõſpiceret, oris hilaritatẽ increpans ob recentẽ aui
ti paterniq; æris iacturã/dolere ei admodũ expedire dicebat. Ille nihil hac ſe moueri

Opum deteſtatio.

fortuna dicebat: ſed eius beneficio ſummã liberalitatis occaſionẽ accepiſſe reſpõdit
vt eñ ante nihil ex paternarũ opũ cumulo decerꝑe auſum, ita deinceps acceſſuras
abunde erogaturũ. Maximũ quppe auaritiæ nutrimentũ diuitias eſſe: quas quiſq;
aſſeruare intenderit, humanitati vacare nõ poſſit. Qua voce ſe pecuniæ, ſed eã regi
imꝑare monſtrabat. Cuius rei pręcipuũ extitit documentũ quod ſequitur. Quũ ob
creberrimas acerrimaſq; finitimorũ excurſationes nemine Sleſuicenſis præfecturæ
beneficiũ etiã oblatũ reciꝑe audente/Kanutus tã periculoſum a patruo honorẽ nõ
opũ cupiditate/ſed fiducia virtutis expeteret: neq; gratis eũ impetrare quiſſet, ven
dita patrimonii ꝑte, formidoloſum aliis munus pretio aſſecutus eſt: eam demũ quę
ſtuoſam eſſe militiam ratus, qua gloriæ et claritatis ſtipendium potuiſſet acquiri.
Ita rex extimeſcendũ ignauiæ decus virtuti venale fecit: emptor vero plus lucri in
militiæ, q̃ opũ agitatione repoſuit. Principio ſiqdẽ ꝑceptæ poteſtatis Henrico ꝑ le-
gatos mandat libẽter ſe cũ eo de pace acturũ, ſi primũ et damna Iutiæ emendatione
penſata/et ſpolia ab ipſo reſtituta fuiſſent. Quibus ꝓfectis ipſe interim ꝑinde ac re-
ſponſi præſcius nõ ſolum ſuorũ/ſed etiã eorũ quos ex finitimis amicos habebat ma
nu contracta legatorũ reditũ armis ſubſequi ſtatuit. Hẽricus ſe neq; cũ Danis ami-
citias geſturũ/neq; a maternæ hæreditatis petitione ceſſaturũ reſpõdit. Quo acce
pto Kanutus rurſum ad eũ legatos mittit/oẽm ſequeſtræ pącis cõmunionẽ publice
reciſuros. Quorũ Henricus irriſa legatione Kanutũ impatienti ſeſſoris equo ꝑſimi
lem ait/ſe vero petulantiæ eius fręnos iniicere curaturũ. His auditis Kanutus, vt
magno impetu, ita minimo tumultu noctu iter ingreſſus/ferriq; et prædæ abſtinẽs
quo minus aduentus eius prouideretur, diluculo ad Henrici munitionem perue-
nit. Ille tam ſubitæ irruptionis incautus, nec arma capere/nec ſe præſidio tueri pa-
rat: ſed protinus vicinum mœnibus flumen equo attentans, vnico aquæ interſtitio
hoſtem fefellit: lætatuſq; eſt ꝙ ſalutem ſuam amni q̃ oppido credere maluiſſet. Quẽ
quum Kanutus vlteriore iam ripa potitum aſpiceret, an maderet per ludibriũ per
contatus eſt. A quo ecõtrario quid ita incederet interrogatus, veniſſe ſe (inquit)
vt promiſſa ab eo lora recipiat. Ille minas ſibi quas nuper intenderat reſponſi vr-
banitate exprobratas intelligens, ignominiam ioco proſequutus, Adeo mihi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

inquit calciū viribus obniti videris: vt ne tangi quidem cōtinerive queas. Tūc Ka
nutus prius caſtrū: deinde cæteræ regionis culta vaſtauit. Secūdo quoqꝫ nouatis co Sclauorum ſubactio. xx
piis oēm Sclauiā ſtrage atqꝫ incendio implicauit: nec ſolum patriā hoſte, ſed etiā ho
ſtem robore vacuefecit: adeo vt prius ꝓuocare ſolitū ne ꝓprię quidē tutelæ ſufficiē
tem relinqueret. Poſtremo quū totas Henrici vires prudentia ſua ac fortitudine de
bilitaſſet, ſanguinis quo illum proxime cōtingebat natura actus/ vt publice hoſtem
ita priuatim amicum egit. Semel nāqꝫ dimiſſo exercitu viginti duntaxat equitibus
comitatus, ad locū in quo Henricum diuerſari didicerat/ curſum direxit, pręmiſſis
qui ſuæ ei ſalutationis mādata ꝑferrent. Henricus falſo hoſtem ſibi blandiri inquiēs
ꝓtinus vbinā eſſet ꝑquirere inſtitit. Quibus eū in porta adeſſe referētibus/ ipſe nū-
tio attonitus, menſam ad quā forte prandendi gratia diſcumbebat/ vi manus diſcu
tere parat. Tunc legati pręſentiā ducis a pace ꝓfectā iurantes/ cōceptū falſo metum
affirmationum ſuarum perſeuerantia diſcuſſerunt. Quibus vt Henricus fidem ha
buit/ fugæ meditationem amoris indicio caſtigauit. Enimuero tabulæ innixus ſuf-
fuſo lachrymis ore infœlicem Daniam futuram dum tali viro caruerit/ aiebat: ſe ve
ro amicitiam eius ſyncęra amodo fide culturū. Hunc nimirū conſanguineus amor
et ſuæ infœlicitatis obliuiſci/ et hoſtis virtutē fateri coegit: vtqꝫ ꝓpriæ fortunæ im
memorē, ita alieni laudatorē effecit. Deinde præſentem amplexatus/ haud parcius
lachrymas q̃ epulum præbuit. Quippe præſentē eius manſuetudinē q̃ præteritas
noxas attētius intuens, frequētiæ dānorū vnius beneficii indulgentiā antepoſuit.
Sed neqꝫ Kanutus ꝓfectū a pietate mœrorē ingratus excepit. Qui etiā plus in creā
da pace q̃ fruenda dape voluptatis reponēs/ et quaſi mediatoris ꝑtes agere exorſus,
Henricū auunculi gratiam expetere iuſſit: ac demū cōſenſum eius ꝑſeuerantia am
monitionis obtinuit. Siquidē Henricus rem maternā/ cuius repetēdæ cauſa aduer-
ſa Danis arma tulerat, pretii pactione interpoſita, Kanuto in poſſeſſionem aſcripſit
eandēqꝫ Kanutus ad regē cōditionē qua accepat tranſtulit; ac deinde receptā ab eo
pecuniā Henrico numerauit. A quo etiā poſtmodū ad cōuiuandū accerſitus excipi
tur affirmāte priori eius aduētui minus, q̃ decuit impenſe ſeruitū. A quo etiā Hen
ricus nuper ſe vita atqꝫ incolumitate donatum iudicans, Sclauiam ei iuriſiurandi
firmitate legauit. Huic acceſſit ꝙ ad gerēda cū Theutonicis bella/ quibus præcipue
Sclauia vexabat̃/ filiorū virtutibus diffidebat: maluitqꝫ maturū fortitudine hære-
dem circūſpecta arbitrii ſui libertate cōciſcere, q̃ ſub naturali ſed inualido patrimo
niū exteris ꝑſuadendū relinquere. Hæc offerētē Kanutus impietatis ſibi notā imme
rentiū liberorū cōtemptu paritura affirmat: ſeqꝫ tā iniuſtis eius ꝓmiſſis vſurū ne-
gat. Poſtremo ꝑſeuerantiſſimis Hērici p̃cibus ſupat̃/ ꝓpoſiti rōnē a natorū ſecordia
mutuantis. A quo etiā imꝑatoris gratia ꝙ Sclauia in eius beneficio reponi videret̃
admodū egere ꝑmonitus, equū ei calces auro cōfixū muneris loco trāſmiſit: donūqꝫ
per ſe habile inuſitatis vngularum ornamentis accipienti venerabilius reddidit.
Crediderim tunc Imperatorem plus laudis in dantis induſtria, q̃ dono repoſuiſſe:
quum primi precii metallum quo cōtemptibilius habitū, hoc glorioſius videret ob
latum. Abſumpto Henrico legatā ſibi ꝓuinciā nullo refragāte poſſedit. Interea Ha Haraldi vitia,
raldus quū nec domi clarus/ nec foris celeber haberetur/ virtutis inopiam quęſtuū
copia leuare cupiēs, refertū nequitia aīm in imā turpitudinis voraginē egit. Ad ra
pinas et furta mācipiis vtebat̃. Seruorū labores latrociniis applicabat. Satellitū cul
tui viciniæ ſpolia: ſumptui impendebātur armenta. Aeſtatē piratica pariter ciuib⁹

atq; exteris inſidioſu sexegit.Cæterũ quo Roſkyldiæ damnoſius immineret/aduer
ſam ei munitionẽ erexit:quã et ſordidiſſimæ clientelæ frequentia cõpleuit. Itaq; ru
ris opima populatus,pari vernarũ maleficio ciuilia lacerabat. Qui clam noctu me⸗
ritoriis ſeſe tabernis ſubiiciẽtes,cõplacitas aĩo merces impune tollebãt. Aliis inte⸗
rim districtos hoſpitũ iugulis gladios applicantibus/interitũq; minantibus,ni iniu
riæ patientiã prębeãt.Ea furti violẽtia ſummã ciuitatis opulentiã ad vltimas rei fa
miliaris anguſtias redegit. Talibus calũniæ ſtimulis laceſſita ꝓuincia,accenſis indi
gnatione animis,vltrices dãnorũ manus Haraldi bonis iniicere aggreſſa/ſpolia ſpo
liis/rapta raptis vlciſcitur. Neq; eñ ſibi aliena corripere,ſed ꝓpria reſumere vide⸗
batur.Ipſe tuto terras tenere nequiens/cõſternatæ multitudinis impetũ nauigio vi
tauit.Quẽ kanutus alieni rapaciſſimũ ac vitioſiſſimis vbiq; lucris incũbentẽ aſpi⸗
ciens/aui pſilẽm aiebat oĩgenis alitũ pẽnis nidũ cõpaginãti ſubito vẽtoꝝ turbine
diſiiciẽdũ.Ita Haraldũ prædonẽ oĩm effectũ/oĩbus prædã ex ſe daturũ/aliorũq; ſpo
lia ſuoꝝ indubitãter ꝑiculo luiturũ.At Erico modeſtũ erga populares ingeniũ erat
Qui quũ debitã ſibi paternæ rei portionem expeteret,ab Haraldo fratre repellitur
negante adulterio ortum ad hæreditatis cõmunionẽ pertingere.Ea re,vt par erat,
motus/acerrimum bonorum eius peruaſorem agere cœpit/fraterniſq; ſpoliis iniu
rias ſuas vlciſci probitatis loco duxit. Cæterũ Aruacũ rapta congeſſit/ſordido ne⸗
glectoq; loco ſplendidas opes cõplexus.Quẽ Haraldus noctu ibidẽ inopinatũ ador⸗
tus poſtq̃ fuga delapſum cognouit,moræ copia nõ ſuppetente/circa prædã hærere
metuẽs,tecto faces ſubiecit/refertamq; ſuis opibus ædẽ flammis abſumere,q̃ rapto⸗
ri intactã dimittere maluit.Quo cõperto kanutus ꝓfectas a cõtemptu lites cõpe⸗
ſcere cupiens/metuenſq; ne degenerati patris fulgor in filiis exoleſceret, vtriq; Sleſ
uicum venire diſtrictius mãdat:ſi ſupſedeant ꝑte corporũ ſpoliandos minatur.Pręꝫ
ſentes deinde fraterne coarguens/curioſa animi inſpectione æquiſſimã inter eos pa
trimonii ꝑticipationem ꝑegit:Ericoq; ac Haraldo in paterna bona eundum iudica
Henricus Skateler. uit.Eodem tꝑe Henrici Suenonis filii cõiunx mariti cõuictũ ingenti peroſa faſtidio
aliena veſte ſumpta,ſuis ſe penatibus intempeſta nocte ſubduxit.Apud quã iuuenũ
quidã(vt fama eſt)plurimã obſequio familiaritatẽ adeptꝰ,callide effecit:vt ad ſuũ
eam amorẽ ꝑduceret.Deinde ne res amborũ ꝑiculo ꝑderetur/muliebriter allectam
viriliter cultã/furtiue deuexit.Quã vir eius fortuitis ſubſecutus indiciis apud Ala
burgiam in cultu familiari depræhenſam,amatore delapſo/domũ reduxit. Verum
hanc ignominiã a clandeſtino kanuti cõſilio ꝓfectã ratus,integerrimi viri innocẽ⸗
tiam tacitis ſuſpicionis motibus inſecutus/inſontẽ notabat.Interea Sueticarũ par⸗
tiũ rege abſumpto/Gothi ſummã:cuius omne penes Sueones arbitriũ erat/Magno
deferre auſi/alieni priuilegii detrimento dignitatis ſibi incrementa quęrebãt.Quo
rum Sueones auctoritate cõtempta,veterẽ gentis ſuæ prærogatiuã in aliquãto ob⸗
ſcurioris popli inuidia deponere paſſi nõ ſunt.Igiẽ antiquæ dignitatis ſpeciẽ intuẽ
tes,titulũ iiuſta collatiõe ꝑreptũ/nouo regis electu caſſarũt.Qui mox a Gothis tru
cidatꝰ,morte Magno imperiũ ceſſit.At Magnꝰ incidẽtẽ ſibi nuptiarũ cupidinẽ/Po
lanorũ ꝑſidis Bokiſclaui filiã poſtulãdo/cõpleuit. Qua ſibi ꝑ internũtios deſponſa,
mox Sclauię excitã ꝑño impio claſſẽ admouit.Rex:cuius Vartiſclauus diutinas cũ
Danis/Polaniſq; inimicitias geſſerat.Hic Nicolaus vrbẽ Ornã oppugnare adorſus
obſidionẽ pactiõe redimere coegit.Inde Iulinũ nauigans/ Bokiſclauũ magna manu
inſtructum obuium habuit.Cuius copiis auctus, celerem oppidi expugnationem

peregit. deinde relicto victoriæ ſocio allatã filio ſpõſam abducit. Vartiſclauus rem
Sclauicam intolerabili vaſtationis onere feſſam conſpiciens: pacem colloquio petit.
Quo parum proſpere habito pari ſupplicatione apud Strelam diſcedentes aggre-
ditur: vbi cum pacis pignoribus frętus/nauigium regis ab ipſo inuitatus intraſſet:
maligno ſatellitum inſtinctu: captiui more habitus regredi prohibit⁹ eſt. Quã rem
Kanutus in concione querela proſequutus: magnopere regẽ monere cœpit: ne plus
alienæ perfidiæ viribus q̃ propriæ indulgeret temperantiæ: ne ve hoſtem fidẽ ſuam
ſecutum captione implicans vt eum libertate ita ſeipſum perpetuo famæ ſplendore
priuaret. Fore enim ni captiuũ omitteret: vt priuatum crimen publicus patriæ ru-
bor exiſteret. Itaq; efficaci perſuaſione vſus, & amicum oppreſſione & dominũ infa
mia liberauit. Quæ tam iuſta Kanuti ſentẽtia totius concionis ſuffragiis cõproba-
ta: magnũ alienæ inuidiæ irritamẽtũ præbebat. Dimiſſa claſſe nuptialia ſacra apud
vrbẽ Ripam agi placuit. Illuc ſiquidem frequens nauigiis portus oppido ſplendidã
mercium varietatẽ importat. Vbi cum Kanutus in veſte Saxonica cæteris cultior
progrederetur: Henricus obfuſis inuidia oculis alieni cultus ſplendorem ferre ne-
quiens: orta inter ipſos altercatione/latus eius aduerſum gladios oſtro tutũ fore ne
gauit. Quẽ Kanutus nullo magis ouillis ſecurũ tergoribus reſpõdit. Laceſſitũ veſtis
ſuæ fulgorẽ vrbano ruſticitatis opprobrio ſpecioſius q̃ minis aut cõuitiis vltus. Ita
q; exprobratam ſibi externi cultus æmulationẽ, domeſtici cauillatione proſequi cõ-
tẽtus extitit. Idem poſtmodũ orientis partes piratica peruagatus: cum ſpecioſa do-
mũ ſpolia retuliſſet: ideoq; ſe dignitatis incrementa accepturũ ſperaret pro gratia
accuſationẽ expertus eſt: culpatus a rege ꝙ in re Suetica prædam egiſſet. Cuius ope
ram valenter editã conſimili probitatis genere æmulatus Magnus inter cætera tro
phęorum ſuorum inſignia inuſitati ponderis Malleos quos Iouiales vocabãt: apud
inſularum quãdam priſca virorum religione cultos in patriam deportandos cura-
uit. Cupiens enim antiquitas tonitruorũ cauſas vſitata rerum ſimilitudine cõpræ
hendere Malleos quibus cœli fragores cieri credebat: ingenti ære complexa fuerat
aptiſſime tantæ ſonoritatis vim fabrilium ſpecie imitandã exiſtimans. Magnus ve-
ro Chriſtianæ diſciplinæ ſtudio paganã peroſus, & phanum cultu, & Iouem inſigni
bus ſpoliare ſanctitatis loco habuit. Et adhuc quidẽ eum Sueones perinde ac cœle-
ſtium ſpoliorum raptorẽ ſacrilegum autumant. Sed vtinã initiis eius exitus reſpõ-
diſſet. Verum plæriſq; Magnũ ſanguine vel neceſſitudine contingẽtibus Kanuti in
uiſa felicitas erat. Nihil enim adeo inuidiæ faces q̃ pariũ impar virtus excitat. Sed
præcipue æmulum ei Henricum genialis thori contumelia faciebat. Margareta aũt
benigniſſima conſanguineæ charitatis alitrix, conſilii ſui tranquillitatem cõcitatis
iuuenũ ingeniis opponebat: ſaluberrimaq; diſciplinæ moderatione inſidioſam petu
lantium rabiem temperabat. Quæ cum intercutis humoris vitio immodico tibia-
rum turgore premeretur: neq; letiferã morbi rabiẽ medicamẽtis leuare quiuiſſet:
ad vltimã pene tabem redacta/Kanutum egregię indolis fidutia aduocat: impẽſeq;
hortatur patriæ pacem, propinquorũq; concordiã fidei ſuæ beneficio foueat: tuta-
mento ſtabiliat: tantũq; ſe in rebus domeſticis gerat quãtum egerat in externis. Ad
iecit quoq; exiſtere qui regiæ familiæ charitatẽ odio diſiicere niterẽtur: ſe vero ple-
nis ſalubritatis monitis peſtiferos talium inſtinctus preſſiſſe. Ille deum ſimplicitatis
ſuæ teſtem affirmat: ſeq; omne vitæ tempus innocentia ac fide exacturũ periculo-
rũ procellas excipere: q̃ infligere malle promittit: odiaq; beneficiis repẽſurũ teſtat.

Kanuti lau data ſenten tia.

Kanuti va- frum reſpõ ſum.

Malleoli Iouiales.

Priſca ſup- ſtitio.

Magni reli- gio.

Margaretę hortatio.

Illa promiſſionis beneficio delectata: tantæ fidei ſecurā æquo ſe animo obiturā aſſeruit. Quæ vt iuuenilis inuidiæ fluctus viua cohibuit: ita conſumpta laxauit. Nā ab eius fato iuuētutis impatiētia primā propoſiti ſceleris licentiā mutuata eſt. Sed & Henricus præter cōmunē ſimultatē etiā priuata kanutum indignatione peroſus: iniectos malignitati ſuæ frænos audaci impietate diſcuſſit. Vbbonem quoq; ꝑfectū et Haquinū filium quo firmius dolū strueret: promptiorēq; ſceleri aditū cōciliaret inſidiarū participes facit. Hi tres eximiū Kanuti fulgorē virtutis æmulatione pertęſi: graue mēdacii incitamētum aduerſum excellētē eius claritudinē deſtrinxerūt.

Kanuto inſidiæ intentantur.

Itaq; ſplendidiſſimū patriæ lumen denſiſſimis tenebris inuoluere cupiētes: nihil eū regis vitæ tēporibuſq; deferre: ſed ipſius exitum præpropera ambitione præcurrere: iamq; regiā ſibi potētiam arrogare dicebāt. Mouit regē tanti cōtemptus opinio: denūtiataq; concione/ kanutum iubet accerſi. Qui cū prior præſtitutū frequentiæ locū adiſſet: ſuper uenięti patrio Theutonicæ comitatis more: pallio vacuus obuiā accurrit: equoq; deſcēdentē continēdę ſellæ miniſterio veneratus eſt.

Nicolaus kanutum criminat.

Tūc Nicolaus fari in cōcione exorſus: docet Suenonis filios in regni geſtione ætatis p̃cipue reſpectū egiſſe: ſucceſſionis habitū ætatis ordine diſpēſaſſe: dominādi ius in annorū prognatiua conſtituiſſe: neq; minori maiorē honore ꝑcurrere licuiſſe. Quamobrē ſeſe vt natu minimū: ita etiā regno poſtremū fraternæ moderationis exēplo nullā fortunæ violētiam intuliſſe: expectatorē beneficii eius non raptorē fuiſſe: neq; ad intēpeſtiuū ætati culmen manus præpropera porrexiſſe cupidine. Kanutum vero parum priorum exempla ſecutum: violato ſpecioſiſſimę cōſuetudinis habitu: regni ius cum re necdum queat appellatiōe præcerpere: ſingulare nominis inſigne celerius q̄ iuſtius occupare: iamq; a ſuis falſo regis titulo cenſeri non erubeſcere: cōſultius acturum ſi regnandi fortunam: non in ſuorum adulatione: ſed in extantis adhuc regis occaſu reponere: maturūq; præſtolari decus: q̄ intempeſtiuū præcipere mallet. His atq; cōſentaneis modis regiæ ſibi nuncupationis inſigne eripi querebatur.

Kanutus ſe purgat.

Tunc exurgens kanutus diu vultū humi intentū habuit: dicēdiq; exordium aliquātiſper ſudore & ſuſpiriis præcucurrit. Tandē & oculos, & animū leuans: gladiiq; vt mos eſt capulo innixus: peccant inquit pater qui moderationem tuā ſupra quod aut maieſtati, aut ætati debes exaſperant: quiq; pacatiſſimæ mētis tuæ ſerenū, mēdaciorum procellis incitant: obtrectationū ſibilis vexant. Sed onuſtū mihi valde eſt ꝙ integerrimā animi tui tēperātiā aliquid ab alieniſſima tibi iracundia mutuatā, & quaſi ſiniſtro rationis ductu tranſuerſam ferri conſpicio. Reiice quæſo nugarum auctores mēdaciter obſtrepentes: falſæq; huiꝰ criminationis figmētum reſpue. Neq; enim iniurioſo tibi nomine cenſeri ſuſtineo. Herum me mei: nō regem appellāt. Itaq; cum a Sclauis dominus ſalutari cōſueuerim: ſiniſtri tantæ comitatis interpretes alienæ vrbanitatis occaſione inſimulationis materiā aucupātur: ipſiq; venerationis officia negligētes: etiā aliorū iuſta criminātur obſeqa. Ego vero nō regnū (vt aiſti) vocabulo vſurpo: ſed tēperata nominis dignitate faſtuoſum ſalutationis decus fugio: inuidēdum honoris faſtigiū ſperno. Ita abſq; omni maieſtatis tuæ præiudicio barbara circa me reſultat humanitas. Meā vero inter alienos venerationē indigne ferunt: qui & mihi lucem: & fidum lateri tuo militē eripere geſtiunt. Hos æque tui vſus ac mei capitis hoſtes iudico. Eſto vocari me regem. En filium tuū Magnū nuper apud Gothiā regii cultus & nominis inſignibus potitū comperimus. Mihi quoq; ſi par apud Sclauiam fortuna fauiſſet: certe binis regū obſequiis vti iocūdū ducere debueras: idēq;

tuæ qđ meæ fortunæ incremẽtum exiſtimare. Proprio nãq; parta negotio tuo q̃ala
cerrime ſubiectarẽ faſtigio: foretq; vt inde ſeruitiorum fructũ decerperes: vnde alio
qui damnorum aduerſa perferres. Itaq; plus amoris q̃ odii in mea fueras felicitate
repoſiturus. Adde ꝙ ꝓ tua ac patriæ incolumitate excubare omni ſorte læti⁹, omni
ſtudio ſpecioſius duxi. Ipſe an efficaciter militauerim: noſti. Littora Dani ſi placet
excolite: æquoribus ædes quãtalibet propinquitate iungantur. ipſi vndas cauete a
maritimis: ego vos a prędonibus præſtabo ſecuros. Et ſi veri cõfeſſorẽ agere nõ eru
beſcis: ipſe iampridẽ Sleſuici conſiſtẽs, ſalutẽ tuam aduerſum Saxonũ excurſationes
iugibus excubiis vallare neceſſe habuiſti. Eo ſi nũc diuertere libitum eſt: liberas me
tu noctes exigere poteris. Præterea anguſtias regni tui ſola Daniæ poſſeſſione con-
tẽtas inuſitatis terminorũ augmentis explicui. Quos prius infenſos habueras: nũc
in tributũ acti: tuo per me famulãtur imperio. Itaq; quarũ ego rerum ſementẽ ieci:
tu fructũ abſq; negotio meſſuiſti. Et quidẽ impẽſam ad militẽ, emolumẽtum ad re-
gem redundare par eſt. Et ne vlterius priuatæ militiæ facta proſequar: etiã in publi
ca: aduerſo pro te vulnera corpore excepi. Et tamen ſic de te meritum ſuſpitione: &
querimonia cauſabundus aggrederis: veteriſq; militis tui promptiſſimã fidem &
certiſſimã innocẽtiam notare deforme non ducis. His ne ergo operibus merui: vt ad
uerſum me æmulationẽ tuam in concione deſtringeres! Hæc ne ex labore pmia: ex
militia ſtipendia decerpam: vt cuius beneficentiã ſperabam: indignationẽ experiar!
Aliena a te ſit ingrati hæc animi labes: vt operum meorũ beneficiis inuidia / atq; ob
trectatione reſpondeas. Verũ totã hanc inſimulationis vim ab inuidia profectã: nõ
tuæ / ſed tuorum malignitati imputandam exiſtimo. At in regni faſtigio collocatos
difficiles accuſatoribus aures præbere conuenit. Diu paternũ hoc imperium gere:
feliciterq; & nominis & regni inſignibus vtere. Hæredem tibi quẽ natura dedit: for
tuna conciliet. Ego vero in quocũq; me fortunę habitu continuero: nũq̃ celſitudinẽ
tuã fide vel obſequio colere ſuperſedebo. Permulſus oratione rex placidiorẽ oris ha-
bitum induens: offenſam falſo inſtinctu conceptã in ipſa repente concione depoſuit.
execratus eos qui ſimplicitatẽ eius ſcurriliter attentaſſent: ſeq; deinceps aduerſum
huiuſmodi criminationũ ſuſurros aures obſeraturum promittit. Cũq; Henricus
omnẽ obtrectationis ſuæ molem prudẽtiſſima Kanuti reſponſione ſubuerſam vide *Henrici perfidia.*
ret: familiaribus regem minis aggreditur: ſumma illũ regni affectatione teneri in-
quiẽs: incertãq; Magno regni potitionẽ futuram: ſi populo iudice de ſumma ſecum
foret cõtrouerſiam habiturus. Quippe Kanutum cæteræ nobiliũ turbæ populariũ
ſuffragiis pręferẽdum. Quamobrẽ debere patrem ſucceſſionis ius proprio potius q̃
alieno mandare iudicio: deſtinatũq; hæredi locum æmulo vacuefacere: dum filii re
bus conſultum eſſe velit. Itaq; ſapere eum ſi ſuſpectam Kanuti fortunã ferro præ-
currere ſtudeat. Hæ voces ſæpius laceſſiti regis animũ ſollicitudinibus implicatũ
grauiori q̃ ante ſuſpitione torſerunt. Tunc Magnus perinde ac fortunæ ſuæ conſu
lendi, tollendiq; æmuli / a patre licẽtiam nactus: accitos qui ſe ſuperius Henrico ſce- *Cõiuratio ĩ*
leſtiſſimi conſilii collegio ſociauerant iurare coegit: fidũ ſe cõmiſſi ſilentiũ acturos. *Kanutum.*
Adiectus eſt his Haquinus cognomine & genere Iutus: neq; voci eius vlla ex parte
diffiſum eſt: q̃q̃ Kanuti ſororẽ in matrimonio habere noſceretur. Igitur coniurati
diu ſecũ taciteq; luſtrantes quibus periculorũ procellis, quove exitii pondere diui- *Verſutia*
nũ Kanuti caput obruerẽt: peſtiferi conſilii laqueos: humi decubando nectebãt: vt ſi *impia.*
rẽ caſu detegi contigiſſet: nũq̃ ſtando, ſedendove ſaluti ipſius inſidiatos ſe eſſe tuto

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

iurare quirent: p̃ſidioq; ſitus innocentiæ ſibi munimẽtum conciſcerent: ignorantes verborum artificio iuramentum edentẽ: periurio obnoxium fore. Quorum fucoſa atq; errabunda ſimplicitas: plus criminis in vocis q̃ actus impietate repoſuit: nõ in manuũ ſed labiorum temeritate religionis violationẽ conſtituẽs. Cum autem Ha-

Haquinus cõiurationi renuit.

quinus Iutus cœpti modeſte ſermonis exitum: Kanuti næ ſaluti inſidioſum aduerteret: protinus collegio ſe peſtiferæ cõſpirationis abrupit: conclaueq; exceſſit: ne latronis potius q̃ neceſſarii partes egiſſe videretur. Igitur a cõiurationis authore ne iuriſiurandi vinculũ perrumperet/ monitus: neq; fautorẽ conſilii, neq; proditorem ſe futurũ reſpondit: q̃q̃ ſatius eſſet immerẽtis periculũ indicio p̃currere: q̃ ſilẽtio to-

Magni perfidia.

lerare. Vt autẽ Magnus inſidiarum cõtextum familiaritatis p̃ſidio obſcuraret: cũctãq; ſuſpitionis notam calliditatis acumine vitaret: ante omnia cõſultum duxit: vt cum eo cuius ardentiſſime cruorẽ ſitiebat: fictã amicitiæ æqualitatem iuriſiurandi pactione conſereret: perinde ac religionis pondere propinquitatis vinculũ aſtrictu-rus. Et vt cunctã malignitatis notã ſanctitatis ſimulatione p̃curreret: nihilq; perfidum aut obſcurũ voluere putaretur: iniquiſſimã molitionẽ ſuã inſidioſa religionis adumbratione cõtexit. Quippe cõtracta apud Syalãdiã nobiliũ frequẽtia: Kanutoq; circa diuinũ natalis ſolenne conuiuãdi gratia Roſkyldiã vocato: ſacræ ſibi peregri-

Kanuti integra ſimplicitas.

nationis amorẽ inceſſiſſe perhibuit. Præterea cõiugis ipſum ac liberorũ tutorẽ ordinat: eiq; pleniſſimã rei familiaris ſuæ cuſtodiã mãdat. Et forte tũc Ingiburga cõſilii cognitionẽ conſciorũ indiciis app̃hẽderat: ſtatimq; virũ vt p̃paratas capiti ſuo vitaret inſidias: miſſis literis monẽdum curauit. Ille nũtiũ non tã a dep̃hẽſionis certitudine q̃ a muliebri pauore profectũ exiſtimãs: monitionẽ reſpuit: ſeq; nõ minus fidei in Magni q̃ vxoris præcordiis reponere dixit. Quẽ ſi fortuna æque ac coniunx conſilio inſtruere voluiſſet: obiectos perfidiæ laqueos cõſultius vitaſſet: neq; credulitatẽ ſuã alienæ malignitatis hamis implicãdã p̃buiſſet. Interea magnatibus apud Roſkyldiam: quatuor ſolẽniũ dies cõtinuo feriatis: Kanutus ac Magnus, publico iã conuẽtu ſoluto: ſacri tẽporis reſiduũ diuiduo peregere cõtubernio. Eodẽ forte tempore quidã Kanuto admodũ ſanguine cõiunctus: in eius cõſpectu diſſidentẽ ſecum militẽ fuſte percuſſum interemit: atq; ob id curia abire iuſſus: Magnũ petiuit. Prouidẽs autẽ Magnus: ne per eũ vllũ cõſilii ſui indiciũ ad Kanutũ manaret: nocte qua ad deteſtabile carnificis miniſteriũ peragẽdũ cõtẽdit: cæteris ſe ſequi iuſſis: ſolũ hunc priſtina Kanuti familiaritate ſuſpectũ comitẽ recuſauit. Conſilii deinde participes iureiurando obſtrictos fidẽ facere compulit: ſilẽtio ſe cuncta tecturos. Poſt hæc militem latebra claudit: inſidiaſq; circũſpecta locorũ obſcuritate diſponit. Mox Kanutũ apud oppidũ Haralſtadium/ ab Erico Falſtriæ p̃fecturæ viro domi exceptũ: per cõiuratorũ quẽdam genere Saxonẽ/ arte cantorẽ/ ſine arbitris ſibi obuiũ venire iubet. Occurſus locũ apud citimũ villæ nemus denuntiat. Ille nihil in re doli ſuſpicatus: duobus tantũ militaris ordinis viris totidẽq; Equiſonibus in comitatũ aſſumptis: armis vacuus equũ petiuit: neq; lateri ſuo ferri munimẽtũ adciſcere curæ habuit. Quẽ cũ e famulis quidã gladio vacuũ incedere vetuiſſet: nequaq̃ ſe in ſalutis tutelã ferro opus habere reſpondit. Tantũ enim fidutiæ & pacis in Magni ſocietate repo-ſuerat: vt in occurſum eius ne enſe quidẽ vtẽdum putaret. Monitore vero ne ferrũ

Cantoris fides.

omitteret inſiſtente: ægre gladium ſumpſit. Tunc cantor q Kanutum Saxonici & ritus & nominis amantiſſimũ ſciſſet/ cautela ſenſim inſtruere cupiens: cum iuriſiurandi religio quo minus id ageret obſtare videretur: quia liquido nephas ducebat:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſub inuolucro rem prodere conabatur, integritatem ſuam inter fidū arcani, & pium
innocentiæ ſeruatorem partitus. Igitur ſpecioſiſſimi carminis contextu notiſſimā
Grimildæ erga fratres perfidiam de induſtiria memorare adorſus: famoſæ fraudis
exemplo ſimilium ei metū ingenerare tentabat. Sed nullis monitorū ambagibus ſe
curitatis eius columē quaſſare potuit. Tantū quippe fidei in Magni propinquitate
repoſitum habebat: vt ſalutē ſuam periclitari: q̄ ipſius amicitiā notare mallet. Quē
cantor certioribus adhuc indiciis aggredi perſeuerans: loricæ quā ſub veſte geſta-
bat: ſumma detexit. Sed ne eo quidē ſuſpitionis irritamēto refertum fortitudine pe
ctus: ignauia aſtringere valuit. Ita ſolidæ induſtriæ ſatelles fidem ſuam & periurio
vacuam: & innocētia plenam præſtare voluit. Iamq; Kanutus primos ſyluæ aditus
ſubibat: cū a Magno occiduū arboris truncum inſidēte: falſa oris hilaritate: & fictis
oſculorum blandimentis excipitur. Cuius vt aſtrictum amplexibus pectus ferro te-
ctum agnouit: qd ita eo cultu eſſet perquirere inſtitit. At ille diſſimulandæ fraudis
cupidine munimenti rationem referre cupiens: eſſe virū inquit vitæ ruſticæ cuius
populari penates vellet. Kanutus & rei atrocitatem, & temporis religionem ſancte
æſtimans: quippe epiphaniæ ſacra gerebantur: ne priuata ira publicum ſolenne ma
cularet orabat. Quo/neq; ſe vltionem remiſſurum, neq; propoſito ceſſurum iurāte:
ipſe ſatiſſactionis iuſta promittere: ſuamq; pro eius correctione ſponſionem offerre
cœpit. Obſtrepentibus deinde qui inſidiis addicti fuerant: oculos in partem circūfe
rens: quid ſibi militum hæc manus velit interrogat. Cui Magnus: iam de regni ſuc
ceſſione & rerum ſumma agendum reſpondit. Tunc Kanutus vt patris eius maie-
ſtas diu lętis fortunæ velis proſperum curſum teneat: exoptat. Tempeſtiuam vero Paſſio ſan-
talium mentionem incidere negat. Hæc dicentis verticem exiliens Magnus obiur- cti Kanuti
gantis more corripuit. Igitur Kanutus patēte iam dolo manū capulo inſerēs: vagi- ducis.
na ferrū abſtrahere conabatur. Iāq; gladiū mediotenus deſtrinxerat cū eū Magnus
capitis media diffiſſum exanimat. Cæteri coniuratorū proſtratū crebris confodere
cuſpidibus. Sanguis eius terræ redditus ſalutarē fontis ſcatebram perpetuis vſibus Fons mira-
mortaliū amminiſtrat. Cuiꝰ cæde cōperta Skyalmonis filii: qbus multa ad eū ex edu culoſus.
cationis cōmunione familiaritas erat: petitū ilico regē vt ipm in Roſkyldēſiū monu
mētorū area tumulari patiat̄ exorāt. Ille loci copiā negare: ciuitatē tāti mali aſpe-
ctu exaſperādā dicere: eoſq; a qbus funebris Kanuti pōpa duceret̄: indignationē ſuā
aduerſum inuiſam Magni p̄ſentiā acrius deſtricturos. Quapropter exequias potiꝰ
ſeditioſum pugnæ ſtrepitū: q̄ piū hūanitatis obſequiū habituras. Hic mihi pauorē
ſpecie: reuera odiū exhibuiſſe videt̄: curaſſeq; ne ſpecioſo occiſi funere tetrior īterfe
ctori labes accreſceret. Reuerſi q regi ſupplicauerāt: miſerādū amici corpus tenui
funere Ryngſtadiū extulerūt. Nec diuina laborātibꝰ beneficētia defuit. Siqdē locū Alter fons.
in quo pauſantibus gerulis funebris eius lectus cōſtiterat: repētino fontis ortu ſi-
gnauit. Aliis quoq; cōpluribus rerū indiciis ingens ſanctitatis eius ſplēdor eluxit.
Facinoris fama, promiſcuū patrię lamētū exciuit, omniq; penates plāgore cōpleuit.
Populus em̄ cū calamitoſum de nece eius nūtiū accepiſſet: protinꝰ cōuiuiorū quę ea
tēpeſtate gerebant̄: hilaritate depoſita: morē tēpori īpenſum mœrore mutauit: inq;
eo lamētādo: vterq; ſexus vnius gemebūdi amici vocē habuit. Cuius funus publico
luctu elatū: quantus eius amor omniū animis inſitus eſſet: indicio fuit. Itaq; cuiꝰ vi
tam patria charitatis officiis excoluerat: morti quoq; teſtes grati animi lachrymas
erogabat: vt Kanutū eiulatibꝰ: ita raptorē ſpūs eiꝰ validiſſimis execratiōibꝰ īſecuta.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Magni in⸗ ſolentia. Magnus vero ob impię cædis euẽtum profuſo in gaudium animo: Roſkyldiã repe⸗
tit: regnũqꝫ quaſi ſublato iam æmulo ſpei firmitate complexus: erubeſcẽdam facino
ris fortunã tripudio proſequi deforme nõ duxit. Quinetiã ſanctiſſimis Kanuti vul
neribus quibus plenas pœnitẽtiæ lachrymas debuerat: voluptate ex facinore cõce⸗
pta: per ludibriũ inſultare ſuſtinuit. Ne aũt ſanguis cœlo terraqꝫ egregie meriti pro
pagine vacuus interiret: hæredẽ deus extincto ſubiecit. Nam octaua poſt hæc luce:
Naſcitur ſancti Ka⸗ nuti ducis filius. Ingiburga Kanuti conceptũ ex eo marẽ enixa proditur: cui & materni aui nomen
inditur. Tunc Haquinus quẽ ſuperius Sunniua ortũ ſignificaui: cũqꝫ eo Petrus ma
tre Botilda natus, & filii Skyalmonis facinoris atrocitatẽ/graui querelarũ cõtextu
proſequuti: indignã amici necẽ in populariũ vbiqꝫ conciliis deplorabãt: aduerſum
iniquiſſimũ percuſſoris actũ vulgi irã erigere cupiẽdo. Quinetiã tunicã eiꝰ crebris
foraminibus abſumptã omniũ oculis in cõcione ſubiiciebãt. Nec parum luctuoſam
eorũ actionẽ laceræ veſtis irritamentũ adiuuit. Quippe cõpluribus ingẽtẽ vltionis
Kanuti du cis ſigna. cupiditatẽ tam fœdæ lacerationis ſpectaculũ ingenerauit. Sed & ſanctitas Kanuti
crebris ſignorũ indiciis prodita: ac diuinis vulgata miraculis: incredibili cladis eiꝰ
conqueſtoribus adminiculo fuit. Haraldus quoqꝫ interdũ declaratã apud Rygnſta⸗
dium concionẽ: maiore regni ꝗ vltionis affectatione petiuit: ibiqꝫ triſtiſſimã frater⸗
næ necis querelã peregit. Ericus vero inſularũ a Kanuto præfectura donatus: ſola
vindictæ meditatione ſollicitus æſtuabat. At Nicolaus popularis inimicitiæ metu
periculoſum cõcionis aditũ ſuſpicatus: ſuãqꝫ vel filii copiam multitudinis viribus
offerre nõ auſus: Lundẽſiũ antiſtitis Aſceri conſiliũ aduocat. Quo edoctus Magno
Roſkyldis relicto: Ryngſtadiũ petit: ſperans ſe per abſentiã filii pacatiorẽ plæbis fre
quentiã reperturũ. Verũ quia habẽdã in collibus concionẽ tuto petiturus nõ vide⸗
batur: in oppido acquieſcere: ꝗ incertam populi fidẽ diſcrimine ſuo tẽtare maluit.
Magni dã⸗ natio. Cũqꝫ Kanuti fratres fatũ eius apud concionẽ pari fuiſſent querimonia ꝓſequuti: po
pulus lachrymoſa eorũ actione ꝑmotus/tam innocui ſanguinis carnificẽ publica
damnatione mulctauit: ſentẽtiãqꝫ ſuã aduerſum tã pii ſpiritus opp̃ſſorẽ deſtrinxit.
In regẽ vero priſtina adhuc fortuna venerabilẽ: tãꝗ de eius incerta cõſenſu ſeueriꝰ
cõſulere paſſus nõ eſt: ne noxã & innocẽtiã in æquo ponere videret. Itaqꝫ patriæ pa⸗
rẽtẽ honoris pariter eius atqꝫ ætatis æſtimatiõe verecũdius habita: ab hoc animad
uerſionis genere immunẽ reliꝗt. Orta tãdẽ de regis abſentia mẽtione ſubitis cõſter
nationis furiis incitatꝰ: laxato cõcionis ordine: intra ſuos eũ ꝑnates opprimere ge
ſtiebat: p̃fatus iuſte regẽ ab his adiri: quos prior ipſe petere noluiſſet: p̃ſertim cũ præ
ſentiã ſuã cõcioni quæ per eum vigere debuerat: in vicinia cõſtitutus negaſſet. Qđ
cũ rex ex his quos ad cognoſcendas concionis voces direxerat accepiſſet: Aſcerum
emittit: qui reuerẽtiã & nobilitati ſuæ: & ſacerdotio debitã iræ vulgi irrũpẽtis op⸗
poneret. Ille plæbis in occurſũ cõtẽdẽs/cõſpecto Erico/dexterã habenis eiꝰ equo de⸗
lapſus inſeruit. Quẽ diu ac multũ vt irã cõceptã temere/remitteret p̃catꝰ: ꝓ Magni
facinore decretã lege correctionẽ: ꝓ patris eiꝰ innocẽtia ſtatutã defenſionis iuſtitiã
promittebat. Quinetiã detracto pileo cõſternatæ multitudini capitis ſui maieſtatẽ
obiecit. Tãtũ aũt eius apud Ericũ p̃catio valuit: vt regi nõ modo ſalus: ſed etiã in ꝓ
ximo petẽdæ cõcionis licẽtia deferret. Qꝫꝗ eñ populus ardẽtiſſimo ſtudio in Ka⸗
nuti vltionẽ ferretur: auctoritatẽ tamẽ antiſtitis quæ inter Danos ampliſſima erat:
ante oculos p̃ponens: plus eius p̃cibus ꝗ ſuis ſententiis indulgendum putauit. Itaqꝫ
rex concione ſine filio petita: non aliter defenſionem ſibi conciliare permiſſus eſt: ꝗ

vt ſe Magni præſentiã vitaturũ:eũq; domo ac patria exceſſurũ: nec ante receptam a populo veniã:reuerſurũ iuraret. Cæterum ne vulgi irã exaſperaret:diuiduũ cum eo concilium habuit: internuntiis partium mãdata geſtantibus. Arbitrii ſiquidẽ regis facultatẽ exilii qđ Magnus apud Gothiam cuius rex eſſet agere poterat intuentes conditione vtendũ monebãt:futurum rati: vt interim in omniũ animis odii eius habitus exoleſceret:ipſeq; prolixioris abſentiæ beneficio mitiorẽ patriæ ſentẽtiam reperiret. Populũ quippe exilii eius miſeratione mouendũ,iram quã ſceleri inflixerat:pœnitẽtiæ remiſſurũ,ſperabant. Ita pacato popularium motu:rex Iutiam: Magnus Gothiã exilii ſpeciẽ ꝑbiturus petiuit. Huius pactionis obtrectatores amici regis fuere. Quippe qui Magno occidendi Kanutũ cõſiliũ dederãt cõditionis habitũ exſecrantes:teterrima ſibi ratione regẽ cõſuluiſſe dicebãt: ſatius affirmantes vt ipſe rerũ ſummã deponeret:ꝗ vnicũ filiũ & in ſpem regni procreatũ:ob leues agreſtium minas exilii deformitate damnaſſet. Quamobrẽ oportere Magnũ reuerſionis ius paterno potius ꝗ populari arbitrio ſubiectum habere: citiſſimoq; reuocationis beneficio patriæ & propinquis inconſulta plæbis malignitate reſtitui. His vocibus irritatus Nicolaus:miſſis qui Magnũ accerſerẽt:abdicatã eius cõmunionẽ inimica religioni charitate repetiit. Nec penſi duxit cũ cõtẽptu periurii damnatã ſanguinis ſui ꝑſentiã amplexari. Cuius indulgẽtiæ temeritas procellã Magni diſceſſu pacatam:reditu concitauit. Enimuero Ericus ac Haraldus Nicolaum:cui eatenus indemnitatẽ detulerãt:vtpote voce ſacrilegũ:cõſilio parricidã: deteſtabili filio dãnationis cõſortiõe iũxerũt:ſcelere pares pœna æquãdos exiſtimãtes. Neq; eñ vlterior iurationi eius fides habita eſt:ꝗ iam ꝑpropera filii reuocatione cõſpicuũ cũctis piuriũ edidiſſet. Verũ ne populus regio ductu vacuus regẽ inceſſeret ſub certis ſignis militare cõſtituit:fragiles conatus & ꝓpoſiti irritos iudicãs quos nulla auſpicia ꝓcuraſſent. Itaq; regẽ ex cõſueta potiſſimũ familia petiturus ꝑterito Haraldo/ Erico ꝙ huic ſtirpi affinis eſſet/ & nomẽ, & regias vires ſuffragiis detulit. Siquidẽ facilẽ ex his electionẽ morum inæqualitas faciebat. Nõ ſolum enim auaritia Haraldi: ſed etiã libido flagitiis obſita / a regno repelli meruit. Huic coniugalia ſacra ſpernenti frequens concubinis cubiculum extitit. Quippe matrimonio non contẽtus: genialem thorum pellicum vſu pollutum habuit. Quarũ partus ſingulis incunabulis excepti:& in aula liberis matrũ officiis educati:triſte nuptæ ſpectaculũ fuere. Igitur ob inuiſos parẽtis mores:ſuſpecta quoq; poſteritas erat:nec ſolũ pręſens patris : ſed etiã futura liberorũ metuebatur impietas: ꝙ filiorũ affectus paternis ſoleant ingeniis reſpõdere. Eapropter cũcti ab Haraldo oculos auertẽtes:benignis Ericũ animis reſpicere maluerũt. Ipſe vero plus propriæ moderationi ꝗ alieno fauori indulgẽdũ exiſtimans:oblatum a popularibus honorẽ ſumere recuſauit:ornamẽtum eius viribus quęrere:regnũq; armis præcurrere cupiẽs. Igitur & vltioni ſtudẽdum: & imperio ante partã victoriã abſtinẽdũ putauit:ac primũ Iutiã imparatæ expeditionis viribus petit. Quẽ cõtexta acie ꝓcedentẽ thoro Riparũ antiſtes cõpoſitis perfidiæ cõmẽtis excepit:ſummã regis innocẽtiã ꝑdicans:eũq; iurationis ſuæ tenorẽ deinceps executurũ promittẽs. Verbis deinde magnã præ ſe excuſationẽ præferẽtibus/ preces de pace multiplicat. Ericus obſecrantis animũ ſimpliciter æſtimans: ſecuritate ex eius mendacio concepta: continuo reuocatis aquiliferis : ſubſiſtere copias iubet. Cuius mora Nicolaus ex ſpeculatorib⁹ cognita:ꝑfuſos in otiũ hoſtes nullo negotio fugauit. Ita dux antiſtitis cõmẽto ludificat⁹:ſtolidę credulitatis ſuę pœnas pepẽdit.

Magnus in exiliũ abit.

Haraldus reiicitur.

Erici modeſtia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Cũq; ob hoc datũ ſibi iuſtũ belli titulũ animaduerteret: ſed ob rerũ anguſtias regio
apud Yſoram nomine inſigniri nequiret: Syalandiã reuerſus: eius Scaniæq; ſuffra-
giis recuſatũ prius honorẽ accepit: omniq; diſſimulatione reiecta: acrius in fratris
vltionẽ erigitur. Inde literas ad Lothariũ facit: amici necẽ vlciſcatᷣ orat: parricidii a
Magno pœnas expetat: eũq; in ſocietatẽ belli tũ precibus: tum etiam p̃mii pactione
ſollicitat. Imperator maiore potiẽdi regni q̃ exigẽdæ vltionis cupiditate perductus
ſecus Iutiæ mœnia gradũ Romano militi ſtruxit. Etenim ꝓpoſiti ſpem: nõ tã in vi-
ribus ſuis q̃ in interno diuiduæ regionis motu repoſuit. Cui ſe Ericus apud Sleſui-
cum claſſe obuiũ dedit. At Magnus vtriuſq; hoſtis aduentũ accurata valli munitio
ne p̃currens: validũ portis p̃ſidiũ applicuerat. Interiectis diebus Nicolaus citeriora
valli immẽſo Iutorũ agmine circũfudit. Cuius tantæ copiæ erãt: vt imperator acie
manũ cũ eo conſerere formidaret. Sed neq; claſſe Erici ad copias ſuas in vrbẽ traii-
ciendas vti p̃ſumeret. Cũq; nec aggerẽ oppugnare: nec militẽ nauigiis mãdare tutũ
duceret: inaniter tẽpus a ſe teri conſpiciẽs: pacis cõditiones excogitauit: quibus ſpe
cioſam ſibi ſoluẽdæ obſidionis rationẽ conciſceret. Ericũ itaq; cui integerrimã opis
ſtabilitatẽ ſpoponderat auerſatus: pactũ cũ aduerſæ partis principibus habuit: vt
obſidioni ipſe parceret: Magnuſq; Romani imperii militẽ ageret. Qui cupide condi
tione vſus ſupplex Lothariũ veneratus eſt: ſed inſidias parabat obſequio. Ille ex pa-
cto copias trans Eydoram recepit. Quo accepto Ericus Cæſarẽ nauigio petitũ per
ſummã Theutonicę perfidię execrationẽ exprobratione leuitatis inſequitur: futurũ
affirmãs: vt Magnꝰ tali ſe circa ipſum fide gereret: qualẽ nuper in excolẽda/ Kanuti
ſocietate p̃buerat. Nec vana aſſertio extitit. Imperatore ſiquidem Eydoram remẽſo
Adolfum extremos ab eo curare iuſſum: Magnus p̱ inſidias adortus: non ſolũ copiis
ſpoliauit: ſed etiã arma deformiter abiectãtẽ nando fugam capeſſere coegit. Ericus
imperatoris ope defectũ ſe vidẽs: per ſummã animi ægritudinẽ orientalia repetiuit.
Superueniũt legati a Magno rege Noruagiẽſiũ miſſi maiorẽ Kanuti filiã: ſed nõdũ
nuptiis tẽpeſtiuã eius coniugio petituri. Quorũ legationẽ Ericus cõtrahendarũ vi
riũ ſpe fauorabiliter habuit: excepit alacriter cupiens finitimorũ auxilia affinitatis
beneficio cõparare. Ipſe quoq; bellis otiũ iuterpellãtibus: adhuc cõiugio vacuus: no
uercã Magni Noruagienſiũ quõdã reginã: vtpote dignus hac nuptiarũ viciſſitudi
ne fauẽte eiuſdẽ priuigno: ſuſcepit vxorẽ. Hybernis itaq; per quietẽ exactis: recidi-
ua belli tẽpeſtas efferbuit. Nã Nicolaus occaſiuũ Daniæ militẽ cõtrahebat. Ericus
Chriſtierni ſplendidiſſimo inter Iutos loco nati ꝓmiſſis euectus: oriẽtis auxilia pu-
gnæ cõparat. Is Magni odio a Nicolao deficiẽs: enixe ſe Erico affuturũ ſpopõderat.
Petrus Roſkyldenſis episcopus. Petrus vero Roſkyldenſiũ pontifex Ericũ corpore: Nicolaum animo comitabatur:
metu alterũ: alterũ charitate cõplexus. Sed Haraldi fauor inter suborẽ & odiũ va-
rie fluctuatus eſt. Vt enim Nicolai caſtra verecunda pudoris meditatione vitabat:
ita fratris p̃lationẽ peroſus/ militiã eius inuidia detrectabat. Itaq; partes eius cũ du
obus ſpectatæ indolis filiis/ ſpecie magis q̃ beniuolẽtia proſequebatur. Neq; enim ei
parcius aduerſum germanũ: a quo ſe in regni petitiõe ſuperatũ videbat: q̃ in fratris
interfectorẽ odiũ erat. Interea Chriſtiernus neceſſariorũ manu cõtracta: acie regem
aggredi ſtatuebat. Cuius Nicolaus nõ ſolũ defectione: ſed etiã hoſtili molitione cõ-
perta: copias quas aduerſum hoſtes cõtraxerat/ inter naualẽ terreſtrẽq; partitur ex-
ercitũ. Quinetiã Chriſtiernũ acie excipere parat: Magnũ claſſe p̃fectũ Erico obuiũ
deſtinat. Iã vero Ericus ad inſulã: cui Syra nomẽ, appulerat. Quo ignorato Magnus

aura q̃ euẽtu ꝓſperiore ab Aruſia ſoluit/nauigiiſqꝫ aliis alia præcurrentibus/ſparſa incõpoſitaqꝫ claſſe ꝓceſſit. Cuiꝰ Ericus aduẽtu ꝑcognito/ſcafa exceptus, nũc ſingulos/nũc vniuerſos claſſis ſuæ magiſtros/maximeqꝫ Petrũ et Haraldũ / quorũ dubiã ſuſpectãqꝫ fidẽ habebat/impẽſioribus pugnæ hortamẽtis ſollicitat. Neqꝫ eñ repẽte cũ tota Magni claſſe manũ cõſerere cupiebat: ſed nauigia vt cuiqꝫ celeritas curſum dederat accedentia ſigillatim nautarũ internicione vaſtauit. Quorũ Magnus eminus pericula ſpeculatus, cõfeſtim demiſſo velo, nauigiũ ſuũ anchoræ q̃ auræ credere præoptauit/diſiectãqꝫ pelago claſſem lituo recinente cõtraxit. Igiť ignauis fugã/ fortioribus pugnã apphendentibus, Ericus cũ nauiũ numero præſtaret, arctiſſimo earũ cõtextu hoſtẽ cõcluſit/ac veluti claſſe claſſẽ obſedit/atrocitatẽqꝫ pugnæ augebat neceſſitas. Cũqꝫ Iutenſes neqꝫ victoriæ facultatem/neqꝫ fugæ copiã fortunæ ſuæ ſuppetere viderẽt, duci q̃ ſibi cõſulere ꝑoptãtes/ſalutẽ eius ꝓpriis ſeruauere ꝑiculis Quippe cõſertiſſimę claſſis cuneũ irrũpentes/quia victoriã Magno præſtare nõ poterant, victo fugã quærebãt. Nã eidẽ Mioparonẽ ingreſſo veluti quandã elabẽdi ſemitã ſecuris periculorũ animis extruebãt. Quo dilapſo nihilominus pugnandi ꝑtinaciã retinẽtes/aut morte/aut captione finiuere bellum. Cũqꝫ victores ſpoliis deuictæ claſſis incũberent/inter egeſtã nauigiis prędã quendã velo implicatũ cõſpiciũt Cuius ex deformitate latebræ formidinẽ æſtimãtes ꝓtinus ob ignauiã eum laqueo cõſumpſerunt: vti fœdo mortis genere ſpm̃ redderet: quẽ pugnæ fortiter impendere dubitaſſet. Interea Chriſtiernus manu cũ Nicolao infœliciter cõſerta, ꝑ ingentẽ ſuorũ ſtragẽ capitur/et in oſtii Sleſuicenſis ergaſtulũ relegať. Ericus vero recentis pugnæ ſucceſſu elatus/ſed eorũ quæ circa Chriſtiernũ gerebanť ignarus, potiendę Iutiæ ſpe mare Lymicũ claſſe cõpleuit. Vbi quũ expoſitis incaute copiis/et Chriſtierni fugã et regis aduentationẽ nũtio didiciſſet/plus amici fortuna cõcuſſus, q̃ propria recreatus, recepto milite reuerti maturauit. Ex cuius agmine cõplures tardiꝰ nauigia repetentes, ab imminenti regis exercitu trucidanť. Hũc euẽtũ ſecutus Haraldus ad Nicolaum occultis ſe ꝓmiſſionibus inuitantẽ defecit. Plus ſiqdem indignationis ex Erici dñatione, q̃ iræ ex Kanuti internicione cõceperat/ eiqꝫ frater fratris oppreſſore onuſtior erat. Quinetiã Magnus vt lætũ hoſtilis militiæ incrementum: ita triſtem ſuæ defectũ aſpiciens, fraterni cõmilitii ſocietatẽ labefactare tentabat. Haraldũ itaqꝫ quẽ Erici ꝑtes dubia fide ſecutum nouerat/ ꝓmiſſis dignitatis incremẽtis vrgebat. Nam et Haraldus q̃q̃ iram obſequio tegeret, incitatiore odio aduerſus Ericũ, q̃ Erici impugnatorẽ ardebat. Itaqꝫ nõ ſolũ eius arma deſeruit, ſed ẽt quo validiorẽ Nicolao opẽ ĩpẽderet/caſtellũ qđ ĩ Roſkyldenſi ſuburbio molitꝰ fuerat, ĩpẽſiore munimẽto vallauit/ĩuidiã fr̃na ꝑlatiõe cõceptã/ꝑfidia defectiõis exſatiãs. Idẽ cũ Ericꝰ magna Sialãdẽſiũ manu ꝑ obſidionẽ clauſiſſet/valliqꝫ firmioribꝰ obſtaculis conatus ſuos admodũ interpellari videret, a Saxonibus q Roſkyldiæ degebãt tormẽtoꝝ artificia mutuatus/domeſticas vires externis cumulauit ingeniis Quippe noſtri rerũ adhuc militariũ rudes raro taliũ vſu callebant. Primũ itaqꝫ ſaxum parũ vegeto iactu machinamento egeſtũ/citraqꝫ valli ꝓpinquitatẽ collapſum ludibrio caſtrenſibus fuit. Siqdem irriſa tormenti vi, vlteriores eius impulſus irritos augurabanť. Secundũ incitatius actũ ac mirifico cuidam tecto ſuꝑne impactũ pondere et incuſſu ſuo funditus penetralia tranſuerberauit/ ædemqꝫ magno cũ fragore colliſit. Quæ domus fundamenti loco lignea tantũ baſe ſubnixa/eidemqꝫ velut cardini imminens/leui attactu quamlibet in ꝑtem circumagi poterat. Quo viſo

Christiernꝰ capitur.

Haraldi defectio.

Machinamenta bellica.

Haraldus fidutiã quam ex primi iactus defectu cõcepat, in ſecundi ꝓceſſu depone-
re coactus: quũ neq; ſe domi obſidionẽ laturũ/neq; foris auxilia accepturũ ſperaret,
noctu maritima aggeris ꝑte ꝑfracta/ꝙ ab hoſte negligẽtius obſideret/ equos ꝑ præ-
rupta demiſſos pedes cũ ſuis inſequi cœpit. Cũq; totis in caſtris tumultus exoriret
Haraldi callida euaſio.
citato acriꝰ equo/comitibuſq; vt Haraldo occurreret de induſtria vociferari iuſſis/
nõ Haraldꝰ ſed Haraldi inſequutor creditus, inter medios ꝑſtrepẽtiũ globos facilẽ
fugæ meatũ habuit. Itaq; nõ minus fictæ fugientiũ voces, q̃ tpis habitus hoſtiũ ex-
iſtimationẽ fefelliſſe credunt. Fuere tamẽ ex Theutonibus q hũc in ipo fugæ ꝓcur-
ſu ſagittis a ſe cõfixũ aſſererẽt. Ita vafri ingenii dux obſidionẽ arte/ꝑiculum callidi-
tate fruſtratus, repta rate Iutiã petit. Quẽ Nicolaus ꝑinde ac ꝑtibus ſuis in Syalan
dia ꝓpugnantẽ nõ ſolũ regali beneficẽtia ꝓſecutus, ſed etiã primis inter amicos ho
noribus veneratus eſt. Nec tamẽ ſuſpicione vacua familiaritas fuit. Quippe et re-
Suetiæ rex impoſitus Suerco.
pẽtina fratris deſertio/et ſubitaneus trãſfugæ notabat aduẽtus. Interea Sueones ꝙ
Magnũ domeſticis bellis occupatũ audierãt, Suercõnẽ quendã mediocri inter Sueo
nes loco natũ regẽ cõſtituũt/nõ ꝙ illũ tantoꝑe diligerent, ſed quia externi hoĩs im-
periũ recuſarent/ceruices indigenã ferre ſolitas ꝑegrino duci ſubmittere formidã-
tes. Hic Suerco Vlwildã Noricã quã Nicolaus in matrimoniũ emortua Margare
ta recepat/amatoriis primo legationibꝰ ſollicitatã/mox viro furtim abſtractã ad ſuũ
Caroli regis Suetię ortꝰ
vſq; connubiũ ꝑduxit. Cuius coitu ꝓ cõiugio vſus, Karolum ex ea/ q et poſt ipm in
Suetia regnabat/ſuſcepit. Per eadẽ tpa diui Kanuti filia iãpridẽ regi Noricorũ de-
ſponſa ꝑ legatos ab eo in Daniã miſſos nuptura deducit. Peractis hybernis Nico-
Ericꝰ a Nicolao victꝰ.
laus diutinã deficientis a ſe regni vlciſci cupiens iniuriã, crebra Iuticarũ partium
claſſe Syalandiã appulit. A quo Ericus apud Werã pontẽ grauiſſimo prælio ſupa-
tus cũ vxore quõdã Noruagiæ regina/filioq; ꝑuulo Suenone/quẽ ex pellice ꝓcrea
uerat, neceſſitudinis fidutia Magnũ petiuit / eiuſq; hũaniſſimã prĩo hoſpitalitatẽ/
mox dolũ atq; fallaciã exptꝰ eſt. Interea Nicolaus Haraldi Theutonicorũ ſupplicia
Theutonũ ſupplicium ab Haraldo
exigẽtis precibus inclinatus, Roſkyldiã irrupit/cõpræhenſoſq; in vrbe Germanos
incentoris arbitrio mulctãdos dimiſit. Quos Haraldus tũ quia tormentorũ opifi
ces/tũ quia de falſa nece ſua gloriantes audierat, extrema nariũ ꝑte præciſa, defor-
mes reddidit. Percõtatus an Haraldus eorũ fuerit iaculis interfectus. Tunc quidã
ex his applicatũ ori ſuo cultrũ aſpiciens, ꝑcendũ ſibi ꝙ doctus eſſet aſſeruit. Haral-
Aſtus ſutoris theutonici.
dus hoĩem literarũ ꝑitum exiſtimans, reuocato lictore ad epiſtolas ꝑductũ ipſas (vt
fieri aſſolet) ſolenniũ nuncupatione verborũ dedicare præcepit. Cui captiuus ſuen
di ſe/nõ ſacrandi ꝓfeſſorem reſpõdit. Haraldus hoĩs acumine delectatus, impuni-
Haraldus Hybernicꝰ
tatẽ aſtutiæ tribuit/iramq; quã deceptus abiecerat, correctus repetere erubeſcebat
ne errorem ſupplicio emendare videret. Per eadẽ tpa Haraldus Hybernicarũ par-
tiũ oriundus florentiſſimũ Noruagiæ ſtatũ veluti fulmen aliquod ac tempeſtas in
cuſſit. Qui quum ſe Magno Hyberniæ populatore procreatum aſtrueret, affirma
Mirũ experimentum.
tioni ſuæ fidem diuini examinis argumẽto præſtare iuſſus/ſuꝑ candentes laminas
nudatis plantis (nã id ab eo experimentũ poſcebatur) inceſſit. Hiſdemq; nulla ex ꝑ
te corruptioribus cõplures Noruagienſium liquido incolumitatis miraculo ad aſ
ſertionis ſuæ credulitatem perduxit. Ex cuius gremio omnis Noruagicorũ bellorũ
lues manauit. Interea Nicolaus ꝑ inſidias æmulum opprimere ſtatuens, Magnum
Noricũ in eius necem mercedis pactione ſollicitat. Ille lucri irritamẽto latrone cor
ruptior/hoſtiſq; ex hoſpite effectus, impenſioris obſequii ſimulatione curam Erici

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

exactiſſima ſatellitũ cuſtodia vallauit/officiiſq; fallaciã texit. Erycus vero ꝑ reginã cuius patruus erat inſidias obſequio ſubeſſe doctus, amicis quos in Lalandia habebat ꝓpoſitũ regis cũ remedii precatione denũtiat. Nec ſegnis Lalandenſibus ad opitulandũ animus fuit. Solo ꝗppe nauigio Noruagiã petẽtes/occulto nũtio aduentũ ſuum Eryco ſignificãt. Qui ꝙ Noruagienſes ſummã in potionis magnitudine voluptatẽ habere nouerat, applicatã ſibi cuſtodiã temulentia ludificandã putabat. Igitur ſtipatorũ ſobrietatẽ crapulæ delectamẽto adorſus, inſtaurata comeſſatione crebris cuſtodes poculis attentabat. Quibus vt bibẽdi cupiditatẽ augeret, irritamentũ ebrietatis aleã cyphis interſerit. In qua poſito cũ ꝗbuſdã pignore decertans/etiã ꝓſperũ teſſerarũ iactũ inerti luſu de induſtria ꝓſequebať: vti colluſores fortuna lucri illectos ad laſciuiendi cupiditatẽ/ludendiq; ꝑſeuerantiã incitaret. Poſtremo perinde ac ꝓlixioris vigilię tædio fatigatus/cubitũ exceſſit/ſacerdotẽq; exilii ſociũ aleę ꝑ ſe curatorẽ reliquit. Ille rem ſobrie ꝓſequutus, temperãtiã eorũ multiplicatis poculis quantulacũq; reſtabat/ſubuertit: interq; mero ac ſomno ſopitos mediũ cubandi locũ habuit. Interea Ericus ꝑrupta cubili ꝑte cũ cliẽtela ac cõiuge furtiuo ad mare diſceſſu ꝑuenit: reptaq; in littore nauigia: quo tutius fugã caꝑet, in ſentinis ꝑforanda curauit. Hæc tractãti ſuccurrit filiolũ hoſpitio dormientẽ fuiſſe relictũ. adeo obliuiis aĩm feſtinatio implicat. Quippe quo occupatius/hoc negligẽtius humanũ eſſe ingeniũ cõſueuit. Q᷑ꝗ vero p̃ſtolationi ꝑiculum ineſſe nõ dubitaret, ſanguinis tñ ſui curã deformiter abiicere paſſus nõ eſt. Miſſis igiť ꝗ adoleſcentẽ exciperent, tarditatis moleſtiã eximia filii charitate cõtempſit. Quo allato in altũ ꝓceſſit. Diluculo ꝗbus Erici cura mãdata fuerat pulſatis hoſpitii foribus, an heſternã adhuc temulentiã diſcuſſiſſet/interrogãt. Nemine vero reſponſum edẽte/taciturnitatis admiratione crebris idip̃m clamoribus ꝓſequũtur. Tandẽ ſilẽtio attoniti, cõuulſis ianuis/vacuã hoſpitibus ædẽ inueniũt. A ꝗbus vafre ſibi illuſum vociferãtes/ euentũ dño trepidi nũtiant. Qui ꝓtinus petito littore, detractiſq; in altũ nauigiis, fugacẽ intercipi iubet. Quæ quũ vitiatis lateribus vndarũ plena cõſpiceret, ſubducta refici curauit. Iiſdemq; rurſum in mare detruſis/ad accelerandã nauigationẽ/velo pariter ac remis incubuit. Adeo ꝓmiſſum in mortem Erici præmiũ affectabat. Interea Ericus grãdem pelagi ꝑtem emẽſus, magno hoſtẽ interuallo præceſſerat: ideoq; facile ab inſequẽtibus occupari nequibat. Cũq; Magnus nauigationẽ diutile geſtã ꝓpoſiti irritã animaduerteret, reuocato remigio domũ reuertit. Ericus vero fidiſſimã ſibi Lalandiã repetens, intercepti Vbbonis ſuſpendio, quẽ Nicolaus minorũ inſularũ præfectũ creauerat, clarũ reditus ſui indiciũ dabat. Audito deinde regem diuini natalis dies Lundiæ feriari debere/aduentũ eius petita Scania præcucurrit/totãq; regii apparatus impenſam p̃ripuit. Quod audiẽs in Sialandia rex/alimẽtis publica adminiſtratione cõtractis ꝓcedere ſuꝑſedit. Aeſtate vero præter Scaniã omni Danica claſſe cõtracta, ad Fotam ſinũ appulit/pedeſtremq; ꝓpter littus aciẽ ſtatuit Quæ quũ centuriatis parumper ordinibus conſtitiſſet, aduentante Erico excitum equorum vngulis puluerem in ſpeciem nebulæ eminus exhalare cõſpiciens/ paulatim ad naues gradum retulit. Sed inter eundũ aduentantis equitatus fragore ꝑculſa/inceſſum ad fugam cõuertit. Quam ſuꝑueniens Ericus fortuna/nõ prælio ſuꝑatam impune cecidit/incruentamq; deo parricidium vindicante victoriam habuit. Magnus cum aliquanta fortiũ manu cedere veritus, cæteris terga obuertentibus/ aduerſo hoſtem corꝑe repellebat. Quippe quũ fugã parũ liberam cerneret, animo-

(margin: Erici in filiũ charitas et effugiũ.)

(margin: Magni virtus.)

ſum ſibi cõciſcere exitum,mortemq́ſuam pugnãdo clariorẽ efficere egregium du
xit.Quinetiam ne priſtinum fortitudinis ſuæ ſplendorem obtereret,fatũ q̃ fugam
amplecti maluit.Poſtremo vt inſigni pugna/ita multa aduerſariorũ ſtrage edita,ſu

Magni cæ=
des.

per ꝓſtratorũ a ſe cadauerũ ſtruem vna cũ Petro pontifice Roſkyldenſi cõſumptus
occubuit:quẽ vt fati comitẽ,ita tumuli quoq́ conſortem habuit.Nicolaus admoto
ſibi per villicũ equo/nauem petiuit.Maior fugientiũ pars cõpræhenſa ꝑ foros naui
gia cõſcendere cupiens,ingenti quadã mole merſabat.Igitur qui primi introrſum

Miſerandũ
ſpectaculũ.

euaſerant,tardiorum manus nauigiis inſertas abſq́ ſocietatis reſpectu ferro trun=
cantes/ferociores in ſuos q̃ in hoſtes fuere.Calamitoſa nimirum illa facies erat:quũ
pendulis nauigia brachiis amplectentes/hinc hoſtis vrgeret/inde ciuis repelleret.
Quo experimento quantum quiſq́ ſalutem ſuam alienæ præferret,fortuna detexit
Taceant nugaces adulantiũ voces:quæ ſpiritũ amicorũ proprio chariorem aſtrue=
re non erubeſcunt.Crediderim hanc victoriã humanis parum viribus partam:ſed
deo piiſſimi viri interitum vlciſcente cõceſſam.Neq́ bellum aliud crebriorem pon

Mors epi=
ſcoporum.

tificum cruorem abſumpſit.Quippe Petrus Roſkyldenſis/ et Henricus Sueticarũ
partiũ pontifex/omneſq́ Iutię/ præter vnũ antiſtites hoc prælio oppreſſi tradũtur

Magni Sa=
xonici fides

In cuius apparatu Magnus Saxonis filius Erici miles ſingulare fidei ſpecimen edi=
dit.Nam quum Nicolaus maritima Sialandiæ loca nequis ad Ericũ tranſiret a mi=
litibus obſeruari iuſſiſſet,ꝑ Stethinnenſis promontorii prærupta a ſatellitibus fu=
ne demiſſus,noctu ſcapham cõſcendit/eaq́ Scaniã petens/gratã Erico opem attulit

Magni No
rici in vxo=
rẽ crudeli=
tas.

Poſt hæc Magnus Noricus nudati cõſilii ſui cõiugem arguens,reiectã a ſe Erico re
miſit/dignam repudio ratus,quæ coniugali charitati conſanguineũ prætuliſſet af=
fectum.In cuius contemptum temerata matrimonii religione ſeipſum nuptiis ſpo=
liare triſte non duxit.At Nicolaus fuga Iutia elapſus/ et tanq̃ ad fortunæ ludibriũ
reſeruatus,æſtimato pariter et orbitatis ſuæ/et ætatis habitu,nõ vt ſibi ſucceſſorẽ
ſed vt æmulo hoſtem relinqueret/Haraldum regni poſt ſe declarat hæredem.Dein
de Sleſuicenſes ob Magni iampridem facinus infenſos ad habitum pacatæ mẽtis re
ducere cupiens/de cõponenda ſecum pace ſollicitat : eoſdẽq́ et ætatis ſuæ et fortu=
næ miſeratione acturos exiſtimans/ſumẽdorum obſidum gratia oppidum intrare
conſtituit.Rurſum quum caput ſuum inexploratæ fidei ciuibus obiicere dubitaret
Beyonis cuiuſdam ſummam inter oppidanos auctoritatem gerentis hortatum ſe=
cutus/ſalutem ſimul cum ſuſpicione depoſuit.Portas ſiquidem de induſtria patefa
ctas ingreſſus/vt pium cleri,ita ferocem plæbis occurſum repperit. In excipiendo
namq́ eo diuiduum ciuitas animum habuit.Clericis quippe eum ſacræ proceſſio=
nis officio venerantibus,cætera vici pars vt hoſtem excepit.Qui quum inter pla=
teas aduerſis ſibi ſignis obuiam iri conſpiceret,amicis vt in ædem Petri cõfugeret
exhortantibus/aulam petiuit.Et ne cruenta corrixatione diuini fœdarentur pena=
tes,regia ſeſe q̃ templo tueri maluit/paterno in lare quietius obiturum præfatus.
Nec defuit militibus prompta mens ad eius ſalutem ſuis cladibus defendendã.Diu

Nicolai re=
gis cædes.

ſiquidem intactum eum animoſis corporum ſuorum obiectibus ſeruauerunt.Neq́
triſte duxerunt pro tuenda illius incolumitate ſuam vltimis implicare periculis
Quorum Sleſuicenſes primũ ſanguine profuſo/ad vltimum et regiũ abſumpſerũt.

Explicitus eſt Liber Decimuſtertius.

Incipit Liber Decimuſquartus.

INterea Ericus deſtinata in Iutiam claſſe quũ ad Syram inſulam appuliſſet,nuntium de regis oppreſſione ſuſcepit.Et forte in ea rerum colluuione Ericus ac Bero natu inter Haraldi filios primi deſerto patre fidelius ſe q̃ fœlicius Erico iunxere.Iidē noctu clādeſtina patris legatione petiti/ſilenter accepta geſſerũt At Ericus nihilominus legatiōis indiciũ nactus/expiendæ eorũ fidei gr̃a aliquādiu ignorantiæ ſimulatione ſilentiũ egit.Quibus ſecretũ paternũ tegere pſeuerantibus/quum ſe nullam ex eis arcani cognitionē ſuſcepturũ putaret,deſpato voluntariæ cōfeſſionis indicio,vocatos in mediũ vehemēti pfidiæ exprobratione pulſabat:ꝙ rē a patre mādatā parũ lucide ptractaſſent.Interrogati quoqꝫ quā ad eos pater legationē habuerit/cōſultos ſe qd agere eũ potiſſimũ expediret:vt ad Noruagiā exularet reſpōdiſſe dicebant:ideoqꝫ nō ante cōſiliũ fateri voluiſſe,q̃ ei a cōſultore obtempatũ agnoſcerēt Quorũ affirmatio q̃q̃ vera eſſet/fidē nō habuit:ꝙ inuita potius q̃ vltronea videretur.Igitur eorũ expiri Ericus aſſerta cupiens,ambos arctiſſima apud caſtrũ Sleſuicenſe cuſtodia aſſeruari pcepit:vti veritatis cognitione ſuſcepta,aut innocētię præmiũ/aut reatui pœnā referret.Cui poſtmodũ idem forte caſtellũ intranti/memorati iuuenes cōpeditis ſemet inceſſibus obtulerũt/ſuppliceſqꝫ eius genibus aduoluti,ptentis innocētiæ meritis,captionis remedia flagitabāt.Quorũ Ericus vt fortunæ miſert⁹,ita fidei gratulatus:qppe fuga pr̃is filiorum affirmationē adiuuerat:ſicut erat mero pcalefactus/et calamitati lachrymas dedit,et veracitati ſalutē promiſit.Quod quũ forte Chriſtiernus ex aulicis cognouiſſet,antelucano tempore petēti ſacrariũ Erico obuius factus/heſternæ eum temulentiæ laſciuia cōcitatũ intemperate munificũ extitiſſe ridebat:ꝙ Daniā hoſti dono dare ſuſtinuiſſet.Rationē quoqꝫ dicti lucidiore ſentētia pſecut⁹/Fore,inqt,vt Haraldi filiis maior vinculorũ ſuorũ q̃ abſolutionis reſpect⁹ inceſſeret/odiũ liberatori p gratia relaturis.Quid enĩ aliud Ericus eorum ſaluti parcentē agere,q̃ Haraldo robuſtorum iuuenum auxilia reſeruare?His vocibus inclinatus Ericus,a promiſſo ſuo q̃ ab amici cōſilio recedere maluit:profectamqꝫ a crapula indulgentiam ſobria animaduerſione caſſauit.Huic clæmentiæ ſtudiũ in crudelitatis exhortatione deponere rubori non fuit.Itaqꝫ quorũ ſpes ad vitā intenderat,ſalus aquis cōſumpta eſt.Eodē tpe Noruagiæ primoribus Magnũ Haraldo:q ęque rege genitus eſſet,dimidiũ regni cedere poſtulātibus:eoqꝫ hoīem ignotis ortum parētibus admittere recuſante/in agro Fridleuino ferro certatum eſt.Interea Haraldus repetita Iutia Vrnicæ concionis ſuffragiis rex eſt declaratus.Quo cōperto Ericus nauigiis glacietenus (nam gelu vndā durauerat) in altum vſqꝫ pertractis/Iutiam tacite petiuit/Haraldũqꝫ apud Scypetorp vicũ noctu cũ ſupſtitibus filiis interceptum/diluculo conclaui extractum abſqꝫ reſpectu fraternitatis capitali ſupplicio affecit. Ex quibus Olauus clauſum armis cubiculum videns,mutata cũ fœminis veſte,ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit.Ea tempeſtate Haraldus Noruagia pulſus/vt ab Erico aliquid virium contraheret,in

Eric⁹ Emũdi rex.lxxxii

Filiorũ Haraldi neces.

Concio Vrnica Haraldũ creat regem Iutiæ. lxxxiii.

Mors Haraldi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Daniam peruehitur. Quẽ Ericus ob relictũ ab eius æmulo matrimonium ſupplicẽ
recepit/oblatumq́ꝫ ſibi ſpecioſũ pugnæ titulum gauiſus, auxiliis eũ ꝓſequi ſtatuit.
Haraldus aũt excepta liberalitate/nullam animi fere dotem adeptus, crebra corpo
ris virtute pollebat. Cuius viribus fratꝰ apud Helſyngam oppidum pignore cum

Haraldi mõſtroſa celeritas.

Erico poſito/an cũ lectiſſimis eius equis curſu cõtendere potuiſſet: duobus in certa
men admiſſis vtroq́ꝫ metã prior tenuit. Geminis ſiq́dem inter currendũ bacillis in
nixus, crebris corpus ſaltibus cõcitabat. Aliud quoq́ꝫ inuſitatæ agilitatis ſpectacu-
lum edere cõſueuerat. Sępe etẽ̃ inter nauigandũ puppi exiliens/in prorã ꝑ exerta
remorũ capita decucurrit: indeq́ꝫ curſu in aliud nauigii latus reflexo, ꝑ reliquos re
morũ ordines locũ quo exceſſerat/repetiuit. Qui ſi parẽ animi virtutem a natura
traxiſſet, nequaq̃ ſe inter amplexus pellicis æmulo obruendũ dediſſet. Huic Ericus
tametſi opitulari vellet, Sclauis domeſticam pacem interpellantibus, animũ opere

Eq primũ maritimæ expeditioni additi.

comitari nequiuit. Igitur omiſſis amici rebus, propriis curam iniecit: cõtractaq́ꝫ ad
uerſum Rugiã claſſe/quo gnauius bella conficeret, maritimæ Danorũ expeditioni
primus equos adiecit/quaternos ſingulis nauigiis mandãs/eũq́ꝫ morẽ diligẽs poſte-
ritatis cura ſeruauit. Claſſis eo numero digeſta/mille et centũ nauigiis frequens re
ꝑta eſt. Quibus Dani ad Rugiã appulſi/vrbẽ Archon aduerſum ſe valido præſidio
firmatã inueniunt. Quam ne finitimorũ auxiliis iuuari ſinerent, tractũ qui Archo
nenſium fines ꝓpemodum Rugia abſciſos cũ continenti cõmittit/ligonibus conci-
ſum in vallum opacæ admodũ altitudinis redegerunt. Tuitio eius Hallendenſibus
credita/iiſdemq́ꝫ Petro parere iuſſum. Quos Rugiani quęſito ꝑ vada trãſitu, noctu
inopinatos adorti/cõpluribus cæſis/a cætero repellunt̃ exercitu. Igitur Archonen-
ſes quũ nec vires cõſerendi belli haberent/neq́ꝫ locum ad cõtrahenda auxilia ſuppe
tere cernerent, neceſſitate victi, ſalutẽ et in Chriſtiana ſacra trãſitionẽ pacti, ſtatua

Simulacrũ Rugianorũ

quã venerabant̃ retenta/Danis ſe tradunt. Erat em̃ ſimulacrũ vrbi præcipua ciuiũ
religione cultũ/crebriſq́ꝫ finitimorum officiis celebratũ: ſed falſo ſacri Viti vocabu
lo inſignitũ. Quo aſſeruato oppidani veterem ſacrorũ morẽ penitus abrogari paſſi
non ſunt. Primum itaq́ꝫ ſolenni ritu prolui iuſſi, ſtagnum maiore pellendæ ſitis, q̃
initiandæ religionis ardore petentes / ſub ſpecie ſacrorum feſſa obſidione corpora
refecerunt. Datur Archonenſibus pariter rerum diuinarum antiſtes: qui et eis
cultioris vitæ formam perſcriberet/et nouæ religionis rudimenta cõtraderet. Sed
poſt abſceſſum Erici cum antiſtite pulſa religio. Siquidem Archonenſes abiecta ob
ſidum charitate, priſtinum ſtatuę cultum repetentes/qua fide diuinum ſuſceperũt
prodiderunt. Poſt hæc Ericus ordinatis in Dania rebus, amici curam importunita

Alii Alſy- lo magno. Magnꝰ Noricus capit̃

te omiſſam, accepta rerum tranquillitate/reſumpſit: iuuandiq́ꝫ gratia eius vrbem
aſylo Magno deuotam primo diripuit: mox igni ſubuertit. Interiecto anno Haral-
do eidem opem iterato poſcenti/vniuerſam Daniæ claſſem pro ſupplemento tranſ
miſit. Collato bello viribus Magnus inferior capitur. Quem Haraldus vita frui
permiſſum/oculis ac genitalibus carere præcepit: ne aut luminũ voluptate regnũ
appeteret/aut Veneris vſu vltricẽ ſui ſobolẽ ꝓcrearet. Cæcatus igit̃ caſtratuſq́ꝫ cũ

Amicitiæ ſpecimen.

interrogaret̃ quẽ ex ſuis pœnã ſecũ oculorũ ſubire vellet, paucos ea re delectari re-
ſpõdit. Tũc q̇dã et forma ei ſimillimꝰ/et militiã eiꝰ ſingulari fide cõplexꝰ/ne ex tãta
cliẽtela deeſſet, q̇ cũ dño cõpati vellet/vltro ſe ſupplicio obtulit/p̃fatus vt videnti ſi
millimũ: ita luminibus orbato futurũ. Qui quũ virtute venerationẽ meruerit, apd̃
improbos pœnã perſenſit. Magnus vero non tam animi virtute q̃ corpis debilitate

vide chronicon Norvagia 428.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cõtinẽtiæ religionẽ amplexus, de ſceptrato cucullatus euaſit. Interea Eric⁹ q̃ſitã armis pacẽ iuſtitię ornamentis excolere cupiẽs, cõditas a maioribus leges/ ac tũc pene ingẽti bellorũ tẽpeſtate ſubuerſas ad priſtini vigoris habitũ reuocauit: vtq́ꝫ fortitudine fuerat: ita iuſtitia inſignis apparuit. Irrogatas minoribus iniurias ſupiorũ ſuppliciis pẽſabat/ nihilq́ꝫ familiaritati aut neceſſitudini pcẽs/ aut ferro/ aut laqueo incõſultã maiorũ auaritiã caſtigabat. Quo ſtudio et principũ odia/ et plębis obſequia cõtraxit: euenitq́ꝫ vt et potẽtibus formidoloſus/ et popularibus pcharus exiſteret. Idẽ rerũ a ſe geſtarũ virtutẽ tãtis laudibus pſeq cõſueuerat: vt veri interdũ fidẽ excederet.

Magnus fit monachus.

Erici leges.

Semel quoq́ꝫ Erici ſalus ſatellitis eius ſomnio ſeruata pdit̃. Nam quũ ex freto Sleſuicenſi Sialandiã petere ſtatuiſſet, qdam nautarũ p quietẽ exiſtimauit p inculta montiũ iuga laſciuo admodũ equo ſe puehi/ eoq́ꝫ curſum citãte inter valliũ opaca pcipitatũ crebris noctuarũ vnguibus laniari. Qđ quũ mane p iocũ ſodalibus retuliſſet, Ericus ea viſione veluti piculi pmonitus/ ne eũ nauigationis comitẽ haberet, in aliud ſe nauigiũ cõtulit/ eoq́ꝫ tutus ſociis naufragio pereũtibus pmãſit: lætatuſq́ꝫ eſt ꝙ ſalutẽ ſuam alienæ rati, q̃ ppriæ credere maluiſſet.

Somniũ ſatellitis.

Forte aũt inter ipm/ Roſkyldenſemq́ꝫ põtificẽ Eſkyllum inimicitiæ primũ/ mox ſeditiones adoleuere. Qua in re antiſtes Petri Botyldæ filii collegiũ nactus, auctoritate quã primã inter Sialãdenſes habebat/ in regis eos odiũ cõcitat/ viribuſq́ꝫ publicæ cõſternationis adiutus Sialandiæ eum terminis pellit. Quo exacto puincialem populum in ſocietatẽ factionis ſub titulo libertatis adciſcit: a ſuſpectis obſides petit. Solos vero Skyalmonis filios ſeditionis cõſortium detrectantes ad populare cõciliũ euocat/ et ni ſtatuta die obſides tradant/ bonis carituros minatur. Illi vero ad concionẽ peruecti, nec minis victi/ nec bonorũ pœna mulctati/ ſolidũ tenuere ppoſitum. Sed vt ad eos impunitas redundauit, ita ad Eſkyllum pœna cõceſſit. Rege eñ cum Iutica claſſe reuerſo/ patris ac patrui interuentu vſus, vicena auri talẽta mulctæ nomine perſoluit. Petrus vero fatis ſuis vltionem pręcurrentibus, pœnam quę a rege parabatur/ effugit.

Eſkyllus Roſkyldeñ epus Ericũ pellit.

Per eadem tempora decedente Aſcero Lundenſi, de noui antiſtitis ſuffectione diuiduũ regis ac populi ſuffragium fuit. Siquidem Scanienſes ob egregia Aſceri merita Eſkyllum arctiſſima ei cõſanguinitate iunctũ/ ne potificiũ a familia diſcederet, ſuffragiis amplectũtur. Rex vero rubore fugationis ammonitus/ neq́ꝫ ſuorũ in Eſkyllo decorũ oblitus, Rikonẽ Sleſuicenſem: q nuper Albero ſucceſſerat/ ꝙ in potiendo regno familiari eius opera vſus fuerat, eorũ arbitrio præferebat. Nec tamen hæc vota palam ad litem et controuerſiam progreſſa fuerant, Scanis metu ſententiam occultantibus.

Cõtẽtio de epiſcopatu Lundenſi.

Eodem tempore Plogus quidam claro inter Iutos loco natus tametſi regis militiam profiteretur, latentes capiti eius inſidias comparabat. Ad quem Rypam veniens/ militiæ titulo ſtipendium poſtulabat. Quo recepto, datum ſibi cladis eius præmium reputabat, Et forte Ericus inter quoſdam populares acrius diſſidentes regali iudicatione componere rogatus, publica id concione exequi ſtatuebat. In qua quum Plogus cuidam ex plæbe de ſe querenti ſatiſfacere iuberetur, dicendi ſimulatione facta nõ ſine lancea pgreſſus, auditum ſibi præberi petiuit. Stabat aũt et rex haſtæ innixus/ turbantiq́ꝫ ſilentiũ populo manu ne obſtrepet innuebat Quẽ Plogus loricam veſte tectam gerere exiſtimatum diu curioſis ſpeculatus oculis/ vt inermem depræhendit, lancea tranſuerberauit. Et ne timidius dicere q̃ facere videret̃, regẽ a ſe pſtratũ vociferans/ cæteros ad militũ internicionẽ hortat̃. Aulicis itaq́ꝫ paſſim metu dilabentibus, Ericus Hagni filius: cui ex patientia cognomen

Plogi facinus.

Erici regis cædes.

Erici Haq- ni filii faci- nus. obuenit:egregiũ fortitudinis exẽplum ꝑbuit. Diu ſiqdẽ exanime regis corpus gla-
dio ꝓtexit:ſociiſq; in fugã lapſis,ſolus ex tot cõmilitonibus intrepidũ mẽtis habitũ
tenuit/dignus vt ei in regnũ ſucceſſor fieret,ꝓ quo etiã extincto pugnã gerere pſti-
tiſſet.Iamq; vacantẽ Daniæ poſſeſſionẽ nemo ſanguinis/virtutiſve fidutia aut pete
re/aut rapere præſumebat. Quippe Sueno Erici/Kanutus Magni/et Waldemarus
Kanuti filius nondũ regno tempeſtiui fuere.Chriſtiernus vero Waldemarũ pater-
nã cuius vltionẽ adiuuerat/regno digniſſimũ prædicabat.Quẽ honorẽ mater mul
tis et grauibus ꝑiculis obſitũ,ac vix quidẽ adultis geſtabilem ꝑniciosum ꝑuulo fu-
turũ aduertẽs,poſcenti puerũ Chriſtierno tradere recuſauit /maioribus id munus
deberi præfata.Poſtremo ꝑtinacius inſiſtentẽ iureiurando obſtringit in regẽ eũ eli-
gi nõ paſſurũ.Quo Chriſtiernus ad populũ et cõcionẽ vſq; ꝑlato/patris eius benefi
cia memorat:vt domi leges et iura ſtabilierit:vt foris hoſtẽ repreſſerit:vt furtis ra
piniſq; patriã vacuefecerit:vt Daniã pene exhauſtã et exanguẽ Sclauiæ magiſtram
reddiderit:vt etiã vnicuiq; ꝑ vi amiſſa ad integrũ reſtituerit: vtq; cũctis his opibꝰ.
ſanguini ſuo regnũ deferri meruerit. Verũ cũ filius eius nondũ maturos impio an
nos accepit/neq; Danis ſub auſpiciis puerilibus rem gerere militarẽ expediat,virũ
debere circunſpici:q vſq; ad ꝑfectã pupilli ætatẽ tutorio regnũ nomine ꝓcuraret.
In qđ munus aptius neminẽ q̃ Ericũ ſuꝑioris Erici ex filia nepotẽ:ꝙ audacia ac pie
Ericꝰ Lam rex.lxxxiiii tate præſtaret/maternũq; genus ex regibus duceret/adciſci poſſe/adulto rerũ ſum-
mam pupillo ceſſurũ.Ita Erico et populi fauor/et pueri maieſtas vires regias dedit.
Hic præter ſolam animi fortitudinẽ nihil a natura dotis accepat: ſicut prudẽtia va
cuus,ita parũ amœnus eloquio.Cæterũ adeo ſalutis ſuæ ꝓdigus eſſe cõſueuerat:vt
bellũ cõmiſſurus ne ſingulariter in hoſtẽ ꝓcurreret,arctius a ſuis obſeruari ſoleret
Tunc Eſkyllus cognito regẽ apud Iutiã deceſſiſſe,repente in Scaniã maioris ſacer-
dotii affectatione ꝑuehitur.Ericus vero infectũ antedeceſſoris ꝓpoſitũ circa Ryco
nẽ explere cupiens/pontificalis ei dignitatis incrementa tribuere geſtiebat.Scaniẽ-
ſes aũt vltima quæq; ꝑpeti,q̃ pontificiũ in nouã transferre familiã præoptãtes/bel-
lum aduerſum regẽ decernũt.Quo ille cognito ne multorũ inimicitias vnius viri
fãiliaritate cõtraheret,ꝓpoſito ſuo cupide ceſſit/Eſkylloq; ſedẽ mutare ꝑmiſſo, Ry
Olauus Ha raldi filius. konẽ Sialandiæ præſulẽ mediantibus cleri ſuffragiis/creat.Interea Olauus Haral-
di filius Noruagia reuerſus,patrimoniũ ſuũ inter bella ciuilia a patruo occupatũ
hæreditatis titulo repoſcit.Cuius petitioni Ericus illam antiquitatis legem oppo-
ſuit:qua reis patriæ bonorũ pœna decernitut.Patrẽ ſiqdem eius peregrino milite
aduerſum patriã vſum/decretã hac lege ſententiã incurriſſe.Igitur Olauus perin-
de ac iuſtũ belli titulum accepiſſet,cupidius oblatã ſeditionis occaſionẽ amplectit̃.
Siqdẽ acceptã repulſæ cõtumeliã ad nouarũ rerũ licentiã trãſtulit/deq; priuati pa
trimonii repetitore totius regni inhiator euaſit. Verũ diſſimulato odio ꝑ inſidias
regẽ opprimere ſtatuit.Quẽ in Arna Lundenſi hoſpitio diuerſantẽ noctu adortus,
primũ a vigilibus clandeſtinũ eius aduentũ ſpeculatis excipitur. Qui mox reflexis
equis ſepultos ſomno milites clamore eminus in arma cõcitant/primiq; portas tue
ri parant.Auxiliis deinde ſuꝑuenientiũ ſociorũ adiuti,hoſtilem repulere conatum
Olauus ꝑinde ac ſuo ꝓpoſito victus,in Suetiã cõtendit:ſed mox Erico Scania exce-
dente reuertit/cõcionẽq; in valle Arnenſi ſub edicto cõtractã liberioris vitæ ꝓmiſ-
Eſkylli i re gem fides. ſis aggreſſus/regium ſibi nomẽ illecto populariũ fauore conciuit. Quod indigne fe
rens Eſkyllus,bellum ei Lundenſi manu cupidius q̃ ꝓſperius infert. A quo ſuꝑatus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

primũ mox in vrbe ad quã ex prælio confugerat obſeſſus: poſtremo neceſſitate vi-
ctus: obſidibus datis, fideqꝫ ſub ſacramẽto promiſſa ſalutẽ paciſcitur. Sed poſtmodũ
ex Olaui diſceſſu competentẽ fugæ copiã nactus: Erici charitatẽ & obſidũ ſaluti/&
iuriſiurandi religioni/ſpecioſa temeritate ꝑpoſuit, neqꝫ nefas duxit extortum ſacra
menti vinculũ voluntariæ amicitiæ cultu conuellere. Cuius affectum atqꝫ conſtan-
tiam rex ad ſe in Syalandiam venientis ampliſſimi ruris vicorũqꝫ complurium da-
tione pẽſauit. Verum Scania impẽſius Olauũ fouente, ipſe veluti in antiſtitis fuga
per abſentiam victus: reparandæ fortunæ gratia ad littus more gentis Landora ap
pellatum expeditionis nomine crebra claſſe peruehitur. Cuius loci ſuſpectã admo-
dum fortunam habebat: fabuloſæ cuiuſdã opinionis credulus: qua reges id littus Fabuloſus
aggreſſi in annũ duraturi negantur. Sed dum per præſentiã fata metuit: abſens vi- loci geniꝰ.
ctoria caruit. Siquidem telłure perinde ac fatali malo abſtinens: neqꝫ ferri: ſed ruris
violentiam in metu reponens: copias in aciem dirigit, eaſqꝫ Eſkyllo proferendas cõ
mittit. Qui pontificalium ſacrorum q̃ rei militaris peritior: perſimilem priori for-
tunam expertus: triſte regi ſpectaculum fuit. Cuius mali intuitu diſcere Ericus mo
neriqꝫ poterat: plus viribus ſuis duces: q̃ fœmineis debere figmentis. Quibus ſuper
ſtitionũ laqueis: quove credulitatis errore animũ tunc eius obſeſſum putemus: cũ
ipſe qui alias adeo manu ſtrẽnuus exiſtere conſueuerat: vt ne temere in hoſtẽ ſe mit
teret: a militibus contineri neceſſe haberet: tunc veluti metu pugnam detrectans:
in vicino ſe per abſentiam ſuperari conſpiceret! Qua victoria Olauus veluti ipſum
iam Ericum deleſſet ſupra modum erectus: pontificales opes æque ac regias abſqꝫ
reſpectu religionis inuadit: & in contumeliam Eſkylli: a quo bis ſe prouocatũ me-
minerat: cuidam eiuſdem nominis ſacerdoti pontificii geſtionem aſſignat. Deinde
tanq̃ vniuerſas æmuli vires ſuperiore prælio contudiſſet omnibus corporum mu-
nimentis apud Lundiam relictis: alias locorum & metu, & armis vacuus proficiſci
tur. Quo accepto rex contractis vndiqꝫ leuibus & quæ fors obtulerat nauigiis: no-
ctu e Syalandia traiecit exercitum: amicis e Scania nauigationi ſuæ ductum emi-
nus ſcintillarum ſilicibus excuſſarum ſplendore præbentibus: fortiſſimos quatuor
Olauianæ militiæ viros domi interceptos aquis obruendos curauit. Adulterinum
pontificem a veri ſacerdotii ſacramentis exutum ſuſpendio finiuit. Arma deinde
hoſtium gratã militibus prędã occupauit. His deniqꝫ vſus Olauũ apud Glumſtorp
vicum conſerto prælio ſuperauit. Qui in Gothiam confugiens: interiectis diebus
per Blekingiam reuertit: itemqꝫ ab Erico fugatus cum ad montium anguſtias per-
ueniſſet: eorum præſidio frętus proxime inſequentes deleuit. Partem quoqꝫ exerci-
tus in oſtium terga traiecit: eaqꝫ manu prope modum Lundenſes abſumpſit. Super
hæc omnia fugam capeſſit. Deinde veluti rebus in Scania parum feliciter proueni-
entibus bellum in Syalandiam transfert: fortunam loco mutare cupiens. Vbi ab in-
colis Rykonis ductum ſecutis apud Bythingam amnem bello victus: in Hallãdiam
excurrit. Ex qua rurſum Syalandiam petens cum ex agreſtibus antiſtitem in vico
Ramløſa moram habere cognoſceret: noctu tacitus in vicinia manſit. De cuiꝰ cubi
culo certior per matutinum eius officium factus oſtio militem inuehi iubet. Ad cu-
ius tuitionẽ procurrentes cubicularii in limine trucidãtur. Antiſtes ipſe extremæ
neceſſitatis periculis obſeſſum ſe videns: religione ſaluti poſtpoſita: ceruicem ſcuto
ſubiecit: adituqꝫ hoſtem inſigni pugna prohibuit: clericis interim qui & epiſtolarũ Epi virtus.
eius & anuli curam habebant: conuulſas pene ianuas admoto puluinorum cumulo

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

reprimentibus. Igitur ædem Olauus quia armis non poterat: flammis attentabat.
At pontifex enſe q̄ igni conſumi ſpecioſius ratus conſerendi cum Olauo ſermonis
pacem efflagitat: benignaq; eius promiſſione firmatus/ exſerto foribus capite tru-
Epi cædes. cidatur. Igitur Olauus vltionem parricidio conſecutus cupide in littus decurrit:
vtq; nauigia tacitus deſeruit: ita concitus eadem repetiuit: ante fuga & nauigatio-
ne vſus q̄ rex nuntium facti qui tunc in vicinia morabatur acciperet. Quo cognito
Romanus antiſtes acerbiſſima aduerſus eū execratione vſus cæteris per Europam
Olauo iter- pontificibus ſimiliter in ipſum pronuntiandi detulit poteſtatem. Mandatum quo-
dicit ſacris. q; ad vniuerſos Iutiæ pontifices dedit: vt ſententias aduerſum ſacrilegam eius im-
pietatem debita animaduerſione deſtringendas curarent: indignum vſu ſacrorum
exiſtimans qui celebrem eorum miniſtrum oppreſſerit. Ericus vero comperto Ola
uum Hallādiam petere feſtinato poſt eū peruehitur. Cuius aduentu Olauus apud
Aryſtadium nuntiato vicini pontis beneficio fugæ conſuluit: eoq; poſt tergum ab-
rupto: in proxima ripa tutus conſedit. Pauci ex militibus eius quibus ob virtutem
aut torporem fuga tardior erat: a ſuperuenientibus occupati funduntur. Tunc In-
gimarus quidam vetus Erici miles: æmulum eius non bellorum impendio: ſed leui
inſidiarū momento tollendū ratus: illectuſq; ſiue p̄mii ſpe/ ſiue gloriæ cupidine trāſ
fugæ titulo Olauū petiuit: eūq; tranſitionis ſimulatione ſecutus: tandē in publico
pergentē equi pernicitate fretus: telo traiicere deſtinauit: cōpleſſetq; votū: ni Ola-
uus repēte equo delapſus: imminēs iaculū induſtria corporis declinatione vitaſſet.
Deinde citatū acrius equū/ dū incautius fugę cōpendiū quęrit/ in paluſtre cœnū p̄ci
pitē agit: eiuſq; voraginibus implicatus opprimitur: p̄poſito parū reſpondēte for-
tuna. Poſt hæc Ericus nuptiarū ſollicitatꝰ affectu Bremorū antiſtitis Harwici ger-
manā vxorē duxit natu quidē nobilem: ſed nō tā pudicitia q̄ parētela conſpicuam.
Cuius inſtinctu vetera regū latifundia in eos maxime quorum forti opera aduerſꝰ
Olauū vſus fuerat: dono cōtulit: neq; regiis opibus quo minus ſuſcepta pro ſe peri-
cula repēſaret: pepercit: quaſi ad hoc tantū eas recepiſſet vt in alios largitione tranſ
funderet: totaſq; ſtipēdii loco militibus erogaret. Poſtremo æmulū apud Thiutam
amnē cū maiore copiarū parte bello deleuit. Verum non eadē virtute peregrina ac
domeſtica bella cōfecit. Expeditiones enim quas aduerſum Sclauos ductabat: nō tā
timori eis q̄ ludibrio fuere. Adeo enim apud eum inertia omnia ſolutaq; fuere: vt
ne a viro quidem edita putarētur. Infimi cuiuſq; in ſoluenda militia arbitriū ſeque
batur. Sæpe lixarum redeundū vociferantiū clamorem ſecutus: claſſem dimiſit. Ob
cuius mollitiē animata Barbarorū atrocitas/ nō ſolū eū foris peruagantē contēpſit:
ſed etiā domi conſiſtētē inuaſit. Qui cū in Fyoniam forte e Syalandia nauigatione
cōtēderet: piratas poſt tergū imminere cōſpiciēs: auide petito littore: armamētiſq;
omnibꝰ in prædā relictis: nō ſine rubore & metu nauigio ceſſit. Interiectis annis cū
apud Syalandiā febri ſe implicatū ſentiret Fyoniā vſq; cuius erat oriūdus cōceſſit
ſpiritū vbi acceperat redditurus. Illic deſp̄ato lāguoris remedio quia corpori nō po
terat: ſpiritui cōſulere cupiēs: regiā veſtē cuculla p̄mutat: vocataq; militū cohorte
Ericus fit palā regno renūtiat. Creditū eñ eſt: & a ſacrorū peritis traditū nihil abolēdis piacu
monachus. lis pœnitētiæ religione valētius reperiri. TūcElyuus a vico Wiſingo qui & ipſe ęgro
cū aliis aſſidebat: cūctos de creādo rege circūſpectis eē ſuffragiis iubet: vtpote præ
ſenti iam militia liberos. Quæ vox vitā regis quātulacūq; reſtabat abſumpſit: ægre
ferentis adhuc viuo ſibi ſucceſſorem inquiri.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

DEſuncto Erico ambiguũ plæbis de regno ſuffragium fuit. Quippe
Kanutus in Iutia: Sueno apud Syalandiam Magni alter/alter ſu-
perioris Erici filius: ingenti ambitu regnũ petebãt. Siquidem hũc
paterna illum auita merita venerabilem faciebant. Suenone itaq;
Sialandenſium ſuffragia ambiente: ac plærisq; petitionem eius fa
uorabiliter accipiẽtibus: Olauus cognomine Balbus priſci moris
æmulatione permotus: cunctos qui regium ei nomen tribuerẽt: ipſumq; ſi reciperet
execratus: adduci ſe poſſe negabat: vt in hanc vocẽ incõſulta patrię maieſtate pcur
reret: aut regium honorẽ priuato præter publicũ regni cõſenſum deferret. Siquidẽ
electionis locum Sialandiam eſſe. Ius vero penes popularis arbitrii cõmunitatẽ con Locum ele-
ſiſtere memorabat. Hæſitãtibus cũctis: atq; a ſentẽtia aliquantulũ cedẽtibus: Steno ctionis Sia-
quidã ſpreto veterũ ritu Suenonẽ occultis a ſe promiſſis aggreſſum regio prim⁹ no landiã eſſe.
mine cẽſuit. Maiorẽq; cõcionis partẽ ad ſimilẽ vocis auſum induxit. Itaq; ſententiã
eius proſecutũ vulgus: qđ arbitrio ſuo paulo ante permittere verebatur: pari mox
ſuffragio cõprobabat. Eodẽ quoq; auctore populus Sialandenſis creatũ a ſe regẽ fi-
nitimorũ cõſenſu fulciri cupiẽs: Iacobo Colonis filio ſingularis facũdię viro legatio
nem compoſitã & ſubornatã cõmittit: qui Scaniẽſes adulatione dignitatis ad ſocie-
tatẽ electionis impelleret. Idem Suenoni comes in Scaniã datus: accepta dicẽdi co-
pia: docet noluiſſe Sialandos quicq̃ ſuper regio delectu ſentẽtiis ſuis præter Scanicũ
arrogare cõſenſum. Sed hũc ſequi in cũctis q̃ pcurrere malle: ſine eo nihil magnę rei
executuros. Verũ Suenonis inſitam animis charitatẽ habere: eũq; ſibi in regẽ dum
modo Scanica allubeſcant ſuffragia exoptare: quẽ pter propriæ indolis claritatem/
etiã patris auiq; merita cõmendarẽt. Meminiſſe deinde monet: vt ſoli cæteras Da-
norum vires obtriuerint: vt patri eius ad extremã pene deſperationem redacto: ni-
hilq; præter interitum pręſtolanti imperium dederint: obſecratq; humanitate qua
illum exceperant: filium proſequãtur. Ita Sialandenſiũ affectum indicans: ſed factũ
reticẽs: omniũ Suenoni ſuffragia conciliauit: quos ad hunc fauorẽ non ſolũ Sialan- Sueno rex
denſium legatio: ſed etiam proprię eorum virtutis memoria concitabat. Kanutus lxxxv.
quoq; eodẽ a Iutis honore prouehitur: indignãtibus Suenonem temeraria geminæ
concionis audacia regium occupaſſe vocabulũ. Inde Sialandiam potiendæ eius libi
dine iiſdem fræetus accedit. Poſt hæc maximũ pontificem Eſkillum/ eundẽq; Sueno
nianæ partis fautorem occultis ad defectionẽ promiſſis impellit: quibus incẽſus an
tiſtes Kanuto per internũtios mandat: claſſe Scaniam petat: ſeq; belli ſociũ pollice-
tur. vt autem occaſionem ſibi tranſitionis conciſceret: ac lubricum fidei ſuæ ratio-
nabilis cauſæ titulo coloraret: acceptas a Suenone iniurias fingit: & quaſi cũ eo cõ-
trouerſiã initurus: cõtractis colloquii ſimulatione militibus: Lundiam quæ & Sue-
nonem habebat petiuit. Vbi dũ compoſitionis negotia falſo geruntur: Kanutum ex
iis quos ad ſpeculãdum eius aduẽtum præmiſerat: adeſſe cognoſcit. Nec colloquiũ
ſoluere moratus: ignotum cæteris conſilium ſuũ eadẽ hora repẽte detexit. Siquidẽ
elatis ſignis præcipiti in littus equitatu contẽdit. Cuius aduẽtum Kanutus nauiga
tione præcurrẽs/ littori copias mandare noluit: ſed in altũ nauigia reiiciens damna
ta promiſſoris fide Sialandiam reuertit. Ita præſens conſilium non cedẽtibus ex ſen
tentia rebus fortuna deluſit. Sueno vero properantem ab vrbe pontificem ſubſecu-
tus: reuertentem bello ſuperat: captũq; quia publica cuſtodia non ſuppetebat in ex- Eſkillus ca-
celſam Laurentianæ ædis partem attollit: eiq; templum ergaſtulo fecit. Eapropter pitur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

execrationis (quæ ſuprema pontificum vltio eſt) cenſuram metuens: non ſolũ eum
Borgen Holm. captione eruit: ſed etiam agreſti vico / magnaq; Burgũdæ inſulæ parte: quo ſynce-
riorem eius fauorem impetraret: donauit. Poſt hæc ſine ipſo apud Slangetorp ru-
ralem Sialandię villam bellum cum æmulo facit: eũq; cruentiſſimo prælio ſuperatũ
inſula pellit: victor in Scaniã redit: Kanutus in Iutiã refugus ceſſit. Per eadẽ tẽpo-
ra Romanus antiſtes Barbaricæ tempeſtatis procella rem diuinã pene obrutã euer
ſamq; conſpiciens, datis per Europã epiſtolis vniuerſos Chriſtianæ credulitatis ho
ſtes ab eius cultoribus oppugnari præcepit. Singulæ autem catholicorũ prouinciæ
confinẽ ſibi Barbariem inceſſere iubebantur. Ne ergo Dani priuatæ militiæ rebus
publicæ religionis officia detrectarẽt: ſumptis ſacræ peregrinationis inſignibus im
periũ amplectuntur. Igitur Kanutus ac Sueno inuicem obſidibus datis, depoſitiſq;
inimicitiarũ exercitiis rei melius gerẽdę gratia pacẽ pro tẽpore ſtatuũt: reuocatũq;
a ſuis viſceribus ferrũ ad ſacrorũ vindictã conuertũt. Diſcordiã itaq; a regni æmu
latione profectã ſociæ expeditionis fœdere caſtigãtes: iũctis viribus Sclauiã petũt:
Germanis ex cõdicto diuerſam eius inuadẽtib9 plagã. Iuti Kanuto duce / Hetbiẽſes
Suenone hoſtilẽ occupãt portũ. Superueniũt extremi Sialandẽſes ac Scani: priorẽq;
claſſem prout cuiq; locus patebat ſua circũincludunt. Occurrũt in littore Saxones
et ipſi vindicãdæ religionis cupiẽtiſſimi: militiæ ſocii Danis futuri. Mox Dobinum
inſigne piratica oppidũ: ab vtroq; circũſidetur exercitu: omni Danica multitudine
præter paucos claſſis cuſtodes nauigia reliquẽte. Quorũ raritate cognita rugiã pri
mã obſeſſis opẽ inimicę claſſis oppreſſione porrigere ſtatuũt. Mox Scanos quos or-
do proximos offerebat adorti: ferme omnes fuderũt. Iutis iocundã eorũ cladẽ ducẽ
tibus: neq; ſocios cõputãtibus quos duce a ſe diuerſos nouerãt. Sed & forẽſis nõdũ
pugnæ memoria exoleuerat: & recẽs partiũ odiũ æſtuabat. Adeo quos priuatæ iræ
agitant: publica nunq̃ cõmunio fœderat. Aſcerus vero Roſkildenſis ꝗ claſſis a rege
curã acceperat / ſuo repẽte nauigio ꝑ ignauiã cedẽs mercatorũ cymba aduect9 cõſcẽ
dit: eoq; latebrã nactus: quos ſpecioſo pugnæ exẽplo ad fortitudinẽ incitare debue-
rat: deformis fugæ ſpectaculo territabat. Primũ autem Scani ne timidioribus fuga
ſuppeteret: cõmunibus vinculis arctius naues in claſſem ſociãt: mox victi nexus in-
duſtrie procuratos fortuitis ruptionibus lacerant: parſq; ferro periit: pars necem
ſibi inter vndas pręcipitio maturauit. Cũq; Rugiani complures ob magnitudinem
naues captu difficiles animaduerterẽt: multitudinis ſpecie metum eis ingerere cu
pientes: claſſem ſuã abductis cæſorum nauigiis duplicant: eadẽq; perinde ac remi-
gum plena tentoriis inſtruũt vacuitatẽ vmbraculis obſcurãtes. Vſi ſunt & alio nõ
Stratagema. minore mentiẽdę claſſis ingenio: noctibus enim tacita nauigatione in altũ ꝑgẽtes
diluculo referũtur imaginẽ recẽtis claſſis, & ſupueniẽtiũ auxiliorũ effigiẽ ꝓbituri.
Sed crebro id agẽtiũ fruſtra calliditas fuit. Interea Danis obſidionẽ arcẽtibus: eorũ
claſſis piratico bello nũtiatur oppreſſa. Hac fama reuocati correptis nauiũ reliquiis
Rugianos reſiſtere formidãtes: portu ꝓpellũt: ſociorũq; ſtragẽ fuga hoſtiũ vlciſcũ-
tur: ob interfectorũ cadauera parũ adhuc nauigabili ponto. Suenoni vero naui qua
venerat ſpoliato ſuã cedere Kanutus Liburnicã voluit: ſed ſuſpecta æmuli humani
tas erat: oblatũq; notabatur obſequiũ. Nã cũ ei9 partes incolumes: ſuaſq; ꝓpemodũ
exhauſtas videret: alieno nauigio reditũ experiri fiſus nõ eſt. Sleſuicũ deuectus in-
teriecto tẽpore prior Kanuto Sialandiã occupat. Roſkildiãq; mœniũ inopẽ recepta
culi gratia vallo foſſaq; cõplectiť. Cuius cuſtodia Ebboni mãdata: in Scaniã ꝑgit,

Kanutus vero Scanienſiũ damnis benigne ſecũ a fortuna actũ exiſtimãs:eãq; tantũ
ſibi viriũ addidiſſe:quantũ æmulo depreſſiſſet reputãs:ne res eius ꝓxima clade cor
ruptas/ ocio recreari ꝑmitteret: Sialandiã tã ſibi q̃ hoſti diuidua ope familiarem
Iutis pręcipue fr**æ**tus ingreditur:ei potiſſimũ ceſſurã ratus a quo primũ occupata
fuiſſet. Vbi cõꝑerto Roſkildiã deciuiſſe:portaſq; ſibi Ebbone filio Skialmonis aucto
re clauſiſſe:Sunonem quẽdã ſola loquacitate inſignẽ/ nec tã conſilio gnarũ q̃ amœ= Suno lo=
nũ eloquio:qui eã ad deditionẽ hortaretur p̃mittit. Is cũ ad oppidũ ꝑueniſſet:pri= quax.
mũ ante vallũ laſciue/ & diſcurſim obequitans: mox cõpoſiti volubilitate ſermonis
propugnaculis inſiſtentes aggreſſus:legationis mandata facundius q̃ felicius expli
cabat. Quem Ebbo de induſtria blandis ac mitibus verbis excipiens:emiſſis deditio
nis ſimulatione iuuenibus prendẽdum curauit. Quorum vnus paulatim ei propior
factus:ius fræni violẽtius occupat:cæteriſq; equũ a tergo pulſantibus:captum ciui Suno capi=
bus ligatum adducit. Is primo compedũ pœna coercitus: poſtmodũ ſuperueniente tur.
Suenone luminibus ſpoliatꝰ improuidæ exhortationis pœnas pepẽdit. Hæc audiẽs
Kanutus potiendæ vrbis diffidẽtia:in Iutiam reuertit:vtq; rerũ cõmoditas affuit:
Sialandiam ſpe reparandæ fortunæ/parte qua maris anfractibus interluitur inopi=
natam intrauit:improuidam quoq; Roſkildiam capit:& penates Ebbonis ad Sueno Roſkildia
nem elapſi incẽdio diruit. Vnde ne impẽſarum inopia arctatus diſcederet: publico improuide
ſtipẽdio alimentorũ ei ſubſidia decernũtur. Par Scaniẽſibus circa Suenonẽ affectus capitur.
inceſſerat. Ne enim labente ſumptu veluti ciborũ pœnuria afflictus arma deſerere
cogeretur:publicæ eũ collationis cõmeatibus ꝓſequũtur. Tãta inter partes virtu=
tis & gloriæ æmulatio fuit. Interea nobiliſſimi Iutorũ/& in rebus bellicis ſingulari
militiæ laude cõſpicui/duabꝰ Suenonẽ Liburnicis ꝑtiuerũt. Quorũ viribꝰ ſuccin=
ctus aſſumpto Eſkillo:manũ in Sialãdiã traiecit: ac ꝓpe Thorſtam vicũ bello cũ Ka
nuto cõcurrit. Vbi inclinata ſuorũ acie timidiorũ fugã ſecutꝰ:fortiorũ victoria re=
uocat̃:& dũ vinci credidit: victor repẽtinus euaſit. Kanutũ vero ſui/ſiue ꝙ tenera
adhuc ætate eſſet,ſiue quia belli eũ implicare periculis nollẽt/in aciẽ deſcẽdere paſſi
nõ ſunt:pro duce pugnæ ſpectatorẽ effectũ. Interiectis diebus Waldemarus diui Waldema=
Kanuti filiꝰ:armis tũc primũ ꝑ ętatẽ maturꝰ:ſed paterna in Kanuto merita ꝑroſus rus Tiro.
Suenoni ſe iũgit: in eius caſtris militiæ Tirociniũ habiturus. Cuius fauor plurimũ
Suenoni viriũ cõciliauit. A quo paternę p̃fecturæ dignitate donatꝰ:Kanutũ quẽdã
Henrici filiũ ſub Kanuto Magni filio eiuſdẽ beneficii titulis inhiantẽ crebra belli cõ
greſſione perdomuit. Nec minor ipſis mediocris rei q̃ regibus ſummæ æmulatio
erat. Semꝑ autẽ ad Waldemarũ victoria redũdauit. Erat aũt Kanutus inſignis facũ
dia ſed moribus effuſiſſimus. Sueno & fortunæ fauore:& viriũ incremẽtis accinctꝰ
in Fioniã excedit:mox æmulũ apud Iutiã ꝑſecuturus:vbi ab exule quodã Ethlero
ſollicitatus bellũ in Holſatios parat:abũde minora ad traiiciẽdum nauigia ꝓmittẽ=
te. Incolæ ſiquidem quo tranſitus impeditior foret: pontẽ conuulſerant. veniẽtibus
Eidoram:ꝓmiſſoris incuria binas tãtũ nauiculas exhibuerat. Quarum altera Sue=
no ſuos p̃cedere cupiens:ſaniore militũ ſentẽtia reuocatur: rogatus ꝓpoſitũ hoſtiũ
aliena traiectione p̃noſcere:neq; ꝓpriis rem periculis explorare. Siq̃dẽ haud procul
eis latebrã eſſe:partẽ copiarũ quantã a ſe ſupandã crediderint irrupturis. Nec falſa
prædictio fuit. Holſatii quippe vicinis ſe ſaltibus occultãtes:patiẽter primorũ adi=
tũ præſtolantur:tranſuectiſq; quos a ſe capi poſſe cõſiderẽt:ꝓcurſu facto omnes aut
neci aut captioni ſubiiciũt:q̃q̃ Danis in propulſando ꝑiculo animus nõ deeſſet:vt

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

pote qui nec fugere poſſent,& in regis oculis pugnã edere neceſſe haberent. Ita no-
ſtros ad virtutẽ capeſſendã & ſalutis deſꝑatio,& præſens ducis incitabat aſpectus
Quorũ ꝑiculis exturbati ſcafarũ magiſtri:circa palos medio amne defixos hære-
bant:neqꝫ reſiduos tranſuehere:neqꝫ tranſlatos referre auſi. Itaqꝫ nec regi ad ꝓcedẽ
dũ,nec victis ad reſiliendũ opi fuere.Interea Kanutus ſumptuoſis militiæ impenſis
oneratus:nec minorẽ occidẽtis humanitatẽ inuenit:ꝗ oriẽtis nuper expertꝰ fuerat.
Siquidẽ agreſtium placide tractatorũ ſtipendia cõtraxit tali Iutorũ beneficio vſus:
quale pridẽ apud Sialandios acceꝑat:huius Sueno cõgreſſu vitato:Scaniã reuiſit
exiguis militiæ reliquiis integrã æmuli manũ attẽtare formidãs. Interiecto tẽpore
receptis pretio captiuis ſecurus Iutiã adiri cõſtituit: peragranti Fioniam Ebbonis

Ebbonis mors.

e vita nũtiatur exceſſus.Cuius fato deiectus:relatis in Sialandiam copiis pſens belli
propoſitũ deſerit,militẽqꝫ plangere ꝗ æmulũ inceſſere maluit. Adeo eñ familiari-
ter eo vſus:vt nihil in foro:nihil in caſtris/abſqꝫ ipſiꝰ amminiſtratione curaret:inqꝫ
priuatis ac publicis negotiis prorſus ex eius arbitrio ſentẽtiaqꝫ pẽderet. At vbi re-
cens funeris mœror exoleuit bellum nouaturus per Fioniam in Iutiam decurrens:
Wibergenſes regiorũ vectigaliũ immunitatẽ pactos ad bella pro ſe ſuſcipiẽda perdu
xit.Huc Kanutus magnis oriẽtis viribus ſuccinctus aduehitur: victor haud dubie
futurus ni ſuadẽtibus amicis equeſtrẽ militiã pedeſtri mutaſſet.Siquidẽ optimates
eius ſupiorũ bellorũ ammoniti:qbus rem infeliciter equitãdo geſſere/ ne fugæ facul
tas ignauos abriꝑet:neceſſitatẽ ſibi iferre tẽtãtes:equorũ amminicula ſubmouẽda
duxerũt.Kanutũ cũ paucis equitibus ꝑditũ mediũ faciũt belli merita æſtimaturũ,
nec alias Sueno rebus ſuis impenſius diffidebat. Vt autẽ hoſtes vltro militiæ expedi
mentis exui vidit:ſumma ſpe extremã deſperationẽ mutauit: neqꝫ enim ignorabat
equitatu vacuos lẽtam & ignobilẽ militiam edituros: pluſqꝫ ſibi præſidii demere ꝗ
duramẽti cõciſcere.Et ne ei ſimilis manus deeſſe videretur:Wibergenſes vtpote rei
equeſtris ignaros/pedeſtri p̃lio militare p̃cepit: nõnullos inter ſagittarios & fundi-
tores diſpertit.His leuia tormẽta ſaxaqꝫ iactilia ꝓ armis fuere.Proxime eis ab vtro-
qꝫ latere equites iũgit: mox hoſtiũ terga preſſuros. Cõmittẽdi taliter p̃lii p̃cipuus
auctor ei Waldemarus extabat:corpus annis tenerũ/animũ induſtria p̃ualidũ habẽs.
Is ſiqdẽ pedites peditibꝰ opponẽdos:latera autẽ & terga ab equitibus inceſſenda do-
cuerat.Kanutus dupliciter inſtructi hoſtis cõſiliũ ex apparatu cognoſcẽs:opportu-
nitatẽ inſidiis negare diſpoſuit.Quibꝰ vt copiã demeret: neqꝫ ſuos a tergo circũue
niri pateret:opꝰ impetu ratus/totã manũ in cõſertiſſimos pedites inducit:eoſqꝫ paſ
ſim & varie reſiſtẽtes pene oẽs oppreſſit: nec ea tñ virtute ꝑiculũ ꝓpulit.Quippe
Sueno vtrinqꝫ ex latere aduerſarios,partito equitatu circũuolat:deturbatiſqꝫ equis
quos retro aciẽ fugæ metu locauerat:ancipiti incurſu cõcluſos exagitabat. Qđ vbi
videt Kanutus trãſuerſis aciẽ principiis inſtruit,reuocatãqꝫ a peditibus pugnã: ad
equites tranſtulit.Quippe a tergo inſtantibus ora aduertere neceſſe habuit.Sueno
vero cum & armis diffideret:& equorum ꝑicula formidaret: tranſuerſis eos præ-
liis fatigare:non manũ cũ eis acie conſerere: nõ pugnandi copiam facere: ſed incer-
to Marte ludificatos/ æſtu ac laſſitudine ſuperandos curabat: eos grauiſſime ador-
tus qui cõmuni acie longius excedentes:audacius ſemet propulſandis obiecere peri
culis. Variis igitur irruptionibus laceſſiti: crebroqꝫ impetu & obliquis cõcurſibus
lacerati:tandẽ viriũ inopia ad tantã corporis laſſitudinem peruenerunt:vt præter
communẽ belligerandi morem in ipſo certaminis ardore ſeſſione pauſarent. Cũqꝫ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nec ad fugam, nec ad pugnam vis vlla ſuppeteret: dũ ſollicite ſalutis præſidia circũſpiciunt: oppidũ cuius paulo ante incolas fuderant: cõpoſita acie paulatim accedere tutiſſimũ ducunt: ſubſidii loco hoſtiũ tectis vſuri. Eo igitur ſeruatis ordinibus inceſſum emouent: procuratis qui a tergo curarẽt: hoſtẽꝗ retrogradi pellerẽt. Tanta plærũꝗ neceſſitatis fidutia eſt. Tũc Barcho quidã promptiſſimus Suenonis miles ab aduerſariis vndiꝗ circũuẽtus: innumeram manũ ammirabili ſolus virtute ſuſtinuit. Tandem obfuſis ſudore oculis pulſo clypeo ambas bipẽni manus inſerere: promiſcue cædẽ facere: hoſtes ac ſocios iuxta/ferire: nulli propius inſtanti parcere. Quo viſo Waldemarus cui multa ſecũ ex veteri cõuictu familiaritas erat: memoria priſcę charitatis euectus equo ocius aduolat extremis amici rebus adeſſe cupiens. Quem Barcho aduerſariũ ratus: relata bipenni inſtãtem appetit. Sed Waldemarus p̄repto eo ictum ocior anteuenit. Manubrio ſolo ſcapulæ eius vehemẽter impacto ferrũ excidit. Vix hominẽ inter tot arma, tot hoſtes obnixius cõtranitentẽ ſeruare potuit. Diu tandẽ obluctatum abducit: inuitũꝗ ſaluti reſtituit. Qui poſtq̃ ſe ab amiciſſimo ſalutari captione pertrahi videt: libenter quidem eius opem excipere dixit: ſed non ita vti hac velle vt captiuorum more clunes equi ſequendo: fœdum de ſe ſpectaculũ faciat. verum ex parte Kanuti alii confeſtim fugam facere: pars oppido latebrã quęrere: nonnulli per medias eius plateas erũpere: Kanutus ipſe per anguſtiſſimas vici partes: equo vectus eripitur. Occupati qui in vicũ profugerãt: & in vnã ædiũ captiui tradũtur. Ad quos introgreſſo rege Helias Ripenſis antiſtes circũſpectis omnibus: hortulanũ regi æmulandũ aiebat: qui vtilibus hęrbis incremẽta cõciliat: noxiis locum vacuefacit. Q đ dictũ ſpecie horridũ: ſiquis altius mẽte perſpiciat ſumma induſtria procuratũ fateatur neceſſe eſt. Abciſe enim rem, ſed copioſe diſſeruit. Cui ſi Sueno obſecutus fuiſſet: profecto omnẽ æmuli fidutiã ſepeliſſet. Qui licet iniuriarum nomine vindictã a captis exigere potuiſſet: ad mitiorẽ tamẽ ſententiã ingenita ſibi pietate deflexus: plæriſꝗ redimẽdi copiã fecit: alioſꝗ ſacramẽto, alios ſpõſione in fidẽ acceptos: morte mulctare paſſus nõ eſt. Ex quibus binos dũtaxat peculiaribꝰ flagitiis obſitos: alterũ quia tetrã latrociniis vitã egerat: alterũ ꝙ optime de ſe merentẽ virũ per inſidias dormiẽtẽ oppreſſerat: capite pœnas ſoluere iuſſit: in neutro belli: in vtroꝗ ſceleris negotiũ puniẽs. Cõplures ex ſuperioribus tributæ ſibi ſalutis immemores: acceptũ ab hoſte beneficiũ repetita Kanuti militia neglexerũt: eiſꝗ priſtina fides recenti charior erat. At Kanutus ab Alaburgo Liuthuſiũ petẽs: apud vitricũ Suerconẽ exul aliquãdiu demoratꝰ eſt. Huc ſiquidẽ occiſo Magno Kanuti mater cõiugio obuenit. Tũc vero laceræ Danorũ res diſiectæꝗ fuere: cũ interius ſociali bello flagrante: exterius piratica peſtis ingrueret. Cuius ꝓpulſandæ cauſa Sueno toti Sclauiæ bellũ crebrius q̃ proſperius inferebat. Neꝗ em̄ tãta illi in præliis perſeuerantia: quãtus furor atꝗ impetus fuit. Nam cũ receptui conſulere debebat: tã auide littus repetere cõſueuit: vt par fugæ reductio videretur. Neꝗ ſuorũ ei res curæ fuere: dũmodo prior ipſe nauigiũ rapuiſſet. Quæ regis ignauia tantam Sclauis audaciã dedit: vt crebro copias eiꝰ reuertẽtes opprimerẽt. Ipſe quoꝗ Wibergã adhuc munimẽti expertẽ: quo tutiori ſibi receptaculo foret: terreis mœnibus clauſit: magniſꝗ eã ſtipendiis inſtruxit. At Kanutus apud Suetiã primũ vitrico optatus: mox onuſtus haberi cœpit: ita vt pro comparandis alimentis quicquid illic prædiorum poſſederat vẽditaret. Neꝗ enim vlla gens exules aut prõptius recipit: aut facilius reſpuit. Sed & filiꝰ Suerconis Ioannes: vt plurimũ ſtrẽnuꝰ: ita parũ facetus irriſorio

Barchonis virtus.

Quomodo Wibergam clauſit mœnibus.

Suetica gẽs exules prõpte recipit facile contemnit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

carmine:fugam eius præliaq; retexuit: & quaſi cantilenæ ſpecie pudibũdi hoīs verecũdiā laceſſiuit:vt eñ hoſpitē rubore & cōtēptu perfunderet:fortunā ipſius ludibrio laceſſere cœpit:aſperſiſq; iocis,& ignominioſo verborũ genere: ignauiā ei belliq; triſtes exprobrabat euētus. His Kanutus opprobriis irritatus:nauigio cōmeatuq; empto plurimũ in auunculis & materna fiſus neceſſitudine:Poloniā profugit. Quem illi maternæ rei nomine regni conſortionē appetere rati: cæteris in locis admiſſum:munimētis excipere paſſi non ſunt. Ad vltimũ eũ ne placida ſatis fronte cōſpiciũt:inſontem notantes cum propinquo charitatē deberent. Augebat hunc metum recēs maioris eorum fratris depulſio. Itaq; receptus quidē:ſed nullā (vt dixi) vrbium intrare permiſſus:ad pręfectũ Saxoniæ Henricum peruehitur. Apud quē minorē ſpe ſua fortunā expertus: Hamburgenſem antiſtitem Hartuicum accedit: iampridem Danis iuridictioni ſuę exemptis infenſum. A quo humaniſſime habitus belliq; tandem ſubſidia mutuatus:domeſticorũ militum fidem tacita legatione pertentat. Reſpōſum eſt omnes ad eũ ociſſime trāſituros: datāq; Suenoni fidem priſtina mutaturos. Qua promiſſione ſecurior factus:peregrina manu Iutiam intrat. Sed et ſuis nec humanitas Suenonis: nec obſidum charitas: nec periurii reſpectus: quo minus ad eum ſigna referrent obſtaculo fuit. At Sueno vbi de eius aduentu cognouit:virium diffidentia apud Wibergam recētibus a ſe munimētis excultā obſidionē ferre conſtituit. Vbi ad ſuſtentandā ſumptuũ neceſſitatē bona eorũ qui ad Kanutũ conceſſerant:rapinis exhaurit:prædatuq; ſtipendia contrahit. At Kanutus ex proximæ pugnæ euentu:vrbem oppugnare diffiſus:formidata locorũ fortuna: procul mœnibus caſtra conſtituit: operiri volens quoad æmulus protelatis diebus alimentorũ egeſtate vexatus:aut turpiter fugā:aut temere bellũ arriperet. Ea Kanuti ſpes Suenoni victoriæ fuit. Eodem tempore Bruno quidam qui & Kanutum ipſe e Saxonia ſecutus fuerat: ſiue Suenonis inſtinctu corruptus: cum quo vetuſta ſibi ſocietas erat: ſiue delati belli tædio ſatiatus impetrata vtcũq; licentia cum aliquot Ripam ſeceſſit. Sueno vero cum rem familiarem magnis in vrbe ſumptibꝰ exhauſiſſet:neq; trahendi diutius belli materiam circũſpiceret: audendum aliquid cum periculo ratus:noctu magnis itineribus tacitus ad hoſtium caſtra contēdit:eoſq; mane diuina curantes:improuidos irrumpit. Quibus repentino metu perculſis:vt cuiq; animus erat:aliis fugam,aliis arma capere negotiũ fuit. Medius horũ interfluebat riuus occultis voraginibus frequēs:ſed vno dũtaxat vado meabilis:qđ Suenonianis incognitum,Kanuticis notũ prior loci inſpectio fecerat. Exiguus idē & obſcurus olim: nũc belli inclytus fama. Igitur qui irruperāt ignorātia loci inuias riui ꝑtes aggreſſi:ꝑcipitatis equis īprouidi īpetus pœnas dedere. Experti periculũ eminꝰ inſtāt: fundiſq; ac iaculis ꝓuocāt cōgreſſum ꝓhibēte lacuna. Tũc Saxones oſtētādæ virtutis auidi: ne rebus locus officeret eq̃s vadũ inſiliũt. Waldemarus poſtq̄ ad loci eq̄tabile videt tāq̄ hoſtes trāſitu ꝓhiberturꝰ/eo fręno cōuertit:aduerſoq; cũ eis equo cōcurrēs:īpactā vni lanceā ingenuo militādi more ꝑfregit. Sed cōtra ī ipſo gurgite ita quaternis ſimul haſtis excipit:vt equꝰ in clunes cōſideret. ipſe tamē ob egregiā eq̄tādi peritiā ſella pelli nequiret. Quintā inter frōtē galeāq; defixā:adacto capulo colliſam auulſit His malis liber / arrepto equo cũ paucis vadũ ſupat: & ne ſecuturis anguſtias faceret:ꝓcul riuo ſecedit:ibiq; facta acie pugnā capeſſit. Quinetiā totā hoſtiũ turbā quoad oīs ſociorũ ꝑmeaſſet exercitꝰ:parua manu ſuſtinuit,Suenoniq; certiſſimꝰ auctor victorię fuit. Quo opē ferēte:Kanuti ꝑtes fugā fecere. Grandē q̄ppe ex ſuperioribus

Waldemarꝰ ſancti Kanuti ducis filius.

prȩliis metũ hauſerant eorũq; memoriam abiicere nequeuntes: ȩgris ſemꝑ infractiſq; animis erãt. adeo em̃ Ranuticorum animos res aduerſȩ corruꝑerãt: vt maiore fortitudinis parte defecti/ꝑſeuerãter hoſtẽ ferre nequirẽt: nimioq; timoris captu hebetatis animis faciles ſemꝑ in fugã exiſterent. Saxones vero q̄bus agitatio militaris familiarior erat/equeſtri exercitatione vſi/crebro equorũ reiectu victoribus iſultabãt, ita fugã moderãtes: vt eã nõ ſine ordine & regimine dirigere viderent̃. Promptiſſimus horũ Folradus eo p̄lio cadit, neq; captorẽ reperire quiuit, q̄q̄ obrutus prẽdi ſe plurimũ p̄caret̃. Cȩteri interdiu male fugientes oppido nocte mãſerũt: vbi a fugȩ ꝑſecutoribus intercepti, hoſpitio necant̃. Cõdixerãt em̃ victores nemini parcere deuictorũ: tũ Saxonũ odio: tũ quia ꝓximo bello captos & a ſe redimẽdi poteſtate donatos: denuo hoſtes exꝑti fuiſſẽt. Kanuto Saxonia refugio fuit. de cuiꝰ fuga Ripẽſes vti acta erat ab intermeantibus edocti, quo plus victori placerẽt cõfeſtim Brunonẽ capiũt Suenonis in breui iudicio p̄ſentãdũ. Quẽ Sueno oblatũ aliquãdiu familiariꝰ habuit, mox donatũ abire ꝑmittit. Quȩ res ei apud cõterraneos ſuſpicioni primum mox cladi atq; exitio fuit. Fuere em̃ interfectorũ propinqui q̄ crederẽt eũ ꝑcunia a Suenone corruptũ ſocioꝝ ſalutẽ iniquiſſimo ſubuertiſſe cõſilio: declinati belli argumẽto doli cõiecturã trahẽtes, neq; aliud beneficẽtiam regis, q̃ fraudis p̄mium extitiſſe putãtes. Cui cũ de ꝑfidia diem dixiſſent, omnẽq; accuſatiõis ſuæ vim validiſſima eius defenſione eluſam viderẽt: inuictũ foro inſidiis occupãt. Sueno ꝑinde ac priuatis iã periculis liber: ad publica ꝓpulſanda animũ induxit. Locis marinis natura munitis, cõplura agreſtiũ p̄ſidia cõdidit. Bina caſtra, alterũ in Fionia, ĩ Sialãdia alterũ ꝓpter fretũ molit̃, q̃ piratis timori, incolis vero receptui forẽt. Sed a Sclauis vtrũq; cõuulſum ꝑdit̃. Bellũ cũ ipſis magna apud Fioniã virtute geſſit. Quorũ copias ita cecidit: vt plȩriſq; militũ palmas ferro prȩroſas habẽtibus, media digitorũ caro crudeſceret. Eo tempore ꝓpter incurſus qui a maritimis crebri p̄donibꝰ edebant̃: apud Roſkildiã wethemãno auctore piratica cœpit. cuius hæc diſciplina hi mores fuere. Nauigia piratȩ magis idonea ſibi viſa abſq; poſſeſſoris ꝑmiſſu aſſumẽdi poteſtatẽ habebãt: octaua acquiſitorũ parte naulũ daturi. Nauigationẽ orſuri, apud ſacerdotes prȩteritȩ vitȩ piacula deplorabãt: eorũq; religioſa animaduerſione puniti/ perinde ac ſtatim deceſſuri, diuina altaris libamẽta ſumebãt, cũcta proſperiꝰ ceſſura rati, ſi rite deũ añ bella placaſſent. paruo viatico ſumpto, onera & ĩpedimẽta vitabãt armatura ac cibo ſimpliciter cõtenti, nihilq; q̄d nauigationẽ moraret̃ amplexi. multȩ illis vigiliȩ, multaq; ꝑſimonia erat. Remorũ manubriis cõſidẽdo innixi ſomnũ carpebãt. Quoties ꝓpter littora illis nauigatio erat: eadẽ ante ſpeculatoribꝰ ꝑluſtrãda mãdabãt ne q̄d ĩcõpertũ forte vel ĩprouiſum occurreret. Inſulas ad quas vẽto afflarent̃ petebãt: miſſis q̄ loca ꝓcellis auerſa ꝑcurrerẽt: q̄ ꝑegrina claſſis trãquillis ſoleat portubꝰ delectari. Crebrũ eis cũ hoſte certamẽ: ſed vbiq; facilis, ac pene ĩcruenta victoria fuit. Prȩdã ex ȩquo ꝑtiebãtur: nec maior gubernatoris portio q̃ priuati remigis erat. Chriſtianos quos expugnata claſſe captiuos reperãt: amictu donatos ad ꝓpria dimittebãt. tãta eis ĩ cõterraneos hũanitas erat. octogenas & binas piraticas puppes varie & viciſſim cœpe, nunq̃ ipſi claſſẽ vigĩti duabꝰ frequẽtiorẽ hñtes. Stipẽdiis defecti ĩpẽſas a ciuibꝰ cõtrahebãt p̄mii loco p̄dȩ dimidiũ recepturis. Hic piraticȩ cultus vt dixi Roſkildiȩ cœptꝰ: ab vrbis gremio etiã ad agreſtes manauit, ab oĩ ferme Sialãdiȩ ꝑte ſubſidia mutuatus. Enĩuero anguſtus primũ ac tenuis magna breui incrementa contraxit. Sed neq; ante redditã terris pacem vlla ex parte remiſſior fuit.

Roſkilden̄. piratica.

Friſia mi-
nor ſpectat
ad Daciam
De ſitu Fri
ſię.
Cõmendat
Friſiam.

Interea Kanutus Friſiam minorem quę & ipſa Danicarum eſt partium cum paucis
exilii comitibus petit. Diues agri prouincia eſt pecoribus opulens. Cæterum confi-
nis occeano patet humilis, ita vt eius interdũ ęſtibus eluatur. Qui ne irrũpant: val-
lo littus omne pręcingitur: qđ ſi forte perfregerint: inundãt campos: vicos & ſata
demergunt. Neq; enim illic locus natura alius alio editior exſtat. Plęrunq; agros ab
imo conuulſos alio loci traiiciunt, locum eorum occupante lacuna, in quorum con-
ſederint præſidiis poſſidendos. Inundationem comitatur feracitas. Gramine tellus
exuberat: torrefacta in ſalem gleba decoquitur. Hyeme continuo celatur ęſtu, ſtagni
ſpeciem prębentibus campis: vnde & in qua rerum parte locanda fuerit: pene ambi-
guum natura fecit: cum alia anni parte nauigationis patiens / alia aratri capax exi-
ſtat. Incolę eius natura feroces, corporibus agiles, anxiam & grauem armaturã con
temnunt / ancilibus vtunť, miſſilibus dimicant. Agros ſcrobibus cingunt, ſaltus con
tulis edũt. Penates in editum ſubiecto glebarum aceruo prouehũt. Hos a Friſonum
gente conditos nominis & linguæ ſocietas teſtimonio eſt. Quibus nouas quærenti-
bus ſedes, ea forte tellus obuenit. Quã paluſtrẽ primum ac humidam longo duraue
re cultu. Adminiſtratio deinde prouincię ſub noſtris regibus eſſe cœpit. A qua Ka-
nutus cũ forte pręſidium implorasſet: prompto omniũ fauore ſuſcipitur, pollicitus
ſe eis aliquid de conſuetæ penſionis onere laxaturum. Auidi promiſſionis Friſi in-
tuitu exilis p̄mii, immani ſe negotio onerant. Ac primum mœnia propter Mildam
fluuium: quis eum recipiant condunt. Tantulo ſtipendio ingens militia ſtetit. Sue-
no reditus eius opinione accepta / Iutis in equitatum digeſtis a Sialandis & Scanis
claſſem adciſcit. Ex qua non nullas naues Sleſuici ſubductas ad Eidoram vſq; ſolo te
nus pertrahendas curauit, ne ea pars hoſtibus elapſui foret. Quæ res ei impendio
magis q̄ vſui fuit. Inde cum copiis ad recens oppidum pergit. Id inter paludes am-
nemq; ſitum natura q̄ opere munitius erat. A latere ei Milda fluuius fuit anguſtis
alueis, ſed placide manantibus aquis. Quod quia rex ob anguſtias exercitu circum-
uenire non poterat: locis ex copia idoneis caſtra defigit. Deinde cæſis virgultis quę
nemus proximũ offerebat ad peragrãdas paludes conſtramenta fieri iubet: quibus
cum opportunum foret: velut pontibus vterentur. Interea quidam ex Friſica iuuẽ-
tute, ſiue morę impatientes: ſiue vegetioribus animis virtutis iactãdę cupidi: pro-
uocandi gratia / riuum qui inter caſtra medius erat conſueta arte tranſiliunt, va-
gumq; eminus hoſtem inceſſunt. Nec laceſſentibus obuii defuerunt. Complures ex
vtroq; agmine huic ſe certamini ingerunt, ſuorum quiq; pericula propulſuri neu-
tris communis fortunæ negotium patienter inſpectare valentibus. Itaq; paulatim
creſcente pugna, adeo omnium huc animi confluxerunt: vt ex eo belli pręſultu / to-
tius victoriæ ſumma pẽdere videretur. Quo viſo filius Thorſtani Petrus omnium
regis archanorũ particeps: non ignarus Friſicę temeritatis: cõfeſtim armari exerci
tũ, pręſtolariq; caſtris paratum iubet. Huius rei inſcii Friſones tota amnẽ manu re-
pente tranſuolant: rati ſine paratu regem in caſtris eſſe. Ita audacius q̄ prudentius
omnis eorũ irrupit exercitus: inopinatum hoſtem opprimere auidus. Sed Suenonia
nis non ſegnius occurſantibus: ad notas ſibi refugere paludes. Quas mox equites fa
ctorũ a ſe pontiũ ſtramẽtis vſi facile ſuperãt: tranſlatiq; fugã acerrime perſequunť.
Aliud quoq; ferro ſibi cõpendiũ ſtruunt. Nã tãta in fugiẽtes ſtrages exercita eſt: vt
conſtratis cadaueribus amnis mox a victoribus permeari potuerit. Fuſis friſonibus
Kanutus cum paucis exilii ſociis eques elabitur. Reliquis fugę expertibus oppidum

receptui fuit. Cui Sueno Kanutum ineſſe ratus: obſeſſos q̄ poterat inſenſus aggredi
tur: ſperans obtentione eius totius belli finem futurum. Sautios integris mutat: feſ
ſis requietos ſuccedere iubet: diurno pręlio nocturnũ ſociat: omniqꝫ inſtantia curat
ne laſſis quies remedio fiat. Addebat obſeſſis animũ recens captiuorum occiſio: nec Obſeſſio
cuiq̄ a victore toties lęſo venia ſperabatur. Cõtra rex ſi pugnã remitteret: neqꝫ mox dura.
oppido potiretur: Freſos auxilio obſeſſis futuros timebat, ideoqꝫ perſeuerãtiore prę
lio opus ducebat. Sic metus vtrinqꝫ pugnandi pertinaciam fecerat. Nec interdiu di
micaſſe contenti: noctem quoqꝫ bello contribuunt. Tunc vero anceps pręlium erat.
Cum forte Waldemarus clamore cominus orto Freſos inſtare ratus: in partem qua Waldemari
ſtrepitus exaudiebatur cum ſignis accurrit, ſocioſqꝫ ꝑq̄ ſtrenue repugnantes erro erratum.
re noctis eluſus oppreſſit. Ita fortiſſimi animi dux temporis habitu circũuentus qui
bus opem ferre decreuerat: cladem atqꝫ exitiũ irrogauit. Oppidani aſſiduis plagis
& continua laſſitudine exhauſti, nullumqꝫ pugnę ſupplementũ habentes, cũ nec vi=
res nec vulnera vllo momenti ſpatio recreare quiuiſſent, deſperatis rebus dedidere
ſe regi. Cuius fidem atqꝫ clementiam: vltra ac rati fuerant: experti ſunt. Tum vero
rex & in Plogo qui Ericũ occiderat: ſingulare pietatis ſpecimen dedit. Neqꝫ em̃ a pa Plogo ꝑcit
tris interfectore pœnas exigere voluit: plus deditionis moribus: q̄ vltionis aculeis rex.
debiturus. Cęteros quoqꝫ nec morte nec captione mulctatos abſqꝫ redẽptione dimit
tit: præfatus ſe eorũ obſequia ac odia iuxta ęſtimaturũ. Nihil em̃ iis proſpere ceſſu=
rum qui toties mobili fide & ſacramẽto fuiſſent. Dimiſſi cũ duce exilium amplectun
tur. Id em̃ gratiæ apud ſuos Kanutus habebat: vt nulli vnq̄ fortuna eius faſtidio eſ=
ſet. At Freſones mulctę nomine duo milia librarũ regi cũ obſidibus pendũt. Poſt hęc
ſiue rubore fugę ſiue naturę ſtoliditate cõpuncti Waldemarũ obſecrant/precetur re
gẽ bellum cũ eis hac lege iteret: vt victor ęquã priori ſummã recipiat, victus ex vete
ri penſione quantũ Kanutus ſpoponderat remittat. Ille p̄cantium temeritatẽ incer=
toſqꝫ pugnę euentus ſolertius ęſtimans, extremę demẽtię voces conſilii ſui ſalubrita
te cohibuit, ꝑq̄ ſtultũ affirmando victos a victore noxias belli conditiones expete=
re. Interea Kanutus apud Germaniã Fridericũ Romano recenter imperio functum Kanutꝰ ad
auxilii imploratione ſollicitat: promittens ſe patriæ procurationẽ in eius beneficio imperatorẽ
repoſiturũ. Imperator cui & ſumma naturę calliditas: & maxima proferẽdi imperii confugit.
cupiditas eſſet: tantũ alieni ĩ ditionẽ ſuã redigere auidus: Suenonẽ veteris amicitiæ Friderici
& cõmilitii monitũ promiſſo honoris incremento ad colloquendũ ſibi ſimulatione fraus.
charitatis inuitat: eximiã ſibi viſendi eius cupidinẽ inceſſiſſe ſignificãs: ſed Romanę
maieſtatis amplitudinẽ quo minus eũ accedat obſiſtere. Quippe Sueno adoleſcentię Sueno olim
tẽpore militaris rei perdiſcẽdę gratia: Conradi Cæſaris clientelã ingreſſus: cũ Fri= de familia
derico: adhuc priuatę fortunę: quẽ & ætate & ĩgenio ęquabat: diu ſodalitatis officia Cõradi im
geſſerat. Itaqꝫ nõ ꝙ fallaciſſimi hominis cõmẽtis crederet: aut æmulo aſylũ demere peratoris.
vellet: ſed vt ſola ſe germanis fama cognitũ etiam ſpectandũ ſubiiceret: pręſentemqꝫ
famę ſuæ miratoribus exhiberet: cultiore pompa inſtructus mandatum exequitur.
Nec parũ glorię apud curiã magnificẽtia clientelę & apparatus oſtentatione cõtra
xit, totiuſqꝫ ĩ ſe germanię oculos ob virtutis ammirationẽ cõuertit. Merſburgũ op=
pidũ theutonicę nobilitatis frequẽtia cõpletũ ĩgreſſus/ab ĩpatore primũ venerãter
hĩtus: mox vario accuſatiõis genere vexatus: diſparẽ ꝓmiſſis fidẽ exꝑtus eſt. Cui de
mũ cõditiões huiuſcemodi ꝓferunt: vt ĩperatoris ipſe: eiꝰ vero Kanutꝰ renũtiata re
gni affectatiõe militẽ ageret: bñficii iure Sialãdiã receptuꝰ. Alioqui: ĩpatoris vires

Kanuto obtentui fore / expeditamq; cum eo manum in Daniam eſſe mittendam quę vel Suenonis pręcurreret reditum: vel confeſtim impugnaret aduentum. Sueno in re tam anxia: aut periclitandum ſibi: aut parendum fore cognoſcens: ſimulata aſſenſione: paterna bona quibus in Sialandia abundabat: tanq̃ peculiaria a conditionis tenore ſublegit / ne violandę pactionis omnis domi deeſſet occaſio. Quod quia germanico iuri familiare erat: admiſſu facile fuit. In hoc Kanutus pacti parum credulus Waldemarum qui cum Suenone aderat: ſponſorem efflagitat: fidem eius integritatemq; tutiſſimum rerum ſuarum pignus exiſtimans. Neq; enim alium ex regio comitatu pari conſtantia pro capite ſuo excubiturum putauit. Ille Suenonianę perfidię cõſcius cum vanam ac lubricam compoſitionis fidem aduerteret: ne alienam in ſe labem recidere pateretur: ſponſionem pertinacius abnuit. Tandem rege compellente, vix atq; ęgre vadimonium dixit: pręfatus ſe ſi Sueno pactum perrũperet: Kanuti partibus acceſſurum: probata vtrinq; conditione diſceſſum eſt. Reuerſus ĩ regnum Sueno: deq; æmulo comitem nactus: remiſſis e veſtigio literis: fidem Cæſaris aperta fraudis exprobratione damnauit, initaſq; cum eo pactiones obſequii negatione ſubuertit,

Nemo regũ Daniæ Cæſari homagiũ pręſtitit.

in ęas ſe conditiones fallaciter adductum affirmans, in quas Danicorũ adhuc regum nemo conceſſerit. Præterea Kanuto iuſta petenti, prouinciali duntaxat amminiſtratione conceſſa: regios penates a cætera ſe conditione ſecreuiſſe dicebat: fraudatus pacto Kanutus: vadem ſollicitat. Qui cum regem deſerere: vel ſponſionem corrumpere, ęque fœdum putaret: vtrobiq; famę periculum contemplatus: mutare pactum: q̃ euertere maluit, ſtatuens vt cum rex Sialandiam commeatui ſuo neceſſariam duceret: aliud pro ea Kanuto ſtipendium aſſignaret: nec fructu parcius: nec ſpatio contractius: nec honore defectius. Aſſenſus conditioni rex: tripertitam Kanuto pręfecturam conſtituit: eiq; in Iutia, Sialandia / ac Scania, peculiare beneficium tradit: interciſam loco dominationem minus ſolidæ poteſtatis geſturam exiſtimans: Huius rei Kanutus Waldemarum denuo prędem expoſcit. Quem velut antea repugnantem Sueno condendi fœderis auidus: ſponſionem iterare coegit: negans ſi pacto obuiam iſſet: eius Kanuti ve defectionem ęgre laturum. Hoc fretus pignore Kanutus: cupide conditionibus fruitur.

Sueno ĩ ſuperbiam lapſus ritũ Alemãnoꝝ ęmulatꝰ eſt

Igitur Sueno perinde ac bellorũ metu ſolutus in ſuperbiam lapſus: patrios mores ꝙ parum ſibi viderentur exculti, tanq̃ agreſtes & inconditos: petita a finitimis vrbanitate mutauit, ſpretoq; Danico ritu germanicum æmulatus eſt. Nam & cultum ſaxonicum ſumpſit / & ne eo inuidioſius vteretur: militum ſtudia ad ſimilem veſtis vſum adduxit: ruſtici moris tędio comptioris famulitii grege, palatium inſtruens. Quinetiam epulandi ruſticitate depulſa: externas menſis comitates adciuit. commeſſationumq; ritus cultiore miniſterio gerendos inſtituit. Nec ſolum cultum nouauit: ſed etiam edendi bibendiq; facetias tradidit. Idem ſtudii in nouanda clientela, aſciſcẽdiſq; ſatellitibus geſſit. Honores quippe nobilibus demptos: hiſtrionibus deferebat, magniſq; & illuſtribus viris a latere ſuo ſepoſitis: in eorum locum turpium & effœminatorum familiam ſubrogabat: vt abiectu maiorum, minorumq; prouectu: prorſus eximias potentiæ ſuæ vires oſtenderet: ditatiq; fortunam ſuam beneficio regis, non generis imputarent.

Suenonis auaritia.

Nec inſolentiæ eius auaritia defuit. Siquidem lucroſa ſibi illorum fata, quorum bona auxiſſet conſtituit, pupillorumq; parentibus e mortuis expilator euaſit. Neq; nephas duxit eorum liberos ægeſtati ſubigere: quorum opera / regni opes ipſe ſuſceperit, Ipſos quoq; milites prius a ſe locupletatos, ad vilem

paupertatis ſtatum beneficii ſui pœnitentia adductus reiecit. Quinetiam ingentis
clientelę voracitate compulſus prouincialia miniſteria, impenſaſq; ab agreſtibus: ar-
ctius exigere cœpit. Itaq; dum militum luxui conſulit: plębis fauorem amittit. Præ-
terea controuerſiarũ iura eatenus ſacramenti religione ſubnixa ad palęſtras & pal-
mas athleticas relegauit, iudiciumq; rationis ſpeculationi debitum, in ſola corporũ
exercitatione conſtituit. Et ne quid faſtui deeſſet in communibus ſuggeſtis concio-
nari faſtigio ſuo indignum ducebat. Quáobrem ęqua vulgarium alloquia contẽnen
do, editioribus locis occupatis: ſuppoſitę plębi ſuperne ius dicere conſueuit. Crebræ
quoq; ei cum Lundenſi pontifice ſimultates maiore fructu q̃ iactura fuere. Ea tempe
ſtate Karolo Hallandiæ præſide prouinciam egreſſo: coniugem eius ſororemq; vi-
duã Suerconis filius Ioannes excellentis earum pulchritudinis opinione corruptus — Raptus.
ad libidinis cõmercium raptas in Suetiam vſq; deuexit. Quibus tam contumelioſe
vſus proditur: vt eas in ſtupri vices noctibus euocaret alternis: ĩgenuę pudicitię fœ
minas, obſcœniſſima fœditate proculcans: neq; aut huius matronalem thorum, aut
illius cęlibem caſtimoniam: quo minus voluptatum ſuarum ignibus indulgeret re-
ueritus. Ad vltimum patrię & populo tantę temeritatis facinus exſęcrante: vtranq;
remiſit. Quod flagitium Sueno perinde ac cõmune probrum in omne Sueonum re-
gnum vlciſci ſtatuit: publicum ruborem communibus armis ſubmouendum exiſti-
mans. Sed nuptiarum apparatu pręuentus: quippe Saxonum Satrapę Conradi filiã
nuper deſponſam vxorem ducturus erat propior priuatę copulę: q̃ publicę vindictę
militiam retentabat. per hanc Sueonem in peregrinos ritus adductum falſa plæbis
opinio referebat, eiuſq; ſuper conſuetudinum nouitate conſilium accuſabat. Per ea-
dem tempora Nicolaus vrbis Romæ cardinalis Britãnicum permenſus oceanum:
Noruagiam Lundenſium adhuc ditioni parentẽ immunitate conceſſa, maximi pon — Hic habuit
tificatus titulis inſigniuit. Quod in Suetia quoq; legationis poteſtate peragere cu- — Noruagia
piens: Sueonibus & Gothis de vrbe, & perſona tanto muneri idonea concordare ne — Archiepi-
queuntibus: certamini decus negauit, rudemq; adhuc religionis barbariẽ ſummo — ſcopum.
ſacrorum honore dignatus non eſt. Verum inſpecto temporis habitu cum per ocea — vide Chron. Norvag.
num reuerti hibernę nauigationis metu in periculis duceret: Daniam reditui ſuo — fol. 453.
percommodam arbitratus, offenſam eius ex Noruagię promotione contractam be
neficii deliniamento ſedare conſtituit. Eſkillum igitur mãdatis aggreſſus, plus no-
uę dignitatis q̃ veteris amiſerit: recepturum promittit: definiens ſe ereptę Norua
gię damna, Suetici primatus munere penſaturum. Rapuit promiſſum Eſkillus cupi
deq; legati copiam flagitat. Qui veniens apud ipſum futurũ Suetici ſacerdotii in- — De prima-
ſigne depoſuit. Dandum ei ĩ quem concors Sueonum Gothorumq; ſuffragium cõ- — tu Archi-
ueniſſet. Statuit quoq; vt quicunq; maximi Sueonum pontifices creandi eſſent. pal- — epiſcopi
lio a curia dato: per Lundenſem inſignirẽntur antiſtitem, eamq; ſedẽ perpetuo ve- — Lundenſis.
rerentur obſequio. In hoc priuilegio dato confirmationem a curia adciſcẽdam pro-
mittit. Quod effectu perfacile fuit. Siquidẽ Romã reuerſus: decedente Eugenio ma
ximus pontifex ſubrogatus eſt, peregitq; publicę religionis pręſul qđ priuatæ lega-
tionis miniſter annuerat. Qui mox vſurpatione poſterorum firmatus: ſub hoc vſq;
tempus, antiqui tenoris obſeruatione perfruitur. His peractis Nicolaus nondũ Da
nia egreſſus: Suenonem Suetica meditabundum bella Romana induſtria a propoſi- — Conſilium
to reuocare conatus: locorum difficilium, inopis regni infructuoſæ victoriæ ha- — Nicolai le-
bitum prætendebat. Siquidem eius militię negocium ingens: fructus exiguos fore: — gati.

priusq; ei cum vaſtis,& immanibus ſcopulis:q̃ cum hoſte certandum. Quo victo ni
hil præter ignobilem prædam,& ſordida ſpolia victoribus occupandum. Poſtremo
cum Stolidam regis perſeuerantiam conſilii ſui ſapientia ſuperare nequiret: iner=
tiam eius facetiſſime cauillatus eſt. Nam araneam eum æmulari dicebat/ quæ tela=
rum figmentis cum diſcrimine vitæ:& viſcerum ſuorum egeſtione conſertis: quid
niſi Scarrabeos putres & vilia prenderet animalia? Cuius exempli euidentia araneę
regem: militiam telæ: victoriam venatui conferebat. Ita auidum ducem exiguæ
rei cupiditate ſeipſum viribus exinanientem inutili bello delectari monſtrabat. Cu
ius Sueno dignitatem potius q̃ monitum veneratus, abeuntemq; eum ad regni fi=
nes vſq; commeatibus proſecutus: deſtinati olim belli ſtudium animo reuocauit:
quippe quem magis potiendę Suetię cupido: q̃ aut iniuriæ dolor: aut pudoris irrita
mentum accenderat. Maximam ſiquidem inuadendę eius opportunitatem/tum ob
ſenium imbelliamq; Suerconis: tum ob factiones inter eundem & plæbem recenter
ortas: nam Ioannem agreſtes cõcionantem occiderãt: arbitrabatur. Spe quoq; tam
rata victoriam complectebatur, vt ante militiæ exordiũ inter milites ſuos Suetica=
rum iura prouinciarum: tanq̃ belli præmia partiretur. Duo quoq; ex proceribus
eius ad opinionem vnius Suetice virginis libidinis æmulatione correpti: magnis in
ter ſe iurgiis diſſidere cœperunt. Cuius nuptias rex in beneficio ſuo reponere par
æſtimans: capta Suetia fortiori connubium pollicetur. Quo promiſſo libidinis ęmu
lis magnum virtutis certamen ingeſſit. Tanta apud Danos fruendæ Suetiæ fidutia
fuit. Interea Suerco belli metu crebras ad eum de pace legationes direxit: ſed nullis
conditionibus ad eam impetrandam aſſurgere valuit. Igitur fruſtra fatigari ſe vi=
dens: non ſe prelio offerre: non arma: nõ expeditionem parare: ſed ignotos locorum
receſſus quærere, ſummamq; belli Sueonibus credere. Vt autem Sueno difficillimo
rum itinerum euitaret anfractus: inſtrumentum belli hyemis expectatione ſuſpen=
dit: ab aſtrictis glacie paludibus profectionis compẽdium petiturus. Hyberni itaq;
temporis beneficium nactus: expeditiora legit itinera, rapiniſq; & incendio Finniã

Hyeme bellat ĩ Suetiã

prædabundus aggreditur. Occurrunt indigenę ſupplices, patriam ſeq; dedentes:
nec ſic ſe ſubtraxiſſe contenti: etiam commeatibus prębitis: hoſpitalitatis eum obſe=
quiis proſequuntur. Poſt hæc Werendiam intrat. Vbi ab incolis neq; Marte neq; de
ditione exceptus: flammis omnia ferroq; peruadit: viris ac fœminis paſſim ſolitudi
num inacceſſa petentibus. Sed & prealtę niuium moles totis ferme campis inceſſe=
rant: frigoriſq; tanta vis erat: vt vberibus admoti infantes, algore hebetatis mem=

Horrendũ frigus.

bris inter ipſa lactis alimenta decederent, matreſq; ſimili fato propinquę, extincta pi
gnora moribundis complexibus attrectarent. Dani quoq; eadem aeris inclementia
afflicti: non in caſtris noctes exigere/non militares excubias obſeruare: pars foco ſi=
bi pars tecto conſulere, aeris non armorum ſęuitiam in metu reponere, cuncti plus
cœlum q̃ hoſtem cauere. Werendenſes autẽ quo ad regis gratiã paciſcerẽtur, iter in
tercipere cupientes: cęſis minoribus truncarũ arborũ coaugmentis fauciũ quas per
meaturus eſſet: anguſta precludunt. Tantis ſiquidem circũiacentium rupiũ anfra=

Calliditas Sueonũ in cędendis ſil uis.

ctibus claudebantur: vt abſq; ingenti diſpendio a latere pręteriri nequirent. Quo=
rum auſu rex inter cœnitandum accepto/morę omnis impatiens/ diſcuſſis menſis,
equum inuolat: militibuſq; adeſſe iuſſis, ad rupem concitus fertur, indigne ferens
cœptorum ſuorum curſum vilibus agreſtium obſtaculis retardari. Rogatus a Ni=
colao quodam iræ parcere, incertamq; admodum rem curioſius explorare inter=

ꝑllanti ſe vxoratū quemq; timidiſſimum eſſe reſpondit, ad eius nuptias alludens qui ducta coniuge poſtridie militiam ingreſſus fuerat. Ille ob contumelioſam monitorum ſuorum repulſam ira percitus: facturum ſe breui qđ Sueno non audeat ſubintexuit: exprobratāq; ſibi ignominiam, inuicem in eum reiecto meticuloſitatis opprobrio vindicauit. Quæ vox ab iracundia profecta celerem ipſius obitum ominata eſt. Vbi vētum ad fauces: delapſi equis milites, q̄q̄ tenui armatura eſſent/ꝙ eis feſtinationis ardor ꝑiculorum contemptum ingeſſerat: arboream ſtruem oppugnare cœperunt: indigenis qui ad eam defendēdam conuenerant/ingenti pacem clamore poſcētibus. Tunc Nicolaus acceptam a rege contumeliam conſpicuę probitatis operibus demere cupidus, ne magis vxorius q̄ ſtrenuus videretur: dum conſerta truncorū robora obſtinato ad pericula gradu ſuperare conat̄: ab agreſtibus e ſtrue tanq̄ ex muro ꝓpugnātibꝰ caput haſta traiectus opprimit̄. Similis aliorū conatꝰ ſaxis ſudibuſq; repellit̄. Sueno ꝓpinquitate noctis, impetuſq; ꝓꝓperi pœnitētia reuocatꝰ: ſigno receptui dato ꝓpter aggerē caſtra cōſtituit: luce poſtera maiore vi ac paratu prælīū exequuturus. Verū hoſtibus noctu ſibi diffugio conſulentibus, mane vacuū propugnatoribus iter nullo negocio ſuperauit. Werendos deinde reſiſtendi fidutia defectos: in fidem accepit. Igitur cum plęraq; ſibi ex voluntate reſpondere cognoſceret: fœlicibus fortunæ experimentis euectus: ī omnem ſe Suetiam effundere ſtatuit. Sed nimietas frigoris equorumq; ex aſperitate itinerum inopiaq; pabuli coorta debilitas proceſſum negabant. Tunc qui ex equitibus ad pedites redacti fuerant: commilitonum equos ſuis oneribus inſtrauere: eoſq; prę ſe onuſtos agentes ignaro rege domum dilabebantur. Qui tandem furtiuum militiæ diſceſſum expertus: clandeſtinam eius elapſionem data reuertendi licentia pręcurrit, ſtatimq; compendiaria ad Scanicam via curſum reflexit. Igitur Karolus cum Kanuto fratre receptorum obſidum fidutia ſpem liberæ tutæq; reuerſionis pręſumens, cum Hallandiæ propemodum confiniis acceſſiſſet a Finnenſibus inſidias hoſpitalitate tegētibus conuiuio exceptus: maiorem noctis partem commeſſationibus extraxit. Temulentia grauis in horreum annona vacuum, pariter ſe & comites ſobrietate exutos cubitum recepit. Quibus altiore ſomno ſpirantibus: Finnēſes foris valuas obiicibus obſerantes: igni ſparſere tectum. Iamq; maior eius cōflagrauerat pars: priuſq; ædes in cinerem prope collapſa fuerat: q̄ preſſos mero ſenſus vis ardoris expūgeret. Poſtremo propiore flammarum feruore correpti: dum nudi valuis erumpere geſtiunt: forinſecus eas obcluſas cognoſcunt. Vrgebat intus incendium: foris hoſtis vetabat egreſſum. Sed præſens pœna ſequentis metum leuabat, inſtantiſq; mali periculum futuro triſtius ducebatur. Quo euenit vt Dani ferro q̄ flammis opprimi præoptantes: validius conniſi præiecta foribus clauſtra conuellerent: vtq; vnum periculorum effugerent: in aliud ruere non dubitarent. Egregiæ indolis pueri quos ſibi in clientelam Karolus reſpectu propinquitatis adciuerat: abſq; ætatis miſeratione ſub Nicę amnis glaciem nudatis corporibus barbarorum ludibrio merſi in eodem alueo fatū ac tumulum recepere. Ita paucorum agreſtium fraude maximę expeditionis labor exinanitus eſt. Interiecto tempore, plębs Scanica a principibus diffidens, concione lecta in Arnam vallem armata ſucceſſit. Quoties enim in ea prouincia intolerabilia vulgi onera ducebātur: publica vi iniuriis occurrebatur. Adeo cū intolerabilis plæbis ſeruitus ducit̄ publicis armis libertas expetitur. Veritus ergo rex ne is tumultus ad grauiores regni motus progrederetur, coercendi eius gratia

Vxoratum timidiſſimum foris eſſe.

Nicolai facinus.

Suenonis ſucceſſus.

Finneſ̄. dolus.

ad Scaniam e Syalandia traiiciens:militaris manus fiducia agreſtium concionē ac-
ceſſit.Inermis ipſe equitibus vtebatur armatis:vt vim metuere potius q̃ ſtruere vi
deretur.Cedente de induſtria vulgo coronam ingreſſus:multis & grauibus queri-
moniis exceptus eſt:ſed obſtrepēte multitudinis clamore,defenſionis poteſtatem di
cendive copiam impetrare nequiuit,flagitandi ſilentii gratia dextram vulgo obten
dens crebros lapidum iactus excepit.Adeo conſternationis furor in contemptū ma

Tokonis in dicēdo fœlicitas.

ieſtatis exarſerat.Tūc Toko matre Sygne ortus,vir natu & facūdia , iuxta nobilis,
primaq; regis amicitia prçditus:in medium vulgi ſi proripit,obtentaq; omnium ta
citurnitate:imperitum concionis fragorem.doctę vocis auctoritate compreſſit . ita
ſuā temperans actionem:vt & præfectorum partes diſſimulāter protegeret/& ma-
nifeſtum patrocinium impertiret.Reuerſis ad propria agreſtibus:Rex tantę contu
melię deformitatem ſumma indignationis moleſtia proſecutus:complures Scaniæ
vicos exuſſit,eamq; ferme totam perinde ac maieſtatis ream : rapinæ ſubiecit.Ipſos
conſternationis auctores ſpiritu:vel bonis priuauit:factioſos paupertate aut morte
multandos iudicans.Nec Tokonem cuius ſalutari eloquio vſus fuerat:tametſi lin-

Contra innocētem ſęuit.

guæ eius beneficio vulgi iram vitaſſet mulctę expertem reliquit:plębem aduerſum
ſe occulto eius conſilio concitatam affirmans.Ita ſęuiſſimis iracundię furiis prouo-
catus:odia ac familiaritates iuxta penſabat.Ea Suenonis irruptio Kanuto nouanda

Occultum dei iudiciū timendum

rum rerum ſpem fidutiamq; reſtituit.Sed hunc auſum prçcipue Suenonis ac Wal-
demari concordia caſtigabat.Nam quantum regis odium:tantam ducis apud om-
nes gratiam intuebatur,alteriuſq; flagitia:alterius virtute redimi denotabat.Arbi

De conſideratiōe Waldemari & Kanuti.

tri quoq; Kanuti prius ſodalem regi q̃ ocium eripiēdum rati,eius cum Waldemaro
concordiam connubii affinitate componendam duxerunt . Cuius efficiendi gratia
vterinā Kanuti ſororem Sophiam : apud Waldemarum eximia pulchritudinis lau-
de de induſtria proſequebantur.Sed Waldemarus quo minus ad hāc copulam intē-
deret:inopiam virginis obſtare dicebat.ꝙ patre Ruteno procreata:nullorū in Da-
nia bonorū hęres exiſteret.Q̃q̃ eñ ſuaſoribus tacite pareret: plus ſe tamen pauper
tatem puellę fugere,q̃ ſpeciem ammirari fingebat.Igitur a Kanuto totius patrimo-
nii ſui parte tertia ſpōſalium loco promiſſa:puellam deſpondit,eamq; matronę cui-

hotildæ

dam Hotildę ad vſq; maturam thoro ętatem educandā cōmittit. Quāobrem negle
ctum ſanguinis vinculum:ac diu funeſtis odiis laceratum:tanta animorum integri
tate refectum eſt:vt nulla veterū inimicitiarū macula quas vel ipſi vel eorum parē-
tes geſſiſſent:nouę ſocietatis habitum:infuſcaret.Quorū amicitia quo inuicem pu-
rior:hoc regi ſuſpectior extitit.Sed eos & tacite cauit:& palam offendere metuit:ꝙ
maximam a ſe virium partem cum Waldemaro migraſſe cognoſceret: cuius fortu-
nę ſuam incumbere non dubitaſſet.Itaq; licet amborum fidem notaret,ſuſpitionem
tñ ne odium proderet obſcurauit.Illi regię diſſimulationis haud inſcii: accepta cō-
meandi licentia:quaſi bona ſua apud Suetiam inuiſitaturi:regem eius Suercone ac-
cedunt . Re autem vera Kanuto Suerconis filiæ poſtulandæ negocium fuit . Quo-

Suerco filiā cum regno deſpondet Kanuto.

rum prçſentiam Suerco tanta affectione amplexatus eſt:vt prçteritis liberis futurę
affinitatis ſpe hęredes eos nuncupare proponeret.Quod votum ei ſiue filiorum in-
ertia:ſiue excellentis proci nobilitas inſeminabat.Reuerſi itaq; hoc inuiſiores regi:
quo hoſti concordia iunctiores fuere.Kanuto deinde in Iutiam digreſſo/ Waldema-
ro vero Ringſtadium inuiſente : Sueno poſt eum contentius pergit : conuentumq;
diu perfidię & ꝓditionis probris euerberat,negāti confictas a ſe literas tradit tanq̃

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ab amicis porrectas: ſed titulo de induſtria vacantes: quæ eius ac Kanuti initam cũ Suercone concordiam nuntiarent. Quo cõmento Waldemarus / q̃q̃ irę parciſſimus eſſet ſupra modum accenſus: linguã nimio indignationis hauſtu repletã in contumeliam arguentis effundere nõ dubitauit: ꝑfidiæ quoqꝫ in eũ exprobratiõe reiecta / non iam redargutiõe / ſed cõuitio agebat, egregios operũ ſuorũ labores nugaci mẽdaciorum obiectu penſari vociferans. Adeoqꝫ regem reſpõſi ſui libertate permouerat: vt tentus ab eo eſſet: niſi milites operam ſuam in eius captionẽ negaſſent. quorum fauor impenſius ipſum q̃ regem excoleret. Quã iniuriam poſtea apud Iutiam querimonia proſecutus: graues regi inimicitias peperit. Inde cũ Kanuto magna totius Iutię claſſe in Sialandiã receſſit, non ꝙ bellum regi inferre ꝓponeret ſed vt nouis cõditionibus tutiorem eius circa ſe fidem efficeret. Quo apud Sundby maritimum vicũ cum armatis obuio: diali colloquio de cõcordia actum. Compoſita pace / rex cõcubia nocte Roſkildiam reuertit.

Rex Sueno ꝓdit ſuſpitionẽ cõtra Waldemarũ.

Interea Sclauorum expeditio ad orientales Sialandię partes inuſitatę multitudinis claſſe nuntiatur ingreſſa. Qui quoniã rus ante vaſtarent, cuncta prędæ vacua prætergreſſi inopinatam aggredi Roſkildiam ſtatuũt. Igitur ne fumi indicio proderẽtur: incendio penitus abſtinebãt. Accedebat eorum audacię ꝙ ex ſpeculatoribus ocioſam vrbem regemqꝫ procul ex ea ꝓfectum acceꝑant. Quo nuntio inſtructi intacto rure eam cõtentius ꝑtebant. Ex quibꝰ nõ nulli pernicioribꝰ equis ſuburbiũ prope liminaqꝫ ciuitatis acceſſerãt. Rex ipſe dum nocturnam vigiliam ſopore auidius redimit: ſero paratu tanti diſcriminis nũtium excipiebat.

Sclauorum irruptio.

Primus ex Danis Radulphus equeſtris militię apprime peritꝰ prõptioris equi beneficio in hoſtem occurrit. Sed cum ſolitarius eſſet: nũc euitando hoſtes, nunc ꝑſequẽdo: opem ab exercitio mutuatus eſt. Quoties inculta camporũ offenderat: ob armaturę molem ęgrius fugam cõficiebat. Ñam Sclauos ſimili põdere vacuos liberior equorũ pernicitas adiuuabat. Quo viſo plus viribus equi / q̃ velocitati confiſus: curſum ad cultiores agros de induſtria dirigere cœpit. Igitur caballi quibus vires parũ ſuppeterent, officiente ſtipula præſtantem robore equũ imitari non poterant. Ita dũ agilitatis equinę certamẽ ad viriũ conamẽ tranſtulit ab inſtãtibus occupari nequiuit. Quippe denſior ſeges plus vilium iumentorũ q̃ robuſti animalis curſum debilitauit. Interrogatus quis eſſet? mercatorẽ reſpondit. ꝑ cõtãtibus quaſnam merces haberet? reſpõdit arma quibus equos cõmutare ſoleret. Sed & eũ quem inſideret hoc ſibi mercimonio obueniſſe ſubiũxit. Regẽ quoqꝫ Roſkildię eſſe rogatꝰ / aſſeruit. illis eũ neceſſarios ſuos allocuturũ vrbe nuꝑ exceſſiſſe dicentibꝰ: egreſſum quidẽ eum ſed reuerſum aſtruxit. Quod quia cũ ſpeculatorũ affirmatiõe non cõueniebat: in mẽdaciis duxerũt. Idcirco autẽ Radulphus circa regis ſtatũ veris vtendum putauit: ꝙ ſiqua a ſe veraciter ederẽtur: cõtrario modo hoſtibus credidit exiſtimãda. Interea regii equites, vt quiſqꝫ apparatu velox ac manu ſtrenuus erat Radulpho admixti in vnã cohortem ſe receperant: incurſaturi ilico hoſtem ni Radulphus intuitu paucitatis auxilia ſociorũ expectãda duxiſſet. Tãtam eis victorię certitudinẽ aſſidua bellorũ fœlicitas ſuggerebat. Cõtra Sclaui reuocatos a prędа ſocios in aciem corrogant. Radulphus vbi primũ excitati pulueris indicio regẽ affore deprędendit: ſuperuenientis auxilii fidutia prælium facit. Cedentibus Sclauis cum pedites necarẽtur: equites ſeorſum in globũ cõtracti prius velut ex cõſulto terga vertebant: mox imminentẽ a tergo regem, equitũ eius paucitate cõſpecta, cõuerſi fugarunt. Quos Radulphus intermiſſa peditũ ſtrage cũ ſuis adortus: in ve

Radulphi equitis ſtrenuitas.

rã & pręcipitẽ fugam coegit. Sed ab iiſdem longius inſectãdis/ꝙ equis pręſtarẽt re
uocatus: admixta regia cohorte ferrũ ad pedites retulit. Fugientibus tanta adhuc
prædandi cupiditas inerat:vt occiſorũ arietũ corporibus pellem curſitando detra
herent.Quantũ in illorũ pectoribus auaritię clauſum putemus: qui inter extrema
pericula abiectis armis ignobilem prędam & vilia fugę impedimenta quo meliꝰ ſi-
bi cõſulerent,deſerere paſſi nõ ſunt!Pauciſſimi ex eis in littus elapſi per lubricũ pe-
lagi nando nauigia petiuerunt.Nonnulli fuga cupidius inita:cęco metu vndas ag-
greſſi paſſim exanimati ſunt.præcipitato in mare ſpiritu/quẽ ab hoſte ſeruare ſtu-
duerant.Interea Sclauorũ equites velut ex abdito prouolãtes:victoriam regi e ma-
nibus per inſidias eripere conabantur.Igitur Dani:dũ ad finem pugnę peruẽtũ au-
tumant:prælĩũ iterant.Quorũ virtute victi Sclaui: fuga auidius ſumpta adeo ſalu
tem ſuam ferro ſubtrahere geſtiebant:vt per maritimę rupis ardua ſemet cũ equis
effœminato pauore præcipitãtes: vitam finirent: & inter ſcopulos ſpiritũ deformi
corporum ruina deponerent: quem audacter in acie profundere dubitaſſent. Ab-
ducẽdis igitur nauigiis ob ingentẽ nautarũ ſtragẽ ęgre remigia ſuppetebãt.Iiſdem
tẽporibus effuſis piraticæ habenis a Wandalicis finibus Eidoram vſq; oẽs per orien
tem vici incolis vidui:ruraq; culturę expertia iacuere.Sialandia ab ortu & meridie
marcida ſitu vaſtitate torpebat. Siquidem agreſtiũ inops patrię loco prædonibus
fuit.Fionię nihil reſiduũ pręter paucos incolas piratica fecerat.Falſtria ſpacio q̃ vir
tute contractior incolarũ fortitudine paruitatis dãna penſabat.Quippe tributarii
ignara iugi:aut pacto hoſtẽ: aut viribus ſubmouebat.At Lalandia tametſi Falſtriæ
granditate pręſtaret:pacẽ tamẽ penſione petebat. Cætera vaſtitas occuparat. Itaq;
non armis:non vrbibus confiſũ:anfractus ęquorũ:quo minus piratas admitterent:
prælongis palis ac ſudibus exſtruebantur.Aduertens igit̃ rex nutantes patriæ res:
& iam pene collapſas:ſe ꝓpriis viribus a piratica vindicare negre:hẽrici ducis cuiꝰ
inſignes ea tẽpeſtate vires fuere/aduerſum Sclauos opem pecuniis promerendã pu
tauit. Cui millequingentas argenti libras mercedis nomine pollicitus: publica col-
latione ſummam expleuit.At Henricus cuius vęnalis magis q̃ vtilis amicitia eſſet,
pecuniam aſſecutus:vel quia noluit:vel quia nequiuit:parũ ſtabiliter in promiſſo ſe
geſſit.Ita rex nõ accepta pace dum patrię rebus cõſulere quærit:miſeriã eius dede-
core cumulauit. Quæ res aduerſum eũ populariũ iram acrius deſtrinxit: deforme
ducentiũ pacem cenſu nõ armis exquiri: cõmunẽq; patriã regis vitio eſſe deceptã.
Igitur Sueno deſperatis malorũ remediis a piraticis periculis ꝓpulſandis ad ciues
vſq; cauẽdos curam retorſit. Renouatiſq; ſuſpitionibus Waldemarũ occupare ani-
mũ intendit.tanq̃ altero ſibi onuſtorũ ſublato/ facilius reliquũ aggreſſurus. Quod
inſidiis q̃ bello commodius gerẽdum ratus:perinde ac cõiugis dotem exquiſiturus
ad ſocerꝝ iter inſtaurat:interq; delectos comites Waldemarũ profectionis ſequacem
adciſcit: quia domi eum tuto relicturus non videbatur:in carcerẽ Conrado ſeruã-
dum tradere cupiens.Quem dolum Waldemarus amicorum ſibi cõplurium literis
indicatũ venienti Sleſuicũ regi memoratis quæ pro eo fideliter ac ſtrenue geſſerat
cum exprobratione perfidię palam obiecit.Neganti in eum a ſe crudeliter eſſe con-
ſultũ:ſuſceptos apices abſciſis indicũ vocabulis oſtendit. Meminiſſe deinde monet:
vt p̃cipuã ei bellicorꝝ manũ conciliauerit/vt corpore aduerſo diras ꝓ eo plagas ac-
ceperit:vt ſecum maiorẽ ſemp victorię partem traxerit:egregiiſq; meritis ſuis gra
tiæ loco dolũ ac fallaciam erogari cõqueritur.Comitatũ nihilominus pollicet̃:prę-

Notat cupi ditatẽ Scla uorum.

Wandalorũ incurſatio- nes.

Sueno inſi- dias ſtruit Waldema- ro.

Waldemari querela.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

fatus ſciturũ eum peracta fraude nequitiã ſibi nõ aſtũ effectui fuiſſe. Contra Sueno ſuſpicionem leuare ſumma diſſimulatione tentabat. Neq; enim ad deponendã perfidiam: tantę fidei meritis adduci poterat. Irreuocabilis itaq; propoſiti pertinacia: Stadiũ aduectus: a pręſule Bremorũ Hartuico domo ſuſpicitur. A quo cũ vlterioris viæ ducem expoſceret: non impetrato waldemarũ quem ei perfamiliarem ſciebat: preces iterare cõpellit. Quo pontifex clam vocato regii cõſilii cõmentum aperit: cõfeſſus ſe de induſtria negare: quod ei pernicioſum aduerteret. vt autẽ regi ſatiſfacere videretur: diſſimulata poteſtate / ductũ ab Henrico / q potentia ac dignitate pręſtaret cõmonet expetendũ: verũ has preces ſuo Suenoniſq; & waldemari nũtio cõmittendas. Quibus Henricus auditis cum & regis dolum calleret: & waldemaro cõſulere vellet: quod a ſocero cõmodius accipere poſſet fruſtra Suenonẽ a ſe flagitare reſpondit. Abductũ deinde waldemari legatũ q̃ noxia mittenti precetur edocet: ipſumq; ni redeat: apud Conradũ extrema paſſurũ denũtiat. Igitur Suenonis nuntius collegarũ vtroq; dimiſſo: Conradũ accedens: nũtiat ſuſpectos regẽ habere propinquos: quos pridem inimicitias exercentes cõnubii recentis affinitas cõcordes effecerit. E quibus vnum ei fraudulenter accitum in comitatum ceſſiſſe: quẽ apud ipſum nouarum rerum metu vinctũ haberi cupiat. Pręterea procedendi gratia profectionis ei debere pręſtari ductorem. Quęrente Conrado quo pacto regem ęmulus comitaretur: fidem eius ſecutum aſſeruit. Tunc conradus Suenonis conſilium execratus: dedecere ſenem ſe inquit / quod iuuenis fugiſſet admittere. Nempe deforme vetulo eſſe de integritatis duce perfidię fautorem euadere: notãq; quã eatenus cauerit: ſub vltimum tempus ſibi cõciſcere. Malle igitur ſe generum filiamq; cum nepote ex ea ſuſcepto cruci ſubfixos videre: q̃ fidei & ſynceritatis opinionem tot annis ſeruatam extremę ętatis infamia corrũpere: alienęq; fraudis propoſitum impiiſſimi fauoris proſequi nutrimento. Tum demum affuturum ſe / ſubſidiaq; laturum: ſi gener omiſſa fraude: palam quos metuat: impetat. Ad huius vocis nuntiũ Sueno rubore perfuſus vlterioris vię tutatore negato: in regnũ reuertit breui morarum proceſſu Kanuto et waldemaro wibergi moram habẽtibus occulto traiectu in Fioniã e Sialãdia acceſſit: cõfiſus inopinatos prẽdi poſſe: detecto dolo mãdat vtriq; allocutum ſe eos non occupatum veniſſe: ſuſpitiones deponant quas falſo cõceperint. Illi indiciis dolum pręcurrentibus eius de ſe propoſitum ſpeculati: nihilq; iam bonę ſpei ex regis promiſſu capientes: Iutorum ſuffragiis regium ſibi nomen cõciſcunt. Tunc rex apud othenas (nam eo forte loci diuerterat) cõtractis in regiam militibus: nunc ſingulos nunc vniuerſos arctius percõtari cœpit qua fide pręſens bellum ingredi vellent. Reſpondentibus alacriter: non contentus ſimplicitate promiſſi: ſacramento fidem efflagitat. Illatis ſacris / Suno ſiue vetuſta waldemari charitate ſiue priuato iniuriarum dolore permotus: regia ſolus excedit. Emiſſi qui eum reuocarẽt: cauſam tam ſubitę egreſſionis efflagitant. Rogatus regredi ob paternę villę ereptionem conqueritur. Rex reſtitutionem promittit. Suno: ſeram hanc iuſtitiam inquiẽs: in aduerſis vſurum ſe negat: quo ĩ proſperis fraudatus fuerit. Quamobrẽ potioris partis amplexu ſolitariam tranſitionem non veritus: ab iniurioſo ſibi rege ſalutari cõſilio deciuit. Itaq; iuſtum defectionis titulum ſecutus: waldemarum auitę paternęq; familiaritatis reſpectu tranſfugio petiuit. Cũq; Sueno roborata ſuorũ fide in Sialandiã rediiſſet conſequenter ab æmulis Iutorũ claſſem mutuatis impetitur. Qui tunc forte Roſkildię ſitus: Eſkillũ ſępe dictum antiſtitem: pręſidiaq; Scano

Hartuicus bremenſis epiſcopus.

Cõradi imperatore dígnũ dictũ.

Kanutus rex. lxxxvi.

Sunonis integritas.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Petri conſilium. rum accerſit. Quibus prȩſentatis: Petrũ cui pater Thorſtanus erat: omniũ cõſilio-
rum ſuorũ arbitrum: qualiter rebus cõſulendũ eſſet interrogat. Is cõſultantẽ olim
regem qualiter tuto regnare poſſet iuſſiſſe fertur: vt aut equeſtrem plæbeiũq; ordi
nem: quo ſe tutius aduerſum æmulos gereret: beneficiis impenſioribus coleret. aut
ab iis ſaltem ad ꝓpinquos placendi ſtudium transferret/ eoſq; ſola cõtentus ſpecie
reuera reges exiſtere pateretur. Si neutrũ egiſſet: haud dubiũ/quin breuem regni
vſum habiturus eſſet edocuit. Rex vero neq; ſalubritatem conſilii: neq; ſapientiam
reſponſi debita animi ſententia proſecutus: vtiliſſimos monitus deliramentorũ lo-
co habuit. Enimuero obfuſum iracũdia animũ ſalutaris æſtimatio ſubire nequiuit.
Concepti itaq; furoris impatiens: quoad vnum ſibi ſcutum ſuppeteret: id ſe Petro
oppoſiturũ iurauit. Tum Petrus. meũ ſemꝑ inquit pro te clypeum geſſi: ſed vereor
ne cito cunctis ſcutorũ tuorũ copiis opus habiturus ſis. Quod rex auare dictũ exi-
ſtimans percõtatur num adhuc ſatur eſſet? Reſpondit ſaturum ſe, ſed vereri ne ſa-
tietatem parũ ſalubris digeries ſequeretur. Tunc quoq; quid facto opus eſſet roga-
tus: in Scaniam migrandũ edocet. tutiores illic vires. in Sialãdia pauciores amicos
q̃ hoſtes eſſe. Prȩterea Iutos haud facile inſecuturos: forenſis adhuc pugnæ memo-
ria trepidos. Sin autẽ in Scaniã præuenerint gentis aduerſum eum auxilia contra-
cturos: Quam ſi petere ſupſediſſet: ad æmulos defecturã non dubitaret. Quẽ Sue-
no ſecus æſtimaturũ inquit: niſi Waldemarũ: cuius cõcubinarii filii pædagogũ age-
ret penatibus ſuis parſurũ ſperaret. Aliorũ vero bonis ſi patriã hoſti ceſſiſſent nul-
lum peculiaris amicitiȩ beneficiũ præſidio futurũ. Ita alieno cõſilio ſpreto/propriũ
amplexatus: Roſkyldiȩ hoſtẽ opperiri cõſtituit. Rareſcentibus alimentis regios vi
cos complures cõparandi ſumptus gratia venditabat. Tandem multi ruris abſum
Eſkilli conſilium. pto precio: cum exercitũ nimiis impenſis oneroſum dimiſſurus videretur: Eſkillus
defectionem prouidẽs artem excogitauit qua periculũ ad fructum cõuerteret. Pri-
mũ enim ampla defectionis prȩmia ab aduerſariis occulte paciſcitur. Mox cũ cõter
raneis regem accedens: alimentorũ inopiam queriť. dimittat precatur quos paſcẽ-
re nequeat. Prȩſertim pietatis ac neceſſitudinis iura violaturos. ſi in ciues ac ꝓpin-
quos ex aduerſo cõtractos pugnatũ iſſent. His dictis tanq̃ defenſionis ratione reddi
ta: cũ cohorte Scanica regia excedit ſubiungente Suenone: dignũ eum qui defectio-
nis pœnas capite lueret. Sed hunc regis furorem ſanior arbitroꝝ ſententia propu-
lit: imminẽtis belli auſpicia ſcelere & ſacrilegio prohibentium eſſe ſumenda. Iamq;
rex maiore exercitus parte delapſa: fugam meditabũdus cum reliquiis copiarũ Fal
ſtriam verſus cõtentius pergit. ignorantibus etiam arbitris quo ꝓpoſito tam remo
tas ab vrbe partes accederet. Quẽ vbi de fuga cogitare compertũ milites habuere:
ne ſine prælio vinceretur: orantes victoriam ſi redeat ſpondent. Præterea ſcire iu-
bent eos ſibi milites eſſe qui crebro parua manu ingẽtes hoſtiũ copias ſuperauerint
neq; paucitatẽ vereri debere, quã toties in ſuis victricem aſpexerit. Quinetiã vltimi
dedecoris eſſe fortunam ſuam ante fugȩ q̃ bello permittere: eoſq; qui vinci poſſent
vltro victores efficere: alieno metu q̃ ſuis viribꝰ fortiores. Monẽt deinde ne ex ſtre-
nuo rege timidus militũ deſertor euadat: ne vniꝰ fugæ dedecore tot victorias ſuas
Perſeuerantia Danorũ maculare ſuſtineat. Cuius perſeuerãtiam a propoſito reflectere nequeũtes: amaris
eum conuitiis inſequũtur. Nec deformitatẽ ei peregrinationis exprobraſſe contẽti
etiam cõtumeliȩ dãnationem iunxerunt. Deinde mutua ſemet adhortatione firmã
tes: bello hoſtibus occurrere ſtatuunt. Fore eñ vt eorũ multitudo paſſim ac diſſo-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

lutę inſtandi cupiditate procurrens: ſparſum militię genus ſequendo: facile a pau-
cis intercipi poſſet. Præterea arma ſibi & equos ſuppetere nihilqꝫ tot viris in vnius
meticuloſi ducis abſentia nocuiſſe fortunam. Ita ſibi fortitudinis robur ingeneran
tes regii dedecoris notam militari ſpiritu redimere geſtiebant. diu itaqꝫ expecta-
to hoſte: nec viſo: Petrus ſoluendũ agmen, ſalutiqꝫ cõſulendũ / ammonuit. per q̃ ſtul-
tum affirmans prelium abſqꝫ duce capeſſi. Quippe Iuti Suenonẽ de induſtria ceſ-
ſiſſe rati, inſidiarum metu, tardius incedendũ duxerunt. Tunc Sialandenſes ꝙ indi
genę eſſent: cæteros cõmilitonũ ductu ac cõmeatibꝰ proſequebãtur nec cuiq̃ ex tã-
to grege ꝑnicioſus ad patriã reditus extitit. Sed eorũ poſtmodũ plęriſqꝫ paci tranſi-
tio fuit. Nã & fides regibus data & amicitia pariter obſequio quęſita: Wlf / & Thor-
biornus ſpectatę in regẽ fidei cum hoc venię genus in probris ducerẽt, domi ſuę cõ-
pręhenſi ſuerconiqꝫ regi in cuſtodiã traditi / exilio capita q̃ hoſti dedere maluerũt.
Horum ſiquidẽ excellentis cõſtãtię animꝰ plus glorię in vinculis q̃ libertatis in de-
fectiõe cõſtituit. At Sueno cõtinuato apud ſocerum exilio trienniũ emẽſus ipſo de-
functo ſaxonũ ſatrapæ Henrico datis vadibus pecuniã pollicetur ingentẽ ſi regno
per eum reſtitui poſſet. Pactus pręmiũ dux cũ ad aggerem quã Danorum ſtructu-
ram appellant ſummis viribus perueniſſet: tranſitu per eũ qui portę pręerat pecu-
nia corruptũ obtẽto / obſidione cenſum a Sleſuicẽſibus extudit. Tũc Hartuicus bre
morũ pontifex qui & ipe poſt Henricũ expeditionis auctor extiterat: meruiſſe eum
(inquit) qui portã patefecerit cũ pecunia ſimul quã pactus eſſet ſuſpẽdi: quatenꝰ ad
horrorem cõſimilis facti in eodẽ laqueo proditor & ꝓditionis præmiũ cõſpiceren-
tur. Illic Sueno peregrinã claſſem pręclatus direptas rutenorũ merces ſtipendii lo-
co militibus erogauit. Quo facto non ſolũ aduenarũ in poſterum frequẽtiam detur
bauit: ſed etiam ſplẽdidam mercimoniis vrbem ad tenuem anguſtũqꝫ vicum rede-
git. Saxones deſertũ ab incolis rus nullo reſiſtente permenſi: hoc longius quo licen-
tius ruebant. Nã auſtrales Iuti paucitatis ſuę metu in ſeptẽtrionalẽ partẽ quę mul-
titudine pręſtabat elapſi / ſub ſpecie fugę bellum parabant. Et qui prius auxilia Sue-
noni ſpopõderant alienorũ viribus ſuccincto ſuccurſum negabant / ne peregrinam
manũ aduerſum patriã iuuiſſe viderẽtur. Eadẽ fere tẽpeſtate Suerconem regẽ ſer-
uus qui cubiculo eius pręerat noctu dormientem occiderat. Quod ſcelus diuinitas
haud ſegnius q̃ iuſtius vlta eſt. Nam paruo poſt tẽpore Magnus qui occulta regnã
di cupiditate ſeruo peragendi facinoris auctor extiterat, in eo conflictu quo filium
Suerconis Karolũ quem patre ſpoliauerat regno etiam exuere geſtiebat, ſceleratæ
machinationis pœnas morte perſoluit. Ea res Kanutũ ſolandę matris gratia Suetię
ſuperiora petere coegit. Interea Waldemarus apud Sialandiã theutonici motus opi
nione ſuſcepta ad Iutiam cõcitus tendit / remiſſo coęuo atqꝫ collacteo ſuo Abſalone
qui reuertẽtis a Suetie Kanuti poſt ſe maturaret aduẽtũ. Tãtũ autẽ eiꝰ apud Iutos
pręſentia valuit: vt & fortibus fidutiam afferret & ignauia torpentes ad bellũ pro
patria ſuſcipiendũ erigeret. Idem Hẽricũ nobilẽ inter Saxones virũ cum quo iãpri-
dem affinitatẽ / data ei in matrimoniũ cognata iunxerat, per internũtios occultius
obſecrat. vti veteris amicitiæ cauſa ad procedendũ ſocios incitet / duciſqꝫ reditum
modis oĩbus interpellet breui ſe cum exercitu ſuperuẽturum denũtians. Tãtam illi
fidutiam & numerus militũ & alacritas dabat. Huius tumultus nuntio Kanutus e
Suetia reuocatus cũ delectis Sialandiã intrat extẽplo Iutiam petiturus. Sed cũ co-
ortę tẽpeſtatis magnitudine tranſitu prohiberetur / afflicti mora milites Waldema-

Proditoris merces.

Sleſuici de-ſtructio.

Suerconis cędes.

Magni mors.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rum pacem cum hoſtibus pepigiſſe / idq; ſe per agreſtiũ quẽdam recenti nuntio co=
gnouiſſe fingebãt. Hoc famę cõmento Kanutus audito ingrati animi labem expro=
brat parum honeſtũ de eo ſermonẽ habẽtibus qui ſuũ cõmuni periculo caput obie=
cerit: hortaturq; ſi dignis eum laudibus ꝓſequi nolint ſaltẽ linguas ab indigna ip=
Heſbernus ſius obtrectatiõe cohibeant. Heſbernus ſolus Skyalmonis cãdidi ex filio nepos idẽq;
Waldemaro ob puerítię & educatiõis ſocietatẽ percharus trãſfretare ſe velle dixit /
quę apud Iutiam gererẽtur Kanuto renũtiaturꝰ. Igitur vt ſtrenuã ita periculoſam
nauigationem fœliciter emẽſus & quaſi cum ipſa rerũ natura luctatus / ſęuientium
elementorũ rabiem incredibili remorũ certamine ſuperauit. Nuntiatur interea ſa=
xonibus totius Iutię vires ad Waldemarũ coiſſe tantaq; hoſtes manu eſſe vt ſine pe=
riculo & clade excipi nequeant. Hac dux fama attonitus Henricũ quẽ apud Walde=
marum affinitatis iure magnę familiaritatis locum habere nouerat / vbinam regu=
lus eius degeret ſimulato ioco perquirere inſtitit. Quo latebras eum ac ſolitudines
circũſpicere reſpondente dux eludi ſe ſentiens a ficta & ludicra ad ſeriã & ſollicitã
interrogationẽ cõuertitur. Repugnãtem illum cõmiſſaq; tegere ꝑſeuerantẽ per
debitam Romano imꝑio fidem orat obteſtaturq; vt quæ ab hoſte parari ſciat / in=
dicio pręcurrat: neq; qđ ciuibus pernicioſum aduertat ſilẽtio contegat. Hac Hen=
ricus adiuratione ꝑmotus verũ eſſe qđ rumor docuiſſet aſſeruit. Bellum ſiquidẽ
præ manibus eſſe quale prius experti nõ fuerint: ſuꝑſtiteſq; recordationẽ eiꝰ ꝑ=
petuo narratu proſecuturos. Formidoloſa cũctis Henrici affirmatio fuit. Idem an
hoſtes expectandi eſſent cõſultus omniũ animos ad pręliũ virili exhortatione ꝓue=
xit. Ita fidẽ ſuam inter amici preces & ducis imperiũ partitus vt nec huius mãda=
tum negligeret nec illius ſalutẽ ſilẽtio falleret. Quã ſententiã publico metu refutã=
te cupidus reuerſiõis exercitus occaſionẽ a tẽpore mutuatus eſt. Ne enim ob piſciũ
raritatẽ veris quod imminebat ſtatũ ſolẽneq; ieiunium ſolueret, remeandi ſibi ne=
ceſſitatem impoſuit: omniq; ſimulatiõe cõpetentiũ alimẽtorũ cauſabatur inopiam
ignauiæ ſtudiũ religionis nomine colorando. Quod quidẽ in eorũ abſeſſu luce cla=
rius fuit. Iter eñ quod ſemenſtri ſpacio venientes confecerant triduo remenſi ſunt
multa poſt ſe onera multaq; impedimẽta nimia feſtinationis cupidine relinquẽtes.
Tunc reuerſus Heſbernus Kanuti expectationẽ ſummis ambiguitatis curis impli=
citam certo rerũ nuntio abſoluit. Paruo poſt tẽpore vi Sclauica tanta apud Fioniã
Saxones vl= clades incidit vt ſi ſecundã huic ſimilem accepiſſet, cultu vacua mãſiſſet / reſq; eius
troneam fu non afflictæ modo verũ etiam perditę fuiſſent. At Sueno non cõtentus ſemel Saxo=
gã captãt, nibus ſupplicaſſe iterato ad Henricũ decurrit / ꝑq; Sclauos eius ditioni parentes
in patriã ſe peruehi laborabat. Quorũ claſſe tranſlatus in Fioniam lętis ciuibus ad
vrbem Othenas ſe contulit ſalutẽ ſuam aduerſum innumeros paucorũ p̃ſidio de=
fenſurus. Sed & pax immunitaſq; per Sclauos eius fautoribus promiſſa. Igitur ſiue
impetrandæ pacis ſiue amplectendæ maieſtatis intuitu tanta tuendi colẽdiq; eius
apud inſulanos cura flagrauit / vt paſſim ad ipſius præſidium virorũ fœminarũq;
turba concurreret / egregium reputantium aduerſum eos qui rerum ſumma poti=
rentur infractam regis reparare fortunã. Ad hanc cũ Kanuto Waldemarus aduer=
ſum Fioniam terra mariq; cæteras regni copias contraxere. Quarum multitudine
facile Fionienſium paucitatem oppreſſiſſent niſi Waldemarus miſeratione reliquia=
rum afflictis inſulę rebus parcendum putaſſet: ne poſt nouę cladis calamitatẽ popu=
li reſiduum exhauriendo plus patriæ q̃ hoſti nocuiſſe videretur. Itaq; æmulum cũ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

pernicie tolerare q̃ debile patriæ mēbrum quaſſare ſatius ratus / expeditionem ad
concilium tranſtulit. Nam auctore eo res in colloquium verſæ / condictūqꝫ vt Sue-
no cum aſſcripta ſibi clientela Lalandiā concederet / ibiqꝫ ꝓpemodū ſolitarius dege-
ret quo ad inter ipſum & duces de pace plenius cōueniret. Die poſtero Othenas la-
uandi gratia repetens Kanuto ob inſidiarum metum balnea cōmunicare nō auſo a
Suenone eius amicitiā ambiente elatis obuiā ſacris religiōe ꝓceſſionis excipitur. In
Albani deinde ędem ab ipſo ꝓducitur / arbitrorum nemine pręter Abſalonē admiſ-
ſo. Tum Sueno intra ſacellū reſidēs: ſiniſtra mihi inquit iam pridē Waldemare for- Suenonis
tuna cōſortium tuę familiaritatis inuidit / q̃q̃ & animū bene de te ſemꝑ geſſerim: & oratio.
a patris tui interfectore mens non ſolū vltionē exegerit: ſed etiam ſuſcepto aduer-
ſum patruū bello ſalutē tuam inter parricidales manus ſine cuiuſq̃ pręſidio conſti-
tutam plenis pietatis armis ab exitio vendicauerit. Poſt quē Ericus iunior ne paren
tis mei cui diutius militauerat cœptū excidere pateretur, vt regni ita tui quoqꝫ cu
ram arripuit. Tertius ego pueritię tuę ꝓpugnator acceſſi. Nec mea parcius q̃ prio-
rum opera ſeruatū te ſcito. Pro capite tuo nōdū in ætatem ꝓducto aduerſum hunc
cuius fidem nunc ſocietatēqꝫ exoſcularis arma ſuſcepi. Quæ niſi fœlicius auſpicatꝰ
fuiſſem filio Magni immerens pœnas luiſſes. Qui niſi me tertiū extimeſceret haud
quaq̃ te ſecūdum pateret̃. Dum viuo vitā tibi aduerſus eius inſidias ꝓrogo. Extin-
ctus vt meū ita tuum quoqꝫ diem finio. Igitur eo tutius ad opem tuam decurrerim
quo plus eā beneficio meo debere cognouerim. Et nunc charitatis tuæ fiducia arbi-
trum te pacis in me faciendæ conſtituo. Cōtentus ero qua me cūqꝫ ſorte donaueris
tātum apud exteros calamitatis ꝑpeſſus vt priuatus aut egens intra patrię fines de
gere / q̃ exul denuo cenſeri malim. Arbitror quoqꝫ vt cum ſingula iuſtius ęſtimaue-
ris inter ꝓbra ducturus ſis potius parentis tui interfectore q̃ vltore ꝓcreatū exco-
lere. Hæc & ſimilia replicantē Waldemarus interpellare nō dubitans: fruſtra meam Waldemari
(inquit) Kanutiqꝫ cōcordiam caſſare pergis / cum & ipſe paternę culpæ affinis non reſponſio.
fuerit & mihi in eius expiationem olim iuſta ꝑſoluerit. Qꝫ autē vlterius tibi milita
re non tuli / non meæ leuitatis ſed tuę perfidię crimen reputa. Nonne olim me pere-
grinationis tuæ comitem in carcerem ſocero necandū tradere ſtatuiſti? Atqui niſi
prauitatem tuam eius honeſtas viciſſet inter vincula moriturus abieram. Quoties
meam / quoties Kanuti ſalutem per inſidias attentatā fraudulentis conſilii niſibus
obruere voluiſti? Qualiter autē pares ferre poteris quos milites habere paſſus non
es? Verum ne cū repræhēſione ꝓpinquū auertere videar / res tuas aduerſum caput
meum reſtaurare tentabo: plus miſeratione fortunæ tuæ q̃ credulitate promiſſio-
nis inductus. Quā humanitatē cum ſcelere & fallacia repenſaueris ſimplicitatē no-
ſtram artibꝰ tuis circūuentam ne exiſtimes / ſed potius fidē pietatēqꝫ periculis locū
dediſſe. Tunc Sueno verbis in ſimulationē cōpoſitis perfide ſe acturū negare: ſin-
cera fide eorum amicitiam expetiturū ꝓmittere: pręſertim cum nec ſibi nec liberis
conſulturus videatur. Eo enim ſe morbo eſſe vt annum vix cōficere queat. Pręterea
ſine filiis eſſe quibus regnum parare debeat. Quid igitur niſi culpam & ignominiā
perfidia quęſiturum? Malle itaqꝫ q̃tūuis triſtes fortunas excipere q̃ maximo famæ
dehoneſtamento ſceleratam ſui memoriam per totum terrarū orbem diſiicere: bre
ueſqꝫ regni fructus æterna famæ turpitudine comparare. Dimiſſo Waldemaro La-
landiam ipſe conceſſit: vbi paucitate ſatellitum non cōtentus, nouos quotidie ſtipa-
tores adciuit: clientelęqꝫ grandibꝰ incremētis auctus colloquii diem hoc tutior quo

fortior opperiebatur: tā̄q̄ pacem cum ęmulis ex pari facturus. Tempore prænomi-
nato Kanutus & Waldemarus cum omni danica nobilitate Lalandiam aduehũtur.
Tunc Waldemarus ꝙ Suenonem familiarius frequẽtare ſoleret cum paucis ad eum
viſitandũ contendit / Kanuto fidem perpetua ſuſpitione damnãte. Cum quo Sueno
Kanutum pariter adeſſe ratus ſubornat ex ſuis qui iurgantiũ more rem in ſtrepi-
tum ſeditionẽq; cõuerterent ęmuloſq; pariter ferro violarent. Quem vbi ſine ſocio
venire cõſpexit conſiliũ reuocauit parũ proficuã alterius ſine altero oppreſſionem
exiſtimãs. Waldemarus cognitis inſidiis ſed diſſimulatis multa Suenonis adulatio-
ne vexatus cũ ab eo die poſtero ad familiare colloquiũ expeteretur: nõ aliter annuit
q̃ vt vterq; ſolitarius adeſſet. Eo nãq; corporis habitu erat vt cum nemine viritim
cõgredi dubitaret. Militibus itaq; ꝓcul abeſſe iuſſis inuicem collocuti proximo die
concilium aduocant. Tunc Sueno ſiue cognationis fidutia ſiue tegendę fraudis ſtu
dio Kanuto cõſentiente Waldemaro cõpoſitionis arbitriũ tradit ꝓbaturum ſe quę-
cũq; per ipſum taxarẽtur affirmans. Igitur Waldemarus ipſis ſibiq; regii noĩs vſur-
pation decreta trifariã totius regni orbẽ partitus Iutię magnitudinem nõ minus
incolarũ multitudine q̃ ſpaciis abundantẽ in vnã portionẽ ſecreuit: in altera Sialan
diam ac Fioniã: in tertia Scaniã cũ attinentibus prouinciis locauit. Cunq; penes ip-
ſum vt partitionis ita optionis quoq; poteſtas exiſteret: primã ſibi / ſecũdã Suenoni
indulſit priorq; Iutiam ipſe delegit. Tunc Sueno cui poſt ipſum optio debebatur ne
medium inter ęmulos locum acciperet Scaniã popoſcit. Ita minores inſulę duorum
electione pręteritæ Kanuto ceſſere. Fides pacti ſacramento cõponitur vt religionis
metu perfidia pelleretur. Deinde manus ad cælum tendũtur auctor rerum in cau-
tionem vocatur. Nec cõtenti cõcordię pignus humanis ſtabilire cõſiliis deũ ſimul
& pactionis pręſidem & temerationis vltorẽ efflagitant. Põtifices quoq; cẽſurę ſuæ
partibus interſertis iis qui pactũ rupiſſent execrationis ſententiã intentabant. Prę-
terea condictũ delatores mutuo prodi debere ne mendaciorũ obſcuritate ſincerita
tis habitus corrũperetur concordięq; quaſſaretur integritas. His ita cõpoſitis Ka-
nutus in Sialãdiam cuius iam poſſeſſionem adeptus fuerat Waldemaro comitante
præcedit: Suenonem breui ſubſecuturum hoſpitio ſuſcipere cupiens. Quem poſtri
die Ryngſtadio ſuſceptum expert⁹ dum in eius occurſum bonę fidei ſtudio perge-
ret: Ryngſtadiæ religionis prælatum cum Radulfo equite theutonico obuium ha-
buit: affirmãtem nuntiatum fuiſſe Suenoni cum armatorum multitudine eum ve-
nire. Hauſit ergo cum ſuſpitione cautelam argumentoq; perfidiæ ſumpto concio-
nem quæ eo forte die magna popularium frequentia gerebatur: declinato Sueno-
ne petiuit: Waldemarus vero apud quem fides ſuſpitioni præponderabat pacti fi-
dutia Suenonem conſtantius q̃ cautius petebat. Stabant milites regis gregatim
armati Kanutum & Waldemarum dũmodo pariter affuiſſent necare iuſſi. Com-
perta alterius abſentia Sueno reuocatis ſatellitibus multa venientem gratulatione
proſequitur. Percunctãtem illum cur nullo diſcrimine impẽdẽte comitib⁹ vtere-
tur armatis: quid rumoris acciperit edocet. A quo cõplurib⁹ perfidię probris lace-
ratus cõſiliũ ꝓpoſitũq; ſuum ſumma animi diſſimilatione ſuppreſſit. Roſkildiã de-
inde Kanuto cui illic hoſpitalitatis ius erat inuitante procedens / nocte per ludos &
cõmeſſationẽ exacta diluculo Thorberni vicũ haud ꝓcul vrbe ſitum cũ paucis pe-
tiuit perinde ac paruulę filię quę illic educabatur cernẽdæ charitate perductus. Fe-
runt tũc vxorem Thorberni dixiſſe, mirari ſe eũ in hanc conditionis vilitatem ad

De diuiſio-
ne regni.

c. patiatus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ductum: vt quod totum geſſerat/eius tertia parte contentus habere ſuſtineat. Qđ dictũ ab indignatione profectum Suenoni ingens irritamentum facinoris fuit. Veſpera appetente mittũtur a Kanuto q cœnatum eũ accerſerent. Quos Thorbernꝰ pq̃ iocunde excipiens/quũ ſup regis mora rogaretur, debilitatem capitis ex balnearum fumo et vapore contractam tarditatis eius cauſam aſtruxit. Sueno vero quum expectationis ſuæ excuſationem afferre vellet, cum filia admodum paruula infantilibus blandimentis iocatum ſe dixit. Diſcors cauſæ redditio percontatoribus notabilis fuit. Quorum hortatu vrbem repetens/inter cõſortes quaſi per ætatẽ honoratior medio ſedendi loco receptus eſt. Menſis poſt epulas amotis, quũ munitioribus poculis paſſim et varie diſcurrentibus conuiuii hilaritas augeretur, calculorum ludum popoſcit/gloriatus ſe eius apprime peritum: ꝙ exul hoc maxime iocunditatis genere delectari conſueuerit. Quod dictum iactantiæ ſimile reuera acerba calamitatis recordatio fuit. Sed tabulato non ſuppetente ne luſui quidem vacatum eſt. Inter cætera cantor Germanicus fugam Suenonis / exiliumq; cantilena cõplexus/varias ei cõtumelias formatis in carmen conuiciis obiectabat. Quem ob hoc acrius a conuiuis increpitum Sueno diſſimulata moleſtia fortunas ſuas liberius recinere iubet/pq̃ libenter ſe poſt ęrumnas malorum meminiſſe cõfeſſus. Crepuſculo appetente/illatiſq; ex more luminibꝰ/miles Suenonis Thetleuꝰ/q paulo ante cõuiuio egreſſus fuerat/ reuerſus in regiam /occaſionem edendi facinoris oculis/animoq; tacitus perluſtrabat. Cumq; pauliſper attonito ſtupẽtiq; ſimilis conſtitiſſet, Kanutus eum propaſſo in terram amiculo ſedere ſibi proximum iubet. Ille tantæ eius dignationi gratias habens, ęde excedit: eueſtigioq; regreſſus exiguo capitis motu Suenonẽ accerſit. Quem ſigni tam latentis ignarum Kanutus a Thetleuo vocatũ edocet. Cui quum Thetleuus exurgenti paululum inſuſurraſſet, quotquot Suenoniarum partium affuere eis in colloquium admixti, collatis in orbem capitibus, nemini remotiorum exaudienda tractabant. Tunc Kanutus perinde ac inſidiarũ præſcius/Waldemarum brachiis attrectatum oſculo petiuit. Cauſam blandimenti quum minime ſic ſe alias gerere conſueuerit ab eo /cui oſculum tulerat interrogatus/ſuppreſſit. Interea Sueno relictis in ęde militibꝰ, per poſticũ in conclaue diuertit/ præeunte puero luminis gerulo. Mox in Kanutum et Waldemarum a ſubornatis ferrum diſtringitur. Sed Waldemarus ocyus ſede exiliens/manum amiculo obuolutam non ſolum applicatis capiti ſuo gladiis obiecit, ſed etiam Thetleuum acrius in ſe ruentem pectoris impulſu humi præcipitauit. Cum quo pariter et ipſe collapſus/femur q̃grauiſſime ſautiatus eſt. At vbi primum pedibꝰ ſe excepit, recepti vulneris immemor dum perruptis obſtantium globis foribus exiliret/quidam obſcuro loco obuius arrepta cinguli ipſius penſilia retentare eum conatus/abrupit. Interea aliis (ne noctis errore facinus impediretur) feneſtras reſerantibus/Thetleuus humo reſiliens Kanutum dexteram gladio obtendentem a fronte confodit. Excipit ſemianimem Abſalon Waldemarum eſſe ratus: fluidumq; cruore caput manibus ac ſinu complexus inter ipſos armorum ſtrepitus ſalutem ſuam, q̃ regis curam negligere præoptabat reliquiis ſpiritus adhuc in eius pectore palpitantibus. Tandem Kanutum a ſe teneri cultus indicio expertus/permixtum mœrori gaudium habuit. Dobicus vir prima audacia dum regis necem in auctores vindicare conatur/occiditur. Itaq; noctis obſcuro neminem diſcerni patiente/in eos qui valuas propius acceſſiſſent/ſtricto ferro proruebatur: quia tenebrarum acceſſio hoſtes ne/an cõmilitones adeſſent

Inſidiæ Suẽnonis.

Mors Kanuti.

Waldemari effugium.

incertum fecerat. Igitur Conſtantinus: qui primo inter Kanuti neceſſarios loco fuerat ne exitu prohiberetur, Abſalonem in cuius iam gremio / complexuq; Kanutus ſpiritum depoſuerat/ad vnum oſtiorum accedere quo tutior ſibi in reliquum procurſus pateret/tacite poſtulabat: parenteq; eo ſeorſum elapſus ab iis qui foris verſabantur exceptus opprimitur. Abſalon vero propior eius petitioni, q̄ ſuæ ſaluti Kanuti corpore reuerenter amoto, ſecurus periculorum in armatos progreditur: crebraſq; eorum interrogationes confeſſione ſui nominis abſoluere dignatus non eſt. Itaq; conſtantia taciturnitatis adiutus, ſalutarem inter hoſtes egreſſum habuit. Cui Radulfus medio ponte obuius tam tetri facinoris non auctores modo, ſed etiā conſcios execrabatur/ab eius ſe culpa alieniſſimum proteſtatus. Hunc Petrus cognomine Thema magno ſecutus impetu per ludibrium Abſaloni comminando diſceſſit. At ille ad auſtralem atrii portam/quo Trinitatis ædes ambitur progreſſus infeſto ſatellitum occurſu præripitur. Cuius caput gladiorum multitudine circun-

Abſalonis periculū et euaſio.

fuſum quidam forte cum aliis ſuperueniens non ſolum ferri/corporiſq; ſui pio vindicauit obiectu, ſed etiam quendam a pectore eum confodere geſtientem pœnas ſibi ſi non deſiſteret daturū minatus/ſalutare ei diffugium cōciliauit. Abſalon quoq; tempeſtiua corporis declinatione percuſſorem euitans/tunica qua latus eius proxime tegebatur, telum excepit. Ita ne Danicæ reparationis ſpes penitus elaberetur futurum patriæ columen fortuna ſeruauit. Inde digreſſus quum in Ramſø vicum nocturno itinere perueniſſet, attonitum ſolitario eius aduentu villicum nuntiatis quæ Roſkyldiæ inciderant/pene exanimem reddidit. A quo vegetiore equo donatus primum ſororem, quam Petrus quidam in matrimonio habebat: deinde matrē petiuit. Quæ quum ex eo Kanutum occiſum/Waldemarum vero grauiter affectū cognoſſet, plus mœroris ex eorum clade, q̄ ex filii incolumitate voluptatis contraxit.

Waldemari conatus.

Interea Waldemarus duos duntaxat e ſuis caſu comites aſſecutus, greſſum femoris debilitate negatum vitæ cupiditate prouexit. Igitur incedendi vſum vulnere debilitatum a neceſſitatis violentia mutuatus eſt. Adeo corporis dolores animi metus extenuat. Deinde ſequacium ope equo impoſitus in eum forte vicū caſu ductante peruenit: ad quem fortunæ eius nuntius Abſalon paulo ante præceſſerat. Quem poſtq̄ ex villico recenter ad matrem diſceſſiſſe cognouit, præuiis locorum peritis poſt eum contendit. Adeo corpoream ipſius debilitatem duratrix infirmitatis humanæ neceſſitas confortabat. Illic procurato vulnere/femoreq; faſcia circum

Infinita pro indicatiuis

ligato/noctis reliquias exegit. Diluculo Sueno collectis ciuibus nocturnis ęmulorū inſidiis appetitū ſe queri: amiculū, qđ de induſtria confoderat oſtendere: Kanutū et Waldemarum hoſpitalitatis violatores/piuros/latrones/parricidas appellare: gratias deo replicare: ꝙ amborum facinus alterius nece propulerit. Auxilia aduerſum ſuperſtitem implorare. Aſſertis eius/quia fraus in propatulo fuerat/fides delata nō eſt. Deinde ne Waldemaro maritimæ fugæ locus ſuppeteret, totius inſulæ nauigiis confodi iuſſis/ſolitudines quoq; quibus eum irrepſiſſe crediderat/exquiſitius indagandas curabat. Igitur Waldemarus tribus duntaxat comitibus fr ætus, non per abdita nemorum/aut inacceſſa paludū: ſed per tenues admodum ſaltus errabat / tu-

Vaframentum pium.

tiora ratus loca, quæ minus hoſti ſuſpecta fuiſſent. Heſbernus quoq; cū aliquot procul in planiciem mittitur: qui ſe patentioribus interdum campis Waldemarū ſimulaturus oſtenderet. Complures quoq; duce eo variis in locis multitudinem ſuam regiæ tranſitionis ſimulatione conſpiciendam præbebant. Cumq; demum Iutiam ac

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cedi placuiſſet,familiaris ei faber nauigium:quo in eam traiiceretur/reficere iuſſus
metuens ne Suenoni pœnas daret/operam ſuam ſub ſpecie coactionis extorquendā
perdocuit. Igitur Heſbernus officinam eius agreſtium frequentia completam in=
greſſus,in primis eum fictæ precis commento ſollicitat. Refectionem abnuenti inii
cit/manus nexumqꝫ deducit/abſtractus artificium præbuit.Itaqꝫ ſub iniuriæ ſimu=
latione et amico vtiliter paruit/et apud Suenonem ſibi impunitatem ſalubriter cō
ciliauit. Tunc armamentis/commeatibuſqꝫ per Heſbernum exhibitis/ Waldemarus
noctu cum ſuis nauigationem orſus,coorta ſubito tempeſtate,inuſitatam maris ſæ
uitiam expertus eſt. Ipſis quoqꝫ militibus immanium vndarum aſpergine prolutis
tātū algoris inceſſit:vt ſingulis corporis ꝑtibus hebetatis/ne velum ꝗdem ad naui=
gationem cōmodum circumferre potuerint. Præterea tāta nymbi vis antennā im
pulit:vt inter vndas effracta decideret:nec minus hymbriū q̃ fluctuū moles naui=
gium onerabat.Gubernator omnia freto permittens abiecto regimine qua proram
deflecteret ignarus/ſolum venti imperium expectabat.Aer quoqꝫ crebris internitē
tium fulminū ignibus micans,ingenti nubiū fragore cōcrepuit. Tandē per ſummā
nymborum rabiem inſulæ cuidā errore nauigationis appulſi/detractū vndis naui=
giū:quod ancora retentare nequiret/circūſtantium arborū ramis in foros detortis
quo minus lapſum collideretur/tenacius aſtrinxerūt.Eadē nox Sclauos ad Hallan=
diam mille quingētarū nauiū claſſe appulſos naufragio obruit. E ꝗbus quotquot vi
ui in littus euaſerant ferro ꝑiclitati ſunt.Diluculo Waldemarus āminiſtrato ꝑ Heſ
bernū viatico,militibus abunde firmatis,ſecūdo mari in Iutiā ꝑuenit. Vibergū ꝓ=
greſſus/Suenoniſqꝫ dolum ꝓ cōcione cauſatꝰ,oīm aīos ad mœſtitiā lachrymoſa for
tunæ ſuæ narratione deflexit.Cuius aſſertioni nō minus miſerationis,q̃ fidei vul=
neris præſentia cōciliauit.Itaqꝫ neſcias miſerior plaga an fœlicior fuerit.At Sueno
fugæ eius opinione accepta,refectis nauibus quas ante quaſſauerat / expeditionē in
Iutiā parat.Tūc mater Abſalonis et ſoror egregiū virilis induſtrię facinus edidere
Siꝗdem vt regis trāſitū morarent̄,nauigia ꝗbus traiicere deſtinabat/nocturno tꝑe
diſſecāda curarūt.Quarū Sueno refectioni diutius immoratus/quū redintegratis
oībus in Fioniā ꝑueniſſet,Waldemarus ocyus æmulo occurrendū exiſtimās/primis
eū Iutiæ liminibus ꝓhibere cōſtituit.Quo cognito in Sialandiā ſe cōtulit: eiuſqꝫ et
Scaniæ pplo ꝑ edictū cōtracto,priuatis armis publica miſcet auxilia.Interea Walde
marus incertū belli ſuſpicatus euentū,repetito Vibergo,nuptias agit:tū vt eos fa=
cilius ſibi ꝗ Kanuto militauerāt adciſcerēt/tū ne pulcherrimæ ſpōſæ caſtitatē hoſti
bus forte delibandā ſeruaret.Deinde expeditione coire iuſſa Randruſiū petit/Sialā
diā:ꝙ Suenoni receptaculo eſſet,armis attētare cōſtituēs. Ex Suenonis quoqꝫ mili=
tia cōplures ob immane eū ſcelus ꝑoſi/Waldemaro ſe iungūt/tāti facinoris reatū au
xiliorū fomentis ꝓſequi nefas ducētibus.At Sueno ꝗ bellū inferre q̃ excipe ſpecioſiꝰ
duceret,magnitudinē aī ſui intra vnius inſulæ fines concludere nequiēs,nauigiis e
Fionia/Sialādiaqꝫ petitis,ad Iutiā appulit:iiſdemqꝫ intra Dyurſø fluminis alueū re
cipi iuſſis,cū ꝓmptiſſimis equitū ſub dubia oppidanorū fide Vibergū cōceſſit.Qđ
quū Waldemarus ꝑ tranſfugarū quendā exꝑtus fuiſſet,auxiliaribus qua poterat ce=
leritate cōtractis,ad exturbandā hoſtiū claſſem Saxonē et Iuriſium cū naualibus co
piis mittit.Quorū auctoritatibus moti Sialandenſes,nauigatione reflexa,plus pro
pinquorū monitis q̃ regis impio tribuēdū putarūt/eiuſqꝫ deſertores, q̃ horū hoſtes
exiſtere maluerūt. Verū Fionienſes apud quos plus regis,q̃ priuatorū reſpectus va

Waldemari in nauigando periculū

Sclauorum naufragiū.

Matris et ſororis Abſalonis facinus.

luit:ſpreti monitus pœnas vapulando luere:pulſatiq; dedere fugā,quā ſoſpites ab-
nuerunt. Nec quicq̄ Sueno malorum ægrius tulit. Poſt hæc Heſbernus hoſtium
cōſilia cognoſcere iuſſus/ quū ꝓpe wibergū ſuſceptę ſpeculatiōis gr̄a ꝑueniſſet,Sue
nonis Randruſiū petētis obuiū cōtemplat̃ exercitū.Igit̃ ne res diligētius q̄ fortius
explorare videret̃,præcedentiū quoſdā effuſius obeqtātes/haſta validius appetitos
militari virtute ꝓſtrauit.Quorū equos potitus comitū ope/ꝑ deuium abſtrahēdos
curauit.Tūc Suenoniani ꝓpinquas hoſtium copias arbitrantes,armatura propere
ſumpta/lectiſſimiſq; equorū cōſcenſis bello ſe præparāt. At poſtq̄ inæqualia loca ꝑ-
menſis ꝓſpectū planicies dedit,ſolum cōtuētes Heſbernū poſt eū ꝓmptiſſimos diri
gūt.Quibus ille volucri fiſus equo tāto ſemet interuallo ſurripuit:vt interdū quie
ti deſcēdendo cōſuleret.Cūq; inſecutores fruſtra ſe eius occupatione inhiaſſe cōſpi
cerēt,alloquiū ipſius ſub fidei ꝓmiſſione eminus vociferādo depoſcūt.Negat eoꝝ ſe
colloquia ſuſcepturū Heſbernus:ꝙ lubrica fide ſerotinis eſſe tꝑibus cōſueuerint/fa
cetiſſime eis ꝑfidiā quā recenter Roſkyldiæ patrarāt obiectās. Ex ꝗbus Petrū dun-
taxat cognomine Thema antiquæ ſocietatis fiducia accepta fide ꝓpiꝰ accedere paſ
ſus/quū ſuꝑ waldemaro pluribus rogaret̃/reliqui inter ſe equis de induſtria cōcur
rentes inſidias ei ſub exercitationis ſimulatione tendebāt.Tūc Petrū Heſbernus ꝗd
animi ſociis eſſet aduertere poſtulat.Ille fidē ſuam cōmilitonū ꝑfidia quaſſandā ve-
ritus/obuerſa haſta cōfixurū ſe:q in Heſbernū irruiſſet/exclamat. Quorū fraudem
Heſbernus ꝑ anguſtos diuerticuli receſſus præpropere pōtis cuiuſdā tranſitu præ
cucurrit/intētaſq; lateri haſtas cuſpidis ſuæ fruſtrabat̃ obiectu. Quūq; eos identi-
dem dignis ꝑfidiæ cōuiciis affeciſſet,ꝓcul inde diſcedens obuios forte cōmilitones
de hoſtiū inſecutione edoctos ꝓpinquis viæ fruticibus occultauit:ac protinus ipſe
equo diſſiluit.Qui vero in eius captionē intenderāt nōdū hac ſpe depoſita curſum
dirigere ꝑſeuerabāt.Quibus ille ꝓcul cōſpectis equū inſilit/eiuſq; latera crebris de
induſtria verberibus attundendo ficto curſum labore cōfecit. Igit̃ inſequētes cōce-
ptā intercipiendi eius ſpem maiori conamine ꝓſequētes acrius equos vrgere cœpe
runt/haud dubie ab hoſtibus capiendi niſi inſidiantiū ꝗdā expectationis impatiens
per nimiā occurſandi cupidinē ocyus latebris erupiſſet. Itaq; ex vnius ꝓcurſu da-
tū ſibi inſidiarū indiciū exiſtimātes ad ſocios impigre relabebant̃/aliena impatiētia
q̄ ſua ꝓuidentia fœliciores.Ita Heſbernus niſi ſociorū imprudētia vetuiſſet,callidi
tate ꝑfidiā vltus fuiſſet.Per quē waldemarus hoſtes imminere cōperiens/nondū ſe
cōmittēdi belli viribus abundare cōfiſus:iunctū vico pontē:ne eis ꝑuius foret:par
tim diſcindi iubet.Itaq; et tutū militi munimentū/et opportunū cōtrahendis viri-
bus ſpatiū ab amne mutuatus eſt.Cūq; nec Suenoni tranſeundi facultas/nec walde
maro obuiandi volūtas ſuppeteret,ꝓmptiſſimi tamē iuuenū reliquiis pontis præ-
ter imperiū occupatis/iaculis miſſilibuſq; certantes magna fortitudinis experimē-
ta dedere.Quippe quia congreſſionē locus negabat/ad aliquanto mitius pugnæ ge
nus iuuenilium animorū laſciuia decurrebat.waldemarus tandē gerendi fiduciam
belli quotidianis copiarū incremētis adeptus/amne alias ſuꝑato hoſtē appetere ſta-
tuit.Nocte vero quā belli inſecutus eſt dies/fręnatos ſtare equos/paſtuq; penitus ar
ceri præcepit:ne ſatietate graues curſu hebetes forent. At Sueno caſtris ſata com-
plexus ex ipſa agrorum vbertate abunde equos refici iubet/ignarus ſtomachi ſarci
nam curſui impedimento futuram.Cumq; waldemarus exercitu in aciem digeſto
ꝓcederet,cohortem armis ſigniſq; fulgentem e latere conſpicatur. Quam primo

hoſtilem ratus/ex ſpeculatoribus cognoſcit ſocios eſſe quos metuat. Quibus in aciē
receptis fidentius in hoſtem tendebat. Adeo quippe copiis creuerat: vt ne a decima
quidem exercitus parte ſignorum ordines proſpici potuiſſent. Tunc quibus a Sue⸗
none commiſſa ſpeculatio fuerat reuerſi/immodicas hoſtiū vires edocent: fatigan⸗
dam ante multitudinem/q̄ ſuſtinendam eſſe. Fore enim vt multum ex eius numero
copiiſq; dies detraheret. Cuius conſilii ſalubritatem Suenoni admodum gratam
Achonis cuiuſdā Chriſtiarno ꝓcreati temeritas reppulit. Siquidem aut pugnatu⸗ Achonis
rum regem aut a militibus deſerendum eſſe dicebat: quippe qui ita ſibi cōſulere no importuna
lint: vt rem familiarem proprio ſpiritu chariorem hoſti impune potiendam relin⸗ adhortatio
quere cupiant. Adhæc memorem eſſe iubet, quoties exigua manu ingens victoriæ
decus acceperit. Itaq; ſi animos ſuorum non numerum metiri velit, plus fidutiæ ex
eorum paucitate q̄ metus ex hoſtium multitudine concipiēdū fuiſſe. Præterea aciē
contemni potius q̄ metui debere: quam non militum robur/ſed vulgus inerme con
ſtruxerit. Hac exhortatione regem ſalutari conſilio depulſum pernicioſe parere co
egit. Ex parte Waldemari iuuentus ferrugineis ſuccincta tunicis dextrum aciei la⸗
tus confecerat. Quam Suenonici ob eximiam ferri ſimilitudinem vario loricarum Pugna
genere excultam rati in eam cohortem exercitus ſui cuneum deſtrinxerunt. At vbi acris.
ſpecie deceptos ſe vident, ab his ad regiam phalangem inſultum transferunt. Illud
quoq; memoratu dignum: ꝙ Waldemari exercitum tam crebri coruorum greges Coruorum
interuolaſſe produntur: vt complures ſe erectis militum haſtis feriēdos obiicerent. miraculum
Medius acies interequitabat cantor: qui parricidalem Suenonis perfidiam famoſo
carmine ꝓſequendo/Waldemari milites per ſummā vindictæ exhortationē in bel⸗
lum accenderet. Cōgreſſuris ſepes frugum ambitrix obſtabat: quam neutro equita
tu propter palorum eminentia acumina traſcendere præſumēte/Waldemari pedi⸗
tes diſiicere aggreſſi, pugnę principium ediderunt. Qua Suenonici leui negotio vi
cti ęgre fugam moliebātur. Quippe equi nocturno adhuc pabulo onuſti perſeuerā⸗
ter curſum intendere nō valebant: ꝙ ſaturitatis moles citam eis laſſitudinem inge
rebat. Primipilus ipſe et equo in hoſtem conuerſus/ſparſoſq; fuga ſocios ad pugnā Primipili
capeſſendam hortatus: tandem circunſpectis nuſq̄ auxiliis ſignum humi defixum virtus.
ſiniſtra complexus/dextra propius accedentes obtruncat. Ad vltimum memorabi
li pugna edita, circumfuſæ multitudinis viribus laceſſitus obruitur. Sueno cū pau
cis ad paluſtria forte fuga perueniens quum luto deſidente equi veſtigia mergeren
tur, pedes iter arripere conabatur. Sed ne ſic quidem cœno onus ferente/etiam ar⸗
ma depoſuit. Poſtremo q̄q̄ ſuorum humeris anniteretur, ſuprema victus laſſitudi
ne comitibus aufugere iuſſis, in arboris vnius radice conſedit. Adeo quippe eum vi
res defecerant: vt ne gradum quidem alieno ſubnixum adminiculo proferre potue
rit. A quo quidam ſuorum per ignauiam diſcedere omni fato triſtius ratus ab
agreſtibus indagandæ prædæ gratia ſuperuenientibus ante pedes Regis appeti⸗
tus occubuit. A quibus et Sueno captus/quum quis eſſet interrogaretur, Regis
ſcribam profitebatur. Agnitus tandem/equoq; ob reuerentiam maieſtatis impoſi⸗
tus/ſiue metus ſiue ſpei inſtinctu Waldemaro ſe præſentari poſcebat. Hæc orantis
caput agreſtium quidam ſubito aduolans ſecuri præcidit. Corpus eius nullis fune⸗ Mors Sue⸗
ris impenſis honoratum/ignobili ſepulturæ popularium cura mandauit. Vl⸗ nonis.
uonem bello captum/Wibergiq; cuſtodiæ traditum Heſberno duntaxat quo mi⸗ Vluonis
nus puniretur obſtante/capitali ſupplicio Kanuti milites affecere/ſanguine ſupplicium

Thetleui vecordia.

eius ducis ſui manibus parentãdũ putantes. Prenſus quoq; Thetleuus quũ ad ecu-
leum abſtraheretur, primo culpam apud captores excuſare ꝑgebat. Poſtremo quũ
ſine effectu preces eſſe cognoſceret, adeo effœminate ſe geſſit: vt virum exuere vi-
ſus ne lachrymis quidem abſtineret aut planctu/muliebremq; animũ virili corpore
clauſum confiteretur. Itaq; prius dedecore/deinde morte mulctatus/ geminam in-
terfecti a ſe principis manibus pœnã ꝑſoluit. Magnus vero poſterioris Erici ex pel-
lice filius: qui et ipſe Suenoniani nominis acrior q̃ iuſtior defenſor extiterat/ quum
captus vltima ſe paſſurum arbitraretur, ſupra vota propitiam victoris clementiã
expertus eſt. Quem Waldemarus ſibi a captoribus præſentatũ/ſub reſpectu cogna-
tionis non ſpiritu modo: ſed etiã honoris ac poteſtatis incrementis donauit. Cũq;
abunde eſſet impunitatem tribuiſſe/etiam liberalitatem adiecit: ne diſtrictum vlto
rem agendo/plus iræ q̃ neceſſitudini indulſiſſe videretur. Itaq; tametſi iniuriæ ſup
plicium deberetur, propinquitati ſalus tributa eſt. Igitur non minus in aduerſario
affinitatem, q̃ in fautoribus fidem atq; obſequium veneratus/hoſtem amicis præ-
mio æquauit. Buryſium etiam vt ſanguine ſibi/ ita animo obſequioq; coniunctum
ꝗ optima ipſius opera aduerſum Suenonem vſus fuerat/tum opibus/tum etiam ho
noribus proſecutus eſt. Cuius fratrem Kanutum pari munificentia ad præfecturæ
faſtigium recenter euexerat. Tum vero qui Kanuticæ militiæ comites fuerant nõ-
dum hoſtium cladibus contenti communiter regem adeunt: vt eos qui Suenoni in
terficiendi Kanuti conſilium dederant proſcriptione proſequeretur/orantes. Inter
cæteros aũt Thorberni pœnã cupidius expetebãt: q̃q̃ is quũ apud Randruſii pontẽ
dimicaret̃, pñtibus quorũ cõſilio Kanuti cædes cõmiſſa fuerat/huic ſe ꝑfidiæ affinẽ
negabat/auctores eius acerrime deuouẽs.

Waldemari prudentia.

At rex metuens ne ſi tot gẽtis ſuę nobiles
exilio mulctaret/Kanutũ/Buryſiũq; dubia fide ſuſpectos ꝓſcriptoꝝ aduerſum ſe ar
mis inſtrueret/veniã ſontibus q̃ æmulis opẽ afferre maluit. Ad vltimũ inſtantium
ꝑſeuerantia victus/ne a Kanuti interfectoribus remiſſius vltionẽ exigere videret̃,
ꝓſcripturũ ſe quos iuſſiſſent ꝓmiſit/nec alio pacto patriæ redditurũ, q̃ ſi eorũ preci
bus reuocarent̃: quorũ ſententiis exilio adacti fuiſſent. Sciebat eñ facilem humani
animi ab odio ad gr̃am deflexũ exiſtere: ac plærunq; mortales affectus cũ ipſa rerũ
varietate conſentire. Nihil eñ in his tã aſperũ repiri, quod tempus aut caſus lenire
nõ poſſit. Cęteris eiuſdẽ gregis vt iiſdẽ potius bonis militibus vteret̃ q̃ in eos aĩad-
uerteret exoratus ignouit: tãtoq; ſe eius amicitia ꝓpiorem exhibuit / quãto ipſos ab
illius parricidalis cõmenti cõſciẽtia remotiores agnouit.

Waldemarus rex. lxxxvii.

His ita cõpoſitis vt regni
initia ſtrenuis militiæ operibus auſpicaret̃/ patriãq; tot annis piratica laceratã/ac
ferme tertia ex ꝑte ad ſitum et vaſtitatẽ vſq; redactã iniuriarũ vltione reficeret, pu
blica claſſe Maſnet inſulam bellum Sclauis facturus/accedit. Vbi dũ populũ in con-
cione exhortaretur, ſeniores q̄bus ꝓ roſtris dicendi mos erat/ claſſem tuto ꝓceſſu-
ram negabant. Nam et ſuos cõmeatibus defici/et hoſtes cõpertũ regis habere pro-
poſitũ. Aucupãdæ ergo opportunitatis gr̃a dilatu opus exiſtere quoad melior gerẽ
dæ rei facultas incideret. Cæterũ nõ ꝑuæ temeritatis eẽ aduerſum ꝓuidos et p̃mu
nitos armorũ experiri fortunã. Præterea in eã claſſẽ Danicũ penitꝰ coiſſe robur: q̃d
ſi periclitari cõtingeret, ꝑfecto Sclauos vnius victoriæ beneficio Dania potituros.
Nã ſi res parũ ex ſentẽtia cederẽt, nõne patriã penitus in eorũ funere peniturã? Mi-
nime igitur vni prælio tantæ nobilititatis vires impẽdere debere: dũ mõ victrices
parũ gloriæ/victæ dedecoris plurimũ ſint laturæ. In hãc ſñiam totius cõcionis ſuf-

fragia conſonabant. Cuius arbitrio rex expeditionem remittere coactus, propoſito ſuo celerius q̃ cupidius ceſſit. Apud quem Abſalon in nauem regreſſum deſidiã eius eludens facetiſſime cauillatus eſt. Nam quum ſolutæ expeditionis cauſam perquireret/dixiſſetq; rex ne tot fortes periculo obiectarentur/Ergo, inquit, cum ignauis et ignobilibus cœptum exequere/aut proficue victor futurus/aut parum damnoſe vincendus, quum nullo in momento vilium internicio ponenda ſit. Ita lepidi ingenii adoleſcens indignationem ſuam ad inertiæ exprobrationem ſub ioci ſpecie conuertit. Quæ tam faceta eius vrbanitas tacitum regis cõuicium fuit. Per eadem tempora Aſcero Roſkyldenſiũ antiſtite decedente ſuper ſubrogando pontifice plæbis a clero ſuffragia diſſidebant. Eadem etiam tempeſtate diuidua Roſkyldenſis populi cõiuratione quũ mutuis cædibus ciuitas exundaret, aduenis partim cæſis/partim vrbe eiectis/non contenta indigenarum ſodalitas alienigenę coniurationis partes protriuiſſe/etiam in eum: qui regium numiſma amminiſtrabat, non tantũ ædes eius ſolo æquando, ſed etiam bona omnia diripiendo veſaniam ſuæ conſternationis exercuit. Tunc rex ob maieſtatis ſuæ contemptum acrius ciuitati infenſus/quũ ad excidium eius magna prouincialium manu niteretur, miſſis ad ſe deprecandum legatis ne armis/quæ pro patria ferre debuerat, aduerſum patriam vteretur/incolumitatem vrbi ſuſcepta pecuniæ pactione donauit. Quã continuo placida mente ingreſſus, Trinitatis ædi inſeruientium penates intrauit/eorum de creando pontifice ſuffragia ſuo proſecutus aſſenſu. Q̃q̃ aũt ei in eccleſia a maioribus cõdita ac dotata iuris aliquid competere videretur, nihil ſe tamẽ aduerſum eã/aut illicita affectatione/aut inſolita cõſuetudine præſumpturũ dicebat/ſacris ſiqdem legibus cautum noſſe: ne clerus peculiare eligendi ius regali imperio obnoxiũ habeat. Itaq; pręſentiam ſuam haud quaq̃ impedimento futuram, quo minus electoribus libera ſuffragiorum arbitria maneant. Tunc clerus religioſam eius iuſtitiam ſummis gratiarum actionibus proſecutus, concilio exceſſit/delectum curioſius habiturus. Cumq; tres ſpectatæ opinionis viros: quibus quartus ob virtutẽ Abſalon adiiciebatur circumſpexiſſent, vt ex eorũ numero potiſſimus aſſumeretur Waldemarus tacita ſingulorum ſuffragia in vnius tabulæ ſegregata volumina referri iuſſit/ſinceriorem electionis habitum ratus: ſi vniuſcuiuſq; voluntas ante manu q̃ lingua proderetur euenitq; vt omniũ ſcripto in vnam coeunte ſententiam, honoris culmen Abſaloni decerneretur. Qui mox antiſtes creatus non minus piratam ſe, q̃ pontificem geſſit parui æſtimans intus religionem tueri/ſi foris eam periclitari pateretur. Neq; eñ minus ſacrorum attinet cultui publicæ religionis hoſtes repellere, q̃ cerimoniarum tutelæ vacare. Itaq; pontificalibus tectis maiore ex parte ſolo æquatis quo patriã firmioribus vallaret excubiis, maritimã aſſidue ſtationẽ peragens/habitationis vſum interdum a ſyluis/frondibuſq; mutuari ſolebat. Cuius tam humilis manſio conuulſos patriæ penates erexit. Eloquentiæ quoq; eius præſidia Sialandenſes ſalutaria ſenſerunt. Nam domeſticas conciones ad vim et rixam vſq; litigioſas moderatione ſua ad pacatiorem habitum perduxit. Tantaq; facundiæ eius ornamenta fuere: vt eos ſemet ſtoliditatis damnare cogeret, qui eum inertem/elinguemq; crediderant. Nec penſi duxit duratos gelu fluctus hybernis ſulcare nauigiis: ne vllum anni tempus ſalutaribus vacaret excubiis/aut inſignis eius erga patriã pietas neceſſitati cedere videretur. Itaq; non minus patriæ Parentem, q̃ Pontificem egit/militiæ et religionis ſociato fulgore conſpicuus. Prima illi pridie q̃ Palma-

Abſalonis lepidum cauillum.

Abſalõ Roſkyldeñ eṗs creatus mira geſſit.

rũ ſolenne inſtaret/apđ Borlundã vicũ aduerſum Sclauos cõgreſſio extitit. Nũtia-
ta namqꝫ eorũ irruptione clientela duntaxat ſua, quæ decem et octo militũ nume-
rum explebat/inſtructus aduerſum quatuor et viginti nauium copias /vt ꝑiculoſo,
ita fœlici certamine dimicauit. Cõpluribus ſiqdem aduerſæ partis equitũ fuſis pe-
dites ferme oẽs oppreſſit. Nec in tanto diſcrimine quempiam ex ſuis præter vnum
amiſit/pontificatum et militiam pulcherrima victoria auſpicatus. Paucos ex hoſti-
bus arma ſpoliaqꝫ fugæ liberius ineundæ gratia per ignauiam abiectantes iũcta cã-
pis ſylua ſeruauit. Eodem anno ciuitas Aruſyenſis acerrimis piratarum incurſibꝰ
afflicta proditur. Tunc quoqꝫ Falſtrẽſibus paucitatem ſuã aduerſus infinitam Scla
uorũ claſſem publica munitione tuentibus, quũ forte pincerna regis ad alia nego-
cia obeunda in eam prouinciam miſſus cõmuni obſidione premeretur , prouincia-
lium quidam arbitris regis ſegnitiem exprobrãdo dixiſſe fertur/priores reges in ta
lis/præſentem vero in prima pedum parte calcaribus aſſueuiſſe. Quod dictum pin
cerna deſidiæ conſcientia prouocatus/maligna animi interpretatione regiis auri-
bus modo quo nõ debuit inculcauit: et quod ſuæ contumeliæ erat in maieſtatis op-
probriũ tranſtulit. Alia quoqꝫ haud leuiori criminatione aduerſum Falſtrẽſes aſpe
ratum regis animum inflammabat: vnius præcipitis linguæ vehementiam vniuer
ſorum excidio mulctare cupiens. Siquidem impiiſſimam eis proditionis noxam af-
fixit/quaſi conſiliorum omniũ aduerſum Sclauiã cõceptorũ indicia ad eam tranſ-
mittere ſolitis: familiaritatemqꝫ quã interdũ cõciliandę ſibi ſalutis gratia ad hoſtes
habebant in crimen deducens/obſequia timori potius q̃ charitati erogabat/perfi-
diæqꝫ deputabat. Nã et captiuos a Sclauis ſibi cõmiſſos in cuſtodia aſſeruare/ et plę
runqꝫ patriæ arma metu potius q̃ beniuolentia adducti / lato hoſtibus nuntio præ-
currere conſueuerant: ſcilicet vt ſalutem ſuam/quam viribus protegere nequibant
ſaltẽ beneficio munirent. Huius itaqꝫ peſtifera rex exhortatione corruptus, reliq̃s
Falſtriæ ferro penitus exhaurire cõſtituit. Atqꝫ ad id ꝑagendũ Sialandiæ duntaxat
miniſterium ſufficere credidit. Abſalone ergo Orientalibus inſulæ copiis præeſſe
iuſſo, Occidentales ipſe ductare ſtatuit/ingentibus paſſim/exiguiſqꝫ nauigiis exer-
citum traiecturus. At Sialandenſes/ꝙ cum Falſtrẽſibus diutinas ac vehementes in-
imicitias geſſerant/acceptas iniurias communibus armis penſare cupientes/vltro
imperium obſequio præcurrebant/lætati Regem ſibi aduerſum æmulos belli du-
cem/auctoremqꝫ futurum. Sed hunc eius errorem ſiniſtris monitis concitatũ fortu
næ violentia fœlici remedio ꝑcucurrit. Nã quũ rex magnis viribus ſuccinctus, iter
ingredi vellet/apud Ryngſtadiũ ſubita febri implicitus Abſalonem remiſſis copiis
ocyus ad ſe venire iubet. Ita peſtiferæ Regis molitioni opportuna valitudinis con-
quaſſatio remedio fuit. Nec minus Waldemari innocentiæ, q̃ inſontis populi ſalu-
ti, miſſo cœlitus languore, conſultum. Qꝫ porro tunc non ſolum deformem / ſed
etiam miſerabilem rei Danicæ ſtatum fuiſſe credendum eſt : quum foris hoſtilibus
intus regiis armis appeteretur! Quis vero diuino numine effectum ambigat: ne
patriæ Imperator futurus in ipſo pene fulgoris ſui primordio regnũ / qđ ex hoſtiũ
manibus erepturus erat/obrueret! quia patrię habenas tenẽti difficillimo morbo q̃
maximo facinori implicari ſatius fuit. Itaqꝫ lãguore indies acrius graſſãte/ Abſalon
ꝓ ſalute regia votis excubare nõ deſtitit. Ad vltimũ veluti remedii deſpatione ꝑfu-
ſus/quũ vnicũ in virtute diuina auxiliũ reſtare aĩaduerteret, ad eã ꝓpitiandã ſum-
ma cũ examinatione vota ꝓ ægroto nuncupaturus acceſſit: diuinãqꝫ rẽ ſacerdotali

veſte amictus rite peregit: ſacrificia deinde legitimis verbis confecta ad ægrū detulit, ac pene exanimi delibanda porrexit. Quibus ille refectus cōtinuo oborto ſudore bonæ valitudinis habitum recuperauit. Antiſtes tamē adhuc de eius conualeſcētia dubius lāguore ex moleſtia cōtracto repēte corporis firmitate defici cœpit. Ac niſi cœleſte remedium affulſiſſet ſpes tantę indolis in ipſo ortu ſuo occubuiſſet. Sed nec illi ſanitatis alienatio impedimento fore potuit: quo minus curam regis quā ſoſpes geſſerat æger exſequeretur. Ratus ſiquidē emēdatam ipſius valitudinē triſti nuntio corrumpi poſſe: affectionē ſuam ei nuntiari prohibuit ne ſubita animi triſtitia implicatus in priſtinam peſtē relaberetur. Soſpitate reddita ambo tam exitialis propoſiti interpellatori deo ſaluberrimæ ammonitiōis grates ſoluebāt, erroriſq; eos nō ſine rubore pœnitentia ſubiit: cogitatæ impietatis effectum diuinæ animaduerſionis beneficio ſublatum eſſe gaudentes. Salubriori itaq; ſentētia animū amplectente a ciuiū periculis ad hoſtes vſq; laceſſendos ſtudium traduxerūt. Tūc rex Abſalonis Petri/Sunonis/& Heſberni/qui potiſſimū conſiliis eius præerāt prudētioribus monitis informatus: citiore q̄ maiore exercitu, occultoq; magis incurſu q̄ aperta claſſe expeditionis in hoſtem agēdæ conſilium cepit: cum multo facilioris ſit negotii inopinatos q̄ prouidos oppugnare: & plærūq; præualidæ multitudinis ſententia ſalutaribus maiorū iuſſis obniti ſoleat: apud quā plus viriū Sclauici nominis terror q̄ regium poſſideret edictū. Idcirco autē perpaucos huius rei arbitros adciuit: ꝙ ſciret quæcūq; ferro gerūtur/publicis viribus/ſed priuatis cōſiliis amminiſtrari oportere. Et quoniā de Sialandenſium nihil obſequio dubitabat: Scanicæ claſſis ducem agere præoptauit. Cūq; nondum integra valitudine Scanienſes Lundiæ contractos expeditionis ſollicitaret edicto/maximus pōtifex Eſkillus (nam ei cæteri proloquiū deferebāt) negabat in expedito naues eſſe: quibus tam ſubito iuſſum perageretur. Cūq; rex obtēperantibus gratiam/ſuperſedentibus iram ſe repenſurum dixiſſet: tātaq; propoſiti cupiditate perfuſum: vt vnico proficiſci nauigio q̄ expeditionem remittere mallet: Eſkillus indubitatæ voluntatis eius firmitate comperta/non ſolum cōſilium probauit, ſed etiam qui regi comites deeſſent admodum execratus: ſua eū naui impenſaq; excepit. Iampridē enim regem expeditionū diſſuetudo nauigio ſpoliauerat. Poſtremi Lalandenſes ac Falſtrici in claſſem coire iuſſi ne longa præſciētia edocti furtim ad Sclauos imperatæ rei indicia deferrent. At vbi Landorā claſſe peruētum, rex ſpectādi exercitus ſui auidus in campo copias explicare cōſtituit, vt totas vires oculis ſubiiciendo an ea manu tuto bellū cōmiſſurus videretur aſpiceret. Ab huius littoris continēti longior harenæ tractus breuibus abſciſus curuatis anfractibus portū nauigiis facit: humilis ita vt veniēte æſtu lateat: abſcedēte viſatur. Nam vadoſus ei⁹ introitus diffuſiore ſpatio opacę altitudinis vndas includit. Sed quoniā hunc locum cūcti Danorum regis vaniſſimi erroris deliramēto ſuſpectum perinde ac fatalem cauere conſueuerāt: proximo portu vniuerſi agminis apparatū curioſiſſime contēplatus eſt: adhibitis qui militiæ rudes rei bellicæ documentis imbuerent: quatinus vires ſuas potius ſolida oculorum fide q̄ cęco æſtimationis augurio metiretur. Huic militiæ ſpeculationi quatuordecim diebus intentos maior cōmeatuū pars ocio cōſumpta defecerat. Egreſſis portu tranquilla toto mari nauigatio incidit. Sed vt taciti improuiſiq; appellerēt remigiis eā q̄ velis inſtruere maluerunt: Abſalone cum ſeptē nauibus pręmiſſo: qui Rugyani littoris excuſſius indagaret acceſſum. Siquidē Arcon oppidū venuſto ſimulacri cuiuſdam cultu inclytum: Simulacrū Arconeñ.

ignaris incolis incẽdio tẽtare, cunctoſq; eius præſidium petituros ex improuiſo op=
primere ſtatuerunt: munimẽtum quidẽ habitatore vacuum ferarũq; dũtaxat clau=
ſtris firmatum exiſtimantibus indigenis parũ humanæ tutelæ egenũ qđ p̄ſentis nu
minis excubiis eſſet vallatum. Summa vero contractæ claſſis ordine digeſta ducen
Claſſis ccclx. nauium. tarum & ſexaginta nauiũ numerum reddebat. Abſalon exſequendæ ſpeculationis
gratia cum propemodũ ad Rugiam perueniſſet indicantibus nautis, cognoſcit re=
giam nauem ſubito remigium velo mutaſſe, miratuſq; quid ita cætera claſſis ince=
deret: quæ paulo ante velis quo occultior nauigatio gereretur: abſtinẽdum condi=
xerat, poſtq̃ eam a ſtatuto declinare cognouit: & ipſe non ſuppetẽtibus propoſiti ſo
ciis per ſummam animi confuſionem puppim vltimus vertit, regẽq; Mønẽſium in
portu receptum mœſtior q̃ libentior comes petiuit. Quippe quia cœpti comitibus
deficiebatur indignatus optimam gerendæ rei facultatẽ omitti/cum & aeris fauor
et militum arridebat alacritas ab inchoata nauigatione ægre proram auertit. Hũc
Petrus Suno & Heſbernus cũ quibꝰ rex conſilia ſua participare ſolebat, rate egreſ
ſum excipiẽtes tam deformem regis ab vtili illuſtriq; conſilio defectionẽ anxie que=
rebantur. Quos tandẽ rex obuiam ſibi venire iuſſos vbi triſtes animaduertit ammi
rans cur eo vultu eſſent: viſum ſibi inquit ne tarda & intẽpeſtiua nauigatio profer=
retur curſum eius ad inſulam fuiſſe flectendum/mane cũcta cõmodius exſecuturo.
Quippe dies labori: noctes quieti familiares exiſtere. Cũq; nullum ab amicis reſpõ=
ſum daretur taciturnitatis ammiratione permotus proferre eos quæ ſentiant impe
rat. Illi quæ inuicẽ cõtuliſſent Abſalonem proponere iubent. Tum ille: quid miri eſt
(inquit) ſegnes hæſitare voces quas ingenti mœroris pondere obrutas quaſi fauce
obcluſa latens animi ſtrangulat ægritudo! Enimuero vicem tuam ad ignominiam
vergere conſpicientes interno mentis luctu perfundimur. Quippe imperii ius ob=
ſequio mutas: pareſq; quibus præeſſe debueras/ vtiliſſimis conſiliis ſpretis eorum
monita conſectando qui in æquo ponunt: pulcher ne rerum tuarum curſus an de=
formis exiſtat. At poſtq̃ ſine collega aut æmulo regnare cœpiſti: altera nunc expe=
ditio geritur: nec illius remiſſio q̃ huius fœdior apparet. Siquidem ſumma rerum
opportunitate contempta paruulas commeatuũ reliquias habentes ocioſis nauiga
tionis exceſſibus excuſabilem reuerſionis titulum quærimus: & cum nullis vrgea=
mur obſtaculis ignauiam noſtram neceſſitatis nomine cenſeri cupimus. Hiſcine
patriam operibus vindicandam: talibus ve regnum ingeniis auſpicandum duxiſti!
Si vero maris ſæuitia nauigationẽ interpellari contigerit: quid ſupereſt niſi vt ne=
ceſſitatis imperio cogente domos inglorii petamus: teterrimis effœminatę mentis
opprobriis inſectandi! Hæc & ſimilia tum moleſtiæ ſtimulis/tum fidutia familiari=
tatis euectus per ſummam verborum acerbitatem apud regias aures eloqui nõ du=
bitabat. Q̃q̃ autem rex aduerſum dictorum eius libertatem acrius exarſiſſet: tamẽ
ne monitorem impudentius auertere videretur magnitudinem iræ quam vultu te
ſte cõceperat/ moderatione ſua ad leue & tolerabile reſponſum deflexit: dicendo cõ
plures operum ſuorum teſtes extare/nihilq; tam fortiter ab Abſalone geſtum quod
ſi nondũ virtute æquauerit adhuc factis æmulari non poſſit. Nec plura eloqui paſ=
ſus cymba nauigium repetiuit ſubiungente Abſalone haud quaq̃ eum vtilia ſuadẽ
ti ſuccenſere debere: cum aliquãto ſatius ſit apertis amicorum monitis inſtrui q̃ oc
Tẽpeſtas ſæua. cultis amaræ ſugillationis morſibus obtrectari. Poſtera nocte concitatum acrius
mare eo tẽpeſtatis exceſſit: vt regia claſſis non portu/non anchoris quo minus ſpar=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſa pelago diſiiceretur retentari potuerit: nulla ex parte remiſſior eodem aeris habitu quatriduo perſeuerauit. Quæ res iram regis aduerſum Abſalonem accenſam magnopere deliniuit. Sed quia iam corde ſalubre depræhenderat voce fateri erubeſcebat/pudore ſerum animi eius intellectum celante. Nam interim nulla ad amicos cõmunione habita poſtridie prædictos viros forte littori inſiſtẽtes acceſſit: comitibuſque propius accedere vetitis concitationẽ animi ſui (inquit) tametſi diſſimulatione vti vellet iracundis oris notis proditam eſſe dicebat parũ quidem ammiratione dignũ/cum conſultantis vocem monitis potius q̃ contumeliis excipi deceat. Quædã tamen ab eis ſapientius q̃ tempeſtiuius dicta/ quæ ſi ante triduũ prolata fuiſſent ingẽtis mali materiam præcurrere poterãt. Seras quidem monitoris partes eſſe/ quærem dum in arbitrio eſt negligẽtius obeunt exactam ſollicitudine proſequũtur. Inemendabilia autem corrigere velle proximũ amentiæ errorem eſſe. Fruſtra igitur ſe conuitiis attentatum fuiſſe cum & irreuocabiles præteritorum euentus exiſtãt: et plærũque animi commotio parum cum ratione conſentiat. Orturæ vero tẽpeſtatis ſæuitiam abſque cœleſtium monitis humano præſagio comprẽhẽdere nequiuiſſe: neque quin ea delictorũ pœnas lueret dubitare. Quamobrem aut naturæ ignorantiã aut improuiſæ neceſſitatis violentiam vitio ſibi verti non oportere. Omiſſis igitur præteritorum querelis ad tẽpeſtiua rebus cõſilia animũ operãque deuocare par eſſe. Malle enim ſe ſpiritum ſpecioſo exitu q̃ expeditionem deformi reditu finire. Tunc Petrus Abſalonis ſententiam aliquanto leniori monitorum genere proſecutus docet neminem regum fidas amicorum voces infenſis auribus excipere conuenire: cũ ſæpe clari illuſtreſque viri ſpreti ſalutaris cõſilii pœnas pernicioſa morte pependerint. Cæterum aura dum faueat vtendum eſſe quia eius anceps incertaque varietas exiſtere ſoleat. Suſtinendum itaque donec tempeſtatis immẽſitas ad tolerabilem remigiis habitum concidat. Adhuc enim tridui commeatus ſupereſſe/exiguoque traiectu hoſtes accedi poſſe. Quod ſi præſenti alimentorum ope deficerentur: alia armis eſſe poſcẽda. Oportere ergo mox vt vndas remigio habiles viderint, ſparſam ocius vniri claſſem inceſſuramque ſociali remigio progredi. Quippe nauigationem omnem hoc alacriorem: quo æquabiliorem exiſtere. Rex monitore laudato Abſaloni ſpeculandæ tempeſtatis officium mandat/ſibi cum primũ eam remigii patientem aduerteret/indicaturo. Abſalon cupide præcepto quod ſuis monitis extuderat obſecutus: nocte poſtera aura ſenſibiliter impetum remittente euentu gauiſus antelucano tempore peractis diuinis ad regem peruenit, nuntiando tempeſtatem ex parte collapſam poſſibilem quidem profectioni: ſed difficilem fore: nec niſi ſumma cum remigii difficultate nauigationis capacem exiſtere. Reſpondente rege moras eſſe rumpẽdas per ludibrium ſubtexuit pulchre ſe operam impenſuros ſi nauigationis medietate confecta vnde ſoluerant ſint reuerſuri. Cuius dicti procliuitas tametſi ioco mordacior videretur ingens regi capeſſendę virtutis præbuit incitamentum lepida tamen irriſione non caruit ſubiungente rege reuerentem ſe ex eo quæ in Sclauia gerantur poſſe cognoſcere. Principio claſſis lætam alacremque nauigationem pleno fidutiæ remigio proferebat. Nam intra propinquæ telluris anfractus auræ vis quæ aperto mari licentius incumbebat latẽtium vndarum habitum aſperare nõ poterat/ terreni tractus obſtaculis vndiqueſecus incitatiorem fluctuum allapſum arcẽtibus. At vbi in altum dirigi nauigia cœpere intolerabili pene tempeſtatis occurſu excipiebantur. Antiſtes ne fortiſſimos monitus ſuos parum iuſto conatu proſequi videretur / ingenuo

Waldemari prudẽs oratio ad amicos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

pudore firmatus perſeuerantiſſima remigii obluctatione quaſi cum neceſſitate cer-
tabat, regemq́ virtutis æmulatione prouectum cœpti ſui comitem exiſtere coegit.
Itaq́ lenta & inhabilis ac pene inconceſſa nauigatio hinc ſæuiẽte mari/inde claudi-
cante remigio fuit. Ea freti repugnantis violentia regiam nauem aduerſis vndarũ
molibus implicatam: per ſummam procellarum aſperitatem laxatis prope modum
compagibus diſſiũgi coegit. Quo viſo rex tũ vitandi periculi/tum etiam cõplendæ
nauigationis gratia: tutiore excipi cupiẽs Ingimari Scaniẽſis ratem propius adeſſe
iuſſam: enſem dextra ſignũq́ lęua corripiens vt temerario ita proſpero ſaltu inuo-
lat: eãq́ remis actius citari iubet. Eſkyllum virtutis pertinacia aliquãdiu ſubſequi
conatum: affectũq́ regis ꝗ debilitatem nauigii ſui propẽſius intuentẽ partim regiæ
vocis prohibitio, partim referta ꝑiculo neceſſitas reuerti compulit. Eo viſo com-
plures reuerſionis occaſionem ab erroris ſimulatione mutuari ignauia docuit. Qui
bus tamen erroris commẽtum patrocinio fore nõ debuit: cum regem nauigiũ non
iter mutaſſe tranſlati ſigni indicio liquere potuerit. Nonnulli quoq́ conquaſſatio-
ribus nauigiis inuiti relabebantur ꝙ hiſdem compagum firmitate defectis cõcitati
maris incurſum ſuſtinere nequibant. Qui vero procedere ꝑſeuerabant vt viribus
corporis laboris continuitati ſufficere poſſent edẽdi nauigãdiq́ pariter officio fun
gebantur. Ne enim nauigationis curſum vel paruula remigii intermiſſio morare-
tur dextra remos læua cibos tractabant. Exigua claſſis pars Abſalone duce virtu-
tis & gloriæ æmulantior inuſitatæ tempeſtatis ſæuitiam incredibili remorum cer-
tamine ſuperauit, obluctatũq́ ꝑlagus infatigabili ꝑmẽſa nauigio hora anteluca-
na ad inſulam Hythim ipſa quoq́ neceſſitate ſuperior appulit. Tunc Abſalon ne
quid inexcuſſum omitteret per Wethemannũ piraticæ oꝑribus clarum officio ſpe-
culationis addictum & portus hoſtilibus nauigiis vacuos ad Rugiam nihil hoſtile
metuentem cognoſcit. Nam armenta ſecuris cuſtodibus propter littus errantia in-
opinatos incolas eſſe fidem fecere. Rex languido remigio ſeram nauigationẽ emen-
ſus obtento portu protinus in Abſalonis nauem ſe contulit, fatigatũq́ tędio ac vi-
gilia corpus ſomno excepit. Reliquiæ quæ cum eo fretum ſuperauerant annumera
tæ ſexaginta dũtaxat nauigiorum claſſem explebant. Duo tunc Hallandenſes natu
ꝗ animis nobiliores paucitatem ſuam ĩdubitato periculo oblatam rati nauigio quo
cõmuniter vtebantur, Abſalonem petebãt: ſeq́ præpropero regis alloquio opus ha
bere dicentes: poſtꝗ ſomno eum acquieſcentem audierant ocius excitari poſcebant.
Abſalon ſalutarem eius quietem importune rumpendam negans/quæ afferrent re
gem ex ſe cogniturum affirmat. Tum illi conquaſſationem nauigii/inopiam cõmea
tuum/longinquitatem reditus prætẽdentes/optimam ſibi nauigationis facultatem
proſꝑantibus ventis incidiſſe dicebant, ꝙ quibus aduerſis ægre proceſſerant: ſecũ
dis facile reuerti poſſent. Quamobrem eorum ſe beneficio vti malle ꝗ caſſam & inu
tilem expeditionem agẽdo aut nauigii vitio aut inediæ malo ꝑire. Quos Abſalon̄
non ſolum deformitatem propoſiti ſpecioſo conſilio mutare: ſed etiam quo minus ſe
probris obiicerent honeſto ſilentio ſupprimere iubet: ne tam pudendę voces alienis
auribus exceptæ inexpiabilem eis timiditatis notam inurerent. Itaq́ eneruis & ef-
fœminati animi trepidationem falſo cauſarum commento colorare eos aſſeuera-
bat docendo facilia refectu nauigia fore, & opima commeatuum ſupplementa per
prædam late patentem leui negocio conciſci poſſe. Cęterum ipſos famam & opinio-
nẽ ſuã grauiſſimo crimine corrupturos, ſi regem apud hoſtes in tanta ſuorũ pauci-

tate ſine reſpectu pudoris deſerere ſuſtinuiſſent. E quibus alter domi ſe negotia re-
gia quæ ſumma cum celeritate exſequi neceſſe haberet manere ſubtexuit. Contra
Abſalon ſimulationem eius quia blandimẽtis nequibat minis diſcutere cupiens eos
qui in expeditione ſoluenda plus arbitrio ſuo q̃ regiæ indulſerint reuerentiæ non
tãtum bonorum: ſed & lucis ac ſpiritus ereptionem patria lege meritos aſtruebat.
Sed ne ea quidem periculi denuntiatione quo minus fauentem nauigationi vẽtum
velo colligerent imbecillitatem eorum durare trepidationemve corrigere potuit.
Diſcedentes itaqꝫ execratione & conuitio per ſummam verborum acerbitatem in-
ſequi perſeuerauit. Quod cũ experrectus rex ex Abſalone cognoſceret tam impudẽ
tes & improbos deſertores pœnas ſibi luituros iurabat. Conſcenſa deinde inſula ac-
cerſitos nauigiorum rectores agendorum percontatione ſollicitat. Compluribus
vt redeatur expedire viſum ꝙ tuto hoſtem laceſſere nequeant. Placituram rex ſibi
ſentẽtiam affirmabat niſi ea res & grauis patriæ rubor & ingens hoſtiũ incitamen-
tum exiſteret. Nam & eos Danicæ expeditionis præſentiã ex caſtrorũ veſtigiis cõ-
perturos & clandeſtinã eius reuerſionẽ timiditati dũtaxat imputaturos. Huius rei
cauſa periculo ſe q̃ rubori patere malle: haud quaq̃ proram niſi laceſſito hoſte verſu
rum. Præterea ſe eorũ qui ſimulata nauiũ fragilitate defecerant ignauiam æquatu
ros/ſi quos labore vicerant virtute nõ ſuperarẽt, domoſqꝫ impẽſa male nauigatione
repeterẽt. Tũc Wethemannus incautas Rugiæ res recẽti ſpeculatione expertus ad-
mouẽdas littori copias ſuadet: ſi ignari incolæ fuerint impune prædã cędẽqꝫ factu-
ras: ſin prouidi confeſtim abſqꝫ diſcrimine redituras. Vtro autẽ modo ſe gerant per
arantium morẽ deprendi poſſe aſſeuerabat: qui cum primã diurnæ operæ partem
exegerint quo ad laborandum fiant vegetiores ſopori ſe proſternere ſoleant. Hunc
vero non niſi metu vacuis altaqꝫ ſecuritate firmatis obrepere ſolitum. Cæterum ne
mine talium dormiente reperto pręcautę gentis indicium accipi. Quem rex pirati-
co potius muneri conſentanea q̃ magnitudini ſuæ conuenientia docuiſſe dicebat.
Nunq̃ enim Danorum reges a Sclauis fugatos memoriæ proditũ fuiſſe: ſed ne ſe q-
dem primũ regiã dignitatem hoc deformitatis genere maculaturũ. Tunc Gneme-
rus Falſtricus q̃q̃ alias vegetioris q̃ ſapiẽtioris animi æſtimaretur ſiue ingenio ſuo
ſiue regis fortuna monente ſummã omniũ hæſitationẽ ancipiti ſtudio fluctuantem
ſalutari exhortatione diſcuſſit/ incertãqꝫ conſilii concionẽ ad ſuã ſentẽtiam perdu-
xit: affirmando temeritatis eſſe exiguã manũ cũ immẽſo hoſte conſerere. Cæterum
Barcam prouinciã a Rugia breui freto diſcretam ob paruitatẽ ſui quocũqꝫ paratu
eſſet populatu perfacilẽ fore. Deniqꝫ regẽ quieſcẽdi gratia cubile pętere, exhauſtaſqꝫ
vigiliis vires & attritũ curis animũ ſomno reficere iubet veſpere quo minus proui
ſus irrũperet claſſem applicaturũ. Præterea vadoſi fluminis anguſtias intraturos
ſparſam nauigationẽ tacito cõficere remigio iuſſit: ne aut obſtrepẽtiũ remorũ fra-
gor ſecuritatẽ incolis demeret: aut ipſimet impactis harenę nauigiis circa ĩcertę al-
titudinis vada diutius hęrere cogerent. Cętera ſe exploraturũ ꝓmittit. Rex cupide
cõſilio obſecutus veſpere ſigno nauigationi dato deſtinatum amnẽ occupat. Cuius
expeditius permeandi gratia ternis nauigiis iunctis claſſem incedere iubet ne con-
fuſa fluuialibus tardaretur anguſtiis. Cui Gnemerus rate obuius opportunitatẽ
inuadendæ gentis aucupatus interceptos incolarum ſpeculatores adducit. Lætus
eo rex diluculo peragratis ſyluis rura ac vicos hoc acrius quo latentius irrupit: in-
colaſqꝫ adhuc ſomni ſecuritate torpentes/repentina incurſione protriuit. E quibus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

complures perſtrepentis equitatus fragore perculſi patrios duces aduentare crede-
bant. Sed hunc eorum errorem adacta repente corporibus iacula diſcuſſerunt. Cõ-
plures eorum exertis per oſtia capitibus, Kazymarus ne an Bugiſclauus aduenta-
ret rogabant. Quorum percontatio propriis eorum funeribus excepta eſt. Anti-
ſtes cum parte copiarum longinquam regionis plagam diuerſo complexus itinere
eo locorum peruenerat, vt a regia cohorte eximiæ paludis interiectu diſtaret. De
cuius admodum inceſſu dubius ne direptos a ſe vicos exuri pateretur illuſtri con-
ſilio prouidit. Tandem procul ignes a rege editos conſpicatus ſibi quoq; conſimilis
facti poteſtatẽ ſuppetere confeſtim illato tectis incendio declarauit, ſociiſq; ſui pro-
ſperitatem excurſus reſperſo flammis rure nuntiandam curauit. Cumq; prædam
abunde actam exiſtimaſſent: iter ad naues remenſi q̃q̃ grandi inuicem a ſe interſti-
tio diſceſſiſſent veſtigia tamen ſua quo minus clandeſtinos reditus captaſſe vide-
rentur, neue alter alterum impetuoſa feſtinatione præcurreret mutuis ignium fu-
migiis prodiderunt. Interea Skyalmo quidam cognomento barbatus in aſſeruan-
dæ claſſis officium relictus ne hoſtili remigio præueniente amnis exitu prohibere-
tur ad mare nauigia reducit. Vbi dum Rugianorum nauali incurſatione petere-
tur in paucas rates totius claſſis præſidium tranſfert inſtructioribus q̃ frequentio-
ribus nauigiis hoſtibus occurrere præoptans. Quibus obuia nauigatione fugatis
ne ſociorum reuerſio tardius nauigiis exciperetur omiſſa fugitantium inſecutione
portum reuiſit. Iterato laceſſitus eodem auſu inuaſoribus reſtitit. Sed & complu-
ries attentatus crebra hoſtium irritamenta occurſationis perſeuerantia ſuperauit.
Ita pertinaci magis q̃ acri incurſatione vexatus opportuna hoſtem agitatione pre-
mebat. Inter hæc regi in littus ſuperuenienti non paruæ ammirationi fuit: naui-
giis cuſtodia vacantibus abeſſe Skyalmonem: quem tandem ab agitatione redeun-
tem cętero proſecutus exercitu Rugianos fugam a remigio mutuãtes velorum in-
tenſione proſequitur. Sed interuallo præceſſionis & volucritate nauigationis adiu-
tos inſtando magis q̃ occupando vexabat. Tunc quendam vicinæ ratis rectorem in
anteriorem nauigii ſui partem fortitudinis ſimulatione progreſſumaſpiciens, ver-
biſq; magnam præ ſe laudem ferentibus proſecutus ad vltimũ quæcunq; viro forti
erogarentur egregie & laudabiliter impenſa aſſeuerabat. Ad vltimum vento obli-
quante prohibitus quantum velis emenſus fuerat conuerſa nauigatione remorum
obſequio penſat. Sed quo proſperiorem velificandi, hoc difficiliorem remigii vſum
habuit. Itaq; Danis aduerſa cum mari nauigatione certantibus Sclaui quos loco-
rum habitus non fallebat: ignotum noſtris profundum compendiaria nauigatione
ſulcantes ſubito fugã in inſidias vertũt. Quos Abſalon per occultos pelagi receſſus
proſilire conſpiciens ſociis metu nauigationem citantibus ſubſequi q̃ antecedere
maluit pręuiæ claſſis terga plenis pietatis excubiis tutaturus. Pudet referre qđ ſe-
quitur. Maxima Danorum pars rubore poſthabito q̃q̃ hoſtes imminere conſpice-
ret deſerto rege velis malos onerare ſuſtinuit. Rex cum paucis admodum nauigiis
relictus aliquanto deſertores ægrius q̃ hoſtes ferebat. Tunc etiam militem quem
paulo ante in prora aſtantem probauerat breuitatem veli ſui quo maior nauigatio-
nis curſus exiſteret pannorũ additamẽtis producere cõſpicatus laudẽ cõuitio mu-
tauit amorẽ timidis erogatum imprudẽter impẽſum affirmans. Ita abſq; ſupremæ
neceſſitatis diſcrimine veræ ac ſolidæ fortitudinis habitum explorare promptum
non eſt. Enauigantium diſceſſio: nõ clamore, non ſignis, deniq; nullo exhortationis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

genere reuocabilis fuit. Adeo omniū aures pauor concluſerat. Cūq; rex intermiſſo
pauliſper remigio a præſentibus quid factu opus potiſſimum eſſet inquireret cun-
ctantibus cæteris Abſalon inſulam Hythim petendam: Ibiq; ſecunditatem aeris ex-
pectandam hortatur. Qđ Petrus fieri oportere non ſine rationum aſſertione nega-
bat: ꝙ perſeuerante tempeſtate: nec reditum, nec ſupplementum claſſis habituri vi
derentur: Sclauis aduerſum ſe quotidiana copiarum incrementa ſumpturis. Pan-
denda igitur vela, eāq; nauigationis ęqualitatem habendam eſſe vt naues volucri-
tate præſtantes complicata velorum parte tardiores operirentur: & quas celerita-
te præcurrerent ſocietatis iure conſequi debeant. Ita ſtrennua Abſalonis adhorta-
tio eximiæ Petri prudentiæ ceſſit. Vterq; ſiquidem annis ſuis ſimilia cogitabat. Ille
etenim iuuenili animo condigna: hic canis ſuis conſentanea proponebat. Ita ſeptem
ſolis nauigiis ex omni Danorum claſſe reſiduis Sclaui multitudine fræti incitatiſſi
mo remigio acerrimoq; clamore cum contemptu paucitatis irrumpunt. Sed maio-
re impetu q̄ audacia rem exequebantur. Quippe cum primū excepere ſagittas: pro
pius ferre remos auſi non ſunt. Paulo poſt deſtrictorū enſium laminis nūc ceruices
ſuas nunc ſcuta pulſare cœperunt / rati ſe Danos hoc minarum genere territuros.
Remigium deinde magno clamoris ſtrepitu proſecuti horribiles late ſonos edebāt.
Hic quoq; procurſus priori perſimilis fuit. Obuiis nāq; Danorum miſſilibꝰ repulſi
continuo remigium retulerūt. Tertio vt hoſtem apparatu terrerent contactos ſole [l. contractos]
clypeos aqua perfundere, genibuſq; ſuperpoſitis in pugnæ vſum extricare cœperūt
veluti indubitatū noſtris prælium illaturi. At tum demū ſeu cupiditate prædæ ſeu
vi pudoris accenſi vehementius nauigia concitant. Quæ ſpecies vt initio acris ita
exitu inanis apparuit. Telorum enim obiectu velut ante deterriti inuictam pauci-
tatis conſtantiā vlterius laceſſere deſtiterunt: q̄q̄ Danorum prouocatione admodū
ſibi inſultari conſpicerent. Rex cum ad aſpectum patriæ perueniſſet concidēte pau
latim vēto tam remiſſam & languidam nauigationem agebat: vt q̄q̄ propaſſo velo
vteretur / eo fere loci diem opperiretur / vbi noctē ingreſſus fuerat. Sed cum Zephy
ris deficeretur proceſſum a remigio mutuatus eſt. Tandē obuiam Eſkilli ratem in-
greſſus Scaniam repetiuit. Qui nouiſſime eum proſecuti fuerant: Sialandiæ parti-
bus aduehuntur. Tunc Petrus Ranonis eloquētiſſimi viri imperitam calliditatem
eludere cupiens: non ſolum nexos, ſed etiam remiges ſuos vt prædæ ſpeciem auge-
ret in eminenti nauigii parte conſtituit captiuorū imaginē præbituros. Quē cum
Rano Liburna prætereuntē videret: diſſolutionē nauigii ſimulare deſiderans: ſenti
na aquā egeri increpitis acrius remigibus iubet. Tunc quodā reſpondēte eo triduo
ſentinā aqua vacaſſe non rite inquit Petrus remiges tui quibus te reſponſis excipe-
re debeant callēt. Tunc Rāno paucis intra Petri nauigium remigio occupatis oci-
oſæ iuuentutis multitudinē exerto capite conſpicatus: prædā exiſtimabat quietiſq;
ſuæ pœnitentia permotus non ſimiliter ſibi vt Petro fortunam affuiſſe dicebat: ꝙ
naufragii periculo interpellante expeditionis comes exiſtere nequiuiſſet. Autumno
rex crebra Sialandēſium ac Scanorum, rara vero Iutenſium manu prouinciam Ar-
con vrbi confinē adortus / cū ingēti præda acta ad littus reuerteretur: Rugiani repe
tentē naues exercitum hiſdēq; ſcandēdis intētum a tergo per inſidias circūfundere
geſtiētes magnis viribus in inſulam e continenti traiiciunt. Per idē tempus coorta
nebulæ vis ſpiſſam cœlo caliginē intendit. Quæ res incertos viæ Danos atq; errore
nebulæ implicatos aliquādiu ſubſiſtere coegit. Crediderim hunc aeris habitum pro

Petri & Ranonis cauillia.

pitiæ fortunæ interuẽtu futuræ eorum victoriæ paruiſſe. Iamqꝫ Sclaui quia nubiũ
obſcuritas proſpicere nõ ſinebat: caliginis errore protracti in medios ferme hoſtes
inciderant, cum ſubito diſcuſſa ſole nebula exercitus propemodum conſertos aſpi-
ceres. Tunc Priſclauus olim e Sclauia profugus equo prouolans adeſſe Barbaros:
factãqꝫ Danis optatæ pugnæ copiam nuntiat/exhortans omnes inuictã Danici no-
minis æmulari virtutẽ. Reſponſum a rege eſt reperturos hoſtes qui fatum fugæ p̃-
ferre cupiant. Igitur Dani quorum animos præceps belli cupido exagitabat: pręter
vſitatũ pugnæ morẽ confuſis copiarum ordinibus conſpectos hoſtes incurſare cœ-
perunt. Nec tardior victoria ꝗ impetus fuit: pugnam fuga præcurrẽtibus Sclauis.
In quo procurſu duo regii milites ita inter ſe fortuitis equorum impulſibus cõcur
rerunt: vt vterqꝫ excuſſus proſterneretur. Super quos rex corruente equo ita præ-
Regis la-psus. cipitatus eſt vt lęuus eius cubitus pertuſo clypeo terræ altius infigeretur. Abſalon
itaqꝫ erigendi eius gratia deſcẽdere cupienti manu ne ſubſiſteret innuit feliciter ſe
lapſum reputans ſi modo hoſtium cladibus attolleretur. Sed his euẽtus triſtior ſpe-
cie ꝗ omine fuit. Regis nanqꝫ lapſus hoſtilis ruinæ præſagium edidit. Quippe ſupe
rati ſine prælio Barbari impune obterebãtur. Quorum magna pars ſinũ per quem
traiecerat auidius repetens ſalutẽ in vndis quam quęrebat amiſit: nec minor flucti
bus ꝗ ferro periclitantium numerus extitit. Pars quo tutius hoſtem vitaret ore te
nus de induſtria aquis corpus immerſerat. Nec hoc quidẽ auxilii genus quo minus
a Danis in eadem vada deſcendẽtibus interimerẽtur: latebram eis præſtare potuit.
Cũqꝫ cæteris intra aquam proſtratis vnus adhuc occultũ pedibus ſaxum cõplexus
ſocię ſtragi supereſſe videretur: Abſalon militibus ad opprimẽdum eum deſcẽdere
profunditatis metu cũctantibus: nõ hic inquit ea proceritate eſt quã veſtra milites
æquare non poſſit. Neqꝫ enim vadabiliorem ſibi ꝗ nobis gurgitẽ occupat. Quã vo-
Strenuitas Eſberni. cem frater eius Eſbernus exhortationis loco ſuſcipiens ꝗꝗ Barbarum latentis ſaxi
beneficio vti non dubitaret: ſaluti fraternæ ſuæ volũtatis imperium p̃tulit. Aliiſqꝫ
renuẽtibus aquas hoſtili cruore infectas armis onuſtꝰ intrauit. Cũqꝫ emiſſa in Bar-
barum lancea ſolum repetere vellet vndis verticem inuolutus profundo ſe excipiẽ-
te demergitur, periſſetqꝫ niſi ſociorum pręſentia auxilio fuiſſet. Enimuero Olauus
vndis eum abſtrahere cupiens ſtimulatum calcaribus equũ in illud profundũ egit
exceptũqꝫ brachio leuare conatus pene ſella pronus excutitur. Igitur vrgente fato
ſuæ ꝗ alienæ ſaluti propior extitit, ſibiqꝫ cœptam amici curã poſtponẽdo cõſuluit.
Cuius propoſitum Nicolaus quidam fortius ꝗ felicius æmulatus nõ tẽperauit quo
minus concitato equo gurgitem peteret. Sed ab incepto ſe pari periculo reuocatus
abſtinuit. Igitur equitum ope defecto peditum opera ſeruari contigit. Cũqꝫ littori
reſtitutus fuiſſet extinctus ab intuentibus putabatur adeo illapſus corpori humor
anhelitum occultabat. Tãdem ſociis corpus ſuũ diutius agitantibus vomitu vndã
egerere cœpit. Cuius onere liberatus ſuſpicere magis ꝗ eloqui valuit. Itaqꝫ qui ad-
erant corpus eius frigore obſtupefactum applicatæ veſtis fomento proſequebãtur.
Quibus percalefactus non oculorum modo, ſed etiam vocis vſum recuperauit. Cæ
terum ipſo die adeo exſanguis permanſit: vt vix eum funebris oris notæ deſererẽt.
Danici eq-tis virtus. Nec ſilentio oblitterãdam alterius Danici equitis virtutẽ exiſtimo. Qui cũ nemine
ſociorũ comitante fugam hoſtium auidius ꝗ cautiꝰ inſecutus fuiſſet: Barbaris qui
effugerant vt ſe eis capiendũ præberet rogantibus ſpreta prece equo deſiliuit mor
tẽqꝫ dimicans ꝗ deditus lucẽ amplecti maluit. Igitur ingẽti hoſtiũ caterua ad ſe op-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

primendũ nitente quotquot ꝓpius acceſſerant interfecit. Ac ſine vlla ſpecie metus
pugnãs ſuꝑ factã a ſe ſtragẽ plenis gloriæ vulneribus corruit. Itaqꝫ nõ ſolum innu-
meros fati comites habuit, ſed etiã ſuperſtites fortitudinis ſuę ſpectaculo attonitos
reliquit. Cuius excellenti virtute tantũ ꝓmotũ eſt: vt deinceps Sclaui manũ cũ Da-
nis acie cõſerere nõ auderent. Anno poſtero Danis expeditionẽ parãtibus Rugyen-
ſes ob recentẽ cladem ſuſcipiendi belli fidutia defecti/Domborũ quendã præſtãti fa- Facundia
cundia ad pacẽ ab ipſis petendã decernũt. Quo abſalon excepto nauigiũ eius expedi- Dombori.
tionis ſibimet vſui vertit: nautis vero quoad reuerteretur hoſpitia cũ impenſis ex-
pedienda curauit/ipſoqꝫ Domboro ſecũ aſſumpto regiæ claſſis cõuentũ petiuit. Siq-
dem legatos hoſtiũ expeditionis tꝑe ſuſceptos ad reditum vſqꝫ eius mutua Rugien- Fœderis
ſium/Danorũqꝫ cõſuetudine retentari fas erat: ne ad ſuos exterarũ rerũ nuntii re- barbarorũ
uerterent̃ ſpeculatiõis potius, q̃ legationis officia pacturi. Sed cõtrariæ tẽpeſtatis ſpecies.
ꝑſeuerãtia nauigationẽ morãte cũ Iuti labẽtibꝰ alimẽtis expeditionẽ ſoluturi vide-
rẽt̃, eorũ egeſtati Sialandenſes ac Scani impenſis liberaliter cõmeatibus affuerunt
ne tanta virium ꝑte maligno neceſſitatis obſtaculo fraudarent̃. Fioniẽſes vero tam-
etſi cõmeatibus abundarẽt, ne minimã quidẽ eorũ ꝑtem ad ſuſtentandã ſociorũ in-
opiam cõtulerũt. Quod videns Domborus pacem quã ante ſupplex petiuerat ſub
æquis tm̃ cõditionibus offerebat. Cæterũ Abſalonis apud regem interuentũ poſce-
bat: a quo oblationẽ ſuam liquida fide ꝓſequi rogatus, pignoris loco lapillũ ſe aquæ
iniecturũ aſſeruit. Siquidẽ icturis fœdus barbaris religioni erat calculum in vndas Superſtitio
coniicere/ſeqꝫ ſi pacto obuiam iſſent, merſi lapidis exemplo perituros orare. Sed cõ- barbarica.
tra poſcente obſides Abſalone/fucoſaqꝫ ſupſtitionum mendacia in rebus ſeriis reci-
pienda negante, haud quaq̃ Domboro mutua petendorũ obſidũ fidutia defuit. Q đ
Abſalon indigne ferens/Rugianos nõ ſolum obſides Danis, ſed etiã pecuniã cũ ſup-
plemẽtis claſſis tranſmittere ſolitos aſſeuerabat: quũ Dani nihil tale Rugianis vnq̃
a ſe cõceſſum/ſolutũve meminerint. Tũc Domborus/Si ſapiẽtia, inqt, qua te prædi- Concio Dõ
tũ exiſtimas viges, quæ a me ꝓponenda ſunt docili animo excipies/tenaci memoria bori Sclaui.
appræhendes. Quiſqꝫ rite ſe gerit circa tria tꝑa maxime cogitationẽ expendit/ex
iiſdem duo leuiori cura cõplectens/tertii præ cæteris habitũ intuetur. Siquidẽ prę-
terita meminit/futura ꝓſpicit/præſentia colligit. Stolidus vero inter ſpem futuri/
memoriãqꝫ præteriti præſentiũ facultatẽ omittere/et qđ in manibus retinet excu-
tere cõſueuit. Quo pacto tu quoqꝫ vaniſſimis ſollicitudinis ambagibus implicatus
adeo ſcrupuloſa cura præteritorũ imagines recolis/futuroſqꝫ meditaris euentus:
vt ad ea quæ præ manibus ſita ſunt/et oculis obuerſantur aſpicere nequeas. Quip-
pe dũ prioris ęui recordationi animũ inſeris, fœlicitatis eius exẽplo futura metiris
teqꝫ ſpem ex memoria adeptũ ꝗd inſtans ætas afferat/præterit. Fateor olim Danos
gente noſtra potitos/ſed præſens fortunæ benignitas iiſdem nũc fauoris blandimẽ-
tis ꝑtes noſtras ꝓſequit̃, ꝗbus quondã veſtras excolere cõſueuerat: ſortẽqꝫ nr̃am ad
hanc fœlicitatis ſummã ꝑduxit: quã veſtræ quandoqꝫ rei ſtatus attigerat. Quippe
quanto vobis inferiores extitimus/tanto nunc viribus ſucceſſuqꝫ præſtamus: eo re-
rum fortuna ductãte ꝓgreſſi, quo Danicæ quondã ꝓſperitatis incrementũ exceſſe-
rat. At dũ temere votis extenderis/noua ac recentia ſtolida vetuſtatis ſimulatione
prætergrederis/eiſqꝫ me cõditionibus adigere conaris: quas ꝓ præſentium habitu
præſtare potius, q̃ poſtulare debueras. Fines veſtri armis et exercitibus veſtris mi-
ſerabiliter obtriti/ſitu marcidi/culturæqꝫ inopes iacẽt/noſtrarũ diffuſio partiũ vix

alendæ quam genuit multitudini ſufficit: et tamē quos omnifariam potentiores ad
uertis, nō ſupiores modo/ſed etiam pares habere faſtidis. Tunc demū tributi nos ex
actione ſollicita/quū et ſortem noſtrā ſucceſſibus æquaueris/et eā malis quibus tua
Abſalonis nunc premitur adactam cōſpexeris. Hæc Domborus. Sed Abſalon diſſimulato indi
reſponſio. gnationis cōceptu, paucis eum reſponſis excipiens/ad regem quæ acceperat ꝑfert.
Verum pertinax freti ſæuitia nauigationem interpellando finem expeditioni fecit
Rex q̄q̄ ſuperius Sclauos ſecundis ſucceſſibus attentaſſet, plus tamen negotii in eo
rū expugnatione, q̄ vt ꝓpriis viribus exequeretur aduertēs/Saxoniæ ſatrapā in ar
morū militiæq; collegium ingentis præmii pollicitatione ſollicitat. Ille tū ampliſſi-
mæ mercedis captura/tum etiā potiēdorū finitimorum ſpe inuitatus, expeditionis
ſocietatē ſpopondit. Sed ſupius Waldemarū rex Noricus per ſummū amicitiæ cul-
tū nauigio dracone ſimulante donauerat. Quod Abſalon mira arte effigiatū Roſ-
kyldenſi remige exornare/et ad conuentū vſq; Danorū dirigere iuſſus, quū in por-
tu Iſørenſi parū ſecundantibus ventis voto diutius moraretur, nihil ægrius tulit/
q̄ q; aliis in expeditionem proficiſcentibus tardior ipſe ſupuēturus videretur, q cæ
teros et velocitate apparatus/et ꝓcinctu nauigationis alias præcurrere cōſueuerat
Itaq; quū mente/tædio/et pudore ſopita in puppi iaceret, futurā maris tranquilli-
Abſalonis tatem nocturnis imaginibus ſpeculatus eſt. Exiſtimauit eñ ab homine ſe accerſi/ac
viſum. ceſſoq; littore cum Burgalanenſi pontifice Tokone aliquādiu ſpatiatū/iuſſumq; ab
eo quæ audiret ſagaci mente cōpræhendere/et tenaci mandare memoriæ. Tokonē
deinde melos quod in diuini natalis ꝑuigilio rite recini aſſolet/ſemel iterūq; et ter-
tio replicuiſſe/ipmq; ad ea quæ canerentur ſollicitis auribus eſſe iuſſiſſe. Expgefact⁹
adeo præſentes viſorū imagines animo repræſentabat: vt rem verā nō ſōniū fuiſſe
arbitraret̄. Et quia craſtinæ egreſſionis opem ꝑ quietē ſibi ꝓmiſſam meminerat, tā
certā cōmodæ nauigationis ſpē aīo p̄ſumpſit: vt cōſcenſa cymba q̄q̄ nihil adhuc tē
peſtati detractū erat/malū regię nauis: cui Aſtradus præerat, ocyus attolli iuberet
cibūq; cape ꝓperaret. Epulanti ſupuenit Aſtradus indicās tēpeſtatis occaſum/et q̄d
nā fieri expediret interrogans. Iuſſus eſt illico erecto nauigii malo fauces Iſøricas pe
netrare/eiſq; præteritis inſulam qua vētus iuberet ambire. Q̄d eo exequi ꝑgente, ex
peditionaria claſſis quæ in eundē forte portū appulerat ſubito tranqllitatis inceſſu
gauiſa/velorū vſū nauigationis auida p̄parabat. Verū effectus minor impetu fuit.
Siqdē mō orientē/mō occaſum icerto ventorū flatu ludificata viciſſim petebat: na
uigationēq; mutabilis auræ varietas optato curſu fraudabat. Diuinit⁹ cōſultū cre
deres: ne aut ſolitaria Abſalonis nauigatio/aut aliis inceſſu tardior haberet̄. Q̄d ēt
ipius liquido cōprobauit aduētus. Siqdem adnauigāte eo omniū nubiū errore diſ-
cuſſo/certus pelago flatus incubuit/tantaq; ꝓpitii venti ſtabilitas incidit: vt naui-
gatio quæ ante dubiis velis incertum curſum tenuerat, cōtinuo ꝓſperitatis ordine
frueretur. Ita naturæ rerū temperies: quæ ſe cæterorū vſui inuiderat, Abſalonis re
ſpectui tributa eſt. Qui etiā quū nauē regis ſibi creditā validis tēpeſtatis incremē-
tis cōtuſam/extremoq; naufragii ꝑiculo ꝓpinquā aduerteret, cōtinuo in littus ſub-
ductā neceſſariæ trabis vinculo refecit: lacerāq; ac pene cōfractā priſtinæ firmitati
reſtituit. Sed et ꝓrarum eius cacumina quo cultior incederet, aureis apicibus texit
Mansuetam. sup. 147 Quo rex apud Manſuetā exceptus, Polā ꝓuinciā comite claſſe petebat. Itaq; cōmu-
nibus ſed diſcretis viribus alterū Sclauiæ latus Dani inuaſerāt/ alterū Theutones
lacerabant: interdūq; exercitus alter ab altero inuicē ſpectari poterat. Cūq; Theuto

nū forte ſatellites petendi pabuli gr̄a latius euagatos Sclaui ꝑ inſidias adorti inter-
emiſſent, eqtes recētis iniuriæ vltionē audaci calliditate q̄ſierūt. Siqdem militię in
ſignibus occultatis/loricisqꝫ qbus corpus munierāt familiari ac ſordida veſte tectis
pabulantiū more fruges metere aggreſſi, Sclauos Nucleto duce ad ſe opprimendū
ex abdito ꝓuolantes ocyus aſcēſis equis/falceſqꝫ gladiis mutātes, trucidauerūt. Ca-
put Nucleti abſciſſum ac pilo affixum/ſicqꝫ in caſtra platū gratū vtriuſqꝫ exercitus
oculis ſpectaculū prębuit. Qđ quū filio eius Priſzlauo/ꝗ ad Danos & chriſtiani ritꝰ
amore/et paganæ ſupſtitionis odio patria pulſus tranſierat, cœnitāti nuntiatū fuiſ
ſet/aliquātiſꝑ manū ab eſcis retractā demiſſo capiti ſubiiciens, dei cōtemptorem ta
li exemplo interire par eſſe dicebat: reuocatoqꝫ a cogitatione aīo/cōſuetā oris ac mē
tis hilaritatē cœnæ cōſortibus exhibebat. Magnus potētia/ſed maior diuini cultus
memoria. Neqꝫ em̄ ſibi parentē iudicabat, quē publicæ religionis æmulum nouerat
Itaqꝫ ambiguæ æſtimationis eſſe potuit/vtrū magis fortē animū geſſerit, an piā vo
cem emiſerit. Sed neqꝫ patriæ plus ſolito miſertus/eā ductu et incitamētis ſuis dua
rū gentiū prædā exiſtere coegit. Interiectis diebus Henricus Waldemaro ſermonis
inuicē cōferēdi gr̄a ſe accedenti/cū Abſalone ſolo in tabernaculum ſuū ꝑducto epu-
lum p̄buit ingenti magnatū frequentia amminiſtratorū officio fungente. Quæ cœ
na licet multigena ciborū varietate ſplenderet, aliquāto tn̄ plus luxus in obſequiis
ꝗ epulis habuit: p̄ſertim quū gloriæ nō vſui ſeruiret. Clientela vero ſeorſum diſcu
bitu excepta. Poſt reditū ſuū Waldemarus nouarū rerū caſibus ſollicitatꝰ intēto ad
ſciendū animo/vbinā Hēricū neceſſariæ collocutionis gr̄a obuiū habere poſſet/atqꝫ
ad id negociū explicandū prudēti viro opus aſſeueraret, alii ſibi claudicare equos/
alii parum cultis vngulis eſſe fingebant. Cūctis itaqꝫ metū excuſationis aſtutia ꝓte
gentibus/nemineqꝫ tam ꝑiculoſam legationē ſuſcipe audēte, Abſalon forte lignis ex
more per ociū cæſis e nemore ſupueniens interrogatuſqꝫ/an regiarū partiū legatū
agere vellet: iturū ſe pollicetur. Igitur legendorū comitū optionē habere iuſſus/po-
tiſſimū neceſſarios ac ſanguine ſemet cōtingētes aſciuit/cōſanguineā fidem alienæ
præferendā exiſtimās. Priſzlauus quoqꝫ potētiſſimi Sclauorū principis Nucleti fi-
lius/quē ꝙ Waldemari ſororē in matrimonio haberet/chriſtianęqꝫ diſciplinæ ſacris
initiatus eſſet/pater iamp̄ridē ꝑinde ac inſidias ſibi nectentē cōſpectu ſuo ſubmoue
rat/localis peritiæ fidutia ꝓpoſitæ viæ cōductorē agere pollicetur. Huic ſiquidē tū
rex ob bonæ fidei experientiā/tū ob cōnubii affinitatē magnā nobilium inſularum
partem fruēdam cōceſſerat. Profectus Abſalon/affatuſqꝫ ducē quū apud eū ꝑnocta-
re rogaretur, regē anxia ſuorū expectatione ſollicitū longioris morę interpoſitione
moleſtari oportere negabat. Præterea claſſem ſine portu eſſe aſſeuerabat vndiqꝫ vē
torum impulſui patentem. Cumqꝫ feſtinationis ratione reddita propinqua nocte
equos abiturus ſcandiſſet, quidam claro Saxonum loco natus vltro adito duce pe-
rituros Danorum legatos niſi comitatiores abſcederent / querebatur. Obiurgare
quoqꝫ eum vehementius auſus: ꝙ illuſtrium virorum paucitatem tot ingruenti-
bus periculis incomitatam a ſe dimittere ſuſtinuiſſet. Reuocatis itaqꝫ comitum of-
feruntur auxilia. Sed non minorem ſe Abſalon in reuocando comitatu geſſit, ꝗ in
pernoctationis egerat obſequiis reſpuendis/glorioſius ratus ſuam ac ſociorum ſa-
lutem dubiis caſibus credere, ꝗ alienis armis protegere. Cumqꝫ haud procul tento
riis abeſſet, Priſzlauus omnibus fręnos ſuccutere iuſſis/Si meo, inquit, ductu res ex
pedienda foret, comitum ſupplementum noſtra paucitas non refugiſſet. Siquidem

Nucleti cædes.

Priſzlaui in patrē & religionem diuerſus aīus

Epulum ab Hērico datum.

Priſzlaui prudens et aīoſa orō.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

aduerſum pericula abundare induſtriæ potius argumentum eſt, q̃ timoris indiciũ
Hoc enim probabilior eſt fortitudo, quo minus cũ ſtoliditate conſentit. Illa vero re
præhenſionem meretur/cui vires temeritas amminiſtrat. Sed nunc exigere pq̃ de=
forme eſt, quod paulo ante oblatum acceptare contempſimus. Reſtat igitur vt vni=
cam ſalutis viam in pectorum ac virium noſtrarũ fidutia reponamus/ſpemq; ex de
ſperatione certiſſimã capiamus. Aemulanda itaq; Danici ſanguinis et nominis vir
tus/omniq; ſtudio enitendum: vt aut nobis victoria reditũ/aut ſpecioſa mors æter=
num famæ pariat monimentum. At minime dubium quin de trãſitu noſtro hoſtes
equina fecerint veſtigia certiores/nec magis ambiguũ eorum reditum inſidiis exce
pturos eſſe, quorum aduentũ adeſi callis indicio peruiderunt. At mori vobis com=
militones q̃ capi præſtat. Capti em̃ occiſi parentis mei pœnas perinde ac eius inter
fectores crudeli morte pendetis/fratreſq; mei paternis manibus per ſummã crucia
tuum acerbitatem noſtro ſanguine parentabũt. Aliquãto ergo ſatius eſt ꝓpriæ vir
tuti ſpm̃ impendi, q̃ alienæ violentiæ miſerabiliter puniendũ relinqui. Hæc nõ pro
prii periculi metu/ſed veſtræ potius charitati cõſulendo monuerim. Eo em̃ ſangui
ne oriundus ſum, quem nulli Sclauorũ attentandi vnq̃ auſus inceſſit. Per p̃rem vos
optimũ maximũq; per quem illud Danorũ celebre cũctis gentibus nomen obſecro
obteſtorq;: ne fidutiæ et fortitudini imbecillitatem atq; ignauiam præferatis. Hæc
Priſzlauus. Deniq; læta omniũ acclamatione exceptus/nihil ſe de victoria ambige=
re aſſeuerauit, cui militũ alacritas præſagio fuiſſet: præſertim quũ omnis Sclauorũ
irruptio ſpecie, q̃ re formidabilior exiſtere ſoleat. Circa inceſſum vero id ordinis ob
ſeruari debere: vt iuuenes parũ armati medium inter milites equitandi locum tene
rent/eorũ vtrinq; præſidiis muniendi. Cęterũ militarium turmarũ per binas acies
diſtinctarum alteram ab altera auxiliis inuicem tutandã eſſe. Quippe geminæ co=
hortis ſpecie hoſtiũ animos labefactari poſſe. Præterea clamabundos incedere/va=
riiſq; cantibus obſtrepe iubet/fidutiamq; quæ plærunq; multitudini ineſt/ſimulatu
ros. Nec fortunæ expers cõſilium fuit. Siquidem in portum eis vbi claſſis acquieſce
bat nullo inceſſente p̱ductis rex expectãtis more ſollicitus/ꝓlixamq; legatorũ abſen
tiam cura ac mœſtitia ꝓſecutus, dolorem ex temeraria ſuorũ emiſſione contractũ/
religioſæ lectionis officio leniebat. Quibus rediſſe cõpertis, ſoporis blandimẽtis ob
triſtitiã dilatis ocyus aditũ dedit. Inde ad Gudacrã amnem nauigatione diſceſſum
Cuius vadoſus aditus haud quaq̃ magnarũ nauium capax extabat/exiles duntaxat
tranſmittere ſolitus. Itaq; rex ꝓpter fauces fixa ancora ſedẽ nauigio cõciuit magni
tudinem eius paruitate amnis admittere nequeunte. Habilior claſſis et quam flu=
uiale profundum ferre poterat Abſalone duce anguſtos amnis attẽtabat anfractus
Quo auctore eo loci peruentum/vbi gurges ingentis ſtagni diffuſior ſpeciem præ=
ferebat. Has faucium anguſtias barbari crebra claſſe præſtruxerant/hoſtem tranſi=
tu prohibituri. Quos noſtri deturbare geſtientes ꝓfunditatis ignari imperitæ na=
uigationis errore vadoſis locis affixere puppes. Quas dum profundo defectas ad lo
ca nauigatu facilia reiicere cupiunt quũ minus remigio liceret, paſſim in vada deſi
liunt: manibuſq; foros complexi/remorum vices corporum viribus exequuntur. In
quos Sclaui nauigiis ſuis tanq̃ propugnaculis vtendo ſuperne tela librabant. Nec
ſic eos attentaſſe contenti/et ipſi ſaltim in vada delapſi cõminus dimicandi locum
petebant. Sed noſtris ſtrenue occurſantibus pari celeritate deſerta ac repetita ſunt
nauigia. Ante alias binæ Priſzlaui rates ſubiere ſtagnum. Quarum alteram qui va

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

do inſtiterant tam frequentes inſiluere: vt media fractis penitus lateribus findere-
tur. Quippe dum auidius ſe ingerunt, multitudinis onere mediam rupere puppim
Subſequente claſſe deſerta fugientiũ barbarorũ nauigia capiũtur. Vicorũ quoq; ri
pæ iunctorũ incendia paguntur. Noctu redeunte Abſalone rex adhuc inſomnis diu
tinã eius moram angore et vigilia proſequebat̃. Quo excepto gauiſus liburna ſua
ꝙ ob granditatẽ nauigationis inhabilis videretur: domum remiſſa in aliquanto mi
norem ſe contulit/ eaq; ad lacum deuectus Sunonẽ binis inſtructum nauigiis in lon
ginquos paludis receſſus prædatum mittit. Vrbem quoq; Roſtock oppidanorum
ignauia deſtitutã nullo negocio puſſit. Statuã etiã quã gentis ꝓfana credulitas pin
de ac cæleſte numen diuinis honoribus ꝓſequebat̃ incendio mãdauit. Poſt hæc Hẽ-
ricũ cum exercitu ſuo cõſerendi ſecũ ſermonis gr̃a venientem præꝑato ponte traie
cit. Eodem tp̃e Nucleti filius Priſzlauus ripa altera ſuꝑueniens/ quũ fratrẽ Priſzla-
uũ Bernardo: cuius manu Nucletũ occidiſſe fama fuerat/ nauigio cõmunicãtẽ aſpi
ceret, cõuitio laceſſiuit/ impietatẽ obiiciens: ꝙ cum parentis ſui interfectore amice
cõuerſari ſuſtinuiſſet. Cõtra Priſzlauus bene de ſe meruiſſe eum/ ꝑ quẽ patre ſacrile
go careat/ affirmabat. Sed neq; ſe eius filium cenſeri velle, quẽ maximi ſceleris parẽ-
tem extitiſſe cõſtaret. Interea dũ hæc gerunt̃ ſubito fama ꝑtulit Rugianã, Pomera-
nãq; claſſem ex diſpoſito cõueniſſe/ Danos amni includere auidam. Igitur rex ꝑ Hẽ
ricum neceſſariæ diſceſſionis ammonitus ne ſe locorum anguſtiis implicari patere
tur/ ꝓtinus amne exceſſit. Cumq; Sclauicę collectionis famã nulla adhuc indicia cõ
firmarent/ inſidiarum ſuſpicione permotus, hoſtium calliditati inuicem occurrere
ſtatuit. Qui in occultos littorũ ſinus collati/ ſi rex rura diriperet/ claſſis eius incur-
ſandæ copiã explorabant. Quos vt opportunitatis ſimulatione ꝓtraheret, Magno
cuidam exurendorũ littoralium vicorũ curã demãdat, militibus intra nauigia la-
tere iuſſis/ ſciens ꝓfecto Sclauos ab vniuerſo Danorũ exercitu incendiũ pagi puta-
turos/ ſicq; ꝓmptiorem exercendarũ inſidiarũ auſum capturos. Nec ſecus ac ratus
eſt/ hoſtile ꝓpoſitũ fuit. Quippe Magno oppidis facem ſubiiciente Rugiani vniuer
ſas Danorum vires eo negocio occupatas exiſtimantes/ auidius edendi ꝓpoſiti fidu
ciam rapuerũt/ perinde ac eorum claſſem defenſoribus vacuam reperturi. Sed quo
rundam regis imperium ignorantium occurſu maturius excepti incurſandi ſtu-
dium repente fuga mutarunt. Quos cætera Danorum claſſis certatim magnis re-
migii niſibus inſecuta/ velocitate nauigationis æquare non potuit. Cũq; releuandæ
laſſitudinis gr̃a ęſtũ vmbraculis leniret, Lundenſiũ põtifex cæteris portũ tenẽtibus
ſuꝑueniẽs, poſtq̃ medio ferme diei tempore nauigia velaminibus obducta cõſpexit
cunctis ſegnitiẽ exprobrans/ His, inqt, tumulis cõmilitones quũ animi exercẽdi ſint
corpora ſepelire gaudemus! Quo dicto militibus diurnæ quietis ruborem ingeſſit
et regẽ deſidia obſeſſum torpẽtes militiæ ſuæ vires excitare perdocuit. Qui etiã ad
pontificis vocem modeſto indignationis genere ꝑmotus/ ſimulq; iuſta deſidiæ ſuæ
repræhẽſione cõmonitus cito hos tumulos relinqui poſſe aiebat: ſtatimq; diſcuſſis
tegminibus hoſtile ſolum petere properauit. Poſt hæc circa auſtralem inſulæ plagã
prædæ in biduum actæ. Inde Walungiam nauigatum. Vbi nuntiato Rugianorum
occurſu quũ quidã e Danis haſtã ſuam quo cõmodius ea in acie vteret̃ in cõſpectu
ſociorũ aliquanta parte curtaſſet, cæteri ipſius factũ ſecuti cõgeſtis in vnum locum
putaminibus, ingentem breui cumulum extruxerunt. Sed interim apud hoſtes pa-
cis nõ belli ſtudia agitabant̃. De qua acturus Dõborus ad Danos dirigitur. Quib⁹

Roſtockſeñ ſtatua puſta

l. Wartiſlaus

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ad naues digreſſis ignẽ in littore accendit:cuius indicio ſe legationem afferre mõ=
ſtraret.Sed Abſalon neqꝫ eum naue exciperet vetuit:ne pax quã petere venerat/in=
uicem a Danis affectari videretur. Ita Domborus aliena rate non habita,propria
claſſem petiuit/Abſalonemqꝫ per interpretem aggreſſus vt ſe inter regẽ et Rugia=
nos faciendæ pacis auctorem exhiberet orabat/ obſequiũ cum obſidibus ſpondens.
Contra Abſalon ꝑinde ac eorũ quæ ab ipo poſcebant̃ ignarus,reſponſionis loco de=
ſertas Danorꝫ inſulas numerabat/earũ ſolitudinem nuꝑ ſibi ab ipo exprobratã acri
memoria ꝓſecutus.Domborus orõnem ſuã parum cõpetentibus reſponſis excipi ꝑ
interpretẽ cognoſcẽs/Ratione,inquit,non vacat pontificũ optime/ꝙ tuam cæteris
opem in aduocationis petitione præferimus.Siquidẽ eo nũc iuſtius ad tui noĩs opi=
nionem votis decurrimus:ꝙ quondam ad ꝓmerendam Danorũ concordiã aui tui
præſidiis nitebamur/eius nutu ꝑinde ac regalibus edictis cõtenti fuimus.Quia ve=
ro filiorũ eius nemo ſupereſt/ſupplices ad nepotis genua manus tendimus:ne extra
cõſuetę familiæ ſeriem auxilia circũſpexiſſe videamur. Nec pari induſtria in fratre
tuo prætereundo,q̃q̃ natu præſtet,vſos nos eſſe cõſtat. Tibi em̃ auctoritatis prærogatiuã honores nõ animi nec ætatis priuilegia/ſed dignitatis ornamẽta cõciliant.
Ante vero q̃ pacẽ domeſticã bellis ciuilibus fœdaretis,cõſtantẽ Danorũ imperio fi
dem præſtitimus.At poſtq̃ in veſtra Republica ſeditioſa ſuffragia adoleuere/regni
qꝫ affectatores armis inſtruere cœpiſtis,ꝓpriæ libertatis q̃ alienæ factionis ſtudio=
ſiores euaſimus/noſtriqꝫ nominis q̃ pietatis deſertores eſſe maluim⁹. Sed et bellum
vobis inferendo qd aliud q̃ ingeniis veſtris finiendarũ ſimultatũ cãm præbere ten=
tauimus/idqꝫ efficere:vt noſtra arma excepturi,mutua cõcordia indigeretis? Itaqꝫ
ſecures veſtras ciuili ſanguine madentes in noſmetipos cõuertimus : bellaqꝫ veſtra
alienis q̃ patriæ pernicioſa fore maluimus.Siquidem aduerſarios veſtros ſpecie re
uera amicos egimus/charitatiſqꝫ ꝑtes hoſtilitatis ſimulatione præbuimus.Etem̃ cõ
cordiã vr̃am magis q̃ ſpolia pyraticã a beniuolentia ꝓfectam exercendo quæſiuim⁹.
Et nunc quidem opera noſtra cœptorũ deuiis ac parricidalibus bellis abſtracti me=
rito tanti beneficii auctoribus gratulari debetis. Cur ergo cunctis inter nos amice
compoſitis ſoli cõmunionis veſtræ ianuas intrare nõ poſſumus: quarũ ipſi clauſtra
reſerauimus/aditũ patefecimus? Cur ea factorũ nr̃orũ prudentia delicti vr̃i ſaluber
rima correctrix/a viris ſapientia claris parũ grata ęſtimatione colligitur? Cumqꝫ fi
niſſet adhuc Abſalone vaſtatas Daniæ ꝓuincias ſupputãte/Nil factu eſt,inq̃t,ꝙ ho
mines patrocinii tui indigos ab illius clæmentiæ ſinu repelles:quam nemo ſupplicũ
vnq̃ difficilem habuit.Etem̃ repulſi identidem tuis genibus aduoluemur/ puerorũ
perſeuerantiam imitaturi:qui quo atrocius iratæ matris verberibus lacerant̃/hoc
auidius eius gremiis allabi nituntur.Qꝫ ſi parum ſupplicii de nobis ſumptum cre=
ditis,iram veſtram quoad libet cladib⁹ noſtris impune exſatiare poteritis. Vaſten
tur licet agri/exurant̃ vici/euertant̃ vrbes/trucidentur populi/precibus vobiſcum
nõ armis agemus/pro bello veniã quęſituri.Si ſanguinẽ ſititis,vltro iugulũ gladiis
veſtris feriendũ præbebimus.Si ſeruitiũ affectatis,qđ deditione maius præſtare po
terimus? Quis aũt tam efferæ mentis,qui eius oblatoribus parcere præſto non ſit?
Extremæ aũt dementiæ eſt velle laboribus adipiſci,qđ ocyo poſſit acquiri. Scio aũt
illud tibi ſuccurrere:ꝙ priore colloquio patriæ tuæ vaſtitatẽ inter ꝓbra poſuerim
ideoqꝫ te tam ꝑtinaciter eius ſolitudines æſtimare:ne prius de pace agatur,q̃ toti=
dem apud nos vr̃is armis effectæ fuerint. Ego vero iampridem ſapiẽtibus monitis

Dombori oratio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

inſipienter vſus aduerſarii p̄tes ſecus ac expediret edocui/ ignarus ꝙ auditori tam
attento præceptor extiterim. Nã rẽ puerilibus deliramentis cõſentaneã dixiſſe ſa-
tius fuerat. Quod vero locutũ me nũc pœnitet/te etiã audiſſe piguit. At ſi tunc in-
tellectu digna tuis auribus deprompſi, quæ nũc quoq; dicturus ero pari mentis ra-
tione ſuſcipito/eodẽ ingenio pñtia hauriens, quo prioris alloquii documenta ſum-
pſiſti. Quo maiorẽ de nobis ſtragem egeritis/hoc minorẽ ſubiectorũ numerũ mili-
tiæ veſtræ reſiduũ facitis. Quid ergo aliud cladẽ nr̃am exercendo agitis, q̃ ꝙ viſce-
ra vr̃a viribus exinaniendo cõſumitis? Q; ſi parũ adhuc nos punitos ducitis, hoſti-
bus veſtris bello ꝓterendos obiicite/aut morte noſtra vindictæ ſatietatẽ ſumpturi
aut victoria rebelles ſub iugũ miſſuri. Victi nãq; parũ mœroris/ victores multũ ala
critatis vr̃is animis ingereremus. Vtralibet ergo fortuna veſtris ſucceſſibus obſe-
queret̃. Præterea ſi nos armis laceſſere ꝑſeuerabitis, caſus efficere poterit: vt ſtragẽ
noſtrã alicuius veſtrũ fato luatis: cuius capite totius Rugię ſubiectionẽ emiſſe diffi
cile fuerit. Talibus Abſalon monitis inuitatus Rugianorum vota apud regem ſua
prece compleuit. Rex acceptis obſidibus redit. Eodem fere tempore de vrbis ponti
ficatu controuerſia inter cardinales orta varie prouinciarum ſuffragia ferebantur — Controuerſia in vrbe Romana.
Nam Gallia Alexandro obtentui fuit. Germania, auctore Cæſare, Octauiani parti
bus obſecuta eſt. Sed iuſtior/religioniq; propior Gallorum ſequacitas fuit. Quod
poſtq̃ in Dania percrebruit, Lundenſis pontifex / qui et ipſe prædictæ expeditionis
comes fuerat/ne feruente religionis tumultu depoſito fraudaretur, pecuniam quã
in Gallia collocauerat per miniſtros reportandam curabat. E quibus vnus mona-
chicæ profeſſionis apud Stadium oppidum inter cœnitandũ ligneo forte calice nõ — Monachi aureo calice bibentis imprudẽtia
ſuppetente, aureo quem in cuſtodia habebat arrepto, nitidius q̃ tutius cœnam ex-
egit. Cuius facti irritamento iis quorum hoſpitio receptus fuerat, tacitam latroci-
nii cupidinem miniſtrauit. Maioris namq; pecuniæ conſcium animaduertebant,
quem præſtantiori poculo priuatas menſas exornantem videbant. Cæterum hoſpi
tii reuerentia palam facinus exequi veriti: qm̃ intra penatium limina hoſpitalita-
tis ſacra violare nefas ducebant: in Holtſatiam eum ſubſequendo ſarcinis exuerunt
Quo Eſkyllus dum ab expeditione reuerteretur audito, regem ſuper earum recu-
peratione ſollicitat/ratus auctoritate eius reſtitutionẽ a prædonibus fore. Nec iam
precibus ſed pactione agendum exiſtimans/ portionem pecuniæ dummodo per eũ
reddita foret/in præmium pollicetur: tantoq; eius auxilium inſtantius expetebat,
quanto eum in annuendo tardiorem aduertit. Rex petitionum eius perſeuerantia
fatigatus/ægre operam pollicet̃: ꝙ et raptor incertus/et pecunia reptu difficilis vi-
deretur. Cæterum eam requiſitu promptiorem, ſi a potentibus q̃ ſi a plæbeis occu-
pata fuiſſet/arbitrabatur. Igitur antiſtitem Sleſuicũ ſecum petere iubet. Vbi dum
forte per iocum inter familiares amiſſoris auro bibentis iactantiam eluſiſſet, inter-
fuere qui Regis dicta ſiniſtre excipientes clandeſtini ſermonis mordacitate ponti-
fici illuſum putarent. Quorum obtrectatione Eſkyllus ad deſerendam regis ami- — Eſkylli ſuſpicio mala
citiã adductus eo dementiæ ꝓrupit: vt opes quas amiſiſſet ab eo obtẽtas ſuſpicaret̃/
eumq; rapinæ ſibi inflictæ conſcium aſſeueraret. Ita ſe cõceptæ veſaniæ moles falſo
regis conuitio pateſecit. Igitur neſcias vtrũ antiſtes inſaniæ maioris/ an rex patien
tiæ fuerit. Quorum alter integerrimum virum teterrima ſuſpicione notare ſuſti-
nuit: alter conſcientiæ puritate ſyncerus aduerſũ innocẽtiæ ſuæ criminatorẽ æquo
lentius iram diſtrinxit. Inter hæc Occo/cui ſupioris ſciſmatis cõtagio deponẽdi põ

tificatus cauſam præbuerat/tanq̃ recepta ab Octauiano dignitate cõciliato regis fa uore Sleſuicenſem ſedẽ ſacrilego occuparat regimine. Quẽ Eſkillus catholicæ ptis æmulatione inter rei diuinæ actionẽ cũ ſuis fautoribus execratus/magnopere regẽ permouit. Ita cõtentione paulatim ad inuidiam ſimultatemq; progreſſa accito apd̃ Sialandiã Abſalone querimoniam ſuam a rege tũ ſpretam/tũ etiã irriſam cõquerit̃. Quippe eum erga pecuniã amiſſam parum honeſta cõſcientia eſſe/ reſtitutionẽ in facultate habere ſi velle ſuppeteret. Quinetiã cũ Occone ſciſmaticarũ partium co‐ mite criminoſum iunxiſſe collegium/inq; eius excolenda ſocietate catholicæ pacis aduerſariis execrabilem obtentũ præbere. Quãobrem ſe belli aduerſum eũ ſuſcipiẽ di infinita cupiditate flagrare. Sępe em̃ numero cõſimilia auſum potiuſq; prçeſſe re gibus q̃ obſequi ſolitũ. Præterea ad hoc audendũ ſe non infimis amicorũ præſidiis abundare. Veritus Abſalon palam tanti viri ſentẽtiam obiurgare temperato reprę henſoris officio/impatientiæ eius errorem modeſto genere caſtigationis excepit/re gis integritatem deformi notatu pq̃ indignam iudicando/eiuſq; cõſcientiam colla tis innocentię rationibus ab omni ſuſpicionis turpitudine alieniſſimam comprobã do. Cæterũ non tam catholicarum partium odio,q̃ eius regiſq; litigio Occonis ſuſ ceptionem imputandã docebat. Adhæc ſi litem ingrederetur,quos auxiliares ſpe‐ rauerit/hoſtes ſenſurum. Quippe hoĩes inter aduerſa plærunq; parũ iuſta conſtan‐ tia amicitias colere. Sibi potius ad ip̃m legati partes mandari precatur diſcordiarũ pericula compoſitionis officiis auertere tentaturo. Eſkillus tanti conſilii documen to parum ſalubriter æſtimato,percontationibus eum fatigat:num ſibi in eam rem auxilium ſit laturus,quem non tam gerendorum arbitrum , q̃ belli ſociũ depoſcat dicendo iam non ſe conſultorie cum eo,ſed precarie agere. Abſalon antiſtitis ſubli‐ mitatem regis charitati cõponderãs/Quem,inquit,me tibi iam pridem iuriſiurã di religio fidei debitorem effecit:malo ſimplicitatem tuam verioribus monitis ob iurgare,q̃ blandioribus fallere:ne rebus in perniciem vergentibus vacuum promiſ ſorem egiſſe videar. Sed neq; ceruicem meam eouſq; ſponſionis titulus obnoxiã fa‐ cit:vt amantiſſimum mihi herum:cui tum fidei/tum etiam amicitiæ ſtipendiis ob ligor,neglectis charitatis officiis/attentare ſuſtineam. Præterea reges de rerũ ſum ma certantes laceſſere iampridem haud difficile fuit. Huic vero quum regnum ſi‐ ne æmulo gerat/vim inferre temeritas eſt. Quem ſi cõmunibus viribus adorti fue rimus,communis iacturæ pericula ſentiemus. Sed tuos quidem conatus ſæpius cõ ſimilia auſos res ipſa minore cum vituperio admittit:meum vero facinus nullis ex‐ cuſationis præſidiis nixum hoc magis repræhenſionem meretur:ꝙ ſummam beni‐ uolentiam pruptis amicitię vinculis iniquiſſima præſumptione rependerem. Eſkyl lus ſpecioſiſſimis ſapientiæ reſponſis ad ſummũ iræ ſtridorem euectus,p̃ ſacrã obe‐ ditionis religionẽ eũ adiurat/mãdata ad regem ferenda ſuſcipiat. Abſalon mãdato rũ latione ꝓmiſſa,reſponſorum nuntiũ abnuit : ꝙ inter illuſtres viros inimicitiarũ auctor haberi nolit. Huic Eſkyllus ægre legatione credita, Gerardum Eſromenſis domus prælatum aſſociat/ſciturum an Abſalon fidus mandatorum miniſter exiſte ret. Quorum tanta aſperitas erat:vt non ſolum ſimultates augere:ſed etiam amici tias odiis cõuellere potuiſſent. Hãc auſteritatẽ Abſalon quoad licuit temperare cọ natus,ſpecioſo verborũ delinimento truces mandatorũ ſnĩas caſtigabat. Rex audi‐ ta legatione præter morem accenſus/Eſkyllum ſuperiorum regum cruorem com bibere ſolitum nunc et ſuum ſitire reſpondit : multaq; in hunc modum per ſummã

Verba Waldemari in archiep̃m Eſkyllum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

verborum aſperitatem remādanda curauit. Quibus Eſkillus ex Gerardo cognitis
impatientiam metu mutauit. Tantūq; pauoris ſurrepſit quātum prius furoris in=
ceſſerat. Igitur euitandi periculi gratia longinquas Werundiæ partes acceſſit/ſalu=
tem ſeceſſu non bello quæſiturus. Tunc rex vrbem in ſolido Letricæ paludis ab eo
conſtructam obſidione tentat: captu quidem difficilem ꝙ & naturæ præſidio muni
ta & commeatibus affatim inſtructa fuerat. Cuius cuſtodes animis q̄ mœnibus de=
biliores expugnationem deditione præcurrere cupientes/ni pax ab Eſkillo q̄citiſſi=
me cum rege cōponeretur nepote eius qui apud Eſron educabatur obſide dato vr=
bem ſe tradituros promittunt. Pactus conditionem rex adoleſcēte ſuſcepto obſidio=
nem amouit. Hæc cum Eſkillo nuntiata forent/reſpondit maiorem ſe vrbis q̄ nepo
tum ſollicitudinē gerere, haud quaq̄ huius incolumitati, illorum capita pręlaturū.
Igitur rex iterata obſidione aliam ſibi munitionem per quā obſeſſis arctius immine
ret ædificat: quoniā in abſentem aduerſariū ſæuire nō licuit aduerſum nominis eiꝰ
defenſores acerrimos iræ ſuę conatus exacuens. Maxima ſiquidem potiendi caſtelli
ſpes in hyemis auxilio reponebatur: aditū quē vnda negaret glacie paratura. Inter
hæc iuuenis parum cognitus a quibus neſcio ſubornatus literas adulterinis notis Literæ adul
obſignatas tanq̄ ab Eſkillo tranſmiſſas Gerardo obtulit: iubens vt per eum obſeſſis terinæ.
porrigerētur. Quas illo continuo nulla doli ſuſpitione concepta per familiariū quē=
dam vrbi inferēdas curauit. Harū ſeries habebat maiore Eſkillum nepotis q̄ vrbis
charitate teneri: parūq; ſibi milites placituros ſi rei ignobilis curam pertinacius ge
rendo nobiliſſimi adoleſcentis ſalutem periclitari paterētur. Quamobrem iubere ſe
exitium eius maturata deditione præcurri. Qđ vero ſuperiore mandato tutelā vr=
bis incolumitati nepotis præferēdam decreuerit: iræ non deliberationis fuiſſe præ=
ceptum. Perlectis literis oppidani liberandi obſidis conſilium circūſpiciebant. Incer
tum quis commēti huius auctor extiterit: regem tamē compluriū ſuſpitio notauit.
Interea rex erecto magnæ arboris trunco admotum obſidem defenſæ vrbis pœnas
ſuſpendio ſibi luiturum ſimulabat. Quo audito Gerardus cū domeſtico religioſorū
cœtu ad regē proceſſit: ei eiulabundis vocibus deprecans municipii ſibi ingreſſum
permitti, ſuppliciūq; quoad inde reuerteretur differri. Rex alieniſſimā ſibi crudeli=
tatem ſimulanter amplexus: tandē rogatui ceſſit/præfatus ni vrbe potiretur obſidē
periturū. Conuētis oppidanis Gerardus quid mandati literis receperint perquirit.
Vt cognouit adoleſcentis capiti deditione conſulendum iuberi/parēdum hortatus
effecit: vt oppidani ſua ac rerū incolumitate pacta vacuū regi municipiū traderēt.
Ita religioſiſſimi ſpiritus circūuēta ſimplicitas finē prælio fecit. Hæc audiētem Eſ=
killum nihil ęgrius vnq̄ tuliſſe proditum eſt. Qui tamen poſtmodum præmiſſa pa=
cis legatione in Scaniam reuerſus eodem præcipitio mētis ad recuperandam regis
amicitiam procurrit: quo ad deſerēdam prolapſus fuerat. Siquidē beneficia quæ ſu
periores reges ſacris ædibus religioſa liberalitate detulerant: regiæ poteſtati pręter
fas potiēda reſtituit. Qđ parū licite geſtū poſtera regum vſurpauit auctoritas. Inde
ne ſciſmatis contagio implicaretur Hieroſolimitanæ peregrinationis iter ingredi=
tur ſatius ratus a ſuis penatibus q̄ a Romanæ amicitiæ liminibus exulare. Eodem Chriſtiarnꝰ
tempore Chriſtiarnus quidam adhuc priuatæ ſortis anteq̄ Maguntiæ pontifex cre legatꝰ Octa
atus eſſet Daniam legationis titulo petiuit: qui eam exhortationibus ſuis ad ſocie= uiani anti=
tatem Octauianæ factionis impelleret. Cæterum multæ adulationis conatibus ali= papæ.
qua ex parte regis conniuentiam aſſecutus: obſeratas Eſkilli aures habuit. Interea

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Nicolai Razi ſcelus.

Nicolaus quidam Razi filius recenter Sleſuicēſium ſatrapa cōſtitutus, cum eorum antiſtite Eſberno inimicitiis vehementius geſtis per ſummū temeritatis excurſum celeberrimū eius fundū ſpecioſiſſimo ſpoliauerat ædificio. Q đ cum plauſtris deue-hendum mandaſſet a militibus Eſberni deportationē inhibituris occiditur. Cuius facti pœnas Eſbernus dare metueus perinde ac curiam petiturus vltionē exilio vi-tauit. Sed dū apud Saxoniam moraretur morbo periclitatus eſt. Q đ audiens Otho ſedem quā olim falſo antiſtitis titulo occupauerat: Octauiani nixus auctoritate re-cuperat. Poſt hæc Rugianis ex pacto comitatū præbētibus caſtellum walograſtum obſidetur a rege. Q đ q̄q̄ in Sclauia ſitum foret, a cōmuni tamē eius ditione ſecretū propriis ducibus regebatur. Ab huiꝰ incolis Pomeraniæ ſatrapa Bugiſlacus in au-xilium euocatus, pacis magis q̄ belli conſilia circūſpexit. Quā etiam pro eis apud re gem hoc modo compoſuit: vt non ſolū ipſi regi parerēt: ſed etiam ex piratis ſui flu-minis oſtiis excedere ſuſtinerēt: eaq; pactionē obſidibus firmarēt. Illic forte Rugia-nis ad concionē vocatis cum Bernardo quodam Henrici filio, qui ꝙ neptē regis in matrimonio habebat, duobus eum nauigiis ſecutus fuerat: iurgiū incidit. Interro-gati enim ab eo cur illuſtriſſimi Saxoniæ ducis gratiam amplecti ſuperuacuū duce rent, cū ſe nullo in momēto Saxonici nominis reſpectum ponere reſpondiſſent: quid virium duci eſſet breui agnituros ſubiunxit. Tunc quidā principis quē tanti æſti-maret potētiam floccipendētes: Bernardi percunctationē ac minas ludibrio inſecta bātur. Ea altercatione per regē ſedata Maſco quidā inter Rugianos natu atq; aucto ritate præſtantiſſimus luminibus orbatus, ſed ingenii ſagacitate perſpicuus, nec an

Maſconis oratio.

nis q̄ animo viuacior Concitatioris (inquit) petulantiæ equis mos eſt, quo arctius retinētur: hoc vehemētius habenas tendere. Laxētur itaq; Saxonibus freni ne retē-tationis nimietate rumpātur. Siquidē & nobis ipſorum, & ipſis noſtra perq̄ nota eſt virtus. Quæ vox apud ducē vulgata inter eū ac regē ſimultatū ſeminariū fuit. Per idem tēpus ſciſmaticorum legatio cōfictis iuſtitiæ argumētis Danorum ſuffragia pertētabat. Quorum rex aſſertionis dubius cognoſcendæ veritatis gratia ſcribam ſuū Radulſum origine Britannū lingua q̄ animo promptiorē ad Cęſarem deſtinat: a quo per ſummā venerationis ſimulationē exceptus: non minus ab Octauiano ho-norificentiæ expertus eſt. Ita vt inter eos quaſi quoddā culturæ eius litigiū atq; offi ciorum contētio foret. Octauianus tamē cui iniquiſſimorū ſuffragiorū cōſenſus au ctoritatis vmbrā tribuerat/ Cæſarem quē maieſtate anteire videbatur: etiā adulādi comitate vincebat: nam ſacerdotē qui cum Radulſo quotidie ſacras preces decurre ret prouidit, ne diuina ab eo ſine ſocio parum celebriter agerētur. Nec officiis eum coluiſſe cōtētus/ obſequiis beneficia ſociauit. Siquidē in re diuina agēda anuli vſum ei indulſit: pōtificalis ordinis inſigne aliquāto obſcuriori gradui tribuēs. Ita neſcias dātis an accipientis beneficiū ridiculoſior dementia fuerit. Huius audit: legatione Cæſar dolenter ſe diuiduæ religionis ſtatū ferre aſſeuerabat: neutri tamen parti ac-clamaturū/ quoad publicū eccleſiæ decretū acceperit: tunc demū ei quā vniuerſorū ſentētia probauerit aſſenſurū. In cuius rei ſpeculationē nuper a ſe totius Italiæ ma-iores concilii nomine contractos fuiſſe: Octauianū æquitatis fidutia cauſam ſuā hu militer generalis eccleſiæ iudicio ſubſtrauiſſe: Rodlandū vero prauitatis conſciētia retuſum: nō ſolū contumaciter ſuperſediſſe: ſed etiā dixiſſe maiorem ſe eſſe q̄ vt cu-iuſpiam cenſurę parere debeat. Cuius controuerſiæ finiēdæ gratia terrarum reges ſecum adeſſe oportere/ publicæ religionis negotiū cōmunibus ſtudiis inſpecturos.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

E quibus pene omnes in aduerſæ partis præſidiũ conceſſiſſe: ſibi vero neminẽ ex his
ſuffragiorum ſocietatẽ præbere. Quamobrẽ ſe magnopere prudentiſſimi Danorũ
regis alloquiũ affectare/partium ſuarum moderationẽ eius potiſſimũ ſentẽtiæ cre-
diturum. Quippe quẽ animi virtus & generis ſanctitas tantæ rei iudicẽ depoſcant.
Præterea attendẽdum eſſe quãtum pietatis opus ederet: ſi tot animarũ ſalutẽ anci-
piti iudicio fluctuantem ſentẽtiæ ſuæ ſagacitate ſeruaret. Super hæc omnia ſi tam
religioſi itineris laborem ſuſcipiat: ſe ei in præmiũ fatigationis vnam ex Italiæ pro-
uinciis cum totius Sclauiæ præfectura daturum. Talibus Radulfum Cæſar horta-
mẽtis aggreſſus: non pauciora literis quas per eum in Daniam deſtinarat cõplexus
eſt. Regreſſus inde Radulfus Cæſaris Octauianiq; charitatẽ in regẽ vberrimã præ-
dicabat. Rex promptius q̃ prudẽtius familiaris aſſertione ſuſcepta, nec tã religioni
conſulere q̃ exterarum gentium mores cognoſcere auidus/ꝑtendi Cæſaris cupidi-
nem concipit. Ea tempeſtate Bernardus quidã ab Octauiano legatus in Daniam ꝑ-
fectus pontificum ſuffragiis inhiabat. Verũ paucorũ fauore exceptus vt vniuerſos
aſciſceret datis ꝑ prouinciã epiſtolis conciliũ ſimulat. Q đ tenui frequẽtia habitũ
maiore ludibrio q̃ gloria celebrauit. Eo rex apud Sleſuicũ dimiſſo eximiis Cæſaris
illectionibus captus Abſaloni in inſulis excubanti propoſitũ aꝑit, eũq; viæ comitẽ
depoſcit. Tunc Abſalon fidẽ Cęſaris aſtutiãq; damnãdo, fallaces eius promiſſiones
fideli ſpe excipiẽdas negabat. Quinetiam ſine religionis violatu familiaritatis eius
vſum haberi non poſſe ꝙ ſciſmaticæ factionis acrior q̃ iuſtior defenſor exiſteret. Se
vero tum commeatuum inopem: tum etiam longinquæ peregrinationis laboribus
imparem memorabat. Rex quoad ſibi cõmeatus ſuppeterẽt ei non defuturos reſpõ-
dit. Abſalon quãtiſcũq; commeatibus abundaret haud quaq̃ ſe ſalutem ſpiritus ſui
neglecturum affirmat. Rex non ſe minus animæ ſuæ ſtudioſum teſtatus/ob hoc ma
xime eius comitatum affectare reſpondit: vt ſi iuſtitia poſceret ꝑ eum ab Octauia
næ partis ſocietate faceſſeret. Adhuc Abſalone profectionem abnuente publicæq;
religionis hoſtes adeundos negante: hactenus eum a ſe præ cæteris cultum aſſeue-
rabat. Cuius ſi nunc ope deficeretur ſe nihil vlterius ex eo cõmodi ſperaturũ. Tunc
Abſalon exprobratam ſibi ab eo ingratæ mentis labem iudicans/ Ad deſerendã (in
quit) tui nominis amicitiam nullis corporis ꝑiculis adduci potero. At cũ de ani-
mæ negotio agitur humano timori diuinũ præferre fas eſt. Ego vero tametſi circũ
ſtantia damna ꝑuideam tamẽ vt animę tuæ veſtigium ab errore prohibeam meã
ꝑiculis implicare non metuam. Tunc rex aſſumpto eo viros genere & honeſtate
iuxta nobiles. ſ. e Sialandia Sunonem & Eſbernum: e Fionia Takam & Eſgerum co
mites aſciuit. Buriſius dũtaxat ne quid interim in patria nouaret/ex neceſſariis aſ-
ſumptus: nec defuere quos ex Iutia profectionis participes legeret. Attingentibus
Eidoram principis Holtſatiorum Adulfi ignotus eques obuius extitit: interroga-
tuſq; an ipſos proſecuturus veniſſet/dominũ ſuũ huius rei præſtandæ gratia tranſ-
itum eorum in vicino præſtolari denuntiat: cuius ductui fidendum vetantibus ar-
bitris rex ꝑinde ac ingenuo duce frętus/primus pontem equo tranſgreditur pro-
fectionis auiditate metum pariter monituſq; contemnens. Hunc cæteri ſubſequen-
tes ſententiam ſuam q̃ regem deſerere maluerunt. Procedentes paululum Adulfus
excepit, ſalutatumq; regem benigniſſimis verbis, amiciſſimoq; vultu proſequitur.
Cui cum occurſum ſuũ ob vetera odia onuſtum magis q̃ gratum ſentiret/ vt iram
obſequiis flecteret apud Ekeho oppidum ſuis eum impẽſis excipere ſtatuit. Sed re-

Rex Waldemarus iuit ad Cæſarẽ.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ge beneficium ſpernente ne quis ei neceſſaria venditaret edixit. Tunc Danis dome=
ſticos cibos ſumentibus confectas epulas per miniſtros inferendos curauit: ſicqꝫ de
mum verecundia ſuperatos munificentia ſua vti coegit. Interrogatus tandem an
regis proceſſum tutari poſſet: poſſe ſe quidem quo ad Bremam veniatur aſſeruit.
Albia pertranſito cum Bremam verſum contenderetur: Eſbernus profectionis ſto
liditatem animaduertens qꝫ vanum iter carperēt non ſegniter contemplatus fra=
trem Abſalonem, aliosqꝫ Danicæ nobilitatis proceres conſilio illuſtres clam cæteris
accerſitos obſecrat/regem arrepti itineris emenſione prohibeant: ꝙ præſertim ſine
duce conficiat, neqꝫ eum tam periculoſi propoſiti executorem exiſtere patiantur.
Quod Abſalon inane tentatu iudicans propoſito regem ceſſurū negabat: dicendo
monitorem non ſolum operam perditurum, ſed etiam ſenſurum quantum odii per
tinax error piæ monitioni referre ſoleat. Tunc Eſbernus tametſi me (inquit) gra=
uiſſimas monitorum pœnas eueſtigio daturum prænoſcerem quę ad regis ſalutem
pertinere depræhenderim ſilentio diſſimulare non paterer. Adeſtote ergo mecum
et in regis ammonitionem ſi linguam abnuitis aures præbete. Enimuero cum ho=
neſtatis periculum obuerſatur: offenſam principis vtilia ſuadendo q̃ amicitiam in=
aniter blandiendo contrahere malo. In his etenim melius ex repræhenſione ira per=
cipitur, q̃ ex adulatione gratia conciliatur. Abſalon haud fratrem rege faciliorem
intelligens cum neutrum a propoſito reuocabilem cerneret fratris tamen adeundo
rege ſocium geſſit: ſiquid iræ ex dictis eius conciperetur mitigaturus: cæteris ne in
tereſſe quidem tutum ducentibus. Tūc Eſbernus Mirari ſe inquit: quo impetu rex
tantum iter duce vacuus ingrederetur: ſuam autē patriæqꝫ ſalutem in vnius Cæſa
ris perfidis præcordiis depoſiturus: videri enim ꝙ liberam gentis ſuæ ceruicē, nul=
liſqꝫ Barbarorum obſequiis aſſuetam per fœdam & ignobilem ſeruitutē miſerabili
Theutonicorum iugo ſubigere cupiat. Quid autē ſtultius eſſe q̃ nullo impendente
periculo vltro ad deditionem procurrere, ſummāqꝫ libertatē extrema ſeruitute mu
tare: inſuper regno precario q̃ potenter præeſſe malle! Itaqꝫ Cæſarem cum Daniam
ſuæ ditionis effecerit miraturum ꝙ tam validam gentē ante promiſſis ſuperauerit
q̃ armis tētauerit. Rex paucis iram exprimere ſolitus/ quippe raras voces turbatus
edere conſueuerat. Et ſi te (inquit) adeo metus perurgeat vt viæ comes eſſe nō au=
deas: me quidem trepidationis tuæ ſocium non habebis. Virtute enim q̃ familia co
mitatior ſine te propoſitum exſequar: nec adduci potero vt teterrimis ignauiæ tuæ
monitis conſentire ſuſtineam. Ita ſalutares Eſberni monitus regiæ feſtinationis im
petus aſpernatus eſt. Quos ſi imitari voluiſſet ſupplices Cæſari manus deformiter
non dediſſet. Adeo quem temeritatis incurſus tranſuerſum abripit rectæ rationis
æſtimatio deſerit. Ingreſſos Bremam ciuitatis antiſtes omnibus humanitatis nu=
meris inſtructiſſimus clementiaqꝫ & liberalitate conſpicuus impenſioribus hoſpita
litatis officiis proſequendos ſuſcepit. Idem de ductu dando ſollicitatus comitandi
ſibi regem nō ductandi fas eſſe reſpondit. Complures quoqꝫ Saxoniæ principes quo
tutius curiam peterent: regiis ſe ſodalitatibus deuinxerunt. Adeo vt de Danorum
familia ac grege exiſtere putarentur. Itaqꝫ creſcente eius comitatu cum multitudo
ſpeciem hoſtilis exercitus reddere videretur perterrefacti incolæ cum vxoribus ac
liberis diuinis ſemet penatibus intulerunt: a ſacrarum ædium hoſpitiis auxiliū quę
ſituri. Eo comperto rex præmiſit qui gentis trepidationē pacis denuntiatione cor=
rigerēt: ſibiqꝫ commeatuū emptionē fieri iuberent. Cum ad vrbem Methis veniſſet

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

oppidanis ob aduenarum frequentiam emēdorum pretia aggrauantibus iniuriam
ſenatui conqueſtus effecit: vt neceſſaria tum ſibi, tū etiam comitatui tolerabili pre=
tio venderentur. Igitur ſynceritatis & iuſtitiæ eius rumore increbreſcente Germa
nicæ matres paruulos ſuos in eius aduētum offerēdos curabant, ratæ eos regio cō=
tactu perinde ac cœleſti aliquo beneficio feliciora naturę incrementa ſumpturos/ac
proſperioribus educationis auſpiciis nutriēdos: nec minus ſuperſtitioſi agreſtes qui
iaciēdorū ſeminū grana quo melius adoleſcerēt: dexteræ eius diſiicienda præbebāt.

Alemānorū de Danico rege ęſtimatio.

Quo curiam ingreſſo pręſes Saxoniæ Henricus veteris amicitiæ recordatione ca=
ſtra ſua maiore ex parte eius aduētui ceſſit, hoſpitalitateqꝫ ei ſuis ſumptibus eroga
uit. Die poſtera Abſalon cum Radulfo miſſus apud Cæſarē latinæ vocis admodum
rudē per interpretatū Colonienſis antiſtitis mandata proſequitur. At Cæſar in pri
mis morā regis tarditateqꝫ cauſatus iniurioſum ꝙ ante nō venerit aiebat/ aſſerēdo
eum ob regnū qđ Romani imperii beneficio gerat ſibi ſeruitiorū debitorē exiſtere.
Tūc Abſalon decuiſſe (inquit) Cæſaris fidē vt hæc potius ante itineris ingreſſum
regi ꝓponeret ad qđ tantis eū ꝓmiſſionibꝰ impuliſſet. Cæſar ſimulata ammiratione
per quē regi ꝓmiſſa feciſſet, interrogat. Abſalon demōſtrato Radulfo, hic eſt (inqt)
qui credulā regis ſimplicitatē promiſſorū tuorū cōmētis illexit: eoqꝫ negationē Cæ
ſaris repellere non audente ſeriē totius promiſſionis ediſſerit. Inficiante id Cæſare
reducem regi dari depoſcit. Ille plus ſe negotii eius reditui tributurum q̃ aduentui
impenderit negat. Simili modo die poſtero regis legatio excepta. Quo agnito rex ſa
lutaris monitus ſpreti pœnitentia afflictus tametſi mucronem ceruici ſuæ applica=
tum aſpiceret, ante ſe eam ferro q̃ patriā ſeruituti ſubiecturum aſſeuerabat. Aeſtuā
te eo opiſqꝫ modum impenſius diſquirente Abſalon liberationis viam a ſe repertam
profeſſus non amplius illic regi q̃ in patria trepidandum aſſeruit. Siquidem trans
pontem quo Gallorum regnū a Germanico ſecerneretur venationis ſimulatione ſę
pius eum obequitare debere, ac demū cū conſuetudine ſuſpitionē viciſſet, cū potio
re familiæ parte aliquod e finitimis Galliæ oppidis petere: haud dubitaturū quin a
rege Francorū ornatius in patriā dimitteretur. Cuius cōſilii executionē Cęſar arte
præuenit. Siquidē vim regi inferre veritus cū eius famulatū coactionibꝰ impetrare
nequiret/beneficio mercari tentauit. Vniuerſos quippe Germaniæ principes ſacra=
mēto adactos iurare compulit ſe eius ditioni Sclauiā ſubſtraturos. Qꝫ ſi parū perfi=
cerēt ſeipſum id cum primū ex Italia reuerteretur exſecuturū ſpopondit: eaqꝫ frau=
de ad obſequia ſibi paciſcenda ambas regis manus pertraxit. Cæterum ei non curiā
cōmuni principū more petere: non in Romani imperii præſidium copias ductare ſo
laqꝫ ſpecie/non re Cæſari parere cōceſſum. Filio vero poſt eum proximæ regnaturo
liberū fore paternas cōditiones abiicere ne ad omnē Danorū gentē hæreditariū ma
naret obſequiū. Cuius ſeruitii pudorē minuere videbat/ Gallorū ditioni in cōſimili
famulatus genere Britāniæ regis inclinata maieſtas. Poſt hæc Octauianus vocato
cōcilio q̃ iuſtis ſuffragiis in adipiſcendo ſacerdotio vſus fuerit loquacius q̃ verius
aſtruere conabatur. Rodlādū vero honorē quē oblatū repudiaſſet vetitū occupaſſe,
ſeqꝫ cauſam ſuā generali pōtificū cognitioni inſpiciēdā præbēte: illū impietatis cō=
ſcientia canonicæ diſcretionis iudiciū formidare. Præterea ad conciliandos ſibi pō=
tificum animos eorum dignitatē benignis decretorū ſanctionibus adornauit, haud
prius Romanā ad ſedem prouocandū conſtituēs, q̃ ſi lis ipſorū pronuntiatione fini
ri non poſſet. Finiente eo Cæſar prouinciarum reges huius controuerſiæ finiendæ

Verba Abſalonis.

Britannus rex Gallo ſubditus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

gratia ad colloquiũ a ſe inuitatos dicebat,eorũ ſententiæ repugnare nefas ducturo. Quos ideo non adeſſe ꝙ in Romani imperatoris iniuriam Romę pontificem creare cupiãt/alienæ ciuitatis ius ſuis ſuffragiis amminiſtrare conãtes. Poſt hæc Regnaldus Coloniæ vrbis antiſtes religionis cauſam dicere adorſus,quãto iniuriæ põdere Romani imperatoris æquitatem prouincialium regum temeritas attentaret argumentando demõſtrare pergebat.Nam ſi controuerſiam in eorum ciuitatibus de põtificatu ortam Cæſar ſuis ſuffragiis finire vellet:haud dubie id grauiũ iniuriarum loco ducerent:cum ipſi ſimile in vrbe Roma perpetrare conentur.Quam aſſertionẽ tam valido rationis præſidio ſubnixã putauit vt nunc latialiter nunc Gallice Germaniceq; fando ternis actionem vocibus iteraret.Sed quantum hac oratione gentis ſuæ fauorem illexit tantum noſtræ ſuffragia deturbauit.Aſſenſis itaq; pontificibus cum Octauianus qui ſibi falſum victoris nomen inſcripſerat/accenſis luminibus aduerſum Alexandrum, eiuſq; ſuffragatores ſolenni execratione vſurus videretur: Waldemarus hortante Abſalone ne ſacrilego eius facinori intereſſet concione exceſſit: aduerſæq; partis iuſtitiam æmulatus præſentis curiæ errorem q̃ abſentis rectitudinem poſtponere præoptauit.Cuius egreſſum ſecutꝰ Abſalon,cum ab Octauiano ſuperſedere rogaretur:ab eius veſtigiis ſe cuiꝰ comitãdi gratia aduenerit nullo iure prohiberi perdocuit:eoq; reſponſo execrabili pontificum collegio liberatus ne ſciſmatis errore laberetur effecit.Die poſtero Octauianus Liuonem Othonienſium electum vehemẽter ab Abſalone prohibitum falſa pontificis vnctione proſequitur. Inde ad oppidum Biſuntium conceſſum eſt. Vbi equorum pabulo non ſuppetente regeq; emendæ eius facultatẽ ſibi non fieri conquerente/ Cęſar eum qui ſtabulo pręerat/neceſſaria Danis expedire præcepit.Qui mox eorum ſatellitibꝰ ſecum eductis in vico eminus ſito quibus egerent capienda demonſtrat. Qui cum earum conſuetudinum ignari equorum alimenta ab oppidanis inermes depoſcerent,voceſq; ſuas ſagittis ac iaculis repelli conſpicerent, depoſitis precibus pręlium ordiũtur.Capto itaq; vico cum latius crebreſcente fumigio facem oppidis ſubiectam agnoſcerent,ſimilia ſibi licere rati confeſtim expugnationi incendium addiderunt.Quæ res incredibili regem angore permouit. Interiectis diebus cum Cæſar quem vindictæ modum a Maguntinis proprii pontificis interfectoribus exigere deberet: in concione perquireret:Waldemarus iterata ſuperiore querela equis annona defectis vęnalium alimentorum ſubſidia poſtulabat.At Cæſar circũiacentẽ prouinciam coniugis ſuæ patrimonium eſſe teſtatus:fruſtra eum emptu affectare dicebat qđ raptu petere licuiſſet.Contra Waldemarus regem ſe non prædonem eſſe proclamans: commeatus latrocinio quæſiturum negabat,aut qđ domi iniquum duxerit apud exteros approbaturũ.Q̃q̃ enim eiuſmodi violẽtia neceſſitate excuſabilis videretur/permiſſis vti paſſus nõ eſt:ne domeſticę ęquitatis mãſuetudinẽ peregrina auſteritate corrũperet. Cuius ſanctitatẽ vniuerſi Germaniæ principes maximo plauſu cõprobãtes,ſeq; mutua ammiratione inuicẽ cõtuẽtes/ beatos aiebant quos tãti viri integritas regẽdos curaret.Qua laude tacitum morũ ſuorũ vituperium ediderunt.Dimiſſo itaq; rege Cæſarem Henricus hortari cœpit redituro regi impenſas expediat:neq; eum hoſpitalitatis ſuæ expertem dimittat cuius patria quaſi cõmune aduenarum hoſpitium exiſtere ſoleat. Qđ Cæſar facile pollicitus parum executus eſt.Pontifex vero Maguntinus humanitatis ſpecimen maioribus experimentis q̃ promiſſis exhibuit: geminæ pernoctationis impenſis regium iter excipiens. In Henrico quoq; crebris regem

Waldemari iuſtitia.

Henricus laudat Daciam.

commeatibus proſequēte clarum amicitiarum indicium patuit. Lodouicus autem Thuringiæ princeps: non ſolum liberalitate vacuus: ſed etiam habendi cupiditate refertus impudenti precatione effecit: vt equus regis ſibi daretur. Poſt hæc Adolfus Holſatiorum præfectus Abſalonis officio primū amicus regis mox miles ſolenni fidei datione effectus: obſequiorum principium officiis hoſpitalitatis expleuit. Ita patriæ parens proſperum reditū emenſus exoptatam aduētus ſui copiam ouantibus ciuiū animis obtulit. Inſignem hunc annū filii eius Kanuti ex Sophia ſuſcepti natalis effecit. Qui etiam pontificali Abſalonis miniſterio ſtato lauacri tempore regenerationis ſacramenta ſuſcepit. Qđ religioſæ executionis officium Sueorum ducis Guthormi qui neptem Waldemari eorundem regi Karolo deſponſam abducendi cauſa legationem attulerat, præſentia venuſtabat. Per idem forte tempus Noruagienſium legati regem pętiuerant obſecrantes vt Noruagiæ regimen tot ciuilibus bellis corruptum ac teterrima tyrannorū dominatione diſtractum: iãq; exſangue & ruinæ propinquū eius occupatores inceſſendo tentaret. Et quoniam externa noſtris hoc loco connexa ſunt: quædam de re Noruagica ſummatim cognoſſe faſtidio nō ſit. Siuardus quidam ſummæ audaciæ poſt multa & præclara facinora bellis edita ab Haraldo Hybernienſi cuius hoſtis extiterat interceptus cum naui in alto mergendus veheretur: quaſi funus ſuū inferiis præceſſurus empta de induſtria potione remiges onerauit. Quibus exhilaratis gubernandi poteſtatem ſupremi beneficii loco popoſcit. Ea re impetrata nautas impēſius edere remigium hortatus cum vehementiſſimū nauigii curſum animaduerteret proiecto gubernaculo pręceps vndas inſiluit/ priuſq; ſe littori q̄ concitata ratis impetum correxiſſet reſtituit. Ita & ſuo acumine & hoſtium ſocordia ſeruatus, periculoq; cui deſtinabatur ereptus, Haraldum amandi gratia noctu caſtra latenter egreſſum in amplexu pellicis per inſidias interfecit: dantem pœnas: et ſibi quem ceperat, & Magno quem regno luminibuſq; priuauerat. Igitur vt belli titulum appræhenderet ipſum protinus Magnum monachalibus ſeptis abſtractum tametſi virilibus careret virum induere perpulit, deiectamq; regis fortunam ad priſtinum regni faſtigium erigere ſtatuit: ne deeſſet cuius auctoritate & titulo bellum aduerſum Haraldi ſobolem ſuſciperetur. Huius itaq; nomine & auſpiciis frętus cum tribus Haraldi filiis Ingone & Siuardo, & Oſteno paternum regnū affectãtibus nauali certamine dimicauit. In quo partim cæſis/partim fugientibus ſociis incredibili & pręſtantiori humanis viribus fortitudine ſolus aliquãdiu nauigium ab hoſtibus vindicauit. Ad vltimū compluribus eorū proſtratis omniq; ſuperſtitū multitudine ad ſe vnū opprimendū vndiq; concurrēte ſingulari nandi peritia frętus q̄q̄ hibernū tēpus inſtabat armis militaribus tectus profundo ſe credidit. Atq; ſub vndis quas hoſtium cruore cōſperſerat/ enatans: dubium effecit maioris audaciæ ſpecimen in puppi præbuerit: an inter vndas agilitatis ediderit. Siquidem Loricam qua corpus munierat quo liberius enaret cum reliqua armatura ſub vndis ſibi detraxit: ac demum cum capeſſendi ſpiraculi gratia fluctibus emerſiſſet a quodam familiari ſuo per habitum hoſtibus indicatus tunicam qua ſe prodi ſuſpicabatur rurſum corpus aquis occultando depoſuit. Sed cum ne ſic quidem proditoris notitiam fefelliſſet: ad extremum ſuprema ſe veſte nudauit: nec adhuc tamen indice ludificato cum ſolus ex ſociis ſupereſſet, ſeq; hæc omnia quæ & callide/ & animoſe tentauerat fruſtra expertum animaduerteret: tandem fati ſimulatione profundo diutius immorans inſidia-

Kanutus naſcitur.

Siuardus Noruagic⁹

Mirabile factum.

Siuardi fortitudo.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

toribus an viueret dubium reliquit. Ad vltimũ cum humanæ reſpirationis conſue-
tudine ſuperne aerem capeſſere debuiſſet cuiuſdam forte nauigii gubernaculũ per-
tinaciſſimis brachiorum amplexibus appræhendit, eiq; aliquandiu tacitus inhęſit.
Plura tamen elapſionis genera animi firmitate tentaſſet, ſi non eum hiberni frigo-
ris ſæuitia obſtupefactum corporis robur deſeruiſſet. Tãdẽ cuiuſdam altum curio-
ſius contemplantis indicio depræhenſus intercipitur, interceptus vincitur, & in
De cõfeſſio ne Siuardi. concionem hoſtili ſententia damnandus abſtrahitur. Vbi nemine ſacerdotum ad-
hibito/ qui delictorum eius confeſſionem exciperet, eam aſtantibus modo quo licuit
explicauit: præfatus ſe emendationem ab eis decretam pœnitentiæ nomine præbi-
turum: memor ſane ſacerdotali copia non ſuppetente, & ad priuatorum cognitionẽ
commiſſa referre licere. Magno quoq; quem Haraldus Hybernienſis patrem adſci-
uerat ſe genitũ memorabat. A cuius generoſiſſimo ſpiritu etiam inter adhibita ſibi
ſupplicia nõ deciuit. Primo ſiquidẽ verberibus affectus, ac deinde malleorũ ictibus
artuatim contuſus/ ſcilicet vt a cunctis corporis partibus pœnæ exactæ viderẽtur:
non gemitũ, non ſuſpiriũ edidit: non ſupplicẽ aut triſtẽ vocẽ emiſit. Deniq; nullum
Siuardi nobilis exitus. doloris indiciũ præbuit: ſed quaſi in ocio pſalterium relegens inter ſacras preces &
ſolenniũ verborum nũcupationẽ ſpiritũ poſuit. Felices profecto religionis alumni
forent: ſi cuncti eo animo mortẽ amplecterẽtur quo eam vir bellicus amplexatus eſt.
Fuerit ille inſidioſus: pacẽ patriæ corruperit: bellũq; ciuibus intulerit: fortitudini
tamẽ eius impunitas ab hoſtibus donãda fuerat. Sed homines vindictæ cupidi plus
ſuas vlciſci moleſtias: q̃ alienæ virtutis inſignia venerari meminerant: nec in viuũ
ſæuiiſſe contenti tanq̃ parum eius exitio ſatiati mox extinctũ patibulo ſuffixerunt:
eadem crudelitate fatum premẽtes qua ſpiritum torſerant. Nihilq; a ſe actum exi-
ſtimantes ſi ſæuitiam ſuam ſaltẽ ab vmbris & cineribus continuiſſent. At Magnus
eodem pręlio quod a Siuardo ſub eius auſpiciis geſtum fuerat periclitatus eſt. Quẽ
prius oculis deinde vita priuatum bis luce defunctũ crediderim. Poſt hæc ſumma
Ingo. penes Haraldi filios fuit. E quibus Ingo dũtaxat iuſto matrimonio ortus fratribus
quorum alter Noruagica, alter Hiberniẽſi pellice editus fuerat: vt ingenuitatis ita
et morum ornamẽtis præſtabat. Erat enim omnibus honeſtatis numeris inſtructiſ-
ſimus: cũ eorũ alter auaritiæ maculis reſperſus: alter luxuriæ ſordibus obſitus ha-
beretur. Sed infantiæ ſuæ tẽpore per incuriã nutricis forte ſinu delapſus: ita humo
inflictus eſt: vt confracto dorſo reliquũ vitæ tẽpus gibbo oneratus exigeret. In quo
quidẽ homine excellẽtis animi venuſtatẽ: corporis deformitate affecti ludibrio fœ-
datã putares: neq; diſcernere queas/ maius fortunæ beneficiũ receperit: an oppro-
briũ ſenſerit. Cõtigit autẽ vt eius ſatellites apud Berginũ oppidũ iurgio cũ Siuar-
di militibus habito: dum ſocii ab eis occiſi pœnas inſtantius expetunt: nõ interfecto
Siuardi alterius cędes. res modo: ſed ipſum Siuardum ſæuiſſimę conſternationis furiis cõcitati: per vim &
ſeditionẽ appeterẽt: eũq; in ædẽ fugere coactũ conuulſis tabernaculi clauſtris raptũ
trucidarẽt: homicidiũ ſpecie: reuera coniugũ ſuarũ prius ab ipſo conſtupratarũ cõ-
tumeliã vlciſcẽtes. Cuius rei nũtio Oſtenus cũ claſſe Berginũ peteret per obuios ac-
cepto: petendi fratris q̃ cauẽdi cupidior: nihilominus ad eũ ꝓceſſit. A quo cũ debitã
ſui regni partẽ negari animaduerteret: paucis eũ affatus diſceſſit: vultuq; fidẽ ꝓmit-
tẽs: ſed perempti fratris exẽplo perire metuẽs: fugæ ſe q̃ noui ſceleris auctoribus of-
ferre maluit. Quẽ Siuardi interfectores priori facinore parũ cõtẽti: Ingonis æmulũ
iudicantes: naualẽ fugã terreſtri mutare cõpulſum: ſed eã ob nimiã corporis ſaginã

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

lentius exequentē propter littus peditē occiderunt, duobus regni ꝑticipibus ſubla
tis,a ſuperſtite dignitatis et ſtipendiorū incrementa ſperantes.Quorum ſceleſta fa
mes in tantorū ducū cladem eſuriens/vixq; gemino exatiata parricidio/ab Haqui=
no quodā paternæ cædis vltionem petente poſtmodū vindicata eſt. Siqdem trium
fortuna ad vnū Ingonem ꝑ vim et facinus redacta nō ſuſtinuerūt Amundus Simo=
nis filius/et Philippus/aliiq; cōplures inſignis induſtriæ viri regnū ei qđ ꝑtim pro=
prio/ꝑtim alieno ſcelere quęſiuiſſet/tutū intentatūq; ꝑſiſtere.Indignū quoq; cōplu=
ribus viſum:vt homini ridiculas corꝑis notas habenti liberū regnandi locū militū
ſuorū cōciliaret impietas.Quapropter Haquinū quē dixi factionis ſuæ ducē crean
tes/eiuſq; tyrociniū regio noīe venuſtātes/bellū aduerſum Ingonē decernūt: et qua
ſi Siuardi vel Oſteni manes vlturi/crebro pugnā cū hoſtibus ineunt. Verū pluribꝰ
cōtinuis præliis ſubacti/in Suetiā tandē cū pupillo diffugiūt.Quos Ingo ꝓpe Sialā
diā fugādi ſtudio ſubſecutus,magna hoſtiū ꝑte ꝓpinquas pelago ſyluas petēte/ Ab
ſalonē ꝑ legatos ſollicitat/eos ꝗ in littoralia nemora ꝓfugerant/prędēdos curaret.
Qđ Abſalon honeſtate ſua ac dignitate indignū iudicans/parū precibus obtēpauit
Appetēte hyeme ꝗ cū Haquino ꝓfugerāt patriā repetere adorſi/tanq̄ fortunā loco
mutaturi:prælio in hyberna glacie cōſerto,Gregoriū ſummæ poſt regē dignitatis
virū/manu et cōſilio ꝓmptū:in quo ſpes et fiducia Ingonis quaſi quodā cardine ni=
tebat̄/nō minus acumine q̄ viribus vſi/cū oībus copiis deleuerūt.Siquidē in eā gla=
ciei ꝑtem:cuius firmitatē nocturnis exciſionibus debilitauerāt/prælii tꝑe ꝓtractos
hoſtes ꝓfundū petere coegerūt.In quorū morte Ingo maximā ſpei ꝑtem depoſuit:
nec ſecus aīo q̄ viribus fractꝰ/exitioſum ſibi fidiſſimi fautoris Gregorii interitum
ominatus eſt. Tandē inſtaurato bello ſed adhuc eodē aquarū habitu ꝑſiſtente/nihi=
lo fœlicius Gregorio glacialis elemēti fortunā tentauit.Siquidē gelato mari in pu= Glacie oc=
gnę locū electo,dū eius duritia quaſi cāpoꝝ firmitate gauderet/q̄q̄ militū numero ciſæ copiæ.
præſtaret/cū oībus pene copiis interemptus eſt/luenſq; pœnas ſeu admiſſi/ſeu tole=
rati parricidii fraternis vmbris piacula exoluit.Hoc bello quo nullū maiꝰ aut cruē
tius Noruagia habuit/vniuerſū regni illius columē ꝓpe modū a ſtirpe interiit.Hu
ius cladis ſuꝑſtes Erlingus cū filio ſuo Magno admodū ꝑuulo/ſed ad Waldemarū
ortā materni gn̄is ꝓpinquitatē habente ad Iutiam appulit: ibiq; in ſumma regis di
gnatione verſatus/vberes exilii impenſas/et ampliſſima cōmeatuū inſtrumēta ꝑce=
pit.Interea Siuardus qdā ꝑ ſummā cōmilitonū inuidiā fortitudinis præmiū rece=
pturus/dux ab Haquino cōſtituit̄:idq; ęgre ferētibus cæteris ſummę ſeditioni locū
dediſſet,ni Erlingus repēte e Dania ſuꝑueniens internę factionis certamē rūpendo
nouū hoſtibus negociū peꝑiſſet.Quippe prędictū filiū ꝙ maternū genus cū priſcis
Noruagiæ regibus cōmunicaret/regē cōtinuo noīauit: ne aut Hagno æmulus/aut
Ingoni vltor deeſſet.Ita nouis rebus increbreſcētibus,Hagnus a Siuardo ꝙ ei impē
ſas belli negaſſet/deſerit̄:acieq; cū Magno cōgreſſus occiditur. Siuardus ad Suetiā
dilapſus/dū interiectis diebus in patriā reuertit̄,ab Erlingi militibus interficitur.
Quo euenit:vt obſcura et ignobili cæde ſpm̄ deponeret,quē honeſte in acie ꝓfunde
re noluiſſet.At ꝗ ex Hagni militia ſuꝑfuerāt,ꝑtim nouarū rerū cupiditate,ꝑtim ho
ſtiū fortunæ inuidia accenſi/Marci cuiuſdā alumnū optimū ſpei puerū in regē ad=
ciſcunt:nec fœlicius q̄ ꝓxime fortunā tentarūt.Siqdem ꝑlio ab Erlingo obtriti/vi
ctoria pariter ac rege priuati,ad Karolū Suetię regē ꝓfugiūt/ipmq; belli ducē expo
ſcunt:cui cū Noruagiæ regibus etiā aliqua neceſſitudinis cōmunio videbat̄.A quo

diu ꝓmiſſorum alacritate ꝓtracti/poſtq̃ eũ magis de ꝓprio regno ſeruando/ q̃ alie-
no obtinẽdo ſollicitum cõpererũt, legatos ad Waldemarũ auxiliũ implorantes miſe-
re. Tandẽ ipſi benignioribus reſponſis inuitati venere. Quos quũ rex ſupplices re-
cepiſſet/ſeqꝫ per eos Noruagiæ petitione ꝓmiſſa ſedulo ſollicitari animaduerteret,
tantũ belli pondus ſola legatorũ adhortatione ſuſcipe ſtolidũ ratus/ prius popula-
rium animos tacitis legationibus tentauit, Poſtq̃ eorũ mẽtes legatorũ vocibus con-
ſentaneas repperit, abſqꝫ cunctatione expeditionẽ inſtituit. Quo audito Erlingus q̃
longiſſimo ſeceſſu potuit, abſtruſas Noruagię ꝑtes petiuit/ extremoſqꝫ patrię fines
fuga amplecti/ q̃ primos armis tueri tutius exiſtimauit. Pauca ſiqdẽ nauigia/ſed ha-
bilia/fugæqꝫ q̃ prælio cõmodiora parauerat. Quo euenit vt regis aduentus formi-
doloſus Erlingi fautoribus/hoſtibus acceptabilis haberetur. Itaqꝫ Waldemaro cõſul-
tationẽ cũ amicis habente, ꝗdam poſtpoſitis omnibus hoſtes ocyſſime ꝓſequendos:
alii prius plæbis fauorẽ cõciliandũ/auxiliaqꝫ populariũ cõtrahenda docebãt. Sed ac-
celerationis cõſilium tarditatis ſententiã ſuꝑauit. Igit̃ Waldemarus ingentẽ regio-
Waldemar⁹ a Wicẽſibus regis nomẽ capit.
nis ꝑtem ꝓſpere ꝑmenſus/magnaqꝫ plębis alacritate receptus, quũ ad vrbẽ Sarpam
veniſſet, nomẽ regiũ a Wicẽſibus ſibi decretũ ſuſcepit: ibiqꝫ cũ popularibus cõcionẽ
per ſummã verborũ cõcordiã habuit. Qꝫ ſi omiſſis aliis inſequẽdis hoſtibus operã
præbuiſſet, haud dubie regno Danico Noricũ cõiunxiſſet. Inde ad oppidũ Tunſber-
gũ nauigatione ꝓgreſſus, paucis Erlingi ſtudioſioribus in editã rupẽ ſalutis cã con-
fugientibus, religionẽ ſæuitiæ præferens/vicũ incẽdere paſſus nõ eſt: ne ſacras ędes
priuatis penatibus interſitas cõmunibus flammis abſumeret. Nemo tamẽ põtificũ
quorũ ea tẽpeſtate ingens apud Noruagiã auctoritas erat/eum adire ſuſtinuit: qđ
quidẽ eos potius patriæ, q̃ Erlingo tribuiſſe crediderim. Ormo vt quẽ regis germa-
nũ cognominabant, petito Waldemaro ſalua fide quã Magno dediſſet/obſequia pol-
licetur. Tandem ob inediã tractu temporis obortam quũ rex defectã impenſis expe-
ditionẽ remitteret, Noruagienſium qui ad eũ tranſierãt multitudo pœnę metu cũ
ipſo diſceſſit: diuqꝫ partim regiis/partim principũ impenſis exiliũ ſuſtentauit. Poſt-
ea rex orientalium Sclauorũ ſibi virium fidutia rebellantiũ defectionẽ exꝑtus, cum
Henrico Saxoniæ ſatrapa belli ſocietate cõdicta/quo firmius amicitiæ necterent̃, fi-
liam eius ex cõiuge poſtmodũ repudiata ſuſceptã adhuc incunabilis vtentem filio
Kanuto primũ ætatis annũ agenti ſponſam adciuit. Itaqꝫ Henrico terreſtri appara-
tu exercitũ inſtruẽte, ipſe in claſſem collatus quũ apud Rugiam perueniſſet, auxilia
ab incolis amicitiã ſuam dubia fide ſecutis/ꝑ Abſalonem cõtrahẽda curauit. Dein-
de ne Henrico tardius occurreret/eũqꝫ ꝓmiſſo fraudaret, ad Penũ fluuiũ ocyſſime
nauigationis curſum direxit. Abſalon q̃q̃ adhuc Rugianorũ pactio paucoꝝ obſidũ
pignore niteretur, eorũ concionẽ ingreſſus/atqꝫ inter ipos honoratiſſimo ſedẽdi lo-
co ſuſceptus/quũ legationis mãdata ꝓferret/eãqꝫ Danicæ vocis ignaris ꝑ interpre-
Sclauorum mutabilis fides.
tem explicaret, accidit vt ꝗdam e Rugianis adoleſcens Sclauico ingenio Dani mili-
tis equũ ꝓ quo ſe preciũ numeraturũ fingebat/veluti inceſſus eius expiendi cã con-
ſcendẽs, fugã tentaret. Quod quũ Abſalon ad ſe ꝑlatũ in cõcione ꝓponeret, vniuer-
ſa populi multitudo magnũ fidei ſuæ crimẽ vnius hoĩs ꝑfidia allatũ iudicans/ſimi-
lem furori impetũ cõfeſſa diſſiluit/auctoremqꝫ fraudis raptim inſequi properauit.
Igitur Abſalonis comitibus ad metũ et ſtuporem vſqꝫ ſubitũ vulgi cõcurſum mirã-
tibus/pauci q adoleſcentẽ affinitate tangebant, plus priuata charitate q̃ publico ru-
bore ꝑmoti/ſupplices Abſalonis genib⁹ aduoluũt̃/ equi reſtitutionẽ polliciti/ſi mo-

do per eum ab incepto concio reuocetur. Quorū Abſalon ꝑmixtas precibus lachry
mas miſeratus, miſſis qui plæbem pacarent, tumultū cōpeſcuit/ cōſternationē ſeda
uit: equoq; ꝓtinus reddito, militē ſuum ſtultitiæ damnauit/ ꝙ ꝑ inertiam et ſtolidi
tatem raptori ſe circūueniendū dediſſet. Deinde gentis rege Tetiſzlauo claſſis ſup
plementū pollicito, regē ſubſequi maturauit. Interea Hēricus Holſatiorū principē
Adolſum cū Henrico Razaburgenſi/ præfectūq; Swerini oppidi Gūcellinū: qđ nuꝑ
a Saxonibus in poteſtatē redactū ius et formā ciuitatis accepat: necnō Regnaldum
quendā parū origine liberū/ opibuſq; q̃ gn̄e clariorē cū inſigni copiarū ꝑte ꝓmittit/
expeditū ſibi tranſitū paraturos. Quorū ingreſſum Sclaui quū ꝑtim fama/ ꝑtim ex=
ꝑimento cognouiſſent, cū ꝑte hoſtiū cōfligere q̃ vniuerſos aggredi maluerūt/ mul=
tum ex eorum robore: ſi pręuios oppreſſiſſent/ defluxurū credentes. Cumq; ſumma
cura ac flagrantiſſimo ſtudio ad eos opprimendos contenderent, dæmonem horrē
dæ formæ ſuperne verticibus imminentē videre. Quo monſtro tanq̃ diuinitus da
ti ducis aduentu firmati, ſumptis victoriæ auſpiciis, ex improuiſo hoſtiū ſe caſtris
immergunt/ eoſq; imparatos cōfodiunt. Adolfus et Regnaldus in ipſo caſtroꝝ ad=
itu interfecti/ neglectæ militaris prudētiæ pœnas ſanguine ꝑſoluerūt. Quibus pri=
ma cæde ꝓſtratis Gūcellinus et Henricus mediis irruentiū globis elapſi, correptis
aquilis ad ſe fugientium ſociorū reliquias cōtraxere: ac demū hoſtes prædæ incubā
tes audacter adorti, fugā victoria mutauere. Ita Saxones q̄q̃ īprouidi bellū tētaſſēt
maiorē cladē geſſerint an acceperint/ virtute dubiū reliquere. Quo accepto Hēri=
cus ſuorum cædibus (vt par erat) ꝓmotus, exigendæ vindictæ ſtudio ad obſidionē
Deminæ vrbis quātacunq; potuit celeritate contendit. Quā poſtq̃ vltro ab incolis
obuſtam cōperit, vt vniuerſa ipſius monimenta ſubrueret/ reliquias mœniū ſolo ex=
æquari præcepit. Et qm̄ in hoīes graſſari non licuit/ tanq̃ a rebus mutis ſupplicium
exacturus/ vrbem Cozcouam ſimili incolarū trepidatione deſertā/ cremandā cura=
uit. Walǿgoſtini quoq; finitimarū vrbium quarū excidio terrebant exemplū ſecuti
clandeſtino traiectu fluminis cum vxoribus ac liberis municipiū deſerunt/ penates
duntaxat rebus vacuos hoſtili ſæuitiæ relicturi. Quorum vrbem rex nullo negocio
interceptam/ militibus ac ſtipendiis inſtruit: eamq; Wethemanno pyratæ curandā
committit. Ornenſes quoq; plus ex aliarum vrbiū fortuna timoris q̃ ex ſuis mœni=
bus fidutiæ capientes/ vt ſibi vicinarum ciuitatum quarum formidinem ſequeban
tur exemplo conſulerent, vrbem ne ab hoſtibus coli poſſet/ deſertam incendunt/ pe
nates ſuos igni q̃ hoſti relinquere præoptantes. Tunc rex ponte qui medium amnē
ſecare videbatur abrupto, ſublatiſq; cæteris nauigationis obſtaculis, ad Stolpam vi
cū proceſſit: vbi et ducē poſtmodū obuiū habuit. Igitur ne Walǿgoſtū eodem exem
plo deſertum quo captum poſt diſceſſum ſuum hoſtibus redderetur/ pręſertim Da
nos ſi eo fruerent, ſempiternū Sclauiæ imperiū habituros exiſtimās, Abſalonē/ Bu
riſiū/ Suenonēq; tūc Aruſii pōtificatu inſignem/ eiꝰ municipes efficere ſtatuit: qbꝰ
et filiū Chriſtophorū ſociauit/ quo plus a cæteris in auxilio ſuo fidutiæ reponeret.
Qui quū amicos et neceſſarios in muneris cōſortionē adciſcere iuberet, Sialandēſi
bus dūtaxat Abſaloni ꝑſidii ſocietatē ſpōdētibus, reliqs ob imminētis ꝑiculi magni
tudinē: nec aīus ad reſiſtendū/ nec comites ſuppetebāt: q̄q̃ tota claſſis et alimēta ſua
cū eis cōmunicare/ et vicinas ſegetes publico officio ī eorū horrea cōportare decre
uerat. Quippe fruges meſſore exercitu reſiduorū vſibus adigi iubebat. Ita rex cōſi=
lii caſſus, cū neq; pugnādi copia/ neq; pactio vlla ab hoſtibus fieret/ vafro ingenio ex
cogitauit/ qualiter eos ad alterutrū horū ꝑſtandū impelleret. Siqdem Abſalon taci

Dæmō hor rendæ for= mæ viſus.

Deminę vr bis obſidio

Walǿgoſtū deſertū ca= pitur.

tis mãdatis præcepit: vt palos in amne defixos/cæteraq; nauigationis impedimẽta
magna remigũ cura ſublegeret/veluti toti claſſi tranſitũ paraturus. Ita demum flu
uio obſtaculis vacuefacto/quũ ꝓgreſſam claſſem anguſtior alueus excepiſſet, cõplu
res a Sclauis vtriq; ripæ inequitãtibus cõminus ſautiabant. Quã hoſtilis audaciæ

Petri Eliui virtus et fatum.

petulantiã Petrus Eliui filius animi virtute nõ ſuſtinens, ꝓtinus cũ remigibus na-
ue deſiliuit/hoſteſq; ſtrenue ꝓpulſatos ripa cedere coegit. Tandẽ comitum ignauia
deſertus, ſociorũ nauigationẽ fato ſuo incolumẽ præſtitit. Itaq; rex non ſolum exꝑ-
tem metus ꝓgreſſum habuit: ſed etiã Henricũ cũ toto exercitu cõſertis arctius na-
uigiis tanq̃ ponte traiecit. Quo agnito Sclaui reliquarũ vrbiũ excidium formidan
tes, præcurrendi ꝑiculi ſtudio, pacis quã ante cõtempſerant/Waldemaro obſides of
ferebant: quos ſe Henrico nullo pacto daturos dicebãt. At rex ſine militiæ ſocio cũ
hoſtibus paciſci fraudulentũ exiſtimans, ꝑ Thorbernũ Henrico quæ ab hoſtibus of

Sclauiæ diuiſio.

ferrent/enuntiat. Quo ſe cõditionibus ab eo factis libenter vſurum aſſeuerante, pa
ctũ cum hoſtibus habuit: vt Waløgoſti dominio trifariam diuiſo, ꝑs vna Tetiſzlauo
reliqua Kazimaro/tertia Nucleti filio Priſzlauo vendicaret: pyratiſq; prædam Da
nicam appetere ſolitis, Peni fluminis oſtia clauderent: Henrico quoq; munitionum
quas apud Sclauiã obtinuiſſet/incolumis poſſeſſio ꝑmaneret. Poſt cuius diſceſſum
comites Kazimari exterorũ ſocietatem acrius peroſi/ſed viribus agere nõ auſi, Ru-
gianos aſſiduis furtis vexatos/ac ꝑ latrocinia ad paupertatem et inediam vſq; reda
ctos/cõmuni vrbe excedere cõpulerunt. Pyraticæ quoq; licentiã tribuere/modiſq;
cõpluribus ictũ fœdus rupere. Poſtmodũ Rugianis recepta ꝑ Henricũ fidutia palã
aduerſum Danos inimicitias ꝓfitentibus, rex nõ minorẽ in amico ꝑfidiã, q̃ in hoſti-
bus leuitatẽ exꝑtus, Arkon ꝓuinciã verna expeditione petitam incẽdio populatus
eſt. Inde ad portũ Por ab incolis vocitatũ curſum direxit. Siquidem ne cũ vniuerſis
Rugianis manũ acie confereret, ſeparatim eos adtentandos exiſtimãs, Abſalonẽ no
cturna nauigatione Ziudram p̃cedere iubet. Quẽ vt cõtinuo ſubſequeret, curioſe
diſceſſionis eius tp̃s a vigilibus obſeruari pręcepit. Quibus ſomni delitias imperio
præferentibus, Abſalon abſq; regio comitatu ꝓgreſſus/non ſolum Zyudrã, ſed etiã

Equitũ temerarius auſus.

agros vicoſq; ei cõfines/ꝑtim igni/ꝑtim ferro vaſtauit. Cuius eq̃tes duo contentio-
ne prius habita vter audacia præſtaret/quũ ad militarem oꝑam edendã fortitudi-
nis æmulatione pari impetu raperent/hoſteſq; cuidam forte ſtagno adactos cimbis
fugã petere animaduerterẽt, plus eis ꝑſequendis, q̃ ſuis ꝑiculis diſpiciendis intenti
ne alter alterũ virtute forte præcurreret/ambo cum cõtemptu ſpiritus ſtimulatos
calcaribus equos in ꝓfundum egerũt/armorũ haud memores: quorũ obruti ponde
re perierunt. Ita temeritatis vindex elementũ viris gloriæ q̃ ſalutis ſtudioſioribus
in exitium ſuum ruentibus, fatũ pariter ac tumulum miniſtrauit. Interea Abſalon
ꝓuinciã rapinis pariter/incendiiſq; ꝑmenſus/quũ ingentẽ prædã et opima ſpolia re
ferendo naues repetere ſtatuiſſet, magnã hoſtiũ manũ ſubſeq cõſpicatus, vltra bina
vada admodũ tranſitu difficilia de induſtria cedere voluit: vt eos formidinis ſimu
latione ꝓtractos/locorũq; tandẽ difficultatibus implicatos oppri meret. Quorũ pri
mũ Sclaui libero itinere tranſgreſſi circa reliquũ redeũdi diffidentia cõſtiterũt. Eo
dẽ fere momenti ſpatio duo pedites Sialandenſes ingentẽ prædæ faſcẽ geſtãtes/er-
rore locorũ in ip̃m pene Sclauorũ exercitũ inciderũt. Qui quũ a duobus eorũ eq̃ti-
bus appeterẽtur/q̃q̃ tuto vadũ tranſgredi poterãt/ne receſſum ꝑ ignauiã quærere
viderent, hoſtibus reſiſtere q̃ ſocios accedere maluerũt/deforme exiſtimantes/ab iis
quos numero æquarent, audacia ſuperari. Itaq; quo magis expeditos ſe redderent,

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

preſſo veſtigio,proiectoqꝫ faſce,enſes deſtringunt.Quorũ conſtantiæ et virtuti for
tuna debitam incolumitatem conceſſit.Siquidem equitum neutro ꝓcedere audẽte
reſumpto faſce/cœptum iter carpſerũt.Cumqꝫ rurſum Sclaui binos equites ad eos
opprimẽdos miſiſſent,eorũ incurſum eadem animi præſentia reppulere.Quo facto
tam hoſtiũ q̃ ciuium in ſe admirationẽ vertere:magnũqꝫ illis suborẽ,his inter me=
tũ et lætitiã hęſitantibus/peperere.A ſex tandẽ equitibus attentati,inuariabili mẽ=
tis habitu ꝑſtitere/tanq̃ hoſtiũ ignauiæ plenis fortitudinis animis inſultantes.Nec
defuit Abſaloni prompta mens ad opem eorũ virtuti fidutiæqꝫ præſtandã.Siqdem
tot ſuorum equitum quot hoſtilium animaduerteret,eis ꝑ ſupplemẽto tranſmiſit.
Sclaui quoqꝫ ſuorum paucitatẽ certatim numeroſis militũ præſidiis ꝓſequebantur
Itaqꝫ ſupplemẽtis vtrinqꝫ tanq̃ ex pari creſcẽtibus,equitibuſqꝫ veluti ad militiæ ſpe
ctaculũ ediuerſo cõuenientibus,Sialandẽſes vlteriorẽ hoſtiũ petulantiã inſpectare
nõ paſſi,vniuerſa acie eis occurrũt.Quorũ fugã vadis impedientibus longũ inſeq
nequeũtes/maiorẽ equorũ q̃ hominũ ſtragem egerũt.Cumqꝫ iter ad naues reflecte=
rent,remigũ ſuorũ aciẽ armis ꝑiter ac ſignis inſtructã obuiã habuerũt:quã ad auxi
lia ſociis ferenda fortuito nuntio monita virtus adduxerat.Hi ꝓfecto cũ Abſalone
victoriæ gloriam cõmunicauerunt:cui ſe ſponte virtutis ſocios obtulerũt. Interea
rex ſeris vigilum monitis excitatus,omiſſæ nauigationis morã præpropera feſtina
tione diſcuſſit.Qui quũ viſis Sialandenſibus populandi gr̃a ad littus appellere vo=
luiſſet,ab Abſalone nihil hoſtilis prædæ qđ eius rapinis pateat ſupeſſe ꝑdoctus,ma
gnoꝑe gratulatus eſt:ꝙ tam ꝑua manus nihilo languidius,q̃ ſi ipſe adeſſet rem pro
priis geſſiſſet auſpiciis.Hinc quũ alios inſulæ fines armis igniqꝫ tentaſſet, domum
conceſſit.Rurſum circa autumni principia claſſe regreſſus,primã vaſtandis agris
operã dedit:vt ſegete cõſumpta,incolas muniendarũ vrbiũ inſtrumento priuaret.
Quũ ad vrbẽ Arkon ſparſo militiæ genere ꝑueniſſet,oppidani fiducia viriũ portã
(quã vrbs vnicã habebat) egreſſi:ne virtutẽ ſuam intra mœnia cohiberent/obuiã
ꝓceſſerũt.Quos rex Danis ex cõſulto cedentibus/longius mœnibus amouere cona
tus,poſtq̃ ſperato cautiores aĩaduertit,incurſatos vrbem repetere coegit.Porta tñ
ne equi iaculis cõfoderent̃ abſtinuit. Tũc Sialandẽſis eques Nicolaus forma & vir=
tute⁹præcipuus telo ꝑ portam iniecto quendã ex hoſtibus in aditu reſiſtentibus ex=
animem proſtrauit/innocuuſqꝫ reflexo protinus equo diſceſſit.Cuius facinus Thor
bernus inter præcipuos Sialandiæ equites numerandus pari audacia / ſed diſpari
fortuna æmulatus/quũ vnũ ex hoſtibus directa in globũ lãcea vulneraſſet/reditũqꝫ
reflexis habenis tentaſſet,ita lapide ictus eſt:vt multus e capite cruor ꝓfunderetur
Quamobrẽ longa corporis debilitate contracta,ſerã incolumitatẽ ægre recuꝑauit.
Buriſius quoqꝫ dũ nobilitatis ſuæ ſplendorẽ cõſpicuis virtutis opibus æquare nitit̃
ſimili audaciæ genere portæ ꝓpugnatores adortus,tam aſperũ ſaxi ictũ capite ex=
cepit,vt pene equo exanimis delaberetur.Cui corpis viribus carenti ſociorũ inter=
uentus ne ab hoſtibus opprimeretur auxilio fuit.Quo euenit,vt Rugiani haud q̃q̃
ſibi tuto extra mœnia dimicaturi viderent̃,intra q̃ tã obſtinatã hoſtiũ ꝑñtiã expie=
bant̃.Indę ad ꝓuinciã Aſmodã tota claſſe cõceſſum. Abſalon quũ et fortitudine et
prima rei bellicę peritia vigeret,accedẽte exercitu primi agminis ducẽ/reuertente
extremi comitẽ agere cõſueuerat/ſpqꝫ Danicæ iuuẽtutis ꝓmptiſſimos ſeu p̃dæ/ſeu
glĩæ ſtudio ſodales habebat/rege dũtaxat cũ robuſtiore exercit⁹ ꝑte graui et cõpoſi
to militiæ gñe paulatim ꝓcedere ſolito. Itaqꝫ pugnãdi copia nuſq̃ accepta,magnã

Nicolai Sia landeñ ſtre nuitas.

Abſalonis i exercitu lo= cus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

regionis ꝑtem ꝑmenſus/tandē equeſtrem manū prædandi gratia ſpargi ꝑmiſit/pau
coſq; ſecū in comitatu reſiduos habuit. Illic forte nuntio de ſociorū cōcluſione ſuſce
pto: quā ſine ſuccurſu poſſe effugere negabanť/eorū ſaluti quoad milites reuocaren
tur adeſſe nō diſtulit: neq; ſibi comitū paucitatē quo minus cōcluſos peteret/obſta=
re ꝑmiſit. Sed ꝓtinus primipilo ſigna attollere iuſſo/pleno fiduciæ ſpiritu locum: in
quo cōtinebanť/acceſſit: eoq; feſtinationis ſigno peroſus prædam, equites ad ſe con
traxit. Quē tanta fiducia ceperat: vt plus remedii in celeritate, ꝗ in ſociis duceret.
Cuius aduentū Sialandenſes: qui intra difficilium locorum anguſtias arctabantur,
expti/imminentis auxilii fiducia eos: a quibus obſidebantur/incurſare cœperūt: ne
periculum aliena virtute ꝓpulſare viderentur. Itaq; Sclauis ꝑtim ſolido/ꝑtim aquo

Eſkylli eq= tis celeritas

ſo itinere delabētibus, Eſkyllus animi et generis nobiliſſimus eques militaribus ar
mis prægrauis/vnū ex eis inermem ꝑ paluſtria loca citato curſu fugientē pedibus
inſecutus, illius veſtigiis limi mollitie ſubſidētibus, nec voraginū illuuie/nec armo

…norum. Dan Vormii Lib. 2. cap 7. 132.

rū onere depreſſus/facilem currendi euentū habuit. Quinetiā occupatū barbarum
capite ſpoliauit. Ac tunc demū ne plantis ꝗdem cœno infectis, ſolidā humū repetiit
Quod factū religioſa ammiratione prædignū/nō pedū agilitate/ſed diuino benefi=
cio editū/potius cæleſti miraculo, ꝗ humanæ virtuti imputare debemus. Poſt hæc
vicis ꝑ militū manū vndiq; deflagratis, etiam ad Gorū ꝓmontoriū longinquæ ex=

Sclauorum ſubactio. xxi.

curſationis incendia ꝓferūtur. Tūc ſe Rugiani cōtrahendi a Saxonibus auxilii ſpe
fraudatos expti, quatuor obſidibus præbitis, apud Strelam inſulam pacē a rege pe=
cunia quæſiuerunt. Itaq; principibus graues periculorū motus/et difficilia rei Da=

Kanutus rex. xciii.

nicæ tꝑa attendentibus, filio Waldemari Kanuto regios honores decernere placuit
qui nō ſolū paternæ maieſtatis futurus poſſeſſor: ſed etiā præſens dignitatis ſocius
noſceretur: vt haberent ꝓceres ad cuius nomen titulumq; decurrerēt, ſiquid de re
gis capite fortuna variaret. Quorū prudentia rex ac beniuolentia delectatus, ꝓba=
ta ſententia regni maieſtatē cū ſanguine ſuo participare/nō damnū honoris, ſed cla
ritatis incremētū putauit/primatūq; voces ad regiū nomē filio deferendū cōcionā
do ꝑduxit. Qua de re vniuerſi exercitus cōſenſu habito, Buriſius dūtaxat/ ſiue taci
ta regni affectatione/ſiue rei nouitate ꝑmotus, nullam pene vocē ſuffragiis attulit.
Qui quū ob hoc ſe regi ſuſpectū eſſe ſentiret, taciturnitatē ſuā non odii ſed amoris
indicē affirmabat: ꝙ Daniæ regnū a pluribus amice ꝑticipatū eſſe memoriæ/et cre
bra antiquitatis expimenta ſint, inter patrē et filiū de rerū dominio bellū creuiſſe.
Verūtamē ſe ſi regiæ voluntatis præſcius fuiſſet, ſilentiū nō acturū. Tacuiſſe vero
ꝙ rem neq; ab ipo/neq; ab amicis præcognitā habuiſſet. Ea ſilentii excuſatione irā
regis in diſſimulationem conuertit. Idem peracta expeditione cum cæteris Daniæ
primatibus apud Roſkyldiam Kanuti miles ſolenni more fieri iuſſus, aliis imperio
obtemperantibus id facere recuſauit: eaq; re magnam ſibi concupitę dominationis
ſuſpicionē conciuit. Verū hunc imperii cōceptum quæſitis callide rationibus ꝓte=
gere ꝑſtitit/præfatus ſe extāte eo: cui primā militiæ fidē dederit, alius militē nō fu=
turū: nec adduci poſſe, vt priſtinū obſequiū recēti ꝑmutet/remq; tam patriæ cōſue
tudini, ꝗ honeſtati inimicā cōmittat: quippe quū nemo Danorū diuiduo famulatꝰ
officio teneri ſoleat/ſoliſq; Saxonibus hūc ſeruitiorū morē ſtipēdiorū cupiditas fa=
ciat. Nā ſi inter duos vnius obſequiū cōmunicātes bellū incideret, amborū miles al
terutrum iuuādo fidem vtriq; ſeruare nō poſſet. Nec regi ad iram mitibus reſpon=
ſis/placidoq; vultu tegēdā æqua ſimulatio defuit. Quē cū Hallandiā petēdo comitē

haberet tanq̃ inſidias ſibi nectentẽ/tacitus notauit. Quã vt effugeret/impata ſe fa-
cturũ ſpondebat/ſi potentiã eius rex beneficiorũ incremẽtis extendere voluiſſet: et
ſicut ipſe regnũ quod eatenus electio variabat/hęreditariũ efficere geſtiret/ita quo
q; neceſſariorũ ſuorum liberis ſuppares dignitates/et minores potentias ꝑpetua hę
reditatis lege fruendas tribueret. Itaq; præcipuã Iutiæ ꝑtem Abſalonis auxilio pa-
ctus, Kanuto ſupplex fore ſuſtinuit: haud quaq̃ tamẽ ſolidã regis amicitiã recupe-
rauit. Ea eñ regiæ iræ ꝑtinacia erat: vt ſemel accenſa funditus extingui nõ poſſet.
Vere appetẽte Abſaloni/Chriſtophoro/ et Magno ꝑticularis aduerſum Sclauos ex
peditionis ductus cõmittitur. Nã orientales Dani dũtaxat cũ Fionienſibus claſſem
cõfecerant. Scanienſium vero penes Chriſtophorũ ſumma: penes Aſalonẽ arbitriũ
cõſiſtebat. Quibus Tribuſanã adortis ꝓuinciã, Chriſtophoro tãq̃ iuniori inter Ab
ſalonis/Magniq; copias medius militandi locus decernitur: vt regii ſanguinis late-
ra fidis ſtipatoribus cingerent. Tãta aũt vicorũ exuſtio fuit: vt idẽ adhucuſq; cultu
vacui p̃teriti incẽdii magnitudinẽ pñtibus teſtent̃ indiciis. Abſalon quũ repetẽdæ
claſſis tp̃e extremos curaret, nũtiato hoſtiũ ſupuentu: q̃q̃ tanta vis frigoris erat vt
primi reuocari nõ poſſent/quadraginta ſolis eq̃tibus ſtipatus, pri⁹ hoſtẽ q̃ vadũ: ꝑ
quod erat rediturus/tentauit. Quibus fugatis lento itinere ad amnẽ cõceſſit. Quẽ
ſtructo ponte tranſgreſſus, poſt tergum opus abrumpere noluit: ne vlla timoris ve
ſtigia relinquere videret̃. Quũ ad littus veniſſet, claſſem in aliũ portũ appulſam cõ
perit. Tanta aũt hyberni frigoris ſæuitia extitit: vt nautæ equos pene frigore extin
ctos defoſſis humi ſpecubus cõderẽt/nemoq; ex toto exercitu repcriretur, q pariter
vtrãq; manũ neceſſariis vſibus aptare poſſet. Illic crebri angues ligonibus reperti — Serpentes
magis ammirationi, q̃ metui viſentibus fuere. Nam algoris immenſitas vires eorũ — Sclauorum
ac ſpiritũ hebetauerat. Scanienſes tunc ꝓſperantibus ventis diſceſſionis licentiam
adepti: mox iiſdem contrariis nauigatione prohibiti, tandẽ toti claſſi fauente cælo
Sialandenſes ac Fionios repetendæ patriæ comites habuerunt. Poſt hæc rex Petrũ
et Selgretiũ Chriſtophoro pædagogos aſciſcit: q adoleſcẽtiæ eius rudimenta ad ho
neſtatis mores exequẽdos plenis ſapientię documẽtis inſtruerent. Aeſtate deinde ex
peditionẽ inſtaurat. Quippe Walagoſtenſes dupliciter ictũ fœdus corrupant. Nam
et Rugianos mœniũ ſocios ꝑ furta vrbe eiecerant: et pyratis Peni fluminis oſtia pa
tere ꝑmiſerant. Igitur dum Lentitios peteret, ab Henrico miſſæ literæ ſupueniunt
ammonentes: vt rex inſidias ꝓpinqui ꝑinde ac regnũ affectãtis caueret/indicãteſq;
Buriſyum cum Noruagienſibus opprimendi eius cõſilium habuiſſe. Iiſdemq; dum
expeditio reuerteretur occurſum pollicitis, aut ipm regẽ/aut regiũ nomẽ occupã-
dũ duxiſſe. Cuius rei certiſſimũ expimentũ fore ſi reuertentẽ a Sclauis expeditionẽ
Noruagica claſſis exciperet. Eodẽ pene momẽto ſuſcepta Noruagiẽſiũ epiſtola par
ꝓditionis indiciũ edidit. Qđ quũ rex paucis arbitris ſuppreſſis indicũ noĩbus ꝓdi-
diſſet, auxit rei ſuſpicionẽ/fideq; literis addidit Tokonis/Wendilenſiũ põtificis cõſẽ
tanea affirmatio dicẽtis, Buriſyi milites ab eo iurare coactos / q̃cq̃d ipſe auſpicaret̃
eẽ ꝓſecuturos. Re tamẽ diſſimulanter habita, ad locũ cui nomẽ Oſtrøzno citata na
uigatione ꝓfectus: ꝓfligatis ꝓuincię rebus, vrbẽ Orthungã vniuerſa claſſe comitã
te repetiit. Illic Buriſio cũ cęteris regni primatib⁹ accerſito, q̃dnã de eius inſidiis ac
cepit apit, eiq; ꝓditiõis crimẽ affigit. Quẽ ſe q̃cq̃ tale aduerſũ eũ excogitaſſe negãtẽ
quoad nũtiorꝝ expimẽta ſumeret̃ ſecũ cõmorari p̃cepit: tũc demũ ſi ſec⁹ ac nũtiatũ
erat accideret, ĩcolumẽ diſceſſurũ. Ille cõtra nihil abſurdi⁹ aiebat q̃ vt capit| ſui ĩdi

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cium incertis euẽtuũ argumẽtis cõmitteret. Qua voce ſe nõ ſolum regi: ſed etiam
arbitris ſuſpectũ effecit. Igiť ne remiges qdẽ ſuos reuiſere ꝑmiſſus, ad vrbẽ Latren-
ſem cũ rege meare cõpellić: vbi leni ſed firmę cuſtodię tradić. Interea Erlingꝰ & Or
mo Burisii frater cũ nauali exercitu ſupueniẽtes/Iutorum claſſem in amne Dyurſa
reptam gubernatoribus vacuã facile debellant: ipſiusꝗ Burisii intercepto nauigio,
ꝓtinus ad vicũ: q Mercatorũ portus noĩatur/deproperãt. Quos Abſalon cũ Sialan
denſibus occurrẽs, etiã littorũ aſcenſu ꝓhibuit. Qui quũ cõptum haberet Norua-
gienſes plurimũ præſidii in arcubus ducere, ꝓuocandi gr̃a cũ quindecim peditibꝰ
in littus ꝓgreſſus/vltro ſe eorũ ſagittis appetendũ præbebat/ꝑfecto oſtendere cu-
piens, in q̃ ꝑuo præcipuã eorũ fidutiã poneret. Igiť Noruagienſes quo ꝓpius littus
accederẽt/cimbas cõſcendũt. Ob quarũ trepidationẽ deſtinata certis ictibus ferire
nõ poterãt. Itaꝗ tela ꝑtim in humũ/ꝑtim in vndas innocua cadebãt. Ita artis ſuæ ef
fectu fraudati/noſtriſꝗ ludibrio habiti, ingẽti cũ rubore maiora nauigia repetunt.
Poſtea cũ Abſalone data acceptaꝗ fide, ſociale colloquiũ habuere. A quo diutius il
lic acqeſcere iuſſi/nõ prius obtemperauerũt, q̃ Abſalon fidẽ ſuã interpoſuiſſet ſe ni
hil inſidiarũ eis terra aut mari interim paraturũ. His finitis collocutores a ſe inui-
cem diſceſſere/die poſtero cũ paribus armis æquali comitũ numero cõuẽturi. Cũꝗ
Erlingus vno comitatior affuiſſet, Abſalon circũſpectis oĩbus/Miror te, inqt, Frlin
ge hominẽ ætate cõfectum/ac toties grauia expertum/nõ adeo ſapientẽ q̃ ſenem ex
iſtere. Nam quum tu ſcapha adueneris/nos equis inſideamus/teꝗ nullo negocio (ſi
libeat) opprimere poſſimus: cur condicto comitatior aduerſum caput tuum rum-
pendæ pacis occaſionẽ fortioribus præbuiſti. Niſi aũt fides noſtra præſtaret, ſolutæ
cõditionis pœnas exitio ꝑſoluiſſes. Tũc Erlingus inter metũ et ruborẽ circũſpectis
comitibus quũ verã Abſalonis aſſertionẽ aĩaduerteret, vnũ ex his obiurgare cœpit
ꝙ nõ rogatus comitandi rapuiſſet officiũ. Poſtq̃ diu excuſationis verba quæſierat,
vt ſiticuloſum recrearet exercitũ/paluſtris aquæ petendæ licentiam obſecrat. Cu-
ius rei ꝑmiſſionem haud modici beneficii loco ducebat/ac protinus patriam repe-
tere properabat/lætus ꝙ ſibi incolumi Daniæ partibus excedere contigiſſet. Poſtq̃
regi inſidiarum fidem rerum experientia fecerat, Burisium perinde ac maieſtatis
Captio Burisii.
reum inter vincula aſſeruari præcepit. Interea Erlingus extremũ Sialandiæ cõpoſi
ta claſſis applicatione cõplexus, dũ a ſacris miſſæ: quæ cõſueto religionis cultu peti
uerat remearet, Abſalonis equitibus clandeſtino itinere ꝓrũpentibus, improuiſam
palantium ſociorum ſtragem accepit. Nec minori Hallãdenſium virtute exceptus
apud Nyzem amnem vna rate/eiuſꝗ remigibus vniuerſis ſpoliatus abſceſſit. Eodẽ
anno deturbandæ pyraticæ gratia Abſalon inſulam maritimam nouo caſtelli fun-
damento cõplexus/exigui munimenti beneficio ingens patriæ præſidiũ attulit. Nã
et ſuſpectũ prædonibus ſitũ reddidit/et tutam vicini maris nauigationẽ incolis tri
buit. Verũ ne cõfeſtim Noruagienſis iniuriæ vindictã Danica virtus arripet, theu
tonicæ fidei lubricitas effecit. Quippe Henricus Bugiſzlaui Danorũ metu ad ſe de
currentis obſequiũ pactus/initã cũ rege ſocietatẽ tanq̃ ineptũ & ignobile vinculum
diſiicere ꝑui habuit. Quinetiã apud Krempinũ fluuiũ in colloquiũ cũ eo deſcẽdens
queſtus eſt: ꝙ militẽ ſuũ Bugiſzlauũ corã ſe nõ accuſatũ bello laceſſat: quẽ ſi iniurio
ſum exiſtimet, priꝰ accuſationibus q̃ armis aggredi debeat. Cõtra rex, negare ſe vl
lius potentiæ reſpectu ceſſaturũ: quo minus acceptas iniurias mutuis damnis repẽ
dere liberũ habeat. Ita perſtante cõtrouerſia, fœdus cũ colloquio ſoluitur. Hoc loci

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Equitis Saxonici dictum.

memorabile Saxonici equitis dictū ſtrictim percurram. Qui cū forte ducis ac regis colloquiis intereſſet: eoſq; expeditionis negotia languidioribus verbis proſequi animaduerteret: quædā (inquit) de hero meo Hērico p̄ſentibus referre habeo: quæ ſi adeſſe eū ſcirē: tacere q̄ eloqui mallē. Qui cū pupillus ꝓpinquorū iniuria patrimonio priuaretur: nemine ſibi patrociniū accōmodare volente/quatuor ſoli ex amicis paternorū ipſius meritorū reſpectu permoti: quorū ego numero intererā: auerſantibus cæteris infantiā eius tutorio munere fouēdā ſumpſerūt. Pro cuius ſalute & incremētis tū votis tū etiā officiis impēſius excubabāt. Hūc tādē humani auxilii diffidentia altaribus offerētes: religioſa voti nūcupatione ſanxerūt: ſi paternos honores diuina clemētia adipiſceretur: ſuſceptū beneficiū quoad viueret pagani nominis odio penſaturū. Mox voti probator deus ingenui principis Conradi patrociniū ei cōciliauit. Cuius opera paternorū bonorū hæres effectus q̄q̄ voti auctores exhortationis officia nō omitterēt: a bello aduerſum Sclauos cōtinuando: tū auaritia, tū etiā deſidia adductus abſtinuit: perceptā munificētiā ingrato æſtimās animo. Tāta aūt cura monitoris partes exſequi voti nūcupationibꝰ fuit: vt cū vnꝰ ex eis vltimæ ætatis ad inſpiciēda ducis arcana inter arbitros admiſſus ſedulū ſtertēdi vſum haberet: excitatuſq; qd de re p̄ſenti ſentiret a cōſidētibus interrogari ſoleret: maiorē præteriti voti q̄ iſtātis negotii memoriā retinēs: ductādū in Sclauos exercitū reſpōderet. O immēſam conſtantiā quæ ne in ipſo quidē ætatis occaſu ꝓmiſſi immemor eſſe potuit. Quis aūt mētis cōpos hāc religioſi cōſilii vocē ſenilis animi deliramētū fuiſſe crediderit. Vereor aūt chariſſimū mihi virū amicorū religione cōtempta ex ſummo fortunæ faſtigio in humilē priuatorū ſortē extrema ruinę deformitate caſurū. Ego vero ꝓmiſſi dudū belli militē agēdo: ternas aduerſo corpore plagas accepi. Quibus ſi binas ſub eodē militiæ titulo ſociaſſem ſupremi iudicii tēpore diuina vulnera meis æquata audacibus oculis inſpectāda p̄ſumerē. Quo dicto & tēporaneam Henrici ruinā & ſempiternū virtutis ſuæ pręmiū auguratus eſt. Rex Scaniā ingreſſus: paruo poſt Saxonū irruptione falſo nūtiata: Scaniēſes equeſtri militiæ aſcriptos proprio ductu ꝓſequit̄: imperataq; Sialandēſibus nauigatione Slagloſam aduectus Abſalonem e portu Hulyuimmenſi accitū multa gerēdorū cōſultatione ſollicitat. Pręterea ſe parū veri rumoris credulitate fatigatū ſignificat: expeditionēq; falſo nūtio cōtractā remittit. Habebat aūt in clientela Abſalon: Arnoldū Tylenſem, q ſiue ingenii acumine, ſiue cōiecturarū ſagacitate ſæpenumero futura ad ſua vel amicorū negotia ꝑtinētia raro p̄ſagio dep̄hendebat. Nec minus antiq̄tatis q̄ diuinationis peritus: ſollerti hiſtoriarū narratione callebat. Qui cū Abſaloni delectādi gratia ſupradictæ expeditionis comes exiſteret: breui eū manū cū piratis cōſerturū p̄dixerat vehemēter ſe mirati teſtatus: quo pacto certamini interfuturus non ſit: p̄ſertim cū inſeparabiliter eū comitari decreuerit. Cūq; rege res geſtas ex eo cognoſcere cupiēte: diſceſſuro Abſalone quieſcere rogaret̄: ꝑtinaciſſime p̄cibus obluctatus: nō priꝰ rogatui ceſſit: q̄ rex operā ſe daturū polliceret̄: vt eū poſt Abſalonē prima luce dimitteret. Erāt aūt ſex nauigia Abſalonē comitātia: e qbus tria quo cōmodius ignis alimēta cōtraherēt/in ſupiores maris anfractus cōceſſerāt: quę poſtmodū æſtus ſubito regreſſu deſtituta/cœno paludis affixerat: Abſalone totidem reſiduis exteriora ſinus oſtia cōplectēte. Qui cū maritimo tēpore vna cū ſcriba ſuo religioſum pſallēdi ritū perageret/tumultuatione eminꝰ audita/qdnā hoc eēt cōcētorē diſpicere iubet. Quo nouē lōgas naues a ſe ꝓſpici referēte: piratas eſſe nō dubitās: ſtertētes adhuc remi-

Arnoldi peritia.

ges alta voce cōpellat. Quib⁹ ſummo cū ſtupore exiliētibus, nec veſte/ſed armis cor pora ꝓtegētibus: ocyſſime hoſtes petēdū hortatur: quorū iā tāta vicinitas ſētiebaƭ: vt ab eis crebris ſilicibus cōtunderētur. Quinetiā Anchoræ vinculis rūpēdæ morę gratia/diſciſſis: remigiū exerit. At Sclaui facile noſtris metū iniicere rati: ac veluti ipſorū animos horridis vocibus hebetaturi: ingēti clamore edito obſtrepere cœpe rūt. Qđ poſtq̄ fruſtra ſe conatos animaduertere, diffugiūt: eorūqꝫ ratis vna cū vni uerſis remigibus intercepta. Sed nec vrcinæ ſyluæ latebra ad ſe decurrētibus ſubſi dio fuit. Agreſtibus eā curioſius perluſtrādā curātibus. Ea tēpeſtate Eſbernus vrbē

Cōſtructio Kalunburg

Kalundam molitus, noui munimēti præſidio portū hoſtili piratica liberum præſti tit. Ipſe quoqꝫ & Inguarus & Olauus/vltro Abſaloni ſe infatigabili piratici muneris executione iunxerunt. Eo tēpore res Danica circūquaqꝫ difficillimis obfuſa pericu lis crebris finitimorū inſidiis tētabatur. Hinc Noruagiēſibus: inde Sclauis, Saxoni buſqꝫ ſibi ꝑniciē machinātibus. Quo euenit vt nulli hoſtiū audacter obuiādi fidutiā haberet, metuens ne dū vnū repelleret: ab altero p̄meretur. Ea patriæ neceſſitudine permotus Guthſcalcus qui & ipſe Sclauis: tū ob linguæ eorū peritiā: tū ob paternæ amicitiæ fauorē, ac proprii cōuictus aſſuetudinē perfamiliaris habebatur: Abſaloni tacite artē a ſe repertam inſinuat: qua eos repēte ex amicis Saxonū hoſtes efficeret. Quippe ſe Sclauiā nō legationis ſed beniuolētiæ ſimulatione petere velle ſignificat: tāq̄ propriæ charitatis ductu vtilia amicis cōſilia largiturū. Fore enim vt hoſtium credulitas callidis cōmētorū laqueis circūuēta/Danorum amicitiā abiecta Saxonū donatione repeteret. Qđ ſtudiū maxime ſibi gētis illius moribus ꝑſuaderi dicebat: quæ plærūqꝫ temeritate niti: cūctaqꝫ pronius q̄ prudētius exſequi ſoleat. Abſalon in terdū priuatū acumē publicis viribus p̄ſtare ratus: laudata Guthſcalci induſtria ca uēdū monet: ne qs eis ex parte Danorū falſo polliceaƭ: incorruptā patriæ fidē habe ri cupiēs: memorqꝫ eā, fortibus viris refertā, armis non mēdaciis bella meditari de bere. Ille primū Pomeranos aggreſſus: ſe priſcæ familiaritatis memoria: ac toti⁹ po puli Sclauici charitate ꝑmotū: retūdēdæ eorū inertiæ cauſa aduenisſe dicebat: qꝫ ꝑ niciosa ab eis vtiliū loco duci perſpectū habeat. Siqdē animaduertere eos oportere: q̄ noxiæ dominationis iugū receperint: ꝓqꝫ iis obſequio pareāt: qui ipſos patria tādē exuere cupiāt. Quippe Saxones quātū ex ipſorū finibus occupauerint: ꝓtin⁹ cultu atqꝫ habitatiōe cōplecti: nec pręda aut gloria cōtētos ꝓferēdi imperii cupiditate vi ctorię lucra cōtinua poſſeſſiōe firmare. Quāobrē eos Nucletū vita/Priſclauū patria ſpoliaſſe: Razaburgam, Illogam, ac Suerynā in toti⁹ Sclauiæ ruinā vallo foſſaqꝫ cin xiſſe. Danos vero diuerſo ſtudio bella gerere: nec hoſtiū fines: ſed mutuæ pacis com merciū affectare: ꝓpriū tueri: q̄ alienū appetere cupidiores. Itaqꝫ ſummop̄e eos elabo rare debere: vti Saxonicis p̄ſidiis patriā vacuefaciāt: omniqꝫ Theutonū plębe regno egeſta: amicitias cū Danis cōponāt: quos Saxonū hoſtes eſſe non ambigāt. Ita demū eos ſempiternę libertatis beneficio patriā ornaturos. His monitis cōcitati Pomera ni: loca a Saxonibus intra Sclauiā optēta ꝑuadūt. Illogā capiūt reliqs eorū munitio nibus defenſorū virtute ſeruatis. Et ne ducis inopes viderenƭ, Danorū regis titulū profitenƭ. Ita Guthſcalcus duarū gētiū vires Daniæ iminētes odiis ſequeſtrauit: pa triāqꝫ noſtrā vndiqꝫ finitimorū armis obiectā ab impēdēte periculo pio mēdacii cō mēto ſeruauit. Cuius facinoris fama Guthſcalci reditū p̄currēte: Rex āmiratione perfuſus: poſtq̄ ex Abſalone ꝑ quē res eſſet acta cognouit impēſius auctorē laudauit Igiƭ Hēricus vt repudiatā regis amicitiā recuperaret: ſine qua Sclauos arcere non

poſſet: Henricũ Razaburgẽſem, & antiſtitem Lubeccẽſem legatione onerat: filiã ſuã
minorẽ / filio eius in matrimoniũ offerẽs. Nã maior natu quę prius ei deſpõſa fuerat
morbo occiderat. Per eoſdẽ cõfirmãdę oblationis gratia apud Bremenſem ꝓuinciã
tẽpeſtiuus ducis occurſus ꝓmittitur. Quo rex legatorũ adhortatione ꝑfectꝰ Gun-
cellinũ obuiũ habuit: qui ſub impedimẽto aduerſæ valitudinis ducis abſentiã excu
ſaret: eũqꝫ apud Eydorã celeriter aduẽturũ ꝓmitteret. Eo cũ ventũ eſſet: & ducis ꝓ
miſſa cõplentur: & militia aduerſum Sclauos paribus votis cõdicitur. Sed eo dimi
nũ ꝑtẽte: rex Walogoſtũ profectus omiſſa vrbis oppugnatione: finitima rura armis
ꝑcurrit. Oſni quoqꝫ oppidi poſt recentẽ vaſtitatẽ parũ rędificati incẽdiũ iterat.
Eodẽ vaſtationis genere diuerſa regionis loca ꝑtũtur. At Sclaui quia viribꝰ niti ne
quibãt: vtrũqꝫ hoſtẽ ære atqꝫ obſidibus placãt. Poſt hæc rex belli Noruagici medita Noruagicũ
tionẽ ad id vſqꝫ tẽpus rebus Sclauicis interpellatã: magna curarũ parte liber ingre- bellum.
ditur. Quã veris principio copioſis patriæ viribus exſecutus: per ſummã Wicarorũ
dignationẽ, nõ modo liberos aditus: certe etiã lętos occurſus habuit. Nec hoſtis ſed
ducis more ſermone cũ incolis habito: cõcionibus arma mutauit. Quorũ beniuolẽ
tia adeo delectatus: vt hoſtiũ obliuiſcerẽt: ocyoſaqꝫ ꝓcedẽdi tarditate: eximiũ Erlyn
go cõtrahẽdarũ viriũ tẽpus reliquit. Magnitudo exercitus eius lętos Wicenſiũ ocu-
los in ſe cõuertit. Nauigatio quoqꝫ eius gratis eorũ luminibus aſpecta: liberos impe
trauit excurſus. Enimuero cõplures in anguſtias ꝑ quas claſſi ſeriatim meandũ erat
multitudinis eius ãmiratione ꝓtracti: quo certius nauigiorũ numerũ depħẽderet:
nõ nocẽdi, ſed ſpectandi auiditate edita loca cõplebant. Tunſbergenſes quo cæteris
regẽ impẽſius colerẽt: finibꝰ ſuis exceptũ honoratiſſimæ ꝓceſſionis officio venerati
ſunt: religione ſeruitiũ cumulãtes. Erlyngi milites q̄ ſuperiorẽ regis aduẽtũ muni-
mẽti illic ſiti fiducia ſpreuerãt: præſentẽ fugæ declinatione cauebant. Rex ſuperato
cliuo colluſtratę rupis cacumẽ miratus inexpugnabile loci p̄ſidiũ cõprobabat / artis
opus trãſcẽdẽte natura. Fertur ĩterim Erlingũ cuiuſdã ſinus anguſtias Danorũ na
uigationi opportunas ꝓhibẽdi trãſitus gratia crebris machinarũ tormẽtis vallaſſe
plus locorũ difficultati: q̃ ꝓpriis viribus in excipiendo hoſte cõfidẽtẽ. Quapropter
rex tarditatis ſuę diſpẽdiũ execratus / vocatos amicos celeritatis exhortatiõe ſollici
tat: erubeſcẽdũ moræ crimẽ operoſo feſtinationis impẽdio redimẽdũ affirmat: ꝙ iã
comeatibus quaſi per ocyũ & inertiã abſumptis: inaniter tẽpus triuiſſe videanẽ. Ea
res diuerſo maiorũ iudicio excepta eſt: variaqꝫ ſentẽtia duces cõſiliũ agitabãt: aliis
tormẽtorũ magiſtros expoſitis in terrã equitibus deturbãdos, obiectaſqꝫ rates trãſ-
itu ſubmouẽdas hortãtibꝰ, aliis in tãtas anguſtias ingẽti claſſe temere procurrẽdũ
vetantibus. Quidã hoſtibus laxiore freto p̄teritis: regionẽ armis occupandã cenſe-
bãt. Protinus enim Erlingũ, aut pugnãdi, aut fugiẽdi neceſſitate ꝑſtrictũ quęſita
locorũ p̄ſidia relicturũ: alii vero abſentis ꝑiculi p̄ſentẽ metũ ridẽtes: nõ ante deli-
beratione agendũ docebãt: q̃ res ſe propius inſpectandam dediſſet. Hi celeri ꝓceſſu
vtendum hortantes: ocyoſæ nauigationis moras amputari iubebant. Ita cũctorum
ſententia variante. Nicolaus quidam cognomẽto Bos natu q̃ virtute nobilior mi- Nicolai bo-
rari ſe inquit cur iuris ratione vtẽtibꝰ: inclytoqꝫ ſolo natis amœniſſimę patriæ gre uis verba.
mio relicto tot inculta locorũ ſpatia pererrare liberet: præſertim quibus nihil p̄ter
aſpera ſaxa: atqꝫ inuias rupes occurreret. Eo ſiquidẽ dementiæ ventũ eſſe: vt vltimę
erumnę ſummarũ voluptatũ loco ducantur. Nam ſi regem Noruagia potiri cõtin
gat fore vt plus laboris ex vtroqꝫ regno: q̃ voluptatis ex altero ſit ꝑcepturus. Prę-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

terea cũ iam labentiũ alimentorũ neceſſitas vrgeat ſi longius nauigatio proferatur
haud quaq̃ cõmeat⁹ reditui ſuffecturos. Hęc ab eo timidius q̃ prudẽti⁹ dicta ſilẽtio
probari videbant. Qđ dictũ Abſalon diuerſa a cæteris æſtimatione cõmẽſus: dimiſ
ſis amicis ſolitariũ regẽ acrius obiurgare cœpit: ꝙ Nicolai ſentẽtiam ſumma repꝛe=
henſione dignam taciturnitate probauerit: eãq; plenis contumeliæ reſponſis præ=
damnare paſſus non ſit. Quæ enim ab eo per ludibrium dicta videbãtur: acerrima
factionis incitamẽta fuiſſe. Cuius ſi comitatũ nullo in momẽto poſuiſſet, cũctaq; eo
deſertore q̃ comite melius exequẽda dixiſſet: cæteros vnius rubore ꝑmotos/ſimilis
opprobrii metu ſilentium acturos. Nũc vero cũ aut cõſenſerit: aut conſentire viſus
fuerit: neq; palã eũ timiditatis exprobratione cõfuderit: breui cõplures licẽtiori im
punitatis exẽplo ꝓtractos: ſimilibus monitis ſucclamaturos. Nec ſecus ac ꝓ̃dixerat
accidit. Nam cũ principes omni ſtudio redeũdi cupiditatẽ proceſſui ꝓ̃ferrent: eãq;
manifeſtis votis ꝓſequi nõ auderẽt: plæbẽ clandeſtinis incitamẽtis inſtinctã ſeditio
ſis armauere cõſiliis. Ex qua q̃dã petulãtioris audaciæ explorata Abſalonis audacia
cuius in ꝓtrahẽda expeditione ꝑtinaciã cauſabãtur: nauẽ eius ſilicibus ꝑtiuere. Sed
a remigibus mox excepti: q̃q̃ numero ꝓ̃ſtarẽt: terga vertere. Quorũ demẽtiã rex de
bita animaduerſione ꝓſecutus non eſt: abũde eos hoc fugæ dedecore punitos exiſti=
mãs. Inde ad ſinũ porturiã egregia Siuardi victoria inclytũ: vbi ſcilicet immunerã
claſſem tribus ab eo nauigiis ſubactã ferũt velificatũ eſt. Illic e Iutenſibus aliqui ini=
quiſſima gubernatorũ exhortatione prouecti: cõcione facta: remiſſionẽ expeditionis
violẽta ſucclamatione poſcebãt. Ad quos cõpꝛ̃hendẽdos milites ſub ignoto cultu
miſſi aliquãdiu in eorũ cõcilio obſcurata ſui notitia cõſederũt. Tandẽ a circũſtãti=
bus agniti veſte quã latẽdi gratia ſumpſere diſcuſſa: correptos ſeditionis auctores:
obtorta gula ſecũ traxere. Qui cũ ad naues abducti fuiſſent: graues regi pœnas va=
pulãdo dedere. Qui quo punitiores forẽt: viciſſim in vndas demittebant: iiſdẽq; ex=
tracti: renouatis verberibus mulctabãtur. Poſt hæc eo loci ꝓceſſum vbi ſolſtitii æſti
ualis tẽpore inuſitatæ claritatis noctes ſenſere: dieiq; tã ſimiles: vt minimũ tẽporũ

Noctes claræ in ſolſtitio æſtiuali.

diſcrimẽ videret. Ad quarũ lumẽ ſolis beneficio procuratũ leui cõtẽplatione exiles
literæ legi poterãt. Illic Iutenſiũ magnates, quos aut metus/ aut impatiẽtia ſtimula
bat: regem apertis repetendæ patriæ monitis aggreſſi: inopẽ alimẽtorũ expeditionẽ
dimitti iubebãt. Anno poſtero ſi animus in ſentẽtia mãſiſſet: nõ ꝑ prolixos Wicenſiũ
partiũ anfractus: ſed e Wendilæ finibus directæ nauigationis cõpendio reuerſuram.
Quorũ voces etiã querulũ inediæ vulgus adiuuit. Adeo vt nemo ex plæbe eẽt q nõ
rerũ inopiæ citato reditu ſubueniẽdũ clamaret. Ita rex obſtrepẽte multitudinis im
perio ꝓpoſito cedere cõpulſus: ſoluẽdæ expeditionis ſentẽtiã ꝓtulit. Et ne hoſtẽ oĩs
incõmodi expertẽ relinqueret: ꝓ̃ſtãtiſſimis totius Noruagiæ nauigiis ſecũ abductis
peregrina patriã claſſe ditauit. Ita quorũdã Iutorũ ĩpatiẽtia maxima victoriæ ſpes
ſubruta eſt: quia ſi debita cœpto perſeuerãtia nõ deeſſet: res Noruagica ſub Danis
mãſiſſet. Noruagiẽſis nobilitas quæ veniẽti regi comes extiterat: linquẽdæ patriæ
pudore reuertẽtẽ ꝓſequi ſupſedit. Interea dũ hæc gerũtur Rugianorũ ex regis lon=
gius agentis occupatione fidẽtiũ defectio incidit. Qui cũ finita hyeme expeditionẽ

Rugianorũ defectio.

aduerſum ſe deſtinari cognoſcerẽt: quẽdã conſpectioris ingenii ac facũdię politioris
ſubornãt qui regis ꝓpoſitũ exquiſita adulationis arte ſubuerteret. Qđ cũ minime
efficere quiuiſſet: reditu ſuo hoſtiũ aduẽtũ ꝓ̃currere noluit: ne aut ciuibus bellũ diſ
ſuadẽdo ſuſpectus: aut cõcitando ꝑnicioſus exiſteret. Igitur Abſalonẽ vti ſe comitẽ

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

patere tur orauit: quoad eius conſiliũ a ciuibus poſceret: ꝙ ſtolidæ mẽtis hominibꝰ
plus requiſita: q̃ oblata cõſilia placere ſoleant. Rex varias Rugiæ partes adortus: cũ
vbiq; prædæ nuſq̃ vero pugnæ materiã repperiſſet: fundẽdi ſanguinis auiditate ꝑ-
ductus/ vrbẽ Arkon obſidione tẽtauit. Hæc in excelſo ꝓmõtorii cuiuſdã vertice col- Arkon.
locata. Ab ortu meridie & aquilone: nõ manu factis ſed naturalibꝰ p̃ſidiis munit̃: p̃ci
pitiis mœniũ ſpeciẽ p̃ferẽtibꝰ: quorũ cacumẽ excuſſę tormẽto ſagittę iactus æquare
nõ poſſit. Ab iiſdẽ quoq; plagis circũfluo mari ſepitur/ ab occaſu vero vallo q̃nqua-
ginta cubitis alto cõcludit̃. Cuius inferior medietas terrea erat: ſupior ligna glebis
interſita cõtinebat. Septẽtrionale eiꝰ latus fonte irriguo ſcatet/ ad quẽ muniti callis
beneficio oppidanis iter patebat. Huiꝰ quõdã Ericus vſu violẽtius intercluſo: nõ le
uius ſiti q̃ armis obſeſſos p̃mebat. Mediũ vrbis planicies habebat: ĩ qua delubrũ ma
teria ligneũ: ope elegãtiſſimũ viſebat̃: nõ ſolũ munificẽtia cultus: ſed etiã ſimulacri Formæ ſi-
in eo collocati numine reuerẽdũ. Exterior ædis ãbitus accurato cęlamine renitebat mulacrum.
rudi atq; ĩpolito picturę artificio varias rerũ formas cõplectẽs. Vnicũ in eo oſtiũ in
traturis patebat. Ip̃m vero fanũ duplex ſeptorũ ordo claudebat. E q̃bus exterior pa-
rietibus cõtextꝰ: puniceo culmine tegebat̃. Interior vero quatuor ſubnixus poſtibꝰ:
parietũ loco penſilibus auleis nitebat: nec quicq̃ cũ exteriore p̃ter tectũ: & pauca la-
quearia cõmunicabat. Ingẽs in ęde ſimulacrũ omnẽ humani corporis habitũ grãdi
tate trãſcẽdẽs quatuor capitibus/ totidẽq; ceruicibus mirãdũ ꝑſtabat: e q̃bus duo Simulacrũ
pectus, totidẽq; tergũ reſpicere videbant̃. Cæterũ tam ante q̃ retro collocatorũ vnũ Rugianorũ
dextrorſum, alterũ lęuorſum cõtẽplationẽ dirigere videbat̃. Corraſæ barbæ/ crines Iani ſimile.
attonſi figurabant̃: vt artificis induſtriã Rugianorũ ritũ in cultu capitũ æmulatã
putares. In dextra cornu vario metalli genere excultũ geſtabat: qđ ſacerdos ſacroꝝ
eius ꝑitus annuatim mero ꝑfundere cõſueuerat. Ex ipſo liquoris habitu ſequẽtis
anni copias ꝓſpecturꝰ. Læua arcũ reflexo in latus brachio figurabat. Tunica ad ti-
bias prominẽs fingebatur: quæ ex diuerſa ligni materia createę/ tã arcano nexu geni
bus iũgebãtur: vt cõpaginis locus nõ niſi curioſiori cõtẽplatione dep̃hẽdi potuerit.
Pedes humo cõtigui cernebant̃: eorũ baſi intra ſolũ latẽte. Haud procul frę̃nũ ac ſel
la ſimulacri: cõpluraq; diuinitatis inſignia viſebant̃. Quorũ ammirationẽ cõſpicuæ
grãditatis enſis augebat: cuius vaginã ac capulũ p̃ter excellẽtẽ cęlaturæ decorẽ ex-
terior argẽti ſpecies cõmẽdabat. Solẽnis eidẽ cultus hoc ordine pẽdebat̃. Semel quo
tannis poſt lectas fruges ꝓmiſcua totius inſulæ frequẽtia ante ædẽ ſimulacri litatis
pecudũ hoſtiis: ſolenne epulũ religionis nomine celebrabat. Huius ſacerdos præter
communẽ patriæ ritum barbæ comæq; prolixitate ſpectandus: pridie q̃ rem diui- Superſtitio
nam facere debuiſſet ſacellum (qđ ei ſoli intrandi fas erat) adhibito ſcoparum vſu mirabilis.
diligentiſſime purgare ſolebat: obſeruato ne intra ædem halitũ funderet. Quo quo
ties capeſſendo vel emittẽdo opus habebat: toties ad ianuam procurrebat: ne vide
licet dei præſentia mortalis ſpiritus contagio pollueretur. Poſtero die populo præ
foribus excubãte detractum ſimulacro poculum curioſius ſpeculatus: ſi quid ex in-
diti liquoris menſura ſubtractũ fuiſſet: ad ſequẽtis anni inopiã ꝑtinere putabat.
Quo annotato præſentes fruges in poſterum tẽpus aſſeruari iubebat. Si nihil ex cõ
ſuetæ fœcunditatis habitu diminutũ vidiſſet: ventura agrorum vbertatis tẽpora
prædicabat. Iuxta qđ auſpicium inſtantis anni copiis: nunc parcius, nunc profuſius
vtendũ monebat. Veteri deinde mero ad pedes ſimulacri libamẽti nomine defuſo:
vacuefactũ poculũ recẽti imbuit: ſimulatoq; ꝓpinãdi officio ſtatuã veneratus/ tum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſibi tū patriæ bona:ciuibuſq; opū ac victoriarū incremēta ſolēniū verborū nūcupa-
tione poſcebat.Qua finita admotū ori poculū nimia bibēdi celeritate cōtinuo hau-
ſtu ſiccauit:repletūq; mero ſimulacri dexteræ reſtituit.Placēta quoq; mulſo cōfecta
rotūdæ formæ:grāditatis vero tātæ vt pene hominis ſtaturā æquaret:ſacrificio ad
mouebatur.Quā ſacerdos ſibi ac populo mediā interponēs:an a Rugianis cernerēt
percontari ſolebat.Quibus illā a ſe videri reſpōdētibus: ne poſt annū ab hiſdē cerni
poſſet optabat. Quo p̄cationis more:nō ſuū aut populi fatū:ſed futura meſſis incre

Epulandi mos.

mēta poſcebat. Cōſequēter ſub ſimulacri noīe p̄ſentē turbā cōſalutabat: eāq; diutiꝰ
ad huius numinis venerationē ſedulo ſacrificii ritu ꝑagendā hortatus : certiſſimū
cultus p̄miū/ terra mariq; victoriā ꝓmittebat.His ita ꝑactis reliquū diei plenis lu-
xurię epulis exigētes: ipſas cōuiuii dapes:in vſum cōuiuii, & gulæ nutrimēta ver-
tere:cōſecratas numini victimas:intēperantiæ ſuæ ſeruire cogētes.In quo epulo ſo-
brietatē violare piū æſtimatū eſt/ſeruare nefas habitū.Nummus ab vnoquoq; mare
vel fœmina annuatim in huiꝰ ſimulacri cultū doni noīe pēdebatur.Eidē quoq; ſpo-
liorū ac p̄darū pars tertia deputabat̄ : ꝑinde atq; eius p̄ſidio parta obtētaq; fuiſſent.
Hoc quoq; numē trecētos equos deſcriptos:totidēq; ſatellites in eis militātes habe-
bat:quorū omne lucrū ſeu armis,ſeu freto quęſitū ſacerdotis cuſtodiæ ſubdebatur.
Qui ex earū rerū manubiis diuerſi generis inſignia ac varia tēplorū ornamēta cōfla
bat:eaq; obſeratis arcarū clauſtris mādabat:in q̄bus p̄ter abundantē pecuniā multa
purpura vetuſtate exeſa cōgeſta fuerat.Illic quoq; publicorū munerū ac priuatorū
ingēs copia viſebatur ſtudioſis beneficia poſcētiū votis collata. Hāc itaq; ſtatuā to-
tius Sclauię pēſionibus cultā finitimi quoq; reges nō abſq; ſacrilegii reſpectu donis

Sueno rex poculo idolum donauit.

proſequebant̄.Quā inter cæteros etiā rex Danorū Sueno ꝓpitiādi gratia:exquiſiti
cultus poculo veneratus eſt. Alienigenæ religionis ſtudiū domeſticæ p̄ferēdo.Cuiꝰ
poſtmodū ſacrilegii infelici nece pœnas ꝑſoluit. Alia quoq; fana cōpluribus in locis
hic numē habebat:quæ ꝑ ſupparis dignitatis, ac minoris potētiæ flamines regebā-

Equꝰ idoli.

tur.Pręterea peculiarē albi coloris equū titulo poſſidebat:cuiꝰ iubę aut caudę pilos
cōuellere nefariū ducebat̄.Hūc ſoli ſacerdoti paſcendi, inſidēdiq; ius erat:ne diuini

Suantouitꝰ ſanctus Vitus.

animalis vſus quo frequētior hoc vilior haberet̄.In hoc equo opiniōe Rugiæ Suan-
touitus (id ſimulacro vocabulū erat) aduerſum ſacrorū ſuorū hoſtes bella gerere
credebat̄.Cuiꝰ rei p̄cipuū argumētū extabat ꝙ is nocturno tēpore ſtabulo inſiſtens
adeo plærūq; mane ſudore ac luto reſperſus videbat̄: tāq̄ ab exercitatione veniendo

Equi omina.

magnorū itinerū ſpatia percurriſſet.Auſpicia quoq; ꝑ eūdē equū huiuſmodi ſume-
bant̄. Cū bellū aduerſum aliquā ꝓuīciā ſuſcipi placuiſſet: ante fanū triplex haſtarū
ordo miniſtrorū oꝑa diſponi ſolebat:in quorū quolibet binæ e trāſuerſo iūctę cōuer
ſis in terrā cuſpidibus figebātur æquali ſpatiorū magnitudine ordines diſparante.
Ad quos equus ductandæ expeditionis tempore ſolenni precatione p̄miſſa a ſacer-
dote e veſtibulo cū loramentis productus:ſi propoſitos ordines ante dextro q̄ læuo
pede tranſcenderet:fauſtum gerendi belli omen accipiebatur. Sin læuum vel ſemel
dextro prætuliſſet petendæ prouinciæ propoſitum mutabatur: nec prius certa na-
uigatio præfigebatur/q̄ tria continue potioris inceſſus veſtigia cernerētur. Ad va
ria quoq; negotia profecturi : ex primo animalis occurſu votorū auſpicia capiebāt.
Quæ ſi læta fuiſſent:cœptū alacres iter carpebant. Sin triſtia/reflexo curſu propria

Sortium vſus.

repetebant. Nec ſortium eis vſus ignotus extitit. Siquidem tribus ligni particulis
parte altera albis,altera nigris,in gremiū ſortium loco coniectis:candidis proſpera

furuis aduerſa ſignabant. Sed ne fœminæ qdē ab hoc ſciētiæ genere immunes fuere
Quippe foco aſſidētes abſq; ſupputatõe fortuitas in cinere lineas deſcribebāt. Quas Geomātia.
ſi pares numeraſſent proſperę rei pręſcias arbitrabantur: ſi impares ſiniſtri p̄nūtias
autumabāt. Huius igitur vrbis nõ magis rex munimēta q̃ ritus euertere cupiens:
vniuerſę Rugię profanos cultus eiꝰ excidio deleri poſſe arbitrabat̄. Neq; eñ dubiū
habebat: quin extante ſimulacro facilius gētis mœnia q̃ ſacrilegia domarētur. Itaq;
quo ocyus expugnationē pageret: ingētē lignorū materiā faciēdis machinis oppor
tunā magna cū totiꝰ exercitus fatigationē ꝓpinquis e ſyluis petēdā curauit. Quibꝰ
dū artifices coaptādis intēderēt: fruſtra his rebus operā dare aſſeuerabat ſperato ci
tius vrbē capturos. Interrogatus quonā id augurio dep̄hēſum haberet. Ex hoc po-
tiſſimū augurari ſe dixit: ꝙ Rugiani quōdā a Karolo Cęſare expugnati: ſanctūq; Vi
tū Coruegiēſem religioſa nece inſignē tributis colere iuſſi: defuncto victore: liberta Viti ſancti
tē repoſcere cupiētes: ſeruitutē ſupſtitiõe mutarūt: inſtituto domi ſimulacro qđ ſan ſtatua.
cti Viti vocabulo cēſuerūt. Ad cuiꝰ cultū cõtēptis Coruegiēſibꝰ pēſionis ſūmā trāſ
ferre cœperūt. Affirmātes domeſtico Vito cõtētos: externo obſeq nõ oportere. Quā
obrē Vitū veniēte ſui ſolēnis tēpore eorū mœnia turpaturū: a qbꝰ tā ſimilē mõſtro
figurā acceperit. Merito nāq; eū ab his iiuriarū pœnas exigere debere/q venerabilē
eiꝰ memoriā ſacrilego cultu cõplexi fuerūt. Hoc ſe nõ ex ſomniorū aut rerū accidē
tiū coniecturis: ſed ſola p̄ſagiētis animi ſagacitate colligere teſtabat̄. Ammirabilior
cūctis q̃ credibilior ꝑdictio extitit. Et quoniā inſula Archonēſis quæ Withora dicit̄:
a Rugiæ cõplexu paruula freti interriuatione/q̃ vix fluminis magnitudinē æquare
videat̄ abrūpitur/ne eo loci vlla Archonēſibus auxilia porrigerētur: miſſis q trāſitū
obſeruarēt: hoſtēq; traiectu ꝓhiberēt: cætera manu vrbis obſidionē arripuit. Ac pri
mū operā tormētis vallo applicādis exhibuit. Abſalon inter manipulos caſtrorū lo
ca diſtribuere iuſſus: deſignādi officiū mēſurato inter maria ſpatio exſequebat̄. In-
terea oppidani portā vrbis quo minor eā attētandi facultas pateret: ingēti glebarū
aceruo perſtruxerāt: aditūq; coacta ceſpitū cõpage claudētes tantū ex eo opere fidu
tiæ cõtrahebāt: vt turrim quæ ſupra portā ſita fuerat ſignis tantū aquiliſq; prote-
gerēt. Inter quas erat †Stanitia magnitudine ac colore inſignis: cui tātū veneratio- †Stuatira.
nis a populo Rugiano tributū eſt: quātū omniū pęne deorū maieſtas obtinuit. Eam
enim pręſe ferentes: in humana diuinaq; graſſandi poteſtatē habebāt: nec quicq̃ eis
qđ libitū foret illicitū habebatur. Populari vrbes: aras demoliri: fas ac nefas in ęquo
ponere: cūctoſq; Rugiæ penates aut ruinis, aut incēdiis euertere potuiſſet: tantūq;
ſuperſtitioni indultū eſt: vt exigui panni auctoritas regiæ poteſtatis vires tranſcē-
deret. Plectentes ſigno perinde ac diuino geſtamini honorē habebāt: officiis damna
iniurias obſequiis rependentes. Interea variis inchoandæ obſidionis operibus inſi-
ſtente exercitu: aliiſq; ſtabula, aliis tentoria ad neceſſarios vſus militari procuratio
ne verſantibus: rege vero diurni caloris intemperantiam ocio atq; vmbraculis le-
niente: Danorum forte pueri plenis petulantiæ excurſibus: ad vallum perducti: cõ-
tortos funda lapillos in propugnacula iacere cœperunt. Quorum ingenio delectati
magis Archonenſes q̃ territi: ſimiles luſui niſus armis excipere erubeſcebant: ob Puerorum
idq; eos ſpectare q̃ repellere maluerunt. Adoleſcentibus ſubinde puerorum cœ- iaculatio.
ptum in conſimili prouocationis genere æmulantibus ſpectandi voluptate depo-
ſita ægre pugnam capeſſunt. Iuuenes quoq; noſtri relictis variæ occupationis of-
ficiis: ad auxilia ſociis ferenda concurrunt / equitibus iſta puerilium exercitiorum

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

loco ducentibus. Ita res paruulis ac pene deſpicabilibus initiis cœpta / grandē haud leui in momēto ponēdi certaminis ꝓgreſſum accepit / paulatimꝗ puerilis ludi incitamētū ad ſeriū virilis pugnæ modū ꝓrepſit. Forte aūt egeſta portę humus in antri ſiue crepidinis formā ſubſidēte glebarū mole cōceſſerat: vaſtuſꝗ inter turrim & ceſpites hiatus patebat.

Iuuenis ignoti facinus memorabile.

Quē cū egregii animi ignotus iuuenis gerēdarū rerū ꝓpoſito opportunū animaduerteret: attingēdi eius opē a ſociis implorauit: quo ſi ipſorū auxilio p̄ceſſiſſet expugnationē illico ſubſecuturā: ſeꝗ victoriæ gradū facturū ſpondebat. Quibus quonāmodo iuuari poſſet ꝑcōtantibus: telorū cuſpides quiſ tāq̄ ſcalis euaderet: mediis ceſpitū locis immergi p̄cepit: eoꝗ negotio ſubuectꝰ poſtq̄ animaduertit: ita ſe vndiꝗ eius antri p̄ſidio vallatū vt ab hoſtibus lædi nō poſſet extruendi ignis gratia ſtramētū popoſcit. Interrogatus an accēdēdi eius materiā haberet ferrū ſibi ac ſilices ſuppetere reſpōdit: p̄monito: vt æſtuāte incēdio ab hiſdē deſcēſurus exciperet. Igitur foci nutrimēta circūſpiciētibus / fors materiā obtulit: forte eñ qdā ad neceſſarios vſus onuſtū ſtipula currū agebat. Qua direpta alius alii faſciculos iaciētes: eoſꝗ cuſpidibꝰ affixos iuueni porrigētes breui patulū repleuere cauū: turris deſertione tutos aditus dāte. Nā oppidanos partim rei ignorātia: partim turris inanitas fefellit: cuiꝰ etiā ꝓminēs latitudo oppugnatoribꝰ ab vtroꝗ latere p̄ſidio fuit. Quæ cum repētino igne correpta cōflagrare cœpiſſet incēdii auctor facto victoriæ gradu excipiētibꝰ ſociis ſolo illabitur. Cōſpecto fumo oppidani improuiſo periculo attoniti: igni priꝰ an hoſti reſiſterēt ambigebāt. Tādē collectis animis ſumma vi incēdio occurrūt: omiſſoꝗ hoſte bellū cū flammis gerere cœperūt: noſtris extinctionē prohibere conātibus: vt ex pari his reprimēdi incēdii: illis ꝓtegēdi cupido iceſſiſſe videret. Tādē aqua defecti flāmas lacte ſparſere: q̄ tāto vehemētiꝰ incēdiū cōcepere: quāto hoc liquoris genere ſępiꝰ ꝑfundebant. Ea res plurimū icremēti icēdio adiecit. Orto deinde clamore rex ſpectādi gratia extra caſtra ꝓgreſſus: ſimulꝗ euētus āmirationē cōcuſſus: cū dubiū haberet: an ignis vllū expugnationi momētū adiiceret quid factu potiſſimū foret ex Abſalone ꝑqrere inſtitit. Ille regē ne ſe puerilibus cœptis inſereret: aut qcq̄ inexplorato negotio repēte aggrederet hortatus: magnopere rogare cœpit: vt ſibi primū an ignis potiēdæ vrbis efficax eēt: ſpeculari ꝑmitteret. Nec rē ꝑſcrutari cūctatꝰ clypeo dūtaxat ac galea tectus: portā acceſſit: iuueneſꝗ eā oppugnare conātes: hortari ad cōfouēdū icēdiū cœpit. Qđ accēſis vndiꝗ nutrimētis euectū: poſtiūꝗ ac colūnarū roboribꝰ alitū: ligneū turris pauimētū abſūpſit. Ac

Simulacri cōbuſtio.

deide ſūma corripiēs: ſingulare ſimulacri ſignū: aliaꝗ domeſticæ religionis iſignia cineri ęquit. Qđ poſtq̄ rex nūtiāte Abſalone accepit: eiuſdē monitu vrbē corona cingi p̄cepit. Ac ꝓtinꝰ ſella extra caſtra poſita: pugnę ſpectator cōſedit. Tūc qdā Danicæ militiæ fortiſſimꝰ adoleſcēs: dū ad ꝓpugnacula ante alios eximia capeſſendę laudis auiditate euadere niteret: letalēꝗ ictū corpore excepiſſet: ita collabēdo ſe geſſit vt nō fato opp̄ſſus ruere: ſed de iduſtria ſaltū edere videret. Qua virtute pulchrius

Pomeranorū virtus.

dimicauerit an occiderit / incertum reliquit. Pomerani quoꝗ ſub Kazimaro & Bugiſzlauo ducibus ſpectante rege dimicare egregiū rati: audaciſſima vrbis oppugnatione ſingulare virtutis ſpecimen ediderunt. Quorum excellēs opera grata ammiratione regis oculos permulſit. Ex oppidanis complures ancipiti periculo circun-

Pertinax vrbis defenſio.

uenti: partim incendio, partim hoſtilium telorum impulſu proſtrati cadebant: incertūꝗ erat plus ignem an hoſtem metui opteret. Quidam vero ſalute poſtpoſita adeo obſtinatā ac perſeuerantē vrbis defenſionē egerūt: vt ſimul deflagrati aggeris

excidio obruerent. ſeq; ſup mœniũ ſuorũ rogũ ꝓiectos: cõibꝰ flãmis cremãdos ꝓbe-
rẽt. Tãta ſiqdẽ patrii munimẽti charitate tenebant: vt eiꝰ ruinarũ ſocii ꝙ ſupſtites
exiſtere ꝑoptarẽt. Ita deſꝑatis oppidanoꝝ rebꝰ / excidioq; & morti ꝓpiquãtibꝰ qdã e
ꝓpugnaculis excelſa voce clamitãs, Abſalonis alloquiũ poſtulabat. Quẽ Abſalon in
trãquilliſſimã vrbis ꝑtẽ / ꝙ ſcilicet a cęde plurimũ ſtrepituq; diſtaret ſecedere iuſſũ
qdnã afferret ĩterrogat. Ille vocis affectũ manu ac geſtibꝰ ꝓſecutꝰ: bellica noſtrorũ
oꝑa relaxari poſcebat, quoad oppidanis deditionẽ arriꝑe liceat. Negat Abſalon vllã
oppugnationis remiſſionẽ fore: ni & ipſi pariter a ꝓhibẽdo incẽdio oꝑrã retraxiſ-
ſent. Quã cõditionẽ barbaro cõprobãte: acceptas ꝑces illico regi porrexit: eoq; ꝑti-
nus hac de re euocatos pugna prĩcipes cõſulẽte: barbari votis annuẽdũ ſubiũxit. di
cendo oppidanis graſſantis incẽdii ĩpetũ hoc difficilĩꝰ / quo tardiꝰ ſopituros. Qđ ſi
reprimere deſtitiſſent: etiã remoto hoſte victoriã igni daturos. Noſtros vero tãetſi
ocio ĩdulgerẽt id ꝓpugnãtiũ flãmarũ viribꝰ obtẽturos qđ ne ꝓpriis qdẽ aſſequi va
luiſſent. Q; ꝗꝗ ad horã armis abſtineãt ocioſos exiſtimãdos nõ eſſe: ꝑſertim alieno
miniſterio ſine vllo ſui diſcrimine ꝑliantes. Probato cõſilio rex oppidanos ĩ fidẽ hac
lege recepit: vt ſimulacro cũ oĩ ſacra pecunia tradito: captiuos chriſtianos ergaſtu-
lo liberatos: abſq; redẽptiõe dimitterẽt: oĩaq; verę religiõis momẽta danico ritu ce
lebrãda ſuſciꝑerẽt. Quinetiã vt agros ac latifũdia deorũ ĩ ſacerdotiorũ vſus cõuer-
terẽt: ſeq; quoties res poſceret: danicæ expeditiõis comites exhiberẽt: nec vnꝗ̃ accer | Cõditiões
ſiti / regis militiã ꝓſeq ſupſederẽt. Pręterea ãnuatim ex ſingulis boũ iugis quadrage | pacis.
nos argẽteos tributi noĩe pẽderẽt: totidẽq; obſides ĩ earũ cõditionũ firmamẽtũ ꝑſta
rẽt. Quo audito / ppl's repẽtinis ſeditiõis facibꝰ inflãmatꝰ: hoſtiliſq; ꝑdę ac ſãguinis
cupidꝰ: magnoꝑe ꝗri cœpit, ꝙ ꝓpiquę victorię ꝑmiis ſpoliatꝰ: nihil ex tãta fatigatio
ne ꝑter ictꝰ & vulnera retuliſſet: ꝙq; ſibi de pene victo hoſte tot ĩiuriarũ vltionẽ ꝓ-
prio arbitrio exigere nõ licuerit. ꝓfatꝰ illorũ ſaluti iã cõſuli: de qbꝰ tot ſpoliorũ / tot
domeſticarũ cladiũ minimo negocio ſpecioſiſſima vĩdicta accipi potuiſſet. Pręterea
deſerturũ ſe regẽ ꝙ vrbẽ capi paſſus nõ ſit / exiguãq; pecuniã ĩgẽti victorię ꝑtulerit
minitatꝰ ẽ. Talibꝰ rex obtrectatiõis ſibilis vexatꝰ / quo lõgiꝰ ſtrepitu abeſſet / prĩciꝑes
extra caſtra ꝑductos deditionẽ vrbis an direptionẽ ꝓbẽt ꝑquirit. A qbꝰ Abſalon qd-
nã ea de re ſẽtiret diſſerere iuſſꝰ munitionẽ qdẽ capi: ſed nõ ſine diuturno obſidiõis
impẽdio poſſe aſſeuerabat. Q; ꝗ em̃ ſtudia ſua ſiniſtra vulgi ĩterꝑtatiõe exciperent: | Abſalonis
malle ſe tñ apđ malignos eorũ ęſtimatores ob ſalutares monitꝰ diſplicere: ꝙ ſociorũ | prouidũ cõ
ſalutẽ tãta rerũ vtilitate ſubuertere. Nã etſi ignis potiꝰ cęleſti miraculo ꝙ vlla mor | ſilium.
taliũ oꝑa accẽſꝰ: ſuꝑiores aggeris ꝑtes / ꝙ lignis humoq; cõſtabãt: ꝓpemodũ ĩ cineres
redegiſſet: ĩferiorũ tñ ſolidiorẽ cõpagẽ incẽdio nõ ceſſurã: ꝙ altitudine ſua haud fa-
cile hoſtiũ incurſui pateat. Ad hęc oppidanos cũcta pene ĩcẽdii loca luteis refeciſſe
figmẽtis: eoſq; ꝑtim flãmaꝝ viribꝰ arceri: ꝑtim ꝑſidio muniri: quarũ aſꝑitas nr̃is nõ
minꝰ oppugnatiõis: ꝙ illis defenſiõis ĩpedimẽtũ ĩgerere videat. Pręterea ſi ĩcolumi-
tas arkonẽſibꝰ negaret: fore vt cętere rugianoꝝ vrbes neceſſitate ĩ virtutẽ cõuerſa:
hoc acriꝰ quo deſꝑatiꝰ rebellarẽt. Quos ſi ĩ fidẽ recipi cõꝑeriſſent: facile eodẽ exẽplo
ſalutis cõſilia circũſpicerẽt. Cũ ergo mľtarũ vrbiũ expugnationẽ ſola expeditiõe cõ
cludere: ꝙ vniꝰ obſidiõi ꝑtinacius ĩhęrere ꝑſtantiꝰ ducat: deditiõis oblata reſpui nõ
oportere. Sin cęteris ſecꝰ videat ĩuiolatos obſides mitti debere / ne paꝝ ſyncera fide
cũ eis actũ exiſtimari poſſet. Aut gẽtis nr̃ę ꝓmiſſiõi ꝑter ſolitũ vlla lubricitatꝭ labes
accederet. Hãc ſniam maximꝰ põtifex Eſkillꝰ cõſentaneis ſuffragiis fraudare paſſꝰ | Eſkilli con
nõ eſt: dicẽdo plębẽ ꝑribꝰ: nõ plębi ꝑres obtẽpare debere: neq; par eẽ maiores minoꝝ | ſilium.

arbitrio cedere. Qui aūt optabiliorē victoriā acꝗri poſſe:ꝗ alienę religiōis ppl'm nō
ſolū tributis:verūetiā xp̄ianis ſacris ſubiectū efficere. Sed etiā potiꝰ Arkonēſiū opa
aduerſū reliquos hoſtes vtēdū:ꝗ cędibꝰ īhiādū monebat:ꝗppe ſubiugare hoſtē ꝗ ne
care tāto p̄ſtātius eē:quātū pietas a ſeueritate diſtare cognoſcit̄:inſup aliquāto ſatiꝰ
fore/cōpluriū munitionū p̄ſidia pariter occupare:ꝗ vnius obſidionē oīm expugna=
tiōi p̄ponere. Ea monitorū ratiōe ꝑmotos pricipes: tā ſuę ꝗ Abſalonis ſentētię aſſen
ſores effecit. Rex quoqꝫ eodē cōſilii vigore firmatꝰ infeſtas ppl'i voces clauſis patien
tia auribꝰ reſpuit. Quibꝰ ad curāda corpora dimiſſis: Abſalon ſuſcipiēdorū obſidū
mādatū āplexꝰ:partim liberorū pignora recipiebat: ꝑtim parētes ī craſtinū vſqꝫ ꝓ
liberis admittebat. Eodē ꝓximę noctis hora cōcubia quietē capiēte:īgēs barbari cla
mor īſonuit:guthſkalki quo Abſalō apđ ſclauos īterp̄te vtebat̄ copiā flagitātis. Qui
hac voce excitꝰ:qdnā barbarꝰ afferret mutuo clamore ꝑquirit. ille poſtulato Abſalo
nis aditu:ꝓpiꝰ accedere ꝑmiſſꝰ/eūqꝫ extra tētoriū ad ſe ꝓgreſſū ꝑ īterp̄tē alloquutꝰ,
īpēſiꝰ orare cœpit, ꝓmitteret ſibi karētinis arkonēſiū fortunę nūtiū afferre/horta=
riqꝫ vt ſimilibꝰ pactis exitiū p̄currētes:ſuā atqꝫ vrbis incolumitatē paciſci nō diffe=
rāt/p̄fatꝰ ſe volūtatis eorū indiciū poſtridie relaturū. Præterea ſe patre Littogo ka
rētię natū grazāqꝫ dici aſſeuerabat:p̄ſentis vrbis nō ciuē:ſed aduenā eē:nec ī eā ſpō
te ꝓfectū:ſed cū aliis īter ſupplemēta trāſmiſſum. Qđ ne fraudulēter aſſerere puta
ret̄:debilitatū vulnere lacertū oſtēdit:ſine cuiꝰ vſu ciuibꝰ opē ferre nō poſſet. Abſa
lon ī hoīe tā grauiter affecto:parū momēti hoſtiū viribꝰ accedere iudicās:puiqꝫ du=
cēs pugnæ an deditiōis hortator exiſteret ꝑtitionē eiꝰ ad regis arbitriū relegauit.
Ac ꝓtinꝰ waldemarū e ſōno excitatū cōſuluit. A quo rē arbitrio ſuo tractare iuſſus
exſpectāti barbaro:oīa a rege p̄ter tridui inducias cōceſſa reſpōdit: ſollicite ꝓuidēs
ne hoſtibꝰ lōgū muniēdę vrbis tēpꝰ daret̄. Cęterū inſequētis diei ſpaciū ne oīm īdu
ciarū exp̄tē dimitteret pollicet̄. Præfatus ni in littore qđ vrbi ſuę ꝓximū foret:ſe cū
oī rugię primatu tp̄e p̄dicto obuiū p̄buiſſet vlteriore pactiōis aditu cariturū. Poſte=
ro die Eſbernꝰ ac Suno:iubēte rege ſimulacrū euerſuri:qđ ſine ferri miniſterio cō=
uelli neqbat:auleis qbꝰ ſacellū tegebat̄ abſtractis famulos ſuccidēdi officiū arripere
iuſſos attētiꝰ monere cœꝑrūt vt aduerſū tātę molis ruinā cautiꝰ ſe gererēt:ne eiꝰ
pōdere opp̄ſſi īfeſto numini pœnas luere putarent̄. Interea fanū īgēs oppidanoꝝ fre
quētia circūſtabat ſuātouithū taliū īiuriarū auctores īfeſtis numinis ſui viribꝰ inſe
cuturū ſperātiū. Iāqꝫ ſtatua extrema tibiarū ꝑte p̄ciſa ꝓpīquo parieti ſupina īcidit.
Cuiꝰ extrahēdę gr̄a Suno miniſtros ad eiuſdē parietis deiectionē hortatꝰ cauere iuſ
ſit ne ſuccidēdi auiditate ꝑicula ſua parū diſpicerēt:neu ſe labēti ſtatuę ꝑ īcuriā ꝓte
rēdos obiicerēt. Ruinā ſimulacri nō ſine fragore humꝰ excepit. Pręterea frequēs ędē
purpura circūpēdebat nitore qdē p̄dita ſed ſitu tā putris vt tactū ferre non poſſet.
Nec ſilueſtriū beſtiarū inuſitata cornua defuere:nō minꝰ ſuapte natura:ꝗ cultu mi
Dęmoniū e ſimulacro exceſſit.
rāda. Dęmō in furui aīalis figura penetralibꝰ excedere viſus: ſubito ſe circūſtantiū
luminibꝰ abſtulit. Igit̄ oppidani ſimulacro vrbe egerēdo funes iniicere iuſſi cum id
priſtinę religiōis metu ꝑ ſeipſos exſequi nō auderēt:captiuis exteriſqꝫ quęſtū in vr=
be petentibꝰ vt illud eiicerēt imperabāt:ignobiliū hominū capita diuinę irę potiſſi=
mū obiectanda ducētes. Quippe domeſtici numinis maieſtatē:quā tāto cultu proſe
qui cōſueuerāt:graues eueſtigio pœnas a ſuis violatoribꝰ exacturā putabant. Tum
vero varię incolarū voces exaudiebātur. Aliis dei ſui iniurias lamēto/aliis riſu ꝓſe
quētibus. Nec dubiū quin ingēs prudētiori oppidanorū parti rubor inceſſerit ſim=
plicitatē ſuā tot annis tā ſtolido cultu deluſam cernēti. Pertractū in caſtra ſimula=

crũ/ammirãtis exercitꝰ cõcurſus excepit. Nec prius ſibi p̃cipes ſpectãdi licẽtiã in-
dulſerũt: q̃ plębẽ viſendi ſatietas admonuiſſet. Reliquũ diei ĩ obſidibꝰ qui pridie re-
mãſerãt accipiẽdis deductũ eſt. Sed & ſcribę p̃cipũ in vrbẽ mittũtur qui ſacerdo-
tali miniſterio rudẽ religiõis populũ chriſtianis ſacris aſſuefacerẽt: eiuſq; ſacrilegis
ſenſibꝰ ſanctitatis diſciplinã ingenerarẽt. Veſpera appetẽte oẽs qui culinis pręerãt:
ſimulacrũ attẽtatũ ſecuribꝰ in exigua fruſta aptoſq; foculo ſtipites redegerũt. Cre-
diderim tũc rugianos priſtinę piguiſſe culturę cũ patriũ auitũq; numẽ qđ maxima
religiõe celebrare ſolebãt: igni deformiter applicatũ cõcoquẽdis hoſtiũ alimẽtis fa-
mulari cõſpicerẽt. Poſt hęc noſtri pariter & fanũ cremãdũ & baſilicã lignis machi-
namẽtorũ exędificandã curabãt: belli inſtrumẽta pacis domicilio ꝑmutantes. Itaq;
qđ obterẽdis hoſtiũ corporibꝰ excogitauerãt ſaluãdis eorũ ſpiritibꝰ ĩpẽdebãt. Dies
quoq; quo theſaurus Suantuitho votorũ noĩe cõſecratus a Rugianis traderẽt pręfi-
gitur. His expletis Abſalon granzę karẽtinẽſis ꝓmiſſiõe ducibꝰ expoſita cũctiſq; eiꝰ
experimẽtũ ſumi debere iudicãtibꝰ cũ trigĩta nauigiis noctu/diſceſcit. Rege ſub pri-
mã lucẽ inſequi monito. Tãtus aũt karẽtinis arkonenſis expugnatiõis nũtio terror
inceſſerat, vt locũ qui ab Abſalone p̃notatꝰ erat ante p̃fixũ tẽpus accederẽt. Illic grã-
za equo inſidẽs voce eminꝰ miſſa: quiſnã claſſi p̃ręeſſet rogabat. Quã poſtq̃ ab Abſa-
lone ductari cognouit: grãzam ſe eſſe confeſſus regẽ Tetiſzlauũ cũ Iarimaro fratre
& vniuerſis Rugianę nobilitatis proceribꝰ aduenĩſſe ꝑdocuit. Quos Abſalon inter-
poſita fide naue exceptos ac per oĩa arkonẽſiũ exẽplo deditionẽ pactos: ad regis aduẽ-
tũ vſq; detinuit. Quo ꝑ oĩa pactiõibꝰ aſſentiẽte: ſolo Iarimaro ex Rugianorꝫ optima-
tibꝰ aſſumpto vna cũ Suenone Aruſienſi karentiã ꝑgit. Reliquos quo tutiꝰ vrbẽ pe-
teret ꝑ Eſbernũ fratrẽ epulis allectos: nõ ante reditũ ſuũ dimittẽdos curauit. Tri-
gĩta ſolos domeſticos milites ſecũ habebat: quorũ maiorẽ partẽ orãtibꝰ karẽtinis ne Karẽtina
quid rixę ꝑ eiꝰ comites ĩ vrbe cõcitarẽt remiſit: fiduciaq; q̃ familia abũdãtior ad vr- vrbs.
bẽ cõtẽdit. Hęc vndiq; ſecus voraginibꝰ ac lacunis vallata vnicũ paluſtri ac difficili
vado aditũ habet quo ſiqs incautis vię exceſſibꝰ aberrauerit in ꝓfundũ paludis inci-
dat neceſſe eſt. Hoc vadũ emẽſis: p̃tẽtus vrbi callis occurrit: hic ad portã ducit, me-
diuſq; vallũ ac paludẽ interiacet. Itaq; karẽtini quo deditionẽ ſuã concinniorẽ effi-
cerẽt: ſex miliũ numerũ explẽtes armati ſeſe portis effundũt: viãq; noſtrorũ ꝓgreſ-
ſui opportunã ſuffixis humo cuſpidibꝰ diuerſa acie circũſtare cœperẽt. Quo aſpectu
ſtupentẽ Suenonẽ rogãtẽq; quidnã ſibi hoſtiũ vellet excurſus: Abſalon metu carere
pręcepit: eorꝫ egreſſionẽ ab obſequẽdi ſtudio ꝓfectã docẽdo. Qui ſi nocẽdi animũ ge-
rerẽt: faciliꝰ intra vrbẽ facinꝰ exſequi potuiſſent. Quãta porro illũ fiducia p̃ditũ ęſti-
memꝰ qui capitis ſui poteſtatẽ armati hoſtis ancipiti arbitrio tã facile credere non Abſalonis
dubitauit! Sed & milites eiꝰ exẽplo firmati: nec vultu nec ordine mutato parẽ ꝓce- fiducia.
dẽdi cõſtãtiã ſeruauerũt: plus ſpei in vniꝰ Abſalonis pręſidio q̃ metꝰ in hoſtiũ mul-
titudine reponẽtes. Tranſgreſſos vadũ viãq; vallo citeriorẽ aggreſſos karẽtini q ſe
hinc inde cẽturiauerant: humi proſtratis corporibus perinde ac ſuperos: adorandi
officio venerati ſunt: exſurgẽteſq; eorum veſtigia beniuolo ſtudio conſectari cœpe-
runt. Iocundus Abſalonis ingreſſus: auido egreſſionis populo extitit. Neq; enim vt
priuatæ rei legatus/ſed tanq̃ publicæ pacis miniſter excipitur. Inſignis hic vicus
trium præpollentium fanorum ædificiis erat: ingenuæ artis nitore viſendis. Iis
tantum pene venerationis priuatorum deorum dignitas conciliauerat/quantum
apud Arkonenſes publici numinis auctoritas poſſidebat. Sed & hic locus vt pacis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tempore deſertus: ita tunc frequentibus habitaculis conſertus patebat. Quorū altitudinis tres ordines fuere: infimo medii ſup̄miq; ponderibꝰ ſuſtentamentū p̄bente. Quinetiā tantę cōſertiōis anguſtię fuere vt ſi tormētis ī vrbē lapides iacerētur: nudam humū in quā cōciderēt nō offenderēt. Super hæc natus immūditiis fœtor cūctos vrbis penates aſꝑſerat: nec minus corpora q̃ metus animos cruciabat. Vnde noſtris karentinos obſidioni reſiſtere nequiuiſſe conſpicuū fuit. Neq; enim eorum tam prōptam deditionē vlterius mirari voluerūt quorū tam arctam neceſſitatē liquido ꝑuiderūt. Maius fanū veſtibuli ſui medio cōtinebatur ſed ambo parietū loco purpura claudebātur: tecti faſtigio ſolis dūtaxat columnis impoſito. Itaq; miniſtri direpto veſtibuli cultu tādem manus ad inferiora fani velamina porrexerunt:

Idolum nomine Rugięuithus.

quibus amotis factū quęrcu ſimulacrū / qđ Rugiæuithum vocabant / ab omni parte magno cū deformitatis ludibrio ſpectandū patebat. Nā hirūdines quę ſub oris eius lineamētis nidos molitę fuerāt: in eiuſdē pectus crebras ſtercorū ſordes cōgeſſerāt. Dignum numē cuius effigies tam deformiter a volucribus fœdaretur. Pręterea in eius capite ſeptē humanæ ſimilitudinis facies cōſedere: quę oēs vnius verticis ſupꝰficie claudebant. Totidem quoq; veros gladios cū vaginis vni cingulo appēſos eiꝰ lateri artifex cōciliauerat. Octauū in dextra deſtrictū tenebat: hūc pugno inſertū firmiſſimo nexu ferreus clauꝰ aſtrinxerat. nec manui niſi p̄ciſæ euelli poterat: quę res trūcandę eius occaſio exſtitit. Spiſſitudo illi ſupra humani corporis habitū erat: lōgitudo vero tanta vt Abſalon ſupra primā pedū partē cōſiſtēs ęgre mentū ſecuricula quā manu geſtare cōſueuerat / ęquaret. Hoc numē ꝑinde ac Martis viribꝰ pręditum: bellis pręeſſe crediderāt. Nihil in hoc ſimulacro iocūdū viſentibꝰ fuit: lineamentis impoliti cęlaminis deformitate ſordētibꝰ. Iāq; famuli maxima cū totiꝰ vrbis exanimatione tibiis eiꝰ ſecures applicare cœꝑerūt. Quibꝰ abſciſſis comitāte ſono lapſus terrę trūcus impingit. Hoc viſo oppidani: dei ſui viribꝰ inſultātes religionem

Poreuithꝰ.

mutauere contēptu. Nec eius excidio cōtentę ſatellitū manꝰ ad Poreuithum ſimulacrū qđ in ꝓxima æde colebat auidiꝰ porrigunt. id quinq; capitibꝰ cōſitum: ſed ar-

Porenutiꝰ.

mis vacuum fingebat. Quo ſucciſo Porenutii tēplū appetit. Hæc ſtatua quatuor facies rep̄ſentās: quītam pectori inſertā habebat: cuius frōtē lęua: mētū dextera tāgebat. Hęc famulorū miniſterio ſecuribꝰ icta cōcidit. Has ſtatuas oppidani Abſalonis edicto intra mœnia cremare iuſſi preces īꝑio opponere cœꝑerūt orātes miſereat cōfertę vrbis. Nec incēdio obiiciat: quorū iugulo parcat. Nā ſi ignis ad vicina ꝓlapſus: vnū e tabernaculis corripuiſſet: ob eximiā cōſertionē vniuerſa indubitāter cōuelleret. Quapropter eas vrbe egerere rogati diu repugnauerunt: ꝙ ſe mēbrorum quorū miniſteriū imꝑio exhibuiſſent numine pœnas exigēte vſum amiſſuros metuerent: contemptūq; religione excuſare pergebant. Ad vltimum Abſalonis monitu: dei qui ſibimet opitulari non poſſet potentiam floccipēdere docti: ſpe impunitatis accepta imperio ocyus paruerūt. Nec mirum ſi illorū numinū potentiā formi-

Dęmonum ſcelerata inſtituta.

dabāt a qbus ſtupra ſua ſępenūero punita meminerāt. Siquidē mares in ea vrbe cū fœminis in cōcubitū adcitis canū exēplo cohęrere ſolebāt. Nec ab ipſis morando diuelli poterāt. Interdū vtriq; ꝑticis ediuerſo appenſi inuſitato nexu ridiculū poplo ſpectaculū p̄buere. Ea miraculi fœditate ſolēnis ignobilibꝰ ſtatuis cultꝰ acceſſit: creditūq; eſt eaꝝ viribꝰ effectū qđ dęmonū erat pręſtigiis adumbratū. Sueno vero quo magis ſimulacra aſpernāda doceret ſup ea cū a karētinis eiicererent ſublimis conſiſtere voluit. Quo facto pōdꝰ cōtumelia auxit. Nec minꝰ trahētes rubore q̃ onere ve

xauit domeſtica numina alienigenę pontificis pedibus ſubiecta cernētes. Dum hæc a Suenone gerūtur Abſalon tribus cœmiteriis in agro karētino dedicatis / veſpere karentinam rediit deletiſq; ſimulacris vna cum Iarimaro profunda nocte ad naues peruenit eūq; ſecum cœnitare coegit. Iamq; Abſalon ternas continue noctes abſq; ſomno exegerat. Adeoq; oculorū eius aciem vigiliæ debilitauerant / vt pene vidēdi vſum extinguerent. Sequēti luce ſcribę & qui priuata principū ſacra tractabant: ſacerdotiorū ornamentis donati: regenerandę per aquā prouincię miniſteriū prębuerunt. Item baſilicas cōpluribus in locis moliti priuatæ ſuperſtitionis tuguria / publicę religionis domiciliis mutauerūt. Eodem die pariter accipiendis obſidū reliquiis vacatum eſt. Quo tempore pomeranorū duces qui Tetiſlauū regno exuendū: ſeq; rugianæ rei dominium in præmiū militię recepturos putabant: poſtulata abeundi licentia: amicitias hoſtilitate mutarūt. Quæ res ipſis poſtmodum ac danis longam belli diſcordiam interiecit. Veſpere portu ſoluentes ſe ad proximā continēti inſulam appulerunt: illic regi ſeptem æqualis magnitudinis arcæ conſecrata deorū numini pecunia refertę a Rugianis allatæ ſunt. His peractis remittendæ expeditionis decretum vulgatur. Qua reuerſa Abſalon nouos ſacerdotes non ſolum ordinis ſui inſignibus verum etiam cōmeatibꝰ inſtructos reuocatis prioribus in Rugiam delegauit, ne alienis impenſis vtendo populū quem ſacris documētis erudituri erant in exigendis vitæ neceſſariis onerarent. Nec prædicationis eorum miniſterio miracula defuere. Siquidem cōpluribus debilitate corporis reſolutis per eorū ſalutares preces bonę valitudinis habitus recuperatus eſt. Quod potius lucrandę gentis reſpectu q̄ ſacerdotum ſanctitati diuinitus conceſſum videri poteſt. A quibus etiam detractę religionis ſupplicia varia membrorum ſtrage grauiter exigebātur: vt manifeſte deum & cultus ſui præmium & contemptus vindictam afferre putares. Ibidem quoq; nuper clarum inauditi generis miraculum incidit. Matrona quædam a viro immerens adulterii inſimulata cum purgandę infamię gratia candenti laminæ dexteram obtuliſſet ſubito ferrū quod exceptura erat perinde atq; innoxiæ manus contactū fugiens neglecto pondere ſublime ſe extulit penduloq; motu gradientis fœminæ inceſſum comitans cum ante aram iactandū erat inter religioſam aſtātium ammirationem proprio impulſu humi decidit. Ea res & mulieris infamiā leuauit & viſentium animos religioni proniores effecit. Nec temere quidem pudicitiam ſuam tam ancipitis argumēti iudicio credidit / cui corporis animiq; fidutiam certę ſynceritatis conſcientia miniſtrauit. Capta Rugia cum adhuc pyraticę labes cunctos maris noſtri ſeceſſus fœdaret: ſollerti danorum inſtituto prouiſum eſt vt eorum claſſe recenſita quarta quæq; nauis aduerſum maritimos prædones quo ad temporum habitus ſineret excubandi officio fungeretur: ſicq; quorūdam aſſiduitas vniuerſorū laborem abſolueret. Tantum enim commodi gens noſtra in paucitatis continua quantum in multitudinis interciſa militia reponebat. In quod munus potiſſimum iuuenes coniugiorum expertes legi placuit / ne militiæ ſtudium thori charitate torpeſceret. Iiſdē Abſalon & Chriſtophorꝰ duces addunt. Qui domeſtici freti liminibus nō cōtenti etiā Rugiana littora ac leuticios ſcrutabātur anfractus. Per idē tēpus legati regis quos vt ſibi paternę aię ſanctitatē ſacris honoribꝰ venerari liceret Romā tranſmiſerat: cōſentaneas voto literas rettulerunt. Quibus cognitis rex oī Danica nobilitate ſub edicto Ryngſtadiū euocata circa ſolēne Ioānis qđ ī ęſtiuo ſolſtitio colit̃ & parēti cęleſtes honores & filio regios celebrare cōſtituit

Miracula.

Rugię expugnatio peracta.

Expeditio ī pyratas.

Kanutus dux catalogo ſanctorū aſcribit̃.

maxima claritatis incrementa accepturum ſe ratus / ſi vna eademq; luce ex iis alte-
rum ara / alterũ corona donaſſet : vt & huius infantiã regnũ reciperet & illius ſpi-
ritum publica religio cõſecraret. Sed neq; ſe vlla alia ex re tantũ voluptatis hauſtu-
rũ credebat q̃ ſi in filio maieſtatis ſuę inſignia viuus cõſpiceret potuiſſet. Quinetiã
naues a propinqua ſtatione reuocatas lõginquã agere iuſſit quo citius ꝓfundę bar-
barię pyratas offenderẽt : ante feriam quæ Ioannis cenſetur participandę ſolẽnita-
tis gratia reuerſuras. Diſcedentes quoq; præmonuit ne huius generis pyratas calli-
dius q̃ fortius cõfligere ſolitos repẽte laceſſerent: & quibus id conſuetudinis ſit vt
hoſtili claſſe ſuperueniente nauigiis ſuis in littus ſubductis de induſtria citato cur-
ſu latebrã petant / hoſtibuſq; liberũ inſtandi locum tribuant. Sed mox vt eorũ naui-
gia ardenti remigum ſtudio paſſim littoribꝰ applicata cõſpexerint: improuiſo re-
curſu latebris erũpentes eadem brachiis per foros iniectis appræhenſa ſubducant
ſubductaq; nautis partim lapidũ partim telorũ nymbo obrutis ferro ꝑfodiant ac
crebris foraminibus abſumãt. Hos itaq; tametſi fugere videantur auidius inſequẽ-
dos non eſſe / quorum non minus fuga q̃ impetus metui debeat: neq; terga præben-
tibus præpropere innitendum: ſed potius & littus compoſito nauigationis genere
ꝑtẽdum & in aciem iunctis patiẽter ordinibus deſcendẽdum. Hæc agẽtibus in ex-
ꝑedito victoriam fore / ꝙ inermes illi nudiſq; ꝑne corporibus dimicantes plus aſtu
q̃ apparatu niti ſoleant. His monitis incaleſcentes ſe in Olandiam appulerunt. Ve-
rum q̃q̃ Sueones ac Dani inimicitias gererent ne deſtinatam paganis cladem chri-
ſtianis infligerent inſulæ parcendum duxerunt religionis concordiam regnorum
odiis pręferẽtes. Hic ab indigenis permixtos Eſtonibus Curos propinquo in portu
pyraticam exercere perdocti : indicatum ſibi locum vt cuiq; nauigationis celeritas
ſuppetebat / cum contẽptu hoſtium regii monitus immemores certatim ſubintrãt.
Quo viſo ſpeculatrix Eſtonum ratis remigio in altum exceſſit : obuiaq; nauigatio-
ne diffugere q̃ ſocię claſſi viſorum nuntium afferre maluit. Quod reliqui pyrata-
rum experti ſubductis in continentem nauigiis de induſtria ſe propinquæ ſiluę fru-
ticibus occultare cœperunt. Quorum commentum Sueno Scøllingus & Nicolaus
Wendilenſis haud callide ęſtimantes vehementi remorum impulſu cõcitatis naui-
giis cum vniuerſis remigibus littus inſiliunt vbi protinus fallaci barbarorum re-
curſu excepti / diuq; cum iiſdem ſtrenue præliati neglecti regalis conſilii pœnas
exitio pependerunt. Quibus dum Touo lõgus & Eſgerus inſignes Abſalonis equi-
tes auxilio fore geſtiunt: quorum ſpiritum protegere ſtudent ſociantur funeribus.
Talibus ſociorum periculis Magnus Scanienſis irritatus magis q̃ territus diuerſo
littoris aditu ſimilem pugnę euẽtum habuit. Horum omniũ nauigia barbari prius
remigibus viduata mox ſecuribus perfoſſa profundo merſerunt. Has militum ſtra-
ges Chriſtoforus contemplatus temperato remigii curſu terris nauem abſtinuit.
Quæ cum fluctuante prora littori latus aduerteret / tanta ſaxorum vi ab hoſte pe-
tita eſt vt remiges ſua tãtum corpora munire contenti: aliena attentare nequirẽt /
nec iam inferẽdis ictibus ſed vitandis vacarent. Hęc poſtq̃ Eſbernus aĩaduertit: ne
ſanguis regius fruſtra ſibi creditus videretur ſtrenua nauigatione cõtinentẽ ꝑten-
do mediis ſe iaculantiũ ſaxis immerſit oneratũq; periculis iuuenẽ ab imminẽti exi-
tio nauigii ſui interiectu ſeruauit. Quod protinus barbari magnis viribus appræ-
henſum vulneratis qui proræ pręerant in littus haud ſegniter ꝑtrahendũ cura-
runt. Eſbernus cum ſe tribus ſpiculis balliſta emiſſis toties ictu fraudatum vide-

Regis ad pyratas ſubigẽdos monita.

Dani a pyratis oppſſi

Eſberni virtus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ret confracto tormento cuius vſum fruſtra tentauerat a puppi in proram armatus
conceſſit ſoluſq; tot hoſtes aliquanto diei ſpatio mira animi corporiſq; virtute ſuſti
nuit. Tandem ſilicibus adeo contuſus teliſq; ꝑſtrictus vt pedibus quoq; deficeretur
ęgre puppi repetita cōſedit. Iamq; a comitibus deſertus nam cūcti pręter vnū pel-
lente metu ꝓfundo ſe dederant / poſtq̃ barbaros nauigiū cuius iam latera dolabris
perfregerant inſilire cōſpexit: virtutis priſtinę nō oblitus viribus recollectis ſemel
iterūq; ac tertio exceptos fugauit: telaq; in ſe congeſta acerrime in hoſtem retorſit
Auxilio ſibi vertēs quod in eius perniciem vis aliena cōtulerat. Ad vltimū hebeta-
tis neruis laſſitudinis nimietate cōfectus cum potius debilitati q̃ hoſti cedens reſu-
mendarū virium gratia paululū gradum referre cœpiſſet / tā grauem lapidis ictū
capite excepit vt ante puppim pene exanimis collaberet. Quem cū barbari cōſcenſo
nauigio iacentē obtrūcaturi cōcurrerēt: vnicus ei9 comes cū voce ſemianimē ſuſci-
tare nō poſſet: dextera cōpræhenſum erexit ſolaq; cōſiſtentis imagine ꝓpinquas ho
ſtium cateruas reppulit. Tanta quippe fortitudinis eius experimēta fuerāt vt aſpe-
ctu nō minus q̃ viribus hoſtem terrerēt. Poſtremo ſenſibus redditis comitem per-
cunctatus curnā ab eo fatigaret poſtq̃ nauigiū barbaris completū audiuit priſtino
animi vigore pulſis oībus in ꝓram cōceſſit pugnaq; ſtrenue edita cū viribus prope
modū abſumptis ad malū regredi vellet rurſum ſemianimis concidit periſſetq; ni
eum Chriſtofori remiges ocius naue exceptū ſeruaſſent. Quę res cęteros in littoris
acceſſione cautiores effecit. Eo nāq; ꝓſpectius abſtinentes eminus rem fundis iacu-
liſq; geſſere. Et quoniā rebus vlterius attētādis noctis ꝓpinquitas officere videbat:
ſumpto differēdę pugnę cōſilio ne qua barbarorū ratis nocturno port9 egreſſu clā-
deſtina fuga dilaberet / excubiis obſeruādū duxerūt. Igitur barbari cū ſe tātę claſſis
obiectu cōcluſos viderēt fortitudinē ex deſperatiōe capiētes / iam nō de fuga ſed vi-
ctoria cogitare cœperūt. Itaq; partim ꝓpriis hoſtiūq; nauigiis quibus potiti fuerāt
partim ſilueſtribus trūcis arboreiſq; molibus munitionē ad vrbis inſtar ædificant:
binos habentē introitus arctos admodū anguſtiiſq; difficiles / quibus qs veluti poſti
cis ſubmiſſus irreperet: latera quoq; quæ ex nauigiis cōpegerant velis in multipli-
ces ordines cōuolutis exterius imminebāt / ꝓpugnaculorū vſum a telarū cōſertio-
nibus mutuātes. Pręterea aliis ſectos ſtipites figēdis ictibus exacuere: aliis littoralia
ſaxa iactib9 idonea legere curę fuerat / & ne vlla ex parte remiſſis animis viderētur
bacchātiū more cātu choreiſq; lætitiā ſimulabāt: Danis triſtē ſilētio noctē ducētib9
Tunc lucas Chriſtofori ſcriba nationis Britānicæ literis quidē tenuiter inſtructus
ſed hiſtoriarū ſciētia apprime eruditus / cū infractos exercitus noſtri animos vide-
ret mœſtū ac lugubre ſilentiū clara voce prorūpens ſollicitudinē alacritate muta-
uit. Siquidē memoratis veterum virtutibus noſtros ad exigendā a ſociorum inter-
fectoribus vltionē tanta differēdi peritia cōcitauit: vt non ſolū mœſtitiā diſcuteret
verū etiā cunctorum pectoribus fortitudinē ingeneraret: dictuq; incredibile fuerit
quantū virium in noſtrorū animos ab alienigenę hominis ſermone manauerit. Di-
luculo redito paucis ad ꝓhibendam hoſtiū elapſionē relictis remoto ab eorū caſtris
ſpatio littus cōſcendūt ne in ipſo apparatu repētinos ſuꝑuenientiū paterētur incur
ſus. Itaq; cultius armatis in acie pręire iuſſis: ignobilibus quibuſq; ſubſequēdi locum
attribuūt. At barbari nō per acies ſed paſſim munitione delapſi ingēti clamore edi
to in pugnam proſilire cœperūt exiſtimātes danos ſtrepitus viribus perterrefactos
primo cōgreſſionis impetu ſuperādos. Tātus autē clamoris eorū horror increbruit

Lucę ſcribę ex hiſtorię narratione vtilitas.

vt in poſtrema acie collocatis non ſolum metum ſed fugam incuteret. Verum a prę
cedentibus ſecus ac rebantur excepti non minore impetu caſtra q̃ reliquerant repe
tebant. Complures ex eis cęſi ſolus / e noſtris Olauus guttur telo traiectus multoq;
Nicolai ſanguinis profluuio debilitatus ſemianimis in littus refertur. Primus Nicolaus Sti
cędes. conis filius vir genere & viribus iuxta ſplendidus / defenſam a barbaris munitio=
nem irrupit: ſed in ipſo mox aditu vehemẽti fuſtis ictu except⁹ procubuit. Quem
Ako frater ꝓprii corporis obiectu protegere cupiens dirum in gutture vulnus ex=
cepit. Quorum fortitudinis veſtigia cæteri inſecuti facto irruptionis gradu cum
contemptu periculorum atrocius in hoſtem graſſantur. Quibus etiam qui excu=
biis præerant ſuperuenietes opem tulere / alii malis appoſitis munimenti faſtigium
trãſcendentes ferendi ſociis auxilii ſtudio hoſtilibus ſeſe globis immergũt. Tãta au
tem in barbaros ſtrages exercita eſt: vt ex ipſa eorũ multitudine ne cladis quidẽ nũ
tius ſuperſtes reperiretur. At noſtri prædæ participatione acta refectiſq; nauigiis
nobilium ſociorum cadauera / ſallientes ignobilibus ibidem tumulatis in patriã re=
ferenda curabant. Qua inita waldemarum apud Ryngſtadium magna cum opti=
matum frequentia regio apparatu feriantẽ reperiunt. Vbi lundenſis pontificis mi=
niſterio cuius id exequendi officium erat & patris eius oſſa arę traduntur: & filius
Kanut⁹ cõ ſeptem annos natus kanutus rex cõſecratur regia in ſella purpera venuſtat. Qui=
ſecratur. bus debita religione celebratis Helgo põtifex Aſloenſis & Stephanus Vpſalenſis ab
Erlingo miſſi editiore loco occupato pacem Noruagienſibus benigno precabantur
alloquio. Quã a rege eo potiſſimũ die concedendam eſſe mõſtrabant / quo & filium
diademate / & parentẽ altario honoratum vidiſſet: tantũ ꝗ excellenti eorũ facundię
tributũ eſt vt Erlingo familiaris colloquii aditus promitteret. Ad quem Eſburnus
poſcente Helgone nondũ reſanatis vulneribus legatus dirigitur. Erlingo & Iuaro
Noruagienſibus interim obſidum loco apud regem retentis. Multa illi in concione
Erlingus inſolenter / hic multa Erlingo audacter reſpondit. Quo Erlingus domi
ſuæ detento waldemarũ allocuturus Syalãdiam quatuor nauigiis Stephano Vpſa
lenſi comitatus accedit. Quem cum Abſalon nuper a regis in Iutiam proficiſcentis
comitatu magna claſſe regreſſus Iſørenſi in portu aduentantẽ videret: ſociis quicq̃
hoſtiliter conari vetitis ne ſuperuenientibus metus iniiceretur / tranquille eius na=
uigationem excepit: quem etiam maiore claſſis ſuæ parte dimiſſa / ad regem perdu=
xit. Is cum prima colloquii die obiurganter exceptus de concordia deſperaret / Ab=
ſalonẽ per Stephanum orat tuto ſibi diſcedere liceat. A quo timidius q̃ ſi in patria
foret ſentire prohibitus colloquium repetiuit pacemq; probatis conditionibus im=
Cõditiones petrauit. Enimuero cũctis Noruagienſium magnatibus in eandem ſacramenti for
fœderis mam obſtrictis / iureiurando pollicitus eſt ſe filium regis waldemarum admodum
noruagieñ. paruulum educationis officiis proſecuturum: eundemq; prius Noruagię ducẽ de=
inde regni hæredem futurum ſi filius ſuus Magnus abſq; liberis iuſto matrimonio
ſuſceptis decederet. Quinetiã miles regis effectus quotieſcunq; res poſceret, ſexa=
ginta Noruagienſium naues in eius comitatũ expediendas promiſit. Cuius pactio=
nis tenorẽ Danorum fide laudata domi poſtmodũ in cõcione vulgauit. Quẽ Touo
deſcendentem reducendi Eſberni gratia proprio ſequebatur nauigio. In quo profe
cturus Eſbernus munificẽtia gentis arcuũ telorũq; donis honuſtus abſcedit. Cum
ad Oddam prouinciam perueniſſet ex eius ſpeculatoribus regem expeditione po=
meraneam petiuiſſe cognoſcit. Iidem ab eo interrogati an yllos recenter pyratas

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

vidiſſent/quadraginta ferme nauigia ad inſulam Syrã appuliſſe denuntiant, pręfa=
ti parũ ſe noſſe negociatrix an pyratica claſſis exſtiterit. His auditis Eſbernus vt no
ctu inſcios pręteriret neglecto ſyderis habitu q̃ remotiſſime terras nauigando vita
re conſtituit/pyratico ſe conſpectui ſubducere cupiẽs. Sed dum obſcuritatis auxiliũ
expetit: ſubito collucẽtis lunę fulgore proditur. Nam Sclaui ſerena nocte conſpecto
velo obiecta claſſe nauigantem excipiunt. Quibus cõſpectis Eſbernus nautas arma
capere loricatoſq; ſuis in locis conſiſtere hortatus reliquos ſecũ in prorã perductos
ex vtroq; nauigii latere ſpiculis hoſtem inceſſere iubet: vt ſalutem ſuã protegere ne
ceſſe habentes ſegnius alienã impeterẽt. Pręcepit quoq; cum primũ claſſis obiectum
veli beneficio penetraſſent eodẽ defenſionis genere quo prorã inſtruxerant ſe duce
puppim cõmuniant/obſeruato ne quis pręter eum intra prǽliandũ fandi licentiam
vſurparet quo melius imperãtis iuſſio exaudiretur: quẽ ſic occidere contigiſſet To
uonis verterent̃ iperium. Hic ſi periſſet Eſgero proloquium deferret̃. Quibus pro=
ſtratis minimũ pugnę reſtaturũ dicebat. Quo demũ loricã ſumere volẽte is qui gu
bernaculo pręerat quo ſe ſit protecturus inquirit cũ vtraq; manu circa gubernandi
officium occupata neutra neceſſariæ defenſionis vſibus aptare poſſit. Cui continuo
Eſbernus munimẽtum qđ erat ſumpturus tradidit ſeq; q̃ gubernatorem hoſtibus
inermẽ offerre maluit. Quo facto vnius hominis corpus ferro, omnium vero mẽtes
audacia inſtruxit tãtopere hoſtes a ſe contẽni demonſtrãs. Quibus iuxta Eſberni cõ
ſilium obedienter ac ſtrenue geſtis poſtq̃ claſſis globũ aciemq; perruperãt: Primus
ſequẽtium Sclauorũ incurſus vi telorũ abigitur: Secundus aliquãto maiore conatu
editus pari modo repellitur. Tertio barbari tãtam vnius nauigii virtutẽ mirati cũ
quibus pręlient̃ interrogant. Reſpondet Eſbernus fruſtra nomina rimari qui p̃dam
occupare non poſſint. Hunc vocis iactum expertus Ericus Iuriſii filius vir generis
clari ſed cordis obtuſi: quem forte Sclaui illic captiuum habebant/q̃ poterat clara
voce p̃dicauit Eſbernum ab eis capi non poſſe. Quo audito ſe ipſos niſi eo potirẽtur
inuicẽ execrati hoſtilis nauigii latera citra malum cõmunibus roſtris impellunt. In
quo cõflictu cõplures ex eis exanimati ſunt Syalandẽſium nemine periclitato. Cũq;
ventus cuius nõ modicum auxilium erat aliquantulum ex priſtino habitu remitte
re videret̃/interrogatus a ſuis Eſbernus an velo remigiũ adiicere oporteret: id fie=
ri prohibuit ne nauigationẽ metu conficere putarẽtur. Cunq; barbaros identidem
firmatis animis pertinacius inſtare cognoſcerẽt perſeuerantię eorum metu an ſilex
intra nauigium ſuppeteret percontatus/poſtq̃ haberi eum animaduertit malũ con
ſcendi inq; eius cacumine ignẽ extundi p̃cepit. Cuius facti acumine barbaros ſequẽ=
tem claſſem imitari putantes/ab vlteriore ſui inſectatione cohibuit. Cum velũ ex=
tra proſpectum hoſtium eſſe crederet demiſſo eo domeſticum in portũ remigio per
uenit. Ita nõ minus ingenio ſuo q̃ ſociorũ viribus adiutus partim a fortitudine/par
tim ab aſtutia pręſidinm mutuatus eſt. Interea rex Rugianorum claſſe auctus perq;
oſtia amnis Zywinę pomeraniã ingreſſus Iulini oppidi ipſo intacto cõfinia populat̃.
Deinde ad fluuium Iulino caminoq; iunctum vniformẽ principiis oſtiis bipertitum
regia claſſe progredit̃. Cuius nauigationem crebra ſępium obſtacula a piſcatoribus
defixa difficilem faciebant. Pons quoq; pręlongus Iulini mœnibus cõtiguus/media
amnis interciſione trãſitiue coarctabat: citra quẽ ĩpedimẽtis vrgẽtibus pernoctatũ
eſt. Mane rex continẽtem aggreſſus ex aduerſo vrbis ĩ ripa auſtrali pontẽ diſiici iuſ
ſit. Nec minori Syalandenſibus piſcatoreas ſępes conuellere ſtudio fuit. Quos cum

Eſberni in periculo ſtrẽnuitas.

Stratagema.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Iulinēſes per occultum pōtis tranſitũ cimbis prolapſi propellere niterenť: Abſalon
qui ſimul cũ rege ripam aſcenderat: Alienis nauigiis correptis opportunũ eis præ=
ſidium attulit. In cuius clypeum cōiecta tela inania cadebāt ſociorũ ſcutis immiſſas
cuſpides retētantibus. Cunqꝫ eius nauigium huic ſpectaculo procul intētum hortā
te rege propius acceſſiſſet / repulſis hoſtibus ingētiqꝫ pontis parte conuulſa cæteræ
claſſi nauigandi iter tribuitur. Quam cum oppidani prętereuntem ſcaphis inceſſe=
rēt: Abſalon & Suno / cymbas ſuas ſagittariis completas eis obiiciunt. Ancepſqꝫ ex=
ercitatio erat nauiculis vario tormentorum genere decertantibus. Verum vt Iuli=
nēſibus oppidum / ita noſtris claſſis refugio fuit. Ad vltimũ cedentes oppidanorum
Scaphę liberũ claſſi progreſſum dedere. Quam cũ Suno poſterius ſequereť quendā
e Iulinēſibus inſolētius ripę incurſantē eiecto balliſta ſpiculo īteremit: eiqꝫ mox aliũ
ſubuenire conātem ſimili ictu proſtrauit. Quorũ corpora totidē ocius accurrentes
humeris ſuis excepta celerrime deportarũt. Cũqꝫ noſtros ob id factũ vnus ex oppi=
danis ꝑinde ac ſociorũ necem maledictis vlturus acerbiore cõuitio inſequeretur
proterue eũ Guthſkalcus agere p̄dicabat / ꝙ dona quæ in alios vltro collata cōſpexe
rit cōtumelioſa verborũ violentia aſſequi cupiat. Nā cũ duos eorũ pedites a noſtris
equites factos cōſpexerit: reliquos ſi propius acceſſiſſent, ſimilibꝰ equis eē donādos.
Quo dicto nō ſolum inſectatoris petulantiā cōtudit / verũ etiam oppidanorum oīm

Camini op
pugnatio.

inſolentiam proculcauit. Inde ad inſulam Criſztoam peruentum. Cuius incēdio ab=
ſtineri rex vt annonę equorũ alimētis neceſſarię pceret edixit. Proxime ad vrbē Ca=
minũ permeato amne ꝓceditur. Cuius ſeptētrionali prouincia armis incēdioqꝫ va=
ſtata p̄lium eius in ponte cōſeritur. Sub quē Sclaui per occulta vada repētes lanceis
inter rimas porrectis furtim noſtros vulneribus appetebāt. Cuius incōmodi fraudē
Danicarũ illico Scapharũ frequētia diſpulit. Pontis quoqꝫ fragilitas excidium mini
tans amplius ꝗ hoſtis ſęuitia in metu reponebať. Igitur omiſſa vrbis oppugnatione.

Cryſztoā
reditur.

Cryſztoam reditur. Vbi reducendę expeditionis ſumma cũ totius exercitus hęſita
tione cōſilium agitantes qua parte pontũ repeterēt ambigebāt. Nam cũ pomerano
rũ lacus tribus oſtiis in fretũ decurrat / duobus Penēſi videlicet & Swyznēſi longin
quitatis tędio faſtiditis ꝓpinquā Caminenſis exitus breuitatem adire placuit. Quē

Lacus pro=
funditas.

Gero quidā regionis eius locorũ peritus adeo vadoſum incertęqꝫ ꝓfunditatis aſſe=
ruit / vt eum æſtus dũtaxat regreſſu ſuo meabilem faciat. Cuius cognoſcendi gratia
Abſalon cũ tribus nauigiis miſſus contigui maris ſęuitia interpellante ꝓfunditatis
habitũ excuſſe rimari nō potuit. Hic fluuius vbi lacu emanat cōtractiore alueo ſta=
gnat. Progreſſu vero ſuo ſupra amnis modũ latitudinis incremēta ſuſcipiēs eximiā
paludē aut facit aut inuenit. Rurſum vbi pelago influit priſtinę cōtractionis mēſu=
rā reſumit. Qz̃ꝗ vero claſſis regia Abſalonis reditũ opperiri deberet / nauigatiōis ar
dore pręcepti oblita / īperio feſtinationi poſthabito ad idem amnis diuerticulũ pro=
currit. Ac ſeipſam proprio ductu difficillimis aluei locis inſeruit. Cuius cum Chri
ſtophorus terga cuſtodis more poſtremus tutareť: inſultātibus Sclauorũ nauigiis
haud facilē fluuii ingreſſum habuit. Quod attētationis genus partim viribus ſuis
partim ſociorũ auxiliis propulſauit. Cũqꝫ rex eodem die Iulinēſis prouinciæ denuo

Abſalonis
ſollertia.

inuadēdę cōſilium agitaſſet: Abſalon concubia nocte opportuna aſcenſui loca ſcru=
tatus / vbi ſolidiorē fundi ſitum aduertit: illic aut palos fixit aut harũdines ripę iũ=
ctas nodis ſignauit / poſteraqꝫ luce eaſdē indiciorũ notas ſecutus exponendis equiti=
bus facilē continētis aditum pręmonſtrauit. Qui cũ Magnũ Erici filium diurnę ex=

curſationis agẽdeqꝫ prędę ſociũ haberet/eumqꝫ incautius euagantẽ ab hoſtibus pro
ꝑe interceptũ q̃q̃ a rege vicorũ incendiis inſiſtente reuertẽdi imperium accepiſſet/
charitatẽ obedientię prætulit: Magnũqꝫ partim nauali/partim equeſtri hoſtiũ mi=
litia arctiſſimo in loco concluſum/eueſtigio cõcitato agmine ſuperueniens imminẽ=
tis exitii ꝑiculo liberauit. Nec ingratus auxilii Magnus ſalutẽ ſuã ſe ei debere con
feſſus eſt. Ad hæc ingentes ſeruatori grates exſoluit, ſeqꝫ etiã ſpiritũ ſuum ſi neceſſe
foret eius ſaluti impenſurum promiſit. Verũ Abſalon memor hanc opem a ſe latam
aduerſum regis imperium eſſe/ne triſtiorem eius vultum experiretur gratiam quã
contemptu lęſerat prędę obiectu recuperare cõſtituit. Igitur pecorũ ordines præ ſe
agi captiuoſqꝫ in caſtra pręcedere iuſſit/eoqꝫ aſpectu permulſos regis oculos ĩ aduẽ
tum ſuum ſereniores effecit. Is namqꝫ cognitis Abſalonis operibus ſpoliiſqꝫ conſpe=
ctis irã quã contẽptui inflixit virtuti remiſit: eũqꝫ leui repręhẽſionis genere venien
tẽ excipere cõtentus fuit. Repetita claſſe anceps educendę eius cõſilium fuit. Alii ſi=
quidẽ medias faucĩũ anguſtias ad cõmodũ nauigationis ligonibus; patefacere/ſtri=
ctaſqꝫ fluuii partes foſſorũ opera ampliandas cenſebãt. Sed quia manifeſtum erat fu
turum/vt harenis maritimo ęſtu appulſis foſſa obſtrueretur/opus attentatũ; nõ eſt.
Alii naues ſubiectis trabibus cõmuni vi in pontum pertrahendas duxere/equitatu
vtrinqꝫ ripas tuẽte. Rugianis ſolis ſex ꝑuulas rates hac arte educere cõtigit: cęteras
vero oneribus admodũ impeditas diſiungi q̃ abſtrahi facilius fuit. Igitur cũ noſtri
infinito procedẽdi ardore aliquãdiu fauces fruſtra tentaſſent/reuocante rege ęgre
cœpto ceſſerunt. Tanta omnes (Abſalonẽ excipio) hoc exitu vtendi auiditas ſtimu=
labat. Is nãqꝫ explorato amne faucĩũ ꝓfunditatẽ nauigiis inacceſſam fore cõpererat
Interea Kazymarus imperita noſtrorum ſeceſſione gauiſus claudẽdi amnis gratia
quinquaginta nauium claſſem eius principio obiiciebat/ratus nihil hoſtium fortu=
nę pręter mortẽ aut captionẽ reſidui fore. Inſignes ei ſagittarii Konõ & Cirinus fue
re ab Henrico in Sclauorũ auxilium Danorũ odio miſſi. Bugiſzlauus quoqꝫ cũ eque
ſtribus copiis ſuperueniens/nauigiis in ſupplemẽtum fratri tranſmiſſis Iulinẽſes ꝙ
cũ noſtris acie nõ cõflixerint ignauiã eis obiectando cõtẽpſit. Quæ res adeo Iutẽſiũ
animos metu cõfecit: vt Abſalonẽ veluti cõcione circũdatũ palam conuitiis aggre= Iutẽſ. que=
di deforme nõ ducerent/eius ductui imputãtes q̃d proprię feſtinationis impulſu cõ relæ.
miſerant. Quinetiam muliebriter & quaſi per lamentũ queri cœperunt/olim regũ
conſilia ad illuſtriũ virorũ arbitrium pependiſſe: nunc in ſtolidiſſimi cuiuſqꝫ moni=
tis ſentẽtiaqꝫ cõſiſtere. Eniuero Danis eo loci peruentũ eſſe: vñ reditus ſpes ꝓſumen
da nõ ſit. Quãobrem pauca nauigia quibꝰ rex ac principes dilabi poſſent/publico co
namine extrahi oportere ne Danorũ vires ac nomẽ vno tẽporis momento funditus
collaberẽtur. Quã inſectationem Abſalon adeo patienter ac moderate tulit: vt nihil
ex cõſueto mentis aut vultus habitu deponere videretur. Idqꝫ ſolum monere cõten=
tus fuit: vt eas tantũ ad pręſens voces profunderẽt quarum in futuro meminiſſe nõ
pudeat. Huic forte obtrectationi Scorro Wagnonis filius interueniens primũ ob cõ Scorro
fuſas populi voces cuiuſnã rei mẽtio haberetur liquido exaudire nõ potuit. At vbi Abſalonem
ceſſante iurgio remiſſoqꝫ ſtrepitu Abſalonẽ maledico aſtantiũ ſermone lacerari co= defendit.
gnouit: Deſipitis (ĩquit) cõmilitones, piiſſimi ac valẽtiſſimi viri ĩduſtriã tã q̃ ſcelus
aliquod aut flagitium obſcœna verborũ petulantia proculcãdo ignauaſqꝫ & ĩdignas
fortibus voces in eius cõuitium muliebriter iaciendo. Neqꝫ eñ ſtrenuam ac fortem
operã iniqua ęſtimatione penſare fas eſt. Ipſo ſiquidem ductore eas terrarum partes
armis luſtrauimus quas ne aſpicere quidẽ maioribus noſtris contigit. Et ſane prin=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cipibus ductandi/militibus ſequēdi ius cōꝑtit.Ergo nos propriis niti/alienis vero
imꝑiis regi conuenit.Neqꝫ eñ ab eodem & defendi & ductari debemus.Quapro-
pter nos illi grates habere par eſt qui fortunas ſuas toties pro noſtra p̄da victoriaqꝫ
deuouit/cuiuſqꝫ nūc fortiſſimo ductu eo neceſſitatis ꝑuenimus:vt ſalutem armis
protegere debeamus. Iam eñ patriam ac ꝑenates affectantibus ante hoſtium ocu-
los cōſpicuum virtutis opus edere neceſſe eſt:reditūqꝫ probitatis actibus impetra-
re.Has autem populi noſtri querelas a ſumma animorū trepidatione ꝓfectas quis
dubitet?Sed pro dolor quid cauſę eſt ꝙ tot illuſtrium virorū pręcordia tam reꝑente
fidutia defecit:ignauia occupauit?Quid nobiſmet ipſis nullo concutiente metū pa-
rimus:abiectaqꝫ ſpe ſine periculo trepidamus?Corporibus integri ſumus/neqꝫ ne-
xus neqꝫ plagas exꝑti.Dextris enſes geſtamus,nihilqꝫ robori noſtro inopia aut cla
des detraxit.Age tantā fortunę incolumitatē virili mentium robore proſequamur.
Meminerimus nos exercitatos nō ībelles fœminas eē/ & inter pœne inermes hoſtes
ſumma cū armatura verſari.Certe ſi claſſis noſtra aut naufragio aut incēdio ꝑiſ-
ſet/nihil impedimēti eſſet quo minus per medios hoſtes patriam equis repeterem⁹.
Mittite ergo trepidas ignauaſqꝫ voces muliebriter auribus tātę contionis inſerere/
exſurgētesqꝫ animis hebetatos fortitudinis neruos priſtina virtutis fidutia recrea-
te.Talibus aliquādiu monitis inſiſtens potius obtrectantiū ora cohibuit q̃ animos
correxit/depreſſitqꝫ iurgiū exhortantis auctoritas ꝙ ei ſumma pietas ac p̄cipua for
Kazymar⁹ opū oſtēta-tor futilis. titudo maximā ſociorū gratiam cōciliauerat.Interea Kazymarus claſſis noſtræ po-
tiendę ſpe admodū incitatus ſimulandę fidutię gratia tentorio in ripa defixo aureis
argenteiſqꝫ poculis ſibi ac militibus merū propinari conſtituit.Cuius inſolentię fa-
ſtum fugatus poſtmodū rubore mutauit.Interea Waldemarus prīcipes a claſſis per
tractatione reuocatos/curatis corporibus ad ſe coire iubet. Quos cū intra nauigiū
ſuum frequētes adeſſe cognoſceret:quid factu potiſſimum ducant inquirit.Quibus
reſponſum nō dantibus taciturnitatē miratus cauſam eius exponi præcepit. Tunc
quidā hęſitantibus cęteris pueros ei in cōſilium adhibēdos dicebat/quorū pręcipue
monitus ſectari ſoleat:vt quos duces elegerat etiam reduces habeat. Qua voce Wal
demarus Abſalonis ſibi familiaritatē exprobrari cognoſcēs/nō moris eſſe īquit for-
tes viros inuicē ſe muliebriter repræhendere quin potius vbi publicę neceſſitati cō
ſulitur priuatas lites faceſſere oportere.Sed neqꝫ hominē qui ab ipſis imperitię dam
netur ſi cōſultus fuerit reſponſionis ignorātia ſilentiū acturum. Intuenſqꝫ Abſalo-
nē quid ſuadeat rogat. Ille conſilium in expedito eſſe cū eo regi libitū foret vti pro-
Abſalonis animoſum conſilium. nūtiat.Quę eñ aliis impedimēta atqꝫ obſtacula videātur/diſpulſu facilia fore/neqꝫ
aut nauium obiectum aut equitū incurſum morari poſſe/quo minus ea parte egreſ
ſus pateat/qua aditus fuerat.Regem quippe expoſitis in cōtinētem equitibus prote
gendę claſſis gratia ad ipſas fauces ſecedere debere/eoqꝫ nauigia non nulla loricatis
remigib⁹ inſtructa cæteris ſingulatim pręire & claſſem hoſtilem cū primū frequen
tium comitatus affuiſſet irrumpere.Ridētibus cūctis & an ipſe præuius fore vellet
percontantibus:volo inquit ne fortius dixiſſe videar q̃ feciſſe.Etenim audaciū con-
ſiliorū auctores quod ore ſuadēt manu proſequi cōuenit.Delectatus cōſilio rex Ab
ſaloni naues remigeſqꝫ quos poſceret expediri præcepit: ac protinus ripam ſtipatis
equitibus petens ad amnis principium properauit. Quo Kazymarus eminus aduē
tare conſpecto/relicto ocyus tabernaculo ad claſſem trepido curſu ſe retulit.Septe-
na delectu habito nauigia procurātur:eademqꝫ loricato remige exornantur.E qui-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

bus bina Abſalonis fuere totidēq; Eſbernus ac Suno ductabāt. Reliquis tribus Thor
bernus & Olauus & Petrus Thorſtani filius præerant. Cumq; Abſalon cætera claſſe
ſeriatim ſubſequi iuſſa nauigio primus incederet ignotum amnis diuerticulum in-
fenſo nauigationis compendio penetrauit. Cuius reliqua nauis gubernantis errore
ſubito vadis inſedit. Sed hunc deuiæ nauigationis exceſſum detruſa harenis puppe
remigum velocitas porrexit, ſtatimq; barbara claſſis ſeu ventis correpta paſſim di-
labitur. Cuius fugam Dani magnis ac lętis vocibus inſecuti / diſciſſum ſaxi vinculū
effuſo clamoris gaudio prędicabāt, deq; accuſatoribus Abſalonis veneratores effe-
cti / ingēti gratia ipſi relata / cōtumeliam laudibus redemerunt. Sed & eius animus
moderationis & conſtantię viribus prędítus mobilis vulgi adulatione extolli parui
habuit / tātūq; ſe in deſpiciendis laudibus geſſit: quātū in cōtēnendis vituperiis ege
rat. Tantulo negocio tam ingens periculum diſpulſum eſt. Bina Sclauica nauigia re
migū metu deſerta apud Criztoam a noſtris excepta ſunt. Tertium ſubſtantibus Bugiſzlaui
aquę palis affixum ſociorum ſuccurſu ſeruatū eſt. Cumq; rex citatis equis Iulinū pe fuga.
tiſſet: Bugiſzlauus circa pontis refectionē ineundę vrbis ſtudio occupatus, cōſpectis
Danis operam fuga mutauit. Adeo illum ſubita animi trepidatio priſtinæ dictorū
ſuorū inſolentię obliuiſci coegerat. At rex cōfeſtim refecto ponte tanq̄ hoſtium ope-
ra cōſummaturus in auſtralem ripā equites traiecit / quo facilior exoneratę claſſi in
ter amnis conſepta progreſſus pateret. Quo poſtq̄ Abſalon ſubſequēter nauigia du
ctando peruenit: ne eadem Iulinēſes vt ſoliti erāt inceſſerent, inſtructam ſagittariis
ſcaphā conſcendit: eāq; medio inter vrbem & claſſem amne direxit. Verū oppidani
nimio timoris hauſtu perculſi / anxia cū deſperatione totius militaris fidutiæ vacui
mœnibus ſuis incluſi latebāt. Pertrāſitis impedimētis nauigiis equi redduntur: de-
feſſaq; remigio claſſis in portū colligitur. Cumq; Abſalon ac Suno cōſueto excuban
di officio poſtremū fixis anchoris locum cepiſſent: veriti ne eorū nauigia vento cir-
cūferente ſolido propius adacta nocturnę equitū irruptioni paterēt: cōſcenſis naui
culis quantū ripa a profundo diſtaret curioſa amnis colluſtratione explorare cœpe-
rūt. Interea quidā e Iulinēſibus mero ſolutus: ſed venuſta admodū clientela ſtipatus
ripam inſolentius obequitando petiuit: benigneq; eis Guthſcalco īterprete locutus
atq; obſides pacis poſtero die dandos pollicitus: reliquiis rerū parci / prędaq; abſtine
ri popoſcit. Quo diſcedere volente: equo inſolētius ab eo per iactantiā cōcitatus ſub
ito lapſu corruit / eumq; vehementi ictu humo inflictum pene exanimē proſtrauit.
Hūc ſatellites veloci accurſu iacētem attollere fruſtra conati ſunt. quippe cuius ſen-
ſus halitu īterclūſo magnitudine caſus ſopiti viderētur / noſtrorū vero ſagittis peti
ti capiendū hoſti herū liquerunt. Qui protinus a vernulis Abſalonis in ſcapham cō
iectus ad liburnā defertur: vbi viſu demū motuq; corporis recuperato inter ſuos ſe
conſtitutū exiſtimans aſſidētes oſculo amplexuq; petebat. Quo errore riſum ſpectā-
tibus ſuſcitauit. Interea rumor falſo diſperſus exercitū ſubit hoſtes impediendi exi-
tus ſtudio Swynēſia oſtia crebris occupaſſe nauigiis. Cuius opinionis fidem idē bar
barus rumorē falſitatis arguendo leuauit: pręfatus excuſſum ſibi exploratūq; fore
Sclauicū robur Danico adæquari nō poſſe. Q; ſi pomeranorū vires Polonēſibus ſo-
ciatę ferro cū Danis decernere debuiſſent / malle ſe tutiuſq; poſſe Danicas partes q̄
aduerſas fouere. Cæterū ſi Polanis ac Sclauis contra Danos dimicaturis etiam ſaxo
nica acceſſiſſent auxilia / neſcire ſe quā partē victorię propiorem eſſet auguraturus.
Qua aſſeueratione noſtros ad capeſſendā cū hoſtium contēptu nauigationē alacrio

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

res effecit. Tanta autem timoris vis Sclauorũ animos hebetauerat: vt ne extremos
quidẽ ſicut olim conſueuerant inceſſere tutum ducerẽt. Petrus quoqꝫ cognomento
Toddo cũ nauigium ſuum palis illiſum rupiſſet eiuſqꝫ reficiendi cauſa abeuntem ſo
ciorũ claſſem relinqueret/tẽpus reparationi impenſum vt ſolitarius ita omnis peri
culi immunis exegit: refectaqꝫ puppe ſubſecutus ſocios nemine laceſſente per tutam
& liberã nauigationẽ ad claſſem peruenit. Adeo Sclauorũ petulantiam priſtini me-
tus reliquię caſtigabãt. Ergo incõcuſſus peractę expeditionis reditus fuit. Reſiduũ
anni ocio tributum eſt. Interea Kazymarus & Burgiſzlauus Danicarũ virium me-
tu Henrico ſe ſubdunt, regnumqꝫ ſuum hucuſqꝫ liberum Saxonici muneris faciũt.
Ergo dum ex hoſtibus alterũ metuunt/alterius iugum ſumpſerũt, auxiliumqꝫ petẽ
do antiquę libertatis beneficium amiſerũt. Sed Waldemarus ſaxonicã opem fruſtra
a Sclauis petitã iudicans/vtroqꝫ hoſte contẽpto/cũ inſtructa claſſe Stitinũ veterri-
mũ pomeranię oppidũ petit. Huius nauigationis ꝓceſſor Abſalon benigni erga Sti-
tinẽſes animi ductorẽ habebat. Cuius fraude per Oddorę amnis diſpẽdia abductus/
cęteris rectam & cõpendiariã nauigationẽ ſequẽtibus mutato ordine poſtremus ad
Stitinum. vrbẽ peruenit. Eſt autẽ Stitinũ eminẽtis valli ſublimitate cõſpicuum/inſuper natu
Adagium. ra arceqꝫ ęqualiter munitũ, vt inexpugnabile pene exiſtimari poſſit. Hinc mos pro-
uerbii ſumptus/eos qui ſe tutos inaniter iactant Stitini ꝓſidio nõ defendi. Huius ta
men vrbis expugnationẽ Dani ſpe viribus maiore cõplexi/cũ materiã eius partim
incẽdii capacẽ animaduerterẽt/cõſtructas virgis crates admodũ breues ob iacula vi
tãda velut ſcuta prę ſe geſtabãt: iiſdẽqꝫ freti ligonibus aggerẽ petere cœperũt/tu-
tius intra cuniculorũ latebras ignẽ ſparſuri. Rex interim oppugnationẽ orſus mu-
ralibus machinis omiſſis coronã admouit. Solis ſagittariis ac funditoribus excelſa
mœniũ propugnacula appetere poſſibile fuit aditũ faſtigio negãte. Fuere tamen ex
iuuenibus qui glorię ſtudio ſumma mœniũ clypeis tantũ protecti cõſcenderẽt. Alii
cõtiguas ſolo portas contẽptis propugnatorib9 cõminus ſecuribus tẽtant/minuſqꝫ
eis q̃ ꝓcul agẽtibus periculi fuit: ꝙ tãta telorũ vis in hoſtes vndiqꝫ cõgerebaẽ: vt ab
iis nõ niſi remotiores cerni impetiqꝫ poſſent. Quo euenit vt audacia ſalutẽ, ignauia
diſcrimẽ afferret: tutioreſqꝫ ꝓpinquitas q̃ remotio ꝓſtaret. Econtrario Danorũ ar-
mis nõ magis propugnatores ipſi q̃ cęteri intra vrbẽ populares opprimebanẽ: anci-
piti iactu valli cõſepta trãſcẽdẽtibus telis. Nulla res oppido magis aduerſum oppu
Watiſzlaui gnãtium multitudinẽ q̃ defenſorũ paucitas nocuit: vtpote quorũ bellicus labor ſuc
pietas. ceſſionis auxiliũ nõ habebat. Pręfectus vrbis Wathyſzlauus erat qui & ipſe Bugiſzla
uo & Kazimaro ſanguine cõtiguus habebaẽ. Huius animus nihil pene cũ ciuiũ inge
niis cõmune ſortitus/tãto amplificãdę, exornandęqꝫ religionis ſtudio flagrabat: vt
Sclauico ſanguine editũ barbariſqꝫ moribus imbutũ negares. Siquidẽ vt patriã ſu-
perſtitioni deditã ab errore cultus reuocaret/exemplũqꝫ ei corrigendi credulitatis
proponeret/monachalis vitę viris e Dania adcitis in latifundio ſuo cellã extruxit/
eãqꝫ multis & magnis ſtipẽdiis locupletauit. Qui cũ laſſatis pugna ſociis vrbem ca-
ptioni propinquã animaduerteret/hoſtiũ ſęuitiã veritus offerẽdę deditionis gratia
pacẽ petiuit/acceptaqꝫ fide protinus a pauoris cõſortibus funiculo ſubmiſſus regia
caſtra petere nõ dubitauit. Quo viſo Danorũ populus languidius pugnã exercuit
periculis ſuis regi pecuniã emi: ſeqꝫ ei9 cupiditate victoria pariter ac ꝓda fraudari
cõqueſtus. Quo rex animaduerſo demẽdę notę cupidine vrbẽ equo circuiẽs milites
ad iſiſtẽdũ hortari cœpit. Poſtq̃ multo labore edito caſſam ac difficilẽ oppugnatio-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nē aſpexit reuerſus in caſtra Wartyſzlauũ admittit. Cuius precibus motus dedēdi
poteſtatē oppidanis indulſit: pecuniãqꝫ quãtã ęgre vniuerſa Sclauia exſoluere poſ-
ſet cũ obſidibus pactus/ſtatuit vt vrbē Wartyſzlauus a ſe ĩ beneficiũ rēceptam tanq̃
regiũ munus cõſortio Sclauicę dominatiõis eriperet. Igit̃ reuocatis ab oppugnatio
ne militibus neqꝫ capi vrbē neqꝫ diripi paſſus/ſignũ ſuum propugnaculis affigi p̃ce
pit receptę deditionis indicia p̃biturũ. Illic cernere erat vallũ ab imo in ſummũ ita
ſagittis vndiqꝫ cõſitũ vt harũdine cõcretũ putaret̃. Quas noſtri ingēti ſtudio lectas
pharetris reddiderũt. Poſt hęc nauigationē remēſi/capto Lyubino Rugiã reuehunt̃
& quoniã Rugianę piſcationis tēpus ſupuenerat/in cõmune cõſultũ eſt eo loci ter-
tia totiꝰ claſſis parte excubias ordinari/ne publicis alimētis petēdis hoſtilis viciniæ
metus officeret. Huic manui Kanutus priſzlaui filius a rege pręeſſe iuſſus: deformi
ter ĩperio repugnauit: p̃ſatus ſe nihil p̃ter anguſtos Lalandię fines in Dania poſſide
re/eoſqꝫ tanti nõ eſſe/vt pro iis tuēdis ſeipſum indubitato periculo obiicere cupiat.
Cęterũ id negotii iuſtius ad pontifices quos ſolos rex arbitros habeat ꝑtinere: qđ tã
to indignius ad ſe referri quãto remotiorē a regis familiaritate gradũ obtineat. Tã
impudēti iuuenis reſpõſo percitus Waldemarus/exigua illũ beneficia(ꝗ exiguis di-
gnus ſit)accepiſſe reſpondit: de cętero ſe efficiente ſpoliandum magis honoribus q̃
beandũ. Sed nec eũ põtificũ familiaritatē inter ꝓbra ducere oportere/e quorũ nume
ro reperire facile ſit qui p̃ſens negotiũ ſuo ductu finire nõ abnuat. Ita Kanuto ĩperiũ
detrectãte Abſalonē accerſit/eiqꝫ Kanuti reſponſionē exponit. Deinde an naues qui-
bus ip̃m pręeſſe oporteat inſtruxiſſet/perquirit. Cõtra Abſalon interrogato/ An ea
res pontificũ opera abſolui poſſet: ſuã cupidius offert prędicando cõſentaneum de-
ſertioni opus fore/regem ꝑiculis relictum reditũ affectãdo dimittere. Quē Walde
marus ob reſponſi virtutē impenſioribus verbis laudatũ/ Kanuti moribus diſſimilē
prędicabat/ꝗ ille imperio parere nõ audeat / hic iuſſum vltronea ſuimet oblatione
pręcurrat. Regreſſus a rege Abſalon amicis e Syalandia denũtiat ne eo torpidius re
mãſuras naues inſtruãt/ꝗ ab ipſo ductari regiqꝫ debeant. Primus Thorbernus in-
cũctanter ſe comitē eius futurũ reſpondit: cuius ſuccurſu quondã patriam exuli ſibi
redditã eſſe meminerit. Petrus quoqꝫ Thorſtani filius nõ ſine magno rubore eũ a ſe
deſeri poſſe/quē & neceſſitudinis & matrimonii affinitate cõtingeret/p̃dicabat. Cu
ius comitandi Suno nõ minus ſibi q̃ ipſis debitũ incũbere profeſſus eſt: ꝗ ei intima
iunctus propinquitate noſcatur. Eſbernus quē ſolum fratrem habebat comitatu ſuo
orbandũ negabat. In hunc modũ tota pene Syalãdēſium claſſis cõdixit. Quo cogni-
to rex nõ ſolum ipſis ſed & Abſaloni grates habuit/qui ſibi tam propenſum ciuium
fauorē virtutis meritis peperiſſet. Igitur Abſalon poſt regis diſceſſum ad tuendos
Rugię fines relictus: nõ tam tutam incolis euagationē q̃ ſecuram ipſi Daniæ quietē
prę ſtitit/Pomeranorũ claſſe patrię terminis excedere nõ audente. Huic Sueno Aru
ſienſis cum aliquãta Iutenſiũ manu voluntarius operũ comes ac ſocius fuit. Eo tem-
pore princeps Rugię Tetyſclauus cũ Iarimaro fratre ſuperueniens gratiis Abſalo-
ni actis, tum ei/tum cętere claſſi ſuffecturos excubiis cõmeatus benigniſſime pręſti-
tit: eiſqꝫ inter nauigia diuidēdis induſtrios ex noſtris viros p̃fici poſtulauit. Sed Iu-
tis allata paſſim & ſine diſtributione rapientibus/Abſalon hac munificētia vlterius
vti noluit/excepto ꝗ halec e captura ſibi deferri conſtituit: ne obſequium iniuria re
penderetur. Inde domũ repetiturus apud inſulam Thynnã ſequacem Iutorum claſ
ſem dimittit. Quorum incautior pars dum auſtralia Fioniæ latera præteruehitur

apud vrbem a Kanuto Priſzlaui filio cōditā/pyratis obuiis terreſtri ſibi fuga conſu
luit/naueſq; ſuas metu deſerere:pudori nō duxit.Qua fama accenſus Abſalon con/
tracta ocyus claſſe magno ſcrutandi ſtudio loca quæ maxime pyratis familiaria no-
uerat indagabat.Igitur opacos inſularum anfractus & abſtruſos maris angulos aſſi
dua nauigatione rimatus/miſeras captarum nauium reliquias triſtiaq; prædæ ve-
ſtigia repperit. Quarum inuentu vltionis auidior redditus diuiſa claſſe ſeparatim
luſtrationis officium peragi iuſſit:ipſe ad inſulam manſuetam cum potiore Syalan
denſium claſſe conceſſit.Iamq; prçuię nauigationis excurſu ſocię claſſis cōſpectu ex-
ceſſerat / cum forte quidam in deſtinato conſiſtens littore crebra pilei ventilatione
colloquium eius expetere videbatur.Quem magnę rei nuntium arbitratus incogni
ta ex eo cognoſcendi cupidine velo poſito terram cymba petiuit . Agnitiq; eminus
hominis fidem prima voce damnauit ꝙ egreſſę nuper a Sclauis pyraticę parum eo
pręſcius fuerat.Is nāq; biſſenas nūmum libras annuatim mercedis loco pactus quo-
ties quatuor pluresve pyratici Mioparones Daniam petere ſtatuiſſent indicia ad
Abſalonem ſe delaturum promiſerat. Cuius non alia ſaluādi promiſſi ratio extitit:
q̃ ꝙ ante pactionem ſecum initam pyratas profectos aſſeruit.Idem Abſalonem quor
ſum tenderet percontatus vt comperit domos repetere velle/tunc deniq; expeditio
nem ab eo ſolui cum inchoari debuerat aſtruebat . Iam quippe a Sclauis aduerſum
Daniam ingentem claſſem eſſe contractam.Q̄d vt cognitū ſibi compertūq; fore ita
ambiguū extare quiſnā Danię partes hoc paratu petere deſtinauerit.Aeſtuāte Ab-
ſalone & quo ſe hoſtes effuſuri eſſent ꝑdiſcere cupiente exploratione̅ promittit prę-
quiſito quo nuntium referre debeat.Abſalon promontorium mønenſe deſignat:ro-
gatq; tēpus quo obuiū mittere debeat.Ille diem ſextū definit . Nec diutile moratus
abſcedit priuſq; conſpectum fefellerat q̃ comes Abſalonis claſſis appelleret.Noſtro-
rum ſiquidem p̃ſentiam peroſus repente dilabi curę habuit/ne re comperta prodi-
ti ciuium cōſilii morte aut exilio ſupplicia lueret.Nec rem Abſalon tacite habuit.Si
quidē acceptū nuntium venienti ſociorū claſſi ſuppreſſo auctoris vocabulo publica
uit:p̃fatus tūc a ſe domos repeti cum claſſem exeri ſatius foret. Ignaris cunctis quo
nā id auctore cōpertū haberet / tātāq; eiꝰ p̃ſcientiā ammirātibꝰ bifariā optione di-
uiſa deliberare eos iubet/aucta claſſe an contracto equitatu venturū hoſtē repellere
mallent.Qꝫ ſi neutrū probent vel littorum incolas quo minus pyratarū ſęuitię pa-
teant propriis relictis tutioribus recipi locis iubeant.Igitur magnates concordi ſen
tētiarum voto neq; incertam hoſtium appulſione̅ equitatu excipere promptū / neq;
littorale vulgus ad interiora reiicere ſpecioſum ducētes,naualiter confligēdum de-
cernunt.Igitur portubus augēdę claſſis gratia repetitis remiges/velata nauigia di
mittere iuſſi paſſim ad petēdos alterius expeditionis cōmeatus diſcurrere cœperūt
Abſalon ob nō nulla negotia Roſkyldiam ꝓficiſcit. Quē inde reuertētem hybernū
ſubito frigus excepit.Cuius tāta vis fuit:vt etiā aquas repēte cruſtaret.Cunq; Sya-
lādenſiū populares cōtractis alimētis onuſtos cōmeatibus currus nauigia repetēdo
ductarēt/tanta glacialis luti moles rotarū orbes implicuit / vt prorſus gyrare non
poſſent.Quippe ꝑtinax gelu veluti glutino quodā lignis limū aſtrinxerat. Quo eue
nit vt curruum rectores iiſdē relictis iumēta oneribus ſubderēt : ipſiq; pedeſtrium
ductorum officia ſubirent.Quorum ocreas gelatæ ſordiū tabes ſupra q̃ tibiæ ferre
poterāt onerabant.Hos cū Abſalon equo pręteriens miſeratoriis verbis ꝓſequeret̄
duraq; pro patria perpeti ꝑdicaret/reſpōderūt maioris erūnę eē captiuū pyraticis

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

in tranſtris conſidere/pluſqꝫ ſe ex præſenti labore voluptatis,ꝗ amaritudinis cape=
re.Igitur expeditionē orſus quū prope Mønā veniſſet,obuiū accipit: quē nuper ad
eiuſdem inſulæ ꝓmontorium nouarū rerū ex Sclauo cognoſcēdarū cauſa tranſmi=
ſerat.Illic accepit claſſem Sclauicā Swaldenſi in portu morantē petendæ Møne pro
poſitum gerere/in auſtrali ipſius littore equites/pedites in ſeptētrionali edituram.
Nauigia vero Kyalbyenſis ſinus anfractibus immiſſuram. Quā iccirco copias ſpar
gendas duxiſſe:ne incolis vllus fugæ locus admitteretur.Quo cōperto optimū ar=
bitratus eſt tranquillo nauigationis genere Coztā petere:nec prius ab ea diuertere
ꝗ claſſis hoſtica ſe ipam ex cōſulto prędicti ſinus anguſtiis infudiſſet.Cui ſi inopina
te ſuꝑuenire nequeat:reliquas hoſtiū copias occupatu facillimas autumabat: ꝗbus
nullus abſqꝫ nauigiis reditus pateat.Sclauis ſegnius agentibus,dilationem miratꝰ.
Falſtriam petit:ibiqꝫ e tota claſſe bina nauigia legit:ꝗbus hoſtiū actus ſpeculari pręcepit.Horū alterū Sialandenſibus/alterū Falſtrenſibus inſtruere iuſſum ſtatuto:vt
ſi eadem ab hoſte capi cōtigiſſet/reliquæ claſſis impenſis redemptio taxaretur. Qđ
audiens qui a Sialandenſibus in alterius nauigii regimen adcitus fuerat,operam ſe
daturū aſſeuerabat:ne redemptionis beneficium captiuitatis iniuria paciſci neceſſe
habeat.Quod nō ignauiæ cauſa officiū detrectando/ſed vigilantis induſtriæ fidu=
tia ſecuritatē præſumendo aſtruxit. Verū Abſalone Coztā regreſſo/Guemmerus
quidā cōuiuio Falſtrenſibus præbito,nauem quæ ſpeculandi gratia ab eis expediri
debuerat/epularū dulcedine retentabat.Siquidē humanitatis ſpecie fraudē occul=
tans,omniū ſobrietatē eximio potionis onere fatigatā/ad ſalutare Abſalonis impe=
riū exequendū lentam nimis/inhabilemqꝫ reddiderat.Is Guemmerus nimia Sclauo
rum familiaritate corruptus,noſtræ gentis conſilia latenter eis ꝓdere cōſueuerat.
Eodē quoqꝫ tp̄e Sialandenſium claſſem corꝑe magis ꝗ animo ſecutus fuerat.Ad cu=
ius penates Sclaui iam portu Swaldenſi petendæ Falſtriæ ꝓpoſito egreſſi præmit=
tūt ꝗ ipſum ſuꝑ Danorū negociis ſecretius ꝑcontētur. Tunc vero Guemmerus ab
Abſalone in claſſem vocatus patrię excubias ſpecie/reuera inſidias exhibebat.Qua
de re nuntii per eius domeſticos certiores effecti,mature ſuis quæ acceperāt indi=
cant.Ea res Sclauicæ claſſis cœptum/ꝓpoſitumqꝫ fruſtrata eſt. Itaqꝫ cæteris rebus
omiſſis ad ſinum:quē viridem vocant/appellere cōtenti fuere.In cuius littore cru=
cē religioſa ab incolis cura cōſtructā excidere adorſi ſunt/inſigni ſtipitis ruina ma=
iorem pyraticæ gloriam habituri.Cuius ſacrilegæ temeritatis ſupplicia poſtmodū
turpiſſima fuga/triſtiſſimoqꝫ naufragio pependerunt.Falſtrenſibus quoqꝫ heſterno
mero ſautiis ſuꝑueniſſent,ni Sialādicꝰ ſpeculator inter remos ægre delapſus ebriis
ſomnū clamore depreſſiſſet.Per quē Abſalon cognito hoſtiū occurſu, noctu Ingua= Bog ø.
rum et Olauum ꝓbatæ ſolertiæ viros leuibus nauigiis ex inſula Boka ad ſpeculan=
dum eorū conſilium dirigit.Quibus ꝓfectis eorundem reditū pręſtolare nō paſſus
abſceſſum ꝓſequi ſtatuit/præcurrēdos potius,ꝗ imitandos exiſtimans:ne longa nū
tii expectatione cuncta tardius exequeretur. Meminerat ſiꝗdem moris eſſe Sclauis
exercitum ducturis antelucanos amare procurſus,rebuſqꝫ celeriter confectis,feſti=
nis ſtudere regreſſibus.Quos ne tardius aggrederetur,remigiū maturius inſtruit
vna ſpeculatoris/ac ducis partes acturus.Quem Sclaui diluculo conſpicati,aduen
tanti cunctas nauiū ſuarum puppes opponunt, proris in altū auerſis perinde ac fu
gæ non prælio cōſulturi.At vbi Sialandenſium ſignum enituit,vehementi remoꝝ
conatu parem fugam intendunt/corpore viros/animo fœminas exhibētes:nec ęgre

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Abſalon fugientibus inſtitit. A quorũ inſecutione coorta ſubito tẽpeſtate ꝓhibitus
Falſtriã repetiuit. Tãta aũt vndarũ colluuio fuit: vt nauiũ quęuis in aliã iactaretur
nec colliſioni leui opa ſuccurri poterat/ꝑiculo oẽs ęquę pulſante: periſſentq; nr̃i niſi
tempeſtati cedere maturauiſſent. Igit̃ Sclaui cũ remigio aduerſum vndarũ ſæuitiã
eluctari nequirent/veloq; ſibi cõſulere vellent, tempeſtatis magnitudine euerſis na
uigiis mergebant̃. Quorũ ꝑiclitationis certiſſimũ indiciũ crebra pyratarũ nauium
fragmenta regionis noſtræ littoribus appulſa dedere. Bina ex iis nauigia remigum
virtute a fluctibus defenſa, in Iarimarũ Rugiæ principẽ inciderunt: q poſtmodũ al=
terũ ex iis Abſaloni præmii noĩe tranſmiſit/vtriuſq; captionẽ ipſius negocio impu=
tans. Solennis hic dies Nicolai noĩe erat: cuius auſpiciis effectũ eſt: vt Sclauorũ ex=
ercitus ad hoc vſq; tp̃s Daniã hoſtiliter petere auſus nõ fuerit. Iamq; nr̃os reditũ in
tendentes (vt hyeme fieri aſſolet) repentinũ gelu cõcluſit. Q đ tantę violentiæ erat
vt ipam ſinus: in quo ꝑnoctabãt/ſuꝑficiẽ enata ſubito glacies occuparet. Huic tãta
ſoliditas inerat: vt ſpiſſitudinẽ eius vnico ictu tranſuerberare nõ poſſes. Cumq; exi
mia glaciei moles portu egreſſuris obſiſteret, induſtria ꝓuiſum eſt: vt vnius nauis
præceſſu cæterarũ inſecutio expediret̃. Sed nec vna quæuis præeundi officio diutu
le fungi poterat: ꝙ ꝑtes carinarũ extrinſecę glacialium cruſtularũ acumine ꝑinde ac
ferri impreſſione exederẽtur. Quãobrem præceſſionis vices inter nauigia æquo or
dine diuidi curatũ eſt. Ita demũ ꝑ maritimos anfractus nauigatione ꝓtracta in ap=
tum pelagus ꝑuentũ eſt. Indeq; ad ꝓpria cuiq; remeatum. Iamq; Abſalon tp̃m ſup=
putatione habita, vniuerſas pn̄tis anni partes ternis menſibus exceptis, pyratico la
bore emenſus fuerat. Poſtera æſtate apud Eydorã inter Henricũ et regẽ cõmuniũ
negociorũ agitatio, cõtractis vtriuſq; ꝓuinciæ principibus, habebatur. Vere reddi
to Chriſtophoro ſolis præfecturæ ſuæ viribus ſuccincto, ꝓſpera aduerſum Brãme
ſeos expeditio fuit: qua pacta alia ꝓtinus regalibus iuſſis inſtruit̃. Hanc Abſalon et
Chriſtophorus ducũ noĩe ꝓſecuti/primi Manſuetã venere: q quũ rege tardius agẽ=
te rurſum/Brammeſeos aggredi ſtatuiſſent, aduehit̃ Eſkillus inſigni Scanienſium
claſſe ſtipatus. Hic nuper Hieroſolyma regreſſus, barbã admodũ immiſſam longin
quæ ꝑegrinationis teſtẽ gerebat. Igit̃ Abſalon ſiqd clam tãto viro experiret̃ vitio ſi
bi vertendũ exiſtimans/ꝑ Eſbernũ ei qd cupiat/indicat. Ille ſtudio Abſalonis impen
ſius laudato, orat ſociũ ſe ꝓpoſiti habeat/caniciemq; ſuam iuuenilia quãdoq; experi
ri ꝑmittat. Nec ſegniter ꝓmptiſſimis Scanienſiũ delectis Abſalonẽ ſecutus, cõmu=
ni nauigatione appulit Lalandiã. Illic noſtris obuiæ ſeptem Rugianorũ rates fuere.
Vnde quũ noctu ſoluiſſent, erroris metu peritũ nauigationis ex Abſalone depoſcit
quo recepto ꝓſpero curſu deſtinati portus compẽdiũ aſſecutus eſt. Abſalonẽ vero
noctis opacitas aliquãtis nauigationis exceſſibus errabundũ effecit. Sed nec Sialan
denſes erroris prorſus exꝑtes reliquit. Par ignorantia Rugiana quoq; nauigia feſel
lit: et forte in eũ locum inciderant, ꝓpe quẽ Brãmeſiorum claſſis pyraticam actura
coierat. Cuius rei inſcii Rugiani quũ primũ lux affuit, noſtrorũ ſe copiis inſerũt/pa
remq; cum ipſis militiam auſpicantur, paucis ad nauiũ pręſidia relictis. Quas Brã
meſii cõſpectui ſubiectas, dilapſis metu cuſtodibus, populant̃. Nec præda/ſpoliiſq;
contenti, bina ex iis nauigia præſtantioris fabricæ viſa/ſecum abducunt. Quæ quũ
ꝓhibentibus Sialandicæ claſſis cuſtodibus vlterius amouere nõ poſſent, ferro ꝑtu=
ſa merſerunt. Vnicã hæc ꝓuincia vrbem habebat: quæ a danis rebus vacua reperta
eſt, incolis eidem defenſionẽ ſuam credere nõ audentibus, cuius deſertioni ꝑtim de

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

fenſorum/ꝑtim valli inopia cām præbuit:anteq̄ incolæ vocitabant q mœniū ſuorū
diffidentia cum cōiugibus ac liberis ad eccleſiam extra vallum ſitā certatim ſe con
tulerant/religionis q̄ belli præſidio tutiores futuri/paciſq; domicilio ꝑiculum vita=
turi.Sed nec quiſq̄ e noſtris ad eorū bona manus porrigere auſus eſt:ne prędandi li
bido ſacrilegio implicaretur:q̄q̄ in ſacra æde iniquas opes attentare nefas nō eſſet.
Neq; ēm religionis auctoritas eius detractoribus auxilio obtentuiq; fore debuerat.
Iāq; militāte Abſalone/Eſkillus neqd cōſuetę religionis omitteret,primā ſacris ope
rā exhibebat. Cuius animo tātus hoſtiū cōtēptus inceſſerat:vt in exercitu toga nō
armis vteretur.Interea Hurna qdam et Marquardus:quē Adulfus Holſatiæ præ=
fectus filio moriēs tutorem reliquerat,Danorū copiis ſupbo ſermone cōtemptis,in
gentem Sclauorū/Saxonūq; manū cōtraxerāt.Forte aūt noſtris intermiſſo obequi=
tandi labore/reſpirādi gr̄a aliquātiſper humi cubātibus/Eſkillus adeo ſe ætatis ma
gnitudine cōtuſum cōfractūq; aſſeuerabat : vt ne equū quidē ſine adiutore cōſcēde
re poſſet.At vbi hoſtes in cōſpectū venere,quouis iuuene ocyor equū inſiluit:ita vt
corꝑis eius robur nulla ex ꝑte quaſſatum putares.Adeo virtus ætati imꝑat. Itaq; q
dictis ſenectutē cauſatus fuerat,hanc poſtmodū factis iuuentā redolentibus decora
bat:quē in hāc virtutis diſſimulationē nihil præter virtutē adduxit.Eodē forte tꝑe
ex noſtris manus ꝑuula prædæ dulcedine a cæteris digreſſa,quum hoſtes militū nu
mero ſuꝑiores/et fuga vitare deforme duceret/et pugna aggredi nō auderet, inter
metū pudorēq; defixa/ſociorū præſtolabatur aduentū : inter quā et reliquas noſtri
exercitus copias paluſtribus aquis medius fluebat/vno tantū vado meabilis/riuus.
Quē Abſalon cūctāte primipilo primus equo trāſgreſſus, ſequētibus ſuꝑandę diffi
cultatis cōpendiū præmōſtrauit.Cuius rei ignari,hoſtes ſecurius q̄ cautius operie
bātur/Danicorū equitū aduentū editi montis interiectu celante. Igit̄ q prius a nr̄is
diuulſi fuerāt nō expectato ſociorū auxilio:quod ſibi tā ꝓpinquū cernebāt/ auide in
hoſtē ꝑcurrūt:ne bellū ꝓprio metu dilatū/aliena virtute expetere viderent̄.Quoꝝ
Sclaui paucitate cōtēpta poſtq̄ maiorē hac aciē humilioribus locis relictis mōtis iu
ga ſuꝑare cōſpiciūt,terga vertentes ab iis quorū vires ſumma animi dictiq; petulā
tia laceſſiuerant,nullo negocio fundunt̄. Tantū ſemꝑ ludibrii inſolentiæ exitus af=
ferre cōſueuit Tūc quidā ex nr̄is quos ex fugientibus occupabant/nuda haſtarū ꝑte
equis detrudere cōtenti,ob cōem religionē ferro ꝓſternere paſſi non ſunt: ne ꝑem=
ptorū cædes plus ꝑcurſoris animæ noceret,q̄ gl'iæ ꝓdeſſet.Quā iniuriā beneficii lo
co a paſſis acceptā crediderim.Ingēti deinde pręda acta tam diu in littore ꝑſtatū eſt
quo ad Rugianorum nauigia:quæ Brāmeſii violauerant/reficerentur.Interea Hen
rico duce apud Bauaros agente vniuerſi Saxonū ſatrapæ gerēdi cū Danis belli cu=
piditate:quod minimo cōficiendum negocio arbitrabantur/inſignē viribus exerci
tum amplificabant.Qui in itinere ꝓfugis occurrentibus/accipiunt Danos nō ruſti
ca aut ignobili armatura,ſed opoſo ac militari inſtrumento bella gerere ſolere/tan
tæq; in Chriſtianos clæmentiæ eſſe:vt fugientes colaphis,q̄ armis inſectari malue=
rint.Nam aciem ſuam quū ab eis capi intercipiq; poſſet,equis nō ſpiritu ſpoliatam
auctorē vero victoriæ ſolum Sialandenſium antiſtitē extitiſſe.Id mirum ſatrapis vi
ſum:quorū vnus Guncellinus:cuius bellicæ virtutis experientia apud Henricū du
cem familiaritatis palmam creauerat/de re præſenti a cæteris conſultus, Abſaloni
in maritimis occurrendum monebat : ꝙ cum vnius inſulæ manu dimicare magni
non ſit. Interrogatus ab iiſdem rurſum / an cum ipſo Rege manum tuto conſerere

Hurneñ nobilitas priſca:e qua Lago Wrne clariſſimus nūc Roſkildeñ ꝑſidet epiſcopus.

Danorū militandi modus.

poſſent: Ne id quidem Henrico duci ſine periculo audendum reſpõdit. Quo dicto cunctantibus cunctis/Danicæq; virtutis impetum formidantibus, viam ſe tutioris conſilii repperiſſe ſubiunxit. Nam quum vniuerſæ Danorum vires maritima expeditione cõfluxerint/ſi interim Sleſuicenſium partes hoſtiliter peterentur, plus diſpendii Danos q̃ foris inferant/domi eſſe paſſuros. Quo audito Bernardus Razaburgenſis in eam prouinciam arma ſe tranſlaturum negabat: quam per regem beneficii iure poſſideat. Sed neq; Sleſuicenſium portas tametſi rex extrinſecus agat adeouſq; defenſoribus carere: vt plane hoſti patere videantur. Nam earum cuſtodiam ſexaginta Danorum milibus eſſe mandatam. Quod audiens Henricus, qui Saxoniæ primatum vicario nomine adminiſtrabat/bellum a ſe Danis temere parari proteſtatus eſt: qui pacis patriæq; charitate flagrantes/propulſandæ magis q̃ irrogandæ iniuriæ gratia aduerſum inſolentiſſimos ſeruos/ teterrimoſq; latrones Martem inducant. Quos quum innocentes inceſſere nefas habeatur/tartareas ſedes mereri, qui tam iuſtæ gentis cruore manus ſuas contaminare præſumerent. His monitis decretum remittendæ expeditionis obtinuit, cunctis tam indignum militiæ genus detrectandum cenſentibus. Igitur Guncellinus: qui bellicæ virtutis operibus apud Henricum excellentem familiaritatis locum meruerat / quum ſententiam ſuam ſociorum arbitrio damnatam animaduerteret, pacificandum cum noſtris ratus, Sunonem popoſcit: eoq; compoſitionis partes plenius exhibente, vſq; ad Henrici ducis e Bauaria reditum/belli dilationem obtinuit. Rex deinde Rugiam aduectus, Sircipinenſem ſtatuit attentare prouinciam. Quam dum peteret, eximiam vaſtæ cœnulentæq; paludis difficultatem offendit. Cuius ſuperficies tenero veſtita ceſpite/graminis quidem ferax, ſed veſtigii ita impatiens erat: vt plærunq; calcantes obrueret. Nam limo funditus ſubſidente in luteas voragines/ſordidamq; colluuiem prolabebantur: haud aliud progreſſuris iter patebat. Tunc equites extenuandæ difficultatis vitandeq; laſſitudinis gratia/arma ſibi detracta equis imponunt: eoſq; præuii ductare cœperunt. Quos vt altius cœno obrutos ſuſtentabant/ita quũ et ipſi ductando ſubſiderent, equorum comam amplexi / fulciebantur. Riuulos quoq;: qui in ea palude crebri admodum diſcurrebant, nexis virgarum compagibus/ſuperant. Tunc vero inſignis quorundam probitas fuit. Nam quidam ex equitibus armis onuſti, ductis poſt ſe equis, paſſibus incedebant /agilitatis fiducia onera abiicere recuſantes. Quorum factum hoc illuſtrius, quo inuſitatius extitit. Sed et equi dum corpus lacunis immerſum auidius erigunt, interdum ductores vngulis obruunt. Rex ipſe duorum militum humeris innixus, omnibus præter proximam corpori veſtem reiectis, ægre limi molliciem ſuperat. Raro vnq̃ plus ſudoris Danica virtus expendit. Ingentem hoſtibus peragratæ paludis ammiratio ſtuporem inuexit. Neq; illis reſiſtere tutum ducebant, a quibus et ipſam rerum naturam ſuperatam cernebant. Victor tantæ difficultatis exercitus haud ſecus q̃ ſi hoſtem fudiſſet /alacer incedebat. Ingentes deinde ſyluas emẽſus, animaduertit vicum apta nauigiis palude circundatum. Is aquarum natura q̃ arte munitior erat: eaq; duntaxat parte vallum habebat, quam pons inter ipſum et continentem porrectus tangebat. Hunc princeps vrbis Otimarus prohibendi aditus gratia aduentante exercitu, vndis illico exæquare curauit, ſolis ſtipitum reliquiis inter aquam manentibus. Quas noſtri ceu quædam alterius pontis iaciendi fundamenta ſortiti, propinquæ villæ ſepibus applicatis, paulatim intermeandę paludis com-

Paludis trãſeundæ difficultas.

Danica virtus.

pendium moliuntur. Huius itaq; loci oppugnationem Rex hortante mœnium in-
opia aggreſſus, Abſalone cum maiore equitatus parte prædatum miſſo, quæcunq;
exædificandi pontis inſtrumento opportuna animaduertit, ſummo negocio con-
trahit. Huius operis contextum verentes oppidani, contractis vndiq; ſudibus, li-
gneam turrim inſtituunt: cuius præſidio hoſtem tanq̃ arce vetarent: eiuſq; propu-
gnaculis fræti, noſtros promouendo operi, q̃ protegendo corpori intentiores, im-
miſſis ſubito funditoribus, inceſſere cœperunt. Contra, Dani ſagittis decernere ad- Otimari ſi-
orſi quia ꝓpius accedere nequibant, rem eminus tentant. Nec minus Otimarus no- mulatio.
ui pontis progreſſu territus/ſtagnum rate tranſgreſſus, Regem petebat. Ac prout
noſtrorum operam/aut ſegnem/aut vegetem animaduertit/ita nunc parcius/nūc
impenſius pacis ſupplicationes agebat: ſempq; pro oppugnationis habitu/deditio-
nis verba concipiebat. Tunc vero remiſſior operis executio fuit. Sciebant enim mi-
lites ſi bellum reuocari deberet, pontem a ſe cōſeri nō oportere. In quem tanta iam
armatorum moles conceſſerat: vt ne locus quidem ſuppetandis: quæ ſtructuræ ne-
ceſſaria forent/ſuppeteret. Adeo vincendi auida multitudo/operandi anguſtias ſi-
bi ipſa conciuit. Sed nec aliter allatæ ſepium moles, q̃ ſuper militum vertices eorun-
dem manibus ductatæ proferri poterant. Nec inutilis ea neceſſitas fuit/quū ſepes
in altum libratæ non minus corporibus muniendis proficerent, q̃ aquis ſternendis
prodeſſent. Eodem exemplo vulneribus ſautii referebantur. Tum vero rarior te-
nuiorq; pontis contextus fiebat, militibus plus eius incrementis, q̃ firmitati ſtudē-
tibus. Et iam pene eundem inſulæ commiſerant: quum hoſtes partim arte/partim
viribus fræti/nouo pugnandi genere bellum exaggerant. Siquidem haſtatas fal-
ces e turri directas ad militum noſtrorum ſcuta tendebant: eaq; pertinacius appræ-
henſa/præliantibus detrahebant. Obnitentes interdum violentiore tractu ponte
excuſſos profundum petere cogebant. Cui malo ni maturius occurſum fuiſſet, Da-
norum iuuentus propemodum ſcutis vacua occubuiſſet. Nam ex noſtris qui-
dam lignei vnci amminiculo iniecta ſibi falce potitus/eadem cæteras occupan-
do/hoſtem ſubſidio ſpoliabat. Iamq; dies occiduus erat/quum Rex contiguæ no-
ctis metu quid potiſſimum ageret incertus/ſeram oppidi captionem/futurumq;
pontis incendium verebatur. Quis rebus quum ſe vrgeri animaduerteret, ne vi-
cto ſimilis magno cum ignauiæ rubore ab oppugnatione diſcederet, ad intuendas
Otimari preces paulatim animum deflexit. Quem deſperationis errorem Ab-
ſalon cum ingenti præda ſuperueniens/conſilii ſagacitate mire diſcuſſit. Siqui- Abſalonis
dem Regem, ſi ſe ignaro Otimari votis annueret execratus: interpretemq; ſe- calliditas.
cretius abductum/quæcunq; a barbaro pacifice tractarentur, contrario modo ex-
ponere hortatus/armatus in pontem deſcendit: militeſq; eum prohibendæ pugnæ
gratia adeſſe ratos acrius inſtare compellit/prædam (ſi vincerent) eorum iuris fu-
turam pollicitus. Grata militibus promiſſio fuit. Iamq; explicito opere alacres
non ſolum telluris aditum, ſed et turris faſtigium occupant. Quam ſcalis/
gradibuſq; adorti, fundunt: obuios reſiſtentes obtruncant. Tunc Herborthus
eques Danicus/ne pontis anguſtiis officientibus/ac turba ſociorum obſtante tar-
dior ſuperueniret, facilem ad hoſtes tranſitum nouo irruptionis genere quæ-
ſiuit. Etenim armorum onere retento, profundo ſe credidit: quoſq; gradu non po-
terat, incredibili nandi virtute præceſſit. Quod factū æmulantibus cæteris, tenerā Pontis ru-
pōtis cōpaginē militū cōcurſus repēte ſubſidere coegit. Cuiꝰ ruina Abſalonē quoq; ptio.

inter alios excuſſum peſſundedit. Qui quũ nãdi aſtu calleret/tametſi armis obſitus eſſet non ſolum inter vndas ſecurus emerſit, verum etiam alios eius artis ignaros ab imminenti periculo tutos præſtitit. Interea Sclaui non ſuppetentibus ad fugam nauigiis, doliis ſe cõmittere auſi: iiſdem pro rotunditatis habitu circumuoluentibus, ab inſequentibus occupantur. Qui nimirum ob inuſitatum nauigandi genus vt ſuis miſerabiles/ita noſtris ridiculi fuere. Itaq; ludibrio permixta eorum infœlicitas erat. Capto vico trucidantur mares/fœminæ captiuantur. Fuere etiam qui regi capiendi Otimari conſilium inſtillarent. Quem ne recentis victoriæ gloriam vnius hominis perfida captione corrumperet, inuiolatum dimiſit: hoſtiq; parcere, q̃ famæ nocere maluit. Cum omni deinde exercitu priſtinum iter remenſus, prius claſſem/mox patriam repetiuit. Poſtera æſtate Henricus Bauaria reuerſus, apud Eydoram ſolenne cum Danis colloquium habuit. In quo ob proſperos rerum ſucceſſus adeo ſe inſolenter ac tumide egit: vt medium pontis/ſicut ante conſueuerat/viſendi Regis cauſa/tranſgredi recuſaret: ne ſibi dignitate præſtare: quem peteret, fateretur: immemor prorſus illum paternum/auitumq; regimen gerere: ſibi alieni imperii præfecturam ceſſiſſe. Quam inſolentiam rex adeo patienter ac moderate tulit: vt in eius occurſum exæquatis pontis ſpatiis/tanq̃ par non maior deſcenderet/honoratiorem ſe ratus/ſi cum indignãtis viri faſtu humilitate certaſſet. Siquidem præditus manſuetudine animus/celſitudinem ſuam citra debitam maieſtati venerationem ſubmittere, q̃ alienæ ſuperbiæ exemplo inſoleſcere maluit. Itaq; pace cum Henrico compoſita, Abſalon quum ſecus Stethinnenſe promontorium nauigationem haberet, leuibus ſaxis et ad iaciendum habilibus in eius littore lectitatis nauigium onerat/vſurus eis ad caſtelli tuitionem: quod in publico negociatorum portu condiderat. Quibus nauigio impoſitis, ad idem caſtellum poſtera die peruenit. Vbi quum munditiarum gratia balneis vteretur, animaduertit cuiuſdam nauis e ſeptentrione venientis mentionem foris ſtantium collocutione crebreſcere. Quam vt piraticam ĩtellexit, ſemiloto corpore veſtem popoſcit: nauemq; quam in portu velatam dimiſerat, remigibus lituo contractis, conſcenſam in altum dirigere curauit. Nicolaus quoq; qui clientelæ eius et ſtabuli curam habebat/aliud nauigium iampridem rimarum vitio peſſundatum, exhauſta ſentina, ad patientẽ nauigationis habitum celeriter perduxit. Sed Abſalon velo/Nicolaus remigio piratas petebat. Qui quum Abſalonis nauigationem ſuam ſuperare conſpicerent, callidũ fugæ cõmentũ amplexi/ſubmiſſo velo cõtrariã vento nauigationẽ remigio moliunt. Id attẽtantibus Nicolaus rate obuius fuit. Quã aduerſa nauigatione petẽtes mira gubernatoris ſolertia fefellere. Nã cũ ad eius pene cõtactũ puenisſent, obliquato remigio in illud nauigii ſui lat⁹ qđ ab hoſtib⁹ auerſum erat p̃iter cõcurrere iuſſi reliqui ſe erigentis oppoſitu pinde ac muro hoſtilia q̃bus inceſſebantur iacula vitauere. Sic hoſte eluſo diuerticulum nacti, callidis nauigationis ambagibus receſſus petebant. Quas tanta fugæ auiditas ceperat: vt quum ingens telorũ vis in eorũ nauigium effunderet/etiam manus ſagittis traiecti, manentibus ſpiculis, remigandi officia non omitterent. Adeo illos timoris magnitudo vulnerũ moleſtiã negligere coegit. Fuere etiam qui vndis impenſius obluctantes/vitam remigio finirent. Alii telis terga confixi, maiorem nauigandi, q̃ ſpicula propriis corporibus auellendi curam prẽſtabant. Adeo illis minorũ vulnerum dolorem maiorum metus ademerat. Cũq; anceps diu nauigationis certamen fuiſſet: quod ex remigiorũ volucritate pen

Vic⁹ capt⁹

Henrici inſolentia.

waldemari regis modeſtia.

Piratarum ſtratagema

Fugę ardor

debat noſtris tandem ſuperantibus occupantur. Tunc quidam ex eis indubitati pe=
riculi metu ferrum expectare non auſi, in vndas deſiliunt/mortemq; ſibi ipſi infer=
re, q̃ ab hoſte recipere maluerunt. Itaq; plærunq; timidos vnius periculi metus
in aliud præcipites iactare conſueuit. Maxima horum pars qui fluctibus abſtinue=
rant/ferro perempta eſt: q̃q̃ ignobile ſociorum fatum comitari nolentibus iure par
cendum videretur. Quorum capita corporibus auulſa propter Abſalonicæ vrbis
mœnia iiſdem ſtipitibus affixa ſunt, qui nuper aliorum piratarum a Sialãdenſibus
captorum ceruicibus onuſti fuerant. Ea res ingenti prædones pauore confecit. Plu
rimum ſiquidem ad extirpanda piratarũ latrocinia ſpectaculi huius atrocitas va=
luit. Gubernator ipſe cum paucis admodum remigibus captus/quũ falſam redem=
ptionis ſpem animo præſumpſiſſet/ac forte putria ſociorũ capita cõſpicatus/ idem
ſe Danis facturũ dixiſſet, captiuitatis ſuppliciis cõſumptus eſt/pœnaſq; nõ ſolũ ve=
teris piraticæ, ſed etiã recentiũ minarũ exitio pepẽdit. Per idẽ tp̃s Eſbernus et We=
themãnus opportunas patrię excubias multo nauigationis impendio ꝓſecuti/ſedu
lumq; piraticæ opus ingreſſi, in ſeptem piraticos mioparones quatuor incidere na
uigiis. Tũc Mirocus pugil ſpectatæ audaciæ fortitudinis ſuæ motũ intra ꝓpriæ na
uis ſpatia cõtinere nõ paſſus, Wethemãni ſe appetentis nauigiũ virtutis fidutia ſo=
litarius inſilit/cedentibuſq; ꝑ ignauiã remigibus, neminẽ in eo præter Wethemãnũ
rebellem habuit. Quos Eſbernus rate præteriens riſu ꝓſequi contentus fuit: neq;
aut hoſtem lædere/aut ciuem iuuare ſuſtinuit: ne pluribus aduerſum vnum opem
tuliſſe videretur. Progreſſus itaq; Strumicũ athletam inſignis fortitudinis capit.
Sed nec prius Mirocus vt pedem referret vrgeri poterat, q̃ alius nauigii ſuꝑuenien
tis viribus arceretur. Cuius reſpectui tantũ venerationis a victoribus tributũ eſt:
vt quum captus ſupplicium mereretur/redemptionẽ acceperit: potiuſq; in eo pro=
bitas honorata ſit, q̃ facinora punita. Ita quum impietati pernicies deberetur, forti
tudini ſalus donata eſt. Eodẽ tempore Eſkillus domeſticis ſupra vires negociis fati=
gatus/dum quieti intentius conſulit, proficiſcendi licentia a rege difficulter extor=
ta, nobile Galliarum cœnobium: quod Claraualllis nuncupatur/petiuit: ibiq; priua=
ti more tranquillam vitam degens, aſperum patriæ conuictum voluntariæ perigri
nationis lenitate mutauit/iocũdiorem rerum vſum apud exteros, q̃ inter ciues ha=
biturus. Per idem quoq; tempns Walagoſtenſes mœnium ſuorum anguſtias peroſi
contractiora vrbis ſpatia propagare cœperunt. Nec incrementa adieciſſe contenti
noua defenſionis præſidia excogitabant. Siquidem frequentibus palis circa mœnia
defixis, quo minus hoſtis aditu potiretur/propinqua muris vada claudebant/pro=
fundiora fluenti loca aduolutis ingentibus ſaxis nauigiis inacceſſa reddentes. Cæ=
teros quoq; meatus nauigationibus opportunos/aut lapidum coagmentis/aut alio
impedimentorum genere præſtruebant. His obſtaculis rex optato locorum acceſſu
ꝓhibitus, claſſem poſtera aduerſum Sclauos expeditione promotam/ Zuinenſibus
oſtiis inſerit/Iuliniq; vacuas deſẽſoribus ędes incẽdio adortus, rehabitatæ vrbis no
uitatẽ iterata penatiũ ſtrage cõſumpſit. Nec ſolũ Iulini viciniã: ſed et cõfinia Cami
ni ipſo p̄terito populatus eſt: vt factu celerius, ita quoq; hoſtibꝰ ꝑnicioſius ratus/pa
tẽtẽ ruris vbertatẽ diriꝑe, q̃ dubia munimẽtorũ clauſtra pulſare. Nã Iulinenſes cũ
vrbis ſuæ recẽtes ruinas ferendæ obſidioni inhabiles cernerent, perinde ac viribus
orbati, deſerta patria, præſidium Caminenſe petiuerant/aliena amplexi mœnia,
qui propria tueri diffiderent. Ab his demum finibus exercitus noſter ad vr=

Gubernato ris ſuperbi ſupplicium

Miroci vir tus.

Eſkillus ar= chieps Cla= reuallen̄ fit monachus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

bis Oznæ ſolum dirigitur. Cuius mœnibus abſtinens viciniam irrumpit/certam
agrorũ vaſtationẽ incertæ vrbiũ obſidioni præpõderare exiſtimans. Sed etiã idem
aliquãto ſatius faciliuſq; reputabat ꝑſequi diſꝑſos,q̃ vrgere munitos. Cui poſtmo=
dũ compendiariæ nauigationis reditum circũſpicienti in commune prouiſum eſt/
propinqui fluminis abſtruſos reſerare ſeceſſus. Cuius oſtia quũ quondam nauigan=
tibus peruia fuerint: nunc harenis obfuſa ad priſtinũ habitum foſſa redigi poſſint.
Quam ſententiam conſiderata difficultatis magnitudo quaſſauit, Rege eximiam
obſtaculi molem ligonibus penetrari moroſum ducente, vetanteq; negocium ſuſci
pi, quod plus impenſæ q̃ vtilitatis afferre videretur. Igitur repetito Ozno, tormen
tiſq; propter vallum erectis, obſidio fingitur: cui⁹ ſpecie deditio obtineretur. Quã
ſimulationem ſpernẽtibus oppidanis/expeditioni finis imponitur. Aliam rege poſt
ver poſterum exorſo/eiuſq; opinione finitimos terrente/quũ ſe Sclaui nec propriis
viribus/nec peregrinis auxiliis aduerſum Danica arma abundare conſpicerent, de
legatur Priſzlauus, qui bellum apud Danos deprecaretur. In quorum præparatam
claſſem incidens/oblatæ pecuniæ pactione non ſolum profectionem prohibuit, ſed
etiam pacem in biennium taxauit. Cæterum publicæ religionis conditiones barba
ris ingeſtæ non ſunt: cuius profeſſores plæriq; eorũ principes exiſterent, vulgo ſa=
crorum ſocietatem damnante. Qui tametſi Chriſtiano nomine cenſerentur, titu=
lum moribus abdicabant/profeſſionem operibus polluentes. Per idem tempus Hẽ=
ricus compoſitis in Bauaria rebus/quia Sclauis aduerſum Danos adeſſe non pote=
rat, amicitiam Waldemari prius per internuntios petitam/ mox apud Eidoram col
loquio obtentam callidius q̃ verius amplexatus eſt. Nam puicaci eius ingenio nul=

Hẽrici praui mores.

la boni ſtabilitas ſeruiebat. Cum gente noſtra nũq̃ diutinas ac conſtantes amicitias
gerere ſuſtinuit. Mẽtiri virtutem ducebat: bonarũ artium loco fallaciam amplecte=
batur: fidem ſimulatione colebat/honeſto vtile anteferendo. Aſſidue noſtros rupta

Waldemari probitas.

turpiter ſocietate lædebat. Econtrario regem conſpicua animi integritas/ꝑpetuaq;
in cunctis cõſtantia decorabat. Quid ergo miremur/ꝙ inter eius virtutes/ et Saxo
nicam leuitatem firma ſocietatis copula/aut ſolidum concordiæ vinculum contexi

Suer⁹ ſe regis filiũ mẽtitur.

nõ poterat? Iiſdem fere temporibus Suerus quidam fabro patre genitus/ſacerdotii
quod in Ferogia aliquãdiu geſſerat partibus abdicatis/Noruagiam petens, religio
nis munus militia mutauit/Oſteni cuiuſdam ab Erlingo proſtrati occaſione addu=
ctus: cuius agmini per deſerta fugienti fortuito obuius ducem ſe præbuit/reſq; ad=

Birchebeener. vide Chron. Nor. in vit. gest. Sueri.

uerſum victores nauare cœpit. Et ne generis titulo carere videretur, originẽ men=
titus/Haraldum Hybernienſem auum ſibi vendicando/Siuardo ſe ꝓcreatum con=
fingit. Cuius etiam nomẽ filio: quem antea patris vocabulo vna appellauerat/apta=
uit. Et vt omnia prioris fortunæ momenta ſubrueret/proauiq; vocabulo in eo re=
præſentari crederetur, ſimulatæ proſapiæ decus/noui nominis ornamentis vſur=
pare ſuſtinuit/Magnumq; ſe in argumentum generis vocitari conſtituit. Quod
tam impudẽs mẽdacium turbulento militum errore/ credulaq; vulgi ſuffragatio
ne protectum/ad totius Noruagiæ cruentiſſimã ſtragem/extremãq; perniciem pe
netrauit. Idẽ quũ adhuc priuatus Suetiæ ducẽ Birgerũ petiſſet, ſacerdoti cuius for
te hoſpitio vſus fuerat/ſtolam præcipuum Diaconi inſigne/cum libro ſacerdotalia
ſacra continente dono dediſſe fertur. Sed ne peregrinis vlterius immorer, ſtilum
ad propria referam. Neq; me domeſtica ſcelera per idem tempus exorta diu=
tius externis inſiſtere patiuntur. Siquidem Magnus Erici filius præſentis for=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Magni i regem conſpiratio.

tunæ ſtipēdiis nō cōtētus: cū Kanuto & Carolo ꝗbus paterna cū Waldemaro neceſſitudo: maternus autē auus Eſkillus erat: aliiſqꝫ cōpluribus in ſocietatē facinoris accitis: opprimēdi ꝑ inſidias regis cōſiliū capere ſuſtinuit. A quo cū Suenonis partibꝰ militādo bello Grathico captus fuiſſet: nō ſolū ſpiritu ſed etiā amicitiæ & familiaritatis iure donatꝰ: atqꝫ ex priuata fortuna ad eminētē dignitatis locū ꝓuectꝰ fuerat. Tantā victoris charitatem ſupplicii qđ meruerat loco expertus eſt. Cuius inſidiarū apparatus: hoc ſecurior: quo incredibilior extitit. Neqꝫ enim facile regis animū ſubire poterat: ab illo ſibi inſidias necti: cui quōdam ſalutem a ſe tributam meminerat. Cum res diu latuiſſet indicium huiuſmodi fuit. Quidā Theutones inſidiarū cōſcii Magno clientelæ obſequiis deuincti cum forte negotiorum eius curam amminiſtrādo Holſatiam peragrantes: cuiuſdam ſolitariam vitā degentis hoſpitio excepti fuiſſent: eiuſqꝫ cubiculum a ſe medio tantum pariete diſcretum neſcirēt: nocturno inuicē ſermone effuſius habito: vehementer ſe mirari dixere: quo pacto rex inter tot præparata ſibi inſidiarum cōmēta mortaliū adhuc luce fungeretur: quas Magnus cum Karoli filiis eius capiti clandeſtino conſilio molitus fuerit. Has vero omnes aduerſum inſcium excogitatas: non fortuitis humanæ conditionis caſibus: ſed cōſtantibus diuinæ protectionis ſubſidiis eſſe diſpulſas. Siquidem Magnū gladio dūtaxat venabuloqꝫ quo Tigres occupandi conſuetudinem habebat vtentem: petituro Sialandiam regi comitandi obſequiū ad cuiuſdam vſqꝫ vadi tranſitum exhibuiſſe: ibiqꝫ Kanuti qui pari armatura inſtructus (nā id genus in venationis ſectatoribus ſuſpectum eſſe non poterat) cū coniuratis eodem tempore ſuperuenire debebat: occurſu fraudatum, facinuſqꝫ ſine complice experiri non auſum: per ſummā propoſiti diſſimulationem: cōſalutato rege propria repetiuiſſe. Poſt cuius diſceſſum Kanutū regi vadum tranſgreſſo obuiū extitiſſe: turbatūqꝫ conſortis abſentia: proſecutionis officium ſimulaſſe. Aliquanto tamen eū acrius auidiuſqꝫ q̄ Magnū propoſitum exequi perſeueraſſe. Qui regem equites ad mare præmittere, ſtipantibuſqꝫ fœminis morabundum in littore conſidere: & inter extremos nauigium conſcendere ſolitum aggredi conſtituerit: peregiſſetqꝫ facinus: ni rex abſqꝫ omnis humani indicii monitis: benigniore cœleſtium cura compulſus: relictis ocyus pediſſequis: ratem præter ſolitū ſcandere maturauiſſet. Karolum autē antea a coniuratis in Scaniā trāſmiſſum fuiſſe ſi fratri propoſitum ex ſententia ceſſiſſet / ad extirpandam regis ſobolem amicorum auxilia contracturum. Sed ne ſic quidē Kanutum propoſito cedere voluiſſe ꝙ apud Fioniam fruſtra tētatum: in Scania maiori cum opportunitate conſummare ſperauerit. Waldemarū ad Helſingorum vrbem præcurrere maturando: eūqꝫ cū primū Scaniæ aduectus rate excederet: incautum opprimere moliendo: quem poſt diurna venationis exercitia: p̄miſſis arbitris eo loci paruula rate crepuſculo trāſire ſolitum: non ignoraret. Quā machinationem fortuitis neceſſitatis præſidiis eluſam fuiſſe: nam ratem quæ regem vehebat cū forte glaciali impulſu procul a concupito littore detorqueretur / militum eius aduentum præſtolantiū ingenti cohorte exceptam fuiſſe: eāqꝫ manū neceſſitati ſubuenire conatam: coniuratorū inſidiis obſtitiſſe. Ita Kanutū & Carolum bis propoſiti caſſos / loricas quas inuadendi regis gratia ſub tunicis geſtabāt hoſpitiis reddidiſſe. Horum autem omniū ammirationem vincere: ꝙ Waldemarus vnius ex coniuratis ſibi perfamiliaris ſuſpectū minime / ferrum vitare potuerit. Qui cū regi per Rhedam aucupiū exercenti: ſolitarius comes aurigaqꝫ exiſtere ſoleret: deficiētibus cōiurationis auctoribus: parricidale miniſte-

De inſidiis Magni & Caroli.

Helſingaborg.

rium circa ipſum compræhenſa aue curru delapſus iuuandi accipitris curã intẽta
corporis inclinatione tractaret:ſua manu ꝑagendũ promiſerat:fortunã tamen in
tanta tãq; facili inſidiãdi materia promiſſis parricidii partibus aditum nõ dediſſe.
Horum itaq; euentuũ miraculis liquere mortali manu regẽ perire non poſſe: cuius
ſalutem inter tot exitioſa,arcanaq; pericula:non induſtria humana:ſed cœleſtis ꝓ-
texerit diligẽtia. Hanc hoſpitum relationem a rerum ammiratione profectam: ere
mita perinde ac ſi diuinitus dati indicii myſterium veneratus:cuidam monachorũ
rectori ad ſe venienti memori narratione replicuit iuſſo horum indicandorum gra
tia ad regem tranſitum non differre. Quibus acceptis rex:cum ex diffinitione loco
rum:argumentiſq; temporum:necnon itinerum ſuorum circũſtantiis fidem aſſer-
tis habere cœpiſſet/non minus ſibi ſubſidii deum in prodendis inſidiis præſtitiſſe:
q̃ in fruſtrãdis tribuiſſet gratulatus eſt. Cuius rei ignorantia Karolus priſtina ad-
huc ſecuritate ſuccinctus ſiue tegẽdi parricidalis propoſiti calliditate:ſeu ꝑagẽdi
deſperatione:Abſalonem ob cognationis fidutiam petitum: impetrandi ſibi a rege
prouincialis beneficii adiutorem depoſcit. Quo propinqui preces attẽtius exſequẽ
te:Waldemarus diſſimulata inſidiarum cognitione:ex fiſco ſuo ſe ſtipendia Karolo
ſoluturum promittit:quoad honoris ei impertiendi facultas incideret. Cũq; Roſ-
kildiam veniens in æde trinitatis optimæ maximæ/morem ſacris geſſiſſet: amo-
tis arbitris Abſalonem adeſſe præcepit: quo ſecum conſidẽte indicẽ aduocans:quæ
ſibi detulerit iterato exponere iubet. Ille propĩquitatis metu qua Abſalon a Kanuti
filiis cõtingebatur eloqui veritus,atq; os rubore ꝑfuſus:aliquãdiu plenũ hęſitatio
nis ſilentium egit. Cuius taciturnitatis rex illico cauſam coniectans: hoc inquit te
metu Abſalonis fides liberat. Apud quem meæ reſpectum charitatis propriæ neceſ
ſitudinis affectioni præponderare non dubitem. Quo dicto ſenioris vocem verecũ-
da animi hæſitatione torpẽtem ad eloquẽda quæ iubebantur intrepidam reddidit.
Is itaq; relationẽ ab inſidiarum principio orſus: cunctaſq; earum partes veris nar-
rationis indiciis proſecutus:hoc nõ ſuæ ſed alienę compertionis fuiſſe teſtatur, ro-
gatum ſe tantum eadem regi referenda curare. Tunc rex eo ſecedere iuſſo:ductis al
te ſuſpiriis:priuatim apud Abſalonẽ, queri cœpit: nũq̃ ſibi vel cognationis ius:vel
beneficentiæ meritum obtentui forę potuiſſe:quo minus malis propinquorum arti
bus appeteretur. Quorum fraudem ſi diſſimulanter tolerare cœpiſſet: effectũ in-
ſidiis præbere poſſe: quæ tam potẽtum tãq; ſibi familiarium ſtudiis necterentur. Si
vero parum adhuc publicato facinore ſupplicia de indemnatis ſumere maturaſſet:
doliq; notitia a paucioribus ſumpta crudelius in æmulos conſuluiſſet: innoxia ca-
pita confictis criminationis partibus obruere videretur: inuidiaq; virtutis accen-
ſus ad communẽ generis ſui interitum variis inſimulationis modis exſurgere ne-
ceſſitudinis euerſor:affiniũq; conſumptor cenſendus. Igitur & patientiam ꝑicu-
loſam & vltionem ſi præpropera foret:probroſam exiſtere. Ita ſe quem vindictæ mo
dum appræhendere debeat ignorare,cuius & ignominioſa acceleratio ſit & ꝑni-
cioſa dilatio. Cæterum inſidiarũ ꝑiculis patere malle/q̃ in auctores facinus retor-
quere:ni mors ſua ad aliorum confeſtim exitium redundaret:quã liberorum ſuorũ
amicorũq; miſerabilis ſtrages: mox diſcordia ciuilis: ſæuaq; exterorum irruptio:
ac totius patriæ teterrima vaſtitas inſequeretur. Hęc & cõſentanea rex crebris an-
xiiſq; gemitibus proſecutus:quæ maxime ſibi conducant Abſalonẽ diſpicere iubet.
Ille ſe nihil a regis æſtimatione diuerſum ꝑpẽdere refert:præfatus ipſum ex repẽ-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tino vindictæ procurſu non leuius famæ diſpẽdium q̃ ſalutis ex dilatione capturũ.
Quamobrem animaduerſionis ius diuino ꝑmittẽdum arbitrio/ qui potis ſit inſi-
dias quas eluſerit publicare. Sed neq; rem cuius multitudo conſcia ſit diutule vul-
gus latere poſſe. Hortatur deinde corporis ſui cuſtodiam conſuetis comitibus attẽ-
tius mandet: iubeatq; nunq̃ ſibi inermes aſſiſtere: nec magis ſalutem ſuam diurnis
eorum officiis, q̃ nocturnis excubiis vallari curet. Sic enim coniuratorum aliquos:
ſe proditos ſuſpicantes: repentinum propoſiti indicium edituros. Gratum Walde-
maro conſilium fuit. Cuius Roſkildiam linquentis Abſalon comitem agens: ſollici-
tatur a Carolo ꝑtitionis ſuæ partes quas nuꝑ apud regem egerit: iterare. Qđ ex-
ſequente eo: reſpondetur a rege: raram beneficii gratiam eſſe, qđ accipiens parrici-
dio ꝑnſare ſtudeat. Præterea miram quorũdam ingeniis & fallendi ꝑtinaciam &
diſſimulandi ineſſe verſutiam. Se nihilominus cum primum Iutiam introierit inſi
dioſo militi munificum futurum: a quo potentiæ ius in id maxime vulgus affecta-
ri non dubitet. Iocunda Carolo promiſſio extitit: quã ſibi ꝑ Abſalonem expoſitam
impẽſiore gratiarum relatione proſequebatur: finxit enim oris hilaritatem: læti-
tiamq; effuſius prætulit: quam non tam recipiẽdi beneficii q̃ implendi parricidii af
fectus progenuit: ꝙ ei regiæ diſſimulationis induſtria ſecuritatis incrementa tri-
bueret. Huic poſtmodum forte materni aui Eſkilli ꝑ idem tempus a Gallia naui-
gantis appulſus/ vrbem Ripam cum Kanuto fratre ꝑtẽdi cauſã præbuit. Quorum
Benedictus quidam ſolo patre germanus: ſed ꝑllice editus regiæ clientelæ fortior
q̃ fidelior comes: Waldemaro paucis poſt diebus q̃ Fioniã ingreſſus fuerat in pro- *Benedicti*
patulo prãdente, ſiue celandæ fraudis impatiẽtia adductus: ſeu parricidii qđ cogi- *Alemanni*
tauerat furiis concitatus: neglectis epulis cultrum quẽ forte prandendi gratia ſum *ſtoliditas.*
pſerat: compreſſa manu: huc atq; illuc actum: varia ancipitiq; verſatione ſtringe-
bat: perinde ac vſum eius ad inferendas plagas agitationis exercitiis prædiſcere cu
piens. Interdum ferrum ſinu condebat: detectumq; rurſum digitis inſerebat. Inter
hæc aſſidue regem oculis deſtinabat: quibus nõ minus q̃ manui minarum ineſſe vi-
deretur. Cuius motibus amentię conſentaneis: Waldemarus ꝑ ſponſam filii Ger-
thrudem ob id muliebriter lachrymãtem oculos inſerere monitus: Nicolaum: qui
regiæ menſæ præerat: q̃ poterat arcanis nutibus accerſitum: viſum ad inuſitatos
Benedicti geſtus obliquare tacite iubet: amotiſq; poſt epulas mẽſis cæteris ſibi pro-
piorem conſiſtere: prædicti equitis ſi quas moliretur inſidias excepturum. Sed Be-
nedictum tum ipſius regis, tum commilitonum plena ſtuporis contẽplatio ferrum
vaginæ reddere coegit. Crediderim vero hunc animi æſtum eius pręcordiis diui-
nitus ingeſtum eodẽq; auctore proditum facinus quo prohibitum eſſe. Tum demũ
Waldemarus neglectum Abſalonis cõſilium pœnitẽtia proſecutus: deuocatis in cu-
biculum militibus inter quos & Benedictus aſtabat: rẽ mœſtam eiſq; ꝑq̃ maxime
diſplicituram afferre ſe dixit: quam & prodere triſte ſit: & celare ꝑſtiferum: nec ſe
dubitare quin eadem in cõmune delata amicorum mẽtes triſtitiæ ſalebris ſit impli
catura: tantoq; eis plus amaritudinis incuſſura: quanto regem ſuũ propẽſiore cha
ritatis cultu contingerent. Siquidem quorundam conſpirationẽ de nece ſua habitã
non dubiis cõiecturæ rationibus/ ſed veris conſciorũ indiciis, certiſq; rerũ veſtigiis
ſibi proditã eſſe: cuius auctoribus primã ſalutis ſuæ cuſtodiã credere conſueuerit.
Nolle vero ſe eorum declarare vocabula ꝙ noxios reſipiſcẽdi induciis donare q̃ in-
ſimulãdi ſtudio obruere mallet. Hortatur deinde maiore cum ſedulitate vallãdum

ſe curent: nec vſq̄ gladiis vacui incedentem comitari ſuſtineant: ſtipandiq; officia
hactenus per incuriam geſta deinceps elaborato famulandi ſtudio proſequātur: tan
taq; id ſollicitudine peragant: perinde ac quiuis propriæ ſynceritatis certitudine
de aliena ambigere neceſſe habeat. Sed neq; ſe vniuerſos notabiles ducere: de quo-
rum grege complures ad mortem pro ſe excipiendam ſi res poſceret: paratiſſimos
ſciret. Tunc milites mutua fidei æmulatione conſciorum indiciũ flagitantes: a per-
fidis erga regem capitibus vindictam ſe exacturos promittunt: neq; aut neceſſitu-
dinis aut familiaritatis gratia tẽperaturos: quo minus ſanguinis eius cupidos pœ-
nas quas mererentur/perſoluere ſint coacturi. Ad hæc rex referre: fidei ſynceritate
contentos: vlteriores indicii partes expetere non oportere. Ita militum preces ab in
nocentiæ conſciẽtia profectas/ plenum moderationis reſponſum ceſſare compulit.
At Benedictus coniurationem a conſciis regi proditam ratus: eũq; his quos incau-
tos opprimere cuperet callidis ſimulationis ambagibus veniam polliceri: plæriſq;
militiæ inſignibus relictis: Iutiam qua potuit celeritate petiuit: detectæ factionis
nuntio ad Magnum dimiſſo. Ita perfidum eius animũ mordax conſcientiæ crimen
regiæ manſuetudinis promiſſis fidem habere vetuit. Quæ res Magno proxima no-
cte nauigio Lubecam proficiſcendi: indeq; Henrici contubernium expetendi cau-
ſam præſtitit. Eodem nuntio Kanutus & Carolus per Benedictum accepto: tacite
Ripenſium vrbe egreſſi: conſcẽſa apud Randruſium naue præfectum Gothiæ Bir-
gerum propinquitatis fidutia petiuere. Adeo illos malignæ conſcientiæ vis ſecuri-
Eſkilli perplexitas.
tate defectos: ſubito pauore quati coegit. Quorum profectionem Eſkillus: tum pro-
priam, tum nepotum fortunam miſerabilius queſtus infinitæ ægritudinis moleſtia
proſequebatur: ob cuius magnitudinem linguæ debilitate contracta: parum voca-
lis euaſit. Quem rex ad ſe Wibergi veniẽtem iocunda admodum fronte ſuſcepit: ne
quid ſuſpitionis in eius aduentu reponere videretur. Quam regis moderationem
pontificis prudentia æquauit. Supplicem enim pro nepotibus vocem mittere non
ſuſtinuit quo magis ſe ab inſidiarum ſuſpitione alienũ efficeret: neue eorum culpæ
affinis/quos precibus ſeruare cuperet, exiſtimari poſſet: conſultius arbitrando taci
turnitatis argumento malignitatis ſuſpitionem vitare: q̄ offenſam pro noxiis ſup-
plicando contrahere. Cui poſtmodum Scaniam profecto/opportuna medicorum in
duſtria debilitatæ vocis opem redintegrauit. At mẽtem eius ingẽti curarum æſtu
obſitam ægritudine vacare nepotum proprio ſpiritu chariorum fortuna paſſa non
eſt. Adeo facilius corporis q̄ animi diſcrimina vitãtur. At Magnus facinoris pudo-
re quam exilii cauſam haberet: Henrico pandere veritus: recõciliationis ab ipſo dũ
taxat remedia poſtulabat. Ille exulis vota auerſari impium ratus: epiſtola ad Walde-
marum tranſmiſſa: conceptæ erga Magnũ offenſæ remiſſionem efflagitat. Ad hæc
Waldemarus legatione q̄ literis reſpondere ſatius ratus: Henricum quẽ ſtabulo ſuo
præpoſuerat: Germanicæ vocis admodũ gnarũ in Saxoniã dirigi curat: apud eius
ducẽ Henricũ Magni perfidiã accuſaturũ. Quo audito/ Magnus rubore in audaciã
verſo q̄ poterat pertinaciter obiectis ſe affinẽ negare: & veluti in augmẽtũ innocẽ-
tiæ duello manum offerre: eodẽ acumine diſſimulationẽ amplexus: quo facinus mo-
litus fuerat. Refert legatus nõ ob hoc ſe eo miſſum: vt accuſationis partes apud ex-
teros ferro proſequi debeat: ſed vt reum cauſam ſuã ad regis cognitionẽ transferre
defenſionẽq; patria lege decretã ſubire moneat. Tum duce quẽ defenſionis modum
aduerſum hoc criminationis genus lex Danica ſtatueret: rogante: penes ferrũ pur-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

gationis morem conſiſtere reſpondit. Tunc Magnus a duce rogatus: an tantum fi-
dutiæ in innocentia ſua reponeret: vt huius experimenti indicio ſpem defenſionis
petere auderet? Anceps id genꝰ nec ſemper miraculo prææditum aiebat: qđ plærũqꝫ
et inſontes damnare, & noxios abſoluere ſoleat: fortuitoſqꝫ maxime experimẽtorum
euentus habeat. neqꝫ enim diuinam potentiam tanta mortalium cura flagrare: vt
quibuſlibet eorum votis rerum naturam cedere compellat. Suſpecta plæriſqꝫ reſpõ
ſio fuit. Tum duce quã a ſe opem ſperare debeat qui tanti criminis obiectionẽ pa-
triis inſtitutis refellere nollet / arctius perquirente: quid ageret incertus: aliquandiu
reſponſi cunctationem exhibuit. Tandem vlterioris profugii diffidentia adductus:
vltro regem aditurum ſe dixit: ſi ſibi quẽcunqꝫ cauſa exitum ſortiretur: impunita-
tis fides daretur. In cuius fidutiæ certitudinem ſtabularius ſponſionis ſuæ pignus
offerre cœpit: præfatus capitali crimine damnatis patriæ legis inſtituto dilabendi
inducias tribui: iiſdẽqꝫ e veſtigio ſupplicium irrogari nefas haberi. Qua Magnus
oblatione contempta: ſolam Abſalonis fidem ſe pignoris loco recepturum aſſeruit.
Quæ cũ rex ex legato cognoſſet: epiſtola duci redditur: qua Magno ſub Abſalonis
obtentu / veniendi diſcedendiqꝫ poteſtas promittitur. Quo euenit vt Abſalon prius
Magnum hoſpitio exciperet: q̃ vllum aduentus eius nuntium a rege ſumpſiſſet: li-
teras quæ pro eiuſdem receptione deſtinabãtur nimio feſtinationis ſtudio præcur-
rentem. Quibus tandem per regem ſuſceptis ſollicitudinem improuiſi hoſpitis ple
nis fidutiæ promiſſis diſcutere curæ habuit. Quibus erectus Magnus: plus ſpei in
Abſalonis auxilio: q̃ metus in ſua noxa repoſuit. Quo euenit vt maiore formidinis
parte depoſita: propria repetere non dubitaret: nauigationem qua Iutiam petitu-
rus erat: neceſſariis vſibus inſtructurus. Quippe cauſam apud Aaruſiam dicere iu
bebatur. verum hoc ſecuritatis robur depræhenſa ſecretorum eius legatio quaſſa-
uit. Siquidem binas eius epiſtolas proditionis mandata geſtantes: a publicorum iti-
nerum obſeruatoribus intercipi cõtigit. Quas cum regi allatas ab intermeantibus — Magni ꝓdi-
expertus fuiſſet: formulã qua ſignatoria vtebatur: proprii ſcribæ negligentia amiſ- — toris aſtu-
ſam confingit. Idqꝫ non ſolum inter ſuos: ſed etiam apud Abſalonẽ ſimulatione pro — tia.
ſequi curauit: opinionem ſerere cupiens adulterinas epiſtolas a formulæ repertori-
bus odio ſui fuiſſe compoſitas. Appetente cauſæ dictionis tẽpore: binis nauigiis in-
ſtructus: Abſaloni *Sialandiæ* & *Scaniæ* magnatibus comitato obuius affuit. Quo
adito conſciẽtiæ ſtimulis actus: trepidationẽ fide maiorem pręteritęqꝫ vitæ fortitu
dini indebitã exhibẽdo: nullis ſe exhortationibus vt Iutiam peteret adducẽdũ iura
bat: plus a ſe metus in regis offenſa: q̃ opis in cuiuſpiã patrocinio reponi præfatus.
Præterea fortuitã ſigilli ſui amiſſionẽ cauſatus: æmulorũ cõmẽto occaſionẽ ex eiuſ-
dẽ inuẽtione nactorũ inimicas regi literas ſuo noĩe cõfictas aſſeuerabat. Sed Abſalo
ne tãetſi criminis acta ab eo cõfeſſio foret: nihil cõmiſſum quo minꝰ inuiolatus diſ-
cederet / cõſtãtius aſſerẽte: ſociali illũ nauigatione ꝓſequit: plus amici monitis q̃ ꝓ-
prio pauori indulgens. Cui rex omni Danica nobilitate ſtipatus / apud villam Wiby
ſibi per Abſalonẽ oblato menſæ ſacra cõmunicare paſſus non eſt: ne conuiuam agẽ-
do offenſam deponere videretur. Quẽ die poſtero ad concionẽ vocatum ſuorum in — Magni ac-
eum benignitate expoſita: maieſtatis reum agere cœpit: pietatẽ parricidio repende- — cuſatio.
re auidum: qđ eius fuga non violẽter ingeſta: ſed a ſolo conſcientiæ reatu profecta
recẽter prodiderit. Ad hæc Magnus ſe nõ cuiuſpiã delicti: ſed minacis nũtii per Be- — Purgatio.
nedictũ accepti impulſu dilabẽdi conſiliũ cepiſſe teſtatur: regiæ ſuſpitionis cauſam

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

e longinquo tutius ſpectaturus. Præterea mirari ſe quo pacto rex/propinquū quem
omni familiaritatis iure proſequi conſueuerat: inaniū ſuſpitionum ductu perſequi
ſuſtineat. Contra rex hoc eum ingratiorem quo meritorum ſuorum negligentiorē
aſtruere: & in perfidiæ argumētum ſupradictas ipſius epiſtolas/quarum altera clau
ſa, altera aperta obſignabatur in cōmune proferre. Quas etiam per præſentes ponti
fices circūferri: & an vero Magni ſignaculo obſitæ eſſent: curioſius annotari præce-
pit. Q đ inſpectantibus cunctis adulterinſiq; eſſe negantibus: recitari eas in publico
iubet. Aperta Scanienſibus ſcribebatur: regem ſuper complurium oppreſſione calū
niās: cunctoſq; ad bellum cum eo gerēdum exhortans. Magnum repetēdæ libertatis
auctorē habituros. Clauſa ad Kanutum & Karolum eodē quo prior titulo mitteba-
tur: quæ eos res in Scania nouare moneret: Magnūq; idē apud Iutiam facturū pro-
mitteret. Sic regem viribus cariturū maiorum regni prouinciarū auxiliis ad eum
cōmeare prohibitis. Perlectaſq; epiſtolas Magnus cū reſpōſo excepturus putaretur
indice metus ſilētio vtebatur. Quinetiā tantū ſtuporis animo contraxerat: vt voce
quoq; deficeretur: internæ ꝑturbationis notas confuſo oris habitu præ ſe ferēs. No
tabilis viri taciturnitas fuit: quæ ne confeſſionis loco duceretur: prudens Abſalonis
interuentus effecit: miratu indignū dicētis ad nouos criminationis obiectus homi-
nem defenſionis dubiū pleno meditationis conſilio reſpondēdi officia tardius exhi-
bere: protinuſq; eum dandi reſponſi gratia colloquio excedere: & quos velit ex ami-
cis in conſiliū contrahere iubet. Quo dicto recreatus Magnus atq; ad ſpem labefa-
ctandæ accuſationis erectus acceptis cōſultationis induciis: Abſalonē cum Tuko-
ne Wendilenſium antiſtite ſeuocat. Is Tuko patri eius Erico diaconatus obſequiis
percharus habitus: deq; eius clientela ad pontificatum accitus fuerat. Cuius rei
grata recordatione Magni charitatem propenſius animo inſitam habebat. Quem
multum diuq; ob cogitati ſceleris immanitatem profectis a dolore conuitiis inſe-
cutus: reſpondente eo epiſtolas aliena fraude contextas: ſuperuacuum id purgatio-
nis genus aſtruxit: non ſolum ſcripturæ: ſed & ſtili modum quo ſcriba ipſius Lam-
bertus in dictandis epiſtolis vti ſoleat certiſſime recognoſcere ꝓfatus. Cuius affir-
mationem Abſalone conſentaneis verbis proſequente: tantū Magno deſperationis
inceſſit: vt eos an ſibi confeſſionis remedia amplecti liceret trepide percontaretur.
Tum Abſalon tametſi confeſſio periculo non careret: ad hanc tamen ante procurē-
dum q̃ de venia actum, excuſſumq; foret negabat: ſuadetq; vti ſtupore depoſito: per
ſe vel per amicum in poſterum diem induciarum facultatē audacter efflagitet: fir-
mato animo rem felicius expleturus. Quibus admiſſis rex præſentem nobilium ca-
teruam veſpere iter ingreſſus: ad Vnnonis locupletiſſimi viri penates ſecum perdu
xit. In qua profectione Abſalon a Magno admodum æſtuante quiſnam defenſionis
modus obiectis congrueret: curioſiore percontatione conſultus: nullam partē pro-
bro aut periculo vacuam agebat. Nam nec accuſationem tot rerum indiciis ſubni-
xam refellere promptum: nec purgationis partes detrectare ſyncerum: confeſſio-
nis vero exitum ancipitem fore quam nulla venię certitudo præcurreret: Ita verax
reſponſi dator conſultori ignorantiam prætendere: q̃ in dubiis certitudinem pro-
mittere: fidelius duxit. Tunc Magno omnia ſe veraciter relaturum: ſi veniam con-
feſſioni tribuendam ſperaret dicente: intrepide eū ſibi ſecreta quæ vellet cōmittere
iubet/nullum eorum indiciū ad regem ex ſe manaturū præfatus. Tum illo omnem
inſidiarum ordinem patefacere cupiente: Abſalon narrationem admittere noluit:

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ne eam ſacerdotali miniſterio confeſſionis loco recipere videretur. Suadet itaq; Su-
nonem & Eſbernum: ſecum adhibeat: quos in rebus arcanis tegendis induſtrios ſci
at. Quibus admiſſis Abſaloniq; data fide pollicitis, abſq; eius conniuẽtia nullam ſe
præſentis arcani mentionem acturos: Magnus inſidiarum ſeriem a principio rete-
xere orſus: non ſolum ſe cum his quorum crimen teſtis fuga prodiderat: iure nota-
tum aſſeruit: ſed etiam complura ad regis caput pertinentia adhuc eius notitiæ pa
rũ indita/apertiſſima confeſſione detexit: Eſkillũ (Aſceri hic filius erat) & Chriſti-
ernum patre Suenone natum: eiuſdem culpæ conſcios aſſeuerando: Chriſtierni fra
trem Aſcerum cui in templo Lundenſi prima poſt antiſtitem dignitas ceſſerat: con
iurationis conſilium ſciſſe potius q̃ probaſſe teſtatus. Confecto itinere poſtq̃ oppor
tunum colloquio tempus occurrit: Abſalon cum Sunone & Eſberno regem pauliſ-
per ſine arbitris eſſe iuſſum contemplari cauſæ exitum monet, in qua nec accuſa-
tionem actori inſtruere expeditum: nec reo confeſſionem amplecti tutum ducatur.
Qui ſi indemnatus abſcederet: complures ad innocentiam ſibi decernendam addu-
ceret. Sin confeſſus venia careret: ſimplicitatis exemplo culpæ ſociis tegendæ eius
documentum præberet. Igitur elaborandum vt ſpontanea ab eo confeſſio elici poſ-
ſet/quem teſtimonio inſequi promptum non eſſet. In hanc ſententiam perducto re-
ge: & ſe pœnam confeſſioni remittere promittente: cum Magnus poſtera die in cõ-
cione ab eo quid ſuper reſponſo deliberaſſet interrogatus fuiſſet: a cõiurationis ini- Coniuratiõ
tio orſus pudore poſthabito: omnem inſidiarum contextum: non ſolum conſcios/ nẽ detegit
ſed etiam loca rerum ac tempora perſtringendo: vera narrationis ſerie proſeque- Magnus,
batur: regem inter tot peruicaciſſimę artis ambages, non ſorte humana/ſed diuina
opera ſeruatum affirmans: ſeq; non aliud magis mirari q̃ q; fraudem tanta familia-
rium arte compoſitam propitiæ fortunæ interuẽtus eluſerit, hominẽq; tot ciuium
dolis petitum caſus incolumẽ ſeruare potuerit. His dictis/ genibus regis ſupplice
vultu gemebundus aduoluitur. Quem rex præteritæ amicitiæ verecundia con-
ſurgere iuſſum: ingratæ mentis exprobratione coarguit: illius per inſidias oppri-
mendi cupiditate perfuſum: cuius a primæua ætate perpetuam charitatem exper-
tus fuerit: a quo belli Grathici temporibus: non tantum ſpiritum ſibi datum: ſed
etiam adiecta poteſtatis incrementa meminerit. Se enim non ſolum propinquitati
ſupplicium remiſiſſe: ſed etiam munificentiam impẽdiſſe: eum vero cum fidem be-
neficio debuiſſet: perfidiam rependiſſe. Itaq; meritorũ ſuorum obliuionẽ ab eo tam
nequiter actam admirans: nec priſtinæ confeſſionis aſſertione cõtẽtus: an ſe per inſi
dias opprimere cogitaſſet inquirere perſeuerauit. Ille nec animũ ſibi nec arma ni-
hilq; qđ tanto facinori attinuit: excepto dei nutu defuiſſe ſubiũxit. delectatus rex tã
audaci hominis reſponſo: veniã ſe confeſſioni tribuere: non familiaritatẽ reſtituere
dixit: ne rurſum amicitiæ copia inſidiarũ irritamentũ exiſteret. Eũdem quoq; taci-
ta ad Kanutum Karolũve mãdata habere prohibuit: monitum ne culpam repetere
velit cui diuinam potẽtiam tam conſtanter obniti perſenſerit. Ille ſe ſi quid tale cõ-
mitteret: vlterioris veniæ remediis indignũ vocare: ne precibus quidẽ ſalutẽ dein-
ceps tueri auſurum. Quo rex ſedendi locum repetere iuſſo protinus Suenonis filiũ
Chriſtiernũ quẽ peracta Magni cauſa p ignorãtiã caſus obtulerat: iracũda admodũ
accuſatiõe pſequit. Qui cũ ſe cõſortis indicio ꝓditũ accepiſſet defenſionis inops cõ
feſſione veniã ĩpetrauit: nec ſolũ ſpiritũ/verũetiã bonorũ omniũ incolumitatẽ aſſe-
cutus eſt: exilio dũtaxat pœnas dare coactus: ne prõptus ad crimẽ regreſſus ſuppe-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

teret. Ita moderatio manifeſtam militis culpam: extremũq; ſupplicium meritã: pro
ſcriptione inſequi contenta extitit. Taliter exacto concilio Magnoq; Fioniã reuerſo
Waldemarus inſulam ferarum gregibus abundantem more regio prædæ venaticæ
vacaturus ingreditur. Quo loci Abſalon & Aſcerus a maximo pontifice Eſkillo ob
veniam eius nepotibus conciliandam: quę Magni exemplo ſponderi videbãt: trãſ=
miſſi inexorabilem regis animũ experti ſunt: a quo demũ Aſcerus an coniurationis
fautorem egiſſet rogatus: cognitioni ſe quidem affinem: ſed a conſenſu immunem
aſſeruit: nec tam odio regis q̃ delationis pudore, prodendiq; commiſſi verecundia
hæc feciſſe. Quẽ confeſſionis modum diuturni poſtmodũ exilii cauſam habuit. Hu
ius legationis contemptum tam ægre Eſkillus tulit: vt variis corporis peſtibus cõ=
tractis: grauib⁹ hyemem morbis exigeret. Qua finita Waldemarus Daniæ Suetiæq;
primoribus accerſitis regales filiæ nuptias exornat: quibus peractis Waldemarum

Eſkillus põtificatu abire parat.

Eſkillus ſecreta allocutione petitum enixe depoſcit: arcani quod ei committere ve=
lit intempeſtiuam confeſſionem non arguat. A quo poſtulata ſperare iuſſus: iam=
pridem deponendi pontificatus allatam ſibi cupidinem dicit, quem tanto oneri im
parem ætas viribus defuncta conſtituat: neq; enim in faſtigio ſe: ſed priuatũ ac pro=
curatione liberum decedere velle præteritæ conuerſationis habitũ monaſtica mu=
taturum. Quem cum rex verbis charitatẽ ſimulãtibus propoſito prohiberet: idq;
ei ſine Romana auctoritate exequẽdi fas eſſe negaret: habere ſe ſummi põtificis epi=
ſtolas: per quas non ſolum abdicandi honoris licẽtiam: ſed etiam transferẽdi in quẽ
vellet/ poteſtatem acceperit teſtatus eſt: huc accedere ꝙ ſe Romanæ legationis offi=
cio fungentem: ne ſedes ſucceſſore vacua habeatur: ſubrogationis curam exhibere
par ſit. Quod dictum rex/ Aſcerum ab eo pontificem adoptari ratus/ ſuſpitione in=
ſequi cœpit: nec dubius Kanutum & Karolum ſiquid vlterius aduerſum ſe conati
forent multum ab auo virium contracturos: cum diu verbis amicitiam præferen=
tibus egiſſet: ad poſtremũ votis eius annuere ſe dixit: ꝙ Romanę ſententiæ decreto
obuiam ire nequeat: penes quã publicę religionis norma conſiſtat. Tum Eſkillus ho
noris abdicationẽ contractorum pontificum frequentia celebrari magni æſtimans:
profecturum ab vrbe regem precari inſtitit vti ipſos exacto menſe ſecum reducat/
quos non ſolum ſuæ renuntiationi: verũetiam noui antiſtitis creationi intereſſe ex
pediat. Quam rem prorſus ſilentio dignam exiſtere: ne cognita quẽq̃ electionis me=
tu dilabi cogeret. Quo conceſſo ſtatam interim ſolẽnemq; popularium concionem

Eſkilli in concione verba.

ingreſſus docet quantam ſubitorum charitatem faſtigio functus exhibuerit: q̃q; be
niuolo ſtudio merita ſua publicus eorum fauor penſauerit. Iam vero ſibi re pontifi=
cali cedere in animo eſſe: cuius amminiſtrationi ſupremæ ætatis ſuæ habitum diſſi
dere cõſpiciat: ideoq; ſe eorum curam quã hactenus plenis pietatis officiis geſſerit:
diuino mandare præſidio, cunctiſq; ſibi militiæ fide deuinctis huiuſce generis nexũ
remittere: ſuper hæc omnia alienis delictis veniam dare: propriis petere, vniuerſos
etiam diſceſſum ſuũ piis precibus proſequi: votiſq; pro ſe excubare precatur: parem
ſe eis dignationem repẽſurum pollicitus. Adeo autẽ miſerabiliter in concione egit:
vt eam lachrymis ſuffuſam dimitteret. Qua ſoluta Abſalonem Sialandia redeuntẽ
miſſis quibus exciperetur equis: penatum ſuorum hoſpitio vti compulit. A quo qd
ita plæbem mœſtitia affeciſſet rogatus: tum ſeniũ ſuũ, tum exilium nepotum digni
tatis ſibi patrięq; faſtidium afferre reſpondit. Huc accedere voti religionem qua ſe
dudum Bernardo Claraualenſi põtificatu vltro ceſſurum, priuatãq; vitã & hono=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ribus defunctam acturum ſpoponderit. Die poſtero quũ prædicti prouinciarũ an- *Eſkilli libe- ralitas.*
tiſtites in ædẽ Laurentii matutine coiſſent, ornamenta ſacrarii armamentario ege-
ri/cõſpectuiꝙ ſubiici iubet, quantũ veteri altarium cultui/priſtinoꝙ ſacrorũ ſplen
dori noua ac religioſa liberalitate adiecerit/in propatulo oſtendere cupiens. Qui-
bus prolatis/voce ſuſpiriis permixta/ quantis charitatis impendiis pro ſubditorũ
pace ac ſtabilitate excubuerit: quot erumnis/quot periculis obſitum omne pontifi-
catus ſui tempus exegerit/edocet. Quem ob hoc ſe deponere ſtatuiſſe: ꝙ ætatis ſuæ
magnitudinem vlteriori eius functioni inhabilẽ ſentiat. Cuius orationẽ rex reſpõ-
dendi officio ſubſecutus, eum tametſi crebras cũ regibus ſimultates geſſiſſet/ponti
ficis partes laudabiliter executum affirmat. Suæ vero ſententiæ reſignationis eius
propoſitũ non placere: cui iam eo ætatis peruentũ ſit: vt malignitatis vltra notari
non debeat. Deinde eũ proprio motu/an ſuo cõpulſu paſtoris officium detrectaret
fateri iubet. Tunc Eſkillus directis in aram manibus, iurare et præſentia ſacra teſta *Verba Eſ- killi archi- epiſcopi.*
ri ſe non odio regis/aut vllius iniuriæ ex eo receptæ violentia, ſed perituri honoris
faſtidio/perpetuiꝙ ſtudio huc propoſiti eſſe perductũ. Grata regi reſponſio fuit cu
pienti vera pontificis aſſertione calumniæ ſuſpicionẽ vitare. Rogat deinde an vnꝗ
regia ſeueritate pœnas ab his exigere ſuperſediſſet/aduerſum quos ille pontificalẽ
cenſuram prior diſtringendã curaſſet? Quo nihil tale eum egiſſe fatente, graui me
tu liberatum ſe dixit/veritum ne ſubita antiſtitis abdicatio occultam apud cõplu-
res ſibi notam crearet. Romani deinde põtificis epiſtola: ſine cuius nutu rex digni
tatem ab ipſo deponendam negabat/in cõmune relegẽda profertur. Ea ſcribebatur/
Romanũ antiſtitem Lundenſi pontificalis miniſterii laxationem petenti: ꝙ eũ huic
muneri perutilem ſciſſet hactenus repugnaſſe: nunc vero precum eius perſeueran-
tia ſuperatum/ætati ipſius aſſiduoꝙ languori petitæ rei licentiam detuliſſe. Cuius
auctoritati rege refragandum negante/ſua ſede exurgens/virgam anulumꝙ præci
pua pontificalis ſacerdotii inſignia altario imponens/perfectam ſui muneris abdica
tionem agere proteſtatus eſt. Cuius facti miſeratione lachrymæ aſtantibus obortæ
ſuſpiriiſꝙ murmuris inſtar reddentibus ædes repleta. Igitur Eſkillus, qui regni cle
rum excuſſius noſſet/ſedis a ſe relictę ſucceſſorem a rege circunſpicere rogatus. Cõ
probata monitoris induſtria, aliam Romanæ dignitatis epiſtolam explicat: qua ſibi
legationis habenas tenenti ſubrogandi antiſtitis arbitrium mandabatur. Ea perle-
cta poteſtatẽ quã ſibi indulgentia Romana detulerat, ad eos quibus eligendi ius eſſe
conſuerit/transferre ſe dixit: ꝙ vltro iure ſuo cedere, ꝗ alienum offendere malit: ne
eccleſiam pro cuius maieſtate tuenda ſemꝑ excubuerit, conſueto libertatis benefi-
cio fraudare videretur. Tunc iiſdem regi vti conſilium ſuum exponeret/obſecranti
bus: regeꝙ cleri poſtulationem ſub plæbis nomine: cuius ſe partibus proloqui refe-
rebat/conſentaneis precibus proſequente/ſententiam ſuam inter diuinam/ huma-
namꝙ charitatem fluctuari aſſeruit: quarum alteram tacẽdo/alteram loquendo of-
fendere poſſet. Dei namꝙ mentẽ exaſperaturum ſe eſſe, ſi illius quem huic maxime
regimini idoneum ſciſſet, indicem agere ſuperſediſſet. Si vero hominem huius offi
cii gnarum/pontificiſꝙ partes alibi laudabiliter executum/ſed et pro patria diffici-
lia audere ſolitum nuncuparet, familiaris et propinqui gratiam violaret: quem hu-
ius honoris oblationẽ auerſari nõ dubitet. Tunc cuncti quiſnam ab eo deſtinaretur
animo perpendentes/ſolam vocabuli certitudinem flagitant. Et ille Roſkildenſem
(inqt) antiſtitem mihi ꝓpinquitate/vobis opinione notũ deſigno. Igitur compluri-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

bus bene eccleſiæ conſultum acclamantibus, exurgens Abſalon maiorem hunc faſcem q̃ vt humeris ſuis imponi debeat/refert: nullo ſe pacto ad deſerendam eccleſiã adduci præfatus: quam anguſtiſſimis rei Danicæ temporibus ſuſceptam ad eminẽtem fortunæ habitum ſumma animi corporiſq; fatigatione perduxerit: cuiuſq; nõ ſolum externum hoſtem armis ſubmouerit, ſed etiã veterem atq; hæreditariã paupertatem fœlicibus opum incrementis mutauerit. Tum ii quibus ſuffragandi ius erat ab Eſkillo taciturnę hæſitationis increpiti/et cuinã officii ſui partes cedere vellent rogati/paribus in Abſalonem votis ꝓnuntiant: adeoq; concordes ſuffragiorũ voces miſere: vt nihil in his diuerſum aut dubiũ reperires. Nec oris officio contẽti manu compræhenſum ad ſedem quã ei voce detulerant/vi ꝑtrahere conantur. Nã primus Eſkillus iniectæ in eum dexteræ exemplo cæteris idem audendi fiduciã tribuere videbatur. Qui etiã vt mos eſt concinere exorſi/celebrem electionis concordiam decoro pſallendi officio proſequuntur. Quorũ plenum venerationis concentum populus ingenti plauſu tripudians, ſacro cantilenæ genere æmulabatur/glorioſis clericorum vocibus aliquid honorificæ modulationis adiicere geſtiendo, perſonantibus aliis, deformem ſibi taciturnitatẽ exiſtimans. Adeo in eligendo eo tota multitudo vnã beniuolę ſuffragationis vocem habuit. Ille vero trahenti ſe turbæ ſummis corporis viribus obluctatus, complures robuſtiore impulſu præcipites humum petere coegit. Ab iiſdem quoq; exuuiæ renitenti detractæ: iamq; res ad vim et rixam vſq; progreſſa/ꝑmixtos ſtrepitu cantus exaudiri non patiebatur. Igiẗ Abſalon ad ſedem pontificali faſtigio cõſecratam pia plæbis violentia perductus, in ea collocari paſſus nõ eſt: ne vlla ex parte cogentibus aſſentiri putaretur. Quamobrẽ prius ab Eſkillo/mox a Waldemaro oblati ſibi diuinitus honoris ornamenta amplecti rogatus: ne præſentis eccleſiæ maieſtatem nouo et inaudito contemptu perfunderet/impetrata loquendi copia, ad appellandi officium procurrit. Cumq; precibus obſecuturus putaretur, validiſſimum repugnationi ſuæ tutamentum adiecit. Rapuiſſet alius oblatæ dignitatis beneficium/auideq; ſe tanti ſacerdotii tribunalibus ingeſſiſſet. Nicolaus Roſkildenſis chori ſenior ſuper irrogata antiſtitis violentia parem appellationis vocem edere cunctatus non eſt. Tum Eſkillus aliquanto cõcuſſior, certiſſime ſe ſuffragatorum partibus affuturum dicebat/ſenſurum Abſalonem ſua an illius vota plus momenti Romæ ſint habitura. Hinc miſſæ ſtudiũ datur. Qua percelebrata, benedictionem Eſkillus Abſalonis miniſterio præſtari præcepit. Hac vſurpatione eum electionis aſſenſorem efficere geſtiendo: ſe iam cunctis pontificatus partibus defunctum huic miniſterio congruentia amplius exequi non oportere præfatus. Quem Abſalon tametſi pontificalia depoſuerit, legationis tamen iure benedicendi prærogatiuam retinere dicebat: neq; ad inferioris potentiæ viros debitum faſtigio ſuo munus relegare debere. Ea Abſalonis verecũdia ſenem voti cupidum neglectæ dignitatis ſuæ meminiſſe coegit. Alio quoq; moderationis genere repugnationis eius perſeuerantiam idem labefactare tentauit. Siquidem in cubiculum deuocatum cum precibus ꝑflectere nõ poſſet, genibus nixus plenis ſupplicationis lachrymis aggredi conatus eſt. Profectu vacuus tertium irritamenti modum: quo electi mentem ad ſuam ſententiam adduceret excogitauit: incertum relinquens maior in cogente, an reſiſtente perſeuerantiæ conatus extiterit. Siquidem equites ſuos numero et amplitudine inſignes ad eũ direxit militari fide ſe eius partibus obligaturos. Quorum Abſalon famulatum repudians/ſe prorſus in hono

Abſalon refugit primo Danorꝫ archiepiſcopatum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rem eorum obſequiis dignum conſenſurum negabat. Qua demum conſtantia eui-
ctus Eſkillus ne ſupellectilis: quam eccleſiæ relinquere ſtatuiſſet, obſcurior depoſi-
tio foret: eundem in arcanam veſtibuli partem abductum inſtantius hortari cœpit
vti ſaltem oculis eam ſubiicere dignaretur. Sed et hanc quoq; ſollicitationis ꝑtem
ſuperiorum victor mire contempſit: ne qui gloriæ tentamenta calcaſſet, auaritiæ ir
ritamentis ſuccumberet. Quamobrem Eſkillus ira accẽdi creditus, minus ſe bono-
rum q̃ cogitauerit (inqt) ſacris atq; domeſticis vſibus relicturum/ipmq; tam ſtoli-
dæ pertinaciæ quandoq; damna ſenſurũ. Aureo deinde poculo regem/Abſalonẽq;
ſimili muneratus eſt. Pręterea neminem ex amicis indonatum reliquit/apud patriã
ſibi præclara liberalitatis monumenta creare cupiens. Varia quoq; membrorũ de-
bilitate perſtrictus, ad poſtremum etiam igne (quem ſacrum vocant) quadam cor-
poris parte reſperſus abſcedere maturauit/perinde ac diuinitus iniecti ſibi ſuppli-
cii cruciamenta ſortitus. Quem quũ Abſalon Scania excedentem caſtelli ſui hoſpi
tio excepiſſet/ſeq; tanto pedum frigore teneri/vt noctu quietem capere non poſſet
conquerentem audiret, calidum laterculum ciſtula crebris foraminibus diſtincta
incluſum plantis applicuit: eoq; fomenti genere præfrigido ſeni patientem quietis
calorem reſtituit. Cuius medicamenti beneficium hoc Eſkillo gratius fuit, ꝙ ab ar-
tificis charitate/non ſcientia aut profeſſione manauit. Qui quũ Abſalonis nauigio
comitatuq; Sleſuicum perlatus fuiſſet, cyphum argenteum ab eodem ſibi pro mu-
nere oblatum ſuſcipere recuſauit/pręfatus ſe deinceps nullum inſignium vaſorum
vſum habiturum. Idem quũ regem Sleſuicenſi in ponte obuium cõueniſſet, ita cor-
poris debilitate ſolutus eſt: vt a plæriſq; exanimis putaretur. Recreatus tãdem, fre
tumq; rate tranſgreſſus/ac præſentes benignius exoſculatus inter flebiles amicorũ
voces plorabundus/et ipſe curriculo per Abſalonem procurato quũ prorſus equi-
tandi impatiens foret: quo mollius veheretur/imponitur. Cuius flentis diſceſſum
amicorum turba ipſum vlterius nõ viſura ꝑinde ac funus lachrymis proſecuta eſt.
Poſt hæc regis legati cum Lundenſibus cogendi Abſalonis gratia Romam mittun
tur. Qui primum Clareuallũ profecti, reperti illic Eſkilli epiſtolam: cuius ea tempe
ſtate non mediocris apud curiam fauor vigebat/in adiumentum ſuæ petitionis ac-
cipiunt. Nec minus Abſalon ac Roſkildenſes legationibus curiam fatigant/electio-
ni quam Lundenſes confirmatum peragebant/plenis reclamationis ſententiis obni
tentes. Interea proceribus apud Roſkildiam paſchali tempore feriatis / cõuiuioq; ꝑ
ſummam omniũ hilaritatem exacto, per Thordonem Lundenſium præfectum regi
ſignificatum eſt/Thormerum quendam Magni nuntium nuper Gothia reuerſum
tanto itinere Scaniam eſſe tranſgreſſum: vt captionem celeritate vitauerit. Cuius
occupandi gratia Beltenſem tranſitum inſidiis eſſe vallandum: quem ab eo ocyus
adiri ambiguum non ſit. Rogatum ſuper his Magnum/pręſidiumq; negationis am
plecti conatum/rex tuto fateri poſſe promittit. Ille ſumma cum diſſimulatione obie
ctorum fidem leuare ſiquid huiuſmodi compertum foret/vlteriorem ſibi veniã ne-
gari precatus. Rex negatorum incredulus, Adulfo cuidam inſignis fidei ſed clerica
lis conditionis: ꝙ propter Belticum littus habitaret/obſeruationis negocium man
dat, per ſatellites ad eum directos cultus et corporis notis: quibus prædictus Ma-
gni nuntius dinoſceretur expreſſis. Taliter captus Thormerus: ac coram rege ſup
mandatis: quorum eſſet gerulus/perquiſitus, poſt diutinæ negationis ambages quę
ſtionis metu credita ſibi ſecreta detexit/lignum compactile: quale more Danico in-

Eſkillus ſacro igni correptus abire cogitur.

Magni nuntius.

Danica ſcytale.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ter amicos ſigilli vim obtinet/a ſe epiſtolæ loco geſtari confeſſus: cuius dimidium a
Kanuto & Rarolo pinde ac ſyngraphus haberetur. Cuius nequitiam rex vinculis
mulctare contentus, Abſalonis eum cuſtodiæ tradit. Igitur per Nicolaum ſtabuli
ſui præpoſitum Fionienſium militum eum ſequi iuſſorum auxiliis ſuccinctum Ma
gnum perinde ac denuo ſibi inſidioſum/pœnamq; perfidia meritum capiendum cu
Magnus ca rat. Qui in cubiculo nocte cõcubia circũuentus dũ priſtinę virtutis immemor ſalu
pitur. tem latebris/non armis circunſpicit, poſt aulæa repertus abſtrahitur. Ita neſcias
miſeriorem eum deformitas captionis, an captio ipſa reddiderit. Oblatus regi quũ
ſuper inſidiarum conſilio rogaretur, aliquandiu obiectis ſe affinem negabat. Tan-
dem conuincentibus eum captiui indiciis/diſſimulationiſq; materia non ſuppeten-
te, confeſſione crimen aperuit. Cuius mentem rubor neſcio magis an ſupplicii me-
tus affiixerit. Hunc rex ad vrbẽ Laterenſem miſſum/ Thorberniq; cuſtodiæ tradi-
tum/carcere q̃ morte mulctare maluit. Per idem tempus Sclauorum piratæ ſpolia-
tis Waldemari legatis, nauigium muneribus eidem a ſocero tranſmiſſis onuſtum ce
pere. Cuius repoſcendi gratia nuntiis ab eodem miſſis ſuperbe reſponſum dedere.
Qua iniuria Waldemarus (vt par erat) accenſus, Henricum in ſocietatem vltionis
ſollicitat, Rugianiſq; ꝙ hoſtilium locorum gnari eſſent in commilitium euocatis.
Per Suinam inuectus, Iulinum oppidum incolarum fuga deſertum incendio tentat
Henrico Diminum obſidione complexo. Qui quum expugnationem dubiam/diffi
cilemq; animaduerteret, amnẽ qui caſtra ſua a mœnibus diuidebat tranſuerſo de-
ductum alueo/remotiore curſu vrbem præterlabi coegit. Quo facto hoſtium mu-
ris ſummam defenſionis opem conciliauit/præſidium eius pro oppugnatione moli
tus. Ea re effectum eſt: vt actam æſtate obſidionem autumno inglorius ſolueret. Cu
Vrbiũ for- ius diſceſſionem fortuitum vrbis incendium ſubſecutum eſt, ſuis viribus tribuen-
tuitũ incen te fortuna, quod Saxonicis deferre dignata non fuerat. Eadem benigniore Danos
dium. lumine contemplata: eorundem miniſterio Cozcouam vrbem conflagrare permiſit
indigenas vero metu palantes ad loca paludibus obſita viriũ inopia confugere coe-
git. Quod Abſalon captiui cuiuſdam cum fratre minore/coniugeq; et liberis com-
prehenſi indicio expertus rogare eum cœpit, an ſuam ſuorumq; libertatẽ latentiũ
ciuium proditione mercari cuperet: Ille conditionem cupide pactus, ſeipſum terre-
ſtribus copiis petendam/paludem cinturum/fratrem vero nauigaturis ducẽ pro-
mittit. Sic em̃ Sclauos ancipiti fuga implicitos nuſq̃ dilabendi materiam habitu-
ros. Ea palus a ſuperiore per anguſtum amnis diſcrimen abrupta/ minoribus dun-
taxat acceſſa nauigiis erat. Quibus dum Abſalon eam peteret, a captiuo errorem
ſimulante ductum minis extorſit/ſaltumq; meditantis ceruici nexum inferri præ-
cepit. Multi in eum ex Sclauis dum cimbis fugam capeſſunt/incidunt. Armenta ab
iiſdem inter mare paludemq; coacta a Sialandenſibus capta/ ac per totum exercitũ
diſtribui curata ſunt. Quæ res ei plus inuidiæ apud ſocios/q̃ gloriæ quæſiuit: ꝙ ab
vniuerſis capiendum erat, a ſolis Sialandenſibus occupari dicentes. Quo paludem
egreſſo, quidam ex nautis petulantioris linguæ ducem ſupplicio dignum per iocũ
dixere: ꝙ quum nauigationem præmonſtrare deberet, ignorantiam finxerit/ pro-
miſſumq; ſuum ſecutos ſimulato errore fallendos curauerit. Ille ludibriis pro ſerio
ductis, laqueo deſtinari ſe ratus/dum aquam e ſtagno tanq̃ munditiarum gratia pe
teret, vltro præcipitato corpore profundum inſiluit/anticipare fatum, q̃ expectare
præoptans. Qua temeritate dubium reliquit/perierit ne, an ſub vndis ſaluus ena-

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

uerit. Quibus rurſum (vt fieri ſolet) euomitus reſtim quã collo innexam habebat, manibus ne per eam attraheretur complicandam curabat. Merſus denuo viſentes eadem qua prius ambiguitate compleuit. Sed corpore eius tandem exanimi reperto, dubietatis quieuit contentio. In tantum autem illic exercitus noſter captiui pecoris gregibus abundabat: vt in iiſdem agendis quotidiana paſtorum opera vteretur. Quorum diſcurſum periculo vacuum generalis earundem partium vaſtitas efficiebat. Quam tanta incendiorum vis pepererat: vt hirundines quoq; tectis quibus habitare conſueuerant orbatæ/ gubernaculis nauium ac proris fœtũ procreaturæ nidos affigerent/domiciliorum vſum ab hoſtibus mutuantes. Poſt hæc Rex Henricum diutina Diminenſium obſidione ſuſpenſum alloquio petiturus, terreſtri itinere arrepto, vrbem Cozcoam a nemine defenſam igni implicitã reliquit. Cuius proceſſum tum amnis cuiuſdam profunditate inſignis: tum vlteriorum locorum difficultas indicata cohibuit. Hinc Regi in Caminenſium prouinciã tranſitus fuit: quã rurali magis populatione, q̃ vlla munimentorum oppugnatione permenſus, Camino duntaxat inaniter attentato, nauigia quis captiuum pecus veheret prendenda curauit. Hæc tam vber pecoris /opportunaq; commeatibus erat: vt exercitum noſtrum bimeſtri edulio alcret. Legatione deinde ad Henricum miſſa præſenti militiæ finem imponere iubet, illo obſidionem quã fruſtra geſſerit/ocyus ſoluturo. Quibus reſponſis acceptis interiacentia quæq; partim ferro/partim igni adortus, per ſummã hoſtilis rei populationem Walagoſtum accedit. Quo viſo Walagoſtenſes Zuliſtro duce extremã pontis ſui partem conuellere cœperunt: nequis hoſtium per eum irrumperet/ inhibituri. Cuius fragmentis pauci ex noſtris perinde ac ſcalis vtentes/amminiculantibus ſociis aſcenſu obtento, hoſtium vrbe exilienſium irruptione petuntur. Quibus ob paucitatem reſiſtere nequeuntibus, Hẽmingo excepto, omnes ceſſere. Abſalonis hic armiger erat/leuibus armis inſtructus ad diſcrimina ſubeunda promptiſſimus/ſemperq; ſe periculis immergere ſolitus. Qui dum ſe paruulo pedis regreſſu vrgentibus ſubtrahit, talis gladii quo cinctus erat longitudine offenſis, ſupinus concidit. Quo lapſu plus gloriæ q̃ incommodi expertus eſt. Nam inter crebras hoſtium haſtas, quibus acerrime petebatur/non tam ſuo q̃ fortunæ clypeo protectus/vt primum genibus ſe excipere potuit, diſtricto ferro propiorum tibias appetiuit. Quibus pauliſper cedere compulſis, ſublimis deſiliit/ſociorumq; tandem ex pudore fortitudinem capientium accurſu petitus, oppugnatores vrbem repetere coegit. Ita ad ſuos regreſſus ac toto corpore integer repertus, ammirationi viſentibus fuit. Igitur non ſolum fortitudini ipſius/ſed etiam fortunę veneratio tributa eſt. Ea tempeſtate Romani ſciſmatis controuerſia aſtipulante Cæſare Federico pertinaciſſimo Germanorum errore compluribus annorũ curriculis alita/veri põtificis Alexandri pedibus proculcata/ſuccubuit: diuiduũq; eccleſiæ ſtatum catholicæ concordiæ vinculum colligauit. Quo in tempore Regis Lundenſiũq;/necnon Abſalonis legati Roma regreſſi/læto patriam nuntio compleuerunt. Qui tametſi diuerſas atq; cõtrarias res petitione complexi viderentur, ea tamen Romani pontificis induſtria ſunt excepti: vt pars vtraq; ſibi pro votis conſultum gauderet. Nam et Abſaloni Lundenſem pontificatum aſſumere iuſſum: et Roſkildenſem adminiſtrare permiſſum. Ita geminum eccleſiæ regimen in eius iuſditionemq; conceſſit: alterum præcepto/alterum indulgentia ſortientis. O nouam et inauditam curiæ munificentiam/recuſanti pallium ingeſtum eſt: inſigneq; quod

Subactio Sclauorum xxii.

Incendiorũ vis.

Cozcoa incenditur.

Hẽmingi periculum et virtus.

Sciſma.

Abſalon fil' eps̃ Roſkildenſis et archieps̃.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

petentibus ægre præſtari ſolet, repugnanti violenter imprimitur. Dignos humeros, quibus tam præclarum onus imponeretur. Veniens ſiquidem Romanorum legatus Galandus Lundenſi clero Roſkildiam euocato, præſentem Abſalonem non ſolum literarum recitatione: quæ eum electioni parere iubebant, ſed etiam anathematis comminatione: quo ſe aduerſum eum (ſi repugnare perſeueraſſet) vſurum dicebat: electoribus aſſentiri/fidemq́ obeditionis ſolenniter ab iiſdem recipere coegit. Quem poſtmodum Lundenſi in templo: pallio quod attulerat muneratus/die poſtero Ripenſium electum Homerum religioſe eius miniſterio pontificem conſecrari conſpexit. Ita legatione ſynceriſſime atq́ integerrime geſta, hybernis exactis, Romam reuertit.

Explicitus eſt Liber Decimuſquartus
Incipit Decimuſquintus.

Oſt hæc Rex nõdum vltionis in rerum ſuarum raptores ſatietatem adeptus, expeditione eam petere ſtatuit. Quam dũ ſeptentrionalibus Iutis ſuperſedere iuſſis/auſtrales immenſo ventorum flatu peterent, Sleſuicenſiũ antiſtes Fredericus perfectiſſimũ honeſtatis ſpecimen/dum veli magnitudine eximiam aurarũ molem/intolerabileſq́ nauigationi notos cõplectitur: defecta gubernaculo puppe cum omnibus pene ſociis periclitatus/contractæ claſſis animos ingenti luctus acerbitate confecit. Cuius fato minus triſte non fuit: q̃ ſociorum cadaueribus vltro repertis ſolum eius corpus impenſius perquiſitum/ante Spiritus ſancti ſolenne depræhendi non potuit. Cuius tempore Sialandico littori appulſum non odore triſte/nec aſpectu deforme compertum eſt prorſus: vt corruptela vacuum exiſtimares. Quo integritatis habitu ſanctitatem viri diuinitus declaratam crediderim. Nec minus veneratu dignum: q̃ idem fruſtra ab amicis quæſitus/eius potiſſimum feſtum corporis ſui repertione clareſcere voluit, cui peculiaris cultus officio honorem habere conſueuerat. Tum vero inſignis Abſalonis gemitus erat præcordialis amici caſum lugentis. Rex copiis apud Falſtriam obuius/vocata maiorum concione, prouiſum ſibi, inquit, paruula manu magnas hoſtium copias non laceſſere/eam militiæ conditionem habenti cui plurimum gloriæ vel opprobrii debeatur. Quamobrem ſe potius Abſaloni/Kanutoq́ filio expeditionis ſummã committere: ſi bene rem gererent, aliquantulum laudis: ſi male, parum vituperii relaturis. Illi iuſſibus celeriter obſequuti Rugianorum etiam claſſe quanta ſubito contrahi poterat adiuti, inceſſata nauigatione Oſtroznam accedunt, in occupando hoſte non minus celeritate, q̃ audacia vſuri. Quorũ tam latens improuiſaq́ irruptio extitit: vt plæroſq́ Sclauorum domi inopinatos opprimerent/prouinciamq́ penitus

Frederici ſubmerſio q apud Soram ſepultus eſt.

Miraculũ in corpore epiſcopi.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

incautam vaſtaſſent: ni incendio demũ ab inertioribus edito proderẽtur. Illic binis
forte Sclauis nauigio fugam quærentibus quũ alterum a Gerimaro teli iactu pro-
ſtratum reliquus vlciſci cuperet, cognito ꝙ Rugianorum ducem appeteret/telo ve
recundius abiecto dilabitur. Tanta apud hanc gentem viris in faſtigio poſitis vene
ratio pẽditur. Interea claſſis per Penum amnẽ allapſa: equis quos inter paſcua rep-
perit captis, Walagoſtum progreditur. Cuius põte diſiecto/tranſituqꝫ obſtaculis va
cuefacto/ ꝓpter mœnia ancoras iacit, oppidanis imꝑata adhuc tormẽta tractãtibus
Eadẽ obſidionis faſtidiis nauigationis diſpendia anteponẽs/tam vagum ſparſumqꝫ
militiæ genus ſecuta eſt: vt hoſtibus errore ludificatis vbinam maxime ſua tueri de
berent, incertum relinquerent. Squidẽ euitatis locis in quibus eos obuios habebat,
defenſoribus vacua petebat. Quibus eadem accedẽtibus ex conſulto cedebat/et ad
partes præſidio carentes militiam transferebat. Et ne vlla negociorum intermiſſio
foret, peditibus remigio noctes/ſomno dies exigere: equitibus vero nocturnam re-
quiem diurnis militiæ laboribus rependere/conſtitutum. Aduerſum quem excur-
ſationis modum Bogiſzlauus et Kazimarus nihil in armis remedii ducentes, ani-
maduerſo patriæ vaſtitatem noſtrorum non minus agilitate q̃ viribus inchoatam
ſuo ductu propulſare non poſſe, emendæ pacis conſilium capiunt/quorum arma fer
re non poſſent amicitiam mercaturi. Quibus acceſſis eorum ſe viribus impares cõ-
feſſi, præſentium finium iacturam inter damna ducere non ſimulant/ampliſſima
Pomeraniæ deſerta nouis ſedibus cõplexuri. Ad hæc Nicolaus Falſtricus in riſum
ſolutus ſiniſtre eos patriæ conſulere dixit: cuius inferiora Danis/ſuperiora Polanis
finitimorum manu huc atqꝫ illuc iactati cedere cogerentur. Quo dicto patriæ ſalu
tem circumſpicere moniti, centum libris nummum Abſaloni, ꝙ penes eum expedi
tionis arbitrium eſſet: totidemqꝫ Kanuto promiſſis legatorum a ſe captorum di-
miſſionem cum duobus milibus talentum: qua ſumma rapinam regi inflictam repẽ
dere pollicentur. Ad hæc Abſalon reſponſum moratus, ſeductis maioribus offerri
conditiones ab hoſte dixit: quarum vſus ꝑnicioſus patriæ, ſi gratus: contemptus ve
ro commodior q̃ charior eſſet futurus. Siquidem pecuniam regi/pacem ciuibus/ca
ptiuis miſſionem/pacti nomine lucri fauori q̃ vtilitati propius emolumentum eſſe.
Iiſdem vero pro nihilo ductis a bello non recedere ſaluberrimum. Iam eñ Sclauorũ
vires eo tenuitatis eſſe redactas: vt ſi pax deſit, deditionem ſequi neceſſe habeant.
Ita ſe ſuis bellum an pacem probent deligendum relinquere: ne alieno conſilio præ-
terito, p̃prium audacter ſecutus videatur. Reſpondetur, ei potiſſimum parti ſtu
dendum, qua publicus fauor poſſit acquiri. Hac ſociorum ſententia Abſalon vti
compulſus, ne anxiam regis expectationem inopinata reditus ſui celeritate concu-
teret, ab Eſberno ſe præcurri iubet/ſpecioſum geſtorũ nuntiũ ꝑlaturo. Qui ꝓpter
Hythim inſulã tẽpeſtatum aduerſitate coercitus, nõ ante tẽpeſtiuũ ꝑfectioni cælũ
ſortitus eſt, q̃ Abſalon receptis obſidibus eiuſdẽ vẽti bñficio allaberet̃. Cuiꝰ ꝓcelerã
di gr̃a nauigationẽ impẽſius cõficiebat. Qua forte rex inter venãdũ cõſpecta, p̃pro
perũ poſteræ claſſis reditũ ammiratus, fugã ſuis iniectã credebat. Quã ſollicitudi-
nẽ falſo cõtractã cognitis ex Eſberno rebus, effuſiore gaudio ꝑmutauit/vtilius pace
bellum cõfeſſus. Quẽ etiã hoſpitio benigniſſime exceptũ plenis hilaritatis officiis
proſecutus eſt. Die poſtero claſſem non ſolum impenſioribus verbis laudatã: verũ
etiã oſculis honoratam dimittit. Quo poſtmodum apud Iutiam diuerſante, Kanu
tus et Karolus petulantiore manu, q̃ validiore delecta, Hallandiam adorti exilii

Kanuti ꝓditoris carcer.

Caroli cædes.

proprio ſcelere contracti ſupplicium a patria ſumere conabantur. Qui dum Hal-
landenſium multitudine/quam ſibi fauturam ſperauerant/repellerentur, fatum fu
gæ anteponētes/ꝓpter nemus, quod Hallandiā a Gothia ſecernit / aciem ordinant
Vbi infœlicibus auſpiciis præliati, graues tentatæ patriæ pœnas dedere. Nam Ka
nutus crebris vulneribus exceptus, ab agreſtibus captus/eundem quē Magnus car
cerem expertus eſt: ſupplicii ſocium ſortitus, quem facinoris conſortem habuerat.
Karolus mortifico vulnere obrutus, paruulo viæ exceſſu petito, fortem ſpm̄ inter
molles arborum frondes depoſuit/fœlicior obitu, q̄ frater vita. Quorum patrimo-
nium Waldemarus lege quæ patriæ reos omnibus bonis damnat adeptus, inſpera-
ta;opum incrementa contraxit. Igitur Karoli corpus putre poſtmodū ab indigenis
repertum documento fore potuit/aliena faſtigia cum propriæ cōtemptu fortunæ
concupiſcenda non eſſe. Poſt hæc Henricus ob exercitum Cæſari aduerſum Italos
negatum/grauem bello offenſam expertus/quū tantæ rei molem viribus ſuis maio
rem cerneret: Waldemarum ſibi obuiam crebris nuntiis euocatū, pertranſito ponte
cuius nunq̄ antea dimidium excedere conſueuerat/per ſummā mutuæ fidei exhor-
tationem obnixa auxilii petitione ſollicitat. Adeo ſuperbiæ neceſſitas imperat/fa-
ſtuſq; infortunio domatur. Ad quod rex ſe nullo fidei debito cōpelli præfatus, ami-
citiæ tamen/quam olim cum eo iunxerit/ſi monitis ſuis obtemperatum foret, affu-
turum ꝓmittit. Igitur Henrico quænā hæc eſſent cognoſcere cupiente/Quū terre
num, inqt, Imperatorē attentare inter ardua ducatur, multo cæleſtem laceſſere pe-
riculoſius: qui proprio nutu præter humanum amminiculum proſpera vel aduer-
ſa afferre mortalibus poſſit. Quem ſi Henricus iampridem a ſe pontificalium bono
rum rapinis offenſum congruis reſtaurationis officiis cōplacaſſet, victoriam men-
te præſumere poſſet/alioqui bellum temere conatur⁹. Qđ ſi infeſto deo cōmuniter
ab ipſis cōmitteretur, ambos hoſti victoriam ceſſuros. Neq; em̄ dubium fore, quin
caduca ac fragili potentia vſurus ſit/qſquis diuinæ pertinaciter obuiare præſum-
pſerit. Igitur ſe non niſi expiato periculo commilitium præbere auſurum/publicæ
religioni, q̄ priuatæ amicitiæ propiorem. Tum Henricus multa a ſe pontificum bo
nis beneficii nomine extorta cōfeſſus: qbus ſi ſponte cederet, vltimæ paupertati ſub
iiceret/corraſæ attonſæq; ceruicis homines tanti a ſe æſtimari negabat: vt vltro
opibus carere: pluſq; eorū iræ q̄ gloriæ ſuæ tribuere velit. Repulſæ tamen ſuæ ſi-
lentium ab ipſo geri precatur: ne in vulgus negatæ opis fama differeretur. Sic Re-
ge dimiſſo, promiſſi ab eo præſidii ſimulationem apud milites ne ad Cæſarem defi
cerent/exhibebat: hac ſpe eorum animos firmare cupiens. Regreſſis inde Danis mi
rum dictu/et nouitate prodigium incidit. Siquidem vna noctium infinitus muriū
grex e longinquo rure concurrens, triſti occentu edito, Seleenſibus aquis ſua ſpon-
te ſubmerſus interiit. Quorum cadaueribus vento iactatis littus mane cōſtratum
apparuit. Quæ res vtilior incolis an mirabilior fuerit, incertum eſt. Eadem quoq;
nocte Abſalonis quietem capientis exuuiæ a ſoricibus corroſæ certiſſimum futu-
ræ vexationis eius omen dedere. Cui Syalandiam regreſſo nuntiatur turbatis Sca-
niæ rebus/plæbem a primoribus diſſidentem aduerſum regios quæſtores publicæ
conſternationis impetum diſtrinxiſſe. E quibus Agonem ſplendidæ præfecturæ vi
rū in cōcione Lundenſi plena temeritatis violentia probroſius contrectatū: ac pro-
pe vulgi manibus diſcerptū/ni in ædem diui cōfugiſſet Laurētii. Quā facē turbulē
tiſſimo multitudinis furore accenſam nō niſi per Abſalonem extingui poſſe: cui fa-

Prodigium murium.

Soricum omen.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cilius ſit orĩẽtis q̃ adulti tumultus arma comprimere. Quamobrem oportere eum
citato Scaniam petere ſi rebus regis laborantibus digne conſultum cupiat. Qua de
re Suno & Eſbernus conſulti q̃ poterant diſſuaſoriis verbis profectionẽ damnabãt
dicẽdo compertum ſibi tacita principum conſpiratione plæbẽ inſtinctam non aliud
hoc motu q̃ Abſaloni periculum petere. Sed Scaniẽſium legatis rem ſine eo ſedan=
dam negantibus iturum ſe vtcũq; fors tuliſſet reſpondit: etiam ſalutem ſuam ſi ita
res poſceret tot egregiis regis meritis impenſurũ. Igitur præmiſſis qui Scaniæ pri=
mores habendæ concionis cauſa ad vrbẽ Lundiam contraherent: extemplo ſe ven=
turum promittit. Nec Scaniam petere cunctatus/ patricio ſpiritu publico furori cõ
ſtantiam ſuam obiicere properauit. Plæbs ſiquidẽ acerrimis cõſternationis fluctib⁹ Plæbis fu=
cõcitata ciuilis iniurię querelas ſeditioſo accuſationis genere proſequebatur. Sed & ror.
Thordonẽ concionari exorſum crebris ſibilis infeſtoq; clamore vexatum cœpto de
ſiſtere coegit. Cæteris quoq; regiarum partium aſſenſoribus dicendi poteſtate ne=
gata ſolam Abſalonis vocem tranquillis auſcultationis modis exaudire ſuſtinuit.
Qui cum multitudinem imperitis clamoris iurgiis obſtrepentem ſalubriumq; mo
nitorum impatientẽ aduerteret: diuidendam ratus/ prouinciarum conciliis tripha
riam diſtribui iuſſis, cunctas ſe principũ culpas emẽdaturum edixit. A quo Thor=
do q; eum ad tumultus vix ſedabiles parum veracibus mandatis euocaſſet increpi=
tus/ concitatæ plæbis dementiam a temulentia coortam affirmat, eiuſq; rei quoſdã
in concione ſtertentes fidem feciſſe. Quamobrem non in vrbe, ſed campo concionã=
dum fore: ne hominibus potionis auidis violandæ ſobrietatis acceſſus ſuppeteret.
Proxima Abſaloni cum auſtralibus concio fuit. Illic regiũ ſatrapam Petrum (Euari
hic filius erat) profectis ab inuidia accuſationibus aſperius q̃ verius laceratũ: quo
tutiorem ab hoc calumniæ genere præſtaret proximo ſibi ſedendi loco recipi iuſſit:
venerabiliq; vicinitatis ſuæ præſidio nequid in amicum atrocius conſuleretur pro
uidit. Poſtera luce per ſummam litium cognitionem exacta pleno æquitatis iudicio
cunctas querelarum partes abſoluit, cauſiſq; legitima diffinitione explicitis/ dele=
ctatam beneficio plæbem ad grates ſibi repẽdendas adduxit. Inde progreſſus indi=
genæ militis indicio cognoſcit ſeditioſo edicti genere cõcitatum populum apud al=
bum fontem concioni quatriduo vacaturum. Igitur tametſi Scanorum potiſſimis
ſtiparetur/ ad ſupplendum tamẽ arbitrorum numerum etiam Thordonem nuntio
vocatum/ quid ſibi ſuper popularium motu recens fama prodiderit edocet. Ille ver=
bis ſuſpitionem dementibus rumoris fidem leuare, nihilq; tale metuendum aſtrue=
re, cæteris aduerſum vim publicam res cautius gerendas monentibus. Ita ſententia
variante rerum dubiis indubitato Sygaftham inſulam explorandi gratia adire col=
libuit. Illic Abſalon ante accepta certiore expertus nuntio conſternatam amentia
plæbem q; ei ſe tuto obiecturus non videretur/ procuratis qui concionẽ accederent
per ſummam æquitatis promiſſionem delinire conſtituit. Qui cum omnia atrociſ=
ſimo multitudinis furore miſceri, ipſamq; auſu petulantiore inſtinctam effuſa ver=
borum licentia nobilitati inſultare cognoſcerent: acto mandatorum ſilentio maxi=
mum ſeditioni incitamentum dedere plus alienæ dementiæ q̃ propriæ legationis
officio tribuentes. Qđ perfidia an metu egerint dubium reliquere. E quibus Pe=
trus longus inſignis ſtaturæ ægre dicendi poteſtatem adeptus affirmare ſe tametſi
Miles Abſalonis eſſet reſpectum eius ciuium cultui non anteferre, populi maieſtatẽ
pontificis partibus priorem ducere/ plus publicæ charitati q̃ priuatæ debere. Cęte=

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

rum ad omnes vulgi actus imitandos propenſiore animo fore libertatem eius iam
quaſi naufragam ac periclitantem ne armis quidem protegere dubitaturum. Re-
ſponſum a concione eſt: ludificari plæbem quam Abſalon magnateſq; rapinis vul-
gus affligere ſoliti de induſtria petere ſuperſediſſent. Quam vocem vniuerſis acer-
rimo clamore comprobantibus multitudo maximo fragore diſſiliens armata paſ-
ſim equos inuolat/ Abſalonis penates hoſtiliter petitura. Neq; enim eo properanti
ſuccurrit illos a ſe lares incurſari quos toties ſibi munificos experta fuerat. Cuius
nuntiandi gratia legatorum iuniores telis quibus vndiq; petebantur callidius eui-
tatis citato Sygoſtham peruenere. Ea re concuſſi milites Abſalonis diuerſo conſi-
lio defenſionis auxilia circũſpiciebant. Alii pratis ſpatiantes equos colligere: pars
vadum prætentum inſulæ quod poſtmodum Abſalon lateritio opere vallãdum cu-
rauit/ cõtractis quas fors obtulerat quadrigis obcludere: pars ſaxa iactilia lectitare.
Tum Abſalon hortãte ſeniorum turba aut obſidioni animũ præparare aut primis
incurſantium ante nimiũ & intolerabilem multitudinis aduentum oppreſſis abſce
dere: neutram conſilii partem probare ſe dixit: q; nec opportunos obſidioni comme
atus haberet: & ſe patrem potius q̃ prædonem exiſtere meminiſſet. Sed neq; ſe pa-
cis ſtudium cuius condendæ cauſa aduenerit humano ſanguine polluturum: aut
pias paſtoris partes truculento percuſſoris officio mutaturum. Malle vero qui pri-
mi irrumperent innocue & ſine cæde deturbandos curare: facile fugam daturos q;
nullo fulciantur imperio. Militibus deinde quempiam plæbeiorum violare prohi-
bitis primorum agmen propinquum collem acie occupantium prælata cruce ad-
ortus in proximũ nemus refugere coegit: compræhenſo ſeditionis auctore quẽ me-
mores iuſſorum equites armis, amictuq; nudatum pulſare dũtaxat contenti fuere.
E quibus vnus conſertiſſimis hoſtium globis laſciuioris equi petulantia adactus lo
co paluſtri ignorantibus ſociis concurſu populariũ interficitur. Ita Abſalon agre-
ſtium impetum eluſiſſe contẽtus nullo hoſtiliter imminente liberum repetẽdæ vr-
bis iter habuit: eiſdem auidiſſima inſulæ direptione irarum ſuarum procurſum ex
plentibus. Igitur patricii ſpiritus pontifex vt tranquillum ita ſalutare conſilium ſe
cutus pietatem ſæuitiæ præferendo, dum gregi parcendo conſulit plus gloriæ &
virtutis in innocentia ac moderatione q̃ læſionum ſuarum vltione conſtituit. Quo
enim ſe longius a ferri licentia retraxit: hoc religionis laudi propius admouit. Su-
peruenientibus deinde quos ad deleniendam concionem direxerat: eorum vocatio-
ne queritur ſimplicitatẽ ſuam huc diſcriminis eſſe perductam: percontatus cur im
prouidum ſe & imparatum ad res tanta difficultate implicitas ſecura mãdatorum
ſpecie pertrahere voluiſſent. Quibus ſe nihil tale ſuſpicatos dicentibus, culpãq; ne-
gligentiæ confeſſione excuſantibus/ ęſtimare eos quid nunc expediat iubet: præter-
itum errorem præſenti conſilio correcturos. Reſpondit nec armis ſe, nec auxiliis in
ſtructos contrahendi vtriuſq; commodi cauſa domum digredi neceſſe habere: pa-
ratiores poſtridie reuerſuros. Ipſum interim exquiſito latebræ genere vti debere
probro cariturum qui tempori conſulat. Quod vtrum malignitate ingenii an in-
opia conſilii protulerint æſtiment, quibus ſequentia eorum acta cognoſſe faſtidio
non fuerit. Refert Abſalon honeſtiorem ſibi caſtelli quod in Sialandia haberet adi-
tum fore parum latebras exquirere ſolito. Quarum deformitatem peroſus Thor-
done nauigium præbente diſcedit. Neq; enim claritatem ſuam obſcuriore loco co-
arctãdam putabat: cuius fulgorem per tot terrarum ſpacia cõſpicuis virtutis ope-

Abſalon cruce vincit.

ribus diffuſum non ignorabat. Sialandiam ingreſſus Waldemarum apud inſulam
Samſam venandi ſtudio inſeruientem recepta ab ipſo epiſtola petere iubetur neceſ-
ſariis patriæ vſibus vacaturus. Vbi cum Sunone Eſbernoq; propoſitas negotiorũ
curas debita agitatione complexus: poſtremo apud regias aures Scanici tumultus
famam edidit, primuſq; ipſe perturbationũ ſuarum nuntium agere non exhorruit.
Aeſtuantem animo regẽ ſeditioſiſq; ſupplicia minitantem conſilii ſui delenimento
a propoſito retraxit: exigendæq; vltionis affectum primorum Scaniæ virorum be-
niuola vocatione differre docuit. Quos etiam illum apud Fioniam petituros ple-
nis humanitatis officiis proſequi non ſuperſedit. A quibus eundem precari roga-
tus ne Saxonem, Achonem, Sunonem, & Eſbernum homines extra Scaniam ortos
eius rebus præeſſe pateretur: affirmantibus finem ſeditioni fore/ quæ ob ſolam eo-
rum petulantiam cœperit ſi procurationem exteris attributam ad indigenas tranſ
ferri curaſſet. Inuidere eos regis potentiæ reſpondit: cuius in dandis beneficiis ar-
bitrium abrogare nitantur. Se vulgi ſæuitiam experiri q̃ regiarum rerum dominiũ
tot ſæculorum vſurpatione firmatũ inſidioſa prece ſubruere malle. Tum illi omnẽ
conſternationis rabiem in eius caput effundendam minati/ ſuperbius æquo reſpon
ſum dedere. Iiſdem a rege quidnam mitigandis Scaniæ rebus efficaciſſimũ eſſet in-
terrogatis: ſolam eius epiſtolam quæ blanda aſperis certȩ moderationis tẽperamẽ-
to miſceret huic tumultui ſedando ſuffecturam dicebant. Quorũ inſtinctu rex plæ
bem Scanicam plenis minarum literis aggreſſus/ non parum nutrimenti publici fu
roris incẽdio addidit. Siquidẽ indignatus populus eũ aduerſum ſe concitatioribus
notis vſum/ aduerſum hunc ſcribẽdi auſum iram ſuã ſeuerius deſtringendo omnia
vectigalium iura ſolenniter abroganda curauit. Pontificales quoq; decimas execra
tus ſacerdotibus coniugia decernebat. Quorum etiam ſacra ſibi exploſo pontificis
miniſterio ſufficere prædicabat. Igitur in diuina pariter humanaq; graſſatus ma-
ieſtatis contemptum religionis iniuriæ ſociabat. Rex fruſtra minis inſtitiſſe ſe vi-
dens armis agere conſtituit: exactoq; meſſis tempore in traiiciendo milite magnis
nauigiorum copiis ſuccinctus Helſingum oppidum petit: Abſalone inter poſtre-
mos appellere iuſſo. Plurimũ illic vulgus piſcandi opportunitate contractum cre-
bris habitaculis occupauerat littus. Quod Abſalone viſo odium eius alimentorum
ſuorum ſtudio anteponens/ littorales & quos caſus obtulerat lapillos aduentanti
ipſius nauigio obiiciebat/ parum recolendo illum a ſe Scaniæ finibus pelli qui cun-
ctis Daniæ locis tutum habitationis vſum præſtiterat. Pars rege in concione reli-
cto per ſummũ maieſtatis contemptum ad mare decurrens/ Antiſtitis aduentum
pari iniuria excipiebat. O ingrata Scanienſium gens/ quæ pleno temeritatis furo-
re tot commodorum tuorum auctori iniuriam pro gratia rependere rubori non
ducis. Paſtoris parentiſq; tui nauigium improbiſſimis euecta furiis, finibus tuis
prohibere: conaris cuius beneficio tibi piraticam toties ſæuitiam expertæ tuta la-
te nauigatio patet. Illi præſentem littoris aditum negas: cuius bellica virtus ne tu
quidem hac littoris ſede pellerere perfecit. Deſine ergo optimis ampliſſimi inte-
gerrimiq; viri meritis quaſi grauiſſimis inſultare delictis, erroremq; iniquo ani-
morum iudicio contractum veloci pœnitentiæ ſtudio redime. Nec patienter rex
tam contumelioſam eorum audaciam ferre potuit. Aeſtuantem eum equoſq; & ar-
ma poſcentẽ Aruſyorum pontifex Sueno medium complexus ne quid duri in plæ-
bem cõmitteret obſecrabat. Pietas illi an metus hunc auſum præſtiterit incertum

Scanicæ ple-
bis furor.

Ingratitudi-
nis deteſta-
tio.

eſt. Sed apud regis animũ continua Abſalonis charitate flagrare ſolitum venientis amici pericula complectentis precibus præponderabant. Quo deſcendente qui nauigium infeſtauerant: ſumma cum innocentiæ ſimulatione repetitis tabernaculis Abſaloni littus ceſſere. In quo poſtmodum diuiduum ei regiq; cum Scanico milite colloquium fuit. Scanienſes apud quos rex ſopiendæ ſeditionis conſilium agitabat Abſalonem aduenaſq; Scaniæ portioni præpoſitos remittendos monebant dicendo nihil ad publicam dementiam comprimendam eorum abſentia efficacius fore: quæ non aduerſum regem, ſed in illorum plenos malignitatis actus exarſerit. Huius ſententiæ ſuffragatores Iutenſes milites fuere. Creditum eſt eos partim decimarum odio: quarum nuper Scaniæ Sialandiaq; ſolutio inoleuerat, partim metu ex forenſis pugnæ recordatione contracto Abſalonis affectaſſe diſceſſum. Quam eiuſdem equites honeſtiore animi iudicio execrati / tantum ſibi neceſſitudinum: tantum generis, armorumq; robur eſſe dicebant, vt inuitis infeſtiſq; popularibus herum ſuum abſq; regiorum militum amminiculo per cunctas Scaniæ partes a ſe tuto libereq; circunducendum ſperarent. Quorum animoſis adhortationibus rex ob pacem plæbi conciliandam / ignauos Iutenſium monitus anteponens vocato Abſalone ſecreto / memorat quantam inuicem ſententiarum concordiam ſemper geſſerint. Nunq̃ ſibi tam diuerſa ac rigida animorum iudicia fuiſſe quin ad poſtremũ alter alterius arbitrio flecteretur. Orare deinde eum progreſſionis in Scaniam propoſitum deſerat: Sialandiamq; repetere deforme non ducat: ſpecioſis aliquando conſiliis vtilia prælaturus. Ad hæc Abſalon ne tunc quidem ſe veterem obſequendi morẽ relicturum præfatus, conſilio vſurum affirmat: q̃uis abſentiam ſuam multis & grauibus mẽdaciorum notis lacerãdam ſciat. Rex gratiis tantæ moderationi impẽſius actis / equites eius in augmentũ comitatus depoſcit. Illi in plenos fidei charitatiſq; fletus effuſi hunc ſibi ſupremi perpetuiq; dedecoris diem affirmant: huic ignominiæ non propria ſed alienorum ignauia protractis: vt cui famulatus officia debeant deſertionis probra perſoluant. Ita Abſalone per ſummã animorũ mœſtitiã relicto regẽ proſequebãtur. Graues illi difficileſq; cũ plæbe conciones fuere. Vbiq; enim cauſas armata dicebat animũ habitu oſtẽtatura. Quotidie Abſalonem falſo & inaudito obtrectationis genere lacerabat. Hęc audiẽtes Iutẽſes occulto laudationis ſtudio proſequebantur blanditiis fouẽtes q̃d armis punire debuerant. Qua adulationis deformitate maximũ ſeditioni irritamentum dedere. Rex finitis cõmeatibus Scaniam relicturus lectos e plæbe viros componendi cum Abſalone gratia ad illud Sialandiæ littus q̃d ab Helſingo oppido vocabulũ tenet traiicere iubet. Vbi demũ Abſalon regi obuius factus compluribus innocentiæ teſtimoniis obiecta purgando cunctas mendaciorum partes quibus abſens notatus fuerat adeo validis copioſiſq; rationibus ſubruebat: vt criminatores reatum confiteri coactos ad veniam a ſe flagitandam adduceret: deq; accuſatoribus ſui veneratores efficeret. Nec parua apud omnes eloquentiæ eius ammiratio extitit: compluribus qui aderant diuino ore eum egiſſe dicentibus. Sed hæc omnia Scaniẽſium legati ad ciuiũ arbitrium relegantes diſcedunt: abſq; patriæ conſenſu nullum ſibi componendi ius eſſe teſtati. Sed neq; eorum fida adhortatione populus Scanienſis ad deponẽdam conſternationis ſuæ rabiem adduci potuit. Nam nec decimas pontificalibus vſibus ſolui curatũ nec quicq̃ q̃d ad præſtanda ſacrorum iura attinebat exhibitum. Quorũ infandam ſacrilegamq; pertinaciam Abſalon proximo ſacerdotali conſilio per epiſtolã viſitato

Abſalonis laus ab inocẽtia & eloquentia.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

cũctarum Scaniæ eccleſiarum obſeratione puniri præcepit. Cuius edicti præmoni-
ta plæbs per idem tempus ante ædem Laurentii in concionem armata deſcẽdit. Ad
quam ſacerdotes binis ordinis ſui viris / qui pontificalis edicti rigorem exponerent
miſſis / ſacrorum ceſſationem, diuiniq; taciturnitatem officii ſi decimarum ſolutio-
nem abnuere perſeueraſſet / minati ſunt. Delegantur totidem e plæbe mutuas ſacer
dotio minas intentaturi. Ab his reſponſum eſt ſacerdotes alimẽta ſua plæbi nõ pon
tifici debere / quorum munere & beneficio neceſſariis vitæ vſibus inſtructi noſcan-
tur. Quocirca aut diuinis inſeruiant, aut ingrati patria cedant: ſi neutrũ egiſſent:
non ſolum honorum omniũ pœnam ſed etiam ſæua membrorũ ſupplicia recepturi.
Ad hæc clerus reſponſo conſtantiſſime dato ſe neq; mortis metu, neq; paupertatis
reſpectu quo minus antiſtitis ſui imperium perageret / ceſſaturum affirmat. Tam
pia tamq; religioſa cleri conſtantia euictum vulgus precibus minas mutando quo
ad Abſalon conueniri poſſet ſentẽtiæ dilationem poſcebat. Ciuile ſiquidem bellum
ſe excitaturum timebat / ſi in ſacerdotes ſibi nobilitate pares animaduertere ſtudu-
iſſet. Nam cum in Scania alienigenæ indigenis permixti ſacerdotia gererent: am-
plior tamen digniorq; domeſticis reuerẽtia præſtabatur. Quo effectum eſt vt vtri-
uſq; ordinis conſenſu mitterentur qui iuſtas animaduerſionis inducias flagitarent
Haud ægre ab Abſalone obtentæ ſunt, plus clementiæ q̃ ſeueritati indulgendum
putante. Multum ab eodem gratiarum ſacerdotalis cœtus conſtantiæ perſolutum.
Nihilominus populus cum contemptu beneficii, regiorum, pontificaliumq; mili-
tum penates publice diripere perſeuerauit. Appetente publici ieiunii tempore rex
Scaniam eius Sialandiæq; militia ſuccinctus Helſingi tranſitu petit: Fionienſium,
Iutorũq; comitatum ob præbita ab eis iamdudum ſeditioni irritamenta pertęſus.
Abſalon ob chriſmatis confectionem pontificali officio adminiſtrandam Lundiam
deproperat. Vbi paucos cum rege dies feriatus / vicino rure ſe excepit. Hac fama
ſeptentrionalis Scaniæ populus cum Hallãdenſibus excitus more gentis miſſo per
omnes ſtipite ſub ſpecie petendæ libertatis belli titulum fingit: eoq; edicti gene-
re exercitum conſtruit. Quem tanta dementia ceperat vt manum cum rege con-
ſerere properaret: ſummi imperii vires laceſſere nullius negotii exiſtimando. Quo
rex e plaga auſtrali regreſſus apud Dyſiam pontem, excepto oranti ſe Abſaloni
fuſtibus q̃ armis agere mallet: cum viris ſibi non canibus confligendum reſpon-
dit. Igitur non iræ aut furoris impulſu concitatus, ſed conſpicua animi induſtria
ad corrigendam ciuium inſolentiam, metumq; conſimilis audaciæ cæteris iniici-
endum aliquid ab inuiſiſſima ſibi feritate mutuandum ratus / manſuetudinem in-
genii ſui depoſita ad tempus clementia crudelitatis actus imitari coegit. In ponte
res geſta eſt vtriſq; tranſitum anticipare ſtudentibus. anceps diu prælium fuit. In- Tumultus
ſignis illic agreſtium pugna extitit. Quorum aciem Abſalonis equites per ignoti popularis.
vadi compendium irrumpentes repentinam victoriam edidere. Multi illic popu-
larium: cæſi compluribus amnis exitio extitit. Ferrum vitantes aqua periclitati Cędes rebel
ſunt. Reliquiæ fuga ſeruatæ: ita nefarius ille cœtus diuino iudicio profligatus / ſa- lantium.
crilegi furoris pœnas exſoluit. Rex Lundiam regreſſus / orientalium partium ar-
matam plæbem aduentare cognoſcit: vnius iam exercitus victor alterum exceptu-
rus. Cuius generalem conuẽtum pugnæ celeritate præcurrere monitus a Lunden-
ſibus ſtipendiorum loco vectigalium laxationem poſcẽtibus aliquandiu retẽtatur.
Quibus obtentis in proximũ campũ exceſſiſſe contenti: longius eũ ſub excuſatione

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

tuendæ vrbis proſequi ſuperſederunt. Id regi tardius hoſtes excipiendi cauſam præ
buit. Getungam appellant pontem apud quem armata popularium corona conſe-
dit. Grandes illuc lapidum aceruos prohibendi pontis gratia vecors turba congeſ-
ſerat. Rex alio amnem vado tranſgreſſus ferro decernere ſtatuit. Sed plæbem non
tam præſentia regis arma q̃ dira recentis ſociorum cladis exempla terrebant. Miſ-
ſis igitur qui pontem a rege repeti precarentur ab armis ſe diſceſſuram promittit.
Præcipue regem Abſalonis in nimiam agreſtium ſtragẽ vitandam dicentis tempe-
ramẽta flectebant. Repetito ponte ſupplices a ſeditionis auctoribus ad regis genua
manus tenduntur, cunctaq; famulandi officia auidius promittuntur. Cum de fide
ambigeretur iuſiurandum promiſſionibus additur. Sic vulgi collegio dimiſſo Lun
diam reditur. Scaniæ deinde giro pertranſito/obſides a plæbe recipiuntur. Ad reli-
qua facilis populus decimarum ſolutionem dũtaxat pertinacius abnuebat. Nihil
magis regi q̃ ad earum remiſſionem Abſalonem abducere curatum eſt. Summope-
re cauendum dicenti ne ſibi forte quod olim Kanuto Othonienſi decimarum iura
propagare nitenti acciderat/ eueniret. Abſalon quicq̃ ex conſueto ſacrorum iure de
cerpere non minus inglorium q̃ ſacrilegum ratus: conſtantius id ſe facturum nega-
bat: dicendo tametſi rex plæbis ſententiam fauore proſequeretur: ſibi impedimento
non fore quominus ab ea decimarum debitum exigere perſeueraret, neminẽ ad par
ticipanda ſecum pericula prouocaturus. Tutiſſimum igitur regi ſilentium fore ne
eccleſiæ opem ferendo/populari ſe ipſum odio implicet. Tam iuſtam, tamq; fortem
Abſalonis conſtantiam rex animo veneratus cum remiſſionem admittere nolit ex-
actionem deferre poſtulat: cõſilio poſtmodum effici poſſe qđ armis nequeat. Paruit
precanti Abſalon/præfatus ſe decimarum loco prioribus pontificum cõditionibus
non vſurum ne prorſus earum iura negligere videretur. Tam modeſta Abſalonis
promiſſio conſternationi remedio fuit. Summa poſtmodum Cæſaris in attentando
Saxoniæ principe calliditas patuit: non enim minorẽ expugnandi eius ſpem in acu-
mine q̃ viribus reponebat. In primis Waldemarum quem eidem certius affuturum
credebat aſtutia tentat. Siquidem binas eius filias totidem filiis ſuis: quorum alte-
rum ſucceſſioni imperii deſtinarat: alterum Sueuiæ ſatrapam conſtituerat per lega
tos in matrimonium poſtulabat: non q; ſanguini ſuo bonæ fidei nuptias quæreret:
ſed vt hoſtem amicis abundantem auxiliis ſpoliaret. Qđ callidius an impudentius
egerit ignorauerim. Ad illum enim falſas iungendæ affinitatis preces dirigere non
erubuit quem olim perfidiæ laqueis complicatum ad obſequia ſibi paciſcẽda pertra-
xit. Amici regis intellecta fraude, hæc non matrimonii voto, ſed Henrici odio fla-
gitari dicebant. Tam veros Cæſarianæ calliditatis interpretes: ſola reginæ ſenten-
tia ſuperauit: ſanguinis ſui connubiis affinitatem cum Cæſare iungere glorioſum
ducentis. Quærente rege quantum ab eo dotis nomine exigeretur: legati ſe igno-
rare dixere, remq; ad Cæſaris arbitrium retulere. A quo reſcriptum eſt curandum
regi Lubecam petere cuncta ſecũ illic cõmodius definituro. Obtẽperatũ rogatui eſt.
Interea Cæſar omnibus imperii neruis ad obruẽdas Henrici partes conniſus/vrbes
eius paſſim ad ſe deficiẽtes in deditionẽ recepit. Defectionis cauſa non tam Cæſaris
amor q̃ Henrici odiũ extitit. Is ſiqdẽ nimiis ac diuturnis felicitatis ſucceſſibus ela-
tus inq; ſummo fortunæ faſtigio nullũ ruinæ incõmodum ſuſpicatus/ ſubiectas ty-
rãnidi ſuæ ceruices inuſitata dominatiõis ſæuitia atq; intolerabili morũ acerbitate
vexabat: nec hoſti q̃ ciui importunior exiſtere cõſueuerat. Igitur nõ bello aut clade

Gydingebro.

Cæſar Saxoniæ principem tentat.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

ſed fraude militū & deſertione viribus amiſſis cum ſolas ſpei reliquias in Tranſal-
bianorum auxiliis haberet: Lubeco oppido relicto ꝙ ſe eius mœnibus parum tutum
arbitraretur ſumma cum feſtinatione correptis nauibus in Stormariam intimū fu
gæ ſuæ receptaculum penetrat. Huius prouinciæ præſes Adulfus apud ipſum pro
fuſis charitatis officiis a puero alitus, feliciaq; naturæ pariter ac fortunæ incremē
ta ſortitus, atq; ad ordinem militarem ſummis beneficentiæ ſtudiis prouectus tam
fœdam educationis ſuæ mercedem exſoluit: vt inter omnes Henricianæ militiæ co
mites primus ſe defectoris nomine macularet. Poſt hæc a Cæſare nauigia quibus
Albiam ſuperaret, ſagittariis & funditoribus completa per pronum amnis alueum
immittūtur. Pari ſtudio claſſis exquiſito bellatorum agmine referta ad impediēdū
Cæſaris traiectum ab Henrico cōtracta. Quæ poſtq̄ hoſtilium nauium multitudi-
nem in conſpectu habuit: earundem numero perterrefacta propoſito per fugam de
ſerto Cæſari tranſitum ceſſit. Qui dum oppidum Lubecum obſidere cœpiſſet Bo-
gyſzlauiq; & Kazymari fratrum vires admodum ſuſpectas haberet: vtriq; ſe potē-
tiæ & claritatis incrementa daturum ſubornata legatione promittit: prouincias
quas hactenus obſcure & ſine honorum inſignibus geſſerint Satraparum nomine
recepturis. Iocunda Cæſaris toties ab Henrico læſis promiſſio extitit non intelligē
tibus ſibi ſub ſpecie beneficii deforme ſeruitutis iugum intendi. Interea Waldema-
rus claſſe luxu q̄ armis ornatiore Lubecum profectus occurrentibus ſibi Germano
rum equitibus, eximiaſq; eius aduentui grates habentibus: nauigationem medio
amne quoad poſſit proferre depoſcitur / quo breuius inter ipſum ac Cæſarem iter
reſtaret. Quo facto poſtero die an Cæſarem medio itinere obuiū affectaret a lega-
tis rogatus, caſtra eius petere præoptauit / Romani imperii rectorem in re modica
fatigare ſuperuacuum exiſtimando. Nec minor Cæſaris in excipiendo Waldemaro — Cæſaris & Waldemari coitio.
calliditas q̄ Waldemari in petēdo Cæſare moderatio extitit. Siquidem in primis eū
amplexu atq; oſculo decentiſſime veneratus: mox dextra honorabiliter appræhen-
ſa depoſito amiculo per media caſtra perduxit / præconis more cunctos ei via cede-
re iubendo. Tentorium quoq; nimio multitudinis conſpiciendi regis auidæ concur
ſu collapſum planum campi petendo deſeruit. Vbi ſedandæ preſſurę gratia diſten-
ta virga q̄ poterat celſa voce cunctos locis in quibus conſiſterent conſedere præce-
pit. Sed Waldemarus cum eius dignatione perinde ac quadam moderationis æmu-
latione contendens ſellam ſuam ſe expectaturum reſpondit: ne probato ſedendi vſu
imperialis cathedræ honorem vſurpare videretur. Magnates honoribus eminen-
tes non ordine aut ratione diſcretis ſedendi ſpaciis: ſed vt quenq; violentæ preſſio-
nis caſus iactauerat, ſedilia habebant: fortuna non dignitate loçorum vſum diſtri-
buēte. Illic exaudire erat Theutonū voces formam regis, ſtaturāq; mirātium. Quos
tanta viſendi eius cupiditas ceperat vt ſedendi humilitas obſtaret alter alterius cō
ſcenſis humeris productis illum ceruicibus inſpectarent. Hunc regem, hunc domi-
num, hunc imperio dignum referre / Cæſarē regulum homuntionēq; vocare. Adeo
Barbaris eum excellens corporis habitus venerabilem faciebat. Crediderim Cæſa-
rem has militum voces diſſimulanter tuliſſe: ne regis laudibus offendi videretur.
Quem poſt diutinam omniū ammirationem paucis ſecum exſurgere iuſſis in pro-
ximum tabernaculum eodem comitatis genere deducendum curauit: quo venien-
tem fuerat proſecutus. Illic eum ſeriis omiſſis aliquandiu beniuolo iocundoq; ſer-
mone detentum: ad veſperam proſequente totius Germaniæ iuuentute diſcedere

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

permiſit: luce poſtera apud ſyluam portui vicinam opportunioris colloquii gratia
præſentiam redditurum. Interea filios regiam nauem petere inqꝫ ea ſub ſpecie luſi-
tandi morari præcepit. Chariſſimorum pignorum familiari conuerſatione in quã-
to regis aduentum poneret oſtendere cupiens, de quorum nuptiis cõdicto in loco
mentionem orſus maiori triginta milia talentũ: minori octo in matrimonii condi-
tionem depoſcit. Quæ res ſuſpecta Danorum maioribus fuit virgines nondum ad
nubendi ætatem prouectas fraudulenter ab eo poſtulari credentibus. Sed Walde-
marus maiorem ſummam ſuis opibus imparem arbitratus: minorem Vngarię re-
gis arcta ſibi propinquitate coniuncti fiducia pollicetur. Huic pactioni iureiuran-
do firmitas adiecta eſt: deſponſioniſqꝫ vinculum ſacramenti religione conſtrictum.
His actis rex nauigia/ Cæſar caſtra repetiit. Quo tempore Sclauorum ad ipſum re-
giæ claſſis metu nauigiis progredi non audentium legatis receptis diluculo naui-
gium regis paruo militum numero comitante eiuſdem cimba aduectus cunctis in-
opinatus aſcendit. Igitur rege exercitus ſui primores participandi colloquii gra-
tia contrahente: ſolum Rugiæ principem Iarimarum/ quem pridie compluribus
venerationis officiis inſuper regio nomine adulatus fuerat: ꝙ eum Danis perq̃ fi-
dum non ignoraret/ vocari paſſus non eſt. Habere deinde ſe dixit quod ad regem ſe-
creto referre cupiat: quem ob futurum mutui ſanguinis contractum non amicum
modo/ verumetiam vnanimem habeat. Sclauos ſiquidem eneruandi gratia Henri-
ci a ſe promiſſionibus allectos eſſe: quas eodem expugnato minime exequi velit, me
mor quid olim ſibi de ſubigenda Sclauia pollicitus fuerit. Orare deinde patiatur
ſe eam ad præſens ſui muneris facere: binis fratribus geminæ præfecturæ titulo ſpe
cioſius q̃ diuturnius tribuendam. Eandem quippe ſe ei profligato Henrico ſubiice-
Sclauiæ duces libertate amiſſa. re curaturum. Annuẽte rege poſteroqꝫ die concionem petente: Bugiſzlauum & Ka
zimarum datis ſolenniter aquilis Sclauiæ duces appellat: veterem atqꝫ hæredita-
riam patriæ libertatem vanis atqꝫ fucoſis dignitatum nominibus vẽditantes. Qui
ſi ſciſſent quanto oneri ſe exigui panni receptione ſubſternerent/ mortem beneficio
prætuliſſent: aut priuati in omne vitæ tempus degere maluiſſent. Sic ſub honoris
ſpecie grauiſſimis dedecoris probris implicati diſcedunt: ſeruitutem falſis dignita
Syfridus. tum inſignibus coloratã in patriam referentes. Illic quoqꝫ Syfridus ſplendido Thy-
ringiæ loco ortus vnam Waldemari filiarum Cæſare aſtipulante deſpondit: regiaqꝫ
naue deuectus Solennes Sleſuici nuptias habuit. Interea Sclaui caſtello qđ propter
Zuynenſia oſtia moliti fuerant hyberna maris exundatione peſſundato: bina alia
iiſdem in locis materia per hyemem contracta veris principio condiderunt: inex-
pugnabiles ſe fore rati ſi Penus amnis Walogoſto oppido Zuyna maritimorum prę
ſidiorum obſtaculis clauderetur. Quod rex ſero nuntio expertus cum ad viridem
portum impediendi operis gratia contractis copiis appuliſſet: ex Rugianis cogno-
ſcit conſummatas arces præſidiiſqꝫ completas. Præcipue eum in his expugnan-
dis circunſpecta portuum inopia deſperare coegit. Tunc Kanuto filio/ tunc Ab-
ſalone, Sunone, & Eſberno vocatis refert: difficilem arcium oppugnationem ſi-
bi viſam: alienis eas auſpiciis/ q̃ propriis inceſſere præoptanti: ne ſtudiis parum
ex ſententia cedentibus rerum toties a ſe fœliciter geſtarum fulgor corrumpe-
retur. Igitur Kanuto/ atqꝫ Abſaloni oppugnationis curam imponit: præfatus
minus ruboris ex inefficaci illorum pugna q̃ ſua ad patriam redundaturum.
Si vincerent: non minori ſibi gloriæ fore/ q̃ ſi ipſemet victoriam edidiſſet. Sed

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Abſalon Scanorum atq; Syalandenſium ductum pollicitus Iutos ſua opera ductan-
dos negabat. quos non ſolum imperii ſui / verum etiam adoleſcentiæ Kanuti contē-
ptum acturos ſciat. Nec eū prædictionis augurium fefellit. Permotus dicto rex itu-
rum licet inualidum reſpondit. His curis aſtrictus morbo ex ſollicitudine cōtracto
in lectum decidit. Enimuero pręcordia eius diuiduæ paſſiones hinc vincendi cupi-
do hinc deſperatio torſerunt. Mane ducibus eum vt ſibi parceret orantibus: impe-
riumq; eius etiam abſentis ſe executuros ſpondentibus: vix atq; ægre cōſenſit vt ad
oppidum Worthyngum filio pōtificiq; contradita belli ſumma diſcederet. Quibus
eodem in loco diutina ac vehementi tempeſtate detentis / ſeditioſæ Iutorum voces
toto littore exaudiebantur: tum commeatuū alimentorūq; defectum cauſantium:
tum expeditionis militiæq; remiſſionē poſcentiū. Quas cum Homerus Ripenſium
Homerus Ripeñ.
antiſtes quem præter religionis dignitatem ſingularis eloquentiæ claritas cōmen-
dabat / copioſis facundiæ documentis delinire non poſſet / poſtremo vim verbis an-
teponendam ratus / quēdam ex ſeditionis conſortibus ante tentorii ſui fores perti-
nacius obſtrepētem prendi vincirique curauit. Quæ res populi clamorē auxit / ſedi-
tionem accendit. Igitur patres plębis a rege cum contēptu imperii diſceſſum veri-
ti cōmunicato colloquio expeditionem ab eo ſponte ſoluendam decernunt: temera-
riam eius delapſionem ſimulatæ licentię beneficio pręcurrendam putantes: ne ma-
gis proprio ductu finiri q̄ regio nutu remitti videretur. Quę ſi in pręripiendo re-
ditu proprię voluntatis motum ducis arbitrio prętuliſſet / euenire poſſe quod diuo
Kanuto ſolutę claſſis poenas a patria exigenti contigiſſe ꝓdatur. Quā rem Kanuto
ſi patrem eius iam febri implicatum præſens morbus abſumeret regni ſucceſſionē
adimere poſſe. His conſiliis adductus Kanutus conuocatam claſſem facta reuerten-
di poteſtate dimittit: beneficii loco erogans quod plębis petulantiæ negare non po-
terat. Ita ſeditiōis periculo bellum omittere coactus / cum Abſalone Eſberno & Su-
none Worthingum adnauigat / paternæ febris exitum expectaturus. Igitur Walde-
marus per apertam cubiculi ſui feneſtram velorum reditum contēplatus ammira-
tione rei morbi pariter atq; ęgritudinis incrementa contraxit. Sūma tamē vtriuſq;
diſſimulatione vſus filium ad ſe cum arbitris venientē tam hilari vultu admiſit vt
pene morbo vacuus putaretur. Quinetiam ſe minimo doloris ſenſu teneri dicebat /
corporis moleſtiam animi robore diſſimulare conando. Apud Abſalonem tamē re-
ligioſam culparum confeſſionem agere non oblitus / incertum mortis tempus ſacro
correctionis genere pręcurrendum credebat: ſeram atq; inutilem poenitētiam iu-
dicans quæ emendationis odio nimiaq; peccandi perſeuerentia ad vltimū vſq; ęta-
tis terminum prorogatur. Pręterea locis monaſtica religione ſacratis dimidiū pa-
Waldemari legata.
trimonii ſui / quę ad fiſcum regium pertinebant exceptis / teſtamēto legauit. Sed cę-
teris bene de eius ſalute ſperantibus ſolus Suno ſiue ſomnii monitu ſiue alio mentis
oraculo doctus fatalem hanc regi febrem augurabatur: quonā modo filii rebus de-
cedente patre ſuccurri oporteret prouidendū hortatus. Tantam ſiquidem in regis
funere luctus acerbitatem futuram / vt conſilium vllum aduerti nequeat. Eodē tem
pore Ioannes quidam religione Abbas medicinæ præſumptuoſior q̄ peritior ꝓfeſ-
ſor / cui⁹ opi plurimū credebatur e Scania accerſitus aduenit. Qui morbo parū pru
dēter inſpecto ſoſpitatem regi conſtantius q̄ verius promittebat. Quem cum cibo
medicinali arte confecto reficiendum curaſſet / cunctis cubiculo eiectis quietem ca-
pere iubet. Eūdem paulopoſt ſine voce eſſe compertum vt artuatim ſudore ſuffu-

ſum inuenit. Accuratius operiri pręcepit lætum id profluuii genus : ac ſalutare te=
ſtatus. Vtinam Sunonem potius mentis augurium q̄ medicum artis ſuę pręſagium
fefelliſſet. Cuius promiſſum regis obitus inſecutus q̄ parum fidei ĩ medicorũ opere
reponi oporteat documento extitit. Ingreſſi mane cubiculum amici, defuncti regis
corpus perq̄ ſimile ſpiranti reperiunt: adeo priſtinum habitum retinente vultu: vt
nec rigore contractum / nec horrore mutatum cerneres: rubicundis oris notis viui
hominis ſpeciem aſpectumqꝫ reddẽtibus. Incertum an deceſſiſſet priſtini caloris ha=
bitus totis adhuc membris retentus / relinquere videbatur. Sero tandẽ pallore mor

Ryngſta=
dium.

tis fidem faciente mandatur feretro corpus: Ryngſtadiumqꝫ funerandi gratia deue
hendum curatur. Hic vicus non vetuſtate modo ſed etiam paternæ eius ſepulturæ
titulo conſpicuus habebatur. Acceſſit luctui matrum miſerabilis planctus ſparſis

Waldemari
cõmẽdatio

comis funeri occurrentium / iterumqꝫ ſe priſtinum ſeruitutis onus experturas dicẽ
tium: extinctum illum qui ciuium capitibus captiuitatem detraxerit : qui patriam
pyratarum metu vacuefecerit: maritimaſqꝫ ſedes perinde ac domeſticas a prædo=
num incurſu tutas præſtiterit. Agreſtes quoqꝫ funebri ipſius pompa conſpecta ru=
ſtico opere quo occupati erant relicto conſentaneis arua querelis replebãt. Cui etiã
vt ſupremi officii decus pręſtarent / funebri eius lecto humeros / ſubiicere iocũdum

Abſalonis
luctus.

ducebant: euerſam regis morte patriam miſeriſqꝫ ſibi cõmune funus aut ſi quid fu=
nere triſtius eſt imminere plangentes. Pro cuius ſpiritu ſalutaria Abſalon vota ge=
ſturus inter ſolẽnium verborum nuncupationem doloris impotẽs non tẽperauit ſi=
bi quo minus aram lachrymis ſpargeret : vixqꝫ ad rem diuinam peragendam vocis
aut manus miniſterio ſufficere valuit. Quinetiam tantum ægritudinis animo con=
traxit, tamqꝫ graui & periculoſa valitudine ſubito affici cœpit: vt pene vitam cum
ſacrificio finiret. Incredibile videretur tantũ virum tam inſigni luctus horrore con
fectum ſi non eius erga Waldemarum affectus fuiſſet notiſſimus. Sed fortuna altero
patriæ lumine extincto reliquum perire paſſa non eſt: ne deeſſet cuius ductu Danię
pedibus Sclauia ſubiiceretur / aut gens quæ ſub tãtis ducibus ad excellentem hono=
ris habitum prouecta fuerat / tutore vacua remaneret. Cuius lachrymis precum lo
co defuſis reſperſa altaria non paruulum promptiſſimę eius erga regem beniuolen=
tiæ indicium præbuere. Iiſdem quoqꝫ madefacta thura gratum deo odorem dediſſe
crediderim.

Explicitus eſt Saxonis Grammatici de rebus Danicis.
liber decimusquintus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Eiuſdem Saxonis Grammatici profeſſione / & natione Sialandeñ. viri & eloquentia & ſapientia clariſſimi. Incipit liber Sextuſdecimus.

PEractis inferiis / corporeq; regio honoratiſſime funerato Kanutus monētibus arbitris feſtinatione qua regnū peti firmariq; oportuit: in Iutiam ſeceſſit: paternos ſibi milites obligaturus. Neq; enim illi nomen regium ambiendum reſtabat qđ vnctionis ſuæ tempore ſolēniter adeptus fuerat. In concione Wibergenſi beniuolos ciuium animos expert⁹ apud Vernenſem tacita quorūdam ſimultate compreſſa / pari cæterorum fauore excipitur. Atq; ita patrię conſenſu regni hęres efficitur. Interea Scanorum populus laxata ſibi priſtinę petulātię fręna regis morte gauiſus cladis apud Diſiam pontem peractę piacula a principibus exigere conſtituit: per quos chariſſimis neceſſitudinum ſolatiis orbatus fuerit. Sed & Acho quidam Tubbonis filius plenis temeritatis eloquiis flagrantiſſimam ciuilibus malis facem ſubiiciebat: extinctæ & iam pene ſepultę Scanicę ſeditionis reliquias ſuſcitando. Cuius mali īpediendi gratia Abſalon in Scaniam trangreſſus apud plenam malignitatis concionem oratione liberius q̃ efficacius habita a plebe deſeritur / factionis principes alium concionandi locum complexos petente. Quorum tam petulans ac pręceps audacia erat: vt equis inſidētes cunctā Scaniæ plębem ad eundem locum ſemeſtri ſpatio exacto quaſi tuendę libertatis gratia armatam redire ſub edicto iuberent. Quæ res Abſaloni Sialandiam repetendi cauſam prębuit. Ob cuius ſeceſſum popularis ſæuitiæ procurſus temeritatis incrementis euectus: inq; Thordonis & Eſberni penates effuſus: eoſdem prius rapinæ / deinde incendio ſubiecit. Complures quoq; Scanicę nobilitatis ſequētibus diebus ędes crematę. Siquidem factionis duces quo promptiore plæbis audacia vterentur / petulantiam eius principum bonis paſcendam curabant: dulcedine prędę & aſſiduis fatigationis pręmiis iocūdiorem atq; alacriorem eius operam redditurí. Igitur nobilium complures æqualium exemplo vim penatibus ſuis inferendam timentes: bona omnia amicorum cuſtodiæ mandabant. Pars fretum nauibus complexa ſe & opes vndis q̃ ędibus credere præoptabāt. Pars apud Abſalonē exulare ſolatii & lenimenti loco duxit. Cuius atq; Kanuti equites ſuam æque ac dominorum fortunam afflictari cernentes cum iniuriam armis propulſandam duxiſſent: ſeditionis principes fruſtra a ſe ſine duce res nouari ſuperiore tumultu experti / Haraldum quendam regii ſanguinis & obtuſi cordis impeditiq; ſermonis e Suetia adciſcunt: hominem prorſus regno imparem: cum in eo nihil præter generis nobilitatem natura aut fortuna commendabile reddidiſſet. Igitur maiore cum opprobrio talem virum Suetia miſerit / an Scania receperit incertum eſt. Quo rumore attoniti perculſiq; magnates prout ſe hoſtium aduentus fama variabat: dubiis Abſalonem legationibus fatigant / nunc opem eius tranſitumq; poſcentes / nunc eundem cum tota manu ſuperſedere iubentes. Nōdum enim Scanię partes

Kanuti lxxxviii. Geſta.

Achonis ſeditio.

Haraldus ſueticus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Haraldus irruperat. Quos cum Kanuti Suetiæ regis eiuſdemq; Satrapæ Byrgeri præſidiis vi rupiſſet: ad noui principis opinionem cupide congeſtum vulgus incredibiles ei copias ſociabat. Quibus frętus Lundenſi vrbi portas ſibi claudenti excidiũ minatus eſt. Igitur ex magnatibus complures alternis internuntiis contracti / fortiq; inuicem cohortatione firmati: propter Luminam amnẽ caſtra cõſtituunt. Aliis regiorum militum per ignorantiæ ſimulationem venire ſuperſedentibus. Quos tã tus pugnandi ardor ceperat: vt per ſummum nõ ſolum periculorum / ſed etiam popularium contemptum / abſq; paucitatis ſuæ reſpectu vt queq; equi pernicitas adiuuabat: ſine imperio aut ordine effuſis habenis in hoſtem contenderent. In quo quidem impetu maiorem venti (quem forte aduerſum habebant) q̃ hoſtium quos impetebant ſęuitiam experti ſunt. Ille enim magnitudine ſua clypeos curſitantibus decuſſit. Hi ne pectora quidem irrumpentibus obuertere auſi fuere. Ita popularium acies numero hominum q̃ animis præſtantior incruentam de ſe victoriam dando / plus pericli an ignominiæ ſenſerit dubietati ſubiecit. Enimuero quo expeditius fugã qua pugnam præcurrebat intenderet ſeipſam ſcutis exuere non erubuit. Armorum onus abiiciendo quorum vſus experiri confiſa non fuerat. Hac igitur partim cæſa, partim capta: Haraldus cum Akone quem affectati regni auctorem habuerat Suetiam refugus petebat. At Lundenſes ſuſpenſis ad belli euentum animis in neutram partem auxilia commodabant fauorem victoribus erogaturi. Qui rei ſucceſſu conſpecto perinde ac victores victis inſultare cœperunt / cupiditate laudis & prędę alienis ſe virtutibus inſerentes: nec contenti popularium ſpecie bis bellum potentibus intuliſſe collecta cõcione tertium aduerſum eoſdem indicere grauati nõ ſunt: ſuſcepti vulneris dolorem conſternationis furori permixtum communi nobilitatis exitio penſaturi / tantamq; prouocandi perſeuerantiam ſiue pudore cladis, ſiue cupidine vltionis animis inſitam geſtantes. Neq; enim illos aut illuſtrium virorum reſpectus aut vulnerum ſuorum memoria quominus ſeditionis ſtudia ſectarentur domare potuit. Quod periculum cunctorum Scaniæ magnatum capitibus contiguum præproperus Abſalonis cum Syalandenſibus aduentus diſpulit. Siquidem ſublatis vexillis deputatum concioni locum ingreſſus / non ſolum turbulentiſſimo plębis propoſito obſtitit / ſed etiam leges quæ iniquiſſimis eiuſdem ſuffragiis cõuulſę fuerant piiſſimo iudicii decreto ad priſtinæ auctoritatis habitum reduxit. Sed neq; Haraldum quo minus a magnatibus damnaretur abſentiæ patrocinium protegere potuit. Hunc certe bis a Scanienſibus mulctatum dixerim / ſemel armis / iterum ſententiis. De quo quidem diſcernere arduum eſt ferro an ſuffragiis punitior fuerit. Plæbs quoq; nihil hoſtile auſa, armis ſumma cum propoſiti diſſimulatione depoſitis Abſalonis ſe turmis tranquillo concionandi more iungebant: ſingulis iudiciorum ſuffragiis alacrius q̃ libentius ſucclamando. Ita terribilis illa ac diutina ſeditio ſimul cum concione finem habuit: funeſto plæbis conatu vlterius aduerſum principum collegium inſoleſcere non audente. Interea Kanutus excitati in Scania belli nuntio Fyoniam e Iutia petere coactus: Eſbernum Abſalone fratre nuntiandæ regiarum partium victoriæ gratia tranſmiſſum obuium accipit. Cuius inopinato occurſu triſtia afferri ratus hærente animo deiectoq; vultu quicq̃ ex eo cognoſcere verebatur. Poſtmodum non ſolum eiuſdem plena hilaritatis fronte meliora ſperare iuſſus, verũetiã iocunda ac libenti narratione de ſuorũ victoria doctus in Scaniã ouãs ꝓceſſit. Ac primũ eius ꝓuinciã Froſtã rapinę & ĩcẽdio opportunã ex

Lumme aa.

Vẽti vehementia.

Haraldi fuga.

Lundeñ. factiones.

Haraldi dãnatio.

Froſteherrit.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

hibuit: vaſtaſſetq; ni Abſalonis erga illam ſtudium gerētis interuentu prohiberetur. Quo mediante effectum eſt: vt ab his qui in regem Haraldica factione deliquerant: æra tantum pœnæ nomine exigerentur. O immenſam clementiam cuius beneficio hominibus euidenter noxiis maximi facinoris culpam paruulo cenſu redimere licuit. Quo exemplo cæteri ad ſpem veniæ erecti mitiſſima Abſalonis opera parem regis manſuetudinem experti ſunt. Egregium tunc Kanutus moderati animi ſpecimen dedit cum vltionē quā vniuerſorū crimen meruit: vnius amici precibus donauit. Indignum adoleſcentem cuius virtus externi principis acumine tentaretur. Compluribus enim Cæſaris legationibus curiam adire paternaq; amicitiæ ſucceſſionē expetere iuſſus/intercedente amicorum conſilio q̄ modeſtiſſime reſcripſit excuſationis verbis a regnādi nouitate quæſitis. Siquidem arbitris eius excuſſa atq; explorata Cæſaris calliditas erat. Hiſdem perfidiæ laqueis filii ſimplicitatem circūuenire ſtudentibus, quibus olim patris credulitatem implicatam habuerat. Cui cum Cæſar erepturum ſe regnum aliiq; daturum plena minarum epiſtola reſpondiſſet ſolum hoc reſcribere contentus fuit: querendum videlicet Cæſari eſſe priuſq̄ ſibi regnum adimat qui Daniam in eius beneficio reponere cupiat. Qua reſponſi libertate: non ſolum minantem eluſit, verumetiam plurimum a ſe fiduciæ in ciuium animis reponi docuit. Apud quem Cæſar fruſtra monitis egiſſe ſe videns Syfridum qui ſororem ipſius in matrimonio habebat ſubornat: quod literarum ſuarum inſtinctu nequibat/alienę vocis ſupplemento perſuaſum haberi conando: qui vbi Daniam intrauit quanta regis charitate ob ſororis eius matrimonium teneretur / quantiſq; Cæſar viribus eſſet expoſito Abſalonem, Sunonem, & Esbernum: qui ſoli ex amicis cum rege admittebantur: tum fidei quam Kanuto cuius tutores exiſterent deberent: tum fiduciæ quam eiuſdem pater in eorum pectoribus repoſuerat admonitos orare cepit: ne amicorum nomine hoſtes agendo creditum ſibi pupillum annis & conſilio tenerum graue & intolerabile belli onus ſuſcipere iubeant: eumq; ſub titulo tuendæ libertatis regno exuant. Qui potius ſalutaribus illum conſiliis formare curæ habeant Romaniq; imperatoris curiæ aſcribi deforme non ducant. Reſpondet Abſalon de ſe dubium non eſſe quin vtiles ſi noſſet monitus Kanuto libenter fuerit porrecturus. A quo ita Cæſaris amicitiam experti velit: vt proprię eius maieſtatis decus incolume ſeruaretur. Nam & Waldemarum Frederici partes, amicitiamq; ſecutum nihil fide eius aut promiſſione fallacius repperiſſe. Proinde Syfridum noſſe debere Kanuto Cæſariq; æquum regnandi ius eſſe: neq; minore cum libertate hunc Danici regni q̄ illum Romani imperii gubernacula continere. Igitur indignante Syfrido, plenaq; minarum ac faſtus reſponſa fundente: an tu (inquit) ex temetipſo Daniam penſas: eamq; vt Thyringam a Cæſare cum volet q̄ facillime capi poſſe exiſtimas! Proinde abi imperatoriq; tuo perfer Danorum regem ne minimam quidem obſequii partem dignitati eius ac nomini delaturum. Dignum hoc contemptu dixerim qui propior alieno imperio q̄ propriæ affinitati tam inuiſam Danicæ libertati legationem ſuo monitu adminiſtrare ſuſtinuit. His auditis Cæſar ſpernenti ſe regi: quia bellum nequiuit odium inflixit: animo non ferro contemptum vlturus. Spe tamen potiendæ Daniæ non omiſſa ciuilium in ea malorum motum expectandum putabat: ſeditione diuiduam gentem minore cum virium ſuarum periculo oppugnandam ſperando. Quam opportunitatem aliquandiu quæſitam a fortuna ſibi negari conſpiciens. Sclauiæ ſa-

Kanuti moderatio.

Cæſaris dolus.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

trapam Bogiſzlauum quem nuper Kazimari fratris decedentis orbitas hæredem effecerat: crebris muneribus ampliſſimiſqꝫ promiſſionibus in Danica bella ſollicitat. Cuius hortatui Bogyſzlauus pronius q̃ prudentius obſecutus: ſed bellum aduerſum Daniam palam atqꝫ aperte profiteri nõ auſus primũ auunculi ſui Iarimari Rugiæ præfecti quæſitis ſimultatum cauſis hoſtẽ agere cœpit Cæſarianæ militiæ reſpectũ arctiſſimis affinitatis vinculis præferẽdo. Qua de re Kanutus per Iarimarum certior factus mitti curauit qui cauſam a Bogiſzlauo tã ſubitæ lęſionis inquirerẽt. Ille nõ regẽ/non Daniã a ſe lędi: ſed in iuiuriã a Iarimaro illatã repelli teſtatus cõmunẽ controuerſiã per vtriuſqꝫ legatos armis interim depoſitis ad regis cognitionẽ referri depoſcit: eũdẽqꝫ pacis inter ſe faciendæ auctorẽ flagitat verbis beniuolẽtiam ſimulãtibus ſimplicitatis fidẽ prętẽdere cupiẽs. Igitur rege nihil inſidiarum aut perfidiæ metuente cauſæ dictionis dies locuſqꝫ decernitur. Apud inſulã deinde Samſam: non ſolũ huius negotii explicandi: ſed etiã iuris ciuilis emẽdandi gratia ingenti nobilitate contracta amborũ legatos excepit. Quorũ altercatione ſolẽniter audita cũ in Iarimarum cõplura loquacius q̃ verius obiectarẽtur ac propter principalium perſonarũ abſentiã ſentẽtia impediretur: a Bogiſzlaui legatis vltro iureiurando promiſſum eſt eũ cũ primũ regi placitũ foret in rẽ præſentẽ vẽturum/ita in eludendo rege non minore legatorũ q̃ eius a quo miſſi erãt calliditas verſabatur. Quorũ promiſſis Kanutus ſecurius q̃ cautius æſtimatis cõcilio ocius dimiſſo in Iutiam receſſit: fortiſſimis quibuſqꝫ Scanorũ ac Sialandẽſium tantã ocii tranquillitatẽ cauſantibus, ſeqꝫ nimia iam quiete in deſidiã prouolui querẽtibus longo delitiarũ vſu enerues animos gerere, qui ſub rege Waldemaro totius ferme anni tẽpus multiplici rerum agitatione varioqꝫ militiæ genere deducere cõſueuerint. Nã militaris roboris neruos ſicut ocio hebetari ac remitti ita negotio intẽdi excitariqꝫ. Igitur acuẽdę virtutis gratia piraticam aduerſum Eſtones in cõmune decerni placuit. Inter hæc Bogiſzlauus hortãte Cæſare nõ ſolum patriis ac domeſticis viribus inſtructus, ſed etiã a finitimis late pſidia mutuatus aduerſum Rugiã quingẽtarũ nauiũ claſſem ingenti belli apparatu refertã contraxerat. Quibus copiis nihil hoſtiliũ viriũ obſtaturum ratus Bugiſzlauũ quẽdã legati nomine Cæſarẽ petere iubet qui tantũ a ſe exercitum aduerſum Daniã contractũ nuntiaret/vt dubitare non poſſit quin Kanutus reſiſtẽdi fidutia defectus/ q̃citiſſime Romano ſe foret imperio traditurus. Delectatus promiſſo Cæſar laudato Bogiſzlauo legatũ imperatoriis donis proſequitur. Iarimarus tam ſubiti inopinatiqꝫ belli fama perculſus/Abſaloni in Sialandia ſe continenti magnitudinem periculi Rugianæ genti imminentis propinquitatẽqꝫ denuntiat. Qui protinus feſtinatione quãta ſociorum expugnationẽ præcurri oportebat: accinctus, miſſis per Sialandiam epiſtolis omnẽ ætatẽ armis habilem in claſſem confluere iuſſit: minores rates maioribus, onerarias piraticis ſociauit. Plæbiqꝫ demum ac nobilitati promiſcuũ corripiẽdarum nauiũ vſum conceſſit. Eodem edicti genere coniunctis Sialandię inſulis imperatũ. At Fionienſibus Scaniſqꝫ ſextum intra diem præfixum portũ petere alioqui ſuperſedere iuſſum. Neqꝫ enim vlteriores apparatui inducias conuenire. Adeo autem in his quibus expeditionis ſocietas mandata fuerat obſequendi ſollicitudo flagrabat: vt egregio alacritatis certamine conſtitutum ſibi tempus aut implerent aut præcurrerent. Kanutum vero tametſi nuntium in Iutia recepiſſet ingens locorum diſtantia denuntiati temporis anguſtiis permixta Abſalonici operis conſortem exiſtere non patiebatur. Sex ſolas naues Fionia

Bellũ Sclauicum.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

quatuordecim Scania cæteris tarditate impeditis tranſmiſit. Quarũ inſignis pau-
citas culpę obnoxia videri potuiſſet: ſi non longinquitatis patrocinio defenderetur.
Penthecoſtalis feſti peruigilium erat quando pręnominatum ſinum abſalonica claſ
ſis inierat. Eadem die nequid ſegnius aut cunctantius gereretur: Hythim inſulam
adnauigari curatur. Illic obuii Rugianorum nuntii præſtolandum docent quoad
ſciri poſſit in quam Rugiani ſoli partem hoſtilis irruptio tenderet. Iam enim Bo-
giſzlauo ad inſulam Coztam Rugiæ prætentam eſſe peruentum. Qui q̃q̃ hoſtilia
iã pene rura pulſaret non tẽperauit ſibi quo minus ſobrietatem effuſa crapulæ licẽ-
tia violaret. Tanta ſiquidem epularum indulgentia exercitum aluit ac corrupit: vt
conuiuium magis q̃ bellum amplexus videretur. Verum Abſalon nuntiorum mo-
nitis obſecutus. Hiſdem poſtera luce regreſſis Bogiſzlauumq; ex aduerſo Strelæ in
ſulæ copias expoſiturum docentibus: q̃q̃ crepuſculum appetebat correpto ſigno
ociſſime littus Scapha petiuit. Gubernatorum deinde collegio per præconem vo-
cato nuntioq; q̃ breuiſſimo militibus edito ingenti cohortationis cura alacritate
exercitum repleuit quietem / ſuam certis victoriæ imaginibus adumbratam præfa-
tus. Nec alia militum reſponſio fuit q̃ pugnam ſe optare: quam ſi accipiant non du-
bitare quin vincant. Quem animorum calorem tum a longa vincendi conſuetudi-
ne tum etiam ab ingenita Danico ſanguini virtute traxerunt. digni qui vocis ſuæ
augurio non fallerentur. Igitur Abſalon incertæ nauigationis metu ꝙ fretum du-
biæ profunditatis eſſet diluculum pręſtolatus cum inde ſoluturus eſſet / aliq̃diu re-
tentus eſt harenis anchora altius inſidente. Quo euenit / vt ab vniuerſis infinitum
procedendi ardorem gerentibus relinqueretur. Sed neq; ſe ab exercitu præcedi in-
decens exiſtimabat: a quo plus hortationi ſuæ q̃ cunctationi tributum cernebat.
Quem merito his gratulatum crediderim qui iuſtæ celeritatis compotes q̃ violen
tæ moræ conſortes exiſtere maluerunt. Quã tarditatis iacturam impedimento ſo-
lutus tanta remigii velocitate penſauit / vt pene prima nauigia occupauerit / diſpen
dium caſu inuectum pręliandi cupidine redimẽdo. Hunc publicæ feſtinationis pro-
curſum miſſa a Rugianis ratis excepit: quæ aliquanto remiſſiore nauigatione vten-
dum doceret / quod Bogiſzlauo adhuc inſulam Coztam tenentem incertus irru-
ptionis locus exiſteret. Sed & Iarimarus ſeceſſum hoſtium domeſtico milite ſuccin-
ctus opperiebat. Igitur ceſſata impetus cura ad littus dreccenſe diuertitur. Illic aſ-
fertur hoſtes domum petiſſe nuntiis incidentis forte nebulæ errori deceptis. Idem
noſtris portum darſinum petere iuſſis Iarimari cum eis conſiliaturi Rugiano ex-
ercitu vallatum pollicentur occurſum. Quo loci adnauigato cum nec Iarimarus
nec quiſq̃ ex eius ſatellitibus repertus fuiſſet / placuit Nicolaum Falſtricum ꝙ
Sclauicæ gentis linguam calleret explorandi hoſtium ſeceſſus gratia ad Iarimarum
dimitti. Quo abeunte cum Abſalon diuinæ venerationi vacaturus littus Scapha
petiſſet: repentino nuntio per Iarimari familiarem ſuſcepto cognoſcit pomeranicã
aduentare claſſem: quæ ſi nebulæ denſitas non obſtaret: cerni cominus poſſet. Igi-
tur reuocatis qui ſacra geſtabant cupide concitatã claſſem obuiam hoſti in altũ di-
rexit. Armis nõ precibus deo libamẽta daturus. Q đ eñ ſacrificii genus ſceleſtorum
nece diuinę potẽtię iocũdius exiſtimemus! At pomeranis nõ tam hoſtile ſolũ repen-
te inuadẽdi q̃ Rugianorũ equitatũ defendendi littoris ſtudioſum variis nauigatio-
nis ambagibus ludificãdi ꝓpoſitum erat. Qui Danicã cõſpicati claſſem Borwegiũ
occidẽtalibus comitatũ Sclauis auxilii ſibi ferendi gratia aduẽtare credebant / aeris

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

nubilo noſtratum nauium numerum habitumq; dignoſci non patiente. Neq; enim
eorum animos ſubire poterat: Danos per tot locorum ſpatia a Sclauia remotos in=
tra tanti temporis anguſtias eo loco fuiſſe prouectos: ſpeculatoribus ob nimiam ſe=
curitatem excubandi officia parum curioſe gerentibus. Igitur Bogiſzlauus Rugia=
nã claſſem appelli ratus a cẽtum & quinquaginta myoparonib⁹ circuiri deſyderat
reliquam claſſem veluti in aciem iactis anchoris componit: naues quibus alimenta
vehebantur aliquãto pyraticis præſtantiores inter ipſas & continentẽ admouit: ar
matę multitudinis ſpeciem vacua lignorũ effigie adumbraturus. Quo vultu dece=
ptus Suno Bogiſzlauum auxilia a theutonibus mutuatũ credebat. Rareſcente tan=
dem nebula: Abſalon ab exiguis hoſtium ſcaphis præteriri ſe videns ne omnes qui=
dem tuto redituras per iocum aiebat. Igitur ſociis ingenti cohortatione firmatis in
hoſtilem claſſem vt imperio ita ductu & nauigatione primus inuehit. Monitus a Su
none ne eam perinde ac germanicis roboratã auxiliis ꝑpropera feſtinatione inceſſe=
ret: ſed temperato remigio militem armari iuberet: minime cũctandum aiebat / prę
fatus eo iam loci concluſum hoſtem: vt nec bellum tuto cõſerere / nec fugam ſalubri
ter edere poſſet. Itaq; nihil impedimento fore quo minus promptiſſimam ſibi victo
riam eſſet ceſſurus. Eo deinde monitus iterante milites Abſalonis munimenta cor=
poribus aptare cœperunt / parte remigium continuante. Quorum apparatus nimię
ac perſeuerantis nebulæ beneficio hoſtem fallebat. At vbi propius ventum: Danorũ
iuuentus vt cunctationis ita ſilentii impatiens ſublatis vexillis nõ tẽperauit ſibi quo
minus concitatiſſimum pręliandi ardorem celſo cantilenæ genere proſequeretur.
Abſalonis quoq; ſignum nunq̃ ſine hoſtium fuga ſpectari ſolitum Sclauis pariter &
Danorum præſentiam prodidit & confligendi diffidentiam incuſſit. Igitur ſumma
cum trepidatione ſublatis anchoris cupide claſſem concitare cœperunt: quantum

Vincũtur Sclaui.

nauigationis longo temporis tractu protulerant exiguo horarum ſpacio remenſi.
Innumeri quorum fugam aut nauium magnitudo aut anchorarum ſublatio reten=
tabat profundum petendo fluctibus q̃ ferro vitam finire maluerunt. Horum rates
eodem pene temporis momento refertas ac vacuas conſpicareris. Sed neq; prola=
pſos natandi vſus ſeruare poterat ſubiectarum voraginum eluuie merſorum cor=
pora tenacius appræhendente. Quantas igitur timoris vires exiſtimemus qui quos
nimio ſui hauſtu repleuerit ne proprio quidem ſpiritui parcere compellit? Decem
& octo nauigia nimię multitudinis in ſe cõfugientis concurſu rupta receptis exitio

Fœda meticuloſitas.

fuere. Paucis hoſtem opperiẽdi animus fuit. Illius vero etiam ridicula formido exti
tit qui ſociale exemplũ peroſus nexo ex rudentibus laqueo ſuſpendio ſe conſumere
q̃ hoſti necandum prębere maluit. Qđ factum complures prius ammiratione / dein
de ludibrio proſecuti / dulcedine ſpoliorum lentius hoſtibus inhęrere cœperũt. Qui
bus Abſalon pręteritis monitiſq; ne prędam q̃ hoſtem inſequi mallent: ſeptem ſolis
nauibus totam pene fugacium claſſem inſectari non deſtitit: illa nimirũ fidutia vſus
qua toties ſibi hoſtium terga aſpicere contigit. Neq; enim a palantibus in illa inſe=
quentium paucitate numerus ſed virtus ęſtimabatur. Centum ferme nauium tur=
ba maritimæ fugæ diffidẽtia terreſtrẽ cepit: perq; horridos ac deſertos ſaltus iner=
mis attonitaq; diſcurſum habuit. Iarimarum quoq; hoſtilis ſanguinis q̃ prędæ aui=
diorem concitatior tuendæ patriæ cupido reddiderat. Quinq; ac triginta naui=
giis vehementi remigio concitatis / hoſtilis Abſalonem nobilitas deuitabat.
Quæ cum ſeptem ſola ſibi inſtare animaduerteret / fugam ſuam non ſolum triſtem

ſed etiam erubeſcendam rata bis nauigationi perinde ac pugnam confectura la-
xamentum dare conata eſt. Igitur Abſalon q̃q̃ ab amicis cęterę claſſis aduentũ oppe
riri rogaretur nulla ex parte ceſſato remigio ꝓgredi perſeuerauit: plus hoſtiũ tre-
pidatione q̃ ſociorum auxiliis vtẽdum præfatus. Quo cognito Sclaui ſumma cum
exanimatione metum rubori prætulerunt/ naueſq; ſuas quo fugę habiliores eſſent
arma & equos in profundũ abiiciendo oneribus vacuefacere cœperunt. Acrius de-
inde cõuerberato pelago Penum amnẽ perſeueratæ fugæ receptaculum habuerũt.
Quos Abſalon eouſq; vacuo cũctatiõis remigio inſecut⁹ veſpera ad ſocios qui prę-
dę incubuerãt reuertit. Cuius ne particeps quidem fore ſuſtinuit gloriam ad ſe/ſpo
lia ad milites redundare ſpecioſum ducendo. Igitur ex quingentarum nauium nu-
mero quinq; ac triginta delapſis decẽ & octo cõfractis cæteræ in Danorum poteſta
tem ditionẽq; ceſſere. Illa igiť dies quæ Abſalonis claritate obcęcatam hoſtium claſ-
ſem aut fugam aut exitium pati coegit: tot errores tot maritima diſcrimina finiuit
Syalãdicos portus ac Balticum fretum peſtifero pyratarũ incurſu vacuefecit: effe
ratam barbarorũ ſæuitiam iugi patientem reddidit: patriamq; noſtram vix liber-
tate ſua potientem Sclauię dominã effecit. Efficax & inuſitatum genus victorię quo
cunctas hoſtium vires funditus euerti cõtigit. Eadem vt Sclauici cruoris plena ex- Sclauorum
ſtitit: ita nullum Danici impendium habuit. Quatuor duntaxat ex Rugianis ſocio- ſubactio.
rum an hoſtium telis perierint incertum eſt. Die poſtero decem & octo Scanienſiũ xxiiii.
nauigia ſuperueniunt quos Abſalon non morę eorum ſed voluntatis ęſtimatione fa
cta prędam cum victoribus communicare pręcepit. Quid deinde Sclauis cõſilii fo-
ret cognoſſe cupiens callidum ſpeculationis genus amplexus: Bogiſzlaum ſub ſimu
latione benignæ & veteris amicitię perfidię per legatos arguendum curat nimiáq;
regis offenſam obnixo placationis ſtudio præcurri poſtulat. Ad hæc Bogiſzlauus Speculatio
tantam receptę cladis diſſimulationem agere ſuſtinuit: vt laudata monitoris beni- callida.
uolentia facturum ſe quod ab ipſo ſuadebatur promitteret. Tãtum autem timoris
Sclauorum vulgus ob priſtinam fugam animis inſitum habebat: vt etiam nouã vi-
ſa rate quæ legatos vehebat edere nõ erubeſceret. Poſt hæc Abſalon rerũ a ſe geſta-
rum famã illuſtri nuntio præcurri magnificum ratus: Tachonem claro Fioniæ lo-
co natum cum tentorio Bugiſzlaui quod ei portionis nomine ceſſerat remitti cu-
rat: nec ſolum victoriam ſuam regi indicaturum: ſed etiam fidem aſſertis celebrio-
ris prędę geſtamine facturum. Per eundem quoq; ne Sclauicę vires nouis copiis in-
ſtruerentur meſſis tempus expeditione præcurrendum hortatur. Quem Kanutus
Iutis Vibergica concione contractis: Abſalonici operis euentũ digno relationis of-
ficio repręſentare præcepit: expeditionis hortatore vſurus quem nuntii auctorem
habuerat. Quo facto omnium animis maximam educendæ claſſis curam ingenera-
uit. At Cæſar tantæ cladis nuntio recepto/poſtq̃ ſolo Abſalonis ductu rem geſtam
cognouit: omnem non ſolum obtinendæ Danię ſpem/ verũetiam attentandę fidu-
tiam mẽte depoſuit: proprias vires dãnando: ꝙ alienis parum efficaciter vſus fuiſ-
ſet. Eandem victoriam Abſalon ſuam apud bizantium incredibili famæ velocitate
vulgatam: poſtmodũ ab equitibus ſuis tunc temporis in ea vrbe ſtipendia merenti-
bus accepit. Sed nouę frugis acceſſio labẽtibus hoſtium alimẽtis opitulata eſt. Hiſdẽ
ex regię profectionis cunctatione inſtruendorum frumento vicorum perq̃ vtile ſi-
bi laxamentum ſumẽtibus huius expeditionis opinione perciti Walogaſtenſes pro- Walogaſtũ
fundiora Peni amnis loca crebro lapide cõplent/ mœniũ ſuorum aditum nauigiis obſidetur.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

negaturi.Quas Abſalon hiſdem aluei locis egerere cupiens:trahendę ſecum iuuen
tutis gratia corpus aquis immergere nō dubitauit: easq; lapidibus vacuefaciendo.
quātum tranſmittendę claſſi ſatis erat: ad patientem nauigationis habitum ꝑdu
xit: q̄q̄ oppidani machinas ſuas tali temperamento libraſſent vt eadem amnis ſpa-
tia certis ictibus deſtinarent.Quibus obſtaculis tranſitu vacuefacto : facilem ſociis
petendę circūſidendęq; vrbis aditum ſtruxit.Obſidione cœpta refixi ſub aquis ſtipi
tes quorum frequentia oppidum erat vallatū. nauigia propius appellere paſſi non
ſunt.Hanc oppugnationis difficultatē:Danorum iuuenes virtute ſuperare cupien
tes:non temperauere ſibi quo minus nauigiis a profundo remotis pedibus in aquā
deſcenderent: vadaq; gradu luſtrarent.Contra oppidani in ſubiectos cominus tela
iacere nauigiaq; tormētis procul inceſſere cœperunt.Quorum eximios iactus elu-
dere q̄ excipere ſatius exiſtimares. Anceps incertūq; vitatu ꝑiculū erat.pręgran-
dibus ſaxis in conſertas puppes cadentibus in fuga ac declinatione cautoq; corpo-
ris motu:magis q̄ in vlla armorum ope fruſtrādorū ictuum remedium ducebatur.
Abſalon mediotenus nauigii progreſſus egeſta tormentis robora: crebra corporis
declinatione fallebat.Quem barbarus forte præſidio egreſſus/poſtq̄ ex clypei notis
agnitum habuit,tormētorū præſidibus manu ſignificauit vt eum impeterent. Igi-
tur interrogatus a quodam an perſpectum haberet qualiter ipſum barbarus deno-
taret:curam ſui illius animo inſitam reſpondit. eodem ludibrio hoſtem & monito-
rem excipiendo. Intrepidi animi dixerim in medio ſalutis diſcrimine pericula ſua
iocoſo dicto proſequi voluiſſe.Adeo certiſſimū fortitudinis & conſtātiæ experimē-
tum neceſſitas tribuit. Expugnatione non procedente noua adoriendæ vrbis ratio
auctore Eſberno excogitata eſt.Siquidem inuſitatę magnitudinis nauigium variis
ignis nutrimentis completum ſolo ventorum remigio opportunis incendio mœni
bus adigēdum curabant.Quod latenti in vndis ſtipiti:illiſum ſine vlla oppidanorū
iactura ꝓprię cū materię diſcrimine cōflagrauit.Ita exigui ligni īpedimēto ſpes in-
gentis victorię ſubruta eſt.Hoſtiumq; ſalus paruulo fortunę momento ab iminente

Bogiſzlaui dolus.

exitio protecta. Poſt hæc Bogiſzlauus in dedecorum ſuorum vltionem dolos men-
te ſcrutatus Abſalonis colloquium ſimulata pacis affectatione per legatos poſcēdo
cum ingenti equitatu deſtinatum conuentui locum petiuit.Quem binis obuiam ſi-
bi nauigiis venientem vt continētem aſcenderet obſecrauit : cōmodius in tentorio
q̄ naui colloquēdum pręfatus.Obſequentē illum nauigioq; excedere volentē Erlin-
gus quidam illuſtri inter noricos loco natus horridioris ſomni narratione retinuit
haud dubie fraudem ſenſurū: ſi ſalutem ſuam hoſtibus crederet auguratus. Cuius
vocem Abſalon perinde ac diuinitus ſibi dati indicii miraculū veneratus: vocanti

Epiſcopi pręſtātia.

ſe Bogiſzlauo minorem a maiore peti non oportere perhibuit. Pontificem duci di-
gnitate pręſtare aſſeuerādo.Ita hoſti impotentiā obiiciendo fraudis materiam ade-
mit.Ille ſtricta nauis ſpacia cauſatus:repentino diſceſſu fallaciam detexit: Nam qui
alias vltro nauigiū Abſalonis ingredi conſueuit : nunc eius aditum perinde ac fa-
tale ſibi domicilium conſcientiæ malignitate confuſus exhorruit.Gauiſus Abſalon
ꝙ ſalutem ſuam ſomnio q̄ hoſti credere præoptaſſet ad claſſem ſe recepit.Igitur cū
exercitus noſter cōmunem agrorum vaſtationem vnius vrbis excidio anteponens:
exhauriendę prouincię conſilium cepiſſet/inq; pontis pertranſeundi anguſtiis hæ-
rerent:crebris oppidanorum myoparonibus inceſſuntur.Qui mox ſagittariorum
ab Abſalone,Regeq; miſſorum opera deturbati:infeſtandę cōmodius claſſis gratia

continenti ſe tradunt/noſtroſq; clamore nõ minus q̄ iaculis inſecuti, per ſummam
ignauiæ exprobrationem perinde ac victis inſultare cœperunt. Quo viſo reliqui ex
oppidanis paſſim correptis ſcaphis, mœnibus etiam quæ tuebantur deſertis, in ri-
pam ſe conferunt/relicta a Danis tabernacula prædaturi. Neq; enim regios equites
nauium tranſitum in terra opperientes/fumus tabernaculorum quæ Dani diſcedẽ
tes cremabant incendio ortus ab ipſis diſcerni patiebaẽ. A quibus quũ inopinati at-
tonitiq; incurſarẽtur, pars in ſcaphas refugit/pars armis in ripa/aut aquis in amne
exitiũ habuit. Natãtes a ſagittariis interfecti/nauigãtes euerſi/iuſtas irriſis a ſe Da
nis pœnas luerunt. Ita Walagoſtenſes pauloante falſis noſtrorũ opprobriis exultan-
tes/nũc ciuiũ in cõſpectu ſuo necatorũ miſeranda fata luctu proſequebãtur. Quod
Oznenſes fama expti, ſuburbanos penates ocyus cremãdos curant: ne iiſdem hoſtes Oznẽ me-
ad mœniũ ſuorũ incendiũ vterentur. Igitur dum vltro ſe tectis ſpoliant, ingens vr tus.
bi ſuæ tutamentũ cõciliant: quo domibus tenuiores, hoc mœnibus tutiores effecti.
Rus Regi rapinæ extitit. Cuius ſententia Abſalon Iulinenſium finiũ/ arciũq; Zuinẽ
ſiũ expugnationẽ pagere iuſſus, Eſbernũ fratrẽ Zuinã cum cõmiſſę ſibi claſſis parte
præmittit: aut arces ipſas (ſi fors ſineret) capturum/ aut earum cuſtodibus quoad
ſe Iulino reuerti contigiſſet, fugam intercluſurũ. Quorum ianuæ venienti Eſberno
vacuæ patuere: propugnatoribus nimirum aduentum hoſtiũ furtiuo diſceſſu præ
currentibus. Ambæ itaq; incendio datæ. Qua de re Abſalon Iulinenſium rebus ab-
ſumptis non ſolum longinqui fumi contemplatione/verũetiã ſociorũ inde reuertẽ
tiũ affirmatiõe certior factus, ad Regẽ reuertit/ lætatus ſe magna curarũ parte fra
terna opera liberatum. Rex vicos neceſſariis vſibus abundantes captu difficiles fo-
re/vacuoſq; tantum a ſe penates exuri conſpiciens/remeare conſtituit, qui nunc de
ſertos inopeſq; lares adortus fuerat/exacto meſſis tempore referta copiis horrea cõ
ſumpturus. Cumq; non minus capiendarum vrbium difficultate/q̄ vacuarũ ædiũ
incendio fatigatus Zuinam amnem abducendæ expeditionis gratia petiuiſſet, exu
ſtarum arcium reliquias ſolo æquari iuſſit. Et vt omnia earundem monimenta de-
moliretur, etiam lapides fundamentis egeſtos in profundum iactandos curauit: q̄q̄
iidem recenti adhuc incendio torridi vix ſe manu contingi paterentur. Cuius la-
boris idem atq; expeditionis finis extitit. Autumno domi peracto, duodenis mili-
bus e Rugia contractis, Tribuſanam prouinciam ditioni ſuæ parentem peragrat.
Poſt hæc Cyrcipinenſium deuexam paludem paternæ militiæ æmulatione permẽ-
ſus, ad vrbem Lubekincã peruenit. Qua præterita dum Diminum petere ſtatuiſſet
in abundantem potione vicum incidit, Barbaris illic tanta animorũ ſecuritate con
uiuantibus: vt nullum prorſus hoſtilis aduentus formidarent impetum. Quantam
porro gentis illius intemperantiam pacis tempore extitiſſe putemus: quæ ne ho-
ſte quidem liminibus imminente/ quo minus vires ſuas ebrietatis illecebris labe-
factaret/abſtinuit! Itinere deinde noſtrorum ad naues conuerſo, conuellendæ præ
dæ/ſpargendiq; paſſim incendii gratia/Danica manus diſiicitur, mentem Regis
longinquæ viæ diſpendiis a petendi Dymini propoſito retrahentibus. Qui trigin
ta ſolos ſibi comites aſſeruaſſe contentus/quum ingentem Barbarorum cohortem
opimam villam tueri ſatellite nuntiante cognoſſet, Abſalonem ſuo forte vexillo
coniunctum dimidio cum præſentium equitum numero opem ſociis laturum di- Stratage-
mittit. Qui imperium amplexatus, obſcurandæ paucitatis gratia laxius mili- ma.
tem incedere iubet/ multitudinis inſtar confuſa agminum ſpecie præbiturus.

Quinetiam vehementius irruptionem edere curæ habuit: quo plures inſequi cre=
derentur. Iamq; barbarorū relicta villa, nemus tenentiū manipulos contemplatus
quum ſe longe viribus inferiorem animaduerteret/ideoq; ſociorum augmentum ſi
mulare vellet, cōplures ex ſuis furtim diſcedere monitos/aperte ſubinde redire iuſ=
ſit: idq; ſæpenumero faciendum curauit. Igitur auxiliorum incrementa ſenſim reci
pere exiſtimatus, non ſuppetentibus qui prædam aſportarent, contractas vici opes
ingenti pyra conſtructa cremauit/flammis inſequendo quod vſui commodare non
poterat, etiam miniſtris incendii tantæ pecuniæ conſumptionē animi dolore proſe
quētibus. Ea re geſta ad Regem ſe retulit. Qui ꝓpter Lubynam ꝑnoctatione habi=
ta, deleta vicorum reliquiis, lacunā per quam arduo labore iter fecerat/ponte a Ru
gianis cōſterni curat: eamq; nullo pene negocio remenſus, cōſcenſis nauibus, in pro
ximum Peno amni portum peruenit. Vbi diutina ac vehementi tempeſtate vexatꝰ
Bogiſzlauum pacem a ſe per legatos petentem repulit/q̃q̃ iam labentibus alimētis
expeditionem remittere cogeretur. Exactis domi hybernis per Zuynam ingēti cū
expeditione regreſſus, Grotzuinā lacerat. Vbi quū Iarimarus hoſtium occurſum
ex eorum lituo depræhenſum regi nuntiandum proponeret/idq; ab Abſalone niſi
iidem in conſpectū veniſſent exequi vetaretur, ancipiti malo circumuentū ſe dixit
qui ſiqd inopinati periculi ſe tacente ſociis incidiſſet, incuriæ damnari: ſin maturiꝰ
indiciū afferret, timiditatis notari poſſet: quū et præpropero nuntio vti ꝓbroſum
et nimis lento deſidioſum videatur. Huius ꝓuinciæ præda parū ſatiatos Pomera= **Prædæ cupiditas.**
nicarū opum fama ſollicitat: quæ vt eximiæ, ita intactæ prædicabant. Nulli tā lon=
ginquā militiam ingredi difficile viſum: q̃q̃ ꝑferendæ inediæ/ꝑagendæq; ſolitudi=
nis prædicebatur aſperitas, ardore prædæ periculorū metum leuante. Imbellis po=
pulus vrbiūq; et armorū inops regio ferebatur. Et qm̄ noſtris ꝓpoſitū ex ſententia
cedere conſueuerat, pergendi cupiditas animos inflammabat. Nec fraudandos præ
ſentibus votis fœlicia tot ſucceſſuum experimenta ſpōdebant. In qua ꝑfectione pa=
bulo parum ſuppetente/nō ſolum equos, verūetiam pedites cōmeatibus onuſtos at
tritæ labore vires deficiebant. Hæ res cōuertendi itineris/repetendiq; claſſe Iulyni
cauſam dedere. Illic rex adoriendi per inſidias Camyni cōſilium nactus/apertęq; eiꝰ
irruptioni latentem præferens, ductantibus locorū peritis ꝑ ignotos ac deuios ſal=
tus, plenum difficultatis iter corripuit. Errantibus cæteris Sialandenſes ac Scaniē
ſes Alexandro (Abſalonis hic ſorore editus erat) primipilo vſi/Rugianiſq; ducibꝰ
rectā et compēdiariam viam ſecuti, Camynū venere: occupaſſentq; niſi incolas incē
dio cautiores feciſſent. Quorū paucitatē Bogiſzlauus, qui in eodem tunc forte op=
pido moram agebat, effuſis manipulis irrumpendam ratus: Eſberno qui talium re=
rū experientia vſuq; callebat: quo longius hoſtes vrbe euocarentur/de induſtria ce=
dendū monente/diu terga præbentibus inſtitit. Ad poſtremū intellectis inſidiis ef=
fuſius ruentes in aciem reuocat/tam improbum ab vrbe exceſſum amaræ repræhē
ſionis ſalebris inſecutus. Quod videns Eſbernus abiecta fugæ ſimulatione, ſigna ad
hoſtē reflexit: effecitq;: vt Bogiſzlauus caballo delapſus/pauido recurſu intra vallū
confugeret/celeritate pedum ſalutem quæſiturus: quam aut armis aut equi veloci=
tate tueri fidutiam non habebat. Alexander illato portis ſigno, neminem a quo re=
pelleretur inuenit: tanta trepidatione captis hoſtibus, vt ne vrbis ſuæ quidem limi
na ab iniuria vindicare præſumerent. Qua gloria ſatiati Danorum iuuenes/pau=
latim in aciem ſe recipere, q̃ vlterius vrbi inſultare maluerunt: paucitatis æſtima=

tione temeritatem domãte. Hunc iuuentutis procurſum rex reliquo milite ſubſecutus propter muros equo deſcendit: expugnandę vrbis habitum curioſiore cõtēplationis officio luſtraturus. Quo reſidente vallũq; vexillis ſtipante: canonicę vitæ clerici contuſi deiectiq; animi mœrorē pedum nuditate teſtantes/ digeſta rite proceſſione cum inſignibus ſuis adueniunt: eoq; paternę ſanctitate admonito genibus nixi ſacris ædibus abſtinendum precantur. orando ne diuinos penates humanis incēdio iungat/ neq; ita in hoſtes ſęuiat: vt publicę religionis domicilia cõſumat: Tot ſuas: tot maiorũ virtutes teterrimo facinore corrupturus. Adiectum ab iis eſt Bogiſzlauum regis tuto petendi gratia familiaris fidei patrocinium poſtulare: Reſpõſum a Kanuto, homines ſibi non deum inceſſendi propoſitum eſſe: vt iuſtũ: ita alienum ſacrilegii bellum geſturo. Quibus ſi ciuitatis partem extra municipii mœnia collocatam cremaret: eccleſias mortalium ædificiis permixtas cõmunibus flammis implicandas dicentibus: iram precibus remiſit: hoſtileſq; lares inuiolatos relinquere/ ꝗ diuinos humanis iniuria æquare maluit. Illi vrbem precibꝰ ſuis donatã gauiſi gratiis pro beneficio actis lętitia ouantes diſcedunt: eamq; ſacro concentus genere proſequuntur. Bogiſzlauus quod petebat obtento/ quęſitum Abſalonem die poſtero obuiam ſibi cũ Iarimaro venturum precatur, eoſdem faciendę cum rege pacis arbitros habiturus: quos tot colloquiis amicos expertus fuerat. Quem Abſalon fraude potius ꝗ ſincera verborum fide agere ratus: negauit ſe intercedere quo minus igni prouincia vaſtaretur: ne tantum iter expleſſe fraudi fuiſſe videatur. Ille nihil a ſe extra municipii mœnia poſſideri confeſſus: ſacris tantum domiciliis eorũq; gratia vicinis tectis abſtinendum orauit. Quod beneficium eodem voto petitum promiſſumq; eſt. Reliquum lucis auidiſſima vicorum vaſtatione conſumptũ. Bogiſzlauus præſentium periculorum impulſu promiſſum reuertendi tēpore ſectatus Abſalone & Iarimaro dextras prębentibus ad regem perducitur ingentiſq; ſummę pecunia mulctæ nomine pacta: non alias pacis conditiones aſſequi potuit ꝗ vt procurationem hactenus patrimonii titulo amminiſtratam e manu regis: beneficii iure ſuſciperet: libertatēq; ſeruitute mutaret/ Rugianę gentis tributum obſequiis ęquaturus. Hanc pactionem obſidibus firmandam pollicitus diſcedit: redeundi comitibus vtendo: quos adueniendi duces habuerat. Et ne venerationis expers dimitteretur: ab Abſalone conuiuio cũ amicis exceptus, potu nimis auide ſumpto adeo vires ſenſumq; exuit vt vix mente conſtare putaretur. Qua intemperantia amiſſę maieſtatis oblitus: deflendę ſeruitutis loco: libertatis gaudia repræſentauit. Igitur nimio ebrietatis hauſtu obſtupefactis neruis: naue egeſtus in tentorio collocatur. Abſalone quadraginta armatos ante tabernaculi fores excubare: nocturnęq; eius cuſtodię vacare iubente. Tanta ſiquidem apud Danos ſeruandorum hoſpitum ſedulitas exiſtere conſueuit: vt eorum ſaluti perinde ac proprię ſtudere curaretur. Quo beneficio obligatus Bogiſzlauus: Sclauorum animos Danis applicando: debitam Abſalonis meritis gratiã retulit. Quibꝰ cũ pulſo mane ſomno oculos ĩſeruiſſet: Danorum fidem exoſculatus: aptiſſimoq; laudationis genere proſequutus: plus voluptatis ſe ex percepta Abſalonis humanitate ꝗ amaritudinis ex patrię iactura ſentire dixit. Igitur ad locum in quo milites eum præſtolabãtur relatus: poſtero die Sclauicę nobilitatis proceribus adductis/ genibus annixus cum coniuge ſe & liberis ad pedes regis ſuppliciter abiecit: veniãq; diutinę rebellationis precatus: obſidibuſq; ex parte datis, ex parte promiſſis: auitæ paternæq; procurationis ſummam beneficii loco

Cõditiones Bogiſzlauo datę.

Sclauorũ deditio. xxiiii.

necessitati adacti

ſuſcipere nõ erubuit. qđ patrimonii erat: alienæ largitionis indulgẽtia poſſeſſurus Rex principis huc neceſſitati miſeratione ꝑmotus: ſatis iã grauis eũ ſibi pœnas dediſſe exiſtimauit/regnũq; ei⁹ in munere q̃ in vſu ſuo cõſtituere maluit: ac demũ humi iacẽtẽ erexit. Nec minus regẽ maternæ erga Bogiſzlaui filios neceſſitudinis reſpectus tangebat. Ita Sclauicarũ rerũ dominiũ aſſiduis Waldemari laborib⁹ negatũ paruulo Kanuti negocio contributum eſt. felici eius militia paternã ſupergredien-te fortunam. Eodem temporis momẽto ingenti nubium volumine colliſo per ſummam vtriuſq; gentis exanimationem fracta crepuere tonitrua. Quo euẽtu Sclauici regni interitum portendi a coniecturarum ſagacibus exiſtimatum eſt. Bogiſzlaui quoq; animus conſtantię pignoribus refectus accepti beneficii memoriam ad vltimũ vſq; vitæ tempus inuiolabili fide exhibuit. Adeo vt cum ſupremo morbo correptus in lectulo laberetur: adhibitos amicos iureiurãdo obſtringeret eos coniugẽ ſuam ac liberos ad regem perducturos: eũq; diuidendi inter pupillos regni auctorem habituros/& quod is ſtatuiſſet perinde ac teſtamẽto cautum cuſtodituros: nihil ſe de Danorum fide hęſitare teſtatus: quorum egregia toties experimẽta ſuſceperit: Succurrebat enim illuſtri viro quãtos fructus Rugianis conſtantis erga Danos amicitiæ cuſtodia peperiſſet.

Tonitrua portẽtoſa.

Hactenus Saxo Grammaticus Sialendeñ. vir diſertiſſimus. Quę accurata diligentia impreſſit in inclyta Parrhiſiorum academia Iodocus Badius Aſcenſius Idibus Martiis. MDXIIII. Supputatione Romana.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

[illegible] secundum absolutus die 27 Maji, ao 1639.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Epitaphium Saxonis
Grammatici Danorum Historici.
in Templo Röeschildensi.

Qui vivens alios aeternum vivere fecit,
Saxo Grammaticus mortuus hic recubat.
Mortuus extincto sed tantum corpore, mente
Qua valuit, magno vivit & ingenio.

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

fol. 8/64

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4

Early European Books, Copyright © 2010 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 240 2° copy 4